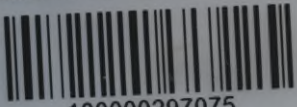

XXXXXXXXXXXX
279448
NO 2

DOM
KSIĄZKI
DOM

ANTYKW
NSIEGA

Biblioteka Politechniki Krakowskiej

100000297075

75

Schutz Oskar

ש"ס
זכר

מלון עברי חדש

מעברית-לפולנית-ולגרמנית

הָפָר

ע"י סופרים פרגונים מובהקים מומחים עם נוספות' חדישים חבר ע"י
המורה יעקב פרוסמ.

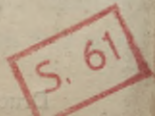
המלביד אברהם רובינווקו, בית מסחר ספרים כספניסלב ויהושע צבי ווילף בלבוב

מחירו לאחדים 6 קר. 60 הל.

לבוב תרע"ב — 1912

בדפוס א סאלאט לבוב זונאם 25

NEUES

HEBRÄISCHES WÖRTERBUCH

VERFASST

Von hervorragenden und besten Schriftstellern

Verlag von

ABRAHAM ROBINSOHN, Stanislau und OSIAS WILF Lemberg.

Preis 6 K. 60 h.

ke. Nr. 1415 61
LEMBERG 1912.

Druck von E. Salat Lemberg Sonnengasse 25.

ԱՃԵ ԵԼՆՈՑԻ
ԵՄ ԼՈՒԼԵՄ

ԱՄ ԹԵՂ ԹԵՄԻ ԼԿՆԻԱՄ :

ԱԿՆՈՒ ԹԵՂԿՄԻ ԼՈՒԼԵՄ ԱԿԿՄ ԿԱՅԻ ԱՄ ԹԵՄԻԱ : ԿԱԾԿ
ԿԱՆՈՒՄ ԵՄՍ՝

ԱԼԵՄ ԹԿՈՒ ԹԻՆԸ ԿՄ ԵՄ ԵՂԿՄԻՍ ԼՈՒԼԵՄ՝ ԱՄԱՌԻ ԱՄ ԱԼՆԻԱՄ
ԹԵՄԻԱՄ՝ ԼԱԸ Ե՛, "ՈՒ ԹԼԻԱ ԵԿՄ ԱԼԻԱ՛" ԿԸԸ ԹԵՄԻ ԿՂԿՄԻ ԱՅԻՑՄ
ԹՂՂԻՍ ԹԵՄԻՍ ԸԸ ԱՄ ԱՅԻԱ ԱՄԱՄ՝ ԿԱՇԻՍ ԿԵՒ. ԿԵՒԻՍ ԹԿ ԱԵԿ-
ԹԻՆԻՍ ԹԿԿՄ՝ ԱՅԻԱ ԱՅԻԱՍ ԵՂՂԻԱ՛ ԸԸ. ԿԱՄ ԱՄ ԱՅԻԱՄ ԱԿԿՄ
ԱՄԱՄ՝ Ե՛, ՊԵՄ ԱՄԻԱՍ ԱԼ ԱԿ՛ ԿԸԸ ԹՂՂԻ ԿԵՒ՛՛ ԿԱԿՄ ԹԿ՛՛
ԱՄԱՄ՝ ԿՄ ԵԿԻ ԿԱՄ ԱՄ ԱՄ՝ ԱԵՒ. ԹՂԿԻ ԱԿԿՄ. ԱՄ ԿԱՍ Ե՛ՑԸ.

ԱԵԿ ԿՂԸ. ԱԿՂԻ ԱՅԻԱՄԵՒՍ ԵԸԿ ԱՄԿԱՄ.ԵՑՈՍ ԵՂՂԻԱՄ.
ԱԿԿԻՍ ԹԵՂ ԵՑՈՍ ԵՄ՝

ԵՄԱՍ ԱՍ. ԱԵԼԻ՛. ԱԵԺԱԸ ԵՄԱՄ ԱԿԿՄ ԹՂԸ ԵԿ ԱԵԿ.ԹԵՄԻԱՍ՝
ԱՄ ԱԿԿՍ ԹԵՄԵԿԻ ԹԵՂԻԱՍ՝ ԿՂՂԱՄ ԱՄ ԱՄԱԼ ԱԿԿՄ ԵՂԿՄ

ԱՄ ԱՄ ԱՄ ԵԼՄ ԹԻՑ ԿՂԸ ԱԵՄ. ԹԵՂ.ԹԿՍ ԹՂԿԻ ԱՄ ԵԿ
ԱԵԿԱՄ՝

ԱԿԿԱՄԱՍ ԱՄԱԼԱՄ ԱՄ ԱՅԻԱՄ.ԱԿԿՍ ԱՅԻԱՄ ԵՂՂԻ ԵՂՂԱՄ
ԿՍ ԵՂԸ ԱԼԱՄ ԿԵ. ԱԵԿԱՄ ԱՄ ԱՅԻԱՄ ԵՂԸ. ԹՂԿԻ ԿԵՑՄ ԱՄ

ט.ו. — ט.צ. טו.ל.	ל. — ל.ט.
ט.ז. — ט.צ. טו.ל. טו.מ.	א.ד — א.ז. ד.ט.מ.
ט.ח. — ט.צ. טו.מ.	א.ה.צ. — א.ז. ט.צ.ז.
ט.ט. — ט.צ. טו.מ.	א.ו. — א.ז. ט.צ.מ.
א.א. — א.ב. א.ב.ל.	א.ז. — א.ז. טו.ל.
א.ב. — א.ב. א.ב.ל. טו.מ.	א.ח. — א.ז. טו.מ.
א.ג. — א.ז.	א.ט. — א.ז. טו.מ.
א.ד. — א.ז. טו.מ.	א.י. — א.ז. טו.מ.
א.ה. — א.ז. טו.מ.	א.כ. — א.ז. טו.מ.
א.ו. — א.ז. טו.מ.	א.כ.א. — א.ז. טו.מ.
א.ז. — א.ז.	א. — א.ז.
א.ח. — א.ז. טו.מ.	א.ט. — א.ז. טו.מ.
א.ט. — א.ז. טו.מ.	א.י.ט. — א.ז. טו.מ.
א.י. — א.ז.	א. — א.ז.
א.י.ט. — א.ז. טו.מ.	א.י.ט. — א.ז. טו.מ.

ל.ט. א.ז. טו.מ. א.ז. טו.מ. א.ז. טו.מ.

gehen; przepadać, verschwin-
gubić, verlieren; אָבַד den;
אָבַד niszczyć, vernichten
לְדַעַת pozbawić się ży-
cia, sich das Leben nehmen;
zatracić, vernichten הָאָבִיד
zguba, strata, Verlo- אָבִידָה
renes, Verlust.
זָגָלָא, Untergang אָבִידוֹן
grób, Grab; piekło, אָבִידוֹן
Hölle; zguba, Untergang.
זַחְחַפֵּעַץ, פעוּי עִם לֵ- אָבִיהָ
wollen.
trzcina, Rohr אָבִיהָ
rura, Röhre; piszczałka, אָבִיהָ
Pfeife; patelnia, Pflanne.
zatracenie, Verderben אָבִידוֹ
ach! Ach! מִיָּק
żłób, Krippe אָבִידוֹ
pochodnia, Fackel אָבִיקָה
sprzączka, Schnalle אָבִידוֹ

א. האות הראשונה באלף-בית העברי;
jeden, einer אָבִידוֹן
tysiąc, tausend אָבִידוֹן
na, nad, auf אָבִידוֹן
ojciec, Vater; wynalazca, Erfinder; głowa, Haupt;
naczelnik rodu, Stammvater;
patryarcha, Patriarch; dziadek,
Grossvater.
— שם הדרש החמישי למספר ב"י
אָבִידוֹן, Grossvater אָבִידוֹן
(אָבִידוֹן)
אָבִידוֹן, Stiefvater אָבִידוֹן
אָבִידוֹן (אָבִידוֹן), junges
Grün; plon, Frucht; *łodyga,
Stengel.
אָבִידוֹן, Vater; tata, Papa; אָבִידוֹן
(las, Wald).
אָבִידוֹן (לֵ- מֵ-), פעוּי
herumirren; ginąć, verloren אָבִידוֹן

łąka, Wiese (אבל הגדולה) ז' אָבֵל
 żałoba, smutek, Klage, ז' אָבֵל
 Trauer.

ale, aber אָבֵל תה"ם

żałoba, Trauer ז' אָבֵלוֹת*

kamień, Stein; waga, ז' אָבֵן
 Gewichtsstein.

brus, Wetzstein ז' אָבֵן-מִשְׁחָהוֹת*

ksztalt, Form; (אָבֵן) אָבְנִים זוג'
 poród, Gebärstuhl.

skamienieć, (אבן) הִתְאַבֵּן ⁰ מ"ה
 versteinert werden.

pas, Gürtel ז' אָבֵנט

kamienisty, Steinig ז' אָבְנִי ⁰ ת'

popasać, füttern ז' אָבֵם

ospa, Blatter, Pocken ז' אֲבַעְבָּעָה
 אָבְעִיה* ז' (ר' שְׂאֵלָה).

cynk, Zink ז' אָבֵיץ* (מִין מַחֲכָה)

pasować się, (אבק) הָאָבֵק (עם) מ"ע
 mocować się, kämpfen, ringen;
 okurzać, bestäuben ז' אָבֵק
 הִתְאַבֵּק-הָאָבֵק.

kurz, proch, Staub ז' אָבֵק

proch strzelniczy, ז' אָבֵק-שְׂרִפָּה*
 Schiesspulver.

proszek, Pulver ז' אָבֵקָה*

wycinek, Ausschnitt ז' אָבֵקָה*

przynależytość, Zubehör ז' אָבֵר*

obrót, Schwung ז' אָבְחָה

melon, Melone ז' אָבִטִיחַ

automat, Automat ז' אָבְטוֹמַטוֹס*
 (Selbstgetriebe).

wiosna, Frühling ז' אָבִיב

ruń, grünende Ähre ז' אָבִיב ת'

— חֲדָשׁ הָאָבִיב ז' ר' נִיסָן.

biedny, arm; potrzebują- ז' אָבִיוֹן
 cy, dürftig.

lubieżność, Wollust ז' אָבִיוֹנָה

kaparek, Kapernstrauch ז' אָבִיוֹגָה*

bieda, Armut ז' אָבִיוֹנֹת*

rynna, Rinne ז' אָבִיק*

alembik, Destillierkolben ז' אָבִיק*

możny, Mächtiger; ז' אָבִיר
⁰rycerz, Ritter.

nieczuły, hartherzig ז' אָבִיר-לֵב

nieczułość, Hartherzig- ז' אָבִירוֹת ⁰
 keit; rycerskość, Ritterlichkeit.

snuć, winden; (אבך) הִתְאַבֵּךְ מ"ה
 gmatwać, verwirren.

smucić się, (על) הִתְאַבֵּל (על) מ"ע
 strapić, ז' אָבִיל trauern;
 betrüben.

smutny, trauernd; strapi- ז' אָבֵל ת'
 ony, betrübt.

Märchen, Legende.

piołun, Wermut (מין עשב) זי אַנְדְּרֵה *

palec (u nogi), Zehe זי אַנְדְּרֵל *

tarn, Hagedorn זי אַנְה *

orzech, Nuss זי אַנְזו *

orzech kokosowy, זי אַנְזוֹהֶרֶס *

Kokusnuss. (ר' גַּרְגִּיל).

drzewo orzechowe, זי אַנְזוֹה *

Nussbaum.

mała moneta, kleine זי אַנְזֶרֶה *

Münze.

dychawki, (אוזני דגים) זי אַנְדִּים *

Fischkiemen.

kropla, Tropfen זי אַנְל *

staw, bagno, Teich, Sumpf; זי אַנְס *

łąka, Wiese.

osowiały, niedergeschla- זי אַנְס *

gen.

sit, Schilf; wędką, Ange!; זי אַנְמוֹן *

kocioł, Kessel.

miednica, Becken זי אַנְן *

krawędź, Rand; ręczka, זי אַנְן *

Griff.

zawód, zapasy, Wett- זי אַנְזוֹן *

kampf (»אנין נעשה במדינה«).

runo owcze, Lammfell זי אַנְגִּינֶה *

gruszka, Birne זי אַנְס *

— (לולאה, חור כפתור לרכוס בנד)

dziura do zapinania, Knopf-
loch; pętlica, Schleife.

główka (חלק הפרה) זי אַבְקוֹן *

pyłkowa, Staubbeutel.

lotka, Schwung- זי אַבְרֶה *

feder.

członek, Glied; część, Teil זי אַבְר *

latać, fliegen זי אַבְר פִּיעַ *

אבֶּרֶדִין * זי (»מעקרא משבא והשתא

אבֶּרֶדִין«) dera, Pierdedecke

leszcz, Brassen זי אַבְרוֹמֶא *

młodzieniec, junger Mann זי אַבְרֶה *

na kolana! Gebückt! זי אַבְרֶה פִּיעַ *

syryusz, Hundstern זי אַבְרֶק * (כוכב)

wrzeciennik, זי אַבְרֶתֶה * (מין צמח)

Eberwurz.

przez, durch; mimo- זי אַבְרֶה פִּיעַ *

chodem, bei Gelegenheit

(»אבֶּרֶתֶה«).

związać, zusammen- זי אַנְד * פִּיעַ *

binden.

wstążka, Band; obwiązka, זי אַנְד *

Binde.

zawiniątko, Bündel; זי אַנְדֶה *

związek, Bund; banda, Bande;

stowarzyszenie, Verein.

bajka, legenda, זי אַנְדֶה * הַנְדֶה *

festhaltend ; pobożny, fromm.
okoliczności, אודות, אודות, אודות נייר
dla, względem, מ"ה Umstände;
(על אודות.) wegen

falowanie, Wogung נ' אָדוּתָהּ
(אָדוּתָהּ דמיא.)

gazowy, gasartig ת' אָדִים

uprzejmy, höflich ת' אָדִיבֵס

uprzejmość, Höflichkeit נ' אָדִיבוּתֵס

marynowany, mariniert ת' אָדִים
(כורי דָאָדִים.)

potężny, mächtig ; szla- ת' אָדִיר
(י אָדִירָתֵס.) checki, Adeliger

obojętny, gleichgültig ת' אָדִישׁ
obojętność, Gleich- נ' אָדִישׁוּתֵס
gültigkeit.

czzerwony, rot ת' אָדָם

zarumienić się, erröten פ"ע אָדָם

czzerwienić, röten אָדָם
rumienić się, rot werden.

אָדָם פ"י (שום במסרת המץ ובשמים)
marynować, marinieren.

; אָדָם נ' אָדָם רובין, Rubin (אבן טובה)
czzerwoność, Röte.

אָדָם נ' אָדָם (פּגִי) człowiek, Mensch
ludzie, Menschen, Leute (אָדָם)

czzerwonawy, אָדָם (אָדָמוֹמִי) ת'
rötlich.

skrzydło, Flügel; ramię, אָנָף נ'
Arm; brzeg, Ufer; słup, Pfoste;
członki końcowe, Endglieder.

zbierać, sammeln פ"י אָנָר

nagroda, Lohn; zarobek, נ' אָנָרָא
Verdienst.

zbiór, Sammlung; wzór נ' אָנָרוּץ
listów, Briefsteller.

pięść, Faust נ' אָנָרוֹף

gwałtowny, Ge- נ' אָנָרוֹף
walttäter.

miednica, Becken נ' אָנָרָטֵל

rolnik, (איש שדה) נ' אָנָרִיקוּס
Landmann.

rozporządzenie, נ' אָנָרָת (אָנָרָא)
Verordnungsschrift; list, Brief.

oszacowanie, Schät- נ' אָנָרָת שׁוּם
zungsliste.

para, zaduch, Dampf, Dunst נ' אָד

zasmucić, be- פ"י אָדִיב
trüben.

dukat, Dukaten נ' אָדָם

władca, Eigentümer; panu- נ' אָדוּן
jący, Herrscher; pan, Herr.

pani, Herrin נ' אָדוּנָה

Bóg, Pan, Herr, Gott אָדוּנִי

zachowawczy, (פִּי) ת' אָדוּקִי

ość, Fischgräte; pałasz, אַדְרָה* נ' Pallasch; miecz, Schwert.

puchlina (מין מהלה) אַדְרוֹפִיקָה* נ' wodna, Wassersucht.

opuchły, wassersüchtig אַדְרוֹפִיקוֹס* ז' (הולה במהלת אדרופיקה) (שהמים

רבים על הדם ונעשה אַדְרוֹפִיקוֹס).

dzika gęś, אַדְרִיָה* נ' (מין אוו הבר) Wildgans.

דרַכְמוֹן אַדְרַכְמוֹן דְרַכְמוֹן ז' (מטבע) Darejkos; drachma, פרסי) Drachme.

list zastawny, Pfand- אַדְרַכְתָא* נ' schein.

płaszcz, Mantel; *siła, אַדְרַת נ' Kraft (ר' אַדִיר).

młócić, dreschen אַדֵש פ"י (ר' דֵש)

kochać, אהב (גם עם ל- ב-) פ"י

czynić אהב, אהב, אהב, lieben;

ulubionym, beliebt machen;

zakochać się, sich אהב, אהב, verlieben.

użycie miłości, אהב (אהבים) ז' Liebesgenuss; miłość, Liebe.

miłość, Liebe; sympatya, אהבה נ' Neigung.

samolubstwo, אהבה עצמית נ' Selbstliebe.

biada! Wehe! אהה מ"ק

cynober (siarczyk ז' אַדְמֶדְמֶנִי אדמדמני) (rtęci czerwony), Zinober.

ziemia, Erde אַדְמָה נ'

czzerwoność, Röte אַדְמִימִית* נ'

rudowłosy, rothaarig; אַדְמִינִי* ת' rudowłosy, rothaarig; rumniany, rotwangig.

rolnictwo, Ackerbau אַדְמִוּת* נ' אַדְמִימִוּת* נ' ר' אַדְמִימִית*.

odra, Maser (מין מהלה) אַדְמִית* נ' podstawa, Fuss- אַדְוִן (אַדְנִים) ז' gestell; podkład, Schwelle.

państwo, Herrschaft אַדְנוּת* נ' karzeł (מין היה) אַדְנִי-הַשְׂדֵה* ז' ר' (מין היה) leśny, Waldmensch.

אַדְנִי ר' אַדְוִנִי.

malwa, Malwe אַדְנִי* ז' (מין צמח)

zachowywać, festhalten אַדְק* פ"י

wznieść, em- אדר) אַדִיר הפ' porheben.

być wzniosły, erhaben אַדֵר-הַאֵדֵר* sein.

zarzutka, Oberrock אַדֵר ז' ז' שם החדש השנים עשר, בערך

marzec, März. אַדֵר ז' (מין עץ)

jawór wodny, אַדֵר ז' Plafane.

owszem, im Gegen- אַדְרִבָה* תה"פ teil.

żądza, Begehren **אָהָה** נִי

geś, Gans **אַנְזִי** וְי

dzika geś, wilde Gans **אַנְזִי-הַבָּרִי** וְי

kaczka, Ente **בֵּר אָנְזִי** נִי

. **אָוִי מִ"ק** (רִי אָוִיהַ).
przyjaciel po-

lityczny, Gesinnungsgenosse. **אָוִי** וְי (חֶבֶר בִּדְעָה)

nieprzyjaciel, Feind **אָוִיב** וְי

(רִי אָוִיב).

. **אָוִיהַ מִ"ק** (רִי אָוִי).

głupiec, Tor; lajdak, **אָוִיל** וְי

Schurke.

głupota, Torheit **אָוִילוּת** נִי

płochy, unbesonnen **אָוִילִי** תִי

powietrze, Luft; **אָוִיר**, **אָוִיר** וְי

przestrzeń, Zwischenraum.

etryczny, ätherisch **אָוִירִי** תִי

rak, **אֹבְלָדִי** נִי (מַחֲלַת הַסַּרְסָן)

Krebskrankheit.

. **אֹבְלָדִים** וְי (רִי אֹבְלָדִים).

siodło, Sattel **אֹבְקָה**, **אֹבְקָה** וְי

wielmożny, **אֹבֵל** וְי (שֶׁרִי נִכְבָּד)

Mächtiger.

może, vielleicht **אֹבֵלִי** תַה"פ

przedsionek, Vorhalle **אֹבֵלִים** וְי

ale, jednak, aber. **אֹבֵלִים** מִ"ח

jedoch; jeżeli nie, wenn nicht

(= לְגַלְגָּל).

on, tensam, er, **אָהוּ אָהוּ** מִ"ג

derselbe.

אָהוּרְמִין וְי הַאֵל הַעֹשֶׂה רַע, בַּאֲמוֹנַת

הַפְּרָסִים (רִי הַוְרְמִין).

. **אָהוּ מִ"ש** wo? gdzie? (רִי אָהוּ).

rozbić namiot, Zelt auf-

świecić, **הָאָהֵל** schlagen;

הָאָהֵל-אָהֵל leuchten;

namiot, Zelt; dom, mie-

szkanie, Haus, Wohnung.

אָהֵל (רִים, יוֹת) שִׁי (מִיָּן עַץ בַּשְּׂמִי)

orlin, Aloe.

אָהֵלוֹת מַסַּכַת תַּלְמוּדִית עַל-דְּבַר הַלְכוּת

שׁוּמַא-חֲמַת.

oboz, **אָהֵלִיָּהוּ** נִי (תַּחֲנַת הַצַּבָּא בַּאֲהֵלִים),

Zelllager.

albo, czyli, oder; może, אוּ מִ"ח

vielleicht.

czarownik, Zauberer; **אֹב** וְי

brzuchomówca, Bauchredner,

skórzany wąż, (כִּים אֹ שֶׁק שַׁל עוֹר),

Schlauch,

potok, Strom **אֹבֵל** וְי

głównie, Feuerbrand **אֹבֵד** וְי

ucho, Ohr **אֹבְדָנָה** נִי

אֹבְדָנָה, אֹבְדָנָה רִי אֹבְדָנָה.

żądać, verlangen; życzyć, **אָהָה** מִ"י

pragnąć, **הַתְּאַוָּה** wünschen;

sich sehnen.

charakter, linia zasadnicza, אוֹפִי"ו
 Charakter, Grundzug.
 koło, Rad; strona, Seite; אוֹפֵן
 przypadek, Fall.
 ograniczyć, אוֹיֵן (ל-, ב-) פּעוּי
 beengen; przeciw, drängen.
 gęsty, dicht ת' אוֹיֵן
 skarb, Schatz; אוֹצֵר (רִוּוֹת) ו'
 skarbiec, Schatzkammer.
 אוֹקֵידָה* נִי (מִשְׁקֵל).
 rozwidnić פּ"ע (על ל-, על) פּ"ע
 oświecić, הֵאִיר, hell werden;
 cać, beleuchten.
 światło, Licht; ciało ו' אוֹר
 świecące, Lichtkörper; blask,
 Glanz; wigilia, Vorabend.
 płomień, Flamme; migać, ו' אוֹר
 fackeln.
 zieleń, Grün; światło, Licht נִי אוֹרָה
 zapłót, Hürde נִי אוֹרָה (ר' אוֹרָה).
 ryż, Reis ו' אוֹרָה
 gość, Gast ו' אוֹרָה
 אוֹרָים — אחד מִבְּנֵי הַכֹּהֵן הַגְּדוֹל.
 nauka, Lehre נִי אוֹרֵתָא* ו'
 אוֹרֵין (ר' בְּרִי-אוֹרֵין, תּוֹרָה).
 zegar, Uhr וִיר אוֹרְלוֹגִין* וִיר
 szeleścić, פּ"ע (ל-, ב-) אוֹשׁ
 rauschen.

scyzoryk, Federmesser ו' אוֹרֵר
 głupota, Dummheit נִי אוֹרֵת
 masa, Masse ו' אוֹם*
 rzemieślnik, Hand- (אוֹמֵן)*
 cyrulik, (ר' אוֹמֵן) werker;
 Aderlasser.
 surowe mięso, rohes נִי אוֹמֵצָה*
 Fleisch.
 siła, Kraft; bogactwo, ו' אוֹן
 Reichtum; cierpienie, Leiden;
 bezsilny, kraftlos אוֹן אוֹיִם
 oszustwo, Betrug; fałszywy, ו' אוֹן
 wość, Falschheit; niesłuszność,
 Unrecht.
 łożo, nocleg, Lager, נִי אוֹנָא*
 Nachtlager.
 podstęp, Betrug נִי אוֹנָה*
 ewangelia (תּוֹרַת הַנוֹצְרִים) אוֹנְגֵלִיוֹן*
 Evangelium (ר' בְּרִית הַדְּשׁוּרָה).
 poświadczenie נִי אוֹנָה* אוֹנָה
 kupna, Kaufschein.
 płat płuc, Lungenlappen נִי אוֹנָה*
 strzępki, Fasern; badyle, אוֹנֵין*
 Stengel.
 אוֹנֵן ו' ר' אֵבֶל.
 אוֹנֵן ו' שֵׁם בֶּן יְהוּדָה וּבִתְשׁוּעַ; מַעֲשֵׂי-
 onanja, Onanie אוֹנָן*
 uncya, Unze נִי אוֹנְקֵידָה*

ucho, Ohr, Henkel אֶזְרָא (זים) ז'
 zbroja, ryszstunek, Rüstung אֶזְרָא ז'
 okowy, kajdany, אֶזְרָא ז' (אֶזְרָא ז')
 Ketten, Fesseln

opasywać, umgürten; אֶזְרָא ז'
 ; אֶזְרָא ז'—אֶזְרָא ז' uzbrajać, rüsten
 uzbroić się, sich rüsten; אֶזְרָא ז'
 opasywać się, sich umgürten.

. אֶזְרָא ז' (אֶזְרָא ז') ramię, Arm אֶזְרָא ז'
 rodak, Eingeborener; אֶזְרָא ז'
 obywatel, Bürger.

swojski, einheimisch; אֶזְרָא ז'
 obywatelski, bürgerlich.

obywatelstwo, Bürger- אֶזְרָא ז'
 schaft.

brat, Bruder; krewniak, Ver- אֶזְרָא ז'
 wandter; ziomek, Landsmann
 ognisko, Feuerherd אֶזְרָא ז'
 אֶזְרָא ז' ר' אֶזְרָא ז'.

biada! wehe! אֶזְרָא ז'

puhacz, Uhu אֶזְרָא ז' (מין עוף)

zebrać, zjednoczyć, אֶזְרָא ז'
 zusammennehmen, vereinigen;

zebrać, einnehmen אֶזְרָא ז'

zjednoczyć, vereinigen אֶזְרָא ז'

zjednoczyć się, sich אֶזְרָא ז'
 vereinigen.

jeden, einer; אֶזְרָא ז' (אֶזְרָא ז')

szelest. Geräusch אֶזְרָא ז'
 znak, Zeichen; cud, אֶזְרָא ז'
 Wunder; dowód, Beweis;
 litera, Buchstab אֶזְרָא ז'
 dosłownie, literalnie, אֶזְרָא ז'
 buchstäblich.

medal, Medaille אֶזְרָא ז'
 przystać, einwilligen אֶזְרָא ז'
 (אֶזְרָא ז') אֶזְרָא ז'—אֶזְרָא ז'
 mnie, ciebie, jego, mich, dich,
 ihn.

או אז אֶזְרָא ז' תה"ם
 wtedy, dann; אז אֶזְרָא ז'
 dawno, längst.

ostrzeżenie, Warnung אֶזְרָא ז'
 hizop, Yzop; mech, Moos אֶזְרָא ז'

baczenie, Aufmerksamkeit אֶזְרָא ז'
 pasek, Gurt אֶזְרָא ז'

ofiara ku pamięci, Ge- אֶזְרָא ז'
 dächtnisopfer; imię Pańskie,
 Gottesname; modlitwa za
 zmarłych, Gebet für Verstor-
 bene.

odchodzić, weg- אֶזְרָא ז'
 gehen; ginąć, verschwinden.

nożyk, kleines Messer, אֶזְרָא ז'
 lancet, Lanzette.

או (אֶזְרָא ז') אֶזְרָא ז' עם אֶזְרָא ז'
 (אֶזְרָא ז') אֶזְרָא ז' (אֶזְרָא ז')
 stłu- אֶזְרָא ז' rozstrząsać, prüfen;
 chać, gehorchen.

trzymać, halten; (גם עם ב"י ע"י) אחוז
 uchwycić, anfassen; spoić, zu-
 być poj- האחוז ; sammenfügen
 many, festgenommen werden;
 osiedlić się, sich ansiedeln;
 omamić, ver- אחוז את העינים *
 osadzić, einfas- אחוז * blenden
 zapalić, האחוזי * (אור) ; sen
 zahaczać התאחוזי * ; anzünden
 się, ineinandergreifen.

własność, Eigentum אחוזה *
 hamowanie, Hemmung; אחיזה *
 podstawa, Halt.

rączka, Griff בית אחיזה *
 mamidło, Blend- אחיות עינים *
 werk.

oby, möge doch! אחלי, אחלי *
 ametyst, אחלקמה * (מין אבן טובה).
 Amethyst.

opóźnić, pozostawać, ver-
 spähen, zurückbleiben; zatrzy-
 mywać, zurückhalten.

obcy, Fremder; inny, אחר *
 Anderer.

z tyłu, von hinten; אחר *
 potem, nachher.

odpowiedzialny, ver- אחראי *
 antwortlich.

pierwszy, erster; jedyny,
 ktoś, jemand מ"ם einziger
 אחד *
 jednak, jednaki, einerlei ת"ם
 אחדים *
 razem, bei einander;
 jedno, אחדים *
 kilka, einige;
 eins; *
 częściowo, teilweise.
 część, ... אחד *
 אחד *
 ...
 Teil.

każdy, jeder כל אחד *
 —

jedność, Einheit אחידות *
 —

zebrać, zusammen- אחה *
 אחה *
 nehmen; zeszywać, zusam-
 zjedno- התאחה *
 mennähen;
 czyć się, sich vereinigen;
 zbratać się, sich verbrüdern.

sitowie, Binse אחזי *
 (קנה, סוף)
 braterstwo, Brüderschaft; אחזה *
 doniesienie, Anzeige.

zeszywanie, Zusammen- אחזי *
 nähen.

objaśnienie, Erklärung אחורה *
 tył, Rückseite; zachód, אחור *
 Westseite.

z tyłu, von hinten; אחור *
 תה"ם
 wstecz, rückwärts.

opóźnienie, Verspä- אחרי *
 tung.

siostra, Schwester; אחות *
 (ימות)
 krewna, Verwandte.

stumpfsinnig.

taśma, Band. tkanka, אָטון וי
Gewebe.

tuńczyk, Thun- (מין דג) וי אָטונגס*
fisch.

powoli, langsam אָטוי תה"ם
czarownik, guślarz, אָטוי תי
Zauberer.

jatka, Fleisch- אָטלוי אָטלויס* וי
bude.

zatykać, verstopfen אָטס פ"י
zatkanie, Verstopfung; וי אָטס* וי
gęstość, Dichtheit.

אָטס⁰ (החלק היותר קטן שאינו מתחלק
עוד לחלקים).

zaprzeć, verrammeln אָטר פ"ע
mańkut, (אטר יד ימין) אָטר תי
Linkhändiger

szakal, Schakal א' וי (שם היה)
wyspa, Insel; wybrzezie, א' וי
Küste.

nie, nicht א' מש"ל
biada! wehe! א' ! מ"ק

jeżeli, wenn א' מיח

makaron, Nudeln א' יטרית* וי

gdzie? wo? jakie? wel- א' תה"ם
ches? skąd? woher? jak? wie?

jaki? א' (איה, איו); א' וי
welcher?

tylny, Hinterer; następny, אָחרון תי
Folgender; ostatni, Letzter.

אָחרי תה"ם ; po, nach אָחרי-כן
za מאָחרי ; potem, nachher
hinter,

odpowiedzialność, א' וי אָחריות*
Verantwortlichkeit; zabezpie-
czenie, Versicherung.

koniec, kres, Ende; וי אָחריית
przyszłość, Zukunft; skutek,
Folge; potomstwo, Nachkom-
menschaft.

wstecz, rückwärts א' תה"ם אָחריית
namiestnik, Statthal- אָחשדרפן וי
ter; satrapa, Satrap.

goniec królewski, וי אָחשטרן
königlicher Eilbo'le.

אחת מ"ם (ר' אָחד).

obojętnie, gleich- א' תה"ם אָחת
razem, mit אָחת* ; gütig
Einmal.

powolność, Langsamkeit; וי אָט
powolnie, leise א' תה"ם

drabka, Wagenleiter וי אָטבד*

szaklak, Wegedorn וי אָטר

może? ażali? ist denn? א' תה"ם
etwa; gdyż, weil.

masywny, massiv; תי אָטום*
tępy, א' (ר' אָטום) אָטום-הלב

gdzie? wo? איכה תה"ם
jakość, przymiot, Qua- איכות⁰ ני
lität, Eigenschaft.

jak? wie? איבקה תה"ם
איבפת* (ל-) תה"ם : מה איבפת לי ?
co to mnie obchodzi? was geht
es mich an?

אייל¹ וי siła, Kraft

אייל¹ וי jeleni, Hirsch

אייל¹ וי baran, Widder; Pfosten, וי
słup; równina, Ebene.

אייל¹ תי potężny, mächtig

אייל הפרזלו¹ וי taran, Sturmbock

איילה¹ ני łania, Hirschkuh, Hindin; ני
gazela, Gazelle (ר' איל, אילת).

אילות¹ ני siła, moc, Kraft, Stärke
איילם (רים, ות) przedsiemek, Vor-
halle (ר' אולם).

איילוגית* ני nieplodna, unfrucht-
bare (ר' עקר, עקרה).

איילן (רות)* וי drzewo, Baum

איילת¹ ני łania, Hirschkuh, Hindin
(ר' איילה).

איילת השחר¹ ני zorza poranna,
Morgenröte.

איים תי straszne, schrecklich
איים (גם עם על) פ"י straszyć,
schrecken; grozić, drohen.

jeżeli chcesz, wenn איבעית* מ"ה
du willst.

איב פ"י nienawidzieć, hassen
איבה ני nieprzyjaźń. Feindschaft
אייר וי zguba, nieszczęście,
Verderben, Unglück.

אייר* וי święto, Feiertag (מועד, חג)
איירי* מ"ה, da, ponieważ, gdyż,
weil.

איירי* מ"ה : ten, ta, dieser, diese
איירילה⁰ ני (תמונה קטנה מחיים
פשוטים ותמימים).

אייראל⁰ וי (משא נפש).

אייה ני jastrząb, Habicht (מין עוף)
אייה (תה"ם) ? wo? (ר' א').

אייה ? מ"ג אייה, אייהו (ני אייוהי*) ?
אייהו* אייהו* który? welcher?
אייהו* (ני ורי) niectomy, niektóre, man-
cher, manche.

אייה תה"ם ? wie, jak

אייה⁰ וי jakość, Eigenschaft

אייה⁰ פ"י udzielić jakości, Eigen-
schaft zuteilen; przyjąć
אייה⁰ jakość, Eigenschaft bekom-
men.

אייה* פ"ע jest, są, es gibt
איכה תה"ם ? jak? wie? gdzie? wo?

בערך חדש מאי.
 człowiek, אִישׁ (עפ"י אֲנָשִׁים) ז'
 Mensch; mężczyzna, Mann;
 mąż, Ehemann; dzielny mąż,
 tapferer Mann; ktoś, jemand;
 każdy, jeder; ludzie, Leute.
 dzielny człowiek, אִישׁ-חַיִל ז'
 tapferer Mensch.
 wojsko- אִישׁ-צָבָא, אִישׁ-מְלֻחָמָה ז'
 wy, Soldat, Krieger.
 gębacz, Maulheld ז' אִישׁ-לְשׁוֹן ז'
 posłaniec, Bote ז' אִישׁ-עֲתִי ז'
 (ר' עֲתִי).
 towarzyski, gesellig ז' אִישׁ-רֵעִים ז'
 wieśniak, Landmann ז' אִישׁ-שָׂדֶה ז'
 wymowny, be- אִישׁ-שָׁפְתַיִם ז'
 redsam.
 gałka oczna, Augapfel; ז' אִישׁוֹן ז'
 żrenica, Pupille;
 północ, Mitternacht.
 małżeństwo, Ehe; ז' אִישׁוּת ז'
 (ר) ⁰kobiecość, Weiblichkeit.
 dojrzałość, Pubertät; (0) אִישׁוּת ז'
 ludzki, menschlich; ת' אִישִׁי ז'
 indywidualny, individuell.
 ludzkość, Menschlich- ז' אִישִׁוּת ז'
 keit; indywidualność, Indi-
 dualität.
 szczęście Boże! Glück ז' אִישְׂרָיִם ז'
 auf!

strach, trwoga, ז' אִימָה (יָיִם-זוֹת) ז'
 Furcht, Schreck; straszdyłło,
 Schreckbild.
 kiedy? wann? תה"פ אִימְתִי ז'
 (ר' מְתִי).
 nic, nichts; niema אין מִשְׁלַל, אֵין ז'
 אֵין-אִינִים אֵין-אִינִים nicht da;
 אין bezsilny, wąły, kraflos;
 nic, nichts; nic nie szko- דָּבָר ז'
 dzi, tut nichts.
 skąd? woher? מֵאֵין תה"פ אֵין ז'
 nieskończoność, ז' אֵין-סוֹף ז'
 Unendlichkeit; תאר לאַכְהִים.
 אינדיבידואליות ז' (פרטיות של דבר,
 סגולותיו המיוחדות לו) אינדי-
 alność, Individualität.
 אינדיפירנטיביות ז' (קרירות רוח לכל
 obojętność, Indifferenz (דבר
 miara objętości, ז' אִיפָה ז'
 Hohlmass.
 gdzie? wo? jaki? תה"פ אִיפָה ז'
 was für?
 więc, zatem, also תה"פ אִיפּוּא ז'
 (ר' אִפּוּא).
 sitowie, Binse ז' אִיצָה ז'
 ekonom, Ökonom, ז' אִיקוֹנוֹמוֹס ז'
 Haushalter.
 אִיקוֹנוֹמִדָּה ז' (ר' חֶסְבוֹן).
 אִיר - שם החדש השני ליציאת מצרים,

gessen, verzehrt werden;
 trawić, verdauen אָכַל
 być pochłonięty, verzehrt
 dać jeść, zu האָכְרִיךְ werden;
 być התְּאָכְרִיךְ essen geben;
 strawiony, verdaut werden.
 pokarm, jedzenie, Speise, אָכַל וְ
 Essen.

spalony, verbrannt אָכַל תּוֹ
 do jedzenia, (מקור) (ל-) אָכַלָה
 .(ר) אָכַל) zum Essen
 tłum, אָכַלִים, אוֹכְלִים, אוֹכְלֵי
 Menge.

żarłok, Fresser אָכַלָן וְ
 gangrena, Brand אָכַלָתָּ נִי (סחלה)
 gąbka rzeczna (מין ספוג) אָכַמְתָּה נִי
 Flussschwamme.

zaiste, wahrlich, jednak, אָכַן תְּהִיִּם
 aber.

korytarz, אָכַסְדָּרָא, אָכַסְדָּרָה נִי
 Korridor; przedsionek, Vor-
 haus.

gościć, zu אָכַסְתָּךְ אָכַסְתָּךְ פִּי ע
 Gast sein.

gość, Gast אָכַסְנָאִי וְ

gospoda, dom gościnny, אָכַסְנִיָּה נִי
 Gasthaus; gospodyni, Gast-
 wirtin.

gospodarz, אָכַסְנִיָּה וְ
 Gastwirt.

jest, es gibt אִיתִי, אִיתָא פִּי ע
 mówią, אִיתִימָא פִּי (יש אומרם)
 man sagt.

jeżeli chcesz, wenn אִיתִימָא מִיָּה
 du willst.

siła, Stärke; pod- אִיתִן, אִתִּן וְ
 stawa, Grundlage.

potężny, gewaltig אִיתִן תְּהִיִּם
 — יָרַח הָאֲתָנִים רִי תִשְׁרִי.

tylko, nur; jednak, doch, אִתְּהִיִּם
 ledwo, kaum; zaprawdę, für-
 wahr.

mara, Trugbild אָכַזֵּב וְ (ר) כָּזֵב.
 srogi, grausam; zuchwały, אָכַזֵּר תּוֹ
 verwegen.

srogi, grausam אָכַזֵּר תּוֹ

srogość, Grausamkeit אָכַזֵּרִיּוּת נִי
 być nieczuły, אִתְּהִיִּם אָכַזֵּר פִּי ע
 (bez uczucia), gefühllos werden.

agat, אָכַטִּים וְ (אבן טובה)
 Agatstein.

jedzenie, Essen; *obję- אָכַלָה נִי
 tość, Umfang.

jeść, אָכַל (גם עם ל-, מ-, ב-) פִּי ע
 essen; spożywać, geniessen;
 zniszczyć, vernichten; obej-
 być אָכַלָה מוֹחֵךְ, אָכַלָה מוֹחֵךְ
 zjedzony, pochłonięty, ge-

Macht, Kraft; potężny, Mäch-
aniotowie, בְּנֵי־אֱלֹהִים tiger;

Engel.

אַךְ מִיָּנֵי (רַי אֱלֹהִים).

tylko, jednak, nur, אֲלָא תה"ם
aber.

אַלְבּוּם⁰ (ספר זכרון, קובץ חמונות)
album, Album.

kryształ, Kristall; אֶלְגֵּבִישׁ וְ
אַלְגֵּבִישׁ⁰ ziarnko gradu, Schlosse;
grad kamienny, Stein- אֶלְגֵּבִישׁ
hagel.

אַלְגֵּבְרָה⁰ (חלק מחכמת החשבון)
algebra, Algebra.

אַלְגֹּם וְ רַי אֶלְמֹנִי.

kląć się, schwören; prze- אֶלֶה פ"ע
klinać, fluchen; zawodzić,
zaklinać, האֱלֵה wehklagen;
beschwören.

przysięga, Schwur; prze- אֶלֶה נִי
klęstwo, Fluch.

אַלֶּה נִי (רַי אֱלוֹן).

pałka, Keule נִי אֶלֶה*

buk, Buche נִי אֶלֶה*

ci, diese מִיָּנֵי אֶלֶה*

bóstwo, Gottheit; נִי אֱלֹהוֹת*
boskość, Göttlichkeit.

boski, göttlich תִּי אֱלֹהִים*

te, diese מִיָּנֵי (אֱלֹהִים) אֱלוֹ*

zmuszać, אָכַף (עַל-) מ"ע
zwingen.

siodłać, satteln מ"י אָכַף⁰

brzemię, Last וְ אָכַף וְ

siodło, Sattel וְ אֵיכָף וְ

אָכַפְתָּ רַי אֵיכַפְתָּ*.

włościanin, Bauer וְ אָכַר

włościanka, אָכַרְתָּ וְ (אשת האכר)
Bäuerin.

rolnictwo, Ackerbau נִי אָכַרְתָּ

ogłoszenie, Verlautbarung, אָכַרְתָּ א* נִי
ogłoszenie, Verlautbarung.

jeszcze, noch immer תה"ם אָכַפְתָּ*

nic, nichts וְ אֵל (לְאֵל)

nie, nicht, nein אֵל מִשָּׁל

nieśmiertelność, Un- אֵל־מָוֹת וְ
sterblichkeit.

niezapom- אֵל־תִּשְׁכַּחְתִּי (שם מרה)
najka, Vergissmännicht.

ku, zu, nach; w, in; z, מ"י אֵל

mit; na, auf; przy, bei;

przeciw, gegen; do, bis; o,

wśród, אֶל־בֵּין wegen, über;

naprzeciw, אֶל־מִוֶּלַח in die Mitte;

z pewno- אֶל־נִבּוֹן gegenüber;

samo מֵאֵלֶיךָ* ścia, sicher;

przez się, von selbst.

Bóg, Gott; siła, władza, וְ אֵל

nicość, Nichtigkeit; באל-אליל וי
wan, Götze.

bogini, Götzin וי אליצה
silny, stark תי אלים

wiór, Span; גי אליתא (אלית) *
zapalka, Zündhölzchen.

te, diese; dalsze, מ"ג אילך *
weiter.

przekątnia, זי אלכסון אלכסונה *
skośny, Diagonale באלכסון *
schräg; krzywy, schief.

ubóstwiać, vergöttern פ"י אלל
stęchły, mo- (בשר רקוב) זי אלל *
derig.

biada! wehe! מ"ק אללי

oniemieć, stumm פ"ע האלם (אלם)
snopy wiązać, אלם werden
Garben binden.

niemota, Stummheit; sędzia וי אלם
Richter (רי ארהים).

niemy, Stummer וי אלם
אלם רי אולם.

אלם רי ארים *

dlaczego? warum? מ"ש אלמא *

drzewo sandałowe, וי אלמג
Sandelholz; koral, Koralle.

snop, Garbe גי אלמה

gwałtowność, Gewalt- גי אלמית *
tätigkeit.

jakby, *אלו מ"ח jeżeli, wenn
als ob.

Bóg, Gott וי אלזה

Bóg, Gott; זי אלהים זי וי
בגיי אלהים sędzia, Richter;
האלהים *! aniołowie, Engel;
na Boga! bei Gott!

אלול שם החדש הששי מניסן, בערך
ספטמבער (wrzesień).

ubóstwianie, Vergöt- וי אלול *
terung.

jeżeli nie, מ"ח אלול *
wenn nicht.

alun, Alaun וי אלום

dąb, Eiche וי אלון

אלונטית * גי רי אלנטית *

przyjaciel, Freund; książę וי אלוק
Fürst; wół, Ochs;
małżonek, Gatte געוירם

być zepsuty, פ"ע האלקה (אלח)
verdorben sein.

zarazić, anstecken פ"י אלח *
po myśli, (על דעת) פ"ה אלויבא *

nach Meinung.

אלגינוריה * גי (ציור אנדי, מרמו על ענין
alegorya, Allegorie (אחר

אלוה גי -ko- ogon, Schwanz;
nieszek ucha, Ohrläppchen.

אלוה * גי elegia, Elegie

woly, (אָלפֿים) Battalion;
tysiąclecie, (רַי אֱלֹף) Ochsen
Jahrtausend.

אָלפָּה וְ אֱלֶפֶת נִי (הַאֹת הַרֵאשׁוֹנָה בֵּא"ב
הָעֵבֵרִי) alfa, Alpha
od a do z, od początku do
końca, von A bis Z, vom
Anfang bis zu Ende;
pierwszy lepszy, der Erste,
der Beste.

אֶלְפֵס וְ אֶלְפֵסִי נִי
donica, Napf

אֶלֶץ נִי
przeć, drängen

אֶלְקָטְרוֹן וְ אֶלְקָטְרוֹןִי נִי
bursztyn, Bernstein;
elektryczność, Elektrizität.

אֶלְקִיטָה נִי (סוּכַּח בְּלִי קִירוֹת)
daszek, Schutzdach.

אֶלְקָרְאֵן תּוֹרַת הַמַּחֲמַדִּים (רַי קָרְאֵן)
אֶלֶר וְ אֶלְרִי.

אֶלְתָּא אֶלִית נִי רַי אֶלִיתָא.

אֶלְתִּית נִי (מִין דָּג)
łosoś, Lachs

אֶלְתֵּר וְ לְאֶלְתֵּרָה תַּה"פ
natychmiast, zaraz, sofort, sogleich.

אֵם נִי stolica,
matka, Mutter; *korzeń, Wurzel;
pęcherz, Blase.

אֵם-הַיָּרֵךְ וְ אֵם-הַיָּרֵךְִי נִי
rozdroże, Scheide-
samo- weg;
głoski, Vokale.

אם מ"ה; jeżeli, wenn; może?

אֱלֻמוֹת רַי אֱלֻמוֹת.

אֱלֻמוֹת נִי niemota, Stummheit
אֱלֻמִּיר וְ (בִּימָה בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת)
אֱלֻמִּירָה נִי
ambona, Hochaltar.

אֱלֻמִּית (אֱלֻמֹּת) נִי niema, Stumme
אֱלֻמִּילָא מ"ה נִי jeżeli nie, wenn nicht
אֱלֻמִּילִי מ"ה נִי jeżeli, wenn

אֱלֻמִּין וְ אֱלֻמִּין נִי
wdowniec, Witwer
אֱלֻמִּין וְ אֱלֻמִּין נִי
wdowieństwo, Witwen-
schaft.

אֱלֻמִּין מ"י נִי
zrobić wdową, zur
אֱלֻמִּין וְ אֱלֻמִּין נִי
owdowo- Witwe machen;
אֱלֻמִּין נִי
wieć, Witwe werden.

אֱלֻמִּנָה נִי
wdowa, Witwe
אֱלֻמִּנות נִי
wdowieństwo, Witwen-
schaft (רַי אֱלֻמִּין).

אֱלֻמִּנות רַי אֱלֻמִּין.
אֱלֻמִּנִי תִי-
ktoś, bezimienny, irgend-
einer, ungenannter.

אֱלֻמִּית נִי
ręcznik, Handtuch;
אֱלֻמִּית נִי
prześcieradło, Bettlaken.

אֱלֻמִּיקָה נִי
nosidło, Tragsessel
אֱלֻמִּיקָה מַעֲוִי נִי
nauczyć się, erlernen;
אֱלֻמִּיקָה מַעֲוִי נִי
przyzwyczać się, sich ange-
naucać, beh- wöhnen
אֱלֻמִּיקָה מַעֲוִי נִי
pomnożyć tysiąc- ren;
אֱלֻמִּיקָה מַעֲוִי נִי
krotnie, vertausendfachen.

אֱלֻמִּיקָה וְ אֱלֻמִּיקָה נִי
tysiąc, tausend; bataljon,

ִּיְהוּדִים אֵמֶת Waterleitung;
 miara budowy, Masstab.
 אֲמֹדָאִי וְיֵי נurek, Taucher
 אֲמֹזִים וְיֵי kopyto, Leisten
 אֲסוּן וְיֵי wierność, Treue
 אֲמוּנָה וְיֵי szczerłość, Aufrichtigkeit;
 אֲמוּנָה וְיֵי poczciwość, Redlichkeit;
 ִּיֵי re- religia, wiara, Religion, Glaube.
 אֲמוּן־הַלֵּב וְיֵי nieczułość, Hart-
 herzigkeit.
 אֲמֹרָא וְיֵי אחר מחכמי-התלמוד, אחר
 חתימת המשנה.
 אֲמוּרִים וְיֵי członki ofiar, Opfer-
 glieder.
 אֲמוֹת וְיֵי macierzyństwo, Mutter-
 schaft.
 אֲמִיד וְיֵי zamożny, vermögend
 אֲמִין וְיֵי silny, waleczny, stark,
 tapfer.
 אֲמִיר וְיֵי wierzchołek, Wipfel;
 szczyt, Gipfel.
 אֲמִירָה וְיֵי powiedzenie, Sagen;
 układ, Unterhadlung.
 אֲמַל פ"ע słabnąć, verschmächten
 (אֲמוּלָה לְבַתְּךָ).
 אֲמַלֵּל פ"י unieszczęśliwić, un-
 אֲמַלֵּל glücklich machen;
 אֲמַלֵּל schnąć, welken; być nieszcze-
 śliwy, unglücklich sein.

אִם כִּי אִם, בְּרִיתִי etwa? albo, oder;
 אִם עַד אִם tylko, nur, sondern;
 אִם jeżeli, אִם אִם az nie, bis — nicht;
 אִם falls
 אִם (אֲמִים) וְיֵי plemię, naród,
 (רִי לְאִם, אֲמִרָה) Stamm, Volk
 אֲמִי מִיֵּשׁ dlaczego? warum?
 אֲמִבְּטִי (רְאוּת) וְיֵי wanna, Bade-
 wanne.
 אֲמִבֵּר וְיֵי spichlerz, Speicher
 אֲמִגִּישׁ* (כהן באמונת הפרסים) cza-
 rownik, magik, Zauberer,
 Magiker.
 אֲמִד* (גם עם ל"י פ"י) oceniać,
 abschätzen; przypuszczać, ver-
 muten אֲמִיד=אֲמִד.
 אֲמִד וְיֵי przypuszczenie, Vermu-
 tung; w przybli-
 żeniu, ungefähr.
 אֲמִדָּה וְיֵי ocenianie, Abschätzung
 אֲמָה וְיֵי służebnica, Dienerin;
 •członek, Glied; średni palec,
 Mittelfinger.
 אֲמָה וְיֵי łokieć, Unterarm, Elle;
 אֲמוֹת podstawka, Tragebalgen;
 słupy, Pfosten.
 אֲמָה (רִים, רִית) וְיֵי naród, Volk,
 Nation.
 אֲמָה וְיֵי wodociąg, (אֲמַת־הַפִּיִּים)

usiłować, **הִתְאַמֵּן** adoptieren;
 sich anstrengen, bemühen;
 przymrożyć oczy, **אַמֵּן עֵינַיִם**
 die Augen zudrücken.
 buraczkowy, dunkelrot; **אַמֵּן תִּי**
 szary, grau.
 waleczność, Tapferkeit; **אַמֵּן וְ**
 siła, Kraft.
אַמְצָה וְ siła, Stärke
אַמְצָעָה וְ (בְּאַמְצָעָה) środek, Mitte
 środek, Mitte; **אַמְצָעוֹת וְ**
 przez, mittelst **בְּאַמְצָעוֹת וְ**
 średni, Mittelster; **אַמְצָעִי תִי**
 środek, Mittel **וְ**
אָמַר (גַּם עִם לִי, בִּי, עַל) **פַּעַי**
 powiedzieć, sagen; mówić,
 sprechen; rozkazywać, befeh-
 len; **אָמַר** len; myśleć, denken;
זֶאת mianowicie, nämlich;
 to znaczy, das heisst; **אָמַרְתָּ**
 być dowodzi, beweist;
 powiedziany, gesagt werden;
 być nazwany, genannt werden;
 dawać pierwszeństwo, **הָאָמִיר**
 bevorzugen; +podnosić się,
הָתְאָמַר (הַיִּזְקֵר יְאָמִיר) ;
 chętnie się, prahlen.
אָמַר (אָמַרִים) **וְ** słowo, Wort
אָמַר וְ zdanie, Ausspruch; ro-
 strzygnięcie, Entscheidung.

nieszczęśliwy, **אָמַלְלִי אִמְלַל תִּי**
 nędzny, unglücklich, erbärm-
 lich.
 wychowywać, erziehen; **אַמֵּן פַּעַי**
 być wychowywany, **הִתְאַמֵּן**
 erzogen werden; być wierny,
אַמֵּן treu, richtig sein;
 wierzyć, **הִתְאַמֵּן** czwiczyc, **וְ**
 glauben.
 artysta, Künstler; rze- **וְ** **אַמֵּן**
 (אָמֵן) mieślnik, Handwerker
וְ **אַמֵּן** prawda, Wahrheit
וְ **אַמֵּן** zapewne, gewiss **תְּהִים**
וְ **אַמֵּן** prawda, Wahrheit
 przymierze, Bündnis; **וְ** **אַמְנָה**
 powinność, Verpflichtung;
 wiara, Glaube; kredyt, Kredit
 (קַטְנֵי אָמְנָה).
וְ **אַמְנָה** słup, Säule
וְ **אַמְנָה** wychowanie, Erziehung
וְ **אַמְנָה** zaprawdę, wahrlich **תְּהִים**
וְ **אַמְנָה** rzemiosło, Handwerk;
וְ **אַמְנָה** sztuka, Kunst.
וְ **אַמְנָה** istotnie, za- **תְּהִים**
וְ **אַמְנָה** ? prawdę, wahrlich;
 czy na prawdę? wirklich?
וְ **אַמֵּן** być silny, stark sein; **פַּעַי**
וְ **אַמֵּן** dodawać otuchy, zagrze-
 wać, ermutigen; przybierać,

gnida, (ביצת הכנה) נִי אֲנָפָה *
Haarnuss (רִי גִפָּא).

pańszczyzna, Frohn- נִי אֲנָרְרִיָּה *
dient.

krzecina, Andorn (מִין צִמָּח) נִי אֲנָרְנָה *
dwupłciowy, her- נִי אֲנָרְלִינִיּוֹס *
mafrodyt, Zwitter, Herma-

phrodit.

dżuma, Pest; נִי אֲנָרְלִמֻסָּה *
zamęt, Wirrwarr.

posąg, Bildsäule נִי אֲנָרְרָסָא *
żalić się, פעוּי (- עם ל-)

sprowadzać, אָנָה klagen;
spowodować, herbeiführen;

dziać, geschehen; szukać kłó-
tni, Händel suchen; być oszu-

kiwany, betrogen werden.

דֹּקָאָד ? וּוְהִינָה ? אָנָה תְּהִי ?
dopokąd ? bis wann ?

אָנָה תְּהִי ? אָנָה תְּהִי ?
tamże, dahin; tu i tam, hin und her

אָנָה מִינֵי אָנָה
my, wir

człowiek, Mensch נִי אָנוּשׁ *
niebezpieczny, zgubny, תִּי אָנוּשׁ *
gefährlich, verderblich.

ludzki, menschlich תִּי אָנוּשִׁי *
ludzkość, אָנוּשִׁית * אָנוּשִׁית *
Menschheit.

stękać, wzdychać, מִיעַ הִיאָנָה *
stöhnen, seufzen.

אֲמָרָא * רִי אֲמֹרָא *
słowo, Wort; hasło, נִי אֲמָרָה *
Parole, Losung.

przełożony, Vorge- נִי אֲמָרְפֵּל *
setzter; podskarbi, Schatz-
meister.

ciemność, Finsternis נִי אֲמָשׁ *
wczoraj wieczór, מִשׁ תְּחָה *
gestern abends.

prawda, Wahrheit; stałość, נִי אֲמָת *
naprawdę, בְּאֲמָת Beständigkeit
wirklich.

wiedza tajem- נִי אֲמָתָה *
nicza, geheime Wissenschaft
(רִי קְבֻלָּה *).

uważać za prawdę, als נִי אֲמָת *
Wahrheit betrachten; udowod-
nić, beweisen.

torba, Tasche, Sack נִי אֲמָתָת *
prawny, rechtlich תִּי אֲמָתִי *
prawdziwość, Recht- נִי אֲמָתִית *
lichkeit.

powód, Anlass; wy- נִי אֲמָתָא *
mówka, Ausrede.

dokąd ? wohin ? אָן לְאָן * תְּהִי ?
dokąd ? bis wann ? ? אָן ?

ja, ich אָנָא *
proszę, bitte, מִיָּךְ אָנָה *
gefälligst.

זָנַן zgwałcić, vergewaltigen ;
bez przymusu, zwanglos אָנַס
być zgwałcony, verge- אָנַס
wältigt werden.

przymus, Zwang ; אָנַס (אָנַס) אָנַס
gwałtownie, gewaltsam אָנַס
gwałtowny, Gewalttäter אָנַס
gniewać אָנַס הַתְּאָנַף (ב-) אָנַס
się, zürnen.

oblicze, Antlitz ; אָנַפִּי אָנַפִּין אָנַפִּין
miniatura, Miniatur אָנַפִּין אָנַפִּין

czapla, Reiher (מִין עוֹף) אָנַפִּה
berlacz, Filzschuh אָנַפִּילֶה

stękać, ächzen, אָנַק אָנַק אָנַק
stöhnen.

stękanie, Ächzen, Stöh- אָנַק אָנַק
jeż, (מִין חִיה) אָנַק (אָנַק) ;
lgel.

gryf, (מִין חִיה מִיתוֹלוֹגִית) אָנַק אָנַק
Greif.

tyczka, Stange אָנַק אָנַק

wróbel, Sperling אָנַק אָנַק

apelacya, Appellation אָנַק אָנַק
być w niebezpieczeńst- אָנַש אָנַש
wie, in Gefahr sein ;
mocno zachorować, heftig
erkranken.

אָנַש אָנַש אָנַש

leczyć, heilen אָנַש אָנַש

stękanie, westchnienie, אָנַח אָנַח
Stöhnen, Seufzer.

אָנַח אָנַח אָנַח

ja, ich אָנַח אָנַח

okręt, Schiff ; flota, אָנַח אָנַח
parostatek, אָנַח אָנַח אָנַח
Dampfschiff.

smutek, Trauer ; żal, Klage אָנַח אָנַח
dotkliwy, אָנַח אָנַח אָנַח
sentymtalny, empfindlich,
sentimental.

żałoba, Trauer אָנַח אָנַח
sentymtalność, Sen- אָנַח אָנַח
timentalität.

pęk, wiązka, Bündel אָנַח אָנַח
(אָנַח אָנַח אָנַח).

lutować, löten אָנַח אָנַח

panion, Senkblei אָנַח אָנַח

ja, ich אָנַח אָנַח

samolubstwo, egoizm, אָנַח אָנַח
Selbstsucht, Egoismus.

opłakiwać, beweinen אָנַח אָנַח
אָנַח (אָנַח אָנַח אָנַח)
opłakujący, trauernd (אָנַח אָנַח)
żalić się, sich beklagen ;
הָאָנַח אָנַח
sarkać, murren.

אָנַח (אָנַח אָנַח) אָנַח

przymuszać, zwingen ; אָנַח אָנַח

אָסָה * (ר) lekarz, Arzt
 אָסָה * (אחד מחמשת חלקי התבל)
 Azya, Asien.

אָסָה * זר (שם כת נזירים בישראל)
 esejczycy, באהרית ימי הבית השני)
 Essäer.

אָסָה * זר (nieważna moneta, un-
 gültige Münze.)

אָסָה ר' אָסָה.

אָסָה * ר' אָסָה.

אָסָה, אָסָה זר (זיגזאג)
 selter; areztant, więzien,
 Arrestant.

אָסָה * (מחלת הגרון)
 krup, Krup, דיפּטֶרִיטִס
 dyfterya, Diphtheritis.

אָסָה * (מוט שמניחין על הכתפים
 ותולין עליו סלים או דלילים)
 nosze, טראַגֶּהוּלץ
 Tragholz.

אָסָה * זר (Ernte, Ernte)

אָסָה * זר (Kornkammer, Kornkammer)
 אָסָה * זר (Smaragd, Smaragd)
 (ר) נִסְפָּד.

אָסָה * זר (opieranie, Anlehnung;
 rozwaga, Erwägung.)

אָסָה * זר (liście senesu, Sennesblätter)

אָסָה * זר (zbierać, sam- פ"י (נס עם ב-)

אָסָה * זר (szalupa, Schaluppe)
 אָסָה * זר (mały wózek, kleiner
 Wagen.)

אָסָה * זר (flaszeczka na smarowidło,
 Salbenflasche.)

אָסָה * זר (urodzajny, fruchtbar
 (שְׁנָה אָסוּמָה).)

אָסָה * זר (nieszczęście, Unglück)
 אָסָה * זר (podrzutek, znajda,
 Findling.)

אָסָה * זר (zakazany, verboten)
 אָסָה * זר (okowy, Fesseln)
 אָסָה * זר (więzie- בית־הַאָסוּרִים
 nie, Kerker.)

אָסָה * זר (żołądek, Magen
 (ר) אֶצְטוּמָה.)

אָסָה * זר (indygo, (מין צבע כחול)
 Indigo.)

אָסָה * זר (słaby, delikatny, ת'י
 schwach, Weichling.)

אָסָה * זר (rozdelikacenie, Weichlichkeit)

אָסָה * זר (astrolog, Sterndeuter)
 אָסָה * זר (astrologia, Stern-
 deuterei.)

אָסָה * זר (astro- (תורת הכוכבים)
 nomia, Sternkunde.)

אָסָה * זר (szosa, Chaussee
 פְּבִישׁ).

próg, Schwelle **אֶסְקִיפָה** *
 sekretarz, Sekretär **אֶסְקִיטוֹר** *
 wiązać, binden; zaprzę- **אֶסֶר** *
 gać, anspannen; (עם על) wojo-
 zaka- **הָאֶסֶר** wać, Krieg führen;
 zać, verbieten; być związany,
 gefesselt werden; •być zaka-
 — **אֶסֶר** zany, verboten werden;
הָאֶסֶר.

zakaz, Verbot; ślub **אֶסֶר** *
 wstrzymania się, Enthaltungs-
 gelübde.

mała **אֶסֶר** * (מין מסבע נחשת קטן)
 moneta, kleine Münze.

אֶסֶר * (רי **אֶסֶר** *)
 zaprząg, Gespann **אֶסֶרָה** *

lekarstwo, Heil- **אֶסְתָּה** *
 na zdrowie! zur **אֶסְתָּה** *
 Gesundheit!

אֶסְתָּה * (שם כוכבי-הלכת נוגה)
 , **אֶסְתָּה** * (רי **אֶסְתָּה** *)
 wenus, Venus.

żołądek, Magen; **אֶסְתִּימָכָה** *
 dychawica, Asthma, Atembe-
 schwerde.

אֶסְתִּימָכָה * (רי **אֶסְתִּימָכָה** *)
 róża wiatrów, **אֶסְתִּימָכָה** *
 Windrose.

אֶסְתִּימָכָה * (מין חי ממשפחת הצמחים)
 gwiazda morska, Meerstern.

meln; cofać, zurückziehen;
 gubić, zu Grunde richten;
 zebrać się, sich ver- **הָאֶסֶף**
 sammeln; ukryć się, sich ver-
הָאֶסֶף bergen; umrzeć, sterben;
 być **הָאֶסֶף** zbierać, sammeln;
 zebrany, gesammelt werden;
 zebrać się, sich ver- **הָאֶסֶף**
 sammeln.

magazyn, składowizna **אֶסְפָּה** *
 Vorratskammer.

zbieranie, Einsammeln **אֶסְפָּה** *
 jesień, Herbst; zbiór **אֶסְפָּה** *
 owoców, Obsternte.

biel ołowiana, **אֶסְפִּינָה** *
 Bleiweiss.

zebranie, zgromadzenie, **אֶסְפָּה** *
 Versammlung.

zgromadzenie, Versamm- **אֶסְפָּה** *
 lung.

plaster, Pflaster **אֶסְפִּינָה** *
 zgraja, Bände; tłum, **אֶסְפִּינָה** *
 hołota, Pöbel, Gesindel.

zwierciadło, Spiegiel **אֶסְפִּינָה** *
 szparagi, **אֶסְפִּינָה** * (מין ירק)
 Spargel.

pigwa, **אֶסְפִּינָה** * (מין פרי עץ)
 Quittenbaum.

אֶסְפִּינָה * (מין פרי עץ) **אֶסְפִּינָה** *

charakter, Charakter אַפּי* וי
 pieczenie, Backen אַפּיָה* וי
 opium, Opium אַפּיוֹן* וי
 weterynarz, Tierarzt אַפּיטָר* וי
 późny, spätreif תּי אַפּיל*
 nawet, sogar; chociaż, מ"ח אַפּילו*
 obwohl.
 nos, Nase; nozdrza, זוּג אַפּים*
 Nasenlöcher; gniew, Zorn;
 oblicze, Antlitz; podwójna
 אַפּים אָרְךְ* część, Doppelteil;
 קצֵר- pobłażliwy, langmütig;
 popędliwy, jähzornig אַפּים*
 zniknięcie, Verschwin- אַפּיקָה*
 den.
 książę, władca, Fürst, אַפּיפּיור* וי
 Herrscher; ⁰papież, Papst.
 wpływ, Ausfluss; ogniwo, אַפּיק* וי
 Kettenglied; koryto, Fluss-
 bett; rura, Röhre.
 na odwrót, תּה"פ אַפּקָה*
 im Gegenteil.
 zaćmić, verdun- פּי אַפּיל*
 keln; spóźnić, verspäten
 (הַשְּׁנִים מְאַפּילוֹת).
 ciemność, Fins- אַפּל* וי אַפּלה*
 ternis.
 ciemny, finster, dunkel תּי אַפּל*
 kapelusz piłśniowy, אַפּליוֹן* וי
 Filzhut.

perska (מין מטבע פרסי) אַסְתֵּרָה* וי
 moneta, persische Münze.
 nos, Nase; gniew, Zorn; אַף* וי
 na złość, zum Trotz אַפּי* על
 także, auch; ponadto, אַף מ"ח
 אַף כּוּי אַף כּוּי אַף על פּי*
 dazu noch;
 אַף כּוּי אַף על פּי כּוּי*
 chociaż, obwohl;
 mimoto, dennoch.
 opasywać, umgürten פּי אַפּד*
 ornat, (בגד שלבשו הבהנים) אַפּד* וי
 ubiór kapłański, Ornat.
 stałość, Standhaftigkeit אַפּד*
 0
 pas, Gürtel; oprawa, Ein- אַפּדָה* וי
 fassung; ⁰kamizelka, Weste.
 pałac, Palast; ⁰pawilon, אַפּדון* וי
 Pavillon.
 אַפּה* piec, backen; אַפּה*
 być upieczony, gebacken wer-
 אַפּה*—הַתַּאפּה* den
 więc, also אַפּה תּה"פ
 אַפּד* רי אַפּד*.
 אַפּון* groch, Erbse וי
 אַפּור*⁰ szary, grau (צבע האפר) תּי
 אַפּטָרה* רי הַפּטָרה.
 אַפּטָרוֹפּוס* וי opiekun, Vormund
 אַפּטָרוֹפּוסות* וי opiekuństwo, Vor-
 mundschaft.
 אַפּטָרן* וי patryarcha, Kirchen-
 oberhaupt, Patriarch.

wstrzymać się, sich beherr-
schen, enthalten.

horyzont, Horizont אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן
wyprowadzać, wywo- אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן
dzić, herausführen; wylącać,
ausschliessen (ר' גַּפְק).

zakąska, Zubiss; אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן
deser, Dessert.

epikurejczyk, אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן
Epikuräer; wolnomyślny, Frei-
geist.

wolnomyślność, אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן
Freigeisterei; epikurejstwo,
Epikuräertum.

środek na wymioty, אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן
Brechmittel.

poziomy, wagerecht אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן
popiół, Asche; niedorzecz- אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן
ność, Unsinn.

nakrycie, Bedeckung אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן
łąka, Wiese; pastwisko, אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן
Weideflatz.

ptaszątko, Vöglein; אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן
pisklę, Küchlein.

łożnica, Brautbett; balda- אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן
chín, Baldachin, Trauhimmel.

krokiew, Dachsparren אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן

podziękowanie, Dank אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן

kołem tłuc, rädern; אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן
obrać się, sich umdrehen.

אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן
zmysł, Sinn; אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן
związły, bündig.

sakiewka, Geldbeutel אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן
rower, אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן
Fahrrad.

kończyć się, zu Ende אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן
kommen.

koniec, Ende; nic, Nichts; אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן

niski, אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן
zero, Null;

stan wody, niedriger Wasser-
stand.

niema, nicht da; bez, אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן
ohne; tylko, nur.

אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן
pistacya, Pistazie.

nicość, Nichtigkeit אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן
marny, nichtig אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן

prowiant, אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן
zasoby, Proviant.

nic, nichts; tchnienie, אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן
Hauch.

zmija, Otter אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן

otaczać, umringen אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן
אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן

galas, dębiana, אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן
Gallapfel (ר' אַפְרוֹן).

opanować się, אַפְרוֹן ו' אַפְרוֹן

cal, Zoll.

naparstek, Fingerhut ז' אָפּעוֹן

karzeł, Däumling ז' אָפּעִי

estrada, Estrade; ז' אָפּטָה (אָת) *

opółka, Schrankfach, Wandbrett.

astrologia, Astro- ז' אָסְטְרוֹלוֹגְיָה

astrolog, Astrolog ז' אָסְטְרוֹלוֹג

cyrk, Zirkus ז' אָפּטְרִיָה אָפּטְרִין *

parabola, Kegellinie ז' אָפּטוֹנָה

płaszcz, Mantel ז' אָפּטָה

szyszka, Fichtenapfel; ז' אָפּטְרוֹפֶל

roślina główkowa, Knollengewächs.

szlachcic, Edelmann ז' אָפּיל

ramię, Oberarm; ז' אָפּיל (רֵם. אָת) ז'

łokieć, Armelle.

אָפּילָה ז' ר' אָפּיל.

אָפּיִין ר' עֵפּיִין.

אָפּילוֹת ז' (בלשון המקובלים

; ירודת הבחות מספירה לספירה);

emanacya, Emanation; abstrak-

cya, Abstraktion; szlachetność,

Edelmut.

אָפּיל ז' łok, strona, Seite;

przy, neben ז' תה"פ u, bei;

אָפּיל האָפּיל (נם עם מן. מ-) פ"י

אָפּיל odłączyć, aussondern;

אָפּרִיקָה ז' (אחר מחמשת חלקי החבל)
Afryka, Afrika.

prowincya, Provinz ז' אָפּרִיקָה

lejek, Trichter ז' אָפּרִקָה

balsam, Balsam ז' אָפּרִסְמוֹן

brzoskwinia, (מין פרי עץ) ז' אָפּרִסְקָה
Pfirsich.

אָפּרִקָה ז' תה"פ ר' פּרִקָה.

אָפּרִיקָה ז' בן שבט אפרים, *arysto-
krata, Aristokrat.

życzenie, Wunsch; ז' אָפּש (אָפּשִׁי) *

nie chcę, ich will ז' אִי-אָפּשִׁי בִּי-
nicht.

możliwe, möglich ז' אָפּשִׁר

możliwość, Möglich- ז' אָפּשִׁרוֹת
keit.

możliwy, möglich ז' אָפּשִׁרִי

אָפּתִיָה ז' (חוסר נטיה לאיזה דבר

apatya, Apathie ז' שיהיה)

skład, אָפּתִיק (אָפּתִיק) ז' אָפּתִיק

Vorratskammer; apteka, Apo-
theke.

zastaw, ז' אָפּתִיק (אָפּתִיק) ז' אָפּתִיק

Pfand; hipoteka, Hypotheke.

morszczyzna, See- ז' אָפּתִיק

gras.

palec, Finger; ז' אָפּע (אָפּע) ז'

palec wskazujący, Zeigefinger;

zamek, gród, Burg, אֶקְרָאָה נִי
Kastell.

archanieli, Erzengel. אֶרְאֵל רִי אֶרְאֵל; אֶרְאֵלִים וְרִי

czato- wać, auflauern; czyhać, auf-
passen. אָרַב, אָרַב (בִּי לִי עַל) פִּיעַ

zasadzka, Ver- steck. אָרַב, אָרַב, אָרַב וְיִ

komijn, Schornstein; otwór, Öffnung; gołębnik, Taubenschlag; oczodół, Augen-
höhle. אֶרְבָּה נִי אֶרְבָּה

zapęd, Schwung; łódka, Boot, Kahn. אֶרְבָּה נִי

szarańcza, Heuschrecke אֶרְבָּה וְיִ

zapalenie oczu, Augen- entzündung. אֶרְבּוֹן וְיִ

cztery, vier אֶרְבַּע אֶרְבַּעָה שׁ"מ

czterdzieści, vierzig אֶרְבַּעִים שׁ"מ

poczwornie, viermal אֶרְבַּעַתִּים שׁ"מ

tkać, weben; pleść, flechten; wiersze pisać, dich-
być (שִׁירִים אֶאָרוּג; הֶאָרַג) ten.

tkany, gewoben sein.

tkanina, Gewebe; czółtenko, tkackie, Weberschiffchen. אֶרְגָּן וְיִ רִי אֶרְגָּמֵן

półkoszek, Wagenkorb; skrzynia, Kasten. אֶרְגָּז וְיִ

być odłączony, abgesondert
sein.

pierścień, Ring; nara- miennik, branzoletka, Arm-
band. אֶצְעָדָה נִי

zbierać, einsammeln; być chroniony, bewahrt אֶצַּר פִּי
ustanowić, האָצִיר הָאָצִיר werden;
skarbnika, einen Schatzmeis-
ter bestimmen (מִי אֶצְרָה = וְאֶצְרָה).

pistolet, Pistole אֶקְדוּחֵי וְיִ

karbunkuł, Karfunkel. אֶקְרָחָה וְיִ (מִין אֵבֶן יָקָרָה)

koziorożec, Steinbock. אֶקֶן וְיִ (מִין חִיָּה)

więcierz, Fischreuse. אֶקֶן וְיִ (כְּלֵי דִיגִים)

kopuła, Kuppel אֶקֶפֶדָה נִי

konduktor, Schaffner; aktor, Schauspieler. אֶקְטוֹר וְיִ

klimat, Klima אֶקְלִיבֵי וְיִ

zastaw hipoteczny, Hypotheken-Verpfänding (רִי) אֶקְנִיתָא נִי

porywczość, Über- eilung. אֶקְפָּדָה נִי

akacja, Akazie אֶקְקִיָּה נִי (מִין עֵץ)

Zedergetäfel.

narwał, zębo- אָדֹל-הַיָּם* ז' (מין דג)
rożec, Seeinhorn.hamak, Hän- אָדֹלָא* עָרְסָלָה* נ'
gematte.szyszak, אָדֹרָה* ז' (מין צמח)
Sturmhaube.wędrować, wandern; אָרָה פ"ז
gości przyjąć, Gäste אָרָה*

ugościć, אָרָה הַאָרִיָּה* aufnehmen;

gościć, Gast אָרָה הַתָּאָרָה* bewirten;
sein.gość, Gast; wędrowny, אָרָה ז'
Wanderer; postępowanie, Auf-
führung; droga, Weg; kierunek,
Richtung.menstruacya, Men- אָרָה-נִשִּׁים ז'
struation.przy sposobności, gelegentlich; na-
wiasem, nebenbei.obiad, Mahlzeit; porcyą, אָרָה נ'
Portion; potrawa, Gericht.karawana, Karawane אָרָה נ'
אָרָהוֹת ר' אָרָה.włóczęgi, Lungerer. אָרָהִים וּפְרָהִים (אָרָהִי וּפְרָהִי) ז'
אָרָהִי ז'.lew, Löwe אָרָה (רִים, זֶה)
herold, Herold; bohater, אָרִיאֵל ז'
Held.

purpura, Purpur אָרְגָמָן ז'

murarz, Maurer; אָרְבֵּל* אָרְבֵּל* ז'
budowniczy, Baumeister.dławica, krup אָרְבֵּנָה* נ' (מחלה)
Bräune.drzewo wawrzynowe, אָרְבֵּנָה ז'
Lorbeerbaum.zbiierać, sammeln; zrywać, אָרָה פ"י
pflücken.

stajnia, Stall אָרָה אָרָה נ'

mocno związany, festge- אָרָה ת'
bunden.

długi, lang אָרָה ת'

leczenie, Heilung אָרָה אָרָה נ'
szczegółowo, אָרָה תה"ם
ausführlich.szafa, Schrank; אָרָה (זֶה) ז'
skrzynia, Kasten; arka przy-
mierza, Bundeslade; trumna,
Sarg.oblubieniec, narzeczony, אָרָה ז'
(ר' אָרָה) Bräutigam, Verlobterob'ubienica, אָרָה אָרָה נ'
narzeczona, Braut, Verlobte

(ר' אָרָה, אָרָה).

zaręczyny, Verlobung אָרָה ז'
przeklęty, verflucht אָרָה ת'cedr, Zeder אָרָה ז'
obłożenie cedrowe, אָרָה נ'

kolano, Knie; pióro u klucza, Schlüsselbart.

architekt, budowniczy, Architekt, Baumeister.

archiwum, Archiv

gadula, Vielredner

pełnon ocnictwo, Vollmacht.

zegar, Uhr

pałac, Palast

świerk, Fichte

zając, Hase

podatek, Steuer

worek skrózany, Lederbeutel.

zaręczyć się, verloben; być zaręczony, verlobt sein.

trucizna, Gift

jadowity, giftig

zdarzyć się, sich ereignen.

przy padkowy, zufällig; czasowy, zeitlich.

ziemia, E:de; kraj, Land

siatka do włosów, Haar-netz; sukno, Tuch.

tkanie, Weben; tkanka, Gewebe.

tyczka, Stange; dachówka, Dachziegel.

długość, Länge; prze-długie, Länges; długie, Dauer;

życie, langes Leben; pobłażliwość, Langmut

nauka prawa, Gesetzlehre.

dzierżawca, Pächter

dzierżawa, Pacht

nauka prawa, Gesetzlehre

być długi, lang sein; przedłużać, verlängern

długo żyć, lang leben.

długi, lang; pobłażliwy, langmütig

bacznym, zurückhaltend

długość, przeciąg, Dauer

trwałość, Dauer; zwłoka, Aufschub.

(Arka) Arka

stan małżeński, Ehe-
stand; kobiecość, Weiblichkeit.

kret, Maulwurf *
אשית * (מין חיה) *
podpora, Stütze; pod-
אשיה *
stawa, Grundfeste.

puhar, Becher *
אשיש *

*proso, Hirse *
אשישה * (ר)
(ר) *
(ר) *
(ר) *

ciasto rozynekowe, Ro-
אשישה *
sinenkuchen; placek, Fladen.

jądro, Hode *
אשיה *

msza żałobna, Seelen-
אשכבה *
messe.

winograd, Weinranke; *
אשכול *
bukiet, Strauss; *jajnik, Eier-
stock.

akademia, Hochschule *
אשכולה *
dar, Geschenk *
אשכרה *

bukszpan, (מין עץ) *
אשכרה *
Buchsbaum.

tamarynda, (מין עץ) *
אשל *
Tamarinde; wielki człowiek,
grosser Mann; dom zajezdny,
Gasthaus.

potaż, Pottasche *
אשלה *

zawinić, verschulden; *
אשם *
być zburzony, zerstört wer-
wpaść w zamie-
אשם * den;
szanie, in Verwirrung geraten;

ułagodzenie, Besänf-
ארצותה *
tigung.

ziemski, irdisch *
ארצית *
ארקאי *
רי *
ארקין *

żółtaczka, (מחלת הירקון) *
ארקאי *
Gelbsucht.

przeklinać, fluchen; *
ארר *
być przeklęty, ver-
ארר *
הארר *
הארר *
flucht werden.

zaręczyć, verloben *
ארש *
być zaręczony, verlobt sein *
ארש *
żądanie, Forderung; *
ארשת *
wyrażenie, Ausdruck.

ogień, Feuer *
אש *

jest, es gibt *
אש *
הים *
(רי *
יש) *
wylew, Erguss *
אשד *

spadzisty, abschüssig *
אשדה *
żona, Weib; (ברבי *
גשים) *
אשה *
kobieta, Frau; każda, jede
איש *
(רי *
איש) *

całopalenie. Brandopfer *
אשה *
אשון *
רי *
אישון *

buk, Buche; (מין עץ) *
אשור *
bukszpan, Buchsbaum
תאשור *
(רי *
אשור) *

krok, Schritt *
אשור *
potwierdzenie, Bestä-
אשור *
tigung,

szachy, Schachspiel **אִשְׁקוּדָה** י
אִשָּׁר kroczyć, schreiten **פִּיעַ אִשָּׁר**
 iść naprzód, vorschreiten;
 prowadzić, leiten; potwierdzić,
 wierzyć, glau- **פִּיעַ גּוּתֵיִשׁ** gutheissen;
 ben; ⁰uszcześliwić, beglücken;
 być prowadzony, geleitet **אִשָּׁר**
 werden; być szczęśliwy, glück-
 być potwier- **אִשָּׁר הָיָה לִיכּוּן** lich sein;
 dzony, bestätigt werden.

אִשָּׁר יו **אִשְׁרָה** י
 szczęście, Glück
 który, welcher; że, dass, **אִשָּׁר מִי**
אִשָּׁר **בְּאִשָּׁר** weil; aby, damit.
אִשָּׁר dokąd, wohin **אִשָּׁר**
 gdy **בְּאִשָּׁר מִאִשָּׁר** anizeli, als;
 jak, wie; jakby, **אִשָּׁר** że, weil;
 als wenn.

אִשָּׁרָה יו **אִשְׁרָה** י
 (אלילה, תבית הירח)
 bożyszcze, Götzenbild.

אִשָּׁרִי יו **אִשְׁרִי** י
 błogo, heil
אִשָּׁרִי **הַיִּם** **אִשְׁרִי** **בְּאִשְׁרִי** błogo, heil
אִשְׁרָתָא **אִשְׁרָתָא** יו **אִשְׁרָתָא** י
 uwierzytel-
 nienie, Beglaubigung; potwier-
 dzenie, Bestätigung.

אִשִּׁשׁ **הִתְאַשִּׁשׁ** **פִּיעַ** י
 wzmocnić,
אִשִּׁשׁ **הִתְאַשִּׁשׁ** **פִּיעַ** י
 grun-
 towny, gründlich; nabrać serca,
 sich ermannen.

אִשִּׁשׁ **פִּיעַ** י
 wzmocnić, stärken

⁰być obwiniony, beschuldigt
 mać, ver- **הָאִשִּׁים** werden;
 wirren; ⁰obwinić, beschul-
 digen.

אִשִּׁים **הִ** י
 winny, schuldig
אִשִּׁים **וְ** י
 wina, Schuld; ofiara
 błagalna, Sühnopfer.

אִשְׁמָאִי **הִ** י
 nieuk, unwissend
אִשְׁמָדִאִי **וְ** י (מלך השרים)
 djabeł, Teufel.

אִשְׁמָה **נִ** י
 przekroczenie, przewi-
 nienie, Verschulden, Übertre-
 tung **(רִי אִשְׁמָה)**.

אִשְׁמָרָה **נִ** י
 straż nocna, Nacht-
 wache.

אִשְׁמָן **וְ** י
 ciemność, Finsternis
אִשְׁמָרָה **רִי אִשְׁמָרָה**.

אִשְׁנָב **וְ** י
 okno, Fenster
אִשְׁנָה **אִשְׁנָה** י
 parnia, Schwitzbad

אִשְׁפָּה **וְ** י
 czarownik, Zauberer

אִשְׁפָּה **נִ** י
 kołczan, Köcher; nawóz,
אִשְׁפָּה **(רִי אִשְׁפָּה)** gnój, M. st, Dünger

אִשְׁפִּינָה **אִשְׁפִּינָה** **אִשְׁפִּינָה** **אִשְׁפִּינָה** י
 gość, Gast
אִשְׁפִּינָה **אִשְׁפִּינָה** **אִשְׁפִּינָה** **אִשְׁפִּינָה** י
 oberżysta; **אִשְׁפִּינָה** **אִשְׁפִּינָה** י
 Gastwirt.

אִשְׁפָּה **וְ** י
 porcja, Portion
אִשְׁפָּה **וְ** י
 łatacz, Flickschneider

אִשְׁפָּה **אִשְׁפָּה** **אִשְׁפָּה** **אִשְׁפָּה** י
 kupa nawozu, **אִשְׁפָּה** **אִשְׁפָּה** י
 Düngerhaufen.

naróżnik, (עמוד בולט מן הקיר), Eckpfeiler; galerya, Gallerie.

atleta, zapaśnik, Wett-
kämpfer, Athlet.

wy, ihr מנין אֲתֶן מנין אֲתֶן
dziwny, (אֲתֶמְדָה) תה"פ
znakomity, wunderbar, merk-
würdig.

wczoraj, אֲתֶמּוּל תה"פ
gestern.

אֲתֶן אֲתֶנָּה ר' אֲתֶם.
płaca zalotnicza, אֲתֶנָּה נ' אֲתֶנָּן ו'
Buhlerlohn.

אֲתֶנָּה⁰ ו' אֲתֶנָּה⁰ נ' שם נגינה מפקת.
אֲתֶנָּן ר' אֲתֶנָּה.

podniecenie, Erre-
gung; inspiracya, Inspiration
(ר' התעוררות).

miejsce, Ort ו' אֲתֶר
rajskie jabłko, (פרי עץ הדר) ו'
Paradiesapfel.

żona, אֲתֶתָּא, אֲתֶתָּא, נ' (אשה)
kobieta, Weib, Frau.

אֲשֶׁת נ' (ר' אֲשֶׁה). zōna, Ehegattin.

אֲשֶׁת־דָּרָא תה"פ latoś, heuer
przygotowanie wo-
jenne, Kriegsrüstung.

אֲשֶׁת־קָדְדָה תה"פ
zeszłego roku, z
voriges Jahr.

אֲתָּ מנין אֲתָּ
ty, Du
sam, selbst; אֲתָּ (סימן הפעול)
ze mną, (אֲתָּ) z, mit; u, bei;
ów czło- אֲתָּ הָאִישׁ mit mir
ówiek, jener Mann; אֲתָּ
w tym samym czasie, zur sel-
ben Stunde.

אֲתָּ ו' אֲתָּ, Pflugeisen
przychodzić, kom- פ"ע
przynosić, (הָתָּה—הָאֲתָּ) men;
(הָתָּה מֵי) bringen.

אֲתָּ מנין אֲתָּ
ty, du
oślica, Eselin ו' אֲתָּן
piec, Ofen ו' אֲתָּן
początek, (התחלה) ו' אֲתָּתָּ
Anfang.

אֲתָּתָּ, אֲתָּתָּ, תה"פ
natychmiast, אֲתָּתָּ
sogleich.

ב.

mit; przez, durch, aby, um;
syn rabiego, (בֶּן רַבִּי) בְּרַבִּי

ב' האות השניה בא"ם; ס"מ
w, in; wśród, unter; z, ב" מ"י

stać się zniechwalony, się verhasst machen.

בְּאִשׁוֹ (בְּאִשׁוֹ) smród, Gestank (בְּאִשְׁמֵם).

בְּאִשְׁמֵם chwast, Unkraut

בְּאִתְרֵי בְּתָרֵי תה"ם za, nach

בְּבָא * 1) drzwi, Tür; brama, Tor; 2) (בְּבָא קָמָא) część, Teil.

בְּבָה * 1) zrenica, Augenstern; 2) gałka oczna, Augapfel.

בְּבוֹאָדָה * 1) odbłask, Widerschein; 2) (מִין צִמַח הַשְּׂרָה) rumianek, Kamille.

בְּבַר, בְּיָבֵד * 1) zwierzyniec, Tier-; 2) (מִין חֵיה) bćbr, Biber garten; (רִי בּוֹנָה).

בְּג * 1) porcja, Portion (רִי פִתְּבָנָה); 2) (מִ- ב-) przeniewierzyć się, treulos werden.

בְּגָד * 1) szata, Kleid; 2) podstęp, Betrug.

בְּגֵדוֹת שֵׁק * 1) oszustwo, Betrug; 2) oszukiwać, betrügen

בְּגִידוֹת * 1) przeniewierstwo, Treulosigkeit; 2) (בְּגִידוֹת * 1) aby, damit; dla, wegen; 2) (בְּגִידוֹת * 1) dla mnie, meinetwegen

בְּגִלָּה * 1) dla, wegen; 2) (בְּגִלָּה * 1) dla mnie, meinetwegen.

tęgo dnia, am selben Tag.

בְּאִשׁוֹ * 1) smród, Gestank

בְּאִשְׁמֵם * 1) chwast, Unkraut; 2) (בְּאִשְׁמֵם * 1) za, nach

בְּבָא * 1) drzwi, Tür; brama, Tor; 2) (בְּבָא קָמָא) część, Teil.

בְּבָה * 1) zrenica, Augenstern; 2) gałka oczna, Augapfel.

בְּבוֹאָדָה * 1) odbłask, Widerschein; 2) (מִין צִמַח הַשְּׂרָה) rumianek, Kamille.

בְּבַר, בְּיָבֵד * 1) zwierzyniec, Tier-; 2) (מִין חֵיה) bćbr, Biber garten; (רִי בּוֹנָה).

בְּג * 1) porcja, Portion (רִי פִתְּבָנָה); 2) (מִ- ב-) przeniewierzyć się, treulos werden.

בְּגָד * 1) szata, Kleid; 2) podstęp, Betrug.

בְּגֵדוֹת שֵׁק * 1) oszustwo, Betrug; 2) oszukiwać, betrügen

בְּגִידוֹת * 1) przeniewierstwo, Treulosigkeit; 2) (בְּגִידוֹת * 1) aby, damit; dla, wegen; 2) (בְּגִידוֹת * 1) dla mnie, meinetwegen

בְּגִלָּה * 1) dla, wegen; 2) (בְּגִלָּה * 1) dla mnie, meinetwegen.

kłamstwie, Lügen gestraft
werden.

בְּדוּאִים^ו (בן-שבת נע ונד בערב
beduin, Beduine (ובסוריה)
doświadczony, erprobt ת' בְּדוּק'^ת
wymysł, kłam- בְּדוּתָא^{ני}
stwo, Erdichtung, Lüge.

być wesoly, heiter טעו"י בְּדַח'^ת
rozweselić, heiter בְּדַח'^ת sein ;
machen.

komik, błazen, Komiker, ו' בְּדַחֵן^ו
Hanswurst.

błaźnistwo, żartow- בְּדַחְנוּת^ו ני
nictwo, Hanswursterei, Spass-
macherei.

בְּרִי רִי הֵי.

rydel, Grabscheit; prze- בְּרִיד'^ו
kop, Graben.

mała tłocznia, kleine ני בְּרִידָה'^ת
Kelter; kadź, Kufe.

samotność, Einsamkeit ני בְּרִידוּת'^ת
bajka, Märchen ני בְּרִידָה'^ת

wesoło, heiter; ת' בְּרִידָה' (בְּרִידָה'^ת)
(יִזְמָא בְּרִידָה'^ת) jasno, klar

בְּרִידָה'^ת (ר' בְּרִידוּת'^ת).

wesołość, בְּרִידוּת'^ת בְּרִידוּתָא^{ני} ני
Heiterkeit.

cyna, Zinn; (סני כסף) ו' בְּרִיל'^ו
żużel, Schlacke.

dojrzewać, mann- בְּנִר', הַבְּנִר' פ"ע
bar werden.

dojrzałość, Mannbarkeit ני בְּנִרוּת'^ת
część, Teil; tyczka, Stange; ו' בְּנִר'^ו
gałąź, Zweig; płótno, Lein-
wand ; zmyślenie, Erdichtung
(ר' בְּנִידָה'^ת) בית
tłocznia, Kelter הַבְּנִר'^ת
na równe części, בְּבַד תְּהִים
בְּבַד תְּהִים
zu gleichen Teilen ;
tylko, nur ; pojedyncze, ein-
z wyjątkiem, לְבַד מִלְבַד
zeln ;
ausser.

בְּנִרָא^פ מ"י zmyśleć, erdichten (ר'
בְּנִידָה').

zmyślenie, kłamstwo, ני בְּנִרְאוּת'^ת
Erdichtung, Lüge.

בְּנִרְאִי^ו ו' kłamca, Lügner

być samotny, einsam פ"ע בְּנִר'^ו
oddalać się, sich הַתְּבוֹרֵד'^ת sein ;
entfernen ; szukać samotności,
Einsamkeit suchen.

בְּנִר'^ו לְבַדֵּר תְּהִים samotnie, einsam
olejarz, Ölpresser ו' בְּנִר'^ו

בְּנִר'^ו ו' (ר' בְּנִר'^ו) rów, Graben.

niezależność, Unabhän- בְּנִרְה'^ת ני
gigkeit.

בְּנִרָה' מ"י zmyśleć, erdichten
być przyłapany na הַתְּבַפְּהָה'^ת

lung; niepokój, Unruhe.

jasny, hell, klar ת' בְּהוֹרֵר

jasność, Klarheit נ' בְּהוֹרֵרֹתָ

spieszyć, eilen; być stroskany, besorgt בְּהוֹרֵל* (ל- מ-, * על) פ"ע

przestraszyć się, sein; przyspie-

szyc, beschleunigen; prze-

straszyc, erschrecken; =הַבְּהוֹל straszyc, erschrecken;

בְּהוֹל; הַתְּבַהֵל =הַבְּהוֹל.

strach, Schrecken נ' בְּהוֹלָה

zbydlęcić, פ"ה (בְּהֵם) הַתְּבַהֵם פ"ה

vertieren.

pastuch, Hirt ו' בְּהֵם*

bydło, Vieh נ' בְּהֵמָה

hipopotam, koń nilowy, ו' בְּהֵמֹתַי

Nilpferd.

bydlęcy, tierisch ת' בְּהֵמִים*

zwierzęcość, Vieh- נ' בְּהֵמִיּוֹת*

wesen.

wielki (הַאֲצַבֵּעַ הַקִּיצוֹנָה הַעֲבָה) בְּהוֹן נ'

palec, Daumen.

świecić, oświe- פ"י-י' הַבְּהוֹיק*

cać, leuchten, beleuchten.

liszaj, Flechte ו' בְּהַק

trędo- (בעל בהרות לבנות) ת' בְּהַקֵּן*

waty, krätzig; liszajowaty,

mit Flechten behaftet.

dla, aby, wegen, damit מ"ח בְּרִיל*

בְּרִיעֵבֶד* תה"פ (אחרי שכבר נעשה)

po czynie, nach der Tat; gdy

się już stało, da es bereits

geschehen ist.

poszukiwanie, docho- נ' בְּרִיקָה*

dzenie, śledztwo, Durchsu-

chung, Untersuchung.

oddzielić, פ"י (בין, ל-, מ-) בְּרִל*

oddzielić הַבְּרִל absondern;

się, sich absondern; być

wybrany, auserwählt werden;

wydzielić, ausscheiden; הַבְּרִיל

oddzielić, absondern.

kawał, Stück ו' בְּרִל

bedeljon, ו' (מין שרף נותן ריח), בְּרִלָה

Bedelium;⁰ (מין זכוכית שקופה)

kryształ, Kristall.

przenikać, durchdringen; פ"י בְּרִק

przeszukać, durchsuchen;

być śledzony, untersucht הַבְּרִק

werden.

pęknięcie, szpara, Riss, ו' בְּרִק

Spalte.

powódź, Hochwasser נ' בְּרִקָה*

(«אחא בְּרִקָה שִׁמְפֵּא»).

próżnia, Leere ו' בְּהוֹ

alabaster, Alabaster (מין אבן) בְּהוֹט*

porywczność, Uberei- נ' בְּהוֹלֹת*

hańba, Schmach.

בוזה נ' ר' ביו.

oładzić, irren; być (בוך) הבוך פ"ע
zawiły, verworren sein.

בול ז' plód, Frucht שם חרש השון.

październik, Oktober בערך

kloc, pniak, Klotz בול-עין

bryła soli, Salz-בול שול מלח*

klumpen.

żarłoczność, Heiss-בוץמוס* ז'

hunger; żądza, Gier.

בוץ ר' בין.

בוץה* ז' bóbr, Biber (ר' בבר*)

deptać, treten (גם עם ב-) פ"י

rozdeptywać, zertreten בוטס

tarzać się, sich wälzen התבוטס

bańel, Wasserblase נ' בועה*

bawelna, Baumwolle ז' בוין (בין)

bania, Kürbis ז' בוץין*

światło, Leuchte נ' בוץנא*

szalupa, łódka, Scha-נ' בוץית*

(ארנ דק מאר) luppe, Boot

batyst, Batist.

pustość, Leere נ' בוקה

wiąz, brzost, (מין עץ) ז' בוץין*

Ulme.

jama, Grube; krynica, ז' בור

Zisterne; areszt, Gefängnis;

grób, Grab.

בהר*, הבהיר* ר' בהק* הבהיק.

plama liszajowa, Glanz-בוהרת נ'

odra, מחלת-הבהרת* fleck;

Masern.

togo samego, am בה"ה"ם

(ר' בה"ה) selben

przychodzić, (ל-, על-) פ"ע

kommer; wchodzić, hinein-

gehen; osiągnąć, erreichen;

dojść, gelangen; wnikać, ein-

dringen; (ע"י) אשה

łączyć się, begatten; בוא אף

umierać, sterben אבותיו בוא

starzeć się, alt werden פ"י

słońce zaszło, die השמש בא

Sonne ging unter; ז' הב"א פ"י

przynosić, bringen; wprowa-

dzić, wnosić, hinein-führen,

być przy-הובא hineinbringen;

prowadzony, gebracht werden.

בוגד ר' zdrajca, Verräter

dojrzała dziewica, reife נ' בוץרת*

Jungfrau.

samotny, einsam ז' בוץד

בוץדה ר' בוץדה*

בוהקן* ר' בהקן*

pogardzać, (גם עם ל-) פ"י

verachten.

pogarda, Verachtung; ז' בין

marnotrawca, Ver-
schwender.

pogard-
dzać, verachten; odrzucać,
być wzgar-
dzony, verachtet werden;
zniżyć, erniedrigen;
התפונה=התפונה.

wzgardliwy, ת'
verächtlich.

łup, Beute

łupież, rabunek, Plünde-
rung, Raub.

lekceważony, wzgardzony, ת'
geringgeschätzt, verachtet.

pogarda, Verachtung
pogardza, Verachtung

rabować, łupić, berauben,
plündern; zdobyć, erbeuten;
być łupiony, geplündert werden.

pogarda, Verachtung
wstyd, Schande

bazalt, Basalt
בזלת

n iseczka, Schale

błyskawica, Blitz

rozpraszać się, sich verstreuen.

בור* רי, פרה, הקביר*.

nieobyczajny, Unge-
zogener; nieuk, Unwissender;
ugór, Brachfeld

nieuctwo, Unw'ssenheit
jasność, Klarheit
gruntownie, gründlich

zarzutka, pe-
leryna, Überwurf, Burnus.

בורסה*
giełda, Börse.

בורסקי* רי, בורסקי, בורסקי*.

wstydzić się, sich
schämen; wyschnąć, versiegen;
wahać się, zwlekać,
zawstydząć, zögern;
wstydzić się, sich
schämen.

bardzo długo, sehr
lange

wstyd, srom,
hańba, Scham, Schmach.

łup, Beute

rozkrawać, zerschneiden
rozkręcać, zerschneiden

marnotrawić, ver-
schwenden.

marnotrawstwo, Ver-
schwendung.

próba, doświadczenie **בְּחִן** ו'
 Erprobung.

wieża strażnicza, s'raźnica, **בִּזְאוֹן** ו'
 baszta, Wachturm.

wybierać, **בָּחַר** (גם עם ל"י. ב"י. על) פ"י
 wählen; lubić, gern haben;
 doświadczać, próbować, prü-
 być wybrany, ge- **הִבְחַר** fen;
 wählt werden; być wyżej
 ceniony, bevorzugt werden.

młodość, Jugend **בְּחֻרֹתָא** נ'
 wymyślny, przebierający **הִבְחִין** ו'
 wählerisch.

mieszać, poruszać, **בָּחַשׁ** פ"י
 mischen, umrühren.

mieć łażka, Rührlöffel **בְּחֻשָּׁא** נ'
 gawędzić, pleść, **בָּטַח** פ"י
 zagadać się, **בָּטַח** schwatzen;
 sich versprechen; wyrażać,
 ausdrücken.

בָּטַח ר' **בָּטַח**.

בְּבִטּוּטָא ר' **בְּבִטּוּטָא**.

zasługujący na kredyt, **בְּבִטּוּטָא** ו'
 kreditfähig.

gawęda, Plauderei; wy-
 rażenie, Ausdruck.

wstrzymanie, zawiesz-
 nie, zniesienie, Einstellung,
 Aufhebung.

sypanie, Schütteln **בְּבִיקָה** נ'
 בְּבִיקָה ר' פור.

wieża strażnicza, **בִּזְאוֹן** ו'
 Wachturm.

młodzieniec, Jüngling;
 wojak, Krieger.

wybrany, auserwählt;
 nieożeniony, unweheiratet.

młodość, **בְּחֻרֹתָא** נ"ר, **בְּחֻרִים** ו"ר
 wiek młodzieńczy, Jugend,
 Jünglingsalter.

wstręt, Ekel **בְּחִילָה** נ'

próba, Probe; egzamin, **בְּחִינָה** נ'
 Examen, Prüfung; rozmyślanie,
 w myśli, **בְּבְחִינָתָא** Betrachtung;
 im Sinne; stosownie, entspre-
 chend.

wybrany, Auserwählter **בְּחִיר** ו'
 wybór, Auswahl; wolna **בְּחִירָה** נ'
 — wola, Willensfreiheit;

świątynia, Tempel **הַבְּחִירָה** ו'
 mieć wstręt, Ekel **בְּחִיל** (ב-) פ"ע

wzbudzać wstręt, **בְּחִיל** haben;
 ekelhaft machen.

doświadczać, próbować, **בְּחִן** פ"י
 być próbo- **הִבְחִין** בְּחִן; prüfen
 wany, doświadczoney, ge-
 rozró- **הִבְחִין**; prüft werden
 zniać, unterscheiden.

zniszczyć, vernichten; **בַּטֵּל**
przerwać, zawiesić (n. p.
wydawnictwo), einstellen;
unieważnić, ungültig machen;
***בַּטֵּל** przeszkadzać, stören;
przestać, zaprzestać, aufhören;
zniszczyć się, vernichtet wer-
= **הַתְּבַטֵּל** den;
בַּטֵּל.*

bezczyunny, próżniak, **תֵּי**
müßig; zniszczony, vernich-
= **הוֹלֵךְ בַּטֵּל** רַי **בַּטְלָן**.*

bezczyunność, próż-
niactwo, Müßiggang.

próżniak, Müßiggänger; **וְ**
בַּטְלָן leniuch, leniwy, Faulenzer;
filister, Philister; nierozwinięty,
unentwickelt.

bezczyunność, Nichts-
tun; filisterstwo, Philister-
tum.

terpentyna, **בְּטָמִים** **וְ** (מִין עֵץ)
Terpentin.

brzuch, Bauch; wnętrze, **בֶּטֶן**
wnętrza, das Innere; wy-
pukłość, Konvexität.

pistacya, **בִּטְנָה** **וְ** (מִין אֲנוּ קֶסֶן)
pistakowiec (Pistacya vera),
Pistaziennuss.

zniesienie **וְ** **בַּמּוֹלֵה־הַיָּשׁ** —
wszystkiego, Allaufhebung.
בָּטַח (בַּי, לֵי, עַל) **מֵיַע**
ufać, zaufać, vertrauen;
spodziewać się, żywić nadzieje,
hoffen; być spokojny, pewny,
ruhig, przyrzec **הַבְּטִיחַ** sicher sein;
być **הוֹבְטַחְתָּ** kać, versprechen;
zapewniony, sicher sein
(**מִזְבּוֹבְטַחְתָּ**“).

pewność, Sicherheit; **וְ**
בָּטַח niedbalstwo, niedbałość, Sorg-
losigkeit.

bezpieczny, pewny, **לְבָטַח** תה"ע
spokojny, bezpiecznie, spo-
kojnie, sicher, ruhig.

pewność, Sicherheit **וְ**
בָּטַחְתָּ pewne miejsce pobytu,
sicherer Wohnplatz.

belka u okna, (כַּף הַחֲלוֹן) **וְ**
בָּטַח Fensterbrett.

zabezpieczenie, zapew-
nienie, Versicherung.

nadzieja, Hoffnung; pew-
ność, Sicherheit.

być bezczyunny, müßig **מֵיַע**
הַבְּטִיל sein; uwolnić się, oswo-
bodzić się, sich befreien; prze-
stać, zaprzestać, aufhören;

obrazą, Beleidigung ז' בְּיוֹשֵׁ
cycek, brodawka u piersi, ז' בְּיוֹ
Zitze.

ambona, Kanzel ז' בְּיָמָהּ

בְּיֵן (גם עם ב"י ל- אל-, על) פ"י
zwracać uwagę, uważać na
co, achten auf etwas; dostre-
gać, spostrzegać, wahrneh-
men; obserwować, beobachten;
rozpoznawać, erforschen; poj-
mować, rozumieć, verstehen;
być rozumny, ver- (נְבוֹן) ז'
pouczać, בְּיֵן ständig sein;
pojmwować, ver- (הַבִּין) ז'
belehren; stehen; objaśniać, erklären;
zauważać, bemerken; הַתְּבוּנָה
rozmyślać, nachdenken.

בְּיֵן ז' (מְבִין, "בְּבִין") środek, Mitte
בְּיֵן między, zwischen; ז' בְּיֵן
podczas tego, unter- (כְּדֵה) ז'
niech בְּיֵן כֵּן וְכֵן כֵּן; dessen;
będzie jak bądź, es sei dem
jak... .. וְכֵן... .. wie es will;
sam jeden, allein; עֲצָמָא ז'
w cztery oczy, בְּיֵן לְבִינָה ז'
unter vier Augen; הַבִּינִים
pośrednik, Vermittler.

rozum, Verstand ז' בְּיָנָה

średni, pośredni, mittel- ת' בְּיֵנוּנִי

podszewka, Unterfutter ז' בְּטָנָה
bandura, Bass- (כלי זמר) ז' בְּטָנוֹן
geige, Pandora.

wybijać (masło), Butter (פ"י) ז'
schlagen.

botanika, (תורת הצמחים) ז' בּוֹטָנִיקָה
Pflanzenkunde.

proszę, bitte; we mnie, בְּיֵן
in mir ז' בְּיֵן
בְּיֵן... ר' בְּיֵת.

seksualne łączenie się, ז' בְּיָאָה
spółkowanie mężczyzny z ko-
bieta, parzenie się (u zwie-
rząt), Begattung; powrót, Zu-
rückkommen; בְּיָאָה הַשָּׁמֶשׁ ז'
zachód słońca, Sonnenunter-
gang.

kanał, Kanal ז' בְּיֵב

książnica, biblioteka, Bibliothek, ז' בִּיבְלְיוֹתִיקָה
Bücherei.

biblia, (כתבי הקודש) ז' בִּיבְלְיָהּ
Bibel.

בְּיָבָר ר' בְּבָר.

biografia, (תולדות איש) ז' בִּיבְיֹגְרַפְיָה
życiorys, Biographie, Lebens-
geschichte.

biologia, (תורת החיים) ז' בִּיבְיֹלֹגְיָה
Biologie.

stolica, Hauptstadt; **בִּירָה** נִי
twierdza, Festung; **שְׁוִיאַתְיָא**,
Tempel.

jasność, Klarheit; **בִּירוּר** תִּי
bór, Auswahl.

podwiązka, Strumpf-
בִּירִית נִי
band.

zamek, Burg **בִּירְנוֹת** נִי
zawstydząć kogo, **בִּישׁ** מִי
wstydzicie się, **בִּישׁ** תִּי
schämen;
sich schämen.

zły, gniewny, schlecht, **בִּישׁ** תִּי
böś.

złość, Bosheit; **בִּישׁוֹת** נִי
zdadność, nieudolność, Untaug-
lichkeit.

wstydlivy, schamhaft; **בִּישׁוֹן** וִי
nieśmiały, lęklivy, schüchtern.

wstydlivość, lęklivość, **בִּישׁוֹת** נִי
Schüchternheit, Schamhaftig-
keit.

dom, Haus; rodzina, **בֵּית** וִי
Familie; potomstwo, Nach-
kommenschaft; wnętrze, das
świątynia, **בֵּית הַמִּקְדָּשׁ** Innere;
Tempel; ukrycie, Behälter;
strofa, Strofe (**בֵּית הַסִּגְרָה**)⁰

בֵּית שֵׁם האות השניה בא"ב.
rodzina, Familie; ród, **בֵּית אָב** וִי
szczep, plemię, Stamm.

mässig, mittelst; ⁰terazniej-
szość, gegenwärtige Zeit.
średniość, **בִּינוֹנִית**, **בִּינוֹנִיּוֹת** נִי
mierność, Mittelmässigkeit.

בִּינוֹת, **בִּינִים** רִי **בֵּין**.
tymczasem, w **הַחַיִּים**
międzyczasie, mittlerweile.
בֵּינָם לְבֵין **עִצְמָם** **הַחַיִּים**
sobą, unter einander.

tymczasem, w **בֵּינָתֵיכֶם** **הַחַיִּים**
dzyczasie, mittlerweile, in der
Zwischenzeit.

jajo, Ei; jądro, nasienie, **בֵּיצָה** נִי
jądra, **בֵּיצִים** Kern, Samen;
gnidy, Haar-**בֵּיצֵי כְּנִים** Hoden;
torf, Torf; **בֵּיצַת הַגֵּר** nüsse;
kawiar, ikra rybia, **בֵּיצֵי דָגִים**
Kawiar, Fischrogen.

בֵּיצָה נְמֻרֶשֶׁת, **בֵּיצָה** מְגֻלְגֶּלֶת
jaje na (ביצה מבשלת מעט)
miętko gotowane, weichge-
kochtes Ei.

komórka, Zelle **בֵּיצִת** נִי
בֵּיר נִי רִי בֹרֶה **בֵּיר**.

kopacz studni, Brunnen-
בֵּיר וִי
gräber.

nawod-
niona szkoła drzew (nasien-
nik), bewässerte Baumschule.

skład, magazyn, בית-גְּנִיזָה וְ
 Aufbewahrungsort, Lager, Ma-
 archiwum, בית-גְּנִיזִים gazin;
 Archiv.
 kałamarz, Tintenfass וְ בית-דִּיּוֹ וְ
 (ר' דִּיּוֹתָה).
 sądowy budynek, są- בית-דִּין וְ
 downica, Gerichtshaus; sąd,
 tybunał, Gerichtshof.
 sąd boski, בית-דִּין שֶׁל מַעֲלֵה וְ
 ostateczny, himmlisches Ge-
 richt.
 drukarnia, Druckerei וְ בית-דְּפוּסִים וְ
 miejsce zborne, punkt וְ בית-וַעֲדָה וְ
 zborny, Sammelplatz; ⁰komitet,
 Komitee.
 cmentarz, Friedhof וְ בית-חַיִּים וְ
 szpital, Hospital, וְ בית-חֹלִיִּים וְ
 Krankenhaus.
 przedpokój, Vor- בית-הַצִּוּן וְ
 zimmer; pochwą (u kobiety),
 weibliche Scham.
 dom dla chorych, בית-הַפְּשִׁיט וְ
 szpital, Krankenhaus.
 kołczan, sajdak, łubie, בית-חֵץ וְ
 Köcher.
 łazienki, Badhaus וְ בית-טְבִילָה וְ
 rączka, rekojeść, Hand- בית-יָד וְ
 griff; rękaw, Ärmel.

dom żałoby, Trauer- בית-אֲבֵל וְ
 haus.
 zakład naukowy, בית-אוֹלְפָנָא וְ
 Lehranstalt.
 warsztat, Werkstätte וְ בית-אוּמָן וְ
 magazyn, skład, וְ בית-אוּצָר וְ
 Magazin, Niederlage, Lager.
 rączka, rękojeść, וְ בית-אֲחִיזָה וְ
 Griff.
 więzienie, Gefäng- בית-אֲסוּרִים וְ
 nis.
 skład zapasów, וְ בית-אֲסָפִים וְ
 spiżarnia, Vorratskammer.
 naparstek, Fin- בית-אֲצָבַע וְ
 gerhut.
 rękawica, Finger- וְ בית-אֲצָבָעוֹת וְ
 handschuh.
 olejarnia, tłoczydło, וְ בית-הַבַּד וְ
 Ölpresse.
 świątynia, וְ בית-בְּחִירָה (תְּבִירָה) וְ
 Tempel.
 gardziel, krtań, וְ בית-בְּרִיעָה וְ
 ōtchłań, Schlund.
 deszczem zroszone וְ בית-בְּעֵל וְ
 pole, vom Regen befeuchtetes
 Feld.
 sromowa okolica וְ בית-בִּשְׁתָּה וְ
 (u kobiety); weiblicher Scham-

azienki, Badestube ז' בית-מְרֻחָץ
 apteka, Apotheke ז' בית-מְרַקֶּחֶת
 dom waryatów, ז' בית-מְשֻׁגָּעִים
 zakład dla obłąkanych, Irren-
 haus.
 izba szynkowa, Trink- בית-מְשֻׁתָּה
 haus.
 klasztor, Kloster ז' בית-גְּנוּזִים
 (ר' מְנֻזָּה).
 browar, piwowarnia, ז' בית-גְּנוּזָה
 Bierbrauerei.
 pętlica, Schnurschleife ז' בית-גְּנוּזָה
 flaszka z (בְּתִינְכָשׁ) ז' בית-נֶפֶשׁ
 wodą pachnącą, wonianka,
 Riechfläschchen.
 (ר') harem, Harem ז' בית-נָשִׁים
 (דְּרֵמוֹן).
 rozstajna droga, ז' בית-נְתִיבוֹת
 Scheideweg; ⁰dworzec kole-
 jowy, Bahnhof.
 בית-סֵתֶר ז' ר' בית כְּלֵא.
 szkoła, Schule ז' בית-סֵפֶר
 בית-סֵפֶרִים ר' בִּבְלִיּוֹתִיקָה.
 בית-עֹזְקִים, בית-עֲלָמִין ז' (בית
 הקברות) ז' cmentarz, Friedhof
 świątynia, Tempel ז' בית-עוֹלָמִים
 dom żałoby, Trauer- ז' בית-מְרוּחָה
 haus; traktyernia, szynk,
 Volkshaus.

winiarnia, szynk, Trink- בית-יַיִן ז'
 haus, Weinstube
 staranność, skromność ז' ביתיות
 domowa, Häuslichkeit.
 schowka na szklanki, ז' בית-כּוֹסוֹת
 Gläserbehälter; brzuszysko,
 kałuż, Wanst.
 strażnica, ז' בית-כְּלוּא
 budka, Wachthaus.
 zbiór zapasów, spi- ז' בית-כְּלִים
 żarnia, Vorratskammer.
 synagoga, bożnica, ז' בית כְּנֶסֶת
 Synagoge.
 ustęp, wychodek, ז' בית-כְּפֵא
 (ר' מְחַרָּה).
 kuchnia, Küche ז' בית-מְבִשְׁלִים
 szkoła, Lehrhaus ז' בית-מְדַרְּשׁ
 (ר' בית-כְּנֶסֶת).
 pissoir, Pissoir ז' בית-מִים
 urząd cłowy, Zollamt ז' בית-מִכְס
 dwór królewski, ז' בית-מֶלֶךְ
 Königspalast.
 sklep, Waren- ז' בית-מִסְחָר
 haus.
 świątynia, Tempel ז' בית-מִקְדָּשׁ
 dom żałoby, Trauer- ז' בית-מְרוּחָה
 haus; traktyernia, szynk,
 Schenkstube, Gasthaus.

wa, Balsamtanne.
padół płaczu, יַעֲזֹק הַבְּכָא ז' —
Jammertal.

בְּכָה, בִּבְהָ (גַם עִם לִי, אֵלַי, עַל) פִּעוּי'
płakać, weinen; opłakiwać,
beweinen

בְּכָה ז' płacz, Jammer
בְּכוֹר, בְּכֹר ז' pierworodny, Erst-
geborener; starszy, najstarszy,
ostry, upor- בְּכוֹר יִשְׁטָן * Ältester;
czywy, schneidend, hart-
näckig.

בְּכוֹרָה, בְּפוֹרָה נ' wczesnie doj-
rzała figa, Frühfeige.

בְּכוֹרִים ז' (ראשית פרי העץ והאדמה)
pierworodne owoce, Erstlinge.

— חַג הַבְּכוֹרִים ז' (תנשבויעית) Zielone
święta, Pfingsten.

בְּכוֹת נ' płacz, Jammer

בְּכִי, בְּכִי ז' płacz, Weinen;
łzy, Tränen.

בְּכִיָּה, בְּכִיָּה * נ' płacz, Weinen

בְּכִיָּן ז' płaczek, bekas, Flenner,
Greiner.

בְּכִיָּנוּת * נ' placzliwość, Weiner-
lichkeit.

בְּכוֹר * ח' wczesny, wczesnie
dojrzały, früh, frühreif (ר')
בְּכוֹרָה).

בֵּית-עֵצִים * ז' komora na drzewo,
Holzkammer.

בֵּית-עֵקֶד ז' punktzborny, Sammel-
platz, ⁰biblioteka, Bibliothek.

בֵּית-צֹבֵעַ * ז' farbiarnia, Färberei
בֵּית-צוֹאֵר * ז' kołnierz, Kragen

בֵּית-קְבוּלָה * ז' schowka, Behälter
בֵּית-קְבוּרוֹת * ז' ר' בֵּית-עוֹלָם.

בֵּית-רֶחֶם * ז' macica, Muttermund
בֵּית-דָּעִי * ז' kiszka odchodowa,
Mastdarm.

בֵּית-שׂוֹאֵבָה (הַשׂוֹאֵבָה) * ז' dom
iluminowany, Illuminations-
haus.

בֵּית-שָׁחִי * ז' zanadrze, pazucha,
Achselhöhle.

בֵּית-שְׁלֵחִין * ז' (שדה השלחין) שדה
nawodnione pole, be-
wässertes Feld.

בֵּית-תֵּבֶן * ז' stodoła na słomę,
Strohscheune.

בֵּית-תַּלְמוּד * ז' szkoła, Lehrhaus

בֵּית-תְּפִלָּה * ז' modlitownia, Bethaus;
(לנוצרים) synagoga, Synagoge;
kościół, Kirche.

בֵּיתִי * ח' domowy, häuslich

בֵּיתָן * ז' pałac, dwór, Palast

בְּכָא * ז' jodła żywiczna, balzamo-

Gewächse.

zagmatwiać, zamącić, בלבלל* מי
być zmieszany, stracić przytomność,
konfus werden.

wzmacniać, (בלג) הבליג פעווי
stärken; oprzytomnieć, przyjść
do przytomności, sich zu-
sammenehmen.

balada, בלדה* נ' (שיר ספורי קטן)
Ballade.

goniec, Bilbote; 0poczty- בלהר* ו'
lion, Postreiter.

בלה gnić, faulen; (נם עם מ-)
zużywać, verbrauchen; zetrzeć,
natrzeć, aufreiben; zniszczyć,
tracić (ומן עת) בלה verderben;
בלה czas, Zeit vergeuden;
być zniszczony,] zerstört
werden.

zużyty, abgenutzt; ułomny, בלה ת'
gebrechlich.

zamęt, zamieszanie, בלהה נ'
Verwirrung; strach, Schrecken.

podatek od po- בלוי* ו' (מס האבל)
karmów, Verzehrungssteuer.

בלואים ר' בלוי*.

żołędź, Eichel, בלוט* נ'

szmat, ścierka, Lumpen בלוי ו'
(בלואי סהבות*).

czołnek, czółenko tkackie, ו' בכיר*

Weberschiffchen.

starsza, najstarsza, בכירה ת'
Älteste.

opłakiwanie, בכית נ' Be-
weinen.

wcześnie dojrzeć, בכר פעווי (בכר)
früh reif werden; dać komu
pierwszeństwo, bevorzugen;
być pierworodny, Erst- בכר
geborener sein; być pier-
wszy, odznaczony, bevor-
pierwszy הבכיר zugt werden;
raz rodzić, zum ersten Mal
gebären. בכר* = בכר.

młody wielbłąd, Kameel- בכר ו'
chen.

młoda samica wielbłąda, בכרה נ'
junge Kameelin.

se- בכורה נ' (משפט הנולד ראשון)
nijorat, starszeństwo, Erstge-
burt, Altersvorzug.

aby בל משיל nie, nicht;
nie, dass nicht.

בלאי* ז'ר, בלאות* נ'ר ר' בלוי*.

zamieszanie, zamęt, בלבול* ו'
Verwirrung, 0szykana, Schi-
kane.

cebulo- ש"ק (הצמחים הבצליים)
kowate rośliny, zwiebelartige

czkawka, Schluc-
ken; gardziel, krtań, otchłań,
(רַי בֵּית־בְּרִיעָה) Schlund

niegodzi-
wość, Nichtswürdigkeit; po-
wość, Niederträchtigkeit; po-
podlec, Schuft; (בְּלִיעֵל בֶּן־בְּלִיעֵל)
podła, Schuftin

mieszać, (גַּם עִם בֵּי לֵי)
zmieszać, vermischen, men-
być zmieszany, gen;
— vermengt werden;
zmieszać się,
sich vermengen; asymilować
się, sich assimilieren.

wiązać, pętać, bändigem;
powstrzymywać, zurückhal-
ten; zamykać, zuschliessen.

grobla, tama, Damm

hamulec, Bremse

łaziebny, łaziennik, Ba-
demeister.

przybory do kąpieli, Ni-
Badezeug.

szaty kąpielowe, Bade-
kleider.

zbierać figi, Feigen
sammeln; mieszać, vermi-
schen.

przepełniony, (מלא וגרוש) ת'
überfüllt; o grubych wargach,
dick'ippig.

tafla szklanna, (לוח וכוכית) ו'
Tafelglas.
loki, Locken; czupryna, נ'
czub, Schopf.

(בלח) הַבְּלִיחַ פ"ע (אור מתנודד הנה
rzucić płomień, migać, (והנה)
flackern.

wystrzelać, wysterczeć, פ"ע
hervorstechen, hervorragen;
podkreślać, kłaść
nacisk, betonen.
הַתְּבִילַט = בְּלַט.

zniszczenie, zagłada, ו'
Vernichtung.

nie, nicht; bez, ohne; מש"ל
niezmiernie, uner-
messlich.

zepsucie, skażenie, נ'
Verwesung.

wyskok, występ, Vor-
sprung.

mieszanka, Mengfutter ו'
mieszanina, Mischung נ'

nicłość, nichts נ'
kusza, Balliste, Wurf-
maschine.

eksekutor, Exekutor **בְּלָשׁוֹ** וְ
 filolog, Philologe **בְּלָשׁוֹן** וְ
 filologia, Philologie **בְּלָשׁוֹנוֹת** וְ
 eksekucya, Exekution; **בְּלָשֶׁת** וְ
 tajna policya, Detektivpolizei.
 oprócz, **בְּלֹא מִי** nie, nicht; **בְּלֹא מִי**
 ausser; tylko, nur.
 bambusowe **בְּמַבְיֵק** וְ (מִין עֵץ)
 drzewo, bambus, Bambusrohr
 (ר' הוֹרֵן).
 wzniesienie, Anhöhe; **בְּמָה** וְ
 ołtarz, Altar; kurhan, mogiła,
 Grabhügel.
בְּמֹ w, in **מִי**
 syn, Sohn; dziecko, Kind; **בֵּן** וְ
 szczenie, pisklę, młode zwie-
 w wieku, **בְּתַהֲרָה** rze, junges Tier;
 im Alter.
 człowiek, Mensch; **בֶּן-אָדָם** וְ
 ludzie, Menschen **בְּנֵי-אָדָם**
 jadalny, geniessbar **בֶּן-אֲכִילָה** וְ
 współwyznawca, **בֶּן-אֱמוּנָה** וְ
 Glaubensgenosse.
 towarzysz rzemiosła, **בֶּן-אֱמָנוּת** וְ
 cechu, Handwerksgenosse.
 domownik, Haus- **בֶּן בֵּית** וְ
 genosse.
 człowiek niskiego **בֶּן-בְּרִי-שָׁמַיִם** וְ

balzam, Balsam **בְּלָסְמוֹן** וְ
 połykać, verschlingen; **בָּלַע** וְ
 być **בָּלַע הַבָּלַע***wsysać, einsaugen;
 połknięty, verschluckt wer-
 den; być oszołomiony,
 odurzony, betäubt werden;
 być wsysany, wchłonięty,
 zgu- **בָּלַע** eingesogen werden;
 bić kogoś, zu Grunde richten;
 zniszczyć, zerstören; ukrywać,
 być uszko- **בָּלַע** verhüllen;
 dzony, beschädigt werden;
 być zawity, zmieszany,
 poły- **בָּלַע הַבָּלַע** verworren sein;
 kać, verschlingen; wtrącić,
בָּלַע הַבָּלַע wsunąć, einschalten;
 znikać, verschwinden.
 łyk, Schluck; pod- **בָּלַע** וְ
 stęp, Hinterlist.
 oprócz, ausser **מִי** **בְּלָעַדִּי**
 żarłok, żarłoczny, Fresser; **בָּלַעַ**
 (ר' בְּלָעַן).
 żarłok, żarłoczny, Fres- **בָּלַעַן** וְ
 ser **(ר' בָּלַעַ)**.
 rozdrabiać, zer- **בָּלַק בָּלַק** וְ
 splittern.
 zapaśnik, Wettkämpfer **בְּרָר** וְ
 przeszukiwać, durch- **בָּרַשׁ** וְ
 suchen.
 siepacz, hycel, Häscher **בְּרָשׁ** וְ

mała jama, kleiner Graben. **בֶּן-חַרְיִין** זי

człowiek pochodzący z dobrej rodziny, Mensch aus guter Familie. **בֶּן-טוֹבִים** זי

jednodniowy, eintägig **בֶּן-יוֹמֵי** זי
uczeń (szkoły rabinackiej), Talmudjünger. **בֶּן-יִשְׁיָבָה** זי

wieśniak, Landmann; prowincjonalny, małopomieszczyński, Provinzial, Kleinstädter. **בֶּן-כֶּפַר (בְּפָרִי)** זי

wielkomiejski, Grossstädter. **בֶּן-כֶּרֶךְ** זי

asystencya, drożyna, orszak, świta, Begleiter, Gefolge. **בְּנֵי-לְיוּיָהּ** זי

jednej nocy (po wstały), in einer Nacht. **בֶּן-לַיְלָה** זי

wewnętrzności, Eingeweide. **בְּנֵי-מַעִים** זי

owce, Schafe **בְּנֵי-מְרֹזֵן** זי
poganin, Götzendiener **בֶּן-נֶחֶל** זי

cudzoziemiec, Fremdling **בֶּן-נֶכֶר** זי
złoczyńca, grzesznik, Frevler. **בֶּן-עוֹלָהּ** זי

godny raju, des Jenseits würdig. **בֶּן-עוֹלָם תְּבָא** זי

pochodzenia, Mensch niedriger Abkunft.

współwyznawca, Glaubensgenosse; Żyd, Jude. **בֶּן-בְּרִית** זי

emigrant, wygnaniec, **בֶּן-גּוֹלָהּ** זי
Emigrant, Exilant (**בְּנֵי-הַגּוֹלָהּ**).

towarzysz, Genosse; rówieśnik, Altersgenosse. **בֶּן-גִּיל** זי

spółczesnik, równiennik, Zeitgenosse. **בֶּן-דּוֹר** זי

rozumny, Verständiger. **בֶּן-דַּעַת** זי

karygodny, zasługujący na karę, strafbar. **בֶּן-הַפֹּת** זי

wrażliwy, empfindlich **בֶּן-הַרְגָּשָׁה** זי
połowa pary, die Hälfte des Paares. **בֶּן-זוּג** זי

członkowie stowarzyszenia, Mitglieder einer Genossenschaft. **בְּנֵי-תְבוּרָה** זי

znakomity mąż, vornehmer Mann; wolny człowiek, freier Mensch. **בֶּן-הָוִים** זי

siłacz, silny człowiek, starker Mann; junak, braver Kerl. **בֶּן-חַיִל** זי

przemijający, gänglich. **בֶּן-חַלוּף** זי

murarz, Maurer.

budować, (-) (גם עם ב. ל.)
 bauen; tworzyć, bilden; przy-
 wracać, odnawiać, wskrzesić,
 być **הַבְּנָה** wiederherstellen;
 zbudowany, erbaut werden;
 być odnawiany, wiederher-
 = **מְבִינָה** gestellt werden;
הַבֵּן מִבֵּן (ר' בֵּן).

budynek, Gebäude **בְּנֵיהַ**

łazienki, **בְּנֵיהַ** (בי בני * **בְּנֵיהַ** (בית מרחץ),
 Badehaus.

בְּנֵיהַ budynek, Gebäude; **בְּנֵיהַ**
 założenie, zasada, Grund-
אָב ⁰ (בדקדוק) **בְּנֵיהַ** (קָל, נִפְעַל)
 odmiana, forma (w gram.),
 Form.

bank, Bank **בְּנֵיהַ** (בית אוצ-
 (ר' שְׁלֵחַנִּיהַ).

podstawa, osnowa, Fun-
 dament, Basis.

przyjemny, angenehm **בְּסֵים** ת'
בְּסֵים ^{פִּיעַ} **בְּסֵים** *
 weselić się, sich amü-
 sieren; upajać się, być upaja-
בְּסֵים ny, berauscht werden;
 perfumować, perfümiieren; **פִּיעַ**
 być wesoły, heiter **בְּסֵים** *
 sein; ⁰uśmiechać się, lächeln.

kupiec towarów korzen-
בְּסֵים * **בְּסֵים** * **בְּסֵים** *

בְּנֵיהַ * **בְּנֵיהַ** *
 piskle, młody ptaszek,
 Küchlein, junger Vogel.

בְּנֵיהַ * **בְּנֵיהַ** *
 ziomek, swojak, rodak,
 Landsmann; małomiasteczko-
 wy, Kleinstädter.

בְּנֵיהַ * **בְּנֵיהַ** *
 znakomici ludzie,
 erhabene Leute.

בְּנֵיהַ * **בְּנֵיהַ** *
 należący do tego samego
 szczepu, Stammesgenosse.

בְּנֵיהַ * **בְּנֵיהַ** *
 (הולך שנמצא חי במעי
 הבחמה אחר שחימתה. ר' **בְּנֵיהַ** *).

בְּנֵיהַ * **בְּנֵיהַ** *
 syn Syonu, Sohn
 syonista, (אוהב ציון) Zions;
 Zionist (ר' **בְּנֵיהַ** *).

בְּנֵיהַ * **בְּנֵיהַ** *
 zdolny do życia,
 lebensfähig.

בְּנֵיהַ * **בְּנֵיהַ** *
 strzała, Pfeil
בְּנֵיהַ * **בְּנֵיהַ** *
 jutrzienka, przedświt,
 Morgenstern.

בְּנֵיהַ * **בְּנֵיהַ** *
 tłusty, fett; płodny,
 płodorodny, fruchtbar.

בְּנֵיהַ * **בְּנֵיהַ** *
 jednoroczny, einjährig
בְּנֵיהַ * **בְּנֵיהַ** *
 uczony, Gelehrter
בְּנֵיהַ * **בְּנֵיהַ** *
 dobrze wychowany,
 wohlerzogen; tresowany,
 dressiert.

בְּנֵיהַ * **בְּנֵיהַ** *
בְּנֵיהַ * **בְּנֵיהַ** *
 budowniczy, Baumeister;

przeszukany, durchsucht
 obnażać, oga- *הַבְּעֵה* werden ;
 łacać, entblößen.
 uprzątnienie, Wegräu- *וְיַבְעֹר*
 mung; sprzątanie, czyszczenie,
 Reinigung.
 strach, Schrecken *וְיַבְעֹר* (פחד)
 brykać, mit *וְיַבְעֹר* (גם עם ב-)
 den Hinterfüßen ausschlagen;
 וְיַבְעֹר pogardzać, verachten;
 וְיַבְעֵיט—הַבְּעֵיט.
 brykające zwierzę, aus- *וְיַבְעֹר*
 schlagendes Tier.
 brykanie, das Aus- *וְיַבְעֵיטָה*
 schlagen mit den Füßen.
 pytanie, Frage *וְיַבְעִיהָ*
 spółkowanie, parzenie *וְיַבְעִילָהּ*
 się (u wierząt), Begattung.
 zwierzę, Vieh *וְיַבְעִיר*
 ópanowy- *וְיַבְעִיל* (גם עם ב-, ל-)
 wać, beherrschen; żenić się,
 być ożenio- *וְיַבְעִילָהּ* heirati;
 ny, verheiratet werden.
 mąż (żony), Ehemann; *וְיַבְעִילָהּ*
 właściciel, Eigentümer; go-
 spodarz, Wirt.
 siłacz, gwałciciel, *וְיַבְעִיל—הַגְּבוּרָה*
 starker Mann, Gewalttäter;
 וְיַבְעִיל bokser, Bokser.

ných, Gewürzhändler; drogu-
 erzysta, właściciel drogueryi,
 Droguerist.
 deptać nogami, mit den *וְיַבְעִיל*
 Füßen treten; tłuc, rozłtuc,
 być roz- *וְיַבְעִיל* zerstossen;
 tłuczony, zerstossen werden;
 zakładać, gründen; *וְיַבְעִיל*
 być mocny, fest sein; *וְיַבְעִיל*
 być zakładany, gegründet
 werden.
 niedojrzały owoc, unreife *וְיַבְעִיל*
 Frucht.
 sad owocowy, Obst- *וְיַבְעִיל*
 garten.
 וְיַבְעִיל פעו"י ר' *וְיַבְעִיל*
 pęcherz, Blase; klas- *וְיַבְעִיל*
 kanie, Plätschern.
 klaskać, plätschern; *וְיַבְעִיל*
 puszczać bańki, bąboleć, Bla-
 sen werfen; chrapać, schnar-
 chen.
 przez, durch; przed, *וְיַבְעִיל*
 poza, *וְיַבְעִיל* vor; dla, für;
 וְיַבְעִיל hinter.
 wrzeć, kipieć, sieden; *וְיַבְעִיל*
 pytać, fragen; życzyć sobie,
 וְיַבְעִיל chcieć, wünschen;
 wtargnąć, eindringen; być

lüstling.

dłużnik, Schuldner ז' בעל-חוב*

gwalciciel, Gewalt- ז' בעל-זרוע*

täter.

brodacz, brodaty, ז' בעל-זקן*

Bärtiger.

nosal, grossnasiger ז' בעל-חוטם*

żywy, Lebendiger; ז' בעל-חיים*

żywa istota, zwierzę, leben-
diges Tier.

snowidz, Traum- ז' בעל-הלוזמות*

seher; ⁰marzyciel, idealista,
Schwärmer, Träumer.

łucznik, Bogenschütze ז' בעל-היץ*

cierpiący, Leiden- ז' בעל-יסורים*

der.

zasobny, zamożny, ז' בעל-כיס*

Vermögender.

skrzydłaty, beflü- ז' בעל-כנף*

gelt; ptak, Vogel.

בעל-פעם* ז' פעם*, רגון*, קפדון*.

בעל-פרחא* ז' פרח*.

czarownik, Zau- ז' בעל-כשפים*

berer.

oszczerca, Verläum- ז' בעל-רשון*

der; językoznawca, Sprach-
kundiger; krasomowca, Be-
redsamer.

kaleka, Krüppel ז' בעל-מום*

בעל-אכסניא* ז' אכסניא*.

wierzący, gläubig ז' בעל-אמנה*

(ז' אמנה).

rzemieślnik, Hand- ז' בעל-אמנות*

werker (ז' אמן).

członek zgroma- ז' בעל-אספות*

dzenia, Mitglied einer Ver-
sammlung.

giewny, srogi, zornig ז' בעל-אף*

żonaty, Verheirateter ז' בעל-אשה*

pan, gospodarz, Herr, ז' בעל-בית*

Wirt; obywatel, Bürger.

płaczek, bekas, ז' בעל-בכי*

(ז' בכין*).

sprzymierzeniec, ז' בעל-ברית*

Bundesgenosse (ז' ברית).

tłusty, otyły, Fetter, ז' בעל-בשר*

Beleibter.

wróg, nieprzyjaciel, ז' בעל-דבב*

Feind.

przeciwnik, Gegner; ז' בעל-דברים*

oskarzyciel, Kläger.

בעל-דין* ז' ר' בעל-דברים*.

wpływowa osoba, ז' בעל-דעה*

einflussreiche Person.

בעל-הקדוק* ז' ר' מדקדק*.

logik, Logiker ז' בעל-הגיון*.

rozkosznik, Wol- ז' בעל-הנאה*

lockig.
rosły, smukły, von בעל-קומה^ו וי
hoher Statur.
dotknięty polucya, בעל-קריו^ו וי
mit Pollution behaftet.
sprzymierzeniec, בעל-שבועה^ו וי
Eidgenosse.
siwy, grau בעל-שיבה^ו וי
cudotwórca, Wunder- בעל-שם^ו וי
täter.
włosisty, kosmaty, בעל-שער^ו וי
haarig (רי שער).
rozkosznik, Wol- בעל-תאוה^ו וי
lüstling.
starający się o בעל-תכלית^ו וי
przyszłość, o cel, für die Zu-
kunft Sorgender; zapobiegliwy,
sorgsam; końcowy, endlich;
bezkońcowy, בעל-תכלית^ו וי
nieograniczony (Bóg), Unend-
licher (Gott).
uczony, Gelehr- בעל-תריסין^ו וי
ter; rozprawiający, Diskutie-
render.
pokutujący, od- בעל-תשובה^ו וי
bywający pokutę, pokutny,
Bussfertiger.
pani, Herrin בעלה^ו וי
właścicielka, Eigen- הבית^ו וי
tümerin.

intrigant, Intri- בעל-מחלוקת^ו וי
gant.
rzemieślnik, Hand- בעל-מלאכה^ו וי
werker (רי אמן).
wierzyciel, Gläu- בעל-מיטה-יד^ו וי
biger.
poważany człowiek, בעל-מראה^ו וי
angesehener Mann; stateczny,
wohlgestaltet.
cudotwórca, Wunder- בעל-גם^ו וי
täter.
człowiek z substancyi בעל-נפש^ו וי
duchowej (uduchowiony), Mann
von Geist.
woźnica, Kutscher בעל-עגלה^ו וי
(רי עגלון).
doradca, Ratgeber בעל-עצה^ו וי
(רי יועץ).
zębaty, zackig; בעל-פיסות^ו וי
obosieczny, zweischneidig.
depozytor, Depo- בעל-פקדון^ו וי
sitor.
urzędnik, Beamter בעל-פקדת^ו וי
dobroczyńca, Wohl- בעל-צדקה^ו וי
täter.
poważany człowiek, בעל-צורה^ו וי
angesehener Mann.
kędzierzawy, בעל-קווצות^ו וי

konopie, Hanf; wynu- **בְּצִיּוֹן** י
rzenie się, wypłynięcie,
Auftauchen.

wyciekać, hervor- **בְּצִיּוֹן** מ"ע
quellen; wynurzyć się, auftau-
chen; wykwitnąć, aufsprossen.

błoto, bagno, Sumpf **בְּצָה** **ני**
 ugoda, Ausgleich; **בְּצִוָּעָה** **וי**
kompromis, Kompromiss; krój-
ka chleba, Brotschneide.

niedostępny, **בְּצִוּוֹר** **בְּצִיר** **תי**
wzmocniony, befestigt, unzu-
gänglich.

בְּצִיָּצָה **ני** **רי** **בְּצִיּוֹן**.

winobranie, Weinlese **בְּצִיר** **וי**

mniej, weniger **בְּצִירָה** **תה"ם**

winobranie, Weinlese **בְּצִירָה** **ני**
בְּצִירָה **רי** **בְּצִיר**.

cebula, Zwiebel **בְּצָל** **וי**

cebulka, (בצל קטן) **בְּצִלְצִיל** **וי**
Zwiebelchen; cebula leśna,
Waldzwiebel.

odeinać, abschneiden; **בְּצַע** **מ"י**
grabić, rabować, plündern;
•krajac chleb, Bröt schneiden;
ugodzić się, polubownie za-
łatwić, sich ausgleichen;
ukończyć, beendigen; za-
łatwić, uskutecznić, vollbrin-
gen.

silna kobieta, **בְּעֵלֶת-אֲבָרִים** **ני**
kräftige Frau.

piękna, Schöne **בְּעֵלֶת-יוֹפִי** **ני**
czarownica, Hexe **בְּעֵלֶת-קְשָׁפִים** **ני**
רי **בְּעֵלֶת-קְשָׁפִים**.

spalić, (גם עם ב"י, מ-) **בְּעָר** **פעו"י**
verbrennen; gorzeć, palić się,
brennen; być spalony, ver-
brannt werden; być głupi,
stać się **הַבְּעָר** dumm sein;
głupi, ogłupieć, dumm wer-
zapalać, an- **בְּעָר** **בְּעָר** den;
zünden; palić (w piecu), heizen;
wyniszczyć, ausrotten; za-
bְּעָר przatnąć, wegräumen;
być zapalany, angezündet
בְּעָר=**הַבְּעָר** werden;

głupi, dumm; nieuk, Un- **בְּעָר** **וי**
wissender.

pożar, Feuerbrunst **בְּעָרָה** **ני**
głupota, Dummheit; **בְּעָרוֹת** **ני**
nieuctwo, Unwissenheit.

przestraszyć się, **הַבְּעַת** **מ"ה**
prze- **בְּעַת** **פע"י** erschrecken;
=**הַבְּעִית** straszać, schrecken;
בְּעַת.

zgroza, Entsetzen **בְּעָתָה** **ני**
muł, błoto rudne, Schlamm; **בִּין** **וי**
bagno, błoto, Sumpf.

Flasche.

... (תירא) komar, Mücke נִי בְקָה*
 דִּיר בְּאִמָּה וּבְעֵי דְרַבִּינֵי שִׁי בְקָה*.
 szczelina, szpara, Spalte; וִי בְקוּע*
 rozszczepianie, Spalten.
 (קָרְדֹּם שֶׁל בְּקוּע*)

ogłędziny, rozpatry- וִי בְקוּר*
 wanie, obdukcya (lekarska),
 Besichtigung; odwiedziny, Be-
 0wizyta ; («בְּקוּר הוֹלִים») such
 Visite, Besuch.

בְּקִי* הִי (בְּקִיאָה* נִי, בְּקִיאִים* וִיר)
 świadomy, kundig; odczytany,
 belesen; doświadczony, er-
 fahren.

בְּקִיאָה*, בְּקִיאִים* רִי בְּקִי*
 doświadczenie, Er- נִי בְּקִיאוֹת*
 fahrenheit; odczytanie, Belesen-
 heit.

podbiak pospo- נִי (מִין צִמָּה)
 lity, kopytnik (Tussilagofar-
 fara), Hufblattich.

szczelina, Spalte וִי בְּקִיע*
 szpara, szczelina, Spalte נִי בְּקִיעָה*
 rozszczepianie, rozłupywanie,
 spalten.

rozłupywać, (נִם עִם בֵּי) פִּי בְּקַע*
 rozszczepiać, spalten; prze-
 łamywać, przebijać, durchbre-

schronisko wodne, Was- וִי בְּצַע*
 serbehältnis.

oderznięcie, Ab- וִי בְּצַע*
 schneiden ; niegodziwy zysk,
 unrechter Gewinn; przekup-
 stwo, Bestechung; korzyść,
 zysk, Vorteil, Nutzen.

kapać, tröpfeln פִּי בְּצִיץ*
 puchnąć, anschwellen פִּי בְּצִק*
 ciasto, Teig וִי בְּצִק*

odcinać winne latorośle, פִּי בְּצֹר*
 Weinrebe abschneiden ; zbie-
 rać wino, ablesen; umniejszać,
 być niedo- הַבְּצִרְ vermindern;
 stępny, unzugänglich sein ;
 umacniać, befestigen ; בְּצִר*
 być umocniony, be- הַתְּבִצֵר*
 festigt sein.

ruda złota i srebra, Gold- וִי בְּצָר*
 und Silbererz.

hurt, kozzar, zapłot, נִי בְּצָרָה*
 Hürde.

brak, Mangel נִי (רִי בְּצָרָת).
 bezpieczne miejsce, וִי בְּצִרוֹן*
 sicherer Ort.

posucha, brak deszczu, נִי בְּצָרָת*
 Dürre, Regenmangel.

בְּקָא דְאִמָּא* נִי רִי קוֹלִית*.
 flaszka, butelka, וִי בְּקָבֵק*
 בְּקָבֵק*

być **הִתְבַּקֵּר** wać, kritisieren; odwiedzano, besucht werden; być sledzony, pozostawać w śledztwie, untersucht werden.

bydło rogate, Hornvieh; **בָּקָר** ז' **בֶּן-בָּקָר** **עֵגְלַת-בָּקָר** ciele, Kalb **בֶּן-בָּקָר** jałowica, jałówka, Färse, junge Kuh.

znający **בָּקָר** ז' (עוסק בגדול בקר) się na chowie bydła, Viehzüchter.

בָּקָר ז' **בִּבְקָר תה"ם** rano, Morgen; rankiem, morgens.

przeгляд, popis, Mus-**בְּקָרָה** ז' terung.

stajnia na woły, Rin-**בְּקָרוֹת** ז' derstall.

śledztwo, Untersuchung; **בְּקָרָת** ז' kara, Strafe; ⁰krytyka, Kritik; cenzura, Zensur.

szukać, **בִּקֵּשׁ** (גם עם ל-, מ-, על) **ב"י** suchen; dążyć do czego, nach etwas streben; żądać, verlangen; modlić się, beten; pytać, być szukany, **בִּקֵּשׁ** fragen; być **הִתְבַּקֵּשׁ** gesucht werden; szukany, gesucht werden; być wezwany, aufgefördert werden,

złamać się, zer-**הִבְקַע** chen; brechen; wytryskać, wyskakiwać, wybuchać, hervorbrechen; być zdobywany, erobert werden; pękać, zerplätzen.

בִּקַּע—**בָּקַע**; **הִבְקַע**; **הִבְקַע** przełamać, przebić, durchbrechen; zdobyć, zawojować, być rozbijany, **הִבְקַע** erobern zerschlagen werden; być zdobywany, erobert werden; pękać, zerplätzen **הִתְבַּקַּע**

בִּקַּע ז' (חצי שקל, מין מטבע) pół szekla, halber Schekel.

בִּקַּע ⁰ ז' (מהצית הישר של קשת העגול, בהנדסה) **בִּקַּע** sinus (funkcya trygon.), Sinus.

בִּקַּעָה ז' dolina, Tal

szczyпка, włór, Spahn **בִּקַּעַת** ז' opróżniać, wypróżniać, **בִּקַּע** **ב"י** ausleeren; opustoszyć, verbyć opustoszo-**הִבַּק** heeren; ny, opustoszeć, verwüstet werden; być opróżniany, aus-**בִּקַּע** geleert werden;

pasać, **בִּקַּע** (גם עם ב-, בִּין-, ל-) **ב"י** paść, weiden lassen; śledzić roz-**בִּקַּע** kogoś, untersuchen; różniać, unterscheiden; odwiedzać, besuchen; ⁰krytyko-

בר-מְצוּדָה זי, נער שמלאו לו י"ג שנה
ונתחייב במצות.

בר-נֶגֶד, pomocnik ciesielski,
Zimmermannsgehilfe

בר-נִירָא זי, małe jarzmo, kleines
Joch.

בר-נִשׁ זי, syn człowieka, (בן אדם)
człowiek, Menschensohn.

בר-סִמְכָא זי, autorytet, (בן סמך)
zaufania godny, Autorität,
zuverlässiger Mann.

בר-עוֹנְשֵׁין זי, karygodny, zasłu-
gujący na karę, strafbär; po-
czytalny, zurechnungsfähig.

בר-פְּלוֹגְתָא זי, oponent, Oppo-
nent; przeciwnik, Gegner.

בר-שׁוּרָא זי, przed- (חומה קמנה)
murze, Vormauer.

בר-תְּשׁוּלוּמִין זי, obowiązany płacić,
Zahlungsverpflichteter.

בר זי, czystość, Reinheit; ług,
Lauge.

ברָא מ"י, tworzyć, schaffen;
być tworzony, geschaffen
wyrąbać, aus- ברָא werden;
suto karmić, הִבְרִיא hauen;
reichlich nähren; stać się
zdrowy, tłusty, utyc, gesund,
fett werden.

בְּקִשָּׁה זי, prośba, Bitte
בְּקָתֵדָה זי, namiot, chata, (סכה קמנה)
Zelt, Hütte.

בֵּר זי, włas-; (בֵּין) syn, Sohn
בֵּר זי, ciciel, Eigentümer
(בֵּר בְּעַל).

בֵּר תי, wybrany, auserwählt;
בֵּר לְקַב ("בֵּר לְקַב").

בֵּר תי, dziki, wild

בֵּר, בֵּר זי, zboże, Getreide; otwarte
pole, freies Feld; zewnętrz-
ność, powierzchowność, das
z z e- תַּהִיב בֵּר Äussere;
wnątrz, von Aussen.

בֵּר-אֵזוֹ זי, kaczką, Ente

בֵּר-אוֹרֵין זי, uczoney, Gelehrter
(בֵּר אוֹרֵין, תּוֹרָה).

בֵּר-בֵּירֵב זי, uczeń, Schüler

בֵּר-בַּעַת זי, rozumny, Verständiger
(בֵּר בַּעַת).

בֵּר-הוֹלֵיָה זי, zawiaśnik, Halswir-
bel.

בֵּר-מְנֵל זי, szczęśliwiec, w cze-
pku urodzony, Glücklicher,
Sonntagskind.

בֵּר-מֵינָה זי, trup, Toter

בֵּר-מֵינָה זי, sąsiad, Nachbar; po-
siadający prawo sąsiedztwa,
Nachbarrechthabender.

kawka (Corus (מין עוף) זי
monedula), Dohle.

kaczka, Ente זי

błogostawiony, pochwa-
lony, gepriesen, gesegnet.

barometr, (מודד האויר)
Barometer, Wetterglas.

baron, (תואר כבוד לאציל)
Baron.

wybrany, auserwählt; wy-
borny, gediegen; jasny, klar.

jasno, pewnie, dokła-
dnie, sicher, klar.

jasność, Klarheit זי
jasno, klar; z pe-
wnością, sicher.

cyprys, Zypresse (מין עץ)
צפופות זי רי צפופ.

potrawa, Speise; צפופות,
zakąska, Imbiß.

prześwidrować, przewie-
rcić, durchbohren; toczyć,
utoczyć, zapfen.

czop, jęczyzek, צפופות זי
Zapfen.

żelazo, Eisen; topór, Beil, זי
Axt; kajdany, okowy, Fes-
stal, Stahl צפופות עשות
(רי פלד).

barbarzyńca, Barbar; זי
cudzoziemiec, Fremdling.

barbarzyński, barba-
risch.

barbarzyństwo, Bar-
barej; barbaryzm, Barbaris-
mus.

łabędź, Schwan (שם עוף) זי
śruba, gwint, Schraube צפופות

rozsypywać się, sich
zerstreuen; grad pada,
hageln.

pstry, kropkowany, ge-
sprenkelt, bunt.

grad, Hagel זי

pantera, (שם חיה טורפת)
Panther; lasica, tchórz,
putorius), Iltis.

kapiszon, kaptur, Kapischon,
Kapuze.

wybierać, (גם עם מ-) פוי
auswählen; kosztować, kosten;
dać do jedzenia, zu
essen geben; *wydać stypę
(uczczę pogrzebową), Leichen-
mahl geben.

proch strzel- (אבק שרפה) זי
niczy, Pulver (zum Schiessen).

בריון* זי (אחד מן הקנאים לפני הרבן
gwałciciel, Gewalt- (הבית השני)
täter.

בריוה* ני Durch-
sehen.
przecedzanie, Durch-

בריה* זי oboj-
czyk, Schlüsselbein.
zasuwka, Riegel;

בריה* זי Fes-
tung
— נהש בריה רי ברה.

בריהה* ני
Flucht.
ucieczka, Entfliehen,

בריקה* ני Kniebeu-
gung (רי בריעה*);
szczep, lato-;
rośl, präcik, odkład, Absenker,
Pfreis.

ברירה* רי ברהה*
Seife.
ług, Laugensalz; 0mydło, ני

ברית* ני przymie-
rze, Bund; znak przymierza,
(*ברית מילה*) Bundeszeichen;
obrzęd rytualnego obrzeza-
nia, Beschneidung;
żona, Ehefrau.

ברית הרשה* ני (תורת הנוצרים)
Testament, Neues Testa-
ment (רי אונגליון*).

בריתא*, בריתא* ני (משנה חיצונית,
הלכות התנאים שלא באו במשנה)

ברח (מי, אל-) פ"ע ent-
fliehen; uciec, ujsć, durch-
gehen; *zbankrutować, bank-
wypędzać, הברה* rott werden;
wypłoszyć, verjagen; zasunąć,
הברה* (zasuwkę), durchriegeln;
zajmować się kont- *מן המכס*
rabancją, kontrabandieren;
ogłosić niewypła- *הברה*
calność, zbankrutować, Bank-
rott werden.

ברה* תי geringelt
ברו רי רי.

ברי* תי
gemästet.
tuczny, karmny, spasty,

ברי* תהיפ
sicher, gewiss.
z pewnością, na pewno,

בריא* תי
gesund.
tłusty, fett; zdrowy,

בריאה* ני
0wszechświat, Weltall.
stworzenie, Schöpfung;

בריות* ני
gemästetes Schaf.
zdrowie, Gesundheit;
potrawa, zakąska, Speise, ני
tuczna owca, שרה בריה* Imbiss;

בריה* זי, בריה* ני
istota, (*בריאה*) Schöpfung
stworzenie, Wesen, Geschöpf;
ludzie, Menschen
בריות*

tylko, nur.

garbarz, Gerber; **בָּרַסִּי**, **בְּרִסְקִי** וי
garbarnia, fabryka skór, Ger-
berei; ⁰grubianin, prostak,
Grobian.

miotać błyskawice, Blit- **בָּרַק** מ"י
ze schleudern; błyskać, blitzen;
mocne wino, starker **יַיִן בּוֹרֵק**
błyskać, blit- **הַבְּרִיק** Wein;
zen; oślepnąć, blind werden:
błyszczec, oślepiac, glänzen,
blenden.

błyskawica, Blitz; blask, **בָּרַק** וי
Glanz.

barka, szałas, Baracke, **בְּרִקָּא** ני
Holzhütte.

szarzeje, dnieje, es däm- **בְּרִקָּא**
mert, es tagt.

spodnie, Bein- **בְּרִיקִין** ז"ר (מכנסים)
kleider, Hosen.

bielmo, Staar (im Auge) **בְּרִיקִית** ני

pokrzywa, Nessel- **בְּרִקֵּן** וי (בין קוק)
dorn.

szma- **בְּרִיקָת**, **בְּרִיקַת** ני (אבן יקרה)
ragd, Smaragd.

wybierać, aus- **בְּרַד** (נם עם מ-)
wählen; oczyszczać, reinigen;
oczyszczać się, sich **הַבּוֹד**

zewnątrzna, ustna nauka, äus-
sere Lehre.

klęczeć, **בָּרַךְ** (נם עם ל-, על-, ב-) מ"י
błogosławić się, **בָּרַךְ הַבְּרַךְ** knieen;
błogosła- **בָּרַךְ** sich segnen;
wić, segnen; dziękować, dan-
ken; pozdrawiac, grüssen;
bluźnić Bogu, Gott **בָּרַךְ אֱלֹהִים**
być błogosła- **בָּרַךְ** lästern;
הַבְּרִיק wiony, gesegnet sein
rzucić kogoś na kolana, nie-
derknieen lassen; szczepić,
być błogo- **בָּרַךְ הַתְּבָרָה** pfropfen;
sławiony, gesegnet sein;
pysznić się, chłepić się, prah-
len.

kolano, Knie; łono, **בָּרַךְ** (ר"ם) ני
Schoss; *krój pługowy, Pflug-
(**בָּרַךְ הַמְּחַרְשָׁה**)* eisen

błogosławieństwo, Se- **בְּרִכָּה** ני
genspruch; błogość, szczę-
ście, Segen; korzysć, Nutzen;
dar, podarunek, Geschenk.

staw, Teich; wodozbiór **בְּרִכָּה** ני
Wasserbehälter; załak, zała-
; (**בְּרִיכוֹת שֶׁל יוֹנִים**)* żek, Brut
רי **בְּרִיכָה**.

pstra tkanina, **בָּרִם** וי (בְּרִמִּים)
buntes Gewebe.

בָּרַם מ"ח; **בָּרַם** jednak, jedość

recht dass.

balzam, Balsam ו' בָּשֶׂם

przyjemna woń, ו' בָּשֶׂם, בָּשֶׂם
Wohlgeruch; roślina balza-
miczna, żywiczna, Balsam-
pflanze.

בָּשֶׂם ר' בָּסָם.

בָּשֶׂם ר' בָּסָם.

wydający przyjemną ו' בָּשֶׂם
woń, wohlriechend.

wstyd, hańba, Schande ו' בָּשָׁנָה

בָּשֶׂם ר' בּוֹם.

obwieścić, zawiadomić, ו' בָּשֶׂר
otrzy- הַתְּבַשֵּׂר verkündigen ;
mać radosną wiadomość,
frohe Botschaft erhalten.

mięso, Fleisch ; ciało, ו' בָּשָׂר

Körper; powinowaty, krewny,
tł- בָּעַל בָּשָׂר ו' Verwandter ;
ściuch, Dickbauch ;
zmysłowe życie, sinnliches
śmiertelny, ו' בָּשָׂר לְדָם, ה' ;
Sterblicher.

wiadomość, wieść, ו' בָּשָׂרָה
Nachricht ; radosna wieść,
frohe Kunde.

mięsny, fleischig ו' בָּשָׂרִי

בָּשֶׂשׁ ר' בּוֹשֶׂשׁ,

oczyszczać, läu- בָּרַר reinigen ;
tern ; *wyjaśniać, objaśniać,
czyszczać, rei- הָבֵר erklären ;
nigen ; polerować, polieren ;
być objaśniony, er- הַבְּרָר
läutert werden ; upewnić się,
stać się pewny, gewiss
rozjaśnić się, הַתְּבַרַר werden ;
wyjaśnić się, klar werden ;
rzetelnie postępować, recht-
schaffen handeln.

wybór, Wahl ו' בָּרָרָה

בָּשָׂבִיל מ' d'a, wegen

gotowanie, Kochen ; ו' בָּשָׂוֹל
dojrzewanie, Reifwerden.

dojrzały, reif ו' בָּשָׂוֹל

uśmiech, ו' בָּשָׂמָה (בת צחוק)
Lächeln.

ugotowany, gekocht ו' בָּשָׂוֹל

dojrzewać, reifen ; go- בָּשָׂל מעוֹי
tować się, gekocht werden ;
gotować, kochen ; piec, בָּשָׂל
być gotowa- בָּשָׂל backen ;
ny, gekocht werden ;
uczynić kogoś dojrzały, reif
gotować się, הַתְּבַשֵּׂל machen ;
gekocht sein ; dojrzewać, reif
werden.

do- בָּשָׂל מָאָה תה"ם (טוב הדבר אם)
brze że, błogo że, wohl

śpiewaczka, Sängerin; בַּת־שִׁיר נִי;
 0muza, Muse.

pustynia, Wüste נִי בְּחָהּ

brzoza, (עץ שקלפתו לבנה) בַּת־יָלֵף נִי;
 Birke.

dziewica, Jungfrau; בַּת־יָלֵף נִי;
 narzeczona, Braut.

ziemia dziewicza, קִרְקַע בַּת־יָלֵף *
 kraj dziewiczy, jungfräulicher
 Boden.

stan pamięski, Jung- בַּת־יָלִים וִיר
 fernschaft; dziewiczość, Jung-
 fräulichkeit.

nacięcie, wcięcie, Ein- בַּתְּקַ * וִי
 schnitt.

rozrąbać, zerhauen בַּתְּקַ פִּי

rozcinać, zerschneiden בַּתְּרַ פִּי

po, w ślad za, nach, בַּתְּרַ * מִי
 nachher.

odcięty kawał, abgeschnit- בַּתְּרַ וִי
 tenes Stück.

gó:y pop: zerzynane וִיר בַּתְּרַ *
 wąwozami, von Schluchten
 durchschnittene Berge.

fistula, apertura, Fistel בַּתְּרַ * וִי
 ostatni, Letzter וִי בַּתְּרַ *

być dokuczliwy, zu- בַּתְּשׁ * פִּי עֵ
 dringlich sein.

בַּשֶּׁשׁ * וִי (לִית דִּין) sałata, Salat
 צָרִיךְ בַּשֶּׁשׁ *).

hańba, Schande, ohyda, בַּשֶּׁת נִי
 żeński בֵּית־הַבְּשֶׁת * Scham;
 członek wstydlivy, weibliche
 Scham.

córka, Tochter; dziewczica, בַּת נִי
 Jungfrau; zaludnienie, Bevöl-
 miara, (מדת הלח) זֵוִי: kerung;
 Mass.

בַּת... רִי בַן...; רִי בַעַל... בַּעַל־ת...
 za jednym razem, בַּבַּת־אַחַת תֵּהֵפֶ
 mit einem Mal.

znakomita, Vornehme נִי בַת־אַבֹּת
 jamka, kleiner Graben נִי בַת־בֹּר
 struś, (שם עוף גדול) נִי בַת־וַעֲנָה
 Strauss.

z jednego gatunku, הִי בַת־מִינָ *
 von einer Sorte.

królowna, Könlgstoch- בַּת־מַלְךְ נִי
 ter.

żrenica, Augapfel נִי בַת־עֵינַי
 oko, Auge; łza, Träne.

odgłos, echo, Wider- בַּת־קוֹל * וִי
 hall, Echo; objawienie (nie-
 bieskie), himmlische Offenba-
 rung; szemranie, szmer, po-
 głoska, Gerede.

dzikie drzewo figo- נִי בַת־שִׁקְמָה *
 we, wilder Feigenbaum,

majestatyczny, majestä- תי גאֹנִי
tisch ; genialny, genial.

genialność, Genialität ני גאֹנִיּוֹת
wzniesienie, Erhebung ; ני גאֹנִית

swawola, pustota, zuchwa-
łość, Übermut ; wspaniałość,
Pracht.

dumny, תי גאֹנִי (גאֹנִים)
pyszny, stolz.

גאֹנִית ניר רי גיא.

uwolnić, befreien ; wyku- גאל מי
pić, dotrzymywać (słowa), ein-
lösen ; splamić, beschmutzen

zanieczyszczać, ver- ; (רי געל)
być uwolni- גאל unreinigen ;

ony, befreit werden ; być splu-
gawiany, pokładany, besudelt

za- גאל ; (רי געל) werden ;

גאל nieczyścić, verunreinigen ;
być znieważany, pokładany, "

גאל—גאל entweiht werden ;
za- גאל ; (רי געל) werden ;

nieczyścić się, sich verun-
reinigen.

krewny, Verwandter ; וי גאל
oswobodziciel, odkupiciel, Er-

ם גאל—גאל ; (רי געל) löser
mściciel krwi, Bluträcher.

גא. האות השלישית באלף-בית העברי ;
טריז, drei ט"ז

pyszny, butny, hochmütig תי גא
(רי גא).

wznosić się, sich erhe- גא
ben ; być wysoce poważany,
hochgeachtet sein ; pysznić

podno- גא się, stolzieren ;
sić, uświetniać, verherrlichen,

być dum- גא erhöhen ;
ny, stolz sein.

dumny, pyszny, butny, תי גא
hochmütig, stolz.

pycha, buta, Hochmut ני גא
swawola, pustota, zuch- גא
walstwo, Übermut ; wielkość,

dumny, געל—גא Grösse ;
swawolny, zuchwały, stolz,

übermütig.

duma, pycha, Stolz ני גא
גאל—גאל

wzniesienie, Erhebung ; וי גא
duma, Stolz ; wielkość, Grösse ;

0 (שם לראשי הישובות וגדולי ישראל
gaon (nauczy- רבנן סבוראי)

ciel i rabin), Gaon ; geniusz,
Genius, Genie,

Genius, Genie,

zbieracza, egzekutora podat-
ków, Steuereinnehmer. mt;
⁰przewodnictwo, Vorsitz.

zbieracz, egzekutor po-
datków, Steuereinnehmer;
zbieracz, Sammler; najstarszy,
Ältester; ⁰przewodniczący,
Vorsitzender.

גָּבַהַּ zbierać, sammeln; מִי
nagromadzać, anhäufen.

חִי'óst, Reisig נִי

być wysoki, hoch sein; גָּבַהַּ
być wzniosły, erhaben sein;
być zuchwały, swawolny,
pod-הַגָּבִיּהּ hochmütig sein;
nosić, aufheben; uczynić ko-
goś wysoki, hoch machen;
wznosić się, emporsteigen;
być podniesio-הַתְּגַבִּיּוֹת
ny, podjęty, aufgehoben
werden.

pobierać, einfordern; מִי
zbierać, inkasować, einkassie-
być zebrany, in-הַתְּגַבִּיּוֹת
kasowany, einkassiert wer-
den.

wysoki, hoch; wzniosły, תִּי
erhoben; dumny, pyszny, stolz;
•niebo, Bóg, Himmel, Gott.

wysokość, Höhe; wielkość נִי

znieważenie, sponiewie-
ranie, Entweihung
הַתְּגַבִּיּוֹת).

wykup, odkup, Wieder-
kauf; prawo wykupu, Wieder-
kaufsrecht; •oswobodzenie,
Erlösung.

grzbiet, Rücken; obręcz, נִי
Reifen; nasyp, Schanz-
hügel; powierzchnia, Ober-
fläche; wzniesienie, Anhöhe;
brwi (oczne), Augenbrauen
הַתְּגַבִּיּוֹת).

przez, durch; na, מִי
nad, über, auf.

chociaż, obwohl מִי
הַתְּגַבִּיּוֹת, גָּבִיּוֹת רִי (אֶצְלָי, אֶצְלָי)
אֶצְלָי וכו').

studnia, Brunnen; dachów-
ka, gont, Dachschindel; ród
(rodzaj) szarańczy, Heuschrec-
kenart (רִי גָּבִי).

jama, Grube נִי
krynica, cysterna, Zisterne; נִי
kałuża, Pfütze.

brew (oczna), Augen-
braue (רִי גָּבִי).

urząd (משרת הגבאי) נִי

wiek, hohes Alter;
najwyżej, höchstens.

wysmukły mężczyzna, תי גבהי
schlanker Mann.

łysy nad czołem, kahl תי גבהי
am Vorderkopfe.

łysina nad czołem, תי גבהית
Vorderglatze, •wysmukła ko-
bieta, schlanke Frau.

pobieranie, Einforde- ני גבחה
przesłuchanie גבחת עדות
rung; świadków, Zeugenverhör.

wysoki, rosły, schlank זי גבחה
גבילה רי לישא.

brew (oczna), Augen- זי גבחה
braue (רי גבה).
ser, Käse ני גבחה

puhâr, czasza, Becher, זי גבחה
Kelch; kielich kwiatowy, Blu-
menkelch.

panujący, Herrscher; זי גבחה
bogacz, reicher Mann.

królowa, Königin; pa- ני גבחה
nująca, władczyni, Herrsche-
rin; bogata kobieta, reiche
Frau.

ry) kryształ, Kristall זי גבחה
אלגבחה.

Grösse; swawola, zuchwa-
łość, Übermut.

pysznie, dumnie, תי גבחה
butnie, hochmütig.

duma, pycha, buta, ני גבחה
Hochmut; wielkość, Grösse.

nagromadzenie, Anhäu- זי גבחה
potok słów, גבחה דברים
fung; Wortschwall, Wortkram.

inkasowanie, pobieranie, זי גבחה
Eintreibung, Einkassierung.

brzeg, Rand; granica, זי גבחה
Grenze; prowincya, Provinz.

miastaprowincjonalne, זי גבחה
Provinzstädte.

ugniatanie, mieszanie, זי גבחה
Kneten.

גבחה ני רי גבחה.

zsiadłe mleko, Gerinnung זי גבחה
bohater, זי silny, stark; זי גבחה
Held; wojownik, Krieger; do-
wódca wojska, Heerführer;
גבורה זי רי גבחה.

bohaterka, Heldin ני גבחה
siła, moc, Stärke; ני גבחה
dzielność, Tapferkeit; czyny
bohaterskie, Heldentaten; zwy-
cięstwo, Sieg; •bóstwo,
podeszły גבורות
Gottheit;

brzeg (rzeki), Ufer גְּדוֹת נִיר (גדר)
gromada, Schar; גְּדוּד וי (מחנה)
banda גְּדוּד בַּת bruzda, Furche;
zbójcka, Räuberbande.

wcięcie, zacięcie, Ein- גְּדוּדָה נִי
schnitt.

wielki, gröss; star- גְּדוֹל תִּי
szy, älter; poważany, ange-
sehen.

arcykapłan (pontifex גְּדוֹל פְּהוֹן
maximus), Hohepriester.

chów (n. p. bydła), Zucht; גְּדוּלָּה וי
wychowanie, Erziehung; na-
rośl, roślina, Gewächs; ro-
śnienie, wzrost, Wachstum;
wzniesienie, Erhebung.

גְּדוּלָּה רִי גְּדוּלָּה.

odrabianie, Abhauen גְּדוּעַ וי

obelga, zniewaga, Lä- גְּדוּעַ וי
terung, Beschimpfung.

גְּדוּעָה נִי רִי גְּדוּעָה.

ogrodzenie, Umzäunung, גְּדוּרָה וי
Zaun.

nadmierny, zbyteczny, תִּי גְּדוּשׁ
גְּדוּשׁ מְלֵא וְגְדוּשׁ. גְּדוּשׁ
przepełniony, übervoll וּמְגוּדָשׁ

koziełek, Böcklein; גְּדִי וי
koziorożec, Ziegen- מוֹל בְּשָׂמִים)
bock.

krystalizować, kristal גְּבֵשׁ מִי
lisieren; zgęszczać, verdich-
krystalizować się, הִתְגְּבֵשׁ, ten;
sich kristallisieren.

pagóreczek, גְּבֵשׁוּשׁ וי גְּבֵשׁוּשִׁית נִי
Hügelchen; wzniesienie, An-
höhe.

trznadel, po- גְּבֵתוֹן וי (מִין צַפּוֹר)
świerka, śmieguła (emberina
nivalis), Goldammer.

dach, Dach; גַּן וי (רֹת), וי
das Obere.

dzban, Krug; beczka, Fass גְּבִית וי
kolendra, kory- גַּד וי (מִין וְרֵעִים)
ander, Koriander; szczęście,
Glück; duch opiekuńczy,
Schutzgeist.

rznać, schneiden; גַּד (על) מִ"ע
zbierać się, gromadzić się (ku-
pami), sich scharenweise sam-
być oderznięty, גְּדָרְדָר meln;
הִתְגַּדְדָר abgeschnitten werden;
tatuować się (wypiekać sobie
jakiś znak na ciele), tätovie-
ren; przecć, cisnąć się, roić
się, snuć się, sich drängen,
wimmeln; grupować się, sich
gruppieren.

czereśnia, wiśnia, נִי גְּדָרְגִית
Kirsche.

brzeg (rzeki), Ufer גְּדוֹת נִיר (גדר)
gromada, Schar; גְּדוּד וי (מחנה)
banda גְּדוּד בַּת bruźda, Furche;
zbójcka, Räuberbande.

wcięcie, zacięcie, Ein- גְּדוּדָה נִי
schnitt.

wielki, gross; star- גְּדוֹל תִּי
szy, älter; poważany, ange-
sehen.

arcykapłan (pontifex גְּדוֹל —
maximus), Hohepriester.

chów (n. p. bydła), Zucht; גְּדוּלָּה וי
wychowanie, Erziehung; na-
rośl, roślina, Gewächs; ro-
śnienie, wzrost, Wachstum;
wzniesienie, Erhebung.

גְּדוּלָּה רִי גְּדוּלָּה.

odrabianie, Abhauen גְּדוּעָה וי

obelga, zniewaga, Lä- גְּדוּעָה וי
terung, Beschimpfung.

גְּדוּעָה נִי רִי גְּדוּעָה.

ogrodzenie, Umzäunung, גְּדוּרָה וי
Zaun.

nadmierny, zbyteczny, תִּי גְּדוּשׁ
גְּדוּשׁ מְלֵא וְגְדוּשׁ. גְּדוּשׁ
przepełniony, übervoll וּמְגוּדָשׁ

koziełek, Böcklein; גְּדִי וי
koziorożec, Ziegen- מוֹל בְּשָׂמִים)
bock.

kryształizować, kristal גְּבֵשׁ פִּי
lisieren; zgęszczać, verdich-
kryształizować się, הִתְגַּבֵּשׁ ten;
sich kristallisieren.

pagóreczek, גְּבֵשׁוֹשׁ וי גְּבֵשׁוֹשִׁית נִי
Hügelchen; wzniesienie, An-
höhe.

trznadel, po- גְּבַתּוֹן וי (מִין צַפּוֹר)
świerka, śmieguła (emberina
nivalis), Goldammer.

dach, Dach; גַּנּוּ וי (רֹת), וי
das Obere.

dzban, Krug; beczka, Fass גְּבִית וי
kolendra, kory- גַּד וי (מִין וְרַעֲוִים)
ander, Koriander; szczęście,
Glück; duch opiekuńczy,
Schutzgeist.

rznać, schneiden; גַּד (עַל) פִּי

zbierać się, gromadzić się (ku-
pami), sich scharenweise sam-
być oderznięty, גַּד הַגֶּדֶד meln;
abgeschnitten werden;
tatuować się (wypiekać sobie
jakiś znak na ciele), tätovie-
ren; przecć, cisnąć się, roić
się, snuć się, sich drängen,
wimmeln; grupować się, sich
gruppiieren.

czereśnia, wiśnia, נִי גְּדֵגְדֵית׃
Kirsche.

brzeg (rzeki), Ufer גְּדוֹת נִיר (גדה)
gromada, Schar; גְּדוּד ו' (מחנה)
banda גְּדוּד בַּת bruzda, Furche;
zbójcka, Räuberbande.

wcięcie, zacięcie, Ein- גְּדוּדָה נ' ו'
schnitt.

wielki, gross; star- גְּדוּלָה ת'
szy, älter; poważany, ange-
sehen.

arcykapłan (pontifex גְּדוּלָה פְּהוּן —
maximus), Hohepriester.

chów (n. p. bydła), Zucht; גְּדוּלָה ו'
wychowanie, Erziehung; na-
rośl, roślina, Gewächs; ro-
śnienie, wzrost, Wachstum;
wzniesienie, Erhebung.

גְּדוּלָה ר' גְּדוּלָה.

odrabianie, Abhauen ו' גְּדוּעָה

obelga, zniewaga, Lä- גְּדוּעָה ו'
terung, Beschimpfung.

גְּדוּעָה נ' ר' גְּדוּעָה.

ogrodzenie, Umzäunung, ו' גְּדוּרָה
Zaun.

nadmierny, zbyteczny, ת' גְּדוּשָׁה
przepełniony, übervoll וְגְדוּשָׁה גְּדוּשָׁה
מְלֵא וְגְדוּשָׁה.

koziełek, Böcklein; גְּדִי ו'
koziorożec, Ziegen- מוֹל בְּשָׂמִים)
bock.

krystalizować, kristal. גְּבֵשׁ מ"י
lisieren; zgęszczać, verdich-
krystalizować się, וְהִתְגְּבֵשׁ ten;
sich kristallisieren.

pagóreczek, גְּבֵשׁוּשׁ ו' גְּבֵשׁוּשִׁית נ'
Hügelchen; wzniesienie, An-
höhe.

trznadel, po- גְּבֵתוֹן ו' (מִין צַפּוֹר)
świerka, śmieguła (emberina
nivalis), Goldammer.

dach, Dach; wierz, ו' (רֹת), גַּן ו'
das Obere.

dzban, Krug; beczka, Fass ו' גְּבִית

kolendra, kory- גַּד ו' (מִין וֶרְעוּנִים)
ander, Koriander; szczęście,
Glück; duch opiekuńczy,
Schutzgeist.

rznać, schneiden; גַּד (עַל) מ"ע

zbierać się, gromadzić się (ku-
pami), sich scharenweise sam-
być oderznięty, גַּד מֵלֵן ו'
abgeschnitten werden;

tatuować się (wypiekać sobie
jakiś znak na ciele), tätovie-
ren; przecć, cisnąć się, roić
się, snuć się, sich drängen,
wimmeln; grupować się, sich

gruppiieren.
czereśnia, wiśnia, נ' גְּדֵנִית ו'
Kirsche.

brzeg (rzeki), Ufer גְּדוֹת נֵר (גדה)
gromada, Schar; גְּדוּד ו' (מחנה)
banda גְּדוּד בַּת bruzda, Furche;
zbójcka, Räuberbande.

wcięcie, zacięcie, Ein- גְּדוּדָה נ' ו'
schnitt.

wielki, gröss; star- גְּדוֹל ת' ו'
szy, älter; poważany, ange-
sehen.

arcykapłan (pontifex גְּדוֹל פְּהִין —
maximus), Hohepriester.

chów (n. p. bydła), Zucht; גְּדוּלָּה ו'
wychowanie, Erziehung; na-
rośl, roślina, Gewächs; ro-
śnienie, wzrost, Wachstum;
wzniesienie, Erhebung.

גְּדוּלָּה ר' גְּדוּלָּה.

odrabianie, Abhauen ו' גְּדוּעָה

obelga, zniewaga, Lä- גְּדוּעָה ו'
terung, Beschimpfung.

גְּדוּעָה נ' ר' גְּדוּעָה.

ogrodzenie, Umzäunung, ו' גְּדוּרָה
Zaun.

nadmierny, zbyteczny, ת' גְּדוּשׁ
גְּדוּשׁ מְלֵא וְגְדוּשׁ, übermässig;
przepełniony, übervoll וּמְגוּדָשׁ

koziełek, Böcklein; גְּדֵי ו' (שם)
koziorożec, Ziegen- מוֹל בְּשָׂמִים)
bock.

krystalizować, kristal גְּבֵשׁ פ' ו'
lisieren; zgęszczać, verdich-
krystalizować się, וְהִתְגְּבֵשׁ, ten;
sich kristallisieren.

pagóreczek, גְּבֵשׁוּשׁ ו' גְּבֵשׁוּשִׁית נ'
Hügelchen; wzniesienie, An-
höhe.

trznadel, po- גְּבֵתוֹן ו' (מִין צַפּוֹר)
świerka, śmieguła (emberina
nivalis), Goldammer.

dach, Dach; גַּב ו' (גֹּבַת), ו' ו'
das Obere.

dzban, Krug; beczka, Fass ו' גְּבִית
kolendra, kory- גַּד ו' (מִין וְרַעְוִים)
ander, Koriander; szczęście,
Glück; duch opiekuńczy,
Schutzgeist.

rznać, schneiden; גַּד (על) פ' ע'
zbierać się, gromadzić się (ku-
pami), sich scharenweise sam-
być oderznięty, גַּד הַגֶּדֶד, meln;
abgeschnitten werden;
tatuować się (wypiekać sobie
jakiś znak na ciele), tätovie-
ren; przecć, cisnąć się, roić
się, snuć się, sich drängen,
wimmeln; grupować się, sich
gruppiieren.

czereśnia, wiśnia, נ' גְּדֵי גֵית׃
Kirsche.

rosły, wachsend.
wielkość, wspaniałość, גָּדֹל ז'
Grösse; objętość, Umfang;
pycha, buta, duma, גָּדֹל-לֵבָב
Hochmut.

sława, cześć, Ruhm; גָּדֹלָה נ'
czyn sławny, Grosstat.

jednoręki, einhändig ת' גָּדָם
oderznąć, abschnei- (כרת) גָּדָם פ"י
den.

oderznąć, odciąć, ab- גָּדַע פ"י
być oderz- הגָּדַע schneiden;
niętym, abgehauen werden;
=גָּדַע; oderznąć, abhauen גָּדַע
הגָּדַע.

bluźnić, lästern; zniewa- גָּדַף פ"י
zać, obrażać, schimpfen.

bluźnierca, Lästerer; hań- גָּדָפָן ז'
biący, Schmäher.

odgradzać, (גם עם בער) גָּדַר פ"י
abzäunen; zagradać, umzäu-
powstrzy- הַגָּדֵר, הַגָּדֵר נ'
mywać się, sich enthalten;
określać, definieren; הַגָּדֵר
odznaczać się, sich הַתְּגַדֵּר *
; (מקום לְהַתְּגַדֵּר) *
pysznić się, stolzieren.

parkan, płot, Zaun; ogro- גָּדַר נ'
dzenie, Umzäunung.

określenie, Definition ו' גָּדַר

nacięcie, Anschnitt נ' גְּדִידָה
kózka, Zicklein נ' גְּדִיָּה
kutas, kiść, Quaste ז' גְּדִיל
rośnienie, wzrost, das נ' גְּדִילָה
Wachstum.

גְּדִירָה ר' גְּדִירָה.

skoczek, Springer ז' גְּדִירָה

sterta, stóg, bróg, Scho- גְּדִישׁ ז'
ber, Garbenhaufen; mogiła,
kurhan, Grabhügel.

stać się wielkim, (ל-) פ"ע
gross werden; pleść, flech-
po- (גם עם ל-) גָּדַל ten;
zwoić, dać rość, wachsen
lassen; uświetnić, podnosić,
erhöhen, verherrlichen; wy-
(גדל שער) * chowywać, erziehen;
rurkować włosy, frisieren,
powiększać, הַגְּדִיל kräuseln;
vergrössern, stać się wielkim,
gross werden; stać się swa-
wolnym, zuchwałym, über-
; (הַגְּדִיל פֹּה, עַקֵּב) mütig werden;
powiększyć się, gross הַתְּגַדֵּר
werden; być zuchwałym, swa-
wolnym, übermütig sein.

perukarz, fryzyer, Pe- גְּדַל * ז'
rückenmacher, Friseur.

wielki, gross; rosnący, ת' גָּדַל

rzygać, rülpsen, auf-
stossen.

rozciągnąć się, sich
hinstrecken.

gizbiet, Rücken ; wnę-
trzności, das Innere ;
ciało, w tem Körper ;
coś jest, drin steckt etwas.
gromada szarańczy,
Heuschreckenhaufen.

jama, Grube ; studnia,
Brunnen.

inkasowanie, pobieranie,
Einkassierung,
Eintreibung.

znąć, schneiden ;
napadać, überfallen.

אני אקנה אתה הכל או אני
אקנה הכל (מבטא תלמודי).

אני אקנה אתה הכל או אני
אקנה הכל (מבטא תלמודי).

murarz, Maurer ; cieśla,
Zimmermann ;
Freimaurer.

ciało, Körper ; wzniesie-
nie, Erhöhung ; buta,
pycha, Hochmut.

gra barw, Farbenspiel ;
sługa nadworny,
Hofdiener.

ściana, zastawa, Schutz-
wehr ; owczarnia, Schafstall.

pokrzywka (Mo-
tacilla trogladytes), Zaun-
könig.

kokieterya, Gefallsucht,
Koketterie.

ogrodzenie, Umzäunung

ogrodzone miejsce, um-
zäunter Ort.

zbierać w kupe, auf-
häufen ; być przepeł-
niony, überfüllt sein ;
przepełniać, überfüllen.

nadmiar, podostatek, ob-
fitość, Überfluss ; przepeł-
nienie, Überfüllung.

ten, dieser (זה) מינ

usuwać, wegschaffen ;
leczyć, heilen.

wyzdrowienie, Gene-
sung,

gładzenie, Glätten ;
rzyganie, odbijanie się
z żołądka, Rülpsen, Auf-
stossen.

prasować, glätten, plät-
ten,

książę wygna- רֹאשׁ הַגּוֹלָהּ וְ
nia, egzylarch, Exilarch.

wieko (trumny), Sarg- גּוֹלָלָהּ וְ
deckel.

worek, wór, Sack וְ גוֹלָקָהּ

jamka, Grüb- גּוֹמְמָהּ גּוֹמְמָהּ וְ
chen.

wzajemny, wechsel- גּוֹמְלִים וְ
seitig.

jama, Grube וְ גּוֹמְמָהּ

barwa, Farbe; wygląd, וְ גּוֹמְמָהּ
Aussehen.

na przykład, כְּגוֹן (כְּגוֹן) וְ חֶהּ
zum Beispiel.

lśnić się, mienić (נוֹן) הַתְּגִיזִים וְ
się, schimmern.

być pysznym, butnym, גִּים וְ
czynić hochmütig sein;
kogoś dumnym, stolz ma-
דִּים) chen; ruszać, rühren
בְּקִרְרָהּ.

umierać, sterben וְ מֵע

zamykać, ver- וְ גּוֹמְמָהּ
schliessen; zatykać, verstop-
fen.

ciało, Körper; osoba, וְ גּוֹמְמָהּ
Person; byt, bytność, We-
sen.

osobowy zaimek, מִלַּת-הַגּוֹמְמָהּ וְ
persönliches Fürwort.

przemknąć się, vorbei- וְ מֵע
eilen; przylecieć, heranflie-
uchodzić pospie- וְ גּוֹן gen;
nanieść, וְ גּוֹן śnie, davoneilen;
herbeitreiben.

piskłę, junger Vogel וְ גּוֹלָהּ
zbytek, przesada, Über- וְ גּוֹמְמָהּ
treibung.

גּוֹמְמָהּ וְ גּוֹמְמָהּ

sukno, Tuch (ארג צמר) וְ גּוֹמְמָהּ
gościec, poda- (מחלה) וְ גּוֹמְמָהּ
gra, Fussgicht.

barba- גּוֹמְמָהּ naród, Volk וְ גּוֹמְמָהּ
rzyńcy, Barbaren; *poganin,
Heide; grzesznik, Frevler.

ciało, Körper; trup, Lei- וְ גּוֹמְמָהּ
che.

człon płodny, וְ רֹאשׁ הַגּוֹמְמָהּ
Zeugungsglied.

pogaństwo, Heidentum וְ גּוֹמְמָהּ
pergamin, Pergament; וְ גּוֹמְמָהּ
nieciosana gruda kamienna,
ungeformter Steinblock.

wyczerpanie, Erschöp- וְ גּוֹמְמָהּ
fung; koniec życia, Lebens-
ende.

wygnanie, Exil; wy- וְ גּוֹמְמָהּ
gnańcy, Verbannte.

osa, Wespe (מין זבוב) *; ernte
gaz świetlny, Gas (אד קיטור) ז' ז' ז'

sokół, Falke (מין עוף) ז' ז' ז'
podskarbi, Schatzmei- ז' ז'
ster; skarbnik, kasyer, Kas-
sierer.

wyciągać, herausziehen ז' ז'
(רי ג'וז).

strzyżka (owiec), Schaf- ז' ז'
schur; wełna, Wolle.

odrzynanie, das Ab- ז' ז'
schneiden; *groźba, Drohung;
presada, Übertreibung.

galerya, Gallerie ז' ז'
przykrajanie, krój, Zu- ז' ז'
schneidung.

strzydz, scheeren ז' ז'
ten który strzyże owce, ז' ז'
Schafscheerer.

ulica boczna, zaułek, ז' ז'
Nebengasse.

strzyżenie, Scheeren ז' ז'
polano, Holzscheit ז' ז'
obrąbanie, Behauung; ז' ז'
ociosane kamienie, behauene
Steine.

rabować, rauben; zabie- ז' ז'
rać, wegnehmen: plądrować,

istota, Wesen ז' ז'
sam, selbst ז' ז'
trup, Leichnam; ciało, ז' ז'
Körper; *tułów, Rumpf.
cielesny, körper- ז' ז'
lich.

mały wzrostem, klein von ז' ז'
Wuchs.

mieszkać, przebywać, ז' ז'
wohnen; obawiać się, fürch-
ten; schodzić się, zbierać
się, *התקבצו, zusammenkommen;
zatrzymywać się, bawić, sich
aufhalten; zbierać się, sich
scharen.

lwiatko, junger Löwe; ז' ז'
młode zwierzę, junges Tier;
szczenie, Hündchen * (כלב קטן)
suka, Hündin ז' ז'

los, Los; losem otrzy- ז' ז'
mana część, durch Los zu-
gefallener Teil, Schicksal.

czynnik, Fak- (סבה, עלה) ז' ז'
tor.

gleba, bryła, Erdkloss, ז' ז'
Klumpen.

strzyżenie owiec, strzyżka, ז' ז'
Schafschur; młocenie siana,
pokos, Heuschlag, Gross-

kawał, Stück **גֹּרַר** ו' **גֹּרַר**
 marchew, Möhre (מין ירק) **גֹּרַר** ו'
 wyrok, Urteil ; 0złó, זָלוּ **גֹּרַר** ו'
 nieszczęście, Unheil.
 pustka, pustynia, Ein- **גֹּרַר** ו'
 öde ; *postanowienie, Be-
 schluss ; rozkaz, Befehl ; prze-
 ־ **גֹּרַר** śladowanie, Verfolgung ;
 (הקש תלמודי ע"י מלה דומה)
 analogia, Analogie.
 wzrost, Statur, Tallie ; **גֹּרַר** ו'
 skrzydło (domu), Seitengebäu-
 de, Seitenflügel ; *balkon, Er-
 część, oddział (ברקדוקי) ; ker
 (w gram.), Abteilung
 (שְׂרָמִים⁰⁰).
גֹּרַר ו' (מכונה לגור קש לחלקים)
 maszyna do rżnięcia (דקים)
 słomy, Strohschneidemaschi-
 ne.
 wyciągać, herausziehen ; **גֹּרַר** ו'
 giąć się, naginać się, sich
 beugen.
 uśmiech, Lächeln **גֹּרַר** ו'
 brzuch, (בטן הרמסים) **גֹּרַר** ו'
 Schleppbauch.
 śmiać się, lachen ; uśmie-
 chać się, lächeln.
 trefnić, żartowniś, Spass-
 vogel. **גֹּרַר** ו'

być **גֹּרַר** grabić, plündern ;
 rabowanym, geraubt werden.
גֹּרַר, łup, grabież, Raub **גֹּרַר** ו'
 zrabowane, Geraubtes ; **גֹּרַר** ו'
 grabież, rabunek, Raub.
 rozbójnik, łupieżca, ra- **גֹּרַר** ו'
 buś, Räuber,
 rabowanie, Räuberei **גֹּרַר** ו'
 przesadzać, übertreiben ; **גֹּרַר** ו'
 rznąć, schneiden.
 gąsienica, Raupe (שרץ העוף) **גֹּרַר** ו'
 obcinać (drzewo), be- **גֹּרַר** ו'
 schneiden (einen Baum).
 pień, Baumstamm ; ród, **גֹּרַר** ו'
 Geschlecht ; 0rasa, Rasse.
 rąbać, hauen ; rozcinać, **גֹּרַר** ו'
 zerschneiden ; zarzynać,
 schlachten ; postanawiać, be-
 rozkazywać, * (על) schliessen ;
 befehlen, odwieść, odciągnać,
 być oddalo- **גֹּרַר** ableiten ;
 nym, entfernt werden ; zginać,
 upaść, zugrunde gehen ; być
 rozstrzyganym, roztrzygnię-
 tym, entschieden werden ;
 0być odciągany, abgeleitet
 wy- (ישם נגור⁰⁰) ; **גֹּרַר** ו'
 rywać się, włamywać się,
 sich losreißen, einbrechen.

גיורא* ר' גר.
prozelitka, nawrócona, גיורת* נ
Bekehrte, Proselitin (ר' גר).

גיורת* ר' גיורת*.
wybuchać, wytryskać, גיח פ"ע
hervorbrechen; wyrwać się,
sich losreißen; rodzić, ge-
bären; *dążyć do czego,
wyruszać, הגיח hinstreben;
ausrücken; połykać, pochła-
niać, verschlingen.

גיטו* ו' (מקום מיוחד למושב היהודים)
ghetto żyd., Ghetto.

גיל פ"ע, weselić się, radować się,
frohlocken, tröhlich sein.

גיל ו' גיל, (ר' בן-גיל) wiek, Alter
chwycenie, radość, Ent-
zücken, Freude; *serce z dzwo-
nu, Glockenklöppel.

גילה נ' zachwycenie, radość
גימטריה, גימטריה* נ'
Geometrie (צרופי האותיות
למספרן, למשל: יהוה כגמטריה כ"ו,
כי יי הוא עשרה, ה' — חמשה, ו' —
ששה, ה' — חמשה, ויחד הם עשרים
וששה) liter, Buch-
stabenrechnung.

גימנזיון* נ', גימנזיון* ו'
Gymnasium.

גחכני* ת' śmieszny, lächerlich
גחלת (גחלים) נ' zarzewie, glü-
hende Kohle.

גחלת* נ' (מין מחלה) karbunkuł,
Karbunkel.

גחן* פ"ע, naginać się, sich nieder-
beugen.

גחרא* ו' pieczara, grotta, Grotte,
Höhle.

גט* ו' dokument, Dokument; list
rozwodowy, Scheidungsbrief;
rozwód, Ehescheidung.

גיא, גיא, גיא (גיאות) וז"נ nizina, do-
lina, Niederung, Tal.

גיאוגרפיה* נ' (תאור הארץ) geogra-
fya, Geografie.

גיאולוגיה* נ' (תורת הארץ) geologia,
Geologie.

גיאומטריה* נ' (הנדסה, מדורת הארץ)
geometrya, Geometrie.

גיגית* ר' גיגית.

גיד ו' wić, pęcik, Gerte; żyła,
Sehne, Ader; *człon męski,
männliches Glied; włókno,
Faser.

גיד* פ"ע, porozcinać żyły, Seh-
nen zerschneiden.

גיהזם* ו' piekło, Hölle

wędrowka dusz, Seelen-
wanderung ; krążenie, Dre-
hen.

walec, Walzer (מין מחול) וי
miesić, kneten ; toczyć, פ"י
wälzen, hinrollen ; *spowodo-
; (גלל) רי wać, veranlassen
*toczyć, wälzen ; zru-
cać się, spadać, herunter-
stürzen ; *być zamiesianym,
geknetet werden ; dochodzić,
dostępować, gelangen.

koło, Rad ; toczy-
nie, Rollen ; plewa, osyp-
ka, Spreu ; sklepienie niebie-
skie, Himmelsgewölbe
krąg sło- ;
neczny, Sonnenscheibe ; sfe-
ra, Sphäre.

bak, wartałka, mruczy-
dło, Brummkreisel,
kołowy, räderig ; sfery-
czny, sphärisch.

czaszka, Schädel ; oso-
ba, Person.

chępliwiec, Prahler
przechwałka, cheplī-
wość, Prahlerei.

pokrywać się

aby, um
zbierać wojsko, Heer
sammeln ; mobilizować armię,
Armee mobilisieren.

armia, Heer
dziewierz, szwagier,
Schwager.

strona, Seite
szwagrowa, Schwägerin
przegryzać, zernagen
(אָפּילן גליימי גיצי").

wapno, Kalk
nawrócić na żydowstwo,
zum Judentum bekehren
przyjąć żydow-
stwo, sich zum Judentum be-
kehren.

dzięcioł, Specht
kupa kamieni, Steinhafen ;
kupa gruzów, Schutthafen ;
fala, Welle ; źródło, Quelle.

dzban na oliwę, Ölkrug
golibroda, golarz, Bar-
bier.

przechwalić się, cheplīc
się, prahlen.

abgezogener Haut.

golenie, Rasieren **גָּלוּהוּ** ו' זי

jasny, otwarty, klar, **גָּלוּי הוּ**

otwarty do- **סִפְּרוֹתָהּ גָּלוּי** offen ;

kument, dyplom, offene Ur-

otwarcie, **תּוֹהוֹת** **גָּלוּי** kunde ;

publicznie, öffentlich.

odkrycie, Entdeckung ; **גָּלוּי** ו' זי

גָּלוּי doniesienie, Mitteilung

zawiadomienie, Bekannt-

machung.

cudzołóstwo, Ehe- **גָּלוּי-עֲרִיזוֹת**

tłómaczenie **גָּלוּי-פְּגָמִים** bruch ;

znaczenia, Deutung ; bezczel-

גָּלוּי-שְׂכִינָה ność, Frechheit ;

objawienie, Offenbarung.

bożyszcze, Götzen- **גָּלוּלִים** ו' זי

bilder.

mantyla, Mantille **גָּלוּם** ו' זי

bułka, Sem- **גָּלוּסְקָא** (—אוֹת) זי

mel ; kluska z mąki, Mehl-

kloss.

rzeźbiarstwo, Bildhau- **גָּלוּהוּ** ו' זי

erei ; snycerstwo, Schnitzerei.

wygnanie, Verbannung, **גָּלוּת** זי

(**גָּלוּהוּ** ר' זי) Exil

być **גָּלוּ** golić, rasieren ; **פָּטוּ**

golonym, rasiert werden ;

golić się, sich rasieren **הִתְגַּלַּח**

skórą, mit einer Haut bezo-

zmar- ; (**גָּלָה** ר' זי) gen werden

ר' גָּלָה znać, erfrieren

skóra, kora, Haut, Krause **גָּלָה** ו' זי

podeszwa, Schuhsohle] **נ'**

גָּלָה bagnik, tuńczyk, (**מִזְן דָּג**)

גָּלָה Thunfisch.

żółw, Schildkröte **נ'** (**גָּלָה**)

być **גָּלוּ** (גם עם מ- ל- מעל) פעוּי

wygnanym, verbannt werden ;

być **הִתְגַּלַּח** otwierać, eröffnen ;

otwartym, eröffnet werden ;

być uwiedzionym, entführt

werden ; zjawić się, erschei-

otwierać, ölfnen **גָּלָה** nen ;

być **גָּלוּ** obnażać entblößen ;

odkrytym, entdeckt werden ;

zesyłać, wysyłać, aus-

weisen ; skazać na wygnanie,

być wysta- **הִתְגַּלַּח** verbannen ;

nym, zesłanym, ausgewiesen

obnażać się, **הִתְגַּלַּח** werden ;

sich entblößen ; objawiać się,

sich offenbaren.

źródło, Quelle ; dzban na **נ'**

oliwę, Ölkrug ; gałka, guz,

Knauf.

blask, Glanz **נ'** (**גָּלָה**)

ze zdartą skórą, mit **הוּ**

גָּלוּהוּ

zwijać, hinrollen לנ len;
 toczyć się, sich wäl- התגולל
 zen ; spadać, hinfallen.
 toczenie, Wälzen וי גולל
 ciężki kamień, schwe- אבן-גולל
 rer Stein.
 aby, dla, wegen מי גלל
 nawóz, błoto, Mist, Kot גלל, גולל
 zwijać, zusammenrollen ; מי גלל
 szukać w rachunku, (עם על)*
 im Berechnen betrügen ; być
 nieforemny, formlos sein ;
 ukry- (אבנים גלומות) ; הגלים-
 roz- התגלם wac, verhohlen ;
 wijać się, przekształcić się,
 sich ausbilden, entfalten.
 zaród, zarodek, Keim ; גלם
 nieforemne, das Formlose ;
 *idyota, Idiot ; automat, Auto-
 nieopraco- גלמי-פלים* mat ;
 wane rzeczy, unbearbeitete
 Dinge.
 brutto, towar wraz תה"ם גלם
 z opakowaniem, Brutto, Wa-
 re mit Einpackung.
 samotny, einsam ; bez- תי גלמוד
 dzietny, kinderlos ; ciemny,
 mroczny, finster.
 גלמוש* וי רי אספנדמון.

ksiądz, kapłan, (כהן נוצרי) וי גלח
 Priester ; mnich, Mönch.
 falisty, wellenartig תי גלי
 lód, Eis ; szron, Reif ; וי גליר
 zamróz, Rauchfrost.
 lody, zamrożone, Ge- גלירה
 frorenes.
 tablica, Tafel ; וי גליון (ים, -ות)
 zwierciadło, Spiegel ; arkusz
 (בספר) papieru, Papierbogen ;
 brzegi książki, Bücherränder ;
 trąbka z papieru, Rolle.
 cylinder, Zylind- וי גלילה
 der ; walec, Walze ; okręg,
 Bezirk ; śruba, gwint, Schraube.
 zwijanie, Zusammen- גלילה
 rollen.
 siermięga, Küttel ; גלימה
 płaszcz, Mantel.
 cisza גלינה* (שקט על פני הים)
 przed burzą, („až w uszach
 dzwoni“ Sień.) Windstille,
 Stille.
 גליפה* נ, רי גלופה.
 zwijać, rollen ; posuwać, מי גלל
 schieben ; spodziewać się,
 hoffen ; *zwijać w kłęb, zu-
 zwijać się, התגולל sammenrollen ;
 sich zusammenrollen ; sączyć
 zwijać, rol- גולל się, rieseln ;

tern; jākliwość, jākanie się,
das Stammeln, Lallen.

jākać się, bełkotać, פ"ע גמגמם
stottern, stammeln, lallen.

łokieć, Elle זמךד ז'

bokser, Faustkämpfer; זמךד ת'
karzeł, Zwerg.

kurczyć się, zusammen- פ"ה זמךד
schrumpfen.

dziecko odjęte od piersi, זמחול ז'
entwöhntes Kind.

postępek, Handlung; wy- זמחול ז'
nagrodzenie, odwet, Vergel-
tung; zasługa, Verdienst; u-
sługa, Dienstleistung.

wynagrodzenie, odwet, זמחול ז'
Vergeltung.

nagębek, kaganiec, Maul- זמחול ז'
korb.

wstążka, tasiemka, זמחול ז'
Band, Zwirnband.

doskonały, vollkommen; ת' זמחול ז'
; («פרות גמורים») dojrzały, reif
.(«ביצים גמירות».) gotowy, fertig

łatorośl, odmłotek, זמחול ז'
Blüentrieb, Sprössling.

uparty, uporczywy, kap- זמחול ז'
ryśny, eigensinnig.

goły, nieforemny, blos, ת' גלמי ז'
.(«מצות גולמיות».) formlos

pękać, plätzen; פ"ע גלע (גלע)
wyrwać się, wybu- תחנלע
chać, losbrechen; wmieszać
się, sich hineinmischen.

ziarno, jądno, Kern ז' גלעין ז'
גרעין ז'.

rąbać, hauen; wy- פ"י גלח* ז'
rzynać, rzeźbić, schnitzen.

rzeźbiarz, Bildhauer; sny- ז' גלח* ז'
cerz, Schnitzer.

ześlizgiwać się, herab- זלש פ"ע
gleiten; *kipieć, wrzeć, sie-
den; ołysieć, ogołocić, kahl
oddzielić, ab- תחליש* ז'
sondern.

wrząca wo- ז' גלש* (מי-תקשים*)
da, siedendes Wasser.

גם מ"ח גם-אם także, auch;
chociaż, chociażby, obwohl,
wenn auch.

chlipać, złopać, זמא פ"י (זמא)
czkać, schlürfen, schlucken;
dać wypić, trinken las- תמא ז'
sen.

papyrus, Papier- (מין צמח) ז'
staude; trzcina, Schilfrohr.

bełkotliwość, Stot- ז' תמגום

wielbłądokoza, (מין היה) גַמְלֵי-הָעוֹי
Kameelziege.

naganiacz wielbłądów, גַמְלֵי י
Kameeltreiber.

mościk, (נשר קטן, מעברה) גַמְלָה *
kladka, kleines Brückchen ;
(גַמְלָה דְגַרְשׁ *).

ziarnisty, gross- (גדול, גם) גַמְלוֹן *
körnig (הַאֲפוּגִים הַגְמְלוֹנִים *).

karawana wielbłądów, גַמְלֵת *
Kameelkarawane.

odcinać, abschneiden ; גַמַם * פּוּי
"גַמַם" obłupywać, abschälen ;
być odciętym, abgeschnitten
werden ; kruszyć się, sich ab-
bröckeln ; גַמַם = גַמַם *.

jamka, Grübchen גַמְמָה *
wchłaniać, po- גַמַע, גַמַע * פּוּי
łykać, schlucken, schlingen
(גַמַע).

kończyć się, zu Ende גַמַר * פּוּע
sein ; troszczyć się, sorgen
•uczyć się, lernen ; ; (גַמַל)
kończyć, beendigen ; posta-
"גַמַר" nawiać , beschliessen ;
być doskonałym, vollkommen
sein ; być roztrygniętym,
entschieden werden ; być doj-
kadzić, "גַמַר" rzałym, reif sein ;

גַמְחָנוֹת *
kaprys, upór, upartość,
Eigensinnigkeit.

גַמְטָרֶה * ר' גַמְטָרֶה *
גַמִי * ר' גַמַא.

גַמִי * ר' גַמִי *
guma, Gummi

gusta, łyk, גַמִי * ר' גַמִי *
Schluck.

odwet, wynagrodze- גַמְלוֹת *
nie, Vergeltung
(גַמְלוֹת *).

גַמִי * ר' גַמִי *
koniec, Ende

gibki, giętki, biegsam גַמִי * ר' גַמִי *
(גַמִי *).

giętkość, Biegsam- גַמִי * ר' גַמִי *
keit.

dojrzeć, reif (גם עם ל-) גַמַר * פּוּי
werden ; robić, tun ; wynagro-
dzić, dać odwet, vergelten ;
odjąć od piersi, entwöhnen ;
zrobić komuś usługę, dienst-
być odjętym od גַמַל * leisten ;
piersi, entwöhnt werden ;
odzwyczaić się, sich גַמַל *
entwöhnen ; stać się dosko-
nałym, vollkommen werden.
wielbłąd, Kameel ; (גַמַלִים) *
wielbłądzica, Kameelin
(גַמַלִים) *
מְיֻקוֹת *).

gefallsüchtig sein.

ogródek, Gärtchen; park, גַּנְזָה, גַּנְזָה
Lustgarten.

ganić, tadeln; zawsty- גַּנְזָה * מִי
być dzać, beschämen; גַּנְזָה *
ganionym, getadelt werden; גַּנְזָה *
sprzeciwiać się, wi- (עַם עַלִּי)
derwärtig werden.

łóмок, Ranzen גַּנְזָה * נִי
daszek, dach ochronny, (סכּת גַּנְזָה *
Kירות) קירות
Schutzdach.

ogródek, Gärt- גַּנְזָה * נִי (גַּנְזָה *
chen. קטן)

dzień urodzin, גַּנְזָה * גַּנְזָה * נִי
יום urodziny, Geburtstag; גַּנְזָה *
dzień uro- גַּנְזָה * נִי מַלְכִּים *
dzin panujących, Tabellenfest.
hańba, Schande; naga- גַּנְזָה * נִי
(רַ גַּנְזָה *).

zbierać, sammeln; ukry- גַּנְזָה * נִי
być za- גַּנְזָה * נִי wać, verbergen;
chowanym, aufbewahrt wer-
den; być ukrywanym, verbor-
gen sein.

skarb, Schatz; archiwum, גַּנְזָה * נִי
Archiv (רַי בֵּית־גַּנְזָה *).

skarbiec, Schatzkammer; גַּנְזָה * נִי
skarb państwowy, Reichs-
schatz.

ku- גַּנְזָה * הַתְּגַמְרָה * kurzyć, räuchern;
rzyć się, sich räuchern.

ukończenie, Beendigung גַּמְרָה * נִי
postanowie- ; (גַּמְרָה * מִלְּאָכָה *)
nie, Beschluss (גַּמְרָה * דִּין *).

na- (חֶלֶק הַהִלְכוֹת שֶׁבְּתַלְמוּד) גַּמְרָה * נִי
uka, Lehre; tradycya, Tradi-
tion,

naginać, biegen גַּמְשָׁא * מִי
sad owocowy, Garten; גַּן * נִי
ogród warzywny, Gemü- הַיֶּרֶק *
segarten.

raj, Paradies גַּן־עֵדֶן * נִי
hańba, Schande גַּנְזָה * נִי (רַי)
na wstyd, zur גַּנְזָה * נִי ;
Schande. גַּנְזָה * נִי

kraść, stehlen; גַּנֵּב * מִי
oszukiwać, betrügen (גַּנֵּב *)
być ukradzionym, גַּנֵּב * דִּגְנֵב *
; גַּנֵּב * גַּנֵּב * ; gestohlen werden
przekraść się, גַּנֵּב * דִּגְנֵב * ;
wkraść się, sich durchstehlen,
sich einstehlen.

złodziej, Dieb גַּנֵּב * נִי
kradzież, Gestohlenes, גַּנְבָה * נִי
Diebstahl.

oszustwo, Betrug גַּנְבַת־דַּעַת * נִי
גַּנְדָר * נִי רַי גַּנְדָר * .

być zalotnym, גַּנְדָר * דִּתְגַנְדָר * נִי

toczyć się, התגעגע * מ"ע
 tęsknić, (-על) sich wälzen ;
 sich sehnen.

żabka, Frösch- געזעג * נ'
 lein.

tęsknota, Sehnsucht זר * ור
 געה * מ"ע ryczeć, brüllen
 zawodzić, געה פּכּכּה *
 głośno płakać, heulen, laut
 weinen.

ryk, Gebrüll נ' געה *
 wyrzutek, wy- ז' געזעה * נ'
 rzucenie, Auswurf, das Aus-
 werfen.

pogardzać, ver- (נם עם ב-) מ"ו
 achten ; odrzucić, porzucić,
 być porzucen- הגעל-
 nym, odepchniętym, verwor-
 poronić, fen ז' הגיל
 abortieren ; *sparzyć, abbrü-
 hen.

wstręt, Ekel (נפּש) זעל
 łajząc, narzekać, מ"ע
 schelten ; przeklinać, fluchen ;
 grozić, drohen ; wyrzut robić
 komuś, vorwerfen.

krzyk, Schrei ; bura, na- ז'
 gana, wyrzut, Vorwurf, Verweis.

wzburzenie, Erregung ז' געש *

pluć krwią, Blutspeien ; ננח * מעוי
 wydychać, jęczeć, stöhnen,
 seufzen.

ogrodowy, gartenartig ננח * ת'
 zbieranie, das Sammeln ; נ'
 ukrywanie, das Verbergen.

stękanie, das Gestöhn נ' גניה *
 ochraniać, be- (ל-) מ"י
 schützen.

ogrodnik, Gärtner ז' גנן *
 sadownictwo, Garten- נ'
 bau.

gruby, grob ; wielki, gross ; ר' גנסיקה *
 rośnięte bydło, Gross- גסה *
 grubianin, Grob- גס-רוח *
 ian (ר' גיס *).

grubianin, Grob- גס-רוח *
 ian (ר' גיס *).

grubianin, Grob- גס-רוח *
 ian (ר' גיס *).

grubianin, Grob- גס-רוח *
 ian (ר' גיס *).

agonia, Agonie נ' גסיסה *
 leżeć w przedśmier- מ"ע
 nej agonii, im Todeskampfe
 liegen.

ziger Baum ; cyprys, Zipresse.

siarka, Schwefel **גַּפְרִית** ז'

(שפיכת גפרית על אווה דבר)

pokrywanie się siarką, das

Schwefeln.

sulfat, Sulfat ז' **גַּפְרוֹן** ז'

zapalka, Schwefelhölz-

chen.

opadłe, popadane oliwki, ז' **גַּפְתָּ** ז'

Olivenabfall.

iskra, Funke ז' **גִּיזָּ** ז'

cudzoziemiec, Fremdling ; ז' **גֵּר** ז'

prozelita, Proselit (**גַּרְצֵדֶק**)

nawrócony na rel. żyd., zum

Judentum Bekehrter.

strup, Grind ; świerzb, ז' **גַּרְב** ז'

świerzbiączka, Krätze ; *becz-

ka, Fass.

pończoch, Strumpf (**גַּרְבִּים**)

jagoda, Beere ; ziarno, ז' **גֵּרָר** ז'

ko, Körnchen.

pigułka, Pille ז' **גַּרְגֵרָה** ז'

płukać gardło, gurgeln ; ז' **גַּרְגַּרָה** ז'

zbierać jagody, Beeren sam-

meln ; wadzić się, zadzierać,

krakehlen.

żarłok, Fresser (זולל וסובא)

(**גַּרְגֵרָה** ז' **גַּרְגֵרָה** ז').

obżarstwo, Gefressig- ז' **גַּרְגֵרָה** ז'

keit.

נָעַשׂ zadrzeć, erbeben ; ז' **נָעַשׂ** ז'

burzyć się, stürmen, **הִתְנַעַשׂ**

bewegt sein ; być wzburzo-

nym, aufgeregt werden.

ciało, Körper ; wierzcho-

łek, Hochpunkt (**קֶרֶת**)

skrzydło, Flügel ; osta-

teczności, krańcowości, Ex-

brzeg ; (**גַּפְתָּ**)

tremitäten

Rand.

sam, allein ז' **בְּנִפְאוֹ** ז'

płot pleciony z chróstu, ז' **גַּפְתָּ** ז'

geflochtener Zaun.

obręcz, Reif ; objęcie, ז' **גַּפְתָּ** ז'

Umfassung, Umarmung.

winna latorośl, wić, Wein- ז' **גַּפְתָּ** ז'

rebe ; winna macica, Wein-

stock.

zlepić gipsem, durch ז' **גַּפְתָּ** ז'

Gips zusammenfügen ; gipso-

wać, gipsen.

גַּפְתָּ, **גַּפְתָּ** ז' **גַּפְתָּ** ז'.

zatykać, verstop- ז' **גַּפְתָּ** ז'

fen ; okrążyć, umringen ; ob-

jąć, umarmen.

pokrywać siarką, be- ז' **גַּפְתָּ** ז'

okrywać się **הִתְנַעַשׂ** schwefeln ;

siarką, sich schwefeln.

żywiczne drzewo, har- ז' **גַּפְתָּ** ז'

przewaga, przewyżka, גרום וי
Übergewicht; przyczynek, Zu-
lage.

posażnie, nadmierne, גרום* תי
האמה) reichlich, übermässig
(גרומה*).

handlarz szmat, Lum- גרומי* וי
penhändler.

krtąń, otchłań, Schlund, גרון וי
Kehle; szyja, Hals.

kru- גרום (גרוסות*) וי (עושה-נימים)
piarz, krupnik, Gräupner.

zły, schlecht תי גרוע* וי
גרוע* (ברבו גרועין*) וי רי גרעין.

wygnanie, Ver- גרויש* גרושין* וי
treibung; rozwód, Eheschei-
dung.

grosz, Gro- גרויש* וי (מין מטבע)
schen.

prześladowania, Ver- גרושות ניר
folgungen.

kolonia, Kolonie; ghet- גרות ני
to, Ghetto.

być odcinany, (גרו) הגרו פ"ע
abgeschnitten werden; być
oddalany, entfernt werden
(רי גור).

siekiera, topór, Beil, Axt וי גרון
sam jeden, allein; tyl- גרידה* ני
ko, nur.

szyja, Hals; krtąń, גרגרת, גרגרות ני
Schlund.

suszona figa, getrockne- גרורת ני
te Feige.

zeskrobywać, ab- גרד* פ"י
schaben; drapać, skrobać,
drapać się, דרתגרד kratzen;
sich kratzen.

zeskrobane miejsce, ra- גרד* וי
dierte Stelle; końce nitki,
Fadenstumpfe.

szafot, גרום* וי (במת מטבח)
Schaffot.

tkacz, Weber וי גרהי (גרהא*)
podszczuwać, גרה (גם עם על-)
szczuć, hetzen; rozdrażniać,
dotykać kogo, דרתגרה reizen;
berühren.

przeżute, Wiedergekau- גרה ני
drobna (מין מטבע קטנה) tes
moneta, kleine Münze.

ostrużyny, heblowiny, גרודות* ניר
Hobelspähne.

rupiecie, גרושות (גרוטאות*) ניר
graty, Gerümpel; starzyzna,
Trödelware.

podszczuwanie, podmo- גרוי* וי
wa, Aufhetzerei; rozdrażnie-
nie, wzburzenie, Aufregung.

półkole, Halb-^{הַצִּי-גֶרֶן עֲנוּלָהּ}
kreis ; amfiteatr, Amphitheater.

granit, Granit (^{מִין אֲבֹנֶסֶה})
granit, Granit

smucić się, betrübt sein ; ^{מֵע}
grām

*uczyć się, studieren ;
^{נֹסֵחַ} (grām)

czytać, lesen ;
^{נֹסֵחַ} (grām)

rozłamywać, zerbrechen.

nauka, Studium ; wary-
^{נִי} grāsa

ant, Leseart, Variante.

odcinać, ab-^{מִי} (מִן, אל-)
grāc

umniejszać ; ^{רִי} grādē
schneiden

przycią-^(עַם אֵל)
gać, vermindern ;

od-^{גָּאֵץ} gać, anziehen ;
grāc

wrócić oczy, Augen abwen-
być zmniejszanym, den ;

vermindert werden ; być wy-
kluczonym, ausgeschlossen

wyciągać, heraus-^{גָּרַע}
werden ; ziehen.

golibroda, balwierz, Bar-
^{וִי} grāc

taki który krew ; ^(רִי גֵלֶב)
bier

puszcza, Aderlasser.

umniejszenie, Vermin-
^{וִי} grāc

derung ; odłączenie, potrące-
nie, Abzug ; ⁰minus, Minus.

pogorszenie, ^{נִי} grāc
grāc

Verschlimmerung ; szkoda,
strata, Verlust.

sienie, nasienie, Sa-
^{וִי} grāc

menkorn ; jagoda, Fruchtkern.

krupa, Gritze, Graupe ^{וִי} grām

wyciąganie, wyginanie, ^{נִי} grām
grām

das Ausrecken ; wleczenie,
das Schleppen.

kondor, Kondor, ^{וִי} grām
grām

Königsgeier.

rzucać losy, lo-^{מִי} grām
grām

sować, Los werfen, losen.

grāc ^{וִי} grām
grām

kołacz, Kolatsch

אופֿין פֿתֿים ^{וִי} grām
grām

odgryzać, abnagen ; ^{מִי}
grām

*przyczyniać się, verursachen ;
powodować, veranlassen ;

הַגֵּרִים ^(הַטָּה אֶת הַסִּבּוֹן בַּשַּׁעַר)
grām

odginać, abbiegen ^(הַשְׁחִימָה)
grām

kość, Knochen ; klatka ^{וִי}
grām

schodowa, pomost, Treppen-
ciężarówka, ^{וִי} grām

gerüst ; ^(שְׂמִימִים)
grām

ciało, Körper.

kościasty, ^{חִי} grām
grām

starkknochig.

przyczyna, Ursache ; po-
^{וִי} grām

wód, Anla:s ; ⁰gram, Gramm.

grām ^{חִי} grām
grām

kość, Knochen

przyczyna, Ursache ; po-
^{נִי} grām

wód, Anlass ^(רִי גֵרֵם)
grām

on sam, er selbst ^{חֵם}
grām

gumno, stodoła, Dresch-
^{נִי} grām

tenne ; targowica, Marktplatz,

niać, vertreiben, ausweisen ;
 •rozwieść się z żoną, sich
 von seiner Frau scheiden ;
 być wygnanym, vertrie-
 dostać **גָּרַשׁ** ben werden ;
 list rozwodowy, einen Schei-
 debrief bekommen.

roślina, owoc, Gewächs, **גָּרַשׁ** וְ
 Frucht.

(ר) krupa, Gritze, Graupe **גָּרַשׁ** וְ
 (גָּרִים).

גָּרַשׁ וְ שֵׁם נְיִינָה מִפְּסָקָה.

גָּרַשׁ וְ שֵׁם גֶּרֶשׁ כְּפֹל (ר) **גָּרַשׁ** וְ.

zroszony **גָּשׁוּם** ת' (רמוב מנשם)
 deszczem, mit Regen benetzt.

pion, ołowianka, Senk-
גָּשׁוּשׁ וְ (גָּשׁוּשׁ) **גָּשׁוּשׁ**
 ; żerdź, Stocken
שָׁל קַפְיָה (*).

deska z łózka, Brett **גָּשׁוּשׁ** וְ
 ; (* **גָּשׁוּשׁ** **שָׁל מִטָּה**)
 ; szyna, Schiene,
שָׁעַל גְּבִי-הַשְּׁבָר **

deszcz pada, reg- **גָּשׁוּם** פְּעוּי
 ucieleśnić, ver- **גָּשַׁם** וְ
 zmknąć, be- **גָּשַׁם** וְ kōrpern ;
 spusz- **הַגָּשׁוּם** regnet werden ;
 czać deszcz, regnen lassen ;
 (ראה) ucieleśnić, verkörpern
 uważać coś za cieie- ; **גָּשַׁם**

wywlec, porwać, fort-
גָּרַח וְ schleppen, fortreißen ; wy-
 mować, herausnehmen ; wy-
 miatać, ausfegen.

גָּרַח וְ (ר) **גָּרַח** garnek, Topf
 nocnik, Nacht- **גָּרַח שְׁלֵרְעִי**
 topf.

wymiatanie, Aus- **גָּרַח (גָּרִיפָה)** וְ
 fehung.

wlec, schleppen ; prze-
גָּרַח וְ żuwać, wiederkauen ; stargać,
 zniszczyć, aufreiben ; •wlec
 za sobą, nach sich ziehen
 skro- ; (**גָּרַח גָּרַח עֲבָרָה**)
 bać, schaben ; piłować, sägen ;
 wleć się, sich schlep-
הַגָּרַח pen ; być rozciągany, aus-
 piło- **גָּרַח** gedehnt werden ;
 ; (**גָּרַח גָּרַח**) wać, sägen
 szumieć, bełkotać, to-
הַגָּרַח sen, stürmen.

przedłużenie, ciąg dal- **גָּרַח** וְ
 ; **גָּרַח** szczy, Fortsetzung ;
 obok, nebenbei **הַגָּרַח**

przepędzać, wypędzać, **גָּרַח** וְ
 vertreiben, wyrzucać, auswer-
 być wypędzonym, **הַגָּרַח** fen ;
 vertrieben werden ; być wzbu-
 rzonym, aufbrausen, aufgereggt
 wypędzać, wyga- **גָּרַח** sein ;

budować most, Brücke פִּינְיָר * פִּינְיָר *
bauen.

przewoźnik, Fährmann וְיָנְיָר * וְיָנְיָר *
most, Brücke וְיָנְיָר * וְיָנְיָר *

obmacać, betasten ; פִּינְיָר * פִּינְיָר *
wpaść na mieliznę, auf die
(הַסְפִּינָה) Sandbank geraten
macać, tasten פִּינְיָר * ; פִּינְיָר *
walczyć, rin- פִּינְיָר * פִּינְיָר *
gen, kämpfen.

פִּינְיָר * רִינְיָר *

pompa, Pumpe ; syfon, נִינְיָר *
Siphon.

łtokarnia, Weinkelter ; rów, נִינְיָר *
Graben.

פִּינְיָר * נִינְיָר * כְּלִי זֶמֶר .

bolesć, smutek, נִינְיָר * דִּאָבּוֹן וְיָנְיָר *
Wehmut, Kummer.

niepokoić się, besorgt sein ; troszczyć
się, sorgen.

נִינְיָר * פִּינְיָר *
lecieć, fliegen

נִינְיָר * נִינְיָר * (מִיּוֹן עוֹף מוֹרָף)
sęp, Geier

נִינְיָר * רִינְיָר *

niedzwiedz, Bär ; nie-
dzwiedzica, Bärin.

sne, als körperlich betrach-
תִּנְיָר * ; תִּנְיָר * ; תִּנְיָר *
zgrubieć, grob werden ; ucie-
leśnić się, sich verkörpern.

deszcz, Regen ; *ciało וְיָנְיָר *
Körper.

jesień, Herbst ; וְיָנְיָר * וְיָנְיָר *
zima, Winter.

cielesność, Kör- נִינְיָר * נִינְיָר *
perlichkeit.

cielesny, körperlich ; תִּנְיָר *
materyalny, materiell
(רִינְיָר * רִינְיָר *).

pieczęć, Siegel ; herb, נִינְיָר *
pa- נִינְיָר * נִינְיָר * Wappen
pier stemplowy, Stempelpa-
pier.

ד

cztery, האות הרביעית בא"ב ; ס"ם,
vier

דִּי (אֲדֹנָי) Bóg, Gott (רִינְיָר *).
który, welcher ; (שִׁינְיָר *...)
że, dass.

ta, diese ; to, dieses נִינְיָר *

smućić się, rozpaczać, נִינְיָר *
trauern, verschmachten ;
trapić, dręczyć, quälen ; za-
smucać, betrüben.

תֿוֹךְ קָדְרִי דְבוֹרָ* (כּמִשָּׁךְ דְבוֹר מלֵא) —
natychmiast, chwilowo, (אחַח)
sofort, momentan.

דְבוֹרָה נִי pszczoła, Biene
דְבוֹרִים תֿי dyalektyczny, dialek-
tisch; konwersacyjny, kon-
versationsartig.
דְבוֹרָנִית נִי plastr miodu, Honig-
scheibe.

דְבִי מִחַ (שֵׁל בֵּית) —
z domu, vom Hause.

דְבוֹנוֹת זֵר gołębi gnój, Tauben-
mist.

דְבִיקָה נִי złączenie, Zusammen-
fügung.

דְבִיר זֵי najświętsze, das Aller-
heiligste; pałac, Palast.

דְבִיתָא נִי żona, Frau (אִשָּׁה)
דְבִלָה (דְבִלָת) נִי świeża figa, fri-
sche Feige.

דְבִלָל זֵי okrawek, obrzeżek,
Schnitzel.

דְבִלָל פֿי rozczochrąć, zer-
zausen.

דְבֿק (לֵבֿ, בֵּי, עִם, אַחֲרַי) פֿעֿ przyłą-
czyć się, sich anschliessen;
być uległym, przywiązywać
się, anhängen, ergeben sein;
przyklepiać, ankleben; dopę-

דְבֿא פֿעֿ obfitować, być na-
brzmiałym, strotzen
(דְּוִבְאוֹת) פֿסֿף וְדִבְ*.)

דְבֿא זֵי nadmiar, Überfluss
(דְּוִבְאוֹת) דְבֿא דְ*.)

דְבֿב פֿעֿ uczynić kogo gadatli-
wym, kogoś naciągać, red-
selig machen; *ruszać się,
sich regen.

דְבֿב פֿעֿ wyciekać, cieć, fließen
דְבֿב זֵי nieprzyjaźń, Feindschaft;
פֿעֿל דְבֿב wróg, Feind

דְבֿדְבֿן זֵי, דְבֿדְבֿנִיה נִי (מִין פֿרי עֵץ)
czereśnia, Kirsche.

דְבֿה נִי oszczerstwo, Verleum-
dung.

דְבֿה נִי niedźwiedzica, Bärin
דְבֿב זֵי modlenie się, das Beten
דְבֿוק זֵי pojednanie, Einigung
(דְבֿוק הַבְּרִים) *czart, zły;
דְבֿוק זֵי duch, böser Geist.

דְבֿור זֵי rozmowa, Gespräch,
Reden; przypowieść, słowo,
Wort, Spruch.

דְבֿמַת־דְבֿור נִי dyalektyka, Dia-
lektik.

עַל פֿי דְבֿור* (בְּפִקֻּדַת הָאֱלֹהִים) —
z rozkazu Boga, durch
Befehl, Gottes.

swatać, Partie vorschlagen ;
mówić, reden (התדביר) הדביר
podbijać, unterwerfen הדביר
przedmiot, rzecz, Sache, דבר ז'
Gegenstand ; sprawa, Angele-
genheit ; wywód, mowa, Re-
coś, etwas ; (דבר-מה) de ;
inne zdanie, andere דבר אחר *
Meinung ; świnia, Schwein.

dzieje, historya, דברי-הימים ז'ר—
Geschichte.

przez, o, ü- דבר מ"ה *
ber ; z powodu, przez, anläss-
lich ; z powodu, dla, wegen.

zaraza, Seuche ; dzuma, דבר ז'
Pest.

pastwisko, Weideplatz ז' דבר ז'
przedmiotowość, ob- דברותה ז' נ'
|jektywność, Objektivität.

słowo, Wort ; mowa, Rede ז' דבר ז'
(ר' דבורה *).

przewodnik, Führer ז' (מנהיג) דבר ז'
דברה ר' דבר.

postanowienie, Ent- דברה ז' נ'
schluss ; sprawa, Angelegen-
heit ; przykazanie, Gebot
(עשורת הדברות *).

aby, um... wil- על דברת מה"ס—
len ; przez, über.

przy- הדבק * dzać, einholen ;
lgnać, ankleben ; przywiązu-
jed- דבק * wać się, anhängen ;
noczyć, łączyć, zusammen-
fügen ; przykleić, anleimen ;
przylepić, הדביק ; הדבק = דבק
ankleben ; prześladować, ver-
folgen ; dopędzać, einholen ;
przyłgnąć, ankleben הדבק
przyłączyć się, sich an- הדבק
schliessen ; przywiązać się,
anhängen ; 0zarazać się, an-
המחלה * gesteckt werden
מתדבקת *).

przywiązany, anhängend ז' דבק ז'
zlutowanie, spojenie, ז' דבק ז'
Anlötung ; *klej, Löhm.

złączenie, Zusammen- ז' דבקות *
fügung ; religijna ekstaza, re-
ligiöse Extase.

lepkość, Klebrigkeit ז' דבקות *
מó-

דבר (גם עם ל', ב', על) פ"ע ז'
wić, sprechen ; myśleć, den-
rozmawiać, spre- ז' דבר ז' ken ;
chen ; bawić się, sich unter-
דבר = דבר ; דבר על-דבר
namawiać, przekonywać, ü-
ב berreden ; (עם) ל' ז'
być mó- דבר-ז' myśleć, denken ;
wionym, gesprochen werden ;

stać pod chorągwią, unter der
wojo- ^{הַדָּגִיל} Fahne stehen ;
wać, streiten.

chorągiew, Fahne ^{הַדָּגִיל}
(ר) przykład, Beispiel ^{דָּגְמָא}
דָּגְמָא.

próbka, Muster, ^{דָּגְמָא דְּיוֹנָמָה} ;
Probestück ; przykład, Bei-
jemu podobne, ^{דְּיוֹנָמָהוּ} spiel ;
ihm ähnlich.

żyto, Roggen ; zboże, Ge- ^{דָּגָן}
treide.

bławatek, Korn- ^{דְּגַנְיָהּ} (מין פֶּרֶחַ)
blume.

nasiadywać, wylegać, ^{דָּגַר מֵעַ}
brüten.

kropkować, punktieren ; ^{דָּגַשׁ מֵי}
być kropkowanym, ^{הַדָּגִישׁ} purk-
nacisk poło- ^{שׁ הַדָּגִישׁ} tiert sein ;
żyć (na słowo), betonen.

^{דָּגִישׁ דְּגוּשׁ} (נקודה בתוך האות)
kropka, Punkt.

brodawka piersiowa, ^{דָּרָה} ;
Brustwarze ; języczek, czop,
Krahn, Zapfen.

skakać, hüpfen ; ^{דָּרָה דְּדָרָה} מֵעַ ;
zagnać, zapędzić, ^{מֵי} hinein-
po- ^{הַדָּרָה} (הַתְּדָרָה) treiben ;
ruszać się, sich bewegen.

tratwa, Floss ^{הַדְּבָרָה} ;
gadatliwy, redselig ; ^{דְּבָרָן} ;
mowca, Redner.

krasomówstwo, Be- ^{דְּפָרְנֹת} ;
redsamkeit ; gadatliwość, Red-
seligkeit.

miód, Honig ^{דְּבַשׁ} ;
kwaśnić (o ^{דְּרָבִישׁ מֵעַ} ;
miodzie), sauer werden.

piernik, Honigkuchen ^{דְּבִשָּׁן} ;
miodowy, honigartig ^{דְּבִשָּׁנִי} ;
garb wielbłąda, Kameel- ^{דְּבִשָּׁת} ;
höcker.

pla- ^{דָּג} ^{מִן} ^{דְּגִים} ryba, Fisch ;
neta ryby, Panet des Fi-
sches.

łechtąć, łaskotać, ^{דְּדָגָה} מֵי ;
kitzeln.

łechtanie, łaskotanie, ^{דְּדָגָה} ;
Kitzeln.

rozmnażać się, sich ver- ^{דָּגָה מֵעַ}
mehrten.

ryba, Fisch (ר דָּג).

דְּגוּשׁ רִי דְּגִישׁ.

דְּגִלָּה נִי רִי אֶסֶף.

wyleganie, Brut ^{דְּגִרָּה} ;

podnosić chorągiew, sztan- ^{דָּגֵל מֵי} ;
dar, die Fahne heben ;

łowić ryby, Fische fangen דווג מ"י

דַּיִגָּה = דווג.

דַּיִגָּה ז' (ר' דַּיִגָּה).

rybołostwo, Fischerei נ' דווגה

czółno rybackie, Fischer-
kahn. דווגית* נ'

kociel, Kessel; kosz, דווד ז'
Korb.

stryj, Onkel; przyjaciel, דווד ז'
Freund; kochanek, Gelieb-

ter (ר' דוודים).

pokrzyk włoski, (At- דוודאים ז' -
ropa mandragora) Alraune,
Mandragora; kosze, Körbe
(ר' דווד).

ciotka, Tante נ' דוודה

kochanie, Liebe ז' דוודים

czas zamęzcia, Hei-
ratszeit. עת-דוודים נ'

ko-
bieta w czasie peryody, Frau
in Menstruationszeit. דוודה ז' chory, krank;

uciskany, bedrückt ת' דוודי*
(סחופים דוודיים*)

być wypłukar.ym, מ"י דוודה (רוח)

od-
rzucać, wyfędzac, verstos-
sen; wypłukac, ausspülen;

דוודה = דוודה*.

skakanie, das Hüpfen ז' דדדי*

mój, mein (שלי) מ"ה דדדי*
דדדי* דדדי* שלך וכו'.

złoto, Gold (זהב) ז' דדדי*

ciemny, blady, dunkel ת' דדדי*
blass.

zamącić, trüben מ"י דדדי*
(מדדדי אַת-דדדיים*).

splowieć, wyblednieć, דדדי* מ"ע
verbleichen (עבר או שדדדי*).

splowiały, verbliehen ת' דדדי*

splowienie, Verblei-
chen נ' דדדי*
der Farbe.

smalec, tłuszcz, Schmalz; ז' דדדי*
maść, Salbe.

oniemieć, מ"ע דדדי* (נדדדי*)
wortlos bleiben; ostupieć, ver-
blüfft werden.

pędzić, lecieć, rennen; דדדי* מ"ע
galopem pędzić, galoppieren.

galop, Galopp נ' דדדי*

דו ש"מ דדדי*

poczta, Post ז' דדדי*, דדדי*, דדדי*
דו ב דדדי* ר' דב, דדדי*.

tajać, cieć, fliessen, zer-
dać komuś דדדי* schmelzen;
się trapić, dać komuś u-
schnąć, verschmachten lassen.

anioł królestwa u- (מלאך הממונה על המתים) łylich, Totenreich; Engel des Totenreiches.

spokój, Ruhe; cisza, דומייה נ' Stille; cichy, bez słów, טההם still, wortlos.

cicho, still; spokoj- דומים טההם nie, ruhig.

dwuznaczność, דו-משמעות' נ' Zweideutigkeit.

minerał, Mineral ז' דומים

odbywać דיון דין (עם ב-) פעווי sąd, sądzić, richten; zasa-
dzać, skazać, verurteilen; o-
panowywać, beherrschen; pro-
cesować się, Prozess füh-
waśnić się, hadern; דהדון ren;
być sądzonym, gerichtet wer-
den; być uważanym, betrach-
sądzić, דהדון פעווי tet werden;
richten; spierać się, streiten;
wypierać się, spie- דהדון
rać się, hadern.

don, דון ז' (אדון, תואר-כבוד בספרד) Don.
(hiszp. >pan<)

wosk, Wachs ז' דונג

דונה נ' (נבירה, תואר כבוד בספרד) donna, Donna.

דוחה נ' (בריה חיה גם בים גם ביבשה) ziemnowodne zwierzę (zwie-
rzę mogące żyć na lądzie i
w wodzie), Wasserlandtier;
płaz, Amphibie.

chorowitość, Kränk- דחי דחי
lichkeit.

zasmucony, betrübt; chory, דחי ת'
krank (רי דחה).

roztłukać, tłuc, dünn דוחה פוי
być tłuczo- דהדון gestossen;
nym, roztluczonym, dünn ge-
stossen werden.

dudek, Wie- דוכיפת נ' (מין עוף) dehopf.

דוכן*, דוכנא* ז' (מקום עמדת הכהנים בשעת ברכתם) estrada, Estrade;
scena, wzniesienie, Baugerüst,
Bühne.

młodszy nauczyciel, Unterlehrer;
nauczyciel pomocniczy, Lehrergehilfe.

książę, Fürst ז' דוכס*

delfin, Delphin ז' דוכפין*
דום פ"ע ר' דום.

zła, niepochlebna ob- דומה נ'
mowa, schlechte Nachrede.

cisza grobowa, das Still- דומה נ'
schweigen; królestwo umar-

Geschenk.

דְּיָשָׁדוּ נִי (מדרם בתחתית מכונה להניע
pedał, Trittbrett) ברנל
rozdeptać, rozłrąć, waci, דְּיָשׁ פִּי
zertreten; zdruzgotać, zmia-
żdżyć, zgnieść, zermalmen;
przywy- פִּי מְלוֹכִי, dreschen;
דְּיָשׁ kać, gewohnt werden;
być rozdeptywanym, zertreten
być młóconym, דְּיָשׁ werden;
gedroschen werden.

דְּיָזָמָה נִי (מחלה רעה, דבר) dzuma,
Pest.

דְּיָזָה נִי (בור רצוף באבנים או בעצים)
brukowana jama, brukowany
rów, ausgepflasterte Grube.

דְּיָזָה נִי (בזמן) czas peryody, Menstru-
ationszeit.

דְּיָזָה פִּי (odtrącać, abstossen;
odkładać, odmawiać, odrzucać, verschie-
ben, ablehnen) דְּיָזָה (שְׁבַת) *
דְּיָזָה זְרָעָה, zrzekać się, entsagen;
być obalanym, umgestürzt
דְּיָזָה (תַּעֲנִית נְדָה) *
דְּיָזָה = דְּיָזָה; דְּיָזָה (—התדחה) =
דְּיָזָה.

דְּיָזָה נִי (odrzucanie, das Ver-
stossen; odwłoka, zwłoka
Aufschub.

דוסטר ת' dwustronny, zweiseitig
דֹּפֶק רִי דֹּפֶק.

דֹּפֶן (דֹּפֶנֹת) * וִי ściana, Wand;
דֹּפֶן (דֹּפֶנֹת) * וִי strona, bok, Seite
דֹּפֶן (*).

דֹּפֶן פִּי (odskoczyć, wegspringen;
o) cieszyć się, sich freuen.

דֹּפֶן פִּי (wtykać, hineinstecken
דֹּפֶן פִּי (zeszczupłeć, dünn wer-
דֹּפֶן פִּי (wnikać, wtargnąć, (דֹּפֶן) den
eindringen; śledzić, przepro-
wadzić śledztwo, untersuchen
(רִי דֹּפֶן) *).

דֹּפֶן (דֹּפֶן) * תה"פ (tylko, nur; wy-
łączenie, ausschliesslich.

דֹּפֶן קָרָב * וִי (pojedynek, Zweikampf,
Duell.

דֹּפֶן פִּי (mieszkać, wohnen
דֹּפֶן פִּי (koło, krąg, Kreis; balon, וִי
דֹּפֶן פִּי (kupa, ; (רִי דֹּפֶן) kula, Ball
Daufer; *brzeg, kraj, Rand;
dziąsło, Zahnfleisch.

דֹּפֶן פִּי (wiek, Zeitalter; poko- וִי
דֹּפֶן פִּי (lenie, ród, Geschlecht; stu-
lecie, Jahrhundert.

דֹּפֶן פִּי (kuku- (מִין תבואת השדה)
rudza, Mais.

דֹּפֶן פִּי (dar, Gabe; podarunek, וִי

eilen.

przeć, drängen; przy- **קָחַק** פ"י
ciskać, bedrücken; *przecis-
nąć się, sich durchdrängen;
naglić, napę- ; (**קָחַק וְנָכַנְס**)
dzać, przeć, antreiben, drän-
być dręczonym, u- **קָחַק** gen
ciskanym, bedrängt werden.

ciasnota, Enge; po- **קָחַק** ו-
trzeba, nędza, Not; koniecz-
ność, Zwang,

z konieczności, **קָחַק** תה"ם
zwangsweise.

uciśnienie, ucisk, Be- **קָחַקוּת** ו'
drückung; nędza, Not.

dosyć, dość, genug; **קָחַק** תה"ם
w mierze, im Maasse **קָחַק**
co **קָחַק** מְדֵי-הָרֵשׁ dla, wegen
— **קָחַק** miesiąca, allmonatlich;
warte, es ist wert **קָחַק**;
nadmiernie, aż **קָחַק** תה"ם
nadto, viel, zuviel.

קָחַק (ר' אָשֶׁר) który, welcher
co, was; więc, oto, um
קָחַק rybołostwo, Fischerei
קָחַק rybak, Fischer

dyagnoza, (הכרת המחלה) **קָחַק**
Diagnose.

קָחַק (ר' דִּינָה) **קָחַק**

קָחַק ת' **קָחַק** gęsty, dicht
קָחַק ת' ciasny, eng, gedrängt;
קָחַק ת' **קָחַק** 0
zmuszony, gezwungen; na-
ciągnięty, sztuczny, gekün-
stelt (**קָחַק** "קָחַק").

קָחַק ו' **קָחַק**
obalenie, Umsturz
קָחַק ו' **קָחַק**
zepchnięcie, strącenie, ו'
das Hinunterstossen; odwło-
קָחַק (ר' **קָחַק**) ka, złwoka, Aufschub
קָחַק ו' **קָחַק** ו'
strach, postrach, ו'
Angst.

קָחַק ו' **קָחַק**
uderzenie, das Stossen; ו'
powód, pobudzenie, pobudka,
Beweggrund.

קָחַק ו' **קָחַק**
wtargnięcie, Ein- ו'
dringen; utrapienie, Bedräng-
nis.

קָחַק פ"ע **קָחַק**
obawiać się, fürchten; פ"ע
קָחַק מ"י **קָחַק**
straszyć, trwożyć ko-
go, Furcht einflößen.

קָחַק ו' **קָחַק**
straszydło, Vogelscheu- ו'
קָחַק (ר' **קָחַק**) che

קָחַק ו' **קָחַק**
proso, Hirse
קָחַק פ"ע **קָחַק**
przygniatać, cisnąć, פ"ע
gnieść, drücken; zgęszczać
się, dicht werden.

קָחַק פ"י **קָחַק**
uderzać, stossen; pope-
dzać, przeć, naglić, antreiben,
קָחַק drängen; spieszyć się,

(יִתְּן) zemata, Kasematte
 בְּדִימוּם".
 דִּין (בִּי לִי אֵת) פִּי רִי דִין.
 wyrok, Urteil; sąd, pro-
 ces, Gericht, Prozess; prawo,
 Recht.
 prawo cywil- דיִיני־מִמוֹנֹת * זִי-
 ne, Zivilgesetze.
 prawo kryminal- דיִיני־נִפְשׁוֹת * זִי-
 ne, Kriminalgesetze.
 adwokat, Ad- עוֹרֵף־דִּין * זִי (מוֹעֵז)
 vokat.
 obrońca, Vertei- עוֹרֵף־דִּינִים * זִי-
 diger.
 sędzia, Richter דִּין זִי
 urząd sę- דיִנוֹחַ * זִי (מִשְׁמַרְתֵּי הַדִּינִים)
 dziowski, Richteramt.
 דיִנְרָא * זִי רִי דִנְרָא.
 krupianka, zupa z kaszy, דיִסָא * זִי
 Gritzsuppe.
 דיִסְפוֹטִיזְמוֹת * זִי (עֲרִיצוֹת, שְׁלִטוֹן בְּלִתי)
 despotyzm, Despotis- מוֹגֵל)
 mus.
 דיִסְקוֹם * זִי talerz, Teller דיִסְקוֹם
 krąg księżycy (łuk), שֵׁל לְבָנָה,
 Mondscheibe.
 דיִעֵבֵד * רִי בְּדִעֵבֵד *.
 dyp- דיִפְלוֹמַטִיָה * זִי (הַבְּמַת הַמְרִינֵה)
 lomacya, Diplomatie.

דיִגֵּי * זִי רִי דִיגֵי.
 sęp, Geier דִּיָה * זִי (מִיִן עוֹף שׁוֹרֵף)
 atrament, Tinte דִּיוֹנִי
 piątro, Stock; stopień, דיִוְטָה * זִי
 Stufe.
 podwójny דיִוְדָק * זִי (שְׁנֵי עֲמוּדִים)
 słup, Doppelseile.
 podważka, lewar, He- דיִוְפִי * זִי
 ber.
 punktualność, Pünktich- דיִוְקָ * זִי
 keit; istotny zmysł, wahrer
 Sinn.
 punktualnie, pünkt- דיִוְקָ * תְּהִי *
 lich.
 obraz, Bild דיִוְקָן * זִי
 mieszkaniec, Einwohner דיִוְרָ * זִי
 kałamarz, Tintenfass דיִוְתָה * זִי
 podwójny wór, Dop- דיִוְסְקָה * זִי
 pelsack (לֹא יִתְּנֵם בְּדִוְסְקָה *).
 tuszowanie, das Tuschen דיִוְתָ * זִי
 tusz, Tusche דיִוְתִית * זִי
 דיִוְנִפְקָצִיָה * זִי (שְׁהֵרָה עֵי סַמְמִיב)
 dezinfekcyja, Desinfektion.
 tłuczenie, Zerstoßen דיִכָה * זִי
 דיִל * רִי שֵׁל * בְּדִיל *.
 dyalog, Dialog דיִלוֹג * זִי (שׁוּחָה)
 sklep podwalny, ka- דיִמוֹם * זִי

יר) zapis, Vermächtnis נִי דִּי־תִקָּא *
צִיָּאָה *.)

uciskany, Bedrückter תִּי דִּי
rozmiażdżyć, zdruzgotać, מִי דִּבְנָא *
rozbijać, zerschlagen, zermalmen ;
przyciskać, przygniatać, być rozbitym, דִּבְנָא bedrücken ;
zerschlagen sein ; być skruszonym,
zerknirscht sein ; דִּבְנָא (=הִתְדַבְּנָא) דִּבְנָא *.

proch, Staub וִי דִּבְנָא *
pokorny, demütig תִּי דִּבְנָא *
skrucha, Zerknirschung וִי דִּבְדִּדְוֶהָ *
(.הִתְדַבְּוֶהָ שָׁל גַּפְּשׁ *.)

naginać, być nagiętym, מִי דִּבְנָא *
być skru- דִּבְנָא gebeugt sein ;
הִתְדַבְּוֶהָ szonym, zerknirscht sein ;
וִי דִּבְנָא *.

rozmiażdżenie, Zerdrück- וִי דִּבְנָא *
kung.

uderzenie fal, Wellen- וִי דִּבְנָא *
schlag.

ruszanie się, Regung, Be- תִּי דִּי
wegung.

chudy, mager ; nieznac- תִּי דִּי
ny, unbedeutend ; biedny, arm.

skakać, springen ; (על) פִּיעוּי דִּלְג *
puszczać, weglassen דִּלְג=דִּלְג *.

radość, Freude ; tańce, נִי דִּיצָה *
Tänze.

דִּיק * פִּי רִי דִּיק *.

strażnika wieża, baszta, נִי דִּיק *
Wachturm.

punk- תִּי pedant, Pedant וִי דִּיקָן *
tualny, pünktlich.

punktualność, Pükt- נִי דִּיקָנוּת *
pedanterya ; (רִי דִּיקָן *) lichkeit
Pedanterie.

owczarnia, Schafstall וִי דִּיר *
drewutnia, Holz- דִּיר-הֶעֱצִים *
schuppen.

ślepak, kleszcz, (מִין שֶׁרָץ) נִי דִּירָה *
Zecke ; poczwarka, Insekten-
puppe.

דִּיר * וִי komornik, Mieter (רִי דִּיור *) ;
*domatur, piecuch, Stuben-
hocker.

pomieszkanie, Wohnung נִי דִּירָה *
czas młócki, Dreschzeit נִי דִּיש *
młócka, Drieschen נִי דִּישָׁה *.

antilopa, Antilope וִי דִּישוּן *
przetuszować, übertu- מִי דִּית *
schen.

przeptywać, przeciekać, מִי דִּית *
durchfliessen ; tuszować, tu-
schen.

wodnik (planeta), מַוּדְנִיק —
Wassermann (Sterrbild).

gałąź, Zweig זֶיֶף
sznurek, Schnur זֶיֶף

rzadki, cienki, undicht, חָדָד
dünn.

kołowrotek, zwi- (חומם) זֶיֶף
jadło, Garnwinde.

pożar, Brand זֶיֶף

podnosić się, sich he- זֶיֶף
bcn; zwisnąć, hängen bleiben;
spadać, zniżać się, nieder-
sinken; zubożeć, verarmen;
schudnieć, abgemagert sein;
ubożeć, verarmen; zmniejszać
się, verringert werden;
odtrącić (n. p. w zapłacie), ab-
(„דָּרָף שֶׁלֶּשָׁה“) schlagen

זֶיֶף⁰ może, vielleicht תהיה
dylemat (wybór między dwiema
nieprzyjemnemi rzeczami),
Dilemma.

ukryty błąd, ge- (מום נסתר) זֶיֶף
heimer Fehler.

dynia, melon, Kürbis זֶיֶף
kapać, träufeln; łzawić, זֶיֶף
tränen; tajać, zerfliessen
(„דָּרָף נִשְׁפָּךְ“).

rynna, Dachrinne; dziu- זֶיֶף

mięsak, obluczak, זֶיֶף
Fleischgewächs; zubożenie,
Verarmung.

pucki u kur, (וקן התרנגול) זֶיֶף
Bartläppchen.

wstrząsnać, erschüt- זֶיֶף
tern; wyczerpać, ubezwład-
הַדָּרָדוֹל nic, erschöpfen;
maleć, klein werden; זֶיֶף
zubożeć, verarmen.

czepać, schöpfen; pod- זֶיֶף
podno- זֶיֶף nosić, aufheben;
sić, wyjmować, herausheben;
הַדָּרָדוֹל = זֶיֶף (הרים או חקן את ענפיו
הגפן).

זֶיֶף kędzior, Haarlocke זֶיֶף
nieokrzesany naród, ge- זֶיֶף
meines Volk.

skok, Sprung; wypustka, זֶיֶף
luka, otwór, Lücke, Auslas-
sung.

ubóstwo, Armut זֶיֶף
smucić, trüben זֶיֶף

donosiciel, denuncyant, זֶיֶף
Angeber, Denunziant.

denuncyacya, זֶיֶף
donos, Denuntiation, Angaberei.

wiadro, Eimer זֶיֶף

; ("בְּנֵסֶן בְּדָמָה") młodość, Jugend
 .דָּם עֲנָבִים (יֵי דָמִים) wino, Wein
 דָּמָא * וְ, תְּבוּאָה, אֲשֶׁר סָפַק הוּא, אֵם
 נִפְרַשׁ מִמֶּנָּה מֵעֵשֶׂר.
 דָּמְדוּמִים (דָּמְדוּמֵי תָמָה) * וְ, זְמֶרֶק,
 Abenddämmerung.
 דָּמְדָם פִּי'ע, stracić przytomność;
 bewusstlos sein; być ogłuszonym;
 betäubt sein.
 דָּמָה (לֹ- אֶל-, אֶת-) פִּעוּי רֹ-
 być równym, gleich sein; wytepić,
 wygubić, vertilgen; przestać,
 zginąć, zni-הִתְדָמָה aufhören;
 szczuć, umkommen; równać
 się, gleichen; *ukazywać się,
 הִתְדָמָה wydawać się, scheinen;
 porównać, vergleichen; przed-
 stawiać się, sich vorstellen;
 przedsiębrać, zamyślać, vor-
 (אֶדְמָה—אֶתְדָמָה) haben;
 zrównać się, pojednać się,
 *דָּמָה sich vergleichen;
 zdaje się, wydaje się, בְּמָדוּמָה *
 בְּמָדוּמָה אָנִי * es scheint;
 לִי * (בְּמָדוּמִין אָנִי) * בְּמָדוּמִי *
 zdaje się, es scheint.
 דָּמָה נִי, cisza, Stille; zburzone,
 Zerstörtes; cisza morska,
 (גְּרֹבָה) * (בְּדָמָה) Meeresstille
 בְּתוֹךְ הַיָּם * רֵי דוּמָה,

ra, Leck; deszczówka, Regen-
 wasser.
 דָּלְפָה * נִי-rynna dachu, Dächtrau-
 ("בֵּית הַדָּלְפָה") fe
 דָּלְפָן * וְ (מִי שֶׁעִינָיו זֹולָנוֹת חֲמִיד)
 człowiek z łzawymi oczyma,
 ein Mensch mit tränenden
 Augen.
 דָּלְפָן * וְ, wyz (Accipenser huso),
 Haufen.
 דָּלְפוּן * swe-
 chłop nieposiadający swe-
 go gruntu, komornik, Bauer
 ohne Land.
 דָּלְפָק * וְ (שֶׁלַחן בַּעַל שְׁלֹשׁ רַגְלִים) sto-
 lik na trzech nogach, drei-
 füssiges Tischlein.
 דָּלֵק פִּי' gorzeć, palić się, bren-
 nen; prześladować, verfolgen
 spalić się, zgorzeć, ver-
 דָּלֵק * הַדָּלֵק zapa-
 הַדָּלֵק * brannt werden;
 lić, anzünden.
 דָּלֵק * וְ, zapalenie, das Anzünden
 דָּלֵקָת נִי, zapalenie, Entzündung;
 gorączka, hitziges Fieber.
 דָּלָת נִי, drzwi, Tür (עֲמוּד בַּסֶּפֶר);
 kolumna, Kolumne;
 (אֶרְוֹן מִקְבִּיל) * אל הַסּוּגָר, wierz, Vers;
 הרבועית של הא"ב.
 דָּם וְ, krew, Blut; krzepkość,

Blutschuld; cena, Preis; pieniądze, Geld.
 krwiożerczy czło- איש-דמים ז' -
 wiek, blutdürstiger Mann.
 stać nieporuszenie, still דמם פ"ע
 czekać, war- ; (ר' דים) stehen
 ten; zaprzestać, aufhören;
 zginąć, umkommen; być דהים
 spustoszonym, verwüstet wer-
 usposobić, beruhi- דומם den;
 zniszczyć, vernich- דם gen;
 ten; ogłuszać, betäuben.
 cichy głos, leise Stimme ז' דממה
 cisza, Stille; (קול-דממה)
 nawóz, Mist ז' דמן
 *דמע ז' łzawić, tränen
 być zmieszonym, gemischt
 sein; pograżać się, versinken;
 mieszać, vermengen פ"י דמע
 (ר' דמאי).
 sok, Saft; *łzy, Tränen ז' דמע
 łza, Träne ז' דמעה
 tkanina damasceńska, ז' דמישקו
 Damast.
 דן, דנא ר' ז'ה.
 woskować, (כסה בדונג) פ"י דנג
 wachsen.
 mięta kędzier- (מין צמה) ז' דנגה
 żawa (Menta crispa), Krause-
 münze.

podobieństwo, Ähnlich- ז' דמוי
 keit; przedstawienie, Vorstel-
 lung (דמויים משקרים).
 borówka (מין גרגרי שדה) ז' דמוית*
 kamioneczka, Preisselbeere.
 *דמוים ז' דמוי
 naród, Volk ז' דמוי
 budynek rządowy, Regie-
 rungsgebäude (בונים עמה)
 uwolnienie, Be- ; דמוסאות*
 (מלה בזמן שהוא גותן
 דמוים*).
 kopia, obraz, Abbild; po- ז' דמות
 dobieństwo, Ebenbild; wy-
 gląd, Aussehen; forma,
 Form; *bóstwo, Gottheit
 (ממעט את הדמות*).
 דמי ז' דמי-דמי
 spokój, Ruhe ז' דמי
 w podeszłym wieku, im ho-
 hen Alter.
 publicznie, otwarcie, תהי פ
 (התורה נתנה דמוים*).
 podobieństwo, Ähnlich- ז' דמיון
 keit; przedstawienie, Vorstel-
 lung; fantazyja, Phantasie.
 łudzący, złudny, umó- ת' דמיוני
 wiony, eingebildet, schein-
 bar; fantastycznie, phantas-
 tisch.
 wi-; דמים ז' דמי
 krew, Blut ז' דמי
 na za zbrodnie, krwi, zbrodnia,

בְּבִלְי־דַעַת (שְׁלֵא־מְדַעַת) תה"ם
 njeświadome, unbewusst.
 sta- ה' znawca, Kenner ; ו' דַעַתוֹן
 ty, niezłomny, standhaft.
 deska, Brett ; kartka ו' דָּף
 w książce, Blatt eines Buches.
 forma, Form ; prasa, ו' דְּפוּסָה
 drukarnia, (בֵּית־דְּפוּסָה) Presse ;
 Buchdruckerei.
 kpiny, Verspottung ; o- דְּפוּי
 szczerstwo, Verleumdung ;
 błąd, Fehler.
 bicie, stukanie, stuk, ו' דְּפִיקָה
 das Schlagen, das Klopfen.
 przec, cisnąć, ścisnąć, ו' דָּפֵן
 klemmen, drängen ;
 przymocowana beczka, דְּפוּנָה
 angefügtes Fass.
 wawrzynowe drze- ו' דְּפִנָּה
 wo, Lorbeerbaum.
 drukować, druc- ו' דְּפִסָּה
 być drukowanym, ו' דְּפִסָּה
 gedruckt werden.
 cisnąć, drängen ; kła- ו' דָּפֵן
 dać, stukać, klopfen ;
 uderzyć się o co, klopfen (על)
 puls, Puls ו' דָּפֵן
 boczna ściana trumny, ו' דָּפֵן
 Seitenwand des Sarges.

denar, (מִין מַטְבַּע רוֹמִי) ו' דְּנָר, דִּינָר*
 Dinarius, Denarmünze.
 dyscyplina, Disziplin ו' דִּסְקְלִינָה
 (ו' מְשִׁמַּעַת).
 pozew sądowy, Vorladungs-
 schreiben. ו' דִּסְקָה*
 (הוֹמְנָה לְבֵית הַמִּשְׁפָּט)
 dziel- (רבע, חלק העיר) ו' דִּסְקֶרְתָּה*
 nica, Stadtteil (דִּסְקֶרְתָּה דְּרִישׁ
 גְּלוּתָא*).
 zrozumienie, Verständnis ; ו' דַעַת
 zdanie, mnjemanie, Meinung.
 poznanie, Erkennen ; ו' דָּעָה
 wiadomość, Kenntnis ; *ro-
 zum, Vernunft ; *zdanie, mnje-
 manie, Meinung ; głoś, Stimme
 (ו' דַעַת).
 zmrok, Dämmerung ו' דַעִקָה*
 gasnąć, erlöschen ; *u- דַעַק
 derzać, trącać, stossen ;
 ściemniać się, sich verdun-
 keln ; znikać, verschwinden ;
 gasnąć, erlöschen ו' דַעַק
 poznanie, das Erkennen ; ו' דַעַת
 wiadomość, Kenntnis ; chęć, ży-
 czenie, Wunsch ; *zdanie, mnje-
 manie, Meinung ; *dusza, duch,
 (ו' Seele, Geist ; głoś, Stimme
 דַעַת).

katność, cieńkość, Feinheit,
Dünne.

cieńka kiszka, Dünn-
därme.

cieniutki, dünnlich דְּקִיקָה ת'

kłócie, Stich דְּקִירָה נ'

palma, Palme דְּקִלָּא ו'

szczepiący, (נוטע חסרים) ו'
pal- ת' palmę, Palmenpflanzer
mowy, palmenartig.

dzie- (זקן שבחבורה) ו'
kan, Dekan. דְּקָן ו' דְּקָן ו'

tłuc, druzgotać, miaz-
dżyć, zermalmen, zerstoßen ;

być rozmiażdżonym, zermalmt
być druzgotanym, zermalmt sein ;

miazdżonym, zermalmt wer-
tłuc, druzgotać, miaz- den ;

*. dżyć, zermalmen
przekłuć, durchstechen ;

przewiercać, durchbohren ;
być przewierconym, דְּקָרָן

= durchbohrt werden ;
דְּקָרָן

rydel, Spaten ; oszczep ו'
łowczy, Jagdspieß.

koniec, róg, Spitze ; pro-
rybo- (מין דג) ; mień, Strahl

jeź, jeźówka, Stachelfisch ;

דָּצָה ו' דִּיצָה.

proch, Staub ; *sekunda, דְּק ו'
Sekunde.

cieńki, dünn ; mały, klein ; דְּק ח'
słaby głos, lei- דְּקָה ו'

małe דְּקָה ו' se Stimme ;
bydło, Kleinvieh (רי דְּקָק).

delikatna tkanina, feines. דְּק ו'
Gewebe ; *bielmo, Star.

dokładność, punktual-
ność, Genauigkeit ; szcze-
" (דְּקָקָה) gół, Einzelheit

gramatyka, Gram- ; *
matik.

ostateczna nę- ו' דְּקָקָה ו'
dza, äusserste Armut ; mało-
stkowość, Kleinlichkeit.

dokładnie obser- (ב-) מ"ע
wować, genau beobacht. en ;

ostro odnosić się do czego,
zachowywać się sumiennie,
streng sich verhalten, gewis-
senhaft ; być punktualnym,

ostro odnosić się do czego,
zachowywać się sumiennie,
streng sich verhalten, gewis-
senhaft ; być punktualnym,

ostro odnosić się do czego,
zachowywać się sumiennie,
streng sich verhalten, gewis-
senhaft ; być punktualnym,

ostro odnosić się do czego,
zachowywać się sumiennie,
streng sich verhalten, gewis-
senhaft ; być punktualnym,

ostro odnosić się do czego,
zachowywać się sumiennie,
streng sich verhalten, gewis-
senhaft ; być punktualnym,

ostro odnosić się do czego,
zachowywać się sumiennie,
streng sich verhalten, gewis-
senhaft ; być punktualnym,

ostro odnosić się do czego,
zachowywać się sumiennie,
streng sich verhalten, gewis-
senhaft ; być punktualnym,

ostro odnosić się do czego,
zachowywać się sumiennie,
streng sich verhalten, gewis-
senhaft ; być punktualnym,

czego, sich anklammern.
rozprószyć (דָּרַדַּר) מ"ח *
(מ"ה אָנֹז) się, sich zerstreuen
זֶה אָמַתָּה נֹשֵׁל אַחַד מִן הַכָּרִי וְכָלֵם
מִדְּרָדָרִים וּמִתְגַּלְגָּלִים" *).

winnik, Weinstein ז"ר דְּרָדִים

południe, Süden ז' דְּרוֹם

południowy, südlich ת' דְּרוֹמִי

דְּרוֹר ז' Freiheit, Freiheit ; ני (מין)

ר' jaskółka, Schwalbe (עוף)
סְנוּנִית" *).

czysta mira, reine ז' מִרְ-דְּרוֹר ז' Myrrhe.

דְּרוֹשׁ ז' ר' דְּרָשָׁה *.

kroczenie, stąpanie, נ' דְּרִיבָה *
Schreiten ; wyciskanie, Pres-

sen ("דְּרִיבַת-עֵנָבִים" *).

roztratowanie, das ז' דְּרִיסָה *
Zertreten.

prawo przecho- ז' דְּרִיסַת-הַרְגָּל *
du, Durchgangsrecht.

wybadywanie, badanie, ני דְּרִישׁוּ *
Forschung.

דָּרַךְ (גַּם עִם סוּר, עָלִי, בִּי) פְּעוּי-
stą- pać, kroczyć, schreiten ; roz-

deptać, roztratować, zertre-

ten ; tłoczyć, wyciskać, pres-

sen ; napinać łuk, den Bogen
być wyciska- דְּרַךְ spannen ;

pręcik, Staub- חוּט האֵבֶק בְּצִמְחִים
faden

דָּר ז' (מִין אֵבֶן טוֹבָה) macica per-
łowa, Perlmutter.

דְּרָאוֹן ז' wstręt, obrzydliwość,
Gräuel.

דְּרָבוֹן, דְּרָבָן ז' kolec, pal zaostrzo-
ny, Stachel ; gwóźdź, Nagel ;
ostroga, Sporn.

דְּרַבִּין פ"י spiąć ostrogami, po-
budzać, anspornen.

דָּרַג (דָּרַג) הִדְרִיגָּה פ"י robić stopnie,
Stufen machen.

דְּרָגָה ז' stopień, Treppe ; נִינָה
מִשְׂרַחַת ;
0oktawa, Oktave ;

דְּרַגּוֹן ז' dragon, (איֵשׁ צַבָּא רַכָּבִי)
Dragoner.

דְּרַגֶּשׁ ז' sofka, Schlafsopha

דְּרָדָר ז' drewniana beczka, Holz-
czół- (עֲטִיפַת הַרֹאשׁ לְנָשִׁים) ; fass
ko (strój kobiet na głowę),
Frauenkopfputz.

דְּרָדָם ז' trzewik, Schuh (מִין נַעֲל)
דְּרָדָק ז' małe dziecko, (יֶלֶד קָטָן),
kleines Kind.

דְּרָדָר ז' głóg, cierń, (מִין קוֹץ),
Düstel, Dorn.

דְּרָדָר פ"ע przyczepiać się do

deptać, treten; kro- מעווי *דרם
 (מעשה) czyć, stąpać, schreiten;
 rozszarpać, zerreis- (חיה מורמת)
 sen.

ciskanie no- (לענין שחימה) נ' דרסה
 za, das Drücken des Messers;
 odrąbanie, oderznięcie, das
 Abhauen.

chwycić za ramię, beim מי דרע
 Arm fassen.

zmija, Drache (מין נחש) וי דרקון
 uwolnić, oswo- מי דריר
 bodzić, befreien.

ubytek, strata, Verlust; נ' דררא
 konieczność, nieodzowność,
 Notwendigkeit.

prowa- (נמ עם אל- ב-) מעווי דרש
 dzić śledztwo, śledzić, unter-
 suchen; uważać na coś, be-
 achten; szukać, suchen; py-
 tać, fragen; żądać, fordern;
 wygłaszać kazanie, kazać, pre-
 digen; objaśniać, erklären;
 być śledzonym, unter- דרש
 sucht w. rden; być żądanym,
 gefordert werden; pobłagać,
 być wyrozumiałym, Nachsicht
 haben; być objaśnionym, er-
 läutert werden; być kazanym,
 gepredigt werden.

nym, ściskanym, gepresst wer-
 kierować, lenken דרף den;
 prowadzić, führen; wyrów-
 nywać, ebnen; napinać łuk,
 דרף den Bogen spannen;
 nie dawać spokoju, מנוחה
 nicht ruhen lassen.

droga, Weg; kierunek, זוי דרף
 Richtung; sposób, Art und
 Weise; interes, sprawa, Ge-
 schäft; obyczaj, Brauch;
 zdarzenie, Handlung.

דרף przez, durch; דרף תהי
 w drodze prośby, in בקשה
 דרף der Form einer Bitte;
 na przykład, zum Bei- משל
 spiel.

porządne postępo- דרף ארץ וי
 wanie, anständiges Benehmen;
 spółkowanie, Begattung.

paszport, Reisepass נ' דרפה
 darjek, (שם ממבע מרמי) וי דרבמון
 Dareikos.

obracać się na מע דרם
 południe, sich nach Süden
 wenden.

dramat, Drama נ' דרמה
 dramatyczny, drama- תו דרמתי
 tisch.

gefegte Asche; uprzątnięcie popiołu, Wegschaffung der Asche.

tłuszczyć, być tłustym, דָּשָׁן מְעוֹי; utuczyć, fett sein machen; zamieniać w popiół, zu Asche machen; oczyszczać z popiołu, von Asche reini-; utyc, fett werden דָּשָׁן; gen. דְּשָׁן=דְּשָׁן (הַדְּשָׁן=הַתְּדָשָׁן).
tłuszcz, Fett; olej, Oli- דָּשָׁן וְ- venöl; popiół, Asche.

דָּשָׁן ת' tłusty, fett

roztyłość, tucz- דָּשָׁן וְ דְשָׁנוּת' נ' ; ność, Fettigkeit; płodność, Fruchtbarkeit.

rozkaz, Befehl; prawo, Ge- דָּת נ' setz; *religia, Religion.

religijny, religiös ת' דְּתִי

religijność, Religiosität נ' דְּתִיּוּת'

objaśnienie, homilia (nau- דְּרִשָׁה וְ- ka dla ludu o piśmie świętem), Deutung, Homilie.

wykład, kazanie, Vor- דְּרִשָׁה נ' trag, Predigt.

kaznodzieja, Prediger ת' דְּרִשָׁן
kaznodziejstwo, das דְּרִשָׁנוּת' נ'
Predigen.

kaznodzieja-kobieta, נ' דְּרִשָׁנִית'
Predigerin.

szkor- דְּרִשָׁנָה* (מחלת בשר השנים) but, Skorbut.

דָּשׁ וְ- plątek, Latz

;zielenić się, grünen דָּשָׂא מ"ע
wyrastać, wypuszczać דְּרִשָׂא
zielen, hervorsprießen.

zielen, das Grün; trawa, דָּשָׂא וְ-
Gras.

polana, Waldwiese דְּשָׂאָה
odrzucony popiół, weg- וְ- דִּשְׁוִן'

ד

che,—cher,—ches—che.

הָ...? הָ...? הָ...? (אות השאלה)
alboż? ażali? denn?

oto! patrz oto! siehe! מ"ק הָ
שָׁם* האות החמישית בא"ב.

oto! patrz oto! sie- תהיב הָ

ה. האות החמישית בא"ב מ"מ
5,000 (שה' תר"ע).

Pan Bóg, Herrgott (אָרְנִי) ה'

ten, ta, to, ci, te, הָ... הָ... הָ...
dieser, diese, dieses, diese;
który,—a,—e,—rzy,—re, wel-

lung des Friedens.

הַבְּאִ"י (ר) przesada, Hyperbel
 גְּזוּמָא; (גְּזוּמָא)
 głupstwo, dummes ;
 הַבְּרִי-הַבְּאִ"י (") Zeug
 szkalowanie, obraże-
 nie, Verunglimpfung ; czy-
 nienie kogoś nienawistnym
 komuś, das Verhasstmachen.

הַבְּדִלּוֹ וְ הַבְּדִלּוֹ
 różnica, Unterschied
 הַבְּדִלּוֹ הַבְּדִלּוֹ
 odróżnienie, Unter-
 scheidung ; תּוֹסֵף לְמוֹצֵא
 ומוצאי ימים טובים.

הַבְּהָ מִקּ
 dobrze ! nuże ! dalej !
 הַבְּהָ מִקּ
 wohlan !

הַבְּהָבּ וְ
 ofiarna danina, Opferga-
 be ; całopalenie, Brandopfer.

הַבְּהָבּ מִי
 osmalić, sengen ; pra-
 żyć, rösten ; ruszać się, sich
 regen.

הַבְּהָנָה וְ
 badanie, doświadczenie,
 Prüfung.

הַבְּטָה וְ רִי בְטוּי.

הַבְּטָה וְ
 oglądanie, Anschauen

הַבְּטָה וְ
 przyrzeczenie, das
 Versprechen ; otucha, ufność,
 Zuversicht.

הַבִּיט (אל-, ל-, אחרי-, על-) פֶּע
 patrzyć, oglądać, hinblicken,
 schauen.

הָאֵהָ, הָאֵהָ, הָאֵהָ
 he da ; przecież, doch.
 הָאֵהָ, הָאֵהָ, הָאֵהָ
 ten, ta, to, dieser, diese, dieses.

הָאֵהָ וְ
 uwaga, Aufmarksam-
 keit.

הָאֵהָ מִקּ
 ach ! och !

הָאֵהָ וְ הָאֵהָ
 teraz, jetzt

הָאֵהָ וְ
 הזבלמה (הדבקת דבר משחית,
 הזחה, קלקול)
 zarażenie, zaka-
 żenie, Ansteckung.

הָאֵהָ וְ
 ocena, Abschätzung

הָאֵהָ וְ
 wzmocnienie, Bekräf-
 tigung ; zaświadczenie, Be-
 scheinigung.

הָאֵהָ וְ
 przyspieszenie, Be-
 schleunigung.

הָאֵהָ וְ
 oświetlenie, Beleuch-
 tung.

הָאֵהָ וְ פְנִים
 łaskawość, Freundlichkeit.

הָאֵהָ וְ
 przyjęcie, ugoszczenie,
 Aufnahme.

הָאֵהָ וְ
 przedłużenie, odwło-
 ka, Verlängerung, Aufschub.

הַבּ רִי יָהּ.

הַבְּאֵהָ וְ
 przynoszenie, das Brin-
 gen ; הַבְּאֵהָ-שְׁלוֹם
 wskresze-
 nie pokoju, Wiederherstel-

połyska, wieść, Ge-הַבְּרָהּ נִי
 (קול) rücht; szum, Geräusch
 wymawianie, wysto- ; ("הַבְּרָהּ
 (בודקוּן) wienie, Aussprache;
 zgłoska, Silbe.

sprzątnięcie, Wegschaf-ני
 הַבְּרָחָהּ; fung
 da, Konterbande, Schmuggel;
 bankructwo, הַבְּרַחַת־נִכְסִים
 upadłość, Bankrott, Falliment.
 szczepienie, zaszczepia-ני
 הַבְּרָחָהּ; nie, das Pfropfen
 אֵילִן

podnoszenie, הַנִּבְהָהּ נִי
 (הַנִּבְהָת־
 הַתּוֹרָהּ) ".)
 podjęcie, Aufheben

ograniczenie, Beschrän-ני
 הַנְּבֻלָּהּ; określenie,
 kung, Begrenzung; określenie,
 (ראה) definicya, Definition
 הַנְּבֻלָּהּ

wzmocnienie, Stärkung נִי
 הַנְּבֻלָּהּ; mówienie, powiadanie, נִי
 הַנְּבֻלָּהּ; ba- ; הנרה של פסח ; das Sagen
 jeczka, Märchen; legenda,
 (ראה) Legende

powiększenie, Vergrös-ני
 הַנְּבֻלָּהּ; serung.

oddzielenie, Absonde-ני
 הַנְּבֻלָּהּ; rung.

zostawić pole ugorem, פִּי
 הַבִּיר ein Feld brach liegen lassen,
 być próżnym, marnym, הַבִּל פִּי ע
 eitel sein; mylić się, sich
 mylić kogoś, הַהֲבִיל; täuschen
 irreführen; *ulatniać się, ver-
 dunsten.

chuch, przydech, הַבִּל ז' / הַבִּלָּא נִי
 Hauch; nicość, Nichtigkeit;
 *ciepota, Wärme; wyziew,
 wyparowanie, Ausdünstung.
 połykanie, das Ver-ני
 הַבִּלְעָהּ; schlingen; wtrącenie, Ein-
 schaltung.

heban, Eben-ני (מין עץ)
 הַבְּנֵהּ holz.

zrozumienie, Verständ-ני
 הַבְּנֵהּ nis.

zapalenie, das An-ני
 הַבְּעָרָהּ; zünden; uprzątnięcie, das Weg-
 räumen; zniszczenie, das Ver-
 nichten.

הבר פִּי רִי הַזֶּבֶר.
 wyzdrowienie, powrót נִי
 הַבְּרָאָהּ; do zdrowia, Genesung.

סְעוּדַת־הַבְּרָאָהּ נִי (סְעוּדַת אַבְלִים)
 stypa, uczta pogrzebowa, Lei-
 chenmahl,

myśl, Gedanke; dźwięki, הַגִּי'וֹן וְ, Töne; ^ologika, Logik.

logiczny, logisch ת' הַגִּי'וֹנִי

; prosty, gerade ת' הַגִּי'ן (הַגִּי'נה) ochronny, schutzartig ת' הַגִּדְרָה (הַגִּדְרָה) .הַגִּי'נה^o.

przybliżać się, her- מ"ע (ננע) הַגִּיעַ anrücken; dosięgnąć, dojść, erreichen; przybliżać, nähern; przychodzić, następować, kom- przyby- ; ("הַגִּיעוּ שָׁנִים") men wać, dojść, zukommen; pomyśl sobie! przed- בָּעֲצָמְךָ staw sobie! denke dir!

emigracya, Emigration ת' הַגִּירָה

; ołysienie, Enthaarung ת' הַגְלָשָׁה oddalenie, Entfernung.

władca, Herrscher; do- ו' הַנְמוֹן wódzca, Heerführer; ^obiskup, Bischof.

władza dowódcy, ת' הַנְמוֹנִיָּה des Heerführers Besitztum; bi- skupstwo, episkopat, Bistum, Episkopat.

; odpowiedni, passend ת' הַנְּתָן uszko, ; (ר' עֲנָן) kotwica, Anker (ר' אֲנָן) Ohrchen

odpowiedni, sto- פְּדוֹנָן תְּהִים—

definicya, Definition ת' הַגְדָּרָה

wydobywać, her- מ"י (ב- ע"ם) הַגִּה ausheben; wypędzać, fortja- gen; wydawać dźwięk, Ton hervorbringen; mówić, spre- chen; myśleć, denken; *הַגִּה

być studyowanym, studiert werden; być wymawianym, הַהִגָּה ; ausgesprochen werden

szeptać, mruzczyć, mur- (מַהֲגִים) szeptać, mruzczyć, mur- (מַהֲגִים)

być oddalonym, הַגָּה ; meln (הַגָּה מֵן) entfernt werden

być wymyślanym, ; הַמְסֻלָּה ("הַמְסֻלָּה") erdichtet werden.

szept, Geflüster; westchnie- הַנְּהָה ; (מִקִּיָּים וְהַגָּה וְהִי) nie, Seufzer ster, Steuerruder.

polepszenie, Verbesse- ת' הַגְהָרָה rung; korektura, Korrektur.

; odpowiedni, passend ת' הַגִּנִּין porządny, anständig.

myślenie, Denken ת' הַגִּוֹת

przesada, Übertreibung ת' הַנְּזוּמָה

bełkot, jęklliwość, Stam- ת' הַגִּנּוּ וְ meln; wzburzenie, Aufregung,

הַגִּיד (ננר) מ"י ר' (ננר) הַגִּיד .הַגִּיד

czytanie, Lesen ; wyma- ת' הַגִּיָּה wianie, Aussprechen.

pomorphismus.

echo, Widerhall וי הד

razem, zusammen תה"ם תרדיי
"בְּהַדְרֵי הַדְרֵי"*)wyciągać, ausstrecken הדה"ט
wypieranie, Hinaus- וי תהחית
drängen.rozrzedzanie, rozcień- וי תרוק
czanie, Verdünnung; przymo-
cowanie, Anbinden; obręcz,
Reif.skrzywienie, Krümmung וי תרו
poważanie, szanowanie, וי תרו
Ehrebietung; upiększanie, o-
zdabianie, usschmückung,
erschönerung.płukanie, Ausspülen וי תרהה
תריי (בְּהַדְרֵי) וי תרדיי.wyraźnie, ausdrücklich תה"ם תריי
"בְּהַדְרֵי" לְהַדְרֵי"*)idyota, Idiot; prostak, וי תרו
prywatny, תי; einfältiger Mann
"פְּרָה הַדְרֵי" לְשׁוֹן-
לודowy język, volkstüm-
liche Sprache, Vulgärsprache.przycisnąć, niederdrüc- וי תר
ken.

zapalać, Anzünden וי תלקה

sowny, geziemend, angemessen.

הגן (רי גָּנָן).

wielbłądzik, jun- (נמל קטן) וי הגן
"נְפִישֵׁי גַמְלֵי סְבִי
דְמַעֲנֵי מִשְׁבֵּי דְהַגְנֵי"*)ochrona, obrona, Schutz, וי תנה
Beschützung.dostąpienie, Erreichung וי תנה
הַגְעָלָה" וי (מריקת הכלים במים רותחים)
płukanie wrzącą wodą, Aus-
spülung mit siedendem Wasser.

הנה רי גוה גיה.

zamykanie, Verschließen וי תנה
"הַנְּפֶת-דְּלָתוֹת"*)emigrować, emigrieren וי תנה
losowanie, Loosen; lo- וי תנה
teryja, Lotterie.הנרמה" וי (אחד מדיני טרפות בשחיטה)
odgięcie, odginanie, Abbie-
gung.

הגש רי נגש.

przybliżanie się, Her- וי תנה
anrücken.ucieleśnienie, uoso- וי תנה
bienie, Verkörperung; antro-
pomorfizm, (strojenie bogów
w ludzkie postaci), Antro-

upiększać, verschönern; *מ"י
sławić, preisen; skrupulatnie
spełniać obrzędy, peinlich
spełniać (מהדר) erfüllen die Bräuche
pysznić (מהדר) *מ"י; התהדר
się, nadymać się, brüsten.

majestat, Majestät; *הדר, הדר
wspaniałość, Pracht.
—פרי עין הדר רי אהרונ.

kolejne następstwo, *הדרנה
Reihenfolge, Allmählichkeit.

kolejno, allmäh- *הדרנה
lich.

majestat, Ma- *הדרה (הדרת)
jestät.

prowadzenie, Führung; *הדרה
kierowanie, Leitung.

puchlina (מין מחלה) *הדרקון
wodna, wodnica, Wasser-
sucht.

Ach! ach! *מה!
ההין רי הוין.

ach! biada, ach! *מה!
הו-הו! *מה!
Bóg, Gott; *והי!
weh!

on, er; *tamten, jener; *מה
coś, etwas *שהוא

jest, ist *מה
—skłaniać się do *מה (יאל)

rozedrzeć na kawałki, *מה
zerstückeln,

kawał, kawałek, *מה
część, Stück; rozdeptanie, roz-
*(מה) tratowanie, Zertretung
תתעבדון.

podnózek, Fusschemel *מה
הדם *מה (מין עץ)
mirt, Myrte

הדם *מה *מה
skakać, hüpfen (מה)
שתי *מה *מה.

popychać, odpychać, *מה
stossen, zurückstossen.

popychanie, Stossen *מה
הדפסה *מה
drukowanie, Drucken

הדק *מה *מה
mocno, silnie, fest *מה
דק.

przymocować, fest an- *מה
binden.

cyngiel (u strzelby), Drüc- *מה
ker.

הדרן! *מה
bis! bis!

poważać, hochachten; *מה
wyżej stawiać, wyżej cenić,
być powa- *מה; bevorzugen
żanym, hochgeachtet wer-
den.

czynić, robić, machen; הָיָה מְעוּי; wydobywać, hervorbringen; być czytaionym, ge-הִתְהַדְּוּהַ macht werden; być wydobywanym, hervorgehoben werden.

żądza, chuć, Gier; חַיְתָּה נִי; rość, Schlauheit; nieszczęście, Unglück.

będący, istniejący, exi-הָיָה הִי; stierend; ; zwykły, gewöhn-
czas terażniejszy, הַיּוֹם; lich
gegenwärtige Zeit, Gegenwart.

nieszczęśliwy wypadek, הָיָה נִי; Unglücksfall.

zniżenie ceny, Preis-הוֹדְרָה נִי; ermässigung.

ach! biada! o! wehe! הָיָה! מִיָּק

był, istnienie, Sein, Exi-הָיָה נִי; stan rze-
הָיָה נִי; דְּבָרִים פְּהֵיִתָן; stenz
"שֵׁם"; czy, Stand der Dinge
imię Boga, Gottesnamen הָיָה
dysputy, Dis-הַיּוֹת (הַיּוֹת) נִי; putation
znajdować coś מִי (כה) הוכח
odpowiedniem,entsprechendes
finden; przekonać, überzeugen;
udowadniać,beweisen; roztry-
gać, entscheiden; zarzucać ko-
mu co,vorwerfen; karać, strafen,

czego, być chętnym, willig
zgłupieć, być głu-הָיָה לִי; sein
pim, dumm sein; postępować
głupio, törricht handeln.

albowiem, bo, weil מִיָּה הָיָה לִי
przynosić, brin-מִי (יבל) הָיָה לִי
gen; prowadzić, führen.

przewóz, prowadze-הָיָה לִי; nie,
Führen, Transport.

astrolog, הָיָה לִי (הָיָה לִי שְׁמַיִם) הָיָה לִי;
Astrolog.

הָיָה לִי הָיָה לִי הָיָה לִי.

wspaniałość, Pracht; הָיָה לִי;
odblask, Abglanz; majestat,
Majestät; moc, siła, Macht
הָיָה לִי (הָיָה לִי קוֹלִי) (בקבלה) אהה
מעשר מפורות.

podziękowa-הָיָה לִי הָיָה לִי; nie,
Danksagung; wyznanie,
Geständnis.

uświetniać, ver-מִיָּה (ידה) הָיָה לִי;
herrlichen; przyznać się, ge-
stehen; dziękować, danken.

dzięki—, dank— (לי) הָיָה לִי;
obwieszczenie, donje-הָיָה לִי;
sienie, Bekanntmachung, An-
zeige (הָיָה לִי מוֹדְעָה).

być, stać się, sein, הָיָה לִי;
werden,

mienie, majątek, das Ver-
bogactwo, ; (רִי רְכוּשׁ) mögen
Reichtum.

za darmo, unent-
geltlich.

(רִי) dość, dosyć, genug
הוֹן תה"ם

ucisk, Bedrückung ;
הוֹנָאָה נִי
(רִי אוֹנָאָה),
uciskać, bedrüc-
ken ; wypierać, verdrängen ;
oszukiwać, betrogen.

dodatek, Beilage ; nad-
datek, Zugabe.

pojawiać się, (פִּיעַ) מֵעוּי
erscheinen ; oświecać, be-
leuchten.

zjawienie, zjawisko, נִי
Erscheinung ; blask, Glanz,
Schein.

wyniesienie, Heraus-
tragung ; rozchód, Ausgabe ;

⁰nakład, wydanie, Auflage ; wy-
dawnictwo, Verlag ;
oszczerstwo, Verleum-
dung.

wieszanie, Aufhängen נִי
pokazywanie, Zeigen נִי
nauka, Unter-
הוֹנָאָה הוֹרִיָּה נִי

być uśmierza-
nym, gezüchtigt werden ; być
udowodnianym, bewiesen wer-
den.

dowód, Beweis נִי
prowadzenie, Führen ;
przewóz, transportacya, Trans-
portierung.

niepohamowany, zügel-
los ; rozpustny, ausgelassen.

niewściągliwość, Zügel-
losigkeit ; rozpusta, Ausge-
lassenheit.

zamieszać, zamącić, ver-
wirren ; ogłuszać, betäuben ;
być przerażonym, be-
stürzt sein ; irytować się,
szumieć, הָדוּם ; sich aufregen
rauschen ; zawodzić, jammern.

homeopatya, Home-
opathie (שמת רפוי הדומה לו)

ludzki, humanitarny, תִּי
human.

ludzkość, humanitar-
ność, Humanität.

natężyć się, wysilać się,
sich anstrengen ; ośmielać
się, śmieć, wagen,

Hilfe !
הוֹשָׁעֲנָא־רַבָּהּ נִי חַג הַבּוֹט־הַעֲרֹבוֹת,
הַיּוֹם הָאֲחֵרֹן בְּחֹל-הַמּוֹעֵד שֶׁל סִבּוֹת
(יּוֹם הַוִּשְׁעָנָא)."

napadać, ü- מִי (עַל) הַזֶּה, הַזֶּה הַזֶּה
berfallen, angreifen.

nakrapianie, po- הַזֶּה, הַזֶּה נִי
krapienie, Sprengen; nakra-
pianie, skrapianie, Bespren-
gen.

złośliwość, Böswillig- הַזֶּה נִי
keit, Mutwille.

zjednoczenie, Verej- הַתְּדַמּוּתֹת נִי
nigung; spółkowanie, Bei-
schlaf.

spotkanie, Zusammen- הַתְּדַמּוּתֹת נִי
treffen; sposobność, przypad-
kowość, Gelegenheit, Zufällig-
keit.

przypadkowo, פְּהוֹדְמָנוּתֹת תְּהִיִּם
zufällig.

roić, bredzić, träumen, מִעַ הַזֶּה
phantasieren.

הַזֶּה רִי גֹדֵה.

wypogadanie, się, הַתְּדַמּוּתֹת נִי
(nieba), Aufklären (des Him-
n els).

הַזֶּה רִי אֹהֶרֶת;

marzenie, illuzya, הַזֶּה נִי

richt; roztrzygnięcie, Entschei-
dung; znaczenie, Bedeutung;
tymczasowe prze- הוֹרָאת־שְׁעָה
znaczenie, provisorische Be-
stimmng.

nauczyciel reli- מוֹרֶה-הַהוֹרָאָה וִי
gii, Religionslehrer; ⁰rabin,
Rabbiner.

spuszczanie, Herunter- הַזֶּה נִי
bringen,

rodzicielka, Gebärerin; הַזֶּה נִי
brze-; (רִי אִם) matka, Mutter
mienność, Schwangerschaft
(הַזֶּה וְלִידָתוֹ" רִי הַזֶּה, הַרְיוֹן).

rodzice, Eltern וְרִי הַזֶּה

הַזֶּה מִי הַרְמוֹן.

wyciąganie, rozciąga- הַזֶּה נִי
nie, Ausstrecken; sięganie,
Reichen.

wyciągać, rozcią- הַזֶּה (יִשְׁט) מִי
gać, ausstrecken; podawać,
reichen.

ratować, retten; poma- הַזֶּה מִי
gać, helfen.

pomoc, Hilfe נִי הַזֶּה

gałąź wierzbową, הַזֶּה נִי
Weidenzweig; שֶׁם הַמַּלְאָךְ יְרוּעָה
הַנֶּאֱמָרָת בְּחַג הַסִּבּוֹת; מִי קִי
na! Hosanna! na pomoc! zu

przedziera- (בשחיטה) ; חִלְדָּה (*);
 .(רַי חִלְדָּה*) nie, Durchreißen
 uznanie, Anerkennung ; וְ הַחֲלִט * וְ
 zostawanie, przebywanie, Ver-
 harren.

absolutnie, abso- בְּהַחֲלִט * תה"ם
 lut.

postanowienie, Be- הַחֲלִטָּה * נִי
 schluss ; rozmieszanie, Durch-
 (ברקדוק) הֲרִיף-הַחֲלִטָּה * ; rühren
 tryb rzeczywiście (indicativus),
 indikativ.

polepszenie, Vebesse- הַטְּבָה * נִי
 rung ; poprawka, Ausbesse-
 rung.

zanurzanie się w wo- הַטְּבִילָה * נִי
 dzie, Eintauchen ; chrzest,
 Taufe.

udar, uderzenie, הַטְּחָה * נִי
 Schlag ; potrącenie, Anstoßen.
 osłabienie, omdlenie, הַחֲלָשָׁה * נִי
 Erschlaffung.

(בְּגָדִים) pstry, bunt הַטְּב * תִּי
 הַטְּבִים *).

pstrzeć, stać się pstry, הַטְּב * מִ"ע
 pstrzyć, הַטְּב * מִ"י bunt werden ;
 bunt machen.

pstrokatość, Buntfar- הַטְּבִיבוּת * נִי
 bigkeit.

Schwärmerei ; fantazyja, Phan-
 tasie ; zabobon, Aberglaube.

zabobonny, fana- בְּעַל-הַזְּוִיָּה * וְ
 tyczny, abergläubisch, Fa-
 natiker.

הַזְּוִיָּה * רַי הַזְּוָה *.

הַזְּוִיָּה * רַי (נוק) הַזְּוִיָּה *.

הַזְּוִיָּה * רַי אֲזַפְרָה *.

הַזְּוִיָּה * נִי wyciekanie, Ausrinnen

הַזְּוִיָּה * נִי odpieranie, zbijanie
 świadków, Widerlegung der
 Zeugen.

הַזְּוִיָּה * נִי zaproszenie, Einla-
 dung ; przygotowanie, Vorbe-
 reitung ; pozew sądowy,
 (בְּתַקָּא) Gerichtseinladung

הַזְּוִיָּה * נִי ; *הַזְּוִיָּה *
 0zamówienie, Be- stellung.

הַזְּוִיָּה * נִי opuszczenie, Verlas-
 sung.

הַזְּוִיָּה * נִי żywność, żywienie, Nah-
 rung.

הַזְּוִיָּה * נִי pocenie się, Schwitzen
 הַזְּוִיָּה * וְ ubytek, strata, Verlust ;
 szkoda, Schaden.

הַזְּוִיָּה * נִי popieranie, poparcie,
 Unterstützung.

הַזְּוִיָּה * נִי zwrot, wynagrodzenie,
 Wiedererstattung.

הַזְּוִיָּה * נִי rdza, Rost (רַי)

sein; istnieć, existieren; dziać, geschehen; stać się, werden;

ראה *היה* stworzyć, schaffen (היה הוה).

pierwotny, ursprüng- *היגלי* lich; od samego początku, przedwieczny, uranfänglich; pierwia- *המר היגלי* (בפילוסופיה) stek, Urstoff.

prastary, starodawny, *היגלי* uralt (השקלל ההיגלי *היגלי*).

ponieważ, albowiem, *היות מ"ה* (רי ה"ה) bo, gdyż, da, weil

הינק רי הנק.
היטב *ה"מ*
היך רי איך.
היכא *ה"מ* ?
gdzie? wo?

pałac, Palast; świątynia, *היכל* וי Tempel.

היכן *ה"מ* ?
gdzie? wo? jak daleko? wohin?
skąd? wo- *מהיכן* ;
wie weit? her?

oto masz, *הילך* (לנקבה היליכי) *מ"ק*
da hast du.

blask, Glanz וי *הילל*
jutrze- *היכל בין-שחר* (בומב נוגה) וי
ka, Morgenstern.

od niego, von *הימנו* (ממנו) *מ"נ*
ihm.

odwrócenie, Abwen- *המיה* ני
dung; skłonność, Neigung;
przekręcanie pra- *משפט*
wa, Rechtsverdre-
hung.

המית רי מית.
układanie się, Legung; *הטלה* ני
rzucanie, Werfen
zadanie, Aufgabe; *גורל* ")
הטלת

wstawienie, Einsetzen ני *הטלה*
chowanie, ukrywanie, *המננה* נ'
Verbergen.

kurpie, po- *הטנה* ני (נעל משימה)
stoły, Bastschuh.

oszukańczy, trüge- *המעא* ת'
risch; sofistyczny, sophi-
stisch.

sofizmat, Sophisterei ני *המעיה*
nacisk, przycisk, Be- *המעמה* ני
tonung.

wypakowanie, Aufpac- *המענה* ני
ken.

kazanie, Predigen ני *המפה*
biada, wehe! *הי מ"ק*
היא *מ"נ* (רי היא).

hurra! hurra! *מ"ק*
sławianie, wy- *הידות* (=הידות) ני
sławianie, Preisen.

być, *היה* (הוה) (ל-י ב-י עם) *מ"ע*

schlagen werden ; być zabi-
tym, getötet werden.

zniszczenie, Vernich-
הַתְּהַדָּהּ נִי ; tung
samozni-הַתְּהַדָּת-עֲצָמָיו
szczenie, Selbstvernichtung.

odparcie, zbijanie, Wi-
הַתְּהַדָּהּ נִי ; tung
derlegung ; upadanie z ciała,
osłabienie, Abmagerung.

tak, w taki sposób, so
הַכִּי מִיֵּךְ
הַבִּיל רַי בּוֹל.

a jakże ?
הַכִּיצָד * (הָא כִּיצָד) תְּהִיִּם
הַכִּיצָד * (הָא כִּיצָד) תְּהִיִּם
? (רניל בתלמוד
ירושלמי).

zawstydzienie, Beschä-
הַתְּהַדָּהּ נִי ; tung
mung ; obraza czci, Ehren-
verletzung.

zawartość, Rauminhalt
הַתְּהַדָּהּ נִי ; tung
włączenie, Einschlies-
הַתְּהַדָּהּ נִי ; tung
sung ; uogólnienie, Verallge-
meinerung.

zasadzka, Versteck
הַתְּהַדָּהּ נִי ; tung
przygotowanie, Vorbe-
הַתְּהַדָּהּ נִי ; tung
reitung.

wnoszenie, Hereintra-
הַתְּהַדָּהּ נִי ; tung
gung ; ^odochód, Einnahme.

gościnność, ^oהַתְּהַדָּהּ נִי ; tung
—
Gastfreundschaft.

wiadro, Eimer (שם מרת הלה)
הִין וְי (שם מרת הלה)
הִין רַי הִין.

to samo, das
הִינוּ * תְּהִיִּם (הִנֵּה הוּא)
to znaczy, to (כלומר) ; selbe
jest, das heißt.

welon ślubny, Braut-
הִינוּמָה * נִי ; tung
schleier.

znikanie z myśli,
הִיסָח־הַדַּעַת * וְי
Entrücken aus den Gedanken ;
zapomnienie, niepamięć, Ver-
gessenheit.

niespodzia-
בְּהִיסָח־הַדַּעַת * תְּהִיִּם
nie, unerwartet.

historyczny, dziejo-
הִיסְטוֹרְיָה תִי ; tung
wy, historisch.

historya, (רבויו הימים)
הִיסְטוֹרְיָה נִי ; tung
dzieje, Geschichte.

הִיסָח־הַדַּעַת * רַי הִיסָח־הַדַּעַת *.

kierownictwo, Leitung
הַיִּשְׁרָה נִי ; tung
הַיִּשְׁרָה * מִיֵּךְ ; to, dieses
wszystko jedno, ganz egal.

הַיִּשְׁרָה * תְּהִיִּם הִיֵּךְ
tu, hier

bicie, Schlagen ; bija-
הַתְּהַדָּהּ נִי ; tung
tyka, walka, Handgemenge.

bić, schla-
הַתְּהַדָּהּ נִי (נכרה) פִּי ; tung
gen ; zabijać, töten ; rozbijać,
za-הַתְּהַדָּהּ נִי ; tung
puszczać korzenie, Wurzel
być bitym, ge-הַתְּהַדָּהּ נִי ; tung
schlagen

הַכְרָעָה רִי הַכְרָעָה*.
 przewaga, Überge- נִי הַכְרָעָה*
 wicht ; skłonność, Zuneigung;
 rozstrzygnięcie, Entscheidung.
 uznanie zdant- נִי הַכְשָׁרָה* וְ הַכְשָׁרָה*
 nym, Tauglichmachen ; pozwo-
 lenie, Erlaubnis.
 pobożność, נִי הַכְשָׁרוֹת* (הַכְשָׁרוֹת*)
 Frömmigkeit, zdolność, zdat-
 ność, Tauglichkeit.
 dyktat, Dik- (הַקְרָאָה) נִי
 tando.
 koronacya, Krönung נִי הַכְתָּרָה*
 być מ"ע (הַלְאָה) (הַלְאָה) נִי הַלְאָה*
 rozszerzanym, erweitert wer-
 den (רִי הַלְאָה*)
 הלואה תה"ם ; przecież, doch
 alboż nie ? nicht etwa ?
 precz, fort ; dalej, הַלְאָה תה"ם
 weiter.
 obraza, Be- (הַלְבָּנָה) (הַלְבָּנָה) נִי הַלְבָּנָה*
 leidigung.
 odzianie, Bekleidung נִי הַלְבָּשָׁה*
 urodzenie, Geburt נִי הַלְדָּת*
 urodziny, dzień uro- וְ יוֹם הַלְדָּת*
 dzin, Geburtstag.
 tamten, jener מ"ג הַלְאָה*
 pożyczka, Anleihe ; po- הַלְוָאָה נִי
 życzenie, Leihen.

הַכְּנָסָת-כְּלָה* נִי
 wydawanie za
 mąż, Verheiratung.
 poddanie się, Unterwer- נִי הַכְּנָעָה*
 fung ; pokora, Demut.
 najpokorniej, de- תה"ם נִי הַכְּנָעָה*
 mütigst.
 podwojenie, Verdoppe- נִי הַכְּפָלָה*
 lung.
 podrwiwać, prze- מ"ע (לִי) הַכְּרִי
 kpiwać, sich über jemand
 lustig machen.
 הַכְּרָה נִי הַכְּרָה* (הַכְּרָה)
 rysy, Züge
 uznanie, Anerken- פְּנִיָּהִם ;
 nung
 przekona- הַכְּרָה-פְּנִיָּמִית*
 nie, Überzeugung.
 wdzię- הַכְּרָת-טוֹבָה* (תוֹדָה) נִי
 czność, Dankbarkeit.
 poznanie, Erkennen ; נִי הַכְּרֹת*
 znajomość, Bekanntschaft.
 odezwa, proklamacya, נִי הַכְּרָזָה*
 Aufruf, Proklamation.
 konieczność, וְ הַכְּרָח* (הַכְּרָח)
 nieodzowność, Notwendig-
 keit ; przymus, Zwang.
 konieczny, ת הַכְּרָחִי* (הַכְּרָחִי)
 nieodzowny, notwendig ; zmu-
 szony, gezwungen.
 wymuszoność, Ge- נִי הַכְּרָחִיּוֹת*
 zwungenheit.

; dwunogi, Zweifüßler *שָׁתוּיִם
 prowadzić, führen; roz-הוֹלִיךְ
 הַתְּהַלֵּךְ; szerzać, verbreiten
 przechadzać się, umhergehen.
 wędrownik, Wanderer; הוֹלֵךְ וְ
 .(הַלֵּךְ-בֵּשׁ) potok, Strom

podatek za prze-וְ (מִס הָרֶרֶךְ)
 chód, Wegsteuer; nastrój,
 Stimmung; urojenie, Einbil-
 dung.

הַלְּבָבָה, הַלְּבָתָה *וְ (חָק וּמִשְׁפָּט)
 prawo, Gesetz; trady-מִסוּרָה
 odpo-פְּהֵקָה *; cya, Tradition
 wiednio, stosownie, gezie-
 mend, gehörig.

dlatego, deshalb *מִן הַלְּבָבָה
 הָלַל פִּעוּ" (בְּהֵל) świecić, leuchten
 pysznić się, prahlen; גָּרוּ")
 wystawiać, הֵלַל; (אֵל תְּהַלֵּל)
 הוֹלֵל preisen; chwalić, loben;
 omamić, zwodzić, betören;
 przyprowadzić do utraty zmy-
 słów, wahnstimmig machen
 być sławio-הֵלַל; (מְהוֹלֵל)
 nym, gepriesen sein; być o-
 płakiwanym, beweint werden
 הָלַל; (וּבְתוֹלֵתוֹ לֹא הוֹלֵל)
 być, הֵתְהַלֵּל; świecić, leuchten
 sławionym, gepriesen sein;
 הֵתְהַלֵּל; pysznić się, prahlen

gdyby tylko! הָלוֹאִי, הָלוֹאִי *מִן
 o wenn doch! daj Boże! ge-
 be Gott!

*הָלוֹךְ; chód, Gang וְ
 biegunka, ciekączka, Durchfall
 (וְ שֶׁלִּשְׁוֹל).

mimochodem, בְּרֶדְף הַלּוֹכוֹ *תה"ס
 im Vorübergehen.

wesele, Hochzeit וְ
 pieśni pochwalne, Lob-וְ
 lieder; święto, Feiertag.

tamtén, jener; הָלוֹ הָלוֹ *מִן
 tamta, jene הָלוֹ

zła obmowa, üble Nach-וְ
 rede.

krok, Schritt וְ
 chód, Gang; porządek, וְ
 Ordnung; prowadzenie się,
 Aufführung; karawana, Kara-
 vane; *chodzenie, Gehen.

spojenie, lutowanie, וְ
 Lötung.

roz-הָלְמָה *וְ (מִים מְלוּחִים מֵאֵד)
 czyn solny, Salzwasser.

cho-הָלַךְ (עַם מִי- אֵלַי, עַד- בֵּי) *פִּיעוּ
 dzić, gehen; cieć, fließen; u-
 chodzić, znikać, verschwin-
 den, weggehen (פָּצַל בְּנִמְוֹתוֹ
 נְהַלְכָתִי); הָלַךְ=הָלַךְ; מְהַלְכֵי

szemranie, murren תלוּנָה
tuczenie, wypas, Mä- הַלְעָמָה * נִי
stung.

re- (מליצה) ; żart, Spass הַלְצָה * נִי
toryka, Rhetorik.

żartobliwy, scherzhaft ; הַלְצִי * ת'
wymowny, beredsam.

kłaść pokarm w dziób, מִי הַקָּט * מִי
in den Schnabel Essen geben
(וּמִמֶּהֱקָטִין קָתְרָנְגוּלִין *).

ci, tam- הֵם הֵם oni, sie מִנִּי מִנִּי
w nich, in ihnen בָּהֶם ci, jene ;

mruczeć, szumieć, rau- הָמָה * ע
schen, lärmern ; burzyć się,
szen, lärmern ; burzyć się,
(יִנָּה) brausen ; gruchać, girren
warczyć, gderać, ; (הוּמִיָּה *)
knurren ; stękać, jęczeć, stöh-

łaknąć czego, gie- הָמָה * ; nen
rig suchen (וּמִמֶּהֱמָה אָחַר
הַמָּוִן *).

szmer, Lärm ; ...m ludu, הַמָּוִן *
Volksmenge ; masa ludu, Mas-
se ; czerń, plebs, Pöbel ; mnó-
stwo, Menge.

współczucie, li- הַמָּוִן-מַעֲוִים *
tość, Mitleid.

ludowy, volkstümllich ; הַמָּוִן * ת'
gminny, nieokrzesany, pöbel-
(אִישׁ-הַמָּוִן *) haft

szaleć, rasen ; szumieć, hu-
czeć, toben.

הלל * וְ (שם פּרָקִי
הַתְּהִלִּים, הנאמרים בראשי-חדשים
hymn świąteczny, (ומועדים)
Festhymnus.

pochwawalony, gerühmt תִּי הַלֵּל
הללו * מִנִּי (רִי אֵלֶּה) .

haleluja ! Halle- הַלְלוּ * מִן * (נִי)
lujah ! (הַלְלוּ יוֹת *).

uderzać, bić, schlagen ; הָרַם * מִי
(הַרְוִימִי *) upajać, berauschen
być stosownym, passen ; (יִן *)
roz- ; (עֲטָרָה שְׁאֵינָה הוּלְמָתוֹ *)
(קִשָּׁה) gryzać, durchkauen
(הַרְוִימִי *).

tu, dotąd, hierher ; tu, הָרַם * תְּהִים
hier.

młot, Hammer ; bicie, הַרְמוֹת * נִי
Schlagen.

pal, kół, Pfahlklotz וְ הַרְמוֹן *
cukry, Konfekt, Zucker- הַקְּמָתָה *
werk (הַקְּמָתָה דְּאֵתִי מִבִּי
הַנְּדוּאִי *).

dalej, הַלֵּן * לְהַלֵּן * תְּהִים (= לְהַלְאָה)
weiter.

przyjęcie na nocleg, הַלְנָה * נִי
Übernachtenlassen ; zwłoka,
(הַלְנַת-דִּין *) Verzögerung

Blättermagen, zmniejszenie, Vermin-^{הַמְעַטָּה}*
derung.
wynalazek, Erfindung, ^{הַמְצָאָה}*
pomysł, Einfall.
krnąbrność, Wider-^{הַמְרָאָה}*
spenstigkeit; tuczenie, wy-
pas, Mästung.
zamiana, Tausch; prze-^{הַמְרָה}*
.^{הַמְרַת-הַדָּת}*) miana, Wechsel
zmiękczenie, Einwei-^{הַמְרַכָּה}*
chung.
natężenie, Anstren-^{הַמְרַצָּה}*
gung.
ciąg dalszy, przedłużenie, ^{הַמְשָׁךְ}*
Fortsetzung.
przyciąganie, Heran-^{הַמְשָׁכָה}*
ziehung.
uśmiercenie, zabicie, Tö-^{הַמְתָּה}*
tung.
oczekiwanie, Erwar-^{הַמְתָּנָה}*
tung.
osłodzenie, Versüs-^{הַמְתַּקָּה}*
sung; złagodzenie, Milderung
.^{הַמְתַּקַּת-הַדְּיָגִים}*)
הן מ"ג (רי הם הנדה).
; הן מ"ק ! oto ! siehe da ! (רי בן)
הן... הן... tak, .. jak, sowohl...
als.

przekaz, Anweisung ^{הַמְחָאָה}*
pomruk tłumy, Gerausch ^{הַמִּי}
.^{וְלֹא מִהַמָּהם}*) der Menge
szmer, Lärm ^{הַמִּיה}
המיר ר' מור.
pas ^{הַמִּיץ} (הנורה עם כים קטן)
z trzosem, Beutelgürtel.
skowyczenie, jęk, Gewin-^{הַמִּית}
sel ^(רי הַמִּיה).
zgiełk, rozruch, Tum-^{הַמְלָה}
mult ; szmer, Lärm.
cement, lepiszcze, Ze-^{הַמְלָטָה}
ment, Mörtel.
polecenie, rekoman-^{הַמְלָצָה}
dacya, Empfehlung.
mieszać, mącić, verwir-^{הַמֵּס}
ren; skruszyć, w gruzy za-
mienić, zertrümmern.
być rozstrojonym, in Un-^{הַמֵּן}
.^{וְהַמְנָכָם}*) ordnung geraten
המון).
popularyzować, populär ^{הַמֵּן}
machen.
hymn, Himne, (שיר תהלה), ^{הַמְנִין}
Hymnus.
naszyjnik, Halsband ^{הַמְנִידָה}
chróst, Reisig ^{הַמָּסִים}
המסם*)
ksieniec, Omasum, ^{הַמָּסִים}

= התנהגות* ; התנהגות* ;
התנהגות* .

prowadzenie, Führung ;
postępek, Auführung ; kierow-
nictwo, Leitung.

הנחה* ר' הנחה* .

ułatwienie, ulga, Erleich-
terung ; spokój, Ruhe
מנוחה* rabat, Rabbat ;
רוחה* ר' נחת-רוחה* .

położenie, Hinlegen ;
*żądanie, postulat, Postulat ;
domniemanie, Vermutung.

הנחה* ר' הנחה* .

הנחה* ר' הנחה* .

הנחה* ר' הנחה* .

הנחה* ר' הנחה* .

zamykanie, Verschlies-
sung ; obucie, Beschuhung.

pokrzepienie, Labung, Er-
quickung.

הנחה* ר' הנחה* ;
הנחה* (של העומר) .

przesiewanie, Durchsie-
ben ; wyniesienie, Emporhe-
bung ; wzlot, Schwung.

; brzask, Schimmer ;
wschód słońca, הנחה*
Sonnenaufgang.

słowo honoru, Eh-
renwort.

użytek, używanie, Ge-
nuss ; korzyść, Nutzen.

obliczać, berech-
nen ; mierzyć, messen.

הנחה* ר' הנחה* ;
geometria, Geomet-
rie ; matematyka, Matematik

geometryczny, geomet-
risch ; matematyczny, mate-
matisch.

ci, jene ; oni, sie
o wie- ;
le więcej, viel mehr.

tam, tu, dotąd, hier-
dotąd, aż ; her, dahin
dotąd, bisher, bis hierher.

oto ! oto patrz ! da !
oto ja ! ;
oto ty ! ;
bist du !

zużywać, aus-
genießen ; być pożytecznym,
nadawać się do czego, nützen
sprawić przyjemność, Vergnü-
gen verschaffen ;
nadawać się do czego, nü-

przesunięcie, וי הַסָּטָה (הִסָּטָה)
Hinüberschieben ; strącanie,
Rütteln.

הַסִּיחַ רַי נִסָּחַ.

poruszać, bewegen פ"י הַסִּיטָה
(רַי סוּטָה).

הַסִּיתַי רַי סוּתַי.

wylewanie, Ausgießen נִי הַסָּכָה
przyzwolenie, zgoda, וי הַסָּכָה
Zustimmung, Billigung.

stosownie, odpo- פ"מ בְּהַסָּכָה
wiednio, entsprechend.

הַסָּכָה רַי הַסָּכָה.

zgodny, einverstan- ת' הַסָּכָה
den ; konwencyonalny, kon-
ventionell.

chwiać się, schwan- פ"ע הַסָּחַ
בִּי ken ; bać się, fürchten
(קָנַי) מְהַסָּחַ.

opłakiwanie, Bewei- וי הַסָּפָה
mowa pogrze- ; (רַי מְסָפָה) nung
bowa, Trauerrede ; nekrolog,
Nekrolog.

zaopatrywanie żyw- נִי הַסָּפָה
nością, Verproviantierung ;
miesięczna porcja żołnierska,
monatliche Soldatenportion ;
°zaopatrywanie, Versorgung
(הַסָּפָה כָּל צָרָתוֹ).

rozkwit, Aufblühung נִי הַנְּצָה
spo- וי ; pst! cicho ! ruhig ! מִקַּי
kój, Ruhe ; cisza, Stille
(הַשְּׁלֵיף הַסָּ).

הַסָּבָה, הַסָּבָה נִי (יְשִׁיבָה, בִּיחֹוד נִשְׁעַן
עַל כַּרְסִים סָבִיב לְשַׁלַּחן בַּעַת הָאֵכֹלָה)
miejsce przy stole, Tafelrun-
de ; leżenie przy stole na rę-
ce, das angelehnte Sitzen

obracanie, Wenden ; נִי הַסָּבָה
(הַסָּבָה) przechód, Übergang
נְהַלָּה).

tłumaczenie, וי הַסָּבָה נִי
Deutung ; objaśnienie, Erklä-
rung.

zamykanie, Verschlies- וי הַסָּגָה
0 (מִקוֹם בְּרִיקַת) ; (רַי הַסָּגָה) sung
kwarantana, (הַנּוֹסְעִים וְהַפְּצִיחַם)
Quarantäne.

zamykanie, Verschlies- נִי הַסָּגָה
sung.

odsunięcie, Abschie- נִי הַסָּגָה
naruszenie הַסָּגָה נְגִבֹלָה ; bung
prawa, Rechtsangriff.

; milczeć, schweigen פ"ע הַסָּה
nakazać milczenie, u- הַסָּה
śmierzyć, schweigen machen
(וְנִהַם אֶת הָעַם).

הַסָּה רַי הִסָּה.

zweigung.

wzburzenie, Auf-
הקטערוֹת נִי
gung ; napad, Losstürzung.umiarkowanie, נִי
הקטפֿקוֹת
skromność, Bescheidenheit,
Genügsamkeit.skrytość, Verborgen-
הקֶטֶר וְי
inkognito, הֶקֶטֶר־פְּנִים * ; heit
inkognito.potajemnie, heim-
הֶקֶטֶר תּוֹהֵם
lich.przewóz, Transpor-
הֶעֱבֵרָה נִי
tierung ; oddalenie, Entfüh-
rung.על־דְּרֹךְ־ (פְּרֹךְ־)
הֶעֱבֵרָה תּוֹהֵם
obrazowo, bildlich.zaokrąglenie, Abrun-
הֶעֱגֵלָה נִי
dung.zeznanie, świadków, נִי
הֶעֱדָאָה
Zeugenaussage ; przestroga,
Warnung (רִי הֶתְרָאָה *).uszlachcenie, Vere-
הֶעֱרֵנָה נִי
delung.nadmiar, Überschuss נִי
הֶעֱרָפָה
nieobecność, נִי
הֶעֱדָר (הֶעֱדָר)
Abwesenheit ; niebyt, Nicht-
sein.nieobecny, abwesend ; נִי
הֶעֱדָרִי
nieistniejący, nichtseiend.הֶסֶק * (»בֵּית מְהוּסָק«), הֶסֶיק * (נסק,
נשק) פִּי *
palić, heitzenהֶסֶק וְי הֶסֶקָה נִי
palenie, opale-
nie, Heitzen, Beheizung.הֶסֶרָה נִי
zdjęcie, Abnehmen ; u-
suniecie, Fortschaffung.הֶסֶת * וְי
wyznanie, Bekennt-
nis.שְׁבוּעַת־הֶסֶת * נִי
שבועה, אם לבו
לא הסיתהו לכפור במה שהוא חיב.הֶסֶתָה נִי
wodzenie, Verführung ;
szczuwanie, Hetzen.הֶסֶתְרוֹת * נִי
organizacya, Organi-
sation.הֶסֶתְפִּכּוֹת * נִי
zamieszanie, zagma-
twanie, Verwicklung, Ver-
wirrung.הֶסֶתְגִּלוֹת * נִי
zastosowanie, Anpas-
sung.הֶסֶתְפִּלוֹת * נִי
uwaga, rozmyślanie,
Betrachtung ; obserwacya, Be-
obachtung ; namysłanie się,
medytacya, Meditation ; zapa-
trywauię, Anschauung
(הֶסֶתְפִּלוֹת) .
פְּעוּלָם *).הֶסֶתְלִקוֹת * נִי
zejście (ze świata),
Hinscheiden ; znikanie, Ver-
schwinden.הֶסֶתְעֻפוֹת * נִי
rozgałęzienie, Ver-

odpisywanie, Abschrei-
ben ; odpis, kopia, Abschrift ;
przesunięcie, Hinüberschie-
przekład, tłu- (תרנום) ; bung
maczenie, Übersetzung.

modlenie się, Beten ;
bezustannie, מֵאֵין הַפּוֹנוֹת תה"ם
unermüdlich.

odwrotność, Gegenteil ;
הַפּוֹיָהּ וְ הַפּוֹיָהּ
("דָּבָר וְהַפּוֹיָהּ").

— וְאוֹ הַהַפּוֹיָהּ וְאוֹ הַמַּהֲפֹכֶת עֵבֶר לַעֲתִיד
ועתיד לעבר (ר' הַפּוֹיָהּ).

demonstracya, Demon-
stration.

koń-
czenie, zakończenie, Endi-
gung, Beendigung ;
Epilog (סיום קריאת התורה בפרק
אחד מנביאים).

obracanie, Umdrehung ;
הַפּוֹיָהּ וְ הַפּוֹיָהּ
("הַפּוֹיָהּ").

rzucać, werfen ;
הַפּוֹיָהּ (נפיל) פ"י

powalić, zwalić, niedermach-
chen ; wypuścić coś, fallen
lassen ; *poronić, missgebä-
wybić ząb, ei-
הַפּוֹיָהּ ; ren
הַפּוֹיָהּ ; nen Zahn einschlagen

; rzucać los, Los werfen
הַפּוֹיָהּ תַּחֲתָהּ לְפָנַי
błagać, ubła-
הַפּוֹיָהּ (ר' גָּאֵץ).

bezczelność, Frech-
heit. (עוה)

wznoszenie, Herauf-
bringen. הַעֲלָאָה

ukrywanie, הַעֲלָמָה ;
Verbergen ; zapomnienie, Ver-
gessen.

postawienie, Hinstellen ;
pogłębienie, Vertie-
fung. הַעֲמָקָה

obdarowanie, Beschen-
kung. הַעֲנָקָה

przelewanie, הַעֲרָאָה ;
Übergiessen ; obnażenie, Ent-
blössung ; spółkowanie, ge-
schlechtlicher Beischlaf. הַעֲרִיָה

zachód słoń-
ca, Sonnenuntergang. (— שְׁמֶשׁ)

spóźnienie (wieczorem),
Verspätung (am
Abend). הַעֲרָבָה

uwaga, Anmerkung ;
ocena, Schätzung, das
Schätzen. הַעֲרָבָה

podejście, podstęp, Ü-
berlistung. הַעֲרָמָה

uwielbienie, Verehrung ;
kult, Kultus. הַעֲרָצָה

przeciwległy, entgegen- **הַפְּקִי' ת**
 gesetzt.
 ;przkręcony, verdreht **תִּי הַפְּכָפְקָה**
 lekkomyślny, Leichtsin-
 niger. **הַפְּכָפְקָן * וי**
 lekkomyślny, Leicht-
 sinniger; zmienny, veränder-
 lich.
 zmienność, Verän- **וִי הַפְּכָפְכוֹת * וי**
 derlichkeit.
 odosobnienie, Abson- **וִי הַפְּדָאָה * וי**
 derung.
 (גוומא)⁰; podział, Teilung **הַפְּדָאָה * וי**
 przesada, Übertreibung,
 odbicie od ładu, Abse- **וִי הַפְּלָגָה * וי**
 geln vom Lande.
 rzucanie, Werfen; poro- **וִי הַפְּלָגָה * וי**
 nienie, Abortieren.
 strata, Verlust; szkoda, **וִי הַפְּסָד * וי**
 Nachteil.
 przerwa, Un- **וִי הַפְּסָקָה * וי**
 terbrechung; zatrzymanie,
 Halt; pauza, Pause; zaprze-
 stanie, Aufhören.
 ;wpływ, Einwirkung **וִי הַפְּעָלָה * וי**
 .(הַפְּעָלִיּוֹת⁰) efekt, Effekt
 rozszerzanie, Verbrei- **וִי הַפְּצָה * וי**
 tung; rozsianie, Zerstreuung.
 upraszanie, inständiges **וִי הַפְּצָרָה * וי**
 Bitten.

הַפְּךָ (גם עם ב- ל- על-
 א-ל- מ-) **מַעוּוִי** um-
 obracać, drehen; przeistoczyć, um-
 wandeln; zamieniać się,
 przeobrażać się, sich ver-
 wandeln; obalać, umstürzen;
 zmienić po- **הַפְּךָ קַעֲרָה עַל-פִּיהָ * וי**
 rządęk świata, die Weltord-
הָ אָבֵן שְׂאִין לָהּ nung umändern
 nieruchomy kamień, **הַפְּכִין ***
הַפְּךָ בָהּ; unbeweglicher Stein
 zajmij się tem, beschäftige
 o **לְהַפְּךָ** ; dich damit
 się umwenden; zamieniać
 się, verwandelt werden; być
 zburzonym, zerstört werden;
 zmieniać się, sich ändern;
 ;przemieniać, umwandeln **הַפְּךָ * וי**
 ;(הַפְּךָ בְּהַרְרָה *) szukać, suchen
 ;rzucać się, losstürzen **הַפְּךָ**
 toczyć się, sich wäl-
 zen; zmieniać się, sich än-
 dern.
 odwrotność, Gegen- **וִי הַפְּךָ * וי**
שְׁנֵי הַפְּכִים ; teil
 dwie skraj- **וִי הַפְּכִים * וי**
 ności, zwei Extreme.
 — **וְאוֹ הַהַפְּךָ * וי** הַפְּכִים.
 przeciwnie, im Ge- **וִי הַפְּכִים * וי**
 genteil.
 zburzenie, Zerstörung **וִי הַפְּכָה * וי**

הַפְתָּקָה* ר' אִפְתָּקָה*.

postawić, hinstel- פ"י (יצב) הַצֵּב
być postawionym, הַצֵּב ; len
hingestellt werden.

postawienie, ustawie- הַצָּבָה* נ'
nie, Aufstellung; stanie, Ste-
hen.

usprawiedliwienie, הַצְמִיחָה* נ'
Rechtfertigung; uniewinienie,
Entschuldigung.

odznaczenie, Aus- הַצְמִינּוֹת* נ'
zeichnung.

medal, Medaille ו' אֹתֵי הַצְמִינּוֹת* ו'
układ, Gestaltung נ' הַצְמִינּוֹת*

skurczenie, zanik, הַצְמָקוֹח* נ'
Einschrumpfung; wysychanie,
Austrocknung.

przeziębienie, Er- הַצְמָנּוֹת* נ'
kältung; ochłodzenie, Abküh-
lung.

potrzeba, Bedürf- הַצְמָרְכוֹת* נ'
nis.

związek, Verbin- הַצְמָרְפוֹת* נ'
dung.

uwalniać, ratować, פ"י (נצל) הַצִּיל
befreien, retten; odbierać,
być ratowa- הַצִּיל ; entziehen
nym, gerettet werden.

ratunek, Rettung נ' הַצִּלָּה

odebranie, odjęcie, נ' הַפְקָעָה*
Entziehung.

dobro bez właściciela, ו' הַפְקָר*
herrenloses Gut; wyuzda-
ność, rozpusta, Zügellosigkeit.

wyuzdaność, rozpusta, נ' הַפְקָרוֹת*
Zügellosigkeit.

rozłączenie, rozstanie, נ' הַפְרָדָה*
Trennung; analiza, Analyse,
zniszczenie, Vernich- נ' הַפְרָה*
tung (הַפְרַת נְדָרִים**).

przesada, Übertreibung נ' הַפְרָזָה*
rozkwit, Blüte, Auf- נ' הַפְרָחָה*
blühen; rozwinięcie skrzydeł,
Fliegenlassen.

הַפְרָכוֹת* ר' אִפְרָכִיָּה*.

różnica, Unter- ו' הַפְרָשׁ* (הבדל)
schied.

oddzielenie, Absonde- נ' הַפְרָשָׁה*
derung; rozległość, Ausdeh-
nung (הַפְרָשַׁת-הַיָּם הַגְּדוֹל**).

zdzieranie נ' הַפְשָׁטָה* ו'
skóry, Abziehung der Haut;
abstrakcja, rzecz oderwana,
Abstraktion.

czyńnienie letnią (n. p. ו' הַפְשָׁר*
wodę), Laumachen.

tajanie, Zerschmelzung נ' הַפְשָׁרָה*
(הַפְשָׁרַת-שָׁרָיִם**).

ułatwienie, ulga, Erleich-
terung.

przywró enie, wskrze-
szenie, Wiederherstellung,
Aufrichtung.

oddanie, Übergabe נִי הַקְנָאָה *
זְשִׁמְרֵי-הַקְנָאָה * (שְׁמֵר קִינִין עַל אִיוֹה
zajęcie dóbr, Güterver- (דְּבָר)
pfändung.

rozdrażnienie, Reizen נִי הַקְנָמָה *
obwód, okrąg, וִי הַקָּפָה (הַיָּקָרָה) *
Umkreis; objętość, Umfang.

otoczenie, Umringung; נִי הַקְפָּה *
kredyt, Kredit, Borg (הַקָּפָה)
הַחֲנוּת *).

pedanterya, Pedante- נִי הַקְפָּדָה *
rie; wzburzenie, Anbrausung.

budzenie, Weckung נִי הַקְצָה *
dyktat, Diktandó; lek- נִי הַקְרָאָה *
tura, czytanie na głos, Lek-
türe, Vorlesung.

ofiarowanie, Opferung; נִי הַקְרָבָה *
przybliżenie, Annäherung;
samoofiara, הַקְרָבָה-עַצְמוֹ *
Selstopferung.

analogia, Analogie; po- נִי הַקָּשָׁה *
równanie, Vergleich.

uwaga, Aufmerksam- נִי הַקְשָׁבָה *

powodzenie, Gelingen; נִי הַצָּלָחָה *
szczęście, Glück.

siekiera, Streitaxt וִי הַצֵּן *
ścielenie, Betten; przed- נִי הַצָּעָה *
stawienie, Darstellung; ⁰pro-
jekt, Vorschlag; wniosek, An-
trag.

ukrywanie, Verbergen נִי הַצְפָּנָה *
zapalać, anzünden; spa- הַצִּית פִּי *
lać, verbrennen.

zapalenie, Anzündung נִי הַצְתָּה *
przyjęcie, Empfang; נִי הַקְבָּלָה *
⁰równoległość, Paralellismus.

przedmowa, Vorre- נִי הַקְדָּמָה *
de; prolog, Prolog.

świątynia, Heiligtum; וִי הַקְדָּשׁ *
⁰dom dla ubogich, Armen-
haus.

uświęcenie, Heili- נִי הַקְדָּשָׁה *
gung; składanie w darze,
Darbringung; poświęcenie,
Widmung.

puszczanie krwi, Ader- נִי הַקָּוָה *
lass.

umniejszenie, Verklei- נִי הַקְטָנָה *
nerung; zdrobnienie, Diminu-
tiv.

kadzenie, Räu- נִי הַקְטָרָה *
cherung.

za- ; (צאן־ההרגה) Schlachten
 bijanie, uśmierzenie, Tötung.
 zwyczaj, przyzwyczajenie, Gewöhnung.
 przywykły, zwykły, תרגלי־תי
 gewohnt, gewöhnlich.
 czucie, das Fühlen ; u- תרגש־וי
 .(רי־הרגשה) czucie, Gefühl
 ; uczucie, Gefühl (רגש) ני־הרגשה
 pięć zmysłów, חמש־הרגשות
 fünf Sinne.
 usypianie, Einschlafen. תרדמה־ני
 fen.
 płochowiec, תרדמנה־ני (מין צמח)
 oleander, Lorbeerrose, Oleander.
 zająć w ciążę, מ"ע (-ל) הרהר
 schwanger werden ; wymyś-
 począć, הורה ; leć, erdichten
 ,(הורה נבקר) empfangen
 brzemienna, תרה־הרהר ת'
 schwanger.
 sen, obraz sen- תרהורה־הרהור־וי
 ny, Traumbild ; myśl, Gedan-
 ke.
 śnić, marzyć, träumen, מ"ע תרהר
 "תרהר אחרי בלבו" ; phantasieren
 podejrzawać, verdächtigen ;
 mruzczyć, murren.

keit ; postulzenstwo, Gehor-
 sam.
 zbijanie, Zusammen- ני־הקשה
 ; (הקשת-ורועות) schlagen
 pukanie, Klopfen.
 הגר, הר וי־גóra, Berg
 הר־הרבית הר המוריה בירושלם אשר
 עליו נבנה בית ה'.
 הר־המשהית וי (הר מוריק אש)
 wulkan, Vulkan.
 pokazan'e, Vorzeigung ני־הראה
 ołtarz, Altar תראל
 wiele, mnogo, viel הרבה־הה
 parzenie (משגל של בהמה) הרבעה
 się (spółkowanie zwierząt),
 Paarung.
 wyciąganie, rozciąganie, הרבעה
 Ausstreckung ; rozszerzanie,
 ; (הרבעת־תורה) Verbreitung
 polewanie, Begiessung.
 zabijać, tö- מ"י (-ל) מ"י
 być zabitym, הורג, הורה ; ten
 getötet werden.
 morderca, Mörder וי־הרג
 הרג וי־mord, Mord (הריגת בית־דין)
 kara śmierci, Todes- (בהרב)
 strafe.
 zarzynanie, das ני־הרגה (הריגה)

szczepianie, Pfropfung; הַרְקָבָה* נִי
 0zjednoczenie, Zusammen-
 setzung, Vereinigung.

pochylenie, Neigung נִי הַרְקָבָה*
 (הַרְקָבַת-הָרֵאשׁ).
 podjęcie, Aufheben; נִי הַרְמָה*
 zabieranie, Fortnehmen.

הַרְמוֹן* זֵי (בֵּית הַנְּשִׁים בְּאַרְצוֹת הַקְּדָם)
 harem, Harem.

harmoniczny, dźwię- הַרְמוֹנִי* תִּי
 czny, harmonisch.

har- הַרְמוֹנִי* נִי (אַחַדוֹת, הַתְּאַמָּה)
 monia, dźwięczność, Harmo-
 nie.

rozkaz, Befehl זֵי הַרְמֹן*
 jer, zięha (מִיִן עֵיף) נִי הַרְנוֹגָה*
 górny, Bergfink.

malwa, (מִיִן פֶּרַח) זֵי הַרְנִי*
 ślaz lekarski, Malwe, Ei-
 bisch.

zburzyć, zer- פִּי- הַרְס* (גַּם עִם אֶל-)
 stören; wybić, einschlagen;
 cisnąć się, sich (הַרְס שְׁנִימוֹ) *
 drängen (הַרְסוּ אֶל הַי); הַרְס
 być zburzonym, zerstört wer-
 den; הַרְס=הָרַס.

zburzenie, Zerstörung זֵי הַרְס*
 הַרְסָנָה* נִי (דָּגִים כְּסָנִים כְּבוּשִׁים בְּחוֹמָץ

wygoda, Bequemlich- הַרְוּחָה* נִי
 keit; korzyść, Gewinn; 0roz-
 szerzenie, rozległość, Aus-
 dehnung.

הַרְוִין* רִי הַרְוִין*
 rozszerzenie, rozległość, הַרְחָבָה*
 Ausdehnung; rozpościeranie,
 rozszerzanie, Verbreitung.

umywanie, Waschen נִי הַרְחָצָה*
 usuwanie, Weg- הַרְחָקָה* זֵי הַרְחָקָה*
 schaffung; odda'enie, Entfer-
 nung.

wilgotność, Feuchtig- הַרְטָבָה* נִי
 keit; nawodnienie, Bewässe-
 rung.

przymiot, Eigenschaft זֵי הַרְי*
 (לֹא הַרְי-הַשּׁוֹר כְּהַרְי-הַבּוֹר*)
 ; הַרְי* תַּהֵם (==הֵנָּה)
 zaiste, w istocie, ; הַרְיָנִי* =הֵנָּנִי)
 fürwahr.

הַרְיָנָה* רִי הַרְיָנָה*
 הַרְיָה* רִי הַרְיָה*
 brzemienność, Schwan- הַרְיוֹן* זֵי
 gerschaft.

ruina, Ruin; zburzenie, הַרְיָסָה* נִי
 Zerstörung.

zburzenie, Zerrüttung, הַרְיָסוֹת* נִי
 Zerstörung.

przenośnie, בְּדַרְךָ הַשְּׂאֵלָה * תה"פ, —
figürlich.

nieśmiertelność, הַשְּׂאֵרֶת-הַנְּפֹשׁ *
duszy, Unsterblichkeit der
Seele.

zwrot, Zu- הַשְּׂבָה *
הַשְּׁבוּן * זי
rückgabe.

ulepszenie, Verbes- הַשְּׁבָה *
serung; uśmierzenie, Be-
schwichtigung.

zaklęcie, B:schwö- הַשְּׁבָעָה *
rung.

wstrzymanie, zawie- הַשְּׁבָתָה *
szenie, Einstellung; zniszcze-
nie, Vernichtung.

sięgnięcie, Erreichung; הַשְּׁגָה *
zarzut, Einwendung; pojęcie,
Begriff; dar pojmovania, Auf-
fassungsgabe.

przewidywanie, Vor- הַשְּׁגָחָה *
sehung; nadzór, Aufsicht.

z góry przeznaczony, הַשְּׁגָחָה *
vorher bestimmt, prädesti-
niert.

zręczność, Geläufig- הַשְּׁגָרָה *
keit
„הַשְּׁגָרָת-הַלְשׁוֹן“.

porównanie, Vergleich; הַשְּׁוֹאָה *
równanie, Gleichung (בהנרמה)

bilans, Bilanz הַשְּׁוֹאָה * זי

śledź mały (Clupea sprattus),
Strömling, Sprotte.

grzeszyć, freveln; הַרְעָה * פ'
źle postępować, Böses tun.

źle obchodzenie się, הַרְעָה * זי
z kimś, Mißhandlung; ⁰pogor-
szenie, Verschlimmerung.

okamgnienie, mig, הַרְרַעְיוֹן * זי
Augenblick.

przykrość, doleg- הַרְפַּתְקָה * זי
liwość, Widerwärtigkeit.

sprawozdanie, Bericht; הַרְצָאָה *
referat, Referat; pozwolenie,
zgoda, Bewilligung.

הַרְקָבָה * ר' הַקְבוּן.

przesiewanie, das Sie- הַרְקָנָה * זי
ben.

wypróżnienie, Auslee- הַרְקָה * זי
rung.

הַרְרַי, הַרְרִים ר' הַר.

góral, Gebirgsbewoh- הַרְרִי * זי
ner.

pozwolenie, Erlaub- הַרְשָׂאָה * זי
nis; pełnomocnictwo, Voll-
macht.

macica, Gebärmutter; הַרְתָּ * זי
⁰sąd, Gericht „הַרְתָּ-עוֹלָם“.

pożyczenie, Leihen הַשְּׂאֵלָה * זי

dung; ⁰doskonałość, Vollkom-
menheit.

הַשְׁלָשָׁה *ני (מסירת ממון מוטל בספק
powierzenie, depono- (לשליש)
wanie, Anvertraung.

zagłada, zatrafa, Ver- הַשְׁמָדָה *ני
tilgung.

spuszczenie הַשְׁמֵטָה *ני (na ziemię),
Fallenlassen; wypustka, luka, Auslassung,
Lücke.

doniesienie, הַשְׁמָעוּת (אָנִים) *ני
Bericht.

domniemanie, do- הַשְׁעָרָה *ני
mysł, Vermutung; hipoteza,
Hypothese.

ścieranie, הַשְׁפָּחָה *ני (נקוי המחיות)
Abreiben.

poniżanie, Erniedri- הַשְׁפָּלָה *ני
gung.

nadmiar, Über- הַשְׁפָּעָה *ני (שפע)
fluss.

wpływ, Einfluss; nad- הַשְׁפָּעָה *ני
miar, Überfluss (רי הַשְׁפָּעָה *
שפע).

nawodnienie, Bewäs- הַשְׁקָאָה *ני
serung.

dotykanie, Berührung הַשְׁקָה *ני
spokój, Ruhe הַשְׁקָטָה *ני

הַשְׁחָזָה *ני
toczenie, szlifowanie,
Schleifen,

הַשְׁחָרָה *ני
wczesne wstawanie,
das Frühaufstehen; ⁰czernie-
nie, Schwärzung.

הַשְׁחָתָה *ני
zepsucie, poszkodo-
wanie, Verderben, Beschädi-
gung; zniszczenie, Vernich-
tung.

הַשִּׁיג (נשג) פ"י
osiągnąć, errei-
chen; dochodzić, dojść, anlan-
gen; pojmować, begreifen;
zarzucać komuś coś, einwen-
być osiągniętym, הוּשַׁג ; den
erreicht werden.

הַשְׁפָּלָה *ני
rozumność, zrozumie-
nie, Verständigkeit.

הַשְׁפָּלָה *ני
rozumność, zrozu-
mienie, Verständigkeit (ראה)
הַשְׁפָּלָה *ני ;
⁰oświecenie, Auf-
klärung.

הַשְׁפָּחָה *ני
wczesne wstawanie,
; (רי הַשְׁחָרָה *)
wczesne przychodzenie, das
Frühkommen (הַשְׁקָמָה-בֵּית-
הַמִּדְרָשׁ *).

הַשְׁלָכָה *ני
odrzucanie, Wegwer-
fung.

הַשְׁלָמָה *ני
kończenie, Vollen-

„משתיין מיים“.)

השתכרות^ו ר' השתלמות^ו.

pijaństwo, opilstwo, השתכרות^ו ;
Trunkenheit.

przyłożenie, השתלחות^ו (יד) ;
ukaranie, Handanlegung, Be-
strafung.

udoskonalenie, Ver- השתלמות^ו ;
vollkommnung.

zakucie w kajda. השתקשות^ו ;
ny, Verkettung ; ewolucya,
Evolution.

zбочenie, Abwei- השתקמות^ו ;
chung ; wymówka, Ausflucht.

wykorzystanie, Aus- השתמשות^ו ;
nutzung ; używanie, Benutz-
ung.

mocz, Urin השתנה^ו (מי-רגלים)
zmiana, Veränderung ;
השתנות^ו ;
przemiana, Änderung.

poddaństwo, ule- השתעבדות^ו ;
ganie, Unterwürfigkeit.

wylanie, Ergießung, השתפכות^ו ;
„השתפכות-הנפש“.) Erguß

uczestniczenie, Teil- השתתפות^ו ;
nahme.

skamieniałość, Verstei- התאבנות^ו ;
nerung.

uspokojenie, Beruhi- השקטה^ו ;
gung.

przegląd, Übersicht ; השקפה^ו ;
wejrzenie, rzut oka, Anblick
„בהשקפה ראשונה“.)

spuszczanie, Nieder- השרטה^ו ;
lassung ; zesłanie łaski Bo-
„השראת“.) żej, Herabsendung
השכינה“.)

zakorzenie, Ein- השרשה^ו ;
wurzelung.

השתא^ו ר' השתא^ו.

staranie, wstawienie השתדלות^ו ;
się za kimś, Bemühung, Für-
sprache.

teraz, השתא (הא שעתא) תה"ט
jetzt.

rozpusta, swawo- השתובבות^ו ;
la, Ausgelassenheit, Mutwille.

podobieństwo, Ähn- השתוות^ו ;
lichkeit ; równość, Gleichheit.
zdziwienie, Stau- השתוממות^ו ;
nen.

pokłon, Kniebeugung, השתהויה^ו ;
Verbeugung.

rozpościeranie, Aus- השתטחות^ו ;
streckung.

szczać, oddawać mocz, השתיין מ"ע
Wasser abschlagen, pissen.

- schung.
zapatrywanie, Be. הַתְּבוּנִיּוֹת^ו י. trachtung, Anschauung.
poniżenie siebie sa. הַתְּבוּוֹת^ו י. mego, Selbsterniedrigung.
lekceważenie sie. הַתְּבַטְלוֹת^ו י. bie samego, Selbstgering-schätzung; zawieszenie, prze-rwanie, Einstellung.
objaśnienie, Aufklä. הַתְּבָרָרוֹת^ו י. rung.
wzmocnienie, Stär. הַתְּגַבְּרוֹת^ו י. kung.
krystalizacya, Kri. הַתְּגַבְּשׁוֹת^ו י. talisation.
chełpienie się, Groß. הַתְּגַדְּרוֹת^ו י. tuerei.
migotanie, gra barw, הַתְּגַיְגוֹת^ו י. Schillern.
gimnastyka, Gym. הַתְּגַוְּשׁוֹת^ו י. nastik; zapasy, Wettkampf.
objaśnienie, Offenba. הַתְּגַלּוֹת^ו י. rung; odkrycie, Entdeckung.
szczerłość, Offenher. הַתְּגַלּוּיּוֹת^ו י. zigkeit.
doskonałość, Voll. הַתְּגַמְּלוֹת^ו י. kommenheit.
nieprzyzwoitość, Un. הַתְּגַנּוּת^ו י. anständigkeit.

- pasowanie się, הַתְּאָבְּקוֹת^ו י. sprzeczką, das Ringen.
szemranie, Murren הַתְּאֻנּוּת^ו י. zjednoczenie, Ver- הַתְּאָהֲדוּת^ו י. einigung.
zbratanie, Verbrüde- הַתְּאָהוּוֹת^ו י. rung.
spóźnienie, Verspä- הַתְּאָהָרוֹת^ו י. tung.
przeżuwanie, Ver- הַתְּאָכְלוֹת^ו י. dauung; pożeranie, Verzeh-rung.
zgoda, zgodność, Über. הַתְּאָמָה^ו י. einstimmung; zespół, harmo-nia tonów, Harmonie.
natężenie, Anstren- הַתְּאָמְצוֹת^ו י. gung; dążenie, Bestrebung.
sprawdzenie, Be. הַתְּאָמְרוֹת^ו י. währung.
opanowanie siebie הַתְּאָסְפָּקוֹת^ו י. samego, Selbstbeherrschung.
różniczkowanie, Dif. הַתְּבַדְּלוֹת^ו י. ferenzierung; odosobnienie, Absonderung.
samotność, Einsam. הַתְּבוֹדְרוֹת^ו י. keit; pustelnictwo, das Ein-siedlerleben.
asymilacya, Assimi. הַתְּבוּלּוֹת^ו י. lation; zmieszanie, Vermi-

- zjednoczenie, Ver- ^{ני} התחברות
einigung.
- odnowienie, Erne- ^{ני} התחדשות
erung.
- wzmocnienie, Stär- ^{ני} התחזקות
kung.
- zobowiązanie, Ver- ^{ני} התחייבות
pflichtung.
- mędrkowanie, Klü- ^{ני} התחכמות
gelei.
- początek, Anfang ^{ני} התחלה
- wstrząśnienie, Er- ^{ני} התחלחות
schütterung.
- początkowy, anfäng- ^{תי} התחילי
lich ; zaczątkowy, rudimen-
tär.
- zmiana, zlużowa- ^{ני} התחלפות
nie, Ablösung.
- podział, Einteilung ^{ני} התחלקות
(התחלקות-העבודה^ע.)
- wyniknięcie się, ^{ני} התחמקות
wyśliźnięcie, Entwischung,
Entschlüpfung.
- naboż- ^{ני} התתסדות^ע (התראות כחסיד)
- nictwo, dewotyzm, Frömmel-
ei.
- udawanie, Verstel- ^{ני} התחפשות
lung.
- naśladownictwo, Nach- ^{ני} התחקות
ahmung (רי הקיוי^ע).

- wzburzenie, Aufge- ^{ני} התנעשות
regtheit.
- ureczywistnienie, ^{ני} התגשמות
Verwirklichung ; materyaliza-
ציה, Materialisierung
(רא) הגשמה^ע.)
- zjednoczenie, Ver- ^{ני} התבקקות
einigung ; przywiązanie, An-
hänglichkeit.
- równanie, Gleichnis ^{ני} התדמות^ע
- powstanie, pochodze- ^{ני} התהוות
nie, Entstehung ; formacya,
Formation.
- przeobrażenie, prze- ^{ני} התפשכות
miana, Umwandlung, Umände-
rung.
- stać się głośnym, ^{ני} התודעות
Bekanntwerden.
- topienie, roztopienie, ^{ני} התהך
Schmelzen.
- spór, dysputa, Dis- ^{ני} התנכחות
putation, Streit.
- drwiny, kpiny, Spott, ^{ני} התול
Hohn ; ironia, Ironie.
- ; żartobliwy, spasshaft ^{תי} התוליי
śmieszny, lächerlich.
התוליים (רי התלים^ע).
- odrabianie, Abhauen ^{ני} התזת
(התזת-הראש^ע).

oztapiać, zerschmelzen **הִתְחַמֵּם** ***פ"י**
 („חֻלַּב מִהִתְחַמֵּם“).

czczenie siebie sa- **הִתְכַבְּרוּת** ***ני**
 mego, Selbstverehrung; cheł-
 pienie się, Grosstuerei.

הִתְכַבֵּר ***רי** התורה.

poddźwiganie, Auf- **הִתְבַּיְנוּת** ***ני**
 richtung.

zanik, Einschrump- **הִתְכַּצְּצוּת** ***ני**
 fung; spoistość, Bindigkeit.

udawanie, zmyśla- **הִתְכַּחְשׁוּת** ***ני**
 nie, Verstellung; odwołanie,
 Widerrufung.

wyszydzać, verhöh- **הִתַּלַּצ** ***כ"ב** פ"ע
 nen.

wyjaśnienie, Erläu- **הִתְלַבְּנוּת** ***ני**
 terung.

zapał, entuzyazm, **הִתְלַהֲבוּת** ***ני**
 Begeisterung, Enthusiasmus ;
 gorączkowość, Heftigkeit.

drwiny, Spöttereien **הִתְלִים** ז"ר

złączenie, Zusam- **הִתְלַבְּרוּת** ***ני**
 menschiessung ; spętanie,
 Verkettung.

robaczkliwość, stoczony **הִתְלַעַעַר** ***ני**
 robakami, Wurmfrass.

tam, **הִתָּם** ***תה"ם** (שם במקום אחר)
 dort.

konkurs, Konkurs ; **הִתְחַרְוּת** ***ני**
 konkurencyja, Konkurrenz.

powinowactwo, po- **הִתְחַמְנוּת** ***ני**
 krewieństwo, Verschwäge-
 rung.

zjednoczenie, Ver- **הִתְיַחְדּוּת** ***ני**
 einigung; przebywanie sam na
 sam, w cztery oczy, das Un-
 .(ר' י'הוד) ter.vier-Augen-sein.

pokre- **הִתְיַחְסוּת** ***ני**, **הִתְיַחְשׁוּת** ***ני**
 wieństwo rodowe, Stammver-
 wandtschaft; stosunek, Ver-
 hältnis.

wzrastanie, Heran- **הִתְיַלְדוּת** ***ני**
 wachsung.

ufundamentowanie, **הִתְיַסְדּוּת** ***ני**
 założenie, Grundlegung; u-
 rządzenie, Errichtung.

upiększenie, Verschö- **הִתְיַפּוּת** ***ני**
 nerung.

rozwiązywać, auf- **הִתִּיר** (נתר) ***פ"י**
 uwal. ; („מִתִּיר אֲסוּרִים“)
 niać, befreien ; *pozwalać, er-
 być uwolnio- **הִתִּיר** ; lauben
 („הִתִּירָה“) nym, befreit sein
 mieć pozwolenie, ; („הִרְצוּעָה“)
 erlaubt sein.

osiedlanie, Ansied- **הִתְיַשְׁבוּת** ***ני**
 lung.

sjon ; zaczepka, Angriff.
 התנצלות^ו נִרְיִי הַצְמִדְקוֹת^ו.
 zbrodnia, Attentat נִי הַתְּנַקְשׁוֹת^ו
 wywyższenie, Erhe- נִי הַתְּנִשְׂאוֹת^ו
 bung ; panoszenie się, cheł-
 pienie się, Grosstueri.
 przebudzenie, Aufer- נִי הַתְּעוֹרְרוֹת^ו
 wachung.
 zwlekanie, Verzö- נִי הַתְּעַכְבוֹת^ו
 gerung.
 ukrycie, zniknięcie, נִי הַתְּעַלְמוֹת^ו
 Verbergung, Verschwindung.
 wycieńczenie, osła- נִי הַתְּעַלְפוֹת^ו
 bienie, Entkräftug ; omdlenie,
 Ohnmacht.
 zgłębienie, Vertie- נִי הַתְּעַמְקוֹת^ו
 fung.
 ćwiczenie, zajęcie, נִי הַתְּעַסְקוֹת^ו
 Übung, Beschäftigung.
 wmieszanie się, נִי הַתְּעַרְבוֹת^ו
 wkroczenie, Einmischung,
 Einschreitung.
 pysznienie się, Prah- נִי הַתְּפַאֲרוֹת^ו
 lerei.
 kruchliwość, Zer- נִי הַתְּפוֹרְרוֹת^ו
 bröcklichkeit.
 zwęglenie, Verkoh- נִי הַתְּפַחְמוֹת^ו
 lung.

stałość, wytrwałość, נִי הַתְּמַדָּה^ו
 Beharrlichkeit ; pilność, Fleiß.
 upadek, zapadnię- נִי הַתְּמוֹטְמוֹת^ו
 cie (się), Einsturz.
 specjalność, Spezia- נִי הַתְּמַחוֹת^ו
 lität.
 oddanie się, Hinge- נִי הַתְּמַכְרוֹת^ו
 bung ; poświęcenie (siebie
 samego), Selbstaufopferung.
 posada, urząd, Anstel- נִי הַתְּמַנּוֹת^ו
 lung, Amt.
 umniejszenie, Ver- נִי הַתְּמַעֲטוֹת^ו
 minderung.
 rozdrażnienie, Erbit- נִי הַתְּמַרְמוֹת^ו
 terung.
 spór, Widerstand ; נִי הַתְּנַגְדוֹת^ו
 przeciwieństwo, Gegenteil.
 zderzenie, Zusammen- נִי הַתְּנַשְׁוֹת^ו
 stoss ; spotkanie, Begegnung.
 zachowywanie się, נִי הַתְּנַהְגוֹת^ו
 Aufführung, Betragen.
 skrucha, Bereuung נִי הַתְּנַחְמוֹת^ו
 podstęp, List נִי הַתְּנַבְלוֹת^ו
 odstręczenie, Ent- נִי הַתְּנַכְרוֹת^ו
 fremdung ; udawanie, zmyśla-
 nie, Verstellung.
 nadętość, Aufgebla- נִי הַתְּנַפְחוֹת^ו
 senheit.
 napad, Anfall, Inva- נִי הַתְּנַפְלוֹת^ו

święcenie, Heiligung; oczyszczanie, Läuterung.

postanowienie, Anordnung.

zozdrażnienie, Zürnen.

zbliżanie, Annäherung.

ochłodzenie, Abkühlung.

przepych, okazałość, Putz, Prunk.

związek, Verbindung.

pozwolenie, Erlaubnis.

przeestroga, התראה (התראה) Warnung.

pysznienie się, pa-noszenie się, Großtuerei.

wzburzenie, Aufregung; gniew, Zorn.

pobudliwość, Erregtheit.

; rozstanie, Trennung

רא) rozwiązanie, Auflösung
התרה).

uwolnienie, Freisprechung; podziękowanie, odmówienie, Abdankung.

otrzeźwienie, Ernüchterung.

podział, Teilung

filozofowanie, Philosophieren.

ekstaza, Extase; zachwyty, Entzückung.

indywidualizowanie, Individualisierung.

powstanie, Empörung, Aufstand; wtargnięcie, Invasion.

rozszerzanie, Verbreitung; zdzieranie, Abstreifung; (התפשטות הגשמיות) "bezcieleśność, Unkörperlichkeit.

rozwój, Entwicklung.

zakręt, Schängelung

zgromadzenie, Versammlung.

wyprzedzanie, Überholung; postęp, postępowanie (naprzód), Progressieren.

zentrierung.
 trąbienie na alarm, התרעה נ; Lärmblasen.
 opieszałość, Fahrläs- התרפית נ; sigkeit.
 czołganina, kłania- התרפסות נ; nie się, Kriecherei.
 kowność, właści- התרקעות נ; wość kucia, Schmiedbarkeit.
 niedbalstwo, Nach- התרשליות נ; lässigkeit; lenistwo, Faulheit.
 wrażliwość, Emp- התרשמות נ; findlichkeit.

wywyższenie, Er- התרוממות נ; hebung.
 osłabienie, Erschlaf- התרופפות נ; fung.
 .התרוצצות רי התנגשות.
 wypróżnianie, Aus- התרוקנות נ; leerung;
 rozszerzanie, Aus- התרחבות נ; breitung.
 oddalanie, Entfer- התרחקות נ; nung.
 centralizacya, Zent- התרכזות נ; ralisierung; koncentracya, Kon-

nie, Bekenntnis ; spowiedź, Beichte.
 hurra ! juch- זרה מ"ק (קריאת-שמחה) hei!
 hak, Haken ; gwóźdź, ון ז' Nagel ; שם האות הששית בא"ב.
 biada ! och ! ז"י מ"ק (קריאת-צער) wehe !
 zasłona, Vor- וילון (רי וילא"ת) וי hang ; welon, Schleier.
 dysputa, spór, Disputa- ופיות ו tion.

szesć, האות הששית בא"ב ; ס"מ sechs.
 ;i, und... ו... ו... ו... ו... ו... ו... albo, oder.
 pewny, gewiss ; praw- ודא"ת תי ; זי הוא-האל ; dziwy, wirklich z pewnością, (בְּוֹדָא"ת) תהי"ם na pewno, gewiss, sicher.
 spowiadać się, (ורה) התודה מ"ה beichten ; rzucać się na zie- mię, sich niederwerfen.
 przyznanie się, wyzna- ודי"ו וי

rosenfarbig.

krzak różowy, Rosen-
busch.olejek różowy, Rosen-
öl.

żyła, Wene, Blutader

kanał pokarmowy, Spei-
seröhre; maszt, Mastbaum.chorowity, schudzony,
kränklich, abgezehrt.zarobek, Gewinn; nad-
miar, Überfluss; ^orabat, o-
pust, Rabatt, Abzug.silny, stark; pobożny,
godny; fromm;
wüdig.siła, moc, Stärke; po-
bożność, Frömmigkeit.

omdlenie, Ohnmacht

ustąpić komu, nachge-
ben; być szczodrym, frei-
gebig sein; przebaczać, ver-
być nadmier-
nym, überflüssig sein.pozostałość, Überrest;
pokora, Demut; przebaczenie,
Verzeihung.

szczodry, hojny, frei-

spierać się, rechten;
dysputować, dispu-
tieren.dziecko, Kind;
szczenię, młode zwierzę,
junges Tier.dzieciorodny, kinder-
gebärend.przyzwyczajenie, Ge-
wohnheit; charakter,
Charakter;
menstruacya, Menstru-
ation.przeznaczać, bestim-
mengen; zgromadzać się,
sich versammeln.zgromadzenie, Versamm-
lung; punkt zborny, Ver-
sammlungsplatz; ^okomitet, Ko-
mittee.punkt zborny, Versamm-
lungsplatz.dodatek, Zu-
gabe.zgromadzenie, Ver-
sammlung.róża, Rose;
różowy, różowy.

różowy, różowy.

keit; pobłażliwość, Nachgiebigkeit.

gebig; pobłażliwy, nachgiebig.
szczodrość, Freigebig- וְתִרְנוֹת

ז

mieszkanie, זְבוּל, בֵּית-זְבוּל זי
Wohnung.

; nawożenie, Düngung זְבוּלָא פ"י
ofiarowanie (וביחה לעבודה זרה)
bożkom, Götzenopferung

זְבוּלָא נ"ר זְבוּלָא.

kupujący, Käufer (קונה) זי
sucha zie- זְבוּרִית נ"י (ארמה כחושה)
mia, nieurodzajna ziemia, ma-
gerer Boden; najgorszy ga-
tunek, schlechteste Sorte.

זְבוּת ר"י זֹב.

zarzynać, זָבַח (גם עם ל- פ"י)
schlachten; przynosić ofiary,
opfern; urządzać ucztę, Gast-
być זָבַח; mahl veranstalten
zarzynanym, geschlachtet wer-
den; być ofiarowanym, ge-
זָבַח=זָבַח; opfert werden

ofiara, krwawa ofiara, זָבַח זי
Schlachtopfer; ucztą, Gast-
mahl; siekanina, rzeż, Ge-
metzel.

siedm, ז' האות השביעית בא"ב; ס"מ
sieben.

זֶאֱב זי wilk, Wolf

szczupak, זֶאֱב־הַיָּמִים זי (שם דג)
Hecht.

זֶאֱבָה נ"י wilczyca, Wölfin

młodzież, młodź, זֶאֱבֹטִים ש"ק
Jugend, Jünglinge.

זֶאֱן זי (מין עץ) buk, Buche

זֶאֱת מ"ג ta, diese

ślazowaty, Schleimflüssi- זָב נ"י
cierpiąca na krwo- זָבָה נ"י ger
toki, Blutflüssige.

obdarować, beschenken זָבַד פ"י
podarunek, Geschenk זָבַד זי

זֶאֱת־הַיָּבֵד נ"י (מין היה דומה לחתול)
wiwera, Zibetkatze,

śmietana, Schmant, Sah- זָבָה נ"י
ne.

זְבוּב נ"י זְבוּב־מִוֶּת
bąk, giez, Bremse.

זְבוּחָ ר"י זְבוּחָה

jagodówka, Traubenhülse ; זג וי
 (ראה), skorupa, łupina, Schale
 קלופיה.

przeźroczyły, durchsich- זג תי
 tig.

szklarz, Glaser זגנ* וי

glazura, polewa, Glasur זגנ* וי

czynić coś przeźroczy- זגנ* פי
 stem, dursichtig machen.

zezowaty, Schielender זגדוס* וי

przeźroczystość, Durch- זגית* ני
 sichtigkeit.

zasiadka, kwoka, Brüt- זגתה* ני
 henne.

grzesznik, Frevler ; od- זד וי

szczepieniec, apostata, Ab-
 trünniger ; arrogant, frecher
 Kerl.

bezczelność, arogancya ; זדון* וי

Frechheit ; grzech, występek,
 Frevel.

rozmyślnie, na זדון* תה"ם
 złość, absichtlich, zum Trotz.

ten, dieser ; który, wel- זה מיג

cher ; już, schon ; tak, so ;

jeden זה (בזה) ; tu, hier

drugiemu, einer dem Andern ;

זה בזה ; stąd, von hier

jeden z drugim, untereinander ;

ofiarowanie, Opferung זבחה ני

zarzynanie, Schlachtung ; זבחה* ני

(ראה) ofiarowanie, Opferung
 זבחה.

łopata, (כלי לנרוף ובל) זביל* וי

rydel, Schaufel.

futerat, (נרתק של ספרים) זביל* וי

Futeral.

towar, Waare זבניה* ני

nawóz, Mist, Dünger זבל* וי

stale zamieszkiwać, be- זבל* פי
 być ; ständig bewohnen

nawożonym, gedüngt werden ;

זבל* ; nawozić, düngen (הקרב

ofiarowanie (קרבנות לעבודה זרה)

= זבל* ; bożkom, Götzenopferung

הזבל*.

wozący gnój, nawóz, זבל* וי

Mistführer.

זבל* רי זביל*.

czło- זבל* (מי שעיניו זבות וזולגות)

wiek z łzawiącemi się oczy-
 ma, Mann mit eiternden Au-
 gen.

zyskać na cza- זבן* (הרויח ומו)

sprze- זבן* ; sie, Zeit gewinnen

być זבן* ; dawać, verkaufen

przedanym, verkauft werden.

anekelen; spługawić, pokalać,
besudeln.

זָהָמָא * ני (הקצה)
piana, o- (על פני החבשיל הרוחה)
sada, Schaum, Ansatz.

być ostrożnym, הִתְהַרַם * ע
świe- הִתְהַרַם * ; vorsichtig sein
cić, leuchten; przestrzegać,
być prze- הַוְוָהָר * ; warnen
strzegany, gewarnt werden.

blask, Glanz זָהָר * וי

czerwona wstążka, זָהָרָה * ית
rotes Bändchen.

wilga (Oriolus זָהָרָה * ני (מיון עוף)
galbula), Goldamsel.

jednostajność, Gleichfor- זָהָרָה * ני
migkeit.

żartowniś, błazen, זָהָנָא * וי
Spassmacher.

fosfor, Phosphor זָהָרִית * ני

blask, Glanz; wspaniałość, זָהָר * וי
; שם החדש השני אָיָר,
Pracht
זו רי זָהָ.

ta, ; זָהָר * מ'ג ten, dieser (זָהָר * פ'הו')
diese; to, dieses; który, —a,
—e, —rzy, welcher, —e, —es,
—e, (רי זָהָ).

ciec, fließen זָהָר * ע

śluzotok, Schleim- זָהָר * וי (באיש)

w tem i w przyszłym זָהָר * וזָהָר *
życiu, diesseits und jenseits.

ta, diese, który, —a, זָהָר * זוּ מִיָּג
—e, —rzy, welcher, welche,
welches, welche.

mieć złotą farbę, הַוְוָהָר * ע'טו'י
bę, goldene Farbe haben;
być pozłacanym, ver- הַוְוָהָר *
goldet werden; pozłacać, ver-
golden.

złoto, Gold; złota mone- זָהָר * וי
ta, Goldmünze.

złotnik, Goldschmidt זָהָרִי * וי
to jest, das זָהָר * מ'יג (= זָהָר * הוּא)
ist.

złoty, Gulden זָהָרִי * וי
pozłacanie, Vergolden זָהָרִי * וי
wstręt, Mäkelung זָהָרִים * וי

jasna odzież, heller זָהָרִים * וי
Anzug.

szkarłat, karmazyn, זָהָרִית * ני
Scharlach, Karmesin.

זָהָרִית * רי זָהָמָא.

ostrożny, vorsichtig זָהָר * תי
ostrożność, Vorsicht זָהָרִית * ני

wzbudzić wstręt ku זָהָר * מ'י
czemuś, zum Ekel machen;
sprawiać wstręt; odrażać,

ślub, Vermählung; łącze- זוג* וי
nie we dwoje, Paarung.

ruszać się, sich rühren; פוע
poruszać się, sich bewegen;
poruszać, wprawiać תזיז
w ruch, bewegen; ruszać,
wzruszać, rühren.

זוז* וי (מטבע של כסף, רבע השקל)
nazwa starej monety, Name
(רי דגרי*) einer alten Münze

wynosić się (nad kogo), זיח פוע
oddalać, תזיח; sich überheben
entfernen; poruszać, wpra-
wiać (ראה) wiać w ruch, bewegen
זחח*.

powoli wyciekająca זור
woda, langsam fließendes
Wasser; gady, Reptilien.

זוט* וי dno, Grund, Boden
זוטא* תי mały, klein; זוטו של
odpływ morza, Ebbe ים

זוית* ני ką, Winkel; końcowy
זוית (כהנודסה); słup, Ecksäule
; prostokąt, Rechteck נצבת
ostrokończasty, זוית תודה*
spitzwinkelig.

roztrwaniać, verschwen- זול פוע
den; być tanim, billig sein;
lekceważyć, geringschät- תזיל
zen; *potanieć, billig wer-

krwotok, Blut- (באשה); fluss
fluss.

זובין* וי (אבר הזכרות בבהמה)
męski członek, männliches Glied.

זוג* (רי זוגות) וי mał-
para, Paar; mał-
żeństwo, para małżeńska, E-
dzwon, ; (בת-זוג*) hepaar
dzwonek, Schelle, Glocke
(זוג של דלת*) ; זוג של ספרים*
nożyce, Scheere.

łączyć we dwoje, paa- זוג* פוע
ren; swatać, zufreien, Heirat
przyłączać תזוג; vermitteln
się, sich anschliessen; *spół-
kować, beischlafen.

małżonka, Ehefrau ני
(זוגת*)
זוגת* זור, שני ראשי ישראל בימי הבית
השני: האחד נשיא והשני אב-בית-דין.
זוגים* הי podwójny, dwójaki,
(מספר זוגי*) . zweifach, Dual

złuć coś złego, mieć פוע
złe zamiary, auf Böses sin-
gotować, kochen; תזיד; nen
knuć coś złego, auf Böses
sinnen; ośmielić się, odważyć
się, sich erdreisten, wagen.

torba podróżna, tłumok, ני
(בזוגה דאודי*) . Reisesack

; zerdrücken (רָגַץ תְּחוּרָה) ;
 וְתוּרָה=וְתוּרָה כלומר הביצה
 ustąpić, zurückwei- ;
 chen; być obcym, odstřeżo-
 nym, fremd sein; wyciskać,
 (וַיִּזֶר) ausdrücken, auspressen
 odwracać się, הוֹזֵר ;
 (אֶת הַגָּזָה) ;
 (נָזַרוּ אָחוֹר) sich abwenden
 ; kichać, niesen (התעטש)
 הוֹזֵר ;
 stać się obcym, ent-
 (מִזֵּר הַיָּתִי לְאָחִי) fremdet sein
 rozbite jaja, zer-
 פִּיצִים מוֹרוֹת *
 ; drückte Eier
 גָּשִׁים מוֹרוֹת
 בְּלִבְנָה * (נשים מפטמות לאור-
 הלבנה במסבה בעין זו)
 kumoszki,
 Klatschbasen.

זר * וי krag, okrag, Umkreis
 być usuniętym, weg- הוֹחַ
 (וחח) הוֹחַ
 (וְלֹא יִזַּח) gerückt werden
 הַחֲשׂוֹן * .

דומני, stolz ה' וְחִית-תֵּלֵב *
 dumny, stolz ה'
 pełzać, czołgać się, פ' ע'
 וְחֵל *
 kriechen; drzeć, zittern;
 ciec, הַחֵל * ; ciec, fliessen
 wlewać, הַחֵל (מים) * ;
 fliessen
 hineingiessen.

rodzaj szarań- וי וְחֵל *
 (מין ארבה)
 czy, Schnarrheuschrecke.
 ciekączka, odpływ na- זיבה * וי

; den הוֹזֵל=הָיִל * .
 taniość, Wohlfeilheit ת' וְזֵל *
 tanio, wohlfeil, billig פ' תה"פ
 — בְּזוּל *
 wyjątkowo, ausgenom- תה"פ
 וְזֵל *
 men; oprócz, ausser
 (וְזֵל *
 וְזֵל *
 ; וי הוֹזֵל *
 וְזֵל *
 drugi, der Andere.
 וְזֵל *
 נ' מין פיוט לפני תפלת מעורת
 אבותינו בשחרית.
 וְזֵל *
 וְזֵל *
 polewka, sos, Brühe, וי
 זומק *
 Zuguss.

זון * פ'י פ'י karmić, ernähren וְזֵן *
 ; וְזֵן *
 napawać wzrok, die
 הַעֵינִים *
 żywić się, הוֹזֵן * ;
 Augen weiden
 הוֹזֵן * ;
 ; sich nähren
 וְזֵנָה *
 zalotnica, Buhlerin וי
 וְזֵנִים *
 kąkol, Lolch; (מין צמח)
 וְזֵנִים *
 chwast, zielsko, Unkraut,
 poruszać się, sich bewe- וְזֵע *
 gen; prędko się podnieść,
 sich rasch erheben; drzeć,
 zittern; kołysać się, wac-
 pocić się, schwi- הוֹזֵע *
 keln
 tzen.

וְזֵעָ *
 strach, dreszcz, Schau- וי
 ; וְזֵעוֹת *
 (רעידת-הארץ) trzęsie-
 nie ziemi, Erdbeben.
 זור פ'ע
 rozmiażdżyć, zgnieść, זור פ'ע

Fischkies.

זין" וי שם האות השביעית בא"ב ;
zbroja, oręż, Waffe (בְּלִי-זִין)

; uzbrajać, bewaffnen זִין" פעו"י
uzbrajać się, sich rü- הַזִּין"
sten.

dreszcz, drzenie, Zittern זִיע" וי
fałszować, podrabiać, זִוּף" פ"י
być sfalszo- הַזִּוּף" ; fälschen
wanym, podrabianym, ge-
fälscht sein.

זִוּף" רי זִוּפִּין".
postu- זִוּף" ו' (שמה לשולי הבגד)
ment, podstawa, Posament.

włosy u rzęs, Haar an זִוּף" ז"ר
den Wimpern ; szczecina,
(זִוּפִּין הַזִּוּף") Borsten

fałszujący, podrabiający, זִוּפִּין"
Fälscher ; kłamca, Lügner.

podrabianie, Fälschung זִוּפִּינות"
kłamstwo, Lüge ; (רי זִוּף")

ognista strzała, זִוּף" וי זִוּף" וי
זִוּף" Feuerpfeil ; iskra, Funke ;
komety, Kometen (זִוּף" וי זִוּף")

szczebel, rostek, sęk, זִוּף" וי
Spross.

żelazo, Plätteisen זִוּף" ז"י
arena, Arena ; amfiteatr, זִוּף" ז"י

Amphitheater.

sienia, nasieniotok, Samen-
ausfluss.

zarzutka, זִוּף" וי (מין בנר עליון)
Überrock.

kipiący, bran- זִוּף" וי (זִוּף" וי)
dend (הַזִּוּף" וי).

זִוּף" רי זִוּף"

uzbrojenie, Bewaffnung ; זִוּף" וי
zbrojenie, Ernährung זִוּף" וי ;
תג על האוחזת בדמות זִוּף" וי.

arsenał, זִוּף" וי (בית-הנשק)
zbrojownia, Arsenal, Rüst-
kammer.

lanka, lanusz- זִוּף" וי (מין סרח)
ka, (Convallaria majalis), Mai-
blume.

sfalszowanie, Fälschung זִוּף" וי
piękny mężczyzna, זִוּף" וי
schöner Mann.

maca- זִוּף" וי (קרן המשוש לרמשים)
dełko, szczypce, Fühlhorn.

ob- זִוּף" וי (זִוּף" ער"י) ; gad, Reptil
fitość, dostatek, Fülle (מִזִּוּף"
; wyskok, Vorsprung ; (פְּבוּרָה"
wołek, czerw. żytny, żytnik,
; שם עוף גדול באגדה. Kornwurm

poniżenie, Erniedri- זִוּף" וי
gung.

skrzele u ryb, (רי זִוּפִּין) זִוּף" וי

szkłanne naczynie, קְלִי-זכוכית זר-
nie, Glasgeschirr.

męska płeć, männliches זכר ז'
Geschlecht.

zasługa, Verdienst; do- זכות ז'
brodziejstwo, Wohltat; 0pra-
wo, Recht.

jasność, Lauterkeit זכות ז'
(ראה זר).

prawo, Recht; prym, זכיה ז'
pierwszeństwo, Vorzug ז'
zostałem zaszczyco- לוי זכיה ז'
ny, ich wurde beehrt.

emancypacja, (שווי זכויות) זכיון ז'
Emanzipation.

wspomnienie, Erwäh- זכירה ז'
nung.

być czystym, rein sein; זכה ז'
0; być jasnym, klar sein זכה ז'
0; oczyszczać, reinigen זכה ז'
oczyszczać się, sich rei- זכה ז'
nigen, läutern.

pamiętać, (גם עם בדי לוי) זכר ז'
gedenken; przypominać so- זכור ז'
זכור ז'; bie, sich erinnern זכור ז'
zypominam so- (זכור זני) זכור ז'
; bie, ich erinnere mich זכור ז'
być wspomnianym, przypomi-
nianym, erinnert werden ;

זית ז'; oliwka, Olivenfrucht ז'
drzewo oliwne, Oliven- זית ז'
baum.

oliwa, olejek, olej, זית ז'
Olivenöl.

0; czysty, rein; szczery, auf- זך ז'
richtig.

czystość, Reinheit זך ז'
sprawiedliwy, prawy, תי זכאי ז'
gerecht.

mieć rację, Recht haben; זכה ז'
0; zasługiwać, zarabiać, ver-
dienen; być godnym, wür-
dig sein; osiągnąć, erreichen ז'
uzy-; ("זוכה לשני שלהנות") זכה ז'
skać, erwerben זכה ז'
oczyszczać, reini- זכה ז'
0; ("זכתי לבי") gen
uczcić, u-; ("זכתי לבי") gen
dostoić, würdigen; uczynić
kogoś pobożnym, fromm ma-
0; ("זכתי לבי") gen
oczyszczać, reinigen.

oczyszczanie, Läuterung זכיה ז'
; szkło, Glas זכוכית ז'
powiększające szkło, זכוכית ז'
Mehrlupen, Lu-
pe.

ches Glied; zaostzony ko-
 (זכרות) niec, zugespitzte Seite
 bystry; (ש"ל קרהום, —ש"ל קרן");
 (זכרות) prąd, starke Strömung
 męskość, Mannbar-
 keit.

nlezapominajka, (מין פרה)
 Vergissmeinnicht.

tani, billig, wohlfeil ז' ת'

ciec, fließen ז' פ' ז' לנ'

człowiek z przerze- ז' ו' ז' ד' קן
 dzoną bródką, Dünnbärtiger.

kapanie, das Tröpfeln; ז' ו'
 skrapianie, Besprengung.

podłość, Gemeinheit; ז' נ'
 motłoch, tłuszcz, Pack, Ge-
 sindel,

ekceważenie, Gering- ז' ו' ז' לול'
 schätzung.

lekceważyć, gering- ז' פ' ז' לול'
 schätzen.

winna latorośl, Weinrebe ז' ו' ז' לול'

skrapiać, besprengen ז' פ' ז' לח'
 (ז' אין מולחין את הבית").

(מייבשמים לרבץ את הבית)
 woniejąca woda do skrapia-
 nia, wohlriechendes Spreng-
 wasser.

זליפה ר' ז' לופה'.

uro- ; (זכר הלכה")
 dzie się chłopcem, männlich
 (זכר-מקנה) geboren werden
 używać בדקוק זכר";
 (זכר) czegoś w rodzaju męskim
 (w gram.), als Maskulinum ge-
 ; (זכרה ונקבה")
 brauchen przypominać, erinnern;
 הזכיר
 wspominać, erwähnen; sła-
 wić, preisen; kopcić, räuchern
 (מזכיר לבונה").

mężczyzna, Mannsperson; ז' ו'
 samiec, Männchen.

rodzaj męski, Mas- ז' ו' ז' ז' זכר"
 kulinum.

pamiętka, Andenken; ז' ו' זכר'
 imię, Name; wspomnienie,
 przypomnienie, Erinnerung
 napomknięcie, (זכר להרבן");
 (זכר לדבר") Anspielung

wspomnienie, przypo- ז' ו' ז' קרן
 mnienie, Erinnerung; znak
 przypominający, Erinnerungs-
 zeichen; pamięć, Gedächtnis.

księga pamiętko- ז' ו' ז' ספר-זכרון
 ; wa, Denkschrift
 kronika, Chronik, Annalen.

męskość, Männlich- ז' נ'
 keit; członek męski, männli-

być niskim, niedrig (על המליה) sos, Brühe זמית* נ' ועל הזמית*.)

postanawiać, beschlies- זמם פ"ע
sen ; zamykać usta, den Mund
zbijając, *זמם* ; schliessen
הזים ; odpierać, widerlegen
być zbijanym, odpiera- הזמם
nym, widerlegt werden.

fałszywy świadek, זמם זמם* ז'
falscher Zeuge.

zły zamysł, böse Ab- זמם ז'
sicht ; *kaganek, nagebek, Maul-
* (רי סוגר) korb

przeznaczać, bestim- זמן פ"י
przy- ; * (בעתים מזמנות) men
gotowywać się, sich vorberei-
השה ; ten ; zapraszać, einladen ;
spotkać się, zufällig (הזמן)
begeggen, entgegenkommen.

czas, Zeit ; święto, Feier- זמן ז'
כל ; jezeli, wenn בזמן* tag
jak długo, dopóki, so- זמן ז'
lange.

ongis, niegdyś, einst זמנא* תה"ם
tymczasowy, prowizory- זמני* ת'
czny, zeitlich, provisorisch.

przycinać winną lato- זמר פ"י
זמר ; rośl, Reben abstutzen

być niskim, niedrig זלל פ"ע
zreć, fres- ; (יקר מזולל) sein
spa- (זולל וסובא) ; הזול sen
זלל) dąć nisko, niedersinken
זלל).

wstrząśnienie, זלעפה וזלעפה ז'
Erschütterung ; gniew, Zorn.
kapać, tröp- זלף, זלף, זלף פ"י
feln ; bryzgać, spritzen.

chytrość, zdrada, Arglist ; זמה ז'
sprośność, wszeteczeństwo,
Unzucht ; zamysł, przedsię-
wzięcie, Vorhaben.

przeznaczenie, Bestim- זמון ז'
mung ; akcepta שלשת-אנשים לברך
ברכת המון.

pręt, Rute ; winna lato- זמורה ז'
rośl, gałązka, Weinranke
אבר הזכר.

brzękanie, Summen זמזום ז'
brzęczeć, summen זמזום פ"ע
זמיר ז' (זמיר) śpiew, Gesang
słowik, (שם עוף) ; (ערצים)
Nachtigall.

wiosna, Frühling זמיר ז'
śpiew, Gesang ; wielka זמירה ז'
radość, Jubel ; *przycięcie
winnej latorośli, Abstutzung
der Reben.

(אַחַת יוֹצֵאָה זָנָב) sprang
 imber, Ingwer זָנָבִיר *
 zalecać się, prostytutuo-
 wać się, huren, buhlen ;
 sprzeniewierzyć się, odrywać
 się, untreu werden, abfallen ;
 służyć obcym bogom, Abgöt-
 sprowa- זָנָה ; terei treiben
 dzieć kogo na bezdroże, ver-
 führen, sittlich verderben
 (זָנָה תָּמָר, זָמַרְי זָנָה) ;
 być przynęcanym do rozpu-
 sty, zum Buhlen angelockt
 ; (וְאַחֲרָיָהּ לֹא זָנָה) werden
 zalecać się, żyć rozpu-
 stnie, buhlen ; nęcić do roz-
 puśty, zum Buhlen verlocken ;
 uwodzić, verleiten.
 zalotnictwo, rozpusta, זָנָה
 Buhlerei, Ausschweifung.
 struga wody, Wasserstrahl ; זָנָה
 (בְּשֵׁנֵי זָנָה וְזָנָה שָׁל) potok, Strom
 (זָנָה) *
 zalotnictwo, Buhlerei ; זָנָה
 rozpusta, Ausschweifung.
 ; odpychać, wegstossen זָנָה
 opuszczać, verlassen (זָנָה)
 skakać, springen ; wypły-
 nąć, hervorströmen.

być przycinanym, przystrzy-
 żonym, abgestutzt werden ;
 śpiewać, grać, singen, זָמַר
 spielen ; sławić, preisen.
 rogacz, Rehbock ; (מִן חֵיה) זָמַר *
 *śpiew, Gesang ; melodya,
 Melodie.
 instrumenta mu- זָמַר זָמַר
 zyczne, Musikinstrumente.
 śpiewak, Sänger ; muzy- זָמַר *
 kant, Musiker.
 szmaragd, (מִן אֶבֶן יָקָרָה) זָמַרְגַּד *
 Smaragd.
 śpiew, Gesang ; muzy- זָמַר *
 ka, Musik ; pieśń, Lied ; zbie-
 ranie płodów, owoców, Frucht-
 (מִזְמַרְתֵּי הָאָרֶץ) lese
 זָמַרְת * (רִי זָמַרְתָּ).
 זָמַר זָמַר * (מִיּוֹן) ; rodzaj, Art
 korzenie, Spezereien.
 זָמַר זָמַר * (רִי) zalotnik, gach, Buhler
 זָנָה *
 odcinać koniec, die Spitze
 abschneiden ; zniszczyć tylny
 rząd, die Nachhut vernich-
 ten.
 ogon, Schweif ; (רִי זָנָבוֹת) זָנָב *
 koniuszek, sęk, Stummel,
 Stumpf ; wyskok, występ, Vor-

sein (פָּנִים) זֹעֲפִים" = פָּנִים זֹעִפּוֹת".
 burzenie się, unoszenie זֹעֲפָה נִי
 się gniewem, Aufbrausen ;
 gniew, Zorn.
 azafran, Safran זֹעֲפָרָן זִי
 krzy- זֹעֵק (גַּם עִם אֶל- ל-, עִם- מ-)
 cześć, schreien ; zbierać, sam-
 zbierać się, sich הִזְעֵק ; meln
 ogła- ; הִזְעִיק=זֹעֵק ; sammeln
 szać, ausrufen.
 krzyk, Geschrei ; błaga- זֹעֵק זִי
 .(לְקוֹל זֹעֲקָה) nie, Flehen
 krzyk, Geschrei ; żale- זֹעֲקָה נִי
 nie, skargi, Wehklagen ; gro-
 .(מִזֹּעֲקַת-מוֹשֵׁל) żba, Drohung
 osmolenie, Auspichen, זִי
 Beteeren.
 zefir, Zephir זִי (רוּחַ חַרִישִׁית)
 osmolić, auspichen, be- זִי זֹפָה
 .(קִנְיָנִים מִזֹּפָפִין" רִי זֹפָת) teeren
 זֹפֵק" זִי (הַחֶלֶק הַחֲתוּן שֶׁל צוּאֵר-הַעוֹף)
 רִי wole, podgardłek, Kropf
 מִרְאָה) .
 smoła, Pech זִי זֹפָת נִי
 smo- זִי (עוֹסֵק בְּמִלְאֶכֶת-הוֹפָת) זֹפָת זִי
 larz, Auspicher.
 osmolić, auspichen, be- זִי זֹפָת
 .(קִנְיָן זֹפִית" רִי זֹפָה) teeren

pot, Schweiss זִי זֹעָה נִי
 dreszcz, Schauer זִי זֹעָה נִי (רֵאָה
 זֹעָה) .
 markotny, przykry, cier- זִי זֹעֻף ת־
 pki, verdriesslich ; burzliwy,
 stürmisch.
 wstrząśnienie, Erschüt- זִי זֹעוּזַע מִ"ע
 terung.
 potrząsać, rütteln ; po- זִי זֹעוּזַע מִ"ע
 ruszać, berühren (וְיִקְצוּ
 drzeć, zit- זִי הִזְדַּעְזַע" ;
 .(נִדְדַעְזוּ אֲבָרִיו") tern, beben
 nieco, mało, ein we- זִי זֹעִיר חֲמֵם
 nig.
 nieznaczný, unbedeu- זִי זֹעִיר ת־
 tend ; mały, klein.
 gasnąć, erlö- זִי זֹעֵף מִ"ע
 .(רִי דֵעֵף) schen
 gniewać się, zürnen ; זִי זֹעֵם מִ"ע
 .(אִיפָת" przeklinać, verfluchen
 zaniepokajając, ; רוּזֵן זֹעוּמָה"
 ; trwożyć, beunruhigen
 złościć się, aufgebracht sein
 .(פָּנִים גְּזַעֲמִים" = פָּנִים זֹעוּמוֹת")
 gniew, Zorn ; wściekłość, זִי זֹעֵם
 zajadłość, Wut.
 oburzać się, unosić się זִי זֹעֵף מִ"ע
 gniewem, brausen ; zrzędząć,
 być dokuczliwym, grämlich

skok, Sprung זקירה^ז ני

זקית^ז ני (מין למאה שמשנה את גוניה)

kameleon, Chameleon.

zestarzyć się, alt wer זקן מ"ע

den; starzyć się, altern;

uczynić kogoś "מ"ע; זקין=זקן;

זקין=זקן; (אתם) starym, alt machen

=זקין=זקן; (את חבריכם); הזקין=

זקן

stary, starzec, Alter, זקן ז'

Greis; starszy, Haupt; mę-

drzec, Weiser; *dziadek, Groß-

vater (ר' אב-זקן).

stary, alt זקן ח'

broda, Bart; podbródek, זקן ווין

Kinn (ר' סנטר).

sędziwy wiek, hohes A!- זקן ז'

ter.

stara kobieta, alte Frau; זקנה ז'

babka, Grssmutter (אם זקנה)

sędziwy wiek, ho- זקנה ז'

hes Alter.

זקנים ר' זקנים

podnosić, wyprostować, זקף מ"ט

; (זקף) aufrichten

zaliczać ja- זקף במורה על-

ko pożyczkę, als Anleihe

stała זקפה חוטמת

się beczelną, arogancką, sie

kajdany, Fesseln; זק, זקים^ז ז'

rakieta, Rakete (ר' זיק).

zobowiązanie, Verpflich- זקה ז'

tung.

sędziwy wiek, זקנים זקנים זר

Greisenalter.

dziecko starości, זקנים ז'

urodzone na stare lata, ein

zur Zeit des Greisenalters

geborenes Kind.

זקנים זקנים ר' זקנים

wyprostowany, smukły, זקה ח'

aufgerichtet, schlank (קומה

זקפה).

oczyszczenie, Läuterung; זקי ז'

iskra, Funke (ניצוץ)

ש"ל זש"ש); (ר' זיק)

זיק.

זקה ז' (איש צבא, העומר על המשמר

כדי שלא יברחו שאר אנשי הצבא) od-

wach, straż, Schildwache, Mi-

litärposten.

wyprostowywanie, Ge- זקיפה ז'

rademachen (זקיפת המטה)

; podnoszenie, Aufheben

זקפה; (זקפה) zaliczka, powziętek;

Nachnahme.

szubienica, Galgen זקיפה ז'

(תותי זקיפה).

święty, Unheiliger.

nadzwyczajny, sonderbar; זר ת'
oporny, widerwärtig; niezwykły, ungewöhnlich; ogrze-
taznık, Sündiger (מהשבות זרות).

brzeg, obwód, Rand, Reif; זר ז'
wieniec, Kranz.

wstręt, Abscheu זר א'

rozpływać się, flüssig זר ב'
werden; tajać, zerschmelzen.

זרבוניה ז' צנור דק כמין חוטם,
שמשקים נוזלים דרך בו
Schnauze (am Gefässe).

זרגון ז' (שפה בלולה בנוי מיוחד ללשון
יהודית הנחונה במדינותינו)
Jargon.

jarzębie, jago- ז' (מין גרגרים)
dy, Vogelbeere.

wiązać, pętać, stricken זר א'
odcinać rozrosłe kona- זר א'
ry, die wuchernden Äste ab-
hauen.

konar, Ast; chróst, Reis; זר ז'
chróście, Reisisg זר ד'

rozszewać, zerstreuen; זר א'
rozszewać, zerstreuen זר א'
być rozszewanym, zerstreut

זקה ז' ; wurde frisch
wyprostować się, sich auf-
richten.

זקה גדולה ז' זקה קטן ז' שמות מעמים
ירועים שבמקרא.

זקה פ"י precedzać, durchsehen ז' ז'
oczyszczuć, läutern; (רי סגן) ז'
zobowiązywać, verpflichten;

być związanym, przy- זקה ז'
wiązanym, gebunden an je-
manden sein (אין אני זקה
połączyć się ciele- ז' ז'
śnie, sich fleischlich vereini-
gen (אני זקה ז' ז');

זקה ז' ; oczyszczuć, läutern
זקה ז' ; przymuszać, nötigen
być przymuszonym, genötigt
złą- ז' ז' = זקה ז' ; werden
czyć się, sich vereinigen.

wyrobnik ז' (עושה נורות)
skórzanych (parciany) wę-
żów, Schlaucharbeiter.

wysterczać, hervorra- ז' ז'
przecisnąć ז' ז' ; gen
się, sich durchdrängen.

inny, ein Anderer; cudzy, זר ז'
Fremder; zalotnik, — ica, Buh-
ler, (זרים אחבת) ז'
obcokrajowiec, ; שפת-זרה ז'
cudzoziemiec, Ausländer; nie-

stać, przerastać, hervorwach-
sen ; wytryskać, wybuchać,
oświe- הַזְרִיחַ ; hervorbrechen
wystrzelić, (מַזְרִיחַ) cać, scheinen lassen
emporschiessen ; zwrócić się
ku wschodowi, sich zur Ost-
seite hinwenden.

זָרַח וְזֶרַח (לְלִנְהַי-זְרַחָה) „
rosienie, tajanie, Tau- זְרִיחָה
en, Schmelzen.

związanie, Stricken זְרִיחָה
szybko, zręcznie, schnell, זְרִיזָה
geschickt.

zręczność, Gewandt- זְרִיזוּת
heit ; pilność, Fleiss.

זְרִיחָה (זְרִיחָה) „
świecenie, Scheinen ; (הַחֲמָה) „
sianie, Säen ; posiew, זְרִיעָה
siejba, Saat.

zstrzykanie, wstrzykiwa- זְרִיקָה
nie, Spritzen ; rzucanie, Wer-
fen.

זָרַם מֵי זְרָמָה „
rozlewać się, זָרַם ; (שָׁנָה יְהִי) „
sich ergiessn.

bystry prąd, heftiges Strö- זָרַם
men ; potok, Strom ; prąd,
Strömung.

rozszerzać, ; זָרַה-זָרָה ; werden
„ זָרָה-הַזְרִית (זִי זָרָה) „
ausbreiten
odcinanie rozrosłych ko- זְרִידָה
narów, Abhauen der wuchern-
den Äste.

zobudka, podnieta, An- זְרוּזָה
spornung.

ramię, Arm ; siła, Kraft ; זְרוּעָה
przemoc, gwałt, Gewalttat.
roślina, Pflanze ; sianie, זְרוּעָה
rozsiwanie, Säen. (זִי זְרוּעָה) „

zprofanacja, Profanation ; זְרוּת
dziwactwo, bezmyślność,
(בְּרָדוּק) ; Sonderbarkeit, Unsinn
wyjątek, Ausnahme.

zobudzać, podniecać, זְרוּזָה
pilnie הַזְרִירוּ ; anspornen
czemś się zajmować, etwas
fleissig tun ; spieszyć się,
sich beeilen.

zawodnienie, Bewässe- זְרוּיָה
rung.

zawodzenie (מִין נוֹף מִמִּשְׁפַּחַת הָעוֹרְבִים)
szpak (Sturnus vulgaris), Star.

zawodzenie זְרוּיָה-מִתְנַחֵם
sokół, Falke ; (מִין כְּלָב) „
zawodzenie זְרוּיָה
gar, Jagdhund.

zawodzenie זָרַח (לִי-עַל-) „
wschodzić, aufgehen ; wyra-

סררי-המשנה.

rodzina, potomstwo, זרעית* ני
Familie, Nachkommenschaft.

zapalenie, זרפה* ני (מחלת-הלכה)
Entzündung.

rzucać, wer- זרק (גם עם על- פ"י)
fen ; opryskiwać, obryzgi-
wać, spritzen, sprengen ; sy-
* זרק מרה ג- ; pać, streuen
być surowym, streng sein ;
być odrzucanym, ge- זרק*
" ; schleudert werden
zagadałem się, ich versprach,
זרק= זרק ;
być obryzgiwanym, bespritzt
werden,

זרקא* ני אחד מטעמי-המקרא.

(זרר) זרר פ"ע kichać, niesien (רי)
זרר).

piędź, Spanne ; mały pa- זרת ני
lec, der kleine Finger.

jęczmienne warzywo, זי זתים*
Gerstenbräu.

upływ nasienia, nasie- זרמה ני
niotok, Samenerguss ; ⁰stru-
ga, Wasserstrahl.
arszenik, זרניך* זי (מין כב-המות)
Arsenik.

zierać (גם עם על-, אל-, ל-) פ"י
säen ; rozsiewać, zerstreuen ;
sadzić, szczepać, pflanzen ;
być rozsianym, gesäet זרע
być zapłod- (באשה) ; werden
nioną, befruchtet werden ;
być zasianym, gesäet wer- זרע
wydawać nasienie, זרע ; den
Samen erzeugen ; użyźniać,
= זרע ;
fruchtbar machen
זרע.

nasienie, Same ; czas siej- זרע זי
by, Saatzeit ; ród, Geschlecht ;
dzieci, Kinder ; potomstwo,
Nachkommenschaft.

jarzyny, זרע זרעון (זרעונים) זי
Gemüse.

זרעים*, זר שם הסדר הראשון מששה

ת

Busen (ל"טמון ב"בני עזני").
ukrywać się, חבא פ"ע החבא
sich verstecken, verbergen ;

ח האות השמינית בא"ב. ס"ט, ośm,
acht.
חב זי łono, pazucha, Schoss,

poczęcie, Schwanger-
werden. חבט* וי

חבוק רי חבוק.

złączenie, Vereinigung; חביר* וי
doda- (בחסבו); ^odzieło, Werk
wanie, Addition.

spójnik, מילת-החבורה* וי (בדקדוק)
Konjunktion.

blizna, szrama, חבורה חבורה* וי
Strieme; rana, Wunde.

zgrupowanie, Ver- חבורה* וי
sammlung; towarzystwo,
(ארי) Kompagnie, Gesellschaft
שבעה חבורה*); ר' חבורה.

pigwa, Quit- חבוש* וי (מין מרי-עין)
te (רי אספרגיל*).

strząsać (owoce חבט* מ"י
z drzewa), abklopfen; młó-
cić, dreschen; •chłostać,
pu- (ח"בטו במקל*) prügeln
; kać, uderzać, klopfen
być wybijanym, geklopft wer-
ubłagać, (למני-); den
starać się (על-); anflehen
o co, kłopotać się o co, sich
abmühen, sich bemühen um...

sprzączka przy trzewi- חבט* וי
ku, Schuhschnalle (חבט* של
סנדל*).

ukrywać, חבט-חבט* ;
być ukrytym, חבט* ; verbergen
= חבט* ; versteckt werden
חבט*.

spelunka, no- חבט* (רי חבט*) וי
ra, Spelunke (רי מחבט*).

pieścić, hätscheln; ko- חבב* מ"י
koehać, חבב* ; chać, lieben
lieben; czynić kogoś kocha-
* חבב* ; nym, geliebt machen
być kochanym, geliebt wer-
den.

ukrywać się, sich חבט* חבט* מ"ע
verbergen (רי חבט*).

miłość, חבט* חבט* וי
jaźń, Freundschaft.

dzierlatka, Hau- חבט* וי (מין עוף)
benlerche.

miłość, Liebe; pielęgn- חבט* וי
wanie, Pflege (חבט*
מ"צוה*).

pukanie, stukanie, חבט* וי
Klopfen, Schlagen חבט* ע"ר
strząsać gałązki* (בהושענא רבה*)
wierzbowe, Weidenabklop-
męki gro- חבט* חבט* ; fung
bowa, Grabesqualen.

występek, Verbrechen חבט* וי
חבורה רי חבורה.

psuć się, verderben werden ;

התחבול = התחבל.

sternik, Steuermann חבלת

kapitan okrętowy, רב-החבלות

Schiffskapitän.

szkoda ! och ! schade ! חבלה

wehe !

skaleczenie, uszkodze- חבלה

nie, Verletzung.

powróż, Strick ; kraina, חבלה

Landstrich ; udział, los, prze-

znaczenie, Los ; zgromadze-

nie, Versammlung (חבלה)

siłło, Fangstrick.

bole przy ro- חבלה (חבלים)

dzeniu, Geburtswehen

(חבלה) ; męki, Qualen ; (חבלה)

שאול.

zastaw, Pfand חבלה

lina kotwiczna, Ankertau ; חבלה

maszt, Mastbaum (חבלה)

חבלה.

wzięcie w zastaw, חבלה

Pfändung.

uszkodzenie, skalecze- חבלה

nie, Verletzung.

מלאכי-חבלה (מלאכים המיסרים)

את נפש החוטא בנידום) -

prześladu- (חבלה)

jące duchy, Plagegeister.

חבטה רי חבוט.

kochany, geliebt ; mi- חביב

ły, drogi, lieb, teuer.

(חביב) wuj, Onkel (חביב)

miłość, Liebe ; uprzej- חביבות

mość, Freundlichkeit.

tajne miejsce, geheimer חביון

Ort ; powłoka, Hülle.

beczka, (חבית קטנה) חביונה

kleines Fässchen.

חבילה (חבילות) חבילות

węzełek, Bündel ; zastaw, חבילה

przy- ; Pfand

jaźń zerwała się, die Freund-

schaft löste sich auf.

חביצה חביצה

więzienie, Gefängnis חבישה

beczka, Fass, Tonne חבית

חביתה חביתה

(חביתים) Eierkuchen

חבל (גם עם על-) חבל

w zastaw, pfänden ; sprawiać

ból, Schmerzen verursachen

(חבל-חבלים) ; (עם ב-)

być חבל ; nić, verwunden

skaleczonym, uszkodzonym,

niszczyć, חבל ; verletzt werden

psuć, verderben ; rodić, ge-

ze- (חבלתה אמרה) חבל

bären

rozplynać się (במלים) החביר
we frazesach, próżnych sło-
wach, sich in Phrasen erge-
*być ; התחבר=חבר ; hen
zaczarowanym, behext wer-
den.

zgromadzenie, Versamm- חקר ו'
lung ; czarodziejstwo, Zau-
gmina miej- חקר-עיר ; berei
ska, Stadtgemeinde.

przyjaciel, kolega, Freund, ו' חקר ו'
Genosse ; *uczony, Gelehr-
-ת (אשת) ter ; pobożny, fromm
חבר ; * "אשה חברה" ;
0członek ; * "אשה חברה" ;
Mitglied.

חבר ו' (חבר) towarzysz, Genosse ו'
עליו חברים ; * (כהן הפרסים עובדי-
האש) חבר, Geber

חברת ו' (מין לשאה מנומרת) cent-
kowana jaszczurka, gestreifte
Eidexe.

חברת ו' (מין לשאה מנומרת) pas,
Streif ; plama, חברת ו'
piętno, Fleck.

חברה, חברת ו' (מין לשאה מנומרת) towarzysz-
ka, Genossin ; inna, die An-
dere.

חברת ו' (מין לשאה מנומרת) towarzystwo,
Gesell- schaft.

חברור ו' (מין לשאה מנומרת) koleżka,
Freundchen

חברור ו' (מין לשאה מנומרת) morderca,
niszczyciel, ו' מörder, Verderber.

חבין ו' (מין לשאה מנומרת) wybijać masło,
Butter schlagen

חבילת ו' (מין לשאה מנומרת) lilia,
Lilie ו' (מין לשאה מנומרת) חבילת ו'
gwoździk, Nel- kenlilie.

חבק (גם עם ל-) ו' (מין לשאה מנומרת) obejmować,
חבק ו' (מין לשאה מנומרת) bezczyn-
nie ręce założyć, die Hände o-
התחבק ; falten, nichts tun
bejmować się, einander um-
armen.

חבוק (ידיים) ו' (מין לשאה מנומרת) złożenie rąk,
Hän- defalten ; 0objęcie, Umarmung.

חבק ו' (מין לשאה מנומרת) czaprak,
Satteldecke (חבק לחמור) .

חבק ו' (מין לשאה מנומרת) poprąg,
Sattelturt (לעשות חבק לחמור) .

חבר מעוי ו' (מין לשאה מנומרת) złączyć się,
sich ver- einigen ; być związanym,
ver- bunden sein ; czarować, zau-
łączyć, jednoczyć, חבר ; bern
vereinigen ; zwiazywać, ver-
binden ; 0stworzyć, skompo-
być חבר ; nować, verfassen
złączonym, vereinigt werden ;
0być stworzonym, skompono-
wanym, verfasst werden ;

czny (człowiek, ślęczący ciągle nad księgami talmudu),
Talmudfresser.

osiodlanie, Sattelung נִי חֲבֻשָׁה
pieczywo, Back-וִי תֵינ׳ זֵר-וִי חֲבֻתִים*
werk.

uroczystość, święto, חֲג סֵם חֲג וִי
Fest, Feiertag; świąteczna o-
fiara, uroczysta ofiara, Fest-
opfer.

wstrząśnienie, Erschüt-וִי חֲנָא
terung.

szarańcza, Heuschrecke; וִי חֲנָב
skoczek, pasikonik, drewniak,
Grashüdf, Holzwurm.

świerszcz domowy, וִי חֲנַב־הַבַּיִת*
Hausgrille, Heimchen.

tańczyć, pisać, tanzen; וִי חֲגַג
święcić, feiern.

skrzywienie, Krümmung; וִי חֲקַו
szczelina, Spalte (בְּחֲקֵינוּ-
הַפֶּלֶע״).

opasany, umgürtet וִי חֲגוּר
pas, Gürtel; וִי חֲגוּרָה נִי
fartuch, Schürze.

święcenie, Feierung; וִי חֲגִיגָה נִי
święteczna ofiara, uroczysta,
Festopfer (וִי חֲגַנ׳).

chromanie, Hinken, וִי חֲגִירָה נִי

towarzystwo, וִי חֲבֻרוֹת*, חֲבֻרוֹתָא* נִי
Gesellschaft; towarzyskość,
Geselligkeit.

towarzyski, חֲבֻרוֹתִים*, חֲבֻרְתִים* וִי
społeczny, gesellschaftlich,
sozial.

towarzy- חֲבֻרוֹתֵינוּ*, חֲבֻרְתֵינוּ* וִי
skość, społeczeństwo, Gesell-
schaftlichkeit, Gemeinwesen.

חֲבֻרָת רִי חֲבֻרָה.
związek, Verbindung; וִי חֲבֻרָת נִי
0zeszyt, Heft; broszura, Bro-
schüre (וִי מַחֲבֻרָת).

0bwią- חֲבַשׁ (גַם עַם עַל-, ל-, ב-) פִּי
zać, umbinden; nałożyć ka-
pelusz, den Hut aufsetzen;
obwizać ranę, Wunde verbind-
en; osiodłać, satteln; *zamy-
być חֲהַבֵּשׁ*; kać, einsperren
pojmowanym w niewolę, gefan-
genommen werden
powstrzymywać, uspokajając,
stillen, zurückhalten; 0wło-
żyć opatrunek, Verband anle-
być zawiązanym, חֲבַשׁ; gen-
= חֲהַבֵּשׁ*; verbunden werden
חֲהַבֵּשׁ*.

bandażysta, Bandaschen-וִי חֲבֵשׁ
macher; felczer, Feldscher;
mol talmudy-חֲבֵשֵׁי-בֵית-הַמִּדְרָשׁ*

stożek, ostrokąt, Ke-
gel, Konus (רי הדגום).

koniec, ostrze, Spitze ;
חדק ז' (נעשה בשרו) dziura, Loch
dowcip, Witz ; חדקין חדקין*
(דברי-חדקים).

radość, Freude ז' חדרה
nowina, nowość, Neu-
heit, Neuigkeit ; odnowienie,
oso- (רבר נלא) ; Erneuerung
bliwość ; Merkwürdigkeit.

bardzo ostry, חדק ת' (הר מאד)
sehr scharf.

przestawać, חדק (נס עב ל-) פעוי
aufhören ; zawiesić, zaprze-
stać, einstellen ; wyrzekać
się, zrzekać się, sich entsa-
gen.

powstrzymujący się, חדק ת'
zurückhaltend ; niestały, nie-
trwały, vergänglich
okrutnik, Un-חדק אישים ז'
mensch.

חדק ז' (רי חדר) świat, Welt
חדק ז' (ראח) niebyt, Nichtsein ז'
העדר).

jeżyca (Ru-חדק ז' (מין צמח קוצי)
bens fructicosus), Stachel-
dolde.

Lahmen ; hamulec, Bremse ;
nasyp, Erdaufwurf.

opasać, umgürten ; חגר פ"
wskoczyć, odskoczyć, auf-
hamować ; ; (רי חרג) springen
hemmen ; zatrzymywać, auf-
; (כדי שתהגור בזה צפון) halten
חתייר* (התנודרות-השלחן או הספסל)
chwiać się, trząść, wackeln ;
ochromieć, stać się חתגר*
chromym, lahm werden.

chromy, Lahmer ; חגר ת' (פסח)
chroma, Lahme חגרת*

jeden, einer ; każdy, חד ש"ם
ein jeder (רי אחד).

ostry, scharf ; być חדר פעוי
strym, scharf sein ; być sil-
nym, stark sein (וחדו מואבי)
szlifować, schleifen ; חדק ;
zaostrzać, schärfen ; dowcip-
kować (w znac. przen.), wit-
szlifować, schleifen ; חדק ; zeln
być (פרול בפרול יחד) ;
zaostrozonym, geschärft werden
(הרב החדה) ; (החדה=החדה).

cieszyć się, sich freu-
pocieszyć (חדה) ; (יחד יתרו) en
kogoś, erfreuen
(תחדה) בשמחה).

koniec, ostrze, Spitze ז' חדק

חדש תי' neu, nowy; * (להם של
 świeże zboże, (תבואה חדשה)
 neues Getreide.

חדשה נ' Neuigkeit, nowość, (ר'
 חדש, חדושי).
 חדש, חדושי).

חדש תהי'ם, odnowa, nowo,
 aufs neue.

חדשי ת' monatlich, miesięczny,

חדת, חדתא' תי' (חדש) neu, nowy,

חוב פ"ע ver. być zobowiązany,
 חובתו (כף) verpflichtet sein
 בשמירתו" (ר' חוב).

חוב (חובות) וי' obowiązek, dług,
 Schuld, Pflicht (ר' חובה).

חובה נ' obowiązek, powinność,
 Schuldigkeit, Pflicht; obwinie-
 nie, Beschuldigung.

חובה ר' חובה.

חובלן וי' ר' חבלן.

חובלני' תי' morder, rozbojniczy,
 czy, mörderisch.

חוג פ"י koło, narysować koło,
 einen Kreis machen.

חוג וי' koło, Kreis

חוגג תי' tanzend, tancerz, (ראה)
 uroczysty, feierlich; חוגג

חונה נ' (מין עוף) Ler-
 שְׁכוּרֵנֶק, (ר' עפרוני), che

חדק פ"י zakłuć sobie drzazgę,
 sich Splitter einstechen; wci-
 "התחדק"; snąć, hineindrücken
 wcisnąć się, sich hineindrän-
 gen (משוכה של קוצים מתחדקת
 בבגדיו של אדם).

חדר (ל-) פ"י przynikać, eindrin-
 gen.

חדר וי' pokój, izba, Zimmer;
 "החדרי" wnętrze, das Innere
 בזמן"; (בית-ספר למתחילים) szko-
 ła, Schule.

חדר-המשכב וי' sy-
 "החדר"; pialnia, Schlafzimmer
 חדר-הארחים izba gościnna, izba
 "החדר"; przyjąć, Gastzimmer
 חדר-האכלה jadalnia, Esszimmer
 חדר-הקריאה, Lese-
 zimmer.

חדש פ"י odnawiać, erneuern;
 "חדש פ"י"; wynaleźć coś, erfinden;
 "התחדש"; być odnowionym, er-
 neuert werden.

חדש וי' miesiąc, Monat; נוו, נ' Neumond.

ראש-החדש וי' początek (pierwszy
 "ראש-החדש וי'"; dzień) początek
 "ראש-החדש וי'"; święto nowin, Neu-
 mondifest.

חור, חיל (מ. ל. ב. על-) פ"ע-טח;
 ; (לחור במחלות) czyć, tanzen
 „מלאכים היו חלים לפני יעקב
 אבינו“; uczuwać ból, Schmerz;
 „תחיר תועק“ empfinden
 drżeć, zittern; o-; „בחבליה“;
 „ויחל“ czekiwać, erwarten
 trafić, treffen; „עוד שבעת-ימים“;
 „יחלו על ראש יואב“; przypa-
 dać razem (na ten sam czas),
 zusammenfallen (יום הכפירים)
 „שחר להזות בשבת“; חולל
 tańczyć, tanzen; rodić, ge-
 bären; dobywać, wydobywać,
 hervorbringen; wstrząsać, er-
 schüttern; żywić nadzieję,
 rodić się, ge- חולל; hoffen
 boren werden; być wydoby-
 tym, hervorgebracht werden;
 być zaniepokojonym, strwo-
 żonym, beunruhigt werden
 „הרבאים יחולרו“; החיל-
 potrzą- חולל; sać, wstrząsać, erschüttern;
 drżeć, zittern; oczekiwać, er-
 być חולל; „(רי חולל)“ warten
 stworzonym, geschaffen wer-
 ; drżeć, zittern חולל; den
 okrażać, kręcić się w koło,
 sich kreiseln, herumdrehen
 „סער מתחולל“; żywić nadzie-
 je, hoffen; *uspokoić się,

zadawać zagadki, Rätsel חור פ"י
 aufgeben.
 חור"ז koniec, ostrze, Spitze ז'
 „(חורז של מחט)“.
 חור"ה na stronie, (לכד) ח"פ
 osobno, separat, apart.
 חנה פ"י zawiadamiać, verkünden ז'
 חנה דעה ח"ה
 Meinung äussern.
 חנה פ"י osada, wieś, Niederlas- ז'
 sung, Dorf.
 חנה פ"י zdanie, mniemanie, ז'
 חנה דעה ח"ה
 Meinung; obwieszczenie, Be-
 kanntmachung.
 חור"ו repetytor, Repetitor ז'
 חנה פ"י krzak (רי חנה, חנה) ז'
 cierniowy, Dornstrauch; hak,
 Haken.
 חנה פ"י szczygieł, Stieg- (שם עוף) ז'
 litz.
 חנה פ"י nić, Faden; *coś, nieco, ז'
 „(חנה של חסד)“ etwas
 חנה פ"י kość pacierz- ז'
 wa, Rückgrat.
 חנה פ"י włoszek, Här- ז'
 chen.
 חנה פ"י חנה פ"י רי חנה.
 חנה פ"י śmiech, Gelächter ז'

wa, weltliches Gespräch.

חוקים אחת התנועות.

chorowity, kränklich חוקני"ת

חוקני"ת זי (צבת שהנגרים חולצים בה

szczypcie, obcęgi, (את המסרות)

Zange (חוקין של נגרים").

brunatny, braun; ciem-

no-brunatny, smagły, Dunkel-

braun.

; mur, ściana, Mauer חוקמה זי

podwójny mur, Dop-

pelmauer.

przemocą, ge- בְּחֹמָה"תה"ם

walksam (שלא יעלו בחומה").

utrudnienie; Erschwe-

rung; trudność, Schwierig-

keit.

oszczędzać, scho-

nen, sich erbarmen.

port, Hafcn; pobrzeże, חוקין זי

Gestade.

oddzielać, scheiden חוקין פ"י

ulica, Gasse חוקין זי

za, poza, (ל', ב', מהוקין) תה"ם

zewnątrz, auswärts, ausser-

oprócz, aus- (חוקין מן); halb

poza Palesty- חוקין לארץ; ser

ny, ausserhalb Palästina's;

zagranica, Ausland.

חוקין) שבתחולל

דעתו עליו").

חול זי (חול"ם מין

feniks, Phönix עוף אנדי)

חול, חל"ת, światowy, świecki,

weltlich, profan; powszedni,

; (ימות החול"ם") werkttägig

חולו של מועד, חול-המועד-פול-

święto, Halbfestag.

חולדה זי, חולדה".

חולה זי korowód, Reigen

חולה זי (חולת-זאפה), zaspą, Düne

המחוז").

חולות זי, piaszczysta okolica,

sandige Gegend.

חוליה זי, paciorka, perła szklan-

na, Glasperle.

חוליה זי, ogniwo, Kettenglied

חוליות-השלשלת") pacierz;

(חוליות) na grzbiecie, Wirbel

wnętrze, das Inne-; (שבשדרה")

re (חולית-הבור").

בעלי-חוליות זי (אחד ממיני בעלי-

חיים) zwierzę grzbietne, okrę-

gowe, Wirbeltiere.

; חולין זי, nieświęte, Profanes

חיים, niedgodny, unwürdig

(חולין היא לך").

חולית-חוקין זי, świecka rozmo-

tuf, kamień wa- (מין אבן רכה) הַחֹרֶתֶת
pienny dziurkowany, Tufstein.

spie- הַיֵּשׁ מִ"ע (גם עם לִי- עֲלֵי- בִ-)
szyć, eilen; czuć, fühlen;
niepokoić się, besorgt sein;
być chorym, krank sein (חָשׂ)
przy- בְּרֹאשׁוֹ * רִי הַשֵּׁשׁ *;
spieszyć, beschleunigen; przy-
spieszyć, przeć, besilen, drän-
gen.

uczucie, Gefühl; czucie, חֵישׁ וְ
zmysł, Sinn.

zmysłowy, sinnlich חֵישׁוֹתִי

zmysłowość, Sinnlich- חֵישׁוּתִי
keit.

lasek, Wäld- (יער קטן) חֵישָׁה
chen.

koszyk z liści palmo- חֹתֶלֶת
wych, Dattelnkorb
(חֹתֶלֶת עֵץ)
תְּמָרִים *).

onuczy (płótno do חֹתֶלֶתֶת
obwijania nóg), Fusslappen.
pieczęć, Siegel; pier- חֹתֶם
ścień z pieczęcią, sygnet, Sie-
gelring.

marka, Marke חֹתָמָה

wi- חֹזֶה (גם עם עֲלֵי- לִי- בִ-)
dzieć, sehen; przypatrywać
się, betrachten; przepowia.

חֹצְפָה * רִי חֹצְפָה.

חֹקֵר רִי חֹקֵר.

belka poprzeczna, pod- חֹקֵק וְ
ciąg, Querbalken.

חֹרֵר *; zblednąć, erblassen חֹרֵר *
ubielić coś, uczynić białem,
weiss machen; wyjaśniać, ob-
(שְׁהוּא) jaśniać, aufklären
מְחֹרֵר לָהֶם דְּבַר-תּוֹרָה *;
wyjaśnić się, klar werden.

biały, weiss; *blady, חֹרֵר *
blass.

siatkowana tkanina, netz- חֹרֵר וְ
artiges Gewebe (רִי חֹרֵר).

dziura, Loch; nora, Höh- חֹרֵר וְ
oczodoły, Au- חֹרֵי הַעֵינַיִם *;
le-
genhöhlen.

חֹרֵר רִי חֹרֵרִים.

ruina, rudera, Ruine חֹרְבָה *
ני

bielmo, weisser Staar חֹרְרֵר * וְ

siatkowana tkanina, חֹרֵר וְ
netzartiges Gewebe; koronki,
Spitzen.

książęta, Für- חֹרֵרִים, חֹרֵרִין * וְ
sten.

בְּנֵי-חֹרֵרִים, בְּנֵי-חֹרֵרִין * רִי בְּנֵי-חֹרֵרִים,
białawy, weiß- חֹרֵר (חֹרֵר מַעַט)
(חֹרֵר חֹרֵרִין עֲתִיק *).

חוק (מין צמח) שהוא ירוק
rojnik, barwiczek, pry-
szczeniec, jaskier mały, (Ra-
munculus flammula), Immer-
grün.

חוקינה (נולת-המטה) נ
naglówek
laski, Stockknopf.

חוקיר (חוקיר-היער) (חוקיר)
dzika świ-
nja, dzik, wildes Schwejn,
Eber.

חוקירה (חוקירה)
prośna świnia, Sau

חוקירות (חוקירות)
świństwo, Schweine-
rei.

חוקית (חוקית)
fasada, Vorderseite, Fa-
sade.

חוקים (חוקים)
rwać, zrywać, abpflücken
(חוקים).

חוקן (חוקן)
nadzorca, Aufseher; kan-
stróż synagoidalny, (חוקן)
Synagogendiener.

חוקן (חוקן)
urząd kantora, Kantor.
stelle; śpiewanie, Singen.

חוק (חוק)
być silnym, stark

dać, wieścić, prophezeien;
wybierać, wählen.

חוקת (חוקת)
piers, Brust
חוקת (חוקת)
prorok, Prophet; układ,
Vertrag.

חוקן (חוקן)
wizya, senne widzenie,
Vision, Traumbild
חוקן-לילה (חוקן-לילה)
objawienie, Offen-
barung; prorocstwo, przepo-
wiednia, Prophezeiung.
חוקן (חוקן)
umocnienie, Befestigung;
wzmocnienie, Stärkung.

חוקת (חוקת)
objawienie, Offenbarung;
układ, Vertrag.

חוקן-חוקת (חוקן-חוקת)
wysterczający róg,
hervorragender Horn; ^odale-
kowiedz, perspektywa, Fern-
rohr.

חוקן (חוקן)
otręby (na głowie), Schup-
pe (am Kopfe).

חוקן-חוקן (חוקן-חוקן)
do licha! pal!
djabli! zum Teufel!

חוקות (חוקות)
liszaj, Grind
חוקת (חוקת)
kamizelka, Weste

חוקן (חוקן)
objawienie, Offen-
barung; wizya, Vision; dra-
mat, sztuka, Schauspiel.

חוקן (חוקן)
błyskawica, Blitz

חֹזֵק וְ (ה' חֹזֵק) „moc, Macht
siła, moc, Kraft, Macht; חֹזֵק וְ
drwiny, kpiny, przekpiwanie,
Gespött,
przemocą, ge. בְּחֹזֵק־
waldsam.

surowość, Strenge חֹזְקָה נִ
sta. „בְּחֹזְקַת־הַיָּד“; „בְּחֹזְקָתוֹ“
wszy się silnym, nachdem er
stark geworden ist.
siła, Macht; przemoc, חֹזְקָה נִ
gwałt, Gewalttat.

silnie, mocno, stark; בְּחֹזְקָה תְּהִי־
przemocą, gewaltsam
prawo własności, Ei. חֹזְקָה נִ
gentumsrecht; prawo zadaw-
„שָׁלֵשׁ“ nienia, Verjährungsrecht
założenie, „שְׁנַיִם הָיוּ חֹזְקָה“;
„חֹזְקָה אֵין אָדָם“ Präsumption
חֹזֵק וְ לֹא לוֹ“; חֹזְקַת־סִבְנָה“
Przypuszczalnie niebezpiecz-
ne, vermutlich gefährlich.

powracać, zurück-חֹזֵר* (ב־) סִיעַ
kehren; powtarzać, wieder-
holen; szukać, suchen; obra-
cać się, sich umdrehen, um-
odwo. „חֹזֵר תִּלְּלָהּ“; wenden
łać, widerrufen; żałować,
od. „חֹזֵר בְּתִשְׁבּוּבָה“; bereuen
חֹזֵר אֵר* bijać się, zurückstrahlen

sein; być surowym, streng
przewycięzać, (על-מו) ; sein
umacniać, חֹזֵק ; überwältigen
befestigen; wzmacniać, stär-
czynić kogo za. חֹזֵק־לֵב ; ken
twardniałym, nietościwym,
mocno trzy. חֹזְקֵי ; verstocken
mać, festhalten ; trzymać się,
; „בְּצִדְקָתִי חֹזְקָתִי“; sich halten
wzmacniać, verstärken; zawie-
rać, enthalten; podtrzymywać,
wspierać, podierać, unter-
stützen ; opanować, *zawład-
być wdzięcznym, dank. חֹזְקֵי
חֹזְקֵי ; nąć, sich bemächtigen
znaczyć, חֹזְקֵי ; bar sein
„חֹזְקֵי“ ; mieć wartość, gelten
są przeko- חֹזְקֵי בְּיָדָם*
פְּרִינִי ; „חֹזְקֵי בְּיָדָם“
nani, sie sind überzeugt ;
jestem przekonany, חֹזְקֵי
wierzę, ich bin überzeugt ;
przyjść do siebie, sich חֹזְקֵי
zusammennehmen ; stać przy
kimś, pomagać, beistehen
; „חֹזְקֵי חֹזְקֵי עִמּוֹ בְּמִלְכוּתוֹ“
*wzmacniać się, sich stärken.

silny, stark ; twardy, חֹזֵק חֵ
hart.

wzmacniający się, sich חֹזֵק חֵ
„חֹזְקֵי חֹזְקֵי“ ; stärkend

ząb, kiel, Zahn, Hauer 'חטב*
 siekacze, חטבין ההיצונות* זיר
 Sneidezähne, Vorderzähne ;
 trzonowe zęby, חטבין הפנימיות*
 Backenzähne.

grzeszyć, sündigen ; חטב פיעוי*
 chybić celu, fehlschlagen ;
 oczyszczać, reinigen ; חטב
 przynosić pokutne ofiary,
 Sühnopfer bringen ; być od-
 powiedzialnym, verantwortlich
 ; (חטבני אהטנה = חטבנה)
 nakłaniać do grzechu, חטב
 uwodzić, zur Sünde verfüh-
 ren ; chybić celu, fehlschla-
 oczyszczać się, חטב ; gen
 sich reinigen ; leczyć się,
 (משברי) sich kurieren
 *pieścić się, sich ; (חטבני)
 verzärteln.

grzech, Sünde 'חטב

חטב ; grzesznik, Sünder 'חטב
 חטב ; grzeszny, sündhaft
 (חטבני) חטב ;
 חטב.

grzech, חטב, חטב, חטב
 Sünde ; ofiara pokutna, Sühn-
 opfer.

rąbać (drzewo), hacken חטב פוי*
 wyrąbywać, aus- (Holz)
 חטב ; (חטב) hauen
 (חטבני) חטב ;

szukać, suchen ; חור* ;
 komplimenta prawić, den Hof
 (חור אחרי אשה*)
 ; zwracać, zurückgeben ; חור
 znosić, uchylać, odmieniać,
 (חורין את הדין*)
 ; szukać, suchen ; włóczyć (על)
 się, sich herumschleppen
 ; (חורין המחורין בעירות*)
 ; żebrać, bet- חור על הפתחים*
 obracać się, חור פניו*
 ; teln sich umwenden.

חור* ;
 komiwojażer, Reisender 'חור
 powtórzenie, Wie- חור, חור
 derholung ; powrót, zwrot,
 Rückkehr, Rückgabe.

חור* ;
 napwrót, zurück

חור* ;
 bambus, (מין קנה חורי)
 Bambusrohr.

חור* ;
 cnotliwy, tugendhaft (חור)
 חור* ;
 חור* ;

חור* ;
 ieśniówka, (תפוח היער)
 Holzapfel.

חור* ;
 laktuk, sałata, (מין ירק)
 Lattich, Salat (חור).

חור* ;
 klamra, haftka, (חור)
 Spange ; haczek, Haken ;
 pierścień, kolec, Ring.

barkeit; ⁰usługa, Dienstleistung
(ר' הַטָּבָה*).

wiercenie, Bohren נ' הַטִּיטָה*

rabunek, Raub; po- הַטִּיפָה* נ'
śpiech, Eile.

opanowywać gniew, מ"ע הַטָּם*
Zorn zurückhalten.

הַטָּם* ו' nos, Nase ; הַטָּם בָּרוּם*

zatkany nos, verstopfte Nase ;

krzywy nos, Stilp- הַטָּם סוֹדָר*

zadarty nos, הַטָּם שְׁקוּעַ*
Plattnase.

pierścień nosowy, Nasen- ו' הַטָּם*
ring.

rabować, rauben ; po- הַטָּה מ"י*

rywać, entreissen ; *pospie-

*הַתְּחַטֵּף ; szyć się, sich beeilen

skracać się, verkürzt werden

(. "יְתַחַטְּפוּ יָמָיו"*)

nagła śmierć, נ' מִיתָה הַטּוֹפָה*

plötzlicher Tod.

הַטָּה* ו' חנוכה מורכבת משוא וקסין.

משוא ופתח ומשוא ומגול (-, :ד, :ו).

gałąź, Zweig ; *laska, ו' הַטָּר*

Stock.

חַטָּת (ר' הַטָּאָד).

żyjący, lebend ; żywy, le- ח' ה'

surowe mię- בְּשָׂרֵי-חַי ; bendig

חַי ; so, rohes Fleisch (ו' חַי)

wymazać, wyskrobać, aus-
radieren.

rańbanie (drzewa), Holz נ' הַטָּבָה*

(. "הַטָּבָה-הַטִּיבֵת-עֵצִים"*)

pszenica, Weizen נ' הַטָּה (הַטָּים)

pstra tkanina, Bunt- נ' הַטּוֹבוֹת

gewebe.

dłubanie, Stochern ; ו' הַטּוֹטֵט*

szperanie, szperanina, Grube-

lei.

garb, Buckel, Höcker נ' הַטּוֹטָרַת*

(. "הַטּוֹטָרַת שֶׁל גָּמֶל"*)

garbus, Bucke- ו' בַּעַל-הַטּוֹטָרַת*

liger.

oczyszczenie, Reinigung ו' הַטּוֹי*

הַטּוֹרַת* ר' הַטּוֹטָרַת*.

wśrubować, מ"י (ב-) הַטָּט*

wwiercać, einbohren ; dra-

pać, kratzen ; ryć, grzebać,

; ("תְּרַנְנִילִים מִחַטָּטָיו"*)

dłubać, szperać, grübeln ;

być wydrapanym, aus- הַחַטָּט*

; ("נִקְרָטָה עֵינָיו"*)

być wykopanym, aus- הַתְּחַטָּט*

gegraben werden.

otręby na głowie, ו' הַטָּטִים*

(. "הַטָּטִין בְּרֹאשׁוֹ"*)

szperacz, Grüber ח' הַטָּטָן*

drogocенność, Kost- נ' הַטִּיבָה*

ben lassen ; leczyć, heilen ;
wskrzesać, wiederbe-
leben ; wyżywiać, ernähren ;
pozostawiać przy życiu, le-
ben lassen.

zwierzę, Tier ; życie, Le-
potrzeby życio- ; (רי חיים) ben
(ותחת) we, Lebensbedarf
siła życiowa, ; (פכירים תמלא)
obóz ; (תחתיד) Lebenskraft
wojenny, Kriegstross, Fuhr-
raח ; (תחת פלשתים) wesen
חיה.

pełen życia, lebenskräftig
חיה ת (כי חיות הגדה) רי חיה.

akuszerka, Heb- חיה נ (מילדה)
amme.
obowiązek, zobowiązanie, חייב
Pflicht ; wina, Schuld ; 0poło-
żenie, Positio .

potwierdzająco, po-
takująco, positiv, bejahend.

obowiązkowy, pflicht-
mässig, obligatorisch ; pozy-
tywny, positiv.

utrzymanie, Lebensun-
חיה נ (רי פרנסה).

życiowy, lebensartig חיה
długość życia, Lebens-
dauer.

czyste wino, reiner (שלא נתמוג)
niegaszone wa- קיד-חי ; Wein
מים ; pao, umgelöschter Kalk
świeża woda, frisches חיים
na Boga! bei חיה ; Wasser
Gott ! (רי חיים).

uczynić kogoś חוב (חוב)
winnym, straffällig machen ;
obwiniać, beschuldigen ; o-
bowiazywać, verpflichten
0potwierdzać, be- ; (מחוב)
być winnym, התחוב ; jahen
winowajcą, Schuld tragen ;
0zobowiązywać się, sich ver-
pflichten.

winny, schuldig ; zobo- חיה
חי (מחוב) wiązany, verpflichtet
לגב (מחוב) godny, wert ;
מיתה (מחוב) dłużny, schuldig ;
(מחוב לו מנה).

zagadka, Rätsel ; przypo-
wieść, przypowiastrka, Para-
bel, Gleichnis.

monada, Monade חיה נ

żyć, (גם עם ב- , על- , מ-) חי
leben ; ożywiać, aufleben ;
חיה ; wyzdrowieć, genesen
wyżywiać, ernähren ; zachę-
cać, pobudzać, aufmuntern ;
pozostawiać przy życiu, le-

bole przy rodzeniu, Ge-
burtswehen ; dreszcz, Schau-

der.

strach, zgroza, Schauer
powab, wdzięk, Reiz

oszczędność, ochrona,
Schonung.

חיץ רי חיץ.

przegródka, parapet, Schei-
dewand, Verschlag.

zewewnętrzny, Äus. חיץ, תיצוני
serer ; *kacerz, Ketz-
החיצונים*.)

apokryfy, A- ספרים-חיצונים זר-
pokriphen ; *kacerskie księgi,
ketzerische Bücher.

łono, zanadrze, pazucha, חיק ז'
Busen ; pierś, Brust ; zagłę-

; ("חיק הרקב") bienie, Vertiefung
wnętrze, wnętrzość, das In-

("חיק הארץ").

wolność, Freiheit ז' חירות

חיריק ז' אחת התנועות (אי .).

szybko, bystro, rasch, חיש תה"פ
eilig.

חישתה רי חישתה.

חית ז' שם האות השמינית בא"ב.

חך ז' podniebienie, Gaumen
czekać, warten ; חכה (לי) פ"ע

dożywołne ז' ארמנות-חיות
wdowieństwo, lebenslängliche

Witwenschaft.

życie, Leben ; utrzyma- ז' חיות
nie, Lebensunterhalt.

krawczyk, być kraw- פ"י חייט
cem, schneidern ; szyć, nähen.

krawiec, Schneider ז' חייט

krawczyni, ז' חייטנית
Schneiderin, Kleidermacherin.

חיים ז' חיים ; życie, Leben
doczesne życie, zeitliches Le-

przysię- חייטת ; ben
gam na życie twe, ich schwö-

re bei deinem Leben.

jąkała, Stotterer ז' חייט

siła, Kraft ; wojsko, Heer ;
חיל ; ("אשת-חיל") ;

cnota, Tugend
bogactwo, Reichthum
dokonać czynu bohater-

חיל- חיל ; Heldentaten vollbrin-
gen ; *czynić postępy, Fort-

schritte machen.

wojsko, Heer ; umocnie- ז' חיל
; nie, Befestigung
אולם-המקדש והחומה.

zbierać wojsko, Heer פ"י חיל
("כמה חילות אני יכול

לחיל").

świerzb, świerzbiją- חֲכָכִים * ז' ר
czka, Krätze.

חֲכָלִיף ר' חֲכָלִיף.

czewień purpurowa, חֲכָלִיף * ז' ר
Purpurröte; czewień, Röte
(חֲכָלִיף * ז' ר)

czewiony, rot ח' חֲכָלִיף

być mądrym, rozum- חֲכָכִים * ז' ר
חֲכָכִים ; nym, weise, klug sein
uczynić kogoś mądrym, wei-
; חֲכָכִים = חֲכָכִים ; se machen
mędrkować, חֲכָכִים ; חֲכָכִים =
klügeln ; okpić kogo, podejść,
überlisten.

mądry, klug ; roztropny, ח' חֲכָכִים
weise ; zręczny, geschickt ;
mędrzec, Weiser ; *uczony, ז' חֲכָכִים
; Gelehrter
מלומד.

student, Student ; ז' חֲכָכִים * ז' ר
uczony, Gelehrter.

mądrość, Weisheit ; u- חֲכָכִים * ז' ר
miejętność, Wissenschaft ; roz-
tropność, Vernunft.

kabalistyka, חֲכָכִים * ז' ר
Kabbala (Geheimlehre).

chiromancya, prze- חֲכָכִים * ז' ר
powiadanie przyszłości z rę-
ki, Chiromantie, Handorakel.

żyćwie nadzieję, hoffen.
ryby łowić, angeln, fi- חֲכָכִים * ז' ר
schen (ח' חֲכָכִים).

wędką, חֲכָכִים * ז' ר (ח' חֲכָכִים)
Angel.

oczekiwanie, Erwartung ז' חֲכָכִים * ז' ר
drapanie, Kratzen ; ז' חֲכָכִים * ז' ר
świerzb, świerzbiczka, Krät-
ze (ח' חֲכָכִים * ז' ר)

dzierzawio- חֲכָכִים * ז' ר (ח' חֲכָכִים)
ny przedmiot, das Gepachtete.

krząkać, charczeć, חֲכָכִים * ז' ר
sich räuspert.

mądry, roztropny, wei- ח' חֲכָכִים * ז' ר
lekarz, ; (ח' חֲכָכִים) ser, klug
Arzt.

חֲכָכִים * ז' ר חֲכָכִים.

dzierzawca, arendarz, ז' חֲכָכִים * ז' ר
Pächter.

dzierzawa, a- ח' חֲכָכִים * ז' ר
renda, Pacht, Pachtung.

zaczepić kogo, zacząć חֲכָכִים * ז' ר
z kim kłótnię, Händel ma-
chen, anbinden ; wąpić po-
חֲכָכִים * ז' ר) wąpiwać, zweifeln
trzeć, reiben ; חֲכָכִים * ז' ר ; חֲכָכִים * ז' ר
trzeć חֲכָכִים * ז' ר ; drapać, kratzen
się, ścierać się, sich reiben.

חֲכָכִים * ז' ר zepsucie, Verderben

.^(רי קלבוין).
serwatka, Molken מי-הלב * וי
słonina, tłuszcz, Fett, וי
Speck ; łój, Unschlitt.

białko, Eiweiss וי קלבוין *
mleczny, milchig ת' קלבי
tłusty, fett ; z tłuszczu, ת' קלבי
aus Fett.

mleczarz, Milch.mann וי קלבון
הלבנה * מי שרף, אחד מסמי-הקמרת
galban, Galbanum.

eufobia błot- (מין צמח) וי קלפיץ *
na (Euphorbia palustris),
Wolfsmilch.

portulaka, ku- (מין צמח) וי קלולוג *
rza noga ogrodowa, (Portu-
laca oleracea), Portulak.

rdzawić, ro- פעווי קליר *
sten ; podkopywać, ryć, un-
tergraben, wühlen.

świat, Welt ; znikomość, וי קלד *
Vergänglichkeit.

kret, Maul- (מין חיה קטנה) וי קלד *
wurf.

łasica, Wiesel וי קלד-הרים *
tchórz, Iltis ; kot, Katze וי קלדה *
(רי התול).

ryś, (מין חיה קטנה) וי קלדת-הבקר *
Luchs.

—חכמת-הפרצופה * ני
Fisiognomik.

חכמה ת' (לנקה) רי קנס, חכמנית *
חכמה * ני
akuszerka, Hebamme
חכמנית * ני
mądra kobieta, kluge
Frau.

חכר * פיי
dzierzawić, pachten
oddać w dzierżawę, החפיר *
verpachten.

חכר * וי
dzierzawca, arendarz
Pächter, Arendator (רי חכיר).

חכרנות * ני
dzierzawienie, Pach-
ten, Pachtverhältnis.

חל רי חיל.

חל רי חול.

חל * רי חלה.

חל * ני
osad, Bodensatz ; brud,
Schmutz.

חלאים * רי חלי ; חלאים רי חלי.
חלב * פעווי
doić, melken ; doić *
„(בהמות אינן) się, Milch geben
חולבות * ; החלב ;
na- החליב * ; gemolken werden
חחליב * (חתחליב ליתוף)
doić, melken
חפוס *).

חולבת * ת' ני
dojne, melkend ;
„(פורה חולבת *) ;
mleczne, mil- ;
חג chig „(בה חולבת, קערה חולבת *)
חלב וי חלב-ביצים * mleko, Milch

krew, vergiftetes Blut.
zanadrze, pazucha, Bu- חלוץ* ו
sen.

wprost, חלוץים (לחלוץין) * חה"ם
absolutnie, förmlich, absolut.
ubłaganie, Anflehen; u- חלוץי* ו
spokojenie, Beruhigung.

profanacya, EntweiHung ו חלוץל* ו
naruszenie, u- ; (חלוץ השם")*
szkodzenie, Verletzung, Bruch.
próżnie, wydrąże- חלוץים* ו
nia, Höhlungen.

sen, senne widziadło, ו חלוץ
Traum, Traumgesicht.

חלוץים* חלוץים, gesund (עתיים),
שומה עתיים חלוץמה"ם).

חלוץ ו (—) חלוץ
okno, Fenster
nieświęty, unheilig, חלוץי
świecki, nieobezna- ו ; profan
ny (z czemś), Laie.

חלוץ ו חלוץ
zniknięcie, Verschwin-
den.

חלוץ ו חלוץ
śmiertelnicy, Sterb-
liche.

חלוץ ו חלוץ
wymiana, Tausch ; prze-
ciwienstwo, Gegenteil ; za-
חלוץי ; stępcą, Stellvetreter
waryanty, Varianten חלוץים
wyprostowanie, Aus- חלוץי* ו

חלדה-הסנאים* ו חלדה-
staj, Schneewiesel.

חלדה* ו (תחיבת-המבין מתחת להוריר
הנשמה) Durch-
przedzianie, Durch-
(רי החלדה) reissen

חלדה מ"ע זכורוואć, erkran-
ken ; uczuwać ból, Schmerz
współczuwać, (על) ; empfinden
składać kondolencyę, Mitleid
za- החלדה ; haben, kondolieren
(על) ; chorować, erkranken
współczuwać, Mitleid haben ;
być niebezpiecznym, gefähr-
lich sein (חלדה מפתה) ; חלדה
(חלדה ה') zsyłać, herabsenden
חלדה ; ubłagać, anflehen ; (חלדה)
zachorować, krank werden ;
uczynić kogoś chorym, החלדה
חלדה ; krank machen
zachorować, erkran- החלדה
ken ; zmyślać (chorobę, sich
krank stellen.

חלדה ו חלדה
חלדה מן הבצק • חלדה • חלדה
שהיו מפרישים להן ובומנו משליכים
אותו לתוך האש.

חלודה* ו חלודה
rdza, Rost
חלודה* מ"ע חלודה-
rdzawić, ro-
(רי החלודה) sten

חלודי* חלודי
rdzą pokryty, rüstig, חלודי
zakazona ; verrostet

spiralny, spiral, תי הַלְּוּזוֹנִי
schneckenförmig.

הַלְּחֹלֵל רי הַלְּחָלָה.

poruszać, rütteln, מ"י הַלְּחַל (חול)
bewegen; przenikać, hinein-
wolny, מְהִלְחֵל *; schlüpfen
; (מְגוּפָה מְהִלְחֵל *); wackelnd
przesączać, durchsickern las
(פַּקַּק אֶת הַצְּנֹר אוֹ הַלְּחַל
wzdrygnąć הַתְּחַלְחֵל *);
się, przestraszyć się, zusam-
menfahren; *rozpadać się, zer-
fallen; walać się, umherliegen
(צָרָרוֹת מִתְּחַלְחֵלִים *).

wstrząśnienie, Erschüt- תְּחַלְּחָה נ'
terung.

zawiłe, zagmatwa- תְּחַלְּחֵלוֹת * נ"ר
ne myśli, verworrene Gedan-
ken.

kiszka odchołowa, תְּחַלְּחֵלָה נ'
Mastdarm.

dopytywać się, nach- חָרַט פְּעוּי
; (וְחָלְטוּ הַמְּנַוּ) forschen
); *ustanović, feststellen
sparzyć, opa- בַּצַּק בְּמִים רוֹחֵחִים
*חָרַט = חָלַט * rzyć, abbrühen
po- (חָלַט = הוֹחֵלֵט *; הַחֵלֵט *
stanowić, beichliessen; usta-
być הוֹחֵלֵט *; rowić, feststellen

ocho- חֵלּוֹן עֲצָמוֹת *; reckung
czość, żyw- ść, Munterkeit.

awangarda, Vortrab, A- חֵלּוֹן ז'
vanguard.

חֵלּוּצָה * אשה. שמת בעלה בלי בנים
והלצה נעלו של אחי בעלה המת (ר')
חֵלּוּצָה *.

koszula, Hemd; płaszcz, חֵלּוּק * ז'
(חֵלּוּקָא דְּרַבָּנָן *). Mantel

podział, Teilung; różni- חֵלּוּק * ז'
dzie- (בכשבין) ⁰; ea, Unterschied
lenie, Division מין פלפול הלמודי
różnica za- חֵלּוּקֵי דְּעוֹת * ידוע;
patrywań, Meinungsverschie-
denheit.

rozdział, Ein'eilung חֵלּוּקָה * נ'
spadanie w żo- חֵלּוּקַת נֶפֶשׁ *
łądek, Hinuntergleitung in den
Magen ⁰; כּסֵּף-הַצֶּדֶקָה שמחלקים
לעניי ארץ ישראל.

חֵלּוּשׁ * תי słaby, schwach
חֵלּוּשָׁה * נ' klęska, porażka, Nie-
derlage.

חֵלּוֹן (רי הַלְּוּזוֹנֹת) * ז' żółwik morski,
szkarłatnik, Purpurschnecke;
muszka, Muschel (שעורה);
jęczmień (w oku) Ger- שבעין)
stenkorn (am Augenlide); *o-
stryga, Auster.

kolejno, po kolei, חֲלִיפוֹת חַיִּים
wechselweise, der Reihe nach.

uzbrajanie, Rüstung; חֲלִיצָה נִי
*ściągnięcie, Herabziehung;
שליפת נעלו של היכם על ידי יבמתו
האלמנה, שאינו חפץ ליבמה.

חֲלִירֵעַ רִי חֲלִי רָעִי.

słabość, Schwäche נִי חֲלִישוֹת *
niedołożność, נִי חֲלִישוֹת-דַּעַת *
Geistesschwäche.

חֲלָהּ רִי חֲלָהּ.

nie- חֲלָהּ, חֲלָהּ (רִי חֲלָפָאִים) וִי
szczęsny, nędzny, Unglückli-
cher, Elender.

być rozdartym, zerris- חֲלַל פִּי
; ("לָבִי חֲלַל בְּקַרְבִּי") sen werden
być znieważonym, (חָחַל) =
prze- חֲחַל; entweiht werden
חֲחַל ("מְחַחֵל") wiercić, durchbohren
znieważać, sponiewie-; ("חֲחַל")
rać, entweihen; grać na pi-
szczałce, Schalmei spielen;
zacząć używać win- חֲחַל בְּרֶם
nej latarośli, Weinberg zu
benutzen anfangen; *wykupić,
חֲחַל ("מְחַחֵל לֵין מַעֲשֵׂי-
być znieważo- חֲחַל ("שֵׁנִי")
nym, entweiht werden; *być
wykupionym, losgekauft wer-

postanowionym, beschlossen
werden; być doskonałym, voll-
kommen sein.

naszyj- חֲלִי (רִי חֲלָאִים, חֲלִיזוֹת) וִי
nik, Halsschmuck.

choroba, Krank- חֲלִי (רִי חֲלָיִים) וִי
heit.

cholera, Cholera חֲלִי-רָעִי וִי

dojenie, Melken נִי חֲלִיבָה
חֲלִיהָ רִי חֲלִי.

חֲלִימָה * נִי (מאכל של קמח, הנלוש במים
rodzaj pierogów, Pa- רוחחים)
stetentart; ostateczne rozrzy-
gnięcie, völige Entscheidung.
חֲלִיל וִי חֲלִיל
szalimaja, piszczałka,
Schalmaie.

niegodnie, unwürdig; חֲחַל
broń Boże! Gott bewahre!

חֲחַל ("חֲחַל") חֲחַל, חֲחַל
naokoło, zwrot, חֲחַל
po- חֲחַל; ringsumher
wtarzać, wiederholen.

חֲחַל ("חֲחַל") חֲחַל, חֲחַל
kostium, Kostum נִי חֲחַל
przemiana, ; ("חֲחַל")
Wechsel; koniec życia, Le-
חֲחַל ("חֲחַל") bensingende

חֲחַל ("חֲחַל") חֲחַל, חֲחַל
wymiana, Tausch וִי חֲחַל
handel zamien- חֲחַל-חֲחַל וִי
ny, Tauschhandel.

ra, Lücke.

część, Teil; los, prze- חלק ו'
znaczenie, Schicksal; gład-
po- חלק-שפתים; kość, Glätte
chlebstwo, Schmeichelei.

sardynka, Sardelle; sos חלק* ו'
rybi, Fisch'lake.

gładki, glatt חלק ה'
(חלקי) אבנים*.

krupy psze- חלקה* נ'
niczne, Speltgraupe.

grunt, ziemia, Grund- חלקה נ'
stück; gładkość, Glätte
pochlebstwo, Schmei- חלק
chelei.

zwodnicze חלקות, חלקות ניר
mowy, verführerische Reden;
kompliment, Kompliment.

rozdział, Teilung חלקה נ'
(ראה חלקה).

częściowy, partiell, teil- חלקי* ה'
weise.

pochlebiać, חלקלק (לשון)* פ'
schmeicheln (מחלקלקי-לשון)*.

ślizgawka, Eisbahn חלקלקה נ'
ślizkie miejsca, חלקלקות נ'

schlüpfrige Stellen; pochleb-
stwa, Heuchelei.

być słabym, חלש (גם עם על) פעו'

wysunąć się; (חלצו שד) chen

; (חליץ מהם) sich losschieben

•ratować, wybawiać, retten

ra- (חליץ); חת חליצה;

tować się, sich retten; przed-

sięwziąć po hód, Feldzug un-

ratować, ret- חליץ; ternehmen

ten; wrywać, herausreißen

napędzić; (חליץ את האבנים)

•nagonić, fortjagen (ואחריצה)

rozprostować, חליץ; צוררי)

•ausrecken (ועצמותיה יחליץ).

חלצים וזג' biodra, Lenden (רי ירה).

חלקצה* נ' (כגר קצר) kurtka, Jacke

חלק (עם ל-) פעו'י

dzielić, teilen; być gładkim, glatt sein; dzie-

; (חלק לבם) lic się, sich teilen

spierać się, streiten חלק על*

חלק על* חלק על*

חלק על* חלק על* חלק על*

חלק על* חלק על* חלק על*

חלק על* חלק על* חלק על*

חלק על* חלק על* חלק על*

חלק על* חלק על* חלק על*

חלק על* חלק על* חלק על*

חלק על* חלק על* חלק על*

חלק על* חלק על* חלק על*

חלק על* חלק על* חלק על*

חלק על* חלק על* חלק על*

חלק על* חלק על* חלק על*

lich sein; *spalać się, ver-
 (נפלה לאור) brannt werden
 łaknąć, חמד; חמד; חמד; חמד
 = חמד; pragnąć, dürsten
 חמד.

przyjemność, słodkość, חמד וי
 Lieblichkeit.

wspaniałość, Herrlich- חמדה וי
 keit; pragnienie, chęć, Lust;
 rozkosz, Wollust.

przyjemność, Annehm- חמדות וי
 lichkeit; drogocенność, Kost-
 barkeit.

przysmak, łako- חמדות וי
 cie, Leckerbissen.

drogocenne חמדות וי
 suknie, kostbare Kleider.

chciwy, nienasycony, חמדון וי
 gierig, unersättlich.

światło, Licht; słońce, חמה וי
 Sonne; żar, Hitze; *gorączka,
 (אחות חמה) hitziges Fieber

lato, Sommer; *זמנת החמה וי
 rok słoneczny, Sonnenjahr.

gniew, Zorn; żar, Glut; חמה וי
 trucizna, jad, Gift.

najdroższe, najmilsze, חמד וי
 Teuerstes, Liebstes.

chęćka, zachcianka, Ge- חמד וי

schwach sein; strącać, zrzu-
 cać kogo, niederstrecken; lo-
 (חלש ער גוים) sować, losen
 *kłaść, położyć, podzrucąć,
 (חלש) hinlegen, hinbreiten
 osła- את מעותיו; חלש; חלש;
 o- חלש; חלש; חלש;
 mdlewać, in Ohnmacht fallen.

חלש וי (מטילין חלשין) *
 חלש, Los, Losy
 słaby, schwach חלש

חלש וי חלש
 słabość, Schwäche חלש
 omdlenie, Ohnmacht; חלשות וי
 wstręt, Ekel.

חלש וי (מין צמח שריחו רע)
 czar- חלשית
 cie łajno, smródzieniec, Teu-
 felsdreck.

חלש וי (אביה בעל)
 świekr, Schwie-
 teść, (אביהאשה) *; gervater
 (חמתן הדר) Schwi-
 gervater
 בבית חמיו *.

חם וי חם
 ciepły, warm; świeży, חם
 (ראה) frisch; gorący, heiss
 חמים *.

חם וי חם
 ciepłota, Wärme; żar, חם
 Hitze.

חם וי חם
 masło, Butter חם
 חמד וי חם
 pragnąć, życzyć sobie, חם
 begehren; *spalać, verbren-
 być miłym, lieb- חמד; nen

świekra, Schwie- (אם-הבעל) חמות נ'
 teścio- (אם-האשה) ; germutter
 (הננותן) wa, Schwiegermutter
 לחמות"*) .

jaszczurka, Eid- (מין שרץ) חמט ז'
 echse ; padalec, ślepak, Blind-
 schleiche ; 0ślimak, Schnecke.

szczaw (Rume (מין ירק) חמיר" ז'
 acetosa), Sonderampfer.

placek nadzie- (מין עוגה) חמיטה* ז'
 wany, Fladen.

kie- (בגד עב מצמר-גמלים) חמילה* ז'
 ca, siermięga, Kamelot, Kit-
 tel.

letni, ciepła- (חם טעם) חמים* ת'
 wy, lauwarm.

ciepła woda, חמים* חמין* ז'ר
 ; (כ"ס חמין*) ; (המאכל הנטמן

0herbata, Tee
 potrawa przy- (בתנור מערב-שבת)

gotowana z piątku na sobo-
 gorące חמי-טבריה* ; te, Schalet

źródła lecznicze Tyberyi, heis-
 ser Heilbrunnen von Tiberjas.

źródło leczni- (מעינות חמים* ז'ר
 cze, Heilbrunnen.

grzywacz, חמימה* ז' (מין יונה)
 Ringeltaube, Holztaube.

solny, salzig חמין* ת'

piąty, fünfter חמישי חמישי מ"ם

chciwość, חמוד-ממון* ; lüste
 łakomość, Habsucht.

ogrzewanie, Erwärmen ; ז' חמים* ז'
 gorączkowość, Erhitzung
 (בשעת-חמים*) .

gorączkowy, hitzig חמים* ת'
 (שמעון בן שטח היידין חמומות*) .

ucisk, Bedrückung ; ז' חמים* ז'
 zrabowanie, ograbienie, Be-
 raubung (חמים-ממון*) .

kwaszenie, Säuern ז' חמין* ז'
 (שאור שקמיצו קשה*) .

חמין* ת' rabuś, Räuber (חמין*)
 ograbiony, Beraubter.

zaokrąglenie, Abrundung ז' חמוק ז'
 osioł, Esel ; oślica, Eselin ז' חמור ז'

(חמור שיורה*) ר' חמורה* ;
 (חמור) kozieł, kózka, Holzblock

postument, pod- ; של חרשים*)
 (חמור של) stawa, Postument

נשחים*) . - של רחים של יד*) .

חמור* ת' ciężki, schwer ; ważny, ת'
 wichtig ; surowy, streng.

חמורה* ז' oślica, Eselin (ר' אָתון) .
 חמור-תים* ז' (מין דג) חמור-תים* ז'

Stockfisch.

חמוש* ז' pięcioksiąg (Mojżesza), ז'
 חמור-תים* ז' (מין דג) חמור-תים* ז'

Fünfbuch, Pentateuch (ראה)
 חמש.)

występek, Verbrechen; חָמָס ו' grabież, Plünderung; uraza, (חָמָס) zmartwienie, Kränkung עלֵי דָךְ.

grabiciel, Plünderer; חָמָס ו' zmuszający, gwałcący, Gewalttäter.

piętnaście, fünfzehn חָמָס ש"מ חָמָץ ר' חָמִיץ.

skwaśnić, sauer wer. חָמֵץ פ"ע den; zmuszać, zgwałcić, ver-; (מַעְנֵל וְחָמֵץ) gewaltigen być ponsowym, hochrot sein zakwa- חָמֵץ ("חָמֵץ-בְּנֵדִים") sić, sauer machen; zaciągać, rozciągając, in die Länge zie- חָמֵץ ("חָמֵץ אֶת דִּינֵנוּ"); hen skwaśnić, sauer ma- חָמֵץ; ze- (אדם שהורעה תכונתו); chen psuć się, schlecht werden; zasmucić się, be- חָמֵץ (לֵב) trübt werden; *stać się kwaśnym, skwaszonym, sauer werden; *zepsuć się, schlecht (ר' חָמֵץ) werden.

kwaszona, Gesäuertes חָמֵץ ו' חָמֵץ-הַפְּחָמִי; ocet, Essig חָמֵץ ו' kwas węglowy, Kohlensäure.

groch strą- חָמֵץ ו' (מִין קַטְנִית) czkowy, Kichererbse.

piąta, die Fünfte; חָמִישִׁיה ו' piąta część, Fünftel.

zlitować się, חָמַל (עם על-) פ"ע sich erbarmen; oszczędzać, schonen.

współczucie, litość, Mit- חָמַל ו' leid; miłosierdzie, Barmherzigkeit.

ogrzewać, wärmen; חָמַם פ"ע ogrzać się, sich wärmen; stać się gorącym, heiss wer- ogrzać się, חָמַם, חָמָם; den erwärmt werden; rozgorzeć, rozpalać się, erhitzt werden; ; ogrzewać, erwärmen חָמַם być ogrze- חָמַם-חָמָם; חָמָם wany, aufgewärmt werden grzać חָמָם חָמָם; חָמָם się, sich wärmen.

oranżerya, Orangerie חָמָה ו' słoneczne חָמָן ו' (פסל אליל-החמה) widmo, Sonnenbild.

psuć, verderben חָמַם פ"ע (חָמָם) grabić, rabować; חָמַם; raubować; zmuszać, zgwałcić, obnażać חָמָם; vergewaltigen חָמַם; się, entblösst werden rozdrapać, pokaleczyć, zer- חָמָם (חָמָם) kratzen, verwunden חָמָם חָמָם.

naganiacz osłów- Esel- חֲמֹר * וְ
 treiber (הסכסך) ; חֲמֹר-גַּמְלָא *
 pełen sprzeczności, (בדעותיו)
 widerspruchsvoll.

utrudnienie, Er- חֲמֹרָא * וְ
 schwerung ; surowość, Stren-
 ge.

materyalny, materiell ; חֲמֹרִי * ח'
 cielesny, körperlich.

materyalizm, Materia- חֲמֹרִיּוּת * וְ
 lismus.

zaczerwienić się, za- חֲמֹרֵם * ע"ע
 rumienić się, rot werden ;
 gorzeć, erhitzt sein.

trzoda חֲמֹרָת * נ' (אורחת-חמורים)
 osłów, Eselhürde.

łączyć szeregi, die Glie- חֲמֹש * פ"י
 ; (חֲמֹשִׁים) der schließen
 ; uzbrajać, bewaffnen
 składać w pięć części, befünf-
 ten ; podzielić na pięć czę-
 ści, in fünf Teile teilen.

pięć, חֲמֹש (נ) חֲמֹשָׁה (ו) ש"ט
 fünf.

piąta część, Fünftel ; חֲמֹש * ו'
 pię- ; do, Schenkel
 חֲמֹשָׁה ; cioksiąg, Pentateuch
 pięć ksiąg Moj- חֲמֹשֵׁי-תוֹרָה *
 żeszowych, fünf Bücher Mosis.

oksyd, Oxyd חֲמָצָה * ו'
 חֲמָצִי * ח' ; kwaśny, sauer ; יסוד-
 חֲמָצִי * ח' kwas, Sauerstoff (ראה
 חֲמָצִין).

חֲמָצִין * ו' tyran, Tirann (בְּן-
 חֲמָצִין) ;
 kwas, Sauer-⁰ (בכימיה) ;
 stoff.

powracać, zawracać, חֲמֹק * ע"ע
 umkehren ; umykać, entwi-
 חֲמֹק * ע"ע (דו"ר חֲמֹק עבר) ;
 uganiać się, sich heruntreiben.

pienić się, schäumen ; חֲמֹר * ע"ע
 (חֲמֹר חֲמֹרָה) osmolić, auspichen
 •być trudnym ; (בְּחֹר וּבְחֹרָת)
 ciężkim, schwer sein
 nagromadzać, häufen ; (חֲמֹר)
 (חֲמֹר * ע"ע) ;
 dzić, gonić, poganiać, treiben
 (חֲמֹר חֲמֹר * ע"ע) ;
 utrudniać, erschweren ; być
 surowym, streng sein.

żywica ziemna, Erdharz ; חֲמֹר * ו'
 asfalt, Asphalt.

חֲמֹר * ו' wino, Wein

חֲמֹר * ו' glina, Lehm ; lak, Siegel-
 חֲמֹר * ו' ; lack, gruda, Haufen
 nazwa miary, Maß- (מטרות-היבש)
 name ; materyał, Material ; c'a-
 ło, Körper.

nie, Erziehung.

wychowawczy, peda- חנוכי' ת
gogiczny, erzieherisch, päda-
gogisch.

błaganie, Flehen וי חנוני'

miłościwy, gnädig ת חנון

kramarz, Krämer וי חנוני'

kramarka, handlarka, וי חנונית'
Krämerin ; przekupka, Verkäu-
ferin.

drobna sprzedaż, dro- וי חנוניות'
bny handel, Kleinkrämerei.

obluda, Heuchelei ; po- וי חנופה'
chlebstwo, Schmeichelei.

חנוק' ר' חניקה'.

litość, Erbarmen וי חנות'

spizarnia, skład, Vorrats- וי חנות'
kammer ; •kram, buda, Kram-
laden, Bude.

przyprawiać, würzen פ"י חנט'
balsamo- ; (התאנה הנטה פניה')
wać, einbalsamieren ; •pu-
szczać pączki, Knospen trei-
ben.

puszczanie pą- וי חנטה'
czków, Knospen treiben ; doj-
rzewanie, Reifwerden.

spokój, Ruhe ; stacya, וי חניה'
postój, Station, Lager.

חמשי ר' חמישי.

pięćdziesiąt, fünfzig ש"מ חמישים'
wąz skórzany, parciany, וי חמת'
Schlauch.

kobza, dudy, וי חמת-חלילים'
Dudelsack.

dla, by, wegen ; מ"י חמת'
przez, durch ; wślad, wsku-
• (מחמת-אונם") tek, infolge

łaska, wzgląd, Gunst ; po- וי חן'
; wab, wdziek, Reiz
; drogi kamień, Edelstein
powabna kobieta, an- וי חן'
podobać חן מוצא ; mutige Frau
; się, gefallen וי חן'
מקבילים.

dzięki ! danke ! חן תה"פ

uro- וי חנגא'
; taniec, Tanz וי חנגא'
czystość, Fest.

חנדל' וי (מין דלועין, הנמצאים בארצות-
kolokynthus, Kolokinte (המורה)
obozować, stanąć obo- ע"ע חנה'
zem, lagern ; spoczywać, ru-
zachód słońca, חנות-היום ; hen
Sonnenuntergang.

mumia, Mumie וי חנוט'

przyzwyczajenie, Ge- וי חנויה'
wöhnung ; inauguracya, Einwei-
• wychowa- ; (רי חנוכה) hung

ska, Makkabäerfest.
 darmo, לְחַנֵּם (אֶל-הַנֶּם, לְחַנֵּם) תהי"ם,
 bezpłatnie, unentgeltlich ; nie-
 potrzebnie, nadaremnie, nutz-
 los ; niezastużenie, unver-
 pient.
 kamienny grad, Hagel- חֲנִמֶּל ו'
 stein ; szron, der Reif.
 ułaskawić, begnadigen ; חֲנֵן פ"י
 być skłonnym, geneigt sein ;
 być po- חָן-הָן darować, schenken
 żałowania godnym, bedauerns-
 wert sein (מֵה נְחִימָה קָבִיא לְךָ
 żałować kogo, חֲנִין ; חֲנִין
 חֲנִין bedauern ; kochać, lieben ;
 błagać, anflehen, bitten חֲנִין
 powabny, an- חֲנִין ת' (מלא חן)
 mutig ; sympatyczny, simp-
 thisch,
 udawać, heucheln ; być חֲנִי פ"ע
 znieważanym, entweiht wer-
 pochlebiać, schmei- חֲנִי-חֲנִי ; den
 cheln ; znieważać, sponiewle-
 rać, entweihen חֲנִי-חֲנִי
 חֲנִי-חֲנִי.
 obłudny, heuchlerisch חֲנִי ו'
 obłudnik, Heuchler ; pochleb-
 ca, Schmeichler.
 חֲנִי-חֲנִי ר' חֲנִי-חֲנִי.
 dławić, dusić, wūr- חֲנִי-חֲנִי פ"י

balsamowanie, Einbal- חֲנִיטָה ו'
 samierung.
 młody wo- חֲנִיטָה ו' (מלומד-מלחמה)
 jownik, junger Kämpfer ; wy-
 (חלמירו)⁰ ; chowanek, Zögling
 של בעל-מלאכה. של רוקח ועוד)
 terminator, Lehrling.
 przydomek, Beinamen ; חֲנִיטָה ו'
 uczennica, pensyonarka, Schü-
 lerin, Pensionärin.
 dziąsła, Zahnfleisch ; חֲנִיטָה ו"ר
 szczęki, Kinnladen.
 oszczędność, ochrona, חֲנִינָה ו'
 Schonung.
 חֲנִיטָה ו' ר' חֲנִיטָה.
 oduszenie, Erwürgung חֲנִיטָה ו'
 (ר' חֲנִיטָה).
 dzida, oszczep, Spieß, Lanze חֲנִיטָה
 przyzwyczajając, gewöh- חֲנִיטָה פ"י
 nen ; poświęcić, einweihen ;
 * חֲנִיטָה ;⁰ wychowywać, erziehen
 być poświęca- חֲנִיטָה ; חֲנִיטָה-
 nym, eingeweiht werden ;
 być wychowywanym, erzogen
 werden.
 poświęcenie, inaugura- חֲנִיטָה ו'
 cya, Einweihung ; odnowie-
 nie, Erneuerung ; (חנ החשמונאים)
 uroczystość Makabeuszow-

hung.
 pobożna kobieta, fromme **חַסִידָה**;
 miłościwa, gna-; (רַי חַסִיד) Frau
 ; (**כִּלְהָ נָאָה וְחַסִידָה**)
 artery, (הגיד, שממנו מקוים דם)
 skąd się krew puszcza, Wene
 des Aderlasses.
 przopaść, szczelina, **חַסִיחַ**;
 Bergschlucht.
 kaganiec, nagebek, Maul-**חַסִים**;
 (**בַּפֶּה בְּחַסִים שְׁלָה**).
 zamykanie, Verschlies-**חַסִים**;
 sen; wzmacnienie, Stärkung;
 stal, Stahl.
 umniejszenie, Vermin-**חַסִיר**;
 odejmowa-⁰ (בהשבון); derung
 nie, Substraktion.
 ochrona, Schutz **חַסוּת**;
חַסִיד תי pobożny, fromm (תואר)
 miłościwy, łaskawy, (לאֱלֹהִים)
 (⁰מחויק בשמח החסידות)
 chasyd, Chasid.
 bocian, Storch **חַסִידָה** נִי
 pobożność, Frömmig-**חַסִידוּת**;
 chasy-⁰ (שמח כח החסידים); keit
 dyzm, Chasidismus.
 szarańcza, **חַסִיל** (מִין אֲרֵבָה)
 Heuschrecke; chrząszcz, chra-
 bąszcz, Käfer.

gen; •dręczyć, znęcać się,
 udławić **חַתְּחֹק**, **חַתְּחֹק**; quälen
 się, sich erwürgen; męczyć
 się, sich ergrämen.
 (**חַתְּחֹק** וְי (אהת מארבע מיתות בית-דיון))
 uduszenie, udławienie, Erwür-
 gung (**רַי חַתְּחֹק**).
 ; duszący, Erstickender **חַתְּחֹק** תי
 azot, gaśnisz, Stick-**חַתְּחֹק**
 stoff.
 ; azot, Stickstoff (**בְּחַיִּמָּה**) וְי
 dzierzba, srokosz (**מִין עוֹרֵי**)
 (**Lanius collurio**), Würger.
 sałata, Salat **חַסִיא** וְי (מִין יֵרֵק)
חַסִיא וְי **חַסִיא**, **חַסִיא** תי
 Boże, Gott bewahre.
 lżyć, zelżyć, beschimp-**חַסִיא**
 być pobożnym, **חַתְּחֹק**; fen
 fromm sein; •być nabożni-
 siem, scheinheilig sein, fröm-
 meln.
 łaska, Gnade; wzgląd, וְי **חַסִיא**
 Gunst; dobrodziejstwo, Wohl-
 tat; hańba, ohyda, Schmach,
 Schandtät.
 chronić się, sich **חַסִיא** (בִּי)
 schützen; zawierzać, zaufać,
 vertrauen.
 złorzeczenie, Schmä- **חַסִיא** וְי

mocno się zamykać, fest zugemacht werden ; być hartowanym, gehärtet werden.

być chronionym, חֶסֶן פִּיח (חסן) ; bewahrt werden imuni- (סחלה על ידי הרכבה) ; zować, immunisieren.

ochrona, Schutzwehr ; חֶסֶן ז' ; moc, Macht nieczesany len, ungehechelter Flachs.

mocny, stark חֶסֶן ת' ; skorupa, cze- חֶסֶף ז' ; rep, Scherbe.

liszaj, Flechte חֶסֶפֶת ז' ; ustawiać w warstwy, חֶסֶפֶס פִּיח ; nakładać, aufschichten złożony z warstw, aus Schichten, blätterig ; *szorstki, dziki, rauh, holperig.

brakować, fehlen ; חֶסֶר פִּיח ; ubywać, abnehmen ; czuć braki, niedostatek, Mangel leipozbawić kogo cze- חֶסֶר ; den go, entbehren lassen ; umniejszać, geringer machen ; *odejmować, umniejszać, vermindern, abziehen.

pozbawiony, entbehrend חֶסֶר ת'

kara- חֶסֶל-הַבֵּית ז' (מין רמש) ; czan, prusak, Hausschabe.

zatykanie (pyska), Ver- חֶסֶימָה ז' ; stopfung (des Mundes).

mocny, mächtig ז' חֶסֶן ; chrząstka, Knorpel ז' חֶסֶסָה ; (*אָנְוִי מְנַפֶּסוֹת בְּחֶסֶסָה).

chrzętka, Knorpel ז' חֶסֶסָה ; bedłka czonkowa, (שם בללי לכל הצמחים הבצלויים) ; ziele czonkowe, Lauchgewächse.

oszczędzać, o- חֶסֶךְ ז' ; chraniać, verschonen חֶסֶךְ ז' ; *עָלִיו הַתְּיֹב"ה ר' חֶשֶׁךְ.

oszczędność, Sparsam- חֶסְכּוֹן ז' ; keit ; *ekonomia, Ökonomie.

oszczędny człowiek, חֶסְכָּן ז' ; sparsamer Mann.

objadać, zerfressen חֶסֶר פִּעוּי ; *kończyć ; (יִחְסְלוּנוּ הָאֲבָה) ; się, sich endigen.

zamykać, zakrywać, ver- חֶסֶם פִּיח ; schließen ; zamykać, zagra- dzać, absperren ; zatykać gę- bę, den Mund verstopfen ; mocno zamykać, fest zuma- być zatkanym, חֶסֶם ; chen stalić, חֶסֶם ; verstopft werden *הִתְחַסֵּם ; hartować, stählen

baldachim, Himmelbett, חֶפֶה נִי
Trauhimmel; ⁰uroczystość ślu-
bna, Trauung.

płoeha, (מסרק של אורנים) נִי
przybijaczka, Weberkamm.

pokrywa, Decke ; חֶפֶי"י נִי
wierzch, powłoka, nawłoczka,
Überzug.

palisada, Palisade, Pfahl- חֶפֶוּףָה נִי
zaun.

חֶפְזָרָה נִי (הספחה, הגדל שנית אחרי
potraw, otawa, קציר השחת)
Grummet ; rów, Graben
(חֶפְזָרָה מִלְאָה נְחָשִׁים וְעֶקְרָבִים").

חֶפְזִישׁ נִי (חֶפְזִישׁ נִי
szukanie, Suchen) (רִי)
חֶפְזִישָׁה נִי (ביחוד חֶפְזִישָׁה בְּתוֹרָה
badanie, śle- שבכתב אצל הקראים)
dzenie, Forschung.

חֶפְזִישִׁית נִי (מִיִן שֶׁרֵץ קָטָן)
czarny chrząszcz, schwarzer Käfer.

חֶפְזוֹ מִ"ע
spieszyć się, sich be-
przerażać się, be- חֶפְזוֹ ; eilen
stürzt sein ; spieszyć, eilen.

חֶפְזוֹן נִי (חֶפְזוֹן נִי
pośpiech, Eilfertigkeit)
חֶפְזִינָה נִי
nabieranie garścią, Handvol|nehmen.

חֶפְסָה נִי (חֶפְסָה נִי
woreczek, Säckchen ;
⁰pakiet, Packet.

חֶפְסָה נִי
przykrycie, Bedecken ;

חֶסֶר-לֵב ; brakujący, fehlend
głupiec, Narr ; bezduszny,
bez chleba, חֶסֶר-לֶחֶם ; herzlos
brotlos.

חֶסֶר, חֶסֶר נִי
brak, niedostatek, Entbehrung ; potrzeba, nędza,
Not ; niedostatek, Mangel.

חֶסֶר נִי (במשחק הקלפים)
labet, ćwik (w grze), Unterstich (im
Kartenspiel).

חֶסֶרֶן נִי
niedostatek, błąd, Man-
gel, Fehler ; szkoda, strata,
חֶסֶרֶן נִי ; Schaden, Verlust
strata pieniężna, Geldverlust.

חֶסֶרֶן נִי
niewinny, unschuldig
חֶסֶרֶן נִי (של פותחה)
czop, jęczyzek, Zapfen, Türangel
(שני המפתח) ;
zębki klucza, Zähne am Schlüs-
selbarte.

חֶסֶרֶן נִי (חֶסֶרֶן נִי)
port, przysłań, Ha- fen, Port.

חֶסֶרֶן נִי (חֶסֶרֶן נִי)
przykrywać, bedecken
חֶסֶרֶן נִי ; חֶסֶרֶן נִי ;
wymy- ślać, erdichten.

חֶסֶרֶן נִי (חֶסֶרֶן נִי)
pokrywać, bedecken
być po- חֶסֶרֶן נִי ;
krytym, bedeckt werden ;
חֶסֶרֶן נִי
pokrywać, überziehen ;
חֶסֶרֶן נִי (חֶסֶרֶן נִי)
ubarwić, beschönigen.

Kostbarkeit; sprawa, Sache.
 ziemny orzech, (מין עץ) חפצה
 podziemek, Erdruß.
 kopać, graben, wykopy- חפר
 wać, wyszukiwać, ausgra-
 (ויחפרה) ben, heraussuchen
 wysłedzić, pójść; (ממטמוגים)
 na wywiady, auskundschaft-
 (ויחפרו לנו את הארץ).
 חפרה י חפירה.

zblednąć, erblassen; חפר
 wstydzic się, sich schämen
 (יבשו ויחפרו); חפר=חפר
 spowodować zblednięcie, er-
 blassen machen; zawstydzać,
 (בין מביש ומחפיר).
 חפרפרה. חפרפרת י (מין שרץ החומר
 kret, Maulwurf) בקרקע
 szukać, suchen; śledzić, חפש
 przeprowadzić śledztwo, un-
 być przesu- חפש; tersuchen
 kiwanym, durchsucht werden;
 być poszu- חפש; חפש=חפש
 kiwanym, gesucht werden;
 udawać, sich verstell- חתחפש
 len; przemieniać się, umg-
 (חתחפש) wechselt werden-
 רבושי).

odszukanie, Aufsuchen י חפש
 חפש; uwalniać, befreien י חפש

mycie głowy, Kopfreinigung;
⁰kolec, Zacken.
 kopanie, das Graben; י חפירה
 wykopalina, Ausgrabung.
 szukanie, Suchen י חפירה
 soklet, Soklet (מין דג) י חפירה
 nabierać pełną garścią, י חפירה
 (חפן מלא) Handvoll nehmen
 חפניו).
 pełną garścią, י חפנים וי;
 handvoll.
 sługa kąpielowy, Bade- י חפן
 (הבלין הספר והחפן).
 pokrwać, be- חפה (על-)
 decken; ociemniać, zasłaniać,
 schirmen; *myć głowę, den
 (חפה) Kopf reinigen
 ראשו).
 świerzb, świerzbia- י חפסית
 czka, Krätze.
 pragnąć, (נפ עם ב-) חפין
 verlangen; być skłonnym, g-
 nigt sein; rozciągać się,
 (יחפין ונבו).
 pragnący, begehrend; י חפין ת'
 (בנפש) skłonny, geneigt
 חפצה).

pragnienie, Verlangen; י חפין
 rzecz, Ding; drogocенność,

drzewostwo, dzierstwo, Kies.
 wolna prze- **חָצֵץ** * ז' **חֲצֵצָה** * נ'
 strzeń, Zwischenraum.
חֲצֵצֵר * פ"ע ר' (חצר) **הַחֲצִיר**.
 trąba, Trom- **חֲצֵצְרָה** * חֲצֵצְרָתָא * נ'
 peie.
 kamienie, **חֲצֵצְתָא** * נ' (מחלת-האבן)
 żółc'owe (choroba), Stein-
 krankheit.
 trąbić, blasen, **חֲצֵצֵר** * פ"ע
 .(חצר) **הַחֲצִיר** * פ"ע (מחצרים בהצטרות).
 dwór, podwórze, Hof; **חֲצֵר** * ז' ו"ג
 płat **חֲצֵר-הַקֶּבֶר** * ; wieś, Dorf
 w wątroby, Lebernetz, Lap-
 pen um die Leber.
 cmen- **חֲצֵר-מֹת** * ז' (בית-הקברות)
 tarz, Friedhof.
 dworzanin, Hofmann, **חֲצֵרְנִי** * ז'
 Höfling.
חֵק * ר' חֵיק.
 prawo, Gesetz; przezna- **חֵק** * ז'
 czona miara, bestimmtes Maß;
 granica, przedział, Grenze;
חֵק * ז' *
 prawidło, Regel.
 nadmiernie, über- **חֵק** * ז' *
 mäßig.
 rysować, zeichnen; **חֵק** * ז' *
 (מֵיֶשֶׁר עַל
 *naśladować, nach-; **חֵק** * ז' *

חֲצִי * ר' חֵין.
חֲצִיפּוֹת * ר' **הַחֲפָה**.
 parapet, Scheidewand; **חֲצֵצָה** * נ'
 ogrodzenie, Scheidung.
 trawa, Gras; mech, **חֲצִיר** * ז'
 (Moos „חֲצִיר-גִּנּוֹת”); (מין ירק)
 fasola, Fisole, Bohne
 (ראה) **חֲצֵר**.
חֲצֵלָת * ר' **מִחֲצֵלָת**.
חֲצֵן * חֲצֵן * ז' **חֲצֵן** * ז'
 poła (u sukni), Schoß (am Kleide).
 bezczelnie **חֲצֵף** * פ"ע **חֲצֵפָה** *
 postępować, sich erfrechen
 (מחצפין אתם” * כל המחצפה
 פָּנִיו”).
 bezczelność, bezwsty- **חֲצֵפָה** * נ'
 ność, Frechheit, Unverschäm-
 heit.
חֲצִין * פ"י **חֲצִין** * פ"י
 rzędami, w szeregach, in Rei-
 hen; *ogradzać, oddzielać,
 (בית שחצצו) **חֲצִין** * פ"י
 puszczać **חֲצִין** * פ"י
 strzały, Pfeile schleudern;
 czyścić zęby, Zähne reinigen
 (אין מחצצין בה את השנים”);
 być przymierzonym, zu-
 gemessen sein.
חֲצִין * ז' **חֲצִין** * ז' (חֵין);

(חֲקַק) שְׁבַקְעַת Einschnitt
 (שְׁבַקְרָה) *
 חֲקַק וְיִשְׁבַּקְעוּ שְׁלֻעָן, Grubelei חֲקַקְיָה *
 חֲקַקְיָה *
 חֲקַקְיָה וְיִרְטוֹנִיק, Graveur חֲקַקְיָה
 חֲקַקְיָה וְיִרְטוֹנִיק, Graveur חֲקַקְיָה
 badać, forschen ; wywia- חֲקַקְיָה
 חֲקַקְיָה ; dywać się, ausforschen חֲקַקְיָה
 być wysłedzionym, erforscht חֲקַקְיָה
 חֲקַקְיָה = חֲקַקְיָה ; werden חֲקַקְיָה
 wysłedzenie, Erforschung ; חֲקַקְיָה
 punkt końcowy, Endpunkt ; po- חֲקַקְיָה
 חֲקַקְיָה) stanowienie, Beschluß חֲקַקְיָה
 חֲקַקְיָה *
 חֲקַקְיָה, Forscher ; myśli- חֲקַקְיָה
 ciel, Denker. חֲקַקְיָה
 חֲקַקְיָה, Forscher ; dok- חֲקַקְיָה
 tryner, Doktrinär, חֲקַקְיָה
 filozofowanie, Philo- חֲקַקְיָה
 sophisterei. חֲקַקְיָה
 חֲרֵב רֵי חֲזֵר. חֲרֵב רֵי חֲזֵר.
 חֲרֵב רֵי חֲזֵר (רֵי חֲזֵר). חֲרֵב רֵי חֲזֵר.
 חֲרֵב רֵי חֲזֵר, wysy- חֲרֵב רֵי חֲזֵר
 chać, austrocknen, versiegen ; חֲרֵב רֵי חֲזֵר
 być opustoszo- חֲרֵב רֵי חֲזֵר
 nym, verwüstet חֲרֵב רֵי חֲזֵר
 werden ; zburzyć, zerstören ; חֲרֵב רֵי חֲזֵר
 być opusto- חֲרֵב רֵי חֲזֵר
 szonym, zerstört werden ; być חֲרֵב רֵי חֲזֵר
 zniszczonym, vernichtet wer- חֲרֵב רֵי חֲזֵר
 być חֲרֵב רֵי חֲזֵר ; (חֲרֵב רֵי חֲזֵר) den חֲרֵב רֵי חֲזֵר

śledzić (על-) ; ahmen חֲקַקְיָה
 za kimś, nachspüren, verfol- חֲקַקְיָה
 gen. חֲקַקְיָה רֵי חֲקַקְיָה
 naśladownictwo, Nach- חֲקַקְיָה
 ahmung. חֲקַקְיָה
 badanie, śledztwo, Un- חֲקַקְיָה
 tersuchung. חֲקַקְיָה
 rytownictwo, Eingra- חֲקַקְיָה
 vierung. חֲקַקְיָה
 badanie, Forschung ; חֲקַקְיָה
 wyszukanie, Aussuchung ; חֲקַקְיָה
 °spozostwienie, Betrachtung. חֲקַקְיָה
 חֲקַקְיָה * חֲקַקְיָה * חֲקַקְיָה
 pole, Feld חֲקַקְיָה *
 ziemianin, Landmann חֲקַקְיָה *
 חֲקַקְיָה * חֲקַקְיָה *
 enema, Klystier חֲקַקְיָה *
 robić komu enemę, dać חֲקַקְיָה *
 enemę, Klystier machen. חֲקַקְיָה
 rysować, (גם עם על-) חֲקַקְיָה *
 חֲקַקְיָה ; malować, malen ; חֲקַקְיָה
 rytować, gravieren ; wydra- חֲקַקְיָה *
 być חֲקַקְיָה ; żać, aushöhlen חֲקַקְיָה
 wydrażanym, ausgehöhlt wer- חֲקַקְיָה
 przepisywać pra- חֲקַקְיָה ; den
 wa, Gesetze vorschreiben ; חֲקַקְיָה
 być narysowanym, auf- חֲקַקְיָה
 חֲקַקְיָה ; gezeichnet werden חֲקַקְיָה
 חֲקַקְיָה *
 חֲקַקְיָה * חֲקַקְיָה *
 szpara, wcięcie, Ritze, חֲקַקְיָה

המקדש.

odskoczyć, aufspringen חָרַג מֵע
pasierb, Stief- חָרַגְתִּי בֵּין-חָרְגִי וְ
pa- חָרַגְתָּ; (בֵּת-חָרְגָנָת) *
sierbica, Stieftochter

ojczym, Stiefvater אָב-חָרְגִי וְ
macocha, Stief- אִמַּת-חָרְגָנָת וְ
mutter.

skoczek, pa- חָרְגָל וְ (מִן אַרְבָּה)
sikonik, Heupferd, Grashüpfer.

חרר (אל- לקראתו, אהר-) מ"ע
drzeć, zittern; oburzyć się,
aufgeregt werden; zaniepo-
koić się, sich beunruhigen;
prze- חָרַרְד; spieszyc się, eilen
straszać, z. niepokajać, auf-
schrecken, beunruhigen.

bojaźliwy, ängstlich; חָרַד ה'
gorliwy, eifrig; bogobojny,
ortodoksyj- חָרַדְתִּי; gottesfürchtig
ny, prawowierny, orthodox,
(חָרְדִים לְדַבְרֵי ה') rechtgläubig
strach, Schrecken; drze- חָרַדְתִּי
nie, Zittern; staranność, tros-
kliwość, Sorgfalt.

חָרְדוּן וְ חָרְדוּנָה וְ (מִן לַמָּאָה)
rodzaj jaszczurki, Eidexenart.

musztarda, Senf; gor- חָרְדָּל וְ
czyca biała (Synopsis alba),
zje- (גרין של חררל); Senkorn

wysuszonym, trocken werden;
wysuszyć, austrocknen; חָרַב
zburzyć, zerstören; opusto-
szyc, verwüsten חָרַב-חָרַב;
suchy, trocken; opusto- חָרַב ה'
szony, verwüstet.

suchość, Trockenheit; חָרַב וְ
powsucha, Dürre; opustosze-
; ("עַוְיַת-חָרַב") nie, Verwüstung
żar, znój, Hitze.

szabla, Schwert; siekie- חָרַב וְ
nóż; ("יָתֵן בְּחַרְבוֹתָיו") ra, Axt
rę-; ("חָרְבוֹת-צִוְרוֹת") Messer
kojęść rydla, Griff des Grab-
scheites.

חָרְבָה וְ (מִן סָכִין לַבְצִירַת הַפִּירוֹת)
nóż ogrodniczy, Gartenmes-
ser ("קוֹצֵה אוֹתָן בְּחָרְבָה")

ruina, roz- חָרְבָה (רַי חָרְבוֹת) וְ
walina, Ruine; pustynia, Wü-
ste.

suchy ład, Trockenheit, חָרְבָה וְ
Fest'and.

חָרְבָה וְ חָרְבָה וְ

חָרְבוֹן וְ חָרְבוֹן ("בְּחָרְבוֹנֵי-
קִיּוֹן")

zburzenie, Zer- חָרְבוֹן וְ חָרְבוֹן
störung.

חָרְבוֹן חָרְבוֹן-חָרְבוֹן וְ חָרְבוֹן-בֵּית-

krzak (חרול, חרל ז' (סבך של קוצים) cierniowy, Dornstrauch
חרום ז' (חמסנותם של החילים בימי-
maroderstwo, grabież (מלחמה)
na wojnie, Kriegsrauberei,
Marodieren; bitwa, Schlacht.

o zadartym nosie, stumpf- ח' ת'
nasig.

zadarty nos, Stumpf- ח' ת'
nase.

garki, niedopałki. Kohlen- ח' ת'
gestübe (כמו חרון); ח' ת'
gniew, Zorn.

złorz:czenie, Schmäbung ח' ת'
(דברי-חרופים).

służąca prze- ח' ת' (שפחה) ח' ת'
znaczona d'a męża, für einen
Mann bestimmte Magd.

czyste złoto, gutes ח' ת' (חרוץ)
cepy, ח' ת' (חרוץ); Gold
Dreschflegel (ח' ת').

ostry, scharf; pilny, ח' ת'
fleissig; stanowczy, ent-
schieden.

zębaty, gekerbt, ge- ח' ת'
; zackt ח' ת' (אוט מנוקדת בחיריק).

zgrzyt zębów, ח' ת' (זרק-שנים)
zgrzytanie zębami, Zähneknir-
schen

le musztardowe, Senfkorn
(כמה חררלית).

potok leśny, wodo- ח' ת'
spad, Waldstrom, Sturzbach
(חררלית של ג'מים).

gniewać się, ח' ת' (אף ב') פ' ע'
; sierdzić się, zürnen
gniewac kogoś, Leid tun, ח' ת'
mar- (ב) ח' ת'; verdriessen
(ב) ח' ת' twić kogoś, ärgern
rozpłomie- ח' ת'; ח' ת'
niać, erglügen lassen
אפו בעזמו לחררבו); ח' ת'
zachęcać, pobudzać, an- ח' ת';
ח' ת' (חררלית ח' ת') spornen
rywalizować, rivalisieren; ח' ת'
kładać się, wetten.

chleb sza- ח' ת' (מין עץ ופריו)
rańczny, różki św. Jana, Johan-
nisbrot.

świętojanek, ח' ת' (מין עץ)
Johannisbrotbaum.

sznur pereł, Perlenschnur; ח' ת'
; *wiersz, Vers ח' ת' (שוטה בחרוץ);
wiązka, sznur, Bündel, Schnur.

rym, Reim ח' ת'

stożek, Konus ח' ת'

spalenizna, Brandgeruch ח' ת'
pokrzywa, Nessel ח' ת'

lone miejsce, verbrannte
Stelle.

rozpalać, entzünden תָּרַחַר פּ"י
zapalać, pod- ; (תָּרַחַח רִיב")
żegać, anstecken, anzünden ;
kłócić się, wadzić się, zanken
(וְלֹא תִתְרַחֲרוּ זֶה עִם זֶה").

żałować, poku- פּ"ח התְּחַרַּם
tować, bereuen.

dłóto, Meißel; rylec, Grif- חָרַט ז'
zwykłym pis- בְּחַרְטֵי אֵלֶּיךָ ; fel
mem, mit gewöhnlicher Schrift.

tokarz, Drechsler ז' חָרַטֵם

żał, pokuta, Reue ז' חָרַטָה

dziób, Schnabel חָרְטוּם* (ראה)

pysk, ryj, (פּוֹחַחֲבֵה) ; (מְקוֹר)

szpic buta, Stiefelspitze סַנְדָּל

sekretarz, Geheimschrei- ז' חָרַטֵם

ber ; czarodziej, Zauberer.

gniew, Zorn ז' חָרִי (רָעַף)

siatkowa- y, netzförmig ת' חָרִי

(סֵלִי-חָרִי").

חַרְיֹת, חַרְיֹת ר' חַרְיֹת.

ręczna torebka, Hand- ז' חָרִיט

beutel.

krokosz, (כרוכום מדברי) ז' חָרִיעַ

dziki szafran(polny), (Cartho-

wyzwole- (עבד משוחרר) ז' חָרַר
niec, freigelassener Sklave.

uschnięta ז' חָרֹת (ר' חָרִיֹּת*)
gałąź, konar, verdorrter Ast.

(חָרִיֹּת שֶׁל דָּקָל").

wolność, Freiheit ז' חָרֹת*

szeregować, an- פּ"י חָרַו

reihen ; przekłuwać, prze-
szwać, durchstechen ; ⁰rymo-

zszerego- חָרַו חָרַו*
wać, reimen (מְחַרְוֵי דְבָרֵי-
חָרַו").

חָרַו ז' (כותב חרויים, שאין בהם רוח
rymotwórca, wierszokle- (שירה)

ta, Reimsch ed, Versenma-
cher.

חָרַו ז' (כתיבת חרויים בלי רוח
rymotwórstwo, wierszo- (שירה)

kletstwo, Reimerei, Versen-
macherei.

szakłach ז' חָרַחְבִּינָה* (מין קוז מר)

kruszyna (Rhamnus frangu-
la), Brakendüstel, Männertreue.

oszczerstwo, kłótnia, ז' חָרַחֲרִי

(חָרַחֲרִי- Verleumdung, Gezänk
חָרַחֲרִי").

חָרַחֲרִי ז' (חָרַחֲרִי) rydel, Grabeisen
שֶׁנֶּפְגָּם").

febra po spaleniu czę- ז' חָרַחֲרִי
ści ciała, Brandfieber ; opa-

oranie. Acker; mil- חרִישָׁה נִי
czenie, Schweigen.

głuchota, Taubheit נִי חרִישוֹת *
חרִישֵׁי תִי (רוֹחַ-קָדִים
חרִישֵׁית *).

osmalać, przypiekać, sen. פִּי חרֶף *
חרֶף; gen, rösten חרֶף *
być osmalonym, przy- חרֶף-
piekanym, versengt werden.

rama u okien, חרֶף (חרֶפִים) נִי
Fensterrahmen; luka, szpara,
Luke (בֵּין חלּוֹן לְחֶרֶף *).
חרֶף רִי חרֶף.

poświęcać, weihen; zni. פִּי חרֶם *
weczyć, vertilgen; wysuszyć,
austrocknen; wykłąć, in den
być zni- חרֶם; Bann legen
szczonym, vernichtet werden;
być wykłątym, in den Bann
gelegt werden.

zagłada, Ausrottung; חרֶם חרֶם *
poświęcone, Geweihtes; sieć,
Netz; wykłąć, kłątwa, An-
athem, Bann.

rozbójnik, חרֶם * (שׁוֹדֵד רֹצֵחַ)
; (לְהֶרְגוֹן וּלְחַרְמוֹן *) Räuber
(רֵיב) rybak, Fischer (חרֶמִי-
טַבְרִיה *).

siew, חרֶמֶשׁ *
siew, Sichel

mus tinctorius), Saflor, wil-
der Safran.

חרִיף * תִי (סָבִין) ostry, scharf
חרִיף * (פְּרִפְלֶת חרִיפה *);
prze-
myślny, przenikliwy, scharfsin-
ma- (חרִיפֵי דְפּוֹמְבֵדוֹת *);
jący kurs, pokupny, gangbar
(פְּסָף חרִיף *).

przenikliwość, by- חרִיפּוֹת * נִי
strosć, Scharfsinn; ostrosć,
Schärfe; siła, moc, Stärke.

cep, Dreschflegel; *rów, חרִיץ *
kawałki חרִיצֵי-הַחֶלֶב *; Graben
scra, Käsestück.

podpasze, pazucha, חרִיצָה * נִי
Achselhöhle.

zaostrenie ję- חרִיצַת-לָשׁוֹן * נִי
zyka, Zuspitzung der Zunge.

pilność, Fleiß נִי חרִיצוֹת *
wcięcie, zacięcie, Ein- חרִיק * וִי
schnitt.

karb, Kerbe; irzeszcze. חרִיקָה * נִי
(רִי) nie, skrzypienie, Knistern
חרִיק *).

dziurka, Löch. חרִיר * וִי (חור קטן)
lein; uszko igle, Nadelöhr.

czas חרִיש * וִי (עת חרישת השדה)
orania, Pflügezeit; oranie,
Pflügen.

de ; ohyda, złorzeczenie,
Schmähung, Schimpf.

חֲרָפָה* ר' חֲרִיפִית*
חֲרָפִי* נ' (מִן עֵיף)
Zeisig.

ostrzyć, schär, (גם עם ל-) פ"י
fen; rozstrzygać, entscheiden;
+nadcinać, zacinać, einschnei-
być postanowio- ; den חֲרִיץ ;
nym, beschlossen sein; być
nadcinanym, eingeschnitten
werden.

wcięcie, zacięcie. Ein- חֲרִיץ* ו'
schnitt ; zagłębienie, Vertief-
fung.

kajdany, okowy, Fes. חֲרָצְפָה נ'
seln, Kette ; przymus, gwałt,
Zwang.

jądro, ziarnko, נ' חֲרָצֵן ו'
Fruchtkern.

trzeszczeć, (שָׁנִים עלי-) פ"י חֲרַק
skwierczeć, knirschen ; *ro-
bić ząbki, Kerben, Zacken ma-
chen (ר' חֲרוֹק*).

palic się, gorzeć, bren- חֲרַר פ'ע"י
nen ; żarzyć się, glühen ; *prze-
łur (חֲלוֹר) dziurawiać, durchlöchern
שֶׁתְּרַוְוֶה מִים אוֹ שֶׁרָצִים* ; החֹר
być opalonym, versengt wer-
den (עֲצָמוֹתַי בְּמִקְדַּח נְחָרוֹ)

słońce, Sonne ; ו' חֲרָם (חֲרָם)
strup, ciemieniucha, Schorf ;
חֲרָשׁ* (ר') *skorupa, czerep, Scherbe

gliniane naczynie, ו'ר כְּלֵי-חֲרָם*
irdenes Geschirr.

חֲרָם* ו' garncarz, Töpfer (ר')
קָדָר*.

gliniane naczynie, ir- חֲרָסִית נ'
denes Geschirr ; *gлина garn-
carska, Töpferlehm.

brama garncar. ו' שַׁעַר-חֲרָסִית ו'
ska, Töpfertor.

חֲרָסִית* נ' חֲרָסִית מיני פרות כתושים
ובלולים בחומין, שבה מטבולים
ירקות שונים, ביחוד בלילי הפרד של
פסח.

łżyć, schimpfen; (גם עם ב') פ"י חֲרַף
przezimować, überwintern ;
gniewne oblicze, חֲרוֹפֹת*
שָׁפָה* ; zorniges Gesicht
; חֲרוֹפָה, -נְחָרְפֹת* ר' חֲרוֹפָה*
חֲרַף ; łżyć, schimpfen ; תִּרְף-
נָפֶשׁ ; narazić się na niebez-
pieczeństwo, sein Leben preis-
geben.

חֲרַף ו' חֲרַף ו' חֲרַף ו' חֲרַף ו'
zima, Winter ; [; בימי-חֲרַפִּי
w dnjach mocy mojej, in den
Tagen meiner Stärke.

חֲרָפָה (ר' חֲרָפֹת) נ' wstyd, Schan-

ślęczenie, חֲשׂוֹן (חֲשׂוֹנוֹת) וְ
Grübeleien.

myśliciel, Denker וְ חֲשׂוֹן

zimne wyrachowanie, חֲשׂוֹנוֹת וְ
kalte Berechnung.

podejrzawać, חֲשׂוֹן (גַּם עִם בֵּ- פִּיעַ)
być po- חֲשׂוֹן; verdächtigen
dejrzywanym, verdächtig wer-
den חֲשׂוֹן = חֲשׂוֹן; den

podejrzenie, Verdacht וְ חֲשׂוֹן

podejrzliwy, niedowie- חֲשׂוֹן וְ
rzający, mißtrauisch.

podejrzliwość, miß- חֲשׂוֹנוֹת וְ
trauisches Wesen.

milczeć, schweigen; spo- חֲשׂוֹן
kownie się zachowywać, sich
ruhig verhalten חֲשׂוֹן = חֲשׂוֹן;
nieszczęście, schweigen machen (ל-)

poważany, ge- (נִכְבָּד) חֲשׂוֹן
achtet; ważny, wichtig;
podobny, równy, ähnlich,
gleich (חֲשׂוֹנוֹת כְּמֵת).
obrachowanie, Berech- חֲשׂוֹן וְ
nung (חֲשׂוֹן-חֲשׂוֹן).

podejrzany, ve- dächtigt חֲשׂוֹן
חֲשׂוֹן חֲשׂוֹן וְ חֲשׂוֹן
bezdzietny kinder- חֲשׂוֹן-בְּנֵי חֲשׂוֹן
los.

חֲשׂוֹן, מִחֲשׂוֹן וְ שֵׁם הַחֲדָשׁ הַשְּׂמִינִי

rytować, wyryć, gra- חֲרָת וְ
חֲרָת; vieren, eingraben
być wyróżnionym, ein- חֲרָת
gegraben sein.

czernić, Schwärze; atra- חֲרָת וְ
ment, Tinte (חֲרָת כְּחֲרָת).

tajemnica, Geheimnis; חֲרָת וְ
cisza, Stille (חֲרָת שְׁבִיחֵי חֲרָת).
tajna komna- חֲרָת-חֲרָת וְ
ta, Geheimhalle.

tajnie, tajemnie, חֲרָת- חֲרָת וְ
heimlich; cicho, leise.

myśleć, denken; ujmo- חֲרָת וְ
wać się czego, für etwas hal-
ten; poważać, achten; obli-
być חֲרָת; czać, berechnen
liczonym, gerechnet werden;
być poważanym, geachtet wer-
dokładnie wyracho- חֲרָת; den
wać, genau berechnen; ob-
obli- (חֲרָת); myśleć, bedenken
cząć się, obrachować się,
być liczo- חֲרָת; abrechnen
nym, gerechnet werden; brać
ściśle, ostro, genau nehmen
(חֲרָת יִתְחַשְׁבֵּן עִמָּהֶם).

חֲרָת וְ חֲרָת
pas, Gürtel

sprawozdanie, Rechen- חֲרָת וְ
schaft; rachunek, Rechnung;
arytmetyka, Arithmetik.

Finsternis.

kuć, schmieden; roz-חֵשֶׁל * פִּי חֵשֶׁל
 חֵשֶׁל ; miażdżyć, zermalmen
 ostać się, pozostawać, zu-
 ; (כָּפַל הַנְּחִשָּׁלִים) rüćk bleiben
 חֵשֶׁל = חֵשֶׁל *.

krupa, חֵשֶׁל * (שְׁעוּרִים כְּתוּמִת) נִי
 Graupe.

elektryzowanie, Elek-חֵשְׁמִיר * וִי
 triesieren.

aureola, nimb, חֵשְׁמִיר וִי חֵשְׁמִלָּה נִי
 Lichtkreis, Nimbus ; bursztyn,
 Bernstein; elektryczność, Elek-
 trizität.

elektryzować, elektri-חֵשְׁמִיר * וִי
 sieren.

magnat, Magnat; *kardy-חֵשְׁמִיר וִי
 nat, Kardinal.

na-חֵשֶׁן וִי (אֲחֵר מִבְּנֵי הַכֹּהֵן הַגְּדוֹל) חֵשֶׁן
 pierśnik, Brustschild (des Ho-
 hepriesters).

obnażać, entblößen; חֵשֶׁף * וִי
 obłuszczać, abschälen; czer-
 być, חֵשֶׁף * ; pać, schöpfen
 obnażanym, entblößt werden.

chcieć, pragnąć, חֵשֶׁק * (בִּי) חֵשֶׁק
 Lust haben ; *ścisnąć, zusam-
 mendrücken (חֵשֶׁק שְׁפָתַיִם וִי
 skrępować, fest-חֵשֶׁק * ;
 binden.

listopad, אַחֲרֵי נִסּוֹן, בְּעֶרְךְ נּוֹבֵמְבֵר
 November.

nawiązka, obwiązka, Bin-חֵשֶׁךְ וִי
 destab.

חֵשֶׁךְ, חֵשֶׁךְ, חֵשֶׁךְ וִי חֵשֶׁךְ, חֵשֶׁךְ.
 ważność, Wichtigkeit; חֵשֶׁבֹת * וִי
 godność, zacność, Achtbar-
 keit.

małe stado, חֵשֶׁף וִי (עֵרֵר קֶמֶן)
 kleine Herde.

obnażenie, Entblößung חֵשֶׁף * וִי
 kora, Rinde ; (חֵשֶׁפֶת-וֶרֶע *)
 (מִחֲצֵלֶת שֶׁר חֵשֶׁפֶת וְשֶׁר גְּמִי *).

powstrzymywać, zu-חֵשֶׁךְ * וִי
 rückhalten ; oszczędzać, er-
 sparen ; ochraniać, schonen ;
 przestać, przestawać, חֵשֶׁךְ
 (חֵשֶׁךְ) aufhören.

nieokrzesany, ciemny, חֵשֶׁךְ * וִי
 חֵשֶׁכִּים ; nichtvornehm, obskur
 barbarzyńcy, nieokrzesani lu-
 dzie, Dunkelmänner.

ściemnić się, חֵשֶׁךְ * וִי
 zaciemniać, חֵשֶׁךְ ; werden
 ciemniać, verdunkeln, finster
 machen.

ciemność, Dunkelheit, חֵשֶׁךְ וִי
 Finsternis.

ciemność, Dunkelheit, חֵשֶׁכָּה נִי

חַתָּת.
 nieustraszenie, לְבָלִי-חַתָּת תַּהִיִּם —
 unerschrocken.
 rozgrzebywać, grzebać, חַתָּת פִּי
 zgar- ; (חַתָּת אֲשֶׁר) scharren
 niac, zgrzebywać, hinscharren
 (חַתָּתָּךְ וְיִסְתָּחֶה מֵאֵהֶל) .
 חַתָּת־ strach, Schrecken וְיִסְתָּחֶה מֵאֵהֶל
 אֶל־הַיָּם) .
 rznięcie, Schneiden ; חַתּוּף
 nacięcie, wcięcie, Einschnitt
 obrzezanie ; (חַתּוּף בְּבָגְדִים)
 חַתּוּף-הַדְּבַר ; Beschneidung
 dźwięki mowy, Artikuliertheit
 der Rede.
 bandaż, przywiązka, Ban- חַתּוּרִי
 dasche, Verband ; pieluszki,
 pieluchy, Wickelband,
 kot, Kater ; kotka, חַתּוּרִי
 Katze.
 opieczętowanie, Besie- חַתּוּם
 gelung ; koniec, zakończenie,
 חַתּוּם (רִי חַתּוּמָה) .
 wstąpienie w związki וְיִסְתָּחֶה מֵאֵהֶל
 pokrewieństwa, spokrewnie-
 nie, Verschwägerung ; ślub,
 Vermählung.
 niebezpie- חַתָּת (רִי חַתָּתִים)
 czeństwo, Gefahr.

חֶשֶׁק, pragnienie, Lust וְיִסְתָּחֶה מֵאֵהֶל
 חֶשֶׁק וְיִסְתָּחֶה מֵאֵהֶל (בְּאִיֶּמְהֶלָה)
 spica, spry- cha, Speiche.
 חֶשֶׁק וְיִסְתָּחֶה מֵאֵהֶל
 zakochanie, Verliebt- heit.
 חֶשֶׁק וְיִסְתָּחֶה מֵאֵהֶל
 (הַחֶלֶק הָאֲמֻצִי שֶׁל הָאוֹפֶן)
 piasta, Nabe.
 חֶשֶׁק וְיִסְתָּחֶה מֵאֵהֶל
 (וְיִסְתָּחֶה מֵאֵהֶל) przesiać, sieben
 אותו כְּמִין בְּבָרָה ; חֶשֶׁק,
 kapacć, *träufeln
 (חֶשֶׁק מֵאֵהֶל מִיָּם) .
 חֶשֶׁק וְיִסְתָּחֶה מֵאֵהֶל
 zgęszczenie, Ver- (קְבוּץ)
 dichtung ; nagromadzenie, An-
 חֶשֶׁק וְיִסְתָּחֶה מֵאֵהֶל
 sammlung. (חֶשֶׁק מִיָּם) .
 חֶשֶׁק וְיִסְתָּחֶה מֵאֵהֶל
 troszczyć się, (-) פִּי
 חֶשֶׁק וְיִסְתָּחֶה מֵאֵהֶל
 * ; dbać, besorgt sein
 boję się, ich fürchte ; uczuwać
 חֶשֶׁק וְיִסְתָּחֶה מֵאֵהֶל
 ; ból, Schmerz empfinden
 חֶשֶׁק וְיִסְתָּחֶה מֵאֵהֶל
 boli go głowa, er hat Kopf-
 חֶשֶׁק וְיִסְתָּחֶה מֵאֵהֶל
 * (רִי חֶשֶׁק) schmerzen
 חֶשֶׁק וְיִסְתָּחֶה מֵאֵהֶל
 siano, Heu וְיִסְתָּחֶה מֵאֵהֶל
 חֶשֶׁק וְיִסְתָּחֶה מֵאֵהֶל
 obawa, Be- חֶשֶׁק וְיִסְתָּחֶה מֵאֵהֶל
 * ; (חֶשֶׁק מִיָּם) sorgnis
 חֶשֶׁק וְיִסְתָּחֶה מֵאֵהֶל
 wątpliwość, Bedenk-
 חֶשֶׁק וְיִסְתָּחֶה מֵאֵהֶל
 lichkeit.
 חֶשֶׁק וְיִסְתָּחֶה מֵאֵהֶל
 חֶשֶׁק וְיִסְתָּחֶה מֵאֵהֶל
 (וְיִסְתָּחֶה מֵאֵהֶל) strach, Furcht
 חֶשֶׁק וְיִסְתָּחֶה מֵאֵהֶל
 * .
 חֶשֶׁק וְיִסְתָּחֶה מֵאֵהֶל
 rozbity, skruszony, חֶשֶׁק
 חֶשֶׁק וְיִסְתָּחֶה מֵאֵהֶל
 (חֶשֶׁק) zerbrochen
 חֶשֶׁק וְיִסְתָּחֶה מֵאֵהֶל

schnitt.

siekacze, חתכות (שנים) ניר
Schneidezähne (יר חטץ).

obwijać pieluchami, po- חתל
wić w pieluchy, einwindeln,
być obwi- חתל; חתל; wickeln
janym pieluchami, eingewin-
delt, eingewickelt werden.

powłoka, Hülle חתלה

zamykać, verschließen; חתם

ukrywać, verhüllen (סתמים)

podpisać, unter- ; (חתמים)

zeichnen; zapieczętować, ver-

siegeln; kończyć, schließen;

חתם; abonować, abonnieren

być zapieczętowanym, besie-

zamykać, חתם; gelt werden

verschließen; *zapieczętować,

zatrzymy- חתמים; besiegeln

— חתמתם; wać, aufhalten

חתמתם.

חתם חתמת (יר חותם).

spokrewnić się חתן חתנתן

z kimś, sich verschwägern.

zięć, Eidam, Schwieger- חתן

sohn; narzeczony, Bräutigam.

חתן חתנתן

ślub, wesele, Hochzeit חתונה

חתנות ר' חתון.

חתייה *ני zgarnianie, rozgrzebywa-
nie, Scharren (חתיות גחלים)

חתיה *ני odcinanie, Abschnei-
den; kawał, Stück.

חתמה *ני podpis, Unterschrift

zakończenie, Abschluß; sub-

skrypcya, Subskription; abo-

nement, przedpłata, Abonne-

szeroka bro- חתימת זקן

ment da, Vollbart.

חתמת (יר) *ני podpis, Unter-

schrift.

חתירה *ני podkop, mina, Mine

przełom, Durchbruch.

חתית *ני strach, Schrecken

חתך *פי ciąć, rząść, schneiden;

rozstrzygać, entscheiden; for-

mułować, formen (גוף שאינו

חתך) jasno się wyrażać, klar;

(חתך בשפתיו) aussprechen

być rozstrzyganym, ent-

chieden werden (גחתך על

חמה) *ני -być odcinanym, abge-

rozci- חתך; schnitten werden

nać, zerschneiden; uczynić

dźwięcznym, artikuliert ma-

chen (רשון מחתך) *ני חתחתך

być rozcinanym, zerschnitten

werden.

חתך *ני wcięcie, zacięcie, Ein-

werden ; zatrzązać się, prze-
 rażać się, bestürzt werden
 być roz-החזית ; (וַחֲתוּ נְבוּרִידָ))
 bitym, skruszonym, zerbro-
 ; (וַיַּחֲת אֶפְרַיִם מַעֲסִים))
 chen sein (אֵל תִּירָא))
 bać się, fürchten
 rozbić, zer-חַתַּת ; (וַאֲלֵ תַחַת))
 stra ; (חַתְתָּהּ קִשְׁתוֹתָם))
 brechen (חַתְתֵּנִי))
 szyc, schrecken
 =הַחַתְתֵּנִי (וְהַחַתְתֵּנִי))
 .

niebezpieczeństwo, Ge-חַתַּת וְ
 fahr.

teściowa, Schwieger-חַתְנַת וְ
 mutter.

grabić, rabować, rauben חַתַּף פִּי
 (רִי חַתַּף) .

grabież, rabunek, Raub ; חַתַּף וְ
 rozbójnik, Räuber.

przerwać, prze-חַתַּר (בִּי-אֵל) פִּי
 łamywać, durchbrechen ; pod-
 kopywać, untergraben ; wio-
 słować, rudern ; *przewiercać,
 (לִי חַתַּר לֹא שָׁנִי))
 durchbohren

rozbić się, zerbrochen חַתַּת פִּי ע

ט

roztrwanianie, Ver-טַבּוּעַ וְ
 schwendung.

wzniesienie, Hoeh-טַבּוּר, טַבּוּרָא וְ
 punkt ; pępek, Nabel.

(רִי) piasta, Nabe—טַבּוּרֵהָאֵפֶן וְ
 הַשּׁוֹרָא) .

zarzynać, schlach-טַבַּח, טַבַּחָא פִּי
 ten.

zarzynanie, Schlachten ; טַבַּח וְ
 siekanina, rzeź, Gemetzel ;
 bydło na rzeź (przeznaczone),
 Schlachtvieh.

kucharz, Koch ; rzeźnik, וְ טַבַּח

טָא. האות החשיעית בא"ב ; ט"ס
 wieć, neun.

zamiatać, ausfegen ; טָאטָא פִּי
 wymieść, zmiatać, wegfegen.

dobrze, טובִי תִי ; טובִי, טָאטָא
 gut.

tabu, טָבוּ וְ (חרם אצל הפראים)
 Tabu.

טָבוּחָא רִי טָבוּחָא) .

טָבוּר וְ (מִיָּן כּוּבַע כּאֲרֵץ-הַקֹּדֶם) tur-
 (טָבוּחַי-טָבוּלִים) ban, Turban
 בְּרֵאשִׁיהֶם) .

zanurzanie, Untertau-טָבוּל וְ
 chen ; zamaczanie, Eintauchen.

ślacharz, nurkaczka, (Colymle-
us arcticus, septentrionalis),

Taucher, Tauchente.

utonać, ertrinken ; טבע (ב-) פ"ע

pograżać się, zapadać się,
versinken ; *utopić, versenken,
ertränken ; wryć, wycisnąć,
prägen ; wryć, wtlaczać, ein-
prägen ; ustanawiać, festsetzen

טבע ; (מטבע שטבעו הקמים) ;
uto- טבע ; utopić, ertränken

wyci- טבע ; nać, ertrinken

snąć, wryć, prägen ; wryć,
טבע ; wtlaczać, einprägen

być zanurzonym, eingetaucht
sein ; być ustanowionym, fest-

טבע (גם עם ב-) פ"י ;
tauchen ; kapać się, baden ;

wbić się, sich einprägen.

moneta, Münze ; roz- טבע "וו"נ
טבע (ל"א) głoś, sława, Ruhm, Ruf

żywiół, ; יצא טבעה בעולם (" ;
Grundelement ; (ארבעה טבעים) ;

טבעה של תפלה") ;
forma, Form ; przyroda, Natur ; charakter,

Charakter ; przymiot, Eigen-
schaft.

fizyka, Physik ; טבע-הקמת-
metafi- טבע-מה שאחר הטבע-
zyka, Metaphysik.

kat, Scharf- (תלין) ; Schlächter
richter.

טבח ר' טבח.

kucharka, Köchin ; טבח

morderca, Mörder ; טבח

arzynanie, Schlachten ; טביחה

(ר' טבח).

zamaczanie, Eintauchen ; טביחה

zanurzanie, ; (טבילת-אצבע) ;

ka- ; (טבילה נשים) Untertauchen
panie się, Baden.

utonięcie, Ertrinken ; טביעה

poznawanie po טביעות-עין ;

pierwszem spojrzeniu, erken-
nen durch Blick.

zanurzać się, ein- טביל
tauchen ; kapać się, baden ;

טביל ; *הכשר להבדלת תרומה ומעשר ;
zanurzać się, unterm- טביל

טביל ; *החכר להבדלת תרומה
ומעשר ; טביל, הטביל ;

zanurzać, *הטביל, *הטביל ;
eintauchen, *חזר, taufen

(יזחן המטביל⁰).

טביל ; *י תבואה שלא הורמה ממנה
תרומה ומעשר.

deszczułka, טביל (ר' טביל) ; טביל
Täfelchen ; tablica, Tafel ; stół,

Tisch ; bęben, Trommel.

טביל ; *י nurek, Taucher (טין עוף)

nie, Reinigung; czyste miej-
 ֶשֶׁל (טְהָרוֹ) sce, bloße Stelle

שְׂפָתָיו (").

טְהָרָה רַי טְהָר.

oczyszczenie, Reini-
 טְהָרָה נִי gung.

(כלי למהר בו את האויר)
 wentylator, Ventilator, Lüf-
 תּוּגָה טְהָרוֹת נִי (טְהָרָה למהר בו את האויר)
 tungsvorrichtung.

טְהָרוֹת נִי, שם החלק הששי מששת
 סדריי-המשנה.

טוֹב (גם עם בִּי, מִי, לִי, עִלִּי) פִּיעַ
 być dobrym, gut sein; być

przyjemnym, angenehm sein;
 być wesołym, hożym, (עם לב)

heiter sein (רַי יָטֵב).

dobro, gutes; szczęście, טוֹב וְי
 Glück; cnota, Tugend.

dobry, gut; pożyteczny, טוֹב חֵי
 nützlich.

święto, nroczyść, וְי טוֹב וְי
 Festtag.

przełożeni, przed-טוֹבֵי-הָעִיר וְי
 stawiciele miasta, Vorsteher
 z dobre-בְּנֵי-טוֹבִים; der Stadt
 go pochodzenia, von guter
 Herkunft.

wesoły, fröhlich; do-טוֹבֵי-לֵב חֵי
 broduszy, gutmütig.

urodziwy, hübsch טוֹבֵי-מְרֹאָה חֵי

historya naturalna, יְדִיעַת-הַטָּבַע,
 Naturkunde.

fizyk, טְבַעוֹנִי וְי (חכם בחכמת-הטבע)
 Physiker.

naturalne, natürlich טְבַעוֹנִי חֵי
 naturalność, Natürlich-טְבַעוֹנִית וְי
 keit.

pierścień, Ring טְבַעַת נִי
 otwór odchodo-פִּי-הַטְּבַעַת וְי
 wy, After.

טְבַת וְי שם החדש העשירי אחרי ניסן
 styczeń, Januar בערך

przypiekanie, Aufbraten; וְי טְגוֹן
 marynata, Eingemachtes
 טְגוֹן (" רַי טְגוֹן).

przypiekać, aufbraten, טְגוֹן פִּיעַ
 braten; przyprawiać, mary-
 nować, einmachen.

patelnia, Brat-טְגוֹן וְי (מִין מהבה)
 pfanne.

czysty, rein טְהוֹר חֵי
 być czystym, rein sein; טְהָר פִּיעַ

oczyszczać, reinigen; טְהָר
 uznać kogoś czystym, als
 być oczy-טְהָר; rein erklären
 szczanym, gereinigt werden;
 oczyszczać (הִתְטָהַר) טְהָר
 się, sich reinigen.

czystość, Reinheit; ja-טְהָר וְי
 sność, Lauterkeit; czyszcze-

być zamazanym, übertüncht werden ; *być przyciskanym, = הָטִיחַ ; angedrückt werden przycisnąć, wcisnąć ; מָיַח) andrücken bić, uderzać, schla- ; (בִּרְכִּיו"*) ; (מַטִּיחַ אֶת רֹאשׁוֹ לַפּוֹתֵל"*) gen spółkować, beischlafen (הָטִיחַ אֶת אִשְׁתּוֹ"*) ; (— בְּנִגּוּד ; — דְּבָרִים כְּלִפְּי"*) wyrzucać, czynić, *—) wyrzuty, Vorwürfe machen.

מְחַזְזֵת רַי מְחַזְזֵת.

מִינָרְז, Müller

głos מוּטָו (מִיק ; חְקִי קוֹל הַשּׁוֹפָר) rogu, puzonu, Posaunenschall. naczółek, Stirnband ; מִינָרְזָת נִי מִינָרְזָת (רָאָה) •fylakterya, Filakterie ozdoba głowy, Kopf- ; (תַּפְּלוּן) ; (אֵין אִשָּׁה יֹצֵאת בְּמִטְקַת"*) putz

przędzenie, Spinnen מִינָרְזָת נִי מִינָרְזָת rzucać, הֵטִיל ; מִינָרְזָת schleudern ; wkładać, hinein-oddawać מִינָרְזָת ; legen być rzu- הֵטִיל ; mocz, pissen canym, geworfen werden ; u- (אֵל מְרָאִי) paść, niederstürzen (יָטַל"*) .

zatknąć, zatykać, ver- מִינָרְזָת מִינָרְזָת (טָם טָפַח"*) stopfen מִינָרְזָת.

uprzejmy, życzliwy, טוב־עֵינַי — wohlwollend.

roztropny, vernünftig, טוב־שִׁקֵּל — tig.

dobrze, gut טוב תה"פ

dobra, bogactwo, Güter, טוב וי טוב Reichtum ; dobroć, Güte ; טוב־רֵב ; piękność, Schönheit weselość, Heiterkeit.

wie-הה"פ ; liczny, viel טובָא תי le, viel.

dobroć, Güte ; dobro- טובָה נִי dziejstwo, Wohltat ; szczęście, Glück ; przysługa, Dienstleistung ; podziękowanie, Dank (מִחִיבָה טוֹבָה"*) ; (טוֹבָת־הַנְּאָה) użytkowanie, Nutzniessung ; wbrew jego woli, טוֹבָתוֹ, שָׁלָא בְּטוֹבָתוֹ, wider Willen.

bagnisty, błotny, טובְעָנִי תי (טוֹבְעָנִי וְלֹא יוֹבְשָׁנִי"*) . sumpfig

prząść, spinnen ; טובָה מִינָרְזָת טובָה מִינָרְזָת ; piec, braten się, być przędzonym, ge- (שְׂנִטְטָה) sponnen werden (כַּחוֹמ"*) .

piknik, Piknik טוב־יג' וי

przekreślać, zalepiać, טובָה מִינָרְזָת ; überstreichen, bekleben טובָה

mech, Moos זי טױבײַ
 rzucić, schleudern ; טױה פּײַ
 „בַּמִּטְחָוִי“ strzelać, schießen
 „קִשְׁתִּי“.)

śledziona, Milz זי טױל
 kamień młyński, Mühl-
 stein.

nerki, Nieren ; tajniki זײַר
 serca, geheime Falten des Her-
 zens.

mielenie, Mahlen זי טױגה
 טױן זי רי טױגה.

mleć, mahlen ; rozłuc, טױן
 pozwolić (dać) טױן ; zerstoßen
 טױן קמח ; mleć, mahlen lassen
 powtarzać znane fraze-
 sy, operować znanymi fraze-
 samy, bekannte Phrasen dre-
 schen.

młyn, Mühle זי טױגה
 zęby, Zähne זי טױגה
 zagmatwać się, sich טױגה
 verwirren.

hemoroidy, (מין מחלה) זי טױגה
 Hämorrhoiden.

rodzaj, Art ; charakter, זי טױב
 Charakter ; przymiot, Eigen-
 schaft.

tom, (חלק אחד של ספר) זי טומום
 Band ; lista, spis, Liste.
 טומום רי טומום.

bagnik, tuń. זי טונם = אַטונם זי
 czyk, Thunfisch.

טום פּײַ טום
 „טום“ latać, fliegen
 „טום“ ; קעזן ; קעזן
 wypuścić, fliegen lassen.

טום זי טום
 paw, (שם עוף בעל נוצות יפות)
 Pfau.

טום טום טום (טום-נקבה)
 pawica, Pfau-
 henne.

טוען זי טוען-דיין
 adwokat, Rechts-
 anwalt.

טוף פּײַ טוף
 zalać, überschwemmen
 טוף זי טוף
 forma, Form ; formu-
 larz, Formular ; *kopia, Ko-
 pie.

טור זי טור
 rząd, szereg, Reihe ; *góra,
 Berg.

טורמית זי טור של אנשי צבא
 szwa-
 dron, Schwadron.

טוש פּײַ טוש
 bujać, trzepotać, herum-
 *pomazać ; (רי טום) flattern
 „טוש“ ; טוש זי טוש
 zakreślać, bestreichen
 powalać się ; טוש זי טוש
 splugawić się, sich besudeln
 „טוש זי טוש“.)

טחב זי טחב
 wilgoć, Feuchtigkeit

barwa fioletowa, violette **מִינְוִן**
Farbe.

lot, polot, Flug **נִי מִיָּסָה**
trzpiot, wier- (רוּעַ-הַרוּחַ) **זֵי מִיָּסָן**
cipięta, Flattergeist, Windbeu-
tel.

lekkomyślność, Leicht-**נִי מִיָּסָנוּת**
sinn.

; kropla, Tropfen (טַפָּה) **זֵי מִיָּפָה**
מִ"ק (חֲקוּי קוֹל הַמַּיִם הַמְטַפְטֵפִים)
sącząca się wo- **מִי-מִיָּפָה מִיָּפָה**
da, sickerndes Wasser.

osada koczownicza, **נִי מִיָּרָה**
Zeltdorf; mur opasający mia-
sto, Ringmauer; przybudowa-
"מִיָּרָה" **נִי מִיָּרָה-בְּכֶסֶף**, "מִיָּרָה-
הַתְּנוּרָה".

nowicyusz; Neuling; **זֵי מִיָּרוּן**
rekrut, Rekrut, Neugeworbe-
ner.

początek, debiut, Be-**נִי מִיָּרוּגָה**
ginn, Debüt.

מִיָּת **נִי שֵׁם הָאוֹת הַתְּשִׁיעִית בְּאַלְפ־בֵּית**
הָעֵבְרִי.

występować w pełnym **מִיָּע מִיָּע**
szeregu, szeregami, in Reihe
u- **מִיָּע**; und Glied austreten
(מִקְוֹם) porządkować, ordnen
naradzać **מִיָּע מִיָּע**; **מִיָּע מִיָּע**
się, sich beraten.

nawozić (pole), melio- **מִיָּע**
(=הַתְּמִיב) **מִיָּע**; rieren (Feld)

być nawożonym, melioriert
(**שָׂדֵה שְׁנִיבָה**) werden

nawożenie (pola), Melio- **זֵי מִיָּע**
ration (des Feldes).

wykreślenie, Ausstrei- **זֵי מִיָּע**
chen.

przechadzka, Spazier- **זֵי מִיָּע**
gang.

klej, kit, Tünche, Kutt **זֵי מִיָּע**
smarowanie, tynkowa- **נִי מִיָּע**
nie, Tünchen, Anstreichen.

glina, Ton, Lehm; błoto, **זֵי מִיָּע**
Kot.

otynkować gliną, mit Ton **מִיָּע מִיָּע**
bestreichen,

tytan, Ti- (מִין מַחְבָּה) **זֵי מִיָּע**
tan.

chodzić tam i napo- **מִיָּע מִיָּע**
wrót, auf und ab gehen; prze-
chadzać się, spazieren.

włóczęga, próżniak, Her- **זֵי מִיָּע**
umtreiber, Müssiggänger.

słodkie wino, (יין מתוק) **זֵי מִיָּע**
süßer Wein.

przykrość, zmartwienie, **נִי מִיָּע**
Verdross,

wilgoć, Feuchtigkeit **נִי מִיָּע**

wegen; poruszać, bewegen;
być **הַטְּלִיל**; nosić, tragen
przesuwany, fortbewegt
werden; poruszać się, sich
bewegen; błąkać się, her-
ם **שֶׁנֶטְטֵל בְּכָל הָעוֹלָם** umirren
פְּלוֹ" (*).

rozrzucanie, Umher- **טְלִיטָה** ni
schleudern; wzlot, rozmach,
פְּלוֹ" (*). **טְלִיטָה** (טְלִיטָה) Schwung

młodzieniec, Jüng- **טְלִיאָה** (עלם) וי
ling.

talisman, Talisman **טְלִיסְמָן** וי
פְּלוֹ" (*). **טְלִיסְמָן** (טְלִיסְמָן) וי

טְלִיטָה (*). **טְלִיטָה** (טְלִיטָה) וי
wierzchna odzież, oberstes
Kleid; עִשְׂתֵּת-הַיְהוּדִים בעת תפלה-
הבקר.

dziewczyna, **טְלִיטָה** (עלמה) וי
Mädchen.

być rosistym, obfitym **טְלִיטָה** וי
פְּלוֹ" (*). **טְלִיטָה** (טְלִיטָה) וי
w rosę, betaut sein
pokryć dachem, **טְלִיטָה** (*);
פְּלוֹ" (*). **טְלִיטָה** (טְלִיטָה) וי
ocieniać, beschatten.

טְלִיטָה (טְלִיטָה) וי
פְּלוֹ" (*). **טְלִיטָה** (טְלִיטָה) וי
פְּלוֹ" (*).

טְלִיטָה (טְלִיטָה) וי
פְּלוֹ" (*). **טְלִיטָה** (טְלִיטָה) וי
פְּלוֹ" (*). **טְלִיטָה** (טְלִיטָה) וי
פְּלוֹ" (*).

cisina, Eiben- **טְכָסוּם** וי
holz.

porządek, (סדר ומשמר) **טְכָסוּם** וי
Ordnung; postępowanie wo-
jenne, stan wojenny, Kriegs-
verfahren **טְכָסוּם-מְדָחְמָה** (*).
פְּלוֹ" (*).

rosa, Tau **טְלִיטָה** (טְלִיטָה) וי
naprawiać, łątać, **טְלִיטָה** וי
flicken **טְלִיטָה** (טְלִיטָה) וי
פְּלוֹ" (*). **טְלִיטָה** (טְלִיטָה) וי

łata, Flicklappen **טְלִיטָה** וי
פְּלוֹ" (*). **טְלִיטָה** (טְלִיטָה) וי

טְלִיטָה (טְלִיטָה) וי
Lamm.

baran **טְלִיטָה** (טְלִיטָה) וי
planeta), Widder (Sternbild).
kropkowany, gespren- **טְלִיטָה** וי
kelt **טְלִיטָה** (טְלִיטָה) וי
bunt **טְלִיטָה** (טְלִיטָה) וי

rosisty, tauig **טְלִיטָה** וי
żart, Scherz **טְלִיטָה** וי

wędrowka, Wanderung; וי
przesuwanie, posuwanie, Fort-
bewegen, Schieben.

rozrzucać, umherschleu- **טְלִיטָה** וי
פְּלוֹ" (*). **טְלִיטָה** (טְלִיטָה) וי
פְּלוֹ" (*). **טְלִיטָה** (טְלִיטָה) וי
פְּלוֹ" (*).

0głupiec, verdummen.
 ukrycie, Versteck ו' טמון
 skarb państwa, skar- ו' טמיון
 bieć, Reichsschatz, Schatzkam-
 mer.
 טמיונה* נ' (מקום הם על הכירה,
 ciepłe miej- שמונים בו מאבלים)
 sce na ognisku, warme Stel-
 le am Heerd; ognisko w pie-
 cu, Ofenherd (ר' הטמנה*).
 zmieszanie, Vermi- נ' טמיעה
 schung; asymilacya, Assimi-
 lation.
 tajny, ukryty, geheim- ח' טמיר
 nisvoll. verborgen.
 ukrycie, Verbergen, Ver- נ' טמירה
 steck.
 zakrywać, zatykać, פ"י טמם
 (היתה לו גומא) verstopfen
 וטממה* (" ר' טום, טמם*).
 ; ukrywać, verbergen פ"י טמן
 ukrywać się, sich ver- הטמן
 bergen; טמון=טמן; הוטמן
 być ukrytym, verborgen sein;
 chować się, (התטמן) הטמן
 sich verstecken.
 krokodyl, Krokodil נ' טמקה
 zmieszać się, טמע הטמע* פ"ח
 sich vermischen; asymilować
 się, sich assimilieren.

הטמא; czystym, unrein sein
 zanieczyścić się, sich verun-
 zanieczyszczacz, טמא; reinigen
 verunreinigen; uczynić ko-
 goś nieczystym, unrein ma-
 chen; zbeszcześcić, entehren;
 הטמא (=התטמא), הטמא=
 הטמא.
 nieczysty, unrein; zbez- ח' טמא
 czeszczony, entweiht.
 nieczystość, Unreinheit; נ' טמאה
 zanieczyszczenie, Verunrein-
 gung.
 być nieczystym, טע"ב הטמה פ"
 być; (ר' טמא) unrein sein
 niegodnym, verwerflich sein
 ("נטמנו בעיניהם").
 טמטום* ו' אדם, אשר קרום טכסה את
 המין שלו ואי אפשר לדעת, אם הוא
 זכר או נקבה.
 zatkanie, Verstopfung; ו' טמטום
 misienie (ciasta), Znsammen-
 bezmóz- טמטום-המזח-0
 ; kneten
 gowość, Hirnlosigkeit.
 zatykać, verstopfen; פ"י טמטם
 טמטם miesiąc, zusammenkneten
 czynić kogoś tępym את-הל"ב*
 (umysłowo), stumpfsinnig ma-
 być; (התטמטם) הטמטם; chen
 miesionym, festgeknetet sein;

pomyłka, נִי טַעוּת* (רַי טַעוּת*)
 Irrtum ; bożek, Götze
 błąd pisarski, lapsus סוֹפֵר*
 ; pennae, Schreibfehler
 błąd drukarski, dja-הַדְּפוּס*
 blik drukarski, Druckfehler.

przez pomyłkę, בְּטַעוּת* תה"ם
 irrümlischerweise.

kupno przy któ-מִקְחַטַּעוּת* ו'
 rem przez pomyłkę zaplaco-
 no fałszywą cenę, irrümlicher
 Kauf.

skosztowanie, das Ko-טַעֲמָה* נִי
 sten ; próba, Versuch, Prüfen.

naładowanie, Aufla-טַעֲנָה* נִי
 den.

skosztować, kosten ; טַעַם* פִּי
 uczuwać, verspüren (לֹא טַעַם
 טַעַם מִיָּתֶה"*) ; הַטַּעַם*
 skosztowania, zu kosten ge-
 ben ; rozbierać, auseinander-
 ; (הַמַּטַּעַם הַדְּבָרִי לְדִין*)
 0kłaść nacisk, betonen.

smak, Geschmack ; ro-טַעַם* ו'
 zum, Verstand ; rozkaz, Be-
 motyw, ; (מַטַּעַם-הַמְּקֹדֶד*)
 powód, Motiv, Grund ; ton,
 nacisk, Akzent, Ton.

פִּסְקֵי-טַעַמִּים* ז'ר (הַנִּינּוֹת שֶׁבַמְקָרָא)

טַמַּר* רַי טַמֵּן.

טֵן* רַי טַנְדוּ.

טַנָּא ו'י koszyk, kosz, Korb

טַנְבּוּר* ו'י (מִין כְּלִי-זֶמֶר) tam-
 bury- na, Tamburin, Schellentrom-
 mel ; mandolina, Mandoline.

טַנְדוּ* תה"ם w dwójkę, we dwoje,
 zu zweien, selbänder,

טַנּוּף* ו'י śmie-
 cie, kał, Unrat, Kot.

טַנְי* ו'י wielkie naczynie metalo-
 we, grosses metallenes Ge-
 fäss (טַנְי שֶׁל מַתְּכָת").

טַנֵּן* ו'י stać się mokrym, feucht
 ; טַנֵּן* פִּי ; werden
 anfeuchten.

טַנְנָה* פִּי powalać, zbrudzić, be-
 הַטַּנְנָה* sudeln, beschmutzen
 powalać się, besu- (הַטַּנְנָה)
 delt werden (נִטְנַנְפוּ רַגְלָיו").

טַנְנָת* נִי śmie-
 cie, kał, błoto, Unrat, Kot
 odpad- (פְּסוּלָה שֶׁל מִירוֹת)
 ki, Abfälle.

טַס* ו'י blacha, Blech ; talerz, Tel-
 ler ; taca, Tasse.

טַעָה* פִּי e (עַם בִּי) błędzić, irren
 הַטַּעָה* zwodzić kogo, irrefüh-
 ren.

forma, figura, Figur, **טפוחים** *
Form; model, Modell; typ,
Typus.

wedle modelu, modell-**טפוחים** *
artig; typowy, typisch.

dłoń, Handfläche; **טפחה**, **טפח** *
; **טפח שוחק** *; piędź, Handbreite
rozłożona dłoń, aus-**טפח עצב** *
einandergesetzte Handbreite;
ściśnięta dłoń, zusammenge-
drückte Handbreite.

wilgoć, Feuchtigkeit **טפח** *
טפחה *
puchnąć, anschwel-
; **טפחה** *
zmoczyć, feucht machen
uderzać, bić; (**משקה טפחה** *)
; (**טפחהו לו על פניו** *)
schlagen
rozpościerać, ausbrei-
טפחה *
pie-; (**וימיני טפחה שמים** *)
ścić, głaskać, streicheln, hāt-
•bić; (**טפחתי ורביתי** *)
scheln
schlagen; obejmować, zbie-
***טפחה** *
; rać, fassen, sammeln
zmoczyć, anfeuchten.

pieszczenie, Hätscheln, **טפחה** *
; (**עזרתי** *)
pielęgnowanie, Pflege
•uderzenie kuła-
טפוחים *;
kiem, das Schlagen mit der
Faust.

טפחה *
ני אחד הטעמים בקריאה.

znaki interpunkcyi, Interpunk-
tionszeichen.

naładować, beladen; **טען** פעו"י
*biadać, skarżyć się, Klage
erheben; żądać, fordern; za-
przeczać, zarzucać, einwen-
den; czuć potrzebę, bedürf-
; (**טענין רחיצת ידים** *)
tig sein
być obwinianym, be-
טען *
schuldigt werden; pomagać,
stać przy kim, beistehen;
przewiercać, durchboh-
טען *
= (**מטעני חרב** *)
ren.
roznosić, herumtragen
טען *
; (**מטעני דבריו של זה לזה** *)

przewóz, ładunek, Fracht, **טען** *
Ladung; prawne przeznacze-
nie, gesetzliche Bestimmung.

skarga, Anklage; żąda-
ני
nie, Forderung; sprzeciw,
Einwand; pretensya, Anspruch.

małe dzieci, kleine Kin-
טפוחים *
der.

טפוח רי **טפחה**.

kropla, Tropfen **טפחה** *
; (**טפוח** *)
opatrywanie, Verpfle-
; (**טפוח** *)
gung; trudność, kłopoty, Mühe-
waltung, Schererei; pomazy-
wanie, tynktura, Bestreichung,
; (**טפוח** *)
Tinktur.

pomazać, ; («טפלו ערי שקר») bestreichen ; czynić kogoś zależnym, abhängig machen pomiesz- ; («טפולין לאביון») (טופלו) czać, unterbringen przyłączać «הטפלו» ; «לימינו» się, przystawać do kogo, sich zugesellen ; związać, sich zajmować «טפלו» ; verbinden się, sich befassen ; swawolić, «טפלו» = «הטפלו» ; sich abmühen dodatek, Zusatz ; rzecz «ז' טפלו» mniejszej wagi, Nebensache. zaklejenie, Verkittung «ז' טפלו» (ר' טפלו, טפלוה).

maleństwo, «ז' טפלו» małe dzieci, kleine Kinder.

wdrapywać się, «על טפלו» łązić, klettern.

głównodowodzący, O- «ז' טפלו» berbefehlshaber ; satrapa, Satrap.

skakać, hüpfen ; «do- טפלו» pełniać miary, napełniać miarę («טפלו») re, das Maas voll machen «ז' טפלו» גדושות ורא מהוקות אל טפלו».

okręg, obwód, Umkreis «ז' טפלו» skamienieć, stwardnieć, «ע טפלו»

«טפלוה») piędź, Handbreite גонта, de- («בנין») ; «ז' טפלו» szczyłka, Dachlatte.

kapanie, Tröpfeln «ז' טפלו» kapać, tröpfeln «ע טפלו» lśnić, ; («הגשמים מטפסין») («ההמה») świecić, schimmern «ז' טפלו» על ראשי-ההרים».

więcej, mehr ; je- «טפלו» טה» szcze, noch.

«ז' טפלו» konewka, Kanne «ההמה» ו«הטפלו» ; «על פנו ועל טפלו».

konewka drewniana, «ז' טפלו» Holzkanne ; gniazdo ptasie, «ז' טפלו» (צפרים) שקננו בטפלוה».

kobierzec, Tep- «ז' טפלו» pich ; opona, Pferddecke «ז' טפלו» שר-ים».

wyżywienie, Ernäh- «ז' טפלו» rzecz mniej- ; («טפלו») rung «ז' טפלו» szej wagi, Nebensache «ז' טפלו».

na- «ז' טפלו» (קטטים ותלתולים) brzmiałość, Wulst.

przyczynić, dodać, «על- טפלו» ; («ז' טפלו» על עוגי») ; «ז' טפלו» przykleić komu co, anzetteln

zajęcie, Beschäftigung; ז' טרדה*
zaniepokojenie, Beunruhigung.

טרף; rzucać, werfen טרף* פעו"י
targować, han- (נשא ונתן) * וטרחה*
deln; dysputować, disputieren.

wypędzenie, wygnanie, ו' טרוד*
Vertreibung; dywersya, Ablenkung
(טרוד-המקהל) kung

zajęty, beschäftigt; ת' טרוד*
skrzętny, czynny, geschäftig.
טרומט* ת' migający, mrugający,
טרומט* (עינייה) blinzeln, zuckend
טרומט* ר' תרומט*.

przemoc, Gewalt; de- טרונניה* ז'
spotyzm, tyrania, Tirannei,
Despotismus.

pomieszanie, Verwirrung ו' טרוף*
(טרופה-הדעת) rung

gogo, elegant, Stutzer טרוון ו'
strojność, elegancya, ז' טרוונות*
Putz.

trudzić się, sich bemühen טרה* פ"ע
naładować, beladen הטרירה; hen
naprzykrzać; (בגרי וטרירה עב) *
się, trudzić, belästigen.

ciężar, Last; trud, Mühe ז' טרה*
trud, Mü- (רי טרחות*) ז' טרחה*

מפש*) zgrubieć, dick werden
czynić ko- (כחב לבם) * טפש*
gość głupim, töricht machen
(מגנולים ומטפשים) *; הטפש
ogłupieć, verdummen (התמפש)

טפש* ז' głupiec, der Tor
טפשיות* ז' głupota, Dummheit
טפשון* ז' głupiec, dureń, dummer
Kerl, Blödsinniger.

wybieg, sztuczka, ז' טצדקה*
Kniff.

pułk, Regi- (ר' טקסיב) ז' טקס*
ment.

טקס* ר' טקס*
ceremoniał, obrzęd, Ze- ז' טקס*
(טקסם שר מלכים) * remonial

drzewo cisowe, (מין עץ) ז' טקסוס*
(Taxus baccata) Taxus-
baum.

młockarnia, Dreschma- ז' מרביל*
schine.

przelewać się, spły- פעו"י טרד*
(דלה טורד) *; wac, sich ergießen
(טורדו מן) oddalać, entfernen
zatrudniać, beschäf-; העולם* *;
być (רי טרוד) *; הטרוד* tigen
oddalonym, entfernt werden;
być zmieszany, verwirrt werden.

rozdzieranie, Zerreißen **טְרִיפָה** נִי
טְרִיקְלִין רִי **טְרִיקְלִין** .

tryton, Triton **טְרִית** נִי (מִין דג)

tort, Torte **טְרִית** נִי

jeszcze nie, noch nicht; **טָרַם תה"פ**
 zanim, bevor.

(ביצה שנתבשלה רק מעט)
 jaje na miękko ugotowane,
 weichgekochtes Ei.

haftować, robić druta- **טָרַם פִּי**
 mi, stricken.

górnik, **טָרַס** זִי (חופר מחכיות)
 wyszy- (רוקם בזה); Bergmann
 wający złotem, hafciarz, Gold-
 stricker.

טְרִיקְלִי זִי (כסא או שלחן בעל שלש
 stół o trzech nogach, רגלים)
 stołek, dreifüssiger Tisch,
 koszyk, kosz, (סל); Sessel,
 Korb.

rozdziarać, **טָרַף** (גם עם ב-) **פִּי**
 zerreißen; *burzyć, zamieszać,
 (»טָרַף יין«) zakłócić, umrühren
 uważać za trefne, ; ***טָרַף**
 nieużyteczne, als zum Genuß
 unbrauchbar erklären; stukać.
 być **טָרַף**; pukać, klopfen
 rozdzieranym, zerrissen wer-
 den; *być pomieszany, ver-

he; przykrość, uciążliwość,
 Belästigung; zaniepokojenie,
 Beunruhigung.

***טְרַחֲוֹת** רִי **טְרַחֲוֹת**; **טְרַחֲוֹת־הַדְּרָקִים**
 trudy w podróży, Reisewider-
 wärtigkeiten.

uciążliwy, na- **טְרַחֲוֹת** תִּי
 przykrzający się, belästigend;
 dokuczliwy, Zudringlicher
 dokuczliwość, Zu- **טְרַחֲוֹת** נִי
 dringlichkeit.

przywieść w równowa- **טְרַחֲוֹת** פִּי
 gę, in Gleichgewicht bringen.

waga decymalna, prze- **טְרַחֲוֹת** זִי
 zmiar, Schnellwage.

ropiący się, ja- **טְרַחֲוֹת** תִּי
 trzący, eiternd; świeży, frisch.

טְרַחֲוֹת נִי **טְרַחֲוֹת**
 układ, Unterhandlung

danina, Tribut **טְרַחֲוֹת** זִי (מס)

trójkąt, Dreieck **טְרַחֲוֹת** זִי

trzy, drei; trio, Trio **טְרַחֲוֹת** נִי

świeżość, Frische **טְרַחֲוֹת** נִי

טְרַחֲוֹת זִי **טְרַחֲוֹת**
 klin, Keil

***טְרַחֲוֹת** נִי (הקול הרוער של הרועת-
 drzący głos trąby, rogu, השומר)
 zitternder Posaunenschall.

taca, tacka, Präsentier- **טְרַחֲוֹת** זִי
 teller.

sich schleppen.

siatka wątrobną, Leber-
płat serca, **מִרְפָּשׁ** ו' ; **מִרְפָּשׁ-הַלֵּב** ; netz

Lappen des Herzens.

żuraw (u studni), ו' **מִרְקָלִיף** ;
Brunnenschwengel.

salon, sala, Salon, ו' **מִרְקָלִיף** ;
Saal.

prasować, gładzić, **מִרְשֵׁשׁ** פ"י
glätten.

skały, Felsen (סלעים) ז"ר **מִרְשֵׁשׁ** ;
"הַהָרִים גִּעְשׁוּ מִרְשֵׁשׁ" ; (ארמת-
kamenista ziemia, (סלעים)
steiniger Boden.

zafarte, zamazane ו' **מִשְׁמַשֵּׁשׁ** ;
miejsce, verwischte Stelle ;
zacieranie, Verwischung.

powalać, besudeln פ"י **מִשְׁמַשֵּׁשׁ** ;
zacierać ; ("בְּגִדָיו מִשְׁמַשֵּׁשׁ") ;
("אֹתֵיזוֹת מִשְׁמַשֵּׁשׁוֹת") ;
zacierać się, ver- **הַמִּשְׁמַשֵּׁשׁ** ;
"גִּמְחָק אֶ" ;
"מִרְאָה שֶׁנִּשְׁמַשֵּׁשׁ" ;
"מִשְׁמַשֵּׁשׁ" ;

; ("גִּמְרָפָה דָעָתוֹ") wirrt sein
stać się trefnem, nieużyte-
cznem, zum Genuß unbrauch-
bar werden ; stać się nie-
szczęśliwym, unglücklich wer-
= **מִרְפָּה** ; ("גִּמְרָפָה הַשָּׁעָה") den
dawać jeść, es- **הַמִּרְיָה** ; **מִרְפָּה** ;
sen lassen ; *uznać za nie-
użyteczne, trefne, als zum Ge-
nuß unbrauchbar erklären.

מִרְפָּה ת' zerwany, abgepflückt
מִרְפָּה ת' zdobycz, Beute ; po-
liść, (עלה) ; karm, Nahrung
Blatt.

rozdarte zwierzę, zer- **מִרְפָּה** נ'
rissenes Tier ; *niebezpie-
cznie chory człowiek, gefähr-
lich kranker Mann ; zakazana
potrawa, verbotene Speise.

otwór macie- **מִרְפָּתָה** נ' (פִּי-הָרָחֵם)
rzyński, Muttermund.

uczta, stół, Mahlzeit, נ' **מִרְפִּיזָה** ;
Tisch.

czołgać się, wlec się, פ"ע **מִרְפָּסִים** ;

pragnąć, verlangen ; **יאב** פ"ע ;
knać, lechzen.

dzie- **יאב** פ"ע ;
"הַרְאוֹת הַעֲשֵׁנִיּוֹת בְּאֵי" ;
sięć, zehn.

zweifeln ; stracić nadzieje, die
Hoffnung aufgeben.

wykorzy- פ"ע האות" ; א"ת רי אות
stać, spożytkować, ausnützen
("אין נאותין ממנו").

יב"י יפון" = י"ב"י י"ב"י" (רי י"ב).

יבב פ"ע biadać, jammern

יבבא"י (קול נכאים, היוצא מן השופר)
żałobny głos trąby, klagender
Posäunenstoß ; biadanie, la-
mentacya, Lamentation.

יבול"י Frucht, owoć, plód

יבום"י ז"י bez-
ślub mężczyzny z bez-
dzietną wdową po swoim bra-
cie, Vollziehung der Levirats-
ehe.

יבוש"י ז"י suszenie, Trocknen

יבדוש"י ז"י muszka, kleine Mücke
יביל"י פ"י oddalać pasożyty roślin-
ne, Parasiten der Pflanzen ent-
fernen.

יבל"י (יבל) הוביל"י פ"י
kierować, prowa-
dzić, führen ; być przyprowa-
dzonym, przywożonym, her-
beigeführt werden.

יבל"י ז"י (יבלי-מים) potok, Bach

יבל"י רי יובל.

יבל"י ז"י (בעל-יבלות) pryszczowaty,

יאה פ"ע
być przyzwoitym, go-
dziwym, anständig sein ; wy-
padać, passen.

יאה"י תי
odpowiedni, passend ;
piękny, schön.

יאר"י יאר.

יאי"ש ז"י
zwątpienie, Verzwei-
flung ; zaniechanie, Aufgeben
("יאי"ש שלא מדעת").

יאות"י תה"פ
odpowiednio, pas-
send ; dokładnie, richtig.

יאי"ת"י תה"פ
w odpowiedni spo-
sób, jak przystoi, passend,
geziemend.

יאל"י (יאל) הוצאל פ"ע
ogłupieć, dumm
werden ; głupio postępować,
przy- הוצאל"י ; töricht handela
zwałać, genehmigen, geruhen ;
הוצאל נא קתת לי"י
daj mi z łą-
ski swej, gib mir gefälligst ;
יאל"י רי אלה.

יאר"י ז"י (נהר נילוס)
Nil, Nilstrom ; jezioro, See.

יאי"ש (יאי"ש) מ"י (על-)
wyrzec פ"ע
się, zaniechać, aufgeben ;
יאי"ש ; zwątpić, zweifeln
przywieść kogo do zwątpie-
nia, rezygnacyi, zweifeln
זwątpić, ver- התיאי"ש ; lassen

wy- ; (וַתִּיבֶשׁ יָדָיו) den
 יָבֵשׁ ; schnąć, versiegen
 wysuszyć, trocken machen ;
 zawstydząć, be- הוֹבִישׁ=יָבֵשׁ
 schämen ; zniszczyć, vernich-
 wstydzic ; (הוֹבִישׁ שֵׁשׁוֹן) ten
 יָבֵשׁ (הַגִּנָּן) się, sich schämen
 wysychać, הִתְיַבֵּשׁ ; (הוֹבִישָׁה)
 austrocknen, trocken werden.
 suchy, trocken ; wysu- ה' יָבֵשׁ
 szony, uschnięty, vertrocknet
 (הִתְעַצְמוֹת הַיְבָשׁוֹת).

susza, suchość, Trocken-
 heit.

sucha ziemia, trocken
 Land ; stały ląd, kontynent,
 Festland.

יְבִישׁוֹת ר' יָבֵשׁ.

יְבִישָׁת ר' יָבֵשׁה.

ziemia orna, Ackerland
 יָגַב ו' (בְּרָמִים וְיָגַבִּים).

יָגַב ו' rolnik, Pflüger (ר' הַרְשֵׁ).

zasmucać, traurig
 יָגַה הַזֵּנָה פ"י
 machen ; znęcać się, męczyć,
 quälen ; oddalać, entfernen
 (הַזֵּנָה מִן הַמְּסָלָה) ר' הָגַה.

smutek, Trauer ; troska, יָגוֹן ו'
 Kummer.

zmęczony, znużony, יָגִיעַ ה'

pokryty pryszczami, blatterig ;
 ospowaty, blatternarbig.
 mokra trawa, feuchtes יְבִלִית *
 Gras.

יְבִלֵת * (הַיְבִלֵת) krosta, Blatter
 וְהַדְּהוּלִי * ;
 ospowatość ;
 Blatternarbe.

ospo- יְבִלֵת * (בהמה בעלת יבלות)
 wate zwierzę, blatteriges Tier ;
 *nagiotek, Hühnerauge.

szwagier, (נים, אחי-הבעל) יָבֵם ו'
 dziewcz, Bruder des Man-
 nes, Schwager ; brat męża,
 Levir.

יָבֵם פ"י (נשא את אשת האחי, שמת בלי
 żenić się z bezdzietną (בנים)
 wdową po swoim bracie, Le-
 *viratsehe vollziehen
 wyjść za brata męża, dzie-
 wierza, den Levir heiraten.

szwagrowa, (אשת-האח) יָבֵמָה ו'
 Schwägerin.

יָבֵמָה * נ' ר' יָבוּם ; יָבֵמָה * שם
 מסכת תלמודית העוסקת בדיני יבום
 וחליצה.

pokrzyk wło- יָבְרוֹחַ * ו' (מין צמח)
 ski (Atropa mandragora), Man-
 dragora, Alraun.

wysychać, trocken wer- יָבֵשׁ פ"ע
 den ; usychać, gelähmt wer-

ręka, (וּגַי יָדַיִם ; רַי יָדוֹת) נִי
 Hand; pomoc, Beistand, Hil-
 fe; moc, siła, Macht; prze-
 moc, Gewalt; miejsce, Ort;
 ; (רַי יָדוֹת) pomnik, Denkmal
 bok, strona, Seite; języczek,
 czop, Zapfen; część, Teil;
 oś, Achse; poręcz krzesła,
 Seitenlehne; rączka, ręko-
 ; (יָדוֹתֵיהֶן שֶׁל הַרְבוֹת) jeść, Griff
 ; zubożał, er verarmte יָדוּ
 był w stanie, הַשִּׁיגָה יָדוּ
 er war im Stande
 oburzać się, sich empö- יָד בָּ-
 dotykać, po- שֶׁל־יָד בָּ- ; ren
 ruszać, berühren; kraść, steh-
 połą- (הִתָּה יָדוּ) ; len
 czył się, er vereinigte sich;
 milczeć, stillschwei- שִׁים יָד לְפִה-
 poświęcać, ein- יָד מִלָּא ; gen
 weihen; upoważniać, bevoll-
 יָדוּ עַל רֵאשׁוֹ ; יָצָא וְיָדוּ
 zrobić fiasko, Fiasko machen;
 ma יָדוּ עַל הַעֲיִזוֹנָה — הַתְּחַתּוֹנָה
 tę korzyść, szkodę, er hat den
 ; יָצָא יָדוּ ; Vorteil, Nachteil
 uczynić zadość, speł- הַבְּרִיּוֹת
 nić żądaniom towarzystwa,
 den Forderungen der Gesell-
 יָצָא ; schaft Genüge leisten
 spełniać swój obo- יָדֵי־חֻבָּתוֹ

ermüdet (יָגִיעַ־פַּח) רַי יָגַע,
 znój, trud, Mühe; uczci- יָגַע וְ
 wie nabyty majątek, wohler-
 (יָבוֹ) worbenes Vermögen
 זָרִים יָגִיעוּ.

zmęczenie, znużenie, Er- יָגִיעָה נִי
 znój, (יָגִיעַת־בְּשָׂר) müdung
 (לֹא בְעֵמֶל וְלֹא בְיָגִיעָה).
 trud, Mühe

trudzić się, sich be- יָגַע (ב-) פִּי
 mühen; zmęczyć się, ustawać,
 müde werden; *wyrabiać, er-
 zmęczyć kogo, יָגַע ; arbeiten
 müde machen; znęcać się,
 ; דְּהִגִּיעַ — יָגַע ; quälen
 pomyśl sam, denke selbst nach
 znużyć się, (רַי נָגַע) ; דְּהִתְיָגַע
 müde werden; wymęczyć się,
 sich abquälen.

wymęczony, znużony, רַי יָגַע
 ermüdet; uciążliwy, ciężki,
 (כָּבֵד) beschwerlich, schwierig
 הַדְּבָרִים יָגִיעִים.

uczciwie nabyty majątek, יָגַע וְ
 wohlerworbenes Vermögen
 (יָמֹשִׁיב יָגַע וְלֹא יִבְלַע).

obawiać się, be- (מִפְנֵי) פִּיעַ
 fürchten.

יָגַר רַי גָּל.

wdzięk, przyjemność, יְדִירוֹת נִיִּר (מֵמָה יְדִירוֹת) Lieblichkeit
miłość, Liebe ; (מִשְׂכָּנֹתֶיךָ) (שִׁיר יְדִירוֹת).

(יְדִירוֹת) rozkosz, Wonne יְדִירוֹת נִיִּר
przyjaźń, Freund- ; (נַפְשִׁי) Freundschaft.

wiedza, Wissen ; ⁰wieść יְדִיעָה נִיִּר
Nachricht.

historia natural- יְדִיעַת הַמַּבְעֵי נִיִּר
na, nauki przyrodnicze, Natur-
geschichte.

h < wskazujące, הִיא הַיְדִיעָה נִיִּר
das anzeigende > h <.

wiedzieć, wissen ; do- יָדַע מֵעוֹי יְדַע
wiedzieć się, erfahren ; zau-
ważać, bemerken ; uczuwać,
czuć, fühlen ; wyuczać się,
erlernen ; kochać, lieben ;
(וְהָאָדָם) spółkować, beiwohnen
być יָדַע אֶת הַיָּהּ אֲשֶׁתוֹ ;
poznawany, erkannt werden ;
stać się sławnym, znanym,
bekannt, berühmt sein ; być
יָדַע (יָדַע) ukaranym, bestrafat werden
בְּמִבְיָא לְמַעְלָה ;
podać do יָדַע ;
wiadomości, benachrichten,
zawiadamiać, הִדְרִיעַ ;
anzeigen
mitteilen ; ukarać, bestrafen

wiązek, seine Pflicht erfüllen.
stosownie do stanu, מִיָּד מִיִּי
wedle godności, nach Würde
(מִיָּד הַמְלָךְ).

niedbale, nach- בְּלֹא חֶרֶד יָדָה תה"ם
lässig ; ⁰mimochodem, nawia-
sem, beiläufig.

— לִיָּד מִיִּי מִיִּי (בְּאֵל לִיָּד-
עֲבָרָה).

; natychmiast, sofort תה"ם מִיָּד
wła- מִיָּד ; od, von מִיָּד לִיָּד
snoręcznie, eigenhändig.

— עַל-יָד מִיִּי (בְּיָד) ; obok, neben
; przez, durch (עַל-יָד) ;
kolejno, po- (יָד לִיָּד) * ;
woli, allmählig.

rzucać, werfen (גַּם עַם עַל-)
(יָדוֹ אֲלֵיךָ) ; יָדָה = יָדָה = יָדָה
; obalać, umstürzen ; (יָדָה)
הַיָּדוֹת, הַתְּהוֹדוֹת רַי הַיָּדָה. (וְדָה)
הַתְּהוֹדָה.

יָדוּעַ הִיִּי (בְּיָדוּעַ) ⁰ znany, bekannt
jak wiadomo, bekannt-
lich ; napewno, bestimmt.
— יָדוּעַ (בְּיָדוּעַ) jak wiadomo, bekannt-
lich.

ulubieniec, הִיִּי (מִיִּי יָדוּעַ) הִיִּי
Liebling ; ⁰druh, przyjaciel,
Freund.

żydowstwo, judaizm, Ju-ידעות* נ' dentum.

tyczący się judaizmu, יהדות* ה' das Judentum betreffend.

żydow- יהודי* ז' ; Żyd, Jude ת' ; (מאכל* יהודי*) .

Żydówka, Jü-יהודיה* יהודית* נ' ; din żydowska, die jüdi-ת' ; din sche (דת* יהודית*) .

po hebrejsku, hebrä-יהודית* תה"ם isch.

butny, dumny, übermü-יהיר* תי' tig, stolz.

duma, Stolz; buta, יהירות* נ' pycha, Übermut.

dyament, Diamant יהלם* ז'

pysznić się, być יהר* פ"ה (יהר) התהיר* ; butnym, stolzieren, übermütig sein.

róg barani, ז' (קרן-היזבל) ז' ; Widderhorn (במשך* היזבל*) ; jubileuszowy, שנת-היזבל* ; Jubeljahr jubile- (חג-היזבל*) ; usz, Jubiläum.

יזבל* ז' ; potok, Strom ז' (ר' יזבל*) . stulecie, Jahrhundert ז' ; יזבלים* ז' ; skalisty, suchy, felsig, ת' ; יזבשני* ת' ; trocken (ר' טזבשני*) .

(וידע* בהם* את* אנשי* סמות*) ; objawić się, dać się po-התודע* ; znać, sich offenbaren, sich erkennen lassen; stać się (powszechnie) znanym, sławnym, (נתודע* שמו*) bekannt werden ; בכל* העולם*) .

sumienie, Gewissen נ' ידעות* ; ידעון* ז' ; znawca, Kenner (דרך) wszechwiedzący, All- (חול) wissener.

(ידעת-הכל, דרך* החיל) ידענות* נ' ; wszechwiedza, Allwissenheit.

znachor, czarownik, ז' ידעוני* ; Weissager.

יה* ז' ; Bóg, Gott ; להוראת* החוק ; ; ידעון* ז' ; שלהבת-יה* ; wielki płomień, ; מרתב-יה* ; große Flamme ; zmierzona przestrzeń, unermäßlicher Raum.

ידעון* ז' ; (ל-*) מ"י ; dać, dawać, geben ; (ר' יהבה*) .

ידעון* ז' ; nadzieja, ; (ר' יהבה*) ; Last ; ciężar, Hoffnung.

ידעון* מ"י ; nawrócić kogoś na wia- ; rę żydowską, zum Judentum nawrócić ; התהיר* ; bekehren ; się na wiarę żydowską, sich zum Judentum bekehren.

; kilka dni, einige Tage ימים
 pewnego razu, ein-היום יומ
 tego ; בו ביום ; באותו היום
 samego dnia, am selben Tage.
 sąd ostateczny, ו' יום-הדין
 dzień sądu, jüngstes Gericht,
 Gerichtstag.

dzień zboru, Ver- ו' יום-הבנייה
 sammlungstag ; jarmark tygo-
 dniowy, targ, Wochenmarkt.
 dzień ו' יום-הלידה
 (—הולדת) urodzin, urodziny, Geburts-
 tag.

dzień ו' יום-המיתה
 (—המות) śmierci, Sterbetag.

zimowa pora, Winterzeit.
 ימות-הגשמים ו'
 ימות-ההורף ו'

letnia pora, ו' ימות-ההמה
 Sommerzeit.

czasy mesya- ו' ימות-המשיח
 szowe, Messiaszeit.

straszne dnie, furcht- ו' ימים-נוראים
 (ראש-השנה ויום-הכפורים)
 bare Tage.

dziennik, Tagebuch ו' יומון
 dzienny, täglich ; ו' יומים
 (עתון) codzienny, alltäglich
 יומיים.

w dzień, bei Tage ו' יומם

יוד נ' שם האות העשירית באלף-בית
 העברי.

zaznajomiony z szt- ו' יודע-ספר
 ką pisania i czytania, Schrift-
 kundiger, Lesekundiger.

יודעים ו' (פילוסופים דתיים במאה
 השניה והשלישית לספירת הנוצרים)
 gnostycy, Gnostiker.

יודעא ר' יהירות.
 יודעין ו' (—הורות)
 rodowód, genealogia, Genealogie.

יולדת נ' יולדת
 (רי ימים, סמי ימיה, ימות) ו'
 dzień, Tag ; czas, Zeit ; rok,
 Jahr ; kres życia, Lebensende
 uroczy- (בא יומיו) ; יום המלך
 stość w rodzinie królewskiej,
 wesoly יום טוב ; Tabellenfest
 dzień, fröhlicher Tag ; uro-
 czystość, święto, Feiertag ;
 יום טוב שני של גלויות
 dodatkowe dla żyjących w go-
 lusie, der hinzugefügte Fest-
 יום ; היום ; tag der Exulanten
 dzisiaj, heute ; teraz, jetzt ;
 קל היום ; cały dzień, den ganzen
 Tag ; codziennie, jeden Tag ;
 przedwcześnie, vor- בלא יומו
 nigdy, לא . . . מימיו ; zeitig
 ; kiedy, jemals מימיו ; niemals

יִזְרָה־דָּעוּדִי וְ אַחַד מֵאַרְבַּעַת הַלְקִי־
הַשְּׁלַח־עֵרוּדִי.

kościół, Kessel (קלחת) נִי יִזְרָה־
rynka, Kasse- ; ("יִזְרָה רוֹתַחַת")
role.

; spakobierca, Erbe וְ יִזְרַשׁ וְ
książe, następca יִזְרַשׁ-עֶצֶר
tronu, Kronprinz.
przewodniczący, וְ יוֹשֵׁב-רֹאשׁ וְ
Vorsitzender.

mieszkaniec, Einwohner וְ יוֹשֵׁב וְ
pozostałość, reszta, תְּהִי־ם
das Übrige; więcej, mehr ;
; za wiele, zu viel יִזְרַח מְדַאִי
bardzo, zwłaszcza, בְּיִזְרַח
sehr, besonders ; יִזְרַח-טוֹב
lepiej, besserer ; היִזְרַח-טוֹב
zre- ; ובְּיִזְרַח-טוֹב
szta, übrigens.
יִזְרַח יִזְרַח וְ יִזְרַח.

יִזְרַח פִּי וְ יִזְרַח (ראו)
זָמַם).

odżywiać, karmić, füttern פִּי וְ יִזְרַח
(„סוֹסִים מִיִּזְרַח“).

handel towarów נִי מִיִּזְרַח
korzennych, wiktuałów, Vik-
tualienhandlung.

; יִזְרַח וְ יִזְרַח (רִי יִזְרַח)
pas, Gürtel („לֹא יִזְרַח בְּיִזְרַח“).

יִזְרַח, Schlamm וְ יִזְרַח
gołąb samiec, (זכר מן יונה), וְ יִזְרַח
Tauber, Tauberich (רִי יִזְרַח).
gołąbica, gołąb, נִי יִזְרַח (רִי יִזְרַח)
Taube (רִי יִזְרַח).

יִזְרַח וְ יִזְרַח, grecki, griechisch,
Griechen, Grieche ; grek, griechisch,
griechisch.

po grecku, griechisch תְּהִי־ם
(רִי יִזְרַח).

niemowlę, Säugling ; יִזְרַח וְ יִזְרַח
latorośl, Spröbling (רִי יִזְרַח).

zwierzęta ssące, Säu- זֶר וְ יִזְרַח
getiere.

latorośl, Spröbling נִי יִזְרַח וְ יִזְרַח
rozma- (מִין צִמַּח שֶׁל יִם) וְ יִזְרַח
ryn dziki, Polei.

doradca, Ratgeber וְ יִזְרַח וְ יִזְרַח
ulicznica, Herumläu- נִי יִזְרַח
ferin.

twórca, Schöpfer ; tru- וְ יִזְרַח וְ יִזְרַח
dniący się wybijaniem mo-
; net, Münzenpräger (יִזְרַח)
garncarz, Töpfer (רִשׁ)

rzeźbiarz, Bildhauer וְ יִזְרַח-פֶּסֶל
yubozafy, verarmt וְ יִזְרַח (בְּשִׁיר)
jamb, Jambus.

deszcz wiosenny, Früh- וְ יִזְרַח
regen.

ga, Einheit Gottes (יחיד השם").
 bezwzględny ni אמונת היחוד —
 monoteizm, strenger Monothe-
 ismus.
 zwłaszcza, osobno, ביחוד תמים —
 besonders; pojedynczo, sa-
 motnie, allein; osobiłwie, spe-
 ziell.
 oczekiwanie, Erwartung וי יחול"
 ("יחול לבבני").
 pochodzenie, Abstam- וי יחוס"
 mung; znakomite, szlache-
 ckie pochodzenie, edle Her-
 kunft; ⁰stosunek, Relation,
 Verhältnis.
 względnie, stosunkowo, תי יחוס"
 verhältnismäßig, relativ.
 bosiny, bosość, Barfü- וי יחוק"
 sigkeit.
 bosość, bosiny, Bar- וי יחפות"
 füglichkeit.
 gałąź drzewa figowego, וי יחור"
 Reis eines Feigenbaumes
 ("יחור של תאנה").
 jedyny, einzig; יחיד (יחיד") תי
 samotny, einsam; prywatny,
 pojedyncza osoba, privat,
 ("בן יחיד"); einzige Person

być połączonym, złączonym, יחד מ"ע
 ("לא תחד") nym, vereinigt sein
 pojednać, יחד; יחדם בקבורה")
 vereinjigen; naprawiać, rich-
 ; ("יחד לבבי ליראה שמך") ten
 *głosić jedność Boga, die Ein-
 heit Gottes verkünden;
 specjalnie nadać, speziell bei-
 ("לא יחדתי שמי אל") legen
 zostawić sam na; עליכם"
 sam, allein (Mannsperson und
 ("היו") Frauenzimmer) lassen
 ; מיוחדין את ההתן ואת הפלה"
 ; ("נתחד הדבור על אהרן") den
 specjalnie zwracać się
 do kogo, sich speziell zuwen-
 ; ("נתחד הדבור על אהרן") den
 zostawać, być sam na sam,
 sich allein (Mann und Frau) be-
 finden.
 pojednanie, Vereinigung וי יחד"
 ("לב ליחד").
 razem, beisam- יחד (ביחד) תמים
 men; także, auch.
 razem, beisam- יחדו יחדיו תמים
 men; również, ebenso.
 zjednoczenie, Vereini- וי יחד"
 gung; odosobnienie, Abson-
 derung; przebywanie sam na
 sam (z kobietą), das Alleinsein
 (mit einer Frau); jedność Bo-

ten.
rozgorączkować יחם, החם מ"ע
się, zapalać się, erhitzt, brün-
rozgorączczo- יחם ; stig werden
wać kogo, brünstig machen ;
począć, empfangen (הרה)
. (וּבְחָטָא יִחְמַתְנִי אָמִי) רַי חָמֵם.
da- יחמור וי (אחד ממני הצבאים)
niel, Damhirsch.
danielica, יחמורה (יחמורתא) נ
Damhirschkuh.
wykazać się pochodze- יחם מ"י
njem, die Abstammung nach-
weisen ; ⁰przypisywać, zu-
wywodzić התיחם ; schreiben
swój ród, swoje pochodzenie,
seine Abstammung herleiten ;
odnosić się do kogo, sich
verhalten, anbetreffen ; przy-
należać, angehören.
pochodze- יחם וי יחש וי (רַי יְחָסִים) .
(סִפְרֵי הַיְחָשׁ) ; nie, Abstammung
genealogia, Genealogie ; pra-
wne pochodzenie, legitime
Herkunft ; znakomite pocho-
; (רַי יְחָסִים) dzenie, edle Herkunft
(בַּדְּרוֹק) ; ⁰stosunek, Verhältnis
przypadek, Fall, Kasus.
stosunkowo, verhält- בִּיחָם מֵ תה"ם
nismäßig.

יחידה ; jedynak, einziger Sohn
jedy- בַּת יְחִידָה ; dusza, Seele
naczka, einzige Tochter ;
liczba pojedyn- (לְשׁוֹן יְחִידָה)
cza, Einzahl.
oddzielnie, abge- בְּיְחִידָה * תה"ם
sondert ; pojedynczo, samo-
. (רַי יְחִידָה) tnie, allein
naj- יְחִידֵי סְנוּלָהּ, יְחִידֵי עוֹלָם * וי-
znakomitsi, Hervorragende ;
wybrani, Auserwählte.
samotność, Einsamkeit נ יחירות *
(הַמְתַּפְּלֵל בְּיְחִירוֹת *)
⁰jedność ; ;
Einigkeit.
samotny, einsam תה"ם
. (רַי יְחִידָה)
jednostka, die יחירות נ (בַּחֲשׁוֹן)
. (רַי יְחִידָה) Eins
ufny, vertrauend תי
czekać, war- יחל (ל-י) מ"ע
ten ; na próżno żywić nadzie-
(נִוְחָלָה) je, umsonst hoffen
ufać, ver- יחל ;
trauen ; czekać, warten ; łu-
dzić kogoś nadzieją, Hoffnun-
gen geben ; *nadać, beilegen
(מֵיחַל אָנִי שְׁמִי עָלָיו) ;
ufać, vertrauen ; czekać, war-

dobrze postępować, gut han-
rozweselać się, (עם לב) ; deln
sich erheitern ; poprawiać,
ausbessern ; zdobić, putzen
czyścić ; (וּמִיטֵב אֶת רֵאשָׁה) *
lampę, die Lampe putzen
(מִיטֵב אֶת הַנְּרוֹת) *.

Bóg, Gott (קצור משם „הויה“) יי
wino, Wein ; upi- (רַי יִנְאוֹת) יי
cie, Berausung (וַיִּקְיֵן נַח
מִיַּיִנוּ) *.

— יִין־נֶסֶד * ויין של עובדי-אלילים.
— יִין־שָׂרֵף * ויין שרף
— wódka, Brannt-
— wein.

(וכח) הִנְבַּח (גם עם ב. ל-) פִּיעַ
sprawować się, sprzeczać
się, rechten ; ⁰przekonywać
się, sich überzeugen
הִזְכִּיתָ ; się, sich überzeugen
רַי הִזְכִּיתָ ; הִתְנַבַּח רַי (וכח)
הִתְנַבַּח.

יָכַל (ל-) פִּיעַ
módz, umieć, kön-
nen ; zawładnąć, opanować,
może, viel- ; יָכַל * ; besiegen
mo- ; יָכַל־נִי * (= יָכַל אָנִי) *
gę, ich kann.

— קָבַל־יָכַל * תה"פ (כאלו היה אפשר ;
בטויו שמשתמשים בו, כשמיחמים
לאלהים דבר אפשרי רק באדם)
równo jakoby, gleichsam als
ob ; jakby to powiedzieć, so-
zusagen.

— מִלַּת־הִיחַס * נִי (ברקדוק)
przyimek, Proposition.

יִחַסִּית * נִי
prawne pochodzenie,
legitime Abstammung.

יִחַסָּן * וי
znakomity, Vornehmer ;
arystokrata, Aristokrat.

יִחַסְנוּת * נִי
znakomite pochodze-
nie, edle Herkunft ; arystokra-
tyzm, Aristokratismus.

יָחַף תִּי
bosy, barfüßig
uczuwać bosy-
ny, brak obuwia, die Barfü-
sigkeit empfinden
יִתְחַפּוּ רַגְלֵיהֶם *.

יָחַף * וי (פצעים וחבורות
choroba nóg, Fuß-
מרוב רישה)
krankheit.

יָחַר פִּיעַ
opóźniać, verspäten
אָחַר.

יָחַשׁ רַי יָחַס *.

יָחַשׁ (יָחַשׁ) פִּיעַ
wywodzić (אל-)
swoje pochodzenie, swój ród,
seine Abstammung herleiten
(רַי יָחַס) *.

יָטַב (ל-) לפני- (בעיני-)
być do-
po- ; (רַי טוֹב) ; brym, gut sein
(עם לב) ; dobać się, gefallen
być wesołym, fröhlich sein ;
dobre czynić, gutes tun ;
הִיטֵב

dziecię, dziecko, Kind; יֵלֵךְ ו'
chłopiec, Knabe.

dziewczynka, Mädchen; יֵלֵךְ ו'
młoda kobieta, junge Frau;
młoda roślina, junge Pflanze.

położnica, יֵלֵךְ ו' יֵלֵךְ ו'
Gebärerin, Wöchnerin.

wiek młodzieńczy, Jüng- יֵלֵךְ ו'
lingsalter; młodość, Jugend.
יֵלֵךְ ו' יֵלֵךְ ו'

nowonarodzony, Neuge- יֵלֵךְ ו'
borener.

domownik, Hausge- יֵלֵךְ ו'
nosse, Sklavenkind.

rodzony, geboren יֵלֵךְ ו'
יֵלֵךְ ו' יֵלֵךְ ו'.

zawodzić, jammern יֵלֵךְ ו'
; (הַתְּחִילָה בְּזָכָה וּמִיֵּלֵךְ ו')
הַיֵּלֵךְ ו' יֵלֵךְ ו'.

ryk, zawodzenie, Geheul יֵלֵךְ ו'
żal, skarga, Jammer, יֵלֵךְ ו'
Wehklage.

strup, liszaj, Schorf, Haut- יֵלֵךְ ו'
flechte.

rodzaj יֵלֵךְ ו' (אהר ממיני הארבה)
szarańczy, Heuschreckenart;
ważka (Libula), Wasserjung-
fer, Libelle.

siła, moc, Macht; moż- יֵכֶלֶת ו'
"אֵין בִּיכְלָתִי"; liwość, Möglichkeit
nie jestem w stanie, ich bin
nicht im Stande.

Wszechmocny יֵכֶלֶת ו' יֵכֶלֶת ו'
(Bóg), Allmächtiger (Gott).

rodzić, gebären; two- יֵכֶלֶת ו'
rodzić się, הוּלַד; rzyć, schaffen
geboren werden; *wziąć za-
ród, zarodzić się, im Werden
(הַרְוָאָה אֶת) begriffen sein
być położonym, (ביצה); (הַגּוֹלָד "*)
odna- (לבנה); gelegt werden
wziąć się (o księżycu), sich ver-
rozwiązać, odbie- יֵכֶלֶת ו'; jüngen
(בְּיֵלֶךְ בֶּן) rać dziecko, entbinden
אֶת הָעֶבְרִיּוֹת; יֵכֶלֶת ו' עֲצָמוֹ (חור)
od- לימיהנערות; עשה עצמו כילד)
młodnieć, sich verjüngen;
dziecinnieć, Kindereien trei-
rodzić się, geboren יֵכֶלֶת ו'; ben
werden; być stworzonym,
יֵכֶלֶת ו' (בְּמַרְם הָרִים) geschaffen werden
rodzić, płodzić, הוּלַד; zeugen;
יֵכֶלֶת ו' (יֵכֶלֶת ו') (יֵכֶלֶת ו')
wydać, hervorbrin-
wywodzić swój הַתְּיֵלֶךְ ו'; gen
ród, seine Abstammung her-
oposta-; (יֵכֶלֶת ו') הַתְּיֵכֶלֶת ו';
wać, wziąć zaród, entstehen,
aufkeimen.

siła, Kraft.

czynić ważnym, wichtig **יָמַן** **פ"י** machen
 obracać się na prawo, sich
 (**מִיָּמִין שְׂבָאָהוּ**) "הימין";
 nach rechts wenden
 (**לְהִימִין**) włądać prawicą,
 ; (**וְלִהְיוֹת לְיָמִין**)
 prawą ręką, seine Rechte ge-
 brauchen (**מִיָּמִין וּמִשְׂמָאלִים**).
יָמֵי **ה'** prawy, recht

יָמַר (**יָמַר**) **ה'ימיר** (**ר' מור. ה'מיר**); **ה'תִּימַר**
 wymieniać, austauschen; **פ"ה**
 pysznić się, chwalić się, sich
 rühmen.

יָמַשׁ **ר' מושש.**

יָנַח **פ"י** uciskać, bedrücken
 uciskająca, **יָנְחָה**;
 (**גִּינְחָה אוֹתָם**); **יָנְחָה**;
 (**עִיר-הַיָּנְחָה**) Bedrücken
 uciskać, bedrücken;
 הַנְּנֹחֵת (**לְהַנְּנֹחֵת**)
 wypierać, verdrängen
 *oszukiwać, betrü-;
 (**מֵאַחֲזָתָם**);
 gen, übervorteilen;
 drażnić,
 necken.

יָנֹחַ **פ"י** styczeń, Januar

יָנֹקָא **נ'י** niemowlę, dziecko, Kind
 (**ר' יָנֹקָא תִּינֹקָא**).

יָנַח (**יָנַח**) **פ"י** kłaść, położyć,
 hinlegen, niederlegen;
 zostawić, niederlassen;
 *puszczać, lassen;
 ustanawiać, festsetzen

יִרְקוּט **ו'י** pugilares, torebka, Ta-
 sche; *księga zbiorowa, Sam-
 melbuch.

יָם **ו'י** morze, Meer; jezioro,
 See; basen, zbiornik wo-
 (**יָם-יָם**) dy, Wasserbehälter
 zachód, Westen;
 (**הַגִּישָׁת**) dno rze-
 (**קַרְקַע-הַנְּפֹחָה**); *
 szota, Boden eines Siebes;
 kadź, Kufe.

יָם-הָאֲחֵרֹן, **הַיָּם-הַגָּדוֹל**; **יָם-הַיָּם**
 Morze śródziemne, **יָם-הַיָּם**
 Mittelländisches Meer.

יָם-הַמֵּלַח, **יָם-הָעֵרֶבָה**, **יָם-הַיָּם-הַמֵּלַח**
 Morze mar- **יָם-הַיָּם**
 tve, Totes Meer.

יָם-כְּנַעַן; **יָם-גִּנְזַרֵּת**, **יָם-שֶׁל-טַבְּרִיָּה**
 jezioro genezaretańskie, Ge-
 nezarethsee.

יָם-רֹמִי (**ר' יָם-רֹמִי**) **ו'י**
 gorące źródło, **יָם-רֹמִי**
 warme Quelle.

יָמָה **פ"י** by-; (**ר' יָם**)
 morze, Meer
 stry prąd, heftige Strömung.

יָמֹת **ר' יָם**.

יָמִים **ה'** morskje, seeartig

יָמִיהָ **ה'** flota, Marine

יָמִים, **יָמִין** **ר' יָם**.

יָמִין **ו'י** prawa ręka, prawica,
 rechte (Hand);
 prawa strona,
 rechte Seite; południe, Süden;

המַעֲלָה).

zasada, pod- (ר' יסודות) ז
stawa, Grundlage; element,
Element.

uzasadnienie, Begrün- (ר' יסוד) ז
dung; zarządzenie, Anordnung
("יסוד גביאים").

podstawa, Grundlage ז
dokładny, zasadniczy, (ר' יסודיים)
gründlich.

poskramianie, Züchtigung ז
(ר' יסורים).

cierpienia, "יסורים", יסורים ז
męki, Leiden, Qualen; po-
-skramiania, Züchtigungen
(ראוה) ("יסור").

יסוד פ"י lać, gießen (ר' נסוד).
jasmin, (מין צמח ריהני)
Jasmin.

dołączać, dodawać, פ"י
hinzufügen; przedłużać, fort-
-nie po- לא יספה שוב; setzen
wróciła więcej, sie kehrte
być הוסיף; nicht mehr zurück
dołączonym, hinzugefügt wer-
-być הוסיף; den
dołączonym, hinzugefügt wer-
den.

ukarać, bestrafen; po- (ר' יסור)

(מניחיה לשינוי) ; הניח מעות ער
קָנַן הַצָּבִי, "przehulać pieniądze,
przetrwonić, Geld umsonstver-
-dajmy na to, נָנִיחַ; prassen
być הִנִּיחַ; gesetzt, angenommen
postawionym na bok, hinge-
-stellt werden; być położonym,
niedergelegt werden; ⁰być u-
-żywany, angewendet wer-
den.

latorośl, Spröbling; ssa- (ר' יניקה)
nie, Saugen; korzyść, Nutzen.

ssać, saugen; *żywić פִּעוּי
(אָבְרִים) się, Nahrung ziehen
karmić, הִנִּיק; הִנִּיקים זֶה מִזֶּה ("*)
ssać, nähren, säugen.

młodość, Jugend ז
(יְנִיקוּתָא) יְנִיקוּתָא ("*").

ysowa, Eule ז (מין עוף) יְנִיקוּתָא

zakładać, gründen; po- (ר' יסוד פ"י)
stanawiać, zarządzając, anord-
-być zakładanym, הוסיף; nen
gegründet werden; naradzać
być prze- (נוסדו) się, beratschlagen
być prze- יסוד; יסוד; יסוד; יסוד;
znaczonym, bestimmt werden;
opierać się na czemś, הִתְיַסַּד
basieren, sich gründen.

początek, Beginn; zasa- (ר' יסוד)
- ("יסוד") da, podstawa, Grundlage

Skavin zur Frau); ⁰misyja, zawód, Mission, Beruf; przy-
szłość, Zukunft (הַיְעוּד־הַלְאָמִי⁰⁰).

być bezczelnym, (יְעוּ הַיְעוּ פ"ע) ;
podej- ; (אֵם נֹעֵז) ;
frech sein
mować się, sich unterstehen.

okryć, otulać, umhüllen פ"י
יְעֹט ;
(מַעִיל צְדָקָה יַעֲטֵנִי) ;
רִי עָטָה.

przeznaczanie, Be-
יעידה" נִי
spotka- ; (רִי יְעוּד) ;
stimmen
nie, Zusammentreffen; zezna-
nie świadków, oświadczenie,
(יְעִידֵת-עֵדִים) ;
Bezeugung

być pożytecznym, (יְעִיל הַיְעִיל פ"ע)
nützlich sein ; korzyść, przy-
nosić pożytek, Nutzen brin-
gen ; pomagać, helfen ;
znaleźć korzyść, Nutzen
הַתְּוֹעֵלִים
finden.

kozy (יְעֹל) ; (רִי יְעֹלִים) ;
זֵי (מִין חֵיה) ;
rożec, Steinbock.

dzi- (יְעֹלָה נִי וְחֵיה מִשְׁפַּחַת הַצְּבָאִים) ;
ka koza, Gemse.

יען (כִּפִּי יְעֹן אֶשֶׁר ; יְעֹן וְיִבְעֵן) ;
מִיָּה
dlatego, bo, weil, deshalb ;
bo, denn; w ślad za, w nastę-
pstwie, infolge.

יען (רִי יְעֹנִים) ;
זֵי (מִין עֵרָה גְדוּל)
struś, Strauß.

הַיְסֹר ; uczać, zurechtweisen
uśmierzać się, hamować się,
uma- יִסֵּר ; sich besänftigen
(יִסְרֵתִי חֻקֹּתַי) ;
cniąć, befestigen
poskramiać, karać ; (זְרוּעוֹתֵם) ;
זְרוּעוֹתֵם ;
; züchtigen, strafen
miałem wyrzuty sumie-
כְּלִיזְמֵי
nia, ich hatte Gewissensbüs-
być pou- (הַתְּוֹסֵר) ;
se
czanym, zurechtgewiesen wer-
być poskramia- הַתְּוֹסֵר ;
den
nym, gezüchtigt werden.

przeznaczać, zazna- יְעִיד פ"י
יעד
;
czuć, bestimmen
zbierać się (przeciw), zusam-
— יְעַד ;
menkommen (gegen)
winien być, מִיְעַד לָהֵיוֹת ;
יעד
sein sollender ; przyszły, zu-
prze- מִיְעַדָּתָה (שִׁפְחָה) ;
künftig
znaczona na żonę (niewolnica),
zur Frau bestimmte (Sklavin) ;
wzywać przed ;
הַיְעוּד-יְעַד ;
sąd, vor Gericht laden ;
kje-
rować się, sich richten
(אֲנָה) ;
פָּנֵךְ מִיְעוּדוֹת) ;
הַתְּוֹעֵדוֹ רִי יְעַד .

יעה פ"י
יעה
zmiatać, wegfegen

יעה (רִי יְעִים) ;
נִי
rydel, łopata,
Schaufel.

יעוד" וְ
יעוד
naznaczenie (niewolnicy
na żonę), Bestimmung (der

być pięknym, schön **יפה** פ"ע
 *zdobić, zieren; o- **יפה** ; sein
 zdabiać, putzen ; ulepszać,
 ; (**מִיִּפְּהָ אֶת הַקְּרָקַע**)
 verbessern
 uzmacniać, stärken ; **יפה** פֶּה
 przynosić pożytek, Vorteil
 zdobić się, הִתְיַפְּהָ ; bringen
 sich putzen ; kokietować, ko-
 ketieren ; *stać się pięknym,
 ; (**תִּתְיַפֵּי חֲנָה**)
 schön werden
 być uświetnianym, verherrlicht
 . (**נִתְיַפְּיָת בְּעֵלְיוֹנִים**)
 werden

piękny, schön ; *dobry, ה' **יפה**
 przedsta- ; (**סִימֵן יִפָּה**)
 gut
 wia wartość, jest wart, ist wert ;
 ma pierwszeń- **פָּחוּ יִפָּה מִן**
 stwo przed, er hat den Vor-
 jest żarło- **יָדְיוּ יִפֹּת** ; zug vor
יָעִין ; kiem, er ist gefräßig
 uprzejmie, życzliwie, **יִפָּה**
 u- **בְּפָנִים יִפֹּת** ; wohlwollend
 przejmie, łaskawie, freundlich,
 gütig.

; piękny, schön ה' **יִפְּהָ מְרֹאָה** -
יִפְּת־מְרֹאָה ; piękna, schöne
 piękna branka wojenna, תֹּאֵר
 kriegsgefangene Schöne.

o czarujących o- **יִפְּת־עֵינַיִם** ה'
 czach, mit schönen Augen.

o dźwięcznym głó- **יִפְּת־קוֹל** ה'

יַעֲנָה, פֶּת־יַעֲנָה (ר') **בְּנֹת־יַעֲנָה** נ'
 samica strusia, das Weibchen
 des Straußes.

יַעֲנִים ר' יַעֲנִין.

znużyć się, zmęczyć **יַעֲנָה** פ"ע
 się, müde werden.

יַעֲנָה ת' **יַעֲנָה** (ר')
 znużony, ermüdet **יַעֲנָה**.

polot, wzlot, Schwung ; **יַעֲנָה** ו'
 natężenie, Anstrengung.

radzić, (**נָסַע עִם אֶל־עַל־פִּי**)
 raten ; naprawiać, richten
 postana- ; (**אֶנְעָצָה עִצְיָה עֵינַי**)
 nara- **הִוְעִין** ; wiać, beschließen
 dzać się, sich beraten ; obmy-
 ślać, überlegen ; zdecydować
 ***יַעֲנִין** ; się, sich entschließen
 nara- **הִתְיַעֲנִין** ; radzić, raten
 dzać się, beratschlagen.

las, **יַעַר** (ר') **יַעֲרִים**, יַעֲרוֹת ו'
 Wald ; plastr miodu, Honig-
 . (**יַעֲרִי עִם דְּבִשׁ**) wabe

plastr miodu, Honigwa- **יַעֲרָה** נ'
 . (**בְּיַעֲרַת־הַדְּבִשׁ**) be

dziki, leśny, wild, wald- **יַעֲרִי** ה'
 artig.

oran- **אָדָם־יַעֲרִי** ו' (מִין קוֹף)
 gutan, Waldmensch, Orangu-
 tang.

• (יפה) Schöne

יפה רי הופך.

Isnieć, glänzen; (יפע) הופיע מעווי; pojawiać się, erscheinen; o-
świecać, beleuchten.

יפע; (יפי) blask, Glanz; (יפי) zewnątrzny blask, הוצאות
äußere Politur.

יצא (גם עם מין, אל, ל, ע) פיע
wychodzić, hinausgehen; koń-
czyć się, endigen; spełniać
obowiązek, Pflicht erfüllen
; (יצא את פלם; יצא ידי הוצאות)
być wykluczonym, ausge-
schlossen werden; wykluczać,
; (יצא שבת מהן)
postradał zmysły, יצא מדעתו
; er wurde verrückt
w podobny sposób, (בדבר)
desgleichen, auf ähnliche Wei-
pojawiać się, יצא (לאור); se
הוציא; wychodzić, erscheinen
wyprowadzać, wynosić, her-
ausführen, herausbringen; od-
dalać, entfernen; wydać, her-
vorbringen; wydawać, aus-
geben; *wykluczać, ausschlies-
u- (הוציא בברכה את הרבים); sen
wolnić od powinności religij-
nej, von einer religiösen Pflicht

sie, mit wohlklingender Stim-
me.

niebrzy- (יעת יפה, נפש יפה) ni-
dzący się, ein sich nicht
ekelnder Charakter.

dobrze, gut; stoso- (יפה תה) ni-
wnie, odpowiednio, passend.

prześliczny (יפה) ת (יפה) ni-
uroczy, bildschön
(יפה).

bielun, (יפה) ni (מין עשב ארמי)
szalej, Mollkraut.

piękność, Schönheit; (יפה) ni-
pięknienie, Verschönerung.

pełnomocnictwo, Voll- (יפה) ni-
macht.

wzdychać, seuf- (יפה) ni-
zen.

zasapany, parskający, (יפה) ni-
schnaubend
(יפה) ni-.

piękność, Schön- (יפה) ni-
heit.

piękność, Schönheit; (יפה) ni-
wspaniałość, Herrlichkeit
(יפותו של יפה).

być prześlicznym, cza- (יפה) ni-
rującym, sehr schön sein
(יפותו מני אדם).

piękna (kobieta), (יפה) ni-

Bett, Lager.
 stworzony, geschffen ת' יצור
 (ר' יצור, יצורים)
 wyszedłszy, hervorge- ת' יצא
 (י' יצא-מ' עיו) gangen
 wyciąg, Auszug; wy- ת' יצאה
 chód, Ausgang; rozstanie,
 Scheidung; wychodźtwo. Aus-
 wanderung.
 tu - ו' ; prawdziwy, wahr ת' יצב
 bylec, angestammter Einwoh-
 ner.
 niezłomny, stały, stand- ת' יצב
 haft.
 stanie. Stehen יצבה
 niezłomność, Stand- ת' יצב
 haftigkeit.
 korytarz boczny. Seiten- ו' יציע
 gang; piętro, Logenreihe.
 Stockwerk; skrzydło (budyn-
 ku). Flügel, Anbau.
 wylewanie, lanie, Giessen; ת' יצקה
 splawianie, topnienie, Schmel-
 zung.
 twór, stworzenie, Ge- ו' יציר
 (י' יציר) schöpf, Schöpfung
 פ' יצירה.
 tworzenie, Schöpfung; ת' יצירה
 stworzenie, Erschaffung; 'sila

dać (והיציא את אשהו) ; befreien
 rozwód, Scheidebrief geben ;
 nie przeżył לא הוציא שגרו'
 roku, er überlebte nicht das
 wydawać, (הוציא לאור) ; Jahr
 הוציא ; herausgeben, verlegen
 być wyprowadzonym, heraus-
 geführt werden.

dziecię, ו' Kind יוצא-ה-לצים
 ladacznicą, ulicz- ת' יצאת-הדיין
 nica, Metze, Herumläuferin.
 być stałym, nie- (יצב) הצב פ' ע
 złomnym, standhaft sein ; stać
 (prosto), stehen (aufrecht) ;
 הצב ; postawić, stellen הצב
 być postawionym, gestellt wer-
 stanać, sich hin- ו' ה' הצב ; den
 stellen ; stanać, stehen blei-
 ben ; sprzeciwić się, stawiać
 opór, wid- rst- hen,
 postawić, hinstel- פ' יצב
 len ; ustanawiać. feststellen
 (ה' יצבני בשער משפט) ; (ה' יצבני)
 הצב ; przedstawiać, vorstellen
 stanać, stehen bleiben.
 oliwa, Olivenöl ו' יצחק
 rękojeść plu- (ידההמרשה) ו' יצול
 ga, Handgriff der Pflugschaar.
 postanin, łożo, ו' יצוע (ר' יצועים)

den, entstehen.
 przeczucie, in- (רַי יִצְרִים) זֵי
 stykt, Instinkt; przekonanie,
 Gesinnung; stworzenie, dzie-
 ło, Werk; *namiętność, Lei-
 denschaft. (בְּפֹהַ אֶת יִצְרֵי־יִי).
 skłonność do dobre- זֵי יִצְרֵי-טוֹב
 go, Trieb zum Guten; dobry
 anioł, guter Engel.
 skłonność do złe- זֵי יִצְרֵי-רָע
 go, Trieb zum Bösen; zły
 demon, böser Dämon.
 członki (ciała), Glieder זֵי רֵי
 (des Körpers).
 gorzeć, palić się, זֵי אֶת הַצֵּת פִּיעַ
 brennen; spalać się, zgorzeć.
 verbrennen; zapalać się, sich
 zapalać, pod- הַצֵּית; entzünden
 pałać, anzünden.
 prasa tłoczni- (רַי יִקְבִים) זֵי
 ca (do wytlaczania wina). Kel-
 terkuffe; piwnica, Keller.
 wydrążyć. aushöh- פִּיעַ יִקְבֵי
 len; rozszerzać, ausweiten.
 palić się, brennen; זֵי פִיעַ יִקְדֵי
 = הוֹקְדֵי; żarzyć się, glühen
 יִקְדֵי.
 יִקְדֵי רַי יִקְדֵי.
 pożar, Brand זֵי יִקְדֵי

twórcza, twórczość, Gestal-
 tung, Schöpfungskraft.
 podkładać, unter- (יִצַע הַצֵּיעַ פִּיעַ)
 breiten; ścielić, betten; *wy-
 kładać, podawać, vortragen;
 °proponować, przedkładać, vor-
 być ścielonym, הַצֵּיעַ; schlagen
 gebettet werden; °być przed-
 łożonym, vorgeschlagen wer-
 den.
 lać, gie- (נָם עַם ל־, אֶל- פִּיעַ)
 ssen; topić, spławiać, schmel-
 usługi- יִצַע מִים עַל-יָדַי; ; zen
 wać, bedienen; być uczniem,
 być wyła- הַצֵּיק; Schüler sein
 הַצֵּיק; nym, gegossen sein
 ; stawiać, hinstellen (הַצֵּיק)
 być mocnym, twardym הַצֵּיק
 fest sein: być wylewanym,
 ausgegossen werden; być wy-
 lanym, gegossen sein,
 forma, model, Modell, זֵי יִצְקָה
 Gussform.
 kształcić, bilden, two- פִּיעַ יִצֵר
 rzyć, schaffen; wynajdywać,
 (יִצֵר עֲלֵיכֶם רָעָה); erfinden
 być stworzo- הַצֵּיר יִצֵר. הַצֵּיר
 nym, geschaffen werden; być
 wynalezionym, erfunden wer-
 powstawać, wer- הַתִּיצֵר; den

(מולי מה יקרו בעידה); יקר, *
 ehren; podnosić cenę, den
 (מיקרין) Preis steigen lassen
 poważać, הוקיר; את הישערי;
 czcić schätzen, ehren; rzad-
 kim czynić, selten machen
 *podrożyć, teu-; (ההוקר הגלף)
 er werden; podnosić cenę,
 den Preis steigen lassen;
 podrożyć, teuer הוקיר, התיקר
 werden.

drogocenny, drogi, kost- יקר ת'
 bar, teuer; ciężki, schwer;
 rzadki, selten; znakomity,
 vornehm.

rzadki, selten יקר-המצאית ה'
 grzeczny, szlachetny, יקר-רוח ה'
 edel, brav.

uszanowanie, cześć, יקר וי Ach-
 tung, Ehre; drogocенność,
 Kostbarkeit.

drożyzna, Teuerung יקר וי
 po drogich cenach, ביקר תהימ
 drogo, zu teuren Preisen,
 teuer.

szanowne (pismo), wer- יקר הני
 tes (Schreiben).

honorowość, Ehren- יקר ותני
 haftigkeit; dostojność, Wüdig-

postulsiestwo, Gehor- יקרה ני
 sam.

plomień, Flamme יקוד וי

ognisko, Herd יקוד וי

istota, Wesen; wszech- יקים וי
 świat, Weltall.

sidło, Fangschlin- יקוש, יקיש וי
 ge; ptasznik, Vogelfänger.

palenie się, brennen; po- יקדה וי
 (להתות) żar, plomień, Brand
 אש מיקדה גדולה יי).

יקינטון וי (מין פרח וגם מין אבן טובה)
 hyacynth, Hiazinte.

obudzenie, Erwachen יקצה וי
 najdroższy, teuerst; יקיר תי

wartościowy, wertvoll; znako-
 (יקירי-ירושלים) mity, vornehm

wywichnąć (גם עם ט-) יקע
 (מתקע) się, verrenkt werden

odwracać się, בקי-ה-יעקב
 (רי) נקע; הוקיע

powiesić, aufhängen.
 wstawać, przebu- יקני, הקיין טיע
 dzać się, aufstehen, erwachen

(רי) קיין.

być ważnym, wichtig יקר טיע
 sein; być drogim, drogocen-

nym, kostbar sein; być tru-
 dnym, ciężkim, schwer sein

obawa przed grze- יָרַאת־הַחַטָּאִים
chem, Scheu vor der Sünde.

bojaźń boża, יָרַאת־יְהוָה
Gottesfurcht

straszny, יָרֵאָה (תָּאֵר לְאֱלֹהִים)
gefürchteter, furchtbarer
(יָרֵאָה יְהוָה)

przeciwnik, Gegner: o- יָרֵב וְ
brońca, Verteidiger
(יָרֵב וְיָרֵב)

יָרֵב וְיָרֵב וְיָרֵב (מִן יָרֵב שְׁנוּתָיִם)
koper wło- לְתֵד כְּשׂוּאִים כְּבוּשִׁים)
ski, Fenchel; melon, harbuz,
Arbuse, Wassermelone.

sikora (Parus יָרֵב וְיָרֵב וְיָרֵב
major), Meise.

zstępować, her- יָרַד (מֵ-, אֶל-) פָּטַח
absteigen; schodzić, herun-
terkommen; pograżać się,
niedersinken; padać, fallen
spadać, sinken; (עַד רָדָה)

zubożeć, verarmen יָרַד מִנְּקָמָיִם
przywłaszczyć יָרַד לְשָׂדֵה־הַחֵבְרוֹן

sobie obce pole, sich ein
yār; fremdes Feld aneignen
konkurować, konku- לְאוֹמְנֵיהוּ
go- יָרַד עִמּוֹ עַד לְחַיּוֹ

dzić na czyjeś życie, dopiec
do żywego, ans Leben gehen;
spuszczać, herunterbrin- הוֹרִיד

dorożyzna, Teue- (יֹקֵר)°; keit
rung.

drożący się, sprzedają- יָקַר וְ
cy drogo, Verteuerer.

sprzedaż יָקַרְנוּתָּהּ (מְכִירָה בְיוֹקֵר)
po wygórowanych cenach,
Verteuerung.

nastawiać sidła, יָקַשׁ (ל-) פָּטַח
u- הִיקַשׁ, יָקַשׁ; Schlingen legen
wikłać się, wpłatać się, ver-
strickt werden.

oba- יָרָא (נֶם עִם מֶן-, מִפְּנֵי-) פָּטַח
wiać się, fürchten; szanować,
być czołem, ehrfürchten
być strasznym, furchtbar sein;
wpajać w kogo czołobitność,
stra- יָרָא; Ehrfurcht einflößen
oba- הִתְיָרָא; szyć, äng-
tigen
wiać się, sich fürchten; wzbu-
dzać strach, bojaźń, gefürchtet
werden.

bojaźliwy, fürchtend; bo- יָרָא הִ
gobojny, gottesfürchtig.

bojaźń, strach, Furcht יָרָאָה
(יָרָא יָרָאָה) bożek, Götze;
(יָרָא יָרָאָה)

czo- יָרָאת־הַחֵבְרוֹן - הִיזְמִינֵהּ
łobitność, głęboki szacunek,
Ehrfurcht.

torebnik, dydelf (מין חיה) ; ler
Beuteltier.

zielony, grün; żółty, ירוק ה' ;

zieleni, das Grün ז' gelb (ר')

zielony, ירוק פְּבֵרְתִי ; (ק)

żółty, gelb ירוק קְשַׁעְנָה ; grün

wodrośl, Wassergras ירוקֵה נ'

żół- ; (בִּירוֹקָה שְׁעַל פְּנֵי הַמַּיִם) ;

taczka, Gelbsucht ; ⁰ płeśń,

Schimmel.

szakal, Scha- ירור ז' (מין שיעל)

kal.

choroba oczu, (מחלת-עינים) ז' ירורי ז'

Augenkrankheit.

ירושפה ר' ירושפה.

ירושפה ר' ירושפה.

ירושפה ר' ירושפה ; księżyc, Mond ז' ירושפה

wiecznie, na wieki wie- ירושפה

ków, ewig.

miesiąc, Monat ז' ירושפה

ירושפה ז' ירושפה ; (מכתב-עתי חדשי)

miesią- ירושפה ; (מכתב-עתי חדשי)

cznik, Monatschrift.

być pochyłym, abschüs- ירושפה

sig sein (יְרַב הַדֶּרֶךְ לְנִגְדִי).

przeciwnik, Widersacher ז' ירושפה

jarmark, Jahr- ירושפה ; (ירידים) ז' ירושפה

markt.

schodzenie, Herabstei- ירושפה

gen ; (מין נשר) ז' ירושפה

gen ; zdejmować, herunter-
nehmen ; nakłaniać, neigen ;

przyprowadzić do הוריד מְנַבְּסִים *

utruty majątku, das Vermögen

הוריד מְנַבְּסִים * ; verlieren lassen

pozbawić kogo zaszczytneho

urzędu, der Ehrenstelle ent-

nie ל' מְעַלָּה וְלֹא מוֹרֵד * ; heben

pomaga a nie szkodzi, es

bringt weder Nutzen noch

być uprowa- הורד ; Schaden

dzonym, weggeführt werden ;

być opuszczonym, niederge-

lassen werden ; być poniżo-

nym, erniedrigt werden.

zubożały, verarmt, her- ירד' ת'

(«עולה ויורד») untergekommen

rzucać, werfen ; ירה (גם עם ל' - ע)

strzelać, schiessen (הורה)

być zastrzelonym, erschossen

(«ירה יורה») werden = הורה ;

pokazać, zeigen ; pou- ירה ;

cząć, nauczać, belehren, leh-

ren.

ירוד' ת' niski, niedrig (ירודה)

poniżony, ernied- ; (שפא-מות)

rigt (ביד הירודים וביד הקטנים) .

ירוד' ר' ירוד' .

ירודה ז' (מין נשר) Geierad- sęp,

po- ; (**פָּנִיָּה מוֹרִיקוֹת**) "werden
zierenieć, grün werden.

jarzyny, **יֵרֵק יֵרֵק** (רִי יֵרֵקוֹת) "ו"
zielen, Gemüse, Grün.

wyblakłość, żółtknie- **יֵרֵקוֹן** "ו"
nie, Vergilbtheit; żółtaczką,
Gelbsucht.

boguwola, dę- **יֵרֵקוֹן** "ו" (מִין צִפִּיר)
bonoszek, wilga, Grünfink.

zielone liście, grüne **יֵרֵקוֹנִין** "ו"
Blätter.

zielen, das Grüne **יֵרֵקוֹת** "ו"

ziereniec, **יֵרֵקוֹן** "ו" (מִין אֲבֵן יֵרוֹקָה)
dyoryt, Diorit, Grünstein.

zielonawy, **יֵרֵקוֹק** "ו" (יֵרֵקוֹקָת)
grünlich; żółtawy, gelblich;
bardzo zielony, sehr grün;
יֵרֵקוֹק "ו" (יֵרֵקוֹק) "ו" (יֵרֵקוֹק)
bardzo żółty, sehr gelb
שִׁבְרָקִים

odbierać, weg- **יֵרֵשׁ** (גַּם עִם ל-) "פ"
nehmen; odziedziczyć, er-
ben; wygnać, vertreiben;
zubożać, arm werden; **יֵרֵשׁ**
obrabować, berauben **יֵרֵשׁ**
zosta- **יֵרֵשׁ הַצֶּלְעַל** "ו"; **יֵרֵשׁ**
wić, pozostawić w spadku,
vererben, vermachen; wy-
gnać, vertreiben; wyniszczyć,
ausrotten; uczynić kogo ubo-

gen; spadanie, Herabfallen
poniżenie, ; (**יֵרֵדְתָּ גֶשְׁמִים**) "

(**עֲלֵתָהּ יֵרֵדָה**) Erniedrigung
zubożenie, Verarmung; (**לֹא**

יֵרֵדָה "ו" **יֵרֵדָה** "ו"
rzucanie, Werfen; strze-
lanie, schiessen.

zasłona, Vorhang; na- **יֵרֵעָה** "ו"
miot, Zelt; -liść pergaminowy,
Pergamentblatt; ⁰liść pa-
piero, Papierblatt.

(**יֵרֵקְתָּהּ מוֹרָה**) "ו" (מִין קְשׂוּיִים מְרִים)
sprężak, tryszczyk, niecier-
pek, Waldgurke, Eselsgarke.

biodro, (**מִסֵּי יֵרֵדָה** "ו" **יֵרֵדָה**) "ו"
Hüfte; strona, bok, Seite,

syn, Sohn; potomek, **יֵרֵדָה** "ו"
Nachkomme.

יֵרֵדָה (וּמִן יֵרֵדְתָּם, מִסֵּי יֵרֵדְתָּהּ) "ו"
głęb, tył, Hintergrund.

יֵרַע "ו" **יֵרַע** "ו" **יֵרַע** "ו"
drzeć, zittern (**יֵרַעוּ**)
być złym, schlecht; (**יֵרַעָה לֹא**)
uczynić **יֵרַעָה** "ו"; (**יֵרַעָה**) "ו"
sein
kogo złym, schlecht machen;
szkodę komu **יֵרַעָה בְּחַוֵּשׁ**
przynosić, jemand Nachteil
bringen.

spluwać, pluć, spucken; **יֵרַק** "ו"
zierenieć się, grünen
żółtknieć, poźółtknieć, gelb

być **הַיִּשֵׁב**; sitzen, präsidieren
 zamieszkiwanym bewohnt
 sta- **יִשֵׁב**; (**וְנִשְׁבוּ הָעַרְיִים**); sein
 wiać, hinstellen; *uporządko-
 wać, ordnen; uspokajać, be-
 (**וְהַבְרִים שָׁמַיְשִׁבִים אֶת**)
 °objasniać, erklären; (**הַלֵּב**)
 kolonizować; (**וַיֵּשֶׁב לְיִשְׂבֵּי**)
 posadzić, **הַיִּשֵׁב**; kolonisieren
 sadzić, setzen; osiedlać, za-
 siedlać, ansiedlen; żenić się,
 (**הַיִּשְׁבוּ נָשִׁים נְכַרְיֹת**);
 osiedlać się, sich nie-
הַיִּשֵׁב
 derlassen; być zamieszkiwa-
הַיִּשְׁבוּ; nym, bewohnt werden
 być zamieszkiwanym, be-
 wohnt werden; uspokoić się,
 (**נִתְיַשְׁבָּה**) sich beruhigen
 osiedlać się, sich; (**דַּעְתָּהּ**)
 niederlassen; obmyślać, nach-
 denken.
 osiedlenie, Niederlas- **וְיִשְׁבוּ**
 sung; zamieszkiwana okolica,
 (**מִן הַמְדְּבָר**) bewohnte Gegend
 świat kulturalny; (**לְיִשְׁבֵּי**)
 (**אֵינֹו מִן הַיִּשְׁבוּ**) kulturwelt
 osiedlenie, das Bewohntsein
 obja- (**יִשְׁבוּ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל**)
 (**יִשְׁבוּ**) śnienie, Erklärung
 kolonizacja, Kolo- (**דַּעְתוּבִים**)
 nisation.

וּמַעֲשִׂיר) gim, arm machen
 posiadłość, posiadanie, **יִרְשָׁה**
 (י) Besitztum; zdobycz, Beute
יִרְשָׁה.
 własność, Eigentum; **יִרְשָׁה**
 dziedzictwo, spadek, Erb-
 schaft; odziedziczenie, Be-
 erben,
 istotność, Wesentliches **וְיִשׁ**
 *realność; (**לְהַנְחִיל אֶדְבֵי יִשׁ**);
 (**בְּטוֹל**) istota, Realität, Wesen
הַיִּשׁ; (י **בְּטוֹל**).
וְיִשׁ **הַיִּשׁ**; jest, es giebt **וְיִשְׁנוּ**
 (no) ma, er **לוֹ**; jest, er ist
יִשׁ; hat **אֶת נַפְשָׁכֶם**,
 nie- **יִשׁ**; **אֵין יִשׁ**; **לא יִשׁ**
 ma, es giebt nicht; powinno
יִשׁ; **יִשׁ** **לִיְהִי־רָע**); **יִשׁ**
 nie- **יִשׁ אֲשֶׁר אֹמְרִים**)
 którzy twierdzą (sunt qui ai-
 unt), einige sagen; mówią,
 man sagt.
 siedzieć, sitzen; **יִשֵׁב** (ע-ל-ב-)
 siadać, sich setzen; zasiadać,
 besetzen; mieszkać, wohnen;
 czekać, warten; być zamie-
 szkiwanym, bewohnt sein
 (**אֶרֶץ מְלָחָה וְלֹא תִשֵׁב**); **יִשֵׁב**
 (**בְּתַעֲנִית**) *pościć, fasten **יִשֵׁב**
בְּרִאשׁוֹ przewodniczyć, vor-

sędziwy, człowiek, יָשִׁישׁ, יֵשֶׁשׁ וְ
starzec, Greis; *mądrzec, Wei-
* (מִןּוֹעַ יְשִׁישִׁים**).

starość, Alter יְשִׁישׁוֹתָּהּ נִי

opustoszeć, verödet יָשַׁם מִיַּע
werden.

spać, schlafen; zasy- יָשַׁן מִיַּע

zesta- הָיָה יָשַׁן; piąć, einschlafen

rzyć się, alt werden; puścić

korzenie, zakorzenieć się, ein-

; (וְגִזְזוּ שְׁנֵתָם בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל)

usypiać, einschläfern; dać יָשַׁן

się zestarzeć, alt werden las-

zesta- הָיָה יָשַׁן; sen, alt machen

rzyć się, starzeć się, alt wer-

den, altern.

spiący, schlafend יָשַׁן תּוֹ

stary, alt יָשַׁן תּוֹ

stare, dawne, das Alte; וְ יָשַׁן

dawny stan, früherer Zustand

(הַהֲחִיזוּ הַדְּבָר לְיוֹשְׁנָו**).

być ocalonym, יִשָּׁע מִיַּע

gerettet werden; być wyswo-

bodzonym, befreit werden

(תִּישָׁע יְהוּדָה); הוֹשִׁיעַ רָאָה

הוֹשִׁיעַ.

ocalenie, Rettung; pomoc, יִשָּׁע וְ

Hilfe.

rozmyśl, roz- יִשׁוּב־הַדַּעַת* וְ
waga, Überlegung.

יִשׁוּיִם* זֶר (מוֹסוֹת הָאֵינָה, שְׂבָהֵם

מֵאַחֲזִים אֶת הַחֲבָלִים) -

winde okrę- winde

towa, Windebäume.

planowanie, planierung וְ יִשׁוּרֵי

wykup יִשׁוּע־הַבֵּן* וְ (פְדִיּוֹן-הַבֵּן)

nowonarodzonego syna, Auslö-

sung des neugeborenen Soh-

nes.

ocalenie, ratu- יִשׁוּעָהּ, יִשׁוּעָתָהּ נִי

nek, Rettung; pomoc, Hilfe;

blogość, Heil.

Jezu- יִשׁוּעִים* זֶר (כַּת נוֹרִים קְחוּלִים)

ici, Jesuiten.

יִשׁוּעָתָהּ, רִי יִשׁוּעָהּ.

byt, bycie, das Sein; נִי יִשׁוּתָּהּ

eksystencya, Existenz; istnie-

nie, das Vorhandensein.

יָשַׁב רִי הוֹשִׁיב.

siedzenie, Sitzen; נִי יִשִּׁיבָהּ

⁰posiedzenie, Sitzung; wyż-

szy zakład naukowy, Hoch-

szkole; sąd, Gerichtsstätte

⁰szkoła; (בְּיִשִּׁיבָה שְׁלֵמָעֵלָה**)

rabinacka, Jeschiba, Talmud-

schule.

spustoszenie, Verwü- יִשִּׁימָהּ* נִי

stung.

puścynia, Wüste וְ יִשִּׁימוֹן

uczciwość, rze- יִשְׂרָהּ יִשְׂרֵת־לֵב נִ
telność, Redlichkeit.

poczucie sprawiedli- יִשְׁרָנוּת נִ
wości, Gerechtigkeitsgefühl,
sprawiedliwość, Ge- יִשְׁרוּת נִ
rechtigkeit; prawość, uczci-
wość, Rechtlichkeit,

יִשְׂשֵׁר יִשִּׁישׁ.

kół, pal, Pfahl נִ יְתֵד (יְתֵדָה)
gwóźdź, Na- ; (יְתֵד־הָאֶהָל)
gel; *wielki mąż, grosser Mann
(יְתֵדוֹת גְּדוֹלוֹת).

przydrożna נִר יְתֵדוֹת־דְּרָכִים
kałuża, Wegpfütze.

pogrzebaczka, ożog, וְ יְתֵדָה
Ofengabel.

sierota, Waise; bez o- וְ יְתוֹם
pieki, bez dachu, schutz-
los; *osierocony, verwaist
(אֵין הַדֹּר יְתוֹם).

zbyteczny, zbytńi, über- וְ יְתוּר
flüssig: dodatek, Hinzufü-
gung (יְתוּר־בְּנֵדִים).

odnalezione, das Aufge- וְ יְתוּר
fundene (יְתוּר־הָרִים מְרֻעָהוּ).
muchą, komar, וְ יְתוּשָׁה
Mücke.

יְתִיב וְ אַחַד מִשְׁעֵמֵי־הַמֶּקְרָא.

יְתִיב וְ (מִן בְּלִי שֶׁל בְּרוּל. שְׁבוּ

ישפה וְ (מִן אֶבֶן-חַן) jaspis, Jaspis

być prostym, wypro- יִשָּׁר פִּי
stowanym, gerade sein; być
uczciwym, redlich sein;
podobać się, gefal- (בְּעֵינַי)
len; udać się, gelingen;
wyrównywać, ebnen; יִשָּׁר
przyznać słusność, uważać
za słuszne, für recht halten
(כָּל פְּקוּדֵי־כָל יִשְׂרָאֵל); הַיִּשָּׁר
prostować, gerade richten
patrzeć pro-; (הַיִּשָּׁר לְפָנַי דְּרָבָה)
sto na się, gerade hinschauen
(וְעַפְעָפִיךָ יִשְׂרָאֵל נִגְדָה).

— יִשָּׁר חֵילְךָ בְּחָהֶם תְּהִים
danke!

prosty, gerade; spra- יִשָּׁר תִּי
wiedliwy, prawny, gerecht;
uczciwy, redlich; odpowiedni,
entsprechend.

prostota, Geradheit; u- יִשָּׁר וְ
uczciwość, Redlichkeit; spra-
wiedliwość, Gerechtigkeit.

— יִשְׂרָה־הַהֲגָה וְ יִשְׂרָה־
dobre sprawo- wanie się, gute
Aufführung, rechtschaffen
Betragen.

— בְּיִשָּׁר תְּהִים mit
Recht, gerecht; rzetelnie, po-
uczciwie, redlich.

שְׁנֵיתָיו (**).
 przedni, wyśmienity, vor- יָתֵר ת'
 *zna- ; (יָתֵר מְרֵהוּ) züglich
 mienity, wydatny, hervorra-
 pozosta- ; (הַקָּמָה יָתֵרָה) gend
 . (הָסֵר יָתֵרִי) ty, übrig
 sznur, Strick ; cięciwa, יָתֵר ו'
 (בִּינְנוּ הַצֵּם עַל Bogensehne
 ; (יָתֵרִי בְּתַח) uzda, Zügel ; יָתֵר
 pozostałość. Überrest, das Üb-
 bardziej, więcej, תַּהֲפֵם ; rige
 . (רַי יָתֵר) mehr.

uciulane, odłożone, Er- יָתֵרָה נ'
 übrigtes ; ⁰pozostałość, Über-
 rest.

pierwszeństwo, Vorzug ; יָתֵרוֹן ו'
 korzystać, Nutzen.
 ostatki, Überreste ; יָתֵרוֹת נ"ר ;

המלות-המקראיות, הנכתבות מלא ואו
 יוד.

siatka wątrobianą, Le- יָתֵרָת נ'
 bernetz ; zbyteczne płuco, ü-
 berflüssiger Lungenlappen ; o-
 statek, Überrest.

zlew, (מוציאים התבשיל מן הקדרה)
 Ausgiesser.

nazwyczajny, ausseror- יָתֵרִי ת'
 dentlich ; pozostały, übrig.

bardzo, sehr יָתֵרָה תַּהֲפֵם
 być zupełnym, vollkom- יָתֵם פִּיט
 ; (אָז אֵיתֵם) רַי תָּמַם ; men sein
 osierocić, uczynić kogo יָתֵם א'
 sierotą, verwaisen, zur Waise
 ; (מֵיתֵם אֶת בְּנֵיוֹי) machen
 osierocić, verwaist יָתֵתֵם
 werden.

być zbytecznym, יָתֵר הָיָה פִּיט
 überflüssig sein ; pozostawać,
 dodawać יָתֵר ; übrig bleiben
 (coś zbytecznego), (überflüssi-
 pozo- הָיָה יָתֵר ; ges) hinzufügen
 stawać, übrig lassen ; prze-
 kładać, dać pierwszeństwo,
 ; (וְהָיָה יָתֵרָה לְמוֹבָה) bevorzugen
 mieć pierwszeństwo, bevor-
 ; (אֶל-תּוֹתֵר) zugt werden
 być zbytecznym, über- יָתֵרִי ת'
 ; (אֶבְרֵי-עוֹלָה) flüssig bleiben

כ

podobnie, gleich ; jak, כִּי א"י ; האות האחת-עשרה באלף-בית העברי ;
 jeżeli, (עם מקור-הפעל) ; wie ; ²² dwadzieścia, zwanzig

dal, von da an und weiter.

בְּאֵימָר רַי אֵימָרָה.

piec, bratən (צלח) זָבַבְתָּ מִי

smażone mięso, pie- זָבַבְתָּ מִי

czyste, Karbcnade,

być ciężkim, schwer (על-) פִּיעַ זָבַבְתָּ

sein ; stwardnieć, sich ver-

härten ; być licznym, zahl-

być powa- זָבַבְתָּ ; reich sein

czcić, poważać, hochachten ;

upiększać, verschönern ; czy-

nić kogo twardym, verhärten ;

*wymieść, wymiatać, ausfe-

gen : ⁰ugaszczać, traktieren

być poważa- זָבַבְתָּ ; bewirten

czynić ciężkim, schwer ma-

chen ; obciążać, belästigen ;

„(זָבַבְתָּ) mnożyć, vermehren

czynić kogo ; (זָבַבְתָּ) twardym, verhärten ; *stać się

ciężkim, schwer werden

panoszyć się, זָבַבְתָּ ; (זָבַבְתָּ)

chełpić się, grosstun-

rozmnazać się ; (זָבַבְתָּ)

sich vermehren

*być czczonym, ge- ; (זָבַבְתָּ)

ehrt werden ; zdobyć sobie

część, poszanowanie, sich

jak ... כָּאֵב ... כָּאֵב ; (כָּאֵב וְכָאֵב) wenn

tak, wie ... so auch, sowohl...

als.

być chorym, krank sein ; כָּאֵב מִי

powodować, wywołać זָבַבְתָּ

ból, Schmerz verursachen ;

trapić, martwić, kränken ; psuć,

zepsuć, verderben

כָּאֵב וְכָאֵב.

cierpienie, ból, Schmerz, זָבַבְתָּ

Leiden.

cierpieć, leiden זָבַבְתָּ מִי

trapić, mar- זָבַבְתָּ ; (זָבַבְתָּ)

twić, kränken

כָּאֵב וְכָאֵב.

na pierwsze זָבַבְתָּ (כָּאֵב וְכָאֵב)

wejrzenie, pozornie, auf den

ersten Anblick, scheinbar.

כָּאֵב רַי חֲלָקָה.

tu, hier זָבַבְתָּ מִי

dotąd, tu, hierher זָבַבְתָּ מִי

potem, póź- זָבַבְתָּ מִי

niej, später, nachher.

odtąd. stąd, מִי זָבַבְתָּ מִי

von da.

— זָבַבְתָּ מִי זָבַבְתָּ מִי

Z obu stron, von beiden Sei-

ten.

— זָבַבְתָּ מִי זָבַבְתָּ מִי

odtąd i na-

poszanowanie, poważa-
 nie, Verehrung
 wymiatanie, Ausfegen ;
 (כבוד־אָב
 וְאָס"*)
 (כבוד־הַבַּיִת"*)

ugoszczenie, przyjęcie,
 Aufnahme.

cześć, Ehre ; poważanie,
 poszanowanie, Verehrung ; bo-
 gactwo, Reichtum ; wspania-
 łość, Pracht ; szlachectwo, Ad-
 elstand ; dusza, Seele.

bogactwo, Reichtum ;
 פְּבוּדָה נ' ;
 0pakunki, Gepäck.

gaszenie, Löschen ז' כְּבוּי'

bezwocny, nieplodny,
 unfruchtbar ; *obwiązany, um-
 bunden.

torf, Torf ז' כְּבוּל'

sia-
 тка na włosy, Haarnetz
 (כְּבוּל' וּבִפְּאָה נְכָרִית"*)

okryty, otulony, um-
 hüllt (הַרְחֵלֶיךָ הַכְּבוּנוֹת"*)

mycie, Waschen ז' כְּבוּס'

środek na przeczyszcze-
 nie, Abführmittel.

deptania, Treten ; zdo-
 bywanie, Eroberung ; zagłę-

(מִתְכַבֵּד) Ehre verschaffen
 być wymiata- ;
 (בְּקֶלֶף הַרְבֵּוֹ"*)
 nym, ausgefegt werden
 (שֶׁהוּא מִתְכַבֵּד").

wątroba, Leber ז' כְּבָד' (נ'*)

ciężki, כְּבֵד (ס"מ) כְּבֵד־כְּבֵד' ת'
 schwer ; uciążliwy, trudny,
 schwierig ; mnogi, liczny,
 (בְּעַם־כְּבֵד"*) zahlreiche

pełen grzechów, ת' כְּבֵד־עוֹן־
 sündenschwer.

bełko-
 tliwy, jąkliwy, stotternd.
 כְּבֵד ר' כְּבוּד' .

wspaniały, ת' כְּבֵד' (נ' כְּבוּדָה)
 prächtig.

siła, moc, ciężkość, Wucht ; ז'
 ciężar, Last ; gęstość, Dich-
 tigheit ; זְבֵד־הַעֲלוּיִן' כְּבֵד־
 wałki u krosen, Wal-
 zen im Weberstuhl,

ważność, powaga, ז' כְּבֵד־רֵאשִׁי'
 Ernsthaftigkeit ; niechęć, Un-
 willę (בִּשְׂפָה רָפָה וּבְלִבֵּי־
 ראש"*)

trudność, schwierig-
 keit. נ' כְּבֵדוֹת

gasać, erlöschen ;
 gasić, löschen. כְּבֵה סִיעַ

kapuza, kapiszon, Ka-^{בְּנֵהָ} נִי ^{פִזֵּה} ni
puze.

prać, myć, waschen ; כְּבַשׁ, כִּבַּשׁ פִּי ;
oczyszcząć, reinigen
מְרַעָה לְבָדָה ; כְּבַשׁ, הַפִּי. הַתְּבַשׁ
być zmytym, prany, gwa-
schen werden.

prac, Wäscher * וְיֵי ^{פְּבָשׁ} ni
pęk dakty-^{בְּבָשָׁה} נִי (ואשכול הזרים)
łów, Dattelkam.

pracza, Waschfrau, נִי ^{בְּבָשָׁתָּה} ni
Wäscherin.
כָּבַע רִי כָּבַע.

przesiewać, siewen פִּי ^{קָבַר} ni
(כָּבַר חֲטָיִן בְּבָרָה) ; הַקָּבִיר
nagromadzać, anhäufen.

przesiewać, siewen פִּי ^{קָבַר} ni
tak dawno, denn längst ;
ongí, przedtem, (—הַיָּמִים) ^{קָבַר} ni
vormals.

przetak, rzeszoto, Sieb נִי ^{קָבַרָה} ni
kraina, (מרת-המרחק) נִי ^{קָבַרְתָּ אֶתְּ} ni
Landstrich, morg (ziemi), ein
Morgen.

קָבַשׁ נִי ; jagnię, Lamm * וְיֵי שֶׁל
taran, Sturm- (ברִל לשבר חומות)
bock,

deptać, treten ; niszczyć, פִּי ^{כָּבַשׁ} ni
(יִכְבֹּשׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ) vernichten

(כְּבוֹשׁוֹ שֶׁל) bienie, Vertiefung
מִזְבֵּחַ *).

כְּבוֹשׁוֹ הִי ; smażone, eingelegt
כְּבוֹשׁוֹ ; (כְּבוֹשׁוֹ) smażone owo-
ce, eingelegte Früchte.

כְּבוֹשׁוֹשִׁים * (הַדְּבָרִי כְּבוֹשׁוֹשִׁין) זֶר-
מִי, przekonywujące sło-
wa, einnehmende Worte ; ta-
jemnice, Geheimnisse.

כְּבִיכּוֹל * רִי יְכוֹל.
כְּבִילָהּ נִי ; spętanie, Fesseln
כְּבִינָהּ נִי (מִין עֲטִיפַת-הֶרֶאֶשׁ לְנָשִׁים)
kapturek, Weiberkappe.

כְּבִיסָהּ * רִי כְּבוֹס *.
כְּבִיר הִי ; możny, mächtig ; ההִים
wiele, mnogo, viel.

כְּבִיר זֶי ; materac, Materaze ; ko-
bierzec, Teppich.

כְּבִישׁ * זֶי (דֶּרֶךְ כְּבוֹשָׁה)
szosa, Schossee.

כְּבִיב * זֶי (מִכְסֵּה-הַסֵּל) ; próżna, pu-
sta nakrywka, hohler Deckel.

כְּבִל * פִּי ; kępować, pętać, פִּי
fesseln ; związać, zusammen-
binden ; osidlać, umstricken.
(שֶׁמְכַפְּלִין בְּכֵסֶה וּבְזָהָב *).

כְּבִל זֶי ; okowa, pęty, Fessel
הַעֵינָן בְּאֵנִיה) ; wielka lina, cuma,
Kabeltau.

migkeit.
 kulistość, Kugelförmig- כדורית' נ
 keit.
 tak, so ; tu, hier ; tu, תה"ם כה
 tu i פה וכה ; dotąd, hierher
 tam, tam i napowród, hin und
 dotąd, bis hier- עד פה ; her
 her ; dotychczas, bis jetzt ;
 tym- עד פה ועד פה (בין פה וכה) ;
 czasem, w międzyczasie, mit-
 zewczasem ; זה בכה ;
 jeden twierdzi tak, וזה בכה
 drugi owak, einer sagt dies,
 der andere—das.

ściemniać się, dunkel כהה פ"ע
 werden (לא כהתה עיני) ;
 słabnąć, zwątleć, Erschlaffen
 (לא יקהה ולא ירוין) ;
 martwić, zasmucać, betrüben
 (כהתה כל רוח) ;
 rzuty, wyrzucać, vorwerfen
 (ולא כהה בס) ;
 zacie- הכהה ;
 mniać, oślepiąć, blenden, ver-
 dunkeln (הריני מכהה את עיני).
 ciemny, dunkel ; mętny, תי כהה
 posepny, matt, trübe ; po-
 chmurny, ponury, düster
 (רוח) כהה).

ubienie, ulga, Linderung נ
 כהה נ (אין כהה לשכבה).

ty- בו דלי או כלי, שנפל לתוך המים)
 ka ankrowa, Hakenstange.
 כדור וי koło, krąg, Kreis
 דור ; (עד שראה
 piłka, Ball ; את העולם ככדור)
 (י כדה, התפדר).

kulisty, kugelförmig תי כדורית
 kula, Kugel ; piłka, נ
 Ball.
 głupstwa, dummes Zeug נ
 כד' ; (מלי כדוי).
 napróżno, um- כדוי, כהה
 sonst.

aby, by, da- כדוי ר' די ; מיה (ככדוי)
 mit, um.

כדירה' (י כדירות') נ (כד קטן)
 dzbanuszek, dzbanek, Krüg-
 lein, beczułka, Fässlein.

כפית' (י כפיות') רי כדירה'.
 כדבד וי (מין אבן יקה),
 Karfunkel.

być rzucanym, מ"ה (כדה) התפדר'
 geschleudert werden ;
 toczyć się, sich rollen
 (מה כדה זה מתפדר מיד לד').

zdrętwienie, stężenie, Er-
 starrung.

kulistość, Kugelför- כדוריות' נ

urząd, kapłana, Priester-
amt; *kapłaństwo, Priester-
schaft; ⁰urząd, Amt.
urząd arcykapłana, ⁰urząd
na, arcykapłaństwo, Hohen-
priesteramt.
córka kapłana, (בת כהן) ⁰בת
mał- (אשת כהן); Priestertochter
żonka kapłana, Priesters-
frau.

פוא רי קוה.

klębek, Knäuel; ⁰פובע
prac, Wächer; folusznik, ⁰פובע
wałkarz, Walker.

kapelusz, Hut; ⁰פובע (רי פובעיים) ⁰פובע
helm, Helm (״וּבִיבַע נְחֹשֶׁת עַל
רִאשׁוֹ״); * (תלחול בקצת-הגרות,
קרוב לראש, שמראהו כעין פובע)
helmowate wzniesienie w gar-
dle, helmartige Erhöhung an
der (״מִשְׁפִּייד-פִּיבַע
וּלְמִטָּה״).

פובעיה; ⁰פובעיה (א'ומה, אשר שכליה נאנרות
snop w kształcie helmu, Helmartige
Garbe

otwór, Öffnung; ⁰פובעיה (רי פִּיבַע)
okno, Fenster; otwór na o-
kno, szczelina. Luke, Lichte,
gorzeć, palić się, bren- ⁰פובעיה פִּי

odzież ka- (בנדי-כהונה) ⁰פובעיה
płańska, priesterliche Beklei-
dung.

פובעיה רי פִּיבַע.

niedo- ⁰פובעיה (—עֵינַיִם), ⁰פובעיה
widztwo, das schlechte Sehen.

ściemnienie, Verfinste- ⁰פובעיה
rung.

ciemna, barwa, dunkle ⁰פובעיה
Farbe.

alkohol, spiry- ⁰פובעיה (יין שוה)
tus, Alkohol, Spiritus.

być na służbie, im (-ל) ⁰פובעיה
Dienste sein; pełnić urząd ka-
płański, das Priesteramt aus-
üben; zdobyć się, sich putzen
zo- ⁰פובעיה (״פִּיבַע יִבְהֵן פִּיבַע״);
stać zamianownym kapłanem,
zum Priester ernannt werden.

kapłan, Priester; porząd- ⁰פובעיה
kujący, Ordner.

arcy- ⁰פובעיה-קדול (פובעיה-ראש)
kapłan, Hohepriester;
zastępca arcykapłana, ⁰פובעיה
Stellvertreter des Hohenprie-
sters.

księ- ⁰פובעיה-פִּיבַע (ספר ויקרא)
ga Leviticus (III. księga Moj-
żesza), Priesterkodex.

פּוֹכֵב-שֶׁבֶט (כּוֹכְבָא דְשֵׁבִיט) וְ

kometa, Komet
planeta Ve- (כּוֹכְבַת-וֵנוֹס) וְ
nus, Planet Venus.

przymierzać, mierzyć, מִי כּוֹל
za- הָכִיל ; messen, zumessen
wierać, enthalten wytrzymać,
(נִלְאֵיתִי הָכִיל) aushalten.

tak wiele, tyle, כּוֹלֵי-הָאֵי תַּהִים
כּוֹלֵי-הָאֵי תַּהִים (רַי כּוֹל) so viel

gmina, Gemeinde (עִירָה) וְ
ogólny, allgemein תִּ
ozdoba, (חֲבוּשֵׁי שֶׁל נָשִׁים) וְ
przypinka, wisiorek, Anhäng-
sel, Berlocke.

פימקסה- נִי (אֱלוֹמָה, אֲשֶׁר שֶׁבִלִּיה נֹאנְדוֹת
rodzaj snopów, Gar- (מִלְמַמָּה)
benart.

wznosić się, em- (כּוּן) הִפִּין מִע-
porragen ; być prawdziwym,
rzetelnym, richtig, aufrichtig
sein ; być silnym, fest sein ;
być gotowym, bereit sein ;
zakładać, gründen ; two-
rzyć, kształcić, bilden ; pod-
dźwignąć, aufrichten ; kiero-
być sporzą- כּוּן ; wać, leiten
dzanym, errichtet werden ;
być kierowanym, geleitet wer-
; (מִדָּה' מִצְעָדֵי-נֶבֶר כּוּן) den

być (כּוּן) בשפיד" ; הנזה ;
spalonym, verbrannt, verbrüht
wypalać, פּוֹדֵה, הנזה ; werden
ausbrennen.

kierowanie, Lenken ; u- וְ
patrzenie, Abpassing
(רֵאָה) כּוּן.

konewka, dzba- (כֵּר קֶטַן) וְ
nuszek, Kanne, Krüglein.

charcząć, chrząkać, כּוּן מִע
sich räuspern ; smarkać się,
ucierać sobie nos, sich schnäu-
zen.

כּוּן וְ (כַּעַל-הַיִּים כַּמִּין כַּסּוֹפֵק, כַּסֵּק
rodzaj kozłów, (כַּמַּטָּה כַּסֵּק הַיָּה) וְ
podobnych do jeleni, Bock-
hirsch.

oparzelina, Brand- וְ
wunde.

skurczanie, Zusammen- נִי
schrumpfung.

כּוּן וְ (כּוּן) הַצִּדִּין ;
nisza grobowa, Nische einer
Grabstätte (כּוּן) וְקִבְרוֹת.

כּוֹכֵב וְ (מִל-
planeta Merkur, Planet (כּוֹכֵב)
promie- כּוֹכְבֵי-הַמָּה ; Merkur
nie słońca, Lichtstrahlen der
Sonne.

uwaga, Aufmerksam-
keit; zamiar, Absicht; zamiśl,
Vorbedacht; zjednoczenie,
koncentracja myśli, Konzen-
trierung der Gedanken.

etażerka, półka, Wand-
breit, Gestell.

puhar, Be- (ר' פוסות) (וי*)
cher; los, dola, Geschick
sowa, (מין עוף) (מקנת פוס'');
Eule; jamka (włosów) Grüb-
chen (der Haare).

פוס' צווי! schlachte!
פוס' פוס' בשר-בהמה מסכנת, שמהו
לשחמה.

koryander, פוס' (מין צמח)
kolendra, Koriander.

פוס' ר' פוס'.

פוס' מ' miednica, Schlüssel

פוס' (מין כירה) kuchenka, ko-
minek, Kochbehältnis.

פוס' (מין דג) wrzecienica,
makrela, Makrele.

פוס' (כלי-עני לאמירים)
Klotz.

פוס' מ' skurczać się zusam-
menschumpfen, sich zusam-
ścisnąć, zu- פוס' menziehen;
sammendrücken; skurczyć się,

הבין (הבין) ustawić, aufstellen
us'alać, ubezpieczyć; ;
feststellen; przygotować, vor-
skierować (עם לב); bereiten
myśl, die Gedanken richten;
(ול) przystać, sich schicken
być przy- (הבין);
gotowanym, vorbereitet wer-
den; być ustalonym, fest-
gestellt werden
(הבין) gestell werden
być pod- (הבין);
trzymywanym, unterstützt wer-
den; być poddźwigniętym, auf-
gerichtet werden.

פוס' מ' wyprostować, gerade
; (מבין) (מבין) machen
naznaczać, nadawać, angeben
upa- (מבין להם את הרוחות);
trzyć czatować, abpassen
(מבין את השעה);
zamyślać; ;
mieć na myśli, beabsichtigen;
skierować myśli, die
פוס' לב; Gedanken richten
nosić się z myślą, Absicht
haben; skierować myśli, die
פוס' (מבין); Gedanken richten
nierozmyślnie, ohne Absicht.

פוס' ר' פוס'.

פוס' (ר' פוס') obwarzanek, pa-
czek, Brezel, Kringel.

ge ; oszustwo, matactwo, Trug.
oszust, Betrüger או איש־קֹזֵב —
kłamca, Lügner או בֹּזֵקֵן
kłamliwość, Lügenhaftigkeit.

krępować się, sich ge-
nicren.

כְּנֻתִי רִי זֵית

siła, Kraft ; moc, możność, כֹּחַ
być w sta- ; עצ־כֹּחַ ; Vermögen
nie, im Stande sein ; *prawo,
Recht (בְּחֵן שֶׁל לְקִיחוֹת"*) ; כֹּחַ
pośrednia siła, mittellba-
כְּחֹ" ; re Kraft
bezsilny, kraftlos (בְּכַסִּיכוֹת)

być ukrytym, מִיעַ הִקְתָּד
verhehlt sein ; ginać, znikać,
; (לֹא נִכְתָּד קִימְנו"*) ;
ukrywać, verhehlen ; za-
כְּתָד ; przeczać, verneinen
ukrywać, verhehlen ; zni-
szczyc, vernichten.

charkać, wypluwać, מִיעַ כְּחָה
ausspeien.

כְּחֹלִי רִי כְּחֹלִי.

כְּחֹלִי רִי כְּחֹלִי תִי.

chuderławy, chudy, כְּחֹשֵׁשׁ תִי
hager, mager.

sikora, Meise (מִין עוֹף) נִי כְּחֹלִינָה

הִתְכַּוֵּץ ; zanikać, einschrumpfen
כְּוִיִּי.

tygiel do stopienia, piec hu-
tniczy, Schmelzofen, Schmelz-
tiiegel.

nazwa dawnej (סַרְתִּיחֵבֶשׁ) כְּוֹר
miary, Name eines alten Mas-
ses.

pień drzewa, (נוֹע־הַעֵץ) כְּוֹרָה
Baumstamm ; obwód (drzewa),
Umfang (eines Baumes).
כְּוֹרָה רִי כְּוֹרָה.

ul, Bienenstock נִי כְּוֹרָה.
wrzeciono, Spindel או כְּוִישׁ
murzyn, Neger או כְּוִישִׁי

dobro, pomyslność, נִיר כְּוִישֹׁת
Wohlfahrt.

jak, wie ; zarówno, כְּוִישׁ תִּהִי
podobnie, gleich.

jak כְּוִישִׁי ; jak ja, wie ich
ty, wie du.
כְּוִישִׁי רִי שׁוֹמְרוֹנִי.

kłamać, lägen ; wyschnąć, מִיעַ כְּזֹב
być obwinio- ; הִכְזִיב ; versiegen

nym o kłamstwo, lügen ge-
; כְּזֹב-כְּזֹב ; straft werden
obwiniac kogo o kłamstwo,
Lügen strafen ; odpierać, wi-
derlegen.

kłamstwo, Lü- (רִי כְּזֹבִים) או כְּזֹב

—התנכש ; gestraft werden
zaprzeczać, verneinen ; התנכש
wyrzekać się, sich lossagen.
oszustwo, Betrug ; uda-
כחש וי wanie, zmyślanie, Heuchelei ;
chudość wychudłość, Abge-
zerthheit, Magerkeit,

kłamlivy, תי (רי כחשים) תי
lügnerisch.

ślaz włoski (מין מרה) גי
ogrodowy, Altheeblume.

by, aby, dass ; by, albo-
גי מ"ה by, jak, wie ;
ההם ; wiem, denn, weil
wie ; tak, właśnie tak, so,
אזאלי nie ? denn ? czyżto
הכי (וכי) ebenso ; jeżeli, wenn
nie ? etwa weil ?

bo, jak, weil, כי על-כן ;
אחמה) ; nie tak ale, לא כי אלא ;
da je-גי-אם ; nicht so, sondern
dnak, sondern ; tylko, nur ;
כי ; a jeżeli, sondern wenn
bo, jeżeli, denn wenn, אם

spuchlizna, Geschwür וי
גיב"י כיב, klęska, porażka, Nieder-
גיב וי giage ; zagłada, untergang.

iskierka, Sprühfunken וי
גיב וי giur, (גי גיב וי).

pocisk, grot, dzirył, וי
גיב וי giur, Wurfspiess, Wurfspeer.

wychudłość, chudność, פחישות,
Abgezehrtheit, Magerkeit.

szminkować, פחלי מיי פחלי
malować (oczy), schminken
(die Augen) ; farbować na błę-
kitno, blau färben.

פחלי תי (פני-הרום)
בְּחֵלִי תי (פני-הרום) błękitny, blau
ישעיניהם פחלות**).

błękitna barwa, blaue וי
Farbe ; szminka, Schminke.

wymię, (עמין של בהמה)
גיב וי Euter.

פחלי תי (אזוב)
בְּחֵלִי תי (אזוב) błękitny, blau
גיב וי (אזוב) תי.

פחלי וי (מין אבן כחולה)
זלoto- (מין אבן כחולה) modrzyn, Blaustein.

schudnieć, ab- (כי-)
גיב וי (כי-) פחש, upokarzać się, התנכש ;
magern sich demütigen (גיב וי)
אויבך zmyślać, udawać, פחש ;
לך) heucheln ; zaprzeczać, vernei-
schudnieć, ab- (כי-)
גיב וי (כי-) פחש, nen
magern, abnehmen (גיב וי)
אויבך uczynić kogoś chu- ;
גיב וי (כי-) פחש, dyn, mager machen ;
odpie- (כי-)
גיב וי (כי-) פחש, rac, widerlegen ;
obwiniac (כי-)
גיב וי (כי-) פחש, kogo o kłamstwo, Lügen str-
być odpieranym, הויכחש ;
fen (כי-)
גיב וי (כי-) פחש, widerlegt werden ;
być obwi- (כי-)
גיב וי (כי-) פחש, nionym o kłamstwo, Lügen

łoże z baldachinem, בִּלְהֵי נ' ;
Himmelbett (בִּלְת־חֲתָנִים) ;
zastona, Vorhang (שְׂמוֹתָהֵן)
בִּלְהָ עַל פְּנֵוּיָא.

jak gdyby, als (בְּאֵלֵי תַהִים)
ob.

chytry, בִּלְוִיָּא ז' (בְּעַל רֹאשׁ חֵד)
przemysłny, spitzköpfig.

skapstwo, sknerstwo, נ' בִּלְוֹת'
Geiz, Knauserei (הַגְּדִיבוּת)
וְהַבִּלְוֹת' ר' קַמְצָנוּת'.

skapiec, sknera, Geiz- בִּלְוִי פֵלִי ז'
hals.

zastona, Vorhang ז' בִּלְוִיָּא
(בִּלְהֵי).

topór, Beil ; ז' (רִי בִּלְפֹת)
bosak, Hakenstange.

plejada, siódmaczek, Sie- בִּמְהָ נ'
bengestirn, Plejade.

planeta byk, Stier ז' מִזְוֵל־בִּמְהָ ז'
(Gestirn).

tak jest, בִּינֵי תַהִים (בִּין הֵיא)
tak się rzecz ma, so ist es
czy tak się rzecz ma ? זְדִינֵי
ist es denn so ?

kiesa, sakiewka, Geldbeu- כִּים ז'
tel ; torebka kieszeń, torba,
Tasche ; kasa, Kasse

oblężenie, Belagerung ז' כִּדּוּר
בִּיוֹן ז' (כּוּכַב שְׁבַחַי, אֵלִיל מְסִירוֹם)
Saturn, Saturnus ; oprawa,
Umfassung (בִּיוֹן צֶלְמִיכָם).

natychmiast, zaraz, בִּיוֹן תַּהִים
sofort, alsbald ; potem, gdy,
nachdem, als ; skoro tylko,
sobald ; jak, bo, da, weil.

preparat, Präparat, נ' בִּינְהֵי

miednica, umywal- בִּיזָרָה בִּיזָר' ז'
; nik, Waschbecken
ambona, Kanzel (שִׁלְמָה)

naczynie z ogniem, ז' בִּיזָרָאֵשׁ ז'
Feuertopf.

obijanie ז' (קְשׁוּט־הַכְּתָלִים)
(futrowanie) ścian deskami,
Täfelung.

בִּיזָרָה רִי פִתְהָ.

śluz, flegma, Schleim ; ז' בִּיחֵי ז'
smarkanie, uciera- (מִיָּחֵהָ)
nie nosa, das Schneuzen ;
smark, Rotz (בִּיחֵי זְנִיעוֹ זְקָיִי).

drozd, kwiczoł, ז' (מִין עוֹף)
Drossel, Krametsvogel.

ustanawiać (normy), בִּילֵי מִי
normieren, festsetzen ; uogól-
niac, verallgemeinen.

mierniczy, miernik, Feld- בִּילֵי ז'
messer,

dla tego, na to, **לכך** dessen
 jak **כַּיֵּשׁם שֶׁ... כֵּךְ**; dazu
 tak też, sowie... so auch.
 tak, tak bardzo, **כָּל-כֵּךְ** ההיט
 so, so sehr, tyle, so viel.
 ząb trzono- **כִּבְּאָ** ו' (שן המלחמה)
 wy, Backenzahn.
כִּכָּב (ר' כּוֹכָב).

כִּכָּה ההיט **כֵּי** (ר' כֵּי).
 miecz, rdzeń, **מָרְק** ו'

כִּכָּר (ממ' ר' כִּפְרוֹת) נ' **כֵּרֶס**
 ko- ło, Kreis; bochenek chleba,
 Brodlaib ר' **כִּכְרִים**; וּנ' **כִּכְרִים**,
 מפול של טחנת, שמשקלו היה שלשת
 אלפים שקל) **כֵּלֵת**, Talent
כָּל, הכל ו' **כֵּל**
 cale, das Ganze; **כָּל-כָּל**
 gół, całość, Gesammtheit;
כָּל-כָּל; **כָּל-כָּל**... **כָּל**
 niema ni- **כָּל-כָּל**; nikt, kein
כָּל-כָּל; **כָּל-כָּל**; **כָּל-כָּל**
 tem bardziej, desto **כָּל-כָּל**
 choć, min- **כָּל-כָּל**
 destens.

כָּל תי **כָּל** **כָּל** **כָּל** **כָּל**
 cały, **כָּל** **כָּל**; **כָּל** **כָּל**
 cały, (לחונק) **כָּל** **כָּל**
כָּל **כָּל** **כָּל** **כָּל**
 ; jak długo, solange noch
כָּל **כָּל** **כָּל** **כָּל**
 co- **כָּל** **כָּל** **כָּל** **כָּל**
 bądź, irgend etwas.

כִּיס-הַבְּיָצִים ו' **כִּיס-הַבְּיָצִים**
 woreczek jądrowy, moszna, Hodensack.
כִּיס הַלֵּב ו' **כִּיס הַלֵּב**
 osierdzie, Herz-beutel.
כִּיס הַמָּרָה ו' **כִּיס הַמָּרָה**
 pęcherzyk żółciowy, Gallenblase.
כִּיס-הַשֶּׁתָּן ו' **כִּיס-הַשֶּׁתָּן**
 pęcherz moczowy, Harnblase.

כִּיסְתָּן זיר (פחות-לחם, אפיוות בסוכר,
 biszkot, Zucker- brod, Bisquit)

כִּיָּה נ' **כִּיָּה** (ר' כֵּי).

כִּיָּה נ' **כִּיָּה**
 ziarnko gradu, grad, Hagelschlosse.

כִּיָּה (כִּיָּה) **כִּיָּה**
 jak? w ja- **כִּיָּה**
 ki sposób? wie so? auf wel-
 che Weise?

כִּיָּה **כִּיָּה** (קשט את הכתלים)
 obijać ściany deskami,
 (futrować) **כִּיָּה** (מְסִיד וּמְכִיר).
 täflen

כִּיָּה נ' **כִּיָּה**
 ognisko, Herd

כִּיָּה ו' **כִּיָּה**
 komin, Kamin

כִּיָּה ו' **כִּיָּה**
 -kądziel, Spinnrocken

כִּיָּה **כִּיָּה** (ר' כֵּי) **כִּיָּה**
 tak, so **כִּיָּה** **כִּיָּה**
 ; **כִּיָּה** **כִּיָּה**
 w tym i tym roku, **כִּיָּה**
 ; **כִּיָּה** **כִּיָּה**
 in dem so und sovielten Jah-
 ; **כִּיָּה** **כִּיָּה** **כִּיָּה**
 ; w tem, darin **כִּיָּה** **כִּיָּה**
 ; **כִּיָּה** **כִּיָּה** **כִּיָּה**
 tak lub owak, so **כִּיָּה**
 oder so; tymczasem, unter-

בלה (בלבוס של ברזל).

בלבי ח' psi, hündisch

בלביה נ' (כלבה קטנה) su- piesek, czka, kleine Hündin, Hündchen.

בלבית נ' (מין דג קטן) ciernik, jęzwica, Stichling.

בלבית ו' (כלב קטן) piesek, Hündchen.

בלבין ו' (כלב גדול) psisko, grosser Hund.

בלבת נ' (מחלה) wodowstręt, Wasserscheu.

בלה נ' (מדה-חבלון) nazwa mia- ry, Name eines Masses

של תבלין.

בלה סיע- być ukończonym, vollendet werden; kończyć się, zu Ende sein; być zniszczo-

נ' (עם) ; nym, vernichtet werden

רוח, נמש, עינים ל-) tęsknić za

czem, sich sehnen nach; kończyć vollenden; wy-

בלה- konać, vollbringen; wygubić, wytępić, vertilgen; przetrwo-

nić, przehulać, verpassen; męczyć, dręczyć, quä-

(עיני) ; len doszczętnie, zu- ; len być ukoń- ; pelnie, völlig

בלא ס' powstrzymywać, zurück-

halten ; zamykać, einschlies-

sen ; aresztować, verhaften ;

בלא- ; zaprzestać, aufhören

בלא- ; zaprzestać, aufhören

בלא- ; zaprzestać, aufhören

בלא- ; zaprzestać, aufhören

בלא- ; zaprzestać, aufhören

בלא- ; zaprzestać, aufhören

בלא- ; zaprzestać, aufhören

בלא- ; zaprzestać, aufhören

בלא- ; zaprzestać, aufhören

בלא- ; zaprzestać, aufhören

בלא- ; zaprzestać, aufhören

בלא- ; zaprzestać, aufhören

Ende der Erntezeit.

ukończenie, Vollendung " כלול *
 ("כלול-ביתי") ה' שכלול *.

narzeczeństwo, Braut- כלולות * ניר
 stand.

nic, כלום *; לא כלום * משיל כל מאום

alboż, albo? מיש ; garnichts

... כלום *; מ"ה (כלום) . . .

tylko, nur; coś, etwas; אל *;

כל * ("שהור מכלים").

to jest, כלומר (= כלל-למר) * מיח

das heisst, das ist; by się

tak wyrazić, sozusagen.

drag, כלונס * (ר' כלונסאות) * נ'

żerdź, Stange.

kól, pal, כלונסקה * (ר' כלונסאות) * נ'

pfahl.

— בניני-הכלונסאות * ויר (ערי-היאורים

מחקופת-האבן החרשה מחקופת-

osady nawodne, naje- המחביות)

ziorne, Pfahlbauten.

— siła, Kraft; wiek, sta- כל * ו'

rość sędziwa, hohes Alter;

zestarzał się, er אבד כלח על-

ist veraltet.

naczynie, כל * ר' כלים, מט' כל * ו'

Gefäss; narzędzie, werkzeug;

odzież, Kleider כלים

sprzęty domowe, כל * בית * ויר

Hausgeräte.

czonym, vollendet werden;

być zniszczonym, התכלה *

("שלל יתכלו") vernichtet werden,

מן העולם *).

tęskny, łaknący, schmach כל * ה'

tend ("ועיניך רואה וכלות").

niecierpli- בעינים כלות * ה"ם

wie, ungeduldig, gespannt.

koniec, Ende; wygubie- כל * ה'

nie, wytępienie, Vertilgung;

wyrok ostateczny. Schluss-

urteil ("כלה ונהרצה").

zupełnie, całkiem, gänz- כל * ה"ם

lich; doszczętnie, zupełnie,

völlig.

narzeczona, Braut; sy- כל * ה'

nowa, Schwiegertochter; ko-

— (החרשה, שרש

ראש-השיבה פעמים בשנה, באר

publiczne kazanie (ובאלול)

przedświąteczne, öffentliche

Vorfeiertags-Predigt.

כל * ה' כל * א.

koszyk z łyka, Bastkorb כל * ה'

("כלוב-קנין"); klatka, Käfig;

ukończenie, Vollendung; ו'

zniszczenie, Vernichtung

כל * ה'.

— שעת-כל * ה' נ'

koniec żniwa, כל * ה' נ'

mio- (מין מרה) ו' **כָּלִיל-מְלָכָא** *
 dokwiat, miodosocznik, Honig-
 blume.
 doskonały, zupełny, voll- **כָּלִיל ת'**
 (אָנִי) ständig, vollkommen
כָּלִילת-יָפִי *.
 doszczętnie, w całości; **כָּלִיל ת'**
 zupełnie, völlig, gänzlich.
 korona, Krone **כָּלִילתָּ נִי** (מסרה)
 podatek **(ר' קָלִיל)**; (מס-הכתר)
 korony, Krongeld
כָּלִים * וזר **(נִי)** שם מסכת תלמודית
(אֲשֶׁר־יָדָה כָּלִים) *.
כָּלִים * ו' (מין פרי) **כָּלִים** *
 jadalna zeładz, essbare Eichel.
כָּלֶתָּ * ו' (מין משי) **כָּלֶתָּ** *
 floret, gatunek
 lichego jedwabiu, Floretseide
(הַיִּשְׁרָאֵלִי וְהַכְּלָתָּ) *.
כָּלֶתָּ * (= **כָּלֶתָּ וְלָךְ**) **כָּלֶתָּ** *
 odejdz! so-
 staw to! gehe! lass das
 sein! **(כָּלֶתָּ מִלְשׁוֹן-הַרְעִי)**; **כָּלֶתָּ** *
אֲצִרִי *.
כָּלְכוֹר * ו' **כָּלְכוֹר** *
 wzrost włosów, Haar-
 wuchs; pielęgnowanie, Pflē-
 ge: żywienie, Nähren.
 zawierać, obejmować, **כָּלְכַל מִי**
 umfassen, enthalten; wyży-
 wać, **כָּלְכַל דְּבַר**; wiać, ernähren
 postępować sprawie- **כְּמִשְׁפָּט**

כָּלִי-זִינוֹן * וזר **כָּלִי-זִינוֹן** *
 oręż, Waffengeräte
כָּלִי-כְּתִיבָה * וזר **כָּלִי-כְּתִיבָה** *
 przybory do
 pisania, Schreibzeug.
כָּלִי-מְבַטֵּא * ו' **כָּלִי-מְבַטֵּא** *
 narzędzie, organ
 (mowy), (Sprach-) Organ.
כָּלִי-מְלָאכָה * וזר **כָּלִי-מְלָאכָה** *
 narzędzie, Werk-
 zeug.
כָּלִי-מְלַחֵמָה * ר' **כָּלִי-זִינוֹן** *
כָּלִי ר' פִּיִּי *.
כָּלִיא ת' **כָּלִיא ת'**
 oddalający, ableitend,
כָּלִיא-רַעֲסִי; **כָּלִיא-רַעֲסִי** *
 gromochron, Blitzableiter.
כָּלִיבָה * נִי (כְּכֹּב קָטָן)
 mała klatka, (מין מסת-מה)
כָּלִיבָה * ; kleiner Käfig
 nosze dla zmarłych, Toten-
 bahre; katafalk, Leichenge-
 rüst, Katafalk.
כָּלִיָּה * נִי (כָּלִיָּה)
 nerek, Niere
כָּלִיָּה * נִי **כָּלִיָּה** *
 zagłada, Untergang
כָּלִיּוֹן * ו' **כָּלִיּוֹן** *
 wyniszczenie, Ausrottung
(כָּלִיּוֹן חַרוֹץ = כָּלֶה וְנִחְרָצָה)
כָּלֶה *
כָּלִיּוֹן-עֵינַיִם * ו' **כָּלִיּוֹן-עֵינַיִם** *
 tęsknota, Seh-
 (ר' **נִשְׁמָעִים**) ; **כָּלִיּוֹן** *
 pragnienie, tęsknota, **נִשְׁמָעִים** *
 Schmachten.
כָּלִיל * ו' **כָּלִיל** *
 całość, das Ganze
(כָּלִיל-הָעִיר) *
 wieniec, Kranz;
כָּלִיל *
 korona, Krone,

וזהנות מן הצדקה, הנאספות בארצות
komuna, Komune (ההן למענו)
ogół, całość, Gesamt- * כלל
heit; reguła, Regel; prawidło
główna (כלל) * כלל
zasadnicza reguła, Hauptregel;
ogólne prawa, reguły, כללות
allgemeine Gesetze, Regeln;
zupełnie nie, אין... כלל *
wcale nie, völlig nicht.
wogóle, בכללות * כלל
im Allgemeinen.
z tego można wnio- * כלל
skować, daraus ist zu schlies-
sen.
ogólny, allgemein; כלל *
powszechny, universell.
ogólnikowość, ogóln- * כלל
ność, Allgemeinheit; powsze-
chne, das Universelle.
ע (כלם) * כלל
wstydzic się, sich schämen;
być zamykanym, eingesperrt
; (תכלם) * כלל
obrażać, beleidigen; כלל *
הכלם; zawstydzac, beschämen
być zawstydzonym, beschämt
werden.
wstydlivość, כלל * כלל

dliwie, gerecht handeln; za-
puścić sobie włosy, die Haa-
כלל * כלל
re wachsen lassen
być zaopatrywanym w כלל * כלל
prowiant, verproviantiert wer-
być wyżywia- * כלל * כלל
; den
(נתפרק) * כלל
על ידי * כלל * כלל
כלל * כלל
ני כלל * כלל
; (כלל) * כלל
Obstkorb
zaopatrywanie w proviant,
Verproviantierung; stół, sto-
łowanie, Beköstigung.
כלל * כלל
ekonomiczny, ökonomisch.
כלל * כלל
udoskonalac, vervoll-
kommen; *obejmowac, um-
fassen; włączac, mitrech-
nen; jednoczyć, vereinigen;
być uogólniarym, ver- * כלל
הכלל * כלל
allgemeinert werden
koń- * כלל
שנכלל * כלל
; (כלל) * כלל
czyć, ukończyć, vollenden
(מכלל) * כלל
; הכלל * כלל
uogólniac, verallgemei-
nern.
כלל * כלל
wszystko obejmujacy, * כלל
; (הכלל) * כלל
allumfassend
וי (קהלות היהודים בירושלים,
המתחלקות לפי הארצות שבאו משם

du and. **ת' גמ'ום** ge-
tajemniczy, skryty, heimnisvoll, verborgen
(ראה קמ'ום).

ilość, Quantität **ת' גמ'ום**
קמ'ום ת' קמ'ום.

ukrywać, ver- **ת' גמ'ום** (קמ'ום)
bergen (מקמ'ין באדמ'ה"ם);
chować w ukryciu, (לו עליו)
im Versteck halten (מקמ'ין
לו עדים"ם).

karolek, kmin, **ת' גמ'ום** (מין צמח)
Kümmel.

zachowywać, ukry- **ת' גמ'ום** (עם-)
wahren (קמ'ום הוא)
עמדי"ם).

uczynić coś gorącym, **ת' גמ'ום**
zapalać **ת' גמ'ום**; heiss machen
się, sich erhizen
współczuć. lito- **ת' גמ'ום**
wac się, Mitleid empfinden;
pękać, rozpadać się, bersten,
Risse bekommen (מקמ'ום)
rozkładać się- **ת' גמ'ום**;
cie, Netze ausbreiten
מקמ'ום מקמ'ום **ת' גמ'ום**;
קמ'ום).

kapłan pogań- **ת' גמ'ום** (ת' גמ'ום)
ski, Götzenpirester.

Schamgefühl, hańba, wstyd,
Schande.

ת' גמ'ום ר' **ת' גמ'ום**.

piega, Sommersprosse **ת' גמ'ום**
przeciw, **ת' גמ'ום** (קמ'ום) **ת' גמ'ום**
gegen

(מקמ'ום קמ'ום קמ'ום);
קמ'ום קמ'ום? (לאן הדבר נוסח?)
przeciwnie, כלומר: **ת' גמ'ום**
im Gegenteil.

charakter, Charak- **ת' גמ'ום**
ter; typ, Typus.

jak, wie, sowie; **ת' גמ'ום**
o jak bardzo! **ת' גמ'ום**

o jak bardzo! **ת' גמ'ום**

wie sehr!

tęsknić za czem, **ת' גמ'ום** (ל-)
sich nach etwas sehnen.

ile, wieviel; **ת' גמ'ום** *wiele,
viel (מקמ'ום קמ'ום קמ'ום).

tembar- **ת' גמ'ום** **ת' גמ'ום**
dziej. umsomehr.

(קמ'ום) **ת' גמ'ום**, **ת' גמ'ום** (קמ'ום) **ת' גמ'ום**
grzyb, pilz, Erdschwamm
(מקמ'ום קמ'ום); **ת' גמ'ום** **ת' גמ'ום**
קמ'ום).

jak, wie; **ת' גמ'ום** **ת' גמ'ום**
wno jak, gleich wie; tak jak,
(מקמ'ום קמ'ום קמ'ום) **ת' גמ'ום**
; **ת' גמ'ום** **ת' גמ'ום** **ת' גמ'ום**
; jak ja, wie ich (קמ'ום) **ת' גמ'ום**
קמ'ום **ת' גמ'ום** **ת' גמ'ום**

tak... קָן... קָן gerecht; tak, ja;
 ; אָהֶרֶךְ ; jak, sowie ... so auch
 następnie, potem, קָן (אָהֶרֶךְ)
 ; alsdann, nachher
 bo, קָן עַל ; dlatego, deshalb
 więc, i tak, קָן בְּקָן ; tak, da, weil
 dotąd, bis- קָן עַד so, also
 przeto, בְּגִין קָן * ; her
 ; dlatego, infolgedessen
 קָן * רִי קָל.

פְּנֵגֶה רִי הַקָּדֵל.

פְּנֵגֶה רִי הַקָּדֵל
 pęcherzyk płucny, Tuber-
 kel.

wesz, Laus ; liszka, קָנָה (אִם)
 mszyca, Blattlaus
 קָנָה (הַקָּנָה)
 שֶׁתְּבִיאָה *).

szanować, czcić, ver- קָנָה מִי
 ehren; pochlebiać, łasić się,
 ehren; (וְאָל אָדָם לֹא
 schmeicheln
 nazwać, nennen ; dać ; אָכְנָה *
 przezwisko, einen Beinamen
 ; (הַמְּכָנָה שֵׁם לְהַבְרִיא *)
 geben
 ; (שֶׁתְּכָנָה *)
 określać, umschreiben
 הַתְּכִיב * ; (הַמְּכָנָה בְּעִירוֹת *)
 ; קָנָה
 nazywać się, heissen, genannt
 werden.

latorośl, Sprössling, ; li- קָנָה נִי
 nia, Lineal ; podstawa, Ge-
 od urodze- קָנָה * (רִי קָן)
 stell

קָמַר * וְי (עֹנִיּוֹת וְיִתִּים, שֶׁנִּמְנָנוּ בְּקִרְקָע,
 כְּדִי שִׁיתַחֲמֵמוּ וְיִתְרַכְּכוּ
 rozżarzo-
 na masa, erhitzte Masse
 (הַקָּמַר שֶׁל זֵיתִים, הַקָּמַר שֶׁל
 עֲנָבִים *).

קָמַרְיָה נִי (מְנוּרָה, בֵּית-נְוִירִים)
 kła-
 sztor, Kloster.
 קָמַרְיָה וְי
 upał, znój, duszność
 Schwüle ; zäcmmienie, Verfin-
 (הַקָּמַרְיָה *) sterung.

קָמַרְיָה מִי ע
 wiednąć, verwelken ;
 קָמַרְיָה *
 zwiednąć, hinwelken
 (הַקָּמַרְיָה שֶׁנִּשְׁנָתָה הָהָר שֶׁנִּשְׁנָתָה לְהַקָּמַרְיָה *).

קָמַרְיָה נִי
 jarmułka, Plattmütze
 קָן (קָן) וְי
 podstawa, Gestell ; po-
 sada, Posten ; tablica liniowa,
 (הַקָּן וְהַקָּנָה *) Liniertafel

קָן רִי קָאן.

קָן וְי (מַעֲשֵׂי *)
 podstawa, Gestell
 ; prawda, Wahrheit ; קָן רִי קָן
 ; prawdziwa, dobro-
 קָן עֲדָקָה
 czynność, wahre Wohltätig-
 nieprawda, Un-
 קָן ; לא-
 keit
 wahrheit.

קָן וְי (פְּנִי *)
 szczery, aufrichtig
 אָנְהָמוּ *).

קָן תְּהִיָּם
 tak, so ; w ten spo-
 sób, auf solcher Art ; spra-
 wiedliwie, słusznie, richtig,

ראה) rung; pokora, Demut
הַכְּנָעָה).

robactwe, owad, Un-
geziefer. (ני) שֵׁק

קְנִימָא (= כֶּן נִימָא, קְנֵאמֶר) * הה"ם
mianowicie, nämlich.

melik, kara- (מִין שֵׁרץ) ני
czan, Schabe. קְנִמִית

obwijać, umwinden מִי
(הַמְכַנֵּן אֶת הַתְּכֵלִי"ם); (בְּהַבֵּל
יִשְׁהוּא מְכַנֵּן עַל צְוֹאֲרֹתָי"ם).

zgromadzać, zbierać, מִי
sammeln; żenić się, heiraten

(הַפְּנִים אֶת הַתְּחִילָה"ם); הַפְּנִים
; wchodzić, hineingehen

קְנִימִים * קְנִימִים
zbierać, einsammeln

wprowadzać, einführen; wno-
szyć, hereinbringen

otulać się, sich einhüllen;
zbierać się, zgromadzić się,

sich versammeln; wchodzić,
hineingehen (מִתְּכַנֵּסִין וְיִצְאִין"ם);

wychodzić za mąż, sich ver-
heiraten.

schronienie, schowek, וְ
Behälter. קְנִימִים

zgro- קְנִימִים, קְנִימִים * רִי קְנִימִיּוֹת"ם) ני
madzenie, Versammlung; gmi-
na, Gemeinde; towarzystwo,

synagoge, (בֵּית־קְנִימִים); Verein

nia, von Geburt
מְכַנֵּה"ם).

przezwisko, Beiname; o-
kreślanie, Umschreibung

(קְנִימִים *); כל שמוֹת־הַאֵל מְלַבֵּר שֵׁם
tytul, Titel; הוּיָה

קְנִימִים * זֶר (בְּדַקְדוּק; הַאֲחִיּוֹת הַמְּסַמְנֹת
אֵת יָחַם הַקִּיּוּן, הֵינּוּ אֲחִיּוֹת הַכְּנִיּוּיִם) *
końcówki, Endsylben.

קְנִימִים * וְ (סִיר מְלֵא נְחָלִים בּוֹעֲרוֹת,
fajerka, Koh- שְׂמַת־חַמְמִים לְאֵשׁ) *
lenpfanne.

zbieranie, das Aufneh-
men, Einsammeln

קְנִימִים * (בֵּית־קְנִימִים
הַעֲצִימִים"ם).

zgromadzenie, (אִסְמָה) ני
zebranic, Versammlung; kom-
pania, Kompagnie.

cytra, (רִי קְנִימִים, -ים)
Zither; skrzypce, Geige.

קְנִימִים * רִי קְנִימִים.

קְנִימִים * שֵׁק (נִי) (תּוֹלְעִים שְׂבִמְרוֹת)
robactwo, owad, Insekten,

(רִי קְנִימִים) * Ungeziefer

wchód, wejście, Hinein-
gehen, Eingang; wstęp, Ein-
tritt; ślub, Trauung

קְנִימִים * (רִי קְנִימִים) *
zbieranie, Sammlung.

קְנִימִים * זֶר (רִי קְנִימִים) *
zdobywanie, Erobe-

skrzy- **קָנָף** זוגי (**קָנָפִים**, סמי **קָנָפִים**) ni-
dło, Flügel; skrzydło woj-
ska, Flügel des Heeres; za-
; (**צִלְצֵל-קָנָפִים**) giel, Segel
brzeg, kra- (**רֵי סְמֵי קָנָפוֹת**)
niec, Rand, Ecke; róg, Zip-
fel; krańcowości, sprze-
kli (כבלי) czności, Extremitäten;
; klawisze, Tasten (**וּמַר**)
szmat płuc, **קָנָפֵי-רִיאָה**
bez- **נִלְהָ קָנָף**; Lungenlappen
wziąć **פָּרַשׁ קָנָף עָלָי**
pod swoją opieką, unter sei-
nen Schutz nehmen.
opie **סִתַּר-קָנָפִים**, **צֵל-קָנָפִים** ו-
ka, Schutz.
ptactwo **עוֹף-קָנָף** ו', **צְפוֹר-קָנָף** ו',
Geflügel.
קָנָשׁ ו' **רֵי קָנָס**.
קָנָרִי ו' harfista, Harfenspieler
קָנָת ו' (חברי עוֹר) kolega w urzę-
dzie, Amtsgenosse (**וּשְׂאָר**)
towarzysz, Genosse; (**קָנָתוֹ**)
בָּם ו' **רֵי קָנָס**.
קָנָס ו' czas przeznaczony, ו'
; (**יּוֹם-הַקָּנָס**) termin, Frist
zakrycie księ- (**הַתְּכַסּוֹת-הַלְּבָנָה**)
życa, Mondverhüllung.

Synagoge (**בֵּיתֵן שְׁעוֹמֵד בְּבִנְיָתָהּ**;
"חֲזוֹן-הַבְּנִיָּתָה").
בְּנִיָּתָהּ-הַגְּדוֹלָה ו' (**הַאֲסֵפָה הַגְּדוֹלָה**)
wielki (**בְּרֵאשִׁית יְמֵי הַבַּיִת הַשֵּׁנִי**)
Synod, wielkie Zgromadze-
nie, Grosse Synode.
בֵּית-דְּבָנָתָהּ ו' **בֵּיתָהּ**.
בְּנֵי-קָנָסוֹתָהּ ו' (**בְּנֵי אוֹמְנוֹתָהּ** של
אדם, שהוא מְבַלָּה וּמְנֵה בַחֲבֵרָתָם)
spółcechowić, cechownicy,
koledzy (**רֵעִים**); Zunftgenossen
z ławy szkolnej, przyjaciele,
Schulgenossen, Zechbrüder.
być upokorzo- **כְּנָע** ו' **פָּע**
nym, karzać się, gedemütigt
werden; podać się, sich
uśmierzać, **הִכְנִיעַ**; unterwerfen
upokarzać, bändigen, demü-
tigen; poddać, podbijać, un-
terwerfen.
כְּנָעָה ו' (סחורה) towar, Ware
כְּנָעַן ו' (**הַבֵּן**) kupiec, Kaufmann;
הַרְבִּיעֵי לֶחֶם בְּ-יָנֹחַ; (**וְיֵי**) ארץ-ישראל
ומיניקיה לפנים.
kupiec, Kaufmann; Ka- **הֵי**
naańczyk. Kanaaniter.
ukrywać się, **הִגְנָה** ו' **סִיעַ**
(**וְלֹא יִגְנָה עוֹד**) sich verbergen
מִוִּרְיָהּ.

Schleier ; zadośćuczynienie.
Genugtuung ; pretekst, pozór,
Vorwand.

odcinać, abschnei- **כָּסַתְּ פֶּסַחְּ מִי**
den.

odcinanie, Abschnei- **כָּסִיתָהּ** נִי
dung.

rękawiczka, Hand- (נעל-יד) **כָּסִיָּהּ** נִי
Schuh.

głupiec, Narr, Tor ; **כָּסִיל** וְ
Orion, Orion, (קבוצת-כוכבים)
(מוֹשְׁכֹת כָּסִיל תִּפְתַּח).

głupkowatość, Torheit ; **כָּסִילוֹת** נִי
niedorzeczność, Unsinn.

כָּסִיָּדוֹ נִי (לעיסת חמים או קמחיות
żucie. Kauen בלתי-מבשלות)
koral, Ko- (מן פניני הים) **כָּסִית** נִי
ralle. (רִי אֶלְמֹ).

כָּסְפֹּם וְ (סחיטת חמים מן הבנדר אחרי
wykręcanie, bielizny, (שנתכבס)
Krempelung, Auswindung der
Wäsche.

כָּסְפֵּם מִי (סחוט את חמים מן הבנדר
wykręcać bielizne, (שנתכבס)
krepeln, Wäsche auswinden ;
(רִי כָּסַח).
żuć, kauen

być głupim, **כָּסֵל** מִיע
sein.

כָּסֵל וְ (רִי כָּסֵלִים)
głupota, Torheit

כָּסֵא. כָּסֵא (רִי כָּסֵאוֹת ; כָּסִיאוֹת) וְ
krzesło, stółek, Sessel ; tron,
Thron.

tron (כסא אלהים) וְ
Boży, Thron Gottes.

ukrywać, (גם עם בִּי, עַל- מִי)
oczy- **כָּסִי-חֲטָאָה** ; verborgen

szczony z grzechow, sünd-
być pokrytym, **הִקְסָה** ; entladet

(בְּהֶמוֹן גְּלוֹי
*ukrywać się. sich ; **נִקְסָתָהּ**) ;

(נִגְלָה וְחֹר וְנִקְסָה) ;
bergen ; ukrywać, zatykać,
כָּסָה verbergen

bergen ; ukrywać, zatykać,
verstopfen ; ochraniać, schüt-
zen ; przebaczać, verzeihen ;

zakrywać się, **הִתְכַּסָּה** ;
pokrywać się, sich bedecken ;

otulać się, sich verhüllen ;
ukrywać się, sich verbergen.

כָּסֵא, **כָּסֵא** רִי **כָּסֵא**, **כָּסֵא**.

pokrowiec, Decke ; za- **כָּסִי** וְ
słona, pokrycie, Bedecken ;

wieko, przykrywka, Deckel
(כָּסִי קִדְרָה).

כָּסִילִי וְ מִי שאחת סירכיו נבוהה ביותר
(רִי כָּתֵלִים).

odzież, suknia, Kleid **כָּסוֹת** נִי

woalka, woal, **כָּסוֹת-עֵינַיִם** נִי

Lust.

ר) srebro, Silber (קסר) ;
pieniądze, Geld ; (קסר) ;
srebrnik, Silberling (קסר)
dochód, okup, Ertrag, ; (קסר)
Erlös (וקצו את קסר).

ר) rtęć, Quecksilber (קסר)
קסרית.

wytłoczyny, Trester (קסר)

srebrny, silbern ; pie-
niężny, geldartig. (קסר)

srebrnik, Silberarbeiter (קסר)
(וקרבן בקסר-עצמן, קסרין בקסר-
עצמן).

rtęć, Queck- (קסר-ה) ;
Silber. (קסרית)

ostropysk, (מין דג) ;
szpak, Schwertfisch. (קסרית)

poduszka, (רי קסרות) ;
Kissen, Polster ; pierzyna,
Pfuhl. (קסר)

nieprzyjemny, przykry, (קסר)
ärgerlich. (קסרית)

brzydota, Hässlichkeit ; (קסר)
brzydkie, Hässliches (קסר)
מן הפעור.

brzydki, hässlich (קסר)
siestosowny, un- ; (קסר)
(קסר) ; (קסר) ; (קסר)
passend (קסר) ; (קסר) ; (קסר)

(קסר) udo, Schenkel
nadzieja, Hoffnung ; (קסר)
(קסר) ; (קסר) ; (קסר)

niedorzeczność, Unsinn ; (קסר)
nadzieja, Hoffnung (קסר).

קסר (קסר) ; (קסר)
listopad, November

קסר (קסר) ; (קסר)
obstrzydz, abscheren (קסר)
(קסר) ; (קסר) ; (קסר)

קסר (קסר) ; (קסר)
קסר (קסר) ; (קסר) ; (קסר)

pszenica orkisz, Spelt ; gryka,
tatarska, Buchweizen. (קסר)

brać udział, sich betei- (קסר)
ligen (קסר) ; (קסר) ; (קסר)
żuć, (קסר) ; (קסר) ; (קסר)
kauen (קסר) ; (קסר) ; (קסר)

kęsknić za czem, (קסר) ; (קסר)
się nach etwas sehnen, (קסר)
być pożądanym, ersehnt (קסר) ; (קסר)

sein (קסר) ; (קסר) ; (קסר)
zblednąć, erblassen ; zbieleć,
(קסר) ; (קסר) ; (קסר)
pogorszyć się, schlechter
werden ; zawstydząć, beschä-
men ; posrebrnąć, versilbern
(קסר) ; (קסר) ; (קסר)

pragnienie, chęć, (קסר) ; (קסר)

uczynić kogo brzydkim, häss-
lich (אָדָם מְכֹעֵר) ;
wy- (בְּגָדִים מְכֹעֲרִים) ;
dawać się brzydkim, hässlich
(הִתְכַּעֲרָתִי בְּעֵינָיו) .

כָּף* נִי האות האחת-עשרה בא"ב.

כָּף (וּגִי כַפִּים, רִי כַפּוֹת) נִי
ręka, dłoń, Hand, Handfläche ;
moc, wła-
tyżka, (אֶת-) ; dza, Macht
(כַּפּוֹת-) Löffel ; gałąź, Zweig
(כָּף) *kielnia, Kelle ;
rękawiczka, Hand- ;
po- (כָּף-רֶגֶל קֶטֶט-קֹצֵים) ;
deszwa, Fußsohle
(כַּף-זְכוֹת) ;
przyczyny usprawie-
dliwiająca, obwiniająca, Recht-
fertigungs-, Verurteilungsgründe.

כַּף-יָרֵךְ נִי
staw biodrowy, Hüft-
pfanne.

כַּף-מֵאוֹזְנִים נִי
szala, Wagschale
כַּף-מוֹחַ (כַּפֵּא דְמוֹחָא) נִי
czaszka, Hirnschale.

כַּף-קָלַע נִי
panewka u procy,
Pfanne der Schleuder ;
מַעֲנִי-הַגִּיהַנִּם.

כַּף-רֶגֶל נִי
stopa, podszwa, Fußstapfen, Fußsohle.
כָּף נִי
skała, Klippe, Felsen

nieodpowiednie, nieprzy-
stojnie, unschicklich
(כַּעֲרוֹת) ;
לְאִישׁ* .

brzydota, Hässlich-
keit.

כַּעֲרוֹת* (רִי כַּעֲבוֹן) נִי
obwarzanek, Kringel, Bretzel ;
sucharek,
Zwieback.

כַּעֲבֹעַ מִי-ע
odkaszlnąć, sich aus-
husten ;
wykrząknąć się, sich
ausräuspern.

כַּעֲסֵ (על-) מִי-ע
trapić się, sich
ärgern ;
gniewać się, zürnen ;
gniewne oblicze, פְּנִים כַּעֲסוֹת* ;
verdriessliches Gesicht
irytować, gniewać ko-
go, kränken, aufregen ;
gniewać, oburzać, aufbringen, är-
gern.

כַּעֲסֵ כַּעֲשֵׁ (רִי כַּעֲסִים) נִי
zmartwie-
nie, przykrość, Verdruss ;
gniew, Zorn.

כַּעֲסוֹן* נִי
porywczy człowiek, jäh-
zorniger Mann.

כַּעֲסוֹת* נִי
porywczosć, pope-
dliwość, Aufbrausung, Jäh-
zorn.

כַּעֲרָ* מִי-ע
być brzydkim, hässlich
sein ;
być niestosownym, un-
passend sein
(רִי כַּעֲרָ) ;
כַּעֲרָ*

doppelt.

— כפולים^ם ז"ר — הפעלים, ששתי
אותיותיהם האחרונות שוות זו לזו.

szron, Reif; przykry- כפור, כפר ו-
"וַיִּלְכְּדוּרֵי" wa, wieko, Deckel
הַהֶב"ב).

odpokutowanie, przeba- כפור ו-
czenie, Sühnung, Vergebung
"וְאִם-כְּפֹרִים" ר' כפריים.

olbrzym, Riese (ענק) ו- כפחז
"הַכְּפִיחַ וְהַנְּגִם" .

obalenie, Umstürzung ו- כפיה
zniewalanie, ; "כְּפִיַת-הַמָּטָה" ;
zmuszanie, Zwang.

dwoistość, Doppelt- ו- כפילות
heit, Dualität.

poprzeczna (ר' כפיסים) ו- כפיים
belka, Querbalken ; kielnia
murarska, Maurerkelle (ל"א
היו סדין אותו בכפיים שר
szczyпка, Holzspan ; "ברזול")

naginanie, Beugen, ו- כפיפה
ko- ; "כְּפִיַת-קוֹמָה" ;
"כְּפִיַת מִצְרִית" .

lwiatko, junger Löwe ; ו- כפיר
"כְּפִיר-גֹּיִם" .

wypieranie się, Ab- ו- כפירה
leugnung ; kacerstwo, niewia-
הַכְּפִירָה ; ra, Unglaube, Ketzerei
ateizm, Atheismus בעקר

— כפי-איש (כפי-דנורא) ז"ר me-
tory, Meteoren.

zniewalać, zmuszać, פ"י כפא
; "כָּאֵלֹהִי כְּפָאוּ שֵׁד" ;
ר' כפה.

pohamować, przytłumić. פ"י כפה
zmu- ; "וְכִפְּהָ אֶת" ;
szać, zniewalać, zwingen, nö-
tigen ; naginać, niederbeugen
"כְּפִיָּה עֲלֵיהֶם אֶת הָהָר" ;
"מִמָּטָה כְּפִיָּה" ; "הַכְּפִיָּה
być obalonym, umgestürzt
"דָּרָגָשׁ גִּזְקַפְתָּ וְאִנְיָה
נְכִפִּית" .

epileptyk, (חולה-נופל) ו- נכפה
epileptyczny, ח' ; Epileptiker
"בְּגִימִים נְכִפִּיִן" .

wierzchołek, Wipfel ; ו- כפה
sklepienie, Wölbung, Gewöl-
be ; czapeczka, Kappe ;
gruda kamieni, Stein-
אָבְנִים ; haufen
"כְּפִיַת-הַיִּרְדֵּן" (מִין בּוֹשֵׁם)
; מִלְּךָ בְּכִפְּהָ ; ambora, Ambra
panować nad wszechświatem,
das Weltall beherrschen.

niewdzięczny, un- ח' כפי-טובה
dankbar.

złożony, zusammenge- ח' כפול
pomnożo- * ; faltet
ny, multipliziert ; podwójny,

dojrzały daktyl, Holzdattel.
skłaniać, chylić, neigen; כָּפַף פִּי
naginać, niederbeugen; zmu-
szkać, zniewalać, zwingen
; (*אֶת-יְצָרוֹ* ; *וַיִּכַּף אֶת אֶשְׁתּוֹ*
kłaniać się, sich bücken
הִכֵּף לַאֲלֹהֵי-מְרֹם) *zginać
; (*אֶנְקָה לְאֶלֹהֵי-מְרֹם*)
się, giąć się, niedergebeugt
; (*שָׁנֹבֶפֶדָה קוֹמָתָם*
;) *werden
być giętkim, gibkim, biegsam
(*.שֵׂרְבִיט שָׂאִינוּ נִכְפָּה*
.) sein

pomazać, bestreichen; כָּפַר פִּי
osmolić, auspichen, betee-
ren; *zaprzeczać, wypierać
się, verneinen, ableugnen; o-
הּ (*כָּפַר יְדֵיהּ*) cierać, abwischen
בְּנִלְמָא דְחַבְרִיהּ (*
; כָּפַר בְּעַקְרֵי
nie wierzyć w Boga, Gott
przebaczać, כָּפַר ; verleugnen
verzeihen; pojednać, godzić,
versöhnen; ułagodzić, ukoić,
כָּפַר (*אֶנְכַפְּרָה בְּנִי*)
;) *כָּפַר
być przebaczanym (grzechy),
vergeben werden; być zni-
szczonym, vernichtet werden
(*וּכְפַר בְּרִיתָם*) ;
הִתְכַפַּר הִתְכַפַּר
być przebaczanym (grzechy),
(*וּנְכַפַּר לָהֶם*)
vergeben werden
הִתְכַּפַּר.)

wieś, Dorf (*כְּפָרִים*) *כְּפָר, כְּפָר (*כְּפָרִים*) *כְּפָר

כָּפִישָׁה נִי (ארנו בעל שוליים רחבים
skrzynia, Kasten (וכפופים למטה)
związywanie, Umbin-
כְּפִיתָהּ נִי
den.

כָּפַף וּ זִי
zagięcie, Einbiegung
כָּפַל פִּי
składać, zusammenfal-
ten; podwajać, verdoppeln;
powtarzać się, sich
הִכְפַּל
wiederholen; *być podwaja-
nym, verdoppelt werden;
powtarzać, wie-
הִכְפִּיל=כָּפַל ;
mnożyć, (בהשבון)⁰ ;
derholen
pomnożyć, multiplizieren ;
הוֹכַפְּלוּ=הִכְפַּל.

כָּפַל וּ זִי
podwójne, das Doppelte
(*כָּפַל רְקִנוֹ*)
; *mnożenie,
Multiplikation.

כָּפַלִּים וּ זִי חַהּ פ
podwójnie, dwa
razy tyle, zweimal mehr, dop-
wiele razy
כָּפַלִּים *כָּפַלִּים
; *pelt
więcej, vielmal mehr.

כְּפָלָה נִי (*א-והירבים)
miednica,
Becken.

כָּפַן פִּי
naginać, niederbeugen
; *być chci-
(*כְּפָנָה שְׂרִישִׁיהָ*)
wym, łakomny, gierig sein
być głó-
(*כָּפֹן עַל מָמוֹנוֹ*)
; *głodym, hungern.
כָּפֹן וּ זִי
głód, Hunger

כְּפָנִיתָ נִי (תאנה בלתי-בשולה)
nie-

wieko arki przymierza, כַּפֶּתֶת נִי
Decke der Bundeslade.
przy- בֵּית־הַכֹּפֶּתֶת וְ (קדש-הקדשים) —
bytek najświętszy, Sanktissi-
mum, das Allerheiligste.

napychać, כָּפַשׁ * פִּי (מלא והרק) ;
napełniać, vollstopfen
podeptać, de- כָּפַשׁ * ;
ptać, niedertreten
(הַכְּפִישׁנִי *
בְּאַפֶּר *).

wiązać, binden ; przy- כָּבַת * פִּי —
być ; הַכְּבִית * ;
wiązać, anbinden
wiązanym, gebunden werden
(שֶׁנִּכְבַּת עַל הַמִּזְבֵּחַ *) ;
כָּבַת * ;
skrępować, festbinden
רִי אִיכְבַּת *.

gałka, Säulen- כַּבְּתֹרֶת כָּפֶתֶר וְ
gra- (מין קשוח במנורה) ;
knauf
nat, Granatapfel ; guzik Knopf.
światnie, vor- כַּבְּתֹרֶת וְכָפֶתֶר * תה- פ-
trefflich.

zapinać, anknöpfen פִּי כָּפַתֶּר *
tuczona owca, כָּר (רִי כָרִים) וְ
gemästetes Schaf ; taran,
Sturmbock ; siodło, Sattel
tłuste pastwi- ; (בְּכַר הַנָּמֶל *) ;
sko, fetter Weideplatz
*poduszka, Kissen ; ;
koc, prześcieradło, Decke, Un-
(הַכְּרִים וְהַכְּסֹתוֹת *)
amiara (מדת-היבש ; עשר איפוח) כָּר וְ

okup, wykup, Lösegeld ; כָּפַר וְ
kara pieniężna, Strafgeld ;
smoła, ; (רִי כָפַר) ;
wieś, Dorf
kwiat (מין פרח ריחני) ; Harz, Pech
balsamowy, Balsamblume
(כָּפַרִים עִם נֶרְדִים *).

kaczerz, heretyk, וְ כָפַר *
כָפַר *
Ketzer.

ateista, Atheist וְ כָפַר *
pojednanie, oczyszcza- כָּפַר *
nie, zgoda, Sühne ; przeba-
czenie, Vergebung ; ofiara bła-
galna, oczyszczalna, Sühn-
niechaj ; הֲרִינִי כָפַרְתוּ *
opfer
na mnie jego grzech padnie,
ich möge seine Sühne sein.

כָּפַרְתוּ * נִיר, התרנגול והתרגול
הכסף לצדקה, שהיהודים מסבכים
בהם סביב לראשם בערב-יום-הכפורים.
כָּפַרְתִּי, כָּפַרְתִּי וְ
wieśniak, Land-
mann (רִי כָפַרְתִּי *).

przebaczenie, כָּפַרְתִּי *
כָּפַרְתִּי *
Vergebung ;
oczyszczanie
(z grzechu), pojednanie, Sühne
(יִום־הַכְּפֹרִים *).

łgarz, kłamca, Lügner וְ כָפַרְתִּי *
wypieranie się, zaprze- כָּפַרְתִּי *
czenie, Ableugnung ; kłamli-
wość, Lügenhaftigkeit ; ka-
cerstwo, niewiara, Ketzerei.

cherubin, Che- (במקדש; מלאך) ;
brzaskiew, jar- (מין ירק) ; rub
muż, Kohl.
kalafior, Blumenkohl ;
obwieszczenie, Bekannt-
machung ; proklamacya, Pro-
klamation (ר' פרוז').
פרוז (ר' פרוזות) ; (משמיע לעם
głosiciel, herold, איזו פקודה)
Ausrufer, Herold.
פרוֹבָה ; kiszka, Darm ;
cieńka kiszka, Dünn-
קטנינה ;
gruba kiszka, פרוֹבָה עָבָה ; darm
Dickdarm.
żuraw, Kra- (מין עוף) ;
- (צוה פְּבְרוֹבִיא) ; ר' ענור.
karmin, Karmin ; (מין צבע)
kolibr, Kolibri (מין עוף)
פרום-הים (פרום-יפא) ; (מין אבן
beryl, akwama- יקרה ירוקה-כהולה)
ryna, Aquamarin.
kronika, Chronik ;
פרותה ; (פרותות) ;
deska, Brett ;
ארוים).
głosić, prokla- פרוז' הקרוז' ;
mować, ausrufen, proklamie-
ren ; obwieszczać, verkünden ;
być ogłoszonym, pro-
klamowanym, ausgerufen, pro-
klamiert werden.

na suche ciała, Mass für
trockene Dinge.
orać, ackern, pflügen ;
פרב' פ"י
grunt orny, uprawne pole, ;
פרב' ו'
Ackerfeld.
gałąź, Ast ; brzaskiew, נ'
פרב' נ'
jarmuz, Kohl
(ר' פרוב').
otulać, einhüllen ; prze-
פרב' פ"י
siewać, durchsieben
(מוֹד) ;
עפר ומכרבל).
płaszcz, Mantel (אדרה) ;
פרב' ז'
(וכרבלתהון וכלבושיהון) ;
פרב' ז'
דתרנגולת) ; ר' פרבלת'.
grzebień, Hahnen-
פרב' ז'
kamm.
pogłówny (podatek śre-
פרב' ז'
dniowieczny, płacony od każ-
dej głowy), Kopfsteuer.
kopać, gra- (גם עם ל-) פ"י
ben ; żywić zle zamysły, Bö-
פרב' ז'
ses sinnen
kupować, targo-
פרב' ז'
wać, handeln, kaufen ; wydać
uczte, ein Gastmahl geben
(וכרבה להם פרה גדולה) ;
הפרה ;
być wyrytym, gegraben wer-
den.
uczta, Gastmahl ;
פרב' ז'
(תבנית בעלת כנפים, שהיתה

frędzla, Franse וי פְּרָכְשׁ* וי

padanie na kolana, zgię- פְּרִיעָה* ני
 „פְּרִיעָה“) cię kolan, Kniebeugung
 על בְּרַפְּיִים*).

uderzenie fal, Wellen- פְּרִית* ני
 „עד שְׁתַּפּוּחַ הַפְּרִית*“). schlag

rznięcie, Schneiden; פְּרִיתָה* ני

rozstanie, Scheidung (ראה

פְּרִיתוֹת); (מִזֵּן עוֹנֵשׁ בִּידֵי-שָׁמַיִם או
 גֵּרוֹשׁ מֵתוֹךְ הָעַם)

wygubienie, Ausrottung (וי
 פְּרָת).

rozwód, Eheschei- פְּרִיתוֹת ני
 dung.

list rozwodo- סִפְרֵי-פְּרִיתוֹת וי
 „(וי גִּטָּה)“). wy, Scheidebrief

obwijać, wickeln, סָפָה* פְּרָף* ני

umwinden; składać, zusam-
 menlegen; zwijać, zusammen-

oprawiać, ein- (סָפָה) ; rollen
 być (הָיָה בְּרוֹף אֲחֵרִי* ; binden

przywiązany do kogo, je-
 być (הַפְּרָף* ; mandem anhängen

otulany, eingehüllt werden
 owijać ; „(יִפְרָף הַמַּת בְּסָדִינִי*“ ;

się, sich umwickeln
 być oprawia- ; „(בְּשָׂרוֹ*“ ;

nym, eingebunden werden;
 פְּרָף* = פְּרָף*).

פְּרִו* וי (בריה היה גם בים וגם ביבשה)
 ptaz, Amphibie.

naginać, beugen פִּי חֲקָרִית* (כרף)
 znie- ; „(הַכְרִיחֵהוּ לְכַף חוֹבָה*“)

walać, zmuszać, zwingen ;

być zmuszonym, znie- הוּכְרַחַת*
 walany, gezwungen sein, ge-

nötigt werden.

פְּרָחָה* על פְּרָחִי, בָּעַל פְּרָחָה* תה"ם
 wbrew mojej woli, wider mei-

nen Willen; przemocą, zwangs-

„(בָּעַל פְּרָחָה* ; weise
 wbrew twojej woli, wider

deinen Willen וכּוּ“).

karta, Kar- פְּרָטִיסָה* וי
 te ; karta korespondencyjna,
 Postkarte.

פְּרִי וי (חיל הגדוד, השומר לראש המלך)
 straż przyboczna, Leibwache.

פְּרִי* (וי פְּרִיִּים) וי (גל של גרעיני-
 kupa zboża, Getreide-

haufen.

פְּרִיָה* ני kopanie, Graben

פְּרִיָה* ני prosię, Ferkel

obwijanie, zwijanie, ני
 ; „(פְּרִיכַת-נָחֵשׁ*“) Umwindung

mała wiązka sno- (אלומה קטנה)
 pów, kleines Garbenbünd ; o-

prawa, Einband.

זית־פְּרָשִׁים; cze, vergilbtes Gesicht
pożółknąć, gelb' werden
(נת־פְּרָשִׁים פְּנֵי).)

פְּרָפֶס (רי פְּרָפֶסִין) ז' (מין צמח)
fran, Safran.

פְּרָפֵר פ"ע, obracać się,
kreisen; tańczyć, tanzen;
obchodzić, podchodzić, Um-
schweife machen (רי פְּרָפֵר).

פְּרָפֶרָה נ' wielbłądzica, Kamee-
lin; doróżka, Droschke.

פְּרָפֵשׁ פ"י trząść, schütteln
קִשְׁשׁ).

פְּרָפֵשׂא* פְּרָפֵשׂתָא* נ' kiszka od-
chodowa, Mastdarm
הִלְחֵטָה (רי פְּרָפֵשׂאֹת) *
basa, Wurst.

פְּרָם פ"י nagromadzać, aufhäufen
(שְׁפֹרְמִים עֲדִיָּה בָּלִים).

פְּרָם (רי פְּרָמִים) ז' winnica, Wein-
berg, Weingarten.

פְּרָם-זֵית ז' ogród oliwkowy,
Olivengarten.

פְּרָם בְּיַבְנֵה ז' (בית-המדורש שבעיר
יבנה) Jam-
neusische Akademie.

פְּרָם ז' winiarz, Winzer
פְּרָמִיל ז' (מין צבע) karmazyn,
Karmesin; karmin, Karmin.

פְּרָף ז' introligator, Buchbinder
פְּרָף (רי פְּרָכִים) ז' zwój, Rolle;
(לא יִקְרָאוּ בְּכָרְף) tom, Band
פֶּק, wiązka, Bündel; *
שָׂתָה בְּכָרְף אֶחָד *
dna, in einem Zuge austrin-
ken.

פְּרָף, פְּרָף (רי פְּרָכִים) ז' wielkie
(פְּרָף גְּדוֹל) miasto, Großstadt
שְׁפֹרְמִי).

פְּרָכֵי-הַיָּם ז' nadmorska miej-
scowość, Küstenstädte.

פְּרָכֵב ז' oprawa, Einfassung;
gzyms, Gesims.

פְּרָכֵב פ"י obramować, oprawiać,
(לְגַר) einfassen, einrändern
וּלְכַרְכֵּר).

פְּרָבֵד ז' (הכלי, שהאורג מכה בו על
הארג) bidło tkackie, Weber-
lade.

פְּרָבִיר ז' skok, Sprung; ogród-
ki, manowce, Umwege, Um-
(בְּמָה בְּרָבִירִין בְּרָבִיר).

פְּרָבוּשְׂתָא נ' (מין חיה קטנה) łasica,
(פְּרָבוּשְׂתָא וְשֹׁנְרָא) *
פְּרָכֵה ר' פְּרוּכֵה *.

פְּרָפֶס פ"י czynić żółtem, gelb
(סָרְקֵן אוּ פְּרָפֶסִין) *
פְּנִים מְכַרְבְּמוֹת *
pożółtkę obli-

הַכְרִיעַ ; הַכְרִיעַ (כָּרַע רַבִּיז") ; sinken powalić, niedermachen, niederwerfen; podbijać, unterwerfen; dać komuś popaść w zwątpienie, verzweifeln dać ; (הַכְרַע הַכְרַעַתְנִי") lassen w dodatku, Zuschuss geben; przeważać, überwiegen; roz- הוֹכִיעַ ; strzygnąć, entscheiden być rozstrzygniętym, entschieden werden; mieć ponad miarę, Übergewicht haben.

כָּרַע (זוגי כָּרַעִים) נִי ; kolano, Knie; גוֹלֵן, Wadenbein.

כָּרַעֵי-הַמִּטָּה * זֵר ; nogi u łóżka, Beine des Bettes.

כָּרַעִים נֶשֶׁר שְׁלֹהֶן * זֵר ; nogi u stołu, Beine des Tisches.

כָּרַפֶּס * זֵי ; bawełna, Baumwolle; pietruszka, Petersilie ; opich leśny, mierzyc, olszeniec (apium graveoleus), Eppich (כָּרַפֶּס שְׁבִנְהָרוֹת *).

כָּרִיז * זֵי (חולע שבמעים) ; glista, Spulwurm; tasiemiec, Bandwurm.

כָּרְקוּם * זֵי (מוט חד, שתומכים בו נפן רעועה) ; podpora, Pfahl, Unterstützstange (מקום המצור) ;

כָּרְמֵל * זֵי ; urodzajny kraj, fruchtbares Land; owoce ogrodu ; (כָּרְמֵל * גִּרְשׁ כָּרְמֵל) we, Gartenfrüchte karmazyn, Karmesin (מין צבע) (כָּרְמֵל * רֵאשֶׁה עֲלִיף כָּרְמֵל) ; שם רוכבי-הרים בארץ ישראל.

כָּרְמֵלִי * תִי ; karminowy, karmazynowy, karminfarbig, karmesinfarbig.

כָּרְמֵלִית * נִי (מקום מוקף משלשה צדדים שאינו קנין פרטי ואינו רשות-הרבים) ; rodzaj otwartego miejsca, eine Art freier Platz.

כָּרְס * (רִי כָּרְסוֹת) נִי ; kadłub, brzuch, Bauch, Wanst (רִי כָּרְשׁ).

כָּרְסוּם * זֵי ; gryzienie, Nagen

כָּרְסוּם * זֵי (זוב-הנחירים) ; katar, der Schnupfen.

כָּרְסָתָן * תִי ; opasty, otyły, dickbrzuchal, brzuchacz ; leibig (כָּרְסוּר) Dickbauch, Dickwanst (כָּרְסָתָן כָּרְסָתָן *).

כָּרְסָם * י * gryźć, nagen; podkopywać, podryć, unterwühlen (כָּרְסָמָה חִוּר מְעֵר *).

כָּרַע (א-ל, לפני, לנגד) פִּעַ ; uginać się, giąć się, sich beugen ; paść na kolana, ukleknąć, niederknien; spadać, nieder-

cinanym, abgeschnitten wer-
הכרית ; ("לא פרת שרף") ; den
wyniszczyć, wytepić, ausrot-
ten ; odwrócić, odjąć, entzie-
; ("ולא תכרית את הסדף") hen
być odjętym, entzogen
הקררת
werden.

פּרַת* וי (מיתה קודם זמנה בירי-שמים
zagłada, wyniszcze- (מתוך העם)
nie, Ausrottung ; przedwczes-
na śmierć, frühzeitiger Tod ;
sąd skorupkowy, ostracyzm,
Ostrazismus.

פּרַת* (רי פּרַתים*) וי (נע-העק)
פּרַת (הפּרַת) drzewa, Baumstamm
מכּוּן וְהַנּוֹף אֵינּוּ מְכּוּן**.)

פּרַת* וי (פּרַתים*) וי (מין ירק)
פּרַת** (רי פּרַתין*) וי (מין ירק)
ry, płodziszek (Allium altai-
cum), Porre (רי פּרַשה*) ; ירוק
פּכַרְתִּי* (רי פּרַשה*) ;
פּרַתִּינוּ**.)

פּרַתִּינוּ* חי (דומה לצבע הכרתי)
lonawe, grünlich.

פּשָׁב וי (רי פּבָשׁ)
פּשָׁבָה וי (רי פּבָשָׁה)
פּשָׁה פ"ע (רי פּשָׁה) tyć, fett werden
עבִית פְּשִׁית**.)

פּישָׁף* וי (פּישָׁף)
chmiel, Hopfen ; (מין ירק)

obleżone miejsce, Belage-
(עיר שְׁהַקִּיפָה) rungsplatz
פּרקום**.)

פּרַר וי (פּרַר)
siodlarz, Sattler ; wyra-
biający poduszki, Polsterver-
fertiger.

פּרַשׁ ז' (רי פּרַם*)
פּרַשה* (רי פּרַשינים*) ני (מין ירק)
pory, połodziszek (Allium al-
taicum), Porre, Lauch.

פּרַשינָה* (רי פּרַשינים*) ני (מין ירק)
פּרַשינִים מֵאַב־
פּהָמָה**.)

פּרַת פ"י
odcinać, abschneiden ;
zrębać, wyrąbać, aushauen,
fällen ; wytepić, wyniszczyć,
ausrotten
פּרַת פּרִית, אֶמְנָה
zawrzeć związek, przymierze,
układ, einen Bund, Vertrag
być odcina-
הפּרַת ; schliessen
nym, abgeschnitten werden ;
być zrąbwanym, abgehauen
werden ; być wyniszczonym,
wytepijonym, ausgerottet wer-
den ; być odjętym, entzogen
werden (על עמים פי נכרת
być za-
מפִּיכָם*) ; הפּרַת פּרִית ;
wieranym (związek), geschlos-
— פּרַת ; sen werden (Bund)
być odrębywany, פּרַת פּרַת
abgehauen werden ; być od-

czarować, zaubern ; o- כִּישָׁף פ"ע
czarować, bezaubern.

guślarz, czarownik, Zau- ו' כִּישָׁף
berer (וְאֵל עֹזְנִיכֶם וְאֵר
כִּישָׁפִיכֶם).

czary, Zauberei ז'ר כִּשְׁפִים
—בְּעֵרַת-כִּשְׁפִים נ' כַּז-
rownica, Hexe (ר' כִּשְׁפָנִית).

czarownik, Zauberer ו' כִּשְׁפָן
(ר' מִכִּישָׁף).

wiedźma, czarowni- נ' כִּשְׁפָנִית *
ca, Hexe, Zauberin (נָשִׁים
כִּשְׁפָנִיּוֹת).

przydać się na co, כִּשֵׁר פַּע"י
taugen ; być upodobanym,
wohlgefällig sein ; być cno-
tliwym, tugendhaft sein
zynieć coś zdatnym, tauglich
machen ; spowodować, ver-
anlassen (הַכִּישְׁרֵתִי אֶת גּוֹקוֹ) *
przygotować, zubereiten
uznać ; (מִכִּישְׁרֵי-אֶבְרָ-נֶפֶשׁ) *
na dozwolone, als erlaubt
przydać się הוֹבֵשֵׁר ; erklären
na co, taugen ; być uzdolnio-
nym, befähigt werden
okazać się tęgim, zdolnym,
sich als tüchtig zeigen (פּוֹעֵל)
być ; אחד מִתְכַּשֵּׁר בְּמַלְאכְתּוֹ) *

włókienko, Zäser- (נימים דקות)
; (הַכִּישוֹת יָשָׁל קִישוֹת) * chen
(הַשְׁעַר הָרַק טַבְּשָׁמוּ שֶׁל הָעֵלֶם)
puch, puszek, Flaum
יָשָׁר קָטָן) *.

szturmak, (ר' כִּשְׁלִיּוֹן) ז' שְׁטוּרמַח
Sturmhaken ; topór, Axt, Beil
(וְכִשְׁלִיּוֹן יָשָׁר בְּרוֹר בִּידֵיהֶן) *.

kręcenie, kiwanie (o- ו' כִּשְׁפּוּשֵׁי
gonem), das Wedeln.

kiwać, kręcić, פַּע"י (ב- כִּשְׁבֵּשׁ
trząść (ogonem), schütteln,
po- ; (כִּשְׁבֵּשָׁה בְּזַנְבָּה) *
ruszać, bewegen, streicheln
(כִּשְׁבֵּשׁ לָהּ בְּזַנְבָּה) *.

utykać się, פִּיעַ (ב- מ- כִּשַׁל
potykać się (po— utknać),
straucheln ; zmordować się,
הַכִּשַׁל ; zmęczyć się, ermatten
—כִּשַׁל * ; błąkać się, błądzić ;
(יָשָׁל אֶבְשֵׁר בְּדַבְרֵי-
הַלְכָה) * ; zranić się, sich ver-
; (נָכַשׁל בְּאַצְבָּעוֹ הַקָּטָנָה) *
osłabiać, schwächen כִּשַׁל *
(וּמִכִּשַׁל בְּנִבְעוֹת) * ; הכשיל
przywieść do upadku, do po-
tknięcia się, straucheln ma-
chen ; zawodzić, omylić, irre-
führen.

upadek, Sturz ז' כִּשְׁלִיּוֹן

(»תִּכְתְּבוּ אֶת הָאָרֶץ«) zeichnen
 •zapisać ko- ; שְׁבָעָה חֲלָקִים* ;
 muś, jemandem verschreiben
 •być (הַכְּתָב לְאִשְׁתּוֹ*) ; הַכְּתָב
 •pisany, geschrieben wer-
 •den ; być zapisany, pozna-
 •czonym, verzeichnet werden ;
 •pisać wiele, viel schrei-
 •pisać ; הַכְּתִיב* = כָּתַב ; ben
 •(כָּבַר הַכְּתִיבִי) schreiben lassen
 •(בְּתוֹרָה*) .
 •כתב ו' pismo, Schrift ; (כחב-
 •imiennik, Stammbuch ; (היחס)
 •znak pisarski, Schriftzeichen
 •(כְּתִיבָה וְכָל־שׁוֹנָה*) ; * (כְּתִיבִי-
 •biblia, Bibel ; wiersz (הַקֶּדֶשׁ*)
 •biblijny, Bibelvers
 •nauka piśmien- נ' תוֹרָה שֶׁבְּכָתֵב*
 •na, schriftliche Lehre.
 •(כוחב דברי-חורדים ושגיונות)
 •כתב ו' epigramatyk, Epigrammatiker.
 •כתב ו' kontrakt małżeński, נ'
 •Ehekontrakt.
 •כתב ו' = כתב-אור ו' fotografia,
 •Photographie.
 •זרט, Spass ; epigram, נ' בְּכַתְּבוֹת*
 •Epigramm, Sinngedicht.
 •pisma, Schriften ; e- ז' ר' כתבים*
 •dykty, Edikte, dzieła, Werke.
 •(תורה, נביאים,

przygotowanym, vorbereitet
 sein.
 zdolny, tauglich ; do- כָּשֵׁר ה'
 zwolony, erlaubt ; uczciwy,
 cnotliwy, redlich, tugendhaft ;
 pobożny, fromm.
 zdolność, Tauglich- כָּשֵׁר ו'
 keit ; pozwolenie, Erlaubtheit
 •(בְּהִזְקַת-כָּשֵׁר*) .
 odpowiednia נ' שְׁעַת-הַכְּשֵׁר*
 •chwila, passender Moment.
 korzyść, Nutzen ; zdol- כָּשֵׁרוֹן ו'
 ność, Fähigkeit ; talent, Ta-
 lent.
 zdatność, Tauglich- כָּשֵׁרוֹת* נ'
 keit ; pozwolenie, Erlaubtheit
 uczciwość, Redlich- ; (כָּשֵׁר*)
 ; (הַכְּשֵׁרוֹת נִוְהֵגוֹת בְּכָשֵׁרוֹת*) ;
 •(יָנַע) zdolność, Tüchtigkeit
 •(כָּשֵׁרוֹת*) .
 nastrzępić, wzruszyć, פ' כִּשְׁת*
 •auflockern.
 •(כָּשֵׁר) פתה* (ר' פתות*, פתים*, סמ'
 •(כָּשֵׁר) partya, Partei ; sekta, נ'
 •Sekte ; spółka, Genossen-
 •schaft.
 •pisać, schreiben ; ryso- כָּתַב פ'
 •wać, zeichnen ; przepisywać,
 •vorschreiben ; poznać, ver-

balgen, raufen
מתפתשות עליה"; "שנים שהיו
מתפתשים עד העומר".

moździerz, Mörser; ו' פתש*
(ענפים מהודקים, המשתרנים עד לגדר)
zwiszające gałęzie, überhän-
gende Zweige.

ktuc, stossen; kuć, פתת פ"י
("פתו אתיכם להרבות");
rozbijać, zerschlagen
roz-; פתת=פתת; פתת
gromić, z ziemią zrównać,
("וכתתו את הארץ");
upadać z nóg, פתת רגלים*
die Füße abstrapazieren;
być rozgromionym, zer-
trümmert werden
("וכתתו גויה")
rozbijać, zerschla-
gen; פתת פ"י;
być rozgromionym, zer-
trümmert werden
("וישאה יפת
שער").

plecach, auf den Schultern
tragen.

tragarz, Trä- ("פתפים")
ger.

szlifa, Epaulette; ו' פתפה*

peleryna, Pelerine; ו' פתפיה*

okrażać, umringen; פתת פ"י
("פתת לי ועיר");
okrażać, umringen; פתת
koronować, krönen.

korona, Krone; ו' פתת פ"י
("קושר") *wieniec, Krönchen
פתת פ"י ("לאותיות").

nagłówek, Säulenknau; ו' פתת
korona z kwiatów, wieniec,
Blumenkrone.

ktuc, zerstossen; פתת פ"י
("פותשין על חלב");
schlagen
"הפתש"; pukać, stukać, klopfen
być ktuczonym, zerstossen
("ויתים הנפתשים");
szamo- פתת פ"י=פתת;
tać się, szarpać się, sich

ל

über, nach; dla, für.

gdymby, ולא; nie, nicht

nie, tylko; לא כי; nie, wo nicht

ל. האות השתיים-עשרה בא"ב; פ"מ
trzydzieści, dreissig.

ל-ט"ו; do, ku, zu; przez, po,

lismus.

לב, לִבְבִּי (סמ' לב-, לבב-, רי לבבות, serce, Herz; środek, לבות) ; Mitte z ca- שְׁלֹם (בְּלִבְבִּי) ; Herzdewujęczyczny, aus ganzem Herdwujęczyczny, zen לבב וְלֵב ; zen אָמַר ; dwulicowy, doppelzünftig myślał so- לבב, דְּבַר עִם לְבוֹ ; לבו הִלֵּךְ ; bie, er dachte sich לבו הִקְהוּ ; dażył, er strebte חָרָה, גָּנַף אוֹתוֹ («הָיָה לְבוֹ נוֹקֵשׁ») ; er fand Gewissensbisse ; er fand Gewissensbisse ; śmiał, מָרָא לְבוֹ, מָצָא אֶת לְבוֹ ; er wagte przestraszył się, er נָמַס לְבוֹ ; er obawiać לבו ; erschrack się, fürchten ; upadać na duchu, den Mut verlieren.

לָבָא, לְבָאִים רי לָבִיא.

לְבָאָה רי לְבִיָּה.

zapalać się, hitzig (לבב) הִלְבַּב מ"ע רי לָבִיא ; werden («וְאִישׁ נְבוֹב וְלִבְבִּי») ; לבב ; «וְחִלְבֵּב לְעֵינַי» ; piec, backen pokonać ser- ; שְׁתִּי לְבִיבוֹת) ; ce, das Herz besiegen ; przyciągać, anziehen ; do- dawać otuchy, zagrzewać, ; «וּמְלִבְבוֹ בְּאֵרֵי») ; ermutigen
 0interesować, interessieren.

«וְלֹא עוֹד אֶלֶּא» ; nicht, sondern nie tak tylko, nicht blos dies sondern auch.

bożek, Abgott ' לֹא-אֵל ' — droga nie do prze- לֹא-דֶרֶךְ ' — bycia, unfahrbarer Weg.

znużyć się, müde wer- לֹא-הָיָה ' — den, gniewać się, verdriess- znużyć, er- הִלְאָה ' ; lich sein zmęczyć, znu- הִלְאָה ' ; müden żyć, müde machen ; nudzić, langweiligen, Überdruß er- regen.

לֹא ' מש"ל (רי לא) ; ו' nie, nicht zakaz, Verbot.

לֹאִים רי לֹאִים.

znużenie, zmęczenie, נִי לֹאִים ' — Abmattering, Ermüdung.

otulać, okrywać, ver- לֹאִים מ"י ' —

; («לֹאִים אֶת פְּנֵיו») רי לֹאִים ;

ukrywać, verhehlen («וְדָבַר

לֹאִים עִמָּךְ») רי לֹאִים.

לֹאִים רי לֹאִים.

natychmiast, zaraz, תְּחִילָה ' — sofort, sogleich.

naród, Volk, ו' (רי לֹאִים) ; ו' Nation.

לֹאִים ' ת' ; narodowy, national narodowiec, Nationalist.

לֹאִים ' נ' ; nacyonalizm, Nationa-

odzież, suknia, Kleid **לְבוּשׁ** ו' **לְבַשׁ**
 popaść w kłopoty, **הִלְבַּט** (לבט)
 in die Klemme geraten
 być za- **לֹא-יָבִין יִלְבַּט**; **הִתְלַבַּט** *
 pędzany, verschlagen wer-
 ; **(שָׁנְתָה לְרַבְּטוֹ עַל דְּרָךְ זוֹ)** *
 wałęsać się, umherschleu-
 dern.

trudność, Schwierigkeit ו' **לְבַט** *
(שָׁהָבִיא לוֹ לְבַט־לְבָטִים) *
 męczyć się, sich pla- **לְבַט** * פ"ע
 gen.

lew, Löwe ו' **לְבִיא** (ר' **לְבָאִים**)
 lwica, **לְבִיאָה** **לְבִיאָה** (ר' **לְבָאוֹת**) ו'
 Löwin.

pampuch, pączek, **לְבִיבָה** ו'
 Pfannkuchen.

odziewanie, Anklei- **לְבִישָׁה** * ו'
 den.

wykwitnąć, hervor- **לְבַב** * פ"ע
 spriessen; rozkwitać, hervor-
 kiel- **(יָעַר מִלְּבָב)** *; blühen
 kować, rostkować, Sprosse
(אֵילָנוֹת מִלְּבָבִין) *; treiben

kwiecie, kwiat, Blüte ו' **לְבָלוֹב** *
לְבָלוֹבִי * ת' **לְבָלוֹבִי** *
 bardzo biały, sehr **(הָעֵנָבִים הִלְבְּלוּנִיּוֹת)** *
 ו' **לְבָלוֹבִי** *
 weiss **לְבָלוֹבִי** *.

pisarz, Schreiber; se- **לְבָרִי** * ו'

לְבַב ר' **לְבַב**.

tytko, nur; oprócz, **לְבַד** חה"ם
 ausser; osobny, oddzielnie,
 besonders, apart; sam, al-
 ja sam, ich allein **לְבַדִּי**; lein
לְבַדִּךָ ty sam, du allein **וְכוּ**.

umacniać, befestigen; **לְבַד** * פ"י
 przyłączać, anschliessen.

pilśń, Filz ו' **לְבַד** (ר' **לְבָדִים**) *
לְבַבָה נ' **לְבַבָה** (ר' **לְבַב**).

płomień, Flamme; **לְבַבָה** נ'
 Lava (vulkanischer Auswurf).

wzniecać, anfachen **לְבַבָה** פ"י
(לְבַתָּה הָרוֹחַ) *; **הִתְלַבַּה** *
 wzniecany, rozgorzeć, ent-
 facht werden, aufflammen
(קָטְמָה וְנִתְלַבַּתָּה) *.

wybuchanie (ognia), Auf- **לְבֻבוֹ** * ו'
 lodierung; urok, czar, Reiz,
 Anziehungskraft.

dzielny, odważny, kühn **לְבוֹב** * ת'
 wzniecanie, das Anfachen; **לְבֻבִי** *
 wybuchanie, Aufloderung.

לְבוֹבִין * ו' **לְבוֹבִין** *
 żarzenie, Glühen **(לְבוֹבִין)**
 oczyszczanie, Rei- **לְבוֹבִים** *; *
 nigung; mycie, Waschen; ob-
 ; **לְבוֹבִין** *
 jaśnienie, Erklärung
לְבוֹבִין *.

לְבוֹנָה ר' **לְבוֹנָה**.

zysko, Getreidefeld.
białość, die Weisse; męskie ז' לבקן
nasienie, männlicher Same
(ז' קלובן באיש").

białko jaja, Ei- לבקן של ביצה
weiss.

białawy, weiss- לבקן ת' (לבן קצה)
lich.

לבנה נ' księżyc, Mond ת' נ'
ר' לבקן.

cegła, Back- לבנה (ר' לבנים) נ'
; (שורה של כתב- stein, Ziegel
פיוטי, שמלמעלה ומלמטה נשאר מקום
długi wiersz, lange Zeile פנוי)
biała topola, (מין עץ לבן) לבנה ז'
weisse Pappel; brzoza, Birke.

לבנה נ' (מין שרף מוצק ונותן ריח)
kadzidło, Weihrauch.

białość, (לבנה ת' (לבנת-הספיר)
das Weisse ; cegła, Ziegel (ראה
לבנה).

bardzo biały, (לבן מאד) לבנה נ'
sehr weiss (ר' לבלוגי).

połyskująca białość, לבנה נ'
die glänzende Weisse.

לבנים ר' לבקן.

ośniejąco- לבקן ז' (אדם לבן ביותר)
blady człowiek, blendend-
weisser Mann.

(לבקר) kretarz, Sekretär
מלכות"; ר' פתבן.

buchalter, Buchhalter ז' לבקר
buchalterya, Buchhal- לבקררות'
tung.

wyrabiać cegły, Back- לבן פ'
bielić, לבן ; steine verfertigen
czynić coś białem, weiss
machen; wymyć, auswaschen
rozżarzyć, glü- (גוזז ולבן");
(לבן פאור") hend machen
stać się białym, הלבין
(בשש) weiss sein, werden
czynić coś białem, (בינו)
bielić, weiss machen (ולבקר)
; הלבין פני חברו- za-
; wstydząć, beschämen
oczyćczuć się, lauter werden
być wymy- (יתבררו ויתלבנו);
tym, ausgewaschen werden;
być wyjaśnionym, aufgeklärt
werden.

cegielnik, ceglarz, Ziegel- לבקן ז'
brenner.

biały, weiss לבן ת'

biała, płócienna ז' לבקן
odzież, weisse, leinene Klei-
der.

bielizna, Wäsche ז' לבנים-
שדה לבקן ז' (ר' שדה-זרע)

sztydzić, wyśmiewać, לְגַלֵּי מ"ע
verspotten.
szyderstwo, Spott לְגִלוּג' ו'
łyk, לָנֶם ו' לֹנְמָא ר' לֹנְמִים ו' נ'
haust, Schluck (ר' לְנִימָה).
pełna gęba, pełne ו' מְלֵא-לֹנְמִי ו'
usta, mundvoll.
całkiem, zu- תה"ם ט'
pełnie, gänzlich, völlig.
rodzenie, Gebären לָדָה
położnica, Gebäre- נ' אֶשֶׁת-לָדָה נ'
rin (ר' יִלְדָה).
dzień urodzin, יוֹם-הַיְלָדָה ו'
urodziny, Geburtstag (ר' יוֹם).
לָדָה ר' יִלְדָה.
kadzidłowe לְדָנָה נ' (עץ לבונה)
drzewo, Weihrauchsbaum.
płomień, Flamme; błysk, ו' לָהַב
błyskanie, Blinken (לָהַב-חָדָב)
ostrze, Schneide, ; (וְבִרְקָה־נִית)
Klinge.
zapalać, entuzjazmować, (להב) הָלַהַב ר' נָלַהַב;
entuzjazmować, ent- הָלַהַב ו' מִי
zünden, begeistern
zapalać się, entuzjazmować
się, sich entzünden, beei-
stert werden.
להָבָה לָהֶבֶת נ' ר' לָהַב.
gwar, rozhovor, roz- ו' לָהַג

odziewać, ubierać, לָבַשׁ פַּע"י
anziehen; otulać się, sich
umhüllen; רָבַשׁ=לָבַשׁ; הַרְבִּישׁ
odziewać, bekleiden; okry-
wać, bedecken (אוֹרְבִיו אֶלְבִּישׁ
ubierać się, הַתְּלַבֵּשׁ)
sich anziehen; otulać się,
przemieniać się, sich einhül-
len, verwandeln.
לָנ ו' מֵרַת-הַלַּח.
skórka za- (עור-הארנבת) ו' לָנָא
jęcza, Hasenfell.
zbierać widłami (siano), לָנֹז מ"י
(Heu) mit einer Heugabel auf-
fangen. (שָׁנִים אוֹתוֹן בְּמִלְנֹז
וְלֹנְוִין).
לְנָשׁוֹן ו' זָאֵב
zapis, legat, Legat (שָׁפַתָב לְנָשׁוֹן לְבָנִיו בְּחַיִּיו).
לְנִיּוֹן (ר' לְנִיזְנוֹת) ו' (גִּדּוֹר צֶבֶא)
gion, Legion; dywizya, Divi-
wódz, Fala- (מִפְקֵד-הַלְנִיּוֹן); sion
herr (לְנִיּוֹן שְׁמוֹרֵד בְּמִלְחָה).
haust, łyk, Schluck; לְנִימָה נ'
kosztowanie, das Kosten;
potrawa, Speise (עֵסְקִי-
לְנִימָה).
flaszka, Flasche; ו' לְנִיּוֹן (ר' לְנִינְיּוֹן)
dzban, Krug.
לְנִינָה נ' ר' לְנִיּוֹן.

a jeśli, gdyby, wenn ל'ה לוא ס'יה
doch.

לוא ר' לא.
לוא*, ולוא* ר' הלוא*.
לוא* ר' לון.

sztyderca, Spötter ז' ו'גלגלן
לוגמא* ר' לנס*.

לודר* ז' (איש שתושש בתיאטרון או
gladyator, Gladi- בקירקוס הרוטי)
ator.

לוה (על-, אל-, עם) שי
pożyczać, leihen; towaryszyc, beglei-
leihen; (והיא ילונז בעמלו') ; הלון
przyłączać się, sich anschlies-
odprowadzać, to- לנה* ; sen
warzyszyć, begleiten; przy-
łączać się, zugesellen (לנה)
dać się odprowadzać; הלנה* ;
zaliczkę, pożycząć, auslei-
= התלנה ; hen, vorschiesen
dać się odprowadzać; הלנה ;
של אינו מלנה ומתלנה*).

לודי* ז' aktor, Schauspieler

לנה ז' dłużnik, Schuldner

לון ס'יע odwracać się, sich weg-

; (אל ילנה מעיניך*) ;

הליוז być zepsutym, verdreht.

; (וגלון דרבויו*) ;

הליוז-לון *odciągnąć, od-

mawianie, das Gerede, Re-
den.

להה ס'יע sehnać, być, spragnio-
nym, verschmachten (ונתלה)
ארץ מצרים*).

להוט ת' łąkomy, żądny, erpicht, ת'
gierig (להוט אחר התורה* ;
להוטים אחר-במתיקה*).

להט, להט סעוי gorzeć, palić
się, lodern, brennen ; opalać,
oparzyć, versengen, verbren-

nen (ר' קהוט* ; התלהט*
palać się, rozgorzeć, sich
entzünden (פניו מתלהטים*).

להט (ר' קהטים) ז' ostrze, Klin-
ge ; świecידלו, mamidlo, Blend-
werk (הרטוימי-מצרים בלהטיהם*).

להיטות* נ' chciwość, żądza, hef-
tiges Verlangen, Gier.

להלה התלהלה ס'יה (להלה התלהלה ס'יה)
sich eitle Mühe machen ;
szydzić sobie z kogo, sich als
scherzend hinstellen.

להם (התלהם ס'יה (התרפס)
trąbić, trommeln, klopfen
(דבבי-נהגן פסתלהמים) ר' הלהם.

להן ס'יה dlatego, deshalb ; to, ס'יה
dieses (הלהן תשברנה*).

להקה נ' grupa, gromada, Schar, נ'
Gruppe (להקת-הנביאים*).

przezwisko, לְוִי* (שם-לְוִי*) ז' ז'
Beiname.

lewita, Levite לְוִי ז' ז'

mał- לְוִי* ז' ז' (אשתו או בתו של לוי) (שבט)
żonka lewity, Levitin
lewictwo, הלויים (משמרת הלוי)
Levitemum.

przy pieka, An- לְוִי* ז' ז' (מין הכשיט)
hängsel; wieniec, Kranz
לְוִי* ז' ז' (לראשך).

odprowadzonic, towa- לְוִי* ז' ז'
odprowadzenie. Begleitung
konwój, eskorta, Ge- לְוִי* ז' ז'
tren, lamenf, (קנינת על מות); leite
Klagelied (לא תעורר אשה
לְוִי* ז' ז' (לְוִי* ז' ז' (לְוִי* ז' ז'
pogrzeb, Lei-; chengebängnis.

krokodyl, Krokodil; לְוִי* ז' ז'
וילורב, Wallfisch.
הסובב את כל הארץ והגנוז לצדיקים
lewiatan, Levia- לְוִי* ז' ז'
than.

schody kręcone, Wendel- לְוִי* ז' ז'
*pusta; (ובלולים יעלו);
przestrzeń, hohler Raum
פתוח בין הבית לעליה

kurnik, Hüh- לְוִי* ז' ז'
nersteig.

jeśli by nie, gdy- לְוִי* ז' ז'
by nie, wenn nicht.

wieść, abweichen machen
ומליו הוא את אביו שבשמים
עציו"ם; sarkac, murren; (יהיו
הכל מליון עליו"ם).

migdałowe drzewo, (מין עץ) ז' ז'
Mandelbaum; kopytnik, Ha-
selwurz.

orzecny laskowe, ז' ז' (מין הלוח)
Haselnüsse.

chrząstka ko- לְוִי* ז' ז'
ści pacierzowej, Knorpel des
Rückgrats.

obmowa, üble Nachrede לְוִי* ז' ז'
(שלא להוציא לְוִי* ז' ז'
חורין"ם) ר' הלוח.

belka, deska, tabli- לְוִי* ז' ז'
ca, Brett, Tafel
tablice zakonu, Bundestafeln;
kalendarz, Kalender.

o- לְוִי* ז' ז' (לְוִי* ז' ז'
krętowe belki, Schiffsbretter.

zakrywać, verhüllen לְוִי* ז' ז'
o- (היא לְוִי* ז' ז' (בשמה"ם);
הלוח"ם); (ולוח"ם)
tulać, umhüllen
באדרה"ם).

okrycie, powłoka, Hülle לְוִי* ז' ז'
(ר' לוח).

lotos, Lotos (מין פרח) ז' ז'
(הקטף והלוח"ם).

והבצלים"י).

gęstobrewny, mit star-
ken Augenbrauen.

לזין ר' לזין.

לזש פ"י miesić, kneten ; הלזש'
być miesionym, geknetet wer-
den («עסה שגלושה»).

לז לזוה ר' הלז.

obmowa, üble לזוה (שפתים) ני
Nachrede (ר' לעזי).

świeżość, Frische ; sok, לז'
Saft.

wilgotny, feucht ; mokry, לז'
nass ; świeży, frisch.

wilgoć, Feuchtigkeit ; לזהה* ני
wilgość, Flüssigkeit (לזהה
סרוקה"י).

oddzielnie o- לחזר* מהם (לבר)
sobno, apart, besonders
ר' (ברד).

płynność, Flüssigkeit ; לחים
וילgotność, Nässe (ווימטר
עלימו בלחמו"י).

wilgotność, Nässe ; wil-
goć, Feuchtigkeit.

szczeka, לחי ר'חי (ווי לחיים) ו'
Wange ; czeluść, szczeka,
Kinoladen ; drań, żerdź, bel-

לולאה ר' ללאות (סמ' ללאות) ני
pętlica, fontaż, Schleife.

גאלז palmowa, Palm- לולב* ו'
bukiet, świę- (א:ודת כל ארבעת-המינים
הנלקחים בחג-הסכות) ; gałąz,
teczny, Feststrauss ; gałąz,
Zweige.

linoskoczek, Säulentän- לולין* ו'
zer.

לולין* ת' (ששוי סדרנות סדרנות זו
למטה מו וזו מתעלה בו) węzyko-
waty, spiralny, Spiralförmig
(תספורת לולין"י).

przenocować, über- לזין לזין פ"ע
nachten ; przebawać, weilen
sar- («צדק ילזין פה») ; הלזין (על)
; («ויילני העם») kać, murren
dać przeno- הלזין הלזין
cować, übernachten lassen ;
osiedlać się, sich an- התלזין
siedeln ; przebywać, weilen
(בצל-שדי ותלזין"י).

złopać, chlipać, schlür- לזע פ"ע
bredzić, pa- ; («שתי ולעי») fen
; («ילע קדש») plać, schwatzen
być niejasnym, unklar sein
(דברי לעזי).

ziejec, jaszczur- לזף* ו'
nik, zmijownik, Schlangen-
 («הלזף והשום») kraut, Natterwurz

walczyć, streiten, kämpfen;
spajać, składać, *לחם, הלחים*
אָת (המלחם) zusammenfügen
spajać, zusammen-; (*התריסין*);
לחם (שהוא מלחים שני נסרים
ומדביקן); *התלחם* = הלחם (אם
חברים מתלחמים).

לחם ו' (לחם) bój, walka, Kampf
שערים).

לחם ו' (לחם) sok, żywotny, Lebenssaft;
לחם (ולחמים בגלים) mięso, Fleisch
לחם (ר' לחמים) chleb, Brod;
לחם potrawa, Speise; uczta, Gast-
לחם; *לחם-לחין, לחם-צר*
pa potrawa, kargliche Speise;
לחם אכל לחם; *עשה*
לחם wydawać ucztę, Gastmahl
geben.

לחם ו' (לחם) *אנשי-לחם*
warzysze przy jedzeniu, Tisch-
genossen.

לחם ו' (לחם) *ה' bethlehemi-
לחם *tisch (התבית הלחמית)*;
לחם bny, chlebowy, brodartig.
לחם *ני (בין עונה) bułeczka,
Brödchen.

לחם ו' (לחם) *מלודיה melodya, Melodie

לחם ו' (לחם) *ני (לחם) *ני (לחם)
לחם *ני (לחם) *ני (לחם)
לחם *ני (לחם) *ני (לחם)

לחיי (לחיי) ka, Planke, Latte,
מאליו).

לחיי *מ"ק
לחיי *מ"ק
לחיים *מ"ק

לחיי *ני
לחיי *ני
לחיי *ני

לחיי *ני
לחיי *ני
לחיי *ני

לחיי *ני
לחיי *ני
לחיי *ני

לחיי *ני
לחיי *ני
לחיי *ני

לחיי *ני
לחיי *ני
לחיי *ני

לחיי *ני
לחיי *ני
לחיי *ני

לחיי *ני
לחיי *ני
לחיי *ני

לחיי *ני
לחיי *ני
לחיי *ני

ladan, La- (מין שרף ריחני) לט ו'
dan.

jaszczurka, Eidechse לי טאָה ני
pieszczota, Liebko- לי טיפּה ני
sung.

kowanie, kucie, das לי טישׂה * ני
Schmieden ; szlifowanie, to-
czenie, das Schleifen ; pole-
rowanie, gładzenie, Polierung,

pieścić, liebkosen לי טיפּה * ני
funt, לי טפּאָ * (רי לטריין, לטראות) ני
Pfund.

toczyć, ostrzyć, schär- לי טישׂה * ני
fen, schleifen ; kuć, schmie-
den ; polerować, wygładzać,
polieren ; *obrzygać, opry-
skać, bespritzen (מִתְלַטֵּשׁ)
być לי טישׂה * ; לי טישׂה = לי טישׂה *
zaostrzonym, geschärft sein ;
być obkuwanym, kutym, ge-
schmiedet werden.

feston, girlanda, לי זֶה ני (מין קשויט)
Feston, Girlande (רי לזוהר).

obmowa, üble Nachrede לי זוהר * ני
(שלא להוציא לזוהר) ; רי לזוהר,
הזוהר.

* ליניא (רי לא) ; ליניא *
nie ja, nicht ich לא אָנא =

cisnąć, drücken ; przeć, לי חן * ני
drängen, uciskać, bedrücken ;
być przyciśniętym, przy- לי חן * ני
tulać się, angedrückt werden,
sich anschmiegen.

gnębienie, ucisk, Be- לי חן * ני
drückung ; niedostatek, Dürf-
tigkeit ; natłok, Gedränge.

(בקסמים) ; szeptać, flüstern לי חן * ני
szeptać zakłęcia, Zaubersprü-
być pod- לי חן * ני ; che flüstern
szeptanym, zugeflüstert wer-
syczeć, zi- ; לי חן * = לי חן * ; den
; (הנהגה מליחש והורג) *
podszeptywać sobie לי חן * ני
nawzajem, einander zuflüstern
szępt, po- לי חן * ני (רי לחשים)
mruk, Geflüster ; zakłęcia,
(אחד מהכשימי-)
Zauberspruch
talizman, Amulet (חנשים)
szęptem, cicho, לי חן * ני
flüsternd, leise.

przykucnąć, לי חן * ני (לחת) לי חן * ני
(והיה החמור) sich hinkauern
מחלף והבלב מלחית *).

guślarstwo, לי חן * ני (רי לטיים)
czarodziejstwo, Zauberkünste
(רי לטיים).

tajemniczo, לי חן * ני (רי לחשים)
tajnie, heimlich.

binden.

włókno, Faser וי רִיבֵּה

żartować, spas- לִיגֵן לְצַיֵּן סֵע
 sen, scherzen ; przekręcać,
 sen, scherzen ; przekręcać,
 (יִרְיֵין מְשַׁפֵּטִים) ; הִלְיֵין
 stawić się za kimś, fürspre-
 zamącać ; ; (מְלִיצֵי רַעִים) ; chen
 drwić, wy- (אֲרִי) * ; (יִרְיֵין אֲשָׁרִים)
 śmiewać, verspotten ; przekła-
 ; (יִרְיֵין מְלִיצֵין) ; (יִרְיֵין מְלִיצֵין)
 kpić sobie z ko- (-ב) ; הִתְלַצֵּין
 go, drwiś, verhöhnien, sich
 lustig machen.

zartowniś, Spötter ; tre- לִצְוֵן * וי
 fniś, śmieszek, Spassvogel
 (יִרְיֵין רִיבֵּה)

żartowanie, Spass- לִצְוֵנוּת * וי
 macherei ; kpiny, drwiny, Spöt-
 terei ; igraszka, Tändelei.

*ciasto, ; (יִרְיֵין אֲרִי) lew, Löwe וי
 Teig (יִרְיֵין רִיבֵּה)

miesiciel, Knetter וי רִיבֵּה

miesienie, Kneten וי לִישָׁה * וי

niema, es (לא יש אין) תהיט * רִית
 gibt nicht ; nie, nicht.

לְכַאֲרָה רִי בְּאֲרָה * וי

chwycić, fangen ; przy- לְכַד * פִּי וי

nie my, nicht (לא אֵין) לִיגֵין
 wir.

dokąd ? wohin ? לִיגֵין מֵשׁ (יִרְיֵין)
 כְּלִפֵּי * .

niema, es gibt nicht לִיבֵּה תהיט
 רִיבֵּה לִילָה (יִרְיֵין לִיבֵּה) ; (יִרְיֵין לִיבֵּה)
 tej nocy, הַלַּיְלָה noc, nacht וי
 in dieser Nacht.

nocą, des Nachts הַלַּיְלָה תהיט
 dniem i nocą. יוֹמָם וְלַיְלָה תהיט
 Tag und Nacht.

nocny, nachtartig, nächt- לִיבֵּה * וי
 lich.

puhacz, Ohr- לִירִית וי [שם עוף]
 ; (מלכת-השדים לפי האגדה) eule
 królowa, piekiel, Höllenkö-
 nigin ; baba jaga, Mütterchen
 der Hexen.

bez włoski, Flie- לִירִדָה * וי (מין עץ)
 der.

drzewo, cy- לִימוֹזֵין * וי (מין עץ ופריו)
 trynowe, Zitrone, Limone.

ליגן רִי לִיגֵין

przenocowanie, Über- לִיגֵנה * וי
 nachten.

לִיבֵּה * לִיבֵּה * רִי לִיבֵּה *
 לִיבֵּה * .

związać, zusammen- לִיבֵּה * פִּי וי

(מְלַקְלֵק בְּמִשְׁקָהּ) befeuchten
być powajany, be-
התְלַקְלֵקֶהּ
sudelt, schmutzig werden.

לְקַשׁ וְ (קליפת האזן ומין הציר
שמתהחיה)
łyko, mech, Moos, (Aast.

z samego począ-
לְבַתְחֵלָהּ הַהִים
tku, von Vornherein.

לְבַד * נִי שֵׁם הָאוֹת הַשְּׁתִּים-עֶשְׂרֵה בְּאִי.ב.
לְמַד * (ס.) מְעוֹי לֵר-
uczyć się, ler-
nen ; przyzwyczajając się, przy-
לְמַד wykać, sich gewöhnen
uczyć kogo, lehren ; nau-
czając, unterrichten ; przywy-
czając, gewöhnen ; służyć
jako dowód, als Beweis die-
לְמַד (יָצָא וְלְמַד) ; הַתְלַמֵּד
ćwi-
nen
czyć, wyuczać się, sich ü-
ben, erlernen.

uczący się, lernend ;
לְבַד * תִּי
ze zwią-
דָּבָר הַלְמַד מֵעֲנִינוֹי
zku, czynnika, Schlussfolge-
rung aus dem Zusammenhange.

לְמַד רִי לְמַד.

uczony w talmudzie, וְ
לְמַדְּוֹי
Talmudgelehrter.

uczoność, Gelehrsam-
לְמַדְנוּתִי נִי
wszechwie-
keit : (דָּרַךְ הַחוּץ)
dza, Allwissenheit.
לְמַה מֵיֵשׁ ?
na co ? po co ? wozu ?

łapać, erwischen ; zdobywać,
erobern ; wybierać, losen,
durch Los herausgreifen
הַשְּׁבַט אֲשֶׁר יִלְכְּדוּנוּ ה' ; הַלְכָד

być pojmanym, gelangen wer-
den ; być zdobywanym, er-
obert werden ; być wybiera-
ny losem, durch Los her-
הַתְלַבֵּד ; ausgegriffen werden
złączyć się, sich zusammen-
fügen, zusammenschliessen.

łapka, pułapka, Falle, וְ
לְכָד
Schlinge.

lak, pokost, Lack, Fir-
לְכָד * נִי
nis.

obława, chwywanie, וְ
לְבִדְהִי נִי
der Fang, das Fangen ; zdo-
bywanie, Eroberung.

płatka, bia-
לְבִיסִי וְ (מִין דָּג רָבֹן)
loryb, Weissfisch.

zwilżanie, Befeuch-
לְבִלּוּף וְ
spluga- ; (לְבִלּוּף-פֶּה) ;
tung
wienie, Besudelung.

wilgotność, Feuch-
לְבִלּוּבִיתִי נִי
tigkeit (רִי לְהַלּוּחִית) ; (תֵּאֲרָא שֶׁה)
wstrętna (מְבֹעֵרָה וּבֵעֵלָה מוֹמִים)
kobieta, hässliches Frauen-
zimmer.

powalać, splugawić, מֵיע
לְבִלּוּף
besudeln ; zwilżać, zmoczyć,

z góry, naprzód, למפני *הה"פ
im voraus; odwrotnie, na-
אחור (הקורא) powrót, rückwärts
למפני (").

gorset, Ärmelleibchen נ
rozbój, łetro- לטעות * לטעות *
stwo, Rauberei, Gaunertum.

zboj, morderca, Mörder, Räu-
ber.
לרשעים, לרשעים * (ר) לרשעים *
זבój, morderca, Mörder, Räu-
ber.

obrabować, (לפסם) * פ"י
ograbić, berauben.

czelusz, (ר) לקטות * נ
Kinnlade; szczeka, Wange
(הלקטת וההגם).

gardziel, Schlund; krtan, רע
Rachen.

drwić, (לעב) הלעב (-; על-) * פ"ע
spöthen.

wyśmiewać, (ל-; ע-; ב-) *
verlachen; wydrwić, verspot-
być śmiesznym. הלעג; ten
ją- נלעגני לשון; lächerlich sein
הלעגני-לעגני; kliwy, stotternd

szyderstwo, Hohn; po-
לעגני *
śmiewisko, uragowisko, Ge-
chichot szy- לעגני-לעגני; spött
derców, Gekicher der Spöt-
jąkliwym בלעגני-לעגני; terbande

למוד (למוד) nic, nichts (לא מוד)
ללמוד וללמוד כליים).

przywykły, gewohnt ה'
uczeń, u- (למוד בדבר)
czony, Schüler, Gelehrter
*uczenie, nauka, ; (למודיה)
(ר) das lernen, der Unterricht.
למודי).

uczący, lehrend ה'
podstawa z desek, Bret-
למודים *
tergestell; drancelce, klepki,
Dauben (סלק את למודי).

uczenie się, Lernen נ
mruzczyć szemrać, פ"ע
למלך *
(לא למלך) murren, knurren
אדם אחר משה"י; ר' מלמדי.

przystań, port, (חוף הים) ו'
למין *
Hafen (פרק ספינתו בלמין);
ר' נמל *.

למין ר' מן.
למען מ"ה by, aby, damit
prze- למעני; przez, dla, wegen
zemnie, ze względu na mnie,
przez למענה; meinetwegen
przez למענה; meinetwegen
למען *
ciebie, deinetwegen

למפדס * ו' (העשיות, הרולכת לפני
lam- (המונותיהם של קדושי-הנוצרים)
pa, Lampe (vor Heiligenbil-
dern).

dać chlipać, schlürfen lassen ;
kar- (תהוב לתוך פיה של הבהמה)*
mić, füttern ; sypać w gębę,
w dziób, in das Maul schüt-
ten.

לְעִיטָה* ר' הַקָּעֵטָה.

w górze, na לְעִיטָה* תה"ם
górze, oben.

z nieba, z góry, מִלְּעֵיל* תה"ם
vom Himmel, von oben ;
ז (בדקדוק) הנניח, בשהיא מטעמת את
החברה שלפני האחרונה של המלה.

לְעִיסָה* נ' זָעֵץ,
żucie, Kauen

przeciw, gegen ; לְעִמָּת תה"ם
stosownie, odpowiednio, ent-
równole- מְלַעֲמַת ; sprechend
בְּן ; גַּלְעֵמַת ש'... בְּן
dokładnie tak samo jak ...
genau so wie ... so auch ;
przeciw mnie, prze- לְעִמָּתִי
ciwko mnie, gegen mich, mir
przeciw, לְעִמָּתְךָ ; gegenüber
przeciwko tobie, gegen dich
וב' dir gegenüber.

piołun, לְעֵנָה נ' (שם עשב מר)
wermut ; gorycz, Trübsal.

לְעֵם* פ' זָעֵץ,
zuć, kauen

לְפִים* ר' לְפִי.

stosownie, gemäss ; po, לְפִי מ'ו,

głosem, in stammelnder Spra-
che.

לְעִוָּז* (ר' לְעִוּוֹת*) ו'
cudzozie- (קורין אותה)
mieć, obcokrajowiec, Auslän-
der, Fremdländer
לְעִוּוֹת בְּלִעְוָה* ; ר' לְעִוָּז.

לְעִוָּז* ו' ר' מְלִיחָה.

לְעִוּוֹת נ' (מין ירק)
rodzaj śpinaku, eine Art Spinat.

לְעִוָּז פ' ע
jąkać się, szeplenić, stotten, lispeln
ob- (עם על-) ; mawiać, szemrać, murren,
לְעִוּוֹת ; üble Nachrede führen
לְעִוָּז =

לְעִוָּז ו'
rozmawiający barbarzyń-
skim językiem, barbarisch
cu- (מֵעַם לְעִוָּז*) ;
dzoziemiec, obcokrajowiec,
לְעִוּוֹת*) (ר' לְעִוּוֹת).

לְעִוָּז ו'
obmowa, üble Nachrede
oszczerstwo, Verleumdung ;
obcy język, Fremdsprache
roz- (בְּלִעְוָה*) ; הוֹצִיא לְעִוָּז עָרֵץ*
szerzać złe wieści o kim,
üble Nachrede verbreiten.

לְעִוּוֹה' תה"ם
w obcym języku, in einer Fremdsprache.

לְעִיטָה* פ' ע
żłopać, chlipać, schlür-
fen (ולועט הימנו"י) fen

przyku- ; (׳לִפְתוֹ אֲרָחוֹת דְּרָבָם״) ;
 (׳וַיִּחְרַד״) cnać, zusammenkauern
 przypra- *לִפְתַּת״ ; (׳הָאִישׁ וַיִּלְפֹּת״) ;
 wiać, würzen, als Zukost ver-
 .(׳לִלְפֹת בּוֹ אֶת הַפֶּתַי״) wenden

rzepa, Rübe ןִ לִפְתַּת

przypra- *לִפְתָּן״ ןִ (׳הַכְשִׁיל שֶׁל לֶפֶת״)
 wa, wety, kompot, Zukost.

żartowanie, Spasmache- *לִצְוֹן״ ןִ
 (׳רִי) rei ; szyderstwo, Hohn
 zepsutość, Verderbt- ; *לִיִּצְנִית״)
 heit.

—אִישׁ-לִצְוֹן רִי לִיִּן״.

być bitym, bi- *לְקָה״ (׳הִלְקָה״) *ס״ע
 czowanym, geschlagen, ge-
 geisselt werden ; cierpieć, lei-
 stać się ; (׳לְרֹקָה בְּגוֹפוֹ״) *
 szkodliwym, schadhaff wer-
 być ; (׳תִּלְקָה יָרֵךְ תְּחִלָּה״) *
 zaćmionym, zaciemnianym
 (׳בְּזִמְן״) verfinstert werden
 bić, *לְקָה״ ; (׳הִלְקָה״) *
 biczować, schlagen, geisseln
 .(׳מִשָּׁבֵר וּמִלְקָה״) .

kupujący, Käufer *לְקַחְתִּים״ ןִ זֵר״

żeniaczka, Heirat ; *לְקַחְתִּים״ ןִ זֵר״ ;
 ślub, Vermählung.

zbieranie, Sammlung ןִ זֵר״ *לְקַחְתִּים״ ;
 .(׳לְקַחְתִּים עֲצָמוֹת״) .

ponieważ, weil, לָפִי שֵׁׁ ; nach
 (׳לָפִי״) da ; bo, albowiem, denn
 שֵׁאֵין מִדְּלִיקוֹן״) .

pochodnia, Fackel ןִ זֵר״

dlatego, deshalb *מִיָּה״

objęcie, obejmowanie, ןִ זֵר״

Umspannung, Umfassung.

ropa, *לְפִרוֹה״ ןִ (׳לַחֲלוּחִית שֶׁבַעֵין״)

materya w oku, Eiter im

׳לְפִרוֹה שֶׁבַעֵין״) .

przed, vor *לְפָנַי״ ןִ מִן״

od, *מִלְפָּנַי״ ; przedtem, vorher

przedemną, vor mir *לְפָנַי״ ; von

przed tobą, vor dir *לְפָנֶיךָ״

וכו״

wewnątrz, im *לְפָנַי״ ןִ הַיָּם״

(׳הַיָּם״) *לְפָנַי״ ; (׳וּמִשְׁטוֹרֵי״

צִיצִים מִלְפָּנַי״) ; *לְפָנַי״ ןִ לְפָנַי״

w samym (׳הָאֵר לְקַדֵּשׁ-הַקְּדוּשִׁים״)

wnętrzu, im Allerinnersten.

ongis, kiedyś, vor- *לְפָנַי״ ןִ הַיָּם״

mals.

krzenica, szan- *לְפָסָן״ ןִ זֵר״ (׳סִין צִמָּח״)

ta, Andorn.

obejmować, um- *לְפָה״ ןִ לְפָה״ *פִּי״

; (׳לְפָהֶתָּ בְּחֻוּת״) *לְפָהֶתָּ״ ;

związać, powijać, wickeln

׳מִלְפָּסִין הֵיכָר בְּשֶׁבֶת״) .

obejmować, umfassen ; *לְפָת״ ןִ פִּי״

wić się, sich schlängeln *לְפָת״

הַמְּשָׁה שְׁעָשָׂה listwa, Querleiste
שְׁתֵּי לְשׁוֹנוֹת שְׁלֵה* ; רִשׁוֹן נְקִיָּה
porządna, grzeczna mowa, an-
ständige Sprache.

ו-רִשׁוֹן-הָרַע* נִי (רְבָה וְיִכְלוֹת)
szczerstwo, Verleumdung ; ga-
dulstwo, Klatsch, Klatsche-
rei.

לְשׁוֹן-יָם נִי מֵעַר-
busen.

לְשׁוֹן-קֹדֶשׁ נִי
język święty (hebrejski), heilige Sprache,
hebräisch.

לְשִׁבָּה (רִי לְשִׁבוֹת) נִי
izba, komnata, cela, pokój, Zimmer,
Zelle ; sala, Halle.

לְשִׁבְת-הַגְּזִיטָּה נִי (מִקוּם מוֹשֵׁב)
kwadratowa
sala, Quaderhalle,

לְשִׁבְת-הַסּוֹפֵר נִי
kancelarya, Kanzlei.

לְשִׁרְשֵׁת* נִי (צִיּוֹאת הַעוֹפוֹת)
kał pta-
si, Vögelkot.

לְשֵׁם זִי (מִיִּן אֲבוֹן יִקְרָה)
opal, Opal
לְשֵׁן מִיִּי
oczerniać, verleumden
מִלְשֵׁנִי=מְלִשְׁנִי ; הַלְשִׁין (נִם עִם)
oczerniać, verleumden ;
על-
donosić, zaskarżać, denunzie-
ren, anklagen.

לְקַקְנִיָּה נִי
lakotnik,
Leckermaul, Näscher.

לְקַרְאָה הַחַיִּים
naprzeciwko, naprze-
ciw, gegen (gegenüber) ; na-
przeciw, ná spotkanie, entge-
na moje spotka-
לְקַרְאָתִי ; gen
לְקַרְאָתְךָ ; nie, mir entgegen
na twoje spotkanie, dir ent-
gegen זכור.

לְקַשׁ מִי
zbierać, (winogrona),
לְקַשׁ (וְיִכְרֵם רְשָׁע)
auflesen (Trauben)
לְקַשׁוֹ ; הַלְקִישׁ
spazniać, od-
לְקַשְׁתִּי אֹתָהּ*.)
kładać, verspäten, aufschieben

לְקַשׁ זִי (הַעֵשֶׂב הַמֵּאִיֵּהר)
otawa,
potraw, Grummet, Spätgras.
לְרַע' (מִלְרַע) תַּחֲסִים
na dół, z do-
לְרַע' (בִּדְקוּק)
; lu, nach, von unten
הַגְּנִינָה כִּשְׂחִיא מִטַּעֲמָה אֶת הַחֲבֵרָה
הַאֲחֵרוֹנָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ.

לְשַׁד זִי (לְשַׁד-הַשָּׁמֶן)
sok, Saft
נְהַפֵּךְ לְשַׁד'.

לְשׁוֹן (רִי לְשׁוֹנוֹת) זִי
język, mowa,
Zunge, Sprache ; mowa, Re-
de ; narod, Volk
לְשׁוֹנוֹת* ;
לְשׁוֹן-הַחֵבֶב* ;
wstęga, sztaba, ;
Barre
ka, wstęga, das Band, der
לְשׁוֹנוֹת שֶׁר אֶרְגָּמִין)
Streifen
wyraz, Ausdruck ; poprzeczna

לְתִתָּהּ סִי (הרטיב את גרעיני-החבואה
skrapiać, zwilżać, לפני השחינה)
אין לוֹתֵתִין וְאִין טוֹחֵנִין.) anfeuchten
טוֹחֵנִין.)

bląd, Fehler (מזים) מְאִיִם וְ
(יִלְדִים אֲשֶׁר אִין בָּהֶם כֹּל מְאִיִם);
cokolwiekbądź, (מְאִימָה) מִיִּן
(יִבְכְּפִי דְבַק מְאִיִם.) irgendetwas
cokolwiekbądź, irgend- מִיִּן מְאִימָה
(וְלִקְחֵתִי מֵאִתּוֹ מְאִימָה) etwas
nic, לא (אִין) ... קֵר מְאִימָה
nichts.

odmowa, Verweigerung. מְאִיִן וְ
; entsagung (התחרטותה של נערה
שלא בנרה, שהשיאוה אחיה ואמה,
od- על שהיא נשואה שלא ברצונה)
mowa, zamążpójścia, Ehever-
weigerung.

מְאִיִם וְ (גָּחִי וּמְאִיִם.) wstęś, Ekel

brzydkość, szpetność, מְאִיִם וְ
Widerlichkeit, Hässlichkeit
(מוקצה מִחַטַּת מְאִיִם.)

מְאִוֵר (רי מאורות סמי מאורִי) וְ
ciało świecące, światło, Licht-
körper; oświectenie, Beleuch-
jasność. ; (שָׁמֶן לְמְאִיר) tung

לְתִתָּהּ * נִי szkrapienie, zwilżanie,
(רי לְתִתָּהּ.) Anfeuchtung
לְתִתָּהּ זֵי (מדה-ריבש : דצי-הבור) ro-
dzaj miary, eine Art Mass.

מ

מ. האות השלש-עשרה בא"ב. ; סִיִּם
czterdzieści, vierzig
מִיִּן מִיִּן מִיִּן z, od, aus, von (רי
מִיִּן.)

מְאִיבִים וְ מִאִדִּים מְאִיבִים וְ
(פְּתָחוֹ מְאִיבִיָּה.) ratskammer
מִאִדִּים וְ מִאִדִּים Kraft, Mög-
(וְיִבְכְּרֵ מְאִדִּיָּה.) lichkeit

מִאִדִּים וְ מִאִדִּים ; עד (לִי)
מִאִדִּים וְ מִאִדִּים ; äusserst
מִאִדִּים וְ מִאִדִּים ; oft (עֲנִינִים)
מִאִדִּים וְ מִאִדִּים.)

מְאִדִּים * וְ (אחד מכוכבי הלכת; אליל
המלחמה) mars, Mars (כוכב נִוֵּנָה
וּמְאִדִּים.)

מִאָּה שִׁמִּים (סיים מִאָּה, רי מִאִוֵּר, וְ
מִאָּהִים) ; sto, hundred (סאת-שנה)
(המִאָּה) stulecie, Jahrhundert
העֲשָׂרִים ; עֲשָׂרָה לְמִאָּה ;
sieć procent, zehn Prozent.

מְאִוֵּיִם וְ זֵי זָאֵדָה, pragnienie, Be-
(מְאִוֵּיִם רָשָׁע.) gierde

halb ?
 כ'א"ו ו' (החדש החמשי לחדשו הנוצרים)
 maj, Mai (בערך כיוון)
 odkąd ? seit wann ? מ'ש
 seit welcher Zeit ?
 pogarda, Verachtung נ' מ'א'ס'ק'ה *
 potrawa, נ' מ'א'כ'ל (ר' מ'א'כ'ל'ו'ת) ו'נ'
 Speise, Jedzenie, das Essen.
 drzewo owocowe, ע'ץ-מ'א'כ'ל ו'
 Obstbaum.
 owca na rzeź, ו' צ'א'ן-מ'א'כ'ל ו'
 Schlachtschafe.
 pożeranie, Verzeh- נ' כ'א'כ'ל'ת
 rung (ה'א'כ'ל'ת-א'ש.) * (מ'ן ב'נה-
 ש'ה'א כ'צ'ו'ה ב'י'ח'וד ב'ע'צ'ים)
 filoksera, Reblaus ; chrząszcz drzewny,
 (ת'ול'ע'ת א'ו מ'א'כ'ל'ת")
 Holzkäfer
 kindżał, נ' כ'א'כ'ל'ת (ר' מ'א'כ'ל'ו'ת)
 puginał, sztylet, wielki nóż,
 grosses Messer, Dolch.
 natężenie, (מ'א'מ'צ'י'ת) ז'ר
 Anstrengung.
 wyrzecz- ו' כ'א'מ'ר (ר' מ'א'מ'ר'ו'ת)
 nie, Ausspruch ; rozkaz, Be-
 fehl ; *słowo, Wort ; propozy-
 cya małżeńska, Heiratsanspra-
 rozpra- ; (ו'ע'ש'ה ב'ה כ'א'מ'ר")
 che⁰ ; wa, artykuł, Aufsatz
 zdanie, Satz.

klarheit (מ'א'ור ע'ינ'ים, -פ'נ'ים) ;
 ; (מ'כ'א'ור-ת'ו'ר'ה") światło, Licht
 ; (ש'ו'ק'ל'ן) świetlnik, Lichtloch
 את המאור".
 -מ'א'ור-ע'ינ'ים ו' (בלשון ס'ני-נ'ה'ר)
 ślepy, ciemny, Blinder.
 nora, jaskinia, Loch, נ' מ'א'ו'ר'ה
 ; (מ'א'ו'ר'ת-צ'פ'ע'ני") Höhle
 מ'א'ו'ר'ע ר' כ'א'ר'ע'י
 כ'א'ו'ן ת' ר' א'ז'ק'י
 waga, szale, Wage, ו'נ' ו'
 מ'א'ו'נ'ים ו'נ' ו' ; כ'א'ג' צ'ד'ק
 spra- ; Wagschalen
 wiedliwa waga, gerechte Wa-
 nie-מ'מ'מה ; מ'א'ו'נ'י-ר'ש'ע'
 ; ge
 sprawiedliwa waga, unge-
 rechte Wage.
 waga (planeta), ו' מ'נ'ל מ'א'ו'נ'ים
 -Wage, (Sternbild).
 spóźniony, późny, spät, ת' כ'א'ו'ר'
 ; ו' ; verspätet
 przeżyte, spóź-
 nione, das Abgelebte, Verspä-
 tete.
 *מ'א'י מ'ש co ? was ? מ'ש
 מ'א'י dlaczego ? weshalb ?
 ה'א"י co to takiego ? was ist
 מ'א'י co za po- מ'א'י מ'א'י denn das ?
 równanie ? skąd jedno do
 drugiego ? wie kommt das
 Eine zu dem Andern ?
 מ'ש מ'א'י dlaczego ? wes-

straszna, ciemność, מַאֲפְלִיָּה נִי
grosse Finsternis,
kłuć, stechen מִי דְּמֵאִיר מִי
zarażać, an- ; (הַלּוֹן טַעֲוִיר) ;
(צַרְעַת מִמְּאֲחָה) .
popielniczka, מִאֲעֲרָה נִי (כֵּלֵי לֹאסֶר)

Aschenbecher.

kryjówka, מִאֲרֵב נִי Versteck,
Hinterhalt ; שִׁק (נִירוֹד הַיּוֹשֵׁב
במארב) Lautertrup-
pe.

przekleństwo, złoże- מִאֲרָה נִי
czenie, Fluch, Verwünschung ;
na pohybel, na śmi-רָחָה לְמִאֲרָה
zum Untergang (וְאֲהִיָּה פָּרָה
וְרָכָה לְמִאֲרָה) .

motyka, gracia, Karst מִאֲרוּפָּה נִי
(מִאֲרוּפּוֹת שֶׁל עֵינַי) .

zdarze- מִאֲרָעָה נִי (מִאֲרָעוֹת) זִי
nie, przypadek, Ereigniss, Be-
podo- מַעֲיִן הַמִּאֲרָעָה * ;
gebenheit ; dem Ereig-
bno do zdarzenia, dem Ereig-
ניסֵה אֲהִיָּה לְשֵׁם ;
nazwać według zda- הַמִּאֲרָעָה *
rzenia, nach einem Ereignisse
nennen.

wła- מִאֲשָׁבֵן נִי (בַּעַל אֲשָׁבִים גְּדוּלִים)
ściel wielkich jądr, mit gros-
sen Hoden.

dwieście, zwei- מֵאָתַיִם שִׁמֹּנִי זִי
 Hundert (מֵאָתָה) .

artykuł wstę- מִמְּאֲרֵר־רֵאשִׁי זִי
pny, Leitartikel

ten, który, derjenige מִאֵן מִי
(מִאֵן) , kto ? wer ? welcher
kto- דָּבָר שְׂמִיָּה * ; מִאֵן דְּהוּא *
kolwiek, irgend, jemand.

nie chcieć, nicht wol- מִאֵן מִי ע
len ; odmawiać, verweigern
(מִי מִאֵינִי) .

niechący, nichtwol- מִאֵן מִי תִי
; (וְיֵאָמֵר מִי אֵתָה לְצִנְאָתָה) lend
wzbraniający się, sich wei-
(הַמִּאֲנִים לְשִׂמּוֹעַ אֶת־
דְּבָרֵי) gernd .

prostopadły, pionowy, מִאֲנָדָה נִי תִי
senkrecht.

pogardzać, מִאֵם (נִם עִם ב-) מִי
verachten ; uczuwać wstręt,
brzydzić się, sich ekeln ; po-
(וְיִמְאָקֶה) rzuczać, verwerfen
być pogardza- מִמְּאָם ; דְּמִמְּאָם *
nym, verachtet werden ; roz-
(וְיִמְאָסוּ) pływać się, zerfliessen
קָמוּ מִיָּם) רִי מִסָּם .

מִאֲפָה זִי (מִאֲפָה) pieczywo, Gebäck
תִּנּוֹר) .

mrok, zaćmienie, ciem- מִאֲפֵל זִי
ność, Verdunkelung, Finster-
nis.

próba, Probe ; egza- מְבַחֵן ו' עָמַד לֵאל הַמְבַחֵן ; min, Prüfung
zdawać egzamin, siadać do
egzaminu, ins Examen gehen ;
zdać egzamin, das עָמַד בְּמִבְחָן
Exsamen bestehen.

najlepsze, das Beste מְבַחֵר ו'
wybrany, naj- ; ("מְבַחֵר-הַצֵּאֵן")
lepszy, Auserlesener, Bester
.(עַם מְבַחֵרוֹ).

widok, nadzieja, מְבֹטָה ו'
Hoffnung, Aussicht ; ⁰spojrze-
nie, widok, Blick, Ansicht.

wyrzeczenie, Ausspruch מְבֹטָה ו'
wymowa, ; ("מְבֹטָה שְׁפֹתֶיהָ")
; ("בְּלִי-הַמְבֹטָה") Aussprache
ר' בְּלִי).

pewność, מְבֹטָח (ר' מְבֹטָחִים) ו'
Sicherheit ; nadzieja, Hoff-
nung ; podpora, Stütze
ה' בְּמִבְטָחֶיהָ.

natężenie, Anstren- מְבֹרֵיגִית ו'
gung ; przytłumianie, Er-
stickung ("מְבֹרֵיגִית עַל-יְגוֹן").
מְבֹרֵעֵת ו' (החלק העליון של בית-
górna część krtani, הבליעה)
oberer Teil des Schlundes.

מְבֹנֶה ו' budowa, Bau (ר' בְּנִין).
spustoszenie, Verwü- מְבֹעָה ו'
stung ("הַמְבֹעָה וְהַבְּעָר").

izolowany, od- (מוברל) ת'
osobniony, isoliert.

מְבֹדֵלוֹת (= מְבֹדְלוֹת) ר' בְּדֵל.
מְבוֹא (ר' מְבוֹאוֹת, סמ' מְבוֹאִי) ו'
wchód, wejście, Eingang ;
"מְבוֹאִי" wtargnięcie, Invasion
korytarz, Kor- ; עִיר מְבֹקְעָה)
zachód ; ("מְבוֹא-הַבֵּית") ridor
; ("מְבוֹא-הַשָּׁמַשׁ") Untergang
wstęp, Einleitung.

porty, przysta- מְבוֹאוֹת-וּר'
nie, Häfen.

sala prze- מְבוֹי (ר' מְבוֹאוֹת) וּוִינ'
("ר' chodnia, Durchgangshalle
ulica, uliczka, Neben- ; מְבוֹא)
gässchen, Gasse.

zamieszanie, Verwir- מְבוֹקָה ו'
rung.

powódź, Überschwem- מְבוֹר ו'
mung ; potop, Sintflut ; po-
tok, Strom.

rozdeptanie, Zertretung, מְבוֹסָה ו'
Zerstampfung.

tryskające źródło, spru- מְבוֹעַ ו'
("מְבוֹעֵי-מַיִם"). delnde Quelle
próżnia, pustynia, Leer- מְבוֹקָה ו'
heit, Einöde.

części płciowe (u מְבוֹשִׁים וּר'
mężczyzny), Schamteile (des
Mannes).

מִגְנֵג * נִי (רכך ירקות בידים כדי שיוטב
rozmiękczyć, weich (טעמם)
(מִזְנֵג בְּיָדַיִם טַמְאוֹת*) machen
רִי מִזְנֵג.

rodzaj sitowia, Bin- (מִזֵּן גַּמִּי) וְ
מִגְנֵג * (חֻבֵּל שֶׁל מִגְנֵג*) senart

błogosławień- (רִי מִגְדֵּי) וְ
szła- פְּרִי-מִגְדֵּי ; stwo, Segen
chetny owoc, edle Frucht.

wieża, (ר' מִגְדֵּלוֹת, -לֵי) וְ
baszta, Turm ; trybuna, Red-
nerbühne ; *szafa, Schrank
(שָׂדָה, תְּבֵה וּמִגְדֵּל*) .

pagóreczki מִגְדֵּלוֹת-מְרֻקָּהִים זִי ר
kwieciste, Blumenhügelchen.

szafa wisząca, Hängeschrank ;
zamek na lodzie, Luftschloss ;
balon nąpowietrzny, Luftbal-
lon.

latarnia morska, מִגְדֵּל-אֵוֶר * וְ
Leuchtturm.

szkło powiększające, מִגְדֵּלֶת * נִי
Vergrößerungsglas.

wartościowe rzeczy, מִגְדָּנוֹת זִי ר
kosztowności, Kostbarkeiten ;
podarunki, Geschenke.

żelazko, Bügeleisen וְ
מִגְזָה * מִיגו * מִ"ח *
gdy, ponieważ, da,

piston, Piston נִי מְבַעֵרֶת *
twierdza, utwierdzenie, וְ
umocnienie, Festung, Befesti-
gung.

gwintorzeźnia, Schrau- וְ
benschneideisen.

zbieg, Flücht- וְ
מִבְּרַח (רִי מִבְּרַחִים) זִי
ling.

szczotka, Bürste נִי מְבַרֶשֶׁת *
przypiecek, o- (זִי) גִיר (זִי)
gnisko, Kochherd.

magik, Magier (בהו-מכשא) וְ
naczelnik magów, וְ
רב-מגו זִי
Obermagier.

zainkasowanie, ściąganie, וְ
Mngbith * וְ
nie, pobieranie, Einkassie-
rung, Eintreibung (רִי גְבוּיָה*) .

ałun, Alaun (מִין דוּמֵם) נִי מִגְבִּיָּה *
zbiera- (גִּבִּית כֶּסֶף לַצְדָקָה) נִי
nie datków, jałmużny, Almo-
sensammlung (מִגְבִּיֶת-פְּוִרִים*) ;
מִגְבִּיֶת-צְדָקָה לְחֻמֵּים*) .

krawędź, Kante, Fa- נִי
zette.

toczy- (כְּלוּ לַמַּעֲשֵׂה גַבְלוֹת) נִי מִגְבִּיָּת *
dło, Schleifzeug.

kapelus, Hut נִי מְבַעֵצֶת *
ręcznik, Hand- (מִמַּפַּחַת הַיָּד) נִי
tuch.

.(אָרײַן מַגְרִיד) nie, Aufenthalt
 מגושׁ רי אַמְנוּשׁ, מִנּוּ.
 topór, siekiera, Streit- מַגְזֵרָה נִי
 axt («וּבְמַגְזֵרֹת-בְּרִזֵּל»).
 zakrój, krój, Zuschnitt מַגְזֵרָה נִי
 opowiadacz, Erzähler; מַגִּיד זֵי
 0kaznodzieja, Prediger.
 kazanie, das Predigen מַגִּידוּת נִי
 korektor, Korrektor מַגִּיהׁ זֵי
 («מַגִּיהֵי-סִפְרִים»).
 sierp, Sichel מַגֵּץ זֵי
 gładki sierp, ręczny מַגֵּץ-יָד זֵי
 sierp, glatte Sichel, Handsi-
 chel.
 zębaty sierp, מַגֵּץ-קִצִּיר זֵי
 Erntesichel, zackige Sichel.
 dać ropić, eiern lassen; מַגֵּץ פִּי
 ropić, eiern הַתְּמַגֵּץ
 knut, bicz, bat, Peitsche מַגֵּץ בִּי זֵי
 uderzenie («וְהִקְבִּהוּ בְּמַגֵּץ בִּין»);
 bicza, Peitschenhieb («וְהִקְבִּהוּ
 חַמְשִׁים מַגֵּץ בִּין»);
 zwój papieru, zwitek, מַגִּלָּה נִי
 Buchrolle («מַגִּלַּת-סֵפֶר»); מַגִּלַּת-
 אֶסְתֵּר; שֵׁם מַסַּכַּת הַעֹסֶקֶת בַּסִּגְלָה זֵי.
 spis genealogi- מַגִּלַּת-יִוְחָסִינׁ נִי
 czny, Register der Genealo-
 gien.
 pismo ulotne, מַגִּלַּת-הַעֲפָפָה נִי
 Flugblatt.

weil; w następstwie, bo, dla-
 tego, weil, deshalb, infolge-
 dessen.
 מגזבׁ זֵי (מִין מַגְרַפָּה שְׁגוּרָפִים בַּה
 את הקשׁ מן התבואה)
 grabie, Rechen.
 מגודׁ זֵי (יתר לשטוח עליה לבנים)
 kół, pal, Pfahl.
 śmieszny, lächerlich מַגֻזֶּה זֵי
 barwny, farbige; jaskra- מַגֻזֶּה זֵי
 wy, buntfarbig.
 ropienie, Eiterung מַגֻזֶּה זֵי
 zatyczka, czop, Spund מַגֻזֶּה זֵי
 («מַגֻזֶּה-הַחֲבִית»);
 strach, bojaźń, Schrecken, מַגֻזֶּה זֵי
 Furcht.
 mieszkanie, Wohnung מַגֻזֶּה זֵי
 («רָעוּת בְּמַגֻזֶּה») ר' מַגֻזֶּה זֵי.
 obawa, Befürchtung מַגֻזֶּה נִי
 («מַגֻזֶּה רָשָׁע»);
 spichlerz, Speicher מַגֻזֶּה נִי
 obawa, («הַעֲזוּר הַזֶּרַע בְּמַגֻזֶּה»);
 Befürchtung יוּמַגֻזֶּה זֵי אָבִיא
 «לָהֶם»;
 basen, zbiornik na; מַגֻזֶּה נִי
 («מַגֻזֶּה») wodę, Wasserbehälter
 szufladka, (בֶּאֱרוֹנָה); מַגֻזֶּה נִי
 «שָׁלַח מִמֶּי»;
 («שָׁלַח שָׁהֵמַגֻזֶּה שְׁלַח מַבְפָּנִים»);
 bawienie, przebywa- מַגֻזֶּה זֵי

panzert.

bezpłatnie, unent- (הנם) פ *מָגֵן*
napróž- (להנם) *עַל מָגֵן* ; geltlich
no, umsonst.

ściśnięcie serca, niepokój, *מָגֵן הַיָּד*
Beängstigung, Beklemmung
(*מָגֵן לֵב*).

niepiękny, nieprzystoj- *מָגֵן הַיָּד*
ny, nicht schön, unpassend ;
wstrętny, brzydki, abscheulich,
hässlich ; sromotny, haniebny,
schändlich.

mechanizm, Mechanis- *מְגִנָּוֹן*
mus.

magnetyzować, magne- *מְגִנֵּט*
tisieren.

magnet, Mag- *מְגִנֵּט*
net. (אבן שואבת)

magne- *מְגִנֵּט*
tyczny, magnetisch.

talerz, Teller *מִגְסָה*
(מִן קַעֲרָה)

magister, Magister *מְגִיסְטְרוֹן*
וי

dotknięcie, *מַגָּע* (רי *מַגָּעוֹת*)
stycznosc, Berührung
(*מַגָּע וּמִשָּׂא*).

punkt zetknięcia, *מְגִעַת הַמַּגָּע*
Berührungspunkt.

(רי) przekleństwo, Fluch *מְגִעַת*
zubożenie, Verarmung ; *מְגִעַת*
(רי *מְגִעַת*).

מְגִעַת (רי *מְגִעַת*).

— *מְגִלַּת תַּעֲנִית* (רשימת הימים, שאין
traktat o postach, (הנם)
Fastenrolle.

מְגִלָּה
rylec, Grabstichel

מְגִמָּה
pozwolić rozpułynać *מְגִמָּה*
się, stopić, zerfliessen lassen,
; (*מְמַמְּגֵם וְשׁוֹפֵךְ*)
zerschmelzen
rozpuścić się, roz- *מְמַמְּגֵם*
התמממג
pływać się, zerfliessen, zer-
(*מְמַמְּגֵם הָעוֹלָם מְמַמְּגֵם*)
schmelzen
וְהוֹלֵךְ*).

מְגִמָּה
dążenie, das Streben ;
kierunek, Richtung ; tendencya,
Tendenz.

— *מְגִמָּה*
רי *מְגִמָּה*.

מְגִמָּה
בשמים מוצחים שמעשנים בהם את
kadzidło, proszek (הבגדים והבתים)
do kadzenia, Räucherpulver ;
koniec, Ende (סוף)

מְגִמָּה
tendencyjny, tendenziös *מְגִמָּה*
przekazać, wydać, über- *מְגִמָּה*
uwień- ; (*מְגִמָּה פְּרִיָּה פְּרִיָּה*)
liefern
(*מְגִמָּה תַּפְּאֵרֶת*)
cząć, umkrönen
תַּמְגִּיף*).

מְגִמָּה
tarcza, Schild ; (רי *מְגִמָּה*)
ochrona, Schutz
zaufanie, Vertrauen.

— *מְגִמָּה*
opancerzony, be- *מְגִמָּה*
וי

organów, eine art Orgel
(היו שומעים קול המגפה*)

kielnia, Mau-
rerkelle מִגְרָפָה שֶׁל מִיטָה נִי

מיגרתת^ו נִי (מין בלוי של ברזל, שמגריים
tarka, tarto, Reibe, (בו חורת)
Reibeisen.

wygon, (מקום-מרעה לבהמות)
pastwisko, Anger, Trift;
plac publiczny, okolica, (העיר)
öffentlicher Platz, Umgegend.

מד^ו מִגְרָשׁ ז' (מקום-מרעה לבהמות)
ubiór, odzież, Tracht (וייל'פיש
קללה כמדו) רִי מְדִי מְדִים.

miara, Mass ז' (מדיים)
(מגפה מארץ מדה) רִי מְדָה;
zwyczaj, obyczaj, Sitte
postać, wzrost, (מדי'ה) רִי מְדוּת;
Wuchs, Statur (יזרר על-פיו
מדו'תיו, וְלָבַשׁ הַפְתָּן מְדוּ בְדִי)
רִי מְדִין.

rozczochrany, rozzar-
gany, zerzaust תִּי (דְּבַלְלָה)
(רִי דְּבַלְלָה).

מדְּבַר (רִי מְדַבְּרוֹתַי - רִיזוֹתִי)
pustynie, Wüste; sposób mó-
wienia, frazes, Redensart
(וימד'ב'ר'ך' נאודה).

zdziczenie, Verwilde-
rung. מְדַבְּרוֹתַי נִי

מדְּבַרְהָ נִי (התנהגות)

pogrom, klęska, Nieder-
lage; kara, Plage; morowe
powietrze, zaraza, Pest; *ra-
na, Wunde (דָּם-מְגַפְתּוֹ*)

מְגַפִּים* זוגי וי (מין מנן במלחמה)
żela-
zne nagolenice, Schienbeinei-
buty, Stiefel; (רִי מְגַפָּה) sen
zrzucać, strącać, hin-
stürzen (ויקסאו לָאָרֶץ מְגַפָּה).

מְגַרְדָּתִי (רִי מְגַרְדוֹתִי) נִי
szczotka, Bürste; skrobaczka, Schaber.

מְגַדָּה נִי
pilnik, Feile; piła, Säge
מְגַרוֹס* וי (סחנה)
młyn, Mühle רִי מְגַרְפָּה.

מְגַרְמִים* ז'ר (אחד ממיני בעלי-החיים)
gryzonie, Nagetiere.

מְגַרְעָה מְגַרְעַת נִי (משקע בכחלי-
החומה)
wypustek z muru, sto-
pnie, Nische (מְגַרְעוֹת נָתַן
לְפִית) בְּלָאָד, brak, Fehler;

מְגַרְפָּה וי
łopata, rydel, Schaufel
(סלו ומג'רפו).

מְגַרְפָּה (רִי מְגַרְפוֹתִי) נִי
bryła ziemi, Erdscholle; *łopata, Schaufel
(רִי מְגַרְפָּה).

מְגַרְפָּה* (רִי מְגַרְפוֹתִי) נִי
łopata, ry-
del, Schaufel (מין כלי-יומר בעל
עשרה גבבים, שהיה במקדש)

sność, przymiot, Eigenschaft, Charakterzug; sposób, Art; ; „מִדַּת־חֲסִידוֹת” („) und Weise norma, zasada, prawidło, „שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה” Norm, Prinzip zaleta, cnota, Tugend; ; „אֵין לָךְ מִדָּה גְּדוּלָּה מְזוּזָה” ; być pobła- „הַעֲבִיר עַל מִדּוֹתַי”- żliwy, ustępliwy, nachsichtig, ; nachgiebig sein zostać odszczepieńcem, „לְמַדָּה” ; Apostat werden bez miary, masslos.

ściśła sprawie- „מִדַּת־הַדִּין” ;
dłiwość, strikte Gerechtigkeit.
pobłażliwość, „מִדַּת־הַרְחָמִים” ;
Nachsicht; miłosierdzie, Barm-
herzigkeit.

rosły człowiek, grossgewach-
sener Mann. „אִישׁ־מִדָּה” (ר) אֲנִישֵׁי־מִדּוֹת

przestronny dom, „בֵּית־מִדּוֹת” ;
geräumiges Haus.

chciwość, żądza złota, „מִדְּהָבָה” ;
Habgier, Goldgier.

niemoc, „מִדָּה” (ר) סִמֵּי מִדּוּנִי” ;
„מִדּוּנִים” ; choroba, Krankheit

złudzenie, Verirrung ; „מִדָּה” ;
ubiór, Anzug ; „וְיִמְלֹת” ;
„אֶת מִדּוּיָהֶם” ; „מִדָּה” ; „מִדָּה” ;

się, postępowanie, Aufführung
„מִדְּבָרִיּוֹת שֶׁהַצְּדִיקִים מְדַבְּרִים” ;
orzeczenia, wyroki, „מִדְּבָרֹת נֵר” ;
„רֵי דְבָרָה” ; „אִשְׁרֵי” ;
„בִּלְהַ מִּדְּבָרֹתֶיךָ” ;
pustynny, wüstenartig ; „מִדְּבָרֵי ח” ;
wygonowy, pastewny, trift-
artig ; dziki, wild.
„מִדְּבָרִיּוֹת” ; „רֵי מְדַבֵּר” ;

dowódzca, kiero- „מִדְּבָרָא” ;
wnik, Leiter, Anführer
„רֵא” ; „מִדְּבָר” ;

„מִדָּה” ; „מִדָּה” ;
mierzyć, messen ;
być mierzonym, gemessen
; „לֹא יִמָּד וְלֹא יִסְפָּר” ;
rozszerzać, roz- ; „מִדָּה” ;
ciągać się, sich ausdehnen
; „מִדָּה” ; „מִדָּה” ;
rozwalać się, roz- ; „מִדָּה” ;
kładać się, sich hinstrecken
; „וַיִּתְמַד עַל הַיָּלָד” ;

ciepłomierz, termo- „מִדְּהָם” ;
metr, Wärmemesser.

kątomierz, Winkel- „מִדְּפִנָּה” ;
messer.

miara, Mass ; trwałość, „מִדָּה” ;
; „מִדָּה” ; „מִדָּה” ;
przeciąg, Dauer
podatek gruntowy, Grund-
wła- ; „לְמִדַּת־הַמֶּלֶךְ” ;

bić, fehlschlagen.

upadek, Stoss ; pchnię- מִדְּחָפָהּ נ' (ר' דְּחִיפָה) cie, Sturz

dosyć, dostate- מְדִי (לְמִדָּי) תה"ם (ר' דְּחִיפָה) cznie, genug, genügend.

התהדשו לְמִדָּי (").

ilekroć, za każdym ra- מְדִי מִיח (ר' דְּחִיפָה) zem, so oft als, jedesmal

דְּחִיפָה (").

mierzenie, Messen מ' מְדִירָה (מְדִירָה) ; הקמת-

geometrya, Geometrie הַמְדִירָה (").

kusiciel, Versucher ו' מְדִיחַ (מְסִית וּמְדִיחַ) (").

mundur, uniform, Uni- מְדִים ז' (ר' מְדִים) form (מְדִים) ; הרבו מעל

לְמִדָּי (" ר' מְדִי).

kobierce, Teppiche ז' מְדִין (ר' מְדִין) ; מד-

sło sędziogo, trybunał, Rich- מְדִין (ר' מְדִין) ; terstuhl, Tribunal.

okręg, prowincya, Ge- מְדִינָה נ' (ר' מְדִינָה) biet, Provinz ; kraj, Land ;

wielkie miato, Großstadt ; מְדִינַת־הַיָּם, dalekie zamorskie,

kraje, ferne überseeische Län- מְדִינַת־הַיָּם der.

polityczny, politisch ; מְדִינָה ת' (ר' מְדִינָה) państwowy, staatlich.

klótnia, Gezänk ; מְדִינָה ז' (ר' מְדִינָה)

מדוץ* נ' (מוליכין) tłuczek, Stössel תְּבָלִים וּמְדוּץ אָצֵל מְדוּכָה (").

moździerz, moździerz, מ' מְדוּכָה נ' (מְדוּכָה) ; מְדוּכָה

•krzesło, ; קְטָנָה שֶׁל בְּשָׂמִים (")

Sessel (עַל מְדוּכָה זוֹ יֵשֵׁב חַיִּי הַנְּבִיא (").

kłótnia, Zank ; ו' (ר' מְדִינָה) מְדוּן (ר' מְדִינָה) ;

jabłko niezgody, Zankapfel (תְּשִׁימְנוּ מְדוּן לְשִׁבְנֵינוּ (").

kłótnliwy człowiek, ו' אִישׁ־מְדוּן (ר' מְדִינָה) ;

zanksüchtiger Mann ; rosły człowiek, grossgewachsener Mann.

dłaczego ? czemu ? מ' מ' (ר' מְדוּרָה) מְדוּרָה ?

warum ? weshalb ? (ר' מְדוּרָה) מְדוּרָה ?

mieszkanie, ו' (ר' מְדוּרָה) מְדוּרָה ?

Wohnung ; siedziba, Wohn- (ר' מְדוּרָה) מְדוּרָה ?

stätte. (ר' מְדוּרָה) מְדוּרָה ?

stos, Seheiterhaufen נ' (ר' מְדוּרָה) מְדוּרָה ?

omłót, Ausdrusch ; mę- (ר' מְדוּרָה) מְדוּרָה ?

czony, gepeinigtes (ר' מְדוּרָה) מְדוּרָה ?

ובן־קִרְבִּי (").

מְדוּת ר' מְדוּ ; *שם מסכת הלמודית.

המבארת את מרת המקדש ואת כליו.

מְדוּתִי ה' (ר' מְדוּתִי) מְדוּתִי ;

obyczajny, sittlich (ר' מְדוּתִי) מְדוּתִי ;

uchybień, fałszywy ו' (ר' מְדוּתִי) מְדוּתִי ;

krok, Fehlschlag, Missgriff ;

nie udać się, uchy- (ר' מְדוּתִי) מְדוּתִי ;

ש"ה) (המדרך של דבורים); (מין מוקש
 łapka, Fallbrett (לעופות)
 (המקמרות והמדרך) (לענין)
 lekkie dotknięcie, leich- (טומאה)
 (המשקב והמ'ושב) te Berührung
 והמדרך"*) .

drukarz, Buchdrucker; מדרשים^ו ו'
 typograf, Typograph.

gramatyk, Grammatiker; מדרקק^ו ו'
 תי' רי' דקדק, דיקון .

przebiecie, Durchboh- מדרקה נ'
 rung; ukłócie, Stich (במדרקות-
 תרב"ע) .

gruda, bryła ziemi, Erd- מדר* ו'
 scholle (האפילו מדר, אפילו
 תרסית"*) רי' מדר* .

ustęp górski, Bergab- מדרנה נ'
 satz (בחגיגות הסלע בסתר
 המדרנה); (המדרנה)
 Stufe (העומד במדרנה גבוהה"*)
 °stopień, Grad, Stufe.

stok, spaż- מדרון* ו' (שפיט, מורד)
 dzistość, Abhang, Abschüs-
 sigkeit (שופכן במקום מדרון"*) .
 kierownik, Leiter; מדרין* ו'
 (מדרין*) wodnik, Wegweiser
 דרך סלך"*) .

krok, chód, Schritt, מדרך ו'
 Tritt.

(מדיגי-אשה) swar, Hader
 רי' מדרים; (שם של עם קדמון)
 Midjanici, Midjaniter.
 מדרעה* נ' (שרה-רלועים)
 pole zasiane w dyniami, Kürbisfeld.

pozorny, scheinbar; מדרמה* ת'
 mniemany, pozorny, vermeint-
 lich, scheinartig; niby, pseudo,
 (הושפלה מדרמה"*) quasi, pseudo
 בדרמה* בדרמני* רי' דמה .

kałuża, Pfütze; מדרמה נ'
 sawisko, Morast (במיי-
 מדרמה) .

wschód, Osten, Mor- מדרנהא* נ'
 genland.

מדרים ו' (שנאה) kłótnia, Gezänk
 תעורר מדרים"*) .

wiedza, Wissen; מדע, מדע ו'
 na- (הבמה) uka, Wissenschaft
 świadomość, Bewusst-; (ומדע)
 sein.

naukowy, wissenschaft- מדעי* ת'
 lich.

naukowość, Wissen- מדעיות* נ'
 schaftlichkeit.

מדרך* (רי' מדרפות) ו' (כלי מלא גחלים
 לוחשות, שעל ידו העשן הנודף ממנו
 מחגרות הדבורים מן הכורת)
 ka- dzielnica, Räucherpfanne

לְדִי דְזִי ? was schadet's ?
 blahe rzeczy, kleinli-
 co za róż- ; che Dinge
 nica między, was ist der Un-
 terschied zwischen
 co o tcm sądzisz ? wie denkst
 albo— du dabei ?
 albo, entweder—oder ; tak
 czy inaczej, so wie so.

akim sposobem, w jak-
 wieso ? wodureh ? czem ? wo-
 to ma mit ?
 znaczenie, jest ważne tylko
 wtedy, das gilt bloss dann.
 przyzwoity, porządny, anständig, ordentlich
 emigrant, Emigrant
 powtórzenie, Wieder-
 holung ; wydanie, Auflage
 תוצאה.

co to takie- (מי מהיא) ?
 go ? was ist denn das ? jak to
 (מה היא) jest ? wie ist es ?
 kto to taki ? wer ist er ?
 co to za (מה היא) ?
 jedna ? wie ist sie ?
 obrzezany, beschnitten
 (נוקד מהול) ?
 zgiełk, zamieszanie, Ge-
 tümmel, Verwirrung

לְדִי דְזִי ? was schadet's ?
 blahe rzeczy, kleinli-
 co za róż- ; che Dinge
 nica między, was ist der Un-
 terschied zwischen
 co o tcm sądzisz ? wie denkst
 albo— du dabei ?
 albo, entweder—oder ; tak
 czy inaczej, so wie so.

מְדַרְבָּהּ ? (צרי דרכים, שנתיירו בחוצות
 chodnik, Trotuar
 לעוברים)
 deptanie, (רי מדרסות)
 Treten, przyciskanie, das Zu-
 drücken ;
 טעם, מושבם, הסבתם
 והטם של הוב והגדה.

מְדַרְשׁ (רי מדרשים, —שות)
 wy-
 śledzenie, szukanie, Erfor-
 schung
 (מדרש-ספר-המקרים)
 *tłumaczenie, objaśnianie pi-
 sma świętego, Erklärung, Er-
 läuterung der heiligen Schrift ;
 teorya, nauka, Theorie, Stu-
 dium
 (לא המדרש עקר)
 midrasz, (אגדה-דרשות ואגדות)
 Midrasch (Homilien).

—בית-המדרש ? רי בית.

מה, מה, מה מ'מ' ;
 co, etwas ;
 jak bardzo, wie ;
 ת'ת' ;
 was
 ;
 sehr
 niech się stanie co chce, sei
 dem wie es will
 ;
 to, co, —
 coś, etwas
 na co mi te-
 das, was
 go, wozu habe ich es nötig ;
 co mi za różnica, was ist mir
 co ci
 für Unterschied
 ;
 brakuje, was fehlt dir
 dopokąd, jak długo ?
 bis
 cóż to szkoda-
 wann ?

מהלך ר' מהלך*.

chód, chodzenie, Gang, ו' מהלך

Gehen (מהלך-יום אָהר).

prze- מהלך (ר' מהלכים) ו' (סריר)

wodnik, Leiter.

sława, chwala, Lob, ו' מהלך

Ruhm.

uderzenie, cios, Hieb, ו' מהלמה

Schlag.

zwlekać, (מהמה) התמהמה פ"ה

ociągać się, zögern, säumen

(ר' תמה).

wir, Wasserwirbel ; ו' מהמורה

wydrażenie, zagłębienie, Ver-

tiefung, Hohlweg.

matematik, Mathe- ו' מהגדס

inżynier, In- (כולל) ; matiker

genieur.

zburzenie, przewrót, ו' מהפכה

Zerstörung, Umwälzung ; re-

wolucya, Revolution.

kłoda, Fussblock ו' מהפכת

więzienie, Ker- ו' בית-המהפכת

ker.

wymienić, austauschen ו' מהר

nabyć (żonę), ; (אהר מהר)

(eine Frau) erwerben (מהר)

ימהרנה לו לאשה" ר' מהר ; המהר

być porywczym, übereilt sein ;

מהומה רעב בסבת מהומות-מלחמה.

własność, przymiot, Ei- נ' מהות

genschaft; istota, Wesen.

מהט* ר' מהט*.

מהיא* ר' מהו*.

godny zaufania, ver- ת' מהימן

trauenswert ; wiarygodny,

(ר' נאמן).

szybki, skory, schnell, ת' מהיר

rasch ; zręczny, geschickt

biegły, ge- ; (מהיר במלאכתו)

wandt (סופר מהיר).

drażliwy, zapal- ת' מהיר-חמה

czywy, reizbar, jähzornig.

szybko zapomi- ת' מהיר-לאבד

nający, rasch vergessend.

łatwo pojmujący, מהיר-לשמע

leicht auffassend.

starający się o ת' מהיר-צדק

sprawiedliwość, der Gerech-

tigkeit beflissen.

szybkość, pośpiech, ו' מהירות

Eilfertigkeit, Schnelligkeit ;

zręczność, Geschicklichkeit.

szybko, skoro, תה"פ במהירות

pospiesznie, rasch, schnell.

zmieszać, durchrühren פ"י מהל

(סבאף מהול במים) ; (= מול)

obrzezać, beschneiden.

tając, zerschmelzen, zerflies-
sen; rozpadać się, zerfallen
rozmięk- מוֹגֵג (וְהַיִּבֵּל נְמוֹגֵג);
czuć, erweichen
rozpłynąć הַתְּמוֹגֵגָה; (וְהַנְּבִיעוֹת
וְהַנְּבִיעוֹת) się, zerschmelzen
תְּמוֹגֵגָה).

określony, oznaczony, מוֹגֵגֵל ה'
bestimmt; ograniczony, be-
schränkt.

ropa, Eiter מוֹגֵגָא * ו' ה'

מוֹגֵגָר * ו' ה' מוֹגֵגָר *.

מוֹגֵגָר * ו' ה' מוֹגֵגָר *.

מוֹדֵג * ו' ה' אחת מברכות «שמונה עשרה».

znajomy, Bekann- מוֹדֵעַ, מוֹדֵעַ ו'
ter; przyjaciel, Freund; *znak,
Kennzeichen (עֵשָׂה מוֹדֵעִים
לְתוֹרָה *).

obwieszczenie, Be- מוֹדֵעָה * ו' ה'
kanntmachung; ogłoszenie,
Annonce.

pokrewieństwo, מוֹדֵעָה * ו' ה'
Verwandschaft (הֵלֵא פֵעוּ
מוֹדֵעָתוֹ *).

operator, obrzezac, מוֹדֵעָה * ו' ה'
Operateur, Beschneider.

banan, מוֹדֵעָה * ו' (מִין הָאֵנָה תַּאֲנִתְחוּהָ)
Paradiesfeige.

spieszyć się, eilen; przy- מהר
nagłać, przyspieszać, drängen,
cho- מהר לָרֶכֶת; beschleunigen
dzie szybko, schnell gehen;
płynnie, biegle מוֹדֵעָה *
wić, geläufig sprechen.

szybko, prędko, schnell מהר תה"ם
מהר ו' (הכסף, שהחתן היה נותן לאביו
posag ze strony pana הכלה)
młodego, Mitgift seitens des
Bräutigams.

szybko, מהרה (עד מהרה) תה"ם
zaraz, במהרה; (רי מהרה) schnell
niebawem, demnächst.

zabawa, żart, Scherz, מוֹדֵעָה * ו' ה'
Belustigung.

naprzeciw, ge- מוֹדֵעָה * ו' ה' (מוֹדֵעָה)
genüber (ההולכת למול *).

מוֹדֵעָה * ו' ה' מוֹדֵעָה *.

jasny, dobitny, klar, מוֹדֵעָה * ו' ה'
triftig; znakomity, glänzend
(הקם מוֹדֵעָה *).

zmysł, Sinn מוֹדֵעָה * ו' ה'

naturalnie, rozu- מוֹדֵעָה * ו' ה'
mie się, natürlich, begreiflich.

stopieć, zerschmelzen; מוֹגֵג * ו' ה'
osłabnąć, erschlaffen; osła-
biać, schwächen (וְהַתְּמוֹגֵגָה בְּדֵ-
עוֹנָה *); דַּמְגֵג * ו' ה' roz-
pływać się, roz-

do noszenia ciężarów, große
Tragstange (רי מוֹטָה).

מוֹטָב"וּ (דְּהַחֲוִיר) dobro, das Gute
dobrze, gut תה"ם ;
מוֹטָב יֵשׁ"א *
lepiej żeby, es ist
besser dass.

מוֹטָה נִי (רי מוֹט) ;
jarzmo, Joch
ucisk, ciężar, Bedrückung
מוֹטָה"וּ ;
מוֹטָה"וּ (דְּהַחֲוִיר) *
mały ;
מוֹטָה"וּ (דְּהַחֲוִיר) *
drag do noszenia ciężarów,
kleine Tragstange
(לֹא יְבִיאָנָה
בְּמוֹט וּבְמוֹטָה"וּ).

מוֹדַע"פ *
zubożec, verarmen
הַמוֹדַע"פ ;
הַמוֹדַע"פ *
רי נְמוֹדָה"וּ *.

מוֹדָה"וּ (רי מוֹדָה"וּ *
מוֹדָה"וּ) ;
szma-
ta, gałgan, Lappen ;
puch,
Daunen, Flaumfedern ;
wata,
Watte (בְּמוֹדָה"וּ שֶׁבְּאַוֶּנָה"וּ).

מוֹדָה"וּ נִי
mechanizm, Maschine-
rie (רי מְכוּנָה"וּ).

מוֹדָה"וּ (רי מוֹדָה"וּ *
מוֹדָה"וּ) ;
urzędnik
cłowy, Zollbeamter ;
celnik,
Zöllner.

מוֹדָה"וּ רִי מוֹדָה"וּ *.

מוֹדָה"וּ נִי ;
celnictwo, Zollwesen ;

מוֹדָה"וּ נִי ;
obrzezać, beschneiden ;

מוֹדָה"וּ נִי ;
zmiękczyć swe

מוֹדָה"וּ נִי ;
twarde serce, die Hartherzig-

מוֹדָה"וּ נִי ;
wy- (מְלֹל) * ;
keit loswerden

מוֹדָה"וּ נִי ;
szynkarz, Schankwirt ;

מוֹדָה"וּ נִי ;
obcy, fremd ;
dziwny, sonderbar, fremd-

מוֹדָה"וּ נִי ;
dziwaczny, artig
; גַּשְׁיִם מוֹדָה"וּ * רִי זוֹרָה *.

מוֹדָה"וּ נִי ;
zupełny, absolutny, *
völlig, absolut.

מוֹדָה"וּ נִי ;
uczują, dający się
uczuć, *
geföhlt, fühlbar
(צוֹרָה) *.

מוֹדָה"וּ נִי ;
ciała materyalne, *
dający się ująć
zmysłami,
sinnliche Dinge.

מוֹדָה"וּ נִי ;
świat zmy-
עוֹלָם הַמוֹדָה"וּ *
słowy, Sinnenwelt.

מוֹדָה"וּ נִי ;
chwiać się, kołysać się,
potykać się, wanken,
wackeln
się, przeważać się,
umkippen
być ; (לֹא יִמּוֹט) *
zrzuconym, herabgestürztwer-
den (יִמּוֹטוּ עֲלֵיהֶם
גְּחִלִּים) ;
zwałać, wälzen (יִמּוֹטוּ
עֲלֵי אֲנָנִים) *
zachwiać, wanken ;
zachwiać ;
machen
się, wanken ; *
upaść, zni-
szczeć, zu Grunde
gehen
(נִקְסוּ מִתְּמוֹטָה"וּ *).

מוֹדָה"וּ נִי ;
żerdź, Stange ;

מוֹדָה"וּ נִי ;
jarzmo, Joch
(אֲשֶׁבוֹר מוֹטָה"וּ
מְעֻלָּה"וּ) *
upadek, Sturz ;
(וּלֹא
גָתָן בְּמוֹט רִגְלָה"וּ) *
wielki drag ;

מוֹדָה"וּ נִי ;
wielki drag ;

מוֹדָה"וּ נִי ;
wielki drag ;

מוֹדָה"וּ נִי ;
wielki drag ;

מוֹדָה"וּ נִי ;
wielki drag ;

מוֹדָה"וּ נִי ;
wielki drag ;

מוֹדָה"וּ נִי ;
wielki drag ;

מוֹדָה"וּ נִי ;
wielki drag ;

מוֹדָה"וּ נִי ;
wielki drag ;

מוֹדָה"וּ נִי ;
wielki drag ;

מוֹדָה"וּ נִי ;
wielki drag ;

מוֹדָה"וּ נִי ;
wielki drag ;

מוֹדָה"וּ נִי ;
wielki drag ;

מוֹדָה"וּ נִי ;
wielki drag ;

מוֹדָה"וּ נִי ;
wielki drag ;

מוֹדָה"וּ נִי ;
wielki drag ;

מוֹדָה"וּ נִי ;
wielki drag ;

מוֹדָה"וּ נִי ;
wielki drag ;

מוֹדָה"וּ נִי ;
wielki drag ;

מוֹדָה"וּ נִי ;
wielki drag ;

מול־אֵי־הַ מול־אֵי־הַ זי (כלי לבשל בו
-samowar, Theemaschi- (המים)
ne (ר' מִיָּהֵם) *

skaleczenie, Verstümmel- זי מום זי
lung; wada, cielesna, Leibes-
fehler, Gebrechen; wada duszy,
Geistesfehler, Makel.

zostać skaleczo- פ־ע * הוּמָם *
nym, kaleką, verstümmelt,
(תְּמִיּוּן) verkrüppelt werden
זי (הוּמָמוֹ) *

mimik, ko- זי (ר' מוֹמִיּוֹן) *
mik, Mime, Komiker.

doświadczony, bewährt זי מוֹמָחָה זי
-specjalista, ; (ר' מוֹמָחָה) *
(הַרְאָהוּ לְמוֹמָחָה) *
Fachmann

odstępca, odszerepie- זי מוֹמָר *
(ר') niec, Abtrünniger, Apostat
מִשְׁמָד) *

moneta, Münze זי (מטבע) מוֹנֵטָה *
(ר' מוֹנֵטִיּוֹן) *

mennica, Münzerei; זי מוֹנֵטִיּוֹן זי
-sława, Ruf, Berühmtheit
(שִׁיבָא לָהֶם מוֹנֵטִיּוֹן בְּעוֹלָם) ר'
מוֹנֵטָה) *

odmawiać, verwei- זי מוּם פִּי (פנוע) מוּם
(לָמַס מִרְעָהוּ חֶסֶד) *
gern

obwód, Umfang זי מוּסָב (מוֹסָב-
הַבֵּית) *

zo- strzępic, ausfasern
stać obrzezanym, beschnitten
obrabąc, weg- הָמָל ; werden
(בְּשֵׁם-ה' כִּי אָמַרְתָּ) *
hauen

מול, מול מִי זי (מְמוּל)
-אָל (na)przeciw, (gegen)über
naprzeciwko, gegenüber
מול מִי זי (מְמוּל)
z przodu, מול-פְּנֵי-
naprzeciw מְמוּלִי von vorne
מְמוּלִי מְמוּלִי
naprzeciw ciebie, dir gegen-
über זי (מְמוּל)

przedstawiciel זי מוֹל־אֱלֹהִים זי
-przed Bogiem, Vorsteher vor
Gott,

muł, Maul- זי (ר' מוֹלֵאֹת) *
esel (ר' פָּרָד) *

מול־דָּ זי מוֹלֵד *
(ש) urodzenie, Geburt זי
הַלְבָנָה) Neumond

potomek, pług, Er- זי מוֹלֵדָת זי
zeugnis, Spross; pokrewień-
-אָת) stwo, Verwandtschaft
pochodze- ; (עָמָה וְאֵת מוֹלֵדָתָה) *
(וּמוֹלֵדָתֶיךָ) nie, Abstammung
מִאֲרֵיךְ-הַפְּנֵעֵי) *

ojczyźnie, Hei- זי אֲרֵיךְ-מוֹלֵדָת זי
mat.

obrzezana, Beschnei- זי מוֹלֹת זי
dung (חֶתְךָ-דָּמִים לְמוֹלֹת) *

מוסגר^ו רי מסור^ו.

מוסרה (רי מוסרות, סמי מוסרות) —
 (גנתקה אָ) więzy, Bande
 powróż, Strick; ; מוסרותימו^ו;
 (קשורה במוסרה^ו).

obyczajny, moralny, תי מוסרי^ו
 sittlich, moralisch; etyczny,
 ethisch.

moralność· obyczaj- ני מוסריות^ו
 ność, Sittlichkeit, Moralität.

מועד (רי מועדים. — וית) וי-
 oznaczony czas, festgestellte Zeit;
 termin, Frist; święto, Fest-
 tag; ofiara świąteczna, Fest-
 ; (ויאבלו אָת-המועד^ו) offer,
 punkt zborny, Versammlungs-
 ; (ישׂרפוּ כָּל מועדי-אל^ו) platz
 (וזהמועד היה לַאִישׁ) znak, Signal
 pólświęto, ; (ישׂראל עם הארב^ו)
 (המבנה אָ) Halbfeiertag
 המועדות^ו; הסדר השני מששת סדו
 המשנה; מועד קמץ^ו מסכת תלמודית
 העוסקת בדני הוליהמועד ותשע
 באב.

אהל-מועד וי-
 namiot zebrań, Versammlungszelt.

בית-מועד לכלל הי וי,
 cmentarz, Friedhof.

מועד וי-
 miejsce zgromadzeń,

zamknięty, verschlos- תי מוסגר^ו
 sen.

מאמר-המוסגר^ו וי-
 zdanie w na-
 wiasie, Zwischensatz.

מוסד, מוסד (רי מוסדות, סמי
 מוסדות, מוסד^ו) וי-
 podstawa, ; (רי יסוד) ;
 urządze- ; Grundlage
 nie, zakład, Einrichtung, An-
 stalt.

מוסד וי-
 przybudowanie, boczne וי-
 (מוסד^ו)
 skrzydło, Seitenbau
 השבת^ו.

מוסכם^ו תי-
 zgodzony, zgodny, תי-
 in Übereinstimmung gebracht;
 konwencyonalny, konventio-
 nell.

מוספה^ו וי-
 przysada, przystawka, וי-
 Ansatz (מוספה-התנור^ו); קרבן
 נוסף, שהיו מקריבים בראשי-הדשים.
 שבתות ומועדים או תפלה הבאה
 במקומו של הקרבן.

מוסר רי מוסרה^ו.

מוסר וי-
 więzy, Bande, ;
 (מוסר-מלקים פתח^ו); ;
 kara, ; (שבט מוסר^ו); po- ;
 uczene, Belehrung, Zurecht-
 uczenie, ; (מוסר-השכל^ו); weisung
 ralność, Moral.

תורת-המוסר^ו ני-
 etyka, Ethik, ני-
 Sittenlehre.

rowy, vorbildlich, musterhaft;
 cudowny, zadziwiający, er-
 staunlich, wundervoll.

plewy, Spreu ז' מין ז' מין

wychód, wyjście, Aus- ז' מוצא
 gang, Auszug; pochodzenie,
 Herkunft; nastanie, Anbruch
 to co wy-; («מוצאי-בקר וערב»)
 «מוצא» chodzi, Hervorgehendes
 wschód, Osten; («שפתה»)
 («ממוצא וממערב»).

wynik, Resultat ז' מוצא-דבר ז'
 wyrastanie trawy, ז' מוצא-דשא ז'
 Graswuchs.

wyjście na wy- ז' מוצאי-גולה ז'
 gnanie, Auswanderung ins
 Exil.

מוצאי-שבת* (ז' מוצאי-שבתות*)
 ש"ק (הלילה שאחר יום השבת) ko-
 niec soboty, Samstagaus-
 gang; w sobotę wieczorem,
 Samstag abends.

מוצאי-יום-טוב* (ז' מוצאי-ימים
 טובים*) ש"ק (הלילה שאחר יום-
 koniec święta, Feiertags-
 ausgang.

pochodzenie, Herkunft ז' מוצאה ז'
 ; («ומוצאותיו מקדם») Ursprung
 wychodek, Abort (בית הכסא)

«ואין בודד» Versammlungsplatz
 במועדיו».

מועד ז' חי' (שור שנה שלש פעמים
 והועד בכליו) ostrzeżony, ge-
 warnt; przyzwyczajony, ge-
 «מועד לעברה».) wöhnt

מועדה ז' מועדה ז'
 «ערי המועדה».) mung

mały, klein; nieliczny, חי' מועט*
 (ז') szczupły, gering, wenig
 מעוט*.)

pożyteczny, nützlich; חי' מועיל
 pożyteczne, das Nützliche ז' מועיל
 wyczerpany, zmęczony, חי' מועפה
 müde, erschöpft.

rozwaga, namysł, Erwä- ז' מועצה
 gung, Überlegung
 intrygi, Ränke; «מפועלות
 ודעת».) (פלו) intrigi, Ränke;
 «מפועלותיהם».)

מועקה ז' מועקה ז'
 ucisk, Druck
 (עור) מוער חי' מוער
 מופלא ז' מופלג ז' מופרז ז' מופלא ז'
 מופלג ז' מופרז ז'.

מופת (ז' מופתים) ז' מופת
 cud, Wunder; ז' מופת
 wzór, Vorbild, Muster; ⁰do-
 wód, Beweis.

מופתים חי' מופתים ז'
 dowiedziony, bewie-
 sen; przekonywający, über-
 wzo- («הקיש מופתים».) zeugend

Frühe

ile można ^{ה"פ} במוקדם—
wcześniej, womöglich früher.
kuglarz, błazen, ^(לוק) וי מוקיון*
Taschenspieler, Possenreis-
ser.

okrażony, otoczony, מוקה* ח'
blizkość, poblizę, וי ; umringt
Naheliegendes, Daranliegendes
(לתרום שלא מן המוקה*)

coś oddzielonego, Ab-ני מוקצה*
(מוקצה מחמת-
גוד) gesondertes
ogrodzenie, umzaun-
מאים* ;
; ^(עצים שבמוקצה*) ter Platz
kupa suchych fig, Haufen dür-
rer Feigen
nóż dla fig; Fei-
המוקצה* ;
(איין קוצין אותן
במוקצה*)

oddzielony, samotny, מוקצה* ח'
odosobniony, abgesondert ;
znakomity, odznaczający się,
hervorragend
(במוקצים שבהם,
בגדולים שבהם*)

przeszkoda, Hindernis ; מוקש וי
sidło, sieć, Schlinge, Netz
niebezpie- ; (לפח ודמוקש*)
(מוקשי-
מות*)
częństwo, Gefahr
מוקשהי ני
Gurkenbeet.

wydawca, Ver-וי (לאור*)
leger, Herausgeber.

מוצק וי (מוצק אהד
מדה אחת*) ; Ver-
dichtung (רוחב-מים במוצק*)

mocny, twardy, dicht, מוצק ח'
fest.

forma dla odlewania, וי מוצקת
; (יצויקים במוצקתו*)
Gussform
rura odpływowa, rynna, ka-
nal, Giessrohr
(ושבעה מוצקות
לגרות*)

wyszydzać, urą-פ"ע (מוק)
המיק פ"ע
gać, verhöhen
(ימיק וידברו
ברע*)

bucik, Halb-וי (מין נעלים)
stiefel (במוק
ובסמירת-
הרגלים*)

płomień, Flamme; ogni-וי מוקד
sko, Herd
(ועצמותי במוקד
נהרו*) רי מוקדה.

ognisko, Herd ני מוקדה
ני (על
מוקדה על המזבח*)

wczesny, ranny, ח' מוקדם*
uprzedni, vorzeitig, früh, früh-
zeitig (איין מוקדם ומאוחר
ביתורה*) ; וי
das Frühzeitige; ⁰przedwczesne,
wczesne, ranne, das

zwisające, Herab- (פרחים חלויים) hängendes
 spad, zniżenie, stok, מוֹרְדָה * נ' (מעשה מוֹרְד) „
 Senkung, Abhang (מעלות ומורדות)“
 przygnębia- מוֹרָה ת' (מדכא, נורא) (מורא) jacy, niederdrückend
 (עגרי) „ישׂאֵל מוֹרָה מאֵד“
 nauczyciel, Lehrer מוֹרָה ו' (ונביא) strzelec, Schütze; מוֹרָה שְׁקַר * (המורים בקשת) „
 przedwczesny, wczesny deszcz, Früh- sny, regen (ר' יורה) „
 zegar, Uhr מוֹרָה-שְׁעוֹת * ו' (ר' אורלוגין, שעונים) „
 nauczycielka, Lehrerin מוֹרָה * נ' (תערה-הגלבים) brzytwa, Ra- (ומורה לא יעלה) siermesser
 zniszczenie, Ver- על ראשו * (שיתה ה' מורה להם) „
 stan nauczycielski, מורות * נ' (שיתה ה' מורה להם) „
 Lehrerstand.
 wąchany, gerochen מוֹרָח * ה' (המורחים בהש-האף) „
 gwałtowny, heftig מוֹרָט * ת' (גוי) „
 ממשך ומורט * „
 święta danina, Heiligen- מוֹרָם * ו' (במורם מן הקדשים) „
 tribut

zahartowany, verhärtet; nie do pojęcia, unbegreiflich.
 מוֹר * ר' מוֹר.
 zmienić, umtauschen, מוֹר * פ' (הגה לשלום מר לי) wechseln
 zmienić się, sich מוֹר * ק' (וריהו לא נמר) „
 ändern (המיר) „
 przemienić, vertauschen; מוֹר * ק' (לא גירא בהמיר ארץ) „
 przemienić się, sich umwan- deln
 przejść na inną wiarę, sich zu ein-
 andern Religion bekehren.
 obawa, Furcht; מוֹרָא * ו' (ובילו שי) „
 bóstwo, Gottheit cud, Wunder מוֹרָא * ; (ובמוֹרָאים גדולים) „
 uszanowa- (מוֹרָא) „
 nie, szacunek, Ehrfurcht מוֹרָא * „
 קאב * „
 bojaźń boża, מוֹרָא * ו' (בוגובו-
 bogobojność, Gottesfurcht. מוֹרָא * נ' (מוראת רבית) „
 ר' מוֹרָא.
 młot, מוֹרָג * (ר' מורגים, מוריגים) „
 (ותמוֹרָגים) carnia, Dreschwalze (מלי-הבקר) „
 przyzwyczajony, ge- מוֹרָג * ת' (ר' רגיל) „
 wohnt
 stok (góry), Abhang; מוֹרְד * ו'

„מוֹשֶׁב־דְּעִיר טוֹב“; רַי מוֹשְׁבָה.
kolonia, osada, נִיר מוֹשֶׁב Kolonie.

מוֹשֶׁעַ: וְיֵי pojęcie, Begriff
wybawca, zbawiciel, וְיֵי Retter, Erlöser.

מוֹשְׁבוֹת נִיר uzda, lejce, Zügel,
„מוֹשְׁבוֹת פְּסִיל תַּפְתַּח“.)

Lenkseil
rozumny, roztropny, וְיֵי מוֹשְׁבֵל
na- וְ; verständig, vernünftig
רַי) myśl, rozwaga, Erwägung,
מוֹשְׁבֵלּוֹת.)

murowanie, zasada, מוֹשְׁבֵל רֵא שׁוֹן וְיֵי
da, Axiom, Grundsatz.

spekulacja, Speku- מוֹשְׁבֵלּוֹת נִיר
lation.

מוֹשְׁבֵלּוֹת רַי מְשֵׁלּוֹת.
udzielenie pomocy, וְיֵי מוֹשְׁבָה
אֵל) wspomoga, Hilfeleistung
לְמוֹשְׁבָה.)

murowanie, Bi- מוֹשְׁק וְיֵי (מִין חַיָּה)
piżmowiec, (מִין בֶּשֶׂם הַנִּמְצָא בְּאֵרֵי
piżmo, Moschus (חַיָּה מוֹשֶׁק)
„מוֹשְׁק שְׁמֵן תְּהֵי הוּא“.)

מות פִּיעַ umierać, sterben וְיֵי וְיֵי
serce zamarło w nim, לְבָבוֹ בְּקֶרְבוֹ,
Herzbeklemmung erfasste ihn;
zabijać, uśmier- מוֹתֵת הַמֵּית
מות; cię, töten, erschlagen

מורסה וְיֵי (צִבּוֹת, שֵׁשׁ בַּה לִּיהָ)
wrzód, bolączka, Geschwür.

morska woda (מִיִּים נִים) וְיֵי מוֹרְסָן
zowe, Schrotklee (הֵן וְשֵׁאוֹרֵן
וְסוּבָן וְמוֹרְסָן.)

posiadłość, majątek, וְיֵי מוֹרְשׁ
Vermögen, Besitz (וְיֵי וְיֵי
בֵית-יַעֲקֹב אֶת מוֹרְשׁוֹתֵיהֶם.)

cele, zamiary, מוֹרְשֵׁי-לִבָּב וְיֵי
Absichten.

dziedzictwo, Erbschaft; וְיֵי מוֹרְשָׁה
własność, Eigentum.

pełnomocnik, pleni- וְיֵי מוֹרְשָׁה
potent, Bevollmächtigter.

murowanie, wei- מוֹשׁ הַמֵּישׁ פְּעוּי
za- chen (מִמְקוֹמוֹ לֹא יֵמִישׁ);

przestać, aufhören (וְלֹא יֵמִישׁ
מעשׂוֹת פְּרִי“);

oddać, usunąć; (וְיֵי וְיֵי
fortschaffen (וְיֵי וְיֵי
הָאֵרֶץ“);

dotykać, tasten; (וְיֵי וְיֵי
לֹא יֵמִישׁוּן) רַי מְשֵׁשׁ.

murowanie, (רַי מוֹשְׁבוֹת) וְיֵי
Sitzen (בְּרַחוּב אֶבֶן מוֹשְׁבִי“);

krzesło, Sessel (וְיֵי וְיֵי
posiedzenie, ; על מוֹשְׁבוֹ“);

Sitzung (וְיֵי וְיֵי וְיֵי
koło, towarzystwo, Kreis
mieszkanie, ; (וְיֵי וְיֵי וְיֵי

Wohnort (מִהוּן לְמִהוּנָה מוֹשְׁבוֹ“);
położenie miejsca, Ortslage

gnojówka, Schmutz-
grube.

aromatyczne wino, ge-
würtzter Wein; mieszanina,
; (בְּמִיּוֹם וְלֵא בְּמִיּוֹם) Mischung
usposobienie, temperament,
; (מִיּוֹם שֶׁל מִלְּךָ
רָע).

pogoda, Wetter

מִיּוֹם הָאֵוִיר

rewki, sangwinik,
Sanguiniker.

flegmatyk, Flegma-
tiker.

mieszać wino, Wein

malewać, (יִינוּ מְזוּגִים) mischen

być zmieszany, (מְזוּגִים לֵא אֶת
הַכּוֹס)

zmlęczać, roztwa-
rzać, zusammenmischen, auf-

rozpuścić się, (נִמְזָגִים כֵּן
מְזוּגִים)

rozrzedzić się, zmieszać się,
zusammengemischt, aufgelöst

werden.

podczaszy, (מִשְׁקָה יוֹן) מְזוּגִים

cześnik, szynkarz, karczmarz,
Schankwirt, Mundschenk.

co to? was (מִשְׁקָה יוֹן) מְזוּגִים

ist das?

zostać zabitym, getötet, er-
schlagen werden; zostać ska-
zanym, straconym, hingerich-
tet werden.

מִוֹת ר' מוֹת.

śmierć, Tod; (ר' מִוֹתוֹת) מִוֹת

(מִוֹת בְּסִיר) jad, trucizna, Gift

ר' מוֹתָה.

godzien śmierci, מִוֹת

der Todesstrafe würdig.

nieśmiertelność, Un-

sterblichkeit (ר' אֵל).

djabeł, Teufel מִוֹת

ר' מִוֹתָה.

grzech (מִשְׁפָּט) מִוֹת

śmiertelny, Todsü de.

מִוֹתָה ר' מִוֹת.

nadmiar, (ר' מוֹתָרוֹת) מִוֹתָר

przewyżka, Überschub
pierwszeń-

stwo, wyższość, Vorzug

(יְמוֹתֵי הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה) מִוֹתָרוֹת

ר' מִוֹתָרוֹת.

resztki, pozostałości, מִוֹתָרוֹת

Ueberreste; zbytek, nadmiar,

obfitość, Ueberfluss, Luxus.

מִוֹתָר ר' מִוֹתָר.

oltarz ofiarny, (ר' מוֹבְחֹת) מִוֹבְחָה

Opferaltar.

kijanka, klepadło, Wasch- מזורה ז' klöpfel.

deska do utłaczania winnych gron, מזורה ז' (דף לדריכת-הענבים)
Pressbrett.

pas, Gurt מזח ז' (ולמזה תמיד)
pokrzepienie, pomoc, ; יחגרה'
Stärkung, Stütze (איין מזה)
עוד'.

ściek, מוחילה ז' (טרוב על יד הכותל)
Guss.

nalewanie, Einschen- מזיגה ז'
kung; mieszanie, Mischung
(רי מזג).

umyślnie, złośliwie, ab- מזיד ז'
sichtlich, böswillig.

umyślnie, złośli- במזיד ז'
wie, böswillig, absichtlich.

pas, Gürt ז' (רי מזה).

niszczący, zgubny, מזיק ז'
szkodliwy, verderblich, scha-
zły (שר) ז' ; denverursachend
dych, demon, czort, böser
Geist, Dämon.

מזכיר ז' (כותב-ספר-הזכרונות של המלך)
kronikarz, Chroniker, Chrono-
graf ; sekretarz, Sekräter.

planeta, Planet ז' (מזלות)
Ios, ; (לשמש ולירח ולמזלות*)

pokrapiacz, Spren- מזזה ז'
ger ; kapłan, Priester
(מזה) ; (בן-מזה*)

oslabiony, wycieńczony, מזזה ז'
(מזיר-רעב) ; entkräftet,

torba po- (שק הנוסעים) מזורה ז'
dróżna, Reisetasche.

maga- (מין אמס) מזנה ז'
zyn, skład, spiżarnia, Vor-
(מזויגו מלאים) ; ratskammer

oddrzwia, Türpfoste ; מזוזה ז'
מגלת-קלה, שהיהודים מהדקים אל
פתחי-בתיהם.

potrawa, מזון ז' (רי מזונות*) ז'
Speise; pożywienie, Ernährung
(מזון-הבנות*)

modlitwa po ברכת-המזון ז'
spożyciu pokarmów, Tisch-
gebet.

pożywny, posilny, nahr- מזוגי ז'
haft.

związek, opatru- (תחבושה) מזור ז'
nek, bandaż, Verband
sidło, arkan, ; (מזורה*) ;
(ישמו מזור) ; pętlica, Schlinge
bandaż, przewiązana ; תחתיד'
(ולא) rana, verbundene Wunde
podściółka, ; יתה מפם מזור*) ;
Bettunterlage.

מְזַמְּתָהּ ר' מְזַמְּמָה.

מְזַנְּזֵן וְז' bufet, Büffet (תַּמְחִיזֵי-
הַמְזַנְּזֵן)."

מְזַעֵר תַּהֵם mały, wenig (וְגַ' שְׂאֵר
bardzo męczy męczy; męczy męczy
mały, sehr wenig.

מְזַר ר' מְזַל, מְזַרֵת.

מְזַרֵת (na węzeł), kno- פִּי מְזַרֵת
tig machen, knoten (שְׂהוּא
מְזַרֵת אֶת הַפִּירֵזֵת)."

מְזַרְהָ וְז' sito, Wurfschaufel (וְאֶזְרָם
בְּמְזַרְהָ)."

מְזַרְהָ ת' rozsiwający, zerstreu-
end (ר' מְזַרֵם).

מְזַרְהָ וְז' konstelacye, Sternbil-
der; zodyak, zwierzyniec
niebieski, Tierkreis (הַתּוֹצִיא
מְזַרְהָ בְּעֵתוֹ)."

מְזַרְהָ וְז' wschód, Osten; מְזַרְהָ
שְׂמֵשׁ wschód słońca, Sonnen-
aufgang.

מְזַרְהָ ת' wschodni, morgenlän-
disch (קָרָן מְזַרְהָ תַּצְפּוֹנִית")
mieszkaniec wschodu, Mor- וְ
genländer (שְׂהַעִיר לָבֵם שְׂש
מְזַרְהָם)."

מְזַרְזֵן וְז' materac, Matratze (מְזַרְזֵן
שְׂהוּא מְקַרְבֵּן בּוֹ אֶת הַמְּטָה")."

Schicksal (מְזַל גִּוְרָם");
śliwa gwiazda, Glücksstern.
astrologia, תַּקְמַת-הַמְזַלֵּזֵת וְז'

Astrologie.

מְזַלֵּג (ר' מְזַלְגוֹת) וְז' widelec, Ga-
bel,

מְזַמְּמָה מְזַמְּתָהּ וְז' zamysł, zamiar
Vorhaben (וְגַ' הַקִּימוֹ מְזַמְּמֵת-
רִבּוֹ"); rozsądek, wyrozumia-
łość, Einsicht (דַּעַת וּמְזַמְּמָה");
podejście, intrygi, Ränke
(וּמְזַמְּמֵת אֶל תַּחֲמִסוֹ)."

מְזַמְּמָה וְז' rozweselenie, Belusti-
gung.

מְזַמְּרָה (ר' מְזַמְּרוֹת, -רִים) וְז' ora-
toryum, Oratorium; pieśń,
hymn, Lied, Hymne; psalm,
Psalm.

מְזַמְּמָה (מְזַמְּמוֹ) הַתְּמַמְּמוֹ פִּי-הָ er-
weicht werden (נִרְתַּמְּמוֹ
מוֹחָה")."

מְזַמְּרָה, Sänger; muzyk, מְזַמְּרָה
Musiker (ר' זְמַר).

מְזַמְּרָה וְז' nóż do winobrania, Win-
zermesser (וְזַכְרַת הַזְּרָלִים
בְּמְזַמְּרוֹת)."

מְזַמְּרָה (ר' מְזַמְּרוֹת) וְז' (צַבַּח לַהֲסַבַּת-
הַזְּרָה) szczypce, Zange, Licht-
schere; śpiewaczka, Sänge-
rin; artystka, Tonkünstlerin.

(וּבְמַחֲנֵה יְתָאֲרֵהוּ).

frazes, Phrase מְחֻדָּה ז

granica, prze- מחוץ (ר' מחוזות) ז
dział, Grenze (וַיִּנְהַם אֶל מְחֹזֵר
miasto, Stadt; okrug, קֶצֶצִים ז
Bezirk, Kreis.

okręgowy, Bezirksartig מְחֻזָּה ת

zapomniany, zmazany, מחויי ת
(שָׁשׂוּמוּ) vergessen, verwischt
rozwiązany, auf- (מח) ז
glöst; eunuch, Eunuch (ר'
קָרִים).

wycieranie, Abwischung מחויי ז
protest, Protest (מְחֵי קָדְבִיר) ז
(מְחֵי גְדוּל).

gorset, Korsett מְחֻזָּה ז

taniec, Tanz מְחֻזָּל ז (ר' מְחֻזָּלֹת)
ogrodze- (בְּמֻחֻזָּלֵי מִשְׁחָקִים) ז
nie, parkan, Umzäunung (מְחֻזָּלֵי-
חֶבְרָם).

koro- מְחֻזָּלָה מְחֻזָּלֵת-הַמְּחַנְנִים ז
wód, Reigentanz (ר' אֲשֶׁ-
מְחֻזָּלָה).

tancerka, Tänzerin מְחֻזָּלֶת ז

מְחֻקָּה ז (כְּלֵי שְׂמֻחִים כּוּ אֵת
strychulec, Abstreicher (מְדוּת)
(מְדוּת מְלֹאֹת גְּסָף וּמְחֻקִּיָּן
בְּסָף).

werden; •być roztworzonym,
(אִם יִמְחֵת) aufgelöst werden
zakazać, מְחָה ז
verbieten; protestować, pro-
; (לֹא מְחָה בִּידָם) testieren
wysz- (robywać, auskratzen
zwi- (הִתְחִיל מְמָה בְּקַעֲרָה) ז
łąć, roztworzyć, rozpuścić,
(בּוֹכָה) zerfliessen machen
ומְמָה בְּדַמְעוֹת מְסֹתוֹ) ז
puścić w niepamięć, zapo-
(וְאֶל) mnieć, vergessen lassen
niszczyć, vernich-; (תָּמַח חֶבְרִי) ז
(וַיִּדְרֹכֶיךָ לְמַחֹת מְלֻכִּין) ז
rozpuścić, stopić, auflösen
prze- (הִמְחָה אֶת הַחֶבֶב) ז
kazać, anweisen (הִמְחָהוּ אֶצְלִי
uważać za spe- (שִׁרְהֵנִי) ז
cyalistę, als Fachmann be-
; (ר' מוּמָחָה) ז
trachten (הִתְמַחָה) ז
zostać przyznanym, okazać
się, spełnić się, ziścić się,
anerkant werden, sich be-
währen.

mimika, gestykulacya, מְחֻגָּה ז
Gestikulation, Geberdenspra-
che.

wskazówka, ז (מַחַט הַשַּׁעוֹן) ז
Zeiger.

cyrkiel, Zirkel (כְּלֵי-צִיר) ז

igła, Nadel (ר' מְחַטִּים) נ' (במחט הנקובה*) ; מחט שֵׁשׁ סְקַאִין* נ' (מחט של תופרי-שקים) szydło, Packnadel.

מְחִי* ו' uderzenie, Schlag (וּמְחִי-קָבֵל יִתֵּן בְּחִמְתֶּךָ* ר' קָבֵל).

מחיאה (מחיא-ת-כפיים) נ' klaska- nie w ręce, Beifallsklatschen, Applaus.

מְחִיב* ת' zobowiązany, obowiazkowy, verpflichtet, obligato- risch ; מחיב-המציאות* (תואר לאלהים) bezustannie będący, istniejący, wieczny, unbedingt seiend.

מְחִיָּה נ' pożywienie, wyżywienie, Ernährung, Lebensunterhalt ; מחיית-המחית* (וּמְחִיית בִּישָׁר חַי*) narośl, Fleischgewächs.

מְחִיחָה נ' zniszczenie, zmazanie, starcie, Verwischung, Vertil- gung (מְחִיחַת-מַלְכִּים*) .

מְחִילָה נ' przebaczenie, Verzei- hung, Vergebung (מְחִילַת-הָעוֹן*) .

מְחִילַת-כְּבוֹדוֹ* מִי er- mi wybaczyć, er verzeihe es mir.

מחיצה נ' (מִלְּעֵשׂוֹת) płot, Zaun

מחוקק ו' prawodawca, Gesetz- geber ; rylec, Grabstichel (כְּרוֹחַ נְדִיבֵי-עַם בְּמַחֲרָק*) .

מְחִיר* ת' ponętny, jasny, ein- leuchtend, klar ; lepszy, bester (אֵי-נִהְיֶה הַמְּחִיר שֶׁכִּכְלָן*) .

מְחִירָה (ר' מְחִירוֹת*) ז' zjawisko, Er- scheinung ; widzenie, Vision (מְחִירוֹת-שִׁירֵי יְהוָה*) ; 0scena, Auftritt, Szene ; przedsta- wienie, Schauspiel.

מְחִירָה נ' prospekt, przegląd, Pro- spekt, Durchblick (וּמְחִירָה אֶל-מְחִירוֹה*) .

מְחִירוֹר* ו' otoczenie, cykl, Zyklus, Umkreisung (בְּלִבָּהּ שְׁגִין דְּהַדָּר מְחִירוֹר*) ; (סדר התפלות והפיוטים להגוי-ישראל) modlitewnik świę- teczny, Festgebetbuch.

מְחִירוֹר גְּדוֹלֵם* ו' (סבוב-השמש בכ"ח שנים) — cykl słoneczny, Son- nenzyklus.

מְחִירוֹר קָטָן* ו' (סבוב הלכנה ב"ט שנים) — cykl księżycowy, Mond- zyklus.

מְחִירוֹר* ו' encyklopedia, Enzy- klopädie.

מְחִיחָה מִי* očyszczając, schneuzen (d. Licht).

padlina, otchłań, Riss, Kluft
 -jaskinia, ; (ובמחלות--עפר")
 --גלגיל-- pieczara, Höhle
 wydrążenie, Höhlung ; (מחלות")
 (והאדם עשוי מחלים מחלים,
 נקבים נקבים").

choroba, * Krankheit מחלוי ו'
 (במחלותים רבים) ר' מחלה.

łyżwy, Schlittschuhe מחלקים ו'
 przebaczący, Verzei- מחלקין ו'
 her, Verzeihender (ומחלקין)
 לשבטי ישראל").

nóż rzeź- מחלקה (ר' מחלקים) ו'
 nicki, Schlachtmesser.

splot, warkocz, Zopf, מחלקה נ'
 Haarflechte (שבע מחלקות-
 ראשו").

dźwignia, Hebel מחלקין ו'
 (מסר האק מעל הצלוחית)
 korkociąg, Korkenzieher.

szata uroczyta, święta מחלקה נ'
 teczna, Festkleid.

gładzik, Falzbein, Glättholz מחלקין ו'
 (מין בלי-מלאכה של רצענים)

rozdział, rozłączenie, מחלקה נ'
 (צלע-המחלקות) Scheidung

klasa, Klasse ר' מחלקת ;
 מחלקת (ר' מחלקות, מחלקות)

poddział, Unterabteilung נ'

przegroda, ; (מחיצה בקצר")
 ; (מחיצת-הפרם") Scheidewand
 (מחיצתן של) obóz, Lager
 przedział, oddział, ; (צדקים")
 (שבע מחיצות של) Abteilung
 pokój, komnata, Ge- ; (ש")
 (ממחיצת") mach

wymazanie, Ausstrei- מחיקה נ'
 chung, Ausmerzung ; wykre-
 ślanie, wytarcie gumą, Aus-
 radierung (בתובה ומחיקה").

płaca, Lohn ; cena, Preis מחיר ו'
 מחיר פ"י

przebaczyć, verzeihen פ"י
 (עד שתמחול ותסלח להם") ;

usprawiedliwić, uniewinnić,
 entschuldigen ; odpuścić wi-
 nę komu, dług, Schuld erlas-

sen (המוכר שמר-הוב להבר-
 וזור ומחלו") ; המחל

przebaczonym, vergeben wer-
 den (ישגמחלו לו כל עונותיו) ;

być opuszczony, erlassen
 werden (גמחל שעבודו").

מחל ו' (המחל היוצא)
 (מן הניתים").

mleczarnia, (בית החלב) מחלקה נ'
 Milchwalle, Milchsstube.

ból, choroba, מחלה נ'
 Krankheit.

roz- מחלה (ר' מחלות, מחלים) ;

teig.

dla, z powodu, z przy- **מִהַמַּת** מיי-
czyzny, um, wegen; od, dla,
• gwoli, von, halber

obóz, **מַחֲנֶה** (רי) **מַחֲנֹת**, — גים) ווי

obóz wojenny, Lager, Kriegs-
lager; wojsko, gromada,
Heer, Schaar.

dwa obozy, zwei **מַחֲנֵים** ווי
Lager.

balet, Ballet; ' **מַחֲלֵת-הַמַּחְנֵים** ו'
korowód, Reigentanz.

uduszenie, udławienie, ' **מַחְנֵק** ו'
Erwürgung.

obrona, Schutz; pod- **מַחֲסֵה** ו'
• **מַחֲסֵי**) pora, opieka, Hort
באחֲרֵים).

kaganiec, Maulkorb ' **מַחֲסֹם** ו'
• **מַחֲסֹמֵה** לְפִי מַחֲסֹם).

brak, błąd, Mangel, ' **מַחֲסֹר** ו'
• **מַחֲסֹרֵה** (וְדַבְרֵי-שִׁפְתַיִם אֵין
niedostatek, Entbeh.; ' **מַחֲסֹרֵה**
• **מַחֲסֹרֵה**).

magazyn, Magazin ' **מַחֲסָן** ו'
chropawy, chropo- **מַחֲסָפֵם** ו'
• **מַחֲסָפֵה** (רי) waty, holperig

podkop, dół, Schacht, ' **מַחְפָּרֵת** ו'
• **מַחְפָּרֵת** (שֶׁל צִרְיָה).

rozbić, zerspalten, zer- **מַחְזֵץ** פיי

od- ; **מַחְלָקוֹתֵם** לְשִׁבְטֵיהֶם)

dział, Abteilung; *polemika,
spór, Polemik, Streitigkeit;
spór, kłótnia, Hader, Zank
• **מַחְלָקוֹת** בְּיִשְׂרָאֵל).

cytra, Zither ' **מַחֲלָת** ו' (מִין בְּלִי-זֶמֶר)
• **מַחֲלָת** (שֶׁל מַחֲלָת); שם של
• **מַחֲלָת**).

samowar, Wasserwärmer, ' **מַחֲמֵה** ו'
• **מַחֲמֵה** (שֶׁפֶּנֶה).

słowo miękkie, po- **מַחְמָאָה** ו'
ważne, namaszczone, salbung-
volles, butterweiches Wort
• **מַחְמָאָה** (מַחְמָאָה פְּרוֹ);
ment, Kompliment.

maślnica, Butterfass ' **מַחְמָאָה** ו'
• **מַחְמָאָה** (רי) **מַחְמָאָה**, כַּחֲמֹד (רי)

słodycz, rozkosz, ' **מַחְמָדֵים** ו'
przyjemność, Wonne, Augen-
• **מַחְמָדֵים** (בֶּל מַחְמָדֵים-עֵינֵיהֶם).

mahometanin, muzul- **מַחְמָדֵים** ו'
• **מַחְמָדֵים** (מַחְמָדֵים),
manin, Mahomedaner, Musel-
mann.

ulubieniec, Liebling ' **מַחְמָל** ו'
• **מַחְמָלֵה** (בְּשֵׁם).

staw do (ברכת-דובובים) ' **מַחְמָצֵץ** ו'
• **מַחְמָצֵץ** (שֶׁל צִרְיָה),
prania, Waschteich.

kwas, zaczyn, Sauer- **מַחְמָצֵץ** ו'

wischen; zetrzeć, ausmerzen
wyrównać; («מחק את גדולתה») ;
abstreichen («לגדוש לא
zostać startym, «מחוק» ;
zmazany, abgewischt, aus-
obskro- «מחק» ; gemerzt werden
bać, zeszkrobywać, abschaben
; («המעבר את עורו והממחקו») ;
התמחק-המחק» .

miesjce starte, zmazane, ו' מחק*
ausradierte, ausgemerzte Stelle
(ישמר על החק ועדיו על
przekreślenie, wyma- ; «מחק»
zanie, Ausradierung, Durch-
zelen) «מחקין גלן
צדיק שיכתוב קיימיהו» .

מחק ר' מחוק.

głęb, głębina, Tiefe ו' מחקר*
badanie, stu- ; («מחקרי-ארץ») ;
dyum, Untersuchung, Studie.
utro, morgen ; (ז') מחר היום
'dzień jutrzejszy, morgiger
kiedyś, ; («ביום מחר») ;
«מי ישאלה בנה
מחר») ; בעת מחר השלשית
(ראה) jutrze, übermorgen
מחרתים» .

wychodek, (בית-הכסא) ו' מחרצה*
Abort.

szereg, (מחרות) ו' מחרות*
Machut

; («מחין ראש») schmettern
(«מחצת») zranic, verwunden
pograżać, zanu- ; («מחצת») ;
rzać, eintauchen, versenken
zo- («מחין בגד») ; «מחין»
stać zranionym, verwundet
werden.

szrama, blizna, Schram- ו' מחין*
me («ומחין מכתו ירפא») .

מחין ו' (מין כלי הלול של חרם
לשאוב בו מים או יין)
czerpak, Schöpfkelle, Schöpfkübel.

kamieniołom, Steinbruch ו' מחצב*
(«מחצב») ; «מחצב»
•dół, kopalnia, ; «מחצב»
Schacht («מחצב של אבנים
טובות ומרנלות») .

minerał, Mineral ו' מחצב*
Minerał

mineralny, mineralisch ו' מחצבי*
połowa, Hälfte ו' מחצית*
(«מחצת-העדה») ; מחצה על-
מחצה*
równa połowa, die
genaue Hälfte; wspólnik do
połowy, halbpant.

rogóza, ו' מחצלות*
(«מחצלות») ;
Matte («סדן מפין ומחצלת») .

trębacz, Trompeter ו' מחצר*
(«מחצרים במחצרות») .

rozbić, zerschmettern ו' מחק פ'י
wymazać, ab- ; («מחקה ראשו») ;

„מִחְרָשׁ מִחְתָּא“.) Schlag

fajerka, [Kohlenpfanne נִי מִחְתָּה

; „מִלֵּא הַמִּחְתָּה גַחְלֵי-אֵשׁ“)

popielniczka, Aschen-

(בַּזְמֵרָה) behälter

„וְאֵת גַּרְתִּיהָ וְאֵת מִלְקָחֶיהָ וְאֵת מִחְתֵּיהָ“.)

zburzenie, Zertrüm- נִי מִחְתָּה

; „שָׁמַתְּ מִבְּעָרֶיךָ מִחְתָּה“)

złe, nieszczeście, niebezpie-

czeństwo, Unheil, Gefahr

„מִמְחַתֵּת-רֹדוֹן“; „וּפִי אוֹיֵל מִחְתָּה

קְרוֹבָה“.)

מִחְתָּן* וְי מִחְתָּנָת* נִי (אֲנִישִׁים, שבניהם

powinowaci, spokre- נִשְׁתַּדְּכוּ)

wnieni, verschwägert.

מִחְתָּנוּת* נִי (קֶרֶבֶת אֲנִישִׁים, שבניהם

pokrewieństwo, powi- נִשְׁתַּדְּכוּ)

nowactwo, Verschwägerung.

podkop, Mine; otwór, נִי מִחְתָּרָת

„בְּמִין מִחְתָּרָת בְּרִקְעָה“.) Öffnung

מִטְאָטָא וְי מִיּוֹלָא,

miotła, Besen וְי מִמְבַּחַה

kuchnia, Küche וְי מִמְבַּחַה

rzeź, rzezanina, Blut- וְי מִמְבַּחַה

bad, Gemetzel; szafot, Schaf-

fot; rusztowanie, Blutgerüst

„בְּמַת-מִמְבַּחַה“.)

rzeźnia, וְי מִמְבַּחַהים* „בֵּית-“ וְי

Schlachthaus.

moneta, וְי מִמְבַּע* „מִמְבַּעוֹת“ וְי

„מִמְחֵרוֹזוֹת“ kupa, Bindel, Schnur

שָׁר דָּגִים*.)

מִחְרָשָׁה נִי plug, Pflug „וְאֵת

קַרְדָּמוֹ וְאֵת מִחְרָשָׁתוֹ“.)

מִחְרָשֵׁת נִי lemiesz, Pflugeisen

„מִמְחָרְשָׁתוֹ וְאֵת אֵתוֹ“.)

dzień jutrzejszy, mor- נִי מִחְרָת

„מִמְחָרָת הַיְשָׁבֶת“ וְי

מִחְרָת

pojutrze, über- תה"פ (וּזְנִי) מִחְרָתִים*

„וּלְמִחְרָתִים גַּלְיָהּ בֵּיתֵךְ“.) morgen

zamiar, Vorhaben; נִי מִחְשָׁבָה

przedsięwzięcie, zamyśl, Ab-

; „עָלִי כָּל מִחְשָׁבוֹתַם רָרַע“)

sicht „וְי מִחְשָׁבָה“)

myśl, Gedanke

מִחְשָׁבִים* תִּי מִחְשָׁבִים*

myślny, gedanklich, תִּי מִחְשָׁבִים*

gedankenartig.

sztuka, zręczność, נִי מִחְשָׁבָת

Kunstfertigkeit; sztuka, Kunst

„עֵשִׂי-כָּל מְלָאכָה וְחֹשְׁבֵי-“

מִחְשָׁבוֹת* וְי מִחְשָׁבָה.

sztuka, Kunst נִי מִחְשָׁבָת-מִחְשָׁבָת

„וְי אֲמִנוֹת“.)

ciemność, וְי מִחְשָׁבִים* וְי מִחְשָׁבִים*

„בְּמִחְשָׁבִים מְעֵשִׂיהֶם“;

„בְּמִחְשָׁבִים הוֹשִׁיבִי“.)

obnażenie, Entblößung וְי מִחְשָׁף

„מִמְחָשֵׁף הַלְבָן“.)

uderzenie, נִי מִחְתָּא* „מִחְתָּא“

קנפי"ו"; (הקרוסול שבקצה האחרון של כנפי העופות) skrzydeł, Knöchel der Schwingen (המטהה הוא נשר תרגול").

מטהרת* (רי מטהרות*) גי wielkie koryto, grosse Wasserrinne (המטהרת שבמרחץ*)

מטוי* רי מטותא*

מטהה וי גספיןט, przedziwo, Gespinst (טוי ויביאו מטותה*)

מטויה' נ' kądziel, Spinnmaschine מטותא* גי (בקשה) prośba, Bitte בּמטותא מינד* proszę cię, ich bitte dich.

מטחן* וי młynek, Mühle (ונגותנין אותו במטחן ואחר כך טוחנין אותו*)

מטלטלת* מטלטלת* (רי מטלטלות) pion, ołowianka, Senkblei גי (המטלטלת והמשקולות*) na-brzmiałość, Wulst מטלטלת על ירכו"י; wahadło, Pendel.

מטייר (ברול) וי ei-pret (želazy), (eiserer) Stab.

מטלון* וי kopalnia, Bergwerk (יטרד למטלון*)

משטטלים* ויר rzeczy, majątek, majątek ruchomy, Mobilien, bewegliche Güter.

Münze (הנסקה מטבע זו*) ; formula, Formel (נוסח) (מטבע) wer- ; (מטבע) sya, Version תמלה*)

מטה גי łóżko, Bett ; sofa, Sopha (ויישבת על מטה) (מסת מת) ; (מטה) Totenbahre (היוד הוכף אהרי-המטה*) ; (בנים) ; (יש פסול במטותא*)

מטה (רי מטות) וי laska, Stock, gałąź ; (מטה-עודה) ; (מטה-בדידה*) Stab różga, ; (מטה) Zuchtrute (ומטה הוא בידם) ; (מטה) podpora, Stütze ; (מטה) pokolenie, Stamm ; (מטה-לוי*)

מטה (מטון) הים na dole, unten ; (מטה) herunter, abwärts (ואתה תרד מטה מטה*) ; (מטה) mia, Erde ; בית-דין של מטה* (מטון) ; (מטה) ziemski, irdischer Gerichtshof,

מטה וי bezczynność, Unfug (נהעיר מראה מטה*) ; (מטה) מוטה*

מטה גי rozmach, Ausdehnung ; (מטות) rozpostarcie, Schwung

szczepienie, sa- מְטַעַף ו' מְטַעֵה נ' (דְּמַטְעִי-
dzenie, Pflanzung
קָרַם).

plantacya, Anpflanzung נ' מְטַעֵה
łakocie, מטעמים, מטעמיות ו' (אֵל תִּלְאָו
Leckerbissen
דְּמַטְעִמְיוֹ).

koszto- מְמַטְעֶמֶת נ' (טַעֲמַת הַמוֹן)
wanie, Probieren, Kosten
(מְמַטְעֶמֶת אֵינָה טְעוּנָה בְּרַבָּה).

szal, su- מְמַטְפַּחַת (ר' מְטַפְּחוֹת) נ'
kno, Shwal, Tuch; zarzutka,
Überwurf. (הַמְמַטְפַּחַת אֲשֶׁר
futurał, nakrywka; עֲלִיף;
Futteral, Deckel
ręcznik, Handtuch; הַפְּסָרִים;
(מְמַטְפַּחַת הַיָּדִים).

obciążony, belastet מְמַטְפֵּל * ח'
obarczony; (מְמַטְפֵּל בְּעַסְקִים)
rodziną, grosse Familie ha-
bend.

מְמַטְפְּסִים ו' (סוג של בעלי-חיים)
wspinające się, Klette-
rer.

מְטַר (בטי מְטַר, ר' סטי מְטַרֹת-
' ו' מְטַרֵּן; deszcz, Regen;
ulewa, Platzregen מְטַר סוּחֶף

być zmoczony מ'ע המטר
deszczem, beregnet werden;

מְמַטְרֵלֶת ר' מְמַטְרֵלֶת.

מְמַטְרִיָּה נ' (הַעִירַת הַמַּתְכוּוֹת)
górnj-
ctwo, Bergbau.

מְמַטְרִית, מְמַטְרֵת (ר' מְמַטְרִיֹּת) נ'
szmata, Lappen, Fleck
świsstek; ; עליו את המטרת;
szmat, Fetzen
(זוֹרְעִין אֲתָה
מְמַטְרִיֹּת מְמַטְרִיֹּת).

מְמַטְרִיָּה, מְמַטְרֵת ר' מְמַטְרִית.
chwianie się, upadek, ו'
Sturz, Wanken.

מְמַמּוֹן (ר' מְמַמּוֹנִים, סטי מְמַמּוֹנִי-
skarb, Schatz ו'
"אוֹצְרוֹת-
חֵשֶׁךְ וּמְמַמּוֹנֵי-מַסְתָּרִים);
miejsce, geheimer Ort
(מְמַמּוֹנִים).
כַּסֵּם לְתוֹךְ הַמְמַמּוֹנִים).

מְמַמּוֹנָה, מְמַמּוֹנִית (ר' מְמַמּוֹנִיֹּת)
ר' מְמַמּוֹן.

בְּמַמּוֹנִיֹּת תה"פ
im Geheimen, im Stillen,
(הַיֵּי)
עוֹבְדִין אוֹתוֹ בְּמַמּוֹנִיֹּת).

מְמַמּוֹרֵה נ' מְמַמּוֹרֵה
miejsce przechowa-
nia, kryjówka, Anfbewah-
rungsort.

מְמַמּוֹט * פ'י
wstrząsać, spowodowa-
wać chwianie się, zum Wan-
ken bringen, rütteln
(רָגַל).
מְמַמּוֹטָה).

מְמַמּוֹן ר' מְמַמּוֹן.

רָבוֹא לְיָדֵי-מִיטָ"י).

najlepsze, das Beste וְיִמְטֵב וְיִמְטֵב
najlepsza; (מִיטֵב-הַצֵּאֵן וְהַבְּקָר) ;
część, bester Teil
הָאֲרָרְיָ"י).

מִיכָה רִי מְכוּתָ"י.

potok (נהר יורד מן ההרים) וְיִמְכָר
;górski, Giessbach
של המלך שאולי, שהיתה לאשה למלך
דור.

מִיָּלָ"א (רִי מִיָּלִי"ן) וְיִמְיָא
mila, Meile (אמה)

niech tak bę- מִיָּלָ"א (יהי כן)
dzie, mag sein (רִי מְמִיָּלָ"א).

obrzezanie, Beschnei- מִיָּלָ"ה
dung; człon męski, das männ-
liche Glied (מְמִיָּלָ"ה לֹא נִסְתַּבְּרָתָי
בְּמִלָּה שְׁלִי"י).

jasion, Eschen- מִיָּלָ"ה
baum. (מִין עֵץ)

miliard, מִיָּלִיָּאָרְדָּה"י (אלף מיליון)
Milliarde.

מִיָּלִיָּוִן"י וְיִמְלָ"ה (אלף אלפים, מאה רבוא)
milion, Million.

milio- מִיָּלִיָּוִנְרָ"י וְיִמְלָ"ה (בעל מיליונים)
ner, Millionär.

węlna, Wolle; jedwab, מִיָּלָ"ת
Seide (גְּלוֹסְמָקָאוֹת וּכְלָי-מִיָּלָ"ת).

ko- מִיָּלָ"ת וְיִמְלָ"ה (ההלך התפוח שבאוון)

syfikacya, Klassifikation
מִיָּנִי"י).

major, וְיִמְיָ"ר וְיִמְיָ"ר (מִין פְּקִיד הַצְּבָא)
Major.

mi- מִיָּזָאֲנָתְרוֹפֹכִ"י וְיִמְיָ"ר (שונא-הבריוח)
zantrop, wróg ludzi, Misan-
trop, Menschenfeind.

przeznaczony, bestimmt; מִיָּחָד
osobny, besonder.

imię je- שְׁמֵ-הוֹי) וְיִמְיָ"ר וְיִמְיָ"ר
dynego Boga, Name des ein-
zigen Gottes.

ból, cierpienie, Leiden, וְיִמְיָ"ר
Schmerz.

ból uszu, Oh- מִיָּחֹשׁ-אֲזִנִּים"י וְיִמְיָ"ר
renleiden.

ból oczu, Au- מִיָּחֹשׁ-עֵינִים"י וְיִמְיָ"ר
genleiden.

ból głowy, Kopf- מִיָּחֹשׁ-רֹאשׁ"י וְיִמְיָ"ר
schmerz.

מִיָּחָס"י רִי מְחָס"י.

znakomity, vornehm; מִיָּחָס"י
odznaczący się, hervor-
ragend; *uprzywilejowany, pri-
villegiert; szlachetny, edel;
uszlachcony, szlachecki, a-
delig.

upadek, Fall; chwianie וְיִמְיָ"ר
się, Wanken (שֶׁהַצְּדִיק עָתִיד

- genwasser.
 miód do picia, מִי-דְבַשׁ זֶר
 Meth,
 serwatka, żętyca, מִי-תֵּלָבַז זֶר
 Molken.
 słona woda, Salz- מִי-מֶלַח זֶר
 wasser; rozczyń soli, Salz-
 lake.
 wody mineralne, מִי-מַחְצֵב זֶר
 Mineralwasser.
 woda po kolana, מִי-קַתְנִים זֶר
 Wasser bis zu den Knieen.
 sok owocowy, מִי-פִּירוֹת זֶר
 Saft der Früchte.
 gorzka woda, bit- מִי רֹאשׁ זֶר
 teres Wasser; jad, Gift.
 moc, מִימִי (מִי) רִגְלִים זֶר
 •. (רִי שְׁתִּי)• uryna, Urin.
 woda w której מִי-שָׁחוּ זֶר
 można pływać, Schwimmwas-
 ser.
 niepożyteczna מִי-שֶׁפִּיכֹת זֶר
 woda, unbrauchbares Wasser.
 wodór, Wasserstoff וְ
 wodny, wodnisty, wäs- מִימִי תִ
 serig, wasserartlg.
 słowo, Wort; wyrze- מִימְרָא וְ
 •. (רִי מֵאֵמָר)• czenie, Ausspruch

- nieszek ucha, Ohrläppchen
 •. (הַמֵּילֶת הַזֶּה נִרְצָע"•).
 מים (סמ' מִי, מִימִי; רִי מֵימֹת)
 woda, Wasser; łąy, Trä- זֶר
 po-; (פִּלְגֵי מַיִם תֵּרַד עֵינַי)•
 nen (וּמִמִּי)• chodzenie, Herkunft
 świeża מים חיים; (יְהוּדָה יֵצְאוּ)
 ; woda, frisches Wasser
 niebezpieczeń- מִיִם עַד נִפְשׁ
 stwo dosięgło punktu kulmi-
 nacyjnego, die Gefahr hat
 mים; den Höhepunkt erreicht
 mycie ראשונים, מים אַחֲרֵוֹנִים
 rąk przed jedzeniem, das
 Händewaschen vor dem Es-
 sen; — po jedzeniu, nach
 szko- מים מקִים; dem Essen
 dliwa woda, schädliches Was-
 woda w nocy מים שֶׁלֵּנוּ
 ; ser napelniona, das während der
 Nacht eingefüllt gestanden.
 מִי- (מִימִי) אֶרֶז זֶר
 słuz, sope nosowe, Rotz, Nasenschleim.
 מִי-אֶפְסִים זֶר
 nizki stan wo- dy, płytkość, niedriger Was-
 serstand, Seichtigkeit.
 מִי-אֶפֶר זֶר
 ług, Lauge
 מִי-נֶפְנִים זֶר
 sok winogrado- wy, Traubensaft.
 מִי-גֶשְׁמִים זֶר
 deszczówka, Re-

מינתא* רי מנתה.
 מיסטיקדו* ני (מסתורין, תורת הנסתר)
 mistyka, Mystik.
 wyciskanie, Ausdrücken וי מיין
 +sok, wilgoć; ("מיין-הלב")
 Saft, Feuchtigkeit (מיין שר
 עררה").
 siąkanie (nosa), וי מיין-אף
 Schnäuzen; sople, Rotz.
 węzeł, (הקשר של הצמחים) וי מיצה
 kolanko, Knoten der Pflanzen
 ("מיצה שגיה שר שפון").
 מישב* ח' (spokojny, ruhig) (דעתו)
 0osiadły, an-; מישבת עליו*)
 siedząc, sitzend טהה* ; sässig
 równina, Ebene וי מישור
 sprawie- ("ומעקשים למישור")
 dliwość, Gerechtigkeit (והזכיה)
 otwartość; ("במישור לענו-ארץ")
 szczerość, Aufrichtigkeit
 ("בשלאום ובמישור הלך את");
 טהה* ; sprawiedliwie, gerecht
 ("כי תשפוט עמים מישר").
 grządka w prostej linii, וי מישר*
 ("הרזצה") geradliniges Beet
 לעשות שדה מישר מישר*) ; רי
 מישור, מישרים.
 sprawiedliwość, Ge- ויר מישרים
 ("צדק ומשפט) rechtigeit

rodzaj, gatunek, Art, Gat- וי מין
 tung; sorta, Sorte; *heretyk,
 ("המינין והמשמדין") Ketz-
 0pleć, rodzaj, Geschlecht.
 w rodzaju, in der תהים* תהים-
 ("במין רבית ואינה") Art, etwa wie
 רבית*).
 מיין* פ"י (סדור עצמים למיניהם) kla-
 syfikować, klassifizieren.
 herezya, Ketzerei וי מינות*
 ("הדברי-מינות").
 gatunkowy, sortenartig, ת' מיני*
 ("הקבדל מיני").
 מינימום* וי (השעור היותר קטן שאפשר)
 minimum, Minimum.
 מיניסטער* וי (השר היותר חשוב במדינה)
 minister, אחרי המלך או הנשיא)
 Minister.
 מיניסטריון* וי (משרת המניסטער ולשכתו)
 ministryum, Ministerium.
 מיניקה*, מיניקות* רי מינקת.
 karmienie, Säugen, וי מיניקות*
 ("ימי עבודה וימי נהרן
 מיניקותה").
 niańka, Kin- וי מינקות) מינקת
 derwärterin; *pompa, lewaty-
 ("נקרי שקדח) wa, Pumpe, Heber
 במינקת).

dużo, mnogo, תה"ם לְמִכְבִּירִי—
viel, in Hülle und Fülle.

szpilka do (מחט של שער) מִכְבְּנֶתָּה נִי
włosów, Haarnadel.

gasciciel światła, Licht- מִכְבְּנֶרֶס וִי
auslöscher.

pralnia, מִכְבְּסָה נִי (בית כביסה)
praczkalnia, Wäscherei.

מִכְבֵּר (רִי מִכְבְּרוֹת) וִי (מטפחת)
siatkowana chu- (מעשה רשת)

stka, netzartiges Tuch

*sito, rze-; (מִכְבֵּר וּנְטָפֵל בְּמִים) וְיִקָּה

szoto, Sieb

(וְהֵבִיא מִכְבְּרוֹת

וְכֵבֵר) רִי בְּבֵרָה.

מִכְבֵּר וִי (מִכְבֵּר)

krata, Gitter

מִכְבֵּשׁ וִי (מִכְבֵּשׁ

שֶׁל הָרֶשׁ) וְיִקָּה

magiel, Mange

prasa drukarska, Drucker-

press.

odkąd, od kiedy, da תה"ם

מִכְּדָה * תה"ם

doch.

bicie, Schlag; plaga, Pla- מִכְּדָה נִי

ge; rana, Wunde

klęska, porażka, Niederlage

(בְּמִפְתַּח-מִדְיָן) וְיִקָּה

ogólna, rozsze- מִכְּדָה מְהֻלָּכָה

rzona choroba, allgemeines,
verbreitetes Übel.

szczerłość, Aufrich-; (וּמִיִּשְׂרָיִם)

„הַרְדָּה צְדָקוֹת וְדָבָר

„מִיִּשְׂרָיִם) תה"ם

pro-; (מִיִּשְׂרָיִם אֲהַבְדָּה)

stoa, gerade

umieranie, śmierć, das

„מִיתָה נִי

Sterben, Tod

„מִיתַת-עֲגֻמוֹ

naturalna, natürlicher Tod;

śmierć nienatu- מִיתָה מְשֻׁנָּה נִי

ralna, unnatürlicher Tod.

sznur, lina, (רִי מִיתָרִים) וִי

„מִיתָרֵי וְיִתִּידוֹתֶיהָ)

Tau, Strick

„בְּמִיתָרֶיהָ

cięciwa, Bogensehne

תְּכֹנֵן עַל פְּנֵיהֶם).

biedak, armer Mann; (תִּי) מִיָּד וִי

„מִיָּד וִי

niezamożny, unbemittelt

„מִיָּד וִי

demütig

„מִיָּד וִי

ból, (רִי מִכְּאוֹבִים—בוֹחַ) וִי

Schmerz

„מִכְּאוֹבִים

pienie, das Leiden

„וְכַעַס).

męczennik, (אִישׁ-מִכְּאוֹבוֹת וִי

Märtyrer, Leidender.

miotła, (רִי מִכְבְּדוֹת) וִי

„מִכְבְּדָה

gałąź; (רִי מִמְאָזָן)

palмова, Palmenast

שֶׁל תְּמָרָה).

dużo potrzebujący, viel- מִכְּבִיר וִי

„(וְתֵן אֶכֶל לְמִכְבִּיר).

dürftiger

bieda, ubóstwo, Ar-מכות* ני
(„שׂיהא במכות מתחלה ועד סוף“).

pałeczka do rózowania się, Schminkestift
openzel, ; („במכחול בשפופרת“)
Pinsel (des Malers).

niski, niedrig ; u-מביד* מביד* תי
niżony, pokorny, demütig.

מבירתא*, רי מבירתא*.

sprzedaż, Verkauf ני מבירתה*

opadać, zachodzić, prze-מבד* פ-ע
padać, sinken, verkommen
(„וינכחי בעונם“) רי מוד; דמוף
upaść, zapaść się, runąć, nie-
המקרה) דמוף; דמוף
upadać, zapa-
dać się, zusammensinken
(„והמכו בכל יקפצון“).

owczarnia, Schaf-מכלה ני
(„ממכלאות-צאן“); מכלות-
זהב (זהב סגור),
massives Gold.

elegan-מכלול, מכלול זי (בגדי פאר)
ckie ubiory, elegante Kleider
(„לבוישי מכלול“); רכלוף
במכללים“).

doskonatość, Vollkom-מכלל זי
menheit („מכלל רפי“).

—מנזת* נר מסכת תלמודית העוסקת
בדיני מלקות.

oparzelizna, Brand-מכה ני
wunde.

stanowisko, podstawa, מכון זי
podwalina, Standort, Grund-
; („יסד ארץ על מכוניה“)
שם הרקיע הששי („מכון שבו
אוצרות-ששן ואוצרות ברד“).

podnoże, podstawa, מכונה ני
Gestell; piedestał, Piedestal
(„וינכני המופת על מכונתיו“)
•więzienie, klatka, Zwinger,
(„מכונת היה ועוף“)
Käfig
maszyna, Maschine.

mechaniczny, machi-מכונתי* תי
nalny, maschinenmässig, me-
chanisch.

brzydki, wstrętny, מכוער* ת'
(„תורה“) hässlich, abscheulich
מפוארה בכלי-מכוער“).

pochodzenie, Ur-מכורה ני
(„ארץ מכורתם“); „מלתוף
ומלדתוף“).

radło, Hacken-מפוש* זי (כלי, שעוקרים בו את
העשבים הרעים)
pflug; uderzenie, cios, Schlag
(„גמר-מלאכה במפוש אחרון“)
ר' מקוש*.

Zollamt.

póczet, liczba, Anzahl מְכֶסֶה נִי
suma, Sum-; (בְּמִכְסַת־נִפְשׁוֹת) „

me, Betrag (מְכִסַת־הָעֶרְבָד).

dach, Dach מְכֶסֶה (רִי מְכִסָּאוֹת) וִי
nakrywka, po-; (מְכִסֶּה־הַתְּבָה) „

krywa, Decke, Deckel (מְכִסֶּה)
הָאֵהָלִי.

pokład, Verdeck, Schiffs- מְכֶסֶה וִי
odzież, ; (וְהָיָה מְכִסָּד) deck

Kleid (לְמִכְסֵה עֵתִיק) ; (החלב
המכסה את חקריבים)

siatka, Netz- (מְכִסֶּה וְהַפְּלִיֹּת) „
haut

zwierzyniec, מְכֶסֶח * וִי (גן החיות)
Tiergarten.

iloczyn, Pro- מְכַפְּלֵה * נִי (בַּחֲשׁוֹן)
dukt.

sprzedać, verkaufen ; מכר פִּי
oddać, überliefern (וַיִּמְכְּרֵהוּ)

zostać מְכֶסֶר ; הִמְכַרְתָּ ;
sprzedanym, verkauft wer-

den ; zostać oddanym, über-
liefert werden (הֵן בְּעוֹנוֹתֵיכֶם)

sprzedać się, התמכר ; (וְהִתְמַכְּרָתֶם)
sich verkaufen

ofiarować się, שָׁם לְאִוִּיבָד ;
(וַיִּתְמַכְּרוּ לַעֲשׂוֹת

הָרַע) „
מְכָר וִי (מְבִיאִים דָּג

ceną kupną, (מהיר) ; וְכָל מְכָר)

pokarm, pożywienie, מְזֻלָּת נִי
Nahrung, Speise.

handel wiktualien- מְזֻלָּת־מְזֻלָּתֹת * נִי
ałow, Viktualienhandlung.

miara, norma, (מדה) נִי
מְזֻלָּתֹת * ; מִין מִרְשָׁ לְמִסַּר

Mass, Norm
„שמות“.

być zgnie- (מכמך) הִתְמַכְּמָד * פִּי ע
cionym, być przytłoczonym,

być ściśnionym, eingequetscht
(שִׁנְתָּ מְכַמְּךָ בְּבִגְיִן) „

skarb, (רִי מְכַמְּנִים) וִי
Schatz (בְּמִכְסֵי הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף) „

מְכַמְּרֵה מְכַמְּרֵה וִי
sieć (myśliwska), Jänergarn

(כְּתוּבָה מְכַמְּרֵה) ; „יפלו
בְּמִכְמְרוֹ רְשָׁעִים) „

מְכַמְּרֵה רִי מְכַמְּרֵה
mianownik, (בתשבורת) נִי
Nenner.

zbiór owoców, Ein- מְכַמְּסֵה וִי
„פְּאוֹת־ (מְכַמְּסֵה) „

heimsung der Früchte
מְכַמְּסֵה) „

spodnie, kaleso- (וִי) מְכַמְּסֵה
ny, Hosen, Beinkleid

(מְכַמְּסֵה) „
בר) „

podatek, Steuer, Abga- מְכַס וִי
be ; *cło, Zoll (תָּנוּ מְכַס

לְמִזְכָּסִים) „
urząd cłowy, וִי (בֵּית־הַמְכַס)

Zauberer.

instrument czarodziej- **מְכַשֶּׁף** ו' (**מְגִיחֵן הַצֵּיִן**) ski, Zauberwerk
בְּמְכַשְׁפוֹ (*).

czarodziejka, wiedźma, **מְכַשֶּׁפָּה** ;
 Hexe, Zauberin.

מְכַתֵּב ו' pismo, Schrift (**מְכַתֵּב** -
 list, Brief; pieśń, **שִׁיר**);

מְכַתֵּב ו' (**מְכַתֵּב לְחֻקֵּיהוּ**) ר' Lied
מְכַתֵּם ; (סדרור האותיות למלות
 pisanie, והמלות למשפטים) **מְכַתֵּב** ו'
 Schreibung

מְכַתֵּב-חֹזֵר ו' okólnik, Zirkular,
 Rundschreiben.

מְכַתֵּב ו' rylec, rysik, Griffel
שֶׁנֶּשֶׁט לְהַכֹּתוֹ (*).

מְכַתֵּבָה ו' kantor, Komptoir,
 Schreibstube; biurko, Schreib-
 pult.

מְכַתֵּה ו' odlamki, Bruchstücke;
 rozdrobienie, Zermalmung.

מְכַתֵּם ו' pieśń pamiątkowa,
 Denklied; epigram, Epigram;
 aforzym, Aphorismus, Sinn-
 gedicht.

מְכַתֵּשׁ ו' móżdziej, Mörser
שֶׁנֶּשֶׁט אֶת הָאוֹיֵל בְּמְכַתֵּשׁ ;
 opadnięcie, zniżenie, Sen-
מְכַתֵּשׁ אֲשֶׁר בְּלֶחֶי (*).

Kaufpreis (**מְכַתֵּשׁ**)
 *kupno, sprzedaż, **מְכַתֵּשׁ** ;
 Kauf, Verkauf (**מְכַתֵּשׁ**)
קָנָה (*).

מְכַר ו' znajomy, Bekannter;
מְכַר ו' (**אִישׁ מֵאֵת**)
מְכַר ו'.

מְכַרָּה (ר' **מְכַרֹּת**) ו' dół, Grube;
 kopalnia, Bergwerk.

מְכַרְהַמֶּלֶח ו' kopalnia soli,
 Salzgrube.

מְכַרָּה, **מְכַרָּה** ו' pokrewieństwo,
מְכַרָּה-הָמֵם (**מְכַרָּה-הָמֵם**)
מְכַרְתֵּיהֶם (ר' **מְכַרָּה**).

מְכַרְיַע ו' (מדה בשיר) amfibrach,
 Amphibrach.

מְכַשׁוֹל (ר' **מְכַשׁוֹלִים**) ו' przeszko-
 da, Hindernis; pobudka, Anstoß.

מְכַשׁוֹלֵי-רֵב ו' wyrzuty sumienia,
 Gewissensbisse.

מְכַשׁוֹל-עוֹן ו' przynęta, poku-
 sa, Verlockung.

מְכַשׁוֹרִים ו' przyrządy, aparaty,
מְכַשׁוֹר (ר' **כְּשָׁר**),
 Werkzeuge, Apparate

מְכַשְׁלָה ו' powód, pobudka, An-
מְכַשְׁלָה ו' (**וְהַמְכַשְׁלָה אֶת הָרָשָׁעִים**)
 stoß; brzemie, ciężar, Bürde
וְהַמְכַשְׁלָה הַזֹּאת תַּחַת יָדֶיךָ (*).

מְכַשְׁשָׁה (ר' **מְכַשְׁשִׁים**) ו' czarownik,

רחמים"*) .

מלא ת' ; pełny, voll
całe pieniądze, volles Geld
(ר' מלא וי; מלאה) ; מקרא מלא
jasny zwrot biblijny, klarer
Bibelvers.

מלא וי' Versamm-
zebranie, tłum, lung, Menge
(קראו אחריו) ; תה"ם ; מלא
zupełnie, völlig
(פקש יבש מלא) .

מלא מלא וי' Menge,
mnóstwo, Fülle
pełność, ; (מלא-רעים) ;
zupełność, Fülle, Füllung ;
שביל ומלאה ;
świat i wszystko
co się w nim mieści, die
Welt und alles was sie
pełny dom ; מלא ביתו ;
füllt
מלא jego, sein Haus voll...
בף
łyżka pełna, ein Löffel
według wzro- מלא קומתו ;
voll
stu jego, seiner ganzen Län-
jak dale- מלא עיניו ;
ge nach
ko wzrokim sięga, soweit
sein Blick reicht
na włos, wie ein Haar breit.

מלאה רי מלאה .

מלאה וי' ;
nadziewka, nadzienie,
Füllsel.

מלאה תי וי' ;
pełna, volle

מכתשת* רי מכתש .

מלא פעו' ;
być pełnym, voll sein ;
napęłnić się, voll werden ;
minąć, upłynąć, ablaufen
napęł- ; (וימלא וימיה רדת) ;
niać, voll machen, füllen
(מלאו את הארץ המם) ;
מלא יד
nabrać otuchy, Mut fassen ;
מלא רב ;
odważyć, ośmielić się, wagen
na- (מלא לבו) ;
המלא
pełnić się, być napęłnionym,
voll sein, voll werden ;
na-
ולא ;
sycić się, satt werden
upłynąć, minąć, ;
תמלא און) ;
(וימלא שבעת-
מלא ;
ימים) ;
מלא
machen, füllen ;
uzupełniać,
(וימלא את דבריך) ;
ergänzen
spełnić, ziszczyć, erfüllen, voll-
(וימלא ה' כל משאלותיך) ;
ziehen
oprawiać, wsadzić, einfassen
(וימלא בן מלאת אבן) ;
מלא יד
;
poświęcać, einweihen
מלא ;
napinać łuk, den Bo-
יד בקשת
być ;
מלא אחר-
en spannen
מלא ;
oddanym, ergeben sein
zastępować kogo, Stell-
מקום*
zbierać ;
התמלא ;
vertreter sein
(ויחד ערי
sie, sich versammeln
*napęłnić się, voll- ;
(יתמלאוין) ;
gefüllt werden
(וימלא

בְּאֶרְצֵי-יְהוּדָה; *אִם לֹא שָׁלַח יָדוֹ
בְּמִלְאֲכַת רַעְיוֹ.".

poetyka, Po- *מִלְאֲכַת-הַיְשִׁיר *
etik.

dzieło sztuki, *מִלְאֲכַת-מַחְשֶׁבֶת *
ki, Kunstwerk.

ciężka praca, *מִלְאֲכַת-עֲבוּדָה *
schwere Arbeit.

posła- *מִלְאָכוּת (סמי מִלְאָכוּת-) *
nie, Sendung; posłannictwo,
deputacya, Deputation; po-
selstwo, legacya, Gesandt-
schaft, Legation.

sztuczny, techniczny, *מִלְאָכוּתִי *
künstlich, technisch.

sztuczność, nienaturalność, *מִלְאָכוּתִיּוֹת *
Künstlichkeit, Un-
natürlichkeit.

rzemieślniczy, han- *מִלְאָכְתִּים *
dwerksartig.

*מִלְאָכִים *
שם הנקודה * או *.

oprawa, ramy, Einfas- *מִלְאָת *
sung (ישבות על מִלְאָת) *
מלואה.

odzież, suknia, Tracht *מִלְבוּש *
(*הלוּבוּשִׁים מִלְבוּש נָכְרִי *).

forma na cegły, Ziegelform; *מִלְבָּן *
piec do

brzemienna, ciężarna *מִלָּא *
(kobieta), schwangere (Frau)
(*בְּכֶטֶן הַמִּלְאָה) *
(שבלים) *
napelnione kłosy, ge-
reifte Aehren *
wino u- (היין השופע) *
mieszczone w pewnicy, im
Keller unterbrachter Wein
(*וּבְמִקְרָא מִן הַיָּקֵב) *
doskonałość, Vollkommenheit
(*בְּרָא חֲמָה וַיִּרַח עַל מִלְאָתוֹ *).

*מִלָּא *
towar, Ware *
ומִלָּא יִשְׂרָאֵל *
kłos, Aehre (המלא זרעונים) *
(*הַמִּלָּא שֶׁבְּשִׁבְלִים *).

*מִלְאִים *
ר' מלואים.

posłaniec, poseł, Ge- *מִלְאָךְ *
sandter, Bote; anioł, Engel.

anioł śmierci, *מִלְאָךְ-הַמָּוֶת *
Todesengel.

studzy nie- *מִלְאָכֵי הַשָּׁמַיִם *
biescy, himmlische Diener-
schaft.

*מִלְאָכֵי-הַמַּלְאָכִים *
הַמַּלְאָכִים.

robota, *מִלְאָכָה (סמי מִלְאָכָה-) *
Arbeit; zajęcie, dzieło, Be-
(ממלמלים) *
majątek ruchomy, bewegliches
(*וּמִלְאָכָה רַבָּה הָיָה לֵוִי * Gut

את המלוא".

napelnianie, Füllung ז' מלוא" ו'
zawartość, (מלואו של דלי"*) ;
Füllung, Inhalt (עד שיצא
ממנו מלואו"*) ; כְּשֶׁהִלְבְּנָה
przy pełni księży-
ca, bei Vollmond.

zupelnie, cał- בְּמִלּוּאָהּ תהי"ם
kiem, völlig, ganz.
osada, obwódka, Ein- מִלּוּאָהּ נ'
fassung (ומלאהּ בו מלאה"ת-
אָבֵן"*) .

osada, obwódka, Ein- מִלּוּאִים ז' ו'
poświę- (ר' מלואה"ה) ;
cenie, Einweihung (עד יום
upoważ- מלאה"ת ימ"י מלאיכ"ם) ;
nienie, pełnomocnictwo, Be-
vollmächtigung.

kamienie do אָבְנֵי-מִלּוּאִים ז' ו'
wsadzania, Einsatzsteine.
użytkowanie, dożywocie, ז' ו'
Nutzniesung (עבדי מלוג"*) ;
בתמת-מלוג"*) .

נְכֵסֵי-מִלּוּג' ז' ו' נכסים, שהאשה
מכנסת לבעלה והוא רשאי רק ליהנות
סהם, אבל לא שלו הם.

kompres, bandaż, Umschlag;
Kompress; bandaż, Umschlag;
(מלוגמָה) opatrunek, Verband.
לְמִרְיָה"*) .

wypalania cegieł, Ziegelofen;
(מִלְבֵּן שֶׁל * podstawa, Gestell
grządką, Beet ; (עריסה"*)
(מִלְבְּנֹת-הַחֲבוּאָה"*) .

na zewnątrz, von תהי"ם פ'
Außen ; wyłącznie, oprócz, ex-
klusiv, außer.

מִלְג' פ"ו (הסיר במים רותחים את
שערותיהם של הבהמות או את נוצותיהם
oparzać, oskuły- של העיפות)
wać włosy, die Haare (Fe-
dern) abbrühen, abrufen
(מולגין את הראש ואת
הרגלים"*) .

żętyca, serwatka, Mol- מִלְגָּה ז'
ke.

z wnętrza, von Innen תהי"ם פ'
wnętrznie, inklusiv, einschließ-
lich (ר' גו) .

widły (do siana), Heu- מִלְגָּו' ז'
gabel (את הרחת ואת המלגו"*)
ר' מולג .

stó- מִלָּה (ר' מלים, מלין) ז' ו'
wo, Wort ; mowa, Rede
(ועלימו תפא מלתי"*) ; (ראה
מלות"ם מלות נפרדות)
słówko, (ר' מלתא"*) Wort (Wörter)

מל' מלוא ר' מלא .

מלוא' ז' ו' wal, Wall (שלמה בנה

tron królewski, ז' בַּמֶּלֶךְ הַמְּלוּכָה וְז'
Königsthron.

stolica, rezy- עִיר־הַמְּלוּכָה נ' וְז'
dencya, Hauptstadt, Residenz.

dom, karczma, ז' מְלוּזֵן (ר' מְדוּנָת) וְז'
Herberge, Heim; zajazd, ho-
„מְלוּזֵן-אֲרָחִים“.) tel, Gasthaus

מְלוּזֵן (ר' מְלוּזֵנִים) וְז' (סֵפֶר מַלִּים)
słownik, Wörterbuch.

słownik pod- מְלוּזֵן-שְׁלֹדֵד וְז'
ręczny, Handwörterbuch.

słownik kie- מְלוּזֵן-שְׁלֵכִים וְז'
szonkowy, Taschenwörter-
buch.

budka מְלוּנָה נ' (סוּכַת-הַשּׁוּמֵר)
strażnicza, strażnica, Wacht-
; „בְּמְלוּנָה בְּמִקְשָׁה“.) häuschen
łóżko wiszące, hamak, Hänge-
„וְהָתְנוּדָה“.) bett, Hängematte
בְּמְלוּנָה (ר' אֲרֻלָּא).

מְלוּשׂ וְז' (הַכְּלִי שֶׁהֵאֵשָׁה לִשָּׂה בּוֹ אֵת
dzieża, Bactrog; nie- הַזֶּסֶה)
cka, zagłębienie, Mulde
לָהּ בְּתוֹךְ הַמְּלוּשׂ שְׁלָהּ“.)

מְלַח פִּי מְלוּחַ, salzen „בְּמְלַח“
*posolić, einsalzen; „תְּמַלַּח“
„וּמְלַחֵם לְצַדִּיקִים לְעֵתִיד לְבוֹא“
rozpierzchać, rozpry- הַמְּלַח
„שָׂמִים“.) snąć się, zerstieben

wierzyciel, ז' (ר' מְלוּזִין) וְז'
Gläubiger.

lichwiarz, Wu- מְלוּה-בְּרִבִּית וְז'
cherer.

pożyczka, Darlehen, ז' מְלוּהָ
Anleihe; dług, Schuld.

słony, solony, salzig, ז' מְלוּחָ
gesalzen.

śledź, Hering ז' מְלוּחָ וְז'
מְלוּחָ“.)

słona potrawa, sal- ז' מְלוּחִים וְז'
zige Speise „מִיַּיִן-מְלוּחִים
וְנֹדֹת נְפִיחִים“.)

מְלוּחָ (ר' מְלוּחִים) וְז' (מִין עֵשֶׂב
חֲמוץ מֵעֵין חוּרָה)
łobada, Melde (הַקּוֹמְפִים מְלוּחָ עֲלֵי-שִׁית“.)

ocalenie, zbawienie, ז' מְלוּשׂ וְז'
„מְלוּשׂ נְפִשׁוֹת שָׁלֵם“.) Rettung
צַדִּיקִים כְּגִיהָנָם“.) ; מְלוּשׂ בִּיצִים
jaja znosić, Eier legen.

מְלוּזִי ר' מְלוּזִי.

królestwo, Königtum ז' מְלוּכָה
osiągnąć władzę מְלוּכָה
królewską, Königsmachterrei-
chen.

rodzina panują- ז' זֶרַע-הַמְּלוּכָה וְז'
ca, dom królewski, regieren-
de Familie, königliches Haus.

zapasy] w turniejach, Tur-
 .התגרה ; התוּיק, התגרה
 עשה, ערה, קדש, תבש מלחמה
 walczyć, prowadzić wojnę,
 kämpfen, Krieg führen.

— איש-מלחמה רי איש (צבא).

מלחמה^ו ני (בלי הפחה להלחם בו)
 żelazo do lutowania, Löteisen.

מלחצים^ו ויר prasa, Presse

מלחת^ו ני (מין נוף הימי) saletra,
 „שאבלתו מלחת“.) Salpeter

מקט וי tynk, Tünche ; zapra-
 wa, cement, Zement, Mörtel

(וטמנתם במלט במרבין).

מלט) המלט פ"ע wymknać się,
 entschlüpfen ; wysliznać się,

entgleiten (שאמלט נא
 ואראה את אהי“.) ratować się ;

;) (המלט על נפשך“.) sich retten
 ocalać, ratować, ret-

מלט ten ; znosić jaja, Eier
 legen (שמה קננה קפוז

ותמלט“.) ; המלט ret-
 ten ; zrodzić, gebären

;) (התמלט את) ratować się, sich
 retten ; uciec, fliehen ; umknać,

entrinnen (ואתמלטה בעור-
 iskrzeć, (התפורות הניצוצות) ; שני“)

;) (בדורי-אש
 ותמלט“.) się, sprühen
 .(תמלט“.)

פֶּעֶשֶׂן גְּמָלְהוּ“.) ;
 (ממלח טהור-קדש“.) rühren

*ostrzyć umysł, scharfsinnig
 „אם בנו ורין (sein) machen

kapac się ; המלח ; וממלח“.)
 w solnych kąpielach, in Salz-

bädern gebadet werden
 •być po- ; (והמלח לא המלחת“.)

sypanym solą, mit Salz be-
 .(לא המלחה“.) streuet werden

מלח וזני מלח (הואכלת תפר
 מבדי-מלח ; מלח ממתקת“.)

opustoszać, verwü-
 stein.

— ברית-מלח ני wieczny sojusz,
 ewiges Bündnis.

— ים-המלח רי ים.

— גביב-מלח וי słup soli, Salz-
 klumpen ; bryła soli, Salz-

säule.

מלח וי sternik, Ruderer ; majtek,
 Matrose (קל אנות-הים

ומלחיהם“.) ; (סוחר מלח) han-
 dlarz solą, Salzhändler.

מלחה ני saliny, Saline, ; kaluża ני
 „ארץ-פרי“.) solna, Salzlache

למלחה“.)

מלחמה (סמי מלחמת- רי מלחמות.
 סמי מלחמות-) ; ני wojna, Krieg ;

מלחמות-תנופה ; warka, Kampf

toryka, Rhetorik; krasomówstwo, wymowa, frazelogia, Phraselogie, Beredsamkeit, (לִתְפָאֶרֶת) bildreicher Stil dla krasomówstwa, (הַמְלִיצָה) des Redeschmuckes halber.

מְלִיצוֹת allegoryczny, allegorysch; obrazowo, przenośnie, bildlich, figürlich; retorski, szumny, napuszczysty, retorisch, achwülstig.

מְלִיקָה nadłamywanie, od-
szczypienie, Einknicken,
מְלִיקָה ממולי (העֲרָף) Abkneipen
העֲרָף) רי מלך.

מְלִיתָא רי מליא.

מְלָךְ (מַה־לֵךְ = מַה־בְּבֵךְ) obojętność, Gleichgültigkeit
(הַשְׁבֹּנוֹת שֶׁל מְלָךְ).

מְלָךְ panować, regieren (על-); objąć rządu, wstępować na tron, den Thron besteigen; stać; (מְלָךְ) na czele, leiten; rozważyć, zastanowić się, poradzić się, sich berathen; (וְיִמְלֹךְ לְבִי) ten, überlegen; wziąć pozwolenie, ; (הַמְלִיצָה) Erlaubnis holen; żałować, namyślić ;

מְלִינָה odparzenie włosów, (רי) Abbrührung der Haare
(מְלִינָה).

מְלִיָא (מְלִיתָא) (עוף או בהמה) pasztet, דקה, שנעלו ממולאים בבשר) nadziany mięsem, Pastette mit Fleischfüllung.

מְלִיָה (הַבִּיאָה) śledź, Hering
(מְלִיָה ופֶת עֲמוּנָה).

מְלִיָה (הַבִּשָּׂר) słony, solzig
(מְלִיָה) ר' מלוח.

מְלִיָה solenie, Einsalzung, (רי) Salzen.

מְלִילָה suchy, dojrzały kłos, (רי) trockene, reife Ähre
(וְקָטְמָתָה) מְלִירוֹת בְּיָדָה; (רי) orzucać noga-
mi, das Scharren mit den Füßen.

מְלִיָן (רי) pośredni-
czący, Vermittler; orędownik, Fürsprecher; protektor, Protęmacz; ; (מְלִיצָה) tektor
(בִּי) Dolmetsch, Übersetzer
מְלִיָן מוֹמַח; (רי) Rhe-
tor; stylist, Stylist;
frazeolog, Phrasendre-
scher.

מְלִיצָה alegorya, przypowia-
stka, Allegorie, Parabel; (רי) or-

słowo, wyrażenie, מללה וי
 (במללה) Wort, Ausspruch
 ממללים.)

rzucać nogami, mit מ"ע
 den Füßen scharren; bić
 pokłony, oddawać czołobi-
 tność, Kratzfüsse machen

rozcierać, ; (מולל בגליו) ;
 (המורר מריחות של
 הטים) zerreiben
 lekko zeszyć, leicht ;

(מורר עד
 שלא קושר) ;
 (איך
 מולדין את הקורה) ;
 nadłamanym, geknickt sein

zo- (בצ"ן יצא וימל) ;
 stać roztartym, zerrieben wer-
 (דבר הנמלל ונמתח) ;
 מלל) den

mówić, przemawiać, wypo-
 wiadać, wymawiać, reden, sa-
 być מורל ; gen, aussprechen
 odrzynanym, abgeschnitten
 werden ; zwiędnąć, verwelken

(רעב ימולד ויבש) ;
 rozsytać się, sich zerstreuen
 (ידרוף הציו כמו יתמולדו).

kij na woły, Ochsen- מלמד וי
 (במלמד הבקר) stecken

nauczyciel, Lehrer, מלמד וי
 (ולמלמדי לא הטיתי אגני).

się, sich besinnen, bereuen
 (כתב לנרש את אשתו ונמלך) ;
 obrac królem, zum המלך
 König wählen, als König ein-
 być obrany kró- המלך ;
 lem, zum König gewählt wer-
 (אשר המלך על מלכות
 בשדים).

מלך (רי מלכים, סמי מלכי) וי
 król, car, König; wódz, Anfüh-
 (גורת מלך) rer; Bóg, Gott
 królziem- * * * * * ;
 מלך בשר ודם * * * * * ;
 מלך ; ski, irdischer König
 מלכי המלכים * * * * *
 (Bóg), König aller Könige, Gott,
 מלפדת ;
 lasso, arkan, sieć, Netz, ;
 (ומלפדתו ערו נתיב).

מלכה (סמי מלכות, מלכת, רי
 מלכות) ;
 królowa, Königin ;
 (מלכת שבא) ;
 מלכת השמים ;
 bogini łuny, (חור אלילה)
 księżycyca, die Mondgöttin.

królestwo, (רי מלכיות) ;
 Königtum; król, König
 מלכיות ושטונים רוצים להתחבב
 בו).

מלכת רי מלכה.

kraniec, obwódka, Saum, מלך וי
 (הקורע מתוך המלך).

nić, verteidigen; użyć, zastosować, (zwrotu, wyrażenia poetycznego), (einen poetischen Ausdruck) anwenden, (את והמליץ על זה זה את דברי-הנביא⁰).

piwniczny, (שר מרחפי היין) קלצר Kellermeister
Kellermeister
; נושא את פת-בגס ויין-משתייהם⁰;
kelner, (משרת בבית-המטבח)
Kellner.

надłamać, einknicken; מרסק פ"י
("ומלק") odszczypać, abkneipen
את ראשו ממיס ערפו⁰; המלק
być nadłamanym, eingeknickt
werden; być odszczypanym,
("עד שלא") abgekneipt werden
גמלקה אסורה⁰.

zdobycz, łup, wzięty וי מלקוח
w niewolę, Gefangengenom-
menes, Beute ("מלקוח-הישבי
באדם ובבהמה⁰).

מלקוחים וי ("החד העליון והחתון)
podniebienie, Gaumen ("וילשוני
מדבק מלקוחי⁰).

מלקוט"י מלקט⁰.

późny deszcz, Spät-
regen ("ויורה ומלקוש⁰).

biczowanie, ("מלקות"י מלקות⁰),

urząd nauczycielski, מלמדות⁰ י
Lehramt.

bełkotanie, jąkanie וי מלמול⁰
się, Stammeln, Lallen;
("מלמול"י ר') szept, Lispeln
מלמולין⁰.

kruszki (ciasta), וי מלמולין⁰
Krümchen, Teigkügelchen
("בצק שפתחת הצפורן והמלמולין⁰).

mleć językiem, plap-
pern ("הלצנים שבאותו הדור
היו מלמולין בפייהם⁰);
jąkać się, lispeln, stammeln.

muślin, ("מין ארג דק)
Musselin, Nesselstuch
ומלמולה⁰.

מלעיר⁰ רי לעיר.

ost, Granne (וקו השבולת)
("המלען שבשבולת⁰).

śłodki ("מלפפון"י ר') מלפפונות⁰ וי
melon, Apfelmelone ("הקישות
והמלפפון⁰).

być przyjem-
nym, być miłym, schmack-
haft, angenehm sein
("מלפפון"י ר')
"być wy-
mownym, beredsam sein
("בשפה גמלצה⁰); המליין⁰ bro-

Kleiderschrank.

kieł, מְלַתְעָה (ר' סמי מְלַתְעוֹת) נ' (מְלַתְעוֹת) Schneidezahn

°siekacz, Hauzahn ; כְּפִירִים

מִס' ר' מְמִיץ נ' שם האות הייג באלפא ביחא העברית.

kłujący, kolący, ste- מְמַאִיר ת' chend
zarazli- (סֶלֶץ מְמַאִיר) ;
wy, ansteckend (צָרַעַת
מְמַאֲרֵת).

stodoła, spichlerz, נ' מְמַגִּירָה
Kornkammer.

miara, Mass- מִמְד (ר' מְמַדִּים) ז' stab
(מִי שֵׁם מְמַדִּיהָ).

pie- מְמוֹן* (ר' מְמוֹנוֹת) ז' (כסף)
Ma- niądz, Geld (אלילהכסף)
mona, Mammon.

procesy pie- דִּינֵי־מְמוֹנוֹת* ז' (ראה)
niężne, Geldprozesse
דִּין).

poległy, מְמוֹת (ר' סמי מְמוֹתֵי) ת' zabyty, getötet
(מְמוֹתֵי־הַלֵּל) ;
śmierć, Tod ז' (מְמוֹתֵי־תַחֲלָאִים
יְמָתוֹ).

מְמוֹתָהוּ* נ' (חיה גדולה שחיתה בתקופה
שלפני ההיסטוריה וממנה יצא הפיל)
mamut, Mammut.

mieszaniec, מְמִזְר (ר' מְמִזְרִים) ז' Mischling
(לא יבא מְמִזְר בְּקַחֲלָה־
cudzoziemiec, Fremd ; ז' ה')

Geisselung, Geisselhiebe

(מְלַקוֹת־אַרְבָּעִים* ; "עֶשְׂר
מְלַקוֹת").

kleszcze, szczypce, נ' מְלַקְחָה*
Zange, Kneipzange (וּבְשָׁנְמֵל
הַגְּחֵלֶת בְּמְלַקְחָה אֶחָת").

obcęgi, szczypce, ז' מְלַקְחִים וּז' ז'
Zange (וְהַגְּחֵלֶת וְהַמְּלַקְחִים).

מְלַקְט* ז' מְלַקְטָת* נ' (צבת ללקט בה
אח השערות ולחלוש אותן)
do włosów, gnyp, Haarzange,
Kneif (לְקַטֵּן בְּמְלַקְט").

מְלַרְע' ר' לְרַע'.

kłamca, Verleumder ; ז' מְלִשְׁיָן*
donosiciel, denuncyant, Ange-
ber, Denunziant (וְלְמִלְשִׁינִים
אֶל־תְּהִי תַקְוָה").

מְלִשְׁיוֹת* נ' מְלִשְׁיוֹת*
kłamstwo, Verleum-
dung ; denuncyacya, doniesie-
nie, Denuntiation, Angeberei.

מְלִתָּא* (ר' מְלִין, מְלִי*) נ' מְלִתָּא*
słowo ; rzecz, sprawa, Ding,
Sache (ר' מְלָה דְּבַר) ; מְלִתָּא
drobnostka, Kleinig-

sprawy מְלִי דְּעִלְמָא* keit
świeckie, weltliche Dinge ;
sprawy religijne, מְלִי דְּשְׁמַיָּא*
religiöse Dinge.

מְלַתְחָה נ' garderoba, Kleider-
zimmer ; szafa (na ubranie),

nie, Regierung
królestwo, ; ממלכת-צדקיהו
państwo, Staat, Königreich
("ממלכת-גוים").

króle- ממלכות (סמי ממלכות-)
stwo, Königtum, Königreich.

przeznaczony, zu etwas
ממנה ה' ;
("ממנים על הפלים")
urzę- ;
dnik, przełożony, Beamter,
Vorgesetzter.

aromatyczne (יין ממוג)
ממסך ז'
("לפאים לחקור
ממסך").

wynalazca, Erfinder
ממציא^ו

stojący w środku, in-
ממצע* ת'
("שהיה ממצע
ועומד באמצע האש")
pośre- ;
dni, mittelmässig.

troska, Kränkung, Kum-
ממר ו'
("וממר ליולדתו")
mer
krnąbrny, widerspenstig ת'
ממרא ("זקן ממרא").

gorycz, Bitterkeit
ממרדים ו'
("ישביעני ממרדים").

istota, das We-
ממש, ממש* תה"פ
rze- ;
("מעמו ולא ממש")
sen
czywistość, wesentliches
מש

ling
("וישב ממור באשדוד")
*bękart, niesłubny syn, Ba-
stard, unehelicher Sohn,
kazirodztwo, Blut-
ממורות* נ'
("ונמצאו בגיה פאים
לידי-ממורות")
bękarctwo, ;
("ממלא כל העולם פלו
ממורות").

żeński bękart, weib-
ממורת* נ'
licher Bastard
("ממור").

łtusty, je-
ממחה (רי ממחים)
ת'
("שמנים
ממחים").

chusteczka (מספתח-אף)
ממחה^ו
do nosa, Taschentuch

samo przez się,
ממילא* תה"פ
("ירושה ממילא
היא").

sprzedaż, Verkauf
ממפר ו'
("ממפר-בית")
("הרובקים ומקרי-כל ממפר").

ממפרת נ'
("לא
ממפרת-עבד")
("רי ממפר").

קמל* ו'
("אכן שבה עופנים את הותים)
kamień prasowy, Presse-
stein
("מביא ויתים ונותנן תחת
הקמל").

beczka soli, Salz-
ממלחה^ו
panowa- ממלכה (סמי ממלכת-)
נ'

pań- ; (װױל ממשלתו עמו״); keit
 (װױל ממשלתו עמו״); stwo, Staat, Reich
 panowanie, rządy, ; (װױל ממשלתו״)
 Regierung.

baśń, Fabeln נ״ר ממשלות״
 (װױל ממשלות-שועלים״) ר׳ ממש״.

posiadłość, Besitztum ז׳ ממשק
 zarząd, eko- ; (װױל ממשק-הרול״)
 nomia, Verwaltung, Ökonomie.

słodycze, Süßigkeit ׳׳ר ממתקים
 0cukier- ; (װױל ממתקים״) ten
 ki, Konfekten.

מן ז׳ (המוון, שלקטו בני ישראל במדבר)
 manna, Manna.

מן? מי? (מה, מי) wer? was?
 (װױל מן הוא״).

מן ז׳ (װױל מן הוא״) część, Teil
 ר׳ מן״.

ze, z, od, מי מי״ von, aus; po (upływie), nach
 (װױל מימים רבים״, ממשלש״)
 nie, nicht; aby nie, ; (װױל מימים״)
 ; (װױל מימים״) dass nicht
 jako, ; (װױל מימים״) als
 (װױל מימים״); (װױל מימים״) seit
 מן׳ odemnie, von mir מן׳
 .od od ciebie, von dir

ממש (װױל ממש״); אין בו ממש״
 to jest ladaco, nic niewart,
 er ist nichtig, nichtsnutzig.
 ממש״, ממש״, תה״ם
 rzeczywiście, wirklich

ממשות׳ ני re-
 istota, Wesenheit ; re-
 alność, rzeczywistość, Rea-
 lität, Wirklichkeit.

ממש׳ ז׳ pomazanie, Salbung
 (װױל ממש׳ הסוכה״).

ממשי׳, ממשי׳ ת׳
 rzeczywisty, istotny, wesentlich ; realny,
 rzeczowy, (בפילוסופיה) ; real
 dinglich.

ממש׳ ז׳ ponęta, Lockspeise
 ממש׳ ת׳ rozciągnięty, długo-
 trwały, ausgedehnt, in die
 Länge gezogen, dauernd
 rosły, hoch- ; (װױל ממש׳ה״)
 ; (װױל ממש׳ה״) gewachsen
 0rozciągliwy, lepki, dehnbar,
 klebrig.

ממש׳ ז׳ potęga, przemoc, Macht, ממש׳
 ; (װױל ממש׳ רב״) Gewalt
 naczelnik, głowa, Oberhaupt
 (װױל ממש׳ים רבית-אביהם״)
 ר׳ ממש׳לות״.

ממש׳ה (ר׳ סמ׳ ממש׳לות״) ני pa-
 nowanie, władza, Macht, Herr-
 schaft ; naczelnictwo, Obrig-

durch Abstimmung beschlies-
na- מנהג; (גמרו וגמרו*) sen
- (ולילות) znaacza, bestimmen
przygotować, עמל מנו לי*;
(וימן אליהם ריה) vorbereiten
być przełożo- (עם על) קדים*;
המנהג; nym, Vorgesetzter sein
(הממנה) doliczyc, hinzurechnen
być naznaczonym, być obranym,
עמו בחרקו*) התמנהג;
nazywanym, być obranym,
(פרהן) ernannt werden
המתמנהג*) (הסמך, קבל הואר
być upoważnio- (זקן) רבו* או
nym, autoryzowanym, auto-
(הקם שנתמנהג*) risiert werden

מנהג (רי מנים) * (שם של משבע
ומשקל) mina, Mine (ישלשטר-
מנים זהב*).

מנהג (סמי מנת) * גי porcy,
część, (מנה אחת אפים*);
Portion, Teil (מנה יפה*).

מנהג רי טנה מנים.

kierowanie końmi, Len- מנהג
- (והמנהג) kung der Pferde
zwycaj, oby- ; (מנהג יהוא*)
czaj, Gewohnheit; przyzwy-
czajenie, Brauch (המנהג מבטל
porządek, Ord- ; את ההלכה*)
nung (מנהגו של עולם*);
עולם* ; (מנהגו*)

skąd? z czego? wo- מנא * מ"ש
; (מנא לך הא?*) her? woraus?
skąd wiemy? מנא רין? *
woher wissen wir?

naczynie, Ge- (רי מני*) *
(יד-המחרשה) fäss (מבר מנא*);
(דגקיש מנא) czepiga, Pflugsterz
szata, odzież, Kleid (משלים*)
מנאות רי מנת.

pieśń, Lied; melodya, מנגינה גי
Melodie.

mechanizm, (רי מנגנות*) *
(מי יודע מנגנון) Maschinerie
שלף*).

podatek gruntowy, מנדה גי
(מנדה בלו נהלף*) Grundsteuer

wyklety, in den (מוחרם) תי
Bann getan, excomuniziert.

man- (שר ודיפלומט סיני) *
daryn, Mandarin.

liczyć, zählen; przegna- פי מנהג
- (ומנרת) czać, bestimmen
być liczo- המנהג; (הקרב*);
(ולא) nym, gezählt werden
uchodzić za (עם אה) *
(ואת) co, für etwas gelten
u- (המנהג וגמרו*)
chwałać przez głosowanie,

stilles Wasser.

liczony, gezählt, תי (בדבר
abonent, abonowany; (המנוי)
(אנו) Abonent, Pränumerant
גאבֿר אלא למנוי).

מנוי זי (סמיכה, נתינת תואר רבי או
„וקי“) autorzacya, Autoriesie-
rung (יום־מנוי־הקנים).

מנוול זי (מספחת־ראש)
głowe, Kopftuch.

מנוול תי (אשה־מנוולת); (תואר)
zły duch, djabeł, (לשון והיצר־הרע)
böser Geist, Teufel (אם פגע בקב)
מנוול זה).

מנון זי
władca, Herrscher;
pasożyt, darmozjad, żebrak,
Schnorrer, Schmarotzer; de-
likatna rączka, Zarthändchen.
מנום זי ucieczka, Flucht (ומנום)
נסו וראו ה־גנו); (עני ומעני)
nienie, Zuflucht (ומנוס).

מנוסה זי ucieczka, Flucht (וננסו)
מנוסת־תרב).

מנופה זי dźwignia, Hebel

מנור זי (עץ־האגני, שהופי־השתי כרוכים
עליו) nawój, Weberbaum
מנורה זי
świecznik, Leuchter;
pająk, świecznik, Kronleuch-

מנהיג זי naganiacz, Antreiber
wódcz, Führer; (רוכב ומנהיג)
(לעולם שאבד מנהיגו); מנהיג
władca świata, Welt-
erhalter.

מנהל זי
przewodnik, Führer;
zarządca, kierownik, Leiter,
Verwalter; dyrektor, Direk-
tor.

מנהרה זי (מין חריץ)
parów, wą-
wóz, Schlucht
grota, Grotte (בידי־ארם)

מנו? (מן הוא?) מי ש
kto on?
on za jeden? kto to? wer
ist er? we ist dieses?

מנוד זי wstrząsanie głową, Kopf-
(מנוד־ראש בלאפים);
מנוח (רי עם כנויים מנוח־יכי) זי
sta- cya, postój, Station
przystanek, Ruhe-
splo- (מנוח לבה רג־ה);
kój, Ruhe (אבקש לך מנוח).
מנוחה זי odpozynek, spokój,
Rast, Ruhe; przystanek, miej-
sce odpozyнку, Ruheplatz
(לָתור להם מנוחה).

איש־מנוחה זי spokojny czło-
wiek, ruhiger Mann.

מי־מנוחות זי spokojna woda,

liczenie, das Zählen נִמְנֶה׳ נִ
מְנִיּוֹת רִי מְנַת; מְנִיּוֹה׳.
מְנִים זֶר (פעמים) raz, mal (עֲשָׂרַת-
מְנִים׳).

מְנִים זֶר (מִין כְּלוּזֶר עִם מִנְעָנִים)
harmonijka, Harmonika (בְּמְנִים
וְעֵבֶב׳).

מְנִימוֹנִיקָה׳ נִ (תּוֹרַת-הוֹכֵרוֹן) mnemo-
nika, Mnemonik.

מְנִין׳ (= מְנִין, מְנִין) מִישׁ w jaki
sposób? skąd? wieso? wo-
her?

מְנִין׳ liczba, Zahl (לְמִנִּין שְׁבַטִי
יִשְׂרָאֵל׳); *rachuba czasu, era,
Ära, Zeitrechnung (מְנִין-
שְׁמֹרֹת׳); głosowanie, Abstim-
mung (בְּלִ דְּבַר שְׁבַמְנִין צְרִיף
מְנִין אַחַר לְהַתִּירוֹ׳); עֲשֵׂרַת הָאֲנָשִׁים
הַצְּרִיכִים לְחַסְלָה בְּצִבּוֹר; עֲמַד עַל
הַמְנִין׳ (הַעֲמִיד לְמִנִּין׳) stawiać
pod głosowanie, abstimmen
lassen.

מְנִינִי תִ liczebny, numerär (הַאֲהָד הַמְנִינִי׳).

מְנִיעָה, מְנִיעוֹת׳ נִ przeszkoda,
zagroda, Hemmnis, Hinder-
nis; wzbranianie, odmowa,
Entsagung, Verweigerung.

lampa, Lampe (עֲשֵׂשִׁית) ; ter
dowódca, (נִסִּיךְ, מַסְקָד) מְנִיר׳
Heerführer ; książę, Fürst
(מְנִירִיךְ בְּאַרְבֵּה׳).

מְנִירָה׳ נִ (בֵּית-מַקְלַם לְנוֹרִים) klasz-
tor, Kloster.

מְנִחָה (רִי מְנִחֹת׳) נִ, podarunek,
Geschenk ; danina, haracz,
Tribut (כְּנִישִׁים מְנִחָה וְעוֹבְדִים
אֶת שְׁלֹמֹה׳); (קִרְבֵּן-מִנְחָה) ofiara
dziękczynna, Dankopfer (רִי
מְנִחֹת׳); (חֶלְבֶּת-מִנְחָה) nieszpory,
Vespergebet.

מְנִחֹת׳ נִר שֶׁם מַסַּכַת הַלְמוּדִית,
הַעוֹמֶקת בְּרוּבָה בְּקִרְבֵּנוֹת שֶׁל קִטָּה.
מְנִי רִי מִן, מְנִים׳.

מְנִי רִי מִן,
מְנִי׳ (= מִן הִיא) מִישׁ kto ona?
מְנִי׳ (= מִן הִיא) מִישׁ kto to? wer ist sie?
wer ist es?

מְנִי׳ וְ los, Schicksal
od niego same- מְנִי וְכִיָּה תִהִים
go, von ihm selbst ; natych-
miast, bez przygotowania,
augenblicklich, aus dem Ste-
greif.

מְנִיָּה׳ נִ, akcja, Aktie ; rata, (רִי מְנִיָּה מְנַת׳) Rate

tig werden.

פלֶּאָצָּנְדֶּר מַעֲלֵה־מַסִּים * וְ, Steuerzahlender.

פּוֹבֹרְצָּנְדֶּר שֹׁר־מַסִּים וְ, Steuereinnehmer.

תְּרֵי־מַסְאָנָּה * (רִי מַסְאָנִי) וְ (נעל) drei-
wik, bucik, Schuh.

עֲרֵקֶתָּה דִּמְסָאָנָּה * וְ (רצוּעַת נעל) —
rzemień do trzewików, Schuh-
riemen.

מַסָּב (רִי סַבִּי מַסְבִּי) וְ, okreg,
Kreis (עַד שְׂדֵה־מֶלֶךְ בְּמַסְבּוֹ) ;
okolica, Umgegend
obwód, Umfang ; יְרוּשָׁלַיִם * (מַסָּב קָלַע) ;
*sofa, Sopha ; (בְּמַסָּב רָחַב אוֹ בְּמַסָּב קָצֵר) ;
רֹאשׁ מַסְבֵּי קְצָר * וְ, wódz otaczających
*mnie wrogów, das Haupt der
mich umringenden Feinde.

מַסְבָּאָה * וְ (בֵּית מַסָּחָה יִין וְשֵׁכָר) —
szynk, Schenke.

מַסְבֵּי־וְ, koło rozpędowe, Treib-
rad.

מַסְבָּה * וְ (וְהוּא) zwrot, Wendung
*sprawa, oko- ; מַסְבּוֹת מִתְהַפֵּף * ;
liczność, Angelegenheit, Um-
stand ; koło towarzyskie, Ge-
sellschaftskreis (רִי מַסְבָּה) *.

מַסְבָּה * וְ (מַסְבַּת כּוֹתֵי־יָם) —
pijatyka, Trinkgelage

porös (רִי נֶקֶב *).

מְנַקֵּה מְנַקִּית (רִי מְנַקִּיּוֹת) וְ, czasza
(וּמְנַקִּיּוֹתֵינוּ) ofiarna, Opferschale
אֲשֶׁר יִסֵּף בָּהֶן *.

מְנַקֵּת רִי מִנְקָתָהּ *
lewkonja, Lev- (פּוֹרַח) —
koje.

מְנַשֵּׁת * וְ, piła, Sägemühle

מִנְתָּה * וְ, mięta, Minze

מְנַתָּה (רִי מְנִיּוֹת מְנַאֲוֹת) וְ, porcyą,
(מְנִיּוֹת הַמִּשְׁרָרִים) część, Portion
לוֹ, udział ; וְהִשְׁעָרִים * ;
(מְנַתָּה כּוֹסֶם) ; Schicksal, Anteil
בְּמַנְתָּה * עַל־מְנַתָּה *
pod warunkiem, *mit der Bedingung
(וְאִם הִתְנָה עִמּוֹ בְּמַנְתָּה־בְּנִי) * ;
שֶׁלֹּא עַל מְנַתָּה
לְקַבֵּל פָּרֶם * —
geltlich.

מְנַתָּה * וְ (מִיִּן צַמַּח) —
mięta, Minze
(מְנַתָּה הַנֶּאֱנָדָה בְּפָנֵי־עֲצָמָה) *.

מְנַתָּרוֹ * וְ (פּוֹרַח) —
bratek, Stiefmüt-
terchen.

מָס * וְ (מוֹנֵעַ) —
wstrzymujący, ent-
(לְמַסּ מַרְעֵהוּ חֶסֶד) ziehend
רִי מָס *.

מָס (רִי מַסִּים) וְ, danina, Tribut ;
הִיָּה לְמָס * ; podatek, Steuer
סָאֵץ שֶׁעָלָה לְמָס *
stać się obowiązany do
płacenia haraczu, tributpflicht-

undament, Fundament ז' מִפְּד ז'
 („וממפד עד הטפחות“).

מִסְדָּר ז' ר' הַסְתָּדְרוּת.

przedsionek, Vorhalle ; ז' מִסְדָּרוֹן ז'
 („ויצא“) kolumnada, Säulengang
 sień, ko- ; אַהוּד הַמְסָדְרוֹנָה ז'
 rytarz, Vorhaus, Korridor.

stopić, zer- ז' מִסָּה ז'
 („ישלח דבר“) schmelzen
 pozwolić stajać, zer- ; ז' מִמָּס ז'
 („המסו את לב העם“)
 = fließen
 המסו ז'.

pokuszenie, pokusa, ז' מִסָּה ז'
 („למפת“) Prüfung, Versuchung
 נְקִיִּים יִלְעָגוּ ז'.

pokuszenie, pokusa, ז' מִסָּה ז'
 („מפת נדבת“) dar, Gabe ז'
 יָדָה ז'.

nieczy- ז' מִסֹּאֵב ז' ת' (מלוכלך, טמא)
 („בידים מסואבות“). sty, unrein
 skutek, wynik, ז' מִסֹּאֵב ז' ז' (תוצאה)
 („סבה“) wpływ, Wirkung, Folge
 ומסובב ז'.

מסוה ז' מִסוּהָ ז' ז' (וילון)
 על פניו מסוה ז' ; *nakrycie, Be-
 ; („המסוה שבמעדר“) deckung
 םmaska, Maske.

מסוי ז' מִסוּי ז' ז' (מסוי)
 של צמוקים ז' ר' משוי, משא.

stołownik, ז' מִסְבָּה ז' (ר' מִסְבִּין ז') ז'
 („בראש כל“) Tischgenosse
 oparty, ange- ז' מִסְבִּין ז' ; ז' תה"ם
 („בלגו מסבים“). lehn

dębczak, pałka, Knüttel ז' מִסְבָּה ז'
 („מקל או מסבה“).

monogram, Mono- ז' מִסְבָּה ז'
 gramm

mydlarstwo, mydlar- ז' מִסְבָּה ז'
 nia, Seifensiederei,
 me- ז' מִסְבָּה ז' ז' (בית הפלה למחמים)
 czet, Moschee.

przyswojony, zugeeig- ז' מִסְבָּה ז' ת'
 („בשם שהאשה מסגרת אחר
 przystosowany, ; ז' בַּעֲלָה ז')
 przysposobiony, angepasst ;
 sposobny, zdolny, geeignet,
 zed, Moschee.
 fähig.

więzienie, areszt, Ker- ז' מִסְבָּה ז'
 („להוציא ממסגר“) ker, Verhaftung
 płatnerz, ślusarz, ש"ק ; ז' מִסְבָּה ז'
 Waffenschmied, Schlosser
 kłódka, ; ז' מִסְבָּה ז' ז' (הקרח והמסגר)
 zamek, Schloss, Verschluss
 („ונעל המסגר בפניה“).

zamek, ז' מִסְבָּה ז' ז' (מסגרות)
 („ויהרג“) gród, Schloss, Burg
 obwódka, ra- ; ז' מִסְבָּה ז' ז' (מסגרותיהם)
 ma, Einfassung, Rahmen
 ז' ז' (מסגרתו סביב“).

pismo tajemne, גַּתְב־מַסְוִיָּין * זי
Geheimschrift.

żywica, מסְוִיָּכה * זי (מין שרף ריחני)
mastikowa, Mastix.

rabuś, Rüber (מציק) זי (מְסִיק *
(הגנול שָׁרַה מַחְבְּרו וְגַטְלוּה)
palacz, Ofenheizer ; (מְסִיקִין *)
(ר' נֶסֶק * גֶּשֶׁק).

zrywanie oliwek, Oliven-
pflücken (קָצִיר, בְּצִיר, מְסִיק * ;
זְרִימָאק שְׁלֵשׁ מְסִיקוֹת *).

oddanie w posiadanie, זי (מְסִירָה *
Übergabe (בְּהֶמָה נָסָה נְקִירָה
בְּמִסְרָה *).

niebezpieczeń- זי (מְסִירַת־נַפְשׁ *
stwo życia, Lebensgefahr ;
ofiarowanie się, poświęcenie
się, Hingebung, Selbstauf-
opferung.

doniesienie, Verleum- זי (מְסִירוֹת *
dung ; denuncyacya, oszczer-
stwo, Denuntiation.

podburzy- זי (מְסִית * (ר' מְסִיתִים *)
ciel, podżegacz, Aufhetzer
misyonarz, ; (מְסִית וּמְדִיח *)
Missionar.

מְסִי * מְסִי * מְסִי * מְסִי * מְסִי *
nalać, eingiessen (מְסִי *)
przymieszać, domie- ; (יָנָה *)

plot, krzewy, זי (מְסִיָּכה * מְסִיָּכה *
Hecke (מְסִיָּכָה * מְסִיָּכָה *)
מְסִיָּכָה *).

denuncyant, זי (מְסִירוֹת *)
donosiciel, Angeber, Denun-
ziant (ר' מְלִשִּׁין *).

מְסִירוֹהִי, מְסִירוֹת * ר' מְסִירוֹהִי, מְסִירוֹת *.
מְסִירוֹת * זי (בית-מרחץ) (מְסִירוֹת *)
haus (מְסִירוֹת * מְסִירוֹת *)
מְסִירוֹת *).

מְסִירוֹ * זי (רפוי על-ידי מעוך-האברים) ma-
saż, Massage.

מְסִירוֹסִים * זי (מרפא על-ידי מעוך-האברים)
masażysta, Masseur.

z kolei, po kolei, der מְסִירוֹת *
Reihe nach.

rączka (drewniana), זי (מְסִירוֹת *)
Griff.

מְסִירוֹת * זי (מְסִירוֹת *)
handel, Handel (מְסִירוֹת *)
הַרְבֵּלִים *).

bazar, torhowla, זי (מְסִירוֹת *)
Warenhandlung.

tajemnica, Geheim- זי (מְסִירוֹת *)
nis (מְסִירוֹת * שְׁלֵשׁ מְסִירוֹת *)
mysteryum, Mysterium (וְלֹא *)
mistyka, ; (מְסִירוֹת * שְׁלֵהֶם *)
Mystik.

mistyka, Mysti- זי (מְסִירוֹת *)
ker.

oszczędny, sparsam מִסְכָּן תי
 •niebezpie- ; (הַמְסָכָן תְּרוּמָה)
 cznie chory, gefährlich krank;
 •niebezpieczny, ryzykowny,
 gefährlich, gewagt.

potrzebujący, biedny, מִסְכָּן וי
 (וְחֻקְמַת-הַמְסָכָן) dürrtig, arm
 בְּוִיחָה).

zubożyć, arm machen מִסְכָּן סיי
 ; (שִׁמְמַסְכָּנוֹת אֵת בְּעִלְיָהֶן)
 ; (הַתְּמַסְכָּן) zubożać, arm wer-
 (כָּל הָעוֹסֵק den, verarmen
 בְּבָנָיו מִתְּמַסְכָּן).

nedza, ubóstwo, Düri- מִסְכָּנוֹת יי
 (לֹא בְּמַסְכָּנוֹת) tigkeit, Armut
 תֹּאכַל בָּהּ לְחֵם).

spizarnia, maga- מִסְכָּנוֹת ייר
 (עֵרִי) zyn, Vorratskammer
 מִסְכָּנוֹת).

grzebień מִסְכָּת (רי מסכות) יי
 (תֹּאדָרִי) tkacki, Weberkamm
 (מִסְכָּת הַפְּוֹסָה) רי מסכות
 (מִסְכָּתֵי יוֹרֵי) traktat, Traktat ;
 (יִשְׁשִׁים מִסְכָּתֵי שֵׁל הַלְכוֹת).

kolej, droga, Bahn, Weg מִסְלָה יי
 (נִכְרַב בְּמַסְלָתוֹ יִלְכִין) ;
 ; (מְסוּרוֹת לְבֵית ה')
 גֵּלְעָנֵר Geländer
 רי מְעָרָה.

(וְשִׁקּוֹ) szac, beimischen
 בְּבָבִי מְסַכְתִּי).
 zaprawa, domieszka, ו' מְסָךְ ו'
 (וְיִין) Würzung, Beimischung
 חֶמֶר מְלֵא מְסָךְ).

kurtyna, zasłona, firanka, ו' מְסָךְ ו'
 ; (מְסָךְ לְפֶתַח הָאֵהֳלִי) Vorhang
 - (וְיִגַּל אֵת מְסָךְ-
 יְהוּדָה).

pokrywa, Decke ; bal- מְסָכָה יי
 dachin, Baldachin, Thronhim-
 (כָּל אֲבִין יִקְרָה מְסַכְתָּהּ).

מְסָכָה יי kapa, Bettdecke (וְהַמְסָכָה
 צָרָה כְּהַתְּנִיחִים) ;
 (וְהַמְסָכָה) ska, Hülle, Maske
 odlew ; ; (כָּל הַגּוֹיִם)
 obraz ; (צִלְמֵי מַסְכּוֹת) Guss
 ; (אֶסְלֵל וּמַסְכָּה) lany, Gussbild
 (וְלִנְסָה) uchwała, Beschluss
 מַסְכָּה וְלֹא רוּחִי) ; רי מְסַכְתִּי.

bal maskowy, ו' חַג-הַמְסַכּוֹת יי
 maskarada, Maskenball.

lany cielec, das ו' עֵגֶל-מַסְכָּה יי
 gegossene Kalb.

powszechnie ważny, ת' מְסָכָם יי
 allgemeingültig ; konwencyo-
 •מְסָכָם נאלny, konventionell
 wedle umowy, zgody, nach
 Übereinkommen.

wüchse.
nabijany gwoździami, מִסְמָר ה' (סִנְדֵּר) mit Nägeln beschlagen
הַמְסָמָר (").

sito, cedzidło, Sieb, מִסְנֵגֶת נ' (מִסְנֵגֶת שֶׁל חֲרָדֵר) Seiher

roztopić się, דָּמַם פִּיעַ (מסם) rozplynać się, zerschmel-
zen, zerfliessen (הָרִים כָּדָגְג) strwożyć się, (עם לב) zaghaf-
t werden; rozpuścić się, rozpadać się, sich auf-
lösen (וַיִּמְסוּ אֶסְרֵי מַעַל יְדֵיו) ; stać się niepotrzebnym, un-
brauchbar werden (וְכֵן נִמְכָּה וְנָמַס) ; המס (את לבב) nastraszyc, przestraszyć, ein-
schüchtern (אֶחָיְנוּ הַמָּסוּ אֶת-לִבָּנוּ) ".

zgnilizna, pleśń, Moder מָסַס ו' (וְהָיָה כְּמָסַס גֹּסֶס) .

מָסַס ו' (kiszka, Darm) (בְּשֵׁבִיר) שָׂאִין הַמָּסַס טוֹחֵן; ר' הַמָּסַס.

מָסַע, מָסַע (ר' סמ' מָסַע, מָסַעוֹת) podróż, Reise; pochód, ו' (וּלְמָסַע אֶת הַמַּחְנוֹח) ; przesunięcie, Hinüberschie-
bung (אָבֵן שֶׁלֹּמָה מָסַע) ; (חֲגִיט מָסַע) proca, Schleuder (וְשִׁירָה) ; (מוֹס לַחֲמוֹךְ בּוֹ גַפִּים)

מִסְלַת הַבְּרִנְלֵי נ' kolej żelazna, Eisenbahn.

מִסְלַת הַפּוֹסִים נ' tramwaj kon-ny, Tramway, Pferdebahn.
מִסְלֹר ו' utorowana droga, ge-ebneter Weg (וְהָיָה שָׁם מִסְלֹר וְדָרָךְ) .

מִסְמָה (אָבֵן) מִסְמָא נ' płyta kamienna, Steinplatte.

מִסְמָס פ' " zmiękczyć, besänftigen ; uspokoić, erweichen (מִמְסָמִין גַּפְשָׁה שֶׁל חֵיָה) ; rozgnieść, zerdrücken (מִי שֶׁפָּנִיו מוֹסְמָסִין) ; הַתְּמָסָם zgnieć, zgnuszyć, faulig werden (נִתְמָסָם הַבָּשָׂר) ראה מוֹמוֹ.

מִסְמָסָה נ' (הַתְּרַכּוֹת הַמוֹחַ וְרַקְבּוֹנוֹ) rozmięczenie, gnicie, Erweichung, Faulen (ר' הַמְּרָכָה) .

מִסְמָר, מִסְמָר (ר' מִסְמָרִים) — רות, מִסְמָרִים, — רות, מִסְמָרוֹת ו' (וַיִּחַקְקוּהוּ) gwóźdź, Nagel ; כְּמִסְמָרִים, וְכִמְסָרוֹת נְטוּעִים ; קָבַע מִסְמָרוֹת בְּ—* czego trzymać, an etwas festhalten.

מִסְמָרוֹת ז' (מִיֵּי־יְבֻלוֹת בְּנוֹפוֹ שֶׁל אָדָם) narosł podobna do gwóźdźa, nagelförmige Aus-

wątpiący, zweifelnd; מְסַפֵּק' ה' (שְׁבַח) wątpliwy, zweifelhaft
מְסַפֵּק' (מְסַפֵּק' אָנִי) ; מְסַפֵּקִי (מְסַפֵּק' אָנִי)
מְסַפֵּקִי wąpie, ich bezweifle
wątpimy, wir (מְסַפֵּקִים אָנוּ) bezweifeln.

liczba, Zahl; מְסַפֵּר (מִמְּסַפֵּר) ו' ו'
-opowiadanie, Erzählung (ספור)
licze- (מְסַפֵּר-הַחֲלוּם) ;⁰ (בדקדוק) ;
bnik, Zahlwort (שֵׁם דְּמְסַפֵּר) ;
אין מְסַפֵּר, zahllos
ימים מְסַפֵּר, שְׁנוֹת-מְסַפֵּר
dni, lat, einige Tage, Jahre
מתי מְסַפֵּר, אֲנִישֵׁי מְסַפֵּר
ludzi, einige Leute.

licze- מְסַפֵּר יְסוּדִים ו' (בדקדוק) ו'
-bnik główny, Kardinalzahl.

liczebnik מְסַפֵּר סְדוּרִים ו' (בדקדוק) ו'
-porządkowy, Ordinalzahl.

nożyczki, noży- מְסַפְרִים* ווג' (ז') ו'
ce, Schere.

מְסַפְרֵת ו' (מִן צַבַּח שְׁמוּרָטִים בַּה אַת
-szczytce do wło- השערות)
sów, Zwickmesser (בְּסַפִּין)
ובמְסַפְרֵת) .

zrywać (oliwki), (Oli- מְסַפֵּץ פ"י ו'
ven) abpflücken (וַיִּזְרֹק)
מְסַפִּין) .

rezultat, koniec, Re- מְסַקְנָא ו' ו'
sultat, Ausgang; wniosek,

tyczka, Stützpflock (גִּבּוֹן וְזו)
עוֹלָה עַל כָּף מָסַע וּמָסַע) .

poręcz, Geländer; est- מְסַעַד ו'
(מסעדהכסא)⁰ ; rada, Estrade
poręcz (krzesła), (Stuhl-)
Lehne.

kredens, bufet, Büf- מְסַעְדָּה ו' ו'
fet.

placz, na- מְסַפֵּד (מִמְּסַפֵּד) ו' ו'
rzekanie, lament, żal, Weh-
klage, Jammer (מְסַפֵּד-
opłakiwanie zmar- תְּמָרְוִים) ;
łego, das Beweinen des To-
ten (בְּמְסַפֵּד עַל הַיְחִיד) ; ר'
הַסֵּפֵד) .

pasza, pokarm, Futter ו' מְסַפּוּא ו'
(תָּבֵן וּמְסַפּוּא לְגַמְלִים) .

strop, parch, מְסַפְחַת ו'
Grind, Schorf (פְּשֵׁתָהּ הַמְסַפְחַת
בְּעוֹר) ; ר' מְסַפְחוֹת.

מְסַפְחוֹת נִיר (מִן כְּסוּי-הָרֹאשׁ שֶׁל
נְבִיאוֹת-הַשְּׁקֵרָה, שֶׁנִּמְצְאוּ בּוֹ קְמִיעוֹת)
opaska głowy, zawój, Kopf-
binde (דְּמְסַפְחוֹת עַל רֹאשׁ כָּף
קוּמָה) .

wątpliwość, wąpli- מְסַפֵּק* ו' ו'
we, Zweifelhaftes, Zweifel
(שֶׁהַכְּנִיסָה עֲצֵמָה לְמְסַפֵּק הַזֶּה
הַמְרָבָה) .

מסרה, מסרות ר' מסרה.

ogrodzenie, Umzä-
nung; tradycya, Überlieferung
(ר' מסרת).

stryj, Onkel (דוד)

grzebień, (ר' מסקות)
; (מסרק של ראש) Kamm
zgrzebło, Striegel
czesadło, dzierz-
של ברזל; (מסרק של פשתן)
; goń, Hechel
siatko- (כסוי מנוקב של צלוחית)
wane nakrycie, siebartiger
; (מסרק של צרצור)
; Deckel
kielich (ההלך העליון של הרטון)
; granatowego jabłka, Kelch
des Granatapfels.

rynka, patelnia, Tiegel, (ר' מסרת)
; Bratpfanne
; naleśnik, Pfann-
kuchen.

związek, zo- (מאסרת)
; (במסרת הגרית)
; bindung

tradycya, (ר' מסרות)
; podanie, Überlieferung, Tra-
dition (דבר זה מסרת בדינו)
; מאבותינו ר' מסרה.

masoreczycy, בעלי המסרת זר
; Masso reten.

Folgerung (גא לירי מסקנא).
dać powód, veranlas-
sen (למסר מעל) oddać,
; przekazać, überliefern, über-
geben (ומסרה ליהושע)
; wydać, ausliefern
donosić, ; (נפש אחת מישראל)
denuncyować, angeben, de-
; (מוסרה למלכות)
nunzieren uzalać się na co,
; (מסור דין על)
kogo, anklagen, sich be-
donieść, ; (מסר מודעה)
schwören oznajmić, okazywać, anzei-
gen, vorzeigen
; (מסר נפש על)
narazić się na niebezpieczeń-
stwo, sich der Gefahr aus-
setzen (המסר)
; werden
być (ומסרו מאלפי ישראל)
; oddanym, übergeben werden.
(אין נמסרין בידיכם).

przestroga, nagana, na-
uczka, napomnienie, War-
nung, Zurechtweisung
(ובמסרה)
; (ר' מוסר, תיבחה).

מסר ו (במסר הנה)
; (שהוא נוסר בעין) ר' משור.

מסרנול ת' kreskowany, liniowa-
ny, schraffiert, liniert.

gęsty tłum, dichte ; ("מִים")
 Volksmenge ("פֶּסַח מְעִיָּין").
 gąszcz, zarośle, מְעֵבִית *
 Dickicht ("שָׁהוּ דוֹלְקִים אַחַר
 הַמְעֵבִיזֹת").
 przeciąg, przechód, מְעַבֵּר *
 Durchzug; przejście, prze-
 prawa, Übergang ("מְעַבֵּר-
 יָבֵק").
 מְעַבֵּר * ("שֶׁלֶש-קֶלְשׁוֹן. שֶׁהוּ מְעַבִּירִים
 בּוֹ אֶת הַחֶבֶן מִן הַתְּבוּאָה")
 trójzębne widły, dreizackige Gabel.
 מְעַבְרָה ("רִי מְעַבְרוֹת, מְעַבְרוֹת) *
 przeprawa, bród, prom, Fäh-
 re, Furt ("בְּדֶרֶךְ הַיַּרְדֵּן עַל-
 הַמְעַבְרוֹת").
 מְעַבְרָת * ("רִי מְעַבְרָת, פְּרֹמ, פְּרֹמ) *
 מְעַבְרָה).
 brzemienna, מְעַבְרָת * ("רִי מְעַבְרָת *
 ("אִשָּׁה מְעַבְרָת").
 rok przestępny, מְעַבְרָת * ("שָׁנָה
 מְעַבְרָת * ("שָׁנָה מְעַבְרָת *
 Schaltjahr.
 zwitek, wałek, walec, מְעַגְלָה *
 ("הַיָּדָה מְעַגְלָה")
 Rolle, Walze
 * ("בְּמַעַגְלָה")
 walek, Rollholz.
 מְעַגְלָה ("רִי מְעַגְלָה, לֹא-
 ("וְגַחְנִי")
 ka, droga, Pfad, Weg
 ("מַחְנֵה-צִבְאוֹ") ; ("בְּמַעַגְלָה-צֶדֶק") ;

schronisko, Zufluchts-ort
 ("וְלִמְקוֹמָהּ וְלִמְקוֹמָהּ") ; רֵאָה
 מְסֻתְרוּיָן *
 misteryum, tajemni-
 ca, Mysterium, Geheimnis
 ("מְסֻתְרוּיָן זֶה אֲנִי מְגַלֶּה לְךָ") ; רֵ
 מְסֻתְרוּיָן *
 מְסֻתְמָא * ("מִן הַסְּתָמָה")
 wedle, z pozoru, pra-
 wdopodobnie, dem Anscheine
 nach, wahrscheinlich.
 skrytka, kryjówka, ukry-
 cie, Schlupfwinkel, Versteck
 tajemnica, Ge-heimnis
 ("גְּלִיתִי אֶת מְסֻתְרוּיָן").
 ("גְּלִיתִי אֶת מְסֻתְרוּיָן").
 Mysterium, krag, motowidło, *
 Haspel.
 מע רִי מְעִים *
 akcyja, działanie, czyn, מְעַבֵּד *
 ("לְכֹן יָפִיר")
 Handlung, Tat
 מְעַבְדֵיהֶם *
 laboratorium, Labo-
 ratorium.
 gęstość, grubość, głę-
 bina, głąb, Dicke, Tiefe
 ("בְּמַעַבְדֵיהֶם").
 gęsty, zgęszczony, מְעַבֵּד *
 ("לֹא מְעַבֵּד")
 dicht, verdichtet
 gęste naczynie, ; ("וְלֹא מְדַק")
 ("הַמְעַבֵּד שֶׁל")
 dichtes Gefäß

Kuchen (אם יש לי מעוג);
krąg, Kreis
מעוג; mimika, Mimik

twierdza, מעוז, מעוז (רי מעוזים) וי
o-; Festung
מעוזי (מעוזי מעוזים);
pieka, obrona, podpora, Hort
(מעוז-ראשי).

zmniejszenie, Vermin- מעויט וי
derung מעויט אהר מעויט)
; mniejszość, Minderheit
minimum, במעויט; ומעויט*)
najmniej, im Minimum
מעויט*)
wyłącznie, ausschliessend, ex-
clusiv.

biedny, mały, arm, ge- מעויט ת'
ring (נסירות ומעויט-תורה).
מעוף תי (מי שנחמכו אשכיו)
zdużonemi jądrami, mit zer-
drückten Hoden.

mieszkanie, מעונה וי מעון וי
Wohnung (מעון-ביתך); na-
dzór, opieka, Obhut, Beach-
tung (אשר צייתי מעון); מעונה
אלהי-קדם; בית-המקדש; הרקיע
החמישי.

zazdrosny, מעון תי (= צר-עין),
nieżyczliwy, mißgünstig.

ciemność, Finsternis מעוף וי
(מעוף-צוקה);
wzlot, lot, מעוף;
Schwung.

biwak, (שהשתרע בשורה עגולה)
obóz, Biwak, Lager
ישן במעגל).

chwiać się, wanken מעד פ"ע
מעדו קרסילי); המעיד za-
chwiać, wanken lassen
(ומתניהם תמיד המעד); מועדת
= מועדת.

łakocie, Leckerbissen מעדנים ויר
(האכלים למעדנים); *szypet,
guz, węzeł, Knoten מעדניקשור
(מעדנים שקלה); רי
מעדנות.

wiązka, pasmo, Ge- מעדנות ויר
binde (התקשר מעדנות פומה);
we więzach, związany, הה"פ
in Banden, gebunden
אליו אגג מעדנות).

motyka, Jäthacke מעדר וי
(ההרים אשר במעדר יעדרון).

ziarnko, (רי מעות; מעים) וי מעה
piasku, Sandkorn (ויהי בחול)
ורעיה וצאצאי מעיה במעותיו);
* (גרעין) pestka, jądno, ziarno
Kern (מעיי אבטיח לורעה);
(מטבע קטנה) obol, Obulus
(יש מעות); מעה קספה דינר) רי מעות.

מעה רי מעים.

ciasto, placek, (baba), מעוג וי

; ring, wenig
mało, nieco, wenig, et-
ה"פ
; (ה'שקני נא מעט מים") was
; (ואנשים מעט עמי") ; מעט-מעט
nie-
מעט powoli, allmählich
; (ש'רוד פ'מעט") co, ein wenig
; (פ'מעט) ledwie że, prawie, fast
שעברתי מהם"; ; (פ'מעט רגע").
okrycie, Einhüllung ו' מעטה
(מעטה תהלה").
magazyn dla oliwek, ו' מעטין
Olivenbehälter (מעטין ש'ר
זיתים").
zarzutka, Überwurf ו' מעטפה
(המחלצות והמעטפות") ;
(בספר)
powłoka, okrycie, Schmutz-
oprawa, (בסכת) blatt, Hülle
koperta, Kuvert, Umschlag.
; (מע"ר מפלה") ruina, Ruine ו'
מע"ר מעים.
potykanie się, utyka- ו' מעידה
nie, Straucheln.
מע"ר ו' (בגר עליון של הכהנים. המלכים
ובנות המלך) opończa, Talar
(ו'רוד מקרב'ל פ'מע"ר-ביין") ;
kaftanik, gor- ; (מע"ל-האפור") ;
(ת'ל'ב'שנה) set, Ärmelleibchen
; בנות-המלך הפתולות מע"רלים") ;
"kurtka, surdut, Rock.
sprzeniewierzenie, Ver- ו' מע"רה

nagość, Blöße (ר' מעוררים)
(למען הפיש מעוריהם).
מעות* נ"ר (מעות*) pieniądze, Geld
פ'רים") ר' מעה.
מעות ר' מעה.
krokiew, Dachspar- ו' מע"ובה
ren, Überbau des Gebäks
(ת'קרה ומע"ובה").
מעון (ר' מעונים) ו' twierdza,
Festung (ר' מעון).
מעט (נ' מעטה) ת' zaostrzony,
(מעטה ל'טבח") geschärft.
מעט פ'ע być mało, niewystar-
czająco, nedostatecznie, we-
nig, ungenügend sein
(ו'ל'פ'י) מעט-השנים"; ; (וא"ז ימעט הפית
מהיות מ'שה") ;
u- ; (ובטלו השוחנות פ' מעטו")
szczuplać, zmniejszać, ver-
ringern, verkleinern
ומעטי את עצמך") ; (המעט
המ'רבה) zmniejszać, vermindern
ומהמעט") ; (התמעט
szuć się, uszczuplać się, ver-
ringert, verkleinert werden
na- (נתמעט כספו") ; מעט'
ostrzyć, zuspitzen.
מעט ת' być mało, niewystar-

(.ונחנותו מעיקרה) einstecken
 przyciszyć ; מעף=מעף ; בארץ ;
 głoś, die Stimme dämpfen
 מעף ; (מעף הקורא קולו) ;
 być ściszanym, gedrückt
 (מעכו שדיהן) ; התמעף ;
 być rozgniecionym, מעף=
 rozmiżdżonym, zerdrückt,
 (שנתמעף) zerquetscht werden
 בו זקן אחר).

gnębiciel, Bedrucker וי מעכזן
 przypalony, ange- מעפף
 brannt ; ⁰strawiony, verdaut ;
 strawny, verdaulich (מתעבל)
 zdradzać, oszuki- מעל (ב) ס"ע
 (מעל) wać, verraten, betrügen
 ; (נתמעל מעל באישה) ;
 przenie- (מעל בכסף הקרשים)
 wierzyć, ukraść, unterschla-
 (ר' מעילה) . gen
 zdrada, oszustwo, Ver- מעל וי
 cu- ; (מעל בה) rat, Betrug
 (ראה) dzoloztwo, Ehebruch
 (מעל) .

z góry, von מעל תה"ס
 (מעל) (בשמים ממעל) ; (עם ל-)
 ponad, wyżej, oberhalb, höher
 (ממעל לעצים) ; ר' מעלה .
 wzniesienie, Emporhe- מעל וי
 (במעל ידיהם) bung

untreueung, Unterschlagung
 wiarolo- ; (מערה בקדשים) ;
 (מעילה) mność, Treulosigkeit
 על-דבר-ערוה) ; שם של מסכת
 תלמודית, העוסקת בעניני מעילה
 בקדשים .

מעים (פני-מעים) וזני (ני) wne-
 (במעיל) trzności, Eingeweide
 הדג ; (במעיל-אמי) ;
 (מעיל) jąderek, Kerngehäuse
 אבטיח) ר' מעה ; דמו מעי
 zlitowałem się, ich erbarmte
 mich .

בól brzucha, וי הו"ל-מעים—
 Leibschmerzen ; biegunka
 Durchfall .

źródło, וי מעין (ר' מעינים, -גות)
 (מעיני-מים) ; מעינות-
 תהום) ;
 (מעני בך) ;
 Gedanke, Augenmerk
 części rodne, Ge- ;
 (וּבְכֵשׁ הַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא מְעִינוּ) ; (מעין גורם) .

kolka, Kolik ני (כאב בטן) מעונה
 מעיסה ני (קמה ששפכו עליו מים
 papka z mąki, Mehl- (מים)
 brei .

cisnąć, ścisnąć, zgnieść, מעף ס"
 (ראה) drücken, zerquetschen
 wtykać, wbijać, hin- ; (מעוף)

מעלה (מעלה שבבתים" ; מעלים
שבמשפחה"*) .

najprzedniejszy, naj- ת' מעליא
(ר) lepszy, vorzüglichst, best
מעלה"*) .

wyborność, wy- ת' מעליותא
śmienitość, dobroć, Vorzüg-
lichkeit, Güte.

postępowanie, czyn, מעלרר ו'
(הרע) Handlung, Tat
מעלרר"*) .

złoczyńca, zbro- רע מעללים ו'
dniarz, Übeltäter, Missetäter.

stan, מעמד (ר' מעמדות) ו'
stanie, położenie, Zustand,
; (ומעמד-משרתיו) Stehen
urząd, stanowisko, Amt, Posten
postój, ; (וממעמדך יהרסך) ;
; (והמשוררים בגי-אסף
על מעמדם) ;
; (אנשי-מעמד) ;
okoliczność, Angelegenheit,
Zustand (ר' גם מעמדות) .

w obecności, in מעמד תה"ם -
Anwesenheit.

postój, Standort ו' מעמד (מבעתי
ביון מצויה ואין מעמד) .

wznoszenie się, wschód, מעלה ו'
(במעלה) Steigung, Aufgang
העיר" ; (במעלה רחומה) .

מעלה-עשין ו' מין צמה שהיה
משמש במקדש להעלות אה עשין-
הקטורת למעלה.

wymarsz, wyjście, Aus- ג' מעלה ו'
(המעלה) zug, das Hinaufsteigen
odstona, osnowa, ; (מבבל)
wy- ; ("שיר המעלות") Aufzug
wyższenie, balkon, taras, Hö-
(הבונה בשמים) he, Söller
schodek, stopień, ; (מעלותיו)
; (וישש מעלות לכפא) ;
godność, dostojenstwo, Wür-
(כתור האדם המעלה) ;
za- ; de
leta, pierwszeństwo, Vorzug
Bóg, niebo, ; (מעלה יתרה)
(בית-דין של מעלה) ;
Gott, Himmel
; "און של מעלה" .

wyżej, w górę, מעלה תה"ם מעלה
höher, aufwärts (משכמו)
ומעלה) ; (מהיום) dalej, weiter
ההוא ומעלה) ; (למעלה) ;
nadzwyczaj- ; (למעלה) ;
höher
; nie, ausserordentlich
ponad głowę, über den ראש
Kopf hinaus.

najprzedniejszy, naj- ת' מעליא
lepszy, vorzüglichst, best

dróžny, Staubmantel
 והמעפרת" (כסוי, שהספרים מכסים
 בה את הספרים) prześciera-
 dło balwierskie, Barbiertuch
 (מעפרת של ספרים);
 senatorski, Senatorenmantel
 (לזקן שהיתה לו מעפרת").

מעצבה, נ' smutek, bieda, troska,
 Trübsal, Kummer (למעצבה
 תשפביון).

מעצד, ו' siekiera, topór, Beil,
 (מעשה ידי חרש במעצד);
 Axt (שהחרש) dzwignia, Hobel
 מוציא במעצד).

מעצור, מעצור, ו' hamulec, prze-
 szkoda, Einhalt, Hindernis
 (אין לה' מעצור להושיע; אין
 מעצור לרוחו').

מעקב, ת' sześcienny, kubieczny,
 kubikartig, kubisch.

מעקה, ו' poręcz, Geländer (מעקה
 לגג);
 0posadzka, balkon, Balkon, Estrich.

מעקשים, ו' krzywizna, Krüm-
 mungen (ומעקשים למישור).

מער, ו' nagość, bladość, Blösse
 (והראיתי גוים מערה);
 dystans, Entfernung, Ab-
 stand (במער איש).

מעמד, חה"ע stojąc, stehend (אצל
 מעמד).

מעמדות, ז' זר לקוטים ממרא ומדרש,
 שוהנים לאמור אחרי תפלת-הבקר.

מעמיד, ו' podieszwa, Sohle
 (מעמידין של עין);
 Untersatz (בקולב אחר
 מעמידיו).

מעמיק, ת' ukrywający się, sich
 verbergend (המעמיקים מה);
 pogłębiający się, sich vertie-
 fend; głębokomyślący, tief-
 sinnig.

מעמסה, נ' ciężar, Last
 מעמק (ר' מעמקים), ו' głębina, głąb
 * (מעמקיים), Tiefe

מען, ר' למען; ר' מענה.

מענה, ו' odpowiedź, Antwort
 (מענה רך); שימת לב אל הבקשה;
 (ומה) wyrażenie, Ausdruck
 מענה לשון).

מענה, מענית, נ' brózda, Furche
 (בבחי מענה צמד שדה);
 האריכו למעניהם).

מענין, ת' ciekawy, zajmujący,
 interessant.

מעפרת, (ר' מעפראות, מעפריזות)
 (אדרת, שמתכסים בה כדי להנצל מעפר
 ואבק של דרכים) po-

opska, ätyopische Mücke
 („אימת מפגיע על הארץ“).
 natarczywie, ko- במפגיע תהם—
 „(ר) פנע) niecznie, zudringlich
 spotkanie, zderzenie, מפגיע וי
 Anstoß.
 serweta, Serviette מפה* וי
 obrus, „(מקנה ידיו במפה“);
 „(פורס מפה ומקדש“);
 bandera, chorągiew, Kriegs-
 „(ראובן ומפה) fahne, Banner
 nakrycie „(של ספר תורה) ש'לו“;
 rodątu, Mäntelchen der
 „(אז היה כרוך) Gesetzesrolle
 „mapa geograficzna, ; במפה“;
 „(מפת העולם“). Landkarte
 מפניה רי מפנה.
 harmonika, Harmo- מפוחית* וי
 nika.
 zapadnięcie się, ru- מפולת* וי
 ; ina, Einsturz (ר) מפולת)
 rzut, Wurf מפולת-יד*
 wydmuch „(מפחה נפש) וי
 (duszy), Aushauchung (der
 ; „(ותקותם מפח נפש“)
 Seele) rozczarowanie, Enttäuschung.
 kuźnia, Schmiede בית-מפחה* וי
 „(בית-מפחה מצייד ומכיר“).
 miech, Blasebalg מפחה וי

dobieństwo, Art, Ähnlichkeit
 plód, owoc, ; „(מעשה-רשות“);
 ; „(בכח מעשה וות“);
 Frucht
 *wypadek, zdarzenie, Ereig-
 „(מעשה שהיה“); nis
 praktyka ; „(התלמוד קודם למעשה“);
 Praxis
 opowiadanie, Er- „(מעשיות“)
 *zdarzyło się ; מעשה ב-
 ; zählung
 מעשים ; się raz, einst geschah
 zdarzenie, wypadki בקל יום*
 codzienne, sltägliche Ereig-
 nisse.
 kosmogonia, מעשה-בראשית* וי
 Kosmogonie.
 teogonia, The- מעשה-מרכבה* וי
 ogonie.
 praktyczny, praktisch מעשי* וי
 anegdota, Geschichte, מעשייה* וי
 „(ר) מעשור). Anekdote
 komin, „(ארובה-העשן) וי
 Schornstein.
 grabież, Raub מעשקה וי
 „(מזאם) ;
 „(ר) מעשקות“).
 מעשור (סמ' מעשור ; רי מעשורות) וי
 dziesięcina, Zehent.
 przepisywacz, Kopist, מעתיק וי
 „(ר) עתקי, העתיקי) Abschreiber
 tłumacz, Übersetzer „(מחרג) וי
 mucha ety- מפגיע* וי (מין יהוש)

Partei.

ruina, Trümmer- מַפְּרָה, מַפְּרָה נִי (שָׁמָּה לְמַפְּרָה; "מַעֲיָה" מַפְּרָה); "מַפְּרָה" ;
 •kłęska, porażka, ; (מַפְּרָה) "מַפְּלָתָן שָׁר"
 Niederlage
 רָשָׁעִים"; רִי מַפְּרָת.

schronisko, przytułek, מַפְּלֵט וִי
 Zufluchtsort.

mokry, wilgotny, מַפְּלֵט תִי
 "מַפְּלֵט מִזֶּמֶן" (מַפְּלֵט מִזֶּמֶן)
 feucht
 הַגִּים הַמַּפְּלֵטִין).

regulator, Regulator מַפְּלֵט וִי
 szkarada, Scheusal מַפְּרָצָה נִי
 ; (עֲשֵׂתָהּ מַפְּרָצָה לֹא־שָׂרָה);

straszyciel, Vogelscheuche.
 rozpostarcie, Ausbreitung מַפְּלֵט
 (מַפְּלֵט־שִׁי-עֵב).

od- (פתוח מכל עברים) מַפְּלֵט תִי
 (מַפְּלֵט מַפְּלֵט מַפְּלֵט) kryty, otwarty, offen
 przejściowy, ; (מַפְּלֵט לְחַבְרוֹ);
 durchgangsartig.

upadek, Sturz, Fall מַפְּרָת נִי
 trup, padlina, Aas; (מַפְּרָתָהּ);
 ruina, Trüm- (מַפְּרָת הָאֲדָמָה);
 merhaufen (רִי מַפְּרָה); (הענפים)
 הזנפים מעל העצים על ידי הרוח)
 złom drzewa (wskutek wia-
 tr), Windbruch.

nie zajęty, wolny, un- מַפְּגָה תִי

kuźnia, Schmiede מַפְּכָה וִי
 מַפְּטִיר וִי (משניה על תחלמירים)
 pe- del, Pedell; dozorca szkol-
 ny, Schulaufseher
 מסיים קריאת
 התורה בפרק אחד מנביאים.

dębina, maczuga, Keule מַפְּיִן וִי
 (מַפְּיִן וְהָרֵב) רִי מַפְּיִן.

מַפְּיָק (רִי) וִי מַדְנִישׁ אוֹת הַ
 בַּדְּרוֹק (הַ).

serweta, Serviette מַפְּיָה וִי
 מַפְּלֵט (מַפְּלֵט רִי סַמִּי מַפְּלֵט) וִי
 ; (מַפְּלֵט־פֶּרֶ) odpadek, Abfall
 część zwisająca, Herab-
 (מַפְּלֵט־בְּשָׂר) hängendes

najznakomitszy, vor- מַפְּלָא וִי
 (מַפְּלָא שְׁבִיבִית) züglichster
 niepojęta rzecz, Unbe- דִין וִי;
 (מַפְּלָא מַפְּלָא מַפְּלָא אֵל
 תְּדַרְשׁ).

מַפְּלָא (רִי סַמִּי מַפְּלָאוֹת) וִי
 (מַפְּלָאוֹת) dziwo, Wundertat
 תַּמִּים דִּעִים).

odznaczający się, מַפְּלָנִי תִי
 znakomity, hervorragend
 (מַפְּלָנִי בְּהַבְמָה);
 0przesadzo- ;
 ny, übertrieben.

klasa, oddział, Klasse, מַפְּלָגָה נִי
 (מַפְּלָגָה לְבִית-
 0stan, partya, Stand, ; אֲבוֹת)

rühmt, bekannt.
 powszechnie znane, Allbekanntes.
 zatoka, Meerbusen, Bucht
 krzyczycza, kręgi, kark, Genick.
 żagiel, Segel ; rozpostarcie, Ausbreitung ; żeglarz, Seefahrer ; słabizna, miękkość, Weiche ; tyłek, zadek, Gesäß.
 klucz, Schlüssel ; otwór, Öffnung ; rytownik, Graveur ; próg, Schwelle.
 ciemiężca, gnębiciel, drücker.
 znajdować, finden ; wystarczać, być dostatecznym, genügen ; znajdować się, sich finden ; wystarczać, ausreichen ; podawać, hinreichen ; przekazać, überliefern ;

; (מקום מפנה) besetzt, frei ; wydelikacony, wypieszczony, verhätschelt, verzärtelt.
 dłóto, Meissel ; dzieło, czyn, Werk, Tat ; zdruzgotanie, Zerschmetterung ; *rogózka ; (מפצה) mata, Matte ; buława, Streithammer ; dziadek do tłuczenia orzechów, Nussknacker.
 (מפקד) liczenie, Zählung ; zarządzenie, Verordnungs ; (מפקד) dnung móreczka, Kämmerlein ; (מפקד) badanie naoczne, oględziny, Besichtigung.
 odparty, zbity, widery ; legł.
 kamień (אבני בית-הכר) do wyciskania, Presstein.
 znakomity, znany, be-

säuerter Kuchen; starcie, wal-
ka, Handgemenge.

radowanie się, Ju- מצוהלה נ
beln; rżenie, Wiehern.

połów, Fang מצוד ו
twierdza, Festung; מצודה נ
schronienie, Zufluchtsort;
sieć, Netz; zdobycz, Beute.

מצודה ר מצודה.

rozkaz, Befehl; zapo- מצוה נ
wiedź, przykazanie, Gebot;
dobry u- (רבר טוב, מעשה טוב)
czynek, eine gute Tat; obo-
*מצות-עשה; wiążek, Pflicht
*מצות-לא-תעשה; nakaz, Gebot
zakaz, Verbot.

zwyczajny, gewöhn- מצוי"ת
lich; znajdujący się, befind-
lich.

wycisnięcie, Auspres- מצוי"ו
sung; skończenie, Vollen-
dung.

głębina, głąb, מצולה מצולה נ
Tiefe.

pośrednictwo, Vermit- מצווע"ו
telung; kompromis, Kompro-
mis.

opławy, Schwimmholz מצוה"ו

⁰wynaleźć, erfinden.

miejsce stania, Stand- מצב ו
ort; garnizon, załoga, Be-
satzung; położenie, stan, Zu-
stand, Lage.

armia oblężnicza, Bela- מצב ו
gerungsarmee.

pobór woj- מצבא"ו (קריאה לצבא)
ska, Werbung.

załoga, Be- מצבה נ' (נרוד חיל)
satzung.

statua, pomnik, Sta- מצבה נ
tue, Denkmal.

pędzel, Pinsel מצבוע"ו

pień, Stamm מצבת ר מצבה נ

zamek, Burg; twierdza, מצד ו
Festung, Befestigung.

wieża oblężnicza, Bela- מצד ו
gerungsturm; sieć, Netz; łup,
zdobycz, Beute.

מצדה ר מצודה.

wyciskać, ausdrücken; מצה פ

המצה; wyssać, aussaugen

być wyciśniętym, ausge-

; מצה"=מצה; drückt werden

być wyssanym, aus-התמצה*

gesaugt werden; kończyć

się, zu Ende sein.

niekiszony chleb, unge- מצה נ

Glückskind.
 harap, harapnik, Hetz- מצל־פה נ' peitsche.
 cymbały, Zimbel- מצל־תים ז'ר becken.
 wyssać, aussaugen; מצמיץ פ'ע mrużyć oczyma, mit den Augen blinzeln.
 turban, Turban; czap- מצנפת נ' ka, Mütze.
 łożo, pościel, Lager מצע ז' przepoławiać, haibiren פ' מצע' ז' znaleźć się w środku, התמצע' in der Mitte stehen.
 krok, Schritt מצעד ז' מצערתה ר' אָעיר.
 drobnostka, Kleinigkeit מצער ז' wieża dozornicza, מצפה ז' Turmwarte.
 obserwatorium, מצפה-בוכבים ז' Observatorium.
 skarb ukryty, verbor- מצפין ז' gener Schatz; ⁰sumienie, Gc- wissen.
 ssać, saugen פ' מצין מצר ז' ucisk, nędza, Drang- ז' sal, Not; cieśnina, Engpass ;
 : (בתאור הארץ: ⁰ ; miedza, Rain
 cieśni. לשון ים המאחדת שני ימים)
 na morską, Meerenge.

uciśnienie, Bedrängnis; מצוק ז'
 uciśnio- מצוק איש ; nędza, Not
 ny, Bedrängter.
 pasmo górskie, Gebirgs- מצוק ז' zweig.
 מצוקה ר' מצוק.
 uciśnienie, Bedrängnis; מצור ז'
 oblężenie, Belagerung; wał
 oblężniczy, Belagerungswall ;
 obwarowanie, Bestigung;
 Egipt, Ägypten.
 מצורה ר' מצור.
 walka na pięście, Faust- מצות נ' kampf (ר' מצה).
 czoło, Stirn ז' מצח
 nagolenica, Beinschie- מצחה נ' ne ; ⁰daszek, Mützenschirm.
 odkrycie, znalezienie, מצואה נ' Fund.
 rzeczywistość, Wirk- מצואות נ' lichkeit.
 średnia, mittelste נ' מציעא ת'
 wysysanie, Aus- מציצה נ' saugen.
 miejsce krzyżowania מצל־בה נ' się, Kreuzpunkt.
 dzwonek, Glöckchen מצלה נ'
 szczęśliwiec, מצלת מצרותה ז'

ter ; *kapiel oczyszczalna,
Reinigungsbad.

rzeźnia, Schlachthaus מְקוֹלֵיין ו'
miejsce, Stelle, Ort ; מְקוֹם ו'
Wszechobecny (Bóg), Allge-
genwärtiger (Gott).

zamiast, anstatt ; בְּמְקוֹם תה"ם
מְקוֹל מְקוֹם תה"ם ; gdzie... wo...
jednak, a przecież, dennoch.

obuch, Axthelm מְקוֹרָה ו'
źródło, Quelle מְקוֹר ו'
źródłosłów, Wortstamm (בְּדְקוֹק)
dziób, Schnabel מְקוֹרָה ו'
kurek przy (חֶלֶק אַחַד בְּרוּבָה)
strzelbie, Hahn der Flinte.

budzik, Wecker מְקוֹשֵׁשׁ ו'
branie, das Nehmen ; מְקָחָה ו'
prze- מְקָחָה שְׁחָד ; *kupno, Kauf
kupstwo, korupcyja, Beste-
chung.

handel, Handel מְקָחָה וּמְמָרָה ו'
cena, Preis מְקָחָה ו'
towar, Ware מְקָחָה ו'
miejsce do palenia, Räu-
cherungsstätte. מְקָרָה ו'

ołtarz do kadzenia, Räu-
cheraltar. מְקָרָה ו'

ustawić miedzę, einen מצר
Rain machen ; *odgraniczyć,
abgrenzen. מצר ו'

sąsiedni, Grenznach- מצרין ו'
bar. מצרין ו'

trędowaty, Aussätziger מצרע ו'
tygiel do topienia, מצרפה ו'
Schmelztiegel. מצרפה ו'

zgnilizna, Fäulnis מְקָה ו'
pióro u klucza, Schlüs- מְקָב ו'
selbart. מְקָב ו'

równoległy, paralell מְקָבִיל ו'
kabalista, Kabalist מְקָבִיל ו'
młot, Hammer ; przer- מְקָבֵת ו'
wa, przełom, Durchbruch.

świder, Bohrer מְקָדֵם ו'
przedwczesny, vor- מְקָדֵם ו'
zeitig. מְקָדֵם ו'

świątynia, świę- מְקָדֵשׁ ו'
tość, Heiligtum, Heiliges ;
świątynia, heiliger Tempel
(בֵּית הַמְּקָדֵשׁ).

chór śpiewacki, Sän- מְקָחָה ו'
gerchor. מְקָחָה ו'

punkt zborny, Versamm- מְקוֹה ו'
lungsort; schronisko, Zuflucht;
nadzieja, Hoffnung.

wodozbiór, Wasserbehäl- מְקוֹה ו'

- brief.
- מקס'מיון (השעור היותר גדול) וי
najwięcej, maximum, Maxi-
mum.
- wróżba, czary, Zaube- וי
rei.
- wykrzywiony, krumm- תי
gebogen.
- łącznik, Ver- (קו מאחד -)
bindungsstrich.
- מקפה* וי
papka, kasza, Brei
- מקצה* וי
rzecz oddzielona, Ab-
gesondertes.
- מקצוע' וי
krawędź, brzeg, Kan-
te; ką, Winkel; oddział,
kierunek, gałąź, Branche,
Zweig.
- מקצועה וי
dźwignia, Hobel
- מקצועה וי
krawędź, kraj, Kante
- מקצרה* וי
żniwiarka, Mähma-
schine.
- מקצת וי
koniec, Ende; część,
Teil; odrobinę, nieco, ein Bis-
chen.
- מקק (מקק) המק פ"ע
tajać, zerfliessen; roz-
המק; gnić, verfaulen
המק; puszczać, auflösen
התמקק-המק.

- מקטרן* וי
zarzutka, Umwurf; 0kamizelka, Weste.
- מקטרן וי
kadzielnica, Räucher-
pfanne; 0fajka, Pfeife.
- מקיו* וי
puszczający krew, Ader-
lasser.
- מקל וי
laska, pręt, Stock, Rute;
laska, pałka, Stab.
- מקלה* וי
spalenie, Verbrennung
- מקלט וי
asyl, schronisko, Asyl,
Zufluchtsort.
- מקלע* וי
artylerzysta, Artillerie-
soldat.
- מקלעה* וי (קוצה שער)
kosa, war- kocz, Zopf, Flechte
kanon, Kanone (גדול)
רובה
- מקלעת וי
splot, Flechtwerk;
wstążka, Band.
- מקלה* וי
skorupa, łupa, Schale,
Hülse.
- מקנה וי
kupno, Kauf; bydło,
Vieh; zarobek, dobytek, Er-
werb.
- מקנה וי
hodowcy bydła, —
Viehzüchter.
- מקנה וי
rzecz kupiona, Gekauf-
tes; cena kupna, Kaufpreis.
- מקנה וי
list kupna, Kauf-

hartowanie, Härtung; מְקָשָׁה נִי
pole z ogórkami, Gurkenfeld.

stwardniałość, zatward- מְקָשָׁה זִי
nienie, hart, Verhärtung.

fryzura, Frisur מְעֵשָׂה מְקָשָׁה זִי
młotek, kijanka, מְקִשְׁקֶשֶׁת נִי
klepadło, Klöppel.

kropla, Tropfen; מַר זִי *pan,
Herr.

gorzki, bitter; przygnębio- מַר תִּי
ny, betrübt.

myrra, מוֹר מוֹר זִי (מִין בִּשְׁם)
Myrrhe.

wzbić się מַרְאֵה מֵעַ (מֵרָא)
(w górę), wylecieć, sich em-
porschwingen.

łopata, Schaufel מְרָאָה זִי
widzenie, das Sehen; מְרָאָה זִי
oblicze, postać, Angesicht,
Gestalt; zjawisko, Erschei-
nung.

zjawisko, Erscheinung; מְרָאָה זִי
widzenie, Vision; zwierciadło,
Spiegel (רִי רֵאָא).

wól, מְרָאָה נִי (וּפֶק בּוֹלֵט בְּצוּאֵר הַעוֹף)
wole, Kropf.

widok, Anblick; מְרָאֵת-עֵינַיִן זִי
pozór, Anschein.

węzłowie, Kopfseite מְרָאֵשׁוֹת נִיר

szwab kuchenny, מְקָק זִי
Schabe.

czytanie, Lesen; מְקָרָא זִי
zwoływanie, Zusammenru-
fen; miejsce zgromadzenia,
Versammlungsplatz; * (כְּחַבֵּי)
Pismo Święte, die Hei- (הַקְדָּשׁ)
lige Schrift; wiersz biblijny,
Bibelvers.

בְּנֵי-מְקָרָא זִי * (בְּנֵי כַת הַקְרָאִים,
שְׂמַאמֵינִים אֲךְ בַּתּוֹרָה שֶׁבְכַתֵּב)
Ka-raici, Karäer.

teleskop, Teleskop מְקָרְבָתָהּ זִי
grępla, Wollkamm מְקָרְבָהּ זִי
przypadek, Zufall; los, מְקָרָה זִי
Schicksal.

sufit, powała, Zimmer- מְקָרָה זִי
decke.

chłodek, chłód, Kühle מְקָרָה זִי
mi-מְקָרוֹסְקוֹפֵי זִי (כְּלֵי וּבֹכִית מִנִּדְרָת)
kroskop, Mikroskop.

przypadkowy, zufällig מְקָרִי זִי
oryginalny, originell מְקָרִי זִי
oryginalność, Origi- מְקָרִיוֹתָהּ זִי
nalität.

przypadkowość, Zu- מְקָרִיוֹתָהּ זִי
fälligkeit.

rogaty, mit grossen מְקָרִין זִי
Hörnern.

pokój, Ruhe מְרַגֵּעַ וְ
 szpieg, Spion מְרַגֵּל וְ
 podnóże, miejsce u nóg, Fussteite (des Liegenden).
 perła, Perle; margaretka, złoczeń (מִין פֶּרָה)⁰
 pospolity, Gänseblümchen.
 (ר) proca, Schleuder מְרַגְמָה וְ
 קָשָׁע).
 uspokojenie, Beruhigung מְרַגְעָה וְ
 oburzać się, sich empören (בְּ-)
 oburzać (ko-הִמְרִיד; empören
 go), empören.
 bunt, Aufruhr; odpadnie-
 cie, Abfall. מְרִיד וְ
 fujarka, Rohrweide; bąk, Rohrdommel.
 łopata, Brotschaufel מְרִידָה וְ
 krnąbrność, niesfor-
 ność, Widerspenstigkeit; kar-
 ność, hodowanie, chów, Zucht.
 ster, Steuerruder מְרִידָה וְ
 מְרִידָה וְ רִי מִלְּמַד.
 siodło, Sattel מְרִידָה וְ
 być niesfornym, (גם עם בֵּי-)
 krnąbrnym, widerspenstig
 sprzeciwiać się, הִמְרָה; sein
 widerstreben.

kupa, Haufen; rząd, מְרַבְּנֵי וְ
 warstwa, Schichte.
 podkładka, podściółka, מְרַבֵּד וְ
 Unterlage; dywan, Teppich.
 drapowanie, układanie מְרַבֵּד וְ
 (fałdów), Drapierung.
 mnogość, mnóstwo, מְרַבָּה וְ
 Vielheit; nieco za wiele, viel
 zuviel.
 wielka ilość, mnóstwo, מְרַבָּה וְ
 Menge, Vielheit; pomnożenie,
 Vermehrung.
 wielki, liczny, gross, מְרַבָּה וְ
 viel, zahlreich.
 więcej, mehr מְרַבָּה וְ
 mnóstwo, Menge; pro- מְרַבֵּית וְ
 cent, Zins; większość, Mehr-
 heit; wyrostek, latorośl,
 Zweig, Schössling
 mieszalnik (kosior), מְרַבֵּן וְ
 Rührstock.
 czworobok, Viereck; מְרַבְּעֵי וְ
 kwadrat, Quadrat.
 czworoboczny, vier- מְרַבְּעֵי וְ
 eckig.
 מְרַבְּעֵים וְ רִי פְעִלִים בְּעַלֵי אַרְבַּע אוֹתוֹת.
 obóz, legowisko, La- מְרַבֵּץ וְ
 gerplatz.
 karmnik, Maststall מְרַבֵּק וְ

Kran.

מְרוֹחַ ; krzyk, Geschrei
 מְרוֹחַ ; wyszynk, Schenkstube
 מָרַח ; trzeć, reiben
 מָרַח ; być roztartym, zerrieben wer-
 ; nacierać, einreiben
 מָרַח ; den
 מָרַח ; zmiękczyć, erweichen ; prze-
 מָרַח ; wiać, duchwehen
 מָרַח.

מְרֻחָב ; obszerne miejsce, wei-
 מְרֻחָב ; ter Raum ; wygoda, Bequem-
 מְרֻחָב ; lichkeit.

מְרֻחָץ ; łożnia, łaźienka, Bade-
 מְרֻחָץ ; stube.

מְרֻחָק ; dal, die Ferne ; odstęp,
 מְרֻחָק ; odległość, Abstand.

מְרֻחָשׁוֹת ; kociół do kipienia ;
 מְרֻחָשׁוֹת ; woda, Siedekessel ; patelnia,
 מְרֻחָשׁוֹת ; Bratpfanne.

מָרַט ; skubać, rupfen ;
 מָרַט ; ostrzyć, schärfen ; polerować,
 מָרַט ; wyłysieć, ly-
 מָרַט ; sieć, kahl werden
 מָרַט ; zostać naostrzo-
 מָרַט ; nym, geschärft sein
 מָרַט ; spoliczkować, ohrfei-
 מָרַט ; gen.

מְרֻבָּא ; krynna, Rinne ;
 מְרֻבָּא ; kran,

מְרָה ; zmartwienie,
 מְרָה ; krzywda, Kränkung

מְרָה ; troska, gorycz, Kummer ;
 מְרָה ; *żółć, Galle ; gniew, Zorn ;

מְרָה ; gniewać się, zürnen
 מְרָה ; gorzko, bitter

מְרָה ; melancholia, Me-
 מְרָה ; lancholie.

מְרוּד ; oburzony, rozgoryczo-
 מְרוּד ; ny, empört, gekränkt.

מְרוּהָ ; szalwia, Salbei
 מְרוּהָ ; roztarty, zerrieben

מְרוֹם ; wysokość, Höhe ; niebo,
 מְרוֹם ; ary-
 מְרוֹם ; stokracya, Aristokratie.

מְרוֹן ; owca, Schaf ;
 מְרוֹן ; egzercyr-
 מְרוֹן ; ka, ćwiczenie, Übung.

מְרוֹץ ; bieg, bieganie, das Laufen

מְרוּצָה ; bieganie, das
 מְרוּצָה ; Laufen ; przyciśnięcie, Be-
 מְרוּצָה ; drückung.

מְרוּצָה ; nacierania, Einreibun-
 מְרוּצָה ; gen.

מְרוֹרָה ; chrzan, (מין עשב מר)
 מְרוֹרָה ; Meerrettig.

מְרוֹתָ ; władza, Herrschaft
 מְרוֹתָ ; krynna, Rinne ; kran,

siodełko (u skrzypiec), מְרָבָב ו'
 Geigensteg.

rydwan, Wagen; sio- מְרָבָב ו'
 dło, Sattel.

złożony, skom- מְרָבָב, מְרָבָב ת'
 plikowany, zusammengesetzt,
 kompliziert.

wóz, kolaska, karetka, מְרָבָבָה נ'
 (חכמת האלות); Kutsche, Wagen
 (ר' מַעֲשֵׂה מְרָבָבָה).

centrum, Mittelpunkt מְרָבֵן ו'
 מְרָבֵל ר' אֶמְרָבֵל.

rynek, Handelsplatz מְרָבֵלָת נ'

koń drewniany (za- מְרָבֵרָה ו'
 bawka), Holzpferd (Spielzeug);
 instrument muzyczny, Spiel-
 instrument; szczudło, drążek,
 Stelze.

fałszywość, Falschheit; מְרָמָה נ'
 oszustwo, pozór, omamienie,
 Trug.

zwodniczy, oszukań- מְרָמָה ת'
 czy, trügerisch.

bobak, świ- מְרָמִיטָה נ' (מִין חֵיה)
 stak, Murmeltier.

zdeptanie, das Zertre- מְרָמָה ו'
 en; przedmiot zdeptania, Ge-
 genstand des Zertretens.

Widerspenstigkeit; rozgory-
 czenie, zawziętość, Erbitter-
 rung.

bydło tuczne, Mastvieh מְרִיא ו'

kłótnia, spór, Zank מְרִיבָה נ'

powstanie, Aufstand מְרִידָה נ'

מְרִידֵין ו' (עגול הצהרים. המעלה

południk, Meridian הוֹתֵר גְבוּהָה)

nacieranie, Einreibung מְרִיחָה נ'

szczypanie, skubanie, נְרִיטָה נ'
 das Rupfen.

policzkowanie, מְרִישַׁת-לָחִי נ'
 das Ohrfeigen.

solanka, Salzlake מְרִיסָה ו'

draż żelazny, Brech- מְרִיצָה נ'
 eisen.

polerowanie, das Po- מְרִיקָה נ'
 lieren.

utrapienie, bieda, מְרִירוֹת נ'
 Trübsal; gorycz, Bitterkeit.

gorzki, bitter מְרִירֵי ת'

belka, Balken מְרִישָׁה ו'

zmięknąć, (מֵרָךְ) הִתְמַרְךָ פ"ע
 weich werden.

tchórzostwo, Feigheit; מְרָךְ ו'
 miękkość, Weichlichkeit.

מְרָכָא נ' אחר מטעמי-התורה (מרכא
 בשולה).

lekarstwo, Hei- מְרַפֵּא מְרַפֵּה וְ
 לֵאמֹן lung ; ratunek, Rettung
 nieuleczalnie, unheilbar מְרַפֵּא
 terasa, weranda, Ter- מְרַפָּטָת וְ
 rasse, Veranda.

łokieć, Ellenbogen וְ מְרַפֵּק
 zawichrzenie, zamąca- מְרַפֵּשׁ וְ
 nie, Trübung.

stać się silnym, הִמְרִיץ פִּיעַ
 do- הִמְרִיץ ; mächtig werden
 dawać serca, otuchy, zagrze-
 wać, pobudzać, bewegen.

מָרְצִין וְ (הַחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לַחֹדֶשׁ
 marzec, הַנוֹצְרִים בְּעֶרְךָ אֲדָר)
 März.

energia, Energie וְ מְרִיץ

przyjemny, miły, ange- מְרַצֵּה ת'
 zado- ; (מְרַצֵּה קָעִים) neh
 wolony, zufrieden.

pręgowaty, paskowa- מְרַצֵּעַ ת'
 ny, gestreift.

szydło, Ahle וְ מְרַצֵּעַ

tarcica, dyl, Diele ; מְרַצֵּפֶת נ'
 bruk, plaster, Pflaster.

polerować, polieren; מְרַחַץ פִּיעַ
 = מְרַחַץ myć, szorować, scheuern
 być czyszczonym, מְרַחַץ ; מְרַחַץ
 mytym, gescheuert werden.

szemrać, mruzczyć, מְרַמֵּר פִּיעַ
 rozgniewać, התְּמַרְמֵר ; murmeln
 się, rozszrożyć się, zürnen.

marmur, Marmor וְ מְרַמְרָא

מְרִין וְ Heir (ר') władca, pan,
 (מְרִי).

מְרַנֵּיִם זִיר (יהודים או מוירים בספר
 ופורמטוגל, שהיו אנוסים לקבל את
 הדת השלטת, ונשארו נאמנים לדתם
 במתה) Marani, Marranen

mieszać, mischen ; מְרִסֵּ פִּיעַ
 wydusić, wycisnąć, auspres-
 sen.

מְרִסָּה רִי מְרִסָּה.

złość, Bosheit וְ מְרַע

przyjaciel, druh, Freund וְ מְרַע
 łotr, złoczyńca, Böse- מְרַע וְ
 wicht ; •bolesć, choroba,
 Krankheit.

niebezpiecznie, תִּי שְׂכִיב־מְרַע
 obłożnie chory, gefährlich
 krank.

pastwisko, Weide וְ מְרַעָה

otwartość, szczerłość, מְרַעוּת וְ
 Offenherzigkeit ; uprzejmość,
 Freundlichkeit.

paszenie, das Weiden ; מְרַעִית וְ
 stado, trzoda, Herde.

weichgekochtes Ei.

piła, Sägemühle **מְרִישִׁתָּה** נִי

rysownik, Zeichner **מְרִישִׁים** וְי

niedbały, opieszły, תִּי **מְרִישָׁר** תִּי
nachlässig.

szkic, plan, Skizze, **מְרִשָּׁם** וְי
Entwurf.

bezbożna, Gottlose ; **מְרִשַׁעַת** נִי
⁰złościca, Furie.

pani, Frau, Herrin **מְרַתִּי** נִי

piwnica, Keller **מְרַתְקָה** וְי

noszenie, das Tra- **מִשָּׂא** (—) וְי
gen ; ciężar, Last ; wykład,
Vortrag ; śpiew, Gesang ;
⁰masa, Masse.

tęsknota, Seh- **מִשָּׂא-נַפְשׁ** וְי
sucht ; dążenie, usiłowanie,
Bestrebung ; ⁰ideał, Ideal.

handel, Handel ; **מִשָּׂא-וּמְתָן** וְי
układ, Unterhandlung.

pożyczka, Darlehen **מִשָּׂא** וְי

dawanie pierwszeństwa, **מִשָּׂא** וְי
מִשָּׂא-פְּנִים ; Bevorzugung
stronniczość, Parteilichkeit,

studnia, Brunnen **מִשָּׂאב** וְי

pompa, Pompe **מִשָּׂאבֶּת** נִי

konewka, Kanne **מִשָּׂאבָה** נִי

kłęb dymu, **מִשָּׂאדָה** (—) וְי

rosół, zupa, Suppe **מְרִק** וְי

marka, (תו הפוסמה) **מְרִקָא** נִי ת'

mark, (מין מטבע אשכנזי), Marke
Mark.

przyprawa, korzenie, **מְרִקָה** וְי

Gewürz ; ⁰konserwa, Einge-
machtes.

polewka, Brü- **מְרִקָה**, **מְרִקָה** נִי

he ; mikstura, Salbengemisch,

apteka, Apotheke **בֵּית-מְרִקָה** וְי

מְרִקִיּוֹ וְי (כנוי כבוד מיוחד לאצילי

markiz, Marquis **צִרְפַּת וּסְפֵרֵד**)

מָרָד (ל-) פִּיעַ bit-

być gorzkim, ter sein ; być zasmuconym,

być przygnębionym, betrübt

מָרָד sein ; płakać, weinen

robić gorzkim, bitter machen ;

za- **הָמָר** ; rozjątrzyć, erbittern

smucić, zmartwić, betrüben ;

gorzko płakać, bitterlich wei-

nen ; **הַתְּמָרְמָר** רִי **מְרַמֵּר**.

מְרָרָה נִי **זוֹלֵץ**, Galle (רִי **מְרָרָה**).

מְרָרָה נִי **גֹרְיֵץ**, Bit-

gorzka (potra- **מְרָרֹת** ; terkelt

wa), coś gorzkiego, Bitteres.

מְרָרִים וְי **גֹרְיֵץ**, bittere

Kräuter.

(מִדְשׁ) **גְּמְרִשִׁי**, פִּיצָה **גְּמְרִשִׁתִּי** תִּי

jaje zgotowane na miękko,

kryzys, Krisis.

błądny, fehlerhaft **מִשְׁבָּשׁ** ת'
rozstrojenie, Verwir- **מִשְׁבַּת** ו'
rung; zamęt, rozprzężenie,
Zerrüttung.
opieka, obrona, Hort; **מִשְׁגָּב** ו'
moc, Stärke.

błąd, omyłka, Irrtum **מִשְׁגָּה** ו'
nadzorca, dozorca, **מִשְׁגִּיחַ** ו'
Aufseher.

spótkowanie, Beischlaf **מִשְׁגָּר** ו'
szalony, wahnsinnig **מִשְׁגָּע** ת'
ambaras, ciasność, **מִשְׁדָּדָה** נ'
cieśnina, Enge.

dobywać, **מִשָּׂה** (גם עם מן) מ"
wyciągać, herausziehen.

pożyczka, Darlehen **מִשְׂאָה** ו'
(מִשְׂאָה־יָד) ר' **מִשְׂאָה**.

cobadź, **מִשְׂהוּ** (=מה ישְׂהוּא) ו'
irgend etwas; ⁰drobnostka,
Kleinigkeit.

upadek, Sturz; pu- **מִשְׂוָּאָה** נ'
stynia, Wüste.

מִשְׂוָּאָה ר' **מִשְׂוָּאָה**.

מִשְׂוָּאָה ר' **מִשְׂוָּאָה**.

przeniewierstwo, Ab- **מִשְׂוֵבָה** נ'
trünnigkeit; odstępczyni, Ab-
trünnige.

omyłka, błąd, Irrtum **מִשְׂוָּגָה** נ'

aufsteigender Rauch, Qualm.

מִשְׂוָּגָה ר' **מִשְׂוָּגָה**.

omamienie, Täuschung **מִשְׂוָּאָן** ו'
wydzieranie, wyrywa- **מִשְׂוָּאת** נ'
nie, złudzenie, Ausreissen.

ogień sygnałowy, Sig- **מִשְׂוָּאָה** נ'
nalfeuer. (ר' **מִשְׂוָּאָה**).

prośba, Bitte; życze- **מִשְׂוָּאָה** נ'
nie, Wunsch.

dzieża, Backtrog; **מִשְׂוָּאָרַת** נ'
kwaszone ciasto, gesäuerter
Teig.

wzniesienie, Erhebung; **מִשְׂוָּאת** נ'
kłąb dymu, Qualm; podaru-
nek, Geschenk; porcy, Por-
tion.

wychwalany, geprie- **מִשְׂוָּבָה** ת'
sen; znakomity, vorzüglich.

rysowanie, Zeich- **מִשְׂוָּבָצַת** נ'
nung; obszycie, obwódka,
Besatz; oprawa (obsada dro-
gich kamieni), Fassung der
Edelsteine.

przełom (nowo **מִשְׂוָּבָר** ו'
narodzonego), Durchbruch
(des Neugeborenen); *krze-
sło porodu, Gebäurstuhl.

wyrwa fali, Wellen- **מִשְׂוָּבָר** ו'
bruch; fala, Welle; ⁰przełom,

zabawka, gra, Spiel- **מִשְׁחָק** ו' **תַּאֲרֵרְוִן**;
zeug, Spiel; pośmiewisko,
(ר) Gespött; teatr, Theater

(ר) aktor, Schauspieler **מִשְׁחָק** ו' **שְׁחָקוֹן**;
שְׁחָקוֹן.

jutrzenka, zorza po- **מִשְׁחָר** ו' **מִשְׁחָר** ו'
ranna, Morgenröte; mło-
dość, Jugend.

zniszczenie, Verderben **מִשְׁחָת** ת'
uszkodzony, verstüm- **מִשְׁחָת** ת'
melt; zraniony, skaleczony,
verletzt.

uszkodzenie, Ver- **מִשְׁחָת** ו' (מים)
stümmelung; zranienie, ska-
leczenie, Verletzung.

miejsce rozpo- **מִשְׁמֹחַ** ו' **מִשְׁמֹחַ** ו'
starcia, Ort des Ausbreitens.

מִשְׁמֹחָה ו' **מִשְׁמֹחָה** ו'
pokrycie, Decke **מִשְׁמֹחָה** ו'
spór, nienawiść, **מִשְׁמֹמָה** ו'
Hass.

rozporządzenie, zarzą- **מִשְׁמֵר** ו'
dzenie, Verordnung; porzą-
dek, Ordnung.

מִשִּׁי ו' **מִשִּׁי** ו'
jedwab, Seide **מִשִּׁי** ו'
przypadek, Zufall; **מִשִּׁיגִי** ו'
osoba, podmiot, Subjekt; ce-
cha, przydawka, Attribut.

namaszczoney, poma- **מִשִּׁיחַ** ת'

מִשְׁחָה ו' **מִשְׁחָה** ו'
miernik, Landmesser **מִשְׁחָה** ו'
wiosło, Ruder; **מִשְׁחָה** ו'
מִשְׁחָה ו' **מִשְׁחָה** ו'
błonna, skórka, Häutchen.

מִשְׁחָה ו' **מִשְׁחָה** ו'
pilnik, Feile **מִשְׁחָה** ו'
מִשְׁחָה ו' **מִשְׁחָה** ו'
piła, Säge

מִשְׁחָה ו' **מִשְׁחָה** ו'
miara gęsto- (מדת הלח)
ści, Mass für Flüssigkeiten.

מִשְׁחָה ו' **מִשְׁחָה** ו'
; radość, Freude **מִשְׁחָה** ו'
domy zabawy, Lust- **מִשְׁחָה** ו'
häuser.

מִשְׁחָה ו' **מִשְׁחָה** ו'
obmacanie, dotykanie,
Betastung.

zmysł dotyku, **מִשְׁחָה** ו' **מִשְׁחָה** ו'
Tastsinn.

מִשְׁחָה ו' **מִשְׁחָה** ו'
na- (גם עם ב. ל. ע. ל.) **מִשְׁחָה** ו'
maszczać, salben; **מִשְׁחָה** ו'
mierzyć, messen.

מִשְׁחָה ו' **מִשְׁחָה** ו'
pomazanie, na- **מִשְׁחָה** ו'
maszczenie, Salbung; maść,
Salbe; porcja, Portion.

מִשְׁחָה ו' **מִשְׁחָה** ו'
toczydło, kamień szli- **מִשְׁחָה** ו'
fierski, Schleifstein.

מִשְׁחָה ו' **מִשְׁחָה** ו'
burzyciel, Zerstörer; **מִשְׁחָה** ו'
niszczyciel, Verderber; od-
dział zaczepny, offensive
Truppe.

מִשְׁחָה ו' **מִשְׁחָה** ו'
wulkan, Vulkan

żywoptól, ogrodzenie, מִשְׁכָּה נִי ;
Hecke, Zaun (רִי מְזִיכָה).

skóra, Haut, Fell מִשְׁכָּה וְי

zastaw, Pfand מִשְׁבֹּן וְי

medal, Medallion מִשְׁבִּינָה וְי

rozważny, Bedachtsamer ; poemat dydaktyczny, Leergedicht ; człowiek wykształcony, Gebildeter,

obraz, Gebilde ; przed-

stawienie, Vorstellung ; kró-
bka, pudło, Schachtel ; na-
mysł, rozwaga, Erwägung.

gabinet, Kabi- קַדְרַר מִשְׁבִּית וְי
net.

; mieszkanie, Wohnung מִשְׁכָּן וְי
(האהל, אשר עשו בני ישראל בצאתם
טמצרים לארון העדות)
pański, Stiftshütte.

zastawiać, verpfän- מִשְׁבֵּן מִי

być oddanym, den
w zastaw, verpfändet wer-
den, den

zapłata, Lohn ; ⁰za- מִשְׁבֵּרַת וְי
sługa, zarobek, Verdienst.

מִשֵּׁר (גם עם ב-, ל-, על-, כ-) מִי ע
władac, panować, herrschen ;
zarządzać, verwalten ; poró-
מישֵׁר ; wnywać, vergleichen

*(הגואל) ; zaniec, Gesalbter
Mesy- אשר יבוא לנאל את ישראל)
asz, Messias.

namaszczenie, poma- מִשְׁחָה וְי
zanie, Salbung ; sznur, Schnur.

urząd kapłański, מִשְׁחֵית וְי
Priesteramt ; mesyanizm, Mes-
sianität.

mesyaszowy, messia- מִשְׁחָה וְי
nisch.

przyciąganie, wlecze- מִשְׁכָּה וְי
nie, Ansichziehen, Schleppen.

nacieranie, Einrei- מִשְׁפָּה וְי
bung.

wlec, מִשֵּׁךְ (גם עם ב-, אל-, על-) מִי
ciągnąć, ziehen ; prowadzić,
ciągnąć dalej, fortsetzen ;
ciągnąć się, sich hin- מִשֵּׁךְ
rozciągać się, sich מִשֵּׁךְ ; ziehen
מִשֵּׁךְ ; ausdehnen

ciąg, Zug ; ćwiczenie, מִשֵּׁךְ וְי
wprawa, Einübung ; ⁰ciąg
dalszy, Fortsetzung ; prze-
ciąg czasu, termin, Frist, Ter-
min.

przez, w ciągu, im מִשֵּׁךְ וְי
Verlauf.

łóże, Bett ; leżenie, מִשְׁכָּב וְי
Liegen.

odstępstwo, Abtrün-
nigkeit. מִשְׁמְרוֹת * נ

zgroza, przerażenie, מִשְׁמָה נ
Entsetzen; spustoszenie, Ver-
wüstung.

obmacanie, dotykanie, מִשְׁמוּשׁ * ו
Betastung.

inwentarz, In- מִשְׁמֵר מִשְׁמוּשׁ * ו
ventar.

krzepkość, tęgość, Fe- מִשְׁמָן * ו
stigkeit.

łusta potrawa, fette מִשְׁמָן * ו
Speise.

słyszenie, Hören; po- מִשְׁמָע * ו
słuch, słuch, Gehör.

znaczenie, מִשְׁמָע * מִשְׁמָעוֹת * נ
Bedeutung; zmysł, Sinn.

posłuszeństwo, Ge- מִשְׁמַעַת * נ
horsam; ⁰dyscyplina, Diszi-
plin.

מִשְׁמֵר ר' מִסְמֵר.

konserwator, Konser- מִשְׁמֵר * ו
vator; stójka, Schildwache.

więzienie, Gefängnis; מִשְׁמֵר * ו
straż, Wachposten; przecho-
wywane dobro, bewahrtes
Gut.

ochrona, Bewahrung; מִשְׁמֵרַת * נ
rozkaz, Befehl; urząd, Amt.

być podobnym, ähnlich sein;
pisać bajki, Fabeln ver- מִשְׁל
dać komu המְשִׁיר * ; fassen
władzę, herrschen lassen;
porównywać, vergleichen;
הַתְּמַשֵּׁל = הַמְשִׁיל.

przypowieść, Parabel, מִשְׁל * ו
Denkspruch; bajka, Fabel; ⁰al-
legorya, Allegorie; przykład,
na przykład לְמִשְׁל * ; Beispiel
(n. p.), zum Beispiel (z. B.).

odsyłanie, Ab- מִשְׁלָּה * ו
sendung, Schicken; ⁰porto-
ryum, Porto.

posyłka, Sendung; ⁰mi- מִשְׁלָּחַת * נ
sya, Mission.

zupełny, vollkommen; מִשְׁלָּם * ת
wszechwiedzący, allwissend.

szczerzy, aufrichtig מִשְׁלָּם * ת
trójkąt, Dreieck מִשְׁלָּשׁ * ו

potrójny, dreifach; מִשְׁלָּשׁ * ת
trzechletni, dreijährig.

mańkuty, Link- מִשְׁמָאִילִים * ו
händige; ⁰przeciwnicy, Geg-
ner.

renegat, odstępcą, מִשְׁמֵד * ו
Abtrünniger; wychrzta, Ge-
tauffer (ר' מוֹמֵד *).

- podpora, Stütze ; kula **מִשְׁעָנָה** נִי
(dla kulawych), Krücke.
- łysina, Glatze ; bezpra- **מִשְׁפָּחָה** וְ
wie, Gesetzlosigkeit.
- rodzina, Familie ; ple- **מִשְׁפָּחָה** נִי
mie, Volksstamm ; rodzaj, rasa,
Gattung, Rasse.
- sąd, Gericht ; prawo, **מִשְׁפָּט** וְ
Recht ; ustawa, Gesetz ; wy-
rok, Urteil ; porządek, Ord-
zдание, Satz (מאמר) ; nung
- oskarzyciel, An- **בַּעַל מִשְׁפָּט** וְ
kläger.
- konewka, lejek, Giess- **מִשְׁפָּדָה** וְ
kanne, Trichter.
- kosz na śmiecie, **מִשְׁפָּלֶת** נִי
Mistkorb ; wóz z nawozem,
ze śmieciem, Mistwagen.
- ogrodzenie, Umzäu- **מִשְׁפָּתִים** וּזְנִי
nung.
- zarząd, zarządzanie, **מִשְׁקָה** וְ
Verwaltung.
- zarządca domu, Haus- **בֶּן־מִשְׁקָה** וְ
verwahrer.
- piżmo, Bisam, Moschus **מִשְׁקָה** וְ
napór, natłok, Andrang ; **מִשְׁקָה** וְ
szum, Geräusch.
- napitek, Getrank ; pod- **מִשְׁקָה** וְ
czaszy, Mundschenk ; nawo-

- lejek, cedzidło, Trich- **מִשְׁמֶרֶת** נִי
ter, Seiher.
- מִשְׁמֵשׁ** רִי **מִשֵּׁשׁ**.
- lubiący **מִשְׁמֵנִי** וְ, **נִיתָ** נִי
wszystko obmacywać, alles
Betastender.
- podwójna ilość, das **מִשְׁנֶה** וְ
Doppelte ; drugi stopień,
zweiter Rang ; (vice— pod—
Vize— Sub—) ; kopia, Ab-
schrift.
- מִשְׁנֶה** נִי סעיף מהלכות משניות.
- מִשְׁנֵינֹת** נִיר ההלכות, אשר אסף רבי
יהודה הנשיא אל ספרי המשנה.
- מִשְׁנֶה תִּיצֹנִית** נִי ההלכות, אשר לא
אסף רבי יהודה הנשיא אל ספרי
המשנה.
- grabież, rabunek, Plün- **מִשְׁפָּה** נִי
derung.
- poddany, unterjocht ; **מִשְׁעָבָד** תִּי
zastawiony, verpfändet.
- ścieżka, droga, Pfad, **מִשְׁעָלָה** וְ
Weg.
- gładkość, Glätte ; czy- **מִשְׁעִי** וְ
stość, Sauberkeit.
- podpo- **מִשְׁעֵן**, **מִשְׁעֵן** וְ, **מִשְׁעָנָה** נִי
ra, Stütze ; zapomoga, po-
parcie, Unterstützung.

Pfeife.

patelnia, Bratpfanne **מַעֲרַת** וי
 sługa, Diener; ⁰subjekt, **מַשְׁרֵת** וי
 pomocnik handlowy, Kommis,
 Handlungsdiener,

ob- **מַשֵׁשׁ**, **מַשְׁמֵשׁ*** (נס עם ב-) סי
 macać, betasten; przeszukać,
מַשֵׁשׁ, **הַמֵּשׁ**;
 obmacać, kazać do-
מַשֵׁשׁ;
 tknąć się, tasten lassen

balet, uczta, Ball, **מַשְׁתֵּה** וי
 Gastmahl; picie, Trinken.

wyszynk, Trink- **בֵּית־מַשְׁתֵּה** וי
 haus.

מַשְׁתַּחֲוִית וי **רִי** **הַשְׁתַּחֲוִיָּה**.

szczepnik, nasiennik, **מַשְׁתַּרְה** וי
 Baumschule, Pflanzschule.

zjednoczony, verei- **מַשְׁתָּה** ת
 nigt; wspólny, gemeinsam.

zmarły, Toter **מַת** וי

martwy, umarły, tot **מַת** תי

ludzie, Leute; **מַתִּים** זיר
 śmiertelnicy, Sterbliche.

miasto, Stadt **מַתָּא** וי (עיר)

wiązka słomy, Stroh- **מַתְבֵּן** וי
 haufen; *stodoła na słomę,
 Strohscheune.

מַתָּג; wędzidło, Gebiss וי **מַתָּג**-

dniona okolica, bewässerte
 Gegend.

מַשְׁקוֹר וי ciężar, Gewicht
מַשְׁקָר.)

próg, Oberschwelle **מַשְׁקוֹף** וי

מַשְׁקָר וי ciężar, Gewicht ⁰(בשיר)
 miara wiersza, Versmass.

ołówianka, **מַשְׁקָרֶת** **מַשְׁקָלֶת** וי
 Bleilot, Setzwage; równowa-
 ga, Gleichgewicht.

odsadzenie, Absetzung; **מַשְׁקַע** וי
 osad, Bodensatz; zętbienie,
 Vertiefung.

okulary, Brille **מַשְׁקָפִים** ווי וי

teleskop, Teleskop **מַשְׁקָפֶת** וי

równina, Ebene; grzą- **מַשְׂרָא** וי
 dka, Beet.

biuro, Bureau **מַשְׂרָד** וי

władza, Herrschaft; sta- **מַשְׂרָה** וי
 nowisko, urząd, Stelle, Amt.

sok, Saft; ⁰namocz nie, **מַשְׂרָה** וי
 Einweichung.

spalenie, Verbrennung **מַשְׂרָפֶת** וי
 wapiennik, Kalk- **מַשְׂרָפֶת** שִׁיד וי
 brennerei.

salina, warzelnia, **מַשְׂרָפֶת** מֵלַח וי
 Saline, Salzsiederei.

piszczałka, **מַשְׂרָקִית**, **מַשְׂרָקִיתָא** וי

miara, Maßgabe ; liczba, מִתְכַּנֵּת נִי
Zahl.

metal, Metal נִי מִתְכַּתָּה

uciążliwość, przy- מִתְלָאָה נִי
krość, Belästigung ; dolegli-
wość, Drangsal.

robaczliwy, czerwliwy, מִתְלַעַע תִּי
wurmstichig ; purpurowy,
purpurrot.

siekacz, Schneidezahn נִי מִתְלַעֵה
nieuszkodzone miejsce, מִתֵּם וְי
unbeschädigte Stelle ; ludzie,
Leute.

מתמטיקה ; נִי (חכמת החשבון והשעור)
matematyka, Mathematik.

מתן ר' מְתָנִים.

oczekiwać, מִתֵּן (מתן) הַמְתֵּין (לֵי) פִּי ע
czekać, abwarten.

podarunek, Ge- מִתְּנָה נִי
prawo- מִתֵּן-תּוֹרָה וְ ; schenk
dawstwo, Gesetzgebung.

żakiet, Jacke נִי מִתְּנֵיהַ

biodra, Hüften ; מִתְּנֵים וְרִי תַּלְיָה
Taille.

מתניתא ; ר' מִשְׁנָה, בְּרִייתא.

meta- מִתְּפִיזִיקָה נִי (מה שאחר הטבע)
fizyka, Metaphysik.

być słodkim, süß sein מִתְּקָ פִּעוּי

ster państwa, Staats- הַאֲמָה
ruder ; בדמדוק סימן תחת האות
להמשיך מעט את הברתה (-), ;
tek, Bazillus.

מתודה ; נִי (דרך ומסלה ללמוד ומלאכה)
metoda, Methode.

z pośród, aus ; מִתּוֹךְ מִי זֶה, za
to, weil, deshalb.

rozważny, bedachtsam ; מִתּוֹן
ostrożny, vorsichtig.

słodki, süß ; przyjemny, מִתּוֹק הִי
miły, angenehm.

; rozciągać, ausdehnen מִתֵּחַ פִּי
rozciągać się, sich הַמְתַּחַח
מִתֵּחַ ; מִתֵּחַ-הַמְתַּחַח
הַמְתַּחַח.

kiedy ? wann ? ilekroć, מִתֵּי מִי שֶׁ
do- מִתֵּי ; עד מִתֵּי- (ר' אִימִתֵּי) ;
kąd ? bis wann ?

szkoła, Schule ; za- מִתֵּיבְתָא נִי
kład naukowy, Lehranstalt
(ר' יְשִׁיבָה).

rozciąganie, Ausdeh- מִתֵּיהָה נִי
nung, Ausdehnen.

מתים זִיר ר' (מת).

rozwaga, Bedachtsam- מִתֵּינִית נִי
keit ; ostrożność, Vorsicht.

słodycz, Süs- מִתֵּיקוֹת נִי
sigkeit.

reitet; polepszony, verbessert; reformowany, reformiert.

dozwolony, erlaubt, gestattet. מִתְּרַם תּוּ

tłumacz, Über- מִתְּרַגְּמִין * ו' setzer.

strączkowaty, schot- מִתְּרַמְלִים תּוּ tenariig.

dar, Gabe מִתַּת נִי

lieblich.

piękny, schön; dobrany, נְאוּהָה תּוּ
stosowny, passend.

zaloty, rozpusta, Buhle- נְאוּהָה ו' תּוּ
rei, Atsschweifung.

złorzeczenie, cbelga, נְאוּהָה ו' תּוּ
Schmähung.

oświecony, aufgeklärt: מִתְּאוֹרֵם תּוּ

נְאוּת רִי (נְאוּהָה).

przyzwoity, stosowny, מִתְּאוּת תּוּ
anständig, passend.

mówić, reden מִי נְאוּם

mowca, Redner מִי נְאוּם ו' תּוּ

przypowieść, Denk- מִי נְאוּם ו' תּוּ
spruch; słowo, Wort; mowa,

Rede.

osładzać, süß machen, מִתְּקִין *
versüßen; złagodzić, mildern;
na- מִתְּקִין—מִתְּקִין * ; מִתְּקִין—סוּד
raradzać się, sich beraten;
stać się słodkim, מִתְּקִין *
süßwerden.

słodycz, Süssigkeit; מִתְּקִין ו' מִתְּקִין *
przyjemność, Annehmlichkeit.

gliceryna, Glizerin מִתְּקִין * ו' מִתְּקִין *
przygotowany, vorbe-

נ

pięć- נִי הָאוֹת הָאַרְבַּע עֶשְׂרֵה בְּאֵיב ;
dziesiąt, fünfzig.

proszę, doch, bitte מִי נְאוּם

niedogotowany, nawpół מִי נְאוּם
ugotowany, halbgar.

skórzany wór, Schlauch מִי נְאוּם

siedziba, Wohn- מִי נְאוּת (נְאוּהָה)
stätte.

—נְאוּת מְדִבֵּר (מִקוּם מוֹשֵׁב בְּמִדְבָּר)
oazy, Oasen.

być miłym, od- מִי נְאוּהָה

powiadać, lieblich sein, pas-
ozdabiać, מִי נְאוּהָה ; send sein

stroić się, מִי נְאוּהָה ; schmücken
sich putzen.

piękny, miły, schön, מִי נְאוּהָה

wydłubać, aushöhlen נָבַב מִי
 pęd, latorośl, Trieb וְי
 נָבֵגָה רִי נָבֵא.

przepowie- נְבוֹאָה נְבִיאֹת
 dnia, proroctwo, Weissagung,
 Prophezeiung.

proroczy, prophetisch תִּי
 wydrażony, próżny, aus- נְבוֹיָב תִּי
 gehöhlt, hohl; pustý, leer.

zmieszany, verwirrt, תִּי
 verlegen.

hańba, Schmach; obel- נְבוֹיָרָא וְי
 ga, Schmähung.

cynizm, Zynismus נְבוֹיָרָא וְי
 rozumny, verständig תִּי

przedmiot zbytku, נְבוֹיָרָא וְי
 Luxussache; podarunek, Ge-
 schenk.

szczekać, bellen נְבַח מִי
 szczekający pies, bel- נְבַחֵן וְי
 lender Hund.

poseł, Abgeordneter וְי
 נְבַחֵן רִי הַבַּיִת.

prorok, Prophet; mow- נְבִיא וְי
 ca, Redner.

prorokini, Prophetin; נְבִיאָה וְי
 żona proroka, Frau des Pro-
 pheten.

wierny, treu; szczery, נְאֻמָּן תִּי
 aufrichtig; wiarygodny, glaub-
 würdig.

wierność, Treue; wia- נְאֻמָּנוּת וְי
 rygodność, Glaubwürdigkeit.

zalecać się, פִּיעַ (נָסַע עִם אֶת)
 cudzołóżyć, buhlen, ehebre-
 נְאֻמָּה נְאֻמָּה; chen

נְאֻמָּה רִי נְאֻמָּה.

pogardzać, verachten; נְאֻמָּן מִי
 wzgardzić, lżyć, verschmä-
 hen, schmähen.

złorzeczenie, obelga, נְאֻמָּה וְי
 Schmähung.

stękać, jęczeć, ächzen, נְאֻק מִי
 stöhnen.

stękanie, jęk, Geächze, נְאֻקָּה וְי
 Gestöhne.

wielbłądzica, (נמל נקבה) נְאֻקָּה וְי
 Kameelstute.

przeklinać, verfluchen; נְאֻר מִי
 znieważać, entweihen.

נְבִיאָה (נְבִיאָה) הַקְּבֵאָה נְבִיאָה (נָסַע עִם לִי, עֲלֵי,
 מִ) פִּיעַ
 przepowiadać, weis-
 הַקְּבֵאָה; sagen, prophezeien
 prorokować, prophezeien;
 szaleć, rasen.

gnidy, łupież, (נִיצֵי כְּנִים) נְאֻמָּן וְי
 Kopfschuppen, Nisse.

wylewać się, sich er- גבע מיע
giessen; wypływać, hervor-
pokazywać, הבע; quellen
äussern; mącić, trüben.

ryć, wühlen מעוי גבר*

czysty, rein; prawdziwy, ה' זכר
wahrhaftig.

świecznik, luster, ה' זכר
Leuchter, Luster.

wycierać, auswi- גב*, וגב* מי
schen; obcierać, abwischen;
גב ; suszyć, trocknen
wyschnąć, austrocknen ה'נגב

południe, Süden; suchość, ה' זכר
Trockenheit.

powiedzieć, sagen; obwie- (נגד) הגיד (נס עם ב-י, ל-י, על) פעוי
być גבד; ścić, verkündigen
powiedzianym, oznajmionym,
gesagt, berichtet werden.

prowadzić, führen; bić, פי זכר
kuć że- נגד הברזל; schlagen
łazo, das Eisen schmieden;
sprzeciwiać się, Geg- דתנגד
ner sein.

flisak, Barken- ה' זכר (מושך ספינה)
knecht.

przeciw, gegen; w po- פי זכר
równaniu z . . . im Verglei-

נביאות* ה' זכר נבואה*.

szczekanie, das Bellen, ה' זכר
Gebell.

zwiędnięcie, Verwelken ה' זכר
wypływanie, wylewa- נ'
nie się, Hervorquellung.

źródło morza, Quel- ה' זכר (זכר)
le des Meeres.

więdnąć, welken; u- גבל מיע
padać moralnie, moralisch
bezczęścić, ent- נבל*; sinken
być cynicznym, נבל פה*, ehren
zynisch sein; stać się padli-
ną, Aas werden.

wyrzutek, łajdak, Aus- זכר ה'
wurf, Schuft.

skórzany (שק עור למשקים) זכר ה'
wór, Schlauch; dzban, Krug;
arfa, Harfe (מין כלי זמר)

podłość, Gemeinheit; ה' זכר
podła kobieta, niederträchtige
Frau.

padlina, Aas; trup, (מגד) ה' זכר
Leiche.

nieodjrzały owoc, unreif abge-
fallene Frucht.

wstyd, Scham; obrzy- ה' זכר
dliwość, Abscheulichkeit.

śpiew, Gesang; gra na נְגִינָה י' instrumentum, Saitenspieler; muzyka, Musik; akcent, Akzent.

dotknięcie, Berüh- נְגִיעָה י' (גע) rung.

popychanie, Stossen נְגִיפָה י'

zbliżenie, Annäherung נְגִישָׁה י'

ucisk, uciemiężenie, נְגִישָׁה י' Bedrückung.

grać (na פ"ע ב-) נָגַן (גם עם ב-) instrumentum), musizieren, spielen.

נגע (גם עם ב-, ל-, אל-, על-) פְּעוּי

dotykać, dotyczyć się, berühren, anbetreffen; napadać,

angreifen; męczyć, karac,

plagen, bestrafen; nadcho- być הִגִּיעַ י' ; dzień, herankommen

bitym, geschlagen werden;

נגע י' ; męczyć, plagen הִגִּיעַ י' ; męczyć, plagen הִגִּיעַ י' .

zainteresowany, ה' נֹאֲנֵעַ בְּדָבָר י' —

Interesse habend, beteiligt.

utrapienie, Plage; męka, נָגַע י' ; Qual; krzywda, Kränkung;

trağ, Aussatz. נָגַח (גם עם ב-, לפני-, על-) פ"ו

traćcać, anstossen; szturkać,

bość, stossen; męczyć, pla-

che zu . . . ; przed, vor; z dala, von fern מְנַגֵּד

błyszczyć, נָגַח (גם עם על-) פ"ע

świecić, scheinen, glänzen;

; oświecać, beleuchten הִגִּיעַ י' korygować, korrigieren.

blask, światłość, Schein; נָגַח י'

(שם כוכב) ; odblask, Abglanz Wenus, Venus.

światłość, Lichtglanz נְגִדָה י'

obcieranie, Abwischen י' נְגִיב י'

נגוד י' הִתְנַגְּדוּת י' .

gra, Spiel; melodia, נְגוּן י' ;

Melodie.

bość, mit den Hörnern פ"י נָגַח

; stossen הִתְנַגְּחַת ; נָגַח = נָגַח ; walczyć, kämpfen.

bodliwy, stössig ה' נָגַח

נְגִהָן י' ה' נָגַח .

wódz, Anführer; przeło- נְגִיד י' ;

żony, Vorsteher zamożny, ; היהודים בימי הביניים ; wohlhabend.

władza, Herrschaft; נְגִירוּת י' ;

zamożność, Wohlhabenheit.

znaczące słowa, be- נְגִידִים ז"ר ;

deutsame Worte.

bodzenie (rogami), נְגִיחָה י' ;

Stossen (mit den Hörnern).

sząć, beschleunigen; przy-
być **הַגִּישׁ**; nosić, bringen
przyprawdzanym, przyno-
szonym, hinzugeführt, hinge-
spoty- **הַתְּנִיחַ**; bracht werden
kać się, zusammentreffen.

ślup wody, Wassersäule **נֹדַד**
pobudzać, **(גַּם עִם בֵּי, לִי- פְעוּי)**
נֹדַד być chętnym, **הַתְּנִיחַ**; bewegen
willig sein; ofiarować, opfern.
ofiara, Spende; sikon. **נֹדַדָּה** **נִי**
נֹדַדָּה; ność, Geneigtheit
zbawienny deszcz, se- **נֹדַדוֹת**
gensreicher Regen.

warstwa, rząd, Schich- **נֹדַדָּה** **נִי**
te, Reihe.

filantrop, szczodry, Phi- **נֹדַדָּה** **נִי**
lantrop, Freigebiger.

szczodrość, dobro- **נֹדַדָּה** **נִי**
czynność, Freigebigkeit, Wohl-
tätigkeit.

poru- **נֹדַד** **(גַּם עִם בֵּי, לִי- פְעוּי)**
sząć, bewegen; uciekać, flie-
hen; latać, fliegen; tułać się,
być wy- **נֹדַד**; umherwandern
pieranym, verdrängt werden;
הִנֵּד; wypędzić, fortjagen
być odstraszonem, wypłoszo-
nym, aufgeschreckt werden.
wzruszenie, Aufre- **נֹדַדִּים** **זֶה**

być **הִנֵּד** gen; bić, schlagen
bitym, geschlagen werden;
skaleczyć się przez **הַתְּנִיחַ**
uderzenie, sich wundstossen.
pobudka, Anstoss; dzu- **נֹדַדָּה** **נִי**
ma, Pest.

ciec, rinnen; roz- **הִנֵּד** **פִּיעַ** **נֹדַדָּה**
הִנֵּד; pływać się, zerrinnen
wylewać, a:sgiessen; wysy-
pać, ausschütten; zabić, wy-
siec, niedermachen.

płynny, flüssig **נֹדַד** **נִי**

stolarz, Tischler **נֹדַדָּה** **נִי**

stolarka, stolarstwo, **נֹדַדָּה** **נִי**
Tischlerhandwerk.

cisnąć, drę- **נֹדַד** **(גַּם עִם בֵּי- פִּיעַ)**
czyć, drängen, quälen; wy-
być **הִנֵּד**; muszać, erpressen
uciskanym, bedrückt sein.

uciemiężyciel, Dränger; **נֹדַד** **נִי**
dozorca pańszczyźniany,
Frohnvogt; poganiacz, Trei-
ber.

נֹדַד **(גַּם עִם בֵּי, לִי- אֵלַי, עֲלַי, עֲרִי-)**
wchodzić, éintre- **פִּיעַ** **נֹדַדָּה**
ten; przystąpić, hinzutreten;
zbliżyć się, sich nähern;
przyprowa- **הִנֵּד** **נֹדַדָּה**
dzać, hinzuführen; przyspie-

hojny, freigebig; dobro- תי נדיב
czyńca, Wohltäter; wspaniało-
myślny, grossmütig.

נדיבה תי גי מן נדיב.

życzliwość, נדיבות גי
Wohllollen; wspaniałomyśl-
ność, Grossmut.

sto- נדר"י ז' (מין שרץ מרבה רגלים)
nóg, Tausendfuss.

pochwa, Scheide; נדרן ז' רי נדה
trząść, kołysać, schüt- נדר"י פ"י
po- התנדר"י; teln, schaukeln
ruszać się, sich bewegen.

huśtawka, Schaukel, נדרנדה"י
Wippe.

wstrząśnienie, Erschüt- נדרנוד"י
terung; popęd, Drang.

rozpraszać, zerstreuen; נדר"י פ"י
prześladować, verfolgen; *pa-
chnąć, duften, riechen nach;
rozprószyć się, sich הנדר"י
wypáro- התנדר"י; zerstreuen
wąć, ulotnić się, verdünsten,
sich verflüchtigen.

ślubować, ge- נדר (גם עם ל-)
być obiecanym, הנדר"י; loben
= הנדר"י; versprochen werden
נדר; הנדר"י= הנדר"י.

ślub, נדר ז' (קבלת החיוב על עצמו)
Gelübde.

gung; bezsenność, Schlaflo-
sigkeit; błąkanie się, Umher-
wanderung.

odpychać, נדה (גם עם ל-, מ-) פ"י
zurückstossen; odkładać, ver-
schieben; obłożyć kłątwą, in
być התנדה"י; den Bann tun
wyklętym, excommuniciert
werden.

dar miłośny, Liebesge- נדה ז'
schenk; ^oposag, Mitgift.

nieczystość, Unreines; נדה ג'
kazirodztwo, Blutschande;
menstruacya, Menstruation;
pokrapianie, das Sprengen.

kłątwa, wyklęcie, Bann, נדר"י ז'
Exkommunikation.

נדרונאי"י גי רי נדה.

נדר"י (גם עם ב-, ל-, מ-, מעל) פ"י
wbijać, hineinstossen; za-
machnąć się, ausholen; być
odpychanym, fortgestossen
werden; być wypędzanym,
zge- מנדר"י; vertrieben werden
u- הנדר"י; szczony, verdichtet
wodzić, verführen; zrzucąć,
być הנדר"י; herabstürzen lassen
gonionym, gejagt werden.
dostojnik, Würdenträger ז' נדיב

wadzić, führen ; kierować, leiten ; wspierać, unterstützen ; zarządzać, leiten, iść dalej, הַתְּנַחֵל ; verwaltensich fortbewegen.

pastwisko, Weideplatz וְיִגְדֵּל מִי מִיִּן קוֹץ.

war- גָּהַם (גם עם ב', ל-, על-) פִּיעַ czeć, mrużyć, knurren, murren ; huczeć, szumieć, lärmen, brausen ; ryczeć, brüllen ; גָּהַם=גָּהַם.

warczenie, mruk, וְיִגְדֵּל מִי מִיִּן קוֹץ Knurren, Murren ; hałas, Lärm ; ryk, Gebrüll.

chleb, Brod (לחם) נִי גְהָמָא

wyc, heulen פִּיעַ גְהָק

płynąć, גָּהַר (גם עם ל-, אל-, על-) פִּיעַ dążyć, strömen, streben ; poruszać się, sich hinbewegen ; świecić, leuchten ; przypominać sobie, sich erinnern ; oświetać, erleuchten, הַגְּהִיר aufklären.

rzeka, Fluss ; וְיִגְדֵּל מִי מִיִּן קוֹץ prąd, Strömung.

światło dzienne, (אורה) נִי גְהָרָה Tageslicht.

prze- (נױא) הַגְּהִיר (גם עם ל-, מ-) פִּיעַ

skarga, żal, Klage וְיִגְדֵּל מִי מִיִּן קוֹץ

prowadzić, הַגְּהִיר (גם עם ב-) פִּיעַי hinführen ; kierować, rządzać, uprowa- גְהִיר ; lenken, leiten dzać, fortführen ; stękać, äch- przywozić, ein- הַגְּהִיר ; zen führen ; prowadzić, leiten ; być zwyczajem, Brauch הַגְּהִיר sprawować się, הַתְּנַחֵל ; sein sich aufführen ; mieć zwyczaj, Gewohnheit haben.

zwyczaj, Gewohnheit וְיִגְדֵּל מִי מִיִּן קוֹץ

narzekać, wehklagen ; גְהָה פִּיעַ ; tęsknić, sich sehnen ; być troskanym, bekümmert sein.

światło, Licht וְיִגְדֵּל מִי מִיִּן קוֹץ

ślepy, blind תִּי סְגִי גְהִיר

w od- בְּשֵׁשׁוֹן סְגִי גְהִיר תה"ם wrotnem znaczeniu, ironicznie, im umgekehrten Sinne, ironisch.

הַגְּהִיר ר' גְהִיר.

pieśń żałobna, Klagelied ; וְיִגְדֵּל מִי מִיִּן קוֹץ smutna pieśń, kum- גְהִי גְהִיָּה mervolles Lied.

oświecony, erleuchtet ; תִּי גְהִיר jasny, klar.

pro- (נױא) הַגְּהִיר (גם עם ב', ל-) פִּיעַ

uszkodzenie, Schädigung.

płyn, Flüssigkeit ו' נוזל

נוח (נח עם ב' - ל', אל', על' - מ')

wypoczywać, ruhen; o-

siadać, sich niederlassen; le-

puszczać, הניח; żec, liegen

lassen; uspokajać, beruhigen;

kłaść, niederlegen; zo-

stawiać, liegen lassen; po-

rzucac, wegwerfen; dopu-

szczać, zulassen, gestatten;

być spuszczanym, nieder-

gelassen werden.

spokój, Ruhe; miejsce ו' נוח

spoczynku, Ruheort

ערו'.

umierać, sterben פ"ע נוח

ekki, leicht; przyjemny, ח' נוח

angenehm; spokojny, łago-

dny, ruhig, sanft.

lepiej, besser תח"פ נוח

chwiać się, wanken פ"ע נוט

נוטר' ו' (סופר הקהל, הנאמן בערכאות)

notarysz, Notar.

skrócenie, albrewja- ו' נוטר'יקון

tura, Abkürzung, Abbreuiatur.

wygoda, Bequemlich- ו' נוחות

keit.

piękność, Schönheit; o- ו' נוי

zdoba, Zierde.

szkadzać, hindern; niszczyć,
vernichten.

wyrastać, her- מ"ע גוב

vorsprossen; kwitnąć, blü-

zrobić kwitnącym, גובב; hen

blühend machen.

poru- (נח עם ב' - ל', מ' - פ"ע נוך

sząć się, sich hin und her

bewegen |; chwiać się,

schwanken; wędrować, wan-

dern; przepadać, verloren

gehen; potrząsać głową, mit

dem Kopfe schütteln; żało-

wypę- הניד; wać, bedauern

dzić, fortjagen; trząść, schüt-

niepokoić się, התנווד; teln

sich beunruhigen; wahać się,

schwanken.

uspokoić się, sich be- פ"ע נוה

stroić się, הנה; ruhigen

ozdabiać, נוה; sich putzen

; הנהרה=נהרה; schmücken

הנהרה=הנהרה.

mieszkanie, Wohnung; ו' נוה

owczarnia, Schafstall.

letnie mieszkanie, ו' נוה קיץ=

Sommerwohnung.

wygon, Trift; rodzina, ו' נוה

Familie.

brzydota, Hässlichkeit; ו' נוזל

sząć się, sich bewegen; błą-
 żyć się, herumirren
 być trzęsionym, geschüttelt
 potrzęsać, trząść, דגניע; werden
 rütteln, schütteln; niepokoić,
 beunruhigen.

pokropić, גוף (גם לפני על-) פ"י
 machać, גוף; besprengen
 poruszyć, דגניע; schwingen
 bewegen; podnosić, aufhe-
 ben; wymachiwać, empor-
 schwingen; wypływać, aus-
 być wymachi- דגניע; strömen
 wanym, geschwungen wer-
 podnosić się, דגניע; den
 sich erheben.

גוף; wzgórze, Anhöhe * (ענף)
 gałązka, Zweig; wierzchołek,
 Wipfel.

błyszczec, glän- גויץ פ"ע
 kwitnąć, דגניע; zen, funkeln
 blühen.

pierze, Gefieder; pióro, גוף
 do pisania, Schreibfeder.

kształtu pióra, feder- גויץ ת'
 förmig; elastyczny, sprężysty,
 elastisch, federkräftig.

sprężystość, Elastizität גויץ ת'
 chrześcijanin, Christ; גויץ ת'

גויץ ת' רמאי.

oszpecić, verunstalten, פ"י
 verpfuschen; powalać, be-
 schmutzen.

stać się brzydkim, häss- דגניע
 lich werden.

zero, Null; (המספר אפס 0)
 krosna, Webstuhl.

urodzone, Geborenes; גויץ ת'
 następstwo, Folge; przy-
 szłość, Zukunft.

drzemać, schlummern גויץ ת'

senność, Schläfrigkeit גויץ ת'

urość, gross werden גויץ ת'

chudnąć, nijknąć, פ"ה (גויץ ת')
 hinsiechen.

גויץ ת' (גם עם ל-, אל-, על-, מ-, לפני-)

uciekać, fliehen; ra- פ"ע

tować się ucieczką, sich

rozprószyć, in die Flucht ja-

gen; ratować ucieczką, durch

Flucht retten.

tekst, Text; גויץ ת' גויץ ת'

waryant, Leseart; egzem-

plarz, Exemplar; odpis, Ab-

schrift; formularz, Formular.

gwyć (גם עם ב-, אל-, מ-, ע-, על) פ"ע

chwiać się, wanken; poru-

wegrücken.

potrawa, polewka, Ge- נֹזֵד ו' ז
richt, Brühe.cieczenie, das Rinnen; נֹזֵף ו' ז
katar, Schnupfen.zarzut, nagana, Vorwurf, נֹזֵף ו' ז
Verweis.

nagana, Rüge נֹזֵפֹת ו' ז

straty, Verluste זֵיִר ו' ז
החלק הרביעי מששת סדרי המשנה.mnich, Mönch; pustelnik, נֹזֵר ו' ז
Einsiedler; poświęcony, Ge-weiheter; wstrzemięzliwy, Ent-
haltsamer; książę, Fürst; מסכת תלמודית.zakonnica, mniszka, נֹזֵרָה ו' ז
Nonne.życie pustelnicze, נֹזֵרֹת ו' ז
Einsiedlerleben; wstrzemięz-
liwość, Enthaltamskeit; ^ostan
zakonny, Mönchtum.ciec, rin- נֹזֵל (גם עם על, מן) פִּיע
nen; płynąć, fließen
dać, dać cieknąć, giessen,
fliessen lassen.

katar, Schnupfen נֹזֵלֶת ו' ז

kolczyk, obrączka do נֹזֵם ו' ז
przesadzenia przez nozdrza,
Ohrenring, Nasenring.Jezus Chrystus, ישו הנוצרי
Jesus Christus.

נֹב ו' ר' יִנָּק.

hodowca owiec, Schaf- נֹבֵד ו' ז
züchter.smakosz, Fein- נֹבֵדֵן ו' ז
schmecker; kapryśny, wähle-
risch.przyganiacz, Tadler; נֹבֵדֵן ו' ז
kłótniwy, Händelsucher.

ogień, Feuer נֹרָא ו' ז

normalny, (במצב טבעי) נֹרְמָלִי ו' ז
normal (ר' טַבְּעִי).straszny, furchtbar; za- נֹרָא ו' ז
dziwiający, erstaunlich.podmiot, נושא המאמר) נֹשֵׂא ו' ז
Subjekt; przedmiot, temat,
Objekt, Gegenstand.נותר ו' (ע"פ רוב הבשר הנותר מן
ostatek, Rest הקרבו)
pozostały, übrig, übrig- נֹתֵר ו' ז
geblieben.bryzgać, (אלי, עלי, מי) פִּיע
ciskać, הִזֵּה; sikać, spritzen
mijać, schleudern, schmeis-
sen; skrapiać, besprengen;
być skrapianym, be- הִזֵּה ו' ז
sprengt werden.

odsunąć się, sich פִּיע (מ-) נֹזֵה ו' ז

נְחִיל שֶׁל ; Bienenschwarm
połów ryb, Fischfang *דְּגִים

;flet, Flöte (מִין בְּלֵי זָמֵר) נְחִילָה נִי
0marzenie, Schwärmen.

konieczność, Notwen- נְחִיצוּת נִי
digkeit.

przebiecie, Erstechung נְחִירָה נִי
nozdrza, Nasenlö- נְחִירִים זָוִי (נִי)
cher.

żegluga, Seefahrt נְחִיתָה נִי

posiąść, in נָחַס (בֵּי, אֶת־ לִי) פִּי
Besitz nehmen ; dziedzić, dziczyć,
dawać נָחַס, הַנְּחִיל ; erben
w posiadanie, in Besitz ge-
ben ; przekazywać w spu-
ściznie, vererben ; nabywać,
erwerben.

dolina, Tal ; potok, stru- נְחָל וְ

• (רִי נְחָלָה וְ) (רִי) mien, Bach, Fluss

נְחָלָה וְ (רִי) potok, Bach (רִי נְחָלָה).

posiadłość, Besitz ; נְחָלָה נִי
dziedzictwo, Erbtum ; dar,
Gabe ; zarobek, nabytek, Er-
werb.

נְחָלָה רִי נְחָלָה.

uspó- (נָחַם) הִנָּחַם (בֵּי, עַל, מִן) פִּי
koić się, sich beruhigen ;
pocieszać się, sich trösten ;

wyrzucać, Vorwürfe נִזְק (בֵּי) פִּי
machen.

strata, Verlust ; szkoda, נִזְק וְ
Schaden.

doznać uszkodze- (נִזְק) הִנָּק פִּי
nia, ponieść stratę, beschä-
digt werden, Verlust erlei-
; szkodzić, schaden הִנָּק ; den
הִנָּק, הִנָּק הִנָּק.

odłączyć się, נִזְק פִּי
sich absondern ; wstrzymy-
הִנָּק ; wać się, sich enthalten
oddziać, absondern ; po-
święcać, weihen.

wieniec, Krone ; poświę- נִזְר וְ
cenie, Weihe ; włosy, Haar.

prowadzić, נָחַה הִנָּחָה (בֵּי) פִּי
führen.

נְחִימִים רִי נְחִימִים.

spieszny, eilfertig ; po- נְחִיזִין הִ
trzebnny, konieczny, nötig, not-
wendig.

נְחִישָׁה תִי miedziany, kupfern

wróżba, wieszczbiar- נְחִישָׁה נִי
stwo, Wahrsagen, Wahrsage-
rei.

miedz, Ku- (רִי נְחִישָׁה) נִי
pfer, Erz.

rój pszczół, נְחִילָה וְ (עֶרְתַּת הַבּוּרִים)

ein Tier durchbohren, erste-
chen; chrapać, sapać, schnar-
chen, schnauben; wyciekać,
; (רַי נָחַר) ausfliessen lassen
utrzcć sobie nos, sich
נָחַר = נָחַר; schneuzen
rzenie, Wiehern וַי נָחַר וַי
נָחַר; chrapała, Schnarcher וַי
נָחַר; czarować, wróżyć, וַי
נָחַש; zaubern, weissagen.
czary, wróżba, וַי נָחַש
Zauberei, Wahrsagerei; znak
przyszłości, wróżba, Vordeu-
tung, Omen.
wąż, (סָמַי נָחַש; רַי נָחַש) וַי
נָחַש; Schlange
כַּשְׁנֵשׁה כַּעֲיֵן מִן כַּתָּם אַרְוֹךְ וְמַחֲפָלָה
כַּנָּחַשׁ.
wąż pierścieniowy, וַי נָחַש
נָחַש; eringelte Schlange
(שָׁם מוֹל); Drache
konstelacya smoka, (Sternbild).
wijący się wąż, וַי נָחַש
נָחַש; sich windende Schlange.
żmija, Brand- וַי נָחַש
נָחַש; schlange.
burza, bałwany mor- וַי נָחַש
נָחַש; Meereswogen, Unwetter
(וַי נָחַש וַי שָׁבָּוּ).

litować się, sich erbarmen
żałować, ; (וַי נָחַם עַל עַבְדֵּי יְהוָה)
; (וַי נָחַם עַל הָרָעָה); bereuen
zemścić się, sich (הִנָּקַם)
נָחַם; (וַי נָחַם מִצָּרָיִם) rächen
pocieszać, uspokajając, trösten,
być pocieszonym; beruhigen
nym, getröstet werden;
הִתְנַחֵם, הִנָּחֵם = הִנָּחֵם.
żał, skrucha, Reue, Be- וַי נָחַם
dauern; 0wyrzuty sumienia,
Gewissensbisse.
pocieszenie, pociecha, וַי נָחַם
נָחַם; (וַי נָחַם מִצָּרָיִם); Trost, Tröstung
zmarłychwstanie, Totenauf-
(וַי נָחַם מִצָּרָיִם) erstehung
pocieszera, Tröstun- וַי נָחַם
gen; litość, Mitleid.
słowo pocie- וַי נָחַם
נָחַם; chy, Trostworte.
pociecha, וַי נָחַם
נָחַם; (וַי נָחַם מִצָּרָיִם) Trost
(וַי נָחַם מִצָּרָיִם).
my, wir וַי נָחַם
נָחַם; (וַי נָחַם מִצָּרָיִם)
przeć, naglić, drängen וַי נָחַם
נָחַם; spieszny, eilig; 0konie-
czny, nagły, notwendig, drin-
gend.
נָחַם; (וַי נָחַם מִצָּרָיִם)
נָחַם; (וַי נָחַם מִצָּרָיִם)
przebić, zabić zwierzę, (בְּרוּחָה)

Ruhe ; przyjemność, Vergnügen.
zadowolenie, przyjemność, Annehmlichkeit, Vergnügen.

spokojnie, ruhig ; **בְּנֶחֱת חַהֵם** —
łagodnie, sanftmütig.

piekarz, Bäcker (אופה) ז' **גַּחְתּוֹם** ז'
piekarnia, **גַּחְתּוֹמָר** ז' (ביהמאפה)
Bäckerei.

גַּחְתִּים ר' נַחַת.

schylać się, **נָטָה פְּעוּי (עם אל)**
obracać się, sich neigen, wend-
odwracać (עם מן, מאחרי) ; den
się, sich abwenden, wegkeh-
ren (נָטָה תַּת כְּאִמְרֵי פִי) ; (עם
אחרי) skłaniać, przychyłać się
hinneigen; rozpościerać, aus-
deklinować, ⁰(בדקרוק) ; breiten
odmieniać przez przypadki,
konjugować, abändern, dekli-
nieren ; **נָטָה אֶהֱל** ; nieren, konjugieren
rozbić namiot, Zelt aufschla-
gen ; **נָטָה נֹמָה** ; gen
bieństwo, Wahrscheinlichkeit ;
śmiertelnie chory, **נֹמָה לְמֹת** ;
rozciągać, **הִנָּטָה** ; totkrank
rozszerzać się, sich aus-
strecken, ausdehnen
nachylać, neigen; przychyłać,

נַחֲשֵׁת (עם כנויים : **נַחֲשֵׁתִי, נַחֲשֵׁתְךָ**)
miedź, Kupfer, Erz ; mie-
dziane kajdany, eherne Fes-
seln (הַכַּבֵּד נַחֲשֵׁתִי) ; seld-
dno, Boden des Gefässes
części płcio- ; (**וְהָרָא נַחֲשֵׁתָהּ**)
we kobiece, weibliche Scham
(**יַעַן הִשְׁפֵּךְ נַחֲשֵׁתְךָ**).

נַחֲשֵׁתִים זוגי (ז') (מִדְּבָר)
dany, (cherne) Fesseln.

נַחֲשֵׁתָן ז' (שם נחש-נחשת, שעשה
משה במדבר) ;
cherne Schlange ; grynspan,
Kupfergrün.

נָחַת פֿע
zstępować, herabsteigen
działać ; (**וּבְרַגַע שָׂאוֹל יַחֲתִי**)
; (**תַּחַת גָּעָה בְּמִבֵּין**) ; wirken
utkwic, eindringen
הִנָּחַת
wypu- ; **נָחַת בִּי** ;
szczać, loslassen, losdrücken
; (**וּנְחַתָּה קִשֶׁת נַחֲשֵׁת זְלוֹעֹתַי**)
zniżać, opuszczając, senken
zrzucać, strącać ; **הִנָּחִית** ; lassen
niederstürzen.

נַחַת (ר' נַחְתִּים) ח'
rozłożony, lagernd.

opuszczenie, das Nieder-
senken ; rzecz opuszczana,
podawana, das Herabgelas-
sene, Präsentirte ; spokój,

wzięcie, das Nehmen נִטְּוּהָ נִי
 odjęcie, po- ; (נִטְּוּהָ לְרִיבָה) ;
 zbawienie, das Wegnehmen,
 (נִטְּוּהָ לְרִיבָה) die Entziehung
 נִטְּוּהָ לְרִיבָה) .

mycie rąk, נִטְּוּהָ לְרִיבָה לְיָדַיִם * נִי
 Händewaschung.

obcinanie paz- נִטְּוּהָ לְרִיבָה לְצַפְרָנַיִם * נִי
 nokci, Nägelabschneidung.

latorośl, נִטְּוּהָ לְרִיבָה לְיָדַיִם * נִי
 Schössling.

plantacya, zasadzenie, נִטְּוּהָ לְרִיבָה לְיָדַיִם * נִי
 Pflanzung, Plantage ; roślina,
 ; (נִטְּוּהָ לְרִיבָה לְיָדַיִם * נִי) Pflanze
 metafizyczne rozmyślania, me-
 taphysische Betrachtungen
 (הַצִּיּוֹן וְקִצְיָן בְּנִטְּוּהָ לְרִיבָה לְיָדַיִם * נִי) .

brelok z pe- נִטְּוּהָ לְרִיבָה לְיָדַיִם * נִי (מִין חַבְשִׁים)
 (הַנִּטְּוּהָ לְרִיבָה לְיָדַיִם * נִי) reł, Perlenbrelocke
 okapanie, das Träu- ; (וְהַנִּטְּוּהָ לְרִיבָה לְיָדַיִם * נִי)
 feln.

mściwość, das Nachtra- נִטְּוּהָ לְרִיבָה לְיָדַיִם * נִי
 gen, der Groll ; ⁰strzeżenie,
 Bewachung.

winna latorośl, Weinre- נִטְּוּהָ לְרִיבָה לְיָדַיִם * נִי
 be ; •opuszczenie, Verlassen.

podnosić, aufheben נִטְּוּהָ לְרִיבָה לְיָדַיִם * נִי
 nakła- (עַם עַל) ; (בְּדָק יְשׁוּרָה) ;
 (כִּי) dać, włożyć, auferlegen

skłonić, hinneigen, geneigt
 machen ; odwracać, abwen-
 den ; odmawiać, oddalać, zu-
 rückweisen ; obracać się,
 sich umwenden ; nakłonić,
 namówić, verleiten ; skłaniać
 = הִטָּה אֶהָרָה ; się, hinneigen
 נָטָה אֶהָרָה ; הִטָּה אֶזֶן ;
 הִטָּה הַסֵּד ; Gehör schenken
 okazać łaskę, Gnade erwei-
 łać prawo, הִטָּה מִשְׁפָּט ; sen
 niesprawiedliwie postępo-
 wać, das Gesetz übertreten,
 być הִטָּה * ; ungerecht handeln
 pochylonym, gebeugt sein.

kapiący, träufelnd נִטְּוּהָ לְרִיבָה לְיָדַיִם * נִי
 stróż, Wächter נִטְּוּהָ לְרִיבָה לְיָדַיִם * נִי (שׁוֹמֵר)
 (נִטְּוּהָ לְרִיבָה לְיָדַיִם * נִי) .

odwrócenie, Abwen- נִטְּוּהָ לְרִיבָה לְיָדַיִם * נִי
 dung ; stworzenie, Errich-
 tung ; wystawienie, rozbija-
 (נִטְּוּהָ לְרִיבָה לְיָדַיִם * נִי) nie, das Aufschlagen
 kierunek, Richtung ; (הָאֶהָרָה * נִי)
 (נִטְּוּהָ לְרִיבָה לְיָדַיִם * נִי) .

konjugacya, נִטְּוּהָ לְרִיבָה לְיָדַיִם * נִי
 Konjugation.

deklimacya, נִטְּוּהָ לְרִיבָה לְיָדַיִם * נִי
 Deklination.

naładowany, beladen נִטְּוּהָ לְרִיבָה לְיָדַיִם * נִי
 (נִטְּוּהָ לְרִיבָה לְיָדַיִם * נִי) .

uwaga się za obo- נִטְפֵל עָלַי
wiązek, es ist zur Pflicht ge-
macht.

ciężar, Last, Bürde ז' נִטְפֵל

נִטְפֵל ר' נִטְפֵר.

miednica, dzban, Wasch- נ' נִטְפֵרָה
krug.

sadzić, zasadzać, pflan- נִטֵעַ פ'
zen; wsadzać, wbijać, ein-
schlagen, einsetzen; rozkła-
dać, rozbijać, aufschlagen;
wsadzać, einsetzen; osadzić,
być zasadzo- נִטְפֵעַ; besetzen
נִטְפֵעַ (אָף פֶּלֶם) nym, gepflanzt sein
(נִטְפֵעוֹ).

נטע (כמי נטע; ר' נטעיב, כמי נטעי)
roślina, Pflanze ז' נטע

נטע-נרבעי ו' פרי האילן בשנה
הרביעית, שצריך להביאו לירושלים
או לפדותו.

נטף פ"י kapać, träufeln (ברבור);
płynąć, wylewać się, fließen,
sich ergiessen; zwisnąć,
kapać, נִטְפָה; herabhängen
wylewać, wy- נִטְפֵה; träufeln
łoczyć, ausströmen lassen,
mieć ka- (הדבור); ausgiessen
zanie, predigen; *spuszczając
kroplami, herabtröpfeln las-
sen.

*brać, wzięc, neh-; (נטל עליו);
; (נטל קורה מבין עיניו) *
umyc ręce, die Hän- נטל ידים
zasię- נטל עצה; de waschen
gać rady, Rat einholen;
obcinać paznok- נטל צפרנים
cie, die Nägel abschneiden;
ludzie bez śle- נטלי-טהור
נִטְפֵר; dziony, Milzlose
być wziętym, genommen
נטל (נטל דטהור); *
nosić, swawolić, tragen, sich
rzucac, נטל; herumbalgen
dostać, be- (הנעים); werfen
składać, נטל ביצים; kommen
נטל גורים; jaja, Eier legen
oddawać wypróż- (בבהמה)
נטל; nienia, exkrementieren
skaleczyć, verstümmeln *
מום; *
moczyć, uriniren *
נטל מים; powątpiewać, be-
נטל רפק; *
zobowią- *
נטל על; *
zweifeln
zywać kogoś, jemand ver-
wywo- *
נטל קנאה; *
pflichten
ływać zazdrość, Neid her-
spro- *
נטל שלוב; *
vorbringen
wadzić pokój, zgodę, Frie-
leżeć, liegen *
נטל; *
den stiften
(מי ישמתו מטל); *
נטל ברעב; *
נטל; *
cierpieć głód, hungern
נטל; *
wątpliwy, zweifelhaft *
נטל

warga górna, Ober- (העליונה)
lippe.

kły, Hauer גִּיבִים* וְר
poruszenie, Regung גִּיד וְ

ruchomy, beweglich תִּי
גִּיד* (נִכְסֵי דְנִידִי**).

kiwanie głową, (מנוד-ראש)
; Kopfschütteln (רִי מְנֹוד
גִּידה*).

instytut, zakład, Institut נִיד
Anstalt (נִידוֹת בְּרָמָה*).

przyjemnie, miło, תהיפ
tak jest, to jest הַנִּיהָא* ; lieb
słusznie, es ist richtig.

uspokojenie, spokój, נִי
Beruhigung, Ruhe (נִיחַת-
קָבֵר**).

pokrzepienie, וְי
Erquickung (רִי נִיחֻהִים).

wonność, wonny וְי
zapach, Wohlgeruch.

łagodność, spokój, נִי
Sanftmut, Ruhe.

łagodnie, spo- תהיפ
kojnie, sanftmütig, ruhig.

wigilia וְי (ליל הולדת הנוצרי)
Bożego Narodzenia, Weih-
nachtsabend (Natalis).

kropla, וְי (רִי סִמִּי נִטְפִי*)
Tropfen (נִטְפִי-מַיִם*).

נִטְףָה וְי (מִין צְרוֹי נִטְףָה מַעְצֵי בַשִּׁמִּים)
balsam, Balsam.

נִטְףָה וְי (עֲנָבִים תְּלוּיֹות בַּאֲשֶׁכּוֹל מַלְמָמָה)
wiszące winogrona, herab-
hängende Trauben.

ochraniać, strzedz, פִּעוּי
; bewachen, hüten (שְׁמִיר עֵבֶרָה)
być mściwym, zawzię- בִּלְב
tym, grollen, nachtragen.

stróż, Wächter וְי

sódn, Nat- (מִין חֹמֶר חִימִי)
rium (רִי נִטְרָה*).

opuścić, porzucić, ver- פִּי
lassen, hinwerfen ; zanedby-
wać, zostawić odłogiem, brach
lassen ; puszczać, pozwaląc,
lassen, erlauben ; rozciągąc
się, sich ausbreiten (הַנִּטֵּשׁ
rozpościerać się, rozciągąc
się, sich hinstrecken, ausbrei-
być opuszczonym, נִטֵּשׁ ; ten
zarzuconym, verlassen sein.

נִיא רִי נִיא.

owoc, Frucht ; wyrażenie, וְי
Ausdruck.

przypowieść, וְי נִיבֵר-שְׁפָתִים
; sentencya, Spruch (הַשְּׁפָה*).

karczowisko, נַר וי (קרקע-בתולה),
Rodenland ; apanaż, Apanage
uprawie- ; (שָׂתת לוֹ נִר שְׂבָנִיו)
nie, uprawa roli, Urbarma-
• (שְׁעַת הַנִּיר) chung.

cewka, Trumm, Weber- וי
spule (רי מנור).

zostać (עם מן)
wypchanym, wypędzonym,
ausgestossen werden.

kruszony, zer- (נִבְאָה וי)
knirscht.

osowiały, (רי נִבְאָים) תי
smutny, niedergeschlagen.

żalność, smutek, Weh- זור
mut, Niedergeschlagenheit.

gwoździk, נִבְאָה, נִבְאָה וי (מין בושם)
korzenny, Gewürznelke.

magazyn korzenny, וי
Gewürzkammer ; droguerya,
handel korzenny, Droguerie,
Gewürzhandlung.

szanowny, (רי נִבְבָּדִים, נִבְבָּדִים) תי
nowny, czcigodny, geehrt,
verehrt ; obciążony, belastet.

potomek, (רי נִבְבָּדִים) וי
Nachkomme ; (בן-הבן ובן-הבת)
wnuk, Enkel.

spać się chce, es schläfert (רי נים).

nić, Fa- (רי נִימִין) (חוט)
; włos, Haar (שערה) ; den
pijawka, (עלוקה) ; struna, Saite
(נִימָא שְׁרַ מִים).

oblubienica, pan- (כלה) וי
(קוֹרִין לְבִלָּה) na młoda, Braut
nimfa, (חצי-אלילה) ;
Nymphe.

potomek, Nachkömmling וי

ucieczka, Flucht וי (ראה)

kwiecień, April.

flegma, Schleim (ליחה) וי
(פִּיחוֹ וְנִיעוֹ).

ruch, Bewegung וי

iskra, Funke ; promień, Strahl ;

pył wodny, woda rozpylona,
Wasserstaub.

karczować, ausroden ;

uprawiać, urbar machen.

papier, Papier וי

Boga ukarany, von Gott ge-
 turt; *מַכַּת-עֵינַי* נערה שאברהם
 בתוליה עיי שנתקלה בעץ וכדומה
 לזה; *מַכַּת-שְׁחִין* (ני *מַכַּת-שְׁחִין*)
 trędowaty, aussätzig.
 rozbity, oka- *תִּי* (סמ' *נְכַה־תִּי*)
 leczyły, niedergeschlagen, ver-
 lutzelt (*רִי נְכַה־רִי*); *נְכַה־רִי*
 ; kulawy, lahm (*מַכַּת-רִי*)
 skruszony, pokorny, zer-
 knirscht, demütig.
 za- (*רִי נְכַה־רִי*) (רגיל להכות)
 wadyaka, Raufbold.

נְכַה־רִי נְכַה־רִי.

wiorny, prawdziwy, *תִּי*
 treu, richtig; gotowy, vorbe-
 reitet, fertig; mocny, fest.
נְכַה־נְכַה־רִי (*נְכַה־נְכַה־רִי*)
 wiście, pewnie, richtig, ge-
 wiss.
 nieprzyzwoicie, *נְכַה־נְכַה־רִי*
 niestosownie, unpassend.

szczerosc, Aufrichtig- *נִי*
 szczerze, aufrich- *תִּי*; keit
 tig.

dyskont, Diskont *נִי*
 pielenie, das Jäten *נִי*
 (נפוש עדור בסוח"י).

נְכַה־נְכַה־רִי (*נְכַה־נְכַה־רִי*)
 naprzeciw, gegenüber *תִּי*

נְכַה־נִי (בת-הכּוּן ובת-הבת),
 wnuczka, Enkelin.

zostać zabitym, *נְכַה־נִי*
 od- *נְכַה־נִי*; erschlagen werden
 ciągać, zmniejszać, abziehen,
 zo- *נְכַה־נִי* (התבואות); verringern
 stać sfuczonym, uszkodzo-
 nym, zerschlagen werden;
 ; bić, uderzać, schlagen *נְכַה־נִי*
 zabijać, erschlagen; razić,
 treffen; wyrzucać, fal-
 len lassen; rozbijać, zer-
 odpierać, *נְכַה־נִי*; schlagen
נְכַה־נִי; zurückschlagen
נְכַה־נִי; oczerniać, verleumden
נְכַה־נִי; falować, wogen
נְכַה־נִי; klaskać w ręce, mit den
נְכַה־נִי; *נְכַה־נִי*; Hände klatschen
נְכַה־נִי; *נְכַה־נִי*; załamywać rę-
 ce, die Hände zusammen-
 on *נְכַה־נִי*; *נְכַה־נִי*; schlagen
נְכַה־נִי; *נְכַה־נִי*; wał, er bereuete
נְכַה־נִי; *נְכַה־נִי*; gen
נְכַה־נִי; *נְכַה־נִי*; gen
נְכַה־נִי; *נְכַה־נִי*; ausschlagen
 korzeniać się, puszcać ko-
נְכַה־נִי; *נְכַה־נִי*; Wurzeln schlagen
 być bitym, geschlagen wer-
 den; zostać zabitym, erschla-
 przez *נְכַה־נִי*; *נְכַה־נִי*; gen werden

majątek, dobra, Ver- נְכָסִים וְיָר ; mögen, Güter
dostać egzekucyę na dobra, Exekutionliste auf Güter be-
zbankru- יָרָד מִנְּכָסִים ; kommen
tować, być zrujnowanym, ru-
iniert sein, bankerott werden.

נְכֻפָּה (ר' נְכֻפִין*) וְ (חולה נופל)
epileptyk, Epileptiker
קָפָה.

epileptyczka, נְכֻפִית* וְ (חולה נופלה)
Epileptikerin.

różnić się, sich נִכְרַת פִּיעַ ; unterscheiden ; udawać, sich
verstellen ; być łatwym do
poznania, znacznym, erkenn-
nie נִכְרַת ; bar, kenntlich sein
poznać, verkennen ; oddalać,
הִפְרִיר ; odstręczać, entfremden
poznawać, erkennen ; uzua-
wać, anerkennen ; umieć,
znać, verstehen, kennen ;
przedstawiać, vorstellen
spółkować, ; (יִפְרִינוּ לְאֶחָדֵינוּ*)
(לא כְּנִסָּה וְלֹא) beiwohnen
dobrze הִפְרִירָה ; czynić, Gutes tun
być stronniczym, parteilich
być łatwym do הִפְרִיר ; sein
poznania, widocznym, er-

(ברקדוק) ; prosto, gerade
druga osoba, zweite Person.
נְכַח (ר' נְכָחִים) ה' ; prosty, wła-
ה' ; ściwy, gerade, richtig
idzie prostą drogą, er נְכַח
geht den geraden Weg.

prostota, uczciwość, נְכַחַת
Geradheit, Redlichkeit.

równoczesność, Gleich- נְכַחוּת
zeitigkeit.

obecny, anwesend ת' נְכַחוּת
obecność, Anwesen- ה' נְכַחוּת
heit.

odjęcie, pozosta- נְכָחַת וְ
łość, Abgezogenes, Abzug
(נְכָחֵי מִזִּנְאוֹת**).

paraliż, Lähmung וְ נְכָחֵי
odjęcie, Abzug וְ נְכָחֵי (ראה)
נְכָחוֹן*.

odtrącenie, obrachu- וְ נְכָחוֹן
nek, Abzug, Abrechnung.

być chytrym, wy- נְכַלֵּי פִיעַ ;
mędrkować, verschmitzt sein,
knuć הִתְנַכֵּל ; herausklügeln
coś złego, Böses sinnen.

chytryść, Arg- וְ נְכַלֵּי (ר' נְכָלִים)
list (ר' נְכַלֵּי).

chytry człowiek, filut, וְ נְכַלֵּי
Arglistiger, Schlaupkopf.

•. (הַפִּישׁוּ נָהֵשׁ) kasać, beissen
נכאֵת רַי נָבֵת.

kończyć, voll- (נָדָה) הַגִּלָּה פִּי
= (פְּנִילוֹתָהָ לְבָגָד) enden
פְּהַגִּלוֹתָהָ.

obrzydliwy, ekelhaft 'נִמְבֹּזָה ת'
nizki, zgarbiony, nie- נִמְוָךְ * ת'
drig, gebeugt.

pokorni, łagodni, Demütige, Sanftmütige.
נִמְוִבֵי־רוּחַ * תַּי רַי

łagodność, pokora, Sanftmut, Demut.
רוּחַ נִמְוִכָה * :

prawo, zwyczaj, Gesetz, Brauch ;
נִמּוּסִים * (רַי נִמּוּסִין) ז'
grzeczność, Höflichkeit.

grzeczny człowiek, höflicher Mann.
צַעֲרֵל־נִמּוּסִים * ז'
wiek, höflicher Mann.

kodeks ustaw, Gesetzeskodex.
נִמּוּסוֹת * ז'

prawny, zwyczajny, gesetzlich, üblich ;
נִמּוּסִים * ת'
grzeczny, höflich.

grzeczność, Höflichkeit.
נִמּוּסִיוֹת * ז'

dowód prawny, motyw przewodni, Rechtsgrund,
נִמּוּק * ז'
Leitmotiv.

נמושות * זר (הענינים המלקטים את

הַתְּנַבֵּר ; kennbar, kenntlich sein
הַתְּנַבֵּר.

przykrość, nieszcze- נָבֵר, נָבֵר ז'
ście, Widerwärtigkeit, Mißge-
schick.

cudzy kraj, die Fremde ; cudze, Fremdes.
נָבֵר (כְּמִי נָבֵר) ז'

cudzoziemiec, barbarzyńca, Fremdländer, Barbar.
נָבֵר־נָבֵר (רַי פְּנִי־נָבֵר) ז'

cudzoziemka, barbarzynka, Fremdländerin, Barbarin.
נָבֵר (אֶל־) נָבֵר ז'
ka, barbarzynka, Fremdländerin, Barbarin.

inny, obcy, Anderer, Fremder ;
נָבֵרֵי * ת'
cudzoziemski, fremdländisch ;
obcy, dziwny, fremdartig, sonderbar ;
*cudzoziemiec, nieżyd, Ausländer, Nichtjude.

obca, cudzoziemska, fremd, fremländisch
נָבֵרֵהָ, נָבֵרֵית * תַּי ז'
(רַי נָבֵרֵי) ;
dziwna, dziwaczna ; fremdartige, sonderbare
נָבֵרֵהָ * ז'
(וּנְהָר) nierządnica, Hure (הַיִּק)
cudzoziemka, nieżydówka, Ausländerin, Nichtjüdin.
נָבֵרֵהָ * ;

נָפֵשׁ * פִּי ; plewić, jäten
נָפֵשׁ * (הַפִּישׁוּ בְּמִקְלֵ"*) ;
bić, schlagen

niepodobna, מן הנמנעות^ה תה"פ
unmöglich.

cywilizować, zivilisie- פ"י
ren.

נמפי" רי נמפדה.

נמקים זר (מקומות בנוף שהולכים
nagiłe miejsca, fau-
und rakiem) ונרקבים)
lige Stellen.

nakrapiać, pstrzyć, ט"י
bunt, verschiedenfärbig ma-
chen (המנמר שדהו"י);
בנדד ;
מנמר" רי מנמר.

tygrys, Tiger; זי
pantera, lampart, Panther,
Parder.

żyrafa, wielbłą- זי
doryś, Giraffe, Kameelpar-
der.

tygryś, Tigerin זי
piega, Sommersprosse זי
małe- ת' ; karzeł, Zwerg זי
go wzrostu, kleinwüchsig
(תפשיחים ננסים").

karlica, Zwergin זי

bandera, Flag- זי
ge ; chorągiew, Panier ;
przykład, Beispiel ; *cud,
dziw nad dziwy, Wunder über
Wunder.

השכחה והפאה, הבאים (לאהרונה)
zbierający na końcu, die zu-
letzt Auflesenden.

jeszcze, także, auch, זמ"י מ"ה
atoli, jednak, ה"כי נמ"י ; noch
doch ; tak istotnie, auch
wirklich.

wrzód, Geschwür זי זמ"י

rozpływanie się, das זי
Zerfliessen ; rozpaczanie, das
Verzagen.

kuna, (מין היה קונה)
Marder.

זמ"יסה" רי נמ"נה.

zginać, zniżać, פ"י
(נמד) הנמ"ד" פ"י
(הגבוה) beugen, niedrig machen
מנמ"כו"י).

obrzezać, beschneiden פ"י
(ונמ"לתם את בשר-ע"רלתם)
רי מ"ז.

przystań, Ha- זי
fen.

mrówka, (רי נמ"רים) זי
Ameise.

drzemać, schlummern פ"ע
zdrzemać się, za- זי
snąć, einschlummern.

niemożliwe, זי נמנעות
niemożliwość, Unmögliches,
(רי מנע) Unmöglichkeit.

הַפִּיחַ; formulować, formulieren
wybić sobie z głowy, (דַּעַת)
aus dem Sinne schlagen.

czudowny, wunderbar ת' נָסִי

żętyca, kwaśne ח' נְסִיב־הֶחָלָב
mleko, gesäuerte Milch, Mol-

ken (ר' מִי־הֶחָלָב).

reakcja, Reaktion ח' נְסִיגָה
(נְסִיגָה לְאַחֲרָיו).

próba, do- ח' נְסִינֹת (ר' נְסִינֹת)

świadczenie, Probe, Versuch ;

pokusa, Versuchung ; do-

świadczenie, Erfahrung ; eg-

zamin, Prüfung, Examen.

libacja, Libation, Trank- ח' נְסִיף

ksia- (ר' נְסִיף) ; (ש' ר) opfer
żę, Fürst.

lanie, libacja, Liba- ח' נְסִיכָה

księżniczka, ; (ר' נְסִיף) *
Fürstin.

księstwo, Fürstentum ח' נְסִיכוּת

podróżowanie, das ח' נְסִיעָה

Reisen ; podróż, Reise.

piłowanie, piłka, das ח' נְסִירָה

Sägen.

lać, giessen ; nama- ח' נְסִיף

szczać, salben ; ulewać

(z metalu), formować, giess-

sen, formen ; wylewać, aus-

נָסַב wziąć, nehmen ח' מִי
żenić się, (נשא אשה) אֶתְהָא
heiraten.

przyczyna, powód, Ver- ח' נְסָפָה

anlassung, Ursache (ר' נְסָפָה).

odstępować, cofać się, ח' נָסַג

zurücktreten ; unikać, entge-

odsuwać, weg- ח' הִסִּיג ; hen

rücken ; oddalać, entfernen ;

zostać wypartym, ver- ח' הִפְג

drängt werden.

podno- ח' נָסָה (בִּי לִי, אֵל, עַל) מִי

być ח' הִנָּסָה ; sić, aufheben

próbowanym, doświadczan-

ym, geprüft, erprobt wer-

; próbować, prüfen ח' נָסָה ; den

doświadczając, erproben ; eg-

zaminować, examinieren ;

być doświadczanym, ח' הִתְנַסָּה

kuszonym, versucht werden

(ר' הִתְנַסָּה).

wyjsć zamąż, ח' נָסָה מִי

(ר' נָשָׂא) * verheiratet werden

lanie, das Giessen ח' נְסִיף

libacja, Liba- ; (נְסִיף הַמַּיִם) *

tion (נְסִיף הַמַּיִם).

wyrwać, ausreissen ח' מִי נָסַח

być ode- ח' הִנָּסַח ; (נִסְחָה מֵאֵהָל)

rwanym, losgerissen werden

(נִסְחָה מֵעַל הָאֲדָמָה) ; ח' נָסַח

zostać oderwa- הנָּרִיחַ; הִסִּיעַ
nym, fortgerissen werden
(הַדּוּדֵי נָסַע) ; הִסִּיעַ ר' הַסִּיעַ

wznosić się, emporstei- נָסַק פ"ע
gen (נָסַק אֶתְּ אֶתְּ אֶתְּ אֶתְּ) ; הַסִּיק
być opalany, geheizt wer-
; opalać, heiz^{en} הַסִּיק ; en
הַסִּיק = הַסִּיק.

piłować, sägen פ"י נָסַר
de- נָסַר (רַי נָסַרִים) ו' (לוח, קרש)
ska, Brett.

trociny, Sä- נִי נָסַרֹת
gespäne.

skryty, tajemniczy, ver- נָסַתַּר ת'
borgen, geheim (svoll) ; tajna
(בדקדוק)⁰ ; nauka, Geheimlehre
trzecia osoba, dritte Person.

ukryte, das Verbor- נִסְתָּרוֹת נִסְר
gene.

przewrócony, przewro- נִעוּה ת'
iny, verdreht.

pusty, marny, leer, נִעוּר ת'
nichtig.

strząsanie, das Ab- נִעוּר ו'
schütteln.

otrząśnięcie, Abschütte- נִעוּר ו'
lung.

czujny, wachsam, rege נִעוּר ת'
(רַי עוּר).

być nama- הִנָּסַךְ ; giessen
szczonym, gesalbt werden ;
נָסַךְ ; הִסִּיף, הִסִּיף ר'
być wylewa- הִתְנַסַּף ;
nym, ausgegossen werden.

libacya, Liba- (רַי נָסַכִּים) ו'
tion, Trankopfer ; bożyszczta,
Götzenbilder.

— הַיָּוֹן נָסַךְ ו' (יין שהיו מנסכים לאילולי
ועתה יקרא בו כל יין שנע בו אינו-
יהודי) wino pogan, Wein der
Heiden.

wyraz użyty ה' (בדקדוק) נָסַמָּה
w połączeniu, (status con-
structus), ein im Status con-
structus stehendes Wort
(נָסַמָּה וְנָסַרֹת).

oznaczony, wyraźny, ה' נָסַמָּן
bezeichnet, bestimmt.

wymachiwać, em- (ב-) פ"ע נָסַח
; נָסַח (רַי נָסַח) porschwingen
owiewać, anwehen ; objawiać
okazywać się, sich kundge-
odznaczać się, הִתְנַסַּח ; ben
hervorragen ; błyszczyć,
prangen.

podróżować, (ב-) פ"ע נָסַח
reisen ; odjechać, pójść da-
lej, fortziehen ; odrywać, od-
(וְיִסָּעֵם עִם) sunąć, fortreissen

zamykać, בער (אחריו, בער, בפני) פיי, schliessen; obuwać, beschu-
הנעיל (וְאֵנְעֵלְךָ תַּחֲשׂ) ; הנעיל
być zamkniętym, geschlossen
; (בָּרַח הַשְּׁעָרִים וְנָעֲלִים) sein
obuwać, beschuhen הנעיל
(וְנִלְבִּישׁוּם וְנִנְעִילֵם).

נעל (רי געליים, — צות; ויני געליים)
trzewik, Schuh; but, obu-
ני
wie, Fussbekleidung.

być przyjemnym, mi-
לים, angenehm, lieblich sein;
uprzyjemniać, umilac, הנעלים
angenehm, lieblich machen.

wdzięk, Lieblichkeit ני געם

נעמית* (רי געמיות) ני (שם עיף גדול)
struś, Vogel-Strauss
הנעמית* ; רי יענה.

miły, przyjemny, ange-
לימן תי (נמעי-געמנים).
potrząsanie, kołysanie, ני
das Schaukeln, Schütteln.

trząść, kiwać (głową), פיי,
schaukeln, (Kopf) schütteln.
נענע* וי רי מנת*.

wtykać, wpychać, hin-
עין פיי
einstecken, hineinstossen
być wetykanym, hinein-
הנעין
gesteckt werden.

נעורות (נערת) רי נעורים.
młodość, נעורים ויר, נעורות ניר,
Jugend.

młodzież, Jüng-
פני הנעורים ויר
linge, Jugend.

obuwanie się, obucie, ני
הנעילה
das Anziehen der Schuhe,
Beschuhung; zamykanie, Zu-
; (נעילת-שערים) schliessung
החפלה האחרונה ביום כפור.

przyjemny, angenehm; תי
נעים תי
miły, lieblich
słodki śpiewak, lieblicher
Sänger; poeta mieszczański,
Meistersänger.

błogość, נעימות ניר, נעימים ויר,
Seligkeit

melodya, śpiew, ני (ניון)
נעימה
; Melodie, Gesangweise
przyjemność, wdzięk, Lieb-
lichkeit.

przyjemność, Annehm-
ליכות* ני
lichkeit (רי געם).

jama, (בור) וי (נעיצין) רי
Grube.

wtykanie, das Hinein-
ני
stecken.

krzyk (osła), (קול החמור), ני
הנערה
das Schreien (eines Esels).

młoda kobieta, junges Weib ;
służąca, Magd.

wiek młodzieńczy, נַעֲרוּת * נ
Jünglingsalter ; wiek dziewi-
czy, Jungfrauenalter ; dzieciń-
stwo, Knabenhaftigkeit.

zgrzebie, kłak, Werg נַעֲרַת * נ
przesiewać, wiać, sie- פִּי * נ
ben.

sito, rzeszoto, Sieb ; נַפֵּחַ * נ (כברה)
okręg, powiat, Bezirk, (נוף)
נַפֵּחַ * נ (נַפֵּחַ * נ דָּאָר *).

rozdmuchanie, das An- נַפּוּחַ * נ ז
fachen ; nadętość, pycha, Auf-
geblasenheit.

wrzący, kochend, dam- נַפּוּחַ * ת
pfend ; dymiący, nadęty, auf-
geblasen.

gołąbek, młody נַפּוּל * ז (בן-יונה)
gołąb, Täubchen, junge Taube.

rzepa, Rübe נַפּוּס * (נַפּוּץ *) ז
דָּפַח, blasen ; roz- פִּי * נ (ב, על)
נַפּוּחַ * נ ; dmuchać, anfachen
wyzionąć ducha, die Seele
niech נַפּוּחַ * רוח * ; aushauchen
go czart porwie, hole ihn der
być נַפּוּחַ * נַפּוּחַ * ; Teufel
rozdmuchanym, angefacht wer-
oddalić, entfernen נַפּוּחַ * ; den

cierń, kolec, Dorn, נַעֲצוּץ * ז
Stachel.

trząść, schütteln ; נַעֲר * פ * י
strząsywać, abschütteln ; ry-
czeć, brüllen ; *rzeć, schrei-
być wstrzą- הַנַּעֲר * ; en, wiehern
śniętym, wzruszonym, er-
schüttert werden ; ocucić się,
roztrzeźwić się, sich aufmun-
tern, wieder zu sich kom-
przetrząsać, otrzą- נַעֲר * ; men
sać, durchrütteln, abschüt-
teln ; *wymieszać, umrühren ;
ocucać, munter ma- הַנַּעֲר *
otrząsać się, הַתַּנַּעֲר * ; chen
obudzić się, sich abschütteln,
ermuntern.

chłopiec, dziecię, Kind, נַעֲר * ז
Knabe ; dorosły chłopiec, er-
wachsener Knabe ; służący,
Bursche, Diener ; paż, Page.
służba, Dienerschaft ז * ר
(נַעֲר * י * נ * ר *).

późniejszy wiek chłopię- נַעֲר * ז
cy, späteres Knabenalter ;
młodość, Jugend.

od dzieciństwa, od מַנַּעֲר * ח * י * פ *
młodości, von Kindheit an,
von Jugend auf.
dziewczyna, Mädchen ; נַעֲרָה * נ

נָפַח (ב- ל- על מן- בער, לפני-
 rzucić się, padać, פיע (חהת-
 fallen, sich werfen; przecho-
 dzić, zbiedz, überlaufen
 osiadać, ; הפשדים אתה נופל)
 (בגני-קדם) sich niederlassen
 straż- נפל בעיני; נופלים
 cić na znaczeniu, an Ansehen
 zach- נפל למשכב; verlieren
 נפל על פניו; rować, erkranken
 padać na ziemię (twarz),
 נפלו פניו; auf die Erde fallen
 on wychudł, er ist abgema-
 nic nie דבר מ- נפל; gert
 poszło na marne, nichts blieb
 jak איה; ופל דבר; vergebens
 się sprawa skończy, wie
 die Sache ausfallen wird;
 zdarzać się, vorfallen, vor-
 ; (נפלה מחלוקת) kommen
 w udziale dostać się, przy-
 (נפלו דמיון) paść, anheimfallen
 ריצוקה; ; נפל בירושלם; הפיל
 rzucić się (na התנפל; רי הפיל
 ziemię), sich niederwerfen;
 napadać na kogoś, herfallen.
 plód po- (רי נפלים) וי-
 (נפל) roniony, Fehlgeburt
 pigwa, (מין עץ פרי) ;
 (אשת) ;
 deren, Quittenbaum.
 trzepotać, flattern; נפחה פעמי

przyprowadzać do הפיה נפש
 rozpaczy, verzweifeln lassen;
 nabrzmiewać, an- התנפח-נפח
 schwellen; nadymać się, sich
 blähen.
 kował, (הרש ברזל) ו' נפח
 Schmied.
 nadętość, Aufgeblasen- וי נפח
 heit.
 nafta, נפטא וי (מין שמן מאיר)
 Naphta, Petroleum.
 dmuchanie, das Blasen וי נפחה
 נפיל ה' (ענק שנפל, לפי האגדה, משמים
 olbrzym, Riese, Recke ארצה
 sking, (מין שרץ) וי בן-דגפילים
 Sking.
 padanie, das Fallen וי נפלה
 padaczka, epile- הלי-הנפילה
 psya, Fallsucht, Epilepsie.
 strzaskanie, złamanie, וי נפצה
 Zerschmetterung, Zerbre-
 chung.
 wiele, viel; נפיש, נפישא ה'
 liczny, zahlreich.
 szmaragd, (מין אבן יקרה) נפך וי
 Smaragd; dodatek, naddatek,
 (הוספה) ליה נפך
 משלו).

schied ?

nierządnicza, Hure נַפְקָא *
nakład, Un- נַפְקוּתָא *
kosten ; 'różnica, Unterschied.

wytchnąć, sich פ"ע הַנְּפֵשׁ *
erholen.

dusza, Seele ; נַפְשׁ (רַי נַפְשׁוֹת) *
życie, Leben ; osoba, czło-
wiek, Person, Mann ; *po-
wiesz (בּוֹיֵן לִי נַפְשׁ *
ja, ty עַל קְבֻרָתִי * ; נַפְשִׁי - יְשָׁה *
ja, ty אַתְּ יִשׁ * ; sam, ich, du selbst
jeśli אַתְּ נַפְשֶׁךָ (אַתְּ נַפְשֶׁךָ) *
אֵין * ; chcesz, wenn du willst
nie chcesz, du willst אַתְּ נַפְשֶׁךָ *
nie ; מִדֵּי-נַפְשֶׁךָ * רַי מִדֵּי *
nicht

języczek u wa- נַפְשׁ-מֵאֲזֻנִים *
gi, Wagezünglein.

wątek, za- נַפְשׁ-מַסְכָּתָא *
kładka, Einschlag.

amulety, בְּתוּרֵי-הַנְּפֵשׁ *
Amuletten.

nieśmiertel- הַיְשָׁרְתָּהּ-הַנְּפֵשׁ *
ność duszy, Unsterblichkeit
der Seele.

obłąkany, gei- חוֹלְהָהּ-הַנְּפֵשׁ *
steskrank.

nieczysty przez הַיְשָׁרְתָּהּ-נַפְשׁ *
dotknięcie trupa, unrein

machać, wywijać, schwingen,
powie- הַתְּנַפְנֶנֶה * ; schwenken
wać, rozwiewać, flattern.

dać wyrość, hoch פ"י נַפְקָא *
wachsen lassen.

rozprószyć, נַפְיֵן (בִּי-אֵל-) פ"ע *
; ("נַפְצוּ גוֹיִם") * sich zerstreuen
rozbić, zerschmettern
wysypać, ausschütten ; ("דַּבְּרֵי-
roz- נַפְיֵן") * ; ("נֹפֵיץ וְאֵינְגוּ קוֹרָא") *
"נֹפֵיץ וְאֵינְגוּ קוֹרָא") *
rozbić się, zerschellen.

międlie konopie, נַפְיֵן (פִּשְׁתִּים) פ"י *
brechen (Hanf) ; ucierać
(nos), schneuzen (die Nase).

burza, huragan, Orkan, נַפְיֵן *
Sturmwind ; trzask, trzeszcze-
nie, Krach, das Prasseln.

rozsyпка, djaspora, נַפְצוּת ג'ר *
Zerstreuung, Diaspora.

; wychodzić, ausgehen פ"ע נַפְקָא *
wyprowadzać, heraus- הַפִּיקָא *
litera הַ (z krop- מַפִּיקָה * ; führen
ką), הַ mit Punkt.

koszta, wydatki, נַפְקָא (נַפְקָא) *
Unkosten, Spesen.

wychodzący, na- נַפְקָא *
stępujący, ausgehend, folgend ;
jaka jest ? לְמַאי נַפְקָא מִיְנָהּ *
różnica ? was ist der Unter-

stały, trwały, standhaft, dau-
 ernd (הִקְבִּיךָ נֶצֶב).
 twardość, tęgosc, Fe- ני נֶצְבָהּ
 stigkeit; stałość, Standhaf-
 tigheit (נֶצְבָהּ דִּי פְרוּלֵא).
 rozlatywać się, rozpra- נֶצַח פ"ע
 szać się, auseinanderfliegen,
 kłócić הִנְצַח; umherstreifen
 się, zanken; rozsypać się,
 גָּלִים נֶצִים; zerstreut werden
 rozsypane ruiny, zerfallene
 toczyć walkę, הִנְצַח; Ruinen
 befehlen; wojować z kimś,
 walczyć, הִתְנַצַּח; bekriegen
 swarzyć się, streiten, hadern.
 pączek, kwiat, Blüte, ני נֶצֶח
 Knospe (רִי נֶיךָ).
 preludium, Vorgesang; וְ נֶצִיחָה
 spór, dysputa, Streit, Dispu-
 tation.
 dyalektyka, מְלֶאכֶת־הַנְּצִיחָה ני
 Dialektik.
 zwycięscy, die Sieg- נֶצִיחוֹת* וְר (תואר לאליהו הנביא ומלך
 המשיח) הַמְּשִׁיחַ
 reichen.
 dyalektyczny, dialektisch תִּי נֶצִיחָה
 swar, waśń, Hader וְ נֶצִיחָה
 szalas, Laub- וְ נֶצִיחָה (רִי נֶצִיחָה)
 obłożony, belagert תִּי; hütte

durch Berührung eines Tod-
 ten.
 obłąkanie, Gei- מַחֲלַת־הַנְּפִשׁ וְ
 steskrankheit.
 psychologia, Psy- תּוֹרַת־הַנְּפִשׁ וְ
 chologie.
 spokój, Ruhe וְ נֶפֶשׁ
 duchowy, umysłowy, תִּי נֶפֶשׁ
 seelen-, geistesartig.
 wzgórze, wysokość, An- נֶפֶת ני
 höhe; okręg, Bezirk (רִי נֶפֶת).
 patoka, Honigseim; וְ נֶפֶת ני
 kjer, Zucker.
 walka, zapasy, Kampf, וְ נֶפֶת
 Ringen.
 kwiat, kwiecie, Blüte, וְ נֶיךָ
 Blume; pączek, Knospe (רִי
 jastrząb, (מִין עוֹף סוּרָף) נֶפֶת
 Habicht.
 ostromlecz, וְ נֶיךָ־הַלֵּב* וְ (מִין צִמָּה)
 Wolfsmilch.
 rozlatywać się, ausein- נֶצַח פ"ע
 anderfliegen.
 rękojeść, Griff; namie- נֶצֶב רִי יָצַב
 stnik, Statthalter וְ נֶצֶב וְ
 (נֶצֶב מְלֶכֶךְ) רִי נֶצִיב.
 prostopadły, senkrecht; תִּי וְ נֶצֶב
 prosty, gerade וְ נֶצֶב; תה"ם (רִי יָצַב)

ciuch, Troztkopf
 zwycięskość, Sieg- **נִצְחָנוּת** *ני (עקשנות להעמיד על
 upór, Trotz (דעתו)
 namiestnik, Statthalter ; **נָצִיב** זי
 * (נָצִיב מְלָח) słup, Säule (עמוד)
 wyzyskiwanie, eksploa- **נִצְיָה** *ני
 tacya, Ausnutzung.
 zostać uratowa- **נִצַּל** *מיע
נִצַּל ; nym, gerettet werden
 ratować, retten ; obrabować,
 berauben ; eksploatować, aus-
 uratować, ret- **הִצִּיר** ; beuten
 ten ; odbierać, uchylać, ent-
 zostać wycią- **הִצִּיר** ; ziehen
 gniętym, herausgezogen wer-
 zdejmować, ab- **הִתְנִיצַר** ; den
 legen ; ousprawiedliwiać się,
 sich rechtfertigen.
 zgniłe **נָצַל** *זי (בשר נרקב של מת)
 mięso, fauliges Fleisch.
נִצָּן זי ; kwiat, Blüte (רי גִּין
נִצָּה *).
 błyszczeć, zabłysnąć, **נִצְנִין** *מיע
 schimmern, aufleuchten ; na-
 gle się pojawić, plötzlich er-
 scheinen.
 kapary, Ka- **נִצְפָה** *ני (מין צמח)
 * (אִיִּין שֶׁל נִצְפָה) pern
 אֲכִילָנָה.

rzeczy ukryte, Ver- **נִצְוֹרוֹת** ניר-
 borgenens.
 ; zwyciężyć, besiegen **נִצַּח** *מיי
 być trwałym, stałym, **הִנְצַח**
 dauernd sein ; zostać zwy-
 ciężonym, besiegt werden ;
 być przełożonym, vorstehen ;
 stać na czele, dyry- **נִצַּח** (על-)
 * **הִתְנִיצַח** ; gować, dirigieren
 przewyższać, übertreffen ;
 * (מִתְנִיצַח עַל סֶרְכָּיָא *).
 stałość, Standhaftigkeit ; **נִצַּח** זי
 wieczność, Ewigkeit ; krew,
 * (וְיֵוֹ נִצְחָה) posoka, Saft, Blut
 על בְּנֵי *).
נִצַּח, **נִצַּח** *היים, ciągły, wieczny
 * **נִצְחָה-נִצְחָה** ; fortdauernd, ewig
 na wieki wieków, in aller
 Ewigkeit.
נִצַּח זי ; trwałe, dauernd ; prze-
 konywający, überzeugend.
נִצְחוֹן *זי (רי **נִצְחוֹנוֹת**)
 zwycię- stwo, Sieg ; tryumf, Triumph ;
 * (סִפָּר- **הִנְצָחוֹן** *).
נִצַּח *זי ; wieczny, ewig
נִצְחִיּוֹת *ני ; wieczność, Ewigkeit
 ; zwycięzca, Sieger זי
 upar- (מתעקש להעמיד על דעתו)

przekłutym, durchlöchert wer-
 *נקב (נקבה הגרורת**); den
 przebić, dutschstechen.
 dziura, Loch (ר' נקבים) נקב
 piszczałka, Schalmei (חליל)
 (תפוף ונקבוף).
 naturalne potrzeby, זר נקבים—
 natürliche Bedürfnisse.
 kobieta, Weib; samica, נקבה נ'
 Weibchen.
 tunel, Tunnel נ' נקבה
 poro- נקבובי' ת' (מלא נקבים, חלול)
 waty, dziurkowaty, porös.
 pora, Pore נ' נקבובית
 kobiecość, נ' נקבות
 Weiblichkeit; części płciowe
 kobiety, weibliche Scham
 (נקבות של אישה).
 kropkować, punkto- נקד'
 wac, punktieren; świecić,
 ; (נקדה לו תמה**);
 mieć plamy, Flecken הנקד'
 punktować, punk- נקד'; haben
 być, zo- נקד'; tieren
 stać punktowanym, punktiert
 werden, sein.
 paskowaty, nakrapiany, נקד'
 gestreift, gesprenkelt.
 hodowca owiec, Schaf- נקד'
 züchter.

błyszcząć, funkeln; za- נצץ פ' ע
 kwitnąć, pojawiać się,
 הנץ=נצץ; hervorsprossen
 ochraniać, bewahren; נצר ש'
 strzedz, hüten; obłęgać, be-
 lagern; ukrywać, verbergen;
 skryta, die Verstell-לב נצורת-
 ; נצור' התנצור' ר' נצור'. te
 נצר (ר' נצורים) ז' (מין רמש)
 (ר' צרצור').
 świerszcz, Grille
 ćwierkać, zirpen נצור פ' ע
 latorośl, Spröss- ז' נצורים)
 ling; *wierzba, Weide.
 נצור' פ' יי chrzcic, taufen; התנצור'
 przyjąć chrześcijaństwo, zum
 Christentum übergelien.
 נצור' נצור' ר' נוצרי'.
 zamknięcie, zamek, נצורה נ'
 Verschluss.
 נצורות ר' נצור.
 chrześcijaństwo, Chri- נצורות'
 stentum.
 kłóć, stechen; wiercić, פ' יי
 przedziurawić, durchbohren,
 durchlöchern; przeklinać, flu-
 chen; naznaczyć, oznaczyć,
 być ozna- הנקב; bestimmen
 czonym, bezeichnet werden
 zostać; (אישר נקבו ביטמות)

obijanie, otlaczanie, das 'ו נקוד' ו'
Abschlagen ; zranienie, Ver-
wundung.

kamieniarz, ו' נקוד' (ר' נקורות) ו'
Steinmetz.

wydrażenie, wyżłobienie, ו' נקוד'
Anhöhlung ; obgryzanie, Be-
zylinderung, (בכשר) ; nagung
Herausziehung der Adern.

puścić krew, פ"י (קום) נקיון
zur Ader lassen.

mieć wstręt do cze- נקט פ"י
goś, brzydzić się czemś,
verabscheuen, sich ekeln ;
brać, trzymać, halten, neh-
posyłać, zukommen נקט ; men
lassen.

niewinny, unschul- נקי, נקיא ת'
dig ; czysty, rein ; wolny, frei ;
bezinteresowny, un- נקי-נפיים
deli- נקי-הדעת ; eigennützig
katny, delikat.

czyste serce, reine נ' גקיה'
Gesinnung.

przyzwoita mo- נ' ששון-נקיה'
wa, anständige Sprache ; eu-
femizm, Euphemismus.

נקיון ו' ; czystość, Reinheit ו'
; niewinność, Unschuld נפיים
głód, Hunger נקיון שגים

נקדוד' ו' ; zawiadowca trzód,
(ר') Verpfleger der Heerden
נקד.

נקדים ו' ; suchary, okruchy,
(ר') Brocken, Zwieback נקוד'.

נקודי, נוקדני ר' נקרן.
נקדני' ו' (אהר מן הדכמים, שחקנו את
נקודות בחני'ך) Punk-
punktator, Punk-
tator.

נקה) הנקה פ"ע ; być pustym,
sein ; być oczyszczonym, u-
sprawiedliwionym, gereinigt,
uspra- נקה ; gerechtfertigt sein
wiedliwiać, oczyszczać, reini-
gen, rechtfertigen ; pomścić,
pustoszyć, verheeren.

נקדה' נ' ; wielbłądzica, Kameelin
(ר' נאקה).

נקודה' נ' ; przewiercenie, das
Durchbohrtsein.

נקודה' ו' (פיהטבעת של
otwór odchodowy, הבהמה)
After.

נקוד' ת' ; punktowany, punktiert
נקוד' ו' ; punktacya, Punktation
נקודה' נ' ; punkt, Punkt ;
samogłoskowy, Vokalzeichen.

נקוי' ו' ; oczyszczenie, Reinigung
(ר' נקיון).

odwracać się, sich (מעל) פֿיע זָקע
wegwenden; zostać wywich-
(ר) niętym, verrenkt werden
זָקע.

zagłębienie, זָקע (ר) זָקעים ו'
rozpadlina, Erdriss, Erdver-
tiefung.

antypatya, Abneigung ז' זָקע

kołować, krążyć, זָקע זָקע פֿעווי
kreisen; *ranić, bić, uderzać,
klopfen, schlagen, verwun-
wycinać, wyrąby- זָקע; den
wać, umhauen; strącać, odbi-
otaczać, זָקע זָקע jać, abschlagen;
umringen; *dawać na kredyt,
auf Borg geben.

obijanie, otłuczenie, Ab- ז' זָקע
sch'agen.

zbolełe miejsca, ז' זָקעים ו'
rany, wunde Stellen, Ver-
wundungen.

otarcie, rana, wundge- ז' זָקע
riebene Stelle, Wunde.

wykłuwac, ausste- ז' זָקע פֿי
chen; dziubać, kłuć, meis-
seln; wydłubywać, wyj-
mować żyły, żyłować,
זָקע Adern herausziehen;
być obgryzanym, benagt wer-

czystość, ochędostwo, ז' זָקיות
(ר) Reinlichkeit, Reinheit
pocziwość, niewin- זָקיות;
ność, Schuldlosigkeit, Recht-
schaffenheit.

trzymanie, das Halten ז' זָקיות
mszczenie się, das ז' זָקיות
Rächen.

זָקיע ר' זָקע.

זָקיק (סמ' זָקיק, ר' זָקיקים) ו'
przesmyk, wąwóz, Schlucht,
Engpass.

ukąszenie, das Beißen; ז' זָקיק
dzióbanie, das Picken; ⁰wier-
cenie, das Bohren.

nieznaczný, marny, un- ז' זָקיק
bedeutend, nichtig.

mścić (się), (sich) rä- ז' זָקיע
zostać ukaranym, זָקיע; chen
bestraft werden; być po-
mszczonym, gerächt werden;
= זָקיע; mścić się, sich rächen
זָקיע זָקיע זָקיע זָקיע זָקיע.

zemsta, Rache; ז' זָקיע
odwet, wynagrodzenie, Ver-
geltung; nienawiść, Hass.

mściciel, Rächer ז' זָקיע
kielbasa, זָקיע זָקיע (ר) זָקיע
Wurst.

נָרָד (רַי נָרָדִים) ז' (מִן צִמַּח רִיחָנוּ)
nard, Nard,

olejek nar- (שֶׁמֶן נָרָדִים) ז'
dowy, Nordenöl.

נִרְדְּשִׁירָא ז' (שֶׁהוּק הַאִישְׁקָקִי)
szachy, Schachspiel.

נָרַח, ackern, pflügen פִּי נָרַח
(רַי נָרַח).

נִרְפָּה תִּי נִרְפָּה תִּי
niedbały, leniwy, nach-
lässig, faul.

נִרְקִים ז' (מִין מֵרַח)
narczyz, Narzisse
futerat, נִרְתִּיקָא (רַי נִרְתִּיקוֹתָא) ז' וּזִינ
Futtermal; puszka, pudelko,
Büchse.

נִשָּׂא פִּי נִשָּׂא פִּי
podnieść, erheben; nosić,
tragen; unieść, forttragen;
wypowiadać, vortragen; zdejmować,
herabnehmen; znosić,
cierpieć, dulden; przebaczyć,
verzeihen; brać (żonę), (eine
הָסָד — נִשָּׂא הָזֶן; Frau) nehmen
pozyskać sobie (בְּעֵינֵי) נִשָּׂא
; względy, wohlgefallen
być stronnikiem, partei-
פָּנִים
handlować, נִשָּׂא וְנִתָּן; isch sein
handeln; pertraktować, unter-
wznosić się, הִנָּשָׂא; handeln
sich erheben; wychodzić za
mąż, verheiratet werden (von
;podnieść, erheben נִשָּׂא; Frau)

zostać wykopany, נָקַר den;
ausgegraben werden,

przesmyk, wąwóz, Eng- נִקְרָה נִי
pass; 0tunnel, Tunnell

pedant, szperacz, Pedant, נִקְרָן ז'
Grübler.

szperanina, pedante- נִי
rya, Pedanterie, Grübelel.

usiedlić, wplatać, ver- נִקֵּשׁ פִּי
stricken; stukać, pukać, klop-
dać się uwićć, sich הִנָּקֵשׁ; fen
zgar- נִקֵּשׁ; verlocken lassen
niać do siebie, an sich reis-
pukać, klopfen; הִנָּקֵשׁ sen;
uderzać, schlagen; porówny-
być הִקֵּשׁ; wać, vergleichen
porównanym, verglichen wer-
knuć coś złego, הִתְנַקֵּשׁ; den
Übles nachsinnen.

świeca, Licht; (רַי נִרְוֹת) ז' וּזִינ
+lampka, Lämpchen.

orzecz koko- (אֲנֹז הוֹרוּ) ז'
sowy, Kokosnuss.

נִרְגִילָה נִי (מִקְטֵרַת הָעֵרָבִים וְהַמְּוֹרָקִים)
kaljan, Nargileh, Wasserpfeife.

oszczerca, intrygant, Ver- ז'
leumder, Intrigant.

plotki, intrygi, Klatsche- ז'
rei, Intriguen.

wysoki, hoch, wzniosły, נִשְׁבָּב ת' erhaben.
 amoniak, sal- (מִין מֶלַח) וי נִשְׁדָּרַר *
 miak, Ammoniak, Salmiak.
 rozszerzać, fortrücken נִשֵּׂה פ"י
 zapomnieć, verges- ; נִשָּׂא ר'
 sen ; ściągać długi, Schulden
 być zapo- הנִשֵּׂה ; einziehen
 mnianym, vergessen werden ;
 zostawić w zapomnieniu, נִשֵּׂה
 ; הנִשֵּׂה—נִשָּׂה ; vergessen lassen
 pozbawić kogoś czegoś, je-
 mandem etwas entziehen ; kre-
 dytować, auf Kredit geben.
 wierzyciel, Gläu-ו- מִשְׁהֵי־יָד
 biger.
 zwichnięcie, Verrenkung וי נִשָּׂה וי
 sucha żyła, Spann-ו- הַנִּשְׂה וי
 ader.
 żonaty, be- נִשְׂוֹאִים, נִשְׂוֹאִים ת' נִשְׂוֹאִים
 weibt, verheiratet.
 orzeczenie, נִשְׂוֹאֵי הַמִּדְבָּר וי
 Prädikat.
 poważany, ange- נִשְׂוֹאֵי פָּנִים וי
 sehen.
 zamężna, eine Ver-ו- נִשְׂוֹאֵה ת'
 heiratete.
 ślub, Trau-ו- נִשְׂוֹאִים וי נִשְׂוֹאִין
 ung, Heirat.

dążyć do czegoś, נִשְׂוֹאֵת נִשְׂוֹאֵת
 dać nieść, tra-ו- נִשְׂוֹאֵת ; streben
 gen lassen ; zwalić, złożyć,
 auferlegen ; *wydać za mąż,
 verheiraten ; skierować myśli,
 die Gedanken lenken ; zapalać,
 הנִשְׂוֹאֵת ; anzünden
 wznieść się, sich erheben.
 odepchnąć, odtrącać, נִשְׂוֹא פ"י
 wegstossen ; pożyczyć (komuś),
 ; (ו- נִשָּׂה) ; borgen (jemand)
 zgubić się, zniknąć, הנִשְׂוֹא
 podzegać, הנִשְׂוֹא ; sich verlieren
 aufhetzen ; uwieść, złudzić,
 verführen.
 danie, porcja, Portion וי נִשְׂוֹאֵת
 dmuchać, wiać, blasen, נִשֵּׂב פ"ע
 za-נִשֵּׂב ; = נִשֵּׂב ; wehen
 dąć, nawiać, wehen lassen,
 spędzić, verscheuchen.
 נִשֵּׂב * (ו- נִשֵּׂבִים) וי (כלי לצוד בו
 עופות) sidła, Vogelgarn
 dosięgnąć, erlan-פ"י הנִשֵּׂב
 gen ; być w stanie, imstande
 sein ; ⁰poimować, begreifen ;
 הנִשֵּׂב ; zarzucać, einwenden
 rozszerzyć granicę kosz-נִשֵּׂב
 tem drugiego, die Grenze ver-
 rücken ; zostać osiągnię-
 tym, erreicht werden.

נְשִׁים רַי אֵשָׁה; שם של סרר תלמודי.
oddychanie, das Atmen נְשִׁימָה נִי

—בְּנִשְׁמָה אֶחָת תה"ם
tchem, in einem Atemzuge.

pocałunek, Kuss; do- נְשִׁיקָה נִי
tknięcie, Berührung.

opadanie, das Herab- נְשִׁירָה נִי
fallen. (נְשִׁירַת הַשָּׁעָרִים).

kąsać, beissen; brać נְשִׁךְ מִי
przy- (עסה); lichwę, wuchern

legać, być przyklepionym, kle-
; (בְּפָרוֹת נוֹשְׁכִין זֶה בָּזָה") ben

brać lichwę, הַנְּשִׁיךְ; הַנְּשִׁיךְ
wuchern; dawać lichwę, Wu-

przyklepiać, (עסה); cher geben
.(הַנְּשִׁיךְ לָהּ אֶחְרוֹתִים).

lichwā, Wucher נְשִׁיךְ נִי
zwierzę lu- נְשִׁכְנִית נִי זִי-

biące kąsać, bissiges Tier;
swarliwy, uszczypliwy, bis-

sig, zänkisch.
zrzucąć, abwerfen; wy- נְשִׁירָה מִי

od- הַנְּשִׁירָה; pędzać, vertreiben
padać, abfallen; wypędzać,

rzucąć, wer- הַנְּשִׁירָה; vertreiben
fen.

nabrać oddechu, tchu, נְשִׁם מִי
oddychać, Atem holen, atmen;

zatchnąć się, dyszeć, הַתְּנִיחַ
keuchen.

plewy, otręby, łupina, נִי
("רוֹבֵעַ" łuska, Hülse, Spreu
נְשׂוּבַת לְאָדָה).

oddychanie, das Atmen נְשׂוּבָה נִי
całowanie, das Küssen נְשׂוּקָה נִי

pożyczka, Anteihe; dług, נְשִׂי נִי
("וְנִשְׂרָמִי אֶת נְשִׂיךְ"). Schuld

książę, Fürst; נְשִׂיאָה (רַי נְשִׂיאִים) נִי
; ("נְשִׂיאָה בֵּית־אָבִי") głowa, Haupt

(ראש הישיבה והמנהדרין בומן הבית
השני ולאחר ההורבן) rektor, Rek-

tor; patryarcha, Patriarch.
chmury, Wolken נְשִׂיאִים נִי זִי-

podnoszenie, das Er- נְשִׂיאָה נִי
heben (רַי נְשִׂיאִית).

—נְשִׂיאַת־כַּפַּיִם נִי בְּרַכַּת הַכַּהֲנִים בְּבֵית
הַכֹּהֵנִים.

patryarchat, (משרת הנשיא) נְשִׂיאִית נִי
Patriarchat.

skrucha, pokuta, נְשִׂאוֹת עוֹיִן נִי
Busse.

zapomnienie, Verges- נְשִׂיחָה נִי
senheit.

podziemie, Unter- אֶרֶץ־נְשִׂיחָה נִי
welt.

kąszenie, ukąszenie, נְשִׁיכָה נִי
das Beissen, der Biss.

odpadanie, das Ab- נְשִׁירָה נִי
("נְשִׁירַת אֲבָרִים"). fallen

orzeł, Adler ; **נֶשֶׁר** (רַי נְשָׁרִים) וְ
 owoce opadłe z drzewa, her-
 (לְהֶאֱכִיר) abgefallene Früchte
נֶשֶׁר לְעֵנִים (").

młody orzeł, junger וְ
בֶן-נֶשֶׁר Adler.

wyczerpać się, wycień-
 פֶּעַע נִשְׂתָּה
 czyć się, sich erschöpfen
 wyschnąć ; **נִשְׂתָּה נְבוֹרָתָם** (")
 austrocknen **נִשְׂתָּה**
 wsiąknąć, versiegen ; **נִשְׂתָּה**
 (וְנִשְׂתָּה מִמֵּם מִדְּהִים).

נִשְׂתָּה וְ
 list, Brief (וְכָתַב הַנְּשִׂתָּה)
 כתוב ארמית (").

rozrywanie, das Zer-
 וְ
 schneiden ; *badanie, analiza,
 Untersuchung, Analyse.

anatomia, Ana-
 וְ
 תוֹמִיה **נִשְׂתָּה**
 tomie.

bryzgać, spritzen ; **נִשְׂתָּה**
 (נָתַח דְּנִשְׂתָּה) פֶּעַע
 odskoczyć, ześliznąć się, ab-
 נִתְחָה ; springen
 odskakiwać, **נִתְחָה** ;
 pryskać, abprallen, sprühen ;
 otłuc, abschlagen ; bryzgać,
 (הַדְּנִישׁ אֶת הָאוֹת וְ)
 spritzen
 ***נִתְחָה** ; aspirować, aspirieren
 ***נִתְחָה** ;
 być odrąbanym, abgehauen
 werden.

rozkroić, zerschneiden פֶּעַע
נִתְחָה

dech, Hauch ; dusza, נִשְׁמָה
 Seele ; żywa istota, lebendi-
 ges Wesen ; *życie, Leben.

נִשְׂתָּה פֶּעַע
 dać, blasen

נִשְׂתָּה פֶּעַע
 wetknąć, einstecken

zmrok wie-
 וְ
 (רַי נְשָׁפִים) וְ
 czorny, Abenddämmerung ;
 przedświt, Morgendämme-
 rung ; ciemność, Finsternis.

zapłonąć, sich פֶּעַע
 (נִשְׂתָּה) **נִשְׂתָּה**
 ; (וְנִשְׂתָּה בְּיַעֲקֹב) entzünden
 napalać, heizen **נִשְׂתָּה**

zbroić się, sich rüsten פֶּעַע
נִשְׂתָּה

całować, küssen ; (רַי
 נִשְׂתָּה)
 być rządzonym, regiert wer-
 ; (וְנִשְׂתָּה פֶּעַע
 נִשְׂתָּה) den
 wycałować, (נִשְׂתָּה הרבה)
 przytykać, **נִשְׂתָּה** ; viel küssen
 einander berühren.

oreź, uzbrojenie, וְ
נִשְׂתָּה
 arse- (בִּיהַנְּשָׁה) ; Waffen, Rüstung
 nał, Waffenkammer.

stempel, Stempel וְ
נִשְׂתָּה

opadać, spadać, abfal-
 פֶּעַע
 ***נִשְׂתָּה** ; len, herunterfallen
 zrzucać, abwerfen.

owoc opadły z drzewa, וְ
נֶשֶׁר
 (אֲוֹכְרִים מִן)
 abgefallenes Obst
נֶשֶׁרִים (").

zusta-הֲרִין נוֹתִין; thisch machen
wy wynika, aus dem Gesetze
uwzględnić, לב (ל) ; folgt
mieć wzgląd, Rücksicht neh-
gniewać ; נוֹתִין עֵינִים בְּ- ; men
się, zürnen ; *mieć widoki,
auf etwas Aussicht haben ;
daj Boże, oby, gebe מי יִתֵּן ;
być dawany, הִנָּתַן ; Gott
gegeben werden ; być zrobio-
nym, ustanowionym, gemacht,
gesetzt werden ; być wyda-
nym, überliefert werden ; *być
pozwolonem, erlaubt werden ;

הִתְחַלּוּ הַגְּבוּרִים

נתחם ר' נתחש.

zostać wybitym, (נתע) הִנָּתַע מִיֵּע, (וְשָׁנִי
י) ausgeschlagen werden
קָפְרִים נִתְעִי.)

zburzyć, zerstören ; bić, נִתִּין מִי
zo-הִנָּתִין ; wytluc, ausschlagen
stać wzburzonym, zerstört
pogruchotać, נִתִּין ; werden
=נִתִּין הִתִּין ; zerschmettern
הִנָּתִין

oderwać, rozerwać, מִי נתק
losreißen ; usunąć, fort-
oderwać się, הִנָּתַק ; rücken
upaść, abgerissen werden,
fallen ; zostać usunięty, ent-

^oanatomizować, analizować,
anatomisieren, analysieren.

kawałek, Stück (ר' נִתְחַם) ;
ścieżka, Pfad (ו' נִתְיָבָה) ;
sługa świątyni, Tem-
peldiener ; ^opoddany, Untertan.

dawanie, wręczenie, נִתְיָבָה
das Geben, Übergabe.

słudzy świątynni, die נִתְיָבָה
Tempeldiener ; poddaństwo,
Untertanenschaft.

zniszczenie, Zerstörung נִתְיָבָה
odrywanie, Losreis- נִתְיָבָה
נִתְיָבָה (מִמְקוֹם נִתְיָבָה תִּהְיֶה
נִתְיָבָה).

wyrywanie, das Aus- נִתְיָבָה
reißen.

rozlewać się, מִי נתך
wyle-הִתִּיךְ ; sich ergießen
wać, rozlewać, ausgiessen ;
הִתִּיךְ ; roztapiać, zerschmelzen
roztapiać się, geschmolzen
werden.

kłaść, legen ; dawać, ge-
ben ; pozwolić, dopuścić, er-
lauben ; zrobić kogoś czemś,
zu etwas machen ; poczyty-
=נתן חן בעיני ; wac, hinstellen
wzbudzić sympatję, sympat-

lassen; zezwolić, erlauben;
 być odwiązanym, losge- התר
 bunden sein; być dozwo-
 nym, erlaubt, gestattet sein.
 sól ługowa, (מין מלה) נתר וי
 ług, Lauge, Laugensalz; ⁰kre-
 da, Kreide.
 wyrwać, ausreißen; נתש פני
 być wygnanym, הנתש; wygnać, vertreiben
 wyrwanym, ausgerissen wer-
 den; zostać opuszczonym,
 osła- התיש; verlassen werden
 zostać התיש; biał, schwächen
 straconym, hinabgestürzt
 werden.

rückt werden; *przejsć w coś,
 ro- נתק; in etwas übergehen
 od- התיק; zerwać, zerreißen
 zo דנתק; sunąć, wegrücken
 stać usunięty, entrückt wer-
 den.

parch, trąd, וי (רי נתקין)
 Grind, Aussatz.

;zerwać się, aufspringen נתו
 podskoczyć, in die Höhe הנתר
 ska- נתר; *התור; springen
 rozwią- התיר; kać, springen
 zać, oswobodzić, losbinden,
 befreien; wstrząsnąć, poder-
 wać, erheben, aufspringen

ס

grzeszny stan, pogaństwo סאור
 wo, Sündhaftigkeit, Heiden-
 (גור שחור לסאורו) tum
 stąpać w sandałach, סאן פ"ע
 in Sandalen einherschreiten
 czynić wrzawę, sza- (רי סאון)
 .(רי שאון) leć, toben
 wierzchok kłosu, Spit- סאקאה
 ze der Sange.
 największa miara, סאקאה
 grösstes Mass.

ס. האות החמש-עשרה בא"ב; ס"מ
 sześćdziesiąt, sechzig.

zawalać, besudeln; za- סאב פ"ו
 nieczyszczać, verunreinigen;
 zostać kaleką, ver- הסאב
 stümmelt werden.

סאה (רי סאים) ני (מדת התבואה)
 miara zboża, Getreidemass.

סאון וי sandał, Sandal
 zamieszanie wojenne, Kriegs-
 verwirrung.

przy stole, zu Tisch sitzen ;
nawpół leżeć, siedzieć opar-
tym, halbliegen, angelehnt la-
zmienić imię, הקטב שם ; gern
być היטב ; den Namen ändern
otoczonym, umgeben sein ;
być obracanym, gewälzt wer-
przemiana מושבות-שם ; den
nazwiska, Umbenannte.

powód, przeznaczenie, וי קבה
dopuszczenie, Veranlassung,
Fügung ; ⁰przyczyna, nie-
szczęśliwy wypadek, Ursa-
כל קבת ; che, Unglücksfall
przyczyna wszzech הסבות
przyczyn (Bóg), Ursache aller
Ursachen (Gott).

קבה רי קב, קבא.

krążenie, das Kreisen ; וי קבוי
obróć, Wendung.

obrotowy, kreisartig, תי קבוי
krejsend (תנועה קבויית).

zawikłanie, Verflechtung וי קבוי
קבוי וי קבוי, Seife, mydło, רי קבוי.

ufność, Zuversicht וי קבורא

bystry, (רי קבוראי) וי קבורא
scharfsinniger ; אחר מחכמי בבל
מן התקופה שאחרי האמוראים, שסדרו
והסבירו את ההלכות, saburaita,
Saburäer.

סב, סבא תי stary, alt רי שב.

staruszek, dziadzio, Greis, וי סבא
Grossväterchen.

staruszka, bab- וי סבה (סבתא)
cia, Greisin, Grossmütterchen.

upijać się, saufen פיי סבא

opòj, pijanica, Säufer תי סבא

szynkarz, karczmarz, וי סבא
Schenkwirt.

napój, Getrank וי סבא

obracać się, kręcić פיעוי סבב

się, sich drehen, schleudern ;
otoczyć, umringen ; przejść w
ręce, (in Hände) übergehen ;
siąść dokoła stołu, sich um
; (תי הקטב) den Tisch setzen
sprowadzać zło, Böses (-ב)
verursachen ; obracać się,
zwracać się, sich wenden ;
kręcić סבב ; otoczyć, umringen
się, schlendern ; okrażać, um-
züngeln ; opasać, einschlies-
sen ; uwijać się dokoła kogoś,
odmie- סבב ; den Hof machen
nić, umändern ; okrażać, um-
żeb- מסבב על הפתחים ; ringen
skutek, מסבב ; rak, Bettler
odwrócić, hin- הקטב ; Folge
wenden ; odwrócić, abwenden ;
otoczyć, umringen ; *siedzieć

siatka na włosy, (כמין רשת) ;
 ; (סבקה של זקנה) Haarnetz
 (ר) שִׁבְכָה. koronki, Spitzen
 nieść ciężar, Last tragen פ"י
 cierpieć ; (ויש שקמו לסבל) ;
 סבל ; znieść, leiden, ertragen
 (אלופינו) objuczyć, beladen
 stać się cięż- הסתבל ;
 żarem, lästig werden ; stać
 się ciężkim, schwer werden.

tragarz, Lastträger ו' סבל

brzemie, Last ו' סבל

cierpliwość, Lang- לח-הסבל ו'
 mut.

ciężka praca, (ר) סבלות, נ'
 schwere Arbeit; pańszczyzna,
 Frohnarbeit.

noszenie ciężarów, das סבלון ו'
 Lasttragen (המקב שהוא עשוי
 לסבלון).

podarki narzeczonego, die
 Geschenke des Bräutigams.

cierpliwy, duldsam; to- סבלן ת'
 lerancki, tolerant.

cierpliwość, Geduld, נ'
 Duldsamkeit; tolerancya, To-
 leranz.

סבלת נ' ר' שבלת; (רמי כל המשתתפים

wieszadło, Kleider- סבט ו'
 hacken (דתלי בסבט).

סביב ו' (ר) סביבות, סמ' סביב
 krążenie, bieg okrężny, Kreis-
 lauf; obwód, Umkreis.

okolica, Umgegend נ"ר סביבות
 wokół, rings- סביבות ה"פ
 dokola niego, rings- סביביו um
 krągiem סביב סביב ; um ihn
 dokola, um und um,

okolica, Umgegend ; סביבה נ'
 otoczenie, sfera, Umgebung,
 Sphäre, (Milieu).

סבילה נ' (נבואה עברית-יונית בימי הבית
 sybilla, Sybille השני)

cienkie otręby, ז"ר סבים
 dünne Kleie.

powikłać, spleść, ver- סבה פ"י
 *הסבה ; stricken, verflechten
 wikłać się, sich verwickeln ;

spleść się, סבה ; סבה
 *היסבה ; sich verwickeln
 *הסתבה-הסבה

krzak, (ר) סמ' סבבי ו'
 Strauch ; gęstwina, Dickicht
 (ר) סבבה).

סבה ו' (סבה של רגל)
 *רגל.

סבבה נ' (כסוי-הראש של הנשים, העשו,

za zdaniem, za סְבָרֵי־מִרְנָן ז'ר
pozwoleniem panów, nach
der Ansicht, mit Erlaubnis der
Herren.

סְבָתָא * ר' סְבָא *.

oddać pokłon, modlić סָגַד פ"ע
się, sich niederbeugen, anbe-
ten.

סְגוּלָּה * ז' שם של נקודה בדקדוק (").
przyswojenie, przysto- סְגוּלָּה * ז'
sowanie, Aneignung, Anpas-
sung.

סְגוּלָּה * ת' מנוקד בסגול.

סְגוּלָּה * ת' fioletowy, violett (ר'
סְגוּלָּה *).

skarb, Schatz; סְגוּלָּה * נ'
własność, Eigentum; סְרוּדָה,
środek lekarski, Mittel, Heil-
mittel; właściwość, Eigentüm-
lichkeit.

kitel, סְגוּס * ז' (מין בגד עליון עב)
Kittel (סְגוּס * עֵבָה *).

męczzenie, Peinigung; סְגוּחָה * ז'
samobiczanie, Kasteiung.

zamek, klapa, Verschluss, סְגוּר * ז'
; (וְאֶקְרַע סְגוּר-לֵבָם) Klappe
masywne złoto, massives Gold
(לֵא יִתֵּן סְגוּר תַּחֲתֶיהָ).

składka, Kollekte (בסעודה כללית)
(בְּנֵי הַבּוֹרָה שְׁעָשׂוּ סִבְלָת *).

; namydlić, einseifen סִבְנֵי * פ"י
namydlić się, sich einseifen
einseifen.

mydlarz, Seifensieder סִבְנֵי * ז'
bąk, fryga, Kreisel סִבְסִבֵּי * ז'

świeca łojowa, Talg- סִבְדָּה * ז'
licht.

spodziewać się, hoffen סִבַּר * פ"ע
(הָיָה בְּנֵי הַמְּדִינָה סְבוּרִין עֲלֵיו *);
myśleć, sądzić, denken, mei-
ja myślę, סִבְבוּר אָנִי *; nen
objaśnić, הסְבִיר; ich denke
być u- סִבְבִיר פְּנִים *; erklären
przyjmy, freundlich sein;
być jasnym, zrozumia- סִבְבִיר *
tem, klar sein, einleuchten.

סִבְרָה * ז' nadzieja, Hoffnung
שִׁבְרָה *.

życzliwość, סִבְרָה * פְּנִים * ז'
; סִבְרָה * פְּנִים * יְפוֹת *
miły wyraz twarzy, liebens-
würdiger Gesichtsausdruck.

zdanie, Meinung; סִבְרָה * נ'
logiczna przesłanka, racja,
Vernunftsgrund, Rason.

סִבְרָה * ר' סְבוּרָה *.

סִבְרוֹן * ז' nadzieja, Hoffnung

naczelnik kapłanów, (לכהן גדול)
Priesterfürst.
chorągiew, Fahne; spo-
sób wyrażania, Ausdruckswei-
se; styl, Stil.
męczyć, biczować, pei-
סָגַר * פִּי * ; nigen, kasteien
סָגַר * הַסָּגֵר * ;
מִעַצְבֵּן * ; męczyć, peinigen
męczyć się, biczować się,
sich quälen, sich kasteien.
asceta, Ascet זֵי אֲסֵטָא *
askeza, Askese זֵי אֲסֵטָא *
ascetyczny, ascetisch הֵי אֲסֵטָא *
zamknąć, verschliessen; זֵי אֲסֵטָא *
הַסָּגֵר * ; wypełniać, ausfüllen
być zamykanym, zamykać się,
verschlossen werden, sich
wydać, זֵי אֲסֵטָא * ; einschliessen
זֵי אֲסֵטָא * ; überliefern
zostać za- זֵי אֲסֵטָא * ;
מְכֻנְיָט * ; eingeschlossen wer-
den.
masywne złoto, mas- זֵי אֲסֵטָא *
זָהָב * (רֵי אֲסֵטָא *).
zdanie wtrąco- זֵי אֲסֵטָא *
מִאֲמָר * ;
ne, Zwischensatz.
deszcz ulewny, ulewa, זֵי אֲסֵטָא *
heftiger Regen, Regenguss;
niepogoda, Unwetter.

כָּגַי * , סָגִיא * תִּי רִי שְׂגִיא * .
wiele, viel; dostate- סָגִיא *
cznie, genug. סָגִיא *
(עיר בדרך השאלה) —
ślepy, blind.
פִּלְשׁוֹן * סָגִיא * נְהוֹר * רִי נְהוֹר * .
pokłon, ubóstwianie, זֵי אֲסֵטָא *
Niederbeugung, Anbetung.
סָגִיא * רִי סָגִיא * .
zamykanie, Verschlies- זֵי אֲסֵטָא *
sung.
pozyskać, przyswoić, זֵי אֲסֵטָא *
erwerben, aneignen; przysto-
sować, dostosować, anpas-
przy- זֵי אֲסֵטָא * ; sen, anwenden
stosować się, dostosować się,
sich anpassen.
fiołek, (מִין פֶּרַח) זֵי אֲסֵטָא *
Veilchen.
owalny, (עגול מארך) זֵי אֲסֵטָא *
oval (רָאשִׁיהֶן שֶׁל בְּבָרִיאִים
סָגִיא * לֹא *) .
סָגִיא * רִי סָגִיא * .
zawiado- סָגִיא * (רֵי סָגִיא *) זֵי אֲסֵטָא *
wca, zarządca, Verwalter;
•zastępca, wice—, kandydat,
Stellvertreter, Vice—, Kan-
didat.
סָגִיא * הַפְּתָנִים * זֵי אֲסֵטָא * (ראש-הבהנים, השנה

szny, Stricknadel.

uporządkować, in Ord- סדר* מ"י
nung bringen ; porządkować,
= סדר* סדר* ; reihen, ordnen
סדר* (מסדר) ukladać, setzen
organizo- סדר* ; הסדר*
wać się, sich organisieren.

zecer, Setzer ז' מסדר*—

rząd, Reihe ; סדר* (ר' סדרים) ז'
סדר* ; porządek, Ordnung
ustęp, Ab- (התורה או המסנות)
סנהג הלילות הראשונים ; schnitt
של פסח.

nieporządek, ז'ר לא-סדרים ז'ר—
Unordnung.

za po- סדר* על הסדר* חיים
rządkiem, ordnungsmässig ;
po kolej, der Reihe nach ;
regularnie, regelmässig.

zakład naukowy, Lehr- סדרה ז'י
anstalt ; rozdział w biblji, Bi-
belabschnitt (ר' סדר*).

porządkujący, Ordner ; ז'י
ordynator, Ordinator.
świadczyć, być świad- סדי* מ"י
= הסהיד* ; kiem, Zeuge sein
סהד* (ר' עוד).

סהד* ז'י świadek, Zeuge (ר' עד).
סהרותא ר' שְהרותא עדות.

kłoda, Holzblock סד ז'י

rozłupywanie, rozszcze- סדוק* ז'י
pianie, das Spalten.

porządek, uporządkowa- ז'י סדר*
nie, Ordnung, das Ordnen ;
modlitewnik, Ge- (סדר התפלות)
betbuch.

porządkowy, ordnungs- סדרים* ת'
gemäss, ordinal.

kobierzec, ר'י סדינים ז'י
Teppich, prześcieradło, Bett-
laken ; *szarfa, Schärfe.

kłoda, kłoc, Holz- סדנא* ז'י
block, Klotz ; kowadło, Am-
bos ; os, Achse (סדנא)
דאדעא*).

סדן* ז'י biegun, Pol (ר' סדן*)
pudło od (סל של ענלה) ז'י
wozu, Kutschkasten, Wagen-
korb ; warsztat, Werkstätte.

rozszczepić, rozłupać, סדק* מ"י
być roz- ; הסדק* ; spalten
szczepionym, gespaltet werden
(שופר שנסדק*) ; סדק* = סדק*.

rysa, szcze- (ר' סדקים) ז'י
lina, Riss, Spalte.

robota haczkowana, ז'י
(na drutach), Strickarbeit.

drut pończo- ז'י מחט-סדקית*

usunąć się, sich abson- סוג פיע-
dern ; *oddzielić, trennen ; o-
cof- הסוף ; grodzić, umzäunen
nąć się, zurückweichen ;

דסיני, דפני רי נסני.

uparty, uparciuch, סוג-רב זי
Starrkopf.

gatunek, Gattung ; skrzy- סוג* זי
żnia, Kiste, Kasten (סוגי שנתון
בפשתה-הקנות*).

strzyżyk, Zaun- סוגה* זי (מין עוף)
könig.

(מחלף המשא והמתן בחלבה)
ciąg debaty, Gang der De-
batte.

klatka, Kä- סוגר זי (בלוב של חיות)
fig ; kaganiec, Maulkorb.

drugi półwiersz, zwei- סוגר* זי (החרון האחרון משם הרויים)
ter Halbvers.

pobielony, übertüncht סוד* זי
(גבור סוד*) רי סוד*.

grono, posiedzenie, Kreis, סוד זי
Ratsitzung ; narada, Beratung ;
tajemnica, Geheimnis.

soda, Sode סודה* זי (מין מלח)

tajemniczy, mistyczny, סודה* זי
geheimnisvoll, mystisch.

księżyc, Mond ; zaokrą- סדר זי
• (טגוש לבהמות) ; glenie, Rundung
okrągły plac, Ron- (מוקף חומה)
del (גדיר או סדר*)

okrągła czasza, אגן-הסדר זי
runde Schale ; °okrąg księży-
ca, Mondscheibe.

więzienie, סדר (פית-הסדר) זי
Gefängnis.

סדרון* זי (מין תבשית סגולה, כעין
ozdoba w kształcie księ- לבנה)
życa, Mondchen (רי שדרון*).

lunatyk, סדרורי* זי (מוכה-ירח)
Mondsüchtiger.

okrąg, obwód, Kreis, סובב* זי
Umkreis ; skraj ołtarza, Rand
des Altars (עלה בכב'ש ופנה
°promień (koła), ;
Halbmesser.

obręcz, Reifen סובב ישל גלגל* זי
piszczel, Arm- עץ-סרפ'בכ* זי
spindel.

סובב* רי סבים.

podmiot, סוביקט* זי (עצם נושא)
subjekt, Person, Subjekt.

subjektywny, סוביקטיבי* זי (עצמי)
subjektiv.

subjekty- סוביקטיביות* זי (עצמיות)
wność, Subjektivität.

bruchs verdächtige Frau; roz-
 tchusta, Buhlerin
 תלמודית, העוסקת ברובה בהלכות-
 סומא.

namaścić, nacierać, סוף מעיי
 salben, einreiben; namaścić
 się, sich salben
 się, sich salben.
 סוף, וי, סוף (רי סמי סוף) וי
 gałąź, Zweig (רי שוף).

ochmistrz, zarządca, סוף וי
 Verwalter, Haushälter; 0ajent,
 Agent.

ochmistrzyni, klucznica, סוף וי
 Haushälterin.
 szakłak (cierń), סוף וי (עין קוף)
 Stechdorn (הפול והפירה).
 solo, סוף וי (נינה של קול אחר)
 Solo.

סוף וי (כנוי למושל בתורמה ומרוקו)
 sultan, Sultan (רי שוף).
 podeszwa, סוף וי (זוגי סוף)
 Sohle (שחתורה סוף).
 וכתרה יראה).

drabi- סוף וי (עושה סלמות)
 niarz, Leitermacher.
 סוף וי; ślepiec, Blinder
 סוף וי; ślepa, Blinde

tajemniczość, das Ge- סוף וי
 heimnisvolle.

chusta, Tuch; płaszcz, סוף וי
 Mantel.

mówić, rozmawiać, סוף מע
 sprechen, sagen; opowia-
 ć; dać, erzählen
 mówiąc prosto- מסוף לפיתמו*
 dusznie, naiwnie, bezinteres-
 sownie, einfältig, uninteres-
 siert erzählend.

nieczystości, śmiecie, סוף וי
 Kot, Kehricht (בפסה בקרב
 חוצות).

kupiec, handlarz, Kauf- סוף וי
 mann, Händler.

detaliczny kupiec, סוף וי
 drobny handlarz, Kleinhändler.

kupcowa, handlarka, סוף וי
 Händlerin (רי סוף).

poruszać, po- סוף וי
 trząsać, bewegen, schütteln
 zo- (המסיט את הזב*); הפוט*
 stać wprawionym w ruch, in
 Bewegung gesetzt werden (אם)
 היו גפוף).

סוף וי (אשה, שהשרו בה, כי בנה)
 kobieta podejrzana o
 wiarałomstwo, eine des Ehe-

lich ; לא סוף דְבַר... אֵלָא אָסִירוּ
nie tylko . . . lecz nawet, nicht
nur . . . sondern auch.
nieskończoność, אֵין-סוּף וְ
Unendlichkeit ; Bóg, Gott.
morska trawa, Seegrass ; סוּף וְ
trzcina, sitowie, Schilfrohr,
morze sitowia, Schilf- וְ
meer ; ⁰morze czerwone, ro-
tes Meer.
wicher, Wirbel- וְ סוּפָתָהּ
wind.
סוּפִיסְטָה, סוּפִיסְטוֹס* וְ (חכם מדומה
sofista, Solist) אצל היונים
סוּפֵר וְ pisarz, Schreiber ; חבמי
ישראל מימי עזרא עד ימי התנאים ;
סוּפֵר ; ⁰literat, Schriftsteller
סת"ם* כותב ספרי תורה, תפלין
ומוזות.
סוּפֵרָנוֹ וְ (הקול היותר גבוה בזמרה
sopran, Sopran.
סוּצְיֹוֹלוֹגְיָה* תי (של תורת החברה) so-
cjologiczny, soziologisch.
סוּצְיֹוֹלוֹגְיָה* וְ תי (תורת החברה) socjo-
logja, Soziologie.
סוּצְיָלוֹ תי (חברותי) so-
zial.
סוּצְיָלוֹת* וְ, סוּצְיָלוֹגְיָה* וְ (השאיפה

na ślepo, przypadkowo, blind-
lings, zufällig.
dudy, (מין כלי זמר) וְ סוּמְפוֹנָה*
Dudelsack ; ⁰symfonia, Sym-
fonie ; רי סְמָפוֹן*.
czerwony, rot תי סוּמְקָה*
przyzwyczajenie, Ge- וְ סוּנִית*
wohnheit.
koń, Pferd ; jaskółka, וְ סוּס
Schwalbe (מָסוּס, ענודר בֶּן
אֶצְפָּתָה*) רי סוּס.
lukrecja, Lakritz, Süß- וְ סוּסֵם-
holz.
סוּס-הֵיאוֹרֵס* וְ (מין היה שבמים)
koń rzeczny, hipopotam, Nil-
pferd, Flusspferd (רי בְּהֵמֹת).
סוּס-הַיָּם* וְ (מין היה שבמימי)
mors, Wallross.
klacz, ko- וְ סוּסִית*
była, Stute.
kończyć się, ein Ende פִּיעַ
zniknąć ; ; (מָסוּס תַּמּוּד*)
połączyć ; הָסִיקָה ; verschwinden
koniec, ein Ende machen ;
zniszczyć, vernichten.
koniec, Ende ; *rezultat, וְ סוּף
Folge ; לְסוּף*, בְּסוּף*, לְבָסוּף*
סוּף (בְּל) ; *nakońcu, endlich
koniec końcem, schließ-

(וּבְרָם עֲנָבִים סוּתָה').

סחב מ"י wlec, schleppen ; הסחב, być wleczonym, wlec הסחבתי się, geschleppt werden, sich schleppen.

סחבה נ"י szmata, Lumpen

סחה מ"י wycieść, wegfegen (וְסִחִיתִי עֶפְרָה כַּמְנָה').

סחוי"ו י"י pływanie, das Schwimmen (מֵעֵבִירָנִי בְּחַיִּים').

סחוס"י (ר"י סחוסים) י"י chrząstka, Knorpel (נִסְנָמָה אֲזַנִּי מִן הַסָּחִים').

סחור"י תה"ם dokola, ringsherum
סחורה נ"י handel, Handel; lowar, Ware.

סחש"י מ"י wyżymać, wyciskać (ר"י שחש).
auspressen

סחי"ו י"י śmiecie, Kehricht (ראה סוּתָה).

סחיקבה"ו י"י wleczenie, das Schleppen.
pen.

סחיטה"י נ"י wyżymanie, wyciskanie, Auspressung.

סחיה"ו י"י parowanie, wywleczanie, Fortreissung, Fortschleppung.

סחיש"ו י"י (מה שצומח בפעם השניה

socjalizm, Sozialismus) (למדורים הברותיים הדשים)

סור (ס"י, מעל-, מאחורי-) מ"י unikać, (סור) ustąpić, meiden, weichen
odwrócić się, odejść; (מ"י) się abwenden; wstąpić, einkehren; zachodzić, przychodzić; dzić, kommen zu ...
odda- (סור) psuć, verderben
lać, entfernen; usunąć, fort-schaffen; zdjąć, ściąć, herunternehmen, abschneiden; wprowadzić, einkehren las-być usuniętym, ent-fernt werden.

סור"י (u roślin), Ranke י"י wić
pryzwy- (סורי הנפון נקרה) ;
czajenie, Gewohnheit (סור) .

סורג"י י"י palisada, Pallissade, Pflanzzaun
(סורג גבוה עשירה מ"י) .

סורסי"י ת"י syryjski, syrisch (ובררר השאלה הוא כנוי לורגון).

סות (סות) הפות"י מ"י zostać uwie-dzionym, złudzonym, verführt, nama- (סות) ; verlockt werden
wiać, podmówić, überreden, anreizen; wymamić, herauslocken.

סות (ר"י סותות) י"י suknia, Kleid

gwałt, przemoc, Gewalt- סמ"ט וי
tätigkeit.

קטמה"ר יקטמה.

קטנדנמ"ט וי (תלמיד של בית-ספר
student, Student נבוח)

podstawka, Unterge- קטטיבה"נ וי
stell.

sta- קטטיסטיקה"נ וי (הכמת-הספירה)
tystyka, Statistik.

dywersya, Ablenkung קטיה"נ וי
galerya, Gallerie קטיו"ו וי

קטים"ר ישט.

קטונגורפיה"נ וי (כתיבה מקוצרה על-
stenografia, Steno- מי סמנים)
grafie.

polizek, Ohrfeige; קטירה"נ וי
szczutek w nos, Nasenstüber
(ר"קטרי).

satyra, קטירה"נ וי (הלצה מהתלה)
Satyre.

קטידואטיפה"נ וי (אותיות חקוקות על
לוחות, שאפשר להדפיס מתוכם הרבה
stereotypa, Stereotype פעמים)
(סמן) הקטיו"ר ישמן.

uderzyć, schla- קטרי"פ וי
gen; policzkować, ohrfeigen;
קטר על החטם"ט
w nos, nasenstübern

od- מאליו, מבלי שנורע בידוי-אדם)
rost, dziki porost, wilder
Nachwuchs.

porwać, wywleć, fort- סחף"פ וי
reissen, fortschleppen
zostać porwanym, קסתחה"ה
fortgerissen werden.

סחקי"ר ישחק.

handlować, handeln; קחר"פ וי
drować, włączyć się, um-
herziehen.

zysk, Handels- סחר"פ (סמ"סחר") וי
gewinn; rynek, Handelsplatz,
Markt.

סחרה"ר יסחורה.

pancerz, zbroja, Har- סחרה"נ וי
nisch.

odurzający, sprawia- סחרח"ת וי
jący zawrót, schwindelig.

odurzenie, zawrót, סחרחרות"נ וי
Schwindel.

kramarz, wędrujący וי סחרן"ו וי
handlarz, Handelsmann, Hau-
sierer.

kramarstwo, Kräme- סחרנות"נ וי
rei.

szylkret (השריון של הצב) סחרת"נ וי
(larcza żółwia), Schildpatt,

zmora, duszność, Alp-
drücken. וי ס'יזט*

koniec, ukończenie, וי ס'יזט*
; Schlus, Ende
איוה ספר.

ס'יזן וי (שם החדש השלישי לביצואת
czerwiec, Juni (בערך :
pomoc, Hilfe, Beistand ; וי ס'יזע*
; potwierdzenie, Bestätigung
(ר' ס'יזע*).

wizyta, odwiedziny, Vi-
site, Besuch. וי ס'יזרס*

sezon, Saison (עת-השנה) וי ס'יזרן*

żrebię, וי ס'יזח* (בן-סוס או בן-חמור)
łoszę, das Füllen.

żrebię- וי ס'יזחה* (בת-סוס או בח-אתון)
samica, weibliches Füllen.

ק'יט* וי (מרת-האורך, כשעור המרחק

trzecia שבין האגודל ובין האצבע)
część piędzi, drittel Spanne.

hurtownik, וי ס'יזחון* (ר' ס'יזחנות)
Grosshändler (הק'יזחנות ומזכ'ר
תביאָה**).

liść iglasty, וי ס'יזחה*
szpilkowy, Holz-nadel ; szpil-
ka do włosów, Stecknadel.

namaszczenie, pociera-
nie, Salbung. וי ס'יזחה*

kanał, ryn- וי ס'יזחנות* (ר' ס'יזחנות*)

strona, bok, Seite, וי ס'טרא*
Saum.

ס'טרא אַחראָם וי (כנוי בקבלה לכח
zła siła, böse הרע ומהנה השמן)
Kraft ; królestwo czarta,
Teufelsreich.

saturnalia, וי ס'טורנליא* (הג רומי)
Saturnalie.

cząbr, Saturei וי ס'יארה* (מין צמח)
włósko, Faser ; kora, ty- וי ס'יב*
ko, Rinde, Bäst.

ס'יג (ר' ס'יגים, ס'יגים) וי (פסולת של
żużel, Schlacke ; aliaż, מתכת)
Alliage ; pyłek kwiatowy,
(ס'יג של אשכול**).

ogrodzenie, Zaun ; za- וי ס'יג*
grodzienie, Umzäunung, Prae-
servativ.

ogrodzić, umzäunen וי ס'יג*

ק'יד* וי ס'יד* (ר' ש'יד)
bielidło. weisse (פוך לבן)
Schminke.

wybielić wapnem, וי ס'יד*
obtynkować, mit Kalk be-
streichen, übertünchen.

sztukator, Stuckarbeiter, וי ס'יד*
Kalkanstreicher.

sztukatura, Stuckatur, וי ס'יד*
Kalkanstrich.

חֹנְרֵת בְּסִינְרֵי".

סִים וְ, jaskółka, Schwalbe (ר) ;
סְנוּגִית".

סייעָ פִּי, pomagac, wspierac,
udać, udac; ; הִסְתִּיעַ ; helfen, beistehen
się, być udalem, gelingen
odwo- ; (בְּרָא מִסְתִּיעַ מִלְחָא"*)
; tywać się, sich berufen.

סייעָה וְ, towarzystwo, partja,
Gesellschaft, Partei.

סייעָתָא וְ, ; (ר) סייעָ ;
boża pomoc, סייעָתָא דְשְׁמַיָא,
göttlicher Beistand.

סייעָה וְ, miecz, Schwert (חרב)
; zniszczyć, wykorzenić, סייעָה פִּי
; vernichten, ausrotten
; skończyć się, beendigt wer-
den (בְּנִסְתִּיפוֹ הִתְאַנִּים").

סייעָה וְ, רִי סייעָה.

סייעָה וְ, koniec, Ende

סייעָה וְ, późno dojrzewająca
figa, Spätfеige.

סייעָה וְ, miecznik, mieczonosz,
Schwerträger.

סִיר (ר) סִירִים, קִירוֹת) וּוּיג,
garnek, Kessel, Topf; ; ciern,
Dorn; ; chròst, Reising; ; po-
grzebacz, Ofenkrücke.

na, Kanal, Rinne; ; strumień
סִירֹן שֶׁל ; wody, Wasserstrahl
; snop ognisty, Feuer-
strahl.

סייםָ פִּי, doprowadzić do końca,
kończyć, vollenden, schlies-
sen; ; odznaczyć, napiętnować,
kennzeichnen, auszeichnen;
; być ukończonym, be-
endigt, geschlossen werden;
; być oznaczonym, określonym,
bezeichnet, bestimmt werden.

סייעָה וְ, skarb (אוצר סמוי מן העין)
(ukryty), (verborgener) Schatz.

סייעָה וְ, סייעָה.

סייעָה וְ, (יתר תקועה בקרשים כרז)
czop, Zapfen; ; (זה אל זה)
kurek, Krahn.

סייעָה וְ, (הבורה מתאחדת להכלית)
syndyk, מסחרית או אומנותית,
Syndikat.

סייעָה וְ, towarzystwo, kom-
panja, Begleitung
; synod, (אספת-כהנים)⁰ ;
Synode.

סייעָה וְ, (אספת זקני המחוקקים, מנהרריה)
senat, Senat.

סייעָה וְ, (אשה) fartuch, Schürze

*שם של מסכת תלמודית, העוסקת
בהלכות הסבות והנהסבות.
שְׂכָפוֹת נִיר, חַג־הַשְּׂכָפוֹת וְזוֹ
kuczek, Laubhüttenfest.

קְבוּיָא וְזוֹ Aus-
nadzieja, widoki, (בְּמַטְלֵי קְבוּיָא**).
sicht, Hoffnung
pokrycie (kuczki), das וְזוֹ
Bedecken, die Bedeckung (der
Laubhütte).

קְבוּיָא ר' וְזוֹבְיָא.

שְׂכוֹלַת שְׂמִיקָה נִי (תורת בית-הספר,
scholastyka, Scholastik (מלפול

קְבוּיָא וְזוֹ liczba, suma,
kwota, Zahl, Summe.

קְבוּיָא וְזוֹ narażenie na niebezpie-
czeństwo, Gefährdung
(קְבוּיָא וְזוֹ גְּשִׁשׁוֹת**).

קְבוּיָא וְזוֹ (בני-אדם שוכני-מערות)
mieszkańcy jaskiń, troglodyci,
Höhlenbewohner, Troglody-
ten.

קְבוּיָא וְזוֹ (רי עֲלֵיין).
wrażliwy, obraźliwy, תִּי
empfindlich.

קְבוּיָא וְזוֹ nakrywać, bedecken ; מי
kryć, שְׂכָפָה ; bronić, verteidigen
nakrywać, bedecken, beda-
tkać, weben ; חֶסֶד—שְׂכָפָה ; chen
חֶסֶד אֶת רִגְלֵי וְזוֹ חֶסֶד ; חֶסֶד

קְבוּיָא וְזוֹ odwiedzać, besuchen ; מי
przeglądać, badać, untersu-
chen.

קְבוּיָא וְזוֹ turysta, Tourist, Reisender וְזוֹ
rybackie czółno, Fischer-
סִירָה נִי ; Kahn (הקלפה הנמצאת בין ארבעת-
חלקי-האנו) ; wewnętrzna łupina
orzecha, innere Nusschale ;
chróst, Reisig ; krąg oka,
Augenkreis.

קְבוּיָא וְזוֹ (בתולדות מיתולוגיה)
syrena, rusalka, Sirene, Wasser-
nymph.

קְבוּיָא וְזוֹ jedwab, Seide (מין משי)
קְבוּיָא וְזוֹ tłum, kupa, Volksmenge וְזוֹ
suma, kwo- (הַכּוֹלֵל) וְזוֹ
ta, Summe, Betrag ; rezultat,
Resultat.

קְבוּיָא וְזוֹ (מעבה-היער)
gąszcze, gęstwi- ; (פְּאִרְיָה בְּקֶסֶה**) ;
na, Dickicht
kuczka, altana, Laubhütte (מוכה)
קְבוּיָא וְזוֹ סִירָה, סִירָה.

קְבוּיָא וְזוֹ widzieć, jasnowidzieć, מי
hellschauen.

קְבוּיָא וְזוֹ (סְכַח־שְׂמֵשׁ) תִּי (איש, שעיניו
מקולקלות באותה מדה, שהוא יכול
להסתכל בשמש מבלי להרגיש בזה)
wpółślepy, halbblind.

קְבוּיָא וְזוֹ gęstwina, Dickicht ; sza-
łas, kuczka, Laubhütte, Zelt ;

na niebezpieczeństwo, gefähr-
zaoszczę- סכין ; det werden
dzic, ersparen ; wystawiać na
niebezpieczeństwo, gefährden
הסכין (מספנות את בעליהו) ;
żyć zgodnie, sich vertragen ;
przywyknąć, gewohnt sein ;
הסמכין = הסכין .

niebezpieczeństwo, Ge- ני
tahr ; prześladowanie religij-
ne, Religionsverfolgung.
starcie, Zusammen- וי
stoss ; podjudzać, aufreizen,
osmalić, ab- (הבהב) * ; hetzen
sengen ; trącić się o kogo,
anstossen ; ^opowikłać, zaplą-
tać, verwirren, verwickeln ;
zawikłać się, wplą-
tać się, sich verwirren, ver-
wickeln.

męczyć, quälen, סכף, סכף* מי
(סדוים וסכופין*) .

; zatykać, verstopfen מי
być zatykanym, verstopft
oddać w czy- סכר ; werden
הסכר (וסכרתם) ;
את מצרים ביד אדונים קישר .
סכר .

śluz, upust, Schleuse וי
cukier, Zucker וי

być pokrytym, bedeckt wer-
być po- הסתובף ;
grzebanym, bestattet werden.
nakrycie (kuczki), Be- וי
deckung (der Hütte).

dachlarz, pokrywacz da- וי
chów, Dachdecker.
kryte miejsce, Beda- ני
chung, bedeckte Stelle.

popelnic błąd, סכר
głupstwo, Dummheit begehen ;
; zniweczyć, vereiteln סכר
הסכר = הסכר ;
badać, oglądać, dokładnie się
przypatrywać, betrachten, ge-
nau ansehen ; rozmyślać, za-
stanawiać się, nachdenken.

głupiec, du- וי
reń, Tor, Narr.
głupota, Dumm- וי
heit, Narrheit.

; graniczyć, angrenzen מי
resumować, zliczyć, סכס
resumieren, zusammenfassen ;
zgodzić (ל- על-יר- עם) ;
się, przyzwolić, einverstan-
den sein, übereinstimmen.

troszczyć się, besorgt
sein ; być pożytecznym, nütz-
być narażony הסכך ; lich sein

Dorn ; kanał, rynna, Kanal,
snop סְרִילָה יֵשׁ אִשׁ ; Rinne
ognisty, Feuerstrom.
sala, salon, Saal, (טרקלין) וְ סְרִילָה
Salon.
zmiana, zeszpecenie, וְ סְרִילָה
Entstellung.
zdjęcie, usunięcie, od- וְ סְרִילָה
dalenie, Fortschaffung, Ent-
koniec (סוף פסוק) ⁰ ; fernung
wiersza, Ende des Verses ;
obrachunek, Abrechnung ;
הפיוט לשתי הברכות הראשונות של
תעלת שמונה עשרה.
usunięcie się וְ סְרִילָה-שְׁבִינְהָ
boskości, das Verschwinden
der Gottheit.
przebaczyć, od- וְ סְרִילָה (לִי) מִעַ
być הִסְרִילָה ; puścić, vergeben
przebaczonym, odpuszczonem,
vergeben werden.
odpuściciel, Ver- וְ סְרִילָה קְרִיחַן
zeiher.
zgaga, Sodbrennen וְ סְרִילָה
cewka, Weberspule ; śru- וְ סְרִילָה
ba, Schraube וְ סְרִילָה.
koszyk, pudło, (מל קטן) וְ סְרִילָה
(ההקטנים) Körbchen, Schachtel.
הקטנים מן הסְרִילָה.

robiący śluzy, Schleu- וְ סְכַר
senverfertiger.
wnikać, uważ- וְ סְכַר (סכח) הִסְכַּת מִעַ
nie słuchać, eindringen, auf-
merksam zuhören.
dłóto, Meissel וְ סְכַר
kosz, Korb וְ סְכַר
odważać, aufwiegen וְ סְכַר
(המסלמים בפיו) ; (הסְכַר)
וְ סְכַר ; przeważać, überwiegen
סְכַר.
odskoczyć, wzdrygnąć מִעַ וְ סְכַר
się, zurückspringen, zucken ;
poparzyć się, verbrüht wer-
den ; ⁰małpować, nachäffen ;
odskoczyć, odsunąć się, סְכַר
zurückspringen, zurücktreten ;
(השתמח והתחכך כמו בשעת ביאה)
tarzać się, sich wälzen
(המסלרת בקנה קטן).

סְכַר מִ"ק (סמן הומרה להורות על
uderzyć w ko- (בסל) ההכאה
tły, die Pauke schlagen !
pauza ! Pause ! (המסקה) מִ"ה
wiecznie, ewig.
zgnębić, zgnieść, וְ סְכַר מִ"י
(הסְכַר בל אבירי) ; niederdrücken
przeważać, aufwiegen סְכַר
cierń, (רי סלונות) סְכַר וְ סְכַר

Körbchen.

קֹרֵבָה (מין ארג דק ומבולבל)
koronkowa tkanina, koronki,
Spitzen, spitzenartiges Ge-
webe.

קֹלֶע (רי קֹלֶעים, סמי סֶלְעִי) זי
שקל (מין מטבע, כשקל
שבמקרא, וגם מין משקל כעין ליטרא
moneta ponderalna, שלנו)
Gewichtsmünze.

קֹלֶעם זי (מין ארבה בעל ארבע רגלים)
rodzaj czworonożnej szarań-
czy, vierfüssige Heuschrec-
kenart.

קֹלֶף מִי ent-
stellen; zburzyć, zerstören.

קֹלֶף זי
przewrotność, Verkehrt-
heit.

קֹלֶפֶת זי
ryba morska, Meer-
fisch.

קֹלֶף מִי
wstępować, wydostać
się, heraufsteigen, emporstei-
sądzisz mo- *קֹלֶף דֶּעִתָּד; gen
že, du wirst wohl denken;
usunąć, oddalać, entfer-
nen, beseitigen; ⁰zapłacić, ob-
liczyć, bezahlen, abrechnen;
być usunięty, be-
seitigt werden; usunąć się,
sich entfernen; umrzejć, sterben.

קֹלֶיק זי (בסוף ספר או מסכת תלמודית)
koniec, Ende,

קֹלֶל מִי
deptać, tratować, tre-
ten, stampfen; tratować (dro-
(הבה בסל); gę), bahnen, ebnen
bić w kotły, die Pauke schla-
gen
קֹלֶה; סֹלֶר (השתחמ
והתחכך כמו בשעת ביאה כעין מעשה-
אונן של נשים) (הסתחמ
נָשִׁים) schwenken
זו בְּוִי; רי קֹלֶד; הִסְתַּלֵּל
upierać się, hartnäckig sein.

קֹלֶה זי
wał, nasyp, Wall, Auf-
schutt, Erdaufwurf.

קֹלֶם (רי קֹלֶמֶת) זי
drabina, Lei-
ter; stopniowe posuwanie się,
Stufengang.

קֹלֶמֶד (מין למאה)
salaman-
dra, Salamander, Molch.

קֹלֶסֶר זי
uprzejmość, dawanie
pierwszeństwo, Vornehmheit,
trel, ⁹(בומרה); Bevorzugung
Treller.

קֹלֶסֶר מִי
dawać pierwszeństwo,
uprawiać, pielęgnować, be-
vorzugen, plegen; *zakręcać,
(włosy), (Haar) kreiseln, wy-
wodzić trele, trellern; pie-
ścić, liebkosen.

קֹלֶסֶל זי (בל קמו)
koszyczek,

; oślepnąć, erblinden *הַסְמִיאַ
; oślepiąć, blenden סְמִיאַ סְמִיאַ
piaskiem w oczy *סְמִיאַ עֵינַיִם
sypać, oszukiwać, Sand in die
Augen streuen, betrügen;
zostać ośle- *הַסְתַּמְיָהּ
pionym, geblendet werden.

ślepy, blind; niewidocz- *סְמוּיָהּ
ny, ukryty, unsichtbar, ver-
borgen.

zaślepienie, *סְמוּיָהּ
ślepotą, oślepienie, Verblend-
ung, Blindmachung.

pewny, niewzruszony, *סְמוּיָהּ
(*סְמוּיָהּ לְעַד) unerschütterlich
*סְמוּיָהּ) pewny, sicher; *סְמוּיָהּ
*pobliżki, nahe-; *סְמוּיָהּ
(*סְמוּיָהּ לְרֹגֵל) gelegen.

podparcie, oparcie, *סְמוּיָהּ
— Stützen, Lehnen.

róża (choroba), *סְמוּיָהּ
Rose (Krankheit).

aksamit, *סְמוּיָהּ
Sammt,

zaułek, Nebengasse; *סְמוּיָהּ
pyszczyk, Hitzbläschen.

*סְמוּיָהּ רַי סְמוּיָהּ.

gęsty, dicht *סְמוּיָהּ

autoryzacja, *סְמוּיָהּ
*סְמוּיָהּ, *סְמוּיָהּ

ćwikła, rote *סְמִיאַ
Rübe, Mangold.

barszcz, Beetensuppe *סְמִיאַ
wyborowa *סְמִיאַ
mąka, feines Mehl.

mleć cieńką mąkę, *סְמִיאַ
feines Mehl malen, aussieben.

młynarz, przesiewający, *סְמִיאַ
Müller, Mehlsieber.

sardelka, *סְמִיאַ
Sardelle.

korzenie, Spe- *סְמִיאַ
zerei; *rozpuszczony pro-
szek, aufgelöstes Pulver; le-
karstwo, Medikament; truci-
jadowity *סְמִיאַ
zna, Gift
proszek, Giftpulver.

*סְמִיאַ רַי סְמִיאַ.

Samael, djabeł, Teufel *סְמִיאַ

*סְמִיאַ רַי (הַנּוֹצֵה הַצּוֹמֶחֶת בְּרֵאשׁוֹנָה עַל
pączek owocowy (wino-
grądu), Fruchtkeim (der
Rebe).

winnica której *סְמִיאַ
grona wystrzelają, Weingar-
ten dessen Trauben aufkei-
men.

oślepnąć, być ślepym, *סְמִיאַ
; *סְמִיאַ (רַי סְמוּיָהּ) blind sein, werden

duga, duha do wozu, קמיון ו'
 Krummholz zum Gespann.

jaśmin, קמלק' ו' (מין צמח ריחני)
 Jasmin (רי יקמין).
otruć, vergiften סמס' ס'י

קממית' (רי קממית') נ' (מין למאה)
 jaszczórka gwiazdówka, Stern-
 pajak, Spin- (עכביש) ; eidechse
 (רי שקממית').
korzenie, Spezerei; ו' סמן ו'
 barwa, Farbe.

być oznaczonym, סמן ס'ע
 ozna- קמן ; bezeichnet werden
 wy- קמן ; czyć, bezeichnen
 razić się, okazać się, sich
 äussern, kundgeben.

znak, odznaka, znamię, ו' סמן ו'
 Zeichen, Kennzeichen, Merk-
 mal ; wróżba, Vorbedeutung ;
 (בשחמה ; הגררת ובית-הבליעה)
 naczynia przetykowe, Halsge-
 fässe.

znamiona (ההברל בששה חרשים)
 dojrzałości męskości, Puber-
 täts-, Männbarkeitszeichen.

סמניות בגרות, קמני-גערות' ו'
 (ההברל בששה חרשים)
 dojrzałości męskości, Puber-
 täts-, Männbarkeitszeichen.

סמניות ניר (סמנים שבהורה, כמו נון
 p'ísmienne znaki, המוכה וכדומה,
 diakritische Zeichen.

usamodzielnienie, Autorisa-
 tion, Händeauflegen
 (וקנים').

סמינריון ו' (בית-ספר נבון לעניני-הרהר)
 seminarjum, Seminar.

podpierać, opie- ס'י (-על)
 rać, lehnen, stützen ; autory-
 zować, promować, autorisie-
 ren, promovieren ; wspierać,
 unterstützen ; wywierać, aus-
 (עלי קמק) lassen, ausüben
 zbliżać się, sich nä- ; (קמתק)
 hern ; opierać się, sich stüt-
 stołować ער שלחן- ; zen
 się, Kostgänger sein ;
 dolegać, vertrauen, sich stüt-
 zen ; być umieszczonym w
 pobliżu, nahegestellt werden ;
 być autoryzowanym, autori-
 wzmocnić, קמק ; siert werden
 stärken ; *podpierać, stützen ;
 opierać się, sich קמתק
 stützen.

קמק' נ' האות החמש-עשרה של האלפא
 ביתא העברית.

קמק' ו' gwóźdź u dyszla, Nagel
 an der Deichsel.

קמק' ר' בר-סמקא.

קמל, סמל ו' (רי סמלים)
 wzór, symbol, Sinnbild, Symbol.

Eichhörnchen.

סנאים*, סנאין* ר' סנה.

sangwi- (איש רב הדמים) סנגינור*
nik, Vollblütiger.סנדיקום* ר' (האיש האוחז את הילד על
kum, Gevat- ברביו בשעת המילה)
ter, Pate.

trzewik, san- (ר' סנדלים*) ר' סנדל*

(פרסת ברזל); dal, Schuh, Sandal

pod- (כנ); podkowa, Hufeisen

stawka, Postament (סנדל שר

עריסה*); (מין נפל, שנתמך ונעשה

rodzaj poronienia, (שמוח כסנדל),

Sandalfötus (המפלת סנדל*);

fladra, Scholle, Flünder (מין דג)

סנדליקרה* ר' (סנדלים של ברזל,

שמחליקים בהם על גבי הקרח),

Schlittschuhe.

szewc, Schuhmacher ר' סנדלר*

סנדק* ר' סנדיקום*.

kumostwo, Gevatter- ר' סנדקאות*

schaft (ר' סנדיקום*); (חבורה

syndykat, Syn- לתכלית מסחרית)

dikat.

krzak (ר' סנאים*, סניים*) ר' סנה

ciernjowy, Dornbusch; senes,

aleksandryjski krzak, Senes-

baum.

senat, (ניר) ר' סנהדרין* ר' סנהדרין*

synedryon, Senat, Synedrium.

tchawica, (ר' סמפונות*) ר' סמפון*

wena, Lungenröhre, Vene;

(בית-הסמפונות*); (בשפרו אמונה)

kodycyl, Kodizill; (סמפון שיש

עליו עדים*);

Dudelsack, Sackpfeife (ר' סמפוניה*).

סמפוניה* ר' סמפוניה*.

sympa- (החביב, מוצא הן)

tyczny, sympathisch.

סמפתיה* ר' (חבה, נסיה טובה לאוהב

sympatja, Sympathie (איש)

czzerwony, (אדום) ר' סמק*

rot.

zdrętwieć struchleć, (סמך פ"ע

erstarren; *przybić, przy-

po- gwoździć, annageln;

stawić sztorcem, dębem, em-

porrichten, emporstarren las-

sen; *nabić gwoździami, fest-

nageln (סנדל המסמר*).

włochaty, szczeciniaty, ר' סמר*

haarig, birstig (בניק סמר*).

szmata, ścierka, Lap- סמרטוט*

pen, Fetzen; łachman, Lum-

pen; handlarz starzyzny, Trö-

delkrämer.

drzenie, das Zittern ר' סמרטות*

סנא* ר' שנא.

wiewiórka, (מין חיה קטנה) ר' סנאית*

(סנין) ; sehen, durchsehen
 ,הסתנן; oczyszczać, läutern
 być oczyszczonym, ,הסתנן
 geläutert werden.

gałąź pal- (רי סנסים) זי
 mowa, Palmzweig.

dołączyć, סנה פיי (עשה כמין סנה)
 złączyć, anreihen, vereinigen.

płetwa, Flossfeder זי
 naciskać, nalepiać, an-
 קבץ פיי (המקבץ את הטיש").
 drücken

fartuch, Schürze ; szeroki זי
 pas, breiter Gürtel.

mól, Motte זי
 hasło, dewiza, Losung, ג'
 סמה
 Devise.

krzak, Strauch זי
 szkarlatyna, (מין מחלה) זי
 סגנות
 Scharlachkrankheit.

pokrzepić, wzmocnić, פיי
 wesprzeć, erquicken, stärken,
 przeka- (ב) ; unterstützen
 .סעד-סעד ; sać, zubeissen

pomoc, wsparcie, Hilfe, זי
 סעד
 Unterstützung.

srożyć się; szaleć, wü- פיי
 סעה
 ten, töben.

wicher, huragan, זי
 רוח-סועה
 Sturmwind.

cedzenie, das Durchsei- סנון זי
 hen.

jaskółka, (מין עוף) זי
 סנונית
 Schwalbe
 ,הנשר".

ślepotą, Blindheit זי
 סנונית
 zaciśnięta pięść, ge- זי
 סנונית
 , (רי סלק).
 ballte Faust

drażnić, necken פיי (בי)
 סלט
 , (והיו הכל סוגים בה").

senty- (מתרגש חנם) זי
 סנטימנטלי
 , (רי)
 mentalny, sentimental
 רגשיני.

sen- (התרגשות יתרה) זי
 סנטימנטליות
 tymentalizm, Sentimentalität.

podbródek, Kinn זי
 סנטר
 dozorca, włódarz, Auf- זי
 סנטר
 seher, Vogt.

senator, Senator זי
 סנטור
 obrońca, orędownik, זי
 סניגור
 Verteidiger, Fürsprecher.

obrona, orędzie, זי
 סניגוריא
 Verteidigung, Fürbitte.

przyłączenie, An- (חבור) זי
 סגיה
 schluss; przystawka, osadzka,
 Ansatz ; słup, Säule; oddział,
 odgałęzienie, Abteilung, Fi-
 liale.

cedzić, przecedzać, פיי
 סגין

geweht,fortgetrieben werden ;
הקעירי—סער.

burza, wicher, וי סערה ני
Sturm, Surmwind.

סך (עם בנויים : ספי ; רי ספיים, ספיות)
miednica, Becken ; próg, וי
Schwelle.

wsysać, einsaugen ; na- מי
cierać, einreiben ; przyjąć u-
derzenia, Schläge einnehmen ;
obetrzeć, osuszyć, ab-
הקפיג ; trocknen, abreiben
obetrzeć się, sich abwischen.

bibuła, Löschpapier וי סופגני—
obcieracz, Abtrockner וי ספני
pod- ספני וי (טין עונה ספניה)
płomyk, Flammenkuchen
לפחות בו ספניני.

opłakiwać, (לי- על-) מעוי
być opła- הקפד ; betrauern
kiwanym, betrauert werden ;
odbyć żałobę, Trauer
הקפיד ; abhalten ; wygłosić mowę po-
grzebową, Trauerrede halten.

płaczek, mowca żałob- וי ספניני
ny, Klagemann, Trauerredner.
dołączyć, hinzufügen ;
zgubić, zniszczyć, verderben,
vernichten ; zginąć, przepaść,

objad, uczta, Mahlzeit, ני
Gelage.

posilek przed סעודה מפסקת—
postem, letzte Mahlzeit vor
dem Fasten.

szczelina, וי סעיה (ר' סעיפיים)
rozgałęzie- ; (סעיה-סיע) Ritz
nie, Verzweigung ; ⁰paragraf,
Paragraph.

pomada, Pomade וי סעה

obrębywać (konary), וי סעה מי
(מסעה) niederhauen (Äste)
rozgałęzić ; (סעה) ;
się, sich verzweigen.

סעה תי (פוסח על שתי הסעפים)
chwiejny, niestały, schwan-
kend, unstat
(ר' סעיפיים).

סעה ני גאז, Zweig

סעפיים וי גאזיע, Zweige (ר'
סעיה) ; partja, Partei (ר' סעה) ;
פסח על שתי הסעפיים
się, schwanken ; siedzieć na
dwóch stołkach, zwischen
zwei Stühlen sitzen.

szaleć, srożyć się, סער מיע
wzburzyć się, הסער ; stürmen
rozpró- סער ; sich aufregen
być roz- סער ; szyc, zerstreuen
wianym, rozprószonym, aus-

Novelle.

opowiadający, epicki, er- ספורי
zählend, episch.

powieść epyczna, וי שיר ספירי-
episches Gedicht.

(תנור, שיוצקים בו כלי זכוכית)
piec (w hucie szklanej), Glas-
הטשית (משינתר מן
הטפות").

wcielić, anschliessen ; ספה מ"י

przyłączyć się, sich an- הטפת

dołączyć, hin- טפה ; schliessen

zufügen ; *uchodzić, (o rzece),

טפה (הנהר שמתטפח

walić się, zbić טפה ; *רמך נדר") ;

się, sich zusammenrollen ;

schronić się, Zuflucht הטפת

finden.

ספה רי טפיה.

strup, narost, Schorf, טפת

Auswuchs.

skrzynia, kufer, Kasten, וי ספט

Koffer.

wrziesień, (החורש התשיעי להרשי

הנוצרים, בערך אלול), וי ספט

September.

ספיה (סמי ספיה, רי ספיהים ;

młodzizna, samo- וי ספיהים)

siew, Nachwuchs.

okręt, pokład, Schiff, וי ספיה

Verdeck.

umkommen, zugrunde gehen ;

zginać, umkommen ; być הטפה

schwytanym, erfasst, festge-

na- הטפה ; nommen werden

gromadzać, anhäufen.

sofa, kanapa, Sopha, Ka- וי טפה

(משקב וטפות). napee

gąbka, Schwamm ; płat, וי טפונ

ścierka, Lappen.

obcieranie, das Abwi- וי טפונ

schen.

gąbczasty, schwamm- וי טפונ

artig ; sprężysty, elastyczny,

spannkünftig, elastisch.

sprężystość, elastycz- וי טפונ

ność, Spannkraft, Elastizität.

nabrzmiały, pulchny, וי טפונ

napęczniały, locker, aufgedun-

sen (טפת טפונגית").

ספון (יכול להעביר

על ידי ספון") ; רי צפון.

sklepienie, sufit, Wölbung, וי ספון

Decke ; pokład, Verdeck.

ספון (ספון) וי טפון

קרוגים").

możliwość, Möglichkeit ; וי טפון

(ספון הגפנים"). rząd, Reihe

opowiadanie, powieść, וי טפון

Erzählung, Bericht ; nowela,

(וְהָיְתִי סָפֵן בְּעֵינָיו"*)

szyper, Schiffer ו' סָפֵן
późno dojrząca figa, ו' סָפְסֹף
; (סָפְסֹף שְׂאֵבֶלְנוּ"*) Spätfeige
ו' 0szczypanie, das Kneifen
(סָפְסֹף).

ławká, Bank סָפְסֹף

szczypać, drapać, מ' סָפְסֹף
kneifen, rupfen.

faktor, pośrednik, Mak- ו' סָפְסֹף
ler, Unterhändler (מִתְבַּתֵּן
spekulant, kupczyk, ; סָפְסֹף
Spekulant, Aufkäufer.

kupczyć, spekulować, מ'ע סָפְסֹף
frymarczyć, Aufkäuferei treiben,
spekulieren.

faktorstwo, frymarka, נ' סָפְסֹף
maklerstwo, Maklerwesen,
Mäkelej; 0spekulacja, Spekulation.

faktorski, maklerisch ת' סָפְסֹף
(סָפֵן) הַסְתַּוְּפָה מ'ח (עמוד על הסף)
stać na progu, an der Schwelle
stehen.

uderzyć, bić, schlagen; מ' סָפֵן
klasnąć (w ręce), (סָפֵן)
do- סָפֵן ; Händeklatschen
starczyć, zaspokoić, ver-
abreichen, verschaffen ;

סְפִינְקָס ו' (מין בריה אנדית ופסל
בתבניתה של בריה זו) sfinks, Sfinx
możliwość, Mög ichkeit נ' סְפִינְקָה
ו' סְפִינְקָה.

סְפִינְקָה ו' (נמיון שהוצאותיו
מסופקות, ספקרות) סְפִינְקָה
Spekulacja, Spekulation.

szafir, ו' סְפִיר (מין אבן טובה)
Safier.

fasola, dolik, Fasole, ו' סְפִיר
Schminkbohne (הַפֹּלִי וְהַסְפִיר").

piłka, Ball (ברור) נ' סְפִירָה
(סְפִירָה שֶׁל תִּינוּקוֹת"*) ; 0(בַּקְבֵּלָה)
emanacja, Emanation (עֶשֶׂר
סְפִירוֹת"*) ; 0(חוג) sfera, Sphäre

liczenie, Zählung ; נ' סְפִירָה
0(ספירת העומר ; הימים שבין הג'
הפסח וחג-השבועה) siedm żało-
bnych tygodni, sieben Trauer-
erwochen.

pisanie, spisanie, das נ' סְפִירוֹת
Schreiben, die Aufschreibung.

przezroczystość, נ' סְפִירוֹת
Durchsichtigkeit.

czara, mi- ו' סְפִירָה (ו' סְפִירָה)
seczka, Schale ; taca, Präsen-
tierteller.

kryć, überdecken; ukryć, מ' סְפִין
vebergen ; *poważać, achten

(רַי סִפְקוֹן).

liczyć, zählen; pisać, סִפֵּר מִי
 być (רַי סִפֵּר); הִתְעַדָּר; schreibe
 łiczonym, aufgezählt werden;
 liczyć, zählen; opowiadać, סִפֵּר
 erzählen; *oczerniać, verleum-
 *; (מִסְפֵּר אַחַר מִטְתּוֹ) den
 strzydz, golić, scheeren, rasie-
 być opowiadaniem, סִפֵּר; ren
 strzydz הִתְעַדָּר; erzählt werden
 się, golić się, sich scheeren,
 rasieren.

pisarz, Schreiber; סִפֵּר, סוֹפֵר וְ
 autor, Schriftsteller; sekret-
 tarz, prowadzący pismo, Sek-
 retär, Schriftführer; *uczony
 w piśmie, Schriftgelehrter.

pisarka, autorka, סוֹפֵרֶת, סוֹפֵרֶת
 Schriftstellerin.

pismo, Schrift- (רַי סִפְרִים) וְ
 wesen; pismo, książka, Schrift,
 Buch; list, Brief; pięcioksiąg,
 (חֲפָרֵי הָעֹרֶה) Pentateuch

piśmienny, uczony וְ יוֹדֵעַ-סֵּפֵר
 w piśmie, schriftkundig.

drzewo genealo- סֵּפֵר הַיְחָשׁ וְ
 giczne, Stammbaum.

kontrakt kupna, סֵּפֵר הַמְּקִנָּה וְ
 Kaufbrief.

wzbudzać wątpliwości, Zwei-
 *הִתְעַדָּר; fel erwecken
 zdążyć, zdołać, vermögen,
 Zeit haben; wystarczyć,
 genügen; dostarczyć, podać,
 verschaffen, verabreichen; u-
 וְ יוֹדֵעַ, ermöglichen
 używać, ge- *הִתְעַדָּר;
 niessen; korzystać, profi-
 tieren; zadawałać się, sich
 begnügen; *powątpiewać, be-
 zweifeln.

dostatek, zbytek, Wohl- וְ סִפְקוֹן
 (בְּמִלְאֵת סִפְקוֹן) stand, Überfluss
 יֵצֵר (וְ).

וְ יוֹדֵעַ, סִפְקוֹן, סִפְקָא * (רַי סִפְקוֹת) וְ
 סִפְקוֹן; wątpliwość, Zweifel
 najmniejsza wąpli- *סִפְקָא
 *הַיְחָשׁ; wość, kleinster Zweifel
 wątpliwie, zweifelhaft.

wątpliwe, סִפְקוֹת * נִיר (שִׁיק)
 Zweifelfelhaftes.

סִפְקָא * רַי סִפְקוֹן *
 wątpliwość, Zweifel- וְ יוֹדֵעַ
 haftigkeit.

סִפְקוֹן * וְ (מִסּוּפֵק בְּדַבְרִים יְדוּעִים)
 skeptyk, Skeptiker.

סִפְקָנוּת * וְ (הַשְּׁלֵת-סּוּפֵק בְּדַבְרִים יְדוּעִים)
 skeptycyzm, Skeptizismus.

סִפְקָנוּת * וְ skeptycy, skeptisch

zmoczyć, nacierać, ein-
 tauchen, einreiben
 nakarmić, essen ge- ;
 ("בְּמִלְחָה") ben
 ("אֲבִטִיחַ שֶׁשָּׂפֵת בּוֹ").

סק"ז וי (מין בנר בלי בת-יורוע, הרומה
 kurтка bez rękawów, לשק)
 ärmellose Jacke (הַרוֹעִים)
 יוצֵאִין בְּסִקִּים").

robiący mie- (חומר שזים) וי
 chy, Sackarbeiter
 סְקֵאִין").

סקולפְטוּרָה" ני (תורת-הפסול והחטוב)
 skulptura, Skulptur.

trzcina cukrowa, cu-
 kierz, Zuckerrohr, Zucker.

cukierek, bonbon, ני
 סְקֵרִיתִי (ר) Konfekt, Bonbon
 סְקֵרִיקוֹן").

ukamieniowanie, Stei-
 nigung.

szkic, סְקִיצָה" ני (רשימה ספורית)
 Skizze.

spojrzenie, rzut oka, ני
 Blick.

ukamieniować, steinigen פִּי
 zostać ukamieniowa-
 nym, gesteignet werden ;
 oczyczszać z ka- ; סְקֵל=סְקֵל
 mieni, entsteinigen (סְקֵלָה)
 מֵאֲבִין ; סְקֵל=הַסְקֵל.

list rozwodowy, וי סְפֵר-
 Ehescheidungsbrief.

spis ludności, konskryp-
 cja, Volkszählung
 ("אֲהַרִי הַסְפָּר
 אֲשֶׁר סְפָּרם דְּיִד") ;
 "עִיר הַסְמוּכָה לַסְפָּר") ;
 granica, Grenze
 miasto graniczne, Grenzstadt
 ("סְפָּרִי אֲרֵץ-יִשְׂרָאֵל").

balwierz, golarz, Barbier, וי
 Rasierer.

pisarz, uczony w piś-
 mie, Schriftsteller, Schriftge-
 lehrter.

סְפָּא" וי (תורת כהנים) שמו של
 הפירוש היותר עתיק לספר "ויקרא".

pismo, piśmiennictwo, ני
 Schrift, Schrifttum (ר) סְפָּרֹת)
 cyfra, Ziffer.

liczenie, das Zählen ני
 literatura, Literatur ני

literacki, literarisch תי
 סְפָּרֹתִים שמו של הפירוש היותר עתיק
 ל"במדבר" ו"דברים".

nowelista, (כותב ספורים) וי
 Novelist.

noweli- (כתיבה ספורים) ני
 styka, Novellistik

nie- (ספורות קטנה ועניה) ני
 znaczna literatura, unbedeu-
 tende Literatur,

ociągać się, sich weigern ;
nalegać, natarczywie (עם ב-)
prosić, dringend bitten, drin-
בר (היה מקרב) gen in jemand
בְּחֵבְרוֹ שְׂיֵאבֵל אֶצְלוֹ**).

cierni, Stechdorn ו' קרב

objążyć, objuczyć, be-פיי סרבֵל*
schweren, belasten.

mięsisty, dob-ת. מִסְרָבֵל-בְּבִשְׂרָתִי
rej tuszy, beleibt.

szarawary, (מין מכנסים) ו' סרבֵל*
Pluderhosen.

uparty, kapryśny, Trotz-ו' סרבֵן*
natarczywy, zu- (מרחק) ; Kopf
dringlich.

ociąganie się, upór, ו' סרבנות*
das Weigern, Trotz.

pleść, flechten ; prze-פיי סרג*
skakiwać, überhüpfen.

noc w noc, ו' לילות מסורגין*
eine Nacht über die Andere
(ו' סרג).

siodlarz, Sattelmacher ו' סרג*
liniowanie, Linierung ו' סרגיל*
kratko- ; (סרגילי של ספר*) ;
wanie (w sztychu), Schraffie-
linijka, ; (ו' שרטיט*) ;
rung
Lineal.

linjować, linieren; ⁰krat-פיי סרגיל*

haja, wilk (דג גדול) ו' נ' קלֵידֵה*
morski, Haifisch.

krasić, szminkować, פטויי סקר*
(.סוקרו בְּסִקְרָא**) schminken
być ו' סקֵר* oglądać, ansehen
przełądniętym, überschaut
(ו' סקירה*) werden

(czerwona) barwa, (rote) ו' נ' סקרא*
Farbe.

סקרא* (ו' סקרין*, סקרין*) ו'
sykaryjczyk, (רוצה בימי המלחמה)
maroder, Sikarier, Marodeur.

סקריקון* ו' (מין מאפה מסקורה)
(.וְכֵל מִיָּנִי) ciastko, Zuckerwerk
ustawa o sykaryj- ; סקריקון*
czykach, Sikariergesetz
(.התקינה שלא יהא סקריקון
ביתהודה**) ו' סקרא*.

סקריקון* ו' סקרא*.

ciekawość, Neugierde ו' סקרנות*
wszystko oglądający, ו' סקרני*
ciekawy, alles beschauend,
neugierig.

pochmurny, posepny, ו' סר, סר*
w złym humorze, grämlich,
(.סר וועף*) missgestimmt

przygnębienie, nie-ו' רוֹחֵ-סֵרָה*
dergeschlagener Geist.

odmawiać, ablehnen ; פיי סרב* ו'

przedstawienie, przemieszczanie, Umstellung, Umwendung רי סרוג.
 cze- (סרוק פשתן) וי סרוק* (רי סרוקות*) וי סרוק*
 sający len, Hechler, Kämmer.
 rozciągać się, sich hin- סרתי פ"ע
 strecken; *zwisać, obwisać, herabhängen; śmierdzieć, stin-
 zgrzeszyć, (עם על-) ;ken
 zgnić, zbutwieć, zepsuć się, verwesen, verdorben werden;
 cuchnąć, stinken; za- הקריח*
 smrodzić, übelriechend ma-
 chen.
 to co zwisa, das Herab- סרה וי
 hängende; *ogon u sukni, Schleppe.
 smród, zbutwiałość, סרהון וי
 Gestank, Verwesung; grzech, przewinienie, Sünde, Schuld.
 wryć, wydłubać, ein- סרט פ"י
 *סרט; schmieden, eingraben
 rozdrapać, rozdłubać, zerkratzen, robić nacięcia, tatuować,
 Einschnitte machen, tätovie-
 ren. (המסרט ער בשרוי*).
 sznur, Strick וי סרט* (ללא
 יקשור סרט של צמר**); *wstaż-
 ka, wstęga, Band.

kować (w sztychu) schrafie-
 ren.
 robić pończoszki, dziać, סרד פ"י
 stricken (רי סריד*).
 סרדיוט* (רי סרדיוטות*) סרדיוטין*
 marszałek polny, Feldmar-
 schall (הנתפס לסרדיוט*).
 język kasar- לשון סרדיוטין* נ'
 niany, Kasernensprache.
 przestanek, Aufhör, Halt; סרה וי
 odstępstwo, Abtrünnigkeit;
 fałsz, kłamstwo, Lüge.
 napierać, nalegać, drin- סרהב פ"י
 gen in jemand, drängen סרב.
 upieranie się, ociąganie סרוב
 się, das Trotzen, Weigern
 (רי סרבנות*).
 splatanie, Zusammen- סרוג וי
 flechtung (סרוג שתי וערב*);
 przeskok, Übersprung (רלוג)
 naprze- בסירונוין*, לסרונוין* תהיפ
 mian, z przerwami, z prze-
 skokami, wechselweise, mit
 Unterbrechungen, mit Über-
 springungen.
 סרוד* סרודה רי סריד*, סרודה.
 smrodliwy przedmiot, וי סרוח*
 übelriechendes Ding.
 kastrowanie, Kastrierung; סרוס*

naśladowa- (אחרי אחר — חקות) (מישום סָרָף
בתה"א).

przylepek, wada סָרְכָא (ה) * ני
płucna, Anhang, Lungenfehler.

książę, אַחַשְׁוֵרִי (ש) * ו' (ש) *
Fürst (סָרְגִי-פְּלִשְׁתִּים).

oś, Achse סָרֶן (ר) * סמ' סָרְגִי * ו'
(סָרְגִי-נַחֲשֶׁת).

ozbawić męskości, סָרַם * פ"י
rzezać, las rieren; przesta-
wić, przekręcić, umstellen,
; (מְקָרָא מְסוּרָם) *
zostać pozbawionym *
męskości, entmannt, kastriert
werden; zostać zburzonym,
zerstört werden.

pośrednik, Vermittler; ו'
swat, (שדכן) ; faktor, Makler
pośrednik małżeński, Heirats-
vermittler.

pośredniczyć, ma- סָרַם * פ"י
klerować, vermitteln, mäklern.

pośrednictwo, faktor- סָרְסוּרָת * ני
stwo, Vermittelung, Mäklerei.

gałąź, rozgałęzienie, ני
Zweig, Verzweigung.

spalić, verbrennen סָרַף * פ"י
(שָׂרַף).

liniowanie, kratkowa- סָרְטוּט * ו'
nie (w sztychu), Linierung,
Schraffierung (ר) * (סָרְטוּט).

konstelacja raka, Krebs סָרְטָן * ו'
(מין מול) ; rak, Krebs
(Sternbild).

krata, Gitter ו' סָרְיָה * ני
(סָרְיָה-חַלּוֹנוֹת).

niecki, koryto, ו' סָרְיָה * ני
(סָרְיָה) Trog, Mulde
נַחֲתוֹמִין).

serja, סָרְיָה * ני (שורה, טור, מערכה),
Serie, Folge.

pancerz, סָרְיוֹן * (ר) * (סָרְיוֹנוֹת) ו'
(ר) * שָׂרְיוֹן.

nacięcie, draśnięcie, ני
Einschnitt, Ritze (ר) * (סָרַט).

kręci, (סמ' סָרַם) ; ר' סָרַם * ו'
rzezaniec, eunuch, Kastrat,
dworzanin, two- (ש) ; Eunuch
rak, Höfling.

czubak, suchar, Zwie- סָרְיָק * ו'
back.

czesanie, das Kämmen, סָרְיָקָה * ני
Hecheln.

naczelnik, סָרְיָקָה * (ר) * (סָרְיָקָה) ו'
(סָרְיָקָה-מְלִכּוּתָה) *
ר' שָׂרְיָקָה.

niebezpośrednie, Indirek- סָרְיָקָה * ו'
tes (מְבִיֵּלֶת סָרְיָקָה) * ; (הגור והסוד)

„(קְטִימַת הַגּוֹלֵלִים)“ Verschluss
 zburzenie, unicestwie- קְטִירָה נִי
 nie, Zerstörung, Aufhebung;
 ukrywanie się, sich ver-
 bergen; ⁰sprzeczność, Wi-
 derspruch.
 zatykać, przymykać, קָתַם פִּי
 ukrywać, verstopfen, ver-
 stopfen; קָתַם רִי schliessen, verhehlen
 zostać zatkany, przy- קָתַם
 mkniętym, verstopft, zuge-
 ; קָתַם = קָתַם ; macht werden
 ustać, zostać ; קָתַם = קָתַם
 zapartym, aufhören, stocken.
 nieoznaczony, nie- קָתַם אִי
 określony, unbestimmt קָתַם
 zwyczajnie tak sobie, wie
 gewöhnlich.
 wido- מִקְטָמָא מִן הַקָּתַם תַּהִי
 cznie, prawdopodobnie, wahr-
 scheinlich.
 nieokreślony, nieozna- קָתַם תִּי
 ; (קָתַם אִי) czony, unbestimmt
 nieosobowy, unpersönlich
 „(מִשְׁפָּט קָתַם אִי)“
 rodzaj nijaki, säch- מִין קָתַם אִי
 liches Geschlecht, neutrum.
 brak osobistego cha- קָתַם אִי
 rakteru, Charakterlosigkeit.

gęsty sok, dichter Saft קָרָף אִי
 „(רִי שְׁרָף)“
 pokrzywa, Brennes- קָרְפֵד אִי
 sel.
 czesać, kämmer, he- קָרָף אִי
 cheln; być pustym, leer sein
 „(גִּפְנִימֵי סְרוּקוֹת)“ ; רִי קָרָף ; קָרָף
 barwić na jasno-czerwono,
 „(רִי שְׁרָף)“ hellrot färben
 „(רִי קָרָף)“ (ריקות של עץ, שאינו עושה
 pustność, Leerheit (רִי)
 bezpłodne drze- אִילָן קָרָף אִי
 wo, fruchtloser Baum.
 być upartym, krnąbrnym, קָרָף אִי
 niesfornym, hartneckig, wi-
 „(רִי סִיר)“ derspänstig sein
 zima, Winter; קָתַם אִי (חורף)
⁰jesień, Herbst.
 zimowe winogrona, תִּי קָתַם אִי
 „(חֹמֵץ)“ Wintertrauben
⁰jesienny, herbstlich ; קָתַם אִי
 nieokreślony, niewy- תִּי
 . קָתַם אִי jawiony, unbestimmt
 zatykanie, das Ver- קָתַם אִי
 stopfen.
 ciosanie, obciosywanie, קָתַם אִי
 Meisselung, Behauung.
 קָתַם אִי רִי קָתַם
 zatkanie, przymknięcie, נִי קָתַם אִי

c'ala, Schamteil des Körpers.
potajemnie, skrycie, im נִסְתָּר—
Geheimen.

tajemnica, Geheim- וְיִבְרֶה סֵתֶר וְ—
n's.

kradziony chleb, וְלֶחֶם סֵתָרִים וְ—
gestohlenes Brot; zakazany
owoc, verbotene Frucht.

podszepity, וְלִשְׁוֹן-סֵתֶר נִי (רבה)
oc:ernienia, Ohrenblöseriei,
ochrona, Schutz נִי סֵתָרָה

ciosa², obciosywać, פִּי סֵתַתּ—
meisseln, behauen.

kami niarz, S einmetz וְ סֵתַתּ וְ

burzyć, zerstören; roz- פִּי סֵתֶר וְ—
puszczać, auflösen; być sprze-
הִסְתֵּר; czonym, widersprechen
ukryć się, uciec, sich verber-
gen, fliehen; kryć, ukrywać,
= הִסְתֵּיר; bergen, verbergen
taić, verhehlen; odwró-; סֵתֶר;
; הִסְתֵּר-הִסְתֵּר; cić, abwenden
•rozpuścić się, sich auflösen.

ukry- וְ סֵתֶר (רִי סֵתָרִים, סֵמִי סֵתָרִי) וְ—
cie, Versteck; ochrona, obro-
na, Schutz.

tajne miejsce, וְ בֵּית-הַסֵּתֶר וְ—
geheimer Ort.

wstydliva część, נִי בֵּית-הַסֵּתֶרִים וְ—

ע.

gęste chmury, oblo- עֲבֵה־הָעֲנָן
ki, dichtes Gewölk.

zgęszcza², robić gęstym, פִּי עֲבֵבִי וְ—
veichten, dick machen;
zgęścić się, stać się הִתְעַבְּבֵה
gęstym, sich verdichten, dick
werden.

• być żyć, podać się, die- עֲבַד פִּי וְ—
nen, sich untergeben; praco-
być obra- הָעֲבַד; wać, arbeiten
bianym, bearbeitet werden;
• być uwielbionym, angebetet

ע האות השש עשרה בא"ב העברית; ס"מ
siedmdziesiąt, siebzig.

עֵב, עֵב (רִי עֵבִים) וְזִי (אֲדוֹן, שְׁעִלִי
סַעֲמִידִים אַח הַזְּמוּיִם)
podstawa. (אֲדוֹן, וְעֵבֵה) podnóże, Un'er-schwe'le
עֵין אֶל פְּנֵי הָאֵלִים".

עֵב (רִי עֵבִים, עֵבֹת) וְזִי וְ—
gąszcz, (חורשה עבותה); Wolke
; (בְּאֵי עֵבִים) gęstwina, Dickicht
(אֲרַגְנֵי עֵב לִכְסוֹת בּוֹ אִיוֹה דְבַר)
płótno żaglowe, S'igel-
; (עֵבֵה-כְּסוֹת) iuch, Regendecke

bałwoch- פֹּכְבִים וּמִלֹּת* נִי
wałst wo, Götzendienst.

עֲבוּדָה זָרָה* נִי רִי עֲבוּדַת אֱלֹהִים*
mod itwa, Ce- עֲבוּדָה שְׁפֵלֵב* נִי
bet.

st-żba, Diener- עֲבָדָה שִׁק (נִי)
scha't; kawalek z'emi, Stück-
(עֲבִידַת הַנֶּפֶשׁ) chen Land

poddans wo, nie- עֲבָדוֹת, עֲבָדַת נִי
wola, Knechtschaft, Sk'arerei.

garżar, (מעֲבֵד עוֹרוֹת) עֲבָדָן נִי
(עוֹרוֹת שֶׁל עֲבָדָן) Ger'er

o gęstej brodzie, (נִי) עֲבָדָן חִי
d'ickbärtig, Dickbart.

z rubieć, stężeć, dick עֲבָה פִּי
zgęszczać, dick עֲבָה ; werden
הִתְעַבְּהָ ; machen, verdichten
zgęścić się, stać się gę tym,
רִי verdichtet, dick werden.
עֲבָה*

wyp'awianie (skóry), das עֲבוֹדָה נִי
Ger'en; 'opracowanie, obra-
tianie, Bearbeitung.

עֲבוּדָה, עֲבוּדָה רִי עֲבָדָה, עֲבָדָה
zaś'aw, zakład, Pienl עֲבוּשׁ נִי

p'ód, cwoc, prod kt, עֲבוֹר נִי
Frucht, Erzeu_nis רִי בְּעֵבוֹר.

dla, z powo- בְּעֵבוֹר, לְבַעֲבוֹר מִי

garbować, (עוֹרוֹת) עֲבָד* ; werden
wyrabiać, ge-ben ; uprawiać,
עֲבָד ; obrabiać, bearbei en
używać do pracy, roboty, zur
z- הָעֵבֵד ; Arbeit gebrauchen
s'awieć logo do oboty, arbei-
ten lassen; utrudzać, bemühen;
połbić, ujaźmić, zastawić ko-
go do służby, unterjochen,
lyć ; הָעֵבֵד* ; dienen lass n
o ra'iany, bearbeitet werden.

niewolnik, słu- (רִי עֲבָדִים) עֲבָד
ga, Sklave, Knecht ; poddany,
wasal, Untertan, Vasall.

czyn, pos'ępek, Tat עֲבָד נִי
Hand un ; רִי בְּעֵבָד.

robotą, tud, Ar- עֲבוּדָה נִי
beit; czyn, działan'ie, Tat,
Hand'lun ; służ' a, urzędowa-
nie, Dienst, Amt ; zwyczaj,
obrząđ, Brauch, Co'te dienst;
korzyść, Nutzen ; kult skła-
dania o'iar, Cp'erkult'is ;
przysi- (מִן שְׁבוּעֵי) הָעֲבוּדָה נִי
gam, ich schwöre.

uprawa ziemi, עֲבוּדַת אֲדָמָה נִי
Erda'reit.

służba łoża, Cot- עֲבוּדַת אֱלֹהִים* נִי
te dienst.

עֲבוּדַת-אֱלֹהִים* ; - גֵּלוּלִים* ,

אָלֵא) cić, verwirren, verdrehen
 poczy- העָבִיט; אָרְחוּתִים);
 zwać na zastawy, auf Pfänder
 leihen.

עָבִט ר' עָבִיט.

brzemie, ciężar, Bürde ו' עָבִיט
 ("יִבְכֶּיֶד עָלָיו עָבִיט").

gęstość, grubość, ו' עָבִי
 Dicke, Dickheit.

עֲבִידָה, עֲבִידָתָה ר' עֲבִידָה.

עָבִיט ("ר' עָבִיטִין")
 siodło), Sattel ("עָבִיט שֶׁל נֶמֶל")
 kadź, Kufe ;
 nocnik, ("עָבִיט שֶׁל עֲנָבִים");
 Nachttopf.

iść, przejść, gehen, עָבַר
 durchgehen ;
 przechodzić,
 übergehen; przekroczyć, aus-
 schreiten, naruszać, übertre-
 ten; być naruszonym, über-
 tręć ("חָק נָתַן וְלֹא
 przebaczać, verzeihen; ("עָבַר
 dopuścić się grze-
 "עָבַר עֲבָרָה"
 chu, Sünde begehen
 przed jej spełnieniem, וְעִשְׂתִּין
 wykonaniem, von ihrer Voll-
 przeszłość, לְשָׁעֵבָר; ziehung
 dać się העָבַר; vergangenes
 przejść, durchgänglich sein;
 zostać naruszonym, übertreten
 ; ("וְנִעְבְּרָה בָּהָ עֲבָרָה") werden

du, für, wegen; za, f' r; aby,
 co do mnie; בְּעָבֹרִי; d: mit
 co do בְּעָבֹרֶךָ; meinetwegen
 . וְכוּ. ciebie, deinetwegen

wstawi. nie miesiąca ו' עֲבֹרָה
 (lub roku) przesępnego (w
 dawnym sys emie ka' en 'arzo-
 wym), Interkala'io; biz mie-
 ność, Schwangerschaft; zmia-
 na z iesienie, Ände ung, Auf-
 ("עֲבֹרָה-צֹרָה"; "עֲבֹרָה-
 pizejście, pzechóń, ; ("הַדִּין
 ("עֲבֹרָה שֶׁל עִיר"). Dur. hgang
 sys-tem kalen- ו' סֻדְרֵ-הָעֲבֹרָה
 da: zowy, Kale derwesen.

upoządkowa i: ו' סֻדְרֵ-הָעֲבֹרָה-
 systemu ka' enda zowego,
 Ordnung des Kalenderwe-
 sens.

עֲבוֹת ר' עָבִי עֲבוֹת.

עֲבוֹת, עֲבוֹת ("ר' עֲבוֹתִים - וְזוֹ
 sznur, Strick; więzy, die Ban-
 gruba gałąź, ("עֵנָף עֲבוֹת); de
 ; konar, dicker Zweig
 robota plecionkowa, ו' עֲבוֹת
 plecionka, Flechtwerk.

dać w zastaw, zum עָבִי
 poży- ("ר' עָבוֹט); Pfande geben
 zwać na zastaw, unter Pfand
 zmacić, przewró- עָבִיט; leihen

po tamtej stronie, בְּעֵבֶר תהיִם —
z tamtej stro- מֵעֵבֶר ; jenseits
עַל עֵבֶר-פָּנָי ny, von jenseits
אֶל עֵבֶר-פָּנָי ; z przodu, vorne
nap'zód, vorwärts.

עֵבֶרָה ר' עֹבֵרָה.

brzemienna, עֵבֶרָה, עֵבֶרָתָה נ'
(„אִישָׁה עֵבֶרָתָה“).

przejście, prom, pize- עֵבֶרָה נ'
prawa, Durchgang, Fähre.

grzech, p ze- עֵבֶרָה, עֵבִירָה נ'
stępstwo, Sünde, Verbrechen;
zak ty, umizgi, Buhlerei; srom
kobiocy, organ płciowy u ko-
„גיפּוֹ“ biety, weibliche Scham
שָׁלֵא נָנַע בְּעֵבֶרָה“).

gniew, Zorn; עֵבֶרָה (ר' עֵבֶרָוֹת) נ'
zuchwalstwo, duma, Übermut.

system kalendarzowy, עֵבֶרֹן ו'
Kalenderwesen.

Hebrejczyk, Żyd, Hebräer, עֵבֶרִי
Jude ; hebrejski, żydowski,
hebräisch, jüdisch.

hebrejka, Żydówka, עֵבֶרִיָּה נ'
Hebräerin, Jüdin.

naruszający prawa, עֵבֶרִין ו'
grzesznik, Gesetzesübertreter,
Sünder.

przeciągać, przesuwać, עֵבֶר
durchziehen, durchschieben
uczynić ; (וַיַּעֲבֵר בְּרִחוּקוֹת) —
brzemienną, schwanger, träch-
; מְעַבְרָתָה, עֵבֶרָה; tig machen
wtrącić, włączyć, interkalie-
(מְעַבְרִין אֶת) ren, einschalten
wcielić ; (אֶת הַחֹדֶשׁ —
(מְעַבְרִין) włączyć, einverleiben
אֶת הָעָרִים“); עֵבֶר = הִתְעַבֵּר
zmieniać się, sich ändern
(וַיִּתְעַבֵּר צוֹרְתָם“); הִתְעַבֵּר
kazać, überleiten, übergeben;
przeprowadzać, überführen ;
przeprowadzić, durchziehen
lassen ; usunąć, oddalać, fort-
עֵבֶר ; הִתְעַבֵּר עַל-
מִדּוֹתָיו, być wyrozumiałym,
mieć wzgląd, nachsichtsvoll
gniewać się, zür- הִתְעַבֵּר ; sein
nen; stać się brzemienną,
schwanger, trüchtig werden ;
być zrównanym przez wsta-
wienie miesięcy przestępnych,
(נִתְעַבְּרָה) inkaliert werden
הִשָּׁנָה“).

przeszłość, minione, עֵבֶר ו'
Vergangenheit, Vergangenes.

strona, bok, עֵבֶר (ר' עֵבֶרִים) ו'
Seite.

okrągły placek, runder עגלה ני
(ר) עוגה*) Kuchen

krag, koło, Kreis; kulka, עגול* וי
masa okrągła, runde Masse,
Küğe'chen; walek, Wa'ze.
kulki ze śniegu, עגול* שניג* ויר
Schneeballen.

krag, koło, Kreis עוגלה ני
עגול* ת-המזלות* נ' (שביל, שהמולות
מהלכים בו ברקיע) -
zodyak, zwie- r. yniec niebieski, Tierkreis.

עגולה נזכהית* ני (נקודת הרקיע, שהיא
לנוכח קדקדו של המסתכל)
Scheitelpunkt, Zenit.

skrępowanie, das Ge- עגון* ו'
bundensein.

עגונה* ני (אשה קשורה באישה, שעוב
אותה בלא גט ולא נודעה מיתתו בבירור)
kobieta krępowana związkiem
małżeńskim, die an ihren
Mann Gebundene.

żóraw, Kranich עגור וי (מין עוף)
kolczyk, Ohr- עגיל* (ר) עגילים) ו'
ring.

okrągły, rund עגל ת'
zaokrąglic się, העגל* פ"ע
toczyć, עגל* ; rund werden
wałkować, kręcić w koło, rol-

po hebrejsku, heb- עברית* תה פ
räisch.

pleśń, schimmeln, עבש פ"ע
(עגישו) schimmelig werden
פרדות*) רי עפש*.
pleśń, Schimmel עבש* וי

skręcić, zgrubiać, zu- עבת פ"י
sammendrehen, dick machen.

skręcony, spleciony, zu- עבת ו'
sammengedreht, verflochten ;
gruby, obficie okryty liściem,
dick, dichtbelaubt.

kokietować, umi- עלב (על) פ"ע
zgać się, zakochać się, koket-
tiern, lieben, sich verlieben.

lubownik, kochanek, Lieb- עלב ו'
haber, Geliebter.

rozkosz, lubieżność, עגפה ני
(ר) עגבות*) Wollust

zadki, Hinterbacken עגבות* ניר
pieśń lubieżna, wol- עגבים ו"ר
lüstiges Lied.

kokieterya, Koketerie עגפנות* ני
pomidor, To- (מין תפוח) עגפנית* ני
(מהיפה) ; mate, Liebesapfel
kokietka, Kokette.

czekać, warten עגה פ"ע
gwara, narzecze, Idiom, עגה ני
Volksprache.

עד (שלל) ; wieczność, Ewigkeit 'ו
 (בבזק) zdobycz, łup, Beute
 יאכל עד.)

עד, bis ; jak długo, בי
 podczas gdy, dopóki, wä-

rend ; zatím, zamiast, bevor,

עד לא עד אשר ; anstatt dass
 póki nie, aż nie, לא עד שלא*

עד אין מספר ; bevor
 skończoność, bis ins Unend-

עד אן, liche
 go ? dokąd ? bis wann ?

עד בלתי ירת, -שמים
 na wie- עד הנה ; ki, in alle Ewigkeit

עד ועד ; dotąd, bis hierher
 do... włącznie, bis... בכלל

עד פה=עד הנה ;
 do najwyższego sto- למעלה

pnia, bis zum höchsten Gra-
 do ostate- עד (ל) מאד ; de

czności, bis auf das Äusser-
 wnet, w lot, עד מהרה ; ste

jak najprędzej, schleunigst,
 ; in aller Eile עד מתי=עד אן

עד עתה=עד הנה
 ; na wieki, ewig עד תמיד=

עד על
 na wieki wieków, in aller
 Ewigkeit.

עד (=עד) 'ו Ewig-
 wieczność, Ewig-
 wiecznie, in עד ; לעולם ועד ;

alle Ewigkeit,
 עד

len, im Kreise drehen ; zato-
 czyć koło, einen Kreis zie-
 to- העניף=עגל ; התעגל ; hen
 czyć się, sich rollen ; zaokrą-
 głać się, sich runden.

עגל (ר' עגלים) ; cielę, Kalb
 ; cie'ę tuczone, Mastkalb מרבק
 עגל-זהב, -מסכה z'oty, lany
 cielec, das goldene, gegosse-
 ne Bild.

עגלגול* ה, oval ; y, okrągły,
 rundlich.

עגלה (ר' עגלות) ;
 ge Kuh.

עגלה ; wóz, Wagen ; (אחר מן
 wielka niedźwiedzica, המולוח)
 der grosse Bär

עגלון ; wóznica, Fuhrmann

עגם פ"ע (ל-על) ; być zmartwiony,
 betrübt sein ; jąkać się, zacinać
 ; (לשוננו עגום) ; się, stottern

עגמת-נפש ; zmarwienie, tro-
 ska, Betrübnis, Kun. mer.

עגן * פ"י ; związać, przykuć, bi-
 (ר' עגונה) ; den, fesseln
 być związanym, gebunden
 opuścić żonę, ; sein
 die Frau verlassen.

ackerung.

żądanie, 'נ (ר' עדות) Forderung
 zwiazek, Bund ; (עדותיה)
 •poświadcze- ; (ארון-העדות)
 nie, świadectwo, Zeugnis.

עדי (עם כנוי"ם עדיי ; ר' עדיים) ו'
 klejnot, ozdoba, Schmuck ;
 (המשפיע) młodość, Jugend
 בטוב עדיף.

wciąż jeszcze, noch עדיין תהיה
 immer.

עדים ר' עד.

delikatny, wy- 'ח (נ' עדינה) ו'
 pieczony, wydelikacyony,
 zart, verzärtelt.

delikatność, Zartheit נ' עדינות
 większy, lepszy, grös- 'ח עדיף
 ser, besser.

plewienie, das Jäten : עדירה ו'
 zmiękczyć, weich ma- עדין מ'
 chen ; głaskać, pieścić, häts-
 cheln ; wygładzić, uczynić
 gibkim, geschmeidig machen ;
 pieścić się, sich ver- התעדן
 zärteln ; nabrać gibkości, ge-
 schmeidig werden.

przyjemność, ו' (ר' עדנים) ו'
 (ונחל עדניך) rozkosz, Wonne

עד ו' (ר' עדים) świadek, Zeuge
 (עד-אמת) ; (ר' עדים) (הסמרטוט
 שהאשה מקנחת בו בשעת נדחה)
 szmat, lachman, Fetzen, Lap-
 ; (ויקבד עדים כל צדקתינו) pen
 •עדן שר צנועות"•.

עדה (rodz. żeńsk.), נ' :
 nakaz ; (עדה המצבה) Zeugin
 Gebot (העדות והחקים).

עדה (ממ' עדת) נ' :
 zgromadze- nie, gmina, stowarzyszenie,
 Versammlung, Gemeinde, Ge-
 sellschaft.

עדת-דבורים נ' :
 rój pszczelny, Bienenschwarm.

עדה פ"ע, przechodzić, passieren
 (לא עדה עליו) streifen
 zdobić, czyścić, put- ; (שחל)
 zen, schmücken (ואעדף)
 stroić się, zdobić się ; עדי'
 sich putzen, schmücken ;
 przyozdobić, aus- העדה
 schmücken.

עדי ו' :
 przejście w stan brze- mienny, das Schwangerwer-
 den.

עדי ו' :
 zniewieściałość, kom- fort, Weichlichkeit, Komfort.
 עדי ו' :
 plewienie, das Jäten ;
 powtórne zaoranie, Auf-

nie dostawać, vermißt wer-
; („אִישׁ לֹא נֶעְדָּר“) den, fehlen
zaniedbywać, vernachlässigen;
עדן; plewić (pleć), jäten.
stada, trzoda, עדן (ר' עֲדָרִים) ו'
Herde; opłotki, zagon, Hür-
de; grupa, Gruppe.
soczewnica, עדשה (ר' עֲדָשִׁים)
(מִין צְלוּחִית בְּחִבְנֵית עֲרֻשָׁה)
; Linse
(עֲדָשָׁה) flaszeczka, Fläschchen
מְלֻאָה חֲמִין“).
zaciemnić, za- (עֹב) הָעֵיב מִי
chmurzyć, verdunkeln, um-
(יָעֵיב בְּאִפּוֹ“).
postępowa- (עֹבְדָה) נ'
nie, czyn, Handlung, Tat; po-
stępek, rzeczywistość, fakt,
(בְּדִיד) Tatsache, Vorgang
הָיָה עֹבְדָה“).
embryon, zaro- (עֹבְרָ) ו'
dek, Embrio, Keim.
robić okrągłe placki, עֹב מִי
runden Kuchen machen; za-
toczyć koło, łuk, einen Kreis
(עֹב עֹנָה וְעֹמֵד בְּתֹקָה“).
dudka, piszczałka, Schal-
mei.
jama, rów, עֹנָה (ר' עֹנִיאוֹת) נ'
(עֹנָה שֶׁל מַיִם“). Graben

słodycz, Süßigkeit; (חֲשֻׁקִים)
klejnot; (מְלֵא פִּרְשׁוֹ מֵעֲדָנִים“)
(שִׁנֵּי עֵם) strój, Schmuck
עֲדָנִים—עֲדָנִים; ר' נֶגַן-עֲדָן.
wciąż jeszcze, עֲדָן עֲדָנָה תְּהִים
(ר' עֲדָנִין“).
przeciąg czasu, termin, ו'
עֲדָן ועֲדָנִין“ czas, Zeit, Frist
rok i dwa, ein und zwei
Jahre; długi przeciąg czasu,
lange Zeit.
delikatność, Zartheit נ'
עֲדָנָה ר' עֲדָן עֲדָנִין“.
uwiecznić, verewigen מִע
עֲדָה מִע
pozostawać, zbywać, עֲדָה מִע
mieć, הֵעֲדָה übrig, mehr sein
nadmiar, Überflüssiges haben;
dać ponad miarę, Überflüs-
siges geben.
nadmiar, przewyż- ו'
ka, reszta, Überrest, Über-
schuss.
kłąb (wełny, waty), ו'
עֲדָן Klumpen (Wolle, Watte).
ustawiać w szeregi, in מִי
(עֹדְרֵי מְעֻרְבָה“); Reihen stellen
•okopać, umgraben, jäten;
zostać okopanym, um-
graben werden; brakować,

du noch זכוי.

pełk, zawiniątko, Bün- עודה נ' ;
del (עודה של שקין).

; grzeszyć, sündigen מע עודה
zawinić (wobec), sich (על)
kurczyć się, הענה ; vergehen
krzywić się, sich krümmen,
zusammenziehen ; być zepsu-
od- ענה ; tym, verdorben sein
mieniać, oszpecać, verdrehen,
הענה—ענה ; entstellen

oszpecenie, zepsucie, נ' ענה
Entstellung, Verderben.

przekręcanie, odmiana, נ' עוות
Verdrehung, Entstellung
przekręcenie prawa, היין
krzywda, Rechtsverdrehung,
Unrecht.

sęp, Geier- עיו" ו' (מין עוף טורף)
falke (בגנת העיו").

szukać obrony, Schutz עיו מע
suchen (לעזוב במעוז פרעה) ;
העיו—עיו ; bezpieczyć, schro-
nić, zebrać w bezpieczne
miejsce, in Sicherheit brin-
od- העיו פנים ; gen, sammeln
wazyć się, być zuchwałym,
העיו (ר' יעו) wagen, frech sein
העיו.

עיו ר' עו

kotwica, Anker ו' עונין, עונין
(מכר את התורן ואת העונין).

obejmować, umfassen ענד מי
(תכלי רשעים עונני) ; עודר
podźwignąć, podnosić, auf-
(מעודר ענוים) ; richten
העיד (ב) ; zaświadczyć, bezeugen
przestrzegać, warnen ; we-
zwać na świadka, als Zeuge
zostać (ב) ; הועד (ב) ; anrufen
przestrzeżonym, gewarnt wer-
podźwignąć się, den התעודר ;
podnieść się, sich aufrichten
(קמנו ונתעודר).

עוד תהים ; jeszcze, noch אין עוד
niema nikogo, nic więcej, po-
nadto, es gibt niemand, nichts
jak długo jeszcze בעוד ; mehr
— trwało, als es noch — war
po upływie, ; (בעוד לילה)
jak (בעוד שנה) ; בעודי
długo jeszcze będę żył, so-
מעודי ; lange ich noch lebe
odkąd żyję, solange ich lebe ;
nie tylko to, ולא עוד אלא
ale nadto, nicht bloss das,
je- מבעוד יום ; sondern auch
szcze za dnia, während es
ja jeszcze, עודני ; noch Tag ist
ty ; jeszcze, עודך ; ich noch

Stiege (ר' עוֹלָה).

niesprawiedli- עוֹלָה, עוֹלָתָה נ'

wość, Unrecht (ר' עוֹר).

łotr, pod- בן-עוֹלָה (-עוֹלָה) ו'

lec, Bösewicht (ר' עוֹר).

עוֹלָתָה, עוֹלָתָה ר' עוֹלָה.

chłopiec, dziecko, עוֹלָר, ו'

Knabe, Kind.

עוֹלָלָה, עוֹלָלָת (ר' עוֹלָלָת) נ' (ענב

שנשאר אחרי הבציר), pokłosie,

zbieranie pozostałości, Nachlese.

עוֹלָם (ר' עוֹלָמִים; עוֹלָמוֹת) ו'

czność, Ewigkeit; staroży-

tność, przeszłość, Ewigkeit

przyszłość; (זכור ימות-עוֹלָם);

Zukunft (גם את העוֹלָם נָתַן

בְּלִבָּם); *świat, Welt; מעוֹלָם

od wieków, von Ewigkeit her;

na wieki, in aller E-

לְעוֹלָם *nieustannie, wy-

trwale, beständig

na wieki wieków, von

עד עוֹלָם; *Ewigkeit zu Ewigkeit

עוֹלָם *wieczne imię (wieczna

עוֹלָם; sława), ewiger Name

הוֹרָה *świat doczesny, diese

עוֹלָם; Welt, das Diesseits

świat przyszły, tamten

הַבָּא *świat, die zukünftige Welt,

בְּלִי עוֹלָם *; das Jenseits

עוֹרָד * ו' (מין עץ ומריו)

czeremcha, Elsebeere, Elsebeerbaum.

עוֹיָה * נ' grzech, przestępstwo,

;⁰ (הַעוֹיָה) ; Sünde, Vergehen

grymas, błazeństwo, Grimas-

se, Fratze.

עוֹיָל ו' ulicznik, hultaj, Gassen-

junge, Schlingel

מָאָסוּ בִי).

עוֹיָת * נ' kurcz, konwulsya,

(אוֹחֹתוֹ) Krampf, Konvulsion

עוֹיָת *).

עוֹרָ, עוֹרָ ו' krzywda, niespra-

wiedliwość, Unrecht, Gesetz-

widrigkeit.

אִישׁ-עוֹרָ ר' עוֹרָ.

עוֹרָ מ"ע- postępować niesprawie-

dliwie, swawolić, dokazywać,

Unrecht tun, Unfug treiben.

עוֹרָ ו' oszust, łotr, Schuft, Böse-

wicht.

עוֹרָ ו' dziecko, pachole, Kind,

Bube.

עוֹרָ-יָמִים ו' małośletni, młodziak,

Minderjäger, Milchbart.

עוֹרָה * נ' dziewczynka, Mädchen,

kleines Mädelchen.

עוֹרָה נ' (קרבו) całopalenie, Brand-

schody (מדרגה לעלות בה); opfer

Zeit des Koitus.

wróżbita, cza- 'ו (ר' עוננים) ז'
rodziej, Wahrsager, Hexen-
meister.czarodziejstwo, Zaube- 'ני
עוננה
rei.czarodzieje, 'ני-עוננה ז'
Zauberer.zamieszanie, nieład, ז'ר
עויעים
Verwirrung.latać, fliegen ; zniknąć, מ'ע
עוף
śpieszyć naprzód, verschwin-
den, forteilen ; migać, blin-
latać, ז'עף ר' ; י'עף ; עופף
fliegen, wywijać, schwingen ;
migotać, migać, blin-
ה'עף
rzucić okiem עין ; ה'עף
na około, przeglądać, über-
przylatywać, ז'יעף ; schauen
ה'עופף ; — lecieć, heranfliegen
odlecieć, zniknąć, davonflie-
gen, verschwinden.; ptak, Vogel 'ני
עוף
ptactwo domowe, drób, ז'ק
ש"ק
Geflügel.skrzydlaty owad, ז'רין-ה'עוף
ש"ק
geflügeltes Insekt.radzić, doradzać, raten מ'י
עוץ
(ר' י'עץ).cały świat, alle Welt ; wszy-
scy (ludzie), alle (Menschen) ;
na wysoko- 'של עולם*
ברומז
ści (świata), w pierwszym
rzędzie, auf der Höhe, in er-
ster Reihe.dom wieczności, 'ו
בית-עולם
(בית-עלמין)⁰ ; ewiges Haus
cmentarz, Friedhof,świat emanacyjny, Emanationswelt ;
עולם-ה'אצילות* ז'
(בקבלה)
świat idealny, ideale Welt.עולם-ה'תהוה* ז'
(במסמורין) עולם
świat cha- 'מ
שמשות-הממים תועיה בו-
otyczny (błądzących dusz),
chaotische Welt (der irrenden
Seelen).wieczny, ewig ה'
עולמי
wiecznie, na wie- 'מ
עולמית
ki, ewig, in Ewigkeit.cykorya, Ci- (מיו צמח) ז'
עולש
(עולשין ועולשי-ש"ה) chorie
grzech, ז'
עון (מ' עון ; ר' עונות)
przestępstwo, błąd, Sünde,
Vergehen.śmiertelne grze- ז'
עונות-ה'רב
chy, Todsünden.pora, przeciąg czasu, 'ני
עונה
Zeit, Frist ; czas spółkowania,

zbu- הזעורר ; czyć, bekennen
dzić się, auferwachen; zostać
podnieconym, wzburzonym,
aufgeregt werden ; rozbudzić
się, erwachen.

skóra, błona, ' עור (ר' עורות) ו'
Haut, Fell.

dziaśło, Zahn- ' עור השנים ו'
fleisch.

skóra na bębnie, ' עור-תוף ו'
błona bębnekowa, Trommel-
fell.

oślepiąć, blenden, ver- ' עור מ'
być ośle- הזעורר ; blenden
pionym, oślepnąć, geblendet,
blind werden.

ślepy, ślepiec, blind, ' עור ו' (ה)
der Blinde.

ślepotą, Blindheit ו' ערוזן
pretendent, podnoszący ו' עורר
zarzut, Prätendent, Einwand-
; (אם יש עליו עוררים*)
ר' עורר*.

spieszyć się, skwapić ' עורר
עורר ר' ערוזן.
się, sich sputen.

przyjść w sto- ' עור מ' (כוא בעתו)
sownej porze, zur rechten
Zeit kommen (לעית אַת יעף
דבר*).

nakrycie powozu, ' עוצבה ו'
Wagenüberdecke.

ściskać, ścieśniać, ' עוק (עוק) מ'
drücken, beengen.

wy- ' עוק ו' (מדרגות נחצבות במלע)
ryte, wykute schody, einge-
grabene Stufen.

zagłębienie, jama, Ver- ' עוקר ו'
tiefung, Grube.

gryzący, wyżerający, ' עוקין ו'
ätzend.

zbudzić się, wstawać, ' עור מ'
erwachen ; budzić, drażnić,
podniecać, wecken, reizen ;
przebudzić się, powsta- הזעור
wać, auferwachen, sich erhe-
ben ; zostać obnażonym, ent-
zbudzić, עורר ; blösst werden
wskrzesić, podnieść, auf-
wecken, erheben ; wzbudzić,
wzniecać, erregen ; wstrzą-
sać, rütteln ; •wygłosić mo-
wę pogrzebową, przemawiać
nad grobem, Trauerrede hal-
ר' (לא יעורר על מתו*) ; הזעור
budzić, wecken ; pobudzać,
anregen ; wstrząsać, rütteln ;
czuwać, doglądać, wachen ;
(כנשור) ochraniać, bewahren
זעור קבו* ; zauważać, zazna-

bezsilne ramię, זרנע לאַ-עו 'נ'
kraftloser Arm.

zuchwałość, Frech-
עו-פָּנִים ו'—
heit.

zostawiać, opuścić, verlas-
עזב פ"י
sen, lassen; pofolgować, Luft
machen; oswobodzić, losma-
chen; obwarować, befestigen
; (וַיַּעֲזֹבוּ יְרוּשָׁלַיִם עַד הַחֹמָה) ;
spuszczać się na kogo, po-
legać na kim, sich verlassen ;
uwięziony i wypu-
עצור וְעוֹב
szczony na wolność (wyswo-
bodzony), verhaftet und frei-
zostać opu-
הָעוֹב ; gelassen
szczonym, verlassen werden ;
zostać oswobo-
עזב=הָעוֹב ;
dzonym, ocalonym, freigelas-
*הָעוֹב ; sen, gerettet werden
uwolnić od więzów małżeń-
skich, von den ehelichen Ban-
; (גַּם זֶה לֹא יַעֲזֹב) den befreien
zostać opuszczonym, *הָעוֹב
zostawionym, verlassen wer-
den.

עובון (ר' עם כנויים עובונך) ו'
עובונך (פצאת עובונך)
zamiana, obrót, Um-
מַיָּמִים) ; (הוֹנֵךְ וְעוֹבֵנֵךְ) spu-
; sturz
ścizra, Nachlass.

krzywić, nagiąć, krüm-
עוֹת פ"י
men; psuć, verderben
skrzywić się, zgiąć się, ge-
krümmt, gebeugt werden ;
zostać zgiętym, zepsutym, ze-
psuć się, gebeugt werden.

krzywda, naruszenie 'נ'
עוֹתָהּ
praw, Kränkung, Rechtsbeu-
gung.

silny, potężny, 'נ' (עוֹתָהּ) 'ח'
עו
stark, mächtig; okrutny, twar-
dy, grausam, hart.

bezsilny, kraftlos 'ח'
לאַ-עו
zuchwały, עו-נָפֵשׁ 'ח'
עו-פָּנִים—
frech.

zuchwalstwo, freche
עוֹת נ"ר
Worte.

עו ו' siła, Kraft (ר' עו).
עו (ר' עוים) זויג
(ר') ; koza, Ziege
siersć kozia, Ziegenhaare.

rodzaj ryby mor-
עו-הַיָּם 'נ' (רג)
skie, Hornfisch.

siła, moc, 'ו' (עם כנויים עו)
עו
Kraft, Stärke ; potęga, Macht ;
fortyfikacya, warownia, Be-
festigung.

głośno brzmiące
כְּלִי-עו ז"ר
instrumenta, laut tönende In-
strumente.

nabrzmiałość, Wulst (הכאב)
otwór odchodowy, 'נ' עֲזֻקְתָּהּ
Afteröffnung.

עזר פ"י helfen ; pomagać ; (עם)
zgadzać się, einig sein (אחרי)
popierać zbrodnię, עזר לרעה
העזיר ; die Missetat befördern
doznać wsparcia, pomocy,
unterstützt, geholfen werden ;
odnieść zwycięstwo, den (-על)
= העזיר ; Sieg davontragen
עזר.

עזר ז' עזרה נ' pomoc, podpora,
Hilfe, Beistand.

עזרד ז' krzaki, Strauchholz
עזרה (סמ' עזרת) נ' przysionek,
hala świątyni, Tempelhalle.

עזרת הנשים נ' sala dla kobiet,
Frauenhalle.

עזרת עזרתה ר' עזר.

עט ז' rylec, rysik, Griffel ; pió-
ro, Feder.

עט-עפרת ז' ołówek, Bleistift
(ר' עפרון).

עטה פע"י oblec się, otulić się,
po- ; (ר' עיט) sich einhüllen
po- ; העטה ; krywać, bedecken
krywać, bedecken.

עזד' נ' koza, Ziege (עז נקבה)
עזובה נ' opustoszenie, Verödung
(ר' עזב).

עזוז ז' możny, Mächtiger ; siła
wojenna, Kriegsmacht.

עזוז ז' siła, potęga, Kraft, Macht
עזות ר' עזו.

עזות-מצה ר' עזות-פנים.

עזות-פנים נ' zuchwałość, bez-
wstydnosć, Frechheit, Unver-
schämtheit.

עזו פ"ע nabrać sił, s'ark werden
העזו (פנים) być zuchwałym,
stać się ; התעזו ; frech sein
silnym, st'ark werden.

עזובה נ' opuszczenie, Verlas-
sung.

עזם (עזם) התעזם פ"ע postępować
dzielnie, tapfer tun.

עזם ה' dzielny, tapfer

עזמה נ' dzielność, odwaga,
Tapferkeit.

עזניה נ' orzeł morski, (מין עוף)
Meeradler.

עזק פ"י ścisnąć, zusammenpres-
sen ; okopać, umgraben ;
okopać, umgraben.

עזק ז' (סמטום רך, שחובב את מקום

בְּרִין"*) .

okryć się, otulić się, עטף פ"ע
sich bedecken, einhüllen;
schnać, pragnąć, verschmach-
הַעֲטֵף; הַעֲטִיף; ten
być spragnionym, ver-
schudnąć, הַעֲטִיף; schmachten
schmächtig, mager werden
= הַתְּעִיף; הַתְּעִיף;
+okryć się, sich ein-
הַעֲטֵף;
hüllen.

otaczać, okrażać, umrin- עטר פ"י
gen; +uwieńczyć, bekränzen
otaczać, עטר; ("שִׁיחַ עֲטוּר")
umringen; koronować, krönen;
umringen; koronować, krönen;
("לְעֵטֵר *ozdabiać, schmücken
שְׁוֹקֵי יְרוּשָׁלַיִם בְּפִירוֹת")
הַעֲטֵר; ("הַתְּעֵר"
*koronować, krönen
zostać ukoronowanym, u-
wieńczonym, gekrönt werden;
być ozdabianym, geziert wer-
den ("בְּעֵלְהָ נִתְּעֵר בָּהּ") .

עֲטָרָה (מִטְּ עֲטָרָת) נִי
korona, Krone; ("עֲטָרָת פֶּן")
wieniec, Kranz; ("עֲטָרָה שֶׁל זֹת")
gzyms, skraj; ("עֲטָרָת-
(, listwa, Gesims, Leiste
napletek, żo- ("בְּאִנְשִׁים)
פִּירָה") ; ("בְּשֹׁר
łędź, Vorhaut, Eichel
הַחֹפֶה אֶת הָעֲטָרָה") ;
(בְּנִשִּׁים)
brodawka piersiowa, cycek,

עטוף* ז' okrycie, Einhüllung
ז' עֲטִיפָה).

uwieńczenie, upiększe- ז'
nie, Bekranzung, Beschmük-
kung; עֲטוּר-סֻפְרִים* (יִפּוּי-הַכְּתָב
הַעֲבָרִי עַל יְדֵי הַחֲסֵרֵת אוֹתוֹת,
ביחוד עַל יְדֵי הַחֲסֵרֵת הַיּוּדִי)
upię-
kszenie pisma, Schmückung
der Schrift.

עטוש* ז' kichanie, das Niesen
ז' עֲטִישָׁה).

עטי* ז' grzech, (הַחֲטָא הַקְּדָמוֹן)
("בְּעֵטוֹן שֶׁל נְחָשׁ"). Sünde

עטין (ז' עֲטִינִים) ז' pierś, Brust
("עֲטִינֵי מִלְּאֵי הָרֶב") ;
("רָר שֶׁל
בַּחֲמָה) wymię, Eiter (ז' בְּחָלָל).

עטיף* (ז' עֲטִיפִין) ז' zarzutka,
mantyla, Überwurf, Hülle.

עטיפה* נ' okrycie, Einhüllung
ז' zarzutka, mantyla, ("ז' עֲטוּפָה");
("ז' עֲטִיפָה") Überwurf, Hülle

עטישה* נ' kichanie, das Niesen
ז' ("ז' עֲטוּשָׁה").

עטלף (מִין עֵרָף) ז' nietoperz, Fleder-
maus.

עטן* פ"י ז' kłaść (oliwki) pod pra-
se, (Oliven) unter die Presse
("הָעוֹטֵן נִתִּים בֵּין שְׁנֵי
legen"

drapieżny, Raubvogel.

עילי ר' לעיל*.

wieczność, Ewigkeit ז' עילום ז'
(אשׁים אַת שְׁמִי לְעִלּוּם) ר'
עולָם.

rozdrażnienie, złość, Auf-
regung, Ärger ; moc, siła,
Kraft, Macht.

עין (כמי עין- ; וזני עינים) ז' ז'
oko, Auge ; wygląd, Aussehen
źródło, (ר' עינות, כמי עינות)
Quelle ; pierścień, Ring
של מחכת* ; בעין*
ne, tak jak ono jest, unver-
jak, (בעין* ; sehr, so wie es ist
podobnie, so wie, ähnlich ;
przed oczyma, vor ... לעיני
Augen ; w obecności, w obli-
עיני ; czu, in Anwesenheit,
; publicznie, öffentlich השמש
coś w rodzaju, etwa מעין*
wie, in der Art, זרה בעיני*
; gniewać się, sich ärgern
בעיני* מצא (נשא) חן בעיני*
נתן podobać się, gefallen
עונים ב*-- zwrócić swoją uwa-
gę na kogo (co), zaintereso-
wać się, sein Augenmerk
richten auf ; rzucić urok na ko-
go, wzrok złowrogi, bösen
oko w עין בעין ; Blick richten

(מישתקיה) Brustwarze Zitze,
העטרה*).

dzie- (מין נוזל שריחו רע) עמרן ז'
gieć, smoła, Teer ; tran rybi,
Tran, Fischtran.

kichać, niesen עמש* עמש*
(מפתקת ומעטשת*) ; התעמש*
עמש*.

zwaliska, ruina, Trümmer-
haufen. ז' ז'

święto, (חג של הגוים) איד*
Feiertag.

najlepsze, das Beste ז' ז'
rozwaga, zastanowienie, ז' ז'
das Nachdenken, die Vertie-
fung ; zgłębianie się, myślenie,
(abstrakcyjne), (abstraktes)
Denken ; teoria, Theorie.

zadumany głęboko, בעיני*
— uważnie, w teorii, in der The-
orie, aufmerksam, tief-sinnig.
myślący człowiek, ז' ז'
— denkender Mann ; teoretyk,
Theoretiker.

głęboki, rozważny, ז' ז'
— myślący, denkend, tief-sin-
nig ; teoretyczny, abstrakcyjny,
theoretisch, abstrakt.

ptak (כמי עיט*) ז' ז' (זוף מורה)

(człowiek) o wielkich עֵינָן וְי
oczach, grossäugiger (Mann).

zmęczyć się, znużyć מֵע עֵינָי
się, müde werden, ermatten
(עֵיפָה נִפְשִׁי).

znużony, müde; wyczer- עֵיפָה ת'
pany, wycieńczony, erschöpft
(בְּאָרֶץ עֵיפָה).

wielki ciężar, מִשָּׂא לְעֵיפָה ו'
ciężkie brzemię, schwere
Last.

latanie, das Fliegen נִי עֵיפָה
zmrok, zmierzch, עֵיפָה עֵיפָתָה נִי
Dämmerung.

zmęczenie, znużenie, נִי עֵיפּוֹת
Müdigkeit, Ermüdung, Ermat-
tung (רִי לְאוֹתֵי).

miasto, gròd, נִי עִיר (רִי עָרִים)
Stadt; wróg, Feind
עָלֶיהָ פָּתָאם עִיר וּבָהֳלוֹתֵי;
(עִירִין) anioł-stróż, Schutzen-
(עִיר וְקָדִישׁ מִן שְׁמַיָּא);
gel miasto עִיר גְּדוּלָּה רֵאלֵהִים
pierwszorzędne, Weltstadt;
עִיר וְאֵם metropolia, Metropole
עִיר שֶׁל זָהָב (תְּכֵשִׁיט שֶׁל נָשִׁים,
שִׁירוּשָׁלַיִם הִיא מְצוּרָה עֲלֵיו)
kobiocy, biżuterya kobieca,
Frauens Schmuck.

oko, Auge in Auge רַע בְּעֵינַי...
niepodo bać się, być niezado-
wolony, missfallen, unzufrie-
den sein.

butny, dumny, תִּי גְבוּהַ-עֵינַיִם
hochmütig.

urok, böser Blick נִי עֵינֵי-הָרַע
sprzyjanie, życ- עֵינֵי-טוֹבָה נִי
liwość, Wohlwollen.

zawiść, zazdrość, נִי עֵינֵי-רָעָה
; Missgunst, Neid, רִי עֵינֵי-הָרַע.
słonecznik, Son- עֵינֵי-הַשֶּׁמֶשׁ נִי
nenblume.

duma, butność, נִיר עֵינַיִם רְמוּת
Hochmut.

עֵינָי (רִי עֵינִין) נִי שֵׁם הָאוֹת הַשֶּׁשׁ-
עֶשְׂרֵה בְּאֵב הַעֲבֵרִית.

patrzeć na kogo zezem, עֵינַי פִּי
z podębą, nienawidzieć,
; scheel ansehen, hassen עֵינַי
(עַל בִּי) zagłębić się, zadumać
się, rozmyślać, sich vertiefen,
nachdenken; zrównoważyć,
ins Gleichgewicht bringen
(בְּקֶה-הַמֵּאֲזֵנִים מְעֵינָי);⁰ (בְּמֵרָאה
מקומות) widzieć, obaczyć, po-
równywać, sehen, vergleichen.

עֵינָא נִי עֵינָא רִי עֵינָא
עֵינָא בִּישָׂא רִי עֵינָא רָעָה.

עירנאי, עירנאי רי עירנאי, עירנאי.

עיש, עש ני (קבוצה כוכבים) nie-dźwiedzica, wielka niedźwiedzica, Bärestirn, der große Bär.

עקב* ע"י-przeszkadzać, abhalten, verhindern; wstrzymywać, zwlekać się, doznac przeszkody, sich aufhalten, verhindert werden; przykucnąć, zwlekać, spażniać się, hocken, sich aufhalten.

עקבה* ני; Hemmnis, przeszkoda, kucnięcie, zwlekanie, das Ecken; Hocken, sich aufhalten עקב*, עקבת*.

עקבית* (רי עקביות*) ני (מין קומ של מאכל) essbare Distel (קומין אלה עקביות*).

עקביש זי pająk, Spinne בית-עקביש זי domek z kart, Kartenhäuschen.

קורי-עקביש זי קורי-עקביש זי pajączyna, Spinnewebe.

עקבר זי 0מיęsień, muszkuł, Muskel.

עקברא* ני רי עקברא* ני רי עקברא* ra, skapiec, Knauser, Filz.

עיר-הבירה-המלוכה עיר ממלכה stolica, Residenzstadt ני

עיר-חומה ני miasto obwarowane, befestigte Stadt.

ערי-השדה ני-ערי-השדה ני- miasta prowincjonalne, Provinzstädte.

עיר (עם כנויים עירה; רי עירים) זי עיר osiołek, Eselchen.

עירה* ני (עיר קטנה) miasteczko, Städtchen, der Flecken.

עירה* ני (החיכת צמר) kawałek wełny, Stück Wolle (בפירה שאינו עתיד להחזירה*).

עירנאי, עירנאי תי (זי) małomias-teczkowy, z prowincyi, kleinstädtisch, Provinzbewohner; mieszcza-0ni, miejski, städtisch nin, parafianin, Bürger, Spiessbürger (רי עירונית*).

עירוניות* ני mieszczaństwo, parafianmieszczuchostwo, parafian-szczyzna, Bürgertum, Spiessbürgerlichkeit.

עירונית* ני parafianka, małomias-teczkowa, Spiessbürgerin, Kleinstädterin רי עירנאי*.

עירים רי עיר עירים זי עירים זי nagość, Nacktheit; goły, nagi, nackt (=ערום)

עֲבָרִים* ז"ר (קרשים או אבנים, שכובשים ועוטמים בהם את הויתים) kamie-
nie, deski prasowe, Press-
steine, Pressbretter.

עָבַל* פ"י verbren-
nen, verzehren; strawić, ver-
spalić się, הִתְעַבַּל; dauen
zwarzyć się, zgotować się,
verbrannt, fertig gekocht wer-
; (הַבְּשֵׁר מִתְעַבֵּל בְּסִיר**) den
zostać spożyty, strawiony,
verdaut werden.

עֲבָן* (ר' עֲבָנִין) ז' (מין נחש) žmija,
(עֲבָנִין שְׂאִין שְׂמֹנֶן
אֶלָּא בְּעֶפֶר**.) Natter

עֲבָן-בַּיִת* ז' žmija kolczasta—
gemeine Ringelnatter.

עָבַן* (מביב בנחש) okrażać, otaczać,
umringeln ר' עָבַן*.

עֲבָנָא* עֲבָנָה* נ' wąz kolczasty,
Ringelnatter ר' עָבַן*.

עָבַם (ר' עָבְסִים) ז' pęta, okowy,
sprzącz- (הכשיט של נשים); Fessel
ki przy nogach, Fusskettchen,
żmija, (מין נחש)*; Fussspangen
Otter, Wiper.

עָבַר פ"י zasmucić, wznieć, pod-
burzyć, bêtrüben, aufregen;
przywieść do biedy, zgubić,
zniszczyć, ins Unglück brin-

עֲבָת* נ' (המקום במשפך, שבו מתעכב
חלק מן היין המורק) otwór w
lejku, Durchbruch
wstrzymanie, przeszko- ז'
דזעניע, Zurückhaltung, Ver-
hinderung.

עָבַר עֲפֹבֵי* חה"ם natychmiast,
niezwłocznie, sofort, unver-
züglich.

עֲפֹז* ז' (אחורים) tyłek, zadek, sie-
דזעניע, der Hintere, das Ge-
(מוֹשִׁיבוֹ עַל עֲפֹזוֹ**) säss

עֲפֹל* ז' spalone, przepalone,
das Verbrannte, Angebrannte;
0trawienie, Verdauung.

עֲפֹסִים נ' (= עֲבֹדַת-פֹּקְבִים וּמְזֹלוֹת)
balwochwalstwo, Götzen-
bożek, (שְׁעִירֵי עֲפֹסִים**) dienst
; (הַעֲוֹבֵד עֲפֹסִים**) bałwan, Götze
bał- (= עֲוֹבֵדַת פֹּקְבִים וּמְזֹלוֹת)
wochwalczyni, Götzendiene-
דזעניע; (= עֲוֹבֵד
פֹּקְבִים וּמְזֹלוֹת), rin
bałwochwalca, (ומְזֹלוֹת)
Götzendienër.

עֲפֹרֵי* ז' smutek, Trübheit
עֲבִירָה* נ' melancholja, posęp-
ność, Trübsinn.

עֲבִירוֹת* נ' smutek, posępność,
das Trübe, die Trübheit.

powoli, (על יד על יד) neben
 pomалу, pojedynczo, nach und
 nach, einzelnweise על-ידי
 ; dlatego, על כן ; przez, durch
 pod על מנת ; deshalb, darum,
 warunkiem, unter der Bedin-
 dlatogo, על-מנת-כן ; gung
 z łatwością, על נקדה ; deswegen
 cią, łatwo, leichthin, leicht ;
 na pamięć, על-פה ; בעל-פה ;
 według roz- על פי ; auswendig
 kazu, nach Befehl ; odpowied-
 nio z czem, według, gemäß ;
 'ד ; fałszywie, falsch על שקר
 על ד' ; kwadrat, Quadrat על
 o mnie, nademną, über mir ;
 עליך o tobie, über dir וכי.
 jarzmo, על (עם כנויים עליו) וי
 Joch ; obowiązek, Pflicht, Ob-
 .(עול-תורה) liegenheit

; ponad, oberhalb עלא* תהים
 wyżej, höher רעלא*
 wyższy, górny, Höchst, עלאה* ת'
 Najwyższy רי עליון ; וי
 (Bóg), der Allerhöchste (Gott).
 martwić, poniżać, krän- עלב מי
 ; ken, demütigen עלוב רי
 b. martwionym, poniżać- העלב
 nym, gekränkt, gedemütigt
 העלוב=עלבי ; werden

gen, verderben; maćić, zama-
 mętna מים עכורים ; cić, trüben
 העכר woda, trübes Wasser
 zostać wzburzonym, rozdar-
 tym, aufgeregt, aufgerissen
 sein ; *stać się mętnym, zmę-
 nieć, trübe werden ; zostać
 zmieszonym, zmaćonym, auf-
 ; (הלה נעפר) gerührt werden
 העכירי ; maćić, trüben התעכירי-
 העכר.

taran- (מין עכביש ארמי) עכשוי וי
 tula, Tarantel.

teraz, obecnie, jetzt עכשוי תהים
 nun ; רי עתה.

odtąd, von jetzt an מעכשוי תהים-
 młody, (תואר לבהמות צעירות) על ת'
 (עלות) rzeźki, jung, mutwillig
 ינה"ו).

; wierzch, wyż, Höhe על וי
 wysoko, hoch תהים

z wierzchu, z góry, מעל תהים-
 von oben, aus der Höhe.

над, на, auf, über ; על עלי מי
 za, z powodu, über, wegen ;
 wzdłuż, obok, neben ; wraz z,
 ; o, nad, über על אדות
 ponieważ, za to, że, על אשר
 obok, על-יד ; weil, deshalb

przyjść na **על רוח** (*), על **רוח** myśl, do głowy, in den Sinn
עלתה ; kommen, einfallen
 wygoiło się, polepszyła **ארוכה**
 się, leczenie było skutecz-
 nem, es ist geheilt, ausgebes-
 (קרבן) **עולה ויורד** (*); sert worden
 ofiara bogatego i zubożalego,
 Opfer des Reichen und des
 ;szczyrb, Scharte (**בסכין**); Armen
 (**במעמיהמקרא**) מרכא עם מהמך
 מלמעלה (**מהפך עולה**); **העלה**
 b. wyniesionym, odznaczać
 się, erhaben, hervorragend
 oddalać (**מן מעל מאחרי**); sein
 się, ujsć, sich entfernen, fort-
 wywyższać, u- **עלה** ; gehen
 świetnić, erhöhen, verherrli-
 (**העלה**); **העלה** chen
 wyprowadzać, ausführen; po-
 prowadzić, zanieść na górę,
 hinaufführen, hinaufbringen ;
 nałożyć, umieścić, zanieść,
 auflegen, anbringen ; unieść,
 zagarnąć, zabrać, forttragen,
 (**אל העלני בחצי**)
 nastać na kogo, wy- ; **ימי**
 stać przeciw komu, ziehen
 oszaco- (* **על**) ; lassen gegen
 (**מעלה**) wac, cenić, einschätzen
 wnosić, wnios- ; **עליו החתוב** (*);

עלבון (* **עלבוני**) ; krzywda,
 uraza, ponizenie, Kränkung,
 Demütigung.

עלג תי (וי) **עלג** ;
 jąkała, lispelnd, Stot-
 terer.

עלגותי ני **עלגותי** ;
 zła wymowa, schlech-
 te Aussprache.

עלה מע ;
 wschodzić, wstępywać, **עלה**
 (**מן**) hinaufgehen, aufsteigen
 uchodzić, fortgehen ; (**מעל**)
 wzrastać, rosnać, emporwach-
 sen ; przybierać, wzrastać,
 (**ונתעלה**) wachsen, zunehmen
 przewyższać, (**על**) ;
המלתמה ;
 ubertreffen ; wyruszyć prze-
 ciwko komu, ausrücken ge-
 gen; b. odzianym, angezogen
 sein ; b. nałożonym, aufge-
 legt werden ; b. liczonym,
 dosięgnąć, dochodzić, gerech-
 (**שבת**)
 net werden, aufgehen
 dojść do ; **עולה ואינה מספקת** ;
 czego, dahinkommen ; po-
עלה ;
 módz, nützen
 osiągnąć, udać się, er-
עלה ;
 reichen, gelingen
 zamierzać, pomnieć, **במהשבה**
 wspomnieć, gedenken, beab-
 los padł, **ערה הגורל** ;
 sichtigen
עלה ;
 das Los fiel

sny, elend, erbärmlich; przy-
gnębiony, pokorny, demütig.
wzniesienie, wywyższe-ני עלוי
(.עלוי מן) nie, Erhebung
(המדרב"ר) ; cena, Wert ;
ערוי"ם ; fenomen, zjawisko,
geniusz, Phänomen, Wunder-
kind, Genie.

zdolny, fähig; któremu ת' עלול
właściwem jest, przyzwyczajony,
dem eigentümlich ist, czyn-
ן ; Gewohnheit habend ;
נוסף, działanie, Wirkung
(.עלול"ם).

ukrywanie, zatajane, Ver-
עלום"ם ; הוא רוצה בעלום ;
on życzy sobie nie być שמו
wymienionym, zatajenie nazwiska,
wünscht ungenannt zu bleiben.

anonimowo, בעלום-שמו תה"ם
anonim.

młodość, Jugend; זר"ם (ש"ם)
siła młodzieńcza, Jugendkraft;
tajne grzechy, (חסאים נעלמים)
verborgene Sünden (ש"ת)
עונותינו לנגדך ע"מינו למאור
(ש"ת).

feuilleton, Feuilletön ז' עלוין
עלוף"ם ; התעלפות.

(.העלה) kować, folgern
roz-להלכה"ם ; העלה אף (חמה)
sierdzić, aufbringen, erzür-
przeżuwać, wie-העלה גרה ; nen
; העלה חמה-העלה אף ; derkäueu
zapalić świecę, wznie-העלה נר
cić światło, Licht anzünden, an-
po-העלה על הש"ת ; stecken
dawać do stołu, Essen auftra-
nie-לא מעלה ולא מוריד ; gen
ma wcale znaczenia, hat gar
być העלה ; keine Bedeutung
wzniesionym, b. ofiarowa-
nym, hinaufgebracht werden ;
b. wpisanym, b. wciągniętym
(do księgi), eingetragen wer-
wynosić się, התעלה ; den
pysznić się, chełpić się, sich
(.ואל) überheben, grosstun
zostać wywyż- ; בקרי"נו
szonym, hochgestellt werden
(.יהודה שעלה יתעלה"ם).

עלה (מ"ם) עלה. ר' עלי"ם ; ר' סמ'
עלי"ם ז' liść, Blatt
עלה"ם ז' szykany, dokuczanie,
pozór, Schikane, Vorwand ;
עלה"ם ; przyczyna, Ursache
pierwsza przyczyna, העלות
Bóg, erste Ursache, Gott.
עלוב"ם ת' żałosny, lichy, nieszczę-

góre i schodzenie, wstępowanie i zstępowanie, das Hinaufsteigen und Herabsteigen; przyływ i odpływ, (של המים)⁰ Flut und Ebbe.

górný, oberer; wysoki, עליזון תי hoch; Najwyższy (Bóg), der ידו על העליונה; Allerhöchste (Gott) on uzyskał przewagę, on górą, er gewann die Oberhand.

Najwyższy, der עליונין ש"ק aniołowie, זיר; Allerhöchste Engel.

עליון רי עליו.

radość, wesele, Froh- עליונות ני sinn, Freude (רי עליונות).

עליל וי warsztat, Werkstatt (בכסף *widok, Anblick; צרוף בעליל) (נמצא בעליל בעירי).

oczywiście, jasno, בהעליל תה"ם augenscheinlich, klar (בעלילי).

czyn, działanie, Tat, עלילה ני Handlung; szykana, dokuczanie, Schikane.

straszny w תי נורא-עלילה ני czynach, w dziełach swoich, furchtbar in seinen Taten.

עלוקה ני (מין חולעת מוצצת דם) pi-jawka, Blutegel.

עלות רי על. עול.

radować, weselić się, עלו פ"ע jubeln, sich ergötzen.

radosny, wesoly, jube- עלו תי lnd, fröhlich.

ciemność, mgła gęsta, עלטה ני Finsternis, dichter Nebel.

kogut, (בהשאלה) וי מגיד בעלטה ני Hahn; ⁰klamca, Verleumder.

עלי וי (הבלי. שבותשים בו במכתשת) tłuczek, Stössel; pręcik, Staubfaden.

עלי תי (גלות) górny, oberer עליונות).

wchodzenie, wstępowanie ני עליה ני nie, das Hinaufsteigen; taras, balkon, górne komnaty, Söller, Obergemach; *wywyższenie, Erhöhung; podwyższenie, Erhöhung; (מעשר אין לו עליה) (כבית)⁰; najlepsze, das Beste przywołania do Tory, הכנסת Herbeirufung zur Thora.

najlepsi, wybitni ויר בני-עליה ני ludzie, beste, hervorragende Männer.

wchodzenie na ני עליה וירידה ני

נְעֻלְמָה; kann, vergessen sein
nieprzytomna, bewusstlose;
podstępni, Hinter-נְעֻלְמִים
ukryć, zataić הַעֲלִים; listige
verbergen, verheimlichen; za-
ukryć się, oddalić się, sich
na- (על); verbergen, entziehen
gromadzić się, sich anhäufen
(עָלִימוּ יַתְעַלְמוּ-שָׁלֵן).

עָלִים ר' הַעֲלֵם.

עָלִים ר' עוֹלָם; עֲלָמָא.

עָלִים (ר' עֲלָמִים) ו' מłodzieniec,
Jüngling.

עֲלָמָא (ר' עֲלָמִין) ו' świat, wiecz-
; (ר' עוֹלָם) ność, Welt, Ewigkeit
cały świat, wszyscy, כָּלִי עֲלָמָא
; die ganze Welt, Alle
sprawy świeckie, świa-דְּעֲלָמָא
towe, weltliche Angelegen-
heiten.

בֵּית-עֲלָמִין ו' cmentarz, Fried-
hof.

בְּעֲלָמָא תוּמָּה ו' tylko, w ogóle,
zgola, bloss, nur, im Allgemei-
nen.

עֲלָמָה (ר' עֲלָמוֹת) נ' dziewczyna,
panna, Fräulein, Mädchen;
młoda kobieta, junge
(הַעֲלָמָה הָרָה וְיֹלְדָתָּ בֵּן). Frau

עֲלִילַת-חַיִּים ו' obwinienie o po-
trzebowanie krwi, Blutmär-
chen.

עֲלִירוֹת ו' jawność, oczywistość,
Klarheit.

עֲלִיָּה ו' czyn, Tat

עֲלִימוֹת ו' siła młodzieńcza, Ju-
(בְּעֲלִימוֹת בְּגִירוֹת). gendkraft
עֲלִיצוֹת ו' wesele, radość, Freu-
de, Jubel.

עֲלָל (עול) מ' pracować, arbei-
; (וּמְסָרוֹ לְעֹרִים לְעֹרֵר בּוֹ) ten
(וּשְׁיִרְדָּתָּ) wchodzić, hineingehen
działać, czynić; עוֹרֵר; (וּנְגִישִׁי
מְעוֹרֵר) tun; dręczyć, quälen
poniżać, erniedrigen; (בְּכַרְמִים)
(וְעֹרֵרְתִי בְּעֶפְרַיִם קְרָנִי) zbierać
ostatki winnych gron,
być עוֹרֵר; Trauben nachlesen
zrobionym, dodanym, getan,
kłó-הַעֲלִיל zugefügt werden
cić się, wadzić się, Händel
machen; podawać, donosić,
kłócić się, הַתְּעוֹרֵר; angeben
spierać się, Händel machen;
gwałcić, bezcześcić, הַתְּעַלֵּל
(וַיִּתְעַלְלוּ בָּהּ כָּל
הַיְלָלָה).

עָלִים (עלם) מ' być niezna-
nym, zapomnianym, unbe-

(מתעלפנה הבתולות היפות
בצמא; מגורה שמא יתעלפה).
עלפה רי עלף.

עדן (ב) מ"ע מ"ע
radować się, cieszyć się
być (ל); się, frohlocken, jubeln
złościwym, cieszyć się ze
szkody drugiego, schaden-
freudig sein (אל יעלצו
אויבי רי).

עלת ני lewar, Heber

עם (כמי עם; רי עמים, עממים) ו
naród, plemię, Volk, (ש"ק)

Stamm; ludzie, Leute.

בתי-עמי ני
mój naród, mein Volk.

עם הארץ וי (ש"ק)
tubylcy, Eingeborene;
krajowcy, gmin, pospólstwo, das ge-
meine Volk, Pöbel
עמי הארצות; (ש"ק)
Unwissender, Ignorant.

עם-המלחמה עם-הצבא וי (ש"ק)
wojsko, żołnierze, Soldaten,
Militär.

עם מי, przy, z, wraz, mit, nebst;
obok, bei, neben; po, według,
stosownie do czego, nach,
; (בהמות היותי עמה);
przy, podczas, bei, während

עלמות נ"ר (מין קול זמרה)
sopran, Soprano; dyszkant, Diskant.

עלמות ני
wieczność, Ewigkeit; ני
עלם מ"ע
weselić, radować się, we-
frohlocken, jubeln
העלם; selić się, lustig sein
התעדם; rozweselać się, zabawiać się,
sich erheitern, ergötzen.

עלע מ"י
chłęptać, żłopać, schlür-
fen (ואפרחיו יעלעו-דם);
pierzyć się, stać się zdolnym
do lotu, flügge werden
(בני יונה פשרים משועלעו).

עלעו"י וי (רוח סערה)
wicher, trąba, Wirbelwind
powietrzna, (העלעול הזה שבא מן הצפון).

עלעו"י וי
kartkowanie, das Blät-
tern.

עלעל"י מ"י (נשיבת רוח סערה)
gnać, pędzić, treiben; 0
przewracać kartki, kartkować, blättern.

עלף מ"י
zakrywać, okrywać, be-
decken, umhüllen
(עלפה); osłabnąć, omdlewać, zemdleć,
verschmachten, ohnmächtig
; werden (התעלפה);
okryć się, otulić się, sich ver-
hüllen (ותכסם בצעיפה ותתעלפה);
zemdleć, in Ohnmacht fallen

עָמַד בְּפָנַי ; Prozess führen
 עָמַד לְיָמִין ; bronić, verteidigen
 użyczyć pomocy, Hilfe leisten;
 עָמַד עַל דַּעְתּוֹ ; dojrzeć ducho-
 wo, umysłowo, geistig, intel-
 העָמִיד ; lektuell reif werden
 postawić, hinstellen; nazna-
 czyć, wyznaczyć, anstellen;
 utwierdzić, feststellen; wstrzy-
 mywać, zwlekać, aufhalten;
 zostawiać, ostawiać, bestehen
 ; (בַּעֲבוּר זֹאת הָעֵמֶד תִּיָּד) ; lassen
 ; przedstawiać, vorstellen (לפני)
 •wydawać, tworzyć, hervor-
 העָמִיד פָּנִים ; bringen, schaffen
 patrzyć ostupiałym wzro-
 kiem przed siebie, vor sich
 hinstarren; udawać, układać
 על הָעֵמֶד ; się, sich verstellen
 opanować się, sich עצמו
 beherrschen; ufać sobie,
 Selbstvertrauen haben; być
 zarozumiałym, anmassend
 הָעֵמֶד מְתַנִּים הַמַּעֲיָד ה' ; sein
 być postawio- הָעֵמֶד
 nym, hingestellt werden.

עָמַד ה' אָמַד.

עָמַדָּה ה' posterunek, Standort
 ה' עָמַדָּה (יָקַח מִמֶּם עָמַדָּתוֹ) ;
 zdobyć sobie stanowisko, ה'
 sich eine Stelle erobern.

i, und (יִירָאוּךָ עִם שְׁמִשׁ) ;
 mimo, (אֲדַמְנִי עִם יָפֶה עֵינַיִם) ;
 pomimo, trotz, ungeachtet;
 לא בֵּן אֲנֹכִי עָמַדִי ; ja jednak nie
 jestem takiego zdania, ich
 הָיְתָה יָדִי ; aber denke nicht so
 עם (יָדִי תָפוֹן עִם) ; udzielam po-
 mocy, przychodzę na pomoc,
 w עם הַשְּׁכָה ; ich leiste Hilfe
 zmroku, bei Abenddämmerung;
 עם כָּל זֶה, jednak, pomimo to,
 עם יָדִי עָמַדִי ; jedoch, dennoch
 עם יָדִי עָמַדִי ; mna, mit mir
 עם יָדִי עָמַדִי ; toba, mit dir
 stać, stehen; stanąć, עם
 przestać, stehen bleiben, auf-
 hören; dostać, sprostać, u-
 stać, standhalten, bestehen;
 powstać, podnieść się, sich
 (הָיָא) emporrichten, entstehen
 ufać, sich ver- ; (עָוָה וַיַּעֲמֵד)
 ; (עָמַדְתֶּם עַל הַרְבֵּכֶם) ; lassen
 (הִקְמַתִי) pomagając, beistehen
 mający się odbyć; ; (עָמַדָּה לִי)
 oczekiwać, stutzufinden ha-
 (כָּל הָעֵמֶד) ben, erwarten
 obstawać, wytrwać; ; (לְגִבּוֹת)
 (מִשְׁבַּע וְעֵמֶד) ; beharren
 dotrzymać słowa, כְּדָבוּר
 ; Wort halten עָמַד בְּדִין, לְדִין
 procesować się, Rechtsstreit,

Aufstehen, Stehen vor den Richtern, vor einem Alten.

stojąco, stehend **בְּעֵמִידָהּ** (הה"פ) —
pośrednik (סוכן) **עֵמִיל** ו' —
handlowy, Kommissionär ;
komiwojażer, Rei- (סוכן-גוסע) —
sender.

krochmal, Kraftmehl, **עֵמִילָהּ** נ' —
Stärke (בְּפֶתַח-עֵמִילָהּ).*

klajster, Mehlleim ו' **עֵמִילָן** ו'
(עֵמִילָן שֶׁל טַבָּחִים)*; ר' **עֵמִילָהּ**.*

ciemność, Dunkelheit נ' **עֵמִימוֹת** * —
obciążanie, obładowa- נ' **עֵמִיסָהּ** * —
nie, Belastung.

snop, wiązka kłosów, ו' **עֵמִיר** ו' —
Ährenbündel, Garbe.

bliźni, **עֵמִית** (עם בנויים **עֵמִיתִי**) ו' —
אִישׁ אֶת ; Nächster, Mitmensch
; nawzajem, einander **עֵמִיתוֹ**
מִן; **עֵמִיתִי** מִן; **עֵמִיתִי** מִן;
mój druh, mein Freund.

trudzić się, pracować (ב-) **עֵמַל** —
wać, sich abmühen, arbeiten;
zmęczyć, ermüden, ab- **עֵמַל** * —
zmęczyć się, **הִתְעַמַּל** * ; mühen
znużyć się, sich müde machen
; (אִין רִצִּין בְּשַׁבַּת פְּדִי לְהִתְעַמַּל) *
ćwiczyć się, gimnastykować

עֵמְדִי ר' עַם.

עֵמָה, **עֵמַת** ר' לְעֵמַת.

עֵמֹד ו' —
podstawa, podwalina, Grundpfeiler; słup, Säule; trybuna, mownica, Tribüne ;
* (במגלה וספר-תורה העמוד שבורכים עליו אה הקלה) —
walec rodzaju pro- roków, Stange der Propheten-
; (וְעוֹשֵׁין עֵמֹד לְסִפְרֵי) * —
rolle strumień moczowy, (בשתן)
Urinstrahl ; ambona, Vorbeterpult ; pulpit, biórko, Lesepult, Schreibepult (Ständer).

עֵמֹד הַשָּׁחַר * ו' —
zorza poranna, świt, brzask, Morgenröte,
Morgendämmerung.

obciążony, beladen; nie- **עֵמוֹס** ת' —
siony, getragen **הָעֵמָסִים** מִנִּי
jąkający się, stotternd ; (בְּטָן) *
(שִׁהָה עֵמוֹס בְּלִשְׁוֹנוֹ) *.

עֵמֹר * ו' —
związanie, nagroma dzenie, das Zusammenbinden,
Haufen.

עֵמִידָהּ נ' —
stanie, das Stehen ;
trwałość, stan, Bestand ;
עֵמִידַת בֵּית-דִּין, **עֵמִידַת זִקֵּן** *
powstanie, stanie przed sędziami, przed starcem, das

obciążać, be- (עמל ; עמום ; רי עמום ; עמום * ;
; (מעמם בנים ובנות*) lasten
nakładać, obarczać, * העמים
obciążać, aufbürden, auferle-
gen (העמים עליכם על פבר*).

עמם* וי (משא, שאדם יכול לעמום על
עצמו, לתוש בשתי ידיו) ciężar,
ciężar dający się objąć ra-
mionami, Tracht, armvoll
(מלא עמם*) .

ciemność, niepewność, * וי עמעים
wątpliwość, Dunkelheit, Unge-
wissheit, Zweifel.

הלכות של עמעים* ניר, —
wątpliwe ustawy, dunkle,
zweifelhafte Gesetze.

zaciemniać, verdun- * פי עמעם
chwiać się, ; עמם ; רי keln
wątpić, schwanken, zweifeln
(עמעמו עליה ואסרוה*) .

ścisnąć, przyknać * פי עמין
(oczy), zudrücken, schließen
(Augen).

; być głębokim, tief sein * עמק
pogłębić się, sich ver- העמיק
tiefen ; * zgłębić, vertiefen
(מעמיקין לו גיהום*) ; העמיקו
siedzą głęboko, sie * ישבת
głę- העמיקו שחתו ; sitzen tief
boko ugrzęźli, zapadli się,

się, sich üben, turnen (סוס)
אחד להתעמל בו*) ;
się, sich abquälen, sich ab-
mühen.

עמל וי emsi- gorliwy robotnik,
ger Arbeiter ; mozolny,
Mühseliger.

עמל (סמי עמל) וי trud, robota,
Mühe, Arbeit ; owoc pracy,
trudu, Frucht der Arbeit ; u-
cisk, męka, Drangsal ; grzech,
kłamstwo, Sünde, Lüge.

עמם * פי zaciemniać, verdunkeln ;
utrudniać, Schwierigkeiten
; (פלא סתום לא עממה*)
(גההים) * tlic się, glimmen
ściemnieć, * עמם ; עממות*)
zczernieć, dunkel werden
(גההלי ערה ש עממו*) ; הועם
b. zaciemnionym, verdunkelt
(, הועם והב*) . werden

עממי* תי narodowy, rodzinny,
narodowiec, וי ; volkstümlich
Volkstümmler.

עממיות* יי narodowość, rodzin-
ność, Volkstümelei.
עממים רי עם.

עמם * פי עמם * עמם
podnosić ciężary, Last
zaopatrywać, (העניק) ; tragen
wyposażyć w co, versorgen ;

ten (וְהִתְעַמְרֶנּוּ בּוֹ וּמְבָרָא).)

; snop, Garbe (רִי עֲמָרִים) זי
miara (מדת תבואה עשירית האיפה)

zboża, Getreidemaß.

עמשה רי עמם.

עמת רי לעמת.

wiązać za pomocą פיי ענב*
pętlicy, mittelst einer Schlei-
fe schmüren.

ענב* (רִי עֲנָבִים, סמ' ענבית) זי (*ני)
; winogrona, Weintraube
jeczmięń na powiece, Ger-
stenkorn, Hagelkorn am Au-
genlide.

porzeczka, Jo- (רִי עֲנַב־הַשְּׁעָלָה)
hannisbeere.

winna jagoda, Wein- (רִי עֲנַבָּה)
beere; ziarno, Getreidekorn
(רִי עֲנַבָּה שֶׁרִי שְׁעוּרִים*).

rce, jeżyczek (רִי עֲנַבּוֹל, עֲנַבּוֹל)
dzwonu, Klöppel der Schel-
le (רִי עֲנַבּוֹל וְהָעֲנַבּוֹל*).

bra, Ambra, (מין בושם) (רִי עֲנַבּוֹר)
Amber (רִי כִפֶּת־הַיָּרֵדֵן*).

ענגי, wydelika- פיי ענגי
weich, zart machen; u-
emnić, umilić, ange-
vergnü- machen
(רִי עֲנַבּוֹל)

התעמק; sie sind tief gesunken
wgłębić się, sich vertiefen;
stać się głębokim, tief werden.

עמק תי* (בצבעים);
głęboki, tief
gęsty, ciemny, dicht, dunkel
(וְהוֹרִית עֲמוּקָה*).

עמק תי*
nieznaczný, undeutlich
(עם עמקי שפה); רי לעמק.

עמק זי (רִי סמ' עמקי)
głębina, Tief (רִי עֲמָקִים)
(רִי עֲמָקִים) זי

עמקות* זי
głębina, głąb, Tiefe
dolisty, talartig

סנדל עמקי זי (סנדלים לעבור בהם)
bucik nieprzemakalny,
Wasserstiefel, Sumpfstiefel.

עורב העמקי זי (מין עוף)
sroka, Elster.

עמקן זי (רִי עֲמָקִים)
wgłębiający się, głę-
boko myślący, sich Vertiefen-
Tiefsinniger.

עמקנות* זי (רִי עֲמָקִים)
wgłębienie, zamyśla-
nie, Vertiefung, Tiefsinn.

עמר פיי (רִי עֲמָרִים)
związywać (snopy) w
kłosy, Ähren zu Garb zu-
binden (וְהִצְנֵנוּ מְעִמְרִים*);
התעמר (בי) זי
posługiwać się, nie-
wolić, sich bedienen, knech-

być zbitym, widerlegt werden; skłonić się, hinneigen (ל-) bić czo- ; (אָנִי הוּא גַּעַנְתִּי לִי) łem, kłaniać się, sich beugen być ; (גַּעַנְתִּי לְךָ מְחֹל לִי) męczonym, dręczonym, ge- ; (נִפְּשׁ גַּעַנָּה) quält werden zubożeć, הֶעֱנִי; הֶעֱנִיתִּי לְהֶעֱנִיתִּי; męczyć, drę- עָנָה verarmen (אָנָּה) ; czyć, puälen, peinigen gwałcić, nötzüchtigen; spuś- (וּבְלָ) cić, herunterlassen śpiewać, (ע"פ) ; (מִשְׁבְּרִיךְ עֵנִיתִּי) ; krzywić, ; (קוֹל עֲנֹתִי) ; singen odkładać sąd, aufschieben (אִין מַעֲנִין אֶת דִּינִי) ; b. mę- עָנָה ; pościć, fasten הֶעֱנָה czonym, geplagt werden być skłonnym, zadowo- (ב-) lonym, geneigt, befriedigt sein ; (הֶאֱלֵהֵם מֵעֲנָה בְּשִׂמְחַת לִבּוֹ) przywieść do ubóstwa, הֶעֱנִי ; (יֵעֲנִי אִו יַעֲשִׂיר) ; verarmen cierpieć, męczyć się, הֶתְעַנָּה sich quälen, leiden ; pościć, fasten.

łago- עָנָה (רִי עֲנִי, סֵם עֲנִי) ; dny, pokorny, sanftmütig, demütig, uciskany, nieszczęśny, Elender, Bedrückter.

zabawa, rozkosz, Ver- עֲנָנָה ;

być wydelikacynym, verzär- rado- (על-, ב-, מן) ; telt sein ; (אָנָּה) wać się, sich ergötzen naigra- (על) ; (תִּתְעַנֵּנְ עַל ה') wać się, sich lustig machen.

wypieszczony, delikatny, עֲנָנָה verzärtelt, zart.

słodycz, rozkosz, Ver- עֲנָנָה gungen, Wonne.

wspaniałe pa- הַיְבֻלִּי-עֲנָנָה וִיר- łace, prächtige Paläste.

obwiązać, umbinden עָנָה

odpowiedzieć, odrzec, עָנָה

odpowiedzieć, odrzec, עָנָה

antworte, entgegen; zaspo- koić, zadowolić, befriedigen ; użyzyć, dostarczyć, gewäh- ; (וְהִאֲרִין תִּעֲנֶה אֶת הַדָּבָר) ren złożyć świadectwo, swia- (ב-) dczyć, Zeugnis ablegen ; zacząć mówić, zu reden anfan- być (ע"פ) ; (וַיֵּעַן וַיֹּאמְרוּ) gen dręczonym, poniżonym, ge- (אָנָּה) beugt, gekränkt sein milczeć, still- ; (עֲנִיתִי מֵאֲדָר) ; (זְמִיר עָרִיצִים יֵעֲנָה) ; schweigen męczyć się, dręczyć się, (עָנָנְךָ) sich quälen, abmühen otrzymać, b. usłyszonym, beantwortet, erhört werden ;

wstęga, Schleife.

עניו ר' עניו.

עניוּת * ני לְפִי עֲנִיּוּת
według mego słabego
rozumu, meiner Wenigkeit
nach.

ענין ו' kłopoty, trud, mozól,
ענין (מְטָחַן עֲנִין) Mühsal, Schererei
interes, sprawa, Ge- ;
לְאַחֶפֶת *)
schaft, Angelegenheit ; przy-
ענין (בֵּן הַחַלּוֹם) goda, Abenteuer
ענין (בְּרֵב עֲנִין) *)
tresć, Inhalt ;
interes, Inte- ;
הַלְמִיד מֵעֲנִינוּ *)
resse
jeśli się nie da zastoso-
ענין *)
wać do tego . . . to użyj tego
do . . . wenn das nicht auf . . .
passt, so verwende es auf . . .

ענין * פי zainteresować, zacieka-
wić, interessieren.

ענין * פי pokryć, otaczać chmura-
mi, umwölken.

ענין * פי chmurny, ponury ו' חֵמְרָה
dzień, umwólkter, trüber Tag.

ענין * פי czarować, zaubern

ענין * פי chmura, obłok, ו' עֲנָנִים
Wolke.

ענין * פי błyskawica, Blitz ו' אֶזְרָה

ענין * פי obłoki, chmu- ו' עֲנָנִים

modulacya, (בומר) ; gnügung
Modulation (הַקּוֹרָא מְקָרָא
בְּעֲנִינוּ וּבְגִינוּ *) .

עניוּת עניוּת * ני
łagodność, pokora, ני
Sanftmut, Demut,

עניוּת * ני męka, męczarnia, Pein, ו'
Plage ; umartwienie, Kastei-
עניוּת *)
ung (הַמְשָׁה עֲנִינוּ *) ;
odroczenie wyroku są-
עניוּת *)
dowego, Aufschiebung der
Gerichtsentscheidung.

עניוּת * ני
cierpienie, męka, ני
Leiden, Qual.

עניוּת * ני
łagodny, skromny, ו'
sanftmütig, bescheiden.

עניוּת * ני
łagodność, skrom-
ność, Sanftmut, Bescheiden-
heit (ר' עניוּת) .

עניוּת * ני
biedak, ubogi, ו' עֲנִיָּה
gnębiony, be- ;
Armer
pokorny, de- ;
drängt (עֲנִי *) ;
mütig (ר' עניוּת) .

עניוּת * ני
bieda, ו' עֲנִיָּה (עם כְּנוּיִם עֲנִיָּה)
nędza, Drangsal, Not
עניוּת * ;
עֲנִיָּה וּמְרוֹדֵיהָ *) .

עניוּת * ני
biedacy, męczen-
nicy, Leidende, Dulder.

עניוּת * ני
pętlica, pętka, ני
wstążka, (מִין חֲבִישׁ) ; Schlinge

niewolić, przymuszać, (עֲשִׂה) zwingen
(יִשְׂרָאֵל שְׁעָפוּ בְּמַעֲשֵׂה עֲבוֹתָם).
עֲבוֹתָם).

שיש; ciasto, Teig (מִשְׁפַּחַּה שִׁישׁ
בה נשואי-תערובות אסורים) rodzina
w której zaszły dzikie małżeńswta, Familie, in der
wilde Ehen vorkommen
(כָּל הָאֲרָצוֹת עִפָּה לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל;
אַלְמַנַּת עִפָּה).

—שְׂאֹר שְׁבַעֲסָה וְיִ קְוָאֵס
kwaśne ciasto; to, rozczyn, Sauerteig
(יִצְרֵה־רַע); to, rozczyn, Sauerteig
popęd do złęgo, der böse
(שְׂאֹר שְׁבַעֲסָה וְיִשְׁעִבּוּד
מִלְּבִיּוֹת).

zajęty, beschäftigt ת' עֲסוּקָה
czynność, postępowanie, zajęcie, Handlung,
עֲסוּקָה וְיִ (שְׂאֹר שְׁעָפוּקוֹ רַע);
Verfahren (רְאֵה הַמְּלָכִיּוֹת בְּעֲסוּקָה).

עֲסוּס (סִמִּי עֲסוּס) וְיִ
sok owoc, Fruchtsaft.

עֲסוּסִית (רִי עֲסוּסִיּוֹת) וְיִ (חֲסוּס
כתושות, שנעשה מהן מאכל) roz-
drobione ziarna pszeniczne,
zerdrückte Weizenkörner
(מִשְׁלֵחִין חֲסוּסִין מִפְּנֵי שְׁנֵאֵקָל
עֲסוּ יוֹת).

עֲסוּס פִּי
prasować, ścisnąć,

ry, Gewölk (תְּשֻׁכֹּן-עֲלוֹי עֲנָה).
עֲנָה (סִמִּי עֲנָה רִי עֲנָפִים) וְיִ
Zweig (וַעֲנָה עֵץ עֲבוֹת).

עֲנָה תִי, zweigenreich, gałęzisty,
verzweigt (פְּרִיָּה וַעֲנָה).

עֲנֹק מִי-um-obejmować, otaczać,
הַעֲנִיק (ל-); fassen, umgeben
nagromadzać, obdarzać, auf-
häufen, beschenken = עֲנֹק.

עֲנֹק (רִי עֲנָקִים) וְיִ
olbrzym, Riese; łańcuch na szyję,
Halskette; (רִי עֲנָקוֹת) dzwonek,
grzechotka, kolatka, Schellen,
(הַעֲנָקוֹת אֲשֶׁר בְּצִאֲרוֹי)
Klapper (גְּמִלִיָּה־עֲנָקִים).

עֲנָקִים תִי, olbrzymi, gigantyczny,
gigantisch, riesenhaft.

עֲנִשׁ מִי, karać, karcić, chłostać,
נָעַשׂוּ, züchtigen; nałożyć
karę pieniężną, Geldbuße auf-
legen; (הַעֲנִשׁ) być ukaranym,
bestraft werden (וּפְתִיִם עֲבָרוּ
וַעֲנִשׁוּ).

עֲנִשׁ (רִי עֲנִשׁוֹי) וְיִ, kara, Strafe
(גְּדֹל-חֶמֶה נִשָּׂא עֲנִשׁ); haracz;
(וַיִּתֵּן עֲנִשׁ עַל) danina, Tribut
karygodne postępowanie, występki,
sträfliche Handlung (עֲנִשׁוֹי שְׁבַגְלוֹי).

עֲסָה פִי
naciskać, drücken (רִי)

Schimmeln, der Schimmel ;
epidemia, Epidemie (מגפה)⁰

gałąź, Zweig (רַי עֲפָאִים) וי
sardela, (מין דג קטן) וי
Sardelle.

; zaciemniać, verdunkeln עֲפֹלֵם מ״ו
być dumnym, hochmütig עֲפֹל
; (עֲפֹרָה לֹא יִשְׁרָה נִפְשׁוֹ) sein
ośmielić się, sich er- הֶעֱפִיר
(וַיִּעֲפִילוּ לְעֹלוֹת) dreisten

wieża (מגדל על ראש ההר) וי
górska, Bergturm (עֲפֹל וּבְחִין).

עֲפָלִים, עֲפָלִים רַי טְחוּרִים.
rzęsy, Au- (ווי עֲפֵעֵפִים) וי
pro- עֲפֵעֵפִי-שְׁחַר ; genwimper
mienie zorzy porannej, Strah-
len der Morgenröte.

galas, dębi- (רַי עֲפָצִים) וי
anka, Gallapfel (דִּיּוֹ שְׂאִין בּוֹ
עֲפָיִן).

zapruszać, zapylać, ob- עֲפֹר מ״י
rzucać (błotem), bestäuben,
(mit Kot) bewerfen (וַיִּעֲפֹר
zapruszyć się, הִתְעַפֵּר ;
walać się w błocie, bestäubt
werden, sich in Kot wälzen
(יִשְׁנִים בְּאַרְצוֹ וּמִתְעַפְרִים בְּעֵפֶר).

עֲפָר (סמ׳ עֲפֹר, רַי סמ׳ עֲפֹרוֹת) וי
pył, proch, Staub ; popiół,

pressen, drücken (וַיַּעֲסוּתָם
רְשָׁעִים) ; רַי עֲסָה.

zajmować się czem, ע״ע עֲסָק׳
sich beschäftigen, befassen ;
pracować uczci- עֲסָק בְּאִמוּנָה
wie, handlować, rechschaffen
zaj- הֶעֱסִיק ; arbeiten, handeln
mować, zabawiać, beschäf-
(וּמַעֲסִיקִין) tigen, unterhalten
0interesować, inte- ; (אוֹתוֹ)
zajmować הִתְעַסַּק ; ressiere
się, męczyć się, sich be-
schäftigen, abmühen.

sprawa, za- (רַי עֲסָקִים) וי
jęcie, interes, handel, Ange-
legenheit, Geschäft, Handel ;
uroczystość, przepych, Feier-
(שִׁיחָא נִקְצַר) lichkeit, Pomp
בְּעֵסֶק גְּדוֹל״ס).

działacz, agitator, tä- וי
tiger Mann, Agitator.

działalność społecz- וי
na, soziale Tätigkeit.

skrzątny, czynny, za- ת׳ וי
trudniony, geschäftig (וַיִּדִּים
עֲסָקְנִיּוֹת).

obrona, protekcyja, וי
Schutz, Protektion.

pleśnienie, pleśń, das וי
עֲפֹשׂ

העין).

rączka, Griff וי עין-הנית

warzecha, Koch- וי עין-פרור
löffel.dziko rosnące drze- וי עין-שמן
wa oliwne, wilder Ölbaum.

עצב פ"י zasmucać, kränken (ולא

być עצבו אביו מימיו); העצב

zasmuconym, gekränkt, be-

zra-; (אל תעצבו) trübt sein

(מסייע) nieć się, sich verletzen

אבנים יעצב פהם); (אלי על)

tęsknić za, sich sehnen nach

tworzyć, לעצב (אל דוד);

(נעצב אל דוד) urabiać, bilden, formen

przetworzyć, zmie-; (עצבני)

nić, przeinaczyć, umbilden,

(כל היום דברי) entstellen

napęlniac goryczą; (יעצבו)

; martwić, kränken

rozciągać, wycią- (אברי החינוק)

gać dziecko, ein Kind strecken

(אין מעצבין את הקמין); העצב

krzywdzić, sprawiać boleść,

bolesny, (מעצב); kränken

być przy- העצב (schmerzlich

gnębnym, gniewać się, be-

trübt sein, zürnen.

ból, boleść, וי עצב (וי עצבים)

(בכל) Schmerz; trud, Arbeit

ziemia, Erde; (וי אפר) Asche

piasek,; (אין על עפר משלו);

(ועפרות זהב לו); נתן

zamilknąć, still- סיהו

בפער (עפרא לפומיה).

gady, Reptilien ויר

עפר (וי עפרים) וי

młody jeleni, וי

Hirschkalb.

młoda łania, gazela, וי

junge Hindin, Gazelle; młoda

dzieweczka, junges Mädchen.

ołówek, Blei- (עט עופרת)

stift.

skowronek, (מין עוף)

Lerche.

piasek, okruchy, od- וי

padki, Sand, Abfall.

ziemisty, erdig וי

עפרת וי

ołów, Blei (בדיל

ועופרת).

ciężarek ołowia- וי

עפרת וי

ny, Bleigewicht.

pleśnieć, schimmelig פ"ע

עפש"ע; התעפש"ע=עפש"ע.

spleśniały, מְעֻשָׁה וי

schimmelig.

drzewo, drwa, Baum, וי

עין וי

(עין-פרוי); (ארון-עין);

(ותלו על) szubienica, Galgen

עצה וי (החוליה התחתונה שבשררה)
 krzyże, grzbiet, Kreuzbein.
 עצה שיק (ני) עצה
 do opalania, der Baum,
 rżysz-; ("בְּרֵתוֹ עֵצָה") Brennholz
 עצה (שורף את) ko, ściern, Stoppel
 תַּקֵּשׁ וְאֵת הָעֵצָה".
 עצה ני
 rada, Rat, Ratschlag,
 plan, Plan.
 עצה-איש עצה וי
 doradca, poradnik, זי
 radca, Ratgeber, Rat.
 עצה-גדול העצה וי (חי)
 mądry dorad-
 ca, weiser Ratgeber.
 עצוב חי
 smutny, przygnębiony,
 עצוב חי
 traurig, betrübt
 עצום חי
 silny, stark; mnogi,
 חי ("גוֹיִם רַבִּים
 וְעֲצוּמִים") liczny,
 spojony, ("וְעֲצוּמִים")
 połączoney, spojony,
 ("וּבֵין עֲצוּמִים
 יִפְרִיד").
 עצומים זר
 siła, potęga, Macht,
 ("וְנִפְלַא בְּעֲצוּמוֹ
 חֲלָקָאִים").
 עצום וי
 sam, tożsamość, Selbst-
 ("עֲצוּמוֹ שֶׁל יוֹם")
 חי עצום.
 עצומים* (בטוחות)
 zapewnienia,
 gwarancye, Versicherungen,
 Garantien.
 עציון (חי עציונים)
 doniczka,

עצב יהיה מותר";
 z trudem zdo-
 byte, mühselig Erworbenes;
 ("הָעֵצָב נִבְּוָה") bożek, Götze
 ("נְפוּיָן")
 nerw, Nerv;
 עצב (עם כנויים עצבי) וי
 ból, bo-
 ("וְלִדְתִי בְּעֵצָב")
 ; leść, Schmerz
 troska, Kummer; bożek, Göt-
 ("סֶפֶן תִּאֲמַר עֲצָבִי עִשָּׂם").
 ze
 עצב (חי עם כנויים עצביכם) וי
 robot-
 ("וְיִקְרָא לְעֲבִיבְכֶם")
 ; nik, Arbeiter
 תַּנְגְּשׁוּ.
 עצב חי
 smutny, ponury, traurig,
 חי
 betrübt
 עצבון (סמי עצבון) וי
 ból, troska,
 ("וּמְעֲצָבוֹן יִדְיִנוּ").
 ("וּמְעֲצָבוֹן יִדְיִנוּ").
 עצבות* עצבות* ני
 smutek, me-
 ("לֹא מִתּוֹךְ עֲצָבוֹת").
 lie
 עצביו חי
 nerwowy, nervös,
 עצבים זר
 nerwy, Nerven,
 עצבון וי
 melancholik, Melancho-
 liker.
 עצבת (סמי עצבת) חי עם כנויים
 ból, Schmerz;
 ("עֲצָבְתִּי")
 ; smutek, Kummer, Trübsal.
 עצוה פיי
 zamykać, zudrücken,
 ("חי עצום").
 schliessen

עצם ; nym, zahlreich werden
 zamykać, zudrücken, schlies-
 połamać (סבר עצמות) ; sen
 koście, die Knochen zer-
 pomnożyć, העצים ; brechen
 powiększyć, wzmacnić,
 zahlreich, stark mach-
 chen ; *zamykać, zudrücken
 usil- (יעצים עיניו) ; התעצם *
 nie zapewniać, opierać się,
 fest versichern, sich widerset-
 . (שנתעצמו בדין) ; zen
 dobrze ; (שנתעצמו זה בזה) ;
 przystawać, zamykać się, zo-
 stać przymkniętym, sich fest
 schliessen, zgedrückt wer-
 . (שניתעצמו עיניו של מת) ; den
 עצם (ר) עצמים, עצמות ; סמ
 (ר) עצמות) ; ני עצמות
 itstota, Wesen (עצמים)
 rzeczow- (ברקדוק) ; ני
 nik, Hauptwort, Substantiv.
 mnie עצם מני עצמי * sam, selbst
 * עצמי עצמי samego, mich selbst
 ciebie samego, dich selbst
 jego, siebie samego, עצמו
 * עצמי (אני) ; ihn, sich selbst
 * עצמי ; ja sam, ich selbst
 ja sam dla siebie, ich לעצמי
 * עצמי ; für mich allein

Blumetopf ; czasza, keilich,
 . (שותה בעציו) * Kelch.
 zwłoka, wstrzymanie, עצירה
 ; Aufhaltung, Hemmung
 zatwardzenie, Verstop- (מחלה)
 . (עצירה מלמטה) * fung
 posucha, su- ני עצירת-גשמים *
 zsa, Regenmangel, Dürre.
 być leniwy, o- העצל מ"ה
 ciężały, faul, träge sein ;
 leniwić się, zwlekać, התעצל *
 . (המתעצל) ; träge sein, zögern
 . (בהספדו של הקם) *
 leniwy, leń, faul, ת' (וי) עצל
 Faulenzer.
 leniwiec, Faultier (מין היה) עצל
 lenistwo, Faul- ני עצלות
 heit.
 chleb darmo- ני לחם-עצלות
 zjedny, Schmarötzerbrot.
 leń, próżniak, Faulen- ני עצלן
 zer.
 leniwy, niedbały, faul, ת' עצלני
 nachlässig.
 lenistwo, niedbalstwo, ני עצלות
 Faulheit, Nachlässigkeit.
 zamykać, zudrücken, עצם פעמי
 schliessen ; wzmacnić się,
 stark werden ; stać się licz-

zamknąć, zatkać, za-
pchać, verschließen, verstop-
fen; wstrzymywać, zatrzymy-
wać, zurückhalten, aufhalten;
עצור (זה יעצור) rządzić, regieren
•wyciskać, ausdrücken; (בעצמי)
(יעצור ירדו המים) ; עצור פת
być w stanie, im Stande sein;
być zamkniętym, zatka-
nym, verschlossen, verstopft
werden; zaprzestać, aufhö-
ren; bawić, przebywać, sich
; (נעצור לפני ה')
cierpieć na zatwardzenie, an
pre- עצור Verstopfung leiden
bywać, sich aufhalten.

włość, dzierżawa, Herr-
עצור וי schaft
(יורש עצור).

następca {tronu, וי
Thronerbe, Kronprinz.

עצור וי włość, Herrschaft
gwalt, prze- ; וממשפט לקח)
(מעצור רעה) moc, Gewalttat
panowanie ; עצור רחם
sromu kobiecego, rozkosz
zmysłowa, Herrschaft der
weiblichen Scham, Ge-
schlechtslust.

dzień świą- עצרה (סם עצרת) וי
teczny, Festtag.

sam dla siebie, w sobie, für
miedzy ; בינינו לבין עצמנו ; sich
, וְשֵׂרָאָה לְעַצְמוֹ ,
sam dla siebie, an
לְרֵשָׁעֵינוּ ;
oddziel- ;
nie, osobno dla siebie, für
עשה (את) ;
udawać, sich vorstellen
עצמו*
odosobnić się, הפריש עצמו*
" וּבְעַצְמוֹ " sich absondern
we własnej osobie, in ei-
; בעצם וראשונה
właściwie, w istocie, eigent-
lich, wesentlich.

siła, Macht; istota, cha-
עצם וי
(לא נבחר) rakter, Wesen
עצמי ממה).

siła, energia, Stärke, וי
Energie; mnóstwo, Menge.

dowód, (הוכחה עצומה) וי
świadectwo, Beweisgrund,
(הגישו עצמותיכם).

istota, ist- וי (עצמות)
ność, Wesenheit.

właściwy, istotny, וי
eigentlich, wesentlich.

własny, osobny, eigen; וי
subjektywny, subjektiv.

subjektywizm, pod- וי
miotowość, Subjektivität.

עקב (ס' עקב, ר' סמ' עקבי, עקבות) pięta, stopa, Ferse, Fuß-straß tyl- (חיל המאסף); sohle na, Nachtrab; awanguardia, Avantgarde; *podeszwa, ob- (סנדל) cas, Fussohle, Absatz ślad, Spur; (שנפסק עקבו) *być dumnym, עקב על pysznić się, grosstun; tupać, עלה וירד על העקב, tętnić, poruszać się tu i tam, herumtrampeln, sich hin und her bewegen.

עקב (נ' עקבה) ח' krzywy, krumm; (נ' עקבה) ח' podstępny, hinterlistig; pełen (עקבה) śladów, voll Spuren מדם).

עקב ז' skutek, Folge; wynik, Er-folg; rezultat, Resultat.

עקב מ' za, für; podług, stoso-wnie, za, zufolge.

עקב ה' punktualnie, pünktlich (לעשות הקידה לעולם עקב).

עקבה נ' chytrność, pod- (טרמה) step, Arglist.

עקבת ר' עקבת.

עקד מ' być związanym, gebunden (העקד); sein (העקיד) = עקד, עקד.

עצרן ו' skapiec, sknera, Geiz-hals,

עצרת נ' święto, Festtag (עצרה) היום השביעי של פסח והשמיני של סוכות; (כנוי לחג השבועות) *zie-łone święta, Wochenfest, (מפסח עד עצרת) *שמיני עצרת ו' (חג שאחרי הושענא רבה) *Ku-czek, der achte Tag des Hüt-tenfestes.

עקא נ' nieszczęście, bieda, (ר' עקה) ; דא עקא w tem nie-szczęście, bieda, da ist das Unglück.

עקב מ' wyprowadzić w pole, oszukiwać, anführen, betrogen; ująć za piętę, die Ferse an- (בבטן עקב את אחיו) fassen *postępować w ślad, śledzić, towarzyszyć, iść za kim, den Fersen folgen, nachspüren, (עוקב אחר הנואף) folgen obchodzić, okrażać, umgehen; (הדרכה עוקבת מקרא) ; עקף; עקב zatrzymywać, zurückhal- (ולא יעקבם פי ישמע קולו) ; ר' עפב; (ר' מעקב) krummbiegen.

בְּאֵין עֲלָיו בְּעַקְפֵינֵי" (מקום עגול מעין קרקס, שהיו מובילים סביבו את החומאים לאות קלון) by, Schandplatz אותו בְּעַקְפֵימֵי" .

ukąszenie, ukłucie, ני עֲקִיצָה ביß, Stich.

wyrywanie, das Aus- ני עֲקִירָה reissen; odsunięcie, Abschiebung; zniszczenie, zguba, Vernichtung.

krzywić, przekręcać, ני עֲקַל ס״י ; krümmen, verdrehen krzywić się, kręcić się, wić się, sich krümmen, winden.

plecionka w ני עֲקַל (עֲקַלִּים) זי tloczni, Flechtwerk im Kelter; port, przystań, Dock, (בספינה) Schiffsbassin

(המים העולים) ; (משא שיחנו בקפינה ובִּעֲקַלִּים) ; (באניה להכבירה) balast, Ladung krzywonogi, (זי) עֲקַלִּי Krummbeiniger, Krummfüssiger.

krzywy, krumm ני עֲקַלְקַל זłośliwość, intry- ני עֲקַלְקַלֹּת gi, podstęp, Tücke, Ränke.

kręty, gewunden ני עֲקַלְתוֹן przez ma- ני עֲקַלְתוֹן תה"ם nowce, auf Umwegen.

paskowaty, cętkowany, ני עֲקַד תי gestreift, gesprenkelt.

zebranie, zgromadzenie, ני עֲקַד (בית-עֲקַד) Versammlung הרעים" .

biblioteka, (ספרים) -בית-עֲקַד (רי בית-עֲקַד) Bibliothek

związanie, Binden ; ני עֲקַדָה (נדם) ofiarowanie, Opferung עֲקַדְתוֹ שֶׁל יִצְחָק" .

-עֲקַדְתָּ הָעֲקַדָה ני (ספור מעשה העקדה שבחורה).

עֲקָה ני ucisk, Druck (רי עֲקָא) עֲקוּלָה זי zakręt, zagięcie, Krüm- mung ; areszt, Beschlag.

wyrywanie, das Aus- זי עֲקוּר reissen ; ני עֲקוּרָה

konsekwentny, logi- תי עֲקִיבֵי czny, folgerichtig.

logiczność, konsek- ני עֲקִיבוּתֵי wencya, Folgerichtigkeit, Kon- sequenz.

wykrzywianie, Krüm- ני עֲקִימָה mung.

nadęcie warg, ני עֲקִימַת-שְׁפָתִים- skrzywianie ust, Verziehung der Lippen.

chytraść, podstęp, List ני עֲקִיפוּתֵי podstęp, wykręty, זי עֲקִיפֵימֵי (אין Hinterlist, Umwege

żądło, Stachel; ו' עֵקֶזִין* (ר' עֵקֶזִין*)
koniec, ostrze, Spitze; szypuł-
ka, Stiel (עֵקֶזִין-אֲנָסִים*)
krzyże, grzbiet, Kreuz- (עֵצָה)
(הֵעֶקֶן וְהִרְגָּל*).

wyrywać, wykorzeniać, עֵקֶר מ' י
ausreißen, entwurzeln; *zni-
weczyć, zniszczyć, vernichten;
זניע (בְּקֶשׁ לְעֵקֶר) znieść, aufheben
odsunąć, weg-; תִּשְׁעָה בְּאָב*
rücken; uczynić bezdzietnym,
kinderlos machen (לִמָּה עֵקֶרְתִּי
אֲתִבֵּן*); עֵקֶר מִן הַיִּשְׂרָאֵל*
nie wykorzenieć, völlig entwur-
być wyrwany, הֵעֶקֶר; zeln
zniszczony, ausgerissen, ver-
(בהמות) עֵקֶר; nichtet werden
uszkodzić, skaleczyć, ver-
stümmeln; wyrwać z korze-
zo- הֵעֶקֶר niem, entwurzeln
stać pozbawionym dzieci,
stać się bezdzietnym, kinder-
los werden (לִמָּה נִתְעַקֵּר
הָאִמָּהוֹת*); =הֵעֶקֶר.

bezdziety, Kinderloser ו' עֵקֶר
korzeń, pień, Wurzel, ו' עֵקֶר*
korzonki, (עֵקֶרִים*); Stamm
(מְבִיאֵין) zioła, Krautwurzel
rzecz; עֵקֶרִין וּמַעֲשֵׂינָן תַּחְתּוּי*
główna, jądro, Hauptsache,

wykrzywiać, עֵקָם מ' י
krümmen; zboczyć z drogi,
einen Abstecher machen; ze-
szpeciść, zmienić, einstellen,
(שִׁעָקַם שְׂתִים שְׁלֹשׁ)
wykre- הֵתַעֵקַם*;
cić się, sich herauswinden
(בְּשִׁיבָא לְהֵתַעֵקַם*).

krzywy, kręty, ה' עֵקָמָה* (נ' עֵקָמָה*)
krumm, gewunden.

skrzy- עֵקָמוּמִית* (ר' עֵקָמוּמִית*)
wienie, krzywizna, zakręt,
Krümmung, Windung; złośli-
wość, intrygi, podstęp, Tücke,
(לְפֶשֶׁט עֵקָמוּמִית) Ränke
שֶׁבֶלֶב*.)

przewrotny, chył- עֵקָמוּ עֵקָמוּ ו'
ry, podstępny, Verkehrter,
Tückischer.

zboczenie, mano- עֵקָמָנוּת* (נ'
wce, Umweg (וּבְשִׁעָה שְׂבָא
בְּעֵקָמָנוּת*).

obchodzić, umgehen עֵקָמָה מ' י
zerwać, ściąć, ab- עֵקִין מ' י
pflücken, abschneiden; kłóć,
przycinać, stechen, sticheln;
być ukłutym, gesto- הֵעֵקִין*
chen, gestichelt werden.

bezdietność, 'Kinder-
losigkeit.

główny, hauptsächlich ת' עקרי
przekręcać, wykrzywiać, עקשם
העקש; verdrehen, krummbiegen
b. przewróconym, przekrę-
conym, verdreht, verkehrt sein;
być upar- עקש = התעקש;
tym, wytrwać, obstawać przy
czem, hartnäckig sein, auf
etwas beharren.

przekręcony, przewrotny, עקש ת'
verdreht, verkehrt.

(człowiek) o עקש-הדרבים ת'
złych dążnościach, (ein Mann)
von schlechter Richtung.

(człowiek) o złem עקש-לב ת'
sercu, (ein Mann) verdorbe-
nen Herzens.

podstępny, עקש-שפתים ת'
chytry, kłamliwy, listig, lüg-
nerisch.

עקש* (ני עקשה*) ת' (בעל ידים
w bok skrzywio- כפופות לאחור)
ny, seitwärts gebogen (עקמות
עקשות**).

przewrotność, pod- עקשות ני
stęp, Verkehrtheit, List.

עקשן* ו' (בעל ידים נכפפות לאחור)

; Bóg, Gott (תואר לאלהים); Kern
zasada, dogmat, Prinzip, Dog-
główne jego עקר-עדותו*; ma
świadectwo, sein Hauptzeug-
nis.

wcale, zgoła, ab- כָּל עקר* הים
solutnie, ganz und gar, ab-
solut.

od początku, von הים* מעקרא-
* מעקרו*; vornherein, anfänglich
z gruntu, zupełnie, von Grund
aus.

עקר ו' (תושב שנעקר ממקומו)
przesiedlony, emigrant, Über-
siedler, Emigrant.

עקרב (רי עקרבים) ו' (מין שרץ)
; skorpion, Skorpion
cierni, oścień, Stacheldorn;
żelazo przy ostrze, das Ei-
sen (עקרב שרץ) sen der Halfter
פרומפניא**); (מוט של ברזל לתלות
בו את הכלים של בית-הבד) -
ne wieszadło, eiserner Auf-
hängerhaken ; (אחד מן המולות)
konstelacya szkorpionu,
(בשעון); Skorpion (Sternbild)
wskazówka zegarowa, Uhr-
zeuger.

bezdietna, ני עקרה (סמי עקרת)
Kinderlose.

Pfand einsetzen; b. przyjemnym, słodkim, angenehm, süß sein; ściemnić, zmierzchać, (רָפָה הַיּוֹם) „dunkel werden“
 zmieszać, przy- *ערב; לערוב; mieszać, vermischen, etwas
 czynić הערב beimischen;
 co wieczorem, abends
 tun; *sprawić przyjemność,
 Annehmlichkeit verursachen,
 ; (הָיוּ מְעֵרִיבִים וּמְעֵדִיגִים אוֹתוֹ) „
 uczynić wieczór, Abend
 usta- והערב השכם והערב; machen
 wiecznie rano i wieczór, fort-
 während morgens und abends;
 zmieszać (ב-, עם, ל-) (-) się,
 sich vermischen; obco-
 iść w (אח) ; wać, verkehren
 zakład, wetten.

słodki, przyjemny, ange- ערב תי-
 nehm, süß.

poręczyciel, (רי ערבים) גי
 odpowiedzial- (תי) ; Bürge
 ny, verantwortlich.

ערב-קבלן גי (מי שמקבל עליו ערבות
 באופן שאפשר להמלוה לדרוש ממנו
 את החוב אמילו כשהלוה יכול בעצמו
 לשלמו, Girant, Bürge.)

ערב גי (המכה הרביעית של מצרים)

(ezłowiek) o wykrzywionych
 rękach, (ein Mann) mit seit-
 wärts gebogenen Händen
 .(עקלן ועקשן*)

uparty, Trotzkopf, Hart- גי
 näckiger.

upartność, Trotz, Star- גי
 sinn.

uparty, trotzig, hart- תי
 näckig.

uparta, Trotzkopf, גי
 Hartnäckige.

ער גי (אויב) wróg, Feind
 (מַעֲלִיף וְיֵהוּ עֲרִיף) ; רי עיר.

czujny, żywy, wachsam, תי
 rege; zdolny do przyjęcia,
 (ער) wrażliwy, empfänglich
 בהקמים*.)

przypadkowe, גי (ערי*)
 nieważne, poboczne, Zufälli-
 ges, Unwichtiges, Nebensäch-
 przekąska, אבילת-עראי* ; liches
 *שנת-עראי ; geringer Imbiß
 lekki sen, drzemka, kurzer
 Schlaf.

prowadzić handel ערב מעוי
 zamienny, Tauschhandel füh-
 poręczyć, ; (לערב מערבך*) ren
 bürgen ; dać w zastaw, als

sprechen wir von etwas an-
derem...

zmieszać, zbałamucić; עֲרִיבָא מִי; vermischen, verwirren; zakłó-
ć; cić, przerwać, stören
zmieszać się, pomieszać się,
sich vermischen, in Unord-
nung geraten.

; עֲרִיבָא (רִי עֲרִיבוֹת) step, Steppe
chmura, obłok, Wolke, Nebel.
עֲרִיבָא (רִי עֲרִיבִים, עֲרִיבוֹת) נִי
wierzba, wicina, Weide, Wei-
denbaum.

niecka, dzierża, koryto, נִי עֲרִיבָא
Mulde, Trog; (מִין דּוּגִית קֵלָה)
lekka łódka, czółno, leichtes
Boot (עֲרִיבַת הַיָּרְדֵן).

poręka, gwarancya, Bürg-
schaft, Garantie; pakunek, to-
war, Gepäck, Ware
עֲרִיבַת תַּקָּה (רִי מַעֲרָב).

pomieszanie, Vermi-
schung; רִי עֲרִיבוּכָה.

zamieszanie, niepo-
rządek, zamęt, Gemisch, Un-
ordnung, Wirrwar.

zastaw, עֲרִיבוֹן (רִי עֲרִיבוֹנוֹת) נִי
Unterpfand.

poręka, gwarancya, נִי עֲרִיבוֹת
Bürgschaft, Garantie.

mieszanka owadów, Gemisch
von Insekten.

ערב ז' (מִין עוֹף) kruk, Rabe
— עוֹרֵב לְבָנִי (מִין עוֹף) sroka,
Elster.

ערב ז' mieszanina, hołota, Ge-
w- (בִּאֲרִיגָה) w-; misch, Gesindel
tek, zakładka tkaniny, Ein-
schlag des Gewebes; długość,
na długość, (הַהֵם); Länge
(זוֹרְעֵן) wzdłuż, der Länge nach
ערב).

— שְׁתֵּי וְעֵרֵב ז' i szerokość i szero-
kość, Kreuz und Quere; ⁰krzyż,
Kreuz; opaska, Kreuzband;
wzdłuż i wszerek, in ^ההם
Kreuz und Quere.

ערב (רִי עֲרִיבִים) ז' wieczór, Abend;
(— עֲרֵב) ; wigilia, Vorabend
Arabia, Arabien.

— פְּעֵרֵב תַּהֵם ז' wieczorem, abends
פְּעֵרֵב בְּעֵרֵב תַּהֵם ז' eo wieczora,
; jeden Abend (עֲרִיבִים) ז' ז' ז'
zmrok, Abenddämmerung.

ערב רִי עֲרִיבָה.

ערבא ז' (רִי עֲרֵב) kruk, Rabe
ערבא פֶּרַח (בְּמִוּי מִשְׁמֵשׁ כְּרִי
לְחֵשִׂיא אֶת הַמְדַבֵּר לְעִינֵי אַחֵר)
pewnego razu..., mówmy o
czem innem... es war einmal...

der schliessen; zawisnąć, za-
 (אָנאַל) wisac, hängen bleiben
 ob- הערה; הערה קצת; שְׁנַפְּרָם
 społ- (ב-) *; nażyć, entblößen
 kowac, beischlafen; zlewać,
 (שְׁהוּא) zusammengiessen
 הקוק לְהַעְרוֹת; הערה לְמִוֶּרֶת
 isć na śmierć, in den נַפְּשׁוֹ
 zawisnąć, הערה; Töd gehen
 (בְּסִירָה) hängen bleiben
 być obnażo- הערה; הערה
 nym, entblösst werden; za-
 puszczać korzenie, Wurzel
 (מִתְעַרְה בְּאֶרֶץ) schlagen
 spółkować, bei- (ב-) *; רַעֲוֵן
 (שְׁנַתְעָרוּ בָּהּ כָּל הַלַּיְלָה) schlafen
 הלַּיְלָה.

ogółocone (שרה השוף) ני ערה
 pole, ugór, golizna, nacktes
 Feld.

pomieszanie, Vermi- ערוב ו'
 schung; zamieszanie, nieład,
 przeniesienie, Verwirrung,
 (עֵרוֹב־פְּרִשׁוֹת) Versetzung
 ערוב ו' (התקון, שתקנו חכמים שיהא
 אפשר להוציא מרשות לרשות בשבת
 להכין אוכל מיום טוב לשבת ולצאת
 חוץ לתחום שבת) gra-
 nic, Vermischung der Gren-
 zen.

słodycz, przyjemność, ני ערבות
 Süßigkeit, Annehmlichkeit.
 רבי (ר) ערבים, ערביאים, ערביים
 arabski, *ה; Arab, Araber ו'
 arabisch.

ערבים ר' ערב, ערבה.

ערבים ר' ערב.

wieczòr, wieczerza, ני ערבית
 wiecz-הה; Abend, Vesper
 (שְׁחֵרִית וְעֵרְבִית) rem, abends
 jak kruk, ra- (כעורב) ערבית
 (תְּרַנְנָל זֶה שְׁקָרָא) benartig
 ערבית.

usychać, tęsknić, מ"ע ערג
 schmachten, sich sehnen.

wypędzać, verjagen מ"י ערד
 (עוֹרְדָן אֲנִי מִן הָעוֹלָם).

ערדל (נעל עליון של נבי הנעלים)
 kalosz, Galosche.

obnażać się, sich ent- ערה מ"ע
 (פְּשָׁטָה וְעָרָה); הערה
 odkryć się, wyjawić się, sich
 ערה; entdecken, offenbaren
 (פְּתָהן) obnażyć, entblößen
 wypróżnić, wylać; יערה
 (וּתְעַר פְּדָה) ausleeren, gießen
 אָל הַשְּׁקָת; złączyć, zespolić;
 organa płciowe (spółkować),
 die Geschlechtsteile aneinan-

małżeńskiego, die zum ehelichen Umgang verbotene Frauen.

wypróżnienie, wylanie, ערוי' וי
Ausleerung, Ausgiessung.

nagi, go- ערום, ערום (ני ערומה) ת' נ
ty, nackt; odkryty, otwarty,
(.ערום שאור נגדו'). offen

chytry, prze- (ני ערומה) ת' נ
biegły, listig, schlau; mądry,
klug.

jałowiec, Wa- ערוער וי (מין עץ)
חolder (ר' ערער); שם ערים
שונות בארץ ישראל.

wyrwa, Was- ערוין (כמ' ערוין) ו' נ
(.בפערוין נהלים'). serriss

obnażyć, entblößen; ערטל' מי'
być obnażonym, po- התערטל'
stradać, entblöbt werden, ein-
büßen.

goły, nagi, nackt ערטיראי' ת' נ
usychanie, tęsknota, ערינה' ני'
das Schmachten.

nago, obnażono, ent- עריה' תה'ם
od- עריה-בשת; blösst, nackt
kryta hańba, entblösste
Schmach.

ערויות' ר' ערוה.

ערוב-תצרות' ז' (התקון, שיהא
אפשר להוציא מהצר לחצר בשבת)
ejruw noszenia, Erub des
Tragens.

ערוב-תבשילין' וי (התקון, שיהא
אפשר להכין אוכל מיום טוב
לשבת, אם ערב שבת חל ביום-
ejruw warzenia, Erub des
Kochens.

ערוב-תחומין' וי (התקון, שיהא אפשר
לצאת הוצ' לחחום של אלפים אמה)
ejruw chodzenia, Erub des
Gehens.

ערוגה' ני' grządka, Beet

ערוז (ר' ערוזות') וי, dziki osioł,
Wildesel.

ערוה (ר' ערויות') נ' nagość,
Blösse; hańba, plama, zmaza,
Schande, Makel; organ
płciowy, Schamteil; zaloty,
umizgi, Buhlerei; *krewna,
z którą nie wolno wchodzić
w związek małżeński, eine
zur Ehe verbotene Verwand-
te; kazirodztwo, Blutschan-
de, Incest.

ערויות' ניר- zaloty, umizgi, Buh-
lerej; kobiety, z którymi nie
wolno prowadzić pożycia

tność, Kinderlosigkeit, Ein-
samkeit.

bezdziety, samotny, ת' ערירי
kinderlos, einsam.

rozłożyć, ułożyć, aus-
legen; przygotować, vorbe-
walczyć, (מלחמה) ; reiten
kämpfen; spierać się, sprze-
(סדר חסלה) ; zwać się, streiten
(בפקר אערך) modlić się, beten
zestawiać, po- (ל-, אל-) ;
רównywać, gleichstellen, ver-
gleichen (ומהדהדמות פערב)
dorównywać, zrównać ; (ל)
się, gleichkommen; *wałkować
(לא) ciasto, Teig rollen
reda- ; (לשון ולא עורבין עמו")
gować, wydawać, redigieren ;
nakrywać do stołu, ערך שרחה
ערך ; den Tisch servieren
postać list, einen מכתב
; Brief richten
być oszacowanym, ozenio-
nym, otaksowanym, abge-
schätzt, taxiert werden ; oce-
niać, oszacować, abschätzen,
(. וזה ערכו הפהן) taxieren

rząd, po- (ר ערכין) וי
rządek, Reihe, Ordnung ; o-
szacowanie, ocenianie, Ab-

עריים* ז'ר (שני חודי הברזל במהרשה,
לemiesz, (שמהפכים את רגבי העפר)
Pflugeisen.

wałkowanie ciasta, נ' עריכה
das Rollen des Teiges
porządkowanie, ; (ועריכתה)
das Ordnen ; *redagowanie,
wydawanie, das Redigieren.

ja- עריבת- (עריכות) שפתים* נ'
sna, zrozumiała wymowa,
deutliche Aussprache.

ערים* (ר' ערוסין) ז' (סוכה, שנחהוה)
altana, על ידי גפנים משתרגות)
obrośnięta winem, Weinlaube.
עריסה נ' ciasto, Teig
עריסתים* (ערש של ילד) ko-
łyska, łóżko dla dzieci,
Wiege, Kinderbett.

ערף (ר' עריפים) ז' obłok, mgła,
(.אור השף בעריפיה) Nebel
זłamanie karku, tyłu, נ' עריפה
das Brechen des Genicks.
ערין (ר' עריצים) ז' (ת) silny,
stark ; groźny, furchtbar ; de-
spota, tyrant, Despot, Ty-
ran.

tyrania, okrucieństwo, נ' עריצות
Tyranei.

bezdziety, samo- נ' עיריות

w przy- **בְּעֶרְבָךָ**; (רִי עֶרְבָה); zung
bliżeniu; ungefähr.
zostawiać nieobrzeza- **עָרַל פִּי**
nym, unbeschnitten, unabge-
; (**וְעָרַלְתֶּם עֶרְוֹתוֹ**) stuzt lassen
pokryć skorupą, łuską, mit
einer Schale überziehen
הָעֶרֶל (**שָׁעוּרָר אֶת פְּרִיֹו**);
otruć się, vergiftet (**הָרָעַל**)
; (**שָׂתָה גַם אִתָּה וְהָעֶרֶל**)
; **ר' רָעַל**.
עָרַל (כַּמִּי עָרַל, עָרַל, נִי עָרְוֹה) **ח'**
; nieodcięty, unabgestutzt (**עַז**)
nieobrzezany, unbe- (אֶרֶס)
schnitten; barbarzyniec, nie-
żyd, Barbar, Nichtjude.
אֶזְנוֹ-עָרְוֹה **נ'**
głuchowate ucho, schwerhöriges Ohr.
עָרַל-לֵב (רִי עָרַל-לֵב) **ח'**
tępy, idjotyczny, stumpfsinnig.
עָרַל-שִׁפְתַּיִם **ח'**
jąkający się, jąkała, stotternd.
עָרְוֹה (רִי עָרְוֹת) **נ'**
napletek; (פירות של שלש השנים); Vorhaut
nieodcięte, niezerwa- (הראשונות)
ne owoce, unabgestutzte
עָרַל-לֵב (רִי עָרַל); **עָרַל-לֵב**
barbarzyństwo, dzikość, Bar-
barei, Wildheit.
עָרְוֹת **נ'**
stan nieobrzezany,

schätzung, Taxierung; war-
tość, Wert; porównanie, sto-
sunek, Vergleichung, Verhält-
odzenie, **עָרְוֹ-בְּנֵדִים**; nis
garnitur, ubiór, Tracht, An-
powab jego **הֵינְ-עָרְבוֹ**; zug
odzienia, Anmut seiner Klei-
człowiek do- **אֲנִישׁ בְּעָרְבֵי**;
der równający mnie, ein Mann
meinesgleichen.

w przy- **בְּעֶרְבָה**, **לְפִי-עָרְבֵה** **ה"ם**
bliżeniu, stosunkowo, unge-
fähr, verhältnismässig.

stopień (**בְּרָדוֹק**) **ו'** **עָרְבָה-הַמִּיזוֹן**
równy, Positiv.

stopień (**בְּרָדוֹק**) **ו'** **עָרְבָה-הַיְתָרוֹן**
wyższy, Comparativ.

stopień (**בְּרָדוֹק**) **ו'** **עָרְבָה-הַתְּפִלָּה**
najwyższy, Superlativ.

reguła (**בַּחֲשׁוֹן**) **ו'** **עָרְבָה-הַמְשָׁלֶשֶׁת**
trzech, Dreisatz, Regelde-
tri.

עָרְבִין **ז"ר** **ש"ם** מסכת תלמודית
שעוסקת בנדירים ובחקדשות.

urząd sądowy, o- **נ"ר**
kręg, Gerichtsamt, Amtsbe-
zirk.

oszacowanie w przy- **ו'** **עָרְבָה**
bliżeniu, ungefähre Abschät-

kręć, fortel, Kniff.

czujny, żywy, żwawy, ת' ערני*
waxsam, rege, lebhaft.

czujność, żywość, ני ערניות*
Wachsamkeit, Lebhaftigkeit.

zaginać, zatoczyć łuk, פ"י ערם*
umbiegen, Gewölbe machen
warzyć; (אם ערסן מרמעה"ה);
(מש אבד לא) einrühren
kisańć, התערם* (העיסה) ערם*
gähren.

ערסור* ו' (בעין סמה תלויה באויר
שנקשרת באלנות) hamak, Hänge-
matte (ר' ערוץא").

zażalenie, zarzut, Be- ערעור* ו'
schwerde, Einwand.

jałowiec, Wa- ערער ו' (מין עץ)
samotny, ח' cholderbaum
(פנה אל תפלת--
nagi, goły, obnażo-; הערער*)
ny, nackt, entblösst
ממעשים טובים").

ערער* ר' ערעור*.

wnieść zażale- ערער* פעו"י (על)
nie, Einwand erheben; płukać
(החושש) gardło, gurgeln lassen
; בגרונו לא יערענו בשמן*)
uczynić chwiejnym, wacke-
(ישן מערעה"ה) lig machen

nieobrzezanie, das Unbe-
schnittensein, Nichtbeschnei-
dung.

chytro postępować, פ"ע ערם
nagro- הערם; schlau handeln
madzać się, wzdymać się,
sich aufhäufen, erheben
(נערמו מים); הערים=ערם;
przejrzeć, zrozumieć, einsich-
(שומר תוכחת) tig werden
oznajmić, donieść, ; יערים*)
(שיערימו לא) verständigen
באיזה מיתה מת").

ערם ר' ערום.

chytrość, podstęp, List ערם ו'
(לכד חכמים בערמם").

chytrość, przebiegłość, ני ערמה
List, Schlauheit; rozum, ma-
drość, Einsicht, Klugheit.

ku- ערמה (ר' ערמים, ערמות) ג'
kupa, Haufen העפר; pa, Haufen
gruzów, Schutthaufen.

przebiegłość, ma- ערמומית ג'
drość, Schlauheit, Klugheit.

kasztan, Kasta- ערמון ו' (מין עץ)
nienbaum.

kasztan, ערמונית ג' (פרי הערמון)
Kastanie.

wy- ערמנות ג' (תחבולה של ערמה)

ciemność, mglistość, ערפליות' ני
Verschwommenheit.

przestraszyć, Schrecken ערין מעווי
erregen; zadrzeć, erbeben;
wzbudzać obawę, ge- הערין
prze- הערין; fürchtet werden
straszyć, Schrecken erregen;
wielbić, uwielbiać, anbeten.

latać, uganiać się, flie- ערק פיע
hen, sich heruntreiben
(הערקים ציה').

żyła, nerw, ערק (ר' ערקים) וי
Ader, Nerv.

(skórny) pled, (lederner) ערק' וי
Plaid (ר' ערקתא).

przegub, ערקוב' וי (בחורת אנהוח)
Hinterbug.

zagięcie, przegub, ערקום' וי
Bug.

(בחורת הנחוח) ערקום העליון' וי
podkolanek, Kniekehle.

rzemień skór- ערקתא' ני (רצועה)
ny, Lederriemen (ר' מסאנא').

wnieść zażalenie, ערה פיע
reklamować, Einwand erhe-
; ben, reklamieren (ר' עור)
ערער').

zarzut, zażalenie, Ein- ערה' וי
; wand, Beschwerde (ר' ערעור').

kapać, rozlewać się, ערף פ"ע
(יערף) träufeln, sich ergießen
złamać kark, ; כמטר לקחי')
krąg, das Genick abbrechen
powalić, ; (עגלה ערופה')
; (יערף מוקחותם')
(החליף מטבעות גדולות בקטנות)
zmieniać, umtauschen
"ל' סלע זה" ; הערף, התערף
być złamanym, abgebrochen
werden (das Genick).

kark, ערף (עם בנויים ערפי') וי
הפה, פנה; Nacken, Genick
podać tył, odwrócić ערף
się, den Rücken wenden,
davonlaufen; zwrócić się do
ucieczki, in die Flucht schla-
gen.

upartość, Hart- ערף קשה' וי
näckigkeit.

uparty, krnąbrny, קשה-ערף' תי
hartnäckig, halsstarrig.

ערפד' וי (מין בריאה מוצעת דם, שיש
לה לפי האגדה, כנפי העטלף),
Vampir.

ערפל (ר' ערפלים; כס' ערפלי-)
obłok, mgła, Nebel; chmura,
Wolke.

mglisty, ciemny, ne- ערפלי' תי
belig, nebeldicht.

przywyknać, sich gewöhnen
 ; (אָדָם עָשׂוּי לְמִשְׁמַשׁ בְּכִסּוֹ"*)
 oceniać, obliczyć, berechnen
 (פִּרְתָּהּ עֲשׂוּהָ עָרִי בְּשֵׁרָשִׁים
 mieć rezul- (דִּינָר"*) ; עֲשֵׂה חֵיל
 tat, robić postępy, Erfolg ha-
 czać ; ben, Fortschritte machen
 dawać mleko, Milch ge- (הֲלֵב
 prowadzić עֲשׂוּהָ מִלְחָמָה
 ; ben wojnę, Krieg führen
 pobudzać do śmiechu, צַחֵק
 ; zum Lachen bringen
 spełnić potrzeby צָרְכָיו
 swoje, seine Notdurft verrich-
 zawierać po- עֲשֵׂה שְׁלוֹם
 ; ten ; kól, Frieden stiften
 ; עֲשֵׂה ukarać, bestrafen
 ; עֲשֵׂה שְׂפָטִים
 ; עֲשֵׂה שְׂקָר
 (מִצְוֹת) ; ślać, lügen, heucheln
 ; nakaz (relig.), Gebot עֲשֵׂה
 zakaz (relig.), לא תַעֲשֵׂה (מִצְוֹת)
 być zrobio- הָעֲשׂוֹת ; Verbot
 nym, spełnionym, gemacht,
 verfertigt, vollzogen werden ;
 być sporządzanym, zubereitet
 werden ; zdarzyć się, zająć,
 vorkommen, geschehen ; *być
 obrachowanym, ocenionym,
 berechnet, geschätzt werden
 ; (כָּל הַנְּעֻשָׂה דָּמִים בְּאֶחָד"*)
 wygłąda to jak gdy- נַעֲשֵׂה כִּי

wnieść zażale- קרא עָרַר עַל-
 nie na kogo, Einwand erhe-
 ben gegen.
 łóżko, sofa, נ' (ר' עֲרֻשׁוֹת)
 sarkofag, (ארוֹן מה) ; Bett, Sopha
 grobowiec, Sarkophag.
 ; mól, Motte (מִין שֵׂרָץ) ' עֲשׂוּ
 Wielka Niedźwie- (קבוצת כוכבים)
 dzica, Bärgeſtirn.
 ; עֲשׂוּב (עם כנויים עֲשׂוּבָם ; ר' עֲשׂוּבוֹת
 trawa, murawa, Ra- ו' (עֲשׂוּבִים*)
 zio- ; עֲשׂוּבֵי הַשָּׂדֶה * ; sen, Gras
 fa, trawki, Feldkräuter.
 piegża, ga- (מִין עוֹף) 'נ' עֲשׂוּבוֹנִית
 jówka, Grasmücke, Rohrsän-
 ger.
 pracować, robić, stwo- עֲשֵׂה מִי
 rzyć, zrodzić, wydawać, bil-
 den, hervorbringen, arbeiten,
 tun ; zyskać, zjednać, erwer-
 ben ; sporządzać, bereiten,
 czyścić ; (עֲשֵׂה מִשְׁתָּה"*) geben
 poprawiać, putzen, zurichten
 napi- (וְלֹא עֲשֵׂה שְׂפָמוֹ"*) ;
 (עֲשֵׂה סִפְרִים) sać, verfassen
 ściskać, prasować ; (הֲרִבָּה"*)
 (בַּעֲשׂוֹת) drücken, pressen
 spełnić, dotrzy- ; (מִצְוֹת דִּדְיָךְ"*)
 mać, erfüllen ; sporządzać, zu-
 bereiten ; postąpić, verfahren ;

postępowanie, działa- ' עֲשִׂיהַּ נ' nie, czynność, Tun, Ma- .(רַ עֲשָׂה) chen, Handlung bogacz, (הַ עֲשִׂירִים) זי Reicher ; bogaty, reich ; zło- (אָזַת עֲשִׂיר) czynca, Uebeltäter בְּמוֹתָיו).

bogactwo, Reichtum נִ עֲשִׂירוֹת * dziesiąty, zehnter ; עֲשִׂירִי ש"ם dziesiąty miesiąc, der zehnte Monat.

dziesiąta נ' עֲשִׂירִית * część, Zehntel.

dymić, dampfen, qual- עֲשָׁן מ"ע men ; rozwiać jak dym, wie (- אָרָה בָּ) ; Rauch zerstieben * עֲשָׁן ; gniewać się, zürnen okurzyć, berauchen ; podkurzać, wędzić, räuchern ; kuku- הִתְעֲשָׁן * ; rzyć, rauchen rzyć się, napęlić się dymem, beräuchert, mit Rauch gefüllt (חלה מן ארי העשן) ; werden zacządzać się, vom Kohlen- dunst erkranken.

dymiący się, dampfend, ' עֲשָׁן ה' rauchend.

dym, (מִמֵּ עֲשָׁן. עֲשָׁן) זי Rauch ; para, Dampf ; gniew, (רַ עֲשָׂה) Zorn

przeć, עֲשִׂה, ; by, es ist als ob (עֲשִׂה) przyciskać, drücken *pobudzać do ; דְּדִי בְּתוֹלֵיהֶן) czynu, agitować, zum Tun veranlassen, agitieren ; zmuszać, wymusić, zwingen, er- (גַּם מְעֲשָׂה) * zwingen być sformowanym, tworzo- nym, formiert, gebildet wer- (עֲשִׂיתִי בְּסִתְרִי) den

agitator, Agitator ז' מְעֲשָׂה * - (עֲשָׂה).

wymuszony, er- מְעֲשָׂה * - zwungen.

przyzwyczajony, ge- עֲשׂוּי ה' wöhnt ; zrobiony, gemacht.

kurzenie, Rauchen, ז' עֲשׂוּן * Dämpfen.

rabuś, Plünde- (עֲשָׂק) ז' עֲשׂוֹק * rer.

;dziesiątka, Zehner, zehn ז' עֲשׂוֹר * (harfa) o dziesięciu strunach, dzie- ה' ; zehnsaitige (Harfe) siąty, der Zehnte.

oddzielanie dziesięciny, ז' עֲשׂוֹר * Verzehnten ; dziesięcina, dziesiąta część, der Zehnt, der zehnte Teil.

tlusty, massywny, dick, ה' עֲשׂוֹת * (בְּרָזָל עֲשׂוֹת) ר' עֲשָׂת. massiv

werden.

boga- עֶשֶׂר (עם כנוי"ם עֶשְׂרִי) ז'
 ctwo, Reichtum.bogato, reichlich בְּעֶשְׂרָה תה"ם
 עֶשֶׂר ר' עֶשְׂרָה.(ני) עֶשְׂרָה (סמי עֶשְׂרֹת) (וי), עֶשֶׂר (ני)
 dziesięć, zehn.(ני) אחד-עֶשְׂרֵה (וי) אחת-עֶשְׂרֵה (ני)
 jedynaście, elf.עֶשְׂרֹן (ר' עֶשְׂרֹנִים) ז' (עשירית)
 dziesiąta część miary, (האיפה)
 Zehntel des Masses.dwadzieścia, zwanzig עֶשְׂרִים ש"ם
 zig.dziesiątka, (ר' עֶשְׂרֹת) ז'
 Zehner, Zehnt (ר' עֶשְׂרָה)
 שְׁתֵּי-עֶשְׂרֹת שָׁנִים
 dwie dziesiątki lat, dwa dziesięciole-
 cia, zwei Jahrzehnte, Dezen-
 nien.zbutwieć, vermodern;
 zmętnieć, spochmurnieć, trü-
 be werden. עֶשֶׂשׁ פ"עlatarnia, Glaslaterne; lam-
 pa, Lampe; płyta, blacha,
 (עֶשְׂשִׁית) (eiserne) Platte
 שֶׁל בְּרוֹז'י"ם; ר' עֶשֶׂת.
 być opastym, beleibt עֶשֶׂת פ"עobuch topo- (ראש הקרדום)
 ra), Axthelm, Bohrer
 (מְקַרְדֵּם)
 יִשְׁמַר עֶשְׂפוֹ"י."waśnić (עשק) הִתְעַשֵּׂק (עם) מ"ה
 się, swarzyć się, hadern,
 Handel machen.rabować, grabić, rau-
 ben; porwać, unieść, fort-
 (הָן יֵעֶשֶׂק) reissen, forttragen
 być ograbio- הָעֶשֶׂקִי ; נְהָרִי ;
 nym, ausgeplündert werden ;
 ograbić, ausplündern עֶשֶׂקgrabież, przemoc, Raub,
 (עֶתֶק) ; דִּבַּר עֶשֶׂק (= עֶתֶק)
 żywo rozmawiać, heftig Rede
 führen.bieda, nędza, Drangsal,
 Not. עֶשְׂקָה נ'brać dziesięcinę, Zehnt עֶשֶׂר מ"י
 oddzie- הָעֶשִׂיר ; nehmen
 lić dziesięcinę, verzehnten ;
 być zdziesiątkowa- הִתְעַשְׂרָה
 nym, verzehnt werden.być bogatym, reich עֶשֶׂר מ"ע
 wzbogącić, berei- עֶשְׂרִי ; sein
 wzbogacieć, הָעֶשִׂיר ; chern
 reich werden ; wzbogacać,
 udawać הִתְעַשֵּׂר ; bereichern
 bogatego, sich reich hinstel-
 len ; wzbogacić się, reich

w oznaczonym **מוֹמְנֵית** **בְּעֵתִים** ;
 czasie, zur bestimmten Zeit ;
 czasem..., a **עֵתִים... עֵתִים...**
 czasem..., zuweilen... und zu-
 (**לֵעֵ"ע**) **לָעֵת-עָתָה** ; weilen...
לָעֵתִים ; na razie, vorläufig
 często, oft.
מֵעַתְּ לָעַתָּה * ו' **דּוּ**
 doba, vierund- **(רַי עַת)** zwanzig Stunden
 przygotować, vorberei- **עַתְדָּ מִי**
 zamierzać, być **הַתְּעַתְד** ; ten
 z góry przeznaczonem, be-
 absichtigen, vorbestimmt sein.
עַתָּה **הַיּוֹם** ; teraz, oto, jetzt, nun ;
מֵעַתָּה ; a **זַתָּה**, nun denn
 *właśnie, dopiero co, **זַתָּה**
 odtąd, soeben, von nun ab ;
 więc, zatem, przeto, folglich,
 z tego **אָמַר מֵעַתָּה** ; demnach
 możesz wywnioskować, da-
 raus kannst du entnehmen ;
לֹא (לֹא-וְאִם) ... כִּי עַתָּה
 (nie)... tedyby... **עַתָּה**, wenn
לֹא-וְאִם ; (nicht)... da... **עַתָּה**
עַתָּה **רַי עַת**.
עַתָּה * **זַי** (אחד מששים שבשניה)
 cya, Terz, Terzie.
עַתוּד **וְ** ; wódz, **עַתוּד**
 Führer.
עַתוּן **וְ** ; gazeta, Zeitung

zastanowić się, **הִתְעַשֵּׂת** ; sein
 rozważać, sich besinnen,
 überlegen.

gruba bryła, dicker Klum- **עֵשֶׂת** **נִי**
 pèn ; odlew, Guss.

myśl, Gedanken **עֵשֶׂתוֹת** **נִי**
עֵשֶׂתִי-עֵשֶׂת **(וְ)** **עֵשֶׂתִי-עֵשֶׂת** **(נִי)**
 jedynaście, elf **עֵשֶׂת**

myśl, zamiar, Ge- **עֵשֶׂתוֹת** **וְ**
 danken, Absichten.

עֵשֶׂתְרַת **(רַי עֵשֶׂתְרוֹת)** **נִי** (**הַתְּעַשְׂרוֹת**)
 przypòd, przy- (**וְהַתְּרִבּוֹת הַמְּקָנָה**)
 rost, pomnożenie, Zuzucht,
 bogi- (**שֵׁם אֱלִילָה**) ; Vermehrung
 ni Astarta, Göttin Istar,
עֵשֶׂת ; **שֵׁם עֵיר**.

עַת (**עַם כְּנוּיִם עַתוֹ**, **רַי עֵתִים**, **רַי**
 czas, przeciąg, Zeit, **נִי** (**עַתוֹת**)
 podczas **לָעַת** ; **בְּעַת**, **לָעַת**
לָעַת ; kiedy, zur Zeit als
 w tym czasie, um die Zeit ;
לָעַת ; teraz, jetzt
 punktualnje w tym czasie, ge-
לָעַת ; nau zu dieser Zeit
 jutro o tym czasie, morgen
 ; um diese Zeit
 od czasu do **עַת** ; **עַת** **עַת**
 czasu, wczesnie, von Zeit
 zu Zeit, frühzeitig ; *doba,
לָעַתִּים מְזֻמְגִים ; eine Tagelänge

antik ; odstawiony, odłączo-
ny, entwöhnt (עתיקי משדדים).
(תואר לאלהים) עתיקי-וימין ו' (תואר לאלהים)
Wiekuiсты (Bóg), der Uralte,
Ewige (Gott).

starożytność, Alter- עתיקות' ני
tum.

modlitwa, das Beten, עתירה' נ'
Gebet.

okryć się sa- עתם מ"ע
dza, verräuchern, russig wer-
den ; zetknąć się, potraćić o
co, spuścić się, opuścić się,
an etwas anstossen, sich
(נעצם ארץ) herunterlassen

עתק מ"ע (העתק ממקומו וצער קדימה)
ujść, dobrze się powodzić,
robić postępy, fortkommen,
(עתיקי) Fortschritte machen
posuwać się, גם גברו היל"ם ;
fortrücken ; zestarzeć się,
zo- העתק ; altern, alt werden
stać przepisany, abgeschrie-
ben werden ; zostać przetłu-
maczonym, übersetzt wer-
posuwać, fort- העתיקי ; den
rücken ; przenieść, fortrücken ;
wydzierać, wyrywać, entreis-
; (העתיקי מהם מלים) sen
odpisać, kopio- (ספר או מכתב)

עתונות' שיק ני (כלל כתבי העתים)
prasa, die Presse.

gazeciarski, zeitung- עתוני' ה'
artig.

doczesny, wczesny, zeit- עתי' ה'
lich.

goniec, (שליח מיוחד) איש עתי ו'
Eilbote.

przeznaczony, vorbe- עתיד' ה'
stimmt ; gotów, bereit ;
(ברקרוק) ; przyszłość, Zukunft
czas przyszły, Zukunft, Futu-
kiedyś będzie..., * עתיד ל' ; rum
אתה עתיד ל' ; einst wird...
דין והשבון, *
du wirst Rechnung ablegen ;
kiedyś, w przyszło- *
ל' עתיד ; ści, einst, zukünftig
w życiu pośmiertnem, *
ל' בוא
w czasach przyszłych, mesy-
anistycznych, im Jenseits, in
der zukünftigen, messiani-
schen Zeit.

przyszłość, Bevor- עתידות' נ'
stehendes, Zukunft ; zapas,
Vorrat.

silny, znakomity, stark, עתיקי' ה'
(ולמכסה עתיקי) vozüglich

stary, starożytny, alt, עתיקי' ה'

modlić się, fle- (ל-, אל-) עֵתֶר פִּיעַ
 hen ; usłyszeć, skłonić się,
 erhören, sich erflehen lassen ;
 być zbytecznym, nadmiernym,
 (נְעִתְרוֹת) übermässig sein
 ; גְּשִׁימָה = עֵתֶר ; הַעֲתִיר = עֵתֶר ;
 obsypać, überhäufen.
 pełnia, gęstość, (מִמ' עֵתֶר) וְ
 Fülle, Dichtigkeit.

widły (dwuzębny), וְ עֵתֶר *
 Heugabel, zweizackige Gabel
 (עֵתֶר זָה מְהַפֵּךְ אֶת הַתְּבוּאָה
 בְּגִרְוֹן *).

obfitość, dostatek, nad- וְ עֵתֶר *
 (עֵתֶר) miar, Fülle, Überfluss
 (שְׁלוֹם וְאַמֶּת *).

pejsy, Haarlocke, Schläfen-
 kraj po- (פֶּאֶת-שֵׁרָה) * löckchen
 la dla biednych p: oznaczony,
 für die Armen bestimmtes
 Ende des Saattfeldes.

cudze loki, peru- וְ פֶּאֶה נְכֹרִית *
 ka, fremde Locke, Perücke.

z powodu, wskutek, מִפְּאֵת * מִי
 infolge, wegen.

ozdobić, upiększyć, מִי פֶּאֶר

wać, abschreiben, kopie-
 przekładać, tlu- (תְּרַנֵּם)⁰ ; ren
 *הֵעֵתֵק ; maczyć, übersetzen
 zostać przeniesionym, wy-
 gnany, fortgerückt, verbannt
 werden ; być przepisany, wy-
 kopiowany, abgeschrieben,
 kopiert werden ; być przeło-
 żonym, tłumaczonym, über-
 setzt werden.

zuchwały, dumny, frech, וְ עֵתֵק *
 ; (תִּדְרָרוּ בְּצִנְאָר עֵתֵק) *
 zuchwalstwo, heftige Re- וְ
 den, Frechheit.

silny, wzrastający, stark, וְ עֵתֵק *
 (הוֹן עֵתֵק) *
 heranwachsend

פ

פ. האת השבע-עשרה בא"ב ; מ"ם'
 ośmdziesiąt, achtzig.
 פֶּאֶר י פֶּה.

położyć koniec, הַפֶּאֶה מִי (פֶּאֶה)
 wytępić, ein Ende machen,
 (אֲפִיֵהֶם אֲשֵׁבִיתָהּ) *
 מֵאֲנוּשׁ וְזָכְרָם *.

פֶּאֶה (מִמ' פֶּאֶת, ר' מִמ' פֶּאֶתִיר) *
 skraj, koniec, Rand, Ende ;
 loki, (פֶּאֶת-רֹאשׁ) ; strona, Seite

(z budynku), Uerſte, Absatz,
 „(פגום יוצא“). Vorsprung
 zepsuty, verdorben, wy- פגום תי
 szczyrbiony, schartig.
 kamień (do ר' פנושות*) וי
 ciskania z procy), Schleuder-
 „(בית-הפנושות“). stein
 pugiuał, sztylet, Dolch וי
 פגיון (ר' מאכלת).

uszkodzenie, nadwe- פנימה ני
 rzenie, Verletzung, Beschädi-
 zmnieszenie (בלבנה) ; gung
 światła, ciemna plama, Licht-
 abnahme, dunkler Fleck ;
 szczyrba, Scharte.

spotkanie się, zderze- פגיעה ני
 nie, Begegnen, Zusam-
 menstoss; modlitwa, das
 Flehen.

zdychanie, das Kre- פגירה ני
 pieren.

spotkanie, Begeg- פגישה ני
 nung, Zusammentreffen.

robić niezdatnym, nie- פגל מי
 zdolnym, untauglich machen
 brakować, prze- ; (ר' פגור*)
 bierać, bracken, ausscheiden;
 zostać niezdatnym, התפגל*
 untauglich werden.

פאר; schmücken, verherrlichen
 zdiąc (חסרת הפרות מן הפרות)
 ostatek (owoców) z gałęzi,
 die Früchte von den Zweigen
 ; (לא תפאר אהרית*)
 chwalić się, sich rüh-
 den; pysznić się, wynosić
 się, przechwalać się, prahlen,
 grosstun.

zawój, (ר' סמי פאר*) וי פאר
 turban, Kopfbund, Turban ;
 owspaniałość, przepych,
 Schmuck, Pracht ; chwała,
 Lob.

; gałąź, Zweig ני פארה
 פארה, פארה ני (בני-מעיה מהו
 לפראות“). struna, Saite

piękność, Schönheit וי פארור
 פאת, פאתי ר' פאה.

fabryka, (בית חרושה) ני פבריקה
 Fabrik.

פברואר* וי (החודש השני לנוצרים,
 luty, Februar, Hor- בערך שבט)
 nung.

niedojrzała figa, ני פגה
 unreife Feige.

niezdatne, obmierzłe, ו' פגור
 wstrętne, Untaugliches, ekel.

rusztowanie, wyskok וי פגום*

uszkodzonym, betroffen, be-
nale-הַפְּגִיעַ ; schädigt werden
gać, dringed bitten ; dać pro-
sić, bitten lassen ; dać na-
wiedzić, heimsuchen lassen.

przypadek, przy-ו' (ר' פְּנֵעִים) *
goda, dopust, Zufall, Ver-
hängnis ; *plaga, anioł-dre-
czyciel, djabeł, Plagegeist,
Teufel.

שִׁיר שֵׁר פְּנֵעִים * ו' (ההלים ציא)
psalm przeciw pokusie sza-
tańskiej, Psalm gegen die
Versuchung der Dämonen.

śliwka, (פרי עץ) נ' (רי פְּנֵעִין) *
Pflaume.

lenić się, ociągać się, פִּגְרָ מִיט *
zostawać w tyle, faul sein,
zurückbleiben.

trup zwłoki, ו' (רי פְּנֵרִים) *
Leichnam.

wczasy, czas wolny, נ' פְּנֵרָא *
próżnowanie, Musse, Müssig-
-ימי) * ; (י' וְזָמָּה דְּפְנֵרָא) *
ferje, Ferien (חמשה)

spotkać, begegnen ; na-פִּגְשׁ מִי *
zejść הפִּגֵּשׁ ; paść, überfallen
się, spotkać się, zusammen-
zderzyć się, (עם) * ; treffen
natknąć się, zusammenstos-

uszkodzić, nadwerężyć, פִּגְם * מִי
schaden, verletzen, vermin-
dern ; wyszczerbić, schartig
zo-הַפְּגִים * ; (רי פְּגוּם) *
stać uszkodzonym, nadwerę-
żonym, verdorben, verletzt
werden.

uszkodzenie, wada, Ver-ו' פִּגְם *
*טַעַם לְפִגְם * ; letzung, Fehler
zły smak, schlechter Ge-
schmack ; zły motyw, schlech-
tes Motiv, schlechter Beweg-
grund.

פִּגְם * ו' (מין צמח) ruta,
krzyczeć, lamem-פִּגְגִין * מִיט *
tować, schreien, wehklagen
(הַפְּגִינוּ בְּלִילֵהוּ *).

chłop, wieśniak, ו' (אבר) פִּגְנָ *
Bauer, Dörfler ; poganin, Heide.

pogaństwo, Heiden-נ' פְּגַנְיוּת *
tum.

spotkać, zabiedz פִּגְעַ (ב-אל) מִי *
drogę, treffen, entgegenkom-
men ; nalegać, dringen, bit-
ten ; rzucić się, nawiedzać,
sich stürzen, heimsuchen
(וַיִּפְגַּע בּוֹ וַיִּמִּיתֵהוּ) * ;
uwła-פִּגְעַ בְּכַבֹּד * ; berühren
zczać czci, Ehre verletzen ;
zostać zakłopotanym, הַפְּגַע *

kup, Lösegeld; wykupno, das utargowa- (במסחר)⁰; Loskaufen ne pieniądze, dochód, gelöstes Geld, Erlös.

wykupno pier- פְּדִיּוֹן-הַבֵּן ו' -
worodnego syna, Lösegeld für den erstgeborenen Sohn.

czoło, פְּדַחַת* (עם כנויים פְּדַחַתוֹ*) נ'
 Stirn.

פְּדוֹן ו' חלקת שדה, שצמד בקר יכול לחרש ביום אחד.

ocalić, zbawić, retten, פָּדַע פּוּי
 (ר' פָּדַח.) befreien

tłuszcz, sa- פֶּדֶר (ר' פְּדָרִים*) ו'
 dło, Fett, Schmeer.

פְּדַת ר' פְּדוּת.

usta, פֶּה (כמי פֶּה, ר' פִּיּוֹת) ו'
 Mund; paszcza, Rachen; dziób, Schnabel; orędownik, tłumacz, Wortführer, Fürspre-
; (הוא יהיה לך לְפֶה*) cher
otwór, ujście, Öffnung, Mün-
dung; skraj, rąbek, Rand,
wnętrze, (פּוּי הַמְּעִיל*) Saum
; (בְּפִי-אֲמַתְחַתוֹ*) das Innere
ostrze, ostrość, Schärfe,
חת (לְפִי הַרְבֵּי); אַחַת
בְּפֶה וְאַחַת בְּלֵב* -
licowy, falsch, doppelzünftig;

przytykać, anstossen פָּגַשׁ sen
zetknąć się, na- הִתְפָּגַשׁ* (עם)
tknąć się, zusammenstossen.
wyc owawca, פְּדָגוֹג* פְּדָגוֹג* ו'
pedagog, Erzieher, Pädagog.
pedagogja, Pädago- פְּדָגוֹגְיָה* -
gie.

zbawić, uwolnić, erlö- פָּדָה פּוּי
 sen, befreien; wykupić, aus-
lösen, loskaufen; utargować
הַפְּדָה; pieniądze, Geld einlösen
zostać oswobodzonym, zba-
wionym, befreit, erlöst wer-
den; zostać wykupionym,
הַפְּדָה; losgekauft werden
dać się wykupić, sich loskau-
uzyskać הַפְּדָה; fen lassen
prawo wyzwolenia się, wy-
kupienia się, das Auslösungs-
recht erhalten.

oswobodzenie, o- פְּדוּת, פְּדַת נ'
 calenie, zbawienie, Befreiung,
Rettung; rozdział, rozdziele-
ן (וְשִׁמְתִי פְּדַת בֵּין
 עמי*) .

oswobodzenie, wyku- פְּדָה* נ'
 pienie, das Befreien, Auslö-
- (ר) sen; zbawienie, Erlösung
פְּדוּת, פְּדִיּוֹם.)

wy- פְּדִיּוֹם, פְּדִיּוֹן (ר' פְּדִיּוֹנוֹת*) ו'

denn, da.

napa- ער-פה, בעל-פה* תה"ם
 *מלצה על פה; mięć, auswendig
 pożyczka na słowo, Anleihe
 *תורה שבעל פה; aufs Ehrenwort
 ustnie przekazana, tra- פה*
 dycyjna nauka, die mündlich
 überlieferte, traditionelle Leh-
 re.

po, według, nach, ער-פי מ"י
 laut; wedle rozkazu, nach
 Befehl; stosownie, entspre-
 chend.

pepek, Nabel פי-הכרם ז'
 tu, hier; tutaj, פה, פה, פה
 stąd, מפה; dotąd, hierher
 dotych- עד פה; von hier aus
 czas, bis hierher.

ziewanie, Gähnen פי-הק* ז'
 ziewać, gähnen פי-הק* ז'
 ma- פואה* ז' (מין צמה ציבע אדום)
 rzana farbiarska, brocz,
 *פואה ז' Krapp, Färberröte
 עידית*.)

poezja, (שירה) פי-אויזידה, פואסיה* ז'
 Poesie, Dichtung.

פובליציסטיקה* ז' (חלק מן הספרות,
 publicysty- שעוסק בשאלות הומון)
 ka, Publizistik.

całą gębą, mit vollem פה
 w jasnych בפה מלא* ; Mund
 słowach, in klaren Worten ;
 zu- הנדיר בפיו, הרחיב פה על-
 chwale przemawiać, frech
 milczeć! ! יד קפה! ; anreden
 Stillschweigen! Silentium!
 pisać wedle dykta- כתב מפי-
 tu, nach dem Diktat schrei-
 być nieposłu- מרה פי-
 sznym, ungehorsam sein ;
 jednogłównie, einstim- פה אהר
 ustnie, oso- פה אל פה ; mig
 biście, mündlich, persönlich ;
 od końca פה אל פה
 do końca, von einem Ende
 *מלא מפה אל ; zum Andern
 pełno, nabity, vollge- פה
 po- פה חלקי פה חנה-
 ; chlebca, Schmeichler
 podwójna porcja, po- שנים
 dwójnie, doppelte Portion,
 *שמע ; doppelter Teil, doppelt
 wysłuchać zdania, są- מה בפי-
 du, Meinung hören.

mimo, chociaż, תה"ם פי-
 obgleich, wengleich.

jak, według, sto- כפי, לפי מי-
 sownie, wie entsprechend ;
 ponieważ, bo, weil, לפי ש-

przewiać, הפיח ; enttäuschen
durchwehen ; wzburzyć, za-
niepokoić, aufwühlen, in Un-
ruhe versetzen (אֲנֵשִׁי לְצֹן
דָּאָךְ, zdmuchnąć, ; יִפְּחוּ קְרִיָּה,
blasen, wegblasen ; mówić,
; (יִפְּחוּ קְוֹבִים) ; sprechen
puszczać wia- (הוציא ארי הבטן) *
try, Blähungen haben.

oberwaniec, Abgeris- פּוֹחֵחַ וּ
(פּוֹחֵחַ פּוֹרֵס עַל שְׁמַעִי). sener
פּוֹחֵחִין וּ (עור של חיה בהמה ועוף,
wypcha- שהוא ממולא חבן מתוכו)
ne zwierzę, ausgestopfes
(הפּוֹחֵחִין שֶׁר גַּמְלִים). Tier

flądra, Butte פּוֹחֵחַ וּ (מין דג)
puder, antymon, surmik, פּוֹחֵחַ וּ
; Schminke, Spiessglanz (מין
lazur, Lasurstein אבן

bób, Bohne פּוֹחֵחַ וּ (ש"ק)
פּוֹלִיגַמְיָה נ' (לקיחת נשים רבות)
wieloleństwo, poligamja,
Vielweiberei, Polygamie.

olejek nardowy, Nar- פּוֹלִימוֹן וּ
(צִדְוֹחִית שֶׁר פּוֹלִימוֹן). denöl

fejleton, Feuilleton פּוֹלִימוֹן וּ (עלה קטן, החלק המשמשע
של העתון)
fejleto- פּוֹלִימוֹנִי ת' (של פולימון)
nistyczne, feuilletonistisch.

ustać, przerwać się, פּוֹנ מ"ע
; טעמה ; aufhören, stocken
ona traci swój smak, רִיחָה פּוֹ
woń, ihr Geruch, Geschmack
ich תָּפוֹג צָנְתָּן ; verliert sich
chłód zniknie, ihre Kälte wird
opaść z sił, הַפּוֹג ; schwinden
osłabnąć, kraftlos, matt wer-
przytłumić, od- הַפּוֹג ; den
dalić, wypalić, vertreiben, aus-
beizen ; ochłodzić, abkühlen ;
odganiać sen, den Schlaf
wy- הַפּוֹג אֶת הַיָּוֵן ; vertreiben
trzeźwić się, sich ernüchtern.
przerwa, przestanek, פּוֹנָה נ'
; Halt, Stockung, Aufhör
zaprzestać, aufhören פּוֹנָה

podagra, פּוֹדַגְרָה נ' (מין מחלה הרגל)
gra, Fussgicht, Podagra.

podagryk, Podagri- פּוֹדַגְרִים* (רי פּוֹדַגְרִין) וּ (חולה מחלה
המודגרה)
ker, an der Fussgicht lei-
dend.

pończoch, Strumpf פּוֹזְמֵק* (רי פּוֹזְמֵקִי. פּוֹזְמֵקֹת) וּ
bucik, wysoki but, hoher
Stiefel ;

wiać, ochłonać, we- פּוֹחַ מ"ע
; hen, kühl werden
martwić kogo, rozcza- נִפְּשׁוּ
rować, jemanden kränken,

lichkeit.
 uroczyście, pu- בְּפִנְיֵי חַיִּים
 blicznie, feierlich, öffentlich.
 drzeć, פּוֹן מִיַּע (הַתּוֹרֵד לְהַרְבֵּה פְּנוּחַ)
 chwiać się, beben, wanken
 (נִשְׁאַתִּי אִמְיָה אֶפְנֶה);⁰ (הַיּוֹת
 wąpić, zweifeln (בַּסֵּף)
 פּוֹנְדָה* (רַי פּוֹנְדֵי יוֹת*)
 kiesa, trzos, (כַּעַן שֶׁק קָטוֹן)
 Geldkatze, Geldbeutel.
 gospoda, dom zaje- פּוֹנְדֵק* וְ
 zdny, Herberge, Gasthaus.
 oberzysta, Gastwirt וְ
 oberzystka, Gast- פּוֹנְדֵקִית* נ'
 wirtin.
 poczta, Post (בֵּית הַדּוֹאֵר) פּוֹסְטָה*
 popularny, populär, פּוֹפּוּלָרִי* ת'
 (מִפּוֹרְסָם וְנִפְוֹץ בַּעַם וּמוֹסַבֵּר
 בשבילו) popularny, populär,
 volkstümlich.
 popularność, Populari- פּוֹפּוּלָרִיוּת* נ'
 (קֵלָה) tät, Volkstümlichkeit.
 autorytet religijny, reli- פּוֹסְקָ* וְ
 (רַי פּוֹסְקָ) giöse Autorität
 robotnik, Arbeiter פּוֹעֵל וְ
 rozprószyć się, [roz- פּוֹן מִיַּע
 wiać się, sich zerstreuen,
 auseinandergehen; obfitować,
 mjeć nadmiar, strotzen

polityczny, po- פּוֹרִיטִי ת' (מְדִינִי)
 litisch,
 פּוֹרִיטִיקָה* נ' (תּוֹרַת הַמְּדִינָה וְהַמְּדִינּוֹת)
 polityka, Politik.
 miejskie, städti- פּוֹרִיטִיקוֹן* וְ
 (מֵאֲכַל-פּוֹרִיטִיקוֹן*) sches
 polityk, (עַסְקוֹן מְדִינִי) ת'
 Politiker.
 פּוֹרִיטֵכְנִיקָה* נ' (תּוֹרַת הָאוּמוֹת הַגְּבוּוּהָ)
 politechnika, Polytechnik.
 po- פּוֹרִיטִי ת' (שֶׁל מִלְחַמַּת-דְּבָרִים)
 lemiezny, polemisch.
 pole- פּוֹרִיטִיקָה* נ' (מִלְחַמַּת-דְּבָרִים)
 (רַי פּוֹלֵמִיק) mika, Polemik
 polip, (מִחֻלַּת-הַחוּסִם) וְ
 Polyp.
 פּוֹרִיצְיָה* נ' (הַשּׁוֹפְרִים, נוֹטְרֵי הַעִיר)
 policya, Polizei.
 woj- פּוֹלֵמִיק* (רַי פּוֹלֵמִיקוֹת*) וְ
 na, Krieg.
 פּוֹלֵמִיק-שֶׁל-דְּבָרִים; שֶׁל סוֹפְרִים*
 polemika, Polemik.
 udar, ude- (רַי פּוֹלֵסִי*) וְ
 (שֶׁתִּין פּוֹלֵסִי- דְּנוֹרָא*)
 פּוֹלֵסִי* רַי פּוֹלֵסִי.
 uroczy- פּוֹמְפָה*, פּוֹמְפִי*, פּוֹמְפִי* נ'
 stość, pompa, Feierlichkeit,
 Pomp; publiczność, Oeffent-

rozłupać, rozplatać, הָפִיר
zburzyć, naru- הָפִיר ; spalten
szać, zerstören, verletzen ;
הוֹפֵר ; zniszczyć, vertilgen
zostać naruszonym, zniszczo-
nym, verletzt, vernichtet wer-
pękać, rozpadać הַתְּפִיר ; den
się, bersten.

פור ו' (נורל) los, Los

פורים ז' (החג ב"ד לאדר),
Purim.

שׁוֹשַׁן-פּוּרִים ו' (החג הנוסף על
יום הפורים, במו לאדר)
po purymie, nächstfolgender
Tag nach Purim.

פורתה נ' (יקב) tłocznia,
Kelter ; miara wina, Wein-
(מדת-היקב) mass.

פורטו ו' (דמי-המשלוח)
Porto.

פורמא נ' forma, kształt,
Form ; פורנה נ' (זונה)
nierzędnica, Hure ;
פורנוגרפיה ת' (מתאר מעשי-זמה)
por-nograficzny, pornographisch.

פורנוגרפיה נ' (תאור מעשי-זמה)
pornografia, Pornographie.

פורענות* (פורעניות) נ'
kara, nie- ; szczęście, dopust,
Strafe, Un-
glück.

(תפוצינה ערי מטוב) ; הפיץ
rozszerzyć się, sich ausbrei-
ten ; zostać rozprószonym,
zerstreut werden ; być roz-
szerzonym, verbreitet sein ;
פוצץ ; pogruchotać, zerschmet-
tern ; *rozlegać się, zabrzmiąć,
rozsiewać, הָפִיץ ; erdröhnen
rozpraszać, streuen, zerstreu-
en ; spuścić, zlewać, werfen,
ergiesen ; rozprószyć się,
zostać zdruzgotanym, zer-
schmettert werden.

פוק, פיק פעו' wstrząsać,
rütteln ; chwiać się, wanken ; *wy-
פיק ; chodzić, herausgehen
spełniać, dokonać, vollziehen ;
oddać, hergeben ; zawierać,
enthalten ; *wydać, wydobywać,
herausbringen, hervorgehen
podo- ; הָפִיק רצון מן-
bać komuś, jemandem gefal-
len.

פוקה נ' (An- ; przeszkoda,
zapora, stoss.)
(לפוקה ומקשול-לב).

פוקר ו' ; niesforny, wyuzdany,
unbändig.

פוקר ; potrącać ; r ozdra-
 ; (רי התפורר) ; zersplittern

złocić, הָפִיז ; pfen, tanzen
pozłacać, vergolden.

porywczy, skwapliwy, פְּרִיז * ת'
voreilig, übereilt; popędliwy,
nierozważny, unüberlegt.

porywczość, skwapli- פְּרִיזוּת * נ'
wość, Voreiligkeit; popędli-
wość, Übereiligkeit.

krzywo, zezem się פִּזַּע * פִּזַּע
patrzyć, schielen, schiel an-
sehen.

akompanio- פְּזָם * פִּי (לוח בזמרה)
wać, begleiten, akkompanie-
ren.

refren, Refrain, (רי פְּזָמוֹנֹת) ו'
rodzaj (מין פיוט) ; Schlussvers
pieśni liturgicznych, Art litur-
gischer Lieder.

; rozpraszać, zerstreuen פִּזַּר * פִּי
być rozprószonym, zer- הִפְזַר
sy- ; פִּזַּר * פִּזַּר ; streut werden
pać, rozsypywać, schütten,
ausschütten ; roztrwonić, ver-
; הִתְפַּזַּר * הִתְפַּזַּר ; schwenden
rozprószyć się, zostać roz-
sypanym, sich ausstreuen,
ausgeschüttet werden.

פִּזַּר * ו' (אחד מטעמי הנגינה. שמשלםלים
ביותר) (ט).

פורפורה * פורפורה נ' (בגד ארגמן)
szata purpurowa, Purpurkleid.

wyswobodzenie, uwol- פִּזְקָן * ו'
nienie, Befreiung.

trochę, mało, (מעט) פִּזְקָא * תהי"ם
wenig.

pomnożyć się, sich פִּזַּע * פִּזַּע
vermehrten; utyć, dick wer-
den; wytchnąć, nabrać tchu,
הַפִּזַּע ; ausruhen, Atem holen
rozprószyć się, sich (הַפִּזַּע)
zerstreuen.

letnia woda, lauwar- פִּזְרִין * ו'
mes Wasser.

פִּזְרִי * ר' פִּזְרִי.

witrych, Dietrich נ' פִּזְרִי * נ'

szczere złoto, reines Gold ו'
rozpuszczanie, rozpra- פִּזַּר * ו'
szanie, Auflösen, Zer-
streuen.

roztargnienie, פִּזְרָה * הַנְּפִשָּׁה * ו'
Zerstreuung.

być sprawnym, zwin- פִּזַּו * פִּזַּו
nym, gewandt sein (וַיִּפְזַו
זָרְעֵי יִדְדֵי *); * (הקול. שמשמע הוהב)
dźwięczeć, brzęczeć, dröh-
nen, klingeln (הַזָּהָב הַמְּסֻנָּן
שֶׁהָיָה עָלָיו קוֹל פִּזְוֹ *); פִּזַּו *
jać się, skakać, płasać, hü-

udo, Schenkel (ני) פָּחָדִים וּנְיָ (ני)
 („גִּידֵי פָּחָדָיו יִשְׁרָגוּ“).

פָּחָה (סמי פִּחְתָּהּ רַי פִּחְוֹת, פִּחְוֹת)
 וְ (נציב, שר של מדינה קטנה) pa-
 sza, namiestnik, Pascha, Statt-
 halter.

mały, klein; *nizki, תי
 mniejszy, *פָּחָת מִן—; niedrig
 młodszy, kleiner, jünger.

פָּחָת *ההיפ החיפ
 mniej, weniger
 przy-לְפָחָת, לְקַבֵּל הַפָּחָת *ההיפ
 najmniej, wenigstens.

popędliwy, lekkomyślny, פָּחַז מִיַּע
 übereilt, leichtsinnig; *nie-
 rozważnie postępować, naglić
 się, sich überstürzen.

nierozwaga, פָּחַז וַי פִּחְוֹת ני
 lekkomyślność, Überstürzung,
 Leichtsin.

trziot, wietrznik, lekko-פָּחֹון וְ
 duch, Windbeutel.

płochosć, roztrzepa-פִּחְוֹנֹת ני
 nie, trziotowatość, Windbeu-
 telei, Flatterhaftigkeit.

wietrznica, trziot-פִּחְוֹנִית ני
 ka, die Flatterhafte.

פָּחַח *רי פּוּחַח.

blacharz, פָּחַח וְ (רוקע פּחיס)
 Klempfner, Blechschmied.

marnotrawiec, Ver-פּוּרָן וְ
 schwender.

marnotrawstwo, roz-פּוּרְנוּת ני
 rzutność, Verschwendung.

marnotrawny, rozrzu-פּוּרְנִי תי
 tny, verschwenderisch.

marnotrwnica, rozrzu-פּוּרְנִית ני
 tnica, Verschwenderin.

sieć, sidła, Netz, Vogel-פָּח וְ
 garn; płyta, Platte; blacha,
 nastawiać sidła, פָּח טָמֵן; Blech
 wpaść בפָּח בְּפָח ; nachstellen
 w sidła, sich im Netz ver-
 stricken.

rozczarowanie, פִּחְיִנְפִּשׁ וְ
 Enttäuschung.

bać się, fürchten; zo-פָּחַד מִיַּע
 stać zaskoczonym, überrascht
 być w obawie, פָּחַד ; werden
 prze-הִפְחִיד ; sich ängstigen
 razić, wprawiać w drżenie,
 ängstigen, erbeben lassen ;
 הִתְפַּחַד = פָּחַד.

strach, oba-פָּחַד (רי פָּחָדִים) וְ
 wa, przerażenie, Schrecken,
 strach נָפַל פָּחָדִים עַל ; Furcht
 ich padł na—, die Angst vor
 (רי פָּחָדִים).

פָּחָדָה, פָּחָדוֹת ני
 strach, Furcht

węgloród, Kohlenstoff.
 karbunkufy, פְּחָמָהּ נִי (מִין מַחֲלָה) Karbunkel.
 zgnieść, zdusić, zer- פָּחַםּ פִּי drücken.
 garncarz, פְּחָרִי וְי (יוצר כלי חרש) Töpfer.
 gliniany garnek, irdener פְּחָרִי Topf.
 zapadnia, wil- פָּחַת (רִי פְּחָתִים) נִי czy dół, Grube, Fallgrube.
 ująć, pomniejszyć, פָּחַתּ פִּי *הַפְּחַתּ; vermindern, abnehmen
 ubywać, zmniejszać się, sich verringern; zostać ponizonym,
 ; פָּחַתּ = פָּחַתּ; erniedrigt werden
 uszczuplić, zużyć, ver- הַפְּחִית *ringern, abnutzen ; uszkodzić, schadhaft machen.
 uszczuplenie, Verringe- פָּחַתּ וְי rung; zużycie, ubytek, Abnutzung, Abgang, Abnahme ;
 wyżłobienie, Aushöhlung.
 szkoda, zagłębienie, פָּחַתּ נִי Schaden, Vertiefung.
 topaz, פְּחָדָה נִי (מִין אֶבֶן יָקָרָה יְרוּקָה) Topas.
 łodyga, szypułka (u פְּמוֹטְרַתּ נִי fig), Stiel, Stengel (der Feigen).

pochwy- (פחח) הֶפְחָ מִי (לכוד במח) cić, uwięzić, einfangen, ein-
 kerkern.
 kwokanie, Glucken, פְּחִיָּה נִי (קול תרנגולת רובצת על ביצה) Glucksen.
 wydrążenie, pomniejs- פְּחִיָּה נִי szanie się, ubytek, Aushöh-
 lung, Verminderung.
 nizkość, פְּחִיָּה נִי (רִי פְּחִיָּה נִי) obniżenie, Niedrigkeit, Er-
 niedrigung ; wada, Fehler, Mangel.
 obraza hono- פְּחִיָּה נִי (הַפְּחִיָּה נִי) ru, Ehrenbeleidigung.
 poczernić, zwęglić, פָּחַםּ פִּי *הַתְּפָחַםּ; schwärzen, verkohlen
 poczernić, zostać poczer-
 nionym, geschwärzt, schwarz
 werden ; zwęglić się, verkoh-
 len, verkohlt werden.
 węgiel, Kohle (רִי פְּחָמִים) וְי (פחם היא הגחלת, שעריון אינה בועתה) (רִי פְּחָהּ).
 kuźnia, Schmiede פְּחָם וְי
 kowal, węglarz, פְּחָמִי וְי
 Schmied, Köhler, Kohlenbren-
 ner.
 węglik, פְּחָמִי וְי (היסוד הפחמי)

Rezept, Mixtur (ר' פִּטְמָה*).
 śmierć, skonanie, der נ' פִּטְמָה*
 Tod, das Verscheiden; odej-
 scie, das Fortgehen.

פִּטְמִישׁ ו' מִלּוֹט, Hammer
 ; פִּטְמִישׁ ; młot, Hammer
 הַחֲזוֹק* (יודע לפוצץ דברי איש
 ריבו בהלכה) ו' יוֹדֵעַ
 grosser Disputant.

מַלּוֹט, kleiner Hammer.
 פִּתְּ-פִּטְמִישׁ* ו' (פמיש קטן)
 mały młotek, kleiner Hammer.

פִּטְמִים* פִּי זַפְּרָא, zaprawić,
 tuczyć, mąsten; przyprawiać, wu-
 rzen, tuczyć הַפְּטִים* ; zubereiten
 się, sich mąsten.

פִּטְמָה* ו' תו- ten który zajmuje się tu-
 czeniem, Mästender, Füt-
 ter, wół tuczny, (פִּטְמָה) ; rer
 farmaceuta (רוקח) ; Mastochs
 droguerzysta, Farmaceut,
 Droguist.

פִּטְמָה* ר' פִּטְמָה*.

פִּטְמָה* נ' (העוקן שבראש הפרי, במקום
 שנשרה הנצה) ו' פִּטְמָה*
 nasada owocu, Fruchtknopf.

פִּטְמָת* (ר' פִּטְמָת*) נ' (עוקצן של
 דרי אשה) ו' פִּטְמָת*
 wymię, Brustwarze
 ceber, kadź, (בעין חבית) ו' פִּטְמָת*
 Zuber, Eimer.

פִּטְפִּטְמָה* ו' podstawa, postument,

פִּטְמָה* נ' przyprawianie, zapra-
 wa, Würzung, Zubereitung ;
 paplanina, Ge- פִּטְמָמִי-מְלִים*
 plauder (ר' פִּטְמָמָה*).

פִּטְמָה* ה' tuczony, gemästet
 פִּטְמָה* ו' uwolnienie, okoliczność
 że coś jest dozwo-
 lonem, Be-
 freijung, Erlaubheit.

פִּטְמָה* ו' גִּטְ-פִּטְמָה*
 list rozwodowy, Scheidebrief.

פִּטְמָה* ו' בלו-
 kielich kwiatowy, Blu-
 menkelch.

פִּטְמָה* ה' פִּטְמָה*
 niewinny, schuldlos
 פִּטְמָה* ו' פִּטְמָה* (הבל של ספינה)
 lina okrętowa, Schiffstau.

פִּטְמָה* ו' פִּטְמָה*
 gadula, bazarz, Schwät-
 zer.

פִּטְמָה* ו' פִּטְמָה*
 pustak, gaduła, papla, Schwätzer,
 Schnatterer, Zwi-
 schervogel.

פִּטְמָה* ה' פִּטְמָה*
 maleńki, malec, klein (שֵׁשׁ בְּאֶחָדָה גְּדוּלִים מִמֶּה וְאֶתָּה
 פִּטְמָה*).

פִּטְמָה* ו' פִּטְמָה*
 petitowe li- tery, Petitbuchstaben.

פִּטְמָה* נ' (כל קלוע, שנושאים בו
 תאנים ותמרים) ו' פִּטְמָה*
 koszyk pleciony, Weidenkorb.

פִּטְמָה* נ' recepta, mikstura,

pu- ; (יִפְטִירוּ בְשָׁפָה) sperren
 - (מיום קריאת) ; ścić, entlassen
 zakończyć, התורה בפרק מנביאים),
 vollenden ; znieść, abschaffen
 (אין מפטירין אחר הפסח
 אשיקומין*) ; היה פטר-הפטר*
 zrzec się, wziąć dymisję, ver-
 zichten, demissionieren.
 roztworzenie, נִי פְטָרָה נִי
 Eröffnung; pierworodzie, Erst-
 geburt.
 נִי פְטָרָה נִי פְטָרִיָּה* (רִי פְטָרִיּוֹת*) נִי
 grzyb, smardz, Schwamm,
 Morchel.
 o- פְטָרוֹן* (רִי פְטָרוֹנִים, -וֹת*) נִי
 brońca, protektor, patron, Be-
 schützer, Patron.
 patronka, protektor- נִי פְטָרוֹנָה*
 ka, Patronin.
 pie- פְטָרוֹסְקִילִינֹן* נִי (כרפס שבנהרות)
 truszką, Petersilie.
 (ראש-בית-אב, זקן-הכנסיה)
 פְטָרִיָּרְךָ* נִי
 patrjarcha, Patriarch.
 פְטָרִיָּה* נִי רִי פְטָרָה*
 patrjo- פְטָרִיּוֹט* נִי (חובב-ארץ-מולדתו)
 ta, Patriot.
 (של חבת-ארץ-מולדת)
 patrjotyczny, patriotisch.
 pa- פְטָרִיּוֹטוֹת* נִי (חבת ארץ-מולדת)
 trjotyzm, Patriotismus.

Untersatz ; trójnog, Dreifuss ;
 paplanina, Geschwätz.
 ; paplać, schwatzen פִּמְפֵט* פִּמְפֵט
 namówić, uspokoić, über- (ב-)
 reden, beschwichtigen.
 (רִי) gaduła, Schwätzer פִּמְפֵטוֹן* נִי
 פִּמְפֵטָנִית*.
 gadanina, paplani- נִי פִּמְפֵטָנוֹת*
 na, Geschwätz.
 plotkarka, gadatliwa, נִי פִּמְפֵטָנִית*
 Schwätzerin.
 פִּמְפֵקָא* רִי פִּמְפֵקָא* פִּמְפֵקָא*
 uwolnić, puścić, be- פִּמְפֵט* פִּמְפֵט
 freien, fortschicken ; wypu-
 ścić, otworzyć, loslassen, öff-
 odejść, fort- ; (פּוֹטֵר מַיִם) ;
 nen gehen ; •uznać za dozwolony,
 (פִּמְטֵר אֶת) erlaubt machen
 roz- פִּמְטֵר אֶת אִשְׁתּוֹ*
 wieść się z żoną, sich von
 *הפִּמְטֵר ; seiner Frau scheiden
 odejść, pożegnać się, fortge-
 hen, sich verabschieden ; u-
 mrzeć, skonać, sterben, ver-
 puścić, dać *פִּמְטֵר ; scheiden
 urlop, loslassen, beurlauben ;
 uwolnić, wydalić, (ממשה)
 usunąć, entlassen ; ukończyć,
 otwo- (ב-) הפִּמְטֵר ; vollenden
 rzyć, odemknąć, öffnen, auf-

czynnych, Verfasser liturgischer
Lieder (ר' פיוט'*)
rymotwórstwo, Vers-
macherei.

פיל' י' Elefant
פילנתרופיה' י' (מעשי-צדקה, נדבנות)
filantropja, Philantropie.

פילגוש, פלגוש (ר' פלגשים) י' ni-
gach, (וי); żoźnica, Keksweib
kochanek, Buhler.

פילולוגיה' י' (תורת הלשונות)
filologia, Philologie.

פילון' י' portal, przedsionek,
Portal, Vorsaal.

פילוסוף' י' (פילוסופים) ר' filozof, Philosoph
פילוסופים'.

פילוסופוס' (ר' פילוסופים) fi
ozof, Philosoph.

פילוסופי' ת' filozoficzny, philoso-
phisch.

פילוסופיה' י' filozofia, Philoso-
phie.

פילין' י' (כובע של בד) pilśniowy
kapelusz, Filzhut.

פילה' י' (כובע של בד) ałda, Falte;
sadło, Fett, Schmalz
podwój- (מנמר כמול) -
ny podbródek, Doppelkinn.

פי ר' פה.

פיאנו' י' (קול דק בומרה) piano,
fortepian, Forte- (פנסחר); leise
pian, Klavier.

פיד' י' nieszczęście, niedola,
Unglück, Ungemach (אם)
אשמח בפיד משנאי'; * (נקור)
dzióbanie, das Picken (בחרטום)
פיה' י' ostrze, Schärfe (ר' פה).
פיה' י' פה'.

פיוט' י' poezja, Dichtung, Po-
; esie⁰ (מין שירים, שאומרים בשעה
התפלה) liturgiczna, litur-
gisches Lied.

פיוולוגיה' פיוקה' ר' פיוולוגיה'
פיוקה'.

פיוס' י' usprawiedliwienie, prze-
błaganie, udobruchanie, Be-
sänftigung, Entschuldigung.

פיות ר' פה.

פיה' י' popiół, sadza, Asche,
Russ.

פיה' פיי (צייר במיה) tuszować,
tuschen.

פיהה' נ' (קור שבא מנסיחת הרוח)
ochłoda, Kühlung.

פיהן' י' tusz, Tusche
פיהן' י' poeta, Dichter⁰ (מחבר)
autor pieśni liturgi-

(פיוטים)

שָׁר צְמָרִי.)

obosieczne, podwój-
ne ostrze, Doppelschneide.

zębaty, zackig תי בַּעַל פִּיפּוֹת

פִּיפּוֹר * (רי פִּיפּוֹרוֹת) וי (המפירום,

papyrus, הגדל על שפת הנילוס),

trzcina, Papyrus, Rohr.

chwianie się, das Wanken וי פִּיק

(פִּיק בְּרַפִּים).

zatyczka, czopek, Stöp- ני פִּיקָה

sel (פִּיקָה שָׁר מִתְקָת *); (פרקי,

węzel, kolanko (u ro- הצמח)

ślin), Knoten, Absatz.

krtani, grdy- ני פִּיקָה שָׁר גְּרָגְרָת * וי

ka, Kehlkopf, Adamsapfel.

jama, Gra- (חפירה, חפירה) וי פִּיר *

szyb, Schacht (מחפירה); ben

(פִּיר שָׁר גְּפִירִית *).

purpura, Pur- (צבע הארגמן) וי פִּיקָם *

purfarbe (רי פִּיקָם *).

pira- (נולן המשוספ במסינות) וי פִּירָט *

ta, rozbójnik morski, See-

räuber.

פִּירְמָדָה * ני ושם או ציון. שנתסדר בו

איזה בית מסחר או ענין מיוחד) fir-

ma, Firma.

פִּירְמִידָה * נ' (עמוד רחב כהחיתו

והולך ומתקצר בראשו),

pyramida, Pyramide.

języczek וי (לשון של טפחה)

u klucza, Schlosszapfen.

talerz, Teller ני פִּינְכָא * (רי פִּינְכָא *)

lizuć, Teller- וי מִלְחָה-פִּינְכָא *

lecker.

udobruchać, zmiękczyć, מ"י פִּים *

besänftigen, überreden; prze-

błagać, um Verzeihung bitten;

usunąć, oddalić, entfer-

הפִּים * (מציאה פִּים עֲרִי מְנַת הַמֶּלֶךְ *);

nen (הרחיק הליחות מן המכה)

; (הפִּים מוֹרְסָא *);

rozeznąć, rozróżnić, unter-

scheiden (מ"י מִפִּים אִיוֹ לִיבֶשׁ

וְאִיוֹ לִיחֻב *); (הפִּים דַּעַת *)

ułagaskać, ułagodzić, udobru-

chać, besänftigen, begütigen;

; (רי פִּים *);

udobruchać się, ochł-

nać z gniewu, sich besänfti-

gen, überreden lassen.

los, Los וי פִּיסוֹת * וי פִּים *

fizjo- (של תורת החיים) תי פִּיסוֹלֹגִי * וי

logiczny, physiologisch.

fizjolo- (תורת החיים) ני פִּיסוֹלֹגִיָּה * וי

gia, Physiologie.

fizyka, ני (חכמת הטבע) וי פִּיסוֹלֹגִיָּה * וי

Physik.

פִּיתָ * וי (לשון של טפחה) frezdla, kiść, Franse (פִּיתָ *)

ר) wydzielić, aussondern
 czynić; **הַפְּלִיא** = **פְּלִיא**;
 cudownem, wunderbar ma-
 chen; wprowić w podziw, in
 Erstaunen setzen
 cuda działać, Wunder
 zdumiewają- **הַפְּלִיא וְפִלְא**;
 ce, zadziwiająca, erstaunlich,
 oka- **הַפְּלִיא** (ב-); wundervoll
 żywać cuda, Wunder zeigen;
 zdumiewać się, dziwić (על)⁰
 się, staunen, sich wundern.
 cudowny, niepojęty, ת' **נִפְלְאוֹת** -
 wunderbar, unbegreiflich.

cuda, Wunder **נִפְלְאוֹת** ניר
פְּלִיא (ר) **פְּלִיאִים**, **פְּלִאוֹת** ו'
 Wunder.

cudownie, niezwy- הח"ם
 kle, wunderbar, ausserordent-
 lich.

niezwykłe זיר **פְּלִיאִי-פְּלִאוֹת**
 cuda, ausserordentliche Wun-
 der.

פְּלִיג * פ"י * **פְּלִיג**; dzielić, teilen
 rozejść się, auseinandergehen;
 spierać się, streiten; rozdzie-
 lić się, rozstać się, sich
 rozplatać, prze- **פְּלִיג**; trennen
 rębać, rozdzielić, trennen,
 spalten, rozdzielić, pomieszać,

פִּירְמָן ו' (רשיון גלוי מאת השלטון
 firman, Firman (הטורקי)
 czarodziej, Zauberer, ו'
 Python (פיתום המדבר משחיו").

פִּיתְקָא ר' **פִּתְקִי**, **פִּתְקִי**.
פִּתְקִי (ר) **פִּתְקִי**,
 Flasche, Krüglein.

tryskać, sprudeln מ"ע **פִּתְקִי**
 uśmierzyć, wypędzić, פ"י **פִּתְקִי**
 wywietrzyć, ausdämpfen, ver-
 wy-; (**שָׁנָה מִפִּתְקִי**)⁰ treiben
 trzeźwić, nüchtern machen;
 wywietrzeć, wytrze- **הַתְּפִי**
 źwieć, sich ernüchtern, ver-
 dampfen.

trzeźwy, nüchtern ת' **פִּתְקִי**
 trzeźwość, Nüchtern- ו' **פִּתְקִי**
 heit.

kopać, פ"ע (פכה מעט מעט)
 sączyć się, tröpfeln, sickern,
פִּתְקִי * (ר) **פִּתְקִי** * (לחם נקורים)
 suchar, Zwieback.

obalić, prze- (הפיכת הרוח) פ"י **פִּתְקִי**
 (פִּתְקִי) wrócić, umstürzen
 רוח").

być dziwnem, מ"ע **הַפְּלִיא**
 niepojętem, wunderbar, unbe-
 greiflich sein; być niemożli-
פִּלְא; wem, unmöglich sein

פלח"ה פ"י (ברוך כנגדים מפני הכנים)
 być od-הפלח; iskać, lausen
 znaczym, ausgezeichnet
 ; (ונפלגנו אני ועמך) werden
 być wprawionym w zdumie-
 nie, in Erstaunen gesetzt
 uporzą-פלח—פלח; werden
 dkwac, ordnen (רוצה אדם
 לפלח עסקיו).

rozdzielenie, Teilung וי
 spór, różność zdań, וי
 פלוגתא* וי
 Meinungsverschiedenheit
 (פלוגה).

przeciwnik, opo- וי
 —בר-פלוגתא* וי
 nent, Gegner, Opponent.

modlenie się, das Beten וי
 פלור* וי
 pościel puchowa, Fe- וי
 פלומדה* וי
 derbett.

ważenie, rozważanie, וי
 פלוגי* וי
 roztrząsanie, Erwägung, das
 Wägen.

plusz, Plüsch וי (מין ארג)
 פלוסי* וי (המבוא בבית הכנסת)
 przed- פלושי* וי
 sionek (w synagodze), Vor-
 halle (in der Synagoge).

przerzynać, orać, durch- פלח
 פי- פלח
 schneiden, pflügen; *służyć,
 uwielbiać, dienen, anbeten;

הפלגי; trennen, verwirren
 oddalić się, sich entfernen;
 oddalać, skierować w inną
 stronę, entfernen, ablenken;
 przeceniać, przesadzać, über-
 *התפלג; schätzen, übertreiben
 rozdzielić się, sich teilen.

פלג (רי פלגים; רי סמי פלגים) וי
 potok, ruczaj, Bach, Fluss.

פלג* וי
 prom, tratwa, Prahm, וי
 Fähre.

פלגי* וי (המחלק ומגיש את האכל
 למסובים) וי
 rozdający potrawy (beim Ti-
 sche), Teiler (beim Ti-
 sche).

פלגא* וי
 połowa, Hälfte וי
 oddział (wojska), (Trup- וי
 פלגה* וי
 pen-) Abteilung
 ; potok, Bach (פלג) ;
 ראובן*) ;
 partja, Partei (מפלגה*)

; oddział, Abteilung וי
 פלגה* וי
 sprzeczka, Wort- פלגות-דברים*
 streit.

połowiczność, Halbheit; נ'
 פלגות* נ'
 połowa, Hälfte.

פלגי* וי (מין מתכה)
 (רי) stal, Stahl (פלגה).

פלגה נ'
 ; płomień, Flamme (מין)
 stal, Stahl (מתכה)

פּרִילָה נִי (שפּח פּנוי באמצע העיר)
 plac, freier Platz.

פּרִילָה נִי (ויר) (היכל),
 Palast.

פּרִילָה וִי
 sprzedawca chleba,
 Brotverkäufer; sklep piekar-
 ski, Bäckerladen.

פּרִילָה וִי פּרִילָה וִי
 tajemnicze, niepoję-
 te, geheimes, unbegreifliches
 (תּשׁוּאַל לְשׁמַי וְהוּא פּרִילָה וִי).

פּרִילָה נִי
 niepojęte, Unbegreifli-
 ches; cud, Wunder.

פּרִילָה וִי
 niewytłuma-
 czony midrasz, unerklärlicher
 Midrasch.

פּרִילָה וִי פּרִילָה
 arkusz druku, (גליון דרום)
 Druckbogen.

פּרִילָה וִי
 mosiądz, (מין מתכת)
 Messing.

פּרִילָה וִי
 zbieg, Flücht-
 ling.

פּרִילָה וִי פּרִילָה
 sędzia poje-
 (ר) dnawczy, Schiedesrichter
 (פּרִילָה וִי).

פּרִילָה נִי
 prawo, sprawiedli-
 wość, Recht, Gerechtigkeit;

פּרַח
 rozsieć, rozrywać, zer-
 schneiden, zerspalten; nakru-
 szyć, rozdrobić, brocken, zer-
 krümeln; rodzić, gebären
 (יִלְדִיהֶן תּפּרַחְנָה).

פּרַח וִי (החית-פרס)
 kawałek, Stück
 część ka-; (כּפּרַח הַרְמוֹן)
 mienia młyńskiego, Teil der
 odłamek; (רִי פּרַח)
 Mühlsteine
 (skaty), Segment.

פּרַח וִי (אכר)
 felach, chlop, Fel-
 lah, Bauer.

פּרַח וִי
 nabożeństwo, służba
 boża, Gottesdienst
 (לְפָרַחְתָּן)
 אֵלֵהֶם.

פּרַח פּיט
 ratować się ucieczką,
 die Flucht ergreifen; *wy-
 rzucać, wydzielić, wypluć,
 auswerfen, ausscheiden, aus-
 ocalać, zba- פּרַח; speien
 (לירח); wić, retten, befreien
 wyrzucić, lekko po- (הבהמה)
 rodzić, auswerfen, leicht ge-
 ocalić, retten הַפּרַח; bären
 zbieg, Flücht- (רִי פּרַח)
 ling (רִי פּרַח).

פּרַח וִי פּרַח וִי
 ocalenie (u- פּרַח וִי
 cieczką), Rettung (durch die
 Flucht); resztki, szczątki,
 Überrest, Überbleibsel.

wojsko, Heer; czas wojenny, Kriegszeit.

nieznany, ten i ten, Unbekannter, der und der, so und so (N. N.); *ów, jener.

wyrównywać, torować, ebnet, bahnen; przebijając, przeprowadzać, durchbrechen, durchführen; *zważyć, erwägen; *rozedrzeć, zerreißen.

przezmian, Schnellwage; *fasola, Fasole (מין פול); *filozofować, philosophieren.

kłamstwo, wymysł, Lüge, Erdichtetes.

falsyfikatory, Fälscher; *paszkwilanci, Pasquillanten.

paszkwil, Kasuist, Schmähschrift.

walka na słowa, kazyka, dysputa, Wortstreit, Kasuistik, Disputation.

kazyista, zyczny dysputant, Kasuist, geschickter Disputant.

dysputować, disputieren.

*wyrzuty, Vorwurf.

naganny, karygodny, tadelnswert, kriminell.

sprawiedliwość, Justiz; *okręg, Bezirk; *gubernia, Gouvernement; *wrzeciono, Spindelkula, Krücke.

gubernator, Gouverneur.

być obalonym, niedergemacht werden.

sądzić, wyrokować, ukarać, richten, Urteil fällen, bestrafen; *przeczuwać, denken, ahnen; *modlić się, oddać pokłon (Bogu), beten, anbeten.

zmoćzyć, zwilżyć, nass machen.

palamida, lamyde.

nieznany, inkognito, unbekannt, inkognito.

*palić, *palić, *palić.

świecznik, Leuchter וי קמוט*
 (מלאכי השרת) נִי פמל'יא, פמל'יא* נִי
 służba niebios, himmlische
 Dienerschaft.

tarko, Reibeisen נִי פמפ'יה
 pamflet, (כחב קלון) וי פמפ'לט*
 Pamphlet.

może, vielleicht; w prze- פן מי
 ciwnym razie, sonst; aby nie,
 dass nicht.

czas, Zeit; pustość, próż- פנאי* וי
 ność, pustka, Leerheit.

łakotka, Leckerbissen וי פנני*
 trzonek, rękojeść, rączka, וי פנד'א*
 Griff.

woreczek (בים של מעות) נִי פנד'ה*
 na pieniądze, kabza, sakiew-
 ka, Geldbeutel, Geldsack.

bandura, (שם בלי זמר) נִי פנד'ורה*
 Pandore.

oberża, zajazd, וי פונדק*
 Gasthaus; orzech laskowy,
 Haselnuss.

oberżysta, (בעל-מלון) תי פונדקי*
 Gastwirt.

zwrócić się, ob- פנה (אל-) פעווי
 rócić się, sich umwenden;
 ob- הפנה; przejść, durchgehen

zajmować się התפלפל* ; tieren
 kazuistyką, die Kasuistik pfe-
 gen.

pieprz, (רי פלפל'ין) ווי רפל*
 Pfeffer.

pieprzoad, (מין עוף) נִי פלפ'לית*
 Pfefferfresser.

kazuista, dialek- פלפל'ין, פלפל'ין*
 tyk, dysputant, Dialektiker,
 Kasuist, Disputant.

kazuistyka, sofisty- פלפל'נות* נִי
 czna dialektyka, Kasuistik,
 sophistische Dialektik.

ziarn- פלפל'ת* נִי (נרגי של פלפלין)
 ko pieprzu, Pfefferkorn.

zadrzeć, zo- פלין) התפלגין פ"ח
 stać wstrząśniętym, erbeben,
 erschüttert werden.

arkan, Lasso (מלכודת) וי פלצורי*
 drzenie, zgroza, das פלצ'ית נִי
 (פלצות בעתתניי.) Grauen

otwierać, öffnen; przeni- פלש*
 ta- פלש; kać, durchdringen
 rzać się, sich wälzen.

פלש'ת נִי שם ארץ, עם פלשתים. אשר
 ישב על חוף הים הגדול.

פלתי תי בשם הזה נקראו בחירו אנשי
 הצבא מבני הפלשתים שהיו בחיל דוד.

peny, Penny (פרומות)
פְּנֵי"וּ (ר) fasada, Vorderseite
הַזֵּית"א).

zamiar, rozmyśl, Ab-
פְּנֵי"הוּ (נ) sicht; obrócenie, zwrócenie
się, Wendung.

twarz, Gesicht; gniew, זֵר
פְּנִים Zorn; prawa strona, rechte
Seite; powierzchnia, Ober-
dawniej, przed- (לְפָנִים); fläche
tem, vorzeit; na pozór, zum
Schein; *rodzaj, sposób, Art;
znaczenie, Bedeutung; osoba,
(פְּנִים הַדְּשׁוּת"א).

wnętrze, Inneres; פְּנִימָה
פְּנִים (שם)⁰; wewnątrznie, innerlich
tekst, Text ז

w obecności, in Gegen-
פְּנֵי"וּ wart, in Anwesenheit.

w nieobecności, שְׁלֵא
פְּנֵי"וּ in Abwesenheit.

na pozór, zum
לְפָנִים תה"ם Schein.

wewnątrz, inner-
לְפָנִים תה"ם z wnętrza, von מְלִפְנֵי
פְּנִים; halb Innen.

pobłażliwie, לְפָנִים
מְשׁוּרַת הַדִּין nachsichtig.

być דִּפְנָה ; racać, wenden
zwróconym, skierowanym,
gerichtet sein; zwracać uwa-
gę, beachten; wypróżnić się,
sich entleeren; znaleźć czas,
uprzą- פְּנָה ; sich Zeit machen
tnąć, räumen.

kąt, róg, Ecke, Winkel; זֵר
פְּנָה wyskok, Absatz; główny,
Oberster; podwalina, Grund-
pfeiler.

kawaler, nieżonaty, pus-
פְּנֵי"וּ הֵ- ty, unverheiratet, ledig, leer;
wolny, zeithabend.

pieszczota, roz-
פְּנֵי"וּ תִפְנִיק"וּ זֵ-
kosz, Liebkosung, Vergnü-
gen.

פְּנִימָה זֵ"ו (האמונה, כי העולם
panteizm, Pantheis-
הוא האלהים) mus.

pięcioroż-
פְּנִינֵי"וּ זֵ"ו (חמש הקצוות)
ny, fünfeckig.

fana-
פְּנִימָה זֵ"ו (האמונה בהבלים)
tyzm, Fanatismus.

פְּנִי"וּ זֵ"ו (מין חי טורף ממשפחת החתולים)
pantera, Panther
פְּנִי"וּ זֵ"ו ; בְּרִדְלָם.

fantazja, (רמיון והויון)
פְּנִימָה זֵ"ו Phantasie.

פְּנֵי"וּ זֵ"ו (מין מטבע אנגלית). בערך עשר

plaskowyz, Hochebene **פִּסְגָּה** נִי
zepsuć się, verdorben **פִּסְדָּ** מ"ע
po- **הַפְּסָד**, **הַפְּסָד**; werden
nieść szkodę, Schaden leiden.

szkoda, strata, **פִּסְדָּה**, **פִּסְדָּא** נִי
.**הַפְּסָד** (רִי **הַפְּסָד**).

pseudonim, (שם בדוי) **פִּסְדָּנִים** וְי
Pseudonym.

nadmiar, Überfluss **פִּסְפָּה** נִי

odrębywanie gałęzi zbyt **פִּסְוֵל** וְי
gęsto obok siebie stoją-
cych, das Abhauen zu dicht
aneinanderstehender Zweige.

nieważny, ungültig **פִּסְוֵל** תִּי
wada, Fehler; **פִּסְוֵל** וְי (הסרון)
niezdatność, Untauglichkeit.

פִּסְוֵל רִי **פִּסְוֵל** תִּי
פִּסְוֵק וְי **פִּסְוֵק** וְי; wiersz, Vers ⁰ (מקרא)
biblja, Bibel.

znawca biblji, Bibelkenner.
פִּסְוֵק וְי (איש היודע ובקי במקרא)

przeskakiwać, über- **פִּסְוֵק** שֵׁם נְיִנָּה מִפְּסָחָה.
פִּסְוֵק (על) מ"ע
hüpfen; chwiać się, schwan-
okuleć, ochromać, **הַפְּסָח**; ken
skakać, **פִּסְוֵק**; lahm werden
springen.

פִּסְוֵק וְי (הג המצות) Pascha, Os-

— **עַל כֹּל פְּנִים** תִּי ra-
zie, jedenfalls.

osobno, dla siebie, **בְּפָנֵי עַצְמוֹ**,
für sich.

wewnętrzny, innerer **פְּנִימִי** תִּי
wewnętrzność, Inner- **פְּנִימִיּוּת** וְי
lichkeit.

korale, Korallen **פְּנִינִים** וְי
פְּנִינִיא (שם ארץ הכנענים, צור וצדון)

Fenicya, Phönizien.

misa, grosse Schüssel **פְּנִינָה** וְי
פְּנִינָה וְי; latarnia, Laterne
latarnia czarnoksięska, **קָסֶסֶם**

Zauberlaterne.

pensja, (בית הנוד) **פְּנִינִין** וְי
Pension.

rozpieścić, verzärteln **פִּי** וְי
księga zapisów, Ein- **קִי**
schreibebuch; zeszyt, Heft.

przyszwa, Oberleder **פִּי** וְי
des Schuhes.

פִּי רִי **פִּי**.

szeroki pas, smuga, pre- **פִּי** וְי
ga, świstek, breiter Streifen;
*dłoń, Handfläche; deska,
Brett; rydel, Grabscheit.

rozszerzać, ausschrei- **פִּי** וְי
ten; odłamywać, abbrechen;
פִּי וְי kroczyć, schreiten

*הַפְּסֵל ; untauglich machen
stać się nieważnym, ungültig
wyrębywać, פִּפְסֵל ; werden
wyrzeźbiać, aushauen ; usu-
nąć niezdatne, das Unbrauch-
bare nntfernen.

bałwan, bożyszczce, Göt-
zenbild. פִּפְסֵל ז' ו

klin, kołek, Pflock, höl-
zerner Nagel ; ⁰kamieniarz,
Steinhauer ; rzeźbiarz, Bild-
hauer. פִּפְסֵל ז' ו

nieważność, Ungül-
tigkeit ; wada, Fehler. פִּפְסֵלוֹת * ז' ו

brak, wybijki, Aus-
schuss, Unbrauchbares ; od-
padki, okrawki, Abfall, Ab-
schnittel. פִּפְסֵלוֹת * ז' ו

zniknąć, verschwinden ; פִּפְסֵל
*מְלוֹחֵץ, dre-
schon. (פִּפְסֵל מְלוֹחֵץ) ;
cytra, Zitter ; fortepian, K्ला-
vier. פִּפְסֵל מְלוֹחֵץ * ז' ו

zniknąć, verschwinden ; פִּפְסֵל
*מְלוֹחֵץ, dre-
schen. (פִּפְסֵל מְלוֹחֵץ) ;
kroczyć, schrei-
ten ; stąpać, auftreten. פִּפְסֵל ז' ו

rozpuścić, auseinan-
dermachen ; rozebrać, ausein-
andernehmen. פִּפְסֵל ז' ו

rozuścić, auseinan-
dermachen ; rozebrać, ausein-
andernehmen. פִּפְסֵל ז' ו

rozuścić, auseinan-
dermachen ; rozebrać, ausein-
andernehmen. פִּפְסֵל ז' ו

terfest ; oszczędzenie, Ver-
schonung. פִּפְסֵל ז' ו

ofiara pas-
chalna, Osterfestopfer
מסכת תלמודית, העוסקת בדיני
חג הפסח. פִּפְסֵל ז' ו

kulawy, chromy, lahm
פִּפְסֵל ז' ו

płatki, (חלק בצמחים)
Läppchen. פִּפְסֵל ז' ו

bażant, Fasan (שם עוף)
psycho-
togja, Psychologie. פִּפְסֵל ז' ו

rzeźba, Bildhauerei
bałwany, Götzenbil-
der ; kamieniołomy, Stein-
bruch. פִּפְסֵל ז' ו

pesymizm, (יאוש, ספקנות)
Pessimismus. פִּפְסֵל ז' ו

deszczułka, Brettchen
krok, Schritt פִּפְסֵל ז' ו

zbieranie jałmużny,
Almosensammlung. פִּפְסֵל ז' ו

wyrzeźbiać, wyrębywać,
aushauen ; *zrobić nieważ-
nym, niezdatnym, ungültig, פִּפְסֵל ז' ו

rozmowa, Gespräch **פְּעִירָה** ט
 czynny, tätig **פְּעִירָה** ט'
 działalność, Tätigkeit **פְּעִירָה** ט'
 rozdziawianie (ust), **פְּעִירָה** ט'
 Aufsperrung (des Mundes).
 pracować, (עָמַד יְפַעֵל) **פְּעִיל** ט'
 arbeiten; *działać, skutko-
 wać, wirken.
 robota, Arbeit; czyn, Tat; **פְּעִיל** ט'
 nagroda, Lohn; *praktyka,
 Praktik.
 robotnik, Arbeiter **פְּעִיל** ט'
 czasownik, Zeitwort **פְּעִיל** ט'
 w praktyce, w **פְּעִיל** ט'
 rzeczywistości, wirklich.
פְּעִיל ט' **פְּעִילָה** ט'
 bić, schlagen; natchnąć, **פְּעִיל** ט'
 begeistern; wzburzać, zanie-
 pokoić, aufregen, beunruhi-
 być wzbu- **פְּעִיל** ט' **פְּעִילָה** ט'
 rzonym, aufgeregt werden.
פְּעִיל ט' (רַי פְּעִילִים) raz, einmal; **פְּעִיל** ט'
 ; **פְּעִיל** ט' (הָלַם פְּעִיל) kowadło, Ambos
 krok, Schritt; noga, Fuss.
 kilkakroć, einige **פְּעִיל** ט'
 Male.
 jak za każdym ra- **פְּעִיל** ט' **פְּעִיל** ט'
 zem, wie immer.

domino, Domino; (אָבֹן מִשְׁחָק)
 gzyms, Gesims.
פְּסָק ט' **פְּסָק** ט'
 przestać, aufhören; **פְּסָק** ט'
 naznaczyć, bestimmen; roz-
 strzygnąć, entscheiden; oder-
 znać, abschneiden; oddzielić,
 rozdzielić się, **הַפְּסָק** *; abteilen
 przerwać, **הַפְּסָק** *; sich teilen
 unterbrechen; powstrzymy-
 wać, zurückhalten.
פְּסָק ט' **פְּסָק** ט'
 rozstrzygnięcie, Ent-
 scheidung.
פְּסָק ט' **פְּסָק** ט'
 rozdzielenie, Teilung
 ; **פְּסָק** ט' (רַי פְּסָק) wiersz, Vers
 oddział, Abteilung.
פְּסָק ט' **פְּסָק** ט'
 pistacja, Pistazie (מִין אֲנֹו)
 stękać, stöhnen; syczec, **פְּעִיל** ט'
 zischen; *szeptać, flüstern;
 ***הַפְּעִיל** ; rozmawiać, reden
 krzyczeć, schreien.
פְּעִיל ט' **פְּעִיל** ט'
 maleństwo, małe dzie-
 ci, kleine Kinder.
פְּעִיל ט' **פְּעִיל** ט'
 postępowanie, Hand-
 lungsweise; płaca, Lohn;
 czynność, działalność, Tätig-
 keit, Handlung, Wirkung; wra-
 żenie, Eindruck.
פְּעִירָה ט' **פְּעִירָה** ט'
 wypróżnianie (ciała), **פְּעִירָה** ט'
 Ausleerung.

obieranie, obłupywa- **הַפְּצִיחַ** **ו'**
nie, Abschälung.

łamać, brechen ; rozłu- **הִפְצֵם** **מ"י**
pywać, spalten.

ranić, verwunden ; *roz- **הִפְצֵעַ** **מ"י** **רוז-**
bić, otworzyć, zerschlagen,
być ranionym, **הִפְצֵעַ** ; öffnen
רוז- **הִפְצֵעַ** ; verwundet sein
łupywać, rozszczepiać, spal-
ten.

rana, Wunde **הַפְּצֵעַ**
rana, Wunde ; szcze- **הַפְּצֵעָה** **נ'**
lina, szpara, Spalt.

nalegać, dringend **הַפְּצֵר** **(ב-)** **מ"ע**
upierać się, **הַפְּצֵר** ; bitten
starrsinnig sein.

הַפְּצֵרָה **פ"ס** **ר'** **הַפְּצֵרָה-פ"ס** .
liczyć, zählen ; zbadać, **הַפְּקֹד** **פ"י**
undersuchen ; naznaczyć, be-
stellen ; szukać, suchen ; za-
żądać, einfordern ; odwiedzać,
besuchen ; naznaczyć jako
zarządcę, zum Verwalter ein-
setzen ; *być obecnym, bei-
wohnen ; zarządzić, verord-
być odwiedzanym, **הַפְּקֹד** ; nen
besucht werden ; być nieo-
הַפְּקֹד ; becnym, abwesend sein
przeglądać, robić przegląd,
być przegląda- **הַפְּקֹד** ; mustern

dzwonek, Glöcklein **הַפְּעֻמֹן** **ו'**
הַפְּעֻמָה **ר'** **צְפַנְתָּ הַפְּעֻמָה** .

rozpływać się, flies- **הַפְּעֵמֵעַ** **מ"ע**
send sich verbreiten ; rozbijać,
zerbrechen ; zmacić, umrühren.

rozdziawić (gębę), **הַפְּעֵר** **מ"י** **(פ"ה)** ,
den Mund aufsperrn ; *wy-
próżnić się, Ausleerung ha-
הַפְּעֵר **עַצְמוֹ** **מ"י** .

הַפְּעֵר **ו'** **ר'** **הַפְּעֵר** .
הַפְּעֵר **ו'** **ר'** **הַפְּעֵר** .
pawilon, Pavillon **הַפְּעֵר** **ו'**
otwierać, öffnen ; wy- **הַפְּעֵר** **מ"י**
swobodzić, herausretten.

odszkodowanie, Scha- **הַפְּעֵר** **ו'**
denersatz ; zaspokojenie, Be-
friedigung.

obieranie, obłupywa- **הַפְּעֵר** **ו'**
nie, das Abschälen.

radośnie wykrzykiwać, **הַפְּעֵר** **מ"ע**
potłuc, zer- **הַפְּעֵר** ; aufjauchzen
brechen.

rana, Wunde **הַפְּעֵרָה** **נ'**
naleganie, dringendes **הַפְּעֵרָה** **נ'**
Bitten **(ר' הַפְּעֵרָה)** .

הַפְּעֵרָה-פ"ס **נ'** **הַפְּעֵרָה-פ"ס** **נ'**
pilnik, Feile **הַפְּעֵרָה-פ"ס** **נ'**
obierać, obłupywać, **הַפְּעֵר** **מ"י**
abschälen ; rozdzielać się,
rozgałęziać się, sich teilen,
verzweigen.

tryszczyk, (מין צמח) פקועה ני
Spritzgurke.

szpara, szczelina, ני פקועה ני
Erdriss, Spalte; *kokon, Sei-
dengehäuse.

—בן-פקועה ני (חולד. הנמצא בכמה
אחר שחיטתה).

otwierać, öffnen; פקח פני (פתח)
nadzorować, beaufsichtigen;
być otwieranym, geöff- הפקח
rozebrać, פקח; net werden
zbadać, zerlegen, untersu-
chen.

widomy, jasnowidzący, פקח ח'
sehend, hellsehend; *niegłu-
chy, nicht taub; *mądry, klug.
uwolnienie (z wię- פקח-קוה ו'
zów), Entfesselung; oswobo-
dzenie, Befreiung.

fakt, פקטי ו' (עובדא, מעשה שהיה)
Fakt, Tatsache.

urzędnik, Beamter; פקיד ו'
nadzorca, Aufseher.

śledztwo, badanie, פקידה ני'
Untersuchung; liczenie, das
miesią- (דרך הנשים); Zählen
czka, menstruacja, Menstru-
ation (רי וקט').

administracja, Ver- פקידות ני'
waltung.

nym, musztrowanym, gemu-
stert werden; stracić, verlie-
oddać w przecho- הפקר*; ren-
wanie, zur Aufbewahrung ge-
być przegląda- הפקר; ben-
nym, musztrowanym, gemu-
stert werden.

przeгляд (wojska), Mu- פקדה ני'
sterung; nadzór, Aufsicht;
kara, Strafe; zapas, Vorrat.
przedmiot oddany ו' פקדון
w przechowanie, verwahrtes
Gut.

straż, Wache ני פקדות
kolano, Knie; פקדה פיקה ני'
guz, węzeł, Knorren, Knoten.
rozporządzenie, Veror- פקוד ו'
dnung (רי פקודה).

rozkaz, Befehl ני פקודה
pokrzepienie, Erquik- פקוחה ו'
kung; nadzór, Aufsicht; nad-
zór opiekuńczy, Vormund-
schaft; otworzenie, Öffnung;
zachowanie życia, Lebenser-
haltung.

פקולטיטי ו' (מחלקת הלמודים
באוניברסיטה) fakultet, wydział,
Fakultät.

frizura, Frisur ו' פקום

התפקק ; rozluźnić, lockern
rozpościerać się, sich aus-
dehnen.

wahanie się, Unent-
schlossenheit.

; zatykać, verstopfen
być zatkanym, verstopft
werden.

zatykanie, Ver-
stopfung ; zatyka, korek,
Pfropf, Kork.

ogłosić nieprzy-
należnym, als herrenlos er-
klären.

kamizelka, Kamisol
byk, wół, junger Stier,
Ochs ; silny wróg, starker
Feind („סבבוגי פרים רבים“).

być dzikim, dzi-
czeć, wild sein, verwildern.

dziki osioł, wilder
dziki, wild ; Esel.

dziki, Wilder
dzikość, Wildheit
plac, Vorplatz ;
przedmieście, Vorstadt.

mak, Mohn
; zastona, Vorhang
שער השמים („מאחורי הפרגוד“).

szarpje, Scharpie ; prze-
wiąsło, Querband.

obierać, obłupy-
wać, abschälen.

uczesać, frisieren ;
rozciągnąć, ausstrecken ; o-
krywać się puszką (o o-
wocach dojrzewających), sich
mit Flaum bedecken (bei
Früchten am Anfange ihrer
Reife).

faksymile, Faksimile (חוח)
odskakiwać, absprin-
gen ; wyciągać, herausziehen ;

podwyższyć cenę,
den Preis in die Höhe treiben.

rozwierający się pączek,
aufgebrochene Knospe ;
szczelina, Spalte.

relif, półwypukła ro-
bota, Relif, halberhabene Bild-
hauerarbeit.

; kłębek, Knaul
bryła, kłąb, Klumpen.

chwianie się, wahanie
się, Unentschlossenheit ; wy-
rzut, Vorwurf.

wahać się, wanken ;

park, Park ; sad, Baum- פּאַרק וְ
 raj, Paradies (גן העדן) ; garten
 wyrastać, auswachsen ; פּאַרדֶה מִיע
 rozmnażać się, sich vermeh-
 użyźnić, fruchtbar הפּאַרדֶה ; ren
 mächen.

(אשה שמנה) ; krowa, Kuh נ' פּאַרדֶה
 tuczna kobieta, dickes Weib
 (פּאַרוֹת הַבְּעִיָּין).

פּאַרדֶה ר' פּאַראַ.

rada, Ratsversamm- פּאַרדֶה רֵינֵין ו'
 lung.

publiczność, Oeffent- פּאַרדֶהסִיאַ ו'
 pu- בְּפֶרֶדֶהסִיאַ תְּהִים
 blicznie, öffentlich.

pro- פּאַרדֶהלְמַה ו' (חידת איזה דבר)
 blem, Problem.

פּאַרדֶהנֶרֶס ו' (קדמה, הליכה לפנים)
 postęp, Progress, במסור ובחכמה)
 Fortschritt.

פּאַרדֶהנֶרֶס ו' (תכנית, משפט וסדר איזה)
 program, Program ענין)

rozłączenie, Trennung פּאַרדֶה ו'
 (ר' פּאַרדֶה).

szuba, futro, Pelz פּאַרדֶה ו'

פּאַרדֶה ו' (דברים פשוטים, בלי שיר
 proza, Prosa ומליצה)

drobna moneta, kleine פּאַרדֶה ו'
 Münze ; kropla, Tropfen.

zięba, Fink נ' (שם עוף) פּאַרדֶה ו'
 bat, knut, Peitsche פּאַרדֶה ו' (ר'
 פּאַרקולִי).

פּאַרדֶהמִטִּיהַ ו' ר' פּאַרקמִטִּיהַ.

oddzielać, rozdzielać, פּאַרדֶה פִּי
 być roz- הפּאַרדֶה ; trennen, teilen
 łączonym, rozstać się, ge-
 trennt werden, sich trennen ;
 wąsać się, sich her- פּאַרדֶה
 oddzielić, הפּאַרדֶה ; umtreiben
 absondern ; rozdzielić, ent-
 zweien ; rozprószyć, zer-
 rozejść się, הפּאַרדֶה ; streuen
 auseinandergehen.

muł, Maultier פּאַרדֶה ו' פּאַרדֶה ו'

ziarno nasienne, Saat- פּאַרדֶה ו'
 korn ; atom, Atom.

para gółębi, (ר' פּאַרדֶה) פּאַרדֶה ו'
 Taubenpaar.

parodja, Parodie, scherzhafte Nach- פּאַרדֶה ו'
 ahmung. (חקוי להחל, שינה)

gapienie się, das פּאַרדֶהכּוֹת ו'
 Gaffen.

פּאַרדֶהכּוֹס, פּאַרדֶהכּוֹס ו' (רעיון זר ומתמיה)
 paradoks, Paradox.

gapa, Gaffer פּאַרדֶהכּת ו'

פְּרוֹרָה ר' פְּרָבָה.

פרור ז' garnek, Topf

פְּרוֹרָא ז' (רבק עשוי מבצק) klajster, Kleister.

פְּרוֹרִים ז' (דברים קטנים ספרותיים) ; okruchy, Bröcklein
פְּרוֹרִים ז' (דברים קטנים ספרותיים) ; urywki, fragmenty, Fragmente.

פְּרוֹשׁ ז' ; objaśnienie, Erklärung ;
פְּרוֹשׁ ז' ; komentarz, Kommentar.

פְּרוֹשׁ ז' תהי' ; wyraźnie, aus-
פְּרוֹשׁ ז' ; drücklich.

פְּרוֹשׁ ז' תי' ; wstrzemięzliwy, pu-
פְּרוֹשׁ ז' ; stelnik, Enthaltamer, Ein-
פְּרוֹשׁ ז' ; siedler
פְּרוֹשׁ ז' ; 0 בשם הזה קוראים גם
פְּרוֹשׁ ז' ; לאיש הנבדל מאשתו.

פְּרוֹשִׁים ז' ; בני הכת בימי הבית השני
פְּרוֹשִׁים ז' ; אשר נתנו לבם לשמירת התורה.

פְּרוֹשׁ ז' ; odrwić, przekro-
פְּרוֹשׁ ז' ; czyć granicę, übervorteilen,
פְּרוֹשׁ ז' ; über die Grenze gehen.

פְּרוֹזְבול ז' ; תקנת חכמים נגד השמיטה
פְּרוֹזְבול ז' ; לטובת המלוים.

פְּרוֹזְדור ז' ; przedsionek, Vorhalle ז'
פְּרוֹזְדור ז' ; wieś, Dorf

פְּרוֹזָה ז' (מאמר מצלצל לאון, אך ריק
פְּרוֹזָה ז' ; מהכן שורי או מדעי) ; frazes,
פְּרוֹזָה ז' ; Phrase.

פְּרוֹזָה ז' ; fartuch, Schürze

פְּרוֹטוֹמָה ז' ; biust, Büste

פְּרוֹטוֹקוֹל ז' (רשימת כל דבר) ; pro-
פְּרוֹטוֹקוֹל ז' ; tokół, Protokol.

פְּרוֹלוג ז' (פתיחה) ; prolog, Prolog
פְּרוֹנוֹקָא ז' (שליח) ; posłaniec, Bo-
פְּרוֹנוֹקָא ז' ; te, Gesandter.

פְּרוֹסָה ז' ; kromka chleba, Brot-
פְּרוֹסָה ז' ; schnitte.

פְּרוֹסְפֶקט ז' (הצעה והוצאה של איזה
פְּרוֹסְפֶקט ז' ; דבר וענין מודעה ורשימה) ; pro-
פְּרוֹסְפֶקט ז' ; spekt, Prospekt.

פְּרוֹעַ ז' ; obnażenie, Entblössung
פְּרוֹפַגַּנְדָה ז' ; (הרחבת איוו דעה ושמה
פְּרוֹפַגַּנְדָה ז' ; בין העם) ; propaganda, Propa-
פְּרוֹפַגַּנְדָה ז' ; ganda.

פְּרוֹפֶסוֹר ז' (מורה, מלמד מוסמך)
פְּרוֹפֶסוֹר ז' ; profesor, Professor.

פְּרוֹיֵן ז' ת' ; wyuzdany, ausgelassen
פְּרוֹיֵן ז' ; (רי' פְּרוֹיֵן).

פְּרוֹצֶנט ז' (אחד אחוז כפאה, רביה)
פְּרוֹצֶנט ז' ; procent, Prozent.

פְּרוֹצֶס ז' (מהלך איזה דבר על פי
פְּרוֹצֶס ז' ; דרכי הטבע, דבר משפט) ; proces,
פְּרוֹצֶס ז' ; Prozess.

פְּרוֹקָה ז' (תשובה) ; wyjaśnie-
פְּרוֹקָה ז' ; nie, Erklärung.

פְּרוֹקְלַמַּצְיָה ז' (פְּרוֹסוֹם איזה דבר
פְּרוֹקְלַמַּצְיָה ז' ; והברותו) ; proklamacja, Prokla-
פְּרוֹקְלַמַּצְיָה ז' ; mation.

chuba czasu, Zeitrechnung.
wyłącznie, aus- פָּרַט (ל-) מ'ש
schliesslich.

zwłaszcza, specjal- בְּפָרַט מ'
nie, besonders, speziell.

forte, פָּרַטָהּ נ' (קול אדיר וחוק)
Forto.

osobny, besonders ת' פָּרַטָהּ
imię שם עצם פָּרַטָהּ נ' (ברקדוק)
własne, Eigennome.

indywidualność, In- פָּרַטָהּ נ'
dividualität.

owoc, plód, Frucht; po- פָּרַי נ'
tomstwo, Nachkommenschaft;
wytwór, produkt, Produkt.

łóżko z baldachi- פָּרַיָא, פָּרַיָא נ'
nem, Himmelbett.

rozpłodzenie, פָּרַיָה ר' פָּרַדָה.
פָּרַיָה (וּרְבִיָה) נ'
Fortpflanzung.

פריון, פָּרַיָה נ' (תקופת זמן; חלק של
perjod, Periode מאמר)

פריון ל' גִּנְיָהּ נ' (זכות והרשאה מיוחדת)
przywilej, Privilegium.

kwitnienie, das Blühen; פָּרַיָה נ'
latanie, das Fliegen.

primadona, Prima- פָּרַיָה נ' (המשחקת היותר מצוינת)
donna. בתיאטרון)

bezpieczna siedziba, פָּרַיָה נ'
sicherer Wohnsitz.

wieśniak, Dörfler פָּרַיָה נ'
פָּרַיָה, פָּרַיָה ר' פָּרַיָה.

latać, fliegen; kwitnąć, פָּרַיָה פ'ע
blühen; rozwijać się, sich
entwickeln; wysypać się,
wydać הַפָּרַה ; ausschlagen
kwiat, Blüten treiben; robić
kwitnącym, zum Blühen brin-
gen.

kwiecie, Blüte; פָּרַה נ'
wydrążona część świecznika,
der obere hohe Bestandteil
des Leuchters.

młodzież, junge Leute פָּרַהּ נ'
młodzież, Ju- פָּרַיָה... ז'ר סמ'
gend; kandydaci, Kandidaten.

wędrowiec, Wanderer פָּרַהּ נ'
(ר' אָרַהּ).

rozdrobić, zerstückeln; פָּרַט פ'ע
brzdąkać, klümpern; wyszcze-
gólniać, spezifizieren; roz-
mieniać, wechseln.

rozprószone przedmioty, פָּרַט נ'
umhergestreute Dinge; ⁰liczba
nieparzysta, ungerade Zahl.

prywatny, privat; ⁰indy- פָּרַטָהּ נ'
widuum, Individuum; era, ra-

wstrzemięźli- פְּרִישׁוּת, פְּרִישׁוּתָּהּ נִי
wość, Enthaltſamkeit; rozłą-
ka, Abschied.

połamać, zerbrechen; פִּי פְּרָקָה
rozwalić, einwerfen; rozkru-
łus- פְּרָקָה; szyć, zerbröckeln
kać, ausschälen; zarzucać, od-
pierać, einwenden, widerlegen;
פְּרָקִין וּמִפְּרָקִין (סָבִין וּמִסָּבִין) trzeć, reiben
לְאָדָם.

okruszenie, Zerknirschung; פְּרָקָה וְ
trudność, Schwierigkeit.

łuste orzechy, But- אֲגוּזֵי פְּרָקָה
ternüsse.

zarzut, sprzeczność, נִי פְּרָכָה
Einwendung, Widerspruch.

trzepotanie, dygotanie, וְ פְּרָכּוּסִים
das Zappeln; szminka,
Schminke.

trzepotać się, zap- פְּרָכּוּסִים מְעוּי
peln; szminkować, schminken.

zastona, נִי (מסך מבדיל) פְּרָכָה
Vorhang.

פְּרֹלֶטַרְיָוּת נִי (שלילת כסף ונכסים)
proletaryzm, Proletarismus.

פְּרֹלֶטַנְט נִי (בית הנבחרים והמחוקקים)
parlament, Parlament.

rozpruć, auftrennen; פָּרָם מְי
פָּרָם; *rozdrobić, zerbröckeln
rozpruć się, sich auftrennen.

פְּרִימָה נִי (הראשונה, המובהרת, הקול
הראשון והעקרי בזמרה) prym,
prima, Prime.

פְּרִימִיטִיבִיּוּת נִי (מקור הראשון, מעשה
stan pierwotny, Ur- (בראשית)
zustand.

פְּרִינְצִי נִי (אחד ממשפחת המלוכה)
książe, Prinz.

פְּרִנְצִיפּוּס נִי (חק. יסוד מוסרי)
zasada, Prinzip.

פְּרִיעָה נִי; זבурzenie, Zerstörung;
rozczochranie, Zerzausung;
obnażenie, Entblössung; spła-
ה (פריעת הערלה) ta, Bezahlung;
obnażenie członka (אחרי המילה)
po obrzezaniu, die Entblös-
sung des Gliedes nach der
Beschneidung.

פְּרִיפָה נִי szpilka, Stechnadel

פְּרִיצוּת נִי; rozwiążłość, skaże-
nie obyczajów, Sittenverderb-
nis; zuchwałość, Frechheit.

פְּרִיץ נִי okrutnik, Gewalttäter

פְּרִיצִים נִי זִיר אחת הכתות בימי הבית
השני שחתקרו אל היונים ונקראו נִיכ
מחללי ברית ומתיונים.

פְּרִיקָה נִי zrywanie owoców z
drzew, Ablösung (der Fröch-
te); zdejmowanie (ciężaru),
Abladung.

kopyto, Klaue, Huf; *mi- פְּרָסָהּ נִי
la, Meile; ślad, Spur.

פְּרָסָהּ רִי פְּרוּסָהּ.

oznajmienie, פְּרָסוּמָא * וְ פְּרָסוּמָא * וְ
podanie do wiadomości, pub-
likacja, Bekanntmachung.

Pers, Perse תִּי פְּרָסִי

podać do wiadomo- פְּרָסָם * מִי
ści, opublikować, bekanntma-
stać się zna- הַתְּפָרְסָם * ; chen
nym, wiadomym, bekannt, be-
wusst werden.

brzoskwinia, Pfirsiche וְ פְּרָסָק * וְ
רִי אִפְרָסָק * .

burzyć, zerstören; roz- פְּרָעַע מִי
czochrać, zerzausać; uiścić,
bezać; obnażać, entblös-
sen; obnażać górną część
członka (przy obrzezaniu),
die Eichel des männlichen
Gliedes entblößen (bei der
być הַפְּרָעַע ; Beschneidung)
swawolnym, rozwiązłym,
zuchtlos werden; obnażyć się,
sich entblößen; być zapłaconym,
sich bezahlt machen;
wprawić w nieporządek, הַפְּרָעַע
rozstrój, in Unordnung brin-
gen.

kosmyk włosów, Haar- וְ פְּרָעַע

otwór w zamku dla פְּרָנִי * וְ
klucza, Schlüsselloch.

פְּרָנָם * וְ (הַר הַקֹּדֶשׁ שֶׁל הַשִּׁירָה
ומלאכת המחשבת ליונים הקדמונים)
parnas, Parnas.

żywić, ernähren; utrzy- פְּרָנָם * מִי
mywać, versorgen; kierować,
żywić się, być הַתְּפָרְנָם ; leiten
żywionym, sich ernähren, er-
nährt werden.

naczelnik zboru, Ge- פְּרָנָם * וְ
meindevorsteher; żywiciel,
Verpfleger.

wyżywienie, Ernäh- פְּרָנָהּ * נִי
rung; potrzeba, Bedürfnis; do-
chód, Einkommen; zarobek,
Verdienst.

פְּרָנָק * נִי (מִיּוֹן מַטְבַּע צִרְפָּתִית בַּעֲרָךְ
שמונים פרוטות) frank, Frank

przełamać, zerbrechen; פְּרָם * מִי
mieć kopyta, Klauen הַפְּרָם * מִיע
haben; kroczyć, streiten;
chwalić, loben; רִי פְּרָשׁ *
(פְּרוֹרָם עַל שְׂמַעִי).

kromka, kasek, Stück- פְּרָם * וְ
chen; zapłata, nagroda, Lohn;
premja, Premie.

orzet bielik, (מִיּוֹן עוֹף טוֹרָף), פְּרָם * וְ
Seadler.

często **הִפְרִין**; wcierać, dringen się pojawiać, öfters sich ver-; (**אֵין הוּזן נִפְרִין**) öffentlichen przełamać się, sich durchbre- być przełamanym, **פִּרְץ**; chen **הִתְפָּרֵץ**; durchbrochen sein wydrzeć się, sich losreißen.

rysa, rozpadlina, przełom, **פְּרִץ** „**רִיס**, Bruch; cios, Schlag.

ująć się za kims, ... **עָמַד בְּפִרְצֵי**—
wstawić się, sich jemandes annehmen.

przełom, załom, Durch- **פְּרִצָּה** „**נִי**-
bruch, Einbruch.

twarz, fizjonomja, Ge- **פְּרִצָּה** „**נִי**-
sicht, Physiognomie.

fizjonomika, Fi- **הַכְּמַת-הַפְּרִצָּה**—
siognomik.

złamać, zerbrechen; **פָּרַק** „**פִּי**—
zdzjąć ciężar, eine Bürde he-
runternehmen; rozebrać, aus-
einandernehmen; wyładywać,
abladen; zwichnąć się, ver-
zburzyć, **פָּרַק**; renkt werden
zerstören; zedrzeć, herunter-
reißen; wyjaśnić trudne miej-
sce, eine schwere Stelle er-
klären; *rozłożyć na części,
pogru- **הִתְפָּרַק**; zergliedern
chotać się, zerbrochen wer-

büschel; zamieszanie, Verwir-
rung.

zapłacenie, Bezahlung **פְּרָעוֹן** „**ו**—
skaranie bos- **פְּרָעוֹנוֹת** „**נִי**-
kie, Gottesstrafe.

pchła, Floh **פְּרָעֵשׁ** „**ו**—
zapiąć, przypiąć, an- **פָּרַף** „**פִּי**—
häkeln.

sprzążka, Schnalle **פְּרָפֶה** „**נִי**—
portulaka, kurza sto- **פְּרָפְדִּינָה** „**נִי**-
pa ogrodowa, Burzelkraut,
Portulak.

motyl, Schmet- **פְּרָפֵר** „**ו** (שרץ העוף)
terling.

łupać, spalten; trze- **פְּרָפֵר** „**פִּי**—
potać się, zappeln; rozkru-
szyć, zebroćkeln; mącić, um-
 (**פְּרָפֵר בִּיצָה**) rühren

bąk, fryga, Kreisel **פְּרָפֶה** „**נִי**—
(קוביה מתגלגלה סביב מרכזה, כמעשה
הילדים לימי חנוכה).

wety, deser, Nach- **פְּרָפֶת** „**נִי**—
tisch, Dessert; zakąska, Zu-
biss; drobnostka, Nebensa-
che; ⁰mątew, Querl.

rozłamać, **פָּרַץ** (גם עם ב-) פעווי
zerbrechen; przełamać, durch-
brechen; obalić, niedermä-
chen; rozszerzać, ausbreiten;

zerbröckeln.

rozdrobić, פָּרַשׁ (גם עם אָל) פִּי
rozłamać, zerstückeln, zerbre-
chen; rozpościerać, ausbrei-
być rozprószonym, הִפְרֵשׁ ten;
roz- פָּרַשׁ; zerstreut werden
pościerać, ausbreiten; roz-
prószyć, zerstreuen.

objaśnić, erklären; פָּרַשׁ מְעוּי
odosobnić się, sich abson-
dern; odwracać się, sich ab-
wenden; wyraźnie określić,
ausdrücklich bestimmen; roz-
bierać, auseinanderlegen;
zgubić się, verloren הִפְרֵשׁ
być, פָּרַשׁ; פָּרַשׁ=פָּרַשׁ; gehen
objaśnionym, erklärt werden;
kąsać, beissen; okre- פָּרַשׁ-
być הִתְפָּרַשׁ; lić, bestimmen
komentowanym, erläutert wer-
den.

rozłożony gnój, zerleg- פָּרַשׁ וְ
ter Unrat.

jeździec, Reiter, רִצְעָר, פָּרַשׁ וְ
Ritter (יְמֵי הַפָּרָשִׁים).

wytłumaczenie, wykład, פָּרַשְׁתָּן
Auslegung; odpis, Abschrift
רִי פִתְשָׁנָן.

kiszka odchodowa, פָּרַשְׁדָּן וְ
Mastdarm.

den; zedrzeć ze siebie, von
sich herunterreissen.

פָּרַק רִי מָרָק.

gwalt, Gewalttat; droga וְ פָּרַק
rozstajna, Scheideweg; *czło-
nek, Glied; staw, Gelenk;
zadanie, Aufgabe; epoka, Zeit-
abschnitt; rozdział, Kapitel;
wiek męski, manabares Al-
ter; postępowanie, Hand-
lungsweise.

פָּרַקָא וְ kazanie, Predigt

פָּרַקוֹל וְ bicz, Peitsche (רִי פָּרַקוֹל).

פָּרַקְדָּל וְ (הכאה על הערף) śmig-
nięcie po karku, Schmitz.

leżący פָּרַקְדָּן וְ (איש הישן על גבו)
na wznak, der auf dem Rücken
schläft.

obrońca, פָּרַקְלִיטָא וְ (מלִין, סיגור)
Verteidiger.

פָּרַקְמַטְיָה, פָּרַקְמַטְיָה וְ נִי (סחורה)
handel, (מסחר); towar, Ware
Handel.

zbawienie, Erlö- פָּרַקְנָא
sung.

naruszać, zerwać, פָּרַק (הִפַּר) פִּי
być zni- הוּפַר; zerstören
szczonym, zerwanym, zerstört
rozkruszyć, פָּרַר; werden

obe- **הַפְּשִׁיט** ; ríć, abplündern
y, abhäuten; dać
obciągnąć, abziehen lassen;
rozebrać się, sich entkleiden;
*rozciągać się, sich dehnen.
zbankrutować, ban- **פְּשִׁיט-רָגַל**—
kerott werden.

proste znaczenie, der **פְּשִׁיט*** וי
einfache Sinn.

prąd, nurt, Strömung וי **פְּשִׁיט***
(.גְּהָרָא גְהָרָא וּפְשִׁיטִיהּ*) ; שם
נגינה מפסקת.

prostota, Einfachheit. **פְּשִׁיטוּת***, פְּשִׁיטוּת* וי
prostota, Einfachheit.

po prostu, ein- **פְּשִׁיטוּת*** תהי"ם—
fach.

פְּשִׁיטִידָה* וי (קיבה או מעי ממולא
בקמח ושומן מבושל)
Pudding.

perz, Queckengras וי **פְּשִׁיטִינָה***
פְּשִׁיטִין* וי אודה הפשט.

mała mo- **פְּשִׁיטָא*** וי (ממבע קמחה)
neta, kleine Münze.

oczywiście, selbst- **פְּשִׁיטָא*** תהי"ם
verständlich.

zdejmowanie, roze- **פְּשִׁיטָה*** וי
branie, Entkleidung.

פְּשִׁיעָה וי **פְּשִׁיעָה**.

dokładne oznaczenie, וי **פְּרִשָׁה**
genaue Angabe; *rozstajna
(.פְּרִשָׁת) droga, Kreuzweg
דְּרָכִים*).

פְּרִשָׁה* וי **פְּרִשָׁה**; ustęp, Abschnitt
השבוע הוא הפרק הנקרא בתורה
בשבת בצבור.

פְּרִשָׁתוֹ* וי **פְּרִשָׁתוֹ*** Rittertum
rycerstwo, Ritterschaft
פְּרִישׁוֹ* וי **פְּרִישׁוֹ*** ausbreiten
rozpościerać, ausbreiten
וי **פְּרִישׁוֹ***.

פְּרִישׁוֹ* וי (מפרש ומבאר)
kommentator, Erklärer.

פְּרִישׁוֹ* וי (בן שרים בפרס)
szlache- tnie urodzony, Adeliger.

פְּרִישׁוֹ* וי **פְּרִישׁוֹ*** sich
rozszerzać się, sich
ausbreiten.

פְּרִישׁוֹ* וי **פְּרִישׁוֹ***
prosty, einfach; prosto, **פְּרִישׁוֹ***
gerade.

פְּרִישׁוֹ* וי **פְּרִישׁוֹ*** das Aus-
rozciąganie, strecken.

פְּרִישׁוֹ* וי **פְּרִישׁוֹ*** zer-
rozdzierać, zer-
reissen.

פְּרִישׁוֹ* (נס עם ב"ו, א"ל, על) פעו"י
przeciągać dokoła, umher-
streffen; zdjąć, rozebrać, aus-
ziehen; *wyciągać, aus-
strecken; rozpościerać się,
złu- **פְּרִישׁוֹ***; sich verbreiten

ochłodzić, zrobić let-
nim, abkühlén, lau machen.

pogodzenie, poje-
dnanie, das Vergleichen, Aus-
gleichen; rozprawienie, Ab-
machung.

לִּשְׂתֹּת, פִּשְׂתָּהּ, פִּשְׂתָּן (ד' פִּשְׂתִּים) נִי
len, Lelnen; płótno, Lein-
wand; świeca, Kerze.

פִּשְׂתָּנִי* תִּי (העוסק בפשתו, המזה פשתו)
płóciennik, Leinspinner.

פֶּתַת נִי
kromka chleba, Brotschnitt
פֶּת־בֶּגֶד נִי
królewska potrawa, kö-
nigliche Speise.

פֶּתַת דִּי פֶּתָהּ.

פֶּתָאִים דִּי פֶּתִי.

פֶּתָאִים תַּהִים
nagle, plötzlich

פֶּתָאִים תִּי
nagly, plötzlich

פֶּתְנָם נִי
rozstrzygnięcie, Entschei-
dung; *słowo, Wort; przysło-
wie, Sprichwort.

פֶּתָהּ מִיע
być namówionym,

פֶּתָהּ מִיע
zwiedzionym, überredet, ver-

פֶּתָהּ מִיע
być upro-

פֶּתָהּ מִיע
wadzonym, hingerissen wer-

פֶּתָהּ מִיע
złudzić, przynęcić; den-

פֶּתָהּ מִיע
dać się na-

פֶּתָהּ מִיע
mówić, sich bereden lassen;

פֶּתָהּ מִיע
robić przestronno, ge-

פִּשְׂעָה נִי
grzech, Sünde; wina, Schuld.

פִּשְׂעָה תַּהִים
rozmyślnie, ab-
sichtlich.

פִּשְׂלִי, הַפִּשְׂלִי מִי
zawiesić, prze-
wiesić, aufhängen, herabhän-
gen lassen.

פִּשְׂעָה מִיע (ד' פִּשְׂעָה)
stapać, treten
פִּשְׂעָה וְ
krok, Schritt

פִּשְׂעָה מִיע (גם עם על-ועם ב-)
prze-
kroczyć, überschreiten; grze-
szyć, sündigen; sprzeniewie-
rzyć się, untreu werden;
być odepchniętym, הַפִּשְׂעָה
verdrängt werden.

פִּשְׂעָה נִי
przekroczenie, Übertre-
tung; grzech, Sünde.

פִּשְׂפֹּשׁ נִי
badanie, Untersuchung
פִּשְׂפֹּשׁ נִי
pluskwa, Wanze; furt-
ka, Pförtchen.

פִּשְׂפֹּשִׁי נִי
gzyms, Gesimse
פִּשְׂפֹּשִׁים.

פִּשְׂפֹּשׁ מִי
badać, untersuchen
פִּשְׂרָה
wyłożenie, wytłumaczenie,
Auslegung.

פִּשְׂרָה מִיע
ochłodzić się, być
letnim, sich abkühlen, lau wer-
den; pogodzić, vergleichen;

otwór, Öffnung פתח'ו
פתח'ו ר' פתוח.

roztwieranie, das Auftun פתח'ו
śmiałość, czelność, פתח'ו-פה-
Dreistigkeit.

ostrze miecza, פתחות נר
Schwertschneide.

פתחת'ו נ' ר' מפתח.

lekkomyślność, Leicht- פת'ו
sinn; lekkomyślny, Leichtsin-
niger; szerokogłowy, Breit-
köpfiger.

plaszcz, Mantel; pas, פתגיל'ו
Gürtel.

płochosć, nieroztrop- פתיות נ'
ność, Unbesonnenheit.

wstęp, Einleitung; פתחה'ו נ'
Öffnung.

sznur, Schnur פתיל'ו

przysnurowany, ange- פתיל'ו
schnürt.

knot, Lunte; świeca, פתילה'ו
Kerze.

poprzezna belka, Quer- פתין'ו
balken.

niespodzianka, Über- פתיעה'ו
raschung.

פתית ר' פתורים.

(וַיִּפְתְּ אֱלֹהִים) räumig machen.
ל'יפת'.

klamka, Türklinke; żeń- פתה נ'
ski organ płciowy, weibliches
Geschlechtsorgan.

wykuwanie, wyrzynanie, פתוח'ו
grawura, Eingrabung; rzeźba,
Skulptur.

otumanienie, zwiedzenie, פתוי'ו
Verführung.

skręcanie, zwijanie (nici), פתול'ו
das Zwirnen.

פתות ר' פת.

otwierać, öffnen; roz- פתח'ו פ'
twierać, eröffnen; zaczynać,
być otwie- הפתח'ו; anfangen
ranym, aufgemacht werden;
rozwiązać się, sich losbinden;
rozwiązywać, losbinden; פתח'
wyorać, aufackern; rytować,
być wryto- פתח'; gravieren
פתח'; wany, graviert sein
uwolnić się z więzów, sich
losbinden; ^orozwijać się, sich
entwickeln.

drzwi, Tür; otwór, Öff- פתח'ו
nung.

פתח-עינים שם מקום.

פתח'ו Eröffnung

otwierać, aufmachen פתק"י
handel (חנות של מיני מאכל) וי פתק"י
wiktuałów, Esswarenhand-
lung.

kartka, Zettel ני פתקא*
wezwanie, פתקא דהוקמדה* ני
Vorladung.

wyjaśnić, erklären פת"ר פ"י
wyjaśnienie, tlòmacje-
nie, Deutung; *rozstrzyganie,
Entscheidung.

odpis, kopia, Abschrift, וי פתשגן*
Kopie.

rozdrabiać, zerbröckeln פ"י פתת

skręcić, zusammendre- פתל* פ"י
hen; borykać się, ringen;
być הפתל; otulić, einhüllen
podstępny, borykać się,
ringen, hinterlistig sein;
chyttrze postępywać, הפתל
sich hinterlistig benehmen.

chytry, wykrętny, תי פתלתל
szczwany, hinterlistig.

żmija, Otter (מין נחש) וי פתן
nagle, plötzlich פתע פתאם

zaskoczyć, zro- פ"י הפתיע
bić niespodziankę, überra-
schen.

צ

לה אם יגרשה או אם ימות.

latorośl, Sprössling וי צאצא
potomek, ; (דהארץ וצאצאיה*)
Nachkommen.

obejmować się, uści- פ"י צאר*
skać się, sich umschlingen;
skręcić, festdrehen.

ropucha, Kröte; (מין צפרדע) וי צב
powóz, Wagen; nosze, Tra-
gebett.

żółw, Schildkröte וי צב הישריון

צ. האות השמונה עשרה בא"ב; ס"ט
dziewięćdziesiąt, ueunzig.

brud, kał, Unflat ני צאה
kał, Menschenkot ני צאה
Zeus וי צאוס* (אלהי היונים)
brudny, niechlujny, schmut-
zig.

kwiat lo- (מין עץ בשם) ו"ר צאלים
tosu, Lotosblume.

owce, Kleinvieh ני צאן
— נקטי צאן ברנל* נכסים, שהאשה
מביאה לבעלה והוא ערב בעדם להשיב

kantor, Kantor, Vorbeter התבה
związać, zusammen- צבט פ"י
binden; podawać, reichen,
geben.

jeleń, Hirsch; blask, wspa- צבי ו'
צבי ; niatość, Pracht
כנוי לארץ ישראל.

צביה נ"ר צבי.

wola, Wille; °cel, Ziel; ו'
צביון* ו'
tendencja, Tendenz.

rażka, Griff; (יד הכלי) נ'
צביטה* נ'
uszko, Ohrchen.

farbowanie, das Färben נ'
צביעה נ'
obłuda, Heuchelei נ'
צביעות* נ'

skupianie, zbieranie נ'
צבירה* נ'
do kupy, das Aufhäufen; kupa,
Haufen.

צבל* ו' (מין חי קטן בארץ הצפון, שעורו
sobol, Zobel נמכר בדמים יקרים)
צבע* פ"י
farbować, färben; פ"י
הצבע (האריך, הראות את האצבע)
podnieść palec, Finger heben
(אומר להם הצביעו").

farba, barwa, Farbe; ו'
צבע ו'
barwna suknia, farbige Kleid
(צבע רקמתיים).

farbiarz, Färber ו'
צבע ו'

farba, barwa, Farbe ו'
צבעון ו'

stawać do służby, sich צבא פ"ע
zum Dienst stellen; *zyczyć
sobie, pragnąć, wünschen,
begehren; walczyć, kämpfen;
zbroić do walki, zum הצביא
הצביא
Kampfe rüsten.

wojsko, (ר' צבאות) ו'
צבא ו'
Kriegsheer; istota, Wesen;
służba świątynna, Tempel-
ozna- (מפ"ה הפ"ה לצבא*);
dienst
czony czas, bestimmte Zeit.

צבאים, צבאות ר' צבי.

nabrzmiać, aufschwel- צבה פ"ע
zrobić napęcznię- הצבה;
len
tym, aufschwellen machen.

opuchły, nabrzmiały, ת'
צבה ת'
aufschwellend.

zamiar, Absicht; rozpo- צבו ו'
צבו ו'
rządzenie, Anordnung.

uzbrojony w pazury, ת'
צבוע ת'
szpony, krallig; drapieżny,
raubgierig; farbowany, ge-
färbt; *obłudnik, Heuchler.

hjena, (מין חי טורף) ו'
צבוע ו'
Hyäne.

kupa, tłum, Haufe; *gmi- צבור ו'
צבור ו'
na, Gemeinde
פחות מעשרה יחד.

שליח-צבור (ש"ע) החון העובר לפני

boczny, bei Seite stehend.
; czatować, belauern פ"י צדדה
chylić się do upadku, הצדה
sinken; *ryby łowić, Fische
fangen.

צדדה ר' צידדה.

prawość, Rechtlichkeit ו' צדוק
צדוקים* ו'ר (שם כת באחרית ימי הבית
שני אשר התנגדו לפרושים) Sadu-
cejsczy, zwolennicy nauki
Zadoka, przeciwnicy Faryze-
uszów, Saduzäer, Anhänger
der Lehre des Zadok, Geg-
ner der Pharisäer.

צדי* ו' האות "צ".

zły zamiar, böse Ab- ני צדיה
sicht.

צדוד* ר' צד, צידד.

prawy, uczciwy, recht- ה' צדיק
lich; sprawiedliwy, gerecht;
zwycięzca, Sieger; *Bóg,
Gott; רבם של החסידים.

skroń, Schlä- ו' צדעה* ני
fe; *włosy na skroniach, die
Haare an den Schläfen.

perłowa macica, Perl- ו' צדפה*
mutter.

muszla, Muschel ו' צדפי*

być obyczajnym, pra- צדק פ"ע

tulipan, Tulpe ו' צבעוני*
skupiać, zbierać do פ"י צבר
być הצבר kupy, aufhäufen
nagromadzonym, aufgehäuft
werden.

kaktus, Kaktus ו' (מין צמח) צפר*
mały snopek, ו' (רי צבתים) צבת*
Gärbchen; *para, Paar.

— צבת או פדט* (מין משחק, ווג או
לא ווג) para nie para, Paar
oder Unpaar.

obcegi, szczypce, Zange ני צבת*
bok, Seite; strona, Gegend; ו' צד
strona przeciwna, Gegen-
; (והיו לכם לצדים*) seite
rodzaj, wzgląd, Art, Hinsicht.

— הצד השונה* (איזה אופן שזה בשני
דברים שונים) — właściwość wspól-
na dwom przedmiototom róż-
nym, eine zwei verschiede-
nen Gegenständen gemeinsa-
me Eigenschaft.

skierować na bok, seit- פ"ו צדד*
wärts richten; ułożyć (ka-
mień) z boku, (einen Bau-
stein) an die Seite rücken;
*być stronnikiem, Anhänger
sein.

postronny, u- (לא עקרי) ה' צדדי*

farbig sein.

błyszcząć, glänzen מ"ע צָהַב

bły- (צָהַבוּ פָּנָיו) ; הָצַהַב

szczęć, glänzen (מִשֵּׁי צְהִיבוּ).

złocisty, goldfarbig ה' צָהַב

blondyn, blond ה' צָהַבְהֵב

złocisty, goldgelb; we- ה' צָהִיב

soły, munter.

gniew, Zorn; ból, נ' צָהִיבָה

Schmerz.

radować się, sich freuen, מ"ע צָהַל

הָצַחַל ; jubeln; rzeć, wiehern,

weselić się, sich belustigen.

radosne wykrzykiwanie, נ' צָהִלָּה

Jubel; rzenie, das Wiehern.

wyżymać olej, Öl ה' צָהַר

auspressen.

okno, Fenster ו' צָהַר

południe, Mittag מ' צָהָרִים

rozkaz, Gebot ו' צו

testament, Testament נ' צוּאָה

szyja, Hals; wier- ו' צוּאָה

chołek, Spitze.

— עָלַי וְעַל צוּאָרִי מ"ג (על אחריותי)

na moją odpowiedzialność,

auf meine Verantwortlichkeit.

koinierz, Kragen ו' צוּאָרֶן

צובע ר' צבע.

wym, sittlich, rein sein; być,

sprawiedliwym, gerecht sein;

צוּדָק ; słuszny, richtig הַצְדָּק

być oczyszczonym, geläutert

uznać sprawie- צוּדָק ; werden

dliwym, für gerecht erklären ;

usprawiedliwić, recht- הַצְדָּק

fertigen ; zrobić prawym,

* הַצְדָּק ; rechtschaffen machen

odpowiadać, nadawać się,

uspra- הַצְדָּק ; passen, taugen

wiedliwiać się, sich rechtfer-

tigen.

prawość, uczciwość, sitt- ו' צוּדָק

liche Reinheit; usprawiedli-

wienie, Rechtfertigung; bło-

שם) ; gosławienieństwo, Heil

planeta Jupiter, Planet (בוכב

Jupiter.

prawość, Ordentlich- נ' צוּדָקָה

keit; prawo, Recht, dobro-

dziejstwo, Wohltat; szczęście,

; (וְצוּדָקָה מֵאֵלֵהי יִשְׁעוּ) Glück

jałmużna, Almosen (נִרְבָּה)

obłudą, perfidją, Schein- נ' צוּדָקוֹת

heiligkeit.

צוּדָקוֹן 'ה' pobożny, fromm ר'

צדיק.

צוּדָקָה 'ה' (צוּדָקוֹת) נ' ר' צדיק.

być złocistym, gold- הָצַהַב

plynąć, fliessen; *ply- פִּיַע צוֹף
dać הִצִּיף ; wać, schwimmen
plywać, strömen lassen; dać
plynąć, schwimmen lassen.

patoka, plastr miodu, וַי צוֹף
Wabenhonig.

צוֹן ר' צִיּוֹן.

prorok, Prophet; stróż, וַי צוֹפֵה
Wächter.

uciskać, bedrän- וַי צוֹק הִצִּיק פִּיַע
być uciskany, הוּצַק ; gen
bedrängt werden.

ucisk, utrapienie, וַי צוֹק וַי
Bedrängnis.

skała, Fels (ראש ההר) וַי צוֹק*

oblegać, (עם אל- ועם על-) וַי צוֹר
belagern; prześladować, nie-
nawidzieć, anfeinden; owiązać,
umbinden; kształtować, for-
mować, formen.

skała, Fels; siła, moc, וַי צוֹר
Stärke; krzemień, Kieselstein;
początek, Anfang; (בנוי לאלהים)
przodek, Urvater.

צוֹר ר' צוֹרֵר.

uczory, Ge- וַי צוֹרְבֵא* (איש מלומד)
lehrter.

zarys, Umriss; *obraz, וַי צוֹרֵה
Bld; widok, wygląd, Aus-

צוד פִּיַע ; łowić, einfangen וַי צוֹרֵד
הִצִּטִּיף ; wyławiać, auffangen
zaopatrzyć się w żywność,
slch mit Speise versehen.

roz- (גם עם ל-, אל-, על-) פִּיַע וַי צוֹה
kazać, befehlen; ustanowić,
anordnen; zakazać, verbie-
ten; rozporządzać w testa-
mencie, testamentlich anord-
mieć polecenie, be- וַי צוֹה ; nen
mieć הִצִּטִּיף* ; fohlen werden
rozkaz, otrzymać rozkaz, be-
fohlen werden.

rozrywanie (rany), das וַי צוֹרֵה*
Aufreißen (einer Wunde).

tryb rozkazujący, befehlende וַי צוֹרֵה*
Art. (ברקדוק); rozkaz, Befehl

głośno krzyczeć, laut וַי צוֹה פִּיַע
schreien.

rozrywać (ranę), auf- וַי צוֹה* פִּיַע
reißen (eine Wunde).

okrzyki żałobne, Trauer- וַי צוֹהה נִי
geschrei.

przepaść, Abgrund וַי צוֹהה נִי
(ר') קְצוֹתָהּ.

pościć, fasten פִּיַע וַי צוֹם

post, das Fasten, Fasttag וַי צוֹם
zimny, kalt וַי צוֹן תִּי

smród, Gestank; ⁰grzech, ז' צַהֲנָה
Sünde.

platforma, Plattform נ' צַהֲפֶתָה
połysk, Glanz; kro- ז' צַהֲצוּחָה
pla, Tropfen (צַהֲצוּחַי שְׁמַי"א)
czyścić, przeczyszczyć, פ"י צַהֲצַח
reinigen, säubern.

pogoda, wesele, Hei- ז' צַהֲצַחֻת
terkeit.

śmiać się, la- פ"ע צַחַק (עם ל-)
bawić (גם עם אָה) צַחַק; chen
śle, spielen; żartować, Spass
treiben.

śmiech, Gelächter, żart, ז' צַחַק
Spass.

śmiechliwy, śmieszek, ז' צַחֲקוֹן
Lacher.

biel, białość, die Weisse ז' צַהֲר
jasny, hell ה' צַהֲר

okręt, Schiff; flota, Flotte ז' צִי
włókno, Fasern ז' צִיב*

herbata, (מיני עשבי בשמים) ז' צִיבָא
Tee.

cywilizacja, Zivilisation (כמוסר) ז' צִיבִיטִיזַצְיָה
קדמה בחכמה.

polowanie, Jagd; połów, ז' צִיד
Fang; pokarm, żywność,
(מִלְּהֶם צִידִם) Speise

sicht, Ansicht; bożek, bał-
wan, Götze; ⁰idea, Idee
ז' צוֹרָה.

—אֲנָשִׁים שֶׁל צוֹרָה ז' אֲנָשִׁים נִכְבָּדִים.
ozdoby na szyję, ז' צוֹרָנִים
Halsschmuck.

צוֹת ר' יָצַת.

słuchać, być posłu- פ"ע צוֹת
sznym, horchen.

towarzystwo, Gesell- נ' צוֹתָא
schaft; ⁰rekomendacja, polece-
nie, Empfehlung.

jasny, hell, czysty, lau- ז' צַה
ter; jarzący się, glühend.

zaschły, Vertrockneter ה' צַחָה
jasnobiały, hellweiss ה' צַהוֹר

צַחֻתִּי נ' (מדבר ברור ולא בשפת עלונים)
retoryka, Rhetorik.

być jasnym, czystym, פ"ע צַחָה
lauter, hell sein.

spalony od słońca, ש"ו צַחִיח
sonnenverbrannt.

spalona (מקום ציה) ש"ג צַחִיחָה
słońcem okolica, sonnenver-
brannte Gegend.

suche miej- ז' צַחִיחַי (מקום חרב)
sce, trockener Platz.

grzech, Sünde ז' צַהֲנָה

penbewohner; żeglarz, Seefahrer.

modlący się, nabożny, צִיִּילָן ו'
 Betender.

; poznać, bezeichnen פִּי צִיִּין *
 odznaczać się, sich auszeichnen
 הצִיִּיִן ה'
 auszeichnen.

obeznany, be- מִצִּיִּין מִצִּיִּין ת'
 wandelt.

Zend צִיִּנְדָּה ו' (שפת פרסית העתיקה)
 צִיִּנְדָּה ו' (בקורת ספרים מטעם המלכות)
 au הכהנים)
 cenzura, Zensur

zazębienie, Erkältung צִיִּנְדָּה ו'
 kleszcze, Klemme; wię- צִיִּנְדָּה ו'
 zienie, Gefängnis.

צינית ר' צִיִּנְדָּה.

ציין פִּעַ kwitnąć, blühen ; צִיִּיִן
 wy- הִצִּיִן ; piszczeć, piepen
 głądac herausblićken; wyda-
 wać kwiecie, Blüte treiben;
 *zagłębiać się, sich vertiefen
 (הִצִּיִן וְנִבְּעָה).

kwiecie, Blüte; skrzy- צִיִּין ו'
 dło, Flügel; djadem, Diadem.

kwiat, Blume צִיִּצה ו'
 kutas, kiść, Quaste; צִיִּצִית ו'
 kosmyk włosów, Haarbüschel
 (וַיִּקְחֵנִי בְּצִיצֵת רֹאשִׁי).

myśliwy, Jäger צִידָּה ו'

צִידָּה ו' ר' צִידָּה.

zapasy żywności, צִידָּה ו'
 Vorrat an Speise.

susza, Dürre; step, Step- צִידָּה ו'
 pe.

posuszna kraina, dürres צִידָּה ו'
 Land.

צִידָּה ו' מצורת היבوسی שלכד דוד ויקרא
 לה בשם עיר דוד, ובשם הזה קראו
 הנביאים לירושלים כלה וגם את כל
 סמכות יהודה (עֲמִי יוֹשֵׁב צִידָּה) ;
 ובזמן האחרון קוראים גם את כל
 ארץ ישראל בשם צִידָּה (הַלְבָב־
 צִידָּה).

znak kamienny, Steinmal; צִידָּה ו'
 nagrobek, Grabmal.

syjonista, Zi- צִידָּה ו' (אוהב צִידָּה)
 onist (ר' בֶּן-צִידָּה).

syjonizm, (שפת הציונים) צִידָּה ו'
 Zionismus.

malowidło, Gemälde; צִידָּה ו'
 0przedstawienie, Vorstellung;
 opisanie, Beschreibung.

ציטט ו' (הוברת דבר מספר אחר)
 cytat, Zitat.

zwierz stepowy, Steppen- צִידָּה ו'
 tier; mieszkaniac stepu, Step-

powiesić, henken ; צָלַב פ"י
 0zrobić znak krzyża, przeze-
 gnać się, ein Kreuz schla-
 być po- הַצֵּלֵב = הַצֵּטְלֵב ; gen
 wieszonym, gehenkt werden.

krzyż, Kreuz ז' צָלַב ז'
 — נוֹסְעֵי-הַצֵּלֵב, נוֹשְׂאֵי-הַצֵּלֵב ז' ז'
 krzyżowcy, Kreuzfahrer.
 צָלַח ר' צִלְחָה.

piec, robić pieczeń, מ"י צָלַח
 braten ; szubienica, Galgen.

jasny, przejrzysty, czy- צָלוּל ת'
 sty, hell, klar, lauter.

modlitwa, Gebet נ' צָלוּתָא
 mieć powodzenie, Er- צָלַח פ' עוֹי
 folg haben ; przebyć, durchge-
 hen (וְצָלַח הַיַּרְדֵּן) ; הַצֵּלֵחַ
 mieć powodzenie, Erfolg ha-
 ben ; darzyć pomysłnością, ge-
 deihen lassen.

kocioł, Kessel ; ta- צָלַחַת צ'
 lerz, Teller ; 0kieszka, Tasche.
 ból, צָלַחַת, צָלַחַתָא נ' (כאב ראש)
 głowy, migrena, Kopfweh,
 Migräne.

szklanka, צָלַחַת נ' (ר' צָלַחַת)
 Glas.

pieczyste, Gebratenes ז' צָלִי

צִיקְלָפִים ז' ז' (ענקים באגדה בעלי עין
 אחת ילידי השמים והארץ)
 Ziklop.

małoduszny, engherzig ; ת' צִיקָן
 sknera, Knauser.

skapstwo, Geizigkeit נ' צִיקְנִית
 zawias, Türangel ; kurcz, ז' צִיר
 Krampf ; bałwan, Götzenbild ;
 bie- (קוטב) ; poseł, Gesandter
 rybi ; (צִיר הַצִּפּוֹן) ; gun, Pol
 kwas, Fischlake ; sok, Saft.
 tworzyć, bilden ; malo- פ"י צִיר
 wać, malen ; 0opisywać, schil-
 mienić się po- הַצֵּמֵר ; dern
 słem, sich als Gesandter an-
 geben ; +przeobrażać się, sich
 umbilden.

malarz, Maler ת' צִירָה

צִירָה ז' שם תנועה (..)

צִירָה ת' (מי שעניו דולפות דמע תמיד)
 kaprawy, Triefäugiger.

być posłusznym, ge- פ"י צִית
 horchen. (ר' צִית).

podstuchująca, Auf- ה' צִיתָנִית
 horcherin.

cień, צִל צִלָּל (ר' צִלָּלִים) ז'
 Schatten ; ochrona, Schutz.

skóra, Fell ז' צִלָּא

modlić się, beten מ"ע צִלָּא

zebro, Rippe; bok, Sei- צָרַע נ' זָרָע
te; boczna komnata, Seiten-
zimmer; odrzwia, podwoje,
Türflügel.

bić, uderzać, צָרַקָה הַצְרִיף * מ"י
schlagen.

kaparek, Kapern- צָרַקָה ו' (מין עץ)
strauch.

węgorz, צָרַפָּח ו' (מין דג ארוך ודק)
Aal (ר' צָרַפָּח *).

dzwięk, Klang צָרַצִיף * ו'
כלי זמר.

cymbały, צָרַצִיף ו' (מין כלי זמר)
Zimbel; *ק-קרי, Decke;
cykada, Baumgrille
harpun, Harpune.

brzmieć, dźwięczeć, צָרַצִיף * מ"י
klingen.

blizna, szrama, צָרַקָה ו' צָרַקָת * נ'
Narbe, Schramme.

być spragnionym, צמא (ל-) מ"ע
czuć pragnienie, dursten;
dać uschnąć z pra- הַצְמִיא
gnienia, verdürsten lassen.

spragniony, durstig צמא ח'
pragnienie, Durst צמא צמאה נ'
okolica bezwodna, ו' צמאון
wasserlose Gegend.

modlić się, beten צָלִי * מ"ע
צָלָה *).

wieszanie, das Hen- צָלִי * ו'
ken.

pieczenie, das Braten צָלִי * נ'
piernik, Kuchen; *צלי, ו'
das Klopfen; brzęk, dźwięk,
Klang.

dzwonienie, das Klin- צָלִי * ו'
gen.

być cieniistym, schat- צָלָל * מ"ע
tlg sein; dzwonić, klingen;
pogрузić się, niedertauchen;
הַצִּיל * ; dzwonić, klingen
zacieniać, beschatten.

mara, przywidzenie, ו' צָלָם
Schattenbild; obraz, Bfld;
*bałwan, Götzenbild.

fotograf, Photograph ו' צָלַם *
fotografować, fotogra- מ"י צָלַם *
fotografować הַצְטַלַּם ; phieren
się, sich photographieren.

pejzaż, Landschaft ו' צָלַמוֹן *
ciemność, Finsternis נ' צָלְמוֹת *
fotografia, Photographie ו' צָלְמוֹן *
kuleć, chromać, hinken מ"ע צָלַע *
upadek, Sturz, Fall ו' צָלַע *
צָלַע *).

żywo- (צומח חי הנמצא בים) **צָמְחָיוּ** ו'
rost, Zoophit.

naramiennica, Armband; **צָמִיד** ו'
pokrywka, Deckel; przywią-
zany, anhänglich (**בְּאָדָם צָמִיד**
בְּמַלְאָכָתָיו)*.

zarodek, kielek, Keim **צָמִיחַ** ו'
kielekowanie, wyrasta- **צָמִיחָהּ** ו'
nie, das Sprossen.

pętla, Schlinge **צָמִים** ו'

kamień (choro- (מחלה) **צָמִירָהּ** ו'
ba), Steinkrankheit.

koniec, Ende; zupeł- **צָמִיתוּת** ו'
nie, całkiem, gänzlich.

być twardym, mocnym, **צָמִירָהּ** ו'
hart, fest sein.

dojrzały owoc, reife **צָמִירָהּ** ו'
Frucht.

dłu- (מי שאוניו גדולות ועבות) **צָמִים** ת'
go- i tłustouchy, jemand des-
sen Ohren schwammhaft sind.

klapouchy, klappöhrig **צָמִיעַ** ת'
cement, Zement **צָמִתָּהּ** ו'

dokładność, Genauig- **צָמִצּוּם** ו'
keit; oszczędność, Sparsam-
keit.

dokładnie, genau **בְּצָמִצּוּם** תה"ם
być dokładnym, ge- **צָמִצּוּם** ו'

צָמְנֵהוּ ו' ר' גמ"י.

przyłączyć się, **צָמְדָהּ** ו' ע"
być **צָמֵד** ; sich anschliessen
umocowanym, befestigt sein;
powiązać, zusammen- **צָמְדָהּ**
binden.

para, Paar; morg pola, **צָמֵד** ו'
Joch Landes; *jarzmo, Joch.
duet, Duet **צָמְדָהּ** ו' נ' (שירת שנים)
Zweigesang.

warkocz, kosa, Zopf **צָמָה** ו'
ściąganie, Zusammen- **צָמְדָהּ** ו'
ziehung.

kielekowanie, das Spros- **צָמְדָהּ** ו'
sen.

rodzynka, Rosi- (ענב יבש) **צָמֻק** ו'
ne; *skurczanie się, zanika-
nie, das Einschrumpfen.

kielekować, wyrastać, **צָמַח** ו' ע"
hervorsprossen; powstawać,
entstehen; *błyszczec, glän-
odrastać, von neu- **צָמַח** ; zen-
dać wy- **צָמַח** ; em wachsen
rastać, sprossen lassen.

roślinna, Gewächs; zja- **צָמַח** ו'
wisko, Erscheinung; *pę-
cherz, bąbel, Blase.

świat roślinny, państwo **צָמַח** ו'
roślinne, Pflanzenreich.

ralizowanym, gelähmt werden.

pika, lanca, Lanze (ר' צנינים) צין ו'
kosz, Korb ני צנא

szyszka, Zapfen (der ו' צנברא ו'
Nadelhölzer).

צנה ר' צאן.

tareza, Schild; kosz, ני צנה
Korb; sieć, Netzkorb; chłód,
Kälte.

suchy, zaschły, dürr, ת' צנום
vertrocknet.

rzodkiew, Rettig (מין ירק) ו' צנון
skromny, pokorny, be- ת' צנוע
scheiden, demütig; obyczaj-
ny, uczciwy, sittenzüchtig.

wodotrysk, słup wo- ו' צנור
dy, Springbrunnen, Wasser-
strahl; rynna, kanał, Rinne,
Kanal.

hak, Haken ני צנורה

spuścić się, spaść, ze- מ"ע צנה
śliznąć się, hinabsinken, hin-
abstürzen, hinabgleiten.

centrum, Zent- (מרכז) ו' צנטרום
rum, Mittelpunkt.

kopijnik, Lanzenträger ת' צני
cierń, Stacheldorn ו' צנין

nau sein; być oszczędnym,
sparsam sein.

skurczyć się, zmar- צמק מ"ע
szczyć się, zusammenschrum-
pfen; zaschnąć, Eintrocknen;
wysuszyć się, trok- הצמק
ken werden.

ביצים קצמקות נ"ר (ביצים שמבשלים
על האש עד שיכשו החלבון והחלמון)
jaje na twardo, hartgekochte
Eier.

צמר ו' wełna, Wolle (מחלת האבן
העוזרת את השתן)
moczowy ka-
mien, Blasenstein.

bawełna, Baum- ו' צמר-גפן
wolle.

wyrabiający wełnę, Woll- ו' צמר
zubereiter; handlarz wełny,
Wollhändler.

dreszcz, groza, ני צמרמות
Schaudern.

szczyt, wierzchołek ני צמרת
drzewa, Wipfel; iglasty liść
(cedru), nadelförmiges Laub.

ściskać, ścisnąć, drük- מ"י צמת
być הצמת; ken, anengen
ściśnionym, beengt werden;
צמת; ścisnąć, drücken הצמת
wygonić, fortjagen; *być spa-

krok, Schritt ו' צעד
 —הִצִּיר צֵעֵד פִּי ע ללכת בפחד.
 —הִרְתֵּב צֵעֵד פִּי ללכת בלי פחד,
 בכמחה.
 .(ר) צֵעֵדָה (ר) (ר) צֵעֵדָה.
 być pochylonym, פִּי ע (בִּי) פִּי ע
 gebeugt sein; położyć się,
 sich niederlegen; opróżnić,
 opróżnić do צֵעָה; ausleeren.
 czysta, ganz ausleeren.
 kroczenie, das Treten ו' צֵעֵדָה
 (ר) צֵעֵדָה.
 welon, zasłona, Schleier ו' צֵעִיף
 młody, jung; mały, צֵעִיר ה'
 klein; pośledni, małosnaczný,
 gemein, unbedeutend.
 wiek młodszy, jünge- ו' צֵעִירָה
 res Alter.
 poruszać się, sich be- ו' צֵעִן פִּי ע
 wegen.
 cygan, Zi- ו' צֵעִן* (ר) צֵעִנִים*
 geuner.
 zagłębienie, Vertiefung; ו' צֵעֵצֵעַ
 rzeźba wklęsła, vertiefte Bild-
 hauerei; *zabawka, Spielzeug.
 krzyczeć, żalić się, sich be- ו' צֵעֵק
 (ל-), (א-ל-) פִּי ע
 schreien; żalić się, sich be-
 być zwoły- ו' צֵעֵק; klagen
 wany, zusammengerufen

obyczajność, Sittlich- ו' צֵנִיעוּת*
 keit; uczciwość, Züchtigkeit.
 zawój, Kopfbund; dja- ו' צֵנִיף
 dem, Diadem.
 zwijanie, das Wickeln; ו' צֵנִיפָה
 rzenie, das Wiehern.
 zmarszczyć, skurczyć, פִּי ע צֵנֵם
 zusammenschrumpfen lassen.
 ochłodzić, abküh- ו' צֵנֵן פִּי ע
 ochlodnąć, ozię- ו' הִצְמִינֵן; len
 bić się, kalt werden.
 być skromnym, beschei- ו' צֵנֵעַ פִּי ע
 postępować ו' הִצְנִיעַ; den seln
 pokornie, demütig. handeln;
 *ukrywać, verbergen.
 potajemnie, ingeheim ו' צֵנֵעָא תה פִּי ע
 obwijać, umwickeln; ו' צֵנֵף פִּי ע
 zwijać, zusammenwickeln;
 .(ר) (ר) *צֵנֵף פִּי ע.
 kłębek, Knäuel ו' צֵנֵפָה
 szklanka, Glas; kosz, ו' צֵנֵפָת
 Korb.
 dziać, stricken ו' צֵנֵר פִּי ע
 rura do zlewu, Giess- ו' צֵנֵר
 *; röhre (אדם גדול וחשוב).
 ; kroczyć, schreiten ו' צֵעֵד פִּי ע
 dać chodzić, hinschrei- ו' הִצְעֵד
 ten lassen.

być **צָפָה** ; was vertrauen
obciągnięty, überzogen wer-
den; *przewidywać, voraus-
sehen.

prorok, Prophet (**ר' נְבִיא**) **וְ**
woda do pływania, **וְ**
Schwimmwasser.

poszewka, Kissenzieche **וְ**
powłoka, nakrycie, Über-
zug; nakrywka, Deckel.

przewidywany, voraus-
gesehen.

północ, Nord **וְ**

צָפוֹן **וְ** skarb, Schatz (**רִי צָפוֹן**).

północny, nördlich **וְ**

צָפוֹנִי **וְ** ciasno, enge **וְ**

wróbel, **צִפּוֹר**, **צִפּוֹר** (**ר' צִפּוֹרִים**) **וְ**
Sperling; ptak, Vogel; bańka
wodna, Wasserblase
(**הָעוֹשָׂה**).
צִפּוֹר בְּמַיִם.)

motyl, Schmet-
terling **וְ** (**רִי פִּרְפֵּר**).

łupek, Schiefer-
stein **וְ** (**מִין אֶבֶן**).

płaski dzban, flacher
Krug **וְ**

widoki, nadzieje, Aus-
sicht (**בְּצִפּוֹתָנוּ צִפּוֹנֵינוּ**).

zwoływać, **הִצְעִיק** ; werden
zusaammenrufen.

krzyk, Geschrei; la-
ment, Wehgeschrei; narze-
kanie, żale, Wehklage.

być małym, niezna-
cznym, klein, unbedeutend
martwić, dręczyć, **צָעַר** ; sein
być **הִצְטָעַר** ; kränken, quälen
zmartwionym, **מָרְטִיעַ** się,
betrübt sein.

zmartwienie, zgryzota, **וְ**
Schmerz.

skurczyć się, zmar-
szczyć się, zusammenschrum-
pfen; *ściągać, spajać, zu-
sammenziehen.

צִפְדָּה (**רִי צִפְדָּהִים**) **וְ** (בתי השבלולים)
וְ (**רִי צִדְדָה**).

zrobić zdrętwiałym, **פִּיעַ**
starr machen.

wrzód, eiter-
des Geschwür, Skorbut.

nakrywać, überdecken; **וְ**
przeglądać, baczyć, über-
ob-**צָפָה**; schauen, beobachten
ciągać, überziehen; baczyć,
beobachten; mieć nadzieję,
hoffen; ufać w coś, auf et-

opona brzusz- (עור הבטן) ו' צָפָק*
na, Bauchfell.

promienieć, hervor- פִּיעַ צָפַד
strahlen; ulecieć, fortfliegen
; (יָשׁוּב וַיִּצְפַּד מֵהַר הַגִּלְעָד*)
*świstać, pfeifen.

ranek, Morgen (ר' בִּקְר) ו' צָפְרָא*
dzień dobry, (-ל) צָפְרָא טָבָא*
guten Morgen.

żaba, Frosch ו' צַפְרָדַע
; paznokiec, Nagel ו' צַפְרֹן*

goździk, Gewürznägelein (בשם)
kapitel, (בתרת לעמוד) ו' צַפֶּת
Säulenknau; *powódź, Über-
schwemmung.

kanapa, Kanapee, Ruhe- ו' צַפְתָּא*
bank.

צִיִּים ר' צִיין.
צִקוּי ו' wylanie, Ergiessung (ר'
יצק).

sakwa, Quersack ו' צַקְלוּן
bieda, Not; wróg, Feind; ו' צַר
skała, Fels.

ciasny, eng ו' צַר ת'
żal, szkoda, schade, lei- ו' צַר
der.

zawistny, Missgüns- ו' צַר-עֵינִי*
tiger; skąpiec, Geiziger.

zawiść, Missgunst ו' צַרוּת-עֵינִי*

spozrzeżenie, Beobach- ו' צַפִּיהָ*
tung.

placek, Kuchen ו' צַפִּית
צַפִּין ו' skarb, Schatz (ר' צַפִּין).

kał, Kot; pomiot, Aus- ו' צַפִּיעַ
geburt.

kozieł, Bock ו' צַפִּיר
świt, Morgenschimmer; ו' צַפִּירָה

(הַקֶּפֶה מְשִׁיעָה) krąg, Rand
piszczałka, Pfeife; (צַפִּירוּת*)

obrus, Tischdecke; lampa, ו' צַפִּית
Lampe.

צַפִּין ו' kryć, decken, postawić
pułapkę, Schlinge legen;
być ukrytym, verborgen ו' הִצְפִּין
; ukryć, verbergen ו' הִצְפִּין
*skierować się ku północy,
sich nach Norden richten.

צַפְנַת-פְּעֻנָה שם כבוד אשר נתן פרעה
ליוסף; מלה רויס.

żmija, ו' צַפְעָנִי (מין נחש)
Natter.

szczebiot, Zwitscher; ו' צַפְצוּף
piszczenie, das Piepsen.

szczebiotać, zwit- ו' צַפְצַף
schern; piszczeć, piepsen;
szęptać, flistern.

topola, Pappel (שם עץ) ו' צַפְפָּה

skapstwo, Geiz *צָרוּת-עֵינַי *
krzyczeć, schreien ; צָרַח מִפֶּה
grzmiącym głosem wo- הַצָּרִיחַ
łać, dröhnend schreien.

balzam, Balsam *צָרִי צָרִי וְ
suchy, trocken *חֵ צָרִיד

chrypka, Heiserkeit *צָרִידוֹת *
strażnica, Warte ; wyso- צָרִיחַ וְ
ka wieża, hoher Turm.

wymagający, potrze- צָרִיף *
bujący, bedürftig. חֵ

piramidowy, pirami- (בנין רחב למטה והולך וצד למעלה) *צָרִיף *
denförmig (הָעוֹשֶׂה סֶפְתוֹ כְּמִין *
אלון, Alaun ; *צָרִיף *
שֶׁל צָרִיף *).

potrzebować, bedür- צָרַף *
być w potrzebie, הִצָּרַף * ; fen מ"ע
zniewo- הַצָּרִיף * ; bedürftig sein
być znie- הִצָּטַרַף * ; lić, nötigen
wolonym, nötig haben.

; potrzeba, Bedürfnis *צָרַף *
*עשה צרכיו.

doskonale, zu- כָּל צָרְפוֹ *
pełnie, vollkommen. תה"פ

rznać, schnei- צָרַם *
den ; drapać, kratzen ; zranicַ, (נָם עִם בֵּי-
verletzen. חֵ

krzemień, Kieselstein; *צָר וְ
Messer. נֹז

osmalić się, zwa- צָרַב, הִצָּרַב מ"ע
rzyć się, versengt werden.

uczo- (חלמיד חכם) וְ צָרְבָא דְרַבָּנָן *
ny, Uelehrter.

czeczołka, *צָרְבָרוֹם *
cerber, Cerber (כלב באגדת העמים
שערי השאול) בעל שלשה ראשים השומר

sparzelizna, piętno wy- צָרְבַת *
palone, Brandmahl. נֵי

czeczotka, *צָרְדָה *
Flachslink. (מין עוף קטן)

środko- *צָרְדָה *
wy palec, Mittelfinger. (האצבע האמצעית)

żółtaczka, *צָרְדָה *
Gelbsucht. (מחלת הירקון)

bieda, nędza, Not ; ucisk, *צָרָה *
Druck ; rywalka, Nebenbuhle-
rin.

ochryply, heiser, roh *צָרוּד *
*צָרִי * (אות שתנועתה צירה) (אות
צָרוּהָ *).

pojednanie, Vereinigung ; *צָרוּף *
połączenie, zobowiązanie, וְ
Verbindung ; oczyszczenie,
Reinigung ; rozmienianie pie-
niędzy, das Geldwechsell.

*צָרוּר רֵי צָרוּר.

połączyć się, sich vereinigen.

Francja, Frank-^(שם מדינה) צְרַפְתָּ *
reich.

(שרץ המשמיע קול)
świerszcz, Grille; butelka,
Flasche.

ćwierkać, zirpen פִּיעַ צְרִצְרִי *
zawiązać, umbinden; צָרַר פְּעוּי *
rwożyć, dręczyć, niepokoić,
beängstigen; być ściśnionym,
być צָרַר *; beengt sein
związanym, zusammengebun-
uciskać, be-^{הִצִּיר}; den sein
drücken.

wiązka, zawiniątko, צָרוּ אֲרוֹר *
Bündel; kawałeczek, kasek,
Stückchen; *sákiewka, Geld-
beutel; trzaska, Holzspan.

zapalek, Zünd-^{ני} צְתִית *
hölzchen.

słuchać, horchen פִּיעַ צְתִית *

ceremonja, (מנהג, חגיגה) צְרַמוֹנְיָה *
Zeremonie.

zwrzodzić, krätzig פִּיעַ צָרַע *
=^{הִצְטָרַע}; צָרַע רַי מְצָרַע; werden
otrędownacieć, aussät-^{ני} צָרַע *
zig werden.

szerszeń, (מין דבורה) צָרַעָה נִי *
Hornisse.

wysypka, trąd, Aussatz; נִי צָרַעָה *
הַצָּרָה * .nieszczęście, Unglück
רָעָה צָרַעָה לְבַעֲלָהּ *.

oczyszczyć, topić, läu- פִּיעַ צָרַף *
być^{הִצְרַף}; tern, schmelzen
oczyszczonym, geläutert wer-
den; połączyć, zobowiązać,
verbinden.

rozmieniać (większe- פִּיעַ צָרַף *
pieniądze na mniejsze), ein-
tauschen, wechseln (Gross-
הִצְטָרַף; geld für Kleingeld)

קו

stać, stehen; odnosić פִּיעַ קָאָ *
się, sich beziehen.

pelikan, קָאָת *^(שם עוף) קָאָת נִי *
Pelikan (רַי דְּרוֹקָמָה).

קָב *^(שם מדה היבשה, ששית המאה) ו' *
kula, szczydło, Stelzfuss;

קָ. האות התשע עשרה בא"ב; מ"מ, sto,
hundert.

קָ, קָאָ * יבא בתלמוד לפני הפעל בלא
הוראה מיוחדת (קָאָ מְשֻׁמַּע לְוִי *).

קָאָ ו' ^(שם מדה היבשה, ששית המאה) ו' *
wymioty, das Erbrochene.
רַי קִיאָ.

pogrzeb, Begräbnis נִי קְבוּרָה
cmentarz, Friedhof- שְׂדֵה-הַקְּבוּרָה נִי

gra w kości, Würfel- קְבִידָה נִי
spiel; kostka, Würfel.

ga- קְבִינֶט׃ ו' (חדר העבודה, לשכה)
binet, Kabinett.

stałość, Beständigkeit נִי קְבִיעוּת׃

zbieranie, skupianie, נִי קְבִיצָה׃
das Sammeln.

przyjmować, auf- קְבַל (מ- ל)
nehmen, annehmen ; otrzy-

odpowia- קְבַל׃ ; mać, erhalten
dać czemu, być stosownym,

entsprechen, gegenüberste-
być przjmowa- קְבַל׃ ; hen

nym, aufgenommen werden.
wyjść naprze- קְבַל׃ פָּנִים׃ נִי

ciw, entgegenkommen.
naprzeciwko, wobec, קְבַל׃ תְּהִים׃

gegenüber.
opór, Widerstand ו' קְבַל׃

narzekać, klagen; oska- קְבַל׃ נִי
rzać, anklagen.

przyjęcie, Empfang ; נִי קְבֻלָּה׃
tradycja, Tradition ; (כשם הזה

קוראים גם לתורה שבעל פה, לתלמוד
kabala, Kaba- שם חכמה ידועה) קַבָּלָה

; la ; רשות, הנתנת לאיש לשחוט,

mały ; ; (הקטע יוצא בקב שריו׃)
niepozorny, klein, unan-
sichtig (קב ונקי׃).

קְבֵא׃ ששית המאה, ר' קב.

wydrażyć, wyżłobić, פִּי קַבֵּב׃
aushöhlen ; przekłąć, verflu-
chen.

żołądek, Magen נִי קְבֵה׃

żeński narząd płciowy, נִי קְבֵה׃
weibliche Scham.

namiot, Zelt ; sypialnia, נִי קְבֵה׃
Schlafgemach.

קְבֵה׃ פִּי להעמיד רגל שלמה ובריאה
קב של קטע, כדי לעורר רחמים.

przyjmowanie, das Auf- ו' קְבוּלָה׃
nehmen ; skład, magazyn, Be-

halter (בית קבול׃).
stały, beständig הֵם קְבוּעֵי׃

orszak, zastęp, Schar ; ו' קְבוּיָן׃

zbieranie, skupienie, das Ver-
sammeln.

שֵׁם-הַקְּבוּיָן׃ ו' (בדקדוק) הוא השם
המונח על קבוץ פרטים ממין אחד

imię zbiorowe, Kollekti-
vum.

קְבוּיָן שם תנועה (י).

kupa, Haufen ; ם serja, נִי קְבוּצָה׃
Serie.

brać się, sich versammeln.
 קָבְצוּן ז' (ספר המכיל בקרבו פרקים
 מספרים שונים) chrestomatja,
 Chrestomatie.
 קְבָצוֹן ז' (עני המחזיר על הפתחים)
 żebrak, Bettler.

; pogrzebać, begraben קָבַר פ"י
 być pogrzebanym, be-הִקְבַּר
 pogrze- קָבַר ; graben werden
 być po- קָבַר ; bać, begraben
 grzebanym, begraben wer-
 den.

grób, mogiła, Grab; ma- קָבַר ז'
 'cica, Muttermund.
 —בֵּית הַקְּבָרוֹת ר' בֵּית.

grabarz, Totengräber ז' קְבָרָן
 kielb, Gründ- קְבַרְנוּטָה ז' (מין דג)
 ling.

sternik, (מנהיג האניה) ז' קְבַרְנִיט'
 Steuermann; nagrobek, gro-
 bowiec, Grabmal, Gruft.

קְבַרְתָּ ז' (בשר עב שבראש היר הקרוב
 mięsista część ramie- לכחה)
 nia, die erhöhte Stelle am
 Arm.

ukłonić się, sich nei- קָדַר פ"ע
 gen (בא תמיד בלויית הפעל
 przedziurawić, קָדַר, השתחוה)
 przeciąć, durchlöchern, durch-
 schneiden.

אשור ידיעת האיש בהלכות שחיטה.
 קְבָצָן ז' (ספר המכיל בקרבו פרקים
 מספרים שונים) chrestomatja,
 Chrestomatie.
 קְבָצוֹן ז' (עני המחזיר על הפתחים)
 żebrak, Bettler.

oskarzenie, Anklage ז' קְבָלָנָא
 dostawa, przedsię- ז' קְבָלָנוֹת
 biorstwo, Lieferung, Unterneh-
 mung.

mdłość, duszność, Übel- ז' קָבֵס
 keit.

zgiąć, niederbeugen; o- קָבַע פ"י
 bejść prawo, das Recht beu-
 gen; *wprawiać, einfassen; o-
 znańczyć, określić, bestem-
 men; grabić, rauben.

stale, trwale, beständig, ז' קָבַע
 bleibend.

piana, das Aufschäu- ז' קְבַעַת
 men; czasza, Becher.

ustalenie, ustanowie- ז' קְבַעַתָּה
 nie, Festsetzung.

skupiać, zbierać, sam- ז' קָבַץ פ"י
 być zgromadzo- ז' הִקְבִּץ ; meln
 nym, eingesammelt werden;
 zebrać się, sich versammeln;
 קָבַץ ; zbierać, sammeln ז' קָבַץ
 być zgromadzonym, einge-
 ze- ז' הִתְקַבֵּץ ; sammelt werden

babel, wysypka, krost, קִרְחָ* ו' Hitzblätter.

zapalenie, Entzündung, קִדְחָ* קִדְחָ* ו' zündung.

gorączka, febra, Hitze, קִדְחָ* ו' Fieber.

kadi, קַדְיִי* ו' (קצין, שופט מחמדי) Khadi.

zapalenie, das Anzünden, קִדְיָחָ* ו' den.

strona wschodnia, Ostseite; wiatr wschodni, Ostwind; gniew, Zorn, קִדִים* ו'.

pierwszeństwo, Vorzug; wyprzedzanie, das Zuvorkommen, קִדְיָמָ* ו'.

zadatek, Handgeld, Angeld, קִדְמִי-קִדְיָמָ* ו'.

הַפְלָה ; święty, heilig קִדְיָשׁ* ת' ; בארמית, שמתפללים לעלוי נשמת המתים.

קִדְיָשׁ דְרָבָנָן* הקדוש שאומרים אחר הלמוד.

קִדְרָ* ו' szynka, Schinken

postępować z przodu, voranziehen; być uprzedzającym, entgegenkommen; wyprzedzić, zuvorkommen; przyspieszyć, beschleunigen;

קִדְהָ נ' (שם עץ בשם) cynamon, Zimmt; pokłon, das Bücken.

קִדְהָ נ' nachylenie, Verbeugung

קִדּוּם ת' prastary, archaiczny, uralt.

קִשְׁפַט-קִדּוּם* ו' uprzedzenie, Vorurteil.

קִדּוּמִים ו'־ староżytność, Urzeit קִדּוּשׁ ת' ; święty, heilig; męczennik, Märtyrer.

קִדְוֶשׁ בְּרוּךְ הוּא* בנוי לאלהים.

קִדְוֶשׁ ו'־ inauguracyja, Einweihung (תפלה על היין בערבי שבתות ויו"ט קודם האכילה); zaręczyny, Verlobung.

קִדְוֶשׁ-הַחֲדָשׁ ו'־ התפלה, שמתפללים בהתחדש הלבנה.

קִדְוֶשׁ-הַשֵּׁם ו' (מסירת הנפש להרגה) קִדְוֶשׁ-הַשֵּׁם ו'־ męczennictwo, Märtyrertum.

קִדְוֶשָׁה נ' שם תפלה, שבה מזכירים קדושה ה' ספי מלאכים ושופים (ר' קִדְוֶשָׁה).

קִדְוֶשִׁים, קִדְוֶשִׁין ו'־ ślub, Trauung.

קִדְהָ פַעוּי rozżarzyć, erglühen; rozpałać, entzünden; קִדְוֶשׁ ו'־ ; drować, bohren; קִדְוֶשׁ ו'־ ; przedzać, zuvorkommen; zepsuć, verderben.

archeolog, חוקר קדמוניות
badacz starożytności, Archä-
olog, Altertumsforscher.

starożytność, Altertum 'נ' קדמות'
ongłś, nie-מקדמות-דנא* תהי'ם
gdyś, ehedem.

wierzch קדקד' ז' (גלגלת ראש האדם)
głowy, Haarwirbel.

być omroczonym, um-קדר פ"ע
dunkelt sein, werden; prze-
; (ר' קדד*) kłuwać, durchlöchern
zamroczyć, zaciemnić, הקדיר
zamroczyć, zaciemnić; verfinstern
się, zaciemnić się, sich ver-
finstern.

קדר' ז' (איש עושה קדרות, יוצר חרס)
garncarz, Töpfer.

קדרה' נ' garnek, Topf
pomroka, posepność, נ' קדרות
Düsterheit (ר' לקוי').

קדרן' ו' ארנו.
קדרנית תהי'ם
posępnie, w stra-
pieniu, betrübt.

być świętym, heilig פ"ע קדש
sein; być zakazanym, verbo-
stać się הקדש; ten werden
świętym, heilig werden; o-
czyszczyć się, sich reinigen;
; poważać, hochachten קדש

być uprzedzająco grzecznym,
gefällig zuvorkommen.

przód, Vorderseite; wscho-קדם ו'
dnia okolica, Ostgegend; da-
wne czasy, starożytność, Vor-
zeit; oddawna, längst.

przed, niegdys, קודם תהי'ם
ehemals, vor.

przedewszy-קדם לכל' תהי'ם
stkiem, zu allererst.

mieć pierwszeństwo, פעמי' קדם
den Vorzug haben.

ku wschodowi, ost-קדמה תהי'ם
wärts.

קדמה ואזלא* ג' אחת מננינות המפסיקות
שבמעמים.

קדמאה' ר' קדמון.

stan pierwotny, Urbe-קדמה נ'
stand; zanim, bevor.

przód, Vorderseite; נ' קדמה
postęp Fortschritt.

wschodni, öst-ת' קדמוני
lich; stary, prastary, pierwo-
tny, alt, uralt.

pierwszy czło-קדם הקדמוני ו'
wiek, der erste Mensch.

קדמון יקראו לאלהים בספריה הפלוסופים.
starożytności, Al-קדמוניות נ' יר
tertümer.

pić, stumpf machen.

cierpki, kwaśny, herb, קהה"ה תי
sauer.

קְהוּהוּ"י (מין משקה הנעשה ממין צמח)
kawa, Kaffee.

קֶהֱתָ"י נִיר
pętle, Schleifen

zwoływać, zawezwać, קהל פ"י

być קהל ; zusammenrufen

zwołanym, zusammengerufen

קהל ; werden התקהל=הקהל ;

zwołać, zebrać, zusammenru-

fen.

zwołany, zebrany naród, קהל וי

zusammengerufenes Volk ;

gmina, Gemeinde.

zбір, gmina, Gemein- קהלה"י ני

de (רי קהל).

קהלת קוראים למלך שלמה והוא שמ

אחד מספרי הכתובים.

sznur, Schnur; linja, Strich וי קו"י

krumme Linie, קו-הלוזוני וי

Linie.

linja prosta, gerade וי קו-ישר וי

Linie.

lijna okrągła, runde וי קו-עגול וי

Linie.

równnik, קו-השווה, קו-המשווה וי

Äquator.

קוביא"י נ"י קב"ה

przeznaczyć, bestimmen; o-

czyszczyć, reinigen; zaręczyć,

verloben; zaślubić, trauen;

być przeznaczonym, be- קדש

wiel- הקדוש ; stimmt werden

bić, hochehren; poświęcać,

oczyszczyć התקדש ; weihen

się, sich reinigen; święcić się,

sich heiligen.

świętość, Heiligtum, וי קדש וי

Heiligkeit; święte, heiliges.

przenajświętsze, קדש הקדשים-

das Allerheiligste, Sancitissi-

mum.

קְהִיבֵי-הַקֶּדֶשׁ קוראים לספרי תורה-

והנביאים והכתובים

אי"ש קדש הקדשים יקראו לאיש

קדוש וצדיק.

קדש וי poświęcony rozpuście,

der Unzucht preisgegeben.

קדשה רי קדשו זונה.

; świętość, Heiligkeit קדשה"י

כן קוראים לפסוק: קדוש, קדוש,

קדוש" (רי קדוש).

קדשים וי, święte posiadłości,

heilige Güter; ofiara, Opfer;

החלק החמישי מששת סדרי המשנה.

קדה פ"ע קדה=קדה; den

przytę- הקדה

odgłos, echo, Wie- בַּת-קוֹל* נִי
derhall, Echo.

ulga, Erleuchte- קוֹלָא*, קוֹלָה* נִי
rung.

krótkonogi, kurzbeinig קוֹלְקוֹן* ת'

kolonja, Ko- קוֹלוֹנְיָה* נִי (מוֹשְׁבָה)
lonie.

kolonizacja, Kolonisation. קוֹלוֹנְיִזָּצְיָה* נִי (יִשׁוּב, הַתִּישׁוּבוֹת)
lonizacja, Kolonisation.

קוֹלוֹס* ז' ר' מְעִינָה*.

kultura, קוֹלְטוּרָא* נִי (תְּרֻבוֹת, הַשְּׁכֵלָה)
Kultur.

kość biodrowa, Ober- קוֹלִית* נִי
schenkelbein.

kamerton, Kammerton ז' קוֹלֵל*

klej, Leim קוֹלֵן* ז' (דְּבֵק) ; דְּבֵק
של כּוֹרְבֵי סְפָרִים.

krzykliwy, Schreier. קוֹלְגִי* ת' (אִישׁ הַמְדַבֵּר בְּקוֹל צַעֲקָה)

kociuba, Ofenkrücke ז' קוֹלָס*

naszyjnik, Halsband; ז' קוֹלָר*
odpowiedzialność, Verant-
wortlichkeit.

wstawać, aufstehen; קים פ"ע

podźwignąć się, sich aufrich-
ten; zjawić się, erscheinen

ostać, (וַיִּקָּם מִלֶּדֶּה הַדָּשׁ) ;
(עֵינַים) ; utrzymać się, bestehen

zmartwieć, starr bleiben

קוֹבְלָנָא* ר' קְבֵלָנָא*.

קוֹבַע ז' hełm, Helm

mieć nadzieję, (גַּם עִם בִּי לֹ-)

ufać, spodziewać się, hoffen,

vertrauen; dążyć do czegoś,

zmierzać, הִקְוָה ; hinstreben

anstreben; zejść się, zusam-

ufać, hoffen, קוֹה ; menkommen

zebrać, ver- הִקְוָה* ; vertrauen

sammeln.

קוֹי* ר' תְּקוּהָ.

krew puścić, Ader פ"י קוֹי

lassen.

bryła, gruda, Scholle, נִי קוֹוֹנָא*

Block.

czuć wstręt, (עִם בִּי-)

ob- קוֹשׁ ; Ekel empfinden

mierznać, ekelig werden;

uczuć najwyższy הַתְּקוֹשָׁט

wstręt, äussersten Ekel em-

pfinden.

biegun, Pol; walec, (צִיר) ז' קוֹטְבָא*

Walze.

głos, Stim- ז' קוֹלוֹת) ז' קוֹל*

me ; szmer, Geräusch; przyka-

zanie, Gebot; pogłoska, Ge-

rücht.

jednogłośnie, einstim- קוֹל אֶחָד

mig.

odezwa, Aufruf ז' קוֹל-קוֹרָא*

קומנ'ית* נ' ר' עֲבָשׁ.

kompo- קומפּוֹזיצְיָה* ו' (הבור במוזיקה) ו'
 zycja, Komposition.

קומפּלימנט* ו' (חנפּה, מחמאה)
 komplement, Kompliment.

busola, קומפּס* ו' (מחט הצפון)
 Kompass.

ugoda, kom- קומפּרוֹמִים* (פשרה)
 promiss, Übereinkunft, Kom-
 promiss.

קומקום* ו' ר' קמקום.

קיון קיוֹן ר' קיון.

kongres, קונגְרֶס* נ' (כנסיה, אספה)
 Kongress.

wino קונדיטיוֹן* ת' (יין קונדיטיון)
 zaprawne kórzeńiami, ge-
 würzter Wein.

קונטרס* ו' ר' קנטרס.

koniak, קונְיָק* ו' (מין משקה משכר)
 Cognac.

ślimak, קונבִי* ו' Schnecke

קונסול* ו' (יועץ, בא כח של השמשלה)
 konsul, Konsul.

konfe- קונפּרֶנְצְיָה* ו' (אספה, מועצה)
 rencja, Konferenz.

קונצֶרט* ו' (מקהלת משוררים, אספה
 koncert, Konzert (מנגנים)

קונקורדנצְיָה* נ' (ספר המלים של

powstać, sich ; עִנְיּוֹ מִשִּׁיבוֹ*)
 wyprostować, קוּם ; erheben
 podźwignąć, aufrichten ; po-
 (לְקִים) ,) twierdzić, bestätigen
 spełnić, erfüllen ; ; כָּל דְּבָר)
 הַקִּים ; ustanowić, feststellen
 stawiać, stellen ; podnieść,
 aufheben ; spełnić, erfüllen ;
 być podźwignionym, auf- הַקִּים
 gerichtet werden ; być spełnio-
 הַתְּקוּמִים ; nym, erfüllt werden
 powstać przeciw komu, sich
 *הַתְּקִים ; gegen jemand erheben
 ostać się, bleiben.

קום* ו' קוּם* ו'
 kwaśne mleko, Sauer-
 milch ; serwatka, Molke.

קומא* ו'
 smoła, Pech

קומדיָה* נ' (מהוה שעשועים)
 Komedie.

קומָה נ'
 wysokość, Höhe ; *wzrost
 człowieka, Manneshöhe ;
 (ר' דְּיוֹטְהָ) piątro, Stock

קומָה וְקוּפָה תה"פ
 z podniesioną
 głową, dumnie, hardo, stolz.

קומונָה נ'
 komuna, Kom-
 mune.

קומום*
 gumna, Gumni
 wyprostowany, z תה"פ
 podniesioną głową, aufrecht.

- glista, Bandwurm ו' קוֹקוֹן
 קוֹר פּוֹי kopać, graben (קוֹר פּוֹי)
 bu- קוֹרְר וְשִׁתִּיתִי מַיִם; קוֹרְר
 dać ; rzyć, zerstören
 wytryskiwać, hervorsprudeln
 lassen.
 pajęczyna, Spinnewebe ו' קוֹר ו'
 palmowa kapusta, ו' קוֹרָא
 Palmkohl.
 קוֹרְאָן ו' ר' קוֹרְאָן.
 קוֹרְבָה ו' ר' קוֹרְבָה.
 קוֹרְדִיקוֹס ו' ר' קוֹרְדִיקוֹס.
 belka, Balken; •kołczan, ו'
 קוֹרָה (קוֹרַת הַחַצִּיִּים).
 קוֹרוֹס ו' (מַהֲלַךְ הַלְמוּדִים, שַׁעַר הַכַּסֶּף)
 kurs, obieg, Kursus.
 cząstka, kleiner Teil ו' קוֹרְטָא
 małeńka miara, klei- ו' קוֹרְטוֹבִי
 nes Mass.
 korale, Korallen ו' קוֹרְלִים
 קוֹרְסֶפּוֹנְדַנט ו' (עוֹרֵךְ מַכְתָּבִים, סוֹפֵר)
 korespondent, מוֹדִיעַ בַּעֲתוֹנִים)
 Korrespondent.
 קוֹרְצָא ו' ר' קוֹרְצָא.
 stawiać pułapkę, za- ו' קוֹשׂא
 ; trzask, Schlinge legen
 porównywać, vergleichen.
 niejasne קוֹשִׁיא, קוֹשִׁיָה
 miejsce, unverständliche Stel-

- konkordancja, Konkor- (הַנִּד)
 danz.
 małpa, Affe ו' קוֹפָא
 קוֹף-הַמַּחַט ו' (חוֹר בְּרֹאשׁ מַחַט לַהֲשִׁיל
 igle ucho, Nadel- (בוֹ אֵת הַחוּט)
 öhr.
 קוֹפָה ו' ר' קֶפֶה.
 קוֹפִיקָה ו' נ' (מִין מַטְבַּע רוֹסִי בַּעֲרֵךְ
 kopejka, Kopeke (שְׁתֵּי פְרוֹטוֹת)
 tosak, Hackmesser
 קוֹפִיקָה ו' ר' קֶפֶסָה.
 mieć wstret, pogardzać, ו' קוֹיֵן
 verachten; przepędzać lato,
 den Sommer zubringen (וְקוֹיֵן
 zniszczyć, poło- ;
 עלֹיו הָעֵשֶׂת) ;
 żyć koniec, vernichten ; zbu-
 (הַקִּיּוֹצוֹ) dzić się, erwachen
 שְׁבוֹרִים).
 oczyszczać z cierni, ו' קִיֵּין
 ; von Dornen reinigen
 być oczyszczonym z cierni,
 von Dornen befreit werden.
 cień, Dorn ; •nizki ו' קוֹיֵן
 człowiek, niedriger Mensch ;
 ostry ; (הַתֵּן) ;
 koniec, scharfe Spitze.
 pukiel, kędzior, Haar- ו' קוֹיֵצה
 locke.
 kukułka, Kuckuk ו' (עוֹף) קוֹקָא

aksamit, Sammt נִי קְטִיפָה
zabijać, töten ; *rznać, קָטַל פִּי
schneiden.

zabójstwo, Mord זֵי קָטַל
קָטְלָה רִי קָטַל.

katalog, (רשימה ספרים) זֵי קְטָלוֹג
Katalog.

קְטָלְנִית נִי אִשָּׁה שֶׁהִתְאַלְמְנָה בַּפֶּעַם
הַשְּׂשִׁיטָה.

odłamywać, abbre- קָטַם פִּי
chen ; posypiać popiołem, mit
Asche bestreuen.

; być małym, klein sein קָטַן פִּי
pomniejszyć, uszczu- הַקָּטֵן
po- ; דִּתְקַטֵּן ; plić, vermindern
mniejszyć się, szczupleć, sich
vermindern, verringern.

mały, klein ; młody, קָטָן חֵי
jung ; nieznaczný, szczupły,
unbedeutend.

niedowiarki, קָטְנֵי אֱמֻנָה זֵי רִי
Hartgläubige.

— נִקְבִּים קָטָנִים זֵי רִי קוֹרְאִים לַהֲשַׁתְנָה.

mały palec, der kleine קָטָן זֵי
Finger ; *młodość, Jugend.

malec, małe dziecko, זֵי קָטָן
kleines Kind.

małość, małostkowość, זֵי קְטָנוּת

le ; ważna kwestja, wichtige
Frage.

קָה-קָהת, רִי קָהָה.

kamelja, Kamelie זֵי (פרה) קָהָן
mało, wenig קָהָה פִּי

zatracenie, zguba, Ver- זֵי קָטַב
derben.

קָטַב רִי קוֹטֵב.

oskarzyciel, Ankläger זֵי קָטְנוֹר

oskarzenie, Anklage זֵי קָטְנוֹרִיָּה

zrywanie, das Pflücken זֵי קָטוֹף

związywanie, das Zusam- זֵי קָטוּר
menbinden ; kadzenie, das
Räuchern.

kadzidło, Räucherwerk זֵי קָטוּרָה

być odciętym, abge- קָטַט פִּי

kłócić ; schnitten sein
זֵי דִתְקוּטַט ; (ר) się, swarzyć się,
zanken
קוּט).

spór, kłòtnia, Zank זֵי (ריב) קָטָטָה

קָטִיכוֹזִים זֵי (ספר יסודי הדת בשאלות
katechizm, Katechis- וְתוֹשׁוֹבוֹת)
mus.

odłamywanie, das Ab- זֵי קָטִימָה
brechen.

cieński, dünn זֵי (רק) קָטִין

zrębywanie, das Ab- זֵי קָטִיעָה
hauen.

; קִטְרֵב* וְ (ר' אֶבְקָן) pylnik, Staub ;
 część składowa jarzma, ein
 Bestandteil des Joches ;
 *kluczka u chomąta, Kummel-
 riemen.

oskarżać, obwiniać, פִּיעַ קִטְרַג*
 anklagen, beschuldigen.

oskarżenie, obwinie- וְ קִטְרוּג*
 nie, Anklage, Beschuldigung.

elektryka, E- וְ אֶלְקִטְרוֹן*
 .לקטריזט (ר' הַשְּׂמֵל) lekttrizität

dym ofiarny, Opfer- וְ קִטְרֵת*
 Rauch.

wymiotować, ausbrechen; וְ קִיא*
 dać wyrzygać, wymioto- וְ קִיא*
 wać, ausbrechen lassen.

plwociny, Spucke, Spei- וְ קִיא*
 chel.

wymioty, das Erbre- וְ קִיאָה*
 chen.

otręby, Kleje וְ קִיבַר* (פת קיבר
 יקראו ללחם עשוי מקמח מעורב עם
 סובין).

ukłon, pokłon, Verbeu- וְ קִידָה*
 gung.

trwałość, Dauer; egzy- וְ קִיּוּם*
 stencja, byt, Existenz, Dasein ;
 potwierdzenie, Bestätigung.

branie, przyjmowanie, וְ קִיחָה*
 וְ קִיחָה* וְ קִיחָה* וְ קִיחָה*

Kleinheit, Kleinlichkeit; niz-
 kość, Niedrigkeit.

owoc strączkowy, וְ קִטְנִית*
 Hülsenfrucht; groch, Erbse.

; odrąbać, abhauen פִּיעַ קִטַּע*
 przebić, przeciąć, קִטַּע=קִטַּע*
 durchschneiden.

chromy, kulawy, lahm וְ קִטַּע*
 fragment, urywek, Bruch- וְ קִטַּע*
 wycinek, (בניאומטריה) ; stück
 Ausschnitt, Sektor.

zrywać, pflücken, abreis- וְ קִטַּח*
 być zrywanym, וְ קִטַּח* ; sen
 abgerissen werden.

zmoczyć, żwilżać, פִּיעַ קִטַּח*
 .בefeuchten

żywica, Harz וְ קִטַּח*
 וְ קִטַּח* וְ קִטַּח* וְ קִטַּח*

związać, zusammenbin- וְ קִטַּח*
 kadzić, räuchern; o- קִטַּח* ; den
 być oka- קִטַּח* ; fiarować, opfern
 dzonym, durchgräuchert sein ;
 być ofiario- וְ קִטַּח* ; וְ קִטַּח*
 wanym, geopfert werden.

ofiara, kadzielną, Räu- וְ קִטַּח*
 cheropfer.

maszyna parowa, Dampf- וְ קִטַּח*
 maschine.

oś, Achse; średnica, וְ קִטַּח*
 Durchmesser.

.קִימָא * żyjący, lebend (ר' קיימ'').
 wstawanie, das Auf- קימה *
 stehen.
 nienaruszalność, Un- קימות' *
 verletzlichkeit.
 קימוש' ר' קמוש'.
 zawodzić pienia פ"י קינן *
 żałobne, Klagsgesang anstim-
 men.
 ostrze, klinga, Klinge ו' קינן *
 pienia żałobne, Trauer- קינה *
 gesang.
 łóżko z zasłonami, ein ו' קינוף *
 Bett mit Vorhangen.
 קינות' ג"ר ספרו, המכיל שירי קינה
 לקראם בתשעה באב.
 drzazga, Splitter; trza- קיסם * ו'
 ska, szczapa, Holzspan.
 osad, fusy, męty, Bo- קיפה * ו'
 densatz.
 koczkodan, קיפוף' ו' (מין קוף)
 Meerkatze.
 lato, Sommer; owoc le- קייז' ו'
 tni, Sommerfrucht.
 przebywać lato, über- קייז' * פ"ע
 sommern.
 .קינן' ו' האיט, המאסף פרי תאנה ליבשם.
 skrajny, końcowy, äus- קיצון * ה'
 serster, letzter.

(ר') das Nehmen, Empfangen
 לקיחה *.
 lato, Som- קיש * ו', קישא * (קייז)
 mer.
 letnia szata, Sommer- קישא * ו'
 kleid.
 sypialnia, Schlafzimmer ו' קישון *
 kłab dymu, Rauchwolke; ו' קישור *
 dym, Rauch; °para, Dampf.
 loko- מכונית-ה-קישור' (ר' קטר) ו' לוקו-
 motywa, Lokomotiv.
 letnie mieszkanie, Som- קישא * ו'
 merwohnung.
 kos, Amsel (מין עוף) ו' קיכלי *
 ki- קילוי * ו' (מין משקל, כערך ליטרא)
 logram, Kilogramm.
 źóraw, Brunnenschwen- קילון * ו'
 gel.
 potwierdzać, bestätigen; קים * פ"י
 zostawiać przy życiu, leben
 ; (ג"ר המקים נפש אהת"י)
 spełnić, erfüllen; trwać, be-
 stehen.
 przeciwnik, Gegner ו' קים *
 przeznaczenie, oznacze- קים * ו'
 nie, Bestimmung.
 niezachwiany, festste- קים * ה'
 hend; ważny, gültig.
 stanowczo, bestimmt קים * ה"פ

prażyć, przypiekać, קלה פ"י
rösten; lekceważyć, gering-
rozpalać się, הקלה; schätzen
entzündet sein; być lekcewa-
żonym, geringgeschätzt wer-
lekcewazać, gering-הקלה; den
schätzen.

lanie, strumień, Guss, קלוח'ו
Strom; ciecienie, das Flies-
sen.

lekceważenie, Gering-קלון ו'
schätzung; *rozpusta, Un-
dom rozpu- (ביה וזנות); zucht
sty, Schandhaus.

chwala, Lob קלום'ו

obłupywanie, obieranie, קלוק'ו
Abschalen.

cieńki, rzadki, undicht קלוש'ו

lekkość, Leichtigkeit ני קלות'

ekkomysłność, ני קלות-דעת'
Leichtsinnigkeit.

płochosć, lekce-קלות-ראש'ו
ważenie, Leichtfertigkeit, Ge-
ringschätzung.

upływać, uchodzić, פיע קלח'
קלח=קלח; sich ergiessen

szypułka, ło-קלח'ו, קלחא'ני
dyga, Stängel; strumień, Was-
serstrahl.

piegi, Sommersprosse ני קיצונית

skrajność, Extrem ני קיצוניות'

rycynus, Rizi- (שמן קיק)
קיק'ו' nus.

kleszczowina, Wunder-קיקיון ו'
baum.

pogarda, Verachtung ו' קיקלון

קיר, קר ו' קיר; ściana, Wand ; זרם-

קיר wodospad, Wassersturz

gród, Stadt.

קירוב'ו ר' קרוב'.

קיש'ו ו' stuk, das Klopfen

lekki, leicht; szybki, קל ה'

schnell; nieznaczný, unbe-
deutend.

lekkomyślny, leicht-קל-דעת ה'
sinnig.

קל-דעה זמר'ו ו' אחת המדות שבתלמוד

ללמד מהדבר הקל את החמור ;

bardziej, cöz dopiero, desto
mehr.

lekkomyślnosć, Leichtsinני קל ו'

gruda, Erdklumpen ני קלא'

קלא-אילון'ו (מין צבע חכלה)

tur- kusowy, purpurowo-siny, tür-
kissfarbig.

קלב'ו ו' wieszadło, Kleiderhänger

po-קלקל; przeklinać, fluchen
 (קלקל) trząsać, schütteln
 ostrzyć, schleifen; ; (פחזים*)
 zepsuć, zwyrodnieć, verder-
 być prze-קלל; ben, entarten
 קלקל; klęty, verflucht sein
 ulżyć, erleichtern; gardzić,
 być התקלקל; verachten
 wstrząśniętym, erschüttert
 werden; *zepsuć się, verdor-
 ben werden.
 błyszczący, glänzend; קלל
 polerowany, poliert.
 obelga, Schimpf; prze-קלה
 kleństwo, Fluch.
 pióro, Feder קלמוס
 piórnik, Pennal קלמר
 kolumna, słup, Kolonne, קלנין
 Säule.
 albatros, Al-קלנית
 batross. (מין עוף)
 קלנית (אשה המשמיעה קולה ביותר)
 ujadaczka, Zänkerin.
 wyszydzać, verspotten; קלם
 *chwalić, wielbić, loben; wło-
 żyć pancerz, bepanzern;
 naśmiewać się, be-התקלם
 spotten; *być chwalonym, ge-
 lobt werden.
 szyderstwo, pośmie-קלסה
 wisko, Spott.

kociet, Kessel קלחת
 ściągać, zusammen-קלט
 ziehen; wciągać w siebie,
 einziehen; przyjmować do
 siebie, pomieścić, einnehmen,
 einziehen, aufnehmen.
 kult, (עבודת אלהים) קלטום
 Kultus, Gottesdienst.
 קלי ו רי בורית.
 prażone, przypieka-קלי
 ne zboże, geröstetes Getreide. קלי
 sól ługowa, potaż, Lau-קליא
 gensalz, Kali.
 kość biodrowa, Hüft-קליבסת
 Bein.
 ściąganie, Zusammen-קליטה
 ziehung; przyjmowanie, po-
 mieszczenie, das Aufnehmen,
 Einziehen, Einnehmen.
 czysty, jasny, klar קליל
 plecenie, das Flechten קליעה
 קליפה רי קלפה.
 kołtun, Weichselzopf קליק
 קליש נ רי קלוש.
 być lekkim, nielicznym, מע
 wenig, gering, leicht sein ;
 być nieznacznym, unbedeu-
 tend sein ; być szybkim,
 קלל ; הקל=קדל ; schnell sein

Verderben, Entartung.

lekki, nieznaczný, sehr קלָקלָה ת' gering.

קלָקלָה ר' קלל.

nieszczęśliwy wypa- קלָקלָה* נ' ni ; מקום שפך ; dek, Unglücksfall
niepowodzenie, Miss- האשפה ; geschick.

naszyjnik, Halskette ; קלָרָה ו' ו
odpowiedzialność, Verant-
wortlichkeit.

קלָרִיקלִיּוּת* נ' (שאיפה לתת השלטון
klerikalizm, Kleri- בירי הכהנים) kalismus.

קלש' ר' קלוש'.

ząb, ząbiec, Spitze קלָשׁוֹן ו'
trójząb, Dreizack קלָשׁוֹן* ש'לש

kobiątka, geflochtener קלָת* נ'
Korb ; postument, Postament.

pierwszy, der Erste ; קמָא* ת'
przed, vor.

zboże na pniu, Getreide קמָה נ'
auf dem Halme.

fałdowanie, zmarszcze- קמוּט* ו'
nie, das Falten, Zusammenzie-
hen.

קמוּיָן, אות קמוצה, אות שנקודה קמוץ*.

קמוּש ו' קמוש, Dorn

קלָם ו' (כאב בטן) ból brzucha,
Bauchweh.

קלָסְטְרָה, קלָסְטְרָה* ו' rysy twarzy,
Gesichtszüge ; kosz, Korb.

קלָע פ"י (גם עם אל- על-) ciskać,
miotać, schleudern ; pleść,
trafić się, אקלָע* ; flechten
przypadkowo przyjsć, sich
קלָע ; treffen, zufällig kommen
cisnąć, schleudern.

קלָע ו' procarz, Schleuderer
קלָע ו' proca, Schleuder ; skrzy-
dło drzwi, Türflügel ; zastona,
pló- ; (קלָעִים לַפֶּתַח) Vorhang
tno żaglowe, Segeltuch ; na-
miot, Zelt.

קלָה, קלָה* פ"י obierać, obłupać,
abschälen.

קלָה* ו' pergamin, Pergament
קלָפָה, קלָפָה* (כלי להטיל בו גורלות)
urna, Urne.

קלָפָה* נ' skorupa, kora, Schale,
Rinde ; (כח הרע המכתיר את הכח
הטוב על פי הקבלה).

קלָפִים* ו' (לוהות ניר למשחק) karty,
Spielkarten.

קלָק* ת' kędzierzawy, kraushaa-
rig.

קלָקוּל* ו' zepsucie, zwyrodnienie,

brać garść, eine Handvoll greifen; zbierać, być oszczędnym, sparsam sein.

garść, Haufen, Handvoll קמין
קמין שם תנועה בדקדוק (ד).

oszczędny człowiek, sparsamer Mensch. קמץ

oszczędność, Spar-samkeit. קמצנות

czajnik, Teekanne קמקים

sklepić, wölben קמר

sklepienie, Gewölbe קמרין
קמשון קמוש.

gniazdo, Nest; mieszkanie, Wohnung; oddział, Abteilung קן
(קנים תעשה את התבה) ; יונים; קנים קוראים לאחת המסכתות הקטנות במשנה העוסקת בהלכות קרבן עוף.

być zazdrośnym, żarliwym, eifern; rozgniewać, zazdrościć, być zazdrośnym, żarliwym o..., eifern *rozgniewać, zazdrościć, zürnen beneiden. קנא (את-)

zazdrośnik, żarliwy, Eifersüchtiger. קנאן

mąka, Mehl קמח
קמחא נ"ר קמח.

—קמחא טחינא טחיין (מספר דבר ידוע וטפורס) powtarzać oklepane frazesy, bekannte Phrasen dreschen.

składać, zusammenlegen; faldować, marszczyć, być marszczonym, gerunzelt werden. קמט
קמט, Falte; zmarszczka, Runzel.

żrenica, Augenstern קמט
קמטר szafa, Schrank

komin, piec, Kamin, Ofen קמין
קמיע קמיע.

branie garścią, Handvoll nehmen; czwarty palec, der vierte Finger. קמיצה

więdnąć, welken קמל

pleśń, Schimmel, קמיות, קמיותא

wiązać, przywiązywać, binden, anbinden. קמיע

—קמיע (קשור לרפואה או לשמירה) amulet, talizmann, Amulet, Zaubermittel.

trochę, ein wenig. קמעא, קמעא

ר) strzelbà, Flinte וי קנה-רוֹבָה וי
רוֹבָה.

קנוא רי קנא.

obcieranie, das Abwi- וי קניח
schen.

wety, Nachtsch וי קניח-סְעוּדָה וי

קניגיא* גי רי קניגיא*.

ścierać, obcierać, abwi- וי קניח
schen.

rozdrażnić, roz- וי קניח פיי
gniewać, erzürnen.

łom, drąg że- וי קניח (מוט ברזל)
lazny, Brecheisen.

דברי-קניח* (דברי ריב ומדנים)
przykre, ostre słowa, widrige
Worte.

arkusz papieru, Papier- וי קניח
bogen.

קניה* גי קניה*
kupno, Kauf.

nabytek, nabycie, Erwerb; וי קניח
twór, Geschöpf.

קניח* וי קניח קניח לברית בריית עם
אחד ולאשר הברית על ידי אחיות
בנד או מטפחת.

קניח* וי קניח*
komórka, Zelle.

קניח רי קניח*.

zakazane, Verbotenes וי קניח*

קניחון וי קניחון*
cynamon, Zimmt.

żarliwość, Eifer; za- וי קנאה גי
wiść, Neid; zazdrość, Eifer-
sucht.

fanatyzm, Fanatismus וי קנאות*

fanatyk, Fa- (אדוק בדבר) וי קנאות*
natiker.

קנאים* וי (כת בימי הבית השני, אשר
התחוקה להלחם בקנאה בעד חרותם)
zeloci, Zeloten.

קנבים* וי קנבים*
konopie, Hanf.

קנדיקטור* וי (המשיג על הנסיעה
במסלת הברזל) וי קנדיקטור*
konduktor,

Schaffner (ר' אקטור*).

קנדידט* וי (מי שעתיד להגות משרה
עליו) וי קנדידט*
kandydat, Kandidat, Be-
werber.

קנדים* וי קנדים*
drąg, żerdź, tyczka, וי קנדים*
Stange.

קנה פיי קנה*
kupić, nabyć, kaufen,

erwerben; stworzyć, erschaf-

fen («קנה שמים וארץ»); הקנה

być kupowanym, gekauft wer-

ujarzmić, unterjo-; den

chen; przeznaczyć, bestimmen

(«הקנו לו מן השמים»).

קנה וי קנה*
łodyga, tyczka, Stengel;

trzcina, Schilfrohr; trzcina

korzenna, Gewürzrohr; prze-

zmian, Schnellwage; łokieć,

Ellenbogen; tchawica, Luft-
röhre.

docinać, (קנחר בדברים) פ"י קנתור
przymawiać uszczypliwie, sti-
cheln.

uszczypliwy, swarliwy, ו' קנתור
streitsichtig.

hełm, Helm נ' קסדה

sędzia śledczy, Unter- ו' קסדור
suchungsrichter.

bluszcz, Efeu ; העצים והנועים) ו' קסום
wróżenie, czarowanie, das
Zaubern.

czarować, wróżyć, zau- פ"י קסם
bern.

czary, Zauberwerk ; za- ו' קסם
klęcie, Zauberspruch ; oca-
rowanie, Bezauberung.

szczepa, polano, Span, ו' קסם
Holzstück.

obciąć, abschnelden ; פטוי קסם
*skiśnić, skwasnąć, sauer
werden ; żuć, kauen.

cesarz, Kaiser (קיסר, מלך) ו' קסר
cesarstwo, Kaisertum נ' קסרות

koszary, Kaserne נ' קסרקטיון

קסת נ' (כלי שבו נותנים העט וגם יש בו
קבול לדיו וכן דרך בני ארצות הקדם
לשאת בחגורתם כלי כזה) piórnik
z kałamarzem, Schreibzeug.

lepić gniazdo, ein Nest קנן פ"ע
gnieździć się, nis- קנן ; bauen
ten.

klika, porozumienie się נ' קנניה
w celu podejscia kogoś,
Klique, Übereinkunft um je-
mand zu hintergehen.

obłożenie grzywną, Be- ו' קנוסם
strafung.

obłożyć grzywną, be- פ"י קנסם
strafen.

kara, grzywna, Strafe פ"י קנסם

קנסטיטוציה ו' (ממשלה שמהוקיה
konstytucja, נכהרים על פי העם)
Konstitution.

קנציר ר' קנז

kan- קנציר ו' (ראש יועצי הממלכה)
clerz, Kanzler.

dzban, Krug ו' קנזון

witrjol miedzi, Kup- ו' קנקנתיום
ferwitrjol.

dziewięcśl bez- ו' (מין ירק) קנרם
prętowy, karczoch, Arti-
schocke.

קנרם ו' ר' הרשעה

docinanie, przymawia- ו' קנתור
nie, przekąs, uszczypliwość,
Stichelei.

קנתור juki, Saumsattel

was nicht dulden; przywią-
zywać do czegoś wagę, auf
etwas Gewicht legen.

קפד* ז' (מין חי הולך על ארבע, בעל
שערות קשות ודוקרות) jeź, Igel

gniew, Zorn; zniszcze- נ' **קפדא***
nie, wytrzebienie, Vernich-
tung, Verschneidung.

skrzepienie, stężenie, נ' **קפדה**
Erstarrung.

zapalczywy, jähzornig; ז' **קפדן***
pedant, Pedant.

zapalczywość, auf- נ' **קפדנות***
קרוקי; brausendes Wesen
pedanterja, Pedanterie (הבל)

puszka, Büchse; kasa, נ' **קפה***
Kasse; jałmużna, Almosen.

sroka, (שם עוף) * **קפוד רי** קפד
Elster.

odcinanie, Abschneidung; ז' **קפיח***
rozwalenie, Zertrümmerung;
zwycięstwo, Sieg.

sfałdowanie, składanie, ז' **קפיל***
das Zusammenfalten.

odcinać, abschneiden; פ"י **קפח***
zgruchotać, zertrümmern; po-

bić, besiegen; pomniejszyć,
vermindern; uderzyć, schlagen
(אין תקפה קופסת על ראשו של
אדם).

tatusowany napis przez ז' **קעקע**
nakłucie, Einschrift, Tätovie-
rung.

wykorzenie, entwur- פ"י **קעקע***
zeln; tatuować, nakłuwac,
eingraben, tätovieren; piac,
Krähen.

wykrzywiać, auskrüm- פ"ע **קער***
men.

miska, Schüssel נ' **קערה***
przegub, zagięcie, נ' **קערות***
zakrzywienie, Bug, Krüm-
mung.

talerz, Teller נ' **קערית***

ściągać się, sich zu- קפח פ"ע
sammenziehen; stężeć, skrze-
pnąć, erstarren; zagęścić

się, sich verdichten; pienić
zwa- **הקפיא**; się, schäumen

rzyć, dać zsiąść się, gerin-
nen lassen; odpienieć, zeszumować

pianą, abschäumen.
zamarznięcie, Einfrie- ז' **קפאון***

runge; galareta, Gallert, Sul-
ze; indifferentyzm, Indiferen-
tismus.

zwijac, zusammen- פ"י **קפד**
wickeln; obcinać, abschnei-
gniewać się, zür- **הקפיד**; den
nen; nie znosić czegoś, et-

gen; kwapić się, sich sputen
(מִקְפִּין עַל הַגְּבוּעוֹת).
rzepka łokciowa, kos-
tka, Beinknopf, Ellbogen-
höcker.
dorobkiewicz, Empor-
kömmling.
jeść łapczywie, gierig
essen.
zarzutka, (בגד עליון לאשה)
Überwurf.
koniec, Ende; skraj, Rand
śmierć, za-; (וְאָבַח מְרוֹם קְצוֹ);
(ביאה נוהל); głąda, Ende, Tod
czas [naznaczony, bestimmte
Zeit (מִתְשָׁבִי קְצִים).
odciąć, abschneiden; קָצַב
•określić, oznaczyć miarę, be-
stimme. das Mass.
skraj, Rand; kształt, for-
ma, (קָצַב אָהָד לְבִלְהִנְהָה).
rzeźnik, Fleischer
miara, Mass; ⁰jałmużna, Almosen.
odcinać, abschneiden; קָצַח
odskrobać, קָצַח; קָצַח; קָצַח
abkratzen; oddzielić, abson-
dern; przeznaczyć do czegoś,
zu Etwas bestimmen.

człowiek wy- (איש גבוה)
sokiego wzrostu, hochge-
wachsen.
kuchmistrz, Küchen-
meister.
קָפִילָא, קָפִילָא (סוחר בצרכי אכל)
handlarz wiktuałów, Viktua-
lienhändler.
sprężyna, Springfeder; קָפִיץ
(ר' שָׁרִיר). muszkuł, Muskel
skakanie, das Sprin-
gen.
kפּל, קפּל, קפּל, קפּל, קפּל
fałdować, składać, פּי, פּי, פּי, פּי, פּי
zwinąć się we dwoje, falten;
podwoić, verdoppeln.
fałd, zmarszczka, Falte; קפּל
sklepienie, Wölbung.
קפּל, קפּל, קפּל, קפּל, קפּל
peruka, Perrücke
handel (חנות לצרכי אכל)
wiktuałów, Viktualienhandel.
קפּל, קפּל, קפּל, קפּל, קפּל
blizka, skrócona dro-
ga, naher, kurzer Weg, Durch-
gangsweg.
קפּל, קפּל, קפּל, קפּל, קפּל
skrzynia, pudło, Kiste.
קפּל, קפּל, קפּל, קפּל, קפּל
zamykać, schliessen; קפּל
skakać, springen
קפּל, קפּל, קפּל, קפּל, קפּל
umierać, sterben
קפּל, קפּל, קפּל, קפּל, קפּל
skakać, sprin-
gen.

Ernten.

odstrugać, abschnitzen; קצֵעַ מ"י
obskrobać, קצֵעַ=קצֵעַ; הקציע, קצֵעַ
być ociosa-הקציע; abschaben
nym, obstruganym, umge-
schnitzt werden.

gniewać się, קצֵף (עס על- מ"ע)
rozgniewać, הקציה; zürnen
התקציה=קצֵף; erzürnen

wybuch gniewu, Zornaus- קצֵף ו'
bruch; piana, Schaum.

drzazga, szczapa, Span; קצֵפה נ'
wytępienie, Vertilgung.

odcinać, abschneiden; קצֵץ מ"י
zrębywać, abhauen; *nazna-
; קצֵץ=קצֵץ; czyć, bestimmen
*naruszyć przepis religijny,
religiöses Gebot verlötzen
być zra-קצֵף ("קצֵץ בנטיית")
banym, abgehaut werden.

rznać, zbierać żniwo, קצר פעוי
ernten; być krótkim, kurz
być zżętym, ab-הקציר; sein
skró-קצר; geerntet werden
; קציר=קציר; cić, abkürzen
התקציר* skrócić eię, kürzer
werden.

krótki, kurz קצר ה'

koniec, Ende קצה, קצה ו'

koniec, Ende; trocheę, קצה נ'
etwas (הן אלה קצות הרבו).
קצו ו'

koniec, Ende ו'

odcinanie, obskroby- קצוע' ו'
wanie, das Beschneiden, Ab-
schaben.

skrócenie, Abkürzung קצור' ו'
krótco, zwięźle, kurz בקצור-
czarnuszka, Schwarz- קצה ו'
kümmel.

sędzia, Richter; pan, קצין ו'
Herr.

senes, קציעה נ' (מין צמח בשמי)
Senesbaum.

gniewanie się, das קציפה נ'
Zürnen.

קציצה, קציצה נ' (אחד מארבעה חלקי
חבית אשר בתפלין של ראש); ob-
rzesanie, Beschneidung; łu-
pina, łuska, strączek, Hülse,
Schote; kotlet, Kotlett.

żniwo, Ernte, Schnitt; קציר ו'
czas żniwa, Erntezeit; rzeź,
lato-; (נשת קציר לה) Gemetzel
rośl, Sprössling.

chory, קצירא, קצירי' ו' (חולה)
Kranker.

zbiórka, żniwo, das קצירה נ'

gerufen werden; być czytanim, gelesen werden; przypadkiem się trafić, zufällig; קרא=הקרא; sich vorfinden dać przyjść, eintreffen הקרין lassen; odczytać, vorlesen; ^odyktować, diktieren.

קרא* נ' (מין ירק ממשפחת האבטיחים) tykwa, Kürbissflasche.

קרא* ו' wiersz biblijny, Bibel-vers.

קרא ו' (מין עוף) kuropatwa, Reb-huhn.

קרא* ו' היודע היטב את המקרא. קראים* ז' (שם כת בישראל המחויקים אך בתורה שבכתב) Karäer.

קראין, אלה קראין ו' ספר הדת לבני אמונת מחמד (רי אלקראין*).

קרב (גם עם אל) פיע, zblizyc się, sich nähern; zejść się, zu-być הקרב; sammenkommen przedstawionym, vorgestellt przybliżać, nahe קרב; werden zblizac, הקרוב; קרב=bringen nähern; ofiarować, składać (ofiare), darbringen; być blizkim, nahe sein.

קרב ו' walka, Kampf

קצר-אפים, קצר-רוח ו'. niecierpliwy, ungeduldig.

קצר-יד, bezsilny, kraftlos, machtlos.

קצר ו' krótkość, Kürze

קצר* ו' folusznik, walkarz, Wal-ker.

קצרה, בקצרה ר' קצור.

קצרות* נ' małoduszność, Klein-mut.

קצרון* איש המדבר או הכותב בקצרה.

קצת* נ' mała część, kleiner Teil; trochę, kilka, einige.

קק* ו' czapla, Reiher (מין עוף)

קקאות* ו' מין משקה הנעשה מצמח הנקרא בשם זה.

קקלה, קקלה* נ' kokon, (פזיעה) Seidenkokon.

קק ה' zimny, kalt

קק ו' zimno, ziąb, Kälte

קרא פ' (גם עם ל-) ogłaszać, aus-rufen; krzyczeć, schreien; wzywać pomocy, um Hilfe rufen; przywołać, wołać, rufen; zapraszać, einladen; nazwać, nennen; czytać, lesen; (רי קרד) powołać, berufen być, na-הקרנ; piąć, krähen zwanym, wymienionym, genannt werden; być wołanym,

קָרָה רַי קוֹרָה.

zadowolenie, przy- קָרַת-רוּחַ* נִי-
jemność, Vergnügen.

zimno, chłód, Kälte; קָרָה נִי
mróz, Frost.

blizki, nahe; pokrewny, קָרַב הִי
powinowaty, verwandt; skłon-
ny, geneigt.

blizko, nahe קָרוֹב* תְּהִיִּם

około, mniej wię- בְּקָרוֹב* הִיִּם-
cej, ungefäär.

wnet, wkrótce, בְּקָרוֹב* תְּהִיִּם
bald.

קרוֹבוֹת, קְרוֹבֵיךָ וְהַפְּיוּטִים הַנוֹסְפִים
אל תפלת שמונה עשרה בשבתות
וימים טובים.

sklepienie, Wölbung וְהַקְּרוֹבֵי

skóra, błona, Haut; sko- קְרוֹם* וְהַקְּרוֹבֵי
rupa, Schale.

קָרוֹן רַי קָרוֹן.

ochłodzenie, das Ab- קָרוֹר* וְהַקְּרוֹבֵי
kühlen.

dzieje, historja, קְרוֹת-הַיָּמִים נִיר
Geschichte.

zawijać, fryzować, קְרוֹנֵס* פִּי
kräuseln.

fryzura, Frisur וְהַקְּרוֹנֵס*

robić gładkim, łysym, קָרוֹן פִּי

zabieraj się! fora! קָרַב-אֵלַיךָ
fort mit dir.

wnętrznosci, Eingewei- קָרַב וְהַקְּרוֹבֵי
de; środek, Mitte.

przybliżenie, Annähe- קָרְבָה נִי
rung.

powinowactwo, Ver- קָרְבוֹת* נִי
wandschaft.

wnętrznosci, trzewia, קָרְבִים זִי
Eingeweide.

ofiara, Opfer וְהַקְּרִבָן

drapać, skrobać, קָרַד* פִּי (נָרַד)
(העלה שער על ארנ)
gręplować, aufstreichen.

kardynał, Kar- קָרְדִינָל* וְהַקְּרוֹבֵי
dinal.

choroba sercowa, וְהַקְּרוֹבֵי
Herzkrankheit.

topór, Axt; קָרְדֵם וְהַקְּרוֹבֵי
Spaten.

przypadkowo zdarzyć קָרָה פִּי

się, spotkać, zufällig begeg-
zawić się, er- הִקְרָה; nen
scheinen; *mieć polucję, Pol-

sklepić, קָרָה; lution haben
dostać sposo- הִקְרָה; wölben

bność, zutreffen lassen; przy-
stosować, zupassen.

trotz.
nieszczęśliwy przypa- קר"י תה"ם
רה) ; dek, Unfall, Begegnis
polucja, Pollution לילה
קר"י ו' יש מקומות במקרא, שקוראים
את הטלה לא כמו שהיא כתובה,
לאוסן הכתוב קוראים «כתיב» ולאוסן
הקריאה קוראים «קרי».

powołany, berufen ת' קרי"א
miasto, קרי"א קרי"ה קרי"תא נ' Stadt.

wołanie, das Rufen; קרי"אה נ'
•czytanie, das Lesen.

wyrzy- סמ"ן-הקרי"אה ו' (ברקדוק)
knik, Ausrufungszeichen.

קריבה ר' קריב.

wielkie miasto, grosse קרי"ה נ'
Stadt.

czytający, czy- קרינ"א ו' (הקורא)
telnik, Leser.

oblekanie, Überzie- קרימה" נ'
hung; strup, Schorf.

rwanie, rozdzieranie, קריעה" נ'
das Reissen.

mruganie, das Winken קריצה" נ'
kary- קרקטורה" נ' (ציור התולים)
katura, Karikatur.

chłodny, chodnawy, קריר" ת'
kühl, etwas kalt.

być הקר"ח ; glatt, kahl werden
gładko ostrzyżonym, glatt ge-
dać הקר"ח ; schoren werden
gładko ostrzydz, glatt sche-
(לעקר עצים מברם) ; ren lassen
wykorzenić, wytrzebić drze-
הקר"ח ; wa, Bäume auswurzeln
הקר"ח.

łyśy, kahlköpfig ת' קר"ח

łyšina, Glatze ו' קר"ח

lód, Eis ; chłód, Kälte ו' קר"ח

łyšina, Glatze נ' קרחה

lodowiec, Gletscher ו' קרחון

kawałek, Stük נ' קרחת

ziarnko, Körnchen ו' קרט"א

skrzypiec, grzechotać, קרט"א פ"ע
schnarren.

nieco, et- (מדה כמנה) ו' קרטוב"א
was ; kwarta, das Quart.

kreda, Kreide ו' קרטון

nacierać kredą, kreiden, mit Kreide reiben; odła-
mać, abbrechen.

kartka, bilet, קרט"א, פרטים ו'
Karte.

skakać, drygać, hü- קרטע"א פ"ע
pfen, springen.

mimo, naprzekor, קרי"ה קרי"ה

sorożec, Nashorn.

wykrzywić się, sich קרם ט"ע קרם
krümmen.

hak, haczyk, Haken ו' קרם

kłykieć, kostka u nogi, ו' קרסל
Knöchel.

קרסם* פ"י ר' פרסם.

zrywać, zdzierać, ab- קרע ט"י

reissen; rozrywać, zerreißen;

קרע; oderwać, wegreißen

być rozrywaniem, zerrissen

קרע = קרע; werden

urywek, strzep, abge- קרע ו'

rissenes Stück; *rozpór; roz-
darcie, Schlitz, Riss.

קרפדא, קרפדא* ר' צב השריון.

plac קרפח* ו' (הקף גדול מהוץ לעיר)
ogrodzony, umzaunter Platz.

rozrywać, aufreißen ט"י קרץ

mrugać, blinzeln; *rznąć, קרץ

schneiden; kształtować, for-
men; odcinać, abschneiden;

być odcinanym, ge- קרץ

schnitten sein.

rzeź, Gemetzel; *prze- קרץ ו'

groda w naczyniu, die Schei-
dewand im Gefässe.

קרץ* ו' (סכין של האופה לחתך בו

nóż piekarski, Bäcker-
העסה)

messer.

zimno, chłód, Kälte ו' קרירות*

oblec (skó- (גם עם על-)
ra), überziehen, behäuten;

*zapleśnić, verschimmeln;

הקרים = קרם*.

קרמיד* ר' רעה*.

dławi- (מחלה הצואה, חנק)
ca, Bräune, Kroup.

promienieć, promienio- קרן ט"ע

mieć הקרין; wać, strahlen

rogi, Hörner haben.

róg, Horn; moc, siła, ו' קרן

szczyt; (קרמה קרני בה"ש) Macht

promień, Strahl; *kąć; (בקרן קרן

Winkel; fundusz, kapitał za-
kładowy, Hauptkapital, — Fond

(קרן קימת*).

קרן ר' קראן*.

wóz, fura, Wagen, ו' קרן קרן

Fuhre.

bańki, קרנא קרנא דאומנא* ו' קרנא

Schröpfköpfe.

קרנים* ו' młot, Hammer

przekątnia, Diagonale ו' קרנגל*

rogaty, gehörtnt ו' קרני

o wielkich rogach, mit ו' קרני

grossen Hörnern.

קרנגף* ו' (מין היה בעלת קרן אחת) no-

dzwonek, Klingel, Schelle.
קַרְבֵּשְׁתָּא ר' פֶּרֶבְשְׁתָּא.

ochłodzić, abkühlen; פִּי קַרְר'
 ochłodzić הַקָּר' = קָרַר; הַתְּקַרְר'
 się, sich abkühlen.

uspokoić się, הַתְּקַרְר' דַּעַת פִּי הַ
 sich beruhigen.

woźnica, furman, Wagen-
 lenker, Fuhrmann. קַרְר' ו'
 קַרְר' ו'
 lenker, Fuhrmann.

stężeć, fest werden, פִּיעַ קַרְשׁ'
 dać zsiąść הַקָּרִישׁ'; verdichten
 się, gerinnen lassen.

deska, Brett ו' קַרֵּשׁ'
 desk, Brett.

wielkie miasto, grosse
 Stadt. קַרְתַּת נ'
 Stadt.

zadowolenie, Zufrie-
 denheit. קַרְתַּת-רוּחַ' נ'
 denheit.

קַרְתָּא ר' קַרְתַּת.

provincjonalny, (בן עיר)
 provinzionell. קַרְתָּנִי'
 provinzionell.

provincjonalizm, pa-
 rafiańszczyzna, Provinziona-
 lismus. קַרְתָּנוּת' נ'
 lismus.

twarda słoma, hartes
 Stroh. קֶשׁ ו'
 Stroh.

קֶשֶׁאִים ו' ר' קֶשֶׁאִים.

ro-
 zemknać się, sich auftun;
 przysłuchiwać się, sich
 הַקָּשִׁיב'
 הַקָּשִׁיב'
 sich

denuncjo-
 wać kogoś, jemanden denun-
 zieren. אֲבַל קַרְבָּא פִּי
 zieren.

mrówkolew, Ameisen-
 löwe. קַרְבִּית' נ'
 löwe.

skrobać, kratzen
 פִּי קַרְבָּה'
 kratzen.

pantofel, Pantoffel ו' קַרְבִּי'
 Pantoffel.

wole, Kropf (מורא) ו' קַרְבָּדו'
 Kropf.

cyrk, Zirkus ו' קַרְקִים'
 Zirkus.

podłoga, Fussboden; ו' קַרְבַּע'
 Fussboden.

*ziemia, Erde; nieruchome
 posiadłości, Grundstücke.
 קַרְבַּע'
 Grundstücke.

grunt dziewiczy,
 nieuprawny, unbearbeiteter
 Boden. קַרְבַּע בְּתוּלָה' ו'
 unbearbeiteter
 Boden.

głowa, cze-
 rep, czaszka, Kopf, Schädel
 קַרְקָפִי קַרְבַּתָּא' ו'
 Kopf, Schädel.

(איש חכם בעל שבל רב)
 człowiek z głową na karku,
 ein Mann von Kopf. קַרְבַּתָּא' ו'
 ein Mann von Kopf.

podkopać, zburzyć, פִּי קַרְבַּק'
 untergraben, zertrümmern;
 קַרְבַּק'
 zertrümmern;

*kwakać, schreien, quaken;
 קַרְבַּק'
 quaken;

skrzeczeć, gdakać, gackern.
 קַרְבַּק'
 gackern.

dno naczynia, der Bo-
 den eines Gefässes. קַרְבַּרְה' נ'
 den eines Gefässes.

brzęczeć, klingen, פִּיעַ קַרְבֵּשׁ'
 schallen.
 schallen.

brzękadło, grzechotka, ו' קַרְבֵּשׁ'
 grzechotka.

stwardniałość, Verhär- קשויי* זי
tung.

złączenie, Verbindung קשור* זי

surowość, srogość, קשות* זי
Strenge.

ljana, Liane קשות* זי

zatwar- קשה (קשה) הקשיח (לכ) פ"י
dzić, verhärten.

ślusznosc, Rich- קשט קשט* זי
tigkeit.

ananas, Ananas קשט* זי (מין מרי)

przyozdobić, schmücken קשט* פ"י

stroić קשט=קשט; התקשט*
się, przystrajać się, sich
putzen.

קשטא* זי רי קשט.

upór, krnąbrność, Starr- קשי* זי
sinn.

trudne, niezro- קשיא קשיא* זי

zumiałe, unverständliche Stel-
le; ważne pytanie, wichtige
Frage,

upartość, zacię- קשיות-ערף* זי
tość, Hartnäckigkeit.

קשיותה זי שם מטבע קטנה.

קשיש* זי תי

starość, Alter קשישות* זי

kjòsk, Kiosk קשק* זי

zuhorchen; uważać, aufmer-
ken.

dźwięk, głos, Klang, Laut; קשב* זי
uwaga, Aufmerksamkeit.

uważny, baczny, קשב, קשב* זי
aufmerksam.

czujność, Wachsam- קשבה* זי
keit.

być twardym, hart קשה פ"ע
sein; być ciężkim, schwer
se'n; być trudnym, niezro-

zumiałym, unerklärlich sein;

być ściśnionym, uci- הקשה

skanym, gedrückt sein;

*stwardnieć, hart werden;

mieć trudności, Schwie- קשה

zrobić הקשה; rigkeiten haben

ciężkim, utrudnić, schwer ma-

chen; zatwardzić, verhärten;

przedstawić zapytanie, eine

Frage vorlegen.

twardy, hart; surowy, תי קשה

srogi, streng; uparty, starr-

sinnig; *trudny, niezrozumiały,

unverständlich; szkodliwy,

schädlich (קשים קשים לעינים*).

קשה, קשורה זי

czasza, Schale זי

ogórek, Gurke זי קשווא

ozdabianie, Schmücken זי קשוט*

קשוט* זי קשט.

trag; talizman, Amulett.

przepaska, przewiąz- קשורים ו'
ka, Binde.

wycinać ściernis- קשש מ"י (אםף)
wyszuki- קושש ; ko, stoppeln
sku- התקושש ; wać, aufsuchen
pić się, sich anhäufen.

łuk, Bogen; tęcza, Re- קשת ני
genbogen.

łuczniczka, Bogenschütze קשתת תי

ragięcie, przegub, Bug קשתות* ני

rażka, rękojeść, קת, קתה* ני
Griff.

katedra, Katheder, קתדרה ני
Lehrstuhl.

katoli- קתוליות* ני (דת הקתולים)
cyzm, Katholizismus,

dzban, Krug קתון* וי

cytra, Zither קתרס* וי (מין כלי זמר)

brzęk, grzechot, Klang קשקוש* וי

dzwonić, klingeln; קשקש מ"ע
stukać, pukać, klopfen ;

poruszać się, sich קשקש*
bewegen.

przywiązać, קשר (גם עם על-) מ"י
anbinden; związać się prze-

ciw komu, sich gegen jemand
być spaja- הקשר ; verbinden

nym, zusammengefügt wer-
; wiązać, binden קשר ; den

być krzepkim, rüstig קשר
związać się קשקש ; sein

przeciw komu, sich gegen
jemand verbinden; *zgzęszczac

się, sich verdichten.

bunt, spisek, Verschwö- קשר ו'
rung; +związek, Verbindung;

węzeł, Knoten; staw, kolano,
Gelenk, Knie; kontrakt, Ver-

zjawić się, er- הראה ; fallen
scheinen; stać się widzialnym,
sichtbar werden; spotkać się,
sich zusammentreffen; podo-
oczy ראה ; bać się, gefallen
napawać, die Augen weiden;
być widzianym, gesehen ראה

dwie- האות העשרים בא"ב ; ס"ם
ście, zweihundert

widzieć, ראה (גם עם ב-, ל-) מ"י
sehen; zauważyć, bemerken ;

baczyć, merken; okazywać,
erweisen; dowiedzieć się,

erfahren; podobać się, ge-

zjawisko, Erscheinung; wy-רא'י
 głąd, Aussehen; widowisko,
 Schauspiel.

ciekawy, neugierig, schau-רא'י תי
 lustig.

dowód, Beweis ני רא'יה

wzrok, oglądanie, Ge-רא'יה ני
 sicht, das Sehen.

; pokaz, die Schau זי רא'יון
 (קרבו החג שהקריבו עולי רגל בימי

audjencja, Audienz; הבית;
 kurjozum (curiosum), זי רא'יון
 Kuriosität.

stereoskop, Stereoskop זי רא'יטוב

synomotograf, Sinomo-רא'ינע
 tograph.

רא'ידרוקס זי רי מקרבת.

bawół, Büffel; (שור פרא) רא'ם
 ren, Renntier.

drogocenny skarb, רא'מות ניר
 wertvolle Kostbarkeit.

ubóstwo, Armut זי רא'ש

głowa, Kopf, Haupt; זי רא'ש
 naczelnik, Oberhaupt; wierz-
 chołek, szczyt, Spitze; po-
 czątek, Anfang; główna su-
 ma, (כפי תשואה) ma, Hauptsumme

opjum, Opium; ma-רא'ש;
 kówka, Mohnkopf; naczelnik,
 Befehlshaber; staw, Gelenk.

pokazać, zei-הרא'ה; werden
 ה הרא'ה gen; okazać, erweisen
 być okazanym, erwiesen wer-
 oglądać się na-ה הרא'ה; den
 wzajem, einander ansehen;
 potykać się, ein Treffen lie-
 fern; *pokazać się, sich
 zeigen,

רא'ה ני (מין עוף) רי הרא'ה.

wieszcz, prorok, Seher, זי רא'ה
 Prophet; przezroczystry, durch-
 sichtig; widzenie, Erschei-
 nung.

רא'ה מ"ק oto, siehe

רא'ה ני pluco, Lunge

רא'ה מ"ע זי u-
 przypatrywać się, u-
 ważnie, aufmerksam betrach-
 ten (רי הרא'ה).

widowisko, Schauspiel ני רא'יה

wybrany, ausgewählt; זי רא'יה
 *zdatny, tauglich; godny,
 würdig; należyty, gehörig.

רא'ומטיקות ני (מין מחלה פרוק)
 reumatyzm, Rheuma-
 העצמות)
 tismus.

רא'ות ני widzenie, das Sehen

רא'י זי-
 zwierciadło, Spiegel; *przy-
 miot, własność, Eigenschaft,

(לא רא'י זה)
 Eigentümlichkeit
 הרא'יה.

zahlreich.
 wiele, viel; wielki, gross; רַב תי
 starszy, Aeltester.
 רַב* תי; nauczyciel, Lehrer שם
 pan, gospo-; כבוד לאמוראי בבל;
 darz, Herr, Wirt.
 רַב וי; łucznik, Bogenschütze רי
 רַבִּי*.
 szkoła, Schule; u- בִּירַב* וי
 czeń, Schüler.
 mnogość, mnóstwo, Fülle רַב וי
 (רי רַבִּי*).*
 bardzo wiele, sehr viel רַב תהימ
 mnogo, bardzo wiele, רַבֵּב-
 sehr viel.
 podług większości, אַחַר הָרַבִּי*
 nach Mehrheit.
 רַבֵּב* רי רַבֵּב.
 być licznym, mnożyć רַבֵּב סְעוּי
 się, viel sein, viel werden;
 strzelać, schiessen; zgęstnieć,
 dziesięćkroć רַבֵּב; verdichten
 tysięcy razy się pomnożyć,
 sich zehntausendmal vermeh-
 ren.
 brud, plama, Schmutz, רַבֵּב וי
 Schmutzfleck (רַבֵּב עַל בְּגָדוֹי*);
 (שָׁרַר רַבֵּב וְשָׁרַר) maść, Salbe
 (נָפֶת*).

zarys, szkic, Ent- רֵאשִׁי-פְּרָקִים-
 wurf, Skizze.
 początkowe litery, רֵאשִׁי-תְּבוּת-
 Anfangsbuchstaben.
 biedny, Armer רֵשׁ וי (עני)
 kamień węgiel- אֲבֹן-הָרֵאשִׁי וי
 ny, Grundstein.
 pierwszy, erster; po- רֵאשׁוֹן תי
 przcdni, voriger; naczelnny,
 der Erste an Rang.
 przedtem, zuvor; רֵאשׁוֹן תהימ
 niegdyś, ehemals.
 jeden za drugim, רֵאשׁוֹן-רֵאשׁוֹן וי
 einer nach dem Andern.
 starożytność, dawne רֵאשׁוֹת וי
 czasy, Vorzeit.
 wezgłowie, רֵאשׁוֹת מְרֵאשׁוֹת וי
 Kopfseite.
 naczelnny, der Erste an רֵאשִׁי תי
 Rang; początkowy, anfangs.
 początek, Anfang; naj- רֵאשִׁית וי
 świetniejsze, das Vorzüg-
 lichste.
 sześć dni ימי בְּרֵאשִׁית* וי
 stworzenia, die sechs Schöp-
 fungstage.
 dzieje stwo- מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית* וי
 rzenia, Schöpfungsgeschichte.
 dosyć, genug; mnogo, רַב תהימ

wychowanie, Erziehung; pierwszeństwo, prerogatywa, Vorzug.

moi panowie! מֵיִק (אדוני) רבֹּתַי
meine Herren!

pan, רַבִּי, רַבּוֹתֵי רַבּוֹתֵי (שם כבוד לאיש) וְ
Herr; שם כבוד הנתן לתנאים וגם
לאמוראי ארץ ישראל.

rzęsimy deszcz, Re-רַבִּיבִים זֶר
genschauer.

ozdoba na szyję, Hals-רַבִּיד וְ
schmuck.

pomnoże-רַבִּיהָ - (פְּרִיָּה וְרַבִּיהָ) נִי
nie, Vermehrung.

rabarbarum, רַבִּיהָ נִי (מִין צמח)
Rhebarber.

czworobok, kwadrat, רַבִּיעֵה נִי
Viereck.

pora deszczowa, Re-רַבִּיעֵה נִי
genzeit; spółkowanie (u
zwierząt), Paarung.

ćwierć, Viertel רַבִּיעַ וְ

; czwarty, der Vierte רַבִּיעִי וְ
שם ננינה מפסקת ברקדוק.

ćwierć, Viertel רַבִּיעִית נִי
רַבִּיעִית נִי מדה הלח קטנה.

leżenie, rozkoczowa-רַבִּיצָה נִי
nie, das Liegen, Lagern.

dziesięć tysięcy, zehn-רַבְּבָה נִי
tausend.

rozścielać, słać, hinbrei-רַבֵּר מֵי
ten.

osad, Ablagerung וְ הַרְבָּה, רוֹבֵד וְ
dółka, Wandbrett וְ הַרְבָּה

terasa, Terrasse נִי הַרְבָּה וְ

רַבָּה (נִם עִם בִּי, אֵלֶּה, לִי, עַל-) מִיעַ

mnożyć się, sich mehren;

rość, wachsen; strzelać,

roß, wachsen; strzelać, רַבָּה

powiększyć, vergrössern; wy-

po-הַרְבָּה; chowywać, erziehen

mnożyć, vermehren; rozsze-

mno-הַתְּרַבֵּה; rzać, erweitern

żyć się, sich mehren.

הַרְבָּה רִי הַרְבָּה.

רבבה רִי רַבָּה וְ

רבבה רִי רַבָּה וְ (רִי שֶׁלֵּק)

dziewczyna, Mädchen.

רבבו רַבּוֹא רִי רַבְּבָה.

ucios, żłobek, Riefe, רַבּוֹכָה נִי

Hohlkehle.

pomnożenie, powiększa-רַבּוּי וְ
nie, Vermehrung.

pan, Herr וְ רַבּוֹן וְ

רבנע רַבִּנְעַ וְ (רִי) czworobok, Viereck וְ

רבנע רַבִּנְעַ וְ (רִי)

wielkość, Grösse, נִי רַבּוֹתָא וְ

Ururenkel

רְבָעִי תי (כרם רבעי) נקרא הכרם
בשנה הרביעית לנטעתו.

położyć się, sich nie-
osadzić pył רְבִיץ פִּיעַ ; dcrlegen
przez polewanie, den Staub
durch Bespritzen legen ; krze-
wić, rozszerzać, befördern,
; (רְבִיץ תּוֹרָה בְּיִשְׂרָאֵל) ;
położyć (bydło), lagern
lassen; wprawiać, einlegen=
רְבִיץ.

koczowisko, Lagerplatz וי רְבִיץ וי

związywać, binden פִּי רְבִקָּה

złobek, koryto, Krippe וי רְבִקָּה וי

bardzo wielki, sehr ת' רְבִרְבִי
gross.

wielmożny (איש נכבד, שר) וי רְבִרְבִנָּה וי
pan, Magnat.

רְבִת רְבִתָּא רי רב.

skiba, bryła ziemi, Erd-
scholle. וי רְבִת וי

רגולת תי שרגליו קשורות.

ukamieniowanie, das וי רְבִת וי
Steinigen

szemranie, sarkanie, das וי רְבִת וי
Murren.

być wzburzonym, erregt פִּיעַ רְגֹו וי

lichwa, procenta, (נשך) ני רְבִית וי
Wucher, Zinsen.

być zaczynionym, פִּיעַ הָרְבִיץ וי
zarabianym, zacieranym, ein-
gerührt werden.

רְבִין וי, רְבִנָּן וי רי רב (שם כבוד
לנשיאי ישראל בארץ ישראל וראשי
nauczyciel, Leh- ; (הישיבות בבבל) ;
rer.

—דְרִבְנָן של החכמים, חקי החכמים
ותקנותיהם ; להיפך דאורייתא : של
התורה, החקים הכתובים בתורה.

; panowanie, Herrschaft וי רְבִנּוּת וי
משרת רב ומנהיג בעדה.

רְבִנִי תי כן קוראים הקראים לכל יתר
היהודים.

רְבִנָּי, מִדְרִבְנָן ר' רבן.

być czworobocznym, פִּיעַ רְבַע וי
viereckig sein ; parzyć, be-
być zrobionym רְבַע ; gatten
czworokątnie, viereckig ge-
parzyć, הָרְבַע ; macht werden
begatten.

leżenie, das Liegen ; ו' רְבַע ו'
ćwierć, Viertel ; bok kwadratu,
Quadratseite.

ćwierć, Viertel ; war- וי רְבַע וי
stwa piasku, Sandschichte.

praprawnik, (נכד הנכד) ו' רְבַע ו'

czaić, gewöhnen.

noga, Fuss; stopa, Fuss- רגל נ'
sohle; chód, Gang; raz,
z powodu, zufol- רגל ; Mal
osnowa, podstawa, ; (*רגלים
ge ; *dowód, Beweis
osnowa, podstawa, ; (*רגלים
Gruud, Basis
רגלים*.)

רגל* ו' אחד משלשת החנים, שבהם
עלו בני ישראל בימי הבית לחנ
בירושלים העיר הקדושה.

רגלי* ה' pieszy, Fussgänger
nizkie macice רגליות* (רגליות*)
winne, niedrige Weinstöcke.

רגם פ"י ukamieniować, steinigen;
rzucac, werfen.

רגמה נ' (היל המורים באבנים)
carze, Schleuderer.

רגן פ"ע szemrać, sarkać, mur-
רגן=רגון.

רגע פ"ע wstrząsnąć, erschüt-
הרגע ; fern
uspokoić się, sich
הרגיע ; beruhigen
beruhigen; wylewać, ergies-
sen; migać, blinzeln.

רגע ה' spokojny, zaciszny, fried-
lich.

רגע פ"ע chwila, okámgnienie,
Augenblick.

werden; drzeć, zittern, be-
wprawić w drze- הרגיו ; ben
nie, zatrwożyć, erzittert ma-
התרגו ; chen, beunruhigen
być wzburzonym, aufgeregt
sein.

רגו ה' drżący, zitternd
רגו ו' רגזה נ' רגון
gniew, Zorn (כעס)⁰; regung
רגון* ו' (כעסון)
zapalczywy, auf-
brausend.

רגונות* נ' zapalczywość, popę-
dliwość, aufbrausendes We-
sen.

רגיל* ה' przyzwyczajony, ge-
wohnt; obyty, doświadczony,
erfahren.

רגילה* נ' (שם צמח)
portulaka, Portulak.

רגילות* ה' przyzwycza-
jenie, Gewohnheit.

רגימה נ' ukamieniowanie, das
Steinigen.

רגיעה נ' uspokojenie, Beruhi-
gung.

רגל פ"ע oczernić, verleumden;
רגל=רגל* ;
wywiadywać się;
רגל* ; תרגל ; auskundschaften
רגל* ; czyć, üben.

nie, przygniatanie, Niederdrückung, Niederbeugung; ujarzmienie, Unterjochung.

oleander, Oleander וי רדוקה*

narzutka, Über- (בגר אשה) וי רדיד וי
wurf.

wyjmowanie, das Her- וי רדיה*
.C. (וי רדיה) ausnehmen

prześladowanie, Ver- וי רדיפה*
folgung.

żądza zaszczy- וי רדיפת-הַקְבוּד*
tów, Ehrgeiz.

być oszołomio- וי רדם, הרדם פ"ע
nym, betäubt werden; za-
snać głęboko, tief einschlafen.

prześladować, verfol- וי רדף* פ"י
gen; iść za kim, nachfolgen;

być *הַרְדָּף*; pędzić, strömen

prześladowanym, verfolgt wer-
synonimy, שמוות נרדפים*
den

prześladować, *רָדַף*; Synonyme

być odpędzo- וי רדף*
nym, fortgejagt werden

dać *הַרְדָּף*; nym, fortgejagt werden

dać *הַרְדָּף*; nym, fortgejagt werden
lassen.

ambitny, ehr- וי רדף אחר הקבוד*
geizig.

redaktor, וי (עורך עתון) רדקטור*
Redakteur.

; hałasować, lärmern וי רגש פ"ע
הַרְגִישׁ; czuć, fühlen וי רגש*
srożyć się, wüten.

szum, Geräusch; וי רגש, רגשה וז"נ
uczucie, Gefühl.

wrażliwość, Empfind- וי רגשינות*
lichkeit.

tkliwość, czułość, וי רגשינות*
Empfindsamkeit.

czuły, tkliwy, empfind- וי רגשיני*
sam.

rd * פ"י; płaszczyć, plätten וי רדד
obciągać, über- וי רדד*
ziehen.

gnębić, przygniatać, וי רדה פ"י
przytłaczać, niederdrücken,
niederbeugen; ujarzmić, un-
terjochen; *odjąć, wyjąć, weg-
הַרְוֹדָה) nehmen, herausnehmen
ukarać, bestrafen; **אֶת הַרְדָּבִישׁ**
(הַרְבַּ הַרְוֹדָה אֶת תְּלִמְדוֹ)*; רדה
הַרְדָּה; ujarzmić, unterjochen
רָדַה.

płaszczenie, das Plät- וי רדוד*
ten; obciążanie, das Über-
ziehen.

rd * וי (מוט ברול לסגר הדלה)
klamka, Klinke.

rd * וי (מוט ברול לסגר הדלה)
pognębienie, przytłocze-

רַבָּא * ר' רוב.

strzelba, Flinte וְ רַבָּה ז'

łuc się, włóczyć się, רוד פ"ע
 waleśać się, sich herumtrei-
 ben (ומזה קְרוּדִים).

napić się do syta, sich רודה פ"ע
 nawodnić, be- רָוָה; volltrinken
 napoić, tranken הָרָוָה; wässern
 obficie zwilżony, reich- רָוָה ה'
 lich betränkt.

władca, Herrscher; רוֹזֵן, רוֹזֵן ז'
 °baron, Baron.

być wolnym, obszernym, רוֹחַ פ"ע
 przestronnym, frei, geräumig,
 רוֹחַ רוֹחַ; unbeengt sein
 czuć, empfinden; wąchać, rie-
 przewietrzyć, רוֹחַ; chen
 zarabiać, רוֹחַ; durchlüften
 zyskać, gewinnen.

powietrze, Luft; wiatr, רוֹחַ ז' ו' יג
 Wind; strona, Seite; dech,
 Atem; marność, Nichtigkeit;
 odwaga, Mut; duch, Geist;
 wilkołak, Währwolf (נלגול)

wolne miejsce, odstęp, רוֹחַ ז'
 freier Raum; oswoobodzenie,
 Befreiung; dogodność, wy-
 goda, Bequemlichkeit; prze-
 stronność, Geräumigkeit;
 -zysk, Gewinn.

רַדִּיקָלִיּוּת * נ' (שרשויות, היא השמה לחקן
 radykalizm, (בית תקון יסודי, שרשי)
 Radikalismus.

רַדִּיקָצְיָה * נ' (בית מערכת עתון)
 re- daktion, Redaktion.

puszyć się, pysznić פ"ע רָהַב
 się, sich gross tun; prosić,
 wzbudzać, erre- הָרָהִיב; bitten
 gen.

pyszny, wyniosły, hardy, ה' רָהַב
 hochmütig.

pycha, hardość, ז' רָהַב ז'
 Hochmut.

zmieszać się, bestürzt פ"ע רָהַה
 werden.

bojaźliwość, nieśmia- נ' רָהוּת
 łość, Furchtsamkeit.

biegać, laufen פ"ע (רוץ) רָהַט

meblować, meblieren פ"י רָהַט
 koryto, Tränkrinne ז' רָהַט ז'
 meble, רָהִיט, רָהִיטִים ז' ר' (כלי בית),
 Möbel.

bieganie, das (מרוצה) נ' רָהִיטָה
 Laufen.

hebel, Hobel ז' רָהִיטָנִי ז'
 większość, Mehrheit, ז' רַבָּא ז'
 Majorität.

—לרוב, oft

wyniosłość, duma, pycha,
Hochmut.
opór, przeciwianie się, רומיא* נ'
Widerspruch.
pochwała, Lobpreisung; רומם ו'
oda, Ode.
podniesienie, Erhebung רוממות נ'
romans, Roman (ספור אהבים) ו'
רומנטיות נ' (מעם ימי הבינים בספרות)
romantyzm, Romantis-
mus.
dźwięczny, klingend רונה ת'
być skruszonym, רוע הרוע פ"י
być zerwanym; רעע
radośnie okrzykiwanym, be-
huczeć הרעע ; jubelt werden
przerazliwie, gellend schallen;
radować się, jubeln ; trąbić
na alarm, Lärm blasen ; źle
czynić, Böses zufügen.
pastuch, Hirt רועה ו'
wstrząsnąć, er- רוק, רופף פ"י
schüttern.
lekarz, Arzt רופא ו'
biegać, laufen ; być רוע פ"ע
obalany, umgestürzt werden
być (רוע וקעה ולא רועין) ;
wytoczonym, vorgerollt wer-
biegać tu i tam, hin רועין ; den

רוחא ר' רוח.
oswobodzenie, Befrei- רוחה נ'
ung ; ulga, Erleichterung.
procenta, Zinsen רוחים ו'
wentylator, Ventilator רוחין ו'
duchowy, geistig ; mo- רוחני ת'
ralny, moralisch
duchowość, Geistig- רוחניות נ'
keit.
obfitość, Fülle רוחה נ'
רוחיה ו' pijak, Betrun-
kener (ר' שפור).
רוכלות נ' (רוי מסחר).
podnieść się, sich er- רום פ"ע
heben ; wynosić się, hochmü-
wy- רום ; רום = רום ; tig sein
nieść w górę, wywyższać,
רום ; emporheben, hochstellen
być wywyższonym, erhöht
podnieść, empor- הרום ; sein
heben ; unieść, wegheben ;
wywyższać, hochstellen ; przy-
być הרום ; nieść, darbringen
podniesionym, gehoben wer-
den ; być uniesionym, abgeho-
podnieść התרומם ; ben werden
się, sich erheben ; zhardzieć,
hochmütig werden.
wysokość, Höhe ; רום, רומה

רוק רי רוקן.

rozpościerać, ausga-
dehnt, ausgebreitet sein; roz-
twierać się, geöffnet werden;
rozszerzać, הרחיב; הרחב-
erweitern, ausbreiten; otwo-
rzyć szeroko, weit öffnen;
; wypogodzić, erheitern רחב
rozszerzać się, sich הרחיב
erweitern.

szeroki, breit רחב

szeroka przestrzeń, weiter רחב
Raum.

רחב רי רחוב.

szerokość, Breite רחב

רחב-לב שפע חכמה ורחב לב.

tylne podwórze, רחבה
Hinterhof.

ulica, Strasse; prze- רחוב
strzeń, plac, breiter Platz.

miłosierny, barmherzig רחים

łopotanie, trzepotanie, רחיק
das Flattern.

daleki, fern; przeciwny, רחוק
widersinnig.

oddalenie, Entfernung רחוק
żarna, Handmühle; ka- רחים
mieł. młyński, Mühlstein;

nalegac הרעץ und her rennen
do pośpiechu, eilen lassen;
trącać się, szturchać הרעץ
się, sich stossen.

wypchnąć, heraus- רוק
stossen; wylać, ausgiessen;
רוק; wypróżnić, ausleeren
być wylewanym, ausgegossen
werden.

nieżonaty, Unverheirateter רוק
beżzenność, Ehelosig- רוק
keit.

być uciśnionym, be- רוק
drückt sein; zubożać, verar-
udawać bie- הרעש; men
dnego, sich arm stellen.

trucizna, jad, Gift רוק
tajemnica, Geheimnis רוק

wycieńczyć, abmagern; רוה
schudnąć, abgemagert רוה
werden.

chudy, mager רוה

chudość, Magerkeit רוה

ucisk, utrapienie, dolegli- רוה
wość, Drangsal.

skinienie, mruganie, das רוה
Winken.

mrugać, skinąć, winken רוה

kąpać się, baden ; רָחַץ מְעוּי ;
 myć, obmywać, waschen, ab-
 być obmywa- רָחַץ ; waschen
 nym, gewaschen werden ;
 kąpać הִתְרַחֵץ ;
 się, baden.

mycie, das Waschen וְ רָחַץ
 łazienka, miejsce [do רָחֲצָה
 kąpania, Badeplatz.

być daleko, zdala, רָחַק מֵעַ
 fern, weit sein ; oddalać się,
 być od- הִתְרַחַק ; sich entfernen
 dalonym, entfernt werden ;
 = רָחַק הִתְרַחֵק ; oddalać, entfernen
 odejść daleko, weit hin- ; רָחַק
 oddalić się, הִתְרַחַק ; gehen
 sich entfernen.

רָחַק רִי רָחוֹק.

bejkotać, bulgotać, רָחַשׁ מֵעַ
 aufwallen ; pelzać, kriechen ;
 zdarzyć się, stać się, הִתְרַחֵשׁ
 geschehen, sich ereignen.

gad, רָחֵשׁ וְ (הַשְּׂרָצִים הַזּוֹחִלִים)
 Reptilie ; 0wylanie, wynu-
 rzenie, Ergiessung.

szufa, Getreideschwinge וְ רָחַת
 być mokrym, wilgotnym, רָטֵב מֵעַ
 przemoknąć, feucht sein.

sok, Saft וְ רָטֵב

עָלַ (רָחִים) *ciężar, Bürde
 צָאֲרוּ (*).

unoszenie, się, podla- וְ רָחֲפָה
 tywanie, das Schweben.

umywanie, das Waschen וְ רָחֲצָה
 רָחִיק רִי רָחוֹק.

owca, Mutterschaf וְ רָחֵל

רחם מֵי רָחַם ; lubieć, lieben (על-),
 zlitować się, sich erbar- (אה-)
 znaleźć litość, Er- רָחַם ; men
 barmen finden.

litość, współczucie, וְ רָחַם
 Mitleid ; uczucie serdeczne,
 Herzgefühl.

żywot macierzyński, וְ רָחַם, רָחַם
 .אור השחר ; Mutterleib

pelikan, רָחַם, רָחֲמָה זֶיַן (מִין עוֹף)
 Kropfgans.

רָחֲמִים זֶיַר רִי רָחַם.

miłosierny, barm- וְ רָחֲמָנִי תִי
 .כְּנוֹי לֵאלֹהִים ; herzig

רָחֲמָנָא * וְ בֹג, Gott

mitosierdzie, Barm- וְ רָחֲמָנוּת
 herzigkeit.

רָחֲמָנִיהָ רִי רָחֲמָנִי.

wzdrygnąć się, schau- וְ רָחַף מֵעַ
 unosić się, schwe- וְ רָחַף ; dern
 ben.

gen; bronić, verteidigen;
 zrobić zarzuty, wyrzu-
 ty, Vorwürfe machen.
 spór, Zank; zażalenie, זי
 Beschwerde.
 rewolucja, (מהפכה) ני
 Revolution.
 ריבוע רי רבוע.
 ריבית רי רבית.
 zapach, Geruch; reputa-
 cja, dobra sława, Ruf
 (הבאשטם אָת ריחנז).
 ריח ריח רי ריח.
 ריחוק רי רחוק.
 ריחים ר' רחים.
 ריטל ריטל זי שם משקל ידוע במורקיה.
 רים רי ראם.
 renesans, Re-
 naissance.
 ; powieka, Augenlid זי
 hipodrom, (מקום מרוץ לסוסים)
 Hippodrom.
 ריסק רי רפוק.
 ריעותא רי רעיתא.
 krupy, Grütze זי
 wafelka, Waffel ני
 bieganie, das Laufen ני

wilgotny, feucht רֶטֶב זי
 wilgotność, Feuchtigkeit זי
 rzucić, zwalić, pogrą-
 żyć, herabstürzen.
 mamrotanie, Gemurmel, זי
 das Murmeln.
 przerażenie, Entsetzen; זי
 drzenie, das Zittern.
 wilgoć, Feuchtigkeit ני
 plaster, Pflaster; okłady, ני
 Kompresse.
 רטל רי משקל ידוע במורקיה.
 mamrotać, murmeln פ"ע
 być tłustym, tucznym, זי
 fett sein.
 zostawić, opuścić, פ"ע
 pogruchotać, רטש; verlassen
 być po- רטש; zerschmettern
 gruchotanym, zerschmettert
 werden.
 płyn, Flüssigkeit זי
 ריאה רי ראה.
 realizm, (תורה המציאות) ני
 Realismus.
 ריאקציה ני (פעולה מתנגדת נסיגה
 reakcja, Reaktion (לאחור)
 kłócić się, spierać się, זי
 zanken; żalić się, sich bekla-

miętkość, Weichheit, רָךְ וְ
Weichlichkeit.

miękki, weich; słaby, רָךְ ת'
schwach; delikatny, zart.

jeździć (נס עם ר-י, ב-י, עב) רָכַב פִּיע
dać je-הִרְפִּיב; konno, reiten
chać konno, reiten lassen;
*zaszczepić, einpflanzen; zło-
żyć, zusammensetzen; wsadzić, einsetzen.

powóz, Wagen; wierzchni רָכַב וְ
kamień młyński, oberer Mühl-
stein.

jeździec, Reiter; woźni- רָכַב וְ
ca, Kutscher.

konna jazda, das Reiten רָכַבָּה וְ
strzemię, רָכַבָּה וְ (הדום הגל הרוכב)
Steigbiegel.

kolej, pociąg, Zug רָכַבָּת וְ

powóz, Wagen (מרכבה) רָכִיב וְ
רָכִיב וְ הַקְרָאִים קִרְאִים בְּשֵׁם הַזֶּה אֵת
הַחֲקִים עַל דְּבַר נְשׂוּאֵי קְרוּבִים.

wkrzywio-; רָכִיבָה וְ רֵי אֲרָכִיבָה וְ
na gałąź, krummgebogener
Zweig.

koncentrowanie, das רָכִיב וְ
Konzentrieren.

miękczenie, das Weich- רָכִיב וְ
machen.

pustość, próżnia, Leerheit; רִיק וְ
marne, Nichtiges.

pusty, próżny, leer; רִיקֵי רִק ת'
marny, nichtig.

napróżno, na marne, לְרִיק חַיִּים
umsonst.

pusty, niewy- רִיקָא וְ רִיקָה וְ
kształcony człowiek, leerer,
unwissender Mann.

pustość, Leerheit רִיקֵית וְ
rek- (מִרְיָד מִנְהַל מִרְיָד)
tor, Rektor.

próżno, leer; napróż- רִיקֵם חַיִּים
no, umsonst.

רִיקוֹן רֵי רִיק.

רִיקֵינִית, רִיקֵינִית רֵי רִיקֵינִית.

wydawać flegmę, schlei- רִיר פִּי
men.

ślina, Speichel; flegma, רִיר וְ
śluz, Schleim.

śluzowy, śluzowaty, רִירִי ת'
schleimig.

śluzowatość, Schlei- רִירֵינִית וְ
migkeit.

ubóstwo, Armut רִישׁ וְ רִישׁ וְ
ראשׁ; ישם האות הכי.

początek, Anfang; רִישׁ וְ רִישָׁא וְ
naczelnik, Oberst.

oczerniać, verleumden.

handel, Handel נ' רבלה

skłonić, neigen מ"י רבין (רכן)

związywać, zusammen-

tupać, dudnić, רבם ; binden

. (פחות המרבסות) stampfen

pagórek, Hügel ; łańcuch נ' רבם

górski, Gebirgskette.

tortel, wybieg, Kniff נ' רבם

zbierać, skupiać, sam-

meln ; zaprzęgać, anspannen.

koń zaprzęgowy, Wagen-

pfers.

stępak, (סום סמהר לרוץ) נ' רבשה

Passgänger, Zelter.

wysoki, hoch ת' רם

oszustwo. Betrug נ' רמאות

oszust, Betrüger ת' רמאי

רבין נ' (ימי הצום הגדול לחמרים)

Ramazan.

rzucąć, werfen ; רמה (ב-) מ"י

strzelać, schiessen ; wyłonić

kwestje, zarzucić, Frage auf-

o- ; רמה ; werfen, einwenden

התרמה ; szukiwać, betrügen

trafić się, sich treffen.

pytać, fragen (שאל) נ' רמינהו

wyniosłość, wzniesienie, נ' רמה

oczernianie, das Ver- רבול נ' וי
leumden.

związanie, das Zusam- רבום נ' וי
menbinden.

mienie, Habe נ' רבוש

koncentrować, kon- (רכב) הרבין

koncentro. והרבין ; zentrieren

wać się, sich konzentrieren.

jazda konna, das Reiten נ' רביבה

miękki, weich ת' רביך

mięczak, maź, Weich- נ' רביכה

tier.

oczernianie, das Ver- רביל נ' וי
leumden.

oszczerstwo, Ver- רבילות נ'
leumdung.

być miękkim, weich מ"ע רבך

sein ; być trwożliwym, zag-

być zgiętym, הרך ; haft sein

być רבך ; gebeugt werden

zmiękczonym, erweicht wer-

zmiękczyć, weich הרך ; den

zmięknąć, התרבך ; machen

weich werden.

domokrażca, kramarz, נ' רביל

Hausierer, Krämer ; kupiec,

Kaufmann.

chodźcie tędy i owędy, נ' רבלה

umhergehen, hausieren ; o-

wurmig werden ; wzdymać się, nadymać się, sich aufwznieść się, pod-הרם ; blähen רָמַם ; nieść się, sich erheben wznieść, podnieść, erheben.

רָמַן ה' רֹמֵן.

deptać, treten ; rozde- רָמַם פִּי
ptać, potratować, zertreten ;
być rozdeptanym, po-הִרְמַם
tratowanym, zertreten wer-
den.

gorący popiół, prysk, רָמַיִן ו'
heisse Asche.

posypać gorącym po- רָמַיִן פִּי
piołem, mit heisser Asche be-
schütten.

pełzać, czołgać się, רָמַשׁ פִּי
kriechen.

płaz, Kriechtief רָמַשׁ ו'

wieczór, Abend רָמַשׂא נ' (ערב)

okrzyki radosne, Jubel ; רָן ו'
akcent, przycisk, Betonung.

dźwięczyć, brzęczyć, רָנָה פִּי
klingen, klirren.

wielka radość, Jubel ; רָנָה נ'
okrzyk, Geschrei.

oszczerstwo, Verleum- רָבוּן ו'
dung ; niemą, hańbiąca po-

Anhöhe ; 0płaszczyzna, po-
wierzchnia morza, Fläche,
des Meeresspiegel.

robak, Wurm ; zgnilizna, רָמָה נ'
Fäulnis.

granatowe jabłko, Gra- רָמֹן ו'
natapfel.

trupy, Leichen רָמִית שִׁק

pycha, zarozu- רָמֹת־רוּחַ נ'
miałość, Hochmut.

mrugać, winken רָמַו פִּי
być przymawianym, wska-
zanym, zugewinkt werden.

skinienie, znak, wska- רָמֹו ו'
zówka, Wink.

dzida, spisa, oszczep, רָמָה ו'
Spiess.

rzucac, werfen ; sprze- רָמִי פִּי
(ר) ciwiał się, widersprechen
(רמה).

zdarzyć się, sich treffen אִיתְרָמִי
lenistwo, Trägheit ; o- רָמָה נ'
szustwo, Betrug.

רָמִיָה ר' רָמֹו.

deptanie, das Tretfen רָמִיָה נ'
stada koni, tabun, Pferde- רָמָה ו'
herde ; kobyła, Stute.

stać się robacziwym, רָמַם פִּי

rozkruszyć, rozłtuc, zer-
malmen, zerstossen.

powóz, Wagen ו' רספק

rozcierać, zerreiben רסק פ"י
zły, schlecht ; szkodliwy, רע ח'
schädlich ; niezdatny, untaug-
lich.

złość, Boshet רע ו'

druh, Freund ; drugi, der רע ו'
Andere ; hałas, Lärm ; poblizki
wiersz, nebenstehender
(נגיד עָלָיו רעוּי) . Vers

złość, Bosheit ; niezdatność,
Untauglichkeit. רע ו'

רעו מלרע"ה' למטה, נגינה, הבאה
בהכרח האחרונה במלה.

być głodnym, cierpieć רעב פ"ע
głodzić, הרעב ; głód, hungern
hungern lassen.

głodny, hungriq רעב ח'

głód, Hunger ו' רעב, רעבון

żarłok, Fresser ו' רעבתן

obżarstwo, Fresse- רעבתנות ח'
rei ; żarłoczność, Gefräßig-
keit.

רעד פ"ע ; drząc, erbeben רעיד
*trząść, wstrząsać ; רעד
schütteln.

głoska, üble Nachrede ; śpiew,
Gesang.

dźwięczność, Tonkraft ו' רני

zakrzyknąć, aufschrei- רנן פ"ע
en ; wykrzykować radośnie,
wielbić, lob- ; רנן—רנן ; jubeln
preisen ; śpiewać, singen ;
רנן ; *oczernić, verleumden
być wielbionym, radośnie
obchodzonym, gelobt, ge-
spowo- ; הרנין ; jubelt werden
dować okrzyki radosne, ju-
wykrzy- ; הרנון ; beln machen
kiwać, aufschreien.

wielka radość, Jubel ; רננה נ'
רני (לשונך) . myśli, Gedanken
przykre po- ; ירהיש רננות** ;
głoski, üble Nachrede.

ptaki זיר (צפרים משוררות)
śpiewające, Singvögel.

pogrucho-tanie, Zer- ו' רסוק
schmetterung.

okruszyna, odrobina, ו' רסים
Bröcklein ; kropla, Tropfen.

uzda, Pferdezaum ו' רסן

oswoić, obłaskawić, פ"י רסין
zähmen.

pokropić, besprengen רסם פ"י

nię, das Streben ; *idea, Idee.

kapanie, sączenie się, רעִיפָהּ נִי
das Träufeln.

chwiać się, kolebać się, רעֵל מִיַּע
być wywijającym, geschwungen werden.
הִרְעֵל ; wanken

zakryć woalem, zakwe- רעֵל מִיַּע
otruć, הִרְעֵל ; fić, verschleiern
vergiften.

drżenie, das Beben ; רעֵל וְי
trucizna, jad, Gift.

zasłona, woalka, kwef, רעֵלָה נִי
Schleier.

szumieć, burzyć się, רעֵם מִיַּע
grzmieć, don- הִרְעִים ; brausen

*הִתְרַעַם nern ; drażnić, reizen ;
szemrać, sarkać, brać za złe,
murren, für übel nehmen.

grzmot, Donner ; gniew רעֵם וְי
Zorn.

רעֵמָה נִי (שֶׁעַר שֶׁעַל צוֹאֵר הַסּוּם אִו
grzywa, Mähne (הֶאֱרִיחַ)

świeży, frisch ; rzeźwy, רעֵנָן הִי
munter ; *szczęśliwy, glück-
lich.

świeżość, Frische ; רעֵנְנוּתָּהּ נִי
rozpęknąć, zerplätzen ; רעֵעַ מֵעוּוִי
być szkodliwym, schädlich
sein ; rozkruszyć, zerbrechen ;

drżenie, zgroza, רעד וְי, רעֵדָה נִי
Schauder.

paść, weiden ; wodzić, רעֵה מִי
kierować, leiten ; gonić za
kimś, nachjagen ; zaprzyjaź-
nić się, sich befreunden ;
; wieść, kierować, leiten רעֵה
zaprzyjaźnić się, sich הִתְרַעַה
befreunden.

druh, Freund ; drugi, רע וְי
ein Anderer.

nieszczęście, Unglück ; רעה נִי
złość, Bosheit.

życzliwość, Wohlwol- רעוּתָּהּ נִי
len ; życzenie, Wunsch.

chwiejny, wankend רעוּעַ הִי
przyjaciółka, Freundin ; רעותָּהּ נִי
dążenie, staranie, das Stre-
ben.

przyjaźń, Freundschaft רעותָּהּ נִי

błąd, wada, רעותָּהּ, ריעוּתָּהּ נִי
Fehler.

רעי וְי ; pastwisko, Weide
צֹאֵה.

pastuch, Hirt (רועה) וְי רעֵי
przyjaciółka, Freundin ; רעֵיהָ נִי
małżonka, Gemahlin.

paszenie, das Weiden רעֵיהָ נִי
myśl, Gedanke ; dąże- רעֵיוֹן וְי

się, sich kurieren, sich heilen lassen.
 leczenie, kuracja, Heilung, Kur.
 cienie zmarłych, Schattungen; בשם הזה ; ten der Unterwelt קראו לבני הענקים ילודי הרפא.
 רפאל* שם המלאך הממונה על הרפואה.
 rozpostrzeć, wymościć, ausbreiten; podścielić, unterbreiten; רפד רפד; breiten
 spuścić, niederschlagen, spuścić, niederschlagen gen; puścić, nachlassen
 być niedbałym, leniwym, nachlässig, faul sein
 szczać, sinken lassen; *osła-
 biać, rozluźnić, lockern
 puścić, nachlassen
 zleniwieć, stać się niedba-
 łym, lässig werden,
 słaby, schwach ; רפה
 קוראים בדקדוק לאחת מאותיות בג"ד כפ"ת שאין בה דגש.
 lekarstwo, Heilmittel
 republika, Republika
 leczenie, das Heilen
 wolny, luźny, los
 re- (שנוי לטובהו חקון) רפורמה*
 forma, Reform.

grzeszyć, sündigen; rozbić, zerbrechen
 źle czynić, ; (תָּרַע לְאָמִים)
 rozbić się, ; übel tun
 być rozbitym, zerschmettert werden; rozwalić się, sich auseinanderwerfen
 אָבָן אֶחָד וְכֻלָּהּ מִתְרוֹעַעֶת**).
 dachówka, Dachziegel
 kapać, träufeln (נפף)
 pogruchotać, zerschmettern.
 רעין* ז' קוראים בתלמוד לכתב השמרונים,
 הוא כתב העברי הקדמון.
 רעש מ"ע drzeć, zittern
 być wstrząśniętym, erschüttert
 wstrzą- ; tert werden
 snać, erschüttern.
 szcęk, hałas, łoskot, Gerassel.
 רפה* ז' (לוח עץ קבוע בקיר להעמיד עליו ספרים וכלים)
 półka, Wandbrett.
 leczyc, heilen, kurieren; poprawić, bessern
 być ;
 wyleczonym, geheilt werden;
 wyleczyć, heilen, auskurieren
 ;
 leczyc ;
 rieren

(למָה תִּרְצְדוּן.) springen

być skłonny, geneigt רצה מ"י
sein; wynagrodzić, zaspokoić,
befriedigen; chcieć, wollen;
być odpowiednim do הרצה
przyjęcia, annehmbar sein;
zaspokoić, wynagrodzić, רצה
wymagać הרצה; begütigen
zaspokojenia, wynagrodzenia,
Begütigung einfordern; *wy-
kładać, vortragen; liczyć, zäh-
wkraść się w הרצה; len
łaskę, przymilać się, sich ein-
schmeicheln.

skłonność, Neigung; za- רצוני
spokojenie, Befriedigung.

pragnienie, Verlangen; רצון
życzliwość, Wohlwollen.

dobrowolny, freiwillig רצוני

rzemień, Riemen; רצועה
; (התרת הרצועה) wiążek, Bund
pas, Streif.

rzędem, z rzędu, nach- רצוף
einander; gęsty, dicht.

miękki, giętki, rozcie- רצוף
ralny, locker, zerreiblich.

uśmiercać, mordować, רצה מ"י
być za- הרצה; töten, morden
bijanym, getötet werden;
mordować, morden רצה

רפות ר' ריפות.

brukowanie, Pflaste- רפידה
rung.

osłabienie, watość, רפיון
powietrze, (אוויר)*; Schloffheit
(תלאו ברפיון).

רפס ר' רפוש.

tratwa, Floss רפסדת
chwiać się, być chwiej- רפה
nym, schwanken.

sztukatura, Stukatur רפפות
podpierać się, (רפק) התרפק
sich auflehnen.

łopotanie, trzepotanie, רפופה
das Flattern; potrącanie, lek-
kie szarpnięcie, das Zucken.

łopotać, flattern; drząc, רפרף
zittern.

; mącić, trüben רפס מ"י
zamącać się, getrübt הרפש
paść do nóg, התרפס; werden
sich zu Füßen werfen.

namuł, Schlamm רפש

stajnia, Rinderstall רפת

chleb, Brot רפתא

kawałek, Stück רץ

רצה ר' ריץ.

wyskakiwać, auf- ריצד

wymośćć, wybrukować, pflas-
-tern
רצה" = רצה" ; tern

brukarz, Pflasterer וי רצה" וי
płonący węgiel, Glüh- וי רצה"
kohle.

bruk, Steinpflaster ; וי רצה"
posadzka, Tafelwerk.

pył kwiatowy, Blu- וי רצה"
menstaub.

nadłamać, anbrechen ; וי רצה"
być הרין ; uciskać, bedrücken
rozbitym, zerbrochen werden ;
zgnieść, zedrücken ; וי רצה"
הרין ; uciskać, bedrücken
והתרוצין ; nadłamać, anbrechen
וי רצה" .

רק תי (רק) chudy, mager (הפירות
הרקבות') .

רק מי רק
leczy, tylko, nur מי רק

רק וי רק

רק וי רק
ślina, Speichel וי רק

רקב מע רקב ; gnić, verfaulen ;
robić zgnitym, faul machen.
= רקב .

robaczliwość, Wurmstich וי רקב

רקב וי רקב
stonóg, Kellerwurm וי רקב

רקבון וי רקבון
zgnilizna, Fäulnis וי רקבון

רקבובית" וי רקבון .

רצה וי מorderca, zabójca, רצה וי
Mörder.

רצה וי (השיטה אשר לא האמין
לכל דבר המתנגד אל השכל)
rac- jonalizm, Rationalismus.

רצה וי morderstwo, zabój-
stwo, Mordtat.

רצה וי poważny, na serjo, תי
ernsthaft.

רצה וי (החולעת הנמצאת בתבואה)
czew żywni, żytnik, Korn-
wurm.

רצה וי szczerosc, serjo, Ernst-
haftigkeit.

רצה וי recenzja, (בקורת ספרים) וי
Rezension.

רצה וי poważny, na serjo, ernst תי

רצה וי przekłuwanie, das וי
Durchbohren.

רצה וי (חוף חים עשוי בידי אדם
ומרוצף אבנים) וי port, przystań,
Hafen.

רצה וי piskle, Küchlein (אפרוח) וי
przekłuć, durchbohren ; מי
robić w pasy, streifen.

רצה וי rymarz, Riemer ; szewc, וי
Schuhmacher.

רצה וי spajac, zusammenfügen ; מי

plucie, das Speien **רְקִיקָה** נ' ;
 reklama, (הודעה, הכרזה) **רְקִלְמָה** נ' ;
 Reklame.

haftować, wyszy- **רְקַם** (ב-) מ' ;
 kształto- **רְקַם** ; wać, sticken
 wać, urządzić, bilden, ein-
 być tkanym, ge- **רְקַם** ; richten
 wirkt werden.

wzorzysta tkanina, bun- **רְקֻמָּה** נ' ;
 tes Zeug.

spustoszyć, opróżnić, **רְקַן** מ' ;
 verwüsten, leer machen.

hebel cieszeli- **רְקֻן** נ' (מין מקצועה)
 ski, Schlichthobel.

rozpostrzeć, roz- **רְקַע** מ' ;
 strzenić, **רְקַע** ;
 strzenić, **רְקַע** ;
 rozdeptać, zertreten ;
 rozplaszcząć, dünn schla- **רְקַע** ;
 być spłaszczonym, **רְקַע** ; gen
 platt geschlagen werden ;
 rozpostrzeć, ausbreiten **רְקַע** ;

spłaszczenie, Abplattuug **רְקַע** נ' ;
 pluć, speien **רְקַע** מ' ;
 błoto, Sumpf ; płytko **רְקַק** ;
 rzeka, seichter Fluss.

spluwaczka, (כלי רוק) **רְקִיקָתִי** נ' ;
 Spuckkasten.

pluwacz, Speier **רְקִיקָן** נ' ;

biedny, Armer **רְשׁוּ** נ' ;

skakać, springen ; tań- **רְקַד** מ' ;
 ; (רְקַד-רְקַד) ; czyć, tanzen
 •przesiewać, durchsieben ;
 sprawić podskoczenie, **רְקִיד** ;
 zerwanie się czyjeś, jemand
 aufspringen machen.

רְקַה נ' ; skroń, Schläfe
 muszla uszna, Ohrmuschel **רְקַה** (אמרכמה) ;

taniec, Tanz **רְקִידָה** (ר' רְקִידָה) ;
 haftowanie, wyszywanie, **רְקִים** ;
 das Sticken ; kształtowanie,
 formowanie, Bildung, For-
 mierung.

zmieszać, zmącić, durch- **רְקַח** מ' ;
 rühren ; przyprawiać, zurich-
 być przyprawianym **רְקַח** ; ten
 korzzeniami, gewürzt werden ;
רְקִים-רְקַח ;

przyprawa z korzeni, **רְקַח** ;
 Würzwerk.

przyprawiający **רְקַח** ;
 maści, Salbenwürzer.

maść, Salbe **רְקַח** נ' ;

aptekarz, Apotheker **רְקַח** ;

taniec, Tanz ; tańco- **רְקִידָה** ;
 wanie, das Tanzen.

sklepienie niebieskie, **רְקִיע** ;
 Himmelsgewölbe.

piernik, Kuchen **רְקִיק** ;

wurf.
 oficjalny, urzędowy, רשמי ת'
 offiziell, amtlich.
 oficjalność, urzędo- רשמיות' ני
 wość, Amtlichkeit.
 być winnym, schuldig רשע פ"ע
 sein; odstąpić, zurücktreten;
 postąpić bezprawnie, gesetz-
 uznać רשע; widrig vorgehen
 winnym, für schuldig erklären;
 zmusić do uciezki, in Flucht
 pogwałcić prawo, (וּבְכֹל אֲשֶׁר יִפְגְּדוּ
 רשע) ;
 das Recht verweisen.
 bezprawie, Unrecht, רשע ז'
 Unbill.
 złoczyńca, łotr, Böse- רשע ת'
 wicht.
 רשעה ני ר' רשע.
 złość, Bosheit ני רשעות'
 płomień, Flamme; błę- רשה ז'
 skawica, Blitz.
 zburzyć, zertrümmern; רשש פ"
 być zburzonym, zertrüm- רשש
 mert werden.
 רשת פ"י ר' ירש.
 רשת ני' רשת
 sieć, Netz ני'
 siatkówka, עור הרשת'
 ני'
 Netzhaut.

uprawniony, berech- רשאי ה"פ
 tigt.
 uprawnić, dać רשה הרשה' פ"י
 pełnomocnictwo, bevollmäch-
 tigen; pozwolić, erlauben.
 słabość, Schwäche; le- רשוע' ז'
 nistwo, Faulheit.
 רשום' ז'
 znak, Zeichen ז'
 moc, Macht; wła- רשות' ני
 dza, Behörde, Herrschaft; pra-
 wo, Recht; pozwolenie, Er-
 laubnis; rząd, Regierung;
 posiadanie, Besitz.
 רשוי ראשי תבות של רבינו שלמה
 יצחקי, המבאר את המקרא והתלמוד.
 upelnomocnienie, Be- רשוין ז'
 vollmächtigung; pozwolenie,
 Erlaubnis.
 spis, zapisek, Ver- רשימה' נ'
 zeichnis.
 osłabiać, schwächen; רשיל' פ"ע
 być leniwym, faul התרשל'
 sein.
 oznaczyć, bezeichnen; רשם פ"י
 zapisać, verzeichnen.
 wrażenie, Eindruck; znak, רשם' ז'
 Zeichen; rys, kreska, Zug,
 Strich.
 plan, zarys, Plan, Ent- רשימה' נ'

mrzygłód, jano- (שם עץ) רתם וי
wiec farbierski, Ginster-
strauch.

drzać, zittern ; רתע, הרתע * מ"ע
odstąpić, zurücktreten ;
הרתיע=הרתע.

רתח * מ"י (סדר חביות יין במרתח שורות
układać beczki z wi- (שורות)
nem rzędami, die Weinfässer
in Reihen legen.

pozostawać zwią- רתק, הרתק מ"י
zanym, zamkniętym, geschlos-
być oku- רתק ; sen bleiben
tym, gefesselt werden.

łańcuch, Kette ני רתקה
drzać, רתח, רתח, הרתית * מ"ע
zittern.

okrzyk trwogi, רתח וי (רסט)
Schreckensruf ; przerażenie,
Schrecken.

oszczędzać, schonen מ"י רתח
(ראוים היו להשרף אלא שרתח
הפתוב").

lutowanie, das Löten וי רתח
łańcuch, Kette ו' רתוק

רתח * מ"ע ; kipieć, sieden
wprawić w kipienie, sieden
gniewać się, רתח ; lassen
zürnen ; być wzruszonym,
wzbu- הרתית ; aufgeregt werden
רזי, aufregen

zagotowany kasek, auf- רתח * וי
gesottenes Stück.

zapalczywy, aufbrau- רתח * וי
send.

kipienie, das Sieden ; ני רתחה
gniewanie się, das Zürnen.

רתיקות רי רתקה.

lutować, löten מ"י רתק

zapręgać, einspannen מ"י רתם

ש

— אבן-שוואבתי * ני mages, Magnet
rycząć, brüllen מ"ע שאג

שאגה ני ryk, Gebrüll

שאגי * וי (מין עץ שעליו כמחטים)
świerk, Fichte.

szaskać, łoskotać, מ"ע שאה

ש. האות הכ"א בא"ב ; מ"מ trzysta,
dreihundert.

ש, ש, אשר, —a —e, który
welcher —e —es.

szarpać, schöpfen ; מ"י שאב
*przyciągać, anziehen.

wypytywać, ausfragen; שאל
poży- השאל; żebrać, betteln
czyć komu, darleihen.

przenośnie, נִי דָרַךְ הַשְׁאֵלָה
obrazowo, figürlich.

pozdrawić, grüs- שאל בשלום
sen.

שאל על הפתחים בקש נרבות.
prośba, Bitte; żądanie, שאלה
pretensja, Forderung; pytanie,
Frage.

rozmaity, verschieden; שְׂאֵנִי
inaczej, anders.

okrzyki radosne, Jubel וְ שִׂאֵנִי
(וְשִׂאֵנִי עֲלֵה בְּאֵזְבִּי).

bezpieczny, sorglos; שְׂאֵנִי ת'
wesoly, munter.

wciągać w siebie, שאף מי
wdychać, schnappen; dążyć,
streben; łaknąć, pragnąć,
lechzen, dürsten.

zaczepnąć po- שאף-רוח מ' ע
wietrza, Luft schöpfen.

zaczyn, Sauerteig; שאר ז' זły
(שאר) popęd, böser Trieb
שבעפה).

zostać się, übrig blei- שאר מ'
zo- השאר; השאר=שאר; ben
stawić, übrig lassen.

krachen; opustoszeć, wüst
burzyć się, השאה; werden
pogrucho- השאה; aufbrausen
השאה; tać, zerschmettern
być przybitym, bestürzt wer-
den.

שאה ר' שואה.

שואב וי wiadro, Eimer

שואר ויגן podziemie, Unterwelt
שואן וי szmer, wrzask, huk, וי
Rausch, Getöse.

שואר וי zakwaszanie, das Ein-
säuern.

שואש פעיי biczować, chłostać,
geisseln, prügeln; gardzić,
verachten.

שואש וי pogarda, Verachtung

שואבה וי czerpanie, das Schöp-
fen.

שואה וי trzask, łoskot, Gekrach;
pustka, próżnia, Leere.

שואלה וי רי שואלה.

שואבה וי dążenie, Strebung;
praskanie, das Schnauben.

שאל (גם עם ב. ל. ע. ל. ע. ל.) מי
fragen; prosić, wymagać,
bitten, fordern; pożyczyć u
שאל wziąć; השאל kogo, entleihen
pozwolenie, Urlaub nehmen;

sąsiedztwo, Nachbar-
schaft. שְׁכִינֵתָא * נ' ו

wziąć w niewolę, ge-
popaść השָׁבָה; fangen nehmen
w niewolę, gefangen werden.

agat, Achat (מין אבן יקרה) ו' ו
karp, Karpfen (מין דג) נ' ו
jeniec, Gefangener ו' ו

tydzień, Woche; *sie-
דמיוע ו' ו
dmiolecie, ein Jahrsiebt
ברית מ' (ה').

przysięga, Schwur נ' ו
שְׁבוּעוֹת * שם מסכת אחת בחלמוד
העוסקת בדיני שבועות.

wzorzysta robota, das
שְׁבוּיָן ו' ו
Buntwirken.

zostawianie, das Ab-
שְׁבוּקָא * נ' ו
lassen.

złamanie, Bruch, das
שְׁבוּרָא * נ' ו
Zerbrechen.

błąd, Fehler ו' ו
strata, Verlust; נ' ו
שְׁבוּתָא * שְׁבִיתָא * נ' ו
נ' ו
niewola, Gefangenschaft
נקראות בחלמוד המלאכות המותרות
בשבת מן החורה וחכמים אוסרין.

chwalić, loben; załago-
שִׁבַּח מ' ו
dzić, schlichten; ulepszyć,
הִשְׁבִּיחַ; verbessern
הִשְׁבִּיחַ; verbessern

reszta, das Übrige; wyż-
שָׂר ו' ו
szość, pierwszeństwo, Vor-
שָׂר (שְׂאֵרֵירוּחַ) * zug
*drugi, An-; (שְׂאֵרֵירוּחַ) *
derer (שְׂאֵר כָּל הַמְּשָׁקִים) *.
ciało, Leib; krewny, ו' ו
Blutsverwandter.

krewny, powinnowa-
שְׂאֵר־בָּשָׂר ו' ו
ty, Verwandter.

pokrewieństwo, Ver-
שְׂאֵרָה נ' ו
wandtschaft.

ostatek, resztką, Über-
שְׂאֵרִית נ' ו
rest.

ścierpieńie, das Ertragen; נ' ו
שְׂאֵת נ' ו
wzniosłość, Erhabenheit
(וְיָתֵר) וְיָתֵר *
wysypka, trąd; (שְׂאֵת וְיָתֵר) *
Aussatz (שְׂאֵת־הַנֶּנֶע) *.

zburzenie, Zerstörung נ' ו
שְׂאֵת נ' ו
(הַשְׂאֵת וְהַשְׂבָּר) *.

siwy, grau שְׁבַח
שְׁבַח ה' ו
siedz! sitze! שִׁבְּ * מ' ו
zaniehać, ab-
שָׁב וְאַל תַּעֲשֶׂה *
stehen.

שָׁב * ו' ו
שְׁבָה * ו' ו
שְׁבָה * ו' ו
שְׁבָה * ו' ו

rozpalić, rozplomienić, שְׁבַב מ' ו
שְׁבַב מ' ו
; entbrennen, entflammen
שְׁפַב *; (בְּדָבָרִים) *
rozbić, zerschlagen
שָׁמֹשֶׁבֶתִים דַּעְתוֹ לְשָׂר אָדָם *);

zapalać, entzünden
הַשְׁבִּיב *
trocinę, Sägespäne ו' ו

sąsiad, Nachbar נ' ו
שְׁבָבָה * נ' ו

dla, by, wegen מ' בְּשִׁבְלִי*
opaska, Stirnband ז' שְׁבִים
sytość, Sättigkeit; נ' שְׁבִיעָה*
zaspokojenie, Befriedigung.

siódmy, Siebenter ח' שְׁבִיעִי
rok sa- (שנת השמיטה) נ' שְׁבִיעִית*
מסכת ; batowy, Sabbatjahr
אחת העוסקת בדיני שמיטה.

łamanie, das Brechen נ' שְׁבִירָה*
przebywanie, נ' (ר' שְׁבוּת*)
das Verweilen.

spokój, wytchnienie, נ' שְׁבִיתָה*
Ruhe, Erholung; miejscowość
zamieszкана, bewohnter Ort ;
°strejk, Streik.

gołębnik, Tauben- שְׁבָה שְׁבָה* ז'
schlag.

krata, Gitter נ' שְׁבָכָה*
tren, ogon u sukni, ז' שְׁבָרָה*
Schleppe.

ślimak, Schnecke (מין שרץ) ז' שְׁבָרֹר*
lucerna, נ' (מין צמח) שְׁבִלוּרִית*
Luzerne.

kłos, Aehre ; strumień, נ' שְׁבַלְתַּת*
Strom.

owies, נ' (מין דגן) שְׁבַלְתַּת-שְׁוֹעָר*
Hafer.

nasycić się, sich sät- שְׁבַע פ"ע

wyrównać, ebnen ; *polepszyć,
wslawić הַשְׁתַּבַּח ; verbessern
się, sich berühmt machen.

chwala, hymn, ז' שְׁבַחָה* וז"ל
Lob, Lobgesang ; ulepszenie,
(שְׁמִים לָהֶם) Verbesserung
הַשְׁבַּח וּמַעֲלִים בְּדָמִים*).

bić, uderzać, schla- שְׁבַט* פ"י
gen.

różga, pręt, Rute ; bicz, ז' שְׁבַט*
Geißel ; pokolenie, Volks-
stamm ; moc, Macht.

pióro, שְׁבַט סוּפָר ז' (ר' עֵט)
Feder.

berło, Szepter ז' שְׁבַט מַלְכוּת ז'
שְׁבַט ז' שֶׁם הַחֹדֶשׁ הָאֶחָד עָשָׂר מֵיָסוֹן,
luty, Februar

niewola, Gefangen- ז' שְׁבִי ז'
schaft ; jeniec, Gefangener.
שְׁבִי ר' שְׁבַת.

iskra, Funke ז' שְׁבִיב ז'
niewola, Ge- (ר' שְׁבִי) ז'
fangenschaft.

branka, Gefangene נ' שְׁבִיָּה*
שְׁבִישׁ*, פֹּכֶבֶת שְׁבִישׁ*, פֹּכֶבֶת דְּשְׁבִישׁ*
kometa, Komet ז' שְׁבִישׁ*

ścieżka, droga, Weg ז' שְׁבִיל*
(שְׁבִילֵי עוֹלָם*). obyczaj, Sitte

nym, verlassen werden.

umie- (למות) *שָׁבַק חַיִּים לְקָרֵי חַיִּים*
rać, sterben.

oglądać, przypatrywać *שָׁבַר מֵעַ*
spoglądać się, betrachten
spo- (וְאָחֵי שֹׁבֵר) *שָׁבַר*
dziewać się, poglądać z otu-
chą, hoffen; *uczycić, belehren
(לְשִׁבֵּר אֶת הָאֵן*)

nadzieja, otucha, Hoff- *שָׁבַר וְ*
nung.

złamać, zerbrechen; ku- *שָׁבַר מֵי*
pić, kaufen; sprzedawać, ver-
kaufen; zniszczyć, vernich-
ten; *skwitować, quitt ma-
; (שָׁבַר לָהּ מִקְצַת כְּתָבָתָהּ*)
chen
być złamanym, zerbro- *הִשְׁבֵּר*
rozbić, *שָׁבַר* ; chen werden
pogruchotać, zerschmettern;
zgiąć, beugen; dać *הִשְׁבִּיר*
przełamać się, durchbrechen
lassen; sprzedawać środki
żywności, Nahrungsmittel ver-
być ugiętym, *הִשְׁבֵּר* ; kaufen
הִשְׁתַּבַּר ; niedergebeugt werden
= *הִשְׁבֵּר* .

złamanie, das Zer- *שָׁבַר וְ*
brechen; rozwiązanie, Auflö-
sung; zapasy żywności, Nah-
rungsmittel; odłam, Bruch-

; насыцаć, sättigen *שָׁבַע* ; tigen
הַשְּׁבִיעַ—שָׁבַע.

nadmiar, Überfluss; uro- *שָׁבַע וְ*
dzaj, gute Ernte.

syty, satt *שָׁבַע ה' *
zadowolony, *שָׁבַע-רָצוֹן תְּהִים*
zufrieden.

sytość, *שָׁבַע ה' שָׁבַעָה, שָׁבַעָה ה' *
Sättigkeit.

przysięgać, *שָׁבַע ה' *
schwören; uczcić, verehren
za- *הַשְּׁבִיעַ* ; *לָהּ שָׁבַע בְּשָׁמַי*
przysiędz, dać przysiędz,
schwören lassen.

siedm, *שָׁבַע, שָׁבַעָה, שָׁבַעָנָה ש"מ *
sieben.

*שָׁבַעָה ה' *
siedmdziesiąt, sieb- *ז'ר *
zig.

— *תְּרַגְוִים-הַשְּׁבִיעִים וְ תְּרַגְוִים תְּחֹרָה *
ליונית בימי תלמי השני פילדלפוס.

siedmiokrotnie, sie- *שָׁבַעָתִים ש"מ *
benfach.

wzorzyście wyszywać, *שָׁבַע מֵי *
być obszy- *שָׁבַע מֵי *
wanym, umwirkt werden.

paraliż, Apoplexie *שָׁבַע מֵי *
zostawić, zurückklas- *שָׁבַק מֵי *
być zestawio- *הִשְׁתַּבַּח * ; sen

wstrzemięźliwość, Ent-^ושָׁבֵת נִי (מִין עֵשֶׁב, כְּמוֹן) ; haltsamkeit anyż, Anis ; bezczynność, Un-
tätigkeit („שָׁבֵת וּבוֹשֶׁת“).

שָׁבֵת רִי יֵשֶׁב.
sobota, Sonnabend ; שָׁבֵת נִי
dzień odpoczynku, Ruhetag ;
rok sabatowy, Sabbatjahr ;
tydzień, Woche ; siedmioletnie,
*מסכת בתלמוד ; Jahrsiebt
העוסקת בהלכות שבת.

שָׁבֵתָאִי * וְ (אהר מכבי לכה) וְ
saturn, Saturn.

שָׁבֵתָהּ * נִי (מהלת ילדים) וְ
choroba, Kinderkrämpfe.

שָׁבֵתוֹן וְ (spokój, Ruhe)
rosć, wachsen ; wznosić

שָׁנָא * עַ (wzno-)
הִשָּׁנָא ; się, sich erheben

wzniesić, erheben ; wynosić,
wielbić, hochpreisen.

być wysokim, hoch * עַ
wzniesić się, sich הִשָּׁנָב ; sein

wywyższać, er- * עַ ; erheben

być wywyższo- * עַ ; höhen
הִשָּׁנָב ; nym, erhöht werden

postępować wzniosłe, wiel-
kodusznie, erhaben handeln.

popępniac bład, uchy- * עַ
שָׁנָב * עַ ; blic, verfehlen.

mylnie, błędnie, תה"ם
בְּשָׁנָב * עַ - fehlerhaft.

stück ; ⁰przepuklina pachwi-
nowa, Leistenbruch ; ban-
(כחשבון) ; kruptcy, Bankerott
ułamki, Brüche.

kwit, pokwitowanie, וְ
שָׁבֵר * וְ
Quittung.

skruszenie, skrucha, וְ
שָׁבֵרוֹן וְ
Zerknirschung ; *pieniądze u-
zyskane ze sprzedaży, Ein-
lösung.

kamieniołomy, Stein-
שָׁבֵרִים וְ
brüche ; ⁰ułamki, Brucherech-
nung ; odłamki, Bruchstücke ;

trele, (אהר ממיני חקיעות השומר)
שָׁבֵרִים וְ
Triller,

błędnie przepisywać, * עַ
שָׁבֵשׁ * עַ
fehlerhaft umschreiben ; ro-
bić błędy, Fehler machen.

bład, Fehler * עַ
שָׁבֵשֶׁתָא * נִי

przestać być, * עַ
שָׁבֵת (מ-) * עַ
ustać, aufhören (zu sein) ;

nie pracować, nicht arbeiten ;

*przepędzać sobotę, den Sab-
bat zubringen ; *święcić

sobotę, den Sabbat feiern ;

być usu- * עַ ; הִשָּׁבֵת
דרש בשבחה ; הִשָּׁבֵת
nięty, beseitigt werden ;

wstrzymywać, zurück- * עַ
הִשָּׁבֵת
halten ; wyłępić, zagładzić,

vertilgen.

szaleć, rasen.
szaleństwo, obłąkanie, שגעון ו' ;
Raserei, Wahnsinn.
przyplodek, junger Zu- שגד ו'
שגד) wachs ; *lot, Flug
היונה) .
posyłać, schicken ; שגד* פע"י
biegać, laufen ; być biegłym,
שגד) (תקלתו שגד) geläufig sein
בס"ו) .
agitować, agitieren שגד* פע"ע
שגד ר' שגד.
שד ו' (ר' ד) .
piers, Brust ; gwałt, Ge- שד ו'
walttat ; nieszczęście, Unheil ;
zagłada, upadek, Untergang.
שד ו' ;
zły duch, böser Geist ;
bies, djabeł, Teufel.
שד* פע"י ;
rzucać, werfen
שדד פע"י ;
bronować, eggen
שדד פע"י ;
przemódz, überwälti-
gen ; grabić, zrabować, rau-
być pokonanym, שדד ; ben
שדד ; überwältigt werden
שדד ; strącić, niedermachen
być שדד ; ograbić, berauben
pokonanym, überwältigt wer-
den ; być spustoszonym, ver-
שדד ; השדד=שדד ; wüestet werden

uchybieńie, nieuwaga, שגגה ו'
Versehen ; błąd, pomyłka, Feh-
ler.
mylić się, sich irren ; שגגה פע"ע
dać się porwać, sich hin-
zwieść, השגגה ; reissen lassen
zmylić, verführen, irreführen.
שגגה פע"ע ;
rosć, wachsen
wychowywać, erziehen.
שגגה ו' ;
agitator, Agitator
szypatywać, השגגה פע"ע
się, hinschauen ; *nadzoro-
wać, beaufsichtigen,
wzniosły, erhaben ; wiel-
שגגה ת' ;
ki, gross ; wiele, viel.
שגגה ו' ;
nieuwaga, pomyłka, Versehen.
שגגה ו' ;
pieśń zapалу, Gesang
der Begeisterung.
שגגה פע"י ;
spółkować, beschlafen
שגגה פע"ע ;
obcować cielesnie (o
kobiecie), beschlafen werden ;
שגגה=השגגה.
שגגה ו' ;
małżonka, Gemahlin
שגגה פע"ע ;
zakorkować, ver-
שגגה פע"ע ;
korken.
שגגה ו' ;
poprzecznicą, Querholz ;
שגגה פע"ע ;
korek, Kork.
שגגה פע"ע ;
popadać w szaleń-
שגגה ;
השגגה ; stwo, rasend werden

; wmawiać, einreden *שדל* פ"י
starac się, sich *השתדל*
Mühe geben, sich befleissen.

śnieć, Getreidebrand ; *שדמה* נ'
pole, Gefielde.

osmalić, powarzyć, *שדף* פ"י
być powa- *השדף* ; versengen
rzonym, entkörnt werden.

śmieć, Kornbrand *שדפה* נ'

שדפון ר' *שדפה*.

posłać, schicken *שדר* פ"י

שדר ר"ת שלוחא דרבנן. ציר שלוח
לאסוף כסף לפובת איזה מוסד. ביחוד
בא"י.

rząd, Reihe *שדרה* נ'

חגש-השדרה נ' *שדרה*
krąg pacierzowy, kręgosłup, Rückgrat, Wir-
belsäule.

שדרה ר' *שדרה*.

שדרה נ' (תלולים לא נבוהים ולא
רחבים) *שדרה*
miejsce pagórkowate, (רחבים)
hügelartiger Ort.

שה ווינ *שה*
owca, Schaf ; koza, Ziege.

שהד ז' *שהד*
świadek, Zeuge

שהדותא נ' *שהדותא*
świadectwo, Attest

שהה פ"ע *שהה*
bawić, przebywać, woh-
verweilen ; mieszkać, woh-
dać czekać, dać *השהה* ; nen

być zburzonym, zerstört wer-
den.

שדה שד' ז' ר' *שדות* (שד' ז'
pole, Feld ; płaszczy- *שדות*
zna, flache Ebene ; ziemia
orna, Ackerland ; okolica,
(*שדה העיר*) Umgegend

שדה לבן ז' (שדה זרוע) *שדה*
niwa, Getreidefeld.

gra o zakład, Wettspiel ; *שדה* נ'
królowa, Königin ; *biedka*,
zweirädriger Wagen ; skrzy-
nia, Kasten.

שדה פ"י ר' *שדה*.

שהוד ז' *שהוד*
zaręczenie (się), das Verloben.

שהול ז' ר' *השתדלות*.

שהון ז' *שהון*
zawody, zapasy, Wett-
kampf.

שדי ז' *שדי*
Wszechmocny, Allmäch-
tiger.

שדי ז' ר' *שדה*.

שדה פ"י *שדה*
zaręczyć, verloben ; *שדה*
swatać, ehestiften ; zachećać,
השתדף ; zureden, anregen
swatać się, auf die Freie ge-
hen.

שדכן ז' *שדכן*
swat, Ehestifter

שדכנות נ' *שדכנות*
swatawstwo, Freierei

•kajać się, żałować (za grze-
 כּבּ ; chy), Busse tun
 odprowadzać, zwrócić,
 zurückführen; zrobić od-
 stępczym, wiarołomnym,
 ob-הַשִּׁיב ; abtrünnig machen
 rócić, wenden; odwrócić,
 odsunąć, zurückziehen; przy-
 wrócić, zurückbringen; od-
 powiadać, antworten; zbijać,
 הַיִּשָּׁב ; zarzucać, einwenden
 być zwróconym, zurückge-
 bracht werden.

jeszcze, noch; (עוד) שׁוּבָה תהיה
 dalej, następnie, ferner.

swawolny, niewy-שׁוּבָה תי-
 chowany, rozwiąży, zuchtlos.

swawola, rozwią-שׁוּבָה תי-
 złość, Zuchtlosigkeit.

spokojność, Gelassen-שׁוּבָה תי-
 heit (בְּשׁוּבָה וְנַחַת תִּשְׁעוּן).

szowinizm, Chau-שׁוּבֵינִיּוֹת
 (נמיה לאיוו שימה ודבר
 בקנאה יתרה) -
 vinismus.

gałąź, Zweig וְשׁוּבָה
 שׁוּבָה רִי שׁוּבָה.

pokwitowanie, Quittung וְשׁוּבָה
 ustąpić, co-הַשׁוּן מִיַּע (מוֹן)
 fnać się, zurückziehen.

pozostawać, weilen machen;
 zwlekać, zögern.

czas, Zeit; zwlekanie, שׁוּת
 das Zögern.

zatrzymanie, Aufhaltung וְשׁוּת
 onyks, שׁוּת וְ (מִין אֲבֹן מוֹבֵה)
 Onyxstein.

lkać, szłochać, מִיַּע שׁוּת
 schluchzen.

okrągły plac, Rondel וְשׁוּת
 שׁוּת וְ (עֵקֶב לְצוּאֵר בְּדַמּוֹת הַצִּי יֵרֶח)
 ozdoba na szyję w kształcie
 pół księżycy, Mondchen.

שׁוּת רִי שׁוּת.

błahy, marny, לשׁוּת תהיה
 nichtig; napróżno, umsonst.

kłamstwo, Lüge; błahe, וְשׁוּת
 marne, Eiteles; paplanina,
 Geplapper

שׁוּת וְ שׁוּת לשׁוּת נקודות עומדות תחת
 האות (י).

krach, okropność, Krach וְשׁוּת
 posiwieć, grau werden מִיַּע שׁוּת
 שׁוּת מִיַּע (לִי, אֵלֵי, עַל)
 wrócić, zurückkehren; powtó-
 rzyć, wiederholen; wrócić do
 pierwotnego stanu, zum frü-
 heren Stand zurückkehren;
 przywrócić, wiederherstellen;..

neigen.

przeciągać, wałęsać שׁוּט פּעוּי
 się, umherstreichen; wio-
 słować, rudern; *pływać,
 przeciągać, שׁוּט; schwimmen
 obchodzić, umherstreifen;
 dać pływać, schwimmen הָשִׁיט
 tułać się, הִתְשׁוּט; lassen
 włączyć się, umherstreichen.

bicz, Peitsche וי שׁוּט

donos, denun- שׁוּט לְשׁוֹן וי
 cacja, Anklage, Denuntiation.

; głupiec, Dummkopf וי שׁוּטָה
 *dziki, wild (הַדָּם שׁוּטָה).

eskadra, (חלק מצי מלחמה) שׁוּטָה וי
 Geschwader.

wartość, Wert וי שׁוּי

שׁוּי וי שׁוּי

obojętność, שׁוּי וי שׁוּי
 Gleichgiltigkeit (וי אָדְיִשׁוּת).

skwarka, Griebe וי שׁוּיסק

ogrodzić, (גם עם ב- בעד) שׁוּי
 przepłatać, שׁוּי; umzäunen
 durchflechten.

gałąź, Zweig וי שׁוּי

שׁוּי וי שׁוּי

poła, Schoss (am Klei- שׁוּל וי
 de); *skraj, Rand; dno, Bo-
 (שׁוּי הַפּוֹס) den

namysł, rozwaga, za- שׁוּדָא וי
 stanowienie, Einsicht, Erwä-
 gung.

być שׁוּדָא פּיַע (עם אל- ל- אח-)
 równym, gleich sein; być
 podobnym, ähnlich sein; być
 odpowiedniem, wypadać, pas-
 send sein; wartać, być war-
 rów- הַשְּׁנָה; tym, wert sein
 שְׁנָה; nać się, sich gleichen
 równać, gleich machen; prze-
 ciwstawiać, gegenüberstellen;
 zrównywać, gleichstellen; po-
 *הַשְּׁתוּה; równywać, vergleichen.
 równać się, sich gleichen.

równy, gleich; wart, ת שׁוּדָא
 wert.

za umiarkowaną בְּמִקְח־הַשְּׁוּדָא
 cenę, tanio, zu mässigem
 Preise, billig.

równość, Gleich- שׁוּי וי שׁוּי
 heit.

równouprawnie- שׁוּי הַקְּבִיּוֹת וי
 nie, Gleichberechtigung.

שׁוּי וי שׁוּי

zniżyć się, schylić się, שׁוּי פּיַע
 spuścić się, sich senken, nie-
 derlassen.

jama, Grube וי שׁוּדָה

שׁוּט פּיַע שׁוּדָה

wróg, Feind וְ שׁוֹנֵא

rafa, ławica podwodna, (שׁוֹנֵית* נִי רִיף, Felsenklippe (שׁוֹנֵיתָא דִּימָא*).

wołać o pomoc, um שׁוֹעַ פִּיעַ שׁוֹעַ
Hilfe rufen.

wzywanie o pomoc, פִּיעַ שׁוֹעַ
Hilferuf.

znakomity, ansehnlich הַ שׁוֹעַ

władca, Herrscher וְ שׁוֹעַ

gładzić, glätten; שׁוֹעֵי, שׁוֹעֵי פִּיעַ
polerować, polieren.

lament, żale, wołanie o שׁוֹעָה נִי
pomoc, Wehklage, Hilferuf.

lis, Fuchs וְ שׁוֹעֵל

owies, Hafer שׁוֹעֵל-שׁוֹעֵל

zegarmistrz, Uhrmacher וְ שׁוֹעֵן

odzwierny, Pförtner וְ שׁוֹעֵר

porwać, chwycić, פִּיעַ שׁוֹעַ
(שׁוֹעֵרָה) schnappen, packen

*trzeć, ścierać, rei-; שׁוֹעֵן
den, abreiben; piłować, feilen;

rozdmuchiwac, anfachen שׁוֹעַ
(שׁוֹעֵן גִּירָא*); שׁוֹעֵן רִי שׁוֹעֵן.

sędzia, Richter וְ שׁוֹעֵט

dureń, głu- (אדם שׁוֹעֵט) וְ שׁוֹעֵט
piec, Tor, Narr.

spokój, Ruhe וְ שׁוֹפִי

שׁוֹלְחָנִי רִי שׁוֹלְחָנִי*.

uczeń, Schüler (חלמיד) וְ שׁוֹלְחָנִי*

obnażony, entblösst; הַ שׁוֹלְחָנִי
nierzotropnie, unbesonnen.

przeczący, negatywny, הַ שׁוֹלְחָנִי
verneinend, negativ.

שׁוֹם רִי שׁוֹם.

czosnek, Knoblauch; וְ שׁוֹם

ocena, Schätzung.

שׁוֹם פִּיעַ; ocenić, schätzen הַ שׁוֹם

być ocenionym, geschätzt
שׁוֹם; werden

żaden, żadno, keiner, הַ שׁוֹם
keines.

שׁוֹם-דְּבָרַי הַ שׁוֹם-
nic, nichts

dla, z powodu, wegen מִי שׁוֹם-

ocena, Schät- (רִי שׁוֹם) וְ שׁוֹמָא

zung; znak, Zeichen.

postanowienie, Ent- וְ שׁוֹמָה

schluss; *brodawka, Warze.

sadło, Talg; sok, Saft וְ שׁוֹמָן
(שׁוֹמָן הַפְּרוֹת*).

stróż, strażnik, Wächter וְ שׁוֹמֵר

strażnica, Wachthaus וְ שׁוֹמֵרָה
(שׁוֹמֵרָה שׁוֹמֵרָה*).

שׁוֹמֵר וְ שׁוֹמֵר וְ שׁוֹמֵר וְ שׁוֹמֵר
מלך אשור בערי שומרון, רִי שׁוֹמֵר

samarytanin, Samaritaner.

Akrobat, Seilentänzer.

wprost spoglądać, ge- שׁוֹר פִּי ; przy- שׁוֹר ; rade hinblicken (אֲשׁוֹר) patrywać się, ansehen
czatować, lauern ; (שׁוֹרוֹ) ;
(שׁוֹפֵּן שׁוֹרִי).

wół, byk, Ochs, שׁוֹר, שׁוֹרִים ;
konste- (מֵעֵרְכֵת כּוֹכְבִים) ; Stier
lacya byka, Konstellation des
Stieres.

—שׁוֹר-הַבָּרָה שׁוֹרֵה בָּאוֹל, Büffel ;

—שׁוֹר-הַמִּדְבָּר שׁוֹרֵה בְּהַרְבֵּי הַבָּרָה.

שׁוֹר ; מִי שׁוֹרֵה בְּהַרְבֵּי הַבָּרָה ;

pas, smuga, pre- שׁוֹרָה שׁוֹרָה ;
ga, Streif ; aleja, Alee ; po-
z- (נֹהֲגִין) ; rządek, Ordnung
obyczaj, Sitte ; rząd, ; (בְּשׁוֹרָה)
Reihe.

—שׁוֹרֵת-הַדִּין שׁוֹרֵת-הַדִּין ;
prawo, przepis ;
prawny, das volle Recht.

שׁוֹרֵק שׁוֹרֵק ; קוֹרָאִים לְקוֹרָה ;

שׁוֹשְׁבִין שׁוֹשְׁבִין ; שׁוֹשְׁבִין ;

שׁוֹשֵׁן שׁוֹשֵׁן ; (מִן צִמַּח בְּעַל שְׂרָשִׁים חֲסוּקִים)
lukrecya, Süssholz, Lakritze.

שׁוֹשְׁנָה שׁוֹשְׁנָה ; שׁוֹשְׁנָה ;
lilia, Lilie ; kwiat, Blume ;

שׁוֹשְׁנָה שׁוֹשְׁנָה ; (רֹאשׁ)

שׁוֹשְׁנָה שׁוֹשְׁנָה ; (רֹאשׁ)
główka u gwoźdźcia, (הַמְסַמְרֵת)

שׁוֹפִין שׁוֹפִין ; שׁוֹפִינָא ; (פְּצִירָה פִּים)
pilnik, Feile.

שׁוֹפְכִים שׁוֹפְכִים ; זֶרֶק שׁוֹפְכִים ;
pomyje, nieczysto-
ści, Spülicht, Unreinlichkeit.

שׁוֹפֵר שׁוֹפֵר ; רוֹג, trąba, puzon, Blas-
horn, Posaune ; *urna, Urne,
skrzynia, Kiste.

שׁוֹפְרָא שׁוֹפְרָא ; נִי רִי שׁוֹפְרָא.

שׁוֹק שׁוֹק ; שׁוֹק פִּיעַ ;
rzucać się, na-
tężać się, hinstreben ; dać

שׁוֹק שׁוֹק ; שׁוֹק פִּיעַ ;
opływać w coś, überströmen
oblitować, o- ; lassen
pływać w coś, Überfluss haben.

שׁוֹק שׁוֹק ; שׁוֹק פִּיעַ ;
goleń, Unterschenkel
ulica, Strasse ; (רִי שׁוֹקִים)

שׁוֹק שׁוֹק ; שׁוֹק פִּיעַ ;
*rynek, Markt.

שׁוֹקָה שׁוֹקָה ; נִי
zyczenie, żądanie, Ver-
langen.

שׁוֹקִי שׁוֹקִי ;
oroszenie, Berieselung
שׁוֹקָת נִי רִי שׁוֹקָת.

שׁוֹר שׁוֹר ; שׁוֹר פִּי ;
piłować, sägen (וַיִּשָּׂר)

שׁוֹר שׁוֹר ; שׁוֹר פִּי ;
oddalić się, abweichen ; (בְּמִנְהַלָּה)
(בְּשׁוֹרֵי מַדְמָה) ; רִי שׁוֹר ; הַשִּׁיר

שׁוֹר שׁוֹר ; שׁוֹר פִּיעַ ;
podnieść kogoś do godności
książęcej, jemanden zum
Fürsten emporheben.

שׁוֹר שׁוֹר ; שׁוֹר פִּיעַ ;
balansować, balancie-
ren.

שׁוֹר שׁוֹר ; שׁוֹר פִּיעַ ;
akrobata, linoskoczek, ;

plywać, schwimmen; שחה מ"ע
dać plywać, schwim- השחה
men lassen.

plywanie, das Schwim- שחה ו'
men.

przekupstwo, das Be- שחוד' ו'
stechen.

pokornie, gehor- שחוח תה"ם
samst.

śniady, brunet, brünett' שחום' ת'
chrzastka, Knor- שחום' ו'
pel.

suchotniczy, schwind- שחוק' ת'
süchtig.

שחוק ו' ר' שחוק.

שחור ו' ר' שחור.

שחורת נ' jama, Grube

ostrzyć, schärfen מ"י שחוי

runąć, spaść nizko, שחה מ"ע

być po- השוח ; niedersinken

nizonym, gebeugt werden ;

; poniżać, niedermachen השח

być poniżonym, ge- השחוח

beugt sein.

zarzynać, schlachten מ"י שחט

kuć, rozciągać, ; (ר' שחה)

השחט ; schmieden, ausdehnen

być zarzynanym, geschlachtet

pozarzynać, שחט ; werden

(המסמר שיש לו) Nagelkopf
ש"שנים".

שורת' ו' ר' שחה.

ש"ב מ"י טוב' שוח' ו'
ocalić, retten

opalenie, das Anbren- שוח' ו'
nen ; przejrzenie, przeniknię-

cie, das Durchschauen.

שוח' ו' śliwa, Pflaume

zaplatanie, das Ver- שורה' נ'
flechten.

opalić, anbrennen ; שוח' מ"י

przejrzeć, przeniknąć, durch-

(עין שופת'.) schauen

zapłatać, verflechten ; שוח' מ"י

być skreconym, zusam- השוח

mengedreht werden.

שוח' ו' עושה מלאכת השוירה.

spuszczony, zniżony, ge- שח' ת'
senkt.

שח' ו' myśli, Gedanken

namawiać, überreden ; שוח' מ"י

przekupić, bestechen.

przekupstwo, kuban, שח' ו'
Bestechung.

zniżyć się, skłonić מ"ע שחה

skło- השחה ; się, niedersinken

nić, spuścić, niederbeugen ;

schylić się, pokłonić השחוח

się, sich niederbeugen.

nasturcyja, (מין צמח) זֵר שְׁחָצִיִּים
rzeżucha, Kresse.

rociczka, Räu- (מין בשם) נִי שְׁחָצִית
cherklaue.

ostatek, Rest (שׁוּרִים) נִי שְׁחָצִית*

granit, Granit (מין אבן) וְ שְׁחָצִים

brunet, brünett תִּי שְׁחָצִים*

być ciepłym, gorą- מֵע שְׁחָץ
"הַשְׁחִין"; cym, warm, heiss sein

rozgrzewać, erwärmen.

ciężar, Last נִי שְׁחָנָא*

mewa morska, (שם עוף) וְ שְׁחָף
Seemöve.

poczernieć, schwarz מֵע שְׁחָף
werden.

szary, siwy, grau תִּי שְׁחָף, שְׁחָפָה

suchoty, (מין מחלה) נִי שְׁחָפָת
Schwindsucht.

pysznić się, hoch- מֵע שְׁחִין
mütig sein.

dzikość, Wildheit; sro- וְ שְׁחִין

gość, Grausamkeit; żądza

sławy, Ruhmsucht; •hardość,

Hochmut.

ambitny, Ruhmsüchti- וְ שְׁחָצִין
ger; pyszałek, Hochmütiger.

ambitność, Ruhm- נִי שְׁחָצִינִית*
sucht.

wyrzynać, viel schlachten;
postępować źle, verderblich

handeln.

wycisnąć, wyżymać, מֵי שְׁחַט
auspressen.

podpasze, Achselhöhle וְ שְׁחִי

pływanie, das Schwimm- נִי שְׁחִיהַ
men.

ostrzenie, (רִי הַשְׁחָרָה) נִי שְׁחִייהַ
das Schleifen.

zarzynanie, das נִי שְׁחִישָׁה
Schlachten.

wrzód, Geschwür; za- וְ שְׁחִין
palenie, Entzündung.

שְׁחִים זֵרִי קָחִישׁ.

cieńka deska, dünnes וְ שְׁחִיף
Brett.

rozcieranie, das Zer- נִי שְׁחִיקָה
reiben.

jama, Grube נִי שְׁחִית

שְׁחִיתָה* נִי רִי הַשְׁחָתָה.

lew, Löwe וְ שְׁחָר

nawlekać, (שחור) הַשְׁחָר מֵי
durchziehen; nanizacz, auffä-

deln; zrzucać, herabwerfen.

(מין מחלה, נוולת האון) נִי שְׁחָרָא*
ropienie uszu, Ohrenfluss.

jajecznik, Eierstock נִי שְׁחָרָה

bruch.

תְּפִלַּת־הַשָּׁחַר* נִי (הַחֲפֵלָה שֶׁמִּתְפַּלְלִים
modlitwa poranna, Mor-
gengebēt.

czarny, schwarz תִּי שָׁחַר

żrenica, (אִישׁוֹן) תִּי שָׁחַר-שְׁבָעִיץ*
Pupille.

morze czarne, תִּי שָׁחַר-יָם
das schwarze Meer.

(מִיָּן אֲבָן טוֹבָה שְׁחֹרָה מֵאֵד)
gagat, Bergwachs.

uwolnienie, oswobo-
dzenie, wyzwolenie, Befrei-
ung, Freilassung.

czarność, Schwär-
ze; brzydota, Hässlichkeit;
grzeszność, Sündhaftigkeit.

młodość, Jugend; *czar-
ność, Schwärze.

czarniawy, schwärz-
lich.

poranek, Mor- (בֶּקֶר) תִּי שָׁחַר
modlitwa (תְּפִלַּת הַבֶּקֶר); gen
poranna, Morgengebēt.

oswobodzić, wyzwo-
ścić תִּי שָׁחַר; lic, freilassen.

się wolnym, wyzwolonym,
frei werden.

być zepsutym, תִּי שָׁחַת הַשָּׁחַת

pyłek, Stäubchen; atmo-
sfera, Luftkreis; niebo, Him-
mel; *szmata, Lumpen; zno-
szona odzież, abgenützte Klei-
der.

śmiać się, (אֵלֵי, עֲלֵי, לֵ-) שָׁחַק
zabawiać się, שָׁחַק; lachen
sich erheitern; żartować,
הַשָּׁחִיק; spassen; grać, spielen;
naśmiewać się, spotten.

śmiech, Gelächter; שָׁחֹק תִּי
pośmiewisko, Gegenstand des
Gelächters; zabawa, Belusti-
gung; bawienie, Verweilung;
gra, Spiel.

rozcierać, zerreiben תִּי שָׁחַק
być czarnym, (גַּם לֵ-) תִּי שָׁחַר
szwarz sein; wyszukiwać,
(שָׁחַר טוֹב יִבְקַשׁ) aussuchen
szukać gorliwie, תִּי שָׁחַר;
eifrig suchen; upraszać, er-
suchen; zawczasu działać,
poczer- הַשָּׁחִיר; frühzeitig tun
nieć, schwarz werden.

zorza poranna, Morgen-
tęcza, (אֲשֶׁר אֵין) תִּי שָׁחַר
gwiazda, poranna, תִּי שָׁחַר-
Morgenstern (נִגְהָ).

świt, Tagesan- תִּי שָׁחַר-
swit, Tagesan-

rozpościerać, ausstreu- שָׁטַח פ"י
roz- הַשְׁתַּחֲחִי ; שָׁטַח=שָׁטַח ; en
postrzeć się, sich ausstrek-
ken.

powierzchnia, Oberflä- שָׁטַח ו'י
che, Fläche ; przestrzeń,
Raum.

powierzchnowy, ober- שָׁטַח ו'י
flächlich.

płaskość, Flachheit ; שָׁטַח ו'י

powierzchnowość, Oberfläch-
lichkeit.

bicz, Geißel שָׁטַח ו'י

שָׁטַח ו'י

deka, pokrywiec, שָׁטַח ו'י
Pferdedecke.

rozpościeranie, das שָׁטַח ו'י
Ausstreuen ; rozciąganie, ro-
zestanie, das Ausbreiten.

pływanie, przelewa- שָׁטַח ו'י
nie się, das Strömen ; zmy-
wanie, das Abwaschen.

nienawidzieć, hassen שָׁטַח פ"י

obwiniać, beschuldigen ; שָׁטַח פ"י

przeszkadzać, stören, hindern ;
הַשְׁטִיחַ=שָׁטַח.

przeciwnik, Widensa- שָׁטַח ו'י
cher ; oskarzyciel, Beschuldi-
ger ; *dyabeł, Teufel.

zniszczonym, verdorben sein ;
zepsuć, zniszczyć, ver- שָׁחַת
dorben ; uszkodzić, beschädi-
zburzyć, zerstö- הַשְׁחִית ; gen
być zepsutym, הַשְׁחִית ; ren
zniszczonym, verdorben sein.

jama, Grube ; grób, שָׁחַת ו'י
Grab ; niebezpieczeństwo ży-
cia, Lebensgefahr ; *siano,
Heu.

odstępca, Abtrünniger שָׁחַת ו'י
ustąpić, usunąć się, שָׁחַת פ"ע
abweichen ; być uwiedzionym,
verführt werden.

akacja, Akazie (מין עץ) שָׁחַת ו'י
שָׁחַת ו'י.

naśmiewać się, שָׁחַת פ"ע
oszaleć, הַשְׁחִיחַ ; spotten
wpaść w obłąkanie, toll,
wahnsinnig werden.

głupiec, Narr ; שָׁחַת ו'י
obłąkany, Wahnsinniger ; sza-
leniec, Toller ; dziki, Wilder.

płaski, flach שָׁחַח ה'
przedany, übergebe- שָׁחַח ה'
ner.

głupota, głupstwo, שָׁחַח ו'י
Narrheit, Dumheit ; obłąkanie,
Wahnsinn.

—מגן-השטות* קוראים למספר השנים, שנהגו למנות ביהודה בימי הבית השני וגם אח"כ. המגן החל משנת מלכות ניקמר סיליקום, שפ"ב כנה לפני החרבן.

podarek, Geschenk ז' שי ז'

wysokość, Hoheit ז' שיא, שוא ז'

posiwieć, grau werden ז' שיב פ"ע

siwizna, graues ז' שיבה ז'

Haar; *starość, Greisenalter.

pobyt, Aufenthalt; po-

שיבה ז' ז' ז'
wrót, Rückkehr.

chodzenie po stronie, das ז' שיג ז'

Beiseitegehen; zajęcie, Beschäftigung.

wapno, Kalk ז' שיך, סיד ז'

bielić, mit Kalk be- ז' שיך, סיד פ"י ז'
streichen.

ostatek, Überrest ז' שיור* ז'

opowiadać, erzäh- ז' שיח, פ"ע ז'
len; rozmawiać, sprechen;

myśleć, denken

przechadzać się; *שיחה ז' ז' ז'

rozmawiać, שיחה ז' ז' ז'

spazieren

שיח ז' ז' ז' ז'
השיח—שיחה ז' ז' ז'

krzak, Strauch; mowa, שיח ז' ז'

rozmowa, Rede; myśl, Ged-

danke, skarga, Klage; *jama,

Grube.

obwinienie, oskarzenie, ז' שמנה ז'
Anklage.

płynąć, przelewać ז' שיטף ז'

się, strömen; rozlewać się,

sich ergießen; zmywać, ab-

waschen; unieść z prądem,

być השיטף ז' ז' ז'

wegschwemmen

uniesionym z prądem, weg-

שיטף ז' ז' ז' ז'
—שיטף ז' ז' ז'

geschwemmt werden

obmyć השיטף ז' ז' ז' ז'

się, oplukać się, sich herum-

waschen, sich abspülen.

prąd, Strömung; wy-

שיטף ז' ז' ז' ז'

buch, Ausbruch; pośpiech,

Eile.

klusem, im Trabe ז' שיטף ז'

rozwiążłość, Ausge- ז' שיטף ז'

lassenheit; pośpiech, Eile.

szlapak, kłusak, (סום) ז' שיטף ז'

Traber.

rozporządzający, Anord- ז' שיטף ז'

ner; *policjant, strażak, Poli-

zeisoldat, Schutzmann.

rewers, po- ז' שיטף ז' ז' ז'

świadczenie, Schein; doku-

ment, Dokument.

weksel, Wechsel ז' שיטף ז'

banknot, Bank- ז' שיטף ז'

note.

nym, gestellt werden.
 robienie, das Machen נִי שִׁמָּה
 moc, Urin נִי שִׁין
 נִי שִׁין האות הכ"א בא"ב.
 שינא נִי רִי שִׁין.
 שיננא נִי רִי שִׁנָּא.
 שיעול נִי רִי שִׁעול.
 שיעור נִי רִי שִׁעור.
 kora, Rinde נִי (קליפת העץ) שִׁפָּה
 נִי רִי שִׁפון.
 שִׁיר פִּיעָה שִׁירָה
 (שִׁיר) często *szpiewać*, *singen*
 (לִנְנוּ מִשִׁיר צִוּן); שִׁירָה
 ; *szpiewać*, oft *singen*
 być *szpiewanym*, *gesungen*
 werden.
 zostawić, übrig lassen פִּיעָה שִׁירָה
szpiew, *Gesang*; שִׁירָה זִמְרָה
gra, *Musik*; *pieśń*, *Lied*.
 יוֹדֵעַ פֶּתַח בְּשִׁיר אִישׁ הַמְבִין וְיודֵעַ
 לִשְׁיר וְלִזְמֵר.
 naramiennik, bran- נִי שִׁירָה
soleta, *Armkette*, *Armband*.
 jedwab, נִי שִׁירָה שִׁירָה שִׁירָה
Seide.
 karawana, Reisegesell- נִי שִׁירָה
schaft, *Karawane*.
 שִׁירָה נִי רִי שִׁירָה.

rozmowa, pogawędka, נִי שִׁיחָה
 Gespräch, Unterhaltung.
 jama, Grube נִי שִׁיחָה
 שִׁיחור נִי בשם הזה קוראים לנחר נילום
 ומלניו.
 pływanię, das Schwim- נִי שִׁיחָה
 men.
 pływak, Schwimmer נִי שִׁיחָה
 rząd, Reihe; linia, נִי שִׁיחָה
 wiersz, Zeile; system, Sys-
 tem; ⁰pływanię, das Schwim-
 men.
 שִׁירָה פִּי רִי שִׁירָה.
 שִׁירָה נִי רִי שִׁירָה.
 שִׁיחָה נִי (וקו הכפר בארץ הקדם, קדוש
 לשחמדים) *szejk*, *Scheich*
 należęć, gehören פִּיעָה שִׁיחָה
 należący, angehörig תִּי שִׁיחָה
 przynależność, Gehö- נִי שִׁיחָה
 rigkeit; stosunek, Verhältnis.
 שִׁים (נס עם בִּי, אל, על- לה, לפני-
 החתה-) פִּיעָה שִׁיחָה
umieścić, *stellen*, *פִּיעָה שִׁיחָה*
setzen, *anbringen*; *robić*, *ma-*
chen; *naprawiać*, *richten*; *po-*
łożyć, *legen*; *naznaczyć*, *be-*
naprawić, *הַשִּׁים*; *stimmen*
zwrócić שִׁים-לִב; *richten*
uwagę, *die Aufmerksamkeit*
 być postawio- הַשִּׁים; *richten*

od-שָׁכַב ; beschlafen werden
dawać się rozpuścić, sich
; der Unzucht preisgeben
; położyć, hinlegen הִשָּׁכַב
הִשָּׁכַב—הִשָּׁכַב.

dolny kamień młyński, וְ שָׁכַב
der untere Mühlstein.

martwy, nieżywy, To- נִי שָׁכַבְתָּ
ter.

wyptyw, Aus- נִי שָׁכַבְתָּ
fluss.

(ר) warstwa, Schicht נִי שָׁכַבְתָּ
מִרְבֵּנִי.

polucja, (מקרה ולילה) נִי שָׁכַבְתָּ
Pollution.

patrzeć, schauen מִי ע שָׁכַח
gwóźdź, Nagel ; cierń, נִי שָׁכַח
Dorn.

(ר) תִּרְגָּלוֹ. שָׁכַח וְ קוגוט, Hahn

שָׁכַח וְ קוקjeterja, Koketterie

שָׁכַח וְ bezdzietność, Kinder-
losigkeit; rozpacz, Trostlosig-
keit.

שָׁכַח וְ pozbawiony dzieci, ה
seiner Kinder beraubt.

שָׁכַח וְ bezdzietność, Kinder-
losigkeit.

שָׁכַח וְ ulica, Gasse; sąsiedz-
two, Nachbarschaft.

poetyczny, poetisch תִּי שִׁירִים
ostatek, וְ (ר) שִׁירִים
Überrest.

שִׁישׁ וְ (מִן אבן קשה) מַרְמָר
Marmor.

שִׁישׁ אָדָם פּוֹרְפִיר, Porfir,
być wesółym, שִׁישׁ שׂוֹשׁ מִי ע
radować się, fröhlich sein,
frohlocken.

שִׁישׁוֹהִי נִי radowanie się, das
Frohlocken.

שִׁית מִי (שׂוֹם, עֵשָׂה) מַא-
chen; umieścić, legen, stellen;
naznaczyć, mianować, ernenen;
obrócić w coś, ver-
być nałożo- הַיִּשֵּׁת ; wandeln
nym, aufgelegt werden.

שִׁית, יֵשֵׁת וְ, יֵשֵׁת, יֵשֵׁת
•funda- ; (יֵשֵׁת שִׁית) Gesäss
ment, Fundament.

שִׁית וְ, יֵשֵׁת, יֵשֵׁת
שִׁית וְ, יֵשֵׁת, יֵשֵׁת
cierń, Dorn ; oset, Distel

שִׁית וְ, יֵשֵׁת, יֵשֵׁת
שִׁית וְ, יֵשֵׁת, יֵשֵׁת
namiot, Zelt (מכה)

שִׁית וְ, יֵשֵׁת, יֵשֵׁת
שִׁית וְ, יֵשֵׁת, יֵשֵׁת
cisza, milczenie, Stille

שָׁכַב מִי ע leżeć, liegen; spoczy-
wać, ruhen ; spółkować, bei-
schlafen ; umierać, sterben ;
obcować cieleśnie (וְ שָׁכַב
kobiecie), być pogwałconą,

ucichnąć, uspokoić się, שָׁבֵר מ"ע
 uspokoić, הִשְׁתַּדּוּ still werden;
 uciszyć, stillen.

zostać pozbawionym שָׁבֵל מְזוּזֵי
 dzieci, seine Kinder einbüs-
 sen; pozbawić się dzieci, od-
 sunąć od siebie dzieci, seine
 po-שָׁבֵל; Kinder entfremden
 zbawić kogoś dzieci, kinder-
 los machen; zniszczyć, ver-
 tilgen; poronić, missgebären;
 niedonościć, powodo-הַשְׁפִּיר
 wać poronienie, Fehlgeburt
 bringen.

rozumnie postąpić, שָׁבֵל מ"ט
 ro-; (שָׁבֵל דָּוִד) klug handeln
 bić postępy, Fortschritte ma-
 ; pouczać, belehren שָׁבֵל;
 zbadać, erforschen; הַשְׁפִּיר
 mieć powodzenie, guten Er-
 folg haben; pouczyć, behel-
 ren.

rozum, Verstand; שָׁבֵל ו'
 powodzenie, Erfolg.

ukończenie, Vollen-שָׁבֵל ו'
 dung; urządzenie, Einrichtung.

שָׁבֵל ו' ר' סְבִילֹת.

kwiczoł, Kram-שָׁבֵל ו' (מִין עוֹף)
 metsvogel.

rozumny, verständig; שָׁבֵל ו'

pijany, betrunken שָׁבֵר ו'
 ;zapomnieć, vergessen שָׁבֵר ו'
 być zapomnianym, ver-הַשְׁבַּח
 הַשְׁבַּח; gessen werden
 dać zapomnieć, vergessen
 zostać zapo-הַשְׁתַּחֲוֶה; lassen
 mnianym, vergessen werden.
 zapominając, vergessend שָׁבֵר ו'
 zapomniane, Vergesse-שָׁבֵר ו'
 nes; zapominanie się, Ver-
 gesslichkeit.
 zapominający się, שָׁבֵר ו'
 Vergesslicher.

martwy, umarły, tot שָׁבֵר ו'

chory, Kranker שָׁבֵר-מָרָע ו'

leżenie, das Liegen שָׁבֵר ו'

rzecz kosztowna, go-שָׁבֵר ו'
 dna widzenia, Schaustück.

często się שָׁבֵר ו' הַה"ם
 nadarzający, oft vorkommend.

שָׁבֵר ו' שָׁבֵר ו'
 nóż, Messer

święty שָׁבֵר ו' (רוח האלהים)
 duch, heiliger Geist.

robotnik dzienny, Tag-שָׁבֵר ו'
 löhner; najemnik, żołdak,
 Soldat.

najm, Miete; czynsz שָׁבֵר ו'
 najmu, Mietzins; płaca, pen-
 sja, Lohn, Gehalt.

schendes Getränk; *piwo, Bier.
 najmować, mieten; שָׁכַר מִי שָׁכַר (וישוכר) zamknąć, absperren
 nająć się, sich השָׁכַר (קסיר);
 verdingen; zarabiać, verdie-
 ściagnąć swoje השָׁתַכַר; nen
 pieniądze najmu, sein Miet-
 geld einziehen השָׁכַר =
 płaca, Lohn; שָׁכַר, שָׁכַר ו'
 .(רי סָכַר) tama, grobla, Damm
 opilstwo, Betrunktheit ו' שָׁכַרוֹן
 pijaństwo, ו' (רי שָׁכַרוֹן)
 opilstwo, Sauferei.
 za to, że, שָׁלַ אֲשֶׁר, אֶל אֲשֶׁר מִי
 ponieważ, deswegen.
 drugi przypadek, שָׁלַ שָׁלַי מִי
 Genetiv.
 zwawy, munter; spo- שָׁלַאֲנָן ת'
 kojny, ruhig.
 być spojonym, zu- שָׁשַׁב, שָׁלַב
 sammengefügt sein.
 fuga, Fuge; szczebel, ו' שָׁלַב
 Leiterstufe.
 być śnieżno bia- שָׁלַג, הַשָּׁלַג מִי
 ły, schneeweiss sein.
 śnieg, Schnee ו' שָׁלַג
 kościec, szkielet, Skelett ו' שָׁלַדָּא
 żyć spokojnie, zacisz- שָׁלַח מִי
 nie, bez trosk, sorglos, ruhig

rozumowy, intelektualny, in-
 tellektuel; rozumność, zrozu-
 mienie, Verständigkeit.
 zrozumienie, Ver- ו' ו' שָׁכַלְיֹת
 ständigkeit.
 ukończyć, vollenden; ו' שָׁכַלֵּל
 urządzić, einrichten.
 wstać rano, השָׁכַם מִי
 sich früh aufmachen.
 grzbiet, plecy, kark, ו' שָׁכַם, שָׁכַם
 (עַל שָׁכַמִּי) Rücken, Nacken
 ; kraina, Landstrich; ו' אֶשְׁאָנֹה
 pagórek, Hügel.
 osiąść, sich niederlas- שָׁכַן מִי
 sen; przywyknąć, sich ge-
 wöhnen; być zamieszkiwanym,
 osa- שָׁכַן; bewohnt werden
 ; dźić, ansässig machen ו' הַשָּׁכִין
 osadzić, osiedlić, wohnen
 lassen; zniżyć, herabsetzen
 .(וּכְבוֹדִי לְעַפְרֵי הַשָּׁכִין)
 mieszkaniec, Einwohner; ו' שָׁכֵן
 sąsiad, Nachbar.
 mieszkanie, Wohnung ו' שָׁכֵן
 upijać się, być spitym, מִי שָׁכַר
 upo- שָׁכַר; betrunken werden
 ; ić, berauschen ו' הַשָּׁכִיר = שָׁכַר
 upijać się, sich berau- ו' הַשָּׁתַכַר
 schen.
 upajający napój, berau- ו' שָׁכַר

pokój, Friede; dobre שלום ו'
powodzenie, Wohlbefinden;
°(sposób witania się) dzień
dobry, dobry wieczór, dobra
noc itd., (Art sich zu be-
grüssen) guten Morgen, —
Tag, — Abend usw.

druh, Freund ת' א'יש שלומי ו' —
odpłata, odwet, wyna- שלום ו'
grodenie, Vergeltung; wy-
płata, Auszahlung.
zupełnie, gänzlich תהי'ם
שלומים ו' (הנלת שלומים).

troistość, Dreifaltigkeit ו'
שלויש' ו'
posyłać, wyciągnąć, sięgnąć,
być po- שלח (נח עם לי, ב-) פי
השלח; hinstrecken
slanym, geschickt werden;
puścić, wypuścić, ent- שלח
lassen; towarzyszyć, begleiten;
wygnać, verjagen; odprawiać,
fortschicken; •rozebrać, ent-
שלח (משלח גלימא); kleiden
być posłanym, geschickt
werden; być wygnanym, ver-
jagt werden; być zburzonym,
השלח; zerstört werden
nasać, aus- (משלחת פגע ואסון)
השתלח; schicken in Menge
השלח.

leben; •wyciągać z wody,
aus dem Wasser ziehen;
być bez trosk, nie השרה
troszczyć się, sorglos sein;
namówić, bereden; zo- השרה
stawiać w spokoju, in Ruhe
lassen.

rozpłomienić, ent- שלהב' פי
flammen.

płomień, Flamme ו'
שרהבת

koniec, Ende תהי'ם
שרהי'

שלום שליו ו' (שם עוף שמן מאר)
przepiórka, Wachtel.

być spokojnym, bez פי
שלום ו'
trosk, ruhig, sorglos sein.

spokojny, bez ת'
שליו ו'
trosk, ruhig, sorglos.

spokój, Ruhe; ווי'
שלום ו'
nietroszczenie się, Sorglosig-
keit.

שלוח' נ' ר'
שלום ו'

wypuszcze- (ר'
שלוחות)
nie, uwolnienie, Entlassung,
Absendung.

odesłanie, Zurücksen-
שלוחים ו'
dung; wyprawa, Aussteuer;
czynsz, podatki, Steuer, Zins.

powódź, Wasserflut ו'
שלולית'
נחל שנמלא מים בימי הגשמים ובימי
הקיץ יובש.

- liches Wappen ; ⁰szyld, Schild.
 władza, moc, ^ושְׁלֵטוֹן, שְׁלֵטָה
 Macht.
 sułtan, ^ושְׁלֵטָן (מלך התוגרמים)
 Sultan.
 panowanie, Herr- ^ושְׁלֵטְנוּת
 schaft.
 שְׁלֵטָת ^ורַי שְׁלֵטָה.
 tajemnie, heim- ^ותַּהֲלֵי (שְׁלֵי)
 lich.
 szczebel, Stufe (in ^ושְׁלֵבָה
 der Leiter); związanie, spaja-
 nie, das Zusammenbinden.
 miejsce, łóżyisko, Nach- ^ושְׁלֵיחַ
 geburt.
 שְׁלֵיחַ ^ורַי שְׁלֵיחַ.
 posłaniec, Bote ^ושְׁלֵיחַ
 kantor, Vorbeter ^ושְׁלֵיחַ-צְבֹרַר
 poselstwo, Botschaft ^ושְׁלֵיחוּת
 własnowolny, eigen- ^ותַּהֲלֵי
 mächtig.
 moc, władza, Macht, das ^ושְׁלֵיטָה
 Walten.
 zarodek, embryjon, ^ושְׁלֵילָה
 Embryo.
 zaprzeczenie, negacja, ^ושְׁלֵילָה
 Verneinung, Negation.

- przyłożyć ^ושְׁלַח יָד (ב-) ^ופִּי
 rękę, Hand anlegen.
 broń ręczna, Handwaffe; ^ושְׁרַח
^ושְׁרַחֲתָה) latorośl, Sprössling
 פָּרְדָּם רַמְזֵינִים); עור חיה ובהמה
 skóra niegarbo- ^ובלתי מעובר
 wana, ungegerbtes Fell.
 nóż do obdzierania ^ושְׁלַח*
 skóry zwierząt, Schindmesser.
 latorośl, Sprössling ^ושְׁרַח
 (שְׁלַחֲתָה נְשִׁי).
 macica, Muttermund; ^ושְׁלַחֲפָה
 pęcherz (rybi), Fischblase
 (רַי שְׁלַחֲפָה).
 שְׁלַחֲתָה, בית השְׁלַחֲתָה, שְׁרַח
 rola nawodniona, ^ושְׁרַחֲתָה
 bewässertes Feld.
 stół, (רַי שְׁרַחֲתָה, שְׁלַחֲתָה)
 Tisch; *stołowanie się, Be-
 köstigung; ⁰bank, Bank.
 wekslarz, bankier, ^ושְׁלַחֲנִי
 Wechsler, Bankier.
 bank, Bank, Kredit- ^ושְׁלַחֲנִי
 anstalt.
 władać, kierować, ^ושְׁלַחַת (ב-) ^ופִּי
 dać השְׁלִיטָה; ^ורַזְדִּיץ, walten
 władać, walten lassen.
 kołczan, Kö- ^וחֵיק להצִים) שְׁלַחַת
 cher; herb szlachecki, ritter-

morska wrona, (מין עוף) ו' **שְׁלִיָּה** ;
Sturzpelikan.

opadanie liści, Laubfall ו' **שְׁלִיָּה** ;

grabić, rauben; wy- **שָׁלַל** מ' י'

שָׁלַל ciągać, herausziehen

zaprzeczać, **שָׁוַרְרָה** ; **שָׁוַרְרָה** ;

verneinen; zeszywać, robić

wielkie ściegi, heften, weite

Stiche nähen (על כל המיתים)

הוא **שָׁוַרְרָה** **שָׁוַרְרָה** **שָׁוַרְרָה** ;

gubić się, sich ver- **שָׁתַרְרָה** ;

(.וְסָר מִרַע מְשָׁתַרְרָה) ;

zdobyczyć, Raub; naby- **שָׁרָה** ו'

tek, das Erworbene.

ścieg, Nat; stebnowa- **שָׁרְרָה** ו'

nie, das Steppen; jajecznik,

(.שָׁרְרָה **שָׁרְרָה** **שָׁרְרָה**) Eierstock

placić, odpłacać, zah- **שָׁרַם** פ' ע'

len, vergelten; być ukończo-

nym, vollendet werden; być

całym, nieuszkodzonym, voll-

dopełniać, **שָׁלַם** ; ständig sein

ergänzen; spełnić, erfüllen;

być spłaconym, bezahlt **שָׁלַם** ;

ukończyć, **הִשְׁלִים** ; werden

endigen; zawrzeć pokój, Fried-

den schliessen; czynić pokój,

być **הִשְׁלַם** ; Frieden stiften

pojednanym, versöhnt wer-

powypłacić się, **הִשְׁתַּלַּם** ; den

worek na sieczkę, Fut- **שְׁלִיָּה** ו'
tersack.

wyciąganie, das Her- **שְׁלִיָּה** ו'
ausziehen.

שְׁלִישׁ ; adjutant, Adjutant ו'

trójkątny instrument (כלי זמר)

(.בְּתַפִּים) muzyczny, Triangel

znaczna; **בְּשִׁמְחָה** **וּבְשְׁלִישִׁים** ;

ilość, bedeutendes Mass

(.וַתִּשְׁקֶמוּ בְדַמְעוֹת **שְׁלִישׁ**) ;

שְׁלִישׁ ; (איש שלישי)

szani הצדדים נותנים לו איזה דבר

maż zaufania wybrany (בשלישיה)

przez dwie strony sporne,

ein Vertrauensmann der von

zwei Gegenparteien gewählt

wird.

trzecia część, Drittel ו' **שְׁלִישׁ** ;

depozyt, Deposit ו' **שְׁלִישׁוֹת** ;

trzeci, Dritter מ' **שְׁלִישִׁי** ;

שְׁלִישִׁי-בְּשְׁלִישִׁי ; קוראים לקרבת נכדים

או נכדות של שני אחים או שתי אחיות

ביניהם.

trzecia część, Drittel; ו' **שְׁלִישִׁית** ;

trzeci raz, das dritte Mal.

(שרף) **הִשְׁלַךְ** (גם אל אל-על-) מ' י'

rzucić, werfen; porzucić,

wegwerfen; strącić, hinabstür-

być zrzuconym, **הִשְׁלַךְ** ; zen

hingeworfen werden.

ugor, Brachfeld **שָׁלֶף** * ו' **שָׁלֶף**

koniec, Ende **שָׁלֶף** * ו' **שָׁלֶף**

pecherz **שָׁלֶף וְחֶהָה** * ו' **שָׁלֶף וְחֶהָה** * ו'

rybi, Fischblase; wole, pod-
gardle, Kropf.

gotować, warzyć, ko- **שָׁלֶף** * ו' **שָׁלֶף**

chen; naparzyć, brühen; roz-
pruć (ciało), den Leib auf-

שָׁלֶף = **שָׁלֶף**; schlizen

zaparzone zioła, gebrüh- **שָׁלֶף** * ו' **שָׁלֶף**

te Kräuter; kompot, Kompot.

trzy, drei **שָׁלֶשׁ** * ו' **שָׁלֶשׁ** * ו'

dzielić na trzy **שָׁלֶשׁ** * ו' **שָׁלֶשׁ** * ו'

części, in drei Teile teilen;

robić po raz trzeci, zum drit-

depono- **הַשְּׁלִישׁ** * ו'; ten Mal tun

wać u trzeciej osoby, bei ei-

ner dritten Person deponie-

być deponowa- **הַשְּׁלִישׁ** * ו'; ren-

nym, deponiert werden.

prawnuł, Urenkel **שָׁלֶשׁ** * ו' **שָׁלֶשׁ** * ו'

dżdżownica, Regen- **שָׁלֶשׁ** * ו' **שָׁלֶשׁ** * ו'

wurm; spuszczenie, das Her-

ablassen; ⁰biegunka, Durch-

fall.

przedwczoraj, vor- **שָׁלֶשׁ** * ו' **שָׁלֶשׁ** * ו'

gestern.

spuścić, herunter- **שָׁלֶשׁ** * ו' **שָׁלֶשׁ** * ו'

lassen; skojarzyć, przymoco-

abzahlen, auszahlen; ⁰wydo-
skonać się, sich vervollkomm-
nen.

ofiara wiernopoddań- **שָׁלֶם** * ו' **שָׁלֶם** * ו'

cza, Treuopfer.

cały, nieuszkodzony, **שָׁלֶם** * ו' **שָׁלֶם** * ו'

ganz, vollständig; zupełnie

oddany, wierny, ganz erge-

ben; **שָׁלֶם** * ו' **שָׁלֶם** * ו'

ben; zdrow, gesund;

שָׁלֶם * ו' **שָׁלֶם** * ו'

שָׁלֶם * ו' **שָׁלֶם** * ו'

odpłata, odwet, **שָׁלֶם** * ו' **שָׁלֶם** * ו'

Vergeltung.

שָׁלֶם * ו' **שָׁלֶם** * ו'

wierzchna suknia, Ober- **שָׁלֶם** * ו' **שָׁלֶם** * ו'

kleid.

שָׁלֶם * ו' **שָׁלֶם** * ו'

wynagrodzenie, Beloh- **שָׁלֶם** * ו' **שָׁלֶם** * ו'

nung.

doskonałość, Voll- **שָׁלֶם** * ו' **שָׁלֶם** * ו'

kommenheit; kształcenie, Bil-

dung.

zupełnie, richtig, **שָׁלֶם** * ו' **שָׁלֶם** * ו'

gänzlich.

שָׁלֶם * ו' **שָׁלֶם** * ו'

wydobywać, wyciągnąć, **שָׁלֶם** * ו' **שָׁלֶם** * ו'

ausziehen; ściągnąć, abzie-

hen.

Eigennamen.

שם פְּעֻלָּה ז' חמונת המקור (בפעלים)
הבא בנטיה כדיון השמות.

imię zbiorowe, שם קְבִיּוּץ ז'
Sammelname.

przymiotnik, Eigen- שם תַּאֲרִי ז'
schaftswort, Adjektiv.

w imię, im Namen תה"ם בְּשֵׁם ז'
Bóg, Gott ז' תה"ם ז'

tak, jak, so wie תה"ם בְּשֵׁם ז'
בְּעֵר-שֵׁם ז' רי בְּעֵר.

קדוש-השם ז' רי קדוש.
הלול-השם רי הלול.

dla, wegen תה"ם לְשֵׁם ז'

שם (בן נח) ז', בְּנֵי שֵׁם ז' רי קוראים
לעמים הנחשבים לצאצאי שם בן נח
semici, Semiten.

może, a nuż, viel- שְׂמָא ז'
leicht.

imię, Name (שם) ז' שְׂמָא ז'

taksator, Abschätzer ז' שְׂמָאִי ז'

lewica, die Linke; le- שְׂמָאל ז'
wa strona, linke Seite; pół-
noc, Nord.

leć (שמאל) השְׂמָאל ש"ע
na lewo, sich links richten;
dobrze władać lewą ręką,
seine Linke gut gebrauchen;

wać, verketten : lakso-
השתלשלת ; wać, abführen
zaczepić się, zahaczyć się,
sich anhängen; być nieprze-
rwanym, ununterbrochen sein.
הננינות המשפיות.

שְׂשָׁשֵׁם תה"ם רי שְׂשָׁשֵׁם.

tam, dort; potem, dann תה"ם
imię, Name; oznaka, Merk- שְׂשָׁשֵׁם ז'
zeichen; sława, Ruhm; tytuł,
Titel.

zaimek, Fürwort, Pro- שְׂשָׁשֵׁם ז'
nomen.

שֵׁם-הַמְפֹּרָשׁ ז' שם אלהים באותיות
יהוה.

imię tworzywne, שֵׁם-חֹמֶר ז'
Stoffname.

liczebnik, Zahlwort ז' שֵׁם-מְסַפֵּר ז'
imię שֵׁם-מְשֻׁטט או שֵׁם-מְקַרְהוּ ז'
oderwane, abstrakcyjne, Ab-
straktname.

שֵׁם-מְשֻׁטְהוּ ז' הוא שם הבא בתניך
במין זכר וגם במין נקבה.

rzeczownik, Haupt- שֵׁם-עֶצֶם ז'
wort.

imię gatunko- שֵׁם-עֶצֶם בְּלָרִי ז'
we, Gattungsname.

imię własne, שֵׁם-עֶצֶם פְּרָטִי ז'

הַחֲכָמוֹת שֶׁמִּוֹשִׁיֹת נִיר (קוראים להכמות
הנחוצות והמועילות ללמוד חכמה
אחרת, כמו חכמת החשבון וכדומה)
nauki pomocnicze, Hilfswis-
senschaften.

שְׁמוֹתָיִי ה' (אשר הטילו עליו הרם)
ekskomunikowany, ekskomu-
niziert.

שָׂמַח פִּי עֵשׂוּ
cieszyć się, sich freu-
ucieszyć, erfreuen שָׂמַח ; en
הַשְּׂמִיחַ שְׂמִיחַ.

שְׂמִיחָה נ' (ר')
radość, Freude שְׂמִיחָה
(שְׂמִיחָה).

שְׂמִיחַת־תֹּרְהָ נ' קוראים ליום טוב
שחוגגים אחרי שמיני עצרת ומשלימים
בו התורה בצבור.

שָׂמַח פִּי
porwać, fortreissen ;
porzucić, opuścić, verlassen ;
wywichnąć, verrenken ;
wysłiznąć się, wymknąć się, sich
wegschleichen ; przepuścić,
być po- הַשְּׂמִיחַ ; durchlassen
rwanym, fortgerissen wer-
usunąć, entrücken הַשְּׂמִיחַ ; den

odpuszczenie, Erlas-
sung ; *bankructwo, Banke-
rott ; niewypłacalność, Zah-
lungseinstellung ;
שבה משמטין את הארץ.

postępować niesprawiedliwie,
Unrecht tun ; być przeciwni-
kiem, Gegner sein.
lewy, link ; północny, ה'
nördlich.

שָׂמַח הַשְּׂמִיחַ פִּי עֵשׂוּ
być zniszczo-
nym, wytępionym, vertilgt
; שָׂמַח ר' מִשְׂמַח ; werden
zniszczyć, wytępić, vertilgen.
שָׂמַח * ו' שָׂמַח
chrzest, Taufe ; prze-
śladowanie religijne, Reli-
gionsverfolgung
(בְּשַׁעַת הַשְּׂמִיחַ
הַזֶּה אָסוּר *).

שָׂמַח הַה' פִּי ר' שָׂמַח
spustoszenie, Verwüstung נ'
opuszczenie, porzuce-
שָׂמַח * ו' שָׂמַח
; nie, Verlassung
wywichnięcie, Verrenkung ;
przepuszczenie, Durchlas-
sung.

שָׂמַח * ו' נ' שָׂמַח
wiadomość, wieść, נ'
Nachricht ; *tradycja, Tradition
(מִפִּי הַשְּׂמִיחַ *).

שָׂמַח * ו' ה' שָׂמַח
posługiwanie, obsługa, ו'
Bedienung.

שָׂמַח הַשְּׂמִיחַ נִיר קוראים לאותיות
הנוספות אל שרשי המלים.
שָׂמַח ה' שָׂמַח
praktyczny, praktisch

kłopotanym, bestürzt sein ; przygnębić, bestürzen ; השם ה' ; spustoszyć, verwüsten wpaść w za- השתומם ; ה' = kłopotanie, bestürzt werden ; zdziwić się, sich verwundern.

spustoszały, wüst ת' שמים

spustoszony, verödet ; שמים* ת' pusty, bezsensowy, unsinnig.

spustoszenie, שוממה שוממה נ' Verwüstung ; przerażenie, Ent- setzung.

zakłopotanie, przygnę- שומון ו' bienie, Bestürzung.

spustoszenie, Verö- שומות נ' dung.

jaszczurka, שומית נ' (מין לטאה) Eidechse.

; być tłustym, fett sein שמן פ"ע

; słuścić, fett werden השמן

podtuczyć, fett machen ; u-

czynić zatwardziałym, ver-

; stockt machen שמן ר' שום*

słuścić, fett werden השמן

tłusty, tuczny, fett ; so- שמן ת'

czysty, saftig.

olej, Öl ; tłustość, Fet- שמן ו'

tigkeit.

tłusty grunt, fetter Boden שמן ו'

semicki, semi- ת' שמי (שמיים)°
tisch (אשר לבני שם).

kobierzec, Teppich נ' שמיכה

שמיא נ' ר' שמים.

שמיטה נ' ר' שמיטה.

niebo, Himmel ; *Bóg ו' שמים

Gott (מזרא שמים*).

niebieski, himmlisch ת' שמימי

שמיני ת' ósmy, achter ; *היום

השמיני לחג הסוכות. הוא שמיני עצרת.

ósma część, Achtel ; שמינית ת'

oktawa, Oktave.

słuch, Gehör ; słucha- נ' שמיעה

nie, das Hören.

; kopr, Fenchel (מין צמח) ו' שמיר

djament, Diamant.

strzeżenie, straż, Be- נ' שמירה

wachung ; *altanka, Laube ;

amulet, Amulett (קמיע)°

שמירה נ' ר' שמירה*.

שמייה נ' ר' שמייה.

opustoszeć, verwüstet פ"ע שמים

werden ; zdrętwieć, erstarren ;

być przygnębionym, be- השם

stürzt sein ; spustoszeć, ver-

przygnę- שומם ; ödet werden

bić, zakłopotać, bestürzen ;

być przygnębionym, za- שומם

שמעתיא* נ' הלכה שאומר איש בשם
רבו ששמע מפיו ; (שמועה),

Tradition,

zanieczyszczyć, ver-שמין* פ"י
unreinigen.

שמין* ו' nieco, ein wenig (ר)
(שמצה).

שמין* פסול* ו' skaza, zmaza,
Makel.

שמצה* נ' zła sława, übler Ruf ;
hańba, Schande.

שמור* פ"י strzedz, bewachen ;
przestrzegać, beobachten; ob-
serwować, ot servieren ; do-
chowywać nienawiści, Hass
być strze-השמר* ; nachtragen
żonym, gehütet werden ;
strzedz się, sich in Acht neh-
przestrzegać, be-שמר* ; men
strzedz się, השתמר* ; obachten
sich hüten ; być przestrzega-
nym, beobachtet werden.

שמר* ו' ר' שמר*.

שמר* ו' ר' שמרים* drożdże, Hefen
przestrzeganie, Beob-שמר* ו'
achtung.

שמר* ו' ר' שמיר*.

שמראי* ו' שמריי* (מיושבי שמרון, בן
אחד העמים שהושיב מלך אשור בערי

שמנה, שמנה ש"מ ośm, acht

שמנה עשרה* נ' היא התפלה בעלת
י"ח ברכות שבתפלת שחרית, מנחה
וערבית.

שמנונית* נ' tłustość, Fettigkeit
שמנים* ז' ośmdziesiąt, achtzig

שמנות* נ' (שמנונית עבה הצפה על פני
śmietana, Schmant, (חלב)
Rahm.

שמע* (עם עם ב', ל-) פ"י słyszeć,
hören ; rozumieć, verstehen ;
słuchać, być posłusznym, ge-
שמע* (נעשה ונשמע) ; horchen
być słyszczanym, gehört wer-
den ; być posłusznym, gehor-
zwołać, zu-שמע* ; sam sein
שמע* (וישמע שאר) sammenrufen
zwołać, השמע* ; את כל העם) ;
zusammenrufen ; oznajmić, be-
kannt machen ; obwieścić,
być sły-השמע* ; verkündigen
szanym, gehört werden.

שמע, שמע נ' dzwięk, Klang

שמע, שמע ו' słyszenie, das Hö-
ren ; wieść, Kunde.

שמעי* ו' חפלת שמע ישראל.

שמעא* נ' sługa, Diener

שמענא* נ' wieść, Kunde

belegen.

klątwa, anatema, ' (חרם) שְׁמָתָא
Bann.

ząb, Zahn; kość, (רַי שְׁנַיִם) słoniowa, Elfenbein
ostry koniec, Spitze; (שֵׁן)
(וְהַמִּלֵּג שְׂרֵשׁ הַשְּׁנַיִם בְּיָדוֹ).

stroma skała, steiler (רַי שְׁמִיר) Felsen.

brodawnik, (מִין צַמַּח) שֵׁן-הָאָרִי
podróżnik pospolity, kaczy-
niec, Löwenzahn.

ząb mleczny, Milch- (הַשְּׁנַיִם אֲשֶׁר לִילֵד) באַמְנוֹתֵי
zahn.

zawieszony ząb, (בַּמְקוֹם הַחֲסֵרָה) שֵׁן תּוֹתְבָת *
eingesetzter Zahn (רַי תּוֹתְבָת).

; nienawidzieć, hassen שֵׁנָא *
הַשְּׁנָא
być znienawidzonym, שֵׁנָא *
שֵׁנָא = שֵׁנָא; verhasst werden

zmienić się, sich ver- (מִעַ) שֵׁנָא *
ändern.

różnica, Unterschied (מִי שֵׁנָא *
שֵׁנָא *).

niechęć, Hass שֵׁנָא *
wielokrotny, kilkurazo- (מִי שֵׁנָא *
wy, vielfach, mehrmalig.

zmienić się, (בְּעַם לֵ-י) שֵׁנָא *

sa- (שמרון אחרי הגלות) את ישראל
marytanin, Samaritaner
(שְׁמִרָנִי)

rzęsa, Augenwimper (רַי שְׁמִירָה)
straż, Wache (רַי שְׁמִירָה)
שְׁמִרָנִי (רַי שְׁמִירָה).

kopr, Fenchel (מִין עֵשֶׂב) שְׁמִירָת *
(רַי שְׁמִיר).

; obsługiwać, bedienen שְׁמִירָה *
ob- (הַשְׁתַּמֵּשׁ); służyć, dienen
sługiwać się, sich bedienen.
słońce, (רַי שְׁמִירָה) שְׁמִירָה *
Sonne.

sługa, Diener (רַי שְׁמִירָה)
gorączka, (רַי שְׁמִירָה) שְׁמִירָה *
febra, hitziges Fieber.

zakorzeniona (רַי שְׁמִירָה) שְׁמִירָה *
febra, eingewurzelttes Fieber.

szyba okienna, Fens- (רַי שְׁמִירָה)
terscheibe.

zmierzch wie- (רַי שְׁמִירָה) שְׁמִירָה *
czorny, Abenddämmerung.

parasol, Sonnen- (רַי שְׁמִירָה)
schirm.

sezam, Sesam (מִין צַמַּח) שְׁמִירָה *
שמריו עושים שמן)

obrzucić klątwa, ana- (מִי שְׁמִירָה)
tema, mit dem Bann

שְׁנַיִם הדרים בריופה השניה.
dwaj, dwie, dwa, שְׁתַּיִם
zwei.

dotkliwe szyderstwo, שְׁנִינָה
Stachelrede.

powtórnie, abermals; שְׁנִית תהי
powtóre, zweitens.

שָׁנָן מִי ostrzyć, schärfen
wpoić, wbić w pamięć, ein-
być przeni-הִשְׁתַּוְּנָן; prägen
knięty, durchdrungen wer-
den.

bystry, przenikliwy, שְׁנָנָא
głęboki, scharfsinnig.

przepasać, umgürten מִי שִׁים
ścisnąć, stłoczyć, zu-שְׁנִין מִי
sammendrücken, auspressen.

wstęga, שְׁנִין (רִי שְׁנִצוֹת) וְ
Band; sznur, Schnur.

kot, Katze; שְׁנָרָא נִי (חחול)
ki kot, wilde Katze.

sen, Schlaf; שְׁנָת נִי *nacięcie,
wyrąb, Einschnitt, Kerbe.

roczny, jährlich תִּי שְׁנָתִי
שְׁס רִית שְׁתָּא סררי (משנה).

rabować, łupić, grabić, מִי שְׁסָה
pod-שְׁסָה; plündern, rauben
szczuć, anhetzen.

szczucie, das Hetzen וְ שְׁסוּי

sich ändern; powtarzać, wie-
derholen; *uczyć się, lernen;
być powtarzanym, wie-הִשְׁנָה
derholt werden; być uczonym,
zmieniać שְׁנָה; gelernt werden
się, ändern; *wyróżniać, aus-
(אלרִי שְׁנָה אָדָם בְּנוֹ
zmieniać się, שְׁנָה; שְׁנָה
udawać, הִשְׁתַּנָּה; sich ändern
sich verstellen.

rok, Jahr נִי שְׁנָה

sen, Schlaf נִי שְׁנָא

kość słoniowa, Elfen-שְׁנָהב
bein.

przemiana, Verände-שְׁנוּי
rung; zmiana, Änderung.

powtarzanie, Wieder-שְׁנוּי
holung.

przepasanie, das Um-שְׁנוּם
gürten.

purpura, (מִין צבע אדום) שְׁנִי
Purpur.

drugi, Zweiter תִּי שְׁנִי

kuzyn, Kousin תִּי שְׁנִי-בְשִׁי
znienawidzony, verhasst תִּי שְׁנִיא

sekunda, Sekunde נִי שְׁנִיָּה

dualizm, Dualismus נִי שְׁנִיּוֹת

drugiego stopnia, zwei-שְׁנִי
ten Ranges.

głaskanym, pieszczonym, ge-
od-הַשְׁעָה ; liebkost werden
הַשְׁתַּעָה ; wrócić, wegwenden
ogłądać się, sich umsehen ;
zabawiać się, sich unterhalten ;
wglądać, Einsicht הַשְׁתַּעֲשֵׂע
nehmen ; weselić się, radować
się, sich ergötzen.

godzina, Stunde ; oka-שְׁעָה נִי
mgnięcie, Augenblick ; •czas,
Zeit.

podczas, w czasie, תהי"ם בְּשַׁעַת—
za czssów, zur Zeit.

wosk, Wachs נִי שְׁעוּהָ

kaszel, der Husten נִי שְׁעוּלֵי

zegar, Uhr (מורה שעות) נִי שְׁעוֹן

fasola, (מין קטניה) נִי שְׁעוּעִית
Fiesole.

miara, Mass ; wielkość, נִי שְׁעוּר
Grösse ; lekcja, Lektion.

geometrja, ו"ר הַקְּמַת-הַשְׁעוּרִים—
Geometrie.

tupot kopyt, Getrapp נִי שְׁעֻטָה

tkanina mieszana (z שְׁעֻטָנוּ נִי
lnu lub konopi i wełny),
Mischgewebe.

myśl, Gedanke נִי שְׁעִיפָה
kozioł, Bock ; drobny נִי שְׁעִיר
•(ר' שְׁדָר) deszczyk, Spreuregen

rozszczipianie, rozpła-שְׁמוּעָה נִי
tanie, das Zerspaltten.

rozrąbanie, das Zerhau-שְׁמוּרָה נִי
en.

rabować, plün-שָׁמַם (ר' שָׁמָה) מִי
być ograbionym, הַשּׁוּם ; dern
geplündert werden.

rozpłatać, rozszczepić, שְׁמַע מִי
rozedrzeć שְׁפַע ; zerspaltten
na dwoje, entzweireissen ;
rozerwać, zerreißen ; poróż-
nić, uneinig machen.

szpara, szczelina, Spalt נִי שְׁמַע
rozrębać, zerhauen שִׁפָּה מִי
nieśplik, Mispel, Mis-שְׁמָקָה נִי
pelbaum.

podbić, ujarzmić, pod-שְׁעַבְדָּה מִי
dać, unterwerfen.

ujarzmienie, poddanie, נִי שְׁעַבְדָּה
Unterwerfung.

obrócić שְׁעָה (אל-ב-מ) מִי
się, sich umwenden ; zwrócić
uwagę, beachten ; odwrócić
שְׁעֵשֵׂע ; się, sich wegwenden
rozpatrywać, rozważać, be-
trachten ; rozweselić, ergöt-
zen ; zabawiać się, sich be-
zabawiać się, שְׁעָה ; lustigen
być שְׁעֵשֵׂע ; sich ergötzen

וּשְׁחָרַר; wichrem, wegstürmen
wpaść gwałtownie, herein-
stürmen.

brama, Tor ; miara וְ שְׂעָרַי
zboża, Getreidemass ; *cena
na rynku, Marktpreis ; *kartka
tytułowa, Titelblatt ; oddział,
Abteilung.

burza, Sturm ; dreszcz, וְ שְׂעָרַי
זָלוּ (שָׂרַבְתָּ) ; Schauer
פָּטְצָכָה, Stöckchen (בוּ

שְׂעָרַי וְ שְׂעָרַי)
odźwierny, Pförtner וְ שְׂעָרַי

שְׂעָרַי וְ שְׂעָרַי וְ שְׂעָרַי
włos, Haar וְ שְׂעָרַי
futro, szuba, Pelz- וְ שְׂעָרַי
mantel.

wstrętny, abscheulich וְ שְׂעָרַי
(בְּפִתְאֵימִים הַשְׂעָרִים).

burza, Sturmwind וְ שְׂעָרַי

włos, Haar וְ שְׂעָרַי

jęczmień, Gerste וְ שְׂעָרַי (יָדָם)

okropność, וְ שְׂעָרַי וְ שְׂעָרַי
Grässlichkeit, Gräueltat.

wło- וְ שְׂעָרַי (חֹלְעַת דָּקָה כְּשֵׁעַר)
sieniec, Fadenwurm.

zabawa, Zeitvertreib וְ שְׂעָרַי

שְׂעָרַי וְ שְׂעָרַי

przekłuć, durchstechen וְ שְׂעָרַי

warga, (רִי שְׂפָתִים, שְׂפָתוֹת) וְ שְׂעָרַי

włosisty, włochaty, וְ שְׂעָרַי
haarig.

koza, Ziege וְ שְׂעָרַי

garść, hohle Hand, hand- וְ שְׂעָרַי
voll.

kaszleć, husten וְ שְׂעָרַי
przy- וְ שְׂעָרַי וְ שְׂעָרַי
krzyć sobie, nudzić się, sich
langweilen.

nudy, Lang- וְ שְׂעָרַי
weile.

opierać się, sich וְ שְׂעָרַי
lehnen ; polegać na kimś, sich
auf jemanden verlassen ; gra-
niczyć, przylegać, angrenzen
(וְ שְׂעָרַי וְ שְׂעָרַי).

zegarmistrz, Uhrmacher וְ שְׂעָרַי
שְׂעָרַי וְ שְׂעָרַי

rozstrzygnąć, ein Ur- וְ שְׂעָרַי
teil entscheiden ; *ocenić,
(עָמַד) ; otaksować, abschätzen
mnie- על יד השער, שמר את הדבר)
mać, domyślać się, vermuten ;
być odźwiernym, *שְׂעָרַי = שְׂעָרַי
als Pförtner figurieren.

drząć, wstrząsać się, וְ שְׂעָרַי
schaudern ; szaleć, stürmen ;
וְ שְׂעָרַי ; pognać, wegstürmen
unieść שְׂעָרַי ; szaleć, stürmen

sätzlich machen.
służąca, Dienerin שפחה
obsługiwanie, sługi-
wanie, das Bedienen.

sądzić, richten; ukarać, פיי
bestrafen; wyjednać prawo,
być השפוט; Recht verschaffen
karany, gezüchtigt werden;
prawować się, sich streiten,
prozessieren.

שפט ז' ר' שופט.

sąd, kara, Strafgericht ז' שפט
pagórek, Hügel ז' שפ'ו
spiczasty, spitzig ז' שפיד'
osądzanie, das Richten ז' שפיטה'
שפיכה, שפיכות ז' ר' שפך.

żmija, Natter (מין נחש) ז' שפיפון
iękny, schön; dobry, ז' שפיר'
gut.

dobrze, słusznie, ההיט ז' שפיר'
richtig.

(העור אשר בו נמצא העובר) ז' שפיר'
łożysko, Mutterkuchen.

wylewać, ausgiessen; ז' שפך'
lać, giessen; wysypać, aus-
być wylewa- השפך; schütten
nym, wysypywanym, ausge-
gossen, ausgeschüttet wer-

Lippe; skraj, brzeg, Rand,
Ufer; język, Sprache; *grani-
ca, Grenze.

— מן השפה וְלַחֲוִין דבורי אשר ידבר
איש ורכו בל עמו.

uspokajać, beruhigen; שפיה' פני'
sączyć, langsam ubergiessen;
wznosić się, sich erhe- השפה
wygładzić, glatt שפה'; ben
machen; obheblować, abho-
sterczyć, hervorra- שפה'; beln
stać się roztrop- השתפה'; gen
nym, przytomnym, zastanowić
się, besonnen werden.

שפה ז' (ושפות בקר) ser, Käse

שפוד' ז' rożen, Bratspies

שפוט' ז' ר' משפט.

שפוי' ז' hebłowiny, Hobelspäne
שפול' שפול' וויג, nizkie miejsce,
niedriger Ort; tren, ogon u
sukni, Schleppe.

שפון' ז' (מין תבואה, דגן) żyto,
Roggen.

שפוע' ז' przepaścistość, spadzi-
stość, potoczystość, Abschüs-
sigkeit.

שפופרת' ז' ר' שפפרת'.

שפוינ' ר' שפוינ'.

שפה פיי obsypać trądem, aus-

przepaścistym, spadzistym,
potoczystym, abschüssig sein;
zrobić przepaścistym, הַשְּׁפִיעַ
abschüssig machen; przy-
dzielić, zuteilen; działać,
wpływać, wirken, beeinflus-
sen.

mnogość, obfitość, נִי שְׁפָעָה
Menge.

polerować, po- שְׁפָה, שְׁפִישָׁה מִי
trąbka, Röhre נִי שְׁפָרָה
(רִי שְׁוֹהָ).

remontować, remon- מִי שְׁפִין
tieren.

remontowanie, Remon- וְ שְׁפִין
tierung.

klasnąć w ręce, mit שְׁפַק מִי
den Händen klatschen; wy-
הַשְּׁפִיק; starczyć, ausreichen
taczać się, walać się, sich
wälzen.

(מפס); nadmiar, Überfluss שְׁפָק
wątpliwość, Zweifel.

być pięknym, מִי עַל שְׁפָר
upiększyć, שְׁפָר; schön sein
verschönern.

piękność, Schönheit וְ שְׁפָר

שְׁפָרָה נִי רִי שְׁפָרָה.

wspaniałość, Pracht נִי שְׁפָרָה

שְׁפָה; הַשְּׁפָה; הַשְּׁפָה; den
הַשְּׁפָה.

wysypianie, das Aus- שְׁפָה וְ
schütten.

cewka moczowa, נִי שְׁפָרָה
Urinröhre.

pomyje, Spülwasser וְ שְׁפָרִים

być ponizonym, niedrig מִי ע
werden; być upokorzonym,
הַשְּׁפִיל; gedemütigt werden

poniżać, erniedrigen; upoko-
rzyć, demütigen.

nizki, niedrig; pospo- הַ שְׁפָל
liwy, gminny, gemein.

nizki stan, niedriger וְ שְׁפָל
Stand.

odpływ, Ebbe וְ שְׁפָלִים

nizina, nizka נִי שְׁפָלָה
okolica, Niederung, niedrige
Gegend.

spuszczenie, schylenie, נִי שְׁפָלוּת
Senkung; pokora, Demut.

wąsy, Schnurrbart, Kne- וְ שְׁפָם
belbart.

ukrywać, verbergen מִי שְׁפָן
שְׁפָן וְ (שם חיה קטנה דומה לארנבת)
królik, Kaninchen.

obfitość, Fülle וְ שְׁפָעָה

być שְׁפָעָה; ciec, fließen מִי שְׁפָעָה

שָׁקֵטְנוּתָּהּ נִי רִי שָׁקֵטְהָ.
 być zwilżonym, שָׁקַח שָׁקָה מִי
 napojonym, angefeuchtet wer-
 ; napoić, tränken הַשָּׁקָה ; den
 nawodnić, bewässern.

שָׁקֵטְוֹ וְרִי שָׁקֵטְוֹ.
 שָׁקֵטְוֹ וְרִי אִישׁ שְׂצוּאָרוֹ קָצָר וּרְאֵשׁוֹ נָחוּן
 בין כּהֵמִין.

שָׁקֵטְוֹ ; Erquickung, ⁰napojenie,
 napój, Trank ; ⁰nawodnianie,
 das Bewässern.

שָׁקוּלָהּ וְרִי שָׁקוּלָהּ
 ważenie, das Wägen ;
 rozważanie, Erwägung.

שָׁקוּל־הַדַּעַתָּהּ וְרִי זֶה
 rozważanie, za-
 stanowianie się, Erwägung,
 Überlegung.

שָׁקוּלִים הֵם רִי שָׁקוּלִים
 równoważny, równo-
 ważący, gleichwiegend, von
 gleichem Wert.

שָׁקוּעִים רִי שָׁקוּעִים
 pograżanie się, das
 Versinken (רִי שָׁקֵעָה).

שָׁקוּף וְרִי שָׁקוּף
 przezroczystry, durch-
 sichtig.

שָׁקוּץ וְרִי שָׁקוּץ
 obrzydliwość, Abscheu
 (רִי אָדִיל).

שָׁקוּטְוֹ וְרִי שָׁקוּטְוֹ
 być spokojnym, ruhig מִי עַ

שְׁפָרִיר וְרִי שְׁפָרִיר ; תִּי
 wspaniały, prächtig.

שְׁפָרִירָה רִי שְׁפָרִירָה.
 שְׁפָרִירָה נִי דַא-
 chorągiewka na da-
 chu, Wetterfahne.

שְׁפָרִירָה מִי שְׁפָרִירָה
 stawiać, stellen; porząd-
 kować, ordnen.

שְׁפָרִירָה נִי שְׁפָרִירָה
 kuszetka, sofa do
 spania, Couchette.

שְׁפָרִירָה וְרִי שְׁפָרִירָה
 zapłotki, Hürden; hakł,
 Haken.

שְׁפָרִירָה וְרִי שְׁפָרִירָה
 wylew, Erguss
 שָׁק וְרִי שָׁק

שְׁפָרִירָה נִי שְׁפָרִירָה
 oś, Achse
 שָׁקֵטְוֹ מִי עַ

שָׁקֵטְוֹ ; wach sein ;
 być czujnym, wachsam sein ;

שָׁקֵטְוֹ מִי עַ ;
 gorliwie się zajmować, sich
 robić w kształ-
 cie migdała, mandelförmig

שָׁקֵטְוֹ ;
 być w kształcie
 migdała, mandelförmig sein ;

שָׁקֵטְוֹ ;
 dążyć, streben
 migdał, Mandel ; *gruczoł,
 Drüse.

שָׁקֵטְוֹ (שָׁקֵטְוֹ) ;
 być zgiętym, ge-
 beugt sein (שָׁקֵטְוֹ עַל פְּשָׁעֵי).

שָׁקֵטְוֹ וְרִי שָׁקֵטְוֹ
 pilny, gorliwy, Fleis-
 siger.

=הַשְׁקַעַע; pograżyć, versenken
 dać pozgrążyć הַשְׁקִיעַ; השְׁקִיעַ
 *הַשְׁתַּקַּעַע; się, sinken machen
 długo bawić, lang verbleiben.
 pograżanie, das Ver- *הַשְׁקַעַע
 senken.
 zagłębienie, wkle- *הַשְׁקַעַרְרָה
 słość, Vertiefung.
 wyglądać przez coś, *הַשְׁקֹף
 ; הַשְׁקֹף=הַשְׁקֹף; hervorschauen
 pokazać się, stać się widocz-
 *הַשְׁקִיף; nym, sichtbar werden
 spoglądać, hinblicken.
 roztropność, przenikli- *הַשְׁקֹף
 wość, Durchblick.
 przezroczyście, Durch- *הַשְׁקֵפִים
 sichtige.
 brzydzić się, *הַשְׁקִין
 mieć wstręt, verabscheuen;
 zanieczyścić, verunreinigen.
 wstręt, obrzydliwość, *הַשְׁקִין
 Abscheu.
 uwijać się, biegać, *הַשְׁקֹק
 przewijać *הַשְׁתַּוְּקַק; hinrennen
 się, przesuwać się, umher-
 rennen; pożądać, begehren.
 ; mrugać, blinzeln *הַשְׁקֹר
 ; *הַשְׁקִין; krasieć różem, rot schmin-
 ken.
 niewiernie postępować, *הַשְׁקֹר

uspokoić, beru- *הַשְׁקִיט; sein
 higen.
 spokój, Ruhe *הַשְׁקִיט
 nawodnienie, Bewäs- *הַשְׁקִיט
 serng.
 pilność, przykładanie *הַשְׁקִידָה
 się, Fleiss.
 *הַשְׁקִידָה; (תעלה להשקות השדות)
 kanał do nawadniania pól,
 Kanal zur Bewässerung der
 Felder.
 *הַשְׁקִיט; sakwy, Doppelsack *הַשְׁקִיט
 zachód, Untergang *הַשְׁקִיט
 skała, Fels *הַשְׁקִיט
 *הַשְׁקִיט; płaski, platt *הַשְׁקִיט
 שראשו שקוט מנבו).
 *הַשְׁקֹל; ważyć, wägen *הַשְׁקֹל
 brać, nehmen; trzymać w
 równowadze, in Gleichge-
 wicht halten; rymować, rei-
 dać szekel, (לשלם שקל); men
 *הַשְׁקֹל; einen Schekel geben
 być ważonym, gewogen wer-
 den.
 *הַשְׁקֹל; szekel, Schekel (מין ממבע) *הַשְׁקֹל
 *הַשְׁקֹמָה; (מין עץ ופריו הדומה לתאנים)
 sykomora, Sikomora.
 *הַשְׁקַעַע; pograżać się, sinken; *הַשְׁקַעַע
 *הַשְׁקַעַע; zachodzić, untergehen

שָׂרָג ; pleść, flechten
być plecionym, geflochten sein;
זְשָׂרָג הַשָּׂרָג
menwinden.

[świeca, Licht *שָׂרָגָא

נַמְוִיעַ, przekonać, מַי שָׂרָגָא
überreden.

שָׂרָד מַיַע ocaleć, entrinnen

שָׂרָד מַיַע
urzędowość, Amtlichkeit; שָׂרָד מַיַע
pas, Streif

שָׂרָד מַיַע
rylec, rysik, Zeichenstift

שָׂרָה מַיַע
przemódz, überwältigen

שָׂרָה מַיַע
puścić, loslassen; שָׂרָה מַיַע

שָׂרָה מַיַע
mieszkać, wohnen; moczyć,

שָׂרָה מַיַע
wyswobo-

שָׂרָה מַיַע
dzic, losmachen

שָׂרָה מַיַע
mieścić, einführen.

שָׂרָה מַיַע
księżna, Fürstin

שָׂרָה מַיַע
aleja, Allee; śpiewaczka,

שָׂרָה מַיַע
Sängerin.

שָׂרָה מַיַע
łańcuszek, Kettchen

שָׂרָה מַיַע
שָׂרָה מַיַע

שָׂרָה מַיַע
wstążka (od trzewika),

שָׂרָה מַיַע
Schuhband.

שָׂרָה מַיַע
rękaw, Aermel; man-

שָׂרָה מַיַע
kiet, Manchette.

שָׂרָה מַיַע
שָׂרָה מַיַע

שָׂרָה מַיַע
usługa, Bedienung

untreu handeln; kłamać, lügen;

שָׂקָרָא שָׂקָרָא

שָׂקָרָא שָׂקָרָא
kłamstwo, Lüge; nicość,
Nichtigkeit.

שָׂקָרָא שָׂקָרָא, שָׂקָרָא שָׂקָרָא
kłamca, יוּ שָׂקָרָא
Igarz, Lügner

שָׂקָרָא שָׂקָרָא
róż, rote Schminke

שָׂקָרָא שָׂקָרָא
zmoczyć, anfeuchten
(.אִשָּׁה שָׂמְשָׂקָרָא עִפְתָּהּ בְּמַיַם.)

שָׂקָרָא שָׂקָרָא
koryto (do pojenia),
Tränkrinne.

שָׂרָא שָׂרָא
naczelnik, Vorsteher

שָׂרָא שָׂרָא
pepek, Nabel (.לֵא נֶרֶת
שָׂרָא.)

שָׂרָא שָׂרָא
śpiewak, Sänger

שָׂרָא שָׂרָא
rozwiązać, losbinden;
pozwolić, erlauben.

שָׂרָב שָׂרָב
miraż, Luftspiegelung
(Fata-Morgana).

שָׂרָבָא שָׂרָבָא
spuścić, herunterlas-
sen.

שָׂרָבָא שָׂרָבָא
siec różgami, mit
Ruten peitschen.

שָׂרָבָא שָׂרָבָא
berło, (שבט מושלים)
Szepter (רִי עֲנָף).

שָׂרָבָא שָׂרָבָא
שָׂרָבָא שָׂרָבָא

שָׂרָבָא שָׂרָבָא
wodociąg, Wasser-
leitung.

silny, stark ת' שָׁרִיר
twardość, Härte; upór, נ' שְׁרִירוֹת
Hartnäckigkeit.

שָׁרִית ר' שְׂאִרִית.

wałęsać się, włóczyć
się, umherstreichen.

שָׁרָף ז' ר' שְׂרָפָה.

paproć, (מין שיח) וו'נ' שְׂרָפָה
Farnkraut.

; wyciągać, ausstrecken
שָׁרַע מ' שָׁרַע
wyciągać się, roz-
ciągać się, sich ausstrecken.

myśl, Gedanke ז' שְׂרָעָה

palić, brennen; שָׂרַף
spalić, verbrennen; żłopać,
być spalonym, הִשְׂרַף;
verbrannt werden.

żmija, Brand- ז' שָׂרַף
Serafin (כנוי למלאך); schlange

żywica, Harz; sok, Saft; ז' שָׂרַף
syrop, Syrup; sos, Brühe.

gorzenie, das Brennen; ז' שָׂרַף
spalenie, Verbrennung; *po-
żar, Feuersbrunst.

krwotok, Blutsturz ז' שְׂרָפָה

podnózek, Fußschemel ז' שְׂרָפָה

pełzać, kriechen; dać
roić się, wimmeln lassen;
הִשְׂרִין=שָׂרִין.

robić wcięcia, ein- שָׂרַט
ranić się, הִשְׂרַט ; schneiden
sich verwunden.

nacięcie, Ein- שָׂרַט
schnitt.

linjowanie, das Linie- שָׂרַט
ren.

podkładka, Unterla- שָׂרַט
ge, Linierblatt.

mielżna, Sandbank ז' שְׂרַטון

linjować, linieren מ' שָׂרַט

שריטה ז' ר' שָׂרַט.

plecenie, das Flechten ז' שְׂרִיטָה
ocalały, Entronnener; ז' שְׂרִיד
ostatek, Rest.

pancerz, שְׂרִידָה שְׂרִידון ז'נ'
Panzer.

namoczenie, das An- ז' שְׂרִיחָה
weichen.

nacinanie, das Ein- ז' שְׂרִיטָה
schneiden.

ślizki, schlüpfrig ת' שְׂרִיקָה

świstanie, das Pfeifen; ז' שְׂרִיקָה
wygwizdywanie, das Aus-
pfeifen.

muszkuł, Muskel ז' שְׂרִיר

- ławeczka, podnózek, ז' שרשיף
Bänkchen, Schemel.
- obsługiwać, usługiwać, מ"י שרת
bedienen.
- sześć, sechs, ששה ש"מ שש
שש ז' ר' שיש (מין ארנ צמר לבן)
bissus, Bissus.
- sprawdzać z dobrej מ"י ששא
drogi, vom rechten Weg ab-
bringen.
- družba, Brautführer; ז' ששבין
przyjaciel, Freund.
- wziąć szóstą część, מ"י ששה
den sechsten Teil nehmen.
- radość, Freude ז' ששון
- שמן-ששון ז' שמן המשחה לראש
איש ביום שמחהו.
- szósty, Sechster ש"מ ששי
- sześćdziesiąt, sechzig ש"מ ששים
- ששה, ששר ז' (מין צבע אדום)
minja, Mennig.
- podstawa, osnowa, funda-
ז' שת ז' (כ"י השתות
ment, Grundlage
- warsztat, Werkge- ; י' הרסון)
stall (שתותיה מדפאים).
tył, siedzenie, Gesäss ז' שת

- płaz, Kriechtler ז' שרץ
- jasnoczerwony, hellrott ז' שרק ת'
שרק, שרק, שרק (צבע שהנשים
נותנות על לחיהן ושחיהן)
lubryka, róż, roter Bolus, Schminke.
- świstać, pfeifen; wy-
ז' שרץ מ"ע שרץ
gwizdywać, auspfeifen.
- gałązka, witka, ז' שרק וז"נ
Rebe.
- שרק, ז' ר' שרקה.
- panować, herrschen; ז' שור מ"ע
השתר=שר.
- panowanie, Herrschaft; ז' שרה
Pan, Herr.
- wykorzeńić, entwur-
ז' שרש מ"י שרש
zelen zeln
wkorzeńić się, sich
einwurzeln; być wykorzeni-
onem, entwurzelt werden;
być wkorzenionym, ז' שריש
wkorzeńić się, eingewurzelt
werden.
- korzeń, Wurzel; osnowa, ז' שרש
Grund.
- pewnik, unbezwei- ז' שרש-מונח
felter Grundsatz, Axiom.
- łańcuch, Kette ז' שרשה
- radykałny, gruntowny, ז' שרשי
radikal, gründlich.

picie, das Trinken; **שָׁתָה** נִי
•fundament, Grundfeste.

młody szczep, junge **שָׁתִיל**
Pflanze.

שָׁתִים שִׁמְרֵי שָׁנִים.

שָׁתִין שִׁמְרֵי שָׁשִׁים.

milczenie, das Schwei- **שָׁתִיקָה** נִי
gen.

szczepić, pflanzen **שָׁתַל** מִי

שָׁתַל תִּי (איש העוסק בנטיעות) u-
prawca, Pflanzer; plantator,
Plantator.

szczep, roślina, Pflanze **שָׁתַל** וְ
שָׁתַם רִי קָתַם.

שָׁתַם מִי (שָׁתַם) otwierac, öffen (הַעֲיִן).

iść z moczem, **שָׁתַן** מִעַ
harnen.

שָׁתַן וְ מִי
moc, Urin

; połączyć, vereinigen **שָׁתַף** מִעַ
*wchodzić z kimś w **הַשָּׁתַף**
towarzystwo, mit jemanden
Gesellschaft schliessen.

towarzysz, Gesell+chaf- **שָׁתַף** וְ
ter.

towarzystwo, Gesell- **שָׁתַפּוֹת** נִי-ר
schaft.

umilknąć, uspokoić się, **שָׁתַק** מִעַ
still schweigen, ruhig wer-

שָׁת רִי שָׁתַת.

שָׁת, **שָׁתַא** שִׁמְרֵי רִי שָׁשֵׁן שָׁשָׁה.

שָׁתַא נִי rok, Jahr

שָׁתַא נִי reputacja, sława, Ruf
(לֹא תִיפּוֹק לְכֹו שָׁתַא).

protektor, cředownik, **שָׁתַדְלָן** וְ
Fürsprecher.

orędzie, protekcja, **שָׁתַדְלָנוֹת** נִי
Fürsprache.

שָׁתַה מִי pić, trinken; **הִשָּׁתַה**
być pitym, getrunken wer-
być założonym, **הִשָּׁתַה**; den
gegründet werden.

שָׁתוּי תִי pijany, betrunken

שָׁתוּף וְ polączenie, Vereinigung;
współudział, Teilnahme.

שָׁתוּקִי וְ paraliż, Lähmung

שָׁתוּקִי תִי (ילד שאביו לא ידוע)
dziecko, którego ojciec jest
nieznany, ein Kind dessen
Vater nicht bekannt ist.

szósta część, ein Sechs- **שָׁתוּת** נִי
tel.

שָׁתוֹת וְ רִי שָׁתַה.

osnowa tkaniny, Aufzug **שָׁתִי** וְ
des Gewebes; picie, das Trin-
(בַּנְבוּרָה וְלֹא בִשְׁתִי).

שָׁתִי וְ długość, Länge

Sweigsamer.

na nowo się **שִׁתַּר מִיַּע** (שתר) otworzyć, aufbrechen
 (וַיִּשְׁתַּר) **לָרֶם עֲפָלִים** ;
 ; naprawiać, richten **שִׁתַּת מִי**
 (וַדָּמָן) ciec, langsam fließen
 .**שׁוֹתֵתִי** .

den ; milczeć, schweigen ;
 uciszyć, zum Schweigen **שִׁתַּק**
 ; **הִשְׁתִּיק** = **שִׁתַּק** ; bringen
 oniemić, stumm **הִשְׁתַּמַּק**
 werden ; zostać sparaliżowa-
 nym, gelähmt werden.
שִׁתַּקָּן , וי milczek, małomówny,

ת

denschaft ; granica, Grenze
 .**עַד תְּאֹת גְּבֻעוֹת עוֹלָם** .
 równomierność, symet- וי תְּאֹת
 rja, Gleichmässigkeit.
 pary bliźniacze, Zwi- וי תְּאֹת
 llingspare.
 .**תְּאֹת מִי רִי תְּאֹת מִי**
 szemranie, sarkanie, וי תְּאֹת
 das Murren.
 opis, opisanie, Be- וי תְּאֹת
 schreibung.
 iluminacja, Illumina- וי תְּאֹת
 tion.
 (**תְּאֹת אֹת**)
 teatr, Theater.
 zęby trzonowe, ניר תְּאֹת
 .**תְּאֹת** (**תְּאֹת**)
 przekleństwo, Fluch וי תְּאֹת
 połączyć się, sich ver- וי תְּאֹת

ת. האות העשרים ושנים באיב ; ס"מ
 czterysta, vierhundert.
 przedsiomek, Vorhalle ; וי תְּאֹת
 komnata, Zimmer ; ⁰komórka,
 Zelle.
תְּאֹת מִי ק **תְּאֹת**
 chodź, komm
תְּאֹת (**תְּאֹת**)
 pragnąć, begeh-
 brzydzić się, mieć **תְּאֹת** ; ren
 wstręt, verabscheuen.
 ciekawy, neugierig וי תְּאֹת
 pragnienie, das Begeh- וי תְּאֹת
 .**תְּאֹת** (**תְּאֹת**)
 ochota, Lust ; ⁰apetyt, וי תְּאֹת
 Appetit.
 rozgraniczać, eine Gren- וי תְּאֹת
 ze stellen.
 bawoł, Büffelochs וי תְּאֹת
 pragnienie, żądza, das וי תְּאֹת
 Verlangen ; namiętność, Lei-

przymiot, własność, תארי' וי
Eigenschaft.

przysłówek, תאר-הפעל ו' (ברקדוק)
Umstandswort, Adverbium.

przymiotnik, Eigen- תאר-השם וי
schaftswort, Adjektiv.

era, Aera, Zeitrechnung תאריד' וי
sosna, pinia, תאי'שור וי (מין עץ)
Pinie.

skrzynia, Kasten תבה וי
słowo, ; הקדשו, עמוד החלה. במה.
Wort.

dochód, plon, Ertrag ; תבואה וי
wynik, rezultat, Erfolg ; *wy-
żywienie, Ernährung.

mądrość, rozum, תבין, תבונה וי
Klugheit, Einsicht.

upadek, Sturz ; *miesza- תבוסה וי
nina, Mischung.

żądanie, Forderung תביעה וי
średnik, תביר וי (שם נינה משמחה)
Strichpunkt.

zaludniony świat, be- תבל וי
wohnte Welt.

zmieszanie krwi, fleischli- תביל וי
che Vermischung ; *harmonja,
Harmonie.

przyprawiać, wärzen תביל' פי וי

einigen ; pasować do siebie,
odpowiadać sobie, się pas-
rodzić bliźnięta, התאים ; sen
Zwillinge gebären ; odpowia-
dać, zgadzać się, übereinstim-
men.

bliźniaki, Zwillinge זיר תאמים
pora, תאנה וי (עת יחם חית השדה)
parzenia się zwierząt, Brunst-
zeit

drzewo figowe, (עץ ומריו) תאנה וי
Feigenbaum ; figa, Feige.

sposobność, Gelegen- תאנה וי
heit ; pozór, wytwórka, Vor-
wand.

boleść, Kummer תאניה וי
natężenie, Anstrengung תאנים זיר
okrążyć, okolić, um- תאר פי וי
(.ותאר) kreisen, umringen
zakreślić, wy- תאר ; את הגבול'
kreślić, anzeichnen ; opisać,
beschreiben ; przedstawić,
być obróconym, תאר ; schildern
gewendet werden ; być opisa-
nym, przedstawionym, ge-
schildert werden.

postać, kształt, Gestalt תאר וי
odmalować, określać, תאר' פי וי
schildern ; opisywać, beschrei-
ben.

spór, Streit **תָּנַר** * וְ, **תִּגְרָא** * נִי
 handlować, handeln **מִיַּע** * **תִּגְרָא**
 kupiec, Kaufmann **וְ** **תִּגְרָא** *
תִּגְרָא * נִי **וְ** **תִּגְרָה** *
 gniew, żarliwość, Zorn, **נִי** **תִּגְרָה** *
 Eifer; spór, Streit.
 kupiectwo, Kaufmann- **נִי** **תִּגְרָנוּת** *
 schaft.
 jesion, Ahorn **וְ** (מִין עֵץ) **תְּדָרָר** *
 ustawicznie, bestän- **תְּדִיר** * תה"ש
 ustawicznie, stale, **תה"ש**; dig
 beständig.
 wytrwałość, **נִי** **תְּדִירָה**, **תְּדִירוֹת** *
 stałość, Beständigkeit.
תְּדָרָר * **וְ** **רִי** **תְּמִידוֹת** *.
 zdumiewać się, **מִיַּע** **תְּהַא**, **תְּהַה** *
 staunen; żałować, bereuen;
 pachnąć, wachać, riechen.
 pustynia, Wüstenei; **וְ** **תְּהוּ** *
 próżność, Nichtiges.
 przepaść, Abgrund; **וְ** **תְּהוֹם** *
 topiel, Wasserschwall.
 ironja, Ironie **וְ** **תְּהַבְרָה** * (החול)
 przestępstwo, Vergehen; **נִי** **תְּהַלָּה** *
 bluźnierstwo, Lästerung.
 sława, blask, Ruhm, **נִי** **תְּהַלָּה** *
 Glanz; pieśń pochwalna, hymn,
 Lobgesang.

przyprawa, Ge- **וְ** **תְּבִלִּין** *
 wüurz.
 zawłoka (na oku), biel- **וְ** **תְּבִלוֹל** *
 mo, Star im Auge.
 zniszczenie, Vernichtung **נִי** **תְּבִלִּית** *
תְּבִלָּל * **וְ** **תְּבִלוֹל** *.
תְּבִן * **וְ** **תְּבִנָּה** *
 słoma, Stroh
 kopia, obraz, Abbild; **נִי** **תְּבִנִּית** *
 model, wzór, Model, Muster.
תְּבַעַע * **מִיַּי** **תְּבַעַע** *
 żądać, fordern
תְּבַעֵן * **וְ** **תְּבַעֵן** *
 dumny, schroff; pełen
 pretensyi, anspruchsvoll.
תְּבַעֵנוֹת * **נִי** **תְּבַעֵנוֹת** *
 duma, Schroffheit;
 pretensya, Anspruch, Präten-
 sion.
תְּבַעֵרָה * **נִי** **תְּבַעֵרָה** *
 pożar, Feuersbrunst
תְּבַרָא * **נִי** **תְּבַרָא** *
 pokwitowanie, Quittung
 ułamek, zbijane, ; **וְ** **תְּבַרָא** *
 Brüche, Widerlegung.
תְּבַשִּׁיל * **וְ** **תְּבַשִּׁיל** *
 danie, potrawa, Ge-
 rücht.
תְּנָג * **וְ** **תְּנָג** *
וְ **תְּנָג** *
 (בגד העליון שלבשו הרומאים)
תְּנָגָה *
 toga, Toga.
תְּנַלְחָה * **נִי** **וְ** **תְּנַלְחָה** *
תְּנַלְחִית * **נִי** **תְּנַלְחִית** *
 odkrycie, Entdeckung
תְּנַמִּיל * **נִי** **תְּנַמִּיל** *
 dobrodziejstwo, Wohltat

das Innere.

תוף זי רי תוף.

wnętrznosc, das Innere; זי תוף
 omyśl, treść, Gedanke, Inhalt.

w tej samej chwili, natychmiast, augen-
 blicklich, sofort.

tymczasem, unter-
 dessen.

z—, von— תוף* תהימ

—בעלי-התוף זיר קוראים לבני כחה
 אחת המאמינים, כי יש סודות במלות
 התירה ואינן כמשומן.

pośredniczyć, vermit-
 teln.

kara, Strafe; zarzut, Vorwurf.

zbijanie, odparcie, Widerlegung;
 zarzut, Vorwurf.

wewnątrz, innerlich תי תוכי
 astronom, Sternkundiger, Astronom.

potomstwo, Nachkommenschaft;
 historja, Geschichte; skutek, pocho-
 dzenie, Abstammung, Folge;
 przyroda, Natur.

szyderca, Spötter זי תולל

תהלות, תהלים קוראים לספר תהלות
 דוד מלך ישראל.

procesya, Prozession תהלוכה זי
 fałszywość, przewrotność, Falschheit, Verkehrtheit.

cecha, znak, Zeichen, Be-
 zeichnis; האות הכיב באיב.

jeszcze, znowu, noch, תוי מ
 wieder.

תוא רי תאו.

תוב רי טוב.

pełta, Schlinge תוברקה זי
 troska, Kummer תונה זי

תוגרי זי turek, Türke

Turecja, Türkei זי תוגרמה זי

dziękczynienie, Danksagung;
 zeznanie, Bekenntnis תודה זי
 ofiara dziekczynna, Dankopfer.
 (ותן לו תודה)

zrobić znak, Zeichen תוה מי
 naznaczyć, machen תוה;
 Zeichen machen; żądać znaku,
 ein Zeichen fordern (ווקדוש)
 ישראל התוה.

naganiacz wołów, Ochsen-
 treiber. תור

nadzieja, Hoffnung; oczekiwanie,
 Erwartung; תוחלת זי

środek, Mitte; זי תוף

produkt, Produkt.

wyjscie, Ausgang; תּוֹצְאוֹת נִיר

źródło, Quelle.

wyśledzić, ausspüren; תּוֹר פִּי

zbadać, erforschen; śle-

wy- התִּיר; dzić, nachspähen

szplegować, wywiadywać,

auskundschaften.

rząd, Reihe; turkawka, תּוֹר וְ

Turteltaube; wygląd, Anblick

kolej, ; (מִקְתוֹר הָאָדָם הַמַּעֲלָה)

wół, Ochs (שׁוֹר) *; Reihe

תּוֹרָא וְ רִי שׁוֹר, רִי תּוֹרָא.

žubr, tur, (שׁוֹר הֶבֶר) וְ

Auerochs.

przepis, pouczenie, roz- תּוֹרָה נִי

kaz, Vorschrift, Belehrung,

Weisung; +nauka, Lehre; reli-

gja, Religion; ^oteorya, Theorie.

תּוֹרָה-שֶׁבְּכֶתֶב נִי קוֹרְאִים לַחֲמֵשׁה

הוֹמְשֵׁי תִירָה.

תּוֹרָה שֶׁבְּעַל-פִּיהָ נִי קוֹרְאִים לַסְּפָרִי

הַתְּלִמּוֹד.

w sposób, jako, בְּתוֹרַת תְּהִים

in der Weise.

teoretycznie, תִּי (שֶׁל הַתּוֹרָה)

theoretisch.

תּוֹרְמוֹס וְ רִי תְּרִמוֹס.

תּוֹרְמִיל וְ רִי תְּרִמִּיל.

תּוֹרְנִי תִי יוֹדֵעַ תּוֹרָה; יְהוּדֵי הַמַּאֲמִיד

תּוֹלֵעַ וְ רִי robak, Wurm; צִבֵּעַ שְׁנֵי

רִי שְׁנֵי.

robak, Wurm; תּוֹלְעָה תּוֹלְעָת נִי

(תּוֹלְעָת וְלֹא אִישׁ).

robaczek święto- תּוֹלְעָת יוֹהַנָּא *

jański, Johanniswürmchen.

תּוֹמִיד וְ רִי תְּמוֹד.

תּוֹמִים וְרִי תְּאִמִּים.

תּוֹסְפָת נִי רִי הוֹסְפָה; חֲרוֹשֵׁי רִבְנֵי

צִרְפַּת בִּימֵי הַבְּיָנִים, אֲשֶׁר הוֹסִיפוּ לַבְּאוֹר

רִשֵׁי עַל הַתְּלִמּוֹד.

תּוֹסְפָתָא נִי מִשְׁנוֹת שֶׁלֹּא בָאוּ בַשֶּׁשֶׁת

סִדְרֵי הַמִּשְׁנָה.

obrzy- תּוֹעֵבָה נִי (רִי תּוֹעֵבוֹת, תּוֹעֵבוֹת)

dliwość, ohyda, Abscheulich-

keit.

przewrotność, Ver- תּוֹעָה נִי

; (וְרַעְשׂוֹת לֹא תִיעָה)

zblądzenie, Verirrung.

korzyść, Nutzen תּוֹעֵלָת נִי

korzystny, nützlich תִּי

תּוֹעֵפָת נִי (רִי תּוֹעֵפוֹת, תּוֹעֵפוֹת)

wyżyna, Höhe; mnóstwo,

kupa, Haufen, Menge.

pieczywo, Backwerk תּוֹפִין וְ

ożog, pogrzebacz, תּוֹפֵשׁ וְ

Ofengabel, Rinnenhalter.

skutek, rezultat, Folge, תּוֹצְאָה נִי

Resultat; ^onakład, Auflage;

.(תִּחְבֵּין וּמִרְה"ו). einstechen
 środek, sposób, Mittel; תְּחִבּוּלָה
 chyłość, List.

plaster, Pflaster, kom-
 pres, okłady, Kompres-
 se.

połuczony, gestossen; תְּחִיּוּת
 rozarty, zerrieben.

granica, Grenze; תְּחִיּוּת
 תְּחִיּוּת-שֶׁבֶת"ו י נבול שאמור לעברו
 בשבת ובמועד, אֲלֵפִים אמה סביב
 לעיר.

— עֲרוּב־תְּחִיּוּתִים"ו יר רי עֲרוּב"ו.

תְּחִיּוּת"ו תה"פ pod, unter

תְּחִיּוּת"ו י (מראה מנוון אשר יראו דרך
 widmo, Spektrum (מנסרה)

תְּחִיּוּת"ו פ"י rozpulchnić, (Erde) auf-
 lockern.

תְּחִיּוּת"ו ג"ל wtykanie, das Li-
 stecken.

wskrzeszenie, Wieder-
 belebung; odrodzenie, Aufer-
 stehung.

— תְּחִיּוּת-הַמֵּתִים"ו י zmartwych-
 wstanie, Auferstehung der
 Toten.

uczoność, Gelehrsam-
 keit.

zaczynać, an- (תחל) התחיל"ו פ"ע
 fangen.

בדברי תורה (י' פ' אירינן"); (שם)
 uczony, Gelehrter (כבוד)
 sosna, Fichte (מין עץ) תורניתא"ו י
 תורקה"ו י רי תורקה"ו.

תורפה"ו י wstyd, Schande
 תושב"ו י osadnik, Ansiedler

תושבתא"ו י רי תושבתא"ו.

תושבת"ו י podstawa, Basis
 תושיה"ו י istota, Wesentliches;
 postęp, Fortschritt.

תות"ו י (פרו העץ שעליו נותנים למאכל
 לחולעי המשי) morwa, Maulbee-
 drzewo morowe, (העץ); re
 Maulbeerbaum.

תותבת"ו י רי תותבת"ו.

תותח"ו י młot, Hammer
 — כְּלִי-תוּתָה"ו י działo, armata,
 Kanone.

תוה"ו י wyciec, weghauen פ"י
 תויות"ו י waryacya, szaleństwo,
 (נִכְנָסָה בּוֹ רֵחַ) Verrücktheit
 תויות"ו).

תופרת"ו י memorandum, Memo-
 randum.

תומרת"ו י orkiestra, chòr, Orches-
 ter, Chor.

תונות"ו י zaloty, umizgi, Buhlerei
 תחב"ו פ"י wtykać, einstecken,

תְּיוֹמָא* נִי ראש הלולב.
 czajnik, Teekanne וְ תִיּוֹן*
 podróż, Reise וְ תִיּוֹר*
 wyciąć, niederhau- (תִּיּוֹ) הָתוּ מִי en
 (רִי תִיּוֹ).
 תִּיחֹחַ* תִּי רִי תִחֹחַ*.
 średni, środkowy, mitt- תִּיכּוֹן תִּי
 lerer.
 morze śródziem- יָם הַתִּיכּוֹן וְ
 ne, mittelländisches Meer.
 natychmiast, תִּיכּף, תִּיכּף וּמִיָּד*
 gleich, sofort.
 תִּילִים רִי תִהִלִים.
 macierzanka, תִּימוֹס* וְ (מִין צִמָּה)
 Thymian.
 kraj południowy, Südlant; וְ תִימָן
 wiatr południowy, Südwind ;
 שם מדינה.
 kłąb dymu, Rauchsäu'e וְ תִימְרָה
 תִינּוֹק* וְ (רִי תִינּוֹקוֹת*) רִי יָלֵד.
 futerał, Futeral וְ תִיק*
 תִיקוֹ* מִעַע זֹסֵתֵי; הַשָּׂאלָה ;
 לא נפתרה.
 przewodnik, Wegweiser וְ תִיר*
 תִיר* תִי חֹזֵר, wach (תִיר) חֹזֵר
 וְלֹא תִיר*.
 תִירוֹן וְ רִי תִירוֹן*.
 moszcz, Most וְ (יִין חֹרֵשׁ)

początek, Anfang וְ תִחֵלָה
 — לְכַתְּחֵלָה רִי שָׁם.
 תִחֵלֹא וְ רִי מִחֵלָה.
 ograniczać, begrenzen מִי תִחַם*
 sokół, Falk וְ (מִין עֵיף)
 litość, Erbarmen ; וְ תִחְנָה וְ
 modlitwa, Gebet.
 stacya, Station וְ תִחְנָה*
 litość, Erbarmen וְ תִחְנּוֹן
 (וְיִבְתְּחֻנָּנִים אוֹבִילִים*) ; + (הַחִפְּלָה
 אשר אתרי הפלת שמונה עשרה) mo-
 dlitwa, Gebet.
 obozowisko, przysta- וְ תִחְנוֹת
 nek, Lagerort.
 kolcz ga, Ringpanzer וְ תִחְרָא
 borsuk, Dachs וְ (מִין חִיה)
 dolna część, das Untere ; וְ תִחַת
 miejsce, Stelle.
 pod, unter ; zamiast, תִחַת חֵיפ
 anstatt.
 niższy, dolny, un- תִחַת תִי-
 tere.
 hemoroidy, Unter- וְ תִחַתִּיּוֹת*
 leibschmerzen, Hämorrhoiden.
 podnóże, das Untere וְ תִחַתִּית
 תִיבְהִי וְ רִי תִבְהִי.
 תִיוֹבְתָא* נִי תִיוֹבְתָא* האות האחרונה בא"ב.
 zarzut, Einwendung

próbowany, geprüft werden ;
 być możliwym, möglich sein ;
 תָּפֵן ; prostować, richten
 być ważonym, ustanowionym,
 gewogen werden.

ustanowiona miara, be- תָּפֵן ו'
 stimmtes Maass ; treść, Inhalt ;
 astronom, Astronom תּוֹכֵן

urządzenie, Einrichtung ; תְּקִינָה ו'
 doskonałość, Vollkommenheit ;
 zawartość, treść, Inhalt.

szuka wo- תְּכַסִּים מִלְחָמָה ו'
 jenna, strategika, Streitkunst,
 Strategik.

złączać się, sich hef- תְּכַבֵּן ו'
 ten ; być blizkim, nahe sein.

okrycie, Hülle ; wiązka, תְּכָרִיף ו'
 ubranie (בגדי המה) * ; Bündel
 śmiertelne, Leichengewand.

kosztowności, kfej- תְּכַשִּׁיטִים ו'
 noty, Putzwerk, Putzsachen.

sposobność, Gelegen- תְּכַשְׂרָה ו'
 heit.

wzgórek, pagórek, Hügel, תֵּל ו'
 Anhöhe ; ruina, rozwalina,
 Schutthaufen.

תֵּלָא פִּי רִי תֵּלָה.

תֵּלָא-אֵילָן ו' (שם חי יונק),
 Fretchen.

ciekawy, neugierig תִּירָן ו'
 ciekawość, Neugier תִּירְנוּת ו'
 kukurudza, (חטי הירם) ו'
 türkischer Weizen.

kozieł, Bock תִּישׁ ו'

תִּישָׁה ו' רִי עֹז.

naciskanie, podstęp, תִּדָּה תִּדָּה ו'
 Bedrückung, List.

mycie, czyszczenie, תְּכַבְּסֻת ו'
 Waschung, Reinigung.

pochylać się, sich תְּכַבֵּן ו'
 (תְּכַבֵּן לְרִגְלֵיךָ) beugen.

urządzenie, Einrichtung ; תְּכֻנָּה ו'
 astronomja, Astronomie.

papuga, Papagei תְּכִי ו' (שם עוף)

pośpiech, Eile תְּכִיפָה, תְּכִיפּוּת ו'
 תְּכָכִים ו' רִי תִּף.

błękitny, himmelblau תְּכֵלֵם ו'

żądza, Begier תְּכָלָה ו'

koniec, Ende, *cel, תְּכֵלֵת ו'
 Zweck.

końcowy, endiglich ; תְּכֵלֵת ו'
 celowy, zweckmässig.

błękit, Himmelblau תְּכֵלֵת ו'

skierować, richten ; ure- תְּכֵן ו'

gulować, regeln ; przyprowa-
 dzić do porządku, in Ord-
 być wy- תְּכֵן ו' ; nung bringen

; podnosić, aufheben תָּלַל פִּי
 żartować, Spass treiben הִתְלַח
 ciąć brzozy, תָּלַם פִּי (תָּלַם)
 przerywać, Furchen ziehen.
 grządka, Beet ; brzoza, וְ
 תָּלַם
 Furche.

תְּלִמּוּד* וְ נִמְרָא, אִסְפַּת דְּבָרֵי הָאִמּוּרָאִים
 (Talmud) nauka, תְּלִמּוּד
 ביחד עם המשניות,
 Lenre ; teorya, Theorie.

תְּלִמִּיד וְ
 תְּלִמִּיד-הַחֻקִּים* וְ
 uczeń, Schüler
 uczony, Gelehrter ; וְ
 תְּלִמִּיד-הַחֻקִּים*
 0student, Student.
 תְּלִמְנָה ר' תְּלִמְנָה.

byc czer- (תָּלַע) תָּלַע (הוּוּת אֲדוּם)
 wonym, karmesinrot sein ;
 być stoczonym od ro-
 תְּלִיעַ*
 bactwa, wurmfressig sein ;
 oczyszczając od robaków, die
 Würmer aufsuchen.
 szkoła szermierki, נ' תְּלִיעָה
 Fechtschule.

; wyrwać, ausreißen פִּי תִלֵּשׁ
 być wyrwanym, losge-
 תִּלֵּשׁ*
 תִּלֵּשׁ* = תִּלֵּשׁ ; rissen werden

תָּלַת, תְּלִיתָא שִׁמְר' שֶׁלֵּשׁ, שֶׁלֵּשׁ.
 brodawka, narośl, וְ
 תְּלִילָה
 Warze, Fleischgewächs.

תְּלִילִים וְ
 bluszcz, Rankenge-
 תְּלִילִים וְ
 hänge ; pukiel, lok, Haarlocke.

תְּלִיאָה נִי
 zażalenie, Beschwerde ;
 nędza, bieda, Not, Armut.

תְּלִיאָה נִי
 gorąco, Hitze
 תְּלִבְשֵׁת נִי
 ubiór, Kleidertracht ;
 תְּלִיאָה נִי
 kostyum, Kostium.

תְּלִיאָה נִי
 śnieg, Schnee (שֶׁלֵּג)
 תְּלִיאָה נִי
 wieszac, aufhengen ;
 *pisac między wierszami,
 zwischen den Zeilen schrei-
 ben ; być zawistym, abhängig
 być powieszonym, תְּלִיאָה ; sein
 תְּלִיאָה ; aufgehengt werden
 תְּלִיאָה.

תְּלִיאָה נִי (עֵינִיבָה מַחְבֵּרָה אֶל הַבֵּנֵד
 wieszadło, Hänger (תְּלִיאָה נִי)
 spadzisty, pochyły, ab-
 תְּלִיאָה נִי
 schüssig.

תְּלִיאָה נִי
 pagórek, Hügel
 תְּלִיאָה נִי
 sarkanie, zrzedzenie,
 תְּלִיאָה נִי
 das Murren.

תְּלִיאָה נִי
 kupon, Zinsschein וְ
 תְּלִיאָה נִי
 kołczan, sajdak, Köcher
 (ר' אֶשְׁפָּה).

תְּלִיאָה נִי
 wieszanie, das Aufhän-
 תְּלִיאָה נִי
 gen ; szubienica, Galgen.

תְּלִיאָה נִי
 kat, Henker
 תְּלִיאָה נִי
 wyrwazie, das Reis-
 תְּלִיאָה נִי ; sen
 שֶׁם נִינָה בַּמַּעֲמִים.

wczoraj, ge- תמול, אַתְּמוֹל תה"ם
stern; od niedawna, seit kur-
zer Zeit; przedtem, vorher.

obraz, Bild, Bildnis נִי תְמוּנָה
ukazanie się, das Er- נִי תְמוּנָה
scheinen (תְּמוּנָה שֶׁל הַמָּה"ה).
zamiana, Tausch; wy- נִי תְמוּנָה
מִשֶׁם מִשֶׁם *; miana, Eintausch
בתלמוד.

nienaruszalność, niety- נִי תְמוּנָה
kalność, Unversehrtheit.
śmiertelność, Sterb- נִי תְמוּנָה
lichkeit.

bezpłatna ku- נִי תְמוּנָה
chnia, umsonste Küche; mi-
ska, półmisek, Schüssel

stałość, wytrwałość, נִי תְמוּנָה
Beständigkeit; קָרָבֵן יוֹם יוֹם
בהיכל ד'.

stale, zawsze, usta- נִי תְמוּנָה
wicznie, beständig.

stałość, stateczność, נִי תְמוּנָה
Ständigkeit, Standhaftigkeit.

stały, stateczny, be- נִי תְמוּנָה
ständig.

תְּמוּנָה רִי תְמוּנָה.

ze zdziwieniem, תְּמוּנָה תה"ם
mit Wunder, Staunen.

trojaczek, (מִין צֶמַח) ו' תְּלוּחָן
Dreiblatt.

niewinny, naiwny, schuld- תְּלוּחָן
los, naiv *שׁוֹר שְׁהוּק רַק עֵצֶם
או שתי פעמים.

całość, Ganzheit; nie- תְּלוּחָן
winność, Unschuld; naiw-
ność, Naivetät.

tam, dort תְּלוּחָן תה"ם (שָׁם)
miód, (מִשְׁקָה עֲשׂוּי מֵרֶבֶשׁ) ו' תְּמוּדָה
Met.

połać wodą drożdże תְּמוּדָה
winne, Weinhefe mit Wasser
być pil- תְּמוּדָה *פִּיעַ
nym, fleißig sein; nie usta-
wać, ciągle trwać, fort dauern.

;dziwić się, staunen תְּמוּנָה פִּיעַ
wzbudzać podziw, תְּמוּנָה
התְּמוּנָה תְּמוּנָה; Wunder erregen

podziw, dziwienie, Ver- תְּמוּנָה ו'
wunderung; dziw, Wunder.

gil, Gimpel נִי תְמוּנָה (מִין עוֹף)
przestrach, Schrecken נִי תְמוּנָה
תְּמוּנָתוֹ נִי ר' מְחִירוֹת.

cudowny, dziwaczny, תְּמוּנָה ה'
wunderlich; niejasny, unklar.

תְּמוּנָה ו' שֶׁם הַחֹדֶשׁ הַרְבִּיעִי מִנִּסָּן, בערך
חודש lipiec, Juli שֶׁם אֱלִיל.

rozpływanie się, das **תָּמַס ו'**
Zerfließen.

krokodyl, **תַּמְסָה** (תנים, תנין) **ו'**
Krokodil.

wyciąg, Auszug; **תַּמְצִית** **ו'**
esencya, Essenz.

palma daktylowa, **תַּמָּר, תְּמָר ו'**
Dattelpalme.

wznosić się, emporra- **תַּמְרָא מ"ע**
gen.

rzeźba palmowa, Pal- **תַּמְרָה ו'**
mei schnitzwerk
תַּמְרָה ו' ר' תַּמָּר.

naścieranie, Salbenein- **תַּמְרוֹק ו'**
reibung; dezynfekcyja, Desin-
fektion.

drogowskaz, Wegwei- **תַּמְרוֹד ו'**
; (**שְׂמִי לָךְ תַּמְרוֹדִים**) ser
chrzan, Meerrettig; *wiecha,
Signalstange, Warazeichen.

szakal, Schakal; **תַּנִּי תַנִּים ו'**
krokodyl, Krokodil.

; opowiadać, erzählen **תַּנָּא מ"ע**
uczyć się, lernen.

תַּנָּא ו' חכם מחכמי התלמוד, שהיו
בסוף ימי הבית השני ואחרי החרבון.

תַּנָּא ו' warunek, Bedingung

rzecz cudowna, Wun- **תַּמְיָה ו'**
derbares.

podpora, Stütze **תַּמְיָה ו'**

cały, ganz; czysty, bez **תַּמִּים ו'**
plamy, makellos; niewinny,
schuldlos; zupełny, dosko-
nały, vollkommen.

תַּמִּים ו' (הַבָּה) prawda, Wahrheit
תַּמִּים).

naiwność, Naivetät **תַּמִּמוֹת ו'**
(ר' תַּם).

wspierać, unterstützen; **תַּמָּה פ"י**
kierować, opanować, handha-
ben; być schwytanym, er-
griffen werden.

być ukończonym, vollen- **תַּמֵּם מ"ע**
det werden; skończyć się,
wyczerpać się, zu Ende sein;
być zniszczo- **תַּמֵּם = תַּמֵּם**; **תַּמֵּם**;
תַּמֵּם; nym, vernichtet werden
wydoskonalic, vervollkommen;
doprowadzać do końca,
vollenden; zgładzić, wy-
תַּמְיָה ו' tępic, vertilgen
udoskonalic, **תַּמְיָה ו'**;
zacho- **תַּמֵּם**; vervollkommen
wywać się uczciwie, postę-
pować rzetelnie, sich redlich
benehmen.

warunkowy, zastrzeżony, תנאים' ה'
ny, bedingend.

תנאים זר ר' תן.

weloryb, Wallfisch; wąż ו' תנין
morski, Seeschlange; południk, Meridian.

rekin, Haifisch ו' תנין-הים

תנין, תנינא ר' שני.

kret, Maul- תשקמת נ' (מין שרץ)
puhacz, Uhu (מין עוף); wurf

fermentacya, Gährung נ' תסיסה
fermentować, gähren פ"ע תסס
(יין תסס).

strzyżenie włosów, נ' תספת'
das Haarbeschneiden; das
Abscheren.

fryzura, Frisur נ' תסרקת'

być wstrętnym, תעב מ"ע (תעב)
abscheulich sein; zawalać
się, zabrudzić się, beschmutzt
mieć wstręt do תעב; werden
czego, verabscheuen; zabrudzić,
wymarować, beschmut-
obrzydzać, zohy- התעיב; zen-
dzać, abscheulich machen.

zblądzić z drogi, ab- תעה מ"ע
irren vom Wege; zataczać
się, taumeln; być w błędzie,

układ zaręczynowy, זיר תנאים'
Verlobungsvertrag.

układać się, Bedingung מ"ע תנה
machen (פי יתנו בגימ'"); תנה
uma- התנה; śpiewać, singen
wiać się, układać się, über-
einkommen; robić zastrzeżenie,
Bedingung machen.

zarzut, Vorwurf; nie- תנואה נ'
przyjaźń, Feindschaft.

owoce, Frucht נ' תנוכה

ruch, Bewegung נ' תנודה

położenie, Lage נ' תנוחה

koniuszek ucha, Ohr- תנוף ו'
zipfel.

drzemka, sen, Schlum- תנומה נ'
mer.

ruch, Bewegung נ' תנועה'
נוסף על האות להורות את מכמאה,
(נקודה).

wibracya, ruch waha- תנופה נ'
dłowy, Schwingung; podno-
szenie, das Erheben.

igrzyska, za- מלחמות-תנופה
pasy, Kampfspiele.

piec, Ofen ו' תנור

pocieszenie, Tröstung ו' תנחום

pochwa miecza, Scheide des Schwertes.
 poręka, Bürgschaft; תַּעְרוּכָה ו' ;
 zmieszanie, Vermischung. תַּעְרוּכָה ו'
 wystawa, Ausstellung תַּעְרוּכָה ו' ;
 taryfa, Tarif תַּעְרִיף ו'
 robota ręczna, Hand- תַּעֲשִׂיהַ ו' ;
 arbeit. תַּעֲשִׂיהַ ו'
 błąd, Irrsinn תַּעֲתַע ו'
 bęben, Hand- תַּף ו' (ר' תַּפִּים)
 pauke. תַּף ו'
 bębenek uszny, die עוֹר הַתֶּהֱ ו'
 Ohrtrommel. עוֹר הַתֶּהֱ ו'
 dekoracya, Dekora- תַּפְאִרְתָּה ו' ;
 tion. תַּפְאִרְתָּה ו'
 wspaniałość, תַּפְאָרְתָּה תַּפְאָרְתָּה ו' ;
 okazałość, przepych, Pracht. תַּפְאָרְתָּה ו'
 jabłko, Apfel; jabłoń, תַּפּוּחַ ו' ;
 Apfelbaum; kupa, Haufen. תַּפּוּחַ ו'
 kartofla, Kartoffel תַּפּוּחַ־אֲדָמָה ו' ;
 pomarańcza, Pome- תַּפּוּחַ־זָּהָב ו' ;
 ranze, Orange. תַּפּוּחַ־זָּהָב ו'
 rozszerzenie, Ausdeh- תַּפּוּחַ* ו' ;
 nung; objętość, Umfang. תַּפּוּחַ* ו'
 wątpliwość, Zwei- תַּפּוּחָה ו' (ספק)
 fel. תַּפּוּחָה ו'
 strzemię, Steigbügel תַּפּוּס* ו' ;
 (וְהַתַּפּוּס טָמֵא מִרְפַּב"). תַּפּוּס* ו'

irrig sein; zataczać się, tau-
 oszukiwać, be- תַּעֲתַע ו' ;
 wprowadzać, דַּחַעַה ו' ;
 trügen דַּחַעַה ו' ;
 w błąd, irreführen
 wabić, złudzić, verfänglich
 klingeln. תַּעֲוִיב ו' ;
 wstręt, das Verab- תַּעֲוִיב ו' ;
 scheuen. תַּעֲוִיב ו'
 oświadczenie, Bezeug- תַּעֲוִדָה ו' ;
 nis; zakon, Gesetz; świa-
 dectwo, Zeugnis. תַּעֲוִדָה ו'
 błądzenie, tula- תַּעֲוִיהַ תַּעֲוִיהַ ו' ;
 czka, Umherirren. תַּעֲוִיהַ ו'
 lis, Fuchs תַּעֲלָא ו' (שועל)
 kanał, Kanal; leczenie, תַּעֲלָה ו' ;
 Heilung. תַּעֲלָה ו'
 swawolny młodzieniec, תַּעֲלֹל ו' ;
 mutwilliger Junge; swawola,
 pustota, Mutwille. תַּעֲלֹל ו'
 tajemnica, Geheimnis תַּעֲלָמָה ו' ;
 usiłowanie, staranie, תַּעֲמֹלָה ו' ;
 Bemühung; propagan-
 ta, Pro- paganda. תַּעֲמֹלָה ו'
 rozkosz, Vergnügen תַּעֲנוּג ו' ;
 ; poszczenie, das Fasten תַּעֲנִית* ו' ;
 שם מסכת בתלמוד. תַּעֲנִית* ו'
 wzmocnienie, Kräfti- תַּעֲצִימָה ו' ;
 gung. תַּעֲצִימָה ו'
 brzytwa, Rasiermesser תַּעַר ו'

Gechmacklosigkeit.

תִּפְּלוֹץ ז"ר טופסית שנושאים כעת
על הורוע ועל הראש.

; strach, Schrecken תִּפְּלָצַת ז"ר
straszydło, Schreckbild.

derkacz, chrościel, תִּפְּלֵק ז"ר
Wachtelkönig.

bujność, pyszność, תִּפְּנוּק ז"ר
Üppigkeit; rozkosz, Vergnü-
gen.

ująć, chwycić, uchwy- תִּפְּסֵם ז"ר
cić, ergreifen; trzymać, hal-
ten; zająć, einnehmen; ⁰poj-
mować, rozumieć, auffassen,
być schwy- תִּפְּסֵם ז"ר; begreifen
tany, gefasst werden.

uderzać, schlagen תִּפְּקֵם ז"ר
תִּפְּקֵם ז"ר.

rozkaz, Befehl; rola, תִּפְּקִיד ז"ר
Rolle.

szyć, zaszywać, zu- תִּפְּרֵם ז"ר
sammennähen.

stebnować, steppen תִּפְּרֵם ז"ר
szew, Naht ז"ר

schwytąć, fassen; za- תִּפְּשֵׁם ז"ר
władnąć, in Gewalt nehmen;
obrażać, beleidigen (וְתִפְּשֵׁתִי)
swobodnie władać; שָׁם אֵלֶיךָ
czem, geschickt gebrauchen;

treść, Inhalt תִּפְּוּסָה ז"ר

rozsyпка, Zerstreuung תִּפְּוּצָה ז"ר
תִּפְּוּר ז"ר תִּפְּוּרָה ז"ר.

; puchnąć, anschwellen תִּפְּחֵם ז"ר
תִּפְּחֵם = תִּפְּחָה ז"ר.

spuchnięcie, das Auf- תִּפְּיָה ז"ר
geschwollensein.

trzymanie, Haltung; תִּפְּיָה ז"ר
więzienie, Gefängnis; ro-
zum, Verstand.

; szycie, das Nähen תִּפְּרָה ז"ר
szew, Naht.

תִּפְּשָׁה ז"ר תִּפְּיָה ז"ר.

kobierzec, Teppich תִּפְּיָה ז"ר
תִּפְּרָה ז"ר תִּפְּרָה ז"ר.

przyprawa, Zutaten zur תִּפְּרָה ז"ר
Speise; zamazanie, Ver-
schmierung.

niegustowny, niesma- תִּפְּלֵם ז"ר
czny, geschmacklos.

; niedorzeczność, Unsinn תִּפְּלָה ז"ר
nagana, Tadel.

modlitwa, Gebet תִּפְּלָה ז"ר
תִּפְּלוּן ז"ר.

בֵּית-תִּפְּלָה ז"ר בֵּית.

swawola, rozuzdanie, תִּפְּלוּת ז"ר
Ausgelassenheit.

niesmak, brak gustu, תִּפְּלוּת ז"ר

Trompetenstoss.

podanieręki, Ha. 1. 1. - תְּקִיעַת-תְּבָרָה נִי ;
schlag; poręczenie, Bürg-
schaft.

stark, silny תְּקִיָּה תִי

potęga, siła, Macht, תְּקִיפוֹתָ נִי
Gewalt.

z walić się, ru- תְּקַל (תְּקַר) פִּיעַ
nąć, hinstürzen.

pobudka, powód, An- תְּקִלָּה נִי
stoss.

być prawnym, recht תְּקַן פִּיעַ
sein; uprzyjemnić, recht ma-
chen; zestawić, zarządzić,
einordnen, verfassen; napra-
wiać, ulepszyć, verbessern,
ausbessern; naznaczać, be-
przy- תְּקִין תְּקִין תְּקִין ; stim.
gotować, fertig machen, be-
reiten.

ulepszenie, תְּקִינָה תְּקִינָה נִי
Verbesserung; ustanowienie,
zarządzenie, Einrichtung.

dać, blasen; wbić, ein- תְּקַע פִּיעַ
schlagen; przytwierdzić, rę-
czyć, bürgen; klaskać ręką-
mi, in die Hände klatschen;
תְּקַע ; uderzyć, schlagen
być trąbionym, geblasen
ręczyć za תְּקִיעַ ; werden

zostać chwytanym, er- תְּפֹשׁ
chwy- תְּפֹשׁ ; griffen werden
tać, imać, um sich greifen.
człowiek posiadający תְּפֹשֵׁן נִי
zdolność pojmwania, der
eine Auffassungskraft besitzt.
zgliszcze, Brand- תְּפֹתָ תְּפֹתָ נִי ;
stätte ; כֵּן נִקְרָא נִיא הַנוֹם, שֵׁם
שֵׁרָפוֹ אֶת הַבָּנִים בְּאֵשׁ לְמֶלֶךְ.

obicie, tapeta, Tapete נִי תְּפֹתָ
(תְּפֹתָ תְּפֹתָ).

nadzieja, Hoffnung; cel, תְּקוּוָה נִי
dążenie, Strebziel; sznur,
תְּקוּוֹת הַיָּם (תְּקוּוֹת הַיָּם) ;
Schnur
podźwignienie, pocie- תְּקוּמָה נִי
cha, Aufrichtung.

אֲבֵן-תְּקוּמָה (אֲבֵן בְּדַמּוֹת כְּלֵי וְבָה
כַּמִּין גַּרְעִין מִקֶּשֶׁט) ;
orli kamień, Adlerstein.

przeciwnik, Gegner נִי תְּקוּמָה
poprawa, ulepszenie, תְּקִינָה נִי
Verbesserung; zarządzenie,
Einordnung.

róg, Blashorn נִי תְּקוּעָה
obieg, krążenie, Kreis- תְּקוּפָה נִי
lauf; epoka, peryod, Zeit-
raum.

ważone, gewogene תִי תְּקִילִין
uderzenie w trąby, תְּקִיעָה נִי

לארמית.

ćwiczenie, Übung וי תרגילי
deser, Nachttisch וי תרגימא*
przełożyć, przetłuma- מי תרגם*
czyć, übersetzen.

tłumacz, Übersetzer וי תרגמן
szpinak, Spinat (מין ירק) וי תרד
ospałość, Schlafsucht וי תרדמה
ospałość, przy- וי תרדמת
tępienie, Stupidität.

przestrzegać, פיע התרה*
warnen.

owalny, eirund ת תרוט*
תרומה וי תרומה
najlepsze, naj- החבואה הנתן לכהוי
przedniejsze, das Vorzüg-
lichste.

; wzniesiony, höhen- ת תרומי*
artig; wyjątkowy, ausnahm-
lich.

prześwięty, hochhei- ת תרומיה
lige.

okrzyk radosny, Jubel- וי תרועה
lärm; rozruch, Getümmel.

proszek leczniczy, Heil- וי תרופה
pulver; lekarstwo, Medizin.

; objaśnienie, Erklärung וי תרוץ
odpowiedź, Antwort.

co, sich verbürgen; kazać
dąć, blasen lassen.

uderzenie w trąby, Trom- וי תקע
petenstoss.

; uchwycić, umfassen תקע פעיי
nabrać sił, stark werden;
chwycić, ergreifen.

potwierdzić, bestätigen, תקע
sprzeci- התקיעה*
wiać się, zaprzeczać, wider-
sprechen.

siła, Stärke וי תקע

przyjęcie, Auf- (הבא) תקרבת*
nahme.

powąta, sufit, Zimmer- וי תקרה*
decke.

trójnóg, Dreifuss וי תרבוט*
płód, Ausgeburt; wy- וי תרבות*
chowanie, Erziehung; cywi-
lizacya, Zivilisation.

oswojony, Zahmer וי בן-תרבות*
podwórze, dziedzi- וי תרביץ*
niec, Vorhof.

lichwa, Wucher וי תרבית*
kalafior, Blumenkohl וי תרבתי*
tłumaczenie, przekład וי תרגום*
Übersetzung; התרגום

trójkąt, Dreieck ו' תְּרַנְגָּלִין
opierać się, (תרם) התָּרַם מ"ע
trozzen; odważyć się, wagen.

תָּרַע, הִתְרַע מ"י ר' רוע.

brama, Tor; cena (שער) ו' תְּרַעָא
Preis.

zgryzota, ו' תְּרַעוּמָה תְּרַעוּמוֹת*
Verdruss; narzekanie, Murren.

odurzenie, Taumel ו' תְּרַעְלָה

תָּרַף ו' דברי השמר המשתנים כמו
שמות האנשים, סכום הכסף, הזמן
המקום וכו'; ר' עָרְף.

bożki do- (אלילי הבית) ו' תְּרַפִּים ז'ר
mowe, Hausgötzen.

objaśnić niejasne, nie- מ"י תְּרַין
nierzrozumiałe miejsce, eine
undeutliche, unverständliche
Stelle erklären ו' תְּרַיִן-תְּרַיִן.

plan, rysunek, Plan, ו' תְּרַשִׁים
Zeichnung.

chryzolit, (מין אבן חן) ו' תְּרַשִׁישׁ
Chrysolith.

תְּרַתִּי ש"ם ר' שָׁנִים.

chwala, Lob ו' תְּשַׁבְּחָהּ

kratkowana materya, ו' תְּשַׁבֵּץ
gewürfeltes Zeug.

włamki, (רי שְׁבָרִים) ו' תְּשַׁבְּרֹת
Brüche.

nie utrzy- מ"ע תְּרִי (תרו) הִתְרִי
wać się, Durchfall haben.

lipa, Lindenbaum (שם עץ) ו' תְּרִיָּה
תְּרִי ש"ם ר' שָׁנִי שָׁנִים.

תְּרִיָּג ש"ם שש מאות ושלש עשרה
מצות שבחורה.

תְּרִין ש"ם ר' שָׁנִים.

; okiennica, Fensterladen ו' תְּרִים*
pancerz, Panzer (כתְּרִים בְּפָנֵי
הַפְּרָעוֹת*) .

tuzin, Dutzend (שנים עשר) ו' תְּרִיסָר*
odejmować, ab- (תרומה) ו' תְּרִים מ"י
nehmen.

bób, groch, Feigbohne ו' תְּרַמוֹס*
; strąk, Schote, Hülse ו' תְּרַמִּיל*
tłóмок, Ranzen.

; chytróść, podstęp ו' תְּרַמִּית
List, Trug.

wydać strączki, Hül- מ"ע תְּרַמִּיל*
sen bekommen.

maszt, Mastbaum; miecha, ו' תְּרַן
Signalstange.

תְּרַנְגָּל ו' תְּרַנְגָּל; kogut, Hahn
kura, Henne.

cietrzew, der Birk- ו' תְּרַנְגָּל-בֵּר*
hahn.

indyk, Truthahn ו' תְּרַנְגָּל-הֵדוּי*

תְּשׁוּמֵי־שׁ הַמְּטָה * וְ כִּנּוּי לַחֲדוּגוֹת
שבין הזכר והנקבה; ר' בְּיָאָה *.

dziewięć, neun תְּשַׁעַה ש"מ
dziewięćdziesiąt, ש"מ
neunzig.

תְּשׁוּרֵי * וְ שֵׁם הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי מִנִּיּוֹן
בערך חודש wrzesień, September
תְּשִׁי * פ"ע schwach
osłabiać, schwach הַתֵּשׁ ; sein
machen.

תת ר' נתן.

תתאי, תתאה * וְ ר' תתתון.

klamra, תתורה * וְ (שולי הכובע)
Krämpe.

תתב * וְ, שֵׁן תתבת * וְ
zab, eingesetzter Zahn.

wrzawa, Lärm וְ
odpowiedź, Antwort; po-
wrót, Rückkehr; pokuta,
Busse.

wkładka, Einlage וְ
ratunek, Rettung; po-
moc, Hilfe; zwycięstwo, Sieg.

pożądanie, Begehr וְ
dar, Geschenk וְ
swoboda, תשורת * וְ ר' ילדות
; Freiheit (ר' שחור).

תשיה ר' תושיה.

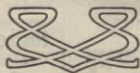
dziewiąty, neunter ש"מ
wynagrodzenie, Er-
satz; zapłata, Bezahlung.
użytek, Gebrauch וְ תשמיש *

נוספות והשמטות

מקדרות ע"י

יעקב פראסמ.

לבוב תרע"ב.

LEMBERG.

Druck von E. Salat (Passage Hermann).

1912.

המלים המסמנות ב. * הן מהספירות העתיקה

ב. 0. מלים מחדשות

dziki majeran, wilder Majoran.	אֲבֵרְתָהּ נִי אֲבֵרְתָהּ נִי	ograżka, ostrubka, Fieberschauer.	אֲבֵרְתָהּ נִי
wodociąg, Wasserlei- tung.	אֲנֹנִי וִי אֲנֹנִי וִי	oset podwórzowy, popłoch, Weberdistel.	אֲנֹנִי וִי
powidla, Pflaumen- mus.	אֲנֹנִי וִי אֲנֹנִי וִי	krępy, kurz u. dick	אֲנֹנִי וִי
zeniszek, Leberbal- sam.	אֲנֹנִי וִי אֲנֹנִי וִי	tuczenie, Das Mästen.	אֲנֹנִי וִי
tymczasem; inzwi- schen.	אֲנֹנִי וִי אֲנֹנִי וִי	garb piersiowy, Brust- höcker.	אֲנֹנִי וִי
konserwatyzm, Kon- servatismus.	אֲנֹנִי וִי אֲנֹנִי וִי	molotoczyn, Motten- frass.	אֲנֹנִי וִי
cząbr, kanianka, Pfeffer- kraut.	אֲנֹנִי וִי אֲנֹנִי וִי	autonomia, Auto- nomie.	אֲנֹנִי וִי
czerwoność, Die Röte sikawka, Spritze	אֲנֹנִי וִי אֲנֹנִי וִי	szosa, Chaussee	אֲנֹנִי וִי
rozynek, Rosine	אֲנֹנִי וִי אֲנֹנִי וִי	skalniak, rudek, Stein- drossel.	אֲנֹנִי וִי
kontrakt kupna, Kauf- kontrakt.	אֲנֹנִי וִי אֲנֹנִי וִי	piasek, Streusand	אֲנֹנִי וִי
		ptak brodzący, Sumpf- vogel.	אֲנֹנִי וִי

len dziki, Amiant **אַמְיַנְטוֹן** ו' (Bergflachs).
 befsztyk, Beefsteek **אַמְצָה** ו' **אַמְצָה** ו'
 pętlica, Schleife **אַמְצָרִית** ו'
 wynagrodzenie szko- **אַמְפְּרוֹת** ו' **אַמְפְּרוֹת** ו'
 dy, Schadenersatz.
 stacya, Station **אַסְטַמְיָא** ו'
 mina, Miene **אַסְכְּמָה** ו'
 ożyna, Brombeere **אַסְנָה** ו'
 szpinak, Spinat **אַסְפַּנְק** ו'
 sparceta, Esparsette **אַסְפַּסֶּת** ו'
 czółno, Kahn **אַסְקַפָּה** ו'
 melon, Zuckermelone. **אַסְיָה** ו'
אַמְרוֹדִיטָה ו' (אלילת היופי והאהבה)
 Afrodyta, Aphrodite.
 popielniczka, Asche- **אַפְרוֹן** ו' **אַפְרוֹן** ו'
 cher.
 umożliwić, ermögli- **אַפְשֵׁר** ו' **אַפְשֵׁר** ו'
 chen.
 hurtownik, Grosshändler **אַפְצָר** ו'
 szczawik trójlistny, **אַקְסִילִי** ו' **אַקְסִילִי** ו'
 Hasenklec.
 tkanina gruba, Grobes **אַרְבֵּן** ו' **אַרְבֵּן** ו'
 Gewebe.
 wieloryb, Wallfisch **אַרְוִילִי** ו'
 wilga, Pirol, (מין צפור) **אַרְוִילִי** ו'
 Oriole.
 śniadanie, Frühstück **אַרְיִסְטוֹן** ו'
 namiestnik, Statthalter **אַרְכֹּן** ו'

wiór, Span **אַרְפָּתָא** ו'
 krzew papyrusowy, **אַרְבֵּן** ו' **אַרְבֵּן** ו'
 Papyrusstaude.
 wieczór, Abend **אַרְפָּתָא** ו'
 sowa uszata, Ohreule **אַרְחִיָּה** ו'
 iść za kimś, gehen, **אַרְד** ו' **אַרְד** ו'
 folgen.
 einer (הלך בשמחו) **אַרְד לְטַעְמִיהָ** (הלך בשמחו)
 — **Meinung folgen.**
 bez chiński (Melia) **אַרְדְּכֶתֶּ** ו'
 Paternosterbaum (chinesische
 Holänder).
 pieluchy, Wickelband **אַרְמָה** ו'
 pirogi **אַרְנִי-הַמֶּן** (לביבות לפורים)
 z makiem, (hamanowe uszy),
 Mohntaschen.
 straszny, furchtbar **אַרְמָתָן** ו'
 tył, zadek, Hinterleib **אַרְכוֹן** ו'
 szczezuła, Eichelnapf **אַרְלָם** ו'
אַרְרֹעַ ו' **אַרְרֹעַ** ו'
 ricinus, Ricinus
 kciuk, Grosse Zehe **אַרְלִיֹּן** ו'
 słodkie wino, Süsser **אַרְלִיסְטוֹן** ו' **אַרְלִיסְטוֹן** ו'
 Wein.
 olcha, olsza, Eller. **אַרְלוֹס** ו'
 elementarz, Fibel. **אַרְלָפִין** ו'
 szpichlerz na zboże, **אַרְלָקְסִים** ו' **אַרְלָקְסִים** ו'
 Getreidespeicher.
 serce (u dzwonu), **אַרְמְבוֹל** ו' **אַרְמְבוֹל** ו'
 Klöppel in der Glocke.

ב.

ostrawka pomorska, בְּצֻלִיתִי נִי
Meerzwiebel.

twierdza, Festung. זִי בְּצָרָה

wyka, Wicke. נִי בְּקִיָּה

pasterz, niewykształ- זִי בְּקָרָה
cony człowiek, Hirt, unge-
bildeter Mensch.

przyśrubować, an- בְּרַג הַבְּרִנֵּי מִי-
schrauben.

śrut, Schrot. זִי בְּרָה

synek ulubieniec, Sohn- בְּרוּנָא
chen, Liebling.

zapalenie opłu- (מִין מַחֲלָה) בְּרִסָּם
cnej, Rippenfellentzündung.

pęczak, krupy pszenne, בְּרֵעֵי
kaszka pszenna, Weizengries.

przepuścić, durchdrin- מִי בְּרִיָּן
gen lassen.

gwiazda poranna, Mor- בְּרִקָּתָהּ נִי
genstern.

szaleniec, Wahnsinni- בְּרִשְׁוִן לִי
ger.

łakoć, Leckerbissen. זִי בְּשׂוּם

mięsisty, fleischig. תִּי בְּשָׂרָנִי

Koziorożec be- (מִין חַיִּש) זִי בְּדָן
denowy, (Capra Beden), Be-
densteinbock.

białopstry, weissfleckig תִּי בְּהוּרָה
figlarz, Possenreiser. זִי בּוּקִיוֹן

בוּקִי קְרוֹנְקִי (תֵּלָה בְּאִיש) יֵחַם לֵאִיש
דְּבָרִים שְׂאִינִם.

dziczek, Wildling einer נִי בּוּרְיָה
Pflanze.

konopie, Hanf. זִי בְּטָבוּטָה

wolny czas, Musse זִי בְּטָלוּן

zmieszanie, Vermi- נִי בִילָה
schung.

zwierzęta domowe, מִיר בִּיתוֹת
Haustiere.

sepia, Tintenfisch. נִי בְּלִבִּיתִי

gardziel, Schlund זִי בְּלוּעָה

Poterium (מִין צִמָּה) זִי בְּלוּן

atom, drobina, Atom, זִי בְּלֵעִי
Stäubchen.

Griechenhorn. נִי בְּמִיָּה

biélun, szalój, Tollkraut. זִי בְּלֵנִי

Sumpfkahn נִי בְּצִיתִי

ג.

Schaum.

zbliżanie się, das ג'ישדה נ' זי

Nahen.

żółw, Schildkröte. ז' ג'ל* זי

kompromitacya, Blos- ג'לרע* זי זי
stellung.

zaprzątek, Labkraut. ז' ג'לוי* זי

kompromitować, blos- ג'לע* פי זי
stellen.góra lodowa, Eis- ג'לדין* זי זי
berg.

welon, Schleier. ז' ג'לר* זי

ogródek, Gärtchen. ז' ג'לני* זי זי

wtorek, Dienstag. ז' ג'לני* זי זי

siekiernica, Honig- ג'לגרני* זי זי
klee.frenzla, kłak; Franse, ג'לר* זי זי
Zotte.

oderwać, abreissen. פי ז' ג'לר* זי זי

posucha, Dürre. ז' ג'לר* זי זי

wrostek, Schössling. ז' ג'לר* זי זי

porcelana, Porzellan. ז' ג'לשי* זי זי

wychowaniec, Zögling. ז' ג'לר* זי זי

cierpki, herb. ז' ג'לר* זי זי

wywyższenie, Erhö- ג'לרין* זי זי
hung.kupa kamieni, Stein- ג'לשי* זי זי
haufen.urząd podatkowy, ז' ג'לות* זי זי
Steueramt.

garb, Bükel. ז' ג'ליעה* זי זי

kraniec, Feldrand. ז' ג'לר* זי זי

barwinek, Immergrün ז' ג'למיש* זי זי

jastrząb, Hühnerhabicht. ז' ג'ז* זי זי

emaliować, emalliren. פי ז' ג'ז* זי זי
emalia, Email. ז' ג'ז* זי זיtworzyć koło, einen ג'ל* פי זי זי
Kreis bilden.

koło, Kreis. ז' ג'לה* זי זי

cudzołóstwo, Ehebruch. ז' ג'לה* זי זי

piana, szumowiny; Gischt. ז' ג'לר* זי זי

ד

tluc, zerstossen. דָּלַס * פ"י
 wodoklon, Platane. וְדִלְפָּה * י
 paliwo, Brennmaterial. דִּלְקָ * ו
 krwawnica, (מין סרח) דְּמוּמִית * נ
 Blutströpfchen.
 upust krwi, Aderlass. דָּמַת * נ
 notes, pergamin; No- דִּפְתָר * ו
 tizbuch, Pergament.
 tor wyścigowy, Renn- דְּרוּמוֹס * ו
 bahn.
 pasożyt, mól; Pa- דָּרָן * ו
 rasit, Made.
 wawrzyn, laur, Lor- דְּרָצִין * ו
 beer.

nieprzyjacielski, fein- דְּבֹב * ח
 dlich.
 oszukiwać, betrügen. דְּבַל * פ"י
 oszust, Betrüger. וְדָל * ו
 chytraść, List. דְּגִיל * ו
 nagromadzanie, Das דְּגִין * ו
 Aufhäufen.
 osławiona kobieta, נִדְוָמָה * נ
 Verrufenes Weib.
 płyta u stołu, Tisch- דְּחֻנְהָ * נ
 platte.
 upławy białe, Weiss- דִּיבָא * ו
 fluss.
 warstwa, Schichte. וְדִימוֹס * ו

ד

utrzymanie przy życiu, נִדְוָמָה * נ
 Erhaltung am Leben.
 tynk, Tünche וְדִחָ * ו
 manna, Mannaklee נִדְוָמָה * נ
 cykorya, Cichorie. וְדִנְדָב * ו
 potwierdzenie, Bestä- וְדִיקָס * ו
 tigung.
 bicie, Das Schlagen. נִדְוָמָה * נ

stąpienie, Das Treten. וְדִדוֹס * ו
 kania, Weihe. (צפור מורפת) נִדְוָמָה * נ
 stąpić, treten פִּיע * פ"ע
 niesłowny, wortbrüchig נִדְרָן * ח
 dromedar, Dromedar. וְדִרְגָן * ו
 nauka, Belehrung. וְדִרְיָה * נ
 łodyga Inu, Flachs- וְדִרְצִין * ו
 stengel.

oszołomienie, Verwir- **הַמָּמָה** *ני
rung.

potrącenie, Abzug. **הַנְּכִידָה** *ני

urynał, Urinal. **הַרְהוּן** *וי

serokosz, (מין צמור) **הַרְגְּנֹלָה** *וי
Bergelster.

zboczenie, Abschwei- **הַשְּׂאָה** *וי
fung.

dekoloryzacya, **הַתְּכַרְכְּמוֹת** *ני
Entfärbung.

poznanie, das Erkennen. **הַכֵּרָה** *וי
unarodowić, nationa- **הַלְאָם** *מ"י
lisieren.

unarodowienie, Na- **הַלְאָמָה** *ני
tionalisierung.

torebka nasienna, Sa- **הַלְקָטָה** *וי
menkapsel.

oszołomiony, verwirrt. **הַמֵּים** *חי

zabicie, zabójstwo, **הַמִּיתָה** *ני
Tötung.

♦

skrapiać, spritzen. **זָנַק** *מ"י

dratwa, Pechdraht. **זָפְתוֹן** *וי

kat, Henker. **זָקָה** *וי

podszewka od buta, **זָרְבָה** *וי
Schuhfutter.

szczygiel, Distelfink. **זָקָיָה** *ני

siła, Stärke. **זָרְדָה** *וי

jarzab, Sperberbaum. **זָרְהָה** *ני

gladyator, Gladiator. **זָרוֹרָה** *וי

gatunek krup, Grau- **זָרִידָה** *וי
penart.

bezbożność, Gottlosig- **זָרְהָה** *ני
keit.

puchlina, ociekлина; Ge- **זָרְהָה** *וי
schwulst.

barwinek, Immergrün **זָבְרִיגָה** *וי
kupa nawozu, Dünger- **זָבְרָתָה** *ני
haufen.

obwódka, Winkelhacke. **זָוִיתוֹן** *וי
kłąb, Knaul. **זָוִלְלָה** *ני

dumny, stolz. **זָחָתָן** *חי

idź! Geh! **זִרְיָה** *מ"ע

obowiązek, Verpflich- **זָקָה** *ני
tung.

wierną pamięcią obda- **זָקָרָן** *וי
rzony, mit treuem Gedächt-
nisse begabt.

wzgardliwość, Verächt- **זָלָה** *ני
lichkeit.

skrapianie, Das Spritzen. **זָרְהָה** *וי

sobota, Samstag. חַלְוֵילִית * נ' ו'
 cukiernik, Konditor. חַלְוֵיטָר * ו' ו'
 pętlica, Schleife. חַלְוֵיין * ו' ו'
 miodunka far- (מין נטע) חַלְוֵמִית * נ' ו'
 bierska, czerwieniec; Och-
 senzunge.
 czerwiec, Schildlaus. חַלְוֵנון * ו' ו'
 turzyca, Riedgras. חַלְוֵקָה * ו' ו'
 Hinz und Kunz חַלְוֵק-בְּלֵק * ו' ו'
 barszcz, Barscht. חַלְוֵיין * ו' ו'
 płaszcz, Überwurf. חַלְוֵמָלָה * נ' ו'
 Amonium. חַלְוֵמָם * ו' (מין בשם) ו'
 słonecznik, Sonnen- חַלְוֵמֵית * נ' ו'
 blume.
 serwatka, Molken. חַלְוֵמֵצָה * נ' ו'
 szczaw polny, Sauer- חַלְוֵמֵצֵיין * ו' ו'
 klee.
 koniczyna, Klee. חַלְוֵקֵיק * ו' ו'
 masować, massieren. חַלְוֵמֵין * נ' ו'
 pies łańcuchowy, Hof- חַלְוֵרוֹן * ו' ו'
 hund.
 pył promienia słone- חַלְוֵרֵג * ו' ו'
 cznego, Sonnenstäubchen.
 krokodyl, Krokodil. חַלְוֵרוֹן * ו' ו'
 mops, Mops. חַלְוֵמֵין * ו' ו'
 czernidło, Wichse. חַלְוֵתָה * ו' ו'

zapas, Vorrat. חַבָּה * ו' ו'
 śláz, Malve. חַבֵּוּהָ * נ' ו'
 pałka, Knüttel. חַבֵּיט * ו' ו'
 kasza, Brei. חַבֵּין * ו' ו'
 chustka na szyję, Hals- חַבֵּק * ו' ו'
 band.
 nieśplik, Mispel. חַבֵּש * ו' ו'
 żuk, Mistkäfer. חַבֵּשִׁיש * ו' ו'
 bednarz, Böttcher. חַבֵּתֵן * ו' ו'
 zatoczyć koło, einen חַבֵּע * נ' ו'
 kreis ziehen.
 drozd skalny, Steinhuhn חַבֵּלָה * נ' ו'
 kulawość, Lahmheit. חַבֵּלוֹת * נ' ו'
 lubieżność, Gesch. Lei- חַבֵּלוֹד * ו' ו'
 denschaft.
 podziemne wydrążenie, חַבֵּלוֹת * נ' ו'
 unterirdische Höhlung.
 piasek hutniczy, Glas- חַבֵּלוֹת * נ' ו'
 sand.
 borsuk, Dachshund. חַבֵּלוֹנִי * ו' ו'
 wstęga, Band. חַבֵּלוֹק * ו' ו'
 odpadki, Abfall. חַבֵּלוֹת * ו' ו'
 żołnierz, Soldat. חַבֵּלוֹ * ו' ו'
 wydrążona skała, Aus- חַבֵּלוֹת * נ' ו'
 gehölter Fels.
 bluszcz, Epheu. חַבֵּלוֹת * נ' ו'

ט

mysz polna, Rennmaus. מַפְּזָה * נ'
 wilgotny grunt, feuchter טַפְּחָה * ו'
 Boden.
 dodatek, Anhang. מַפְּלָה * נ'
 dodatek, Hinzufügung. מַפְּקָה * ו'
 grobla. Damm. מַקְוֵס * ו'
 ćwikiel, Zwickel. מַרְוִיז * ו'
 buntownik, Aufwiegler. מַרְבֵּקָן * ו'
 bunt, Aufwiegelung. מַרְבֵּקוֹת * נ'
 warsztat okrętowy, le- מַרְסָנָה *
 gary, Werft.

groszek bulwowy, מַפְּחָה * ו'
 Platterbse.
 włoska nieszpulka, מַפְּלָש * ו'
 Welsche Mispel.
 kołacz olejny, Oelku- מַפְּחָה * נ'
 chen.
 cierpiący na hemo- מַחֲרָה * ה'
 roidy, Hämorhoidenleidender.
 tyran, Tyrann. מַרְוִין * ו'
 tyraństwo, Tyrannei. מַרְוִינָה * נ'
 skakać, hüpfen. מַפְּזוֹ * פ"ע

י

dyszel, Deichsel. יַצְוֵל * ו'
 hyacynt, Hya- יַקְנָטָה * (סין פ"ח)
 cyntus.
 goryczel, Bitterkraut. יַרְאָר * ו'
 skoczek, Springmaus. יַרְבִּיעַז * ו'
 tryskacz, Esels- יַרְקַתְחָמוֹר *
 gurke.
 szakal, Schakal. יַרְזָר * ו'
 izraelita, יִשְׂרָאֵלִי * ה'
 izraelitka, Israelit, Israelitin.

(kraina bezdeszczowa), pustynia, Regenloses
 Land.
 leśniczy, Förster. יַעֲרָן * ו'
 rzucanie, Wurf, Schuss. יַרְיָה * נ'
 szakal, Schakal. יַרְזָר * ו'
 dziwaczek, Wunder- יַלְפָּא * ו'
 blume.
 krwotok, Blutfluss. יַמְחָה * נ'
 piękność, Schönheit יַפְּיּוֹת * נ'

כ

- hak, Haken. כַּבֵּלֶת * ני
- kielich, Blumenkelch, כַּבֵּלֶת * ני
- sasanka, Windröschen. כַּבֵּלֶת * ני
- sałata, Salat. כַּמָּד * ני
- knebel, krępulec, Knebel. כַּמָּס * ני
- zasadzka, Hinterhalt. כַּמָּנון * ני
- skarb, Schatz כַּמָּס * ני
- szlam, muł ; Schlamm. כַּסָּן * ני
- szkatuła, Schatulle. כַּסָּת * ני
- pęta, okowy ; Fessel, כַּסָּת * ני
- Band.
- kluska, Klösse. (קניידליך) כַּסָּת * ני
- altanka, Altan. כַּסָּת * ני
- zółtaczek, Ammerling. כַּסָּת * ני
- kruk morski, Seekrähe. כַּסָּת * ני
- wir na wodzie, Wasser- כַּסָּת * ני
- wirbel.
- soczewka, Kamellinse. כַּסָּת * ני
- potrząśnięcie, das כַּסָּת * ני
- Schütteln.
- kwaśne mleko, Sauer- כַּסָּת * ני
- milch.
- otulać, umhüllen כַּבֵּן, כַּבֵּן * ני
- mycie, Waschung. כַּבֵּס * ני
- smażone, Eingelegtes. כַּבֵּשֶׁת * ני
- trojczak, Leberblüm- כַּבֵּדָה * ני
- chen.
- czarnoniebieski, schwarz- כַּהֵב * ני
- blau.
- krzew cierniowy, Dorn- כַּוֵּב * ני
- strauch.
- złotomodrzym, Blau- כַּוֵּה * ני
- stein.
- piguła pachnąca, Riech- כַּוֵּת * ני
- pille.
- wytłoczyny, Trester. כַּוֵּת * ני
- gołąb skalny, Schleier- כַּוֵּשֶׁן * ני
- taube.
- pięść, Faust. כַּוֵּשֶׁן * ני
- sala jadalna, Speise- כַּוֵּשֶׁן * ני
- saal.
- szczupła, Schmalkopf. כַּוֵּשֶׁן * ני
- כַּוֵּשֶׁן * ני
- כַּוֵּשֶׁן * ני
- nalesnik, pierog, Krapfen.
- siekiera, Axt. כַּוֵּב * ני

ל

lizanie, Das Lecken. לִלְקוֹץ * וי
 dlatego, deshalb. לִקְרוֹץ * מה"ח
 kompot, Kompott. לִקְפֹּץ * וי
 łopian, Klette. לִקְפֹּץ * ני (מין קוצ')
 przysmak, Zuspeis. לִקְפֹּץ * ני
 wilczyzna, Hauhechel. לִקְפֹּץ * וי

obwódka, obrąbek; לְבֹבֵז * וי
 Einfassung.
 białość, Weisse. לְבֹבֵז * ני
 portulaka, Portulak. לְבֹבֵז * ני
 połykać, schlucken. לְבֹבֵז * פ"ע
 lingwista, Linguist. לְבֹבֵז * וי

מ

magazyn, Magazin. מִזְנוֹת * ני
 przędza, Garn. מִזְנוֹת * ני
 piżmo, Moschus. מִזְסִקוֹן * וי
 dyscyplina, Disciplin. מִזְסִרָה * ני
 dzida, Speer. מִזְרִית * ני
 zaraza, Seuche. מִזְתָּן * וי
 mata, rogoża, Matte. מִזְבֵּל * וי
 wodotrysk, Springbrun- מִזְנֵק * וי
 nen.
 puszka na smołę מִזְפֶּתָה * ני
 Pechdose.
 przeszukiwacz, Durch- מְחַפֵּא * וי
 sucher.
 trzepaczka, Abklopf- מְחַבֹּט * וי
 bürste.

suknia, Gewand. מְאָנָא * וי
 sień, Eingangsflur. מְבֹאֵה * ני
 mamka, Amme. מְנַדְלָת * ני
 nożyce do wełny, Woll- מְנִית * ני
 scheere.
 rozpuszczanie, das Zer- מְנִיָּה * ני
 fließenmachen.
 przesmyk, Engpass. מְנִיָּה * ני
 maszyna, Maschine. מְנַנֵּן * וי
 sanki, Schlitten. מְנַרְרָה * ני
 warstwa kamienia, מְרַבֵּץ * וי
 Steinschichte.
 wyląg, Brut. מְרָר * וי
 handlarz wędrujący, מְהַדֵּר * וי
 Hausierer.

fend.
 metalowy munsztuk, מַצְפִּית* נ'
 Metallenes Mundstück.
 młotowy, hammerför- מִקְבֵּן ח'
 mig.
 jatka, Fleischladen. מִקְלָיוֹן ו'
 zaokrąglony gerundet. מִקְרָדָל ו'
 kawał ciasta, Teig- מִקְרָצָת נ'
 stück.
 nawodnienie, Bewäs- מִרְבֵּעה נ'
 serung.
 hałas, Lärm מִרְגֵשׁ ו'
 politura, Politur. מִרוֹק ו'
 wykorzenie, Ent- מִרְטוּמ ו'
 wurzelung.
 skubanka, Charpie. מִרְטוּט ו'
 obalić, entwurzeln. מִרְטוּט פ"י
 sos rybi, (ציר של דגים) מִרְטִיסָח נ'
 Fischlake.
 buntownik, Empörer. מִרְיוֹן ו'
 taczki, Schubkarren. מִרְיָצה נ'
 otręby, Kleie. מִרְסָן ו'
 skwarek, Speckbohne. מִרְסִיתָד* נ'
 przekonany, über- מִשׁוֹכְנֵע* ו'
 zeugt.
 strzemię, Steigbügel. מִשׁוֹרֶת* נ'
 piła, Sägemühle. מִשׁוֹרֶת* נ'

swawola, Ausgelassen- מחוך* ו'
 heit.
 zwierciadło, Spiegel. מחוית* נ'
 ostrze, Schneide מחסומית נ'
 zachód słońca, Sonnen- מממזע* ו'
 untergang.
 lotos (Celtis), Zürgel- מישי ו'
 baum.
 rozcieralny, zerreibbar מלי ח'
 dół na wapno, wa- מסוד ו'
 pniarka, Kalkgrube.
 bojazliwość (rozpacz), מסיה נ'
 Das Verzagen.
 cyferblat, Zifferblatt. מספנת נ'
 popręg zwierzęcia ju- מסרה ו'
 cznego, Gurt eines Lasttieres.
 kadź z tłoczni, Kelter- מעבט ו'
 kufe.
 rampa, Rampe. מעצין ו'
 adresa, Adresse. מען ו'
 trottoar, Trottoir. מספעה נ'
 pierwiosnek, kluczyk; מספתחון ו'
 Schlüsselblume.
 podstawa, Gestell. מצובה נ'
 wyciskanie, Auspressung מציה* נ'
 strażnica, Warte. מצופה נ'
 płynący, fliessend, trie- מצורן ח'

macka, Fühlhorn. מִשְׁמָשׁוֹן * ו' ז'
 środek na łysienie, מִשְׁרֵת * ו' ז'
 Enthaarungsmittel.

kiełzać, Zäumen. מִתְּנֵי * ו' ז'

uzasadnić, begründen. נִמְקֵי * ו' ז' מ"
 obywatel, Bürger. נְצִיב * ו' ז'
 odpadki, Abfall. נְצוּלָת * ו' ז'
 strumień płynu, Strahl ז' ו' * נְצוּק
 einer Flüssigkeit.

kielbaśnik, masarz, ז' ו' * נִקְנָקוֹן
 Wurstmacher.

zausznik, (הולך רכיל) ז' ו' * נִרְגָּלֵי
 Ohrenbläser.

płynny, flüssig. ת' ו' * נִרוּק

dmuchanie, Das Bla- ז' ו' * נְשִׁיפָה
 sen.

papróc, Farnkraut. ז' ו' * נְשֵׁרָה

sikawka, szpryca; Spritze ז' ו' * נִתְּזוֹן

raszpla, Raspel. ז' ו' * מְשִׁיפָה
 powodyr, Leit- ז' ו' * מְשִׁכּוּכִית *
 hammel.

hak, Haken. ז' ו' * מְשִׁיִּית *

staw, Teich. ז' ו' * נְבַרְכַת *
 wódz, Führer. ז' ו' * נְגִיד *
 ugryźć, abbeissen. ז' ו' * נָגַס *
 zasuwka, Riegel. ז' ו' * נָנַר *
 kanał, Kanal. ז' ו' * נָנַר *
 środa, Mittwoch. ז' ו' * נְחוּרִית *
 chrząstka uszna, Ohr- ז' ו' * נוּקָה
 knorpel.

jaskier, Hahnen- (טון צמה) ז' ו' * נוּרָה
 fuss.

obfitość, Überfluss. ז' ו' * נְשִׁיחָה

naftalina, Naftalin. ז' ו' * נְטָפִיק *

nakrycie wełniane, Woll- ז' ו' * נִמַּש
 decke

koszatka, Schlä- (מין חיה) ז' ו' * נִמְנָמוֹן
 fer.

ד

סביסק * ז' ו' (מין צמח שהאמינו הקדמונים
 pokrzyk, Alraun ז' ו' * שִׁכּוּלִים לַקָּסָם בִּין)

świeca łojowa, Talg- ז' ו' * סִבְקָה
 licht.

znak, Abzeichen. ז' סמיון*
 lilia smocza, Drachen- ז' סמטריין*
 lilie.
 pudełko, Schachtel. ז' ספאא*
 drzewo mamutowe ז' סקויה*
 (Sequsia), Mammutbaum.
 fartuch skórzany, ז' סקודמיה
 Lederschürz.
 lektyka, Sänfte. ז' סקפמיה*
 odmiana, rozmaitość, ז' סרינות*
 Abwechslung.
 zepsute ryby, Ver- ז' סריות*
 dorbene Fische.

rocken.
 zawiniątko, paczka, ז' עגיין*
 Bündel.
 podstęp, chyt- ז' עקמון*
 Tücke.
 rość.
 toczyć, wälzen. ז' ערנר*
 Saatkrähe. ז' ערב זרעי
 piątek, Freitag. ז' ערובית*
 wawrzyn, Lorbeer. ז' ערוון*
 gwiazdnica, Stern- ז' ערקבדיון*
 kraut.
 żurnalista, dziennikarz, ז' עתונאי*
 Journalist.

bałwochwalstwo, ז' סגרתה*
 Götzendienst.
 tajemniczy, Geheimnis- ז' סודגני*
 Krämer.
 farbownik, Waid. (מין עץ) ז' סמים*
 pękać, platzen. ז' סטע*
 włókno, Faser. ז' סיס*
 heban, Ebenholz. ז' סיסם*
 męczarnia, Qual. ז' ספוף*
 honbon, Bonbon. ז' ספריה*
 sól aromatyczna, ז' סלקנדית*
 Würzsalz.

ע

gęsto ulistniony, dicht- ז' עבוה*
 belaubt.
 słodka legumina, Süsse ז' עביין*
 Mehlspeise.
 pigwa, Quittenbaum. ז' עבש*
 toczyć, wälzen. ז' עגעג*
 rów do nawodnienia, ז' עונית*
 Bewässerungsgraben.
 miednica, kotlina; ז' עונר*
 Becken.
 upór, Starrsinn. ז' עיוות-רב*
 kądział (tkacki), Spinner- ז' עימה*

ד

murarz, Maurer. די פֿיסֿון * וי
 topór, Haubeil. די פֿיפֿון * וי
 sączyć się, rieseln מייע פֿכֿך * וי
 gorycznik, (טין צמה) די פֿלֿגֿרֿונ * וי
 Hederich.
 szlam, Schlamm. די פֿלֿוז * וי
 puch, Flaum. די פֿלֿוז * וי
 szlamować, schläumen. מייע פֿלֿוז * וי
 wypróżnienie, das Aus- די פֿנוי * וי
 räumen.
 przełamać, durchbre- די פֿכֿנ * וי
 chen.
 talerz, Teller. די פֿטֿה * וי
 przegroda, Scheide- די פֿסֿי * וי
 wand.
 kopalnia żelaza, Eisen- די פֿצֿיד * וי
 bergwerk.
 mina, Mine. די פֿצֿה * וי
 wybujać, schies- די פֿרג * וי
 sen (von Kraut).
 kurczątko, Hühnchen. די פֿרֿגֿית * וי
 włóczęga, Herumläufer. די פֿרֿגֿין * וי
 bicie serca, Herz- די פֿרֿחא-דלֿכֿא * וי
 klopfen.

grys, otręby; Kleie. די פֿארי * מיר
 szczęka, Kinnlade. די פֿג * וי
 opętany, besessen. די פֿגוע * וי
 zburzenie, Zerstörung. די פֿגור * וי
 pocisk, Wurfgeschoss. די פֿגון * וי
 gatunek rzodkwi, די פֿגנול * וי
 Rettigart.
 Flehen. די פֿגנות * וי
 uzda, olstro, Halfter. די פֿג * וי
 galerya, Gallerie. די פֿצ * וי
 kosmyk wełny, Woll- די פֿוקרית * וי
 flocke.
 walizka, Ränzel. די פֿורה * וי
 pchła, Floh. די פֿורטעגה * וי
 odległość, Die Weite. די פֿותה * וי
 perfumowany, par- די פֿטים * וי
 fumiert.
 ożyna, Brombeere. די פֿטר * וי
 złota blacha, Gold- די פֿל * וי
 platte.
 kiszka odchodowa, די פֿטרון * וי
 Mastdarm.
 wzdęcie, odma, Blähung די פֿיהה * וי

włóczęga, Herum- פֶּרְקָסְנִית * נִי
läuferin.
ukiernik, Zucker- פֶּרְקָדוּס * וִי
becker.
groszek bulwowy, פֶּרְקָדוֹן * וִי
Platterbse.
przebić, durchstechen. פֶּרַת * מַיִ
koszyczek na chleb, פֶּתוּן * וִי
Brotkörbchen.
kameniarz, Steinmetz. פֶּתַח * וִי
zawiniątko, Bündel. פֶּתָדָ * וִי
zmieszać, vermischen. פֶּתַד * מַיִ
przekręcony, verdreht; פֶּתָדוֹן * הִי
verkehrt.
filiżanka, czara; Schale. פֶּתְרוֹן * וִי

lektyka, Sänfte. פֶּדְיוֹן * וִי
owocarnia, Frucht- פֶּדְיוֹנָה * נִי
bude.
zdruzgotanie, das Zer- פֶּדְיָכָה * נִי
malmen.
rozerwanie, das Zer- פֶּדְיָמָה * נִי
reissen.
pigwa, Quitte. פֶּדִישׁ * וִי
latarnia morska, Leucht- פֶּדְוֶן * וִי
turm.
posag, Mitgift. פֶּדְוֶן * וִי
plusz, Plüsch. פֶּדְנָדָ * וִי
piec, Backofen. פֶּדְנָה * נִי
rozkosz, das Er- פֶּדְנוֹק * וִי
götzen.

צ

grzywacz, Ringel- צוּצְלֵת * נִי
taube.
podsluchająca, Hor- צוּתְנִית * נִי
cherin.
stal, Stahl. צֶטֶם * וִי
pochlebca, Fanger; צִדְנִי * תִי
Schmeichler.
czysty, klar. צִיל * תִי
czystość, Klarheit. צִילוֹת * נִי

szczytać, anfassen; צֶבֶט * מַיִ
kneipen.
kupa, Haufen. צֶבֶר * וִי
gniewać się, zornig צֶהֱב * מַיִע
sein.
zbieg linji, Knoten- צוּמֶת * וִי
punkt.
chłopiec, Knabe. צוּעֵרִי * וִי
kosmyk, צוּפֶת * נִי מִיר צוּפִים
Flocke.

dmuchać w ręce, hau- פ"י צמ"א
chen in die Hände.

łódź, Barke. ו' צנדל"א

suchar, Zwieback. ו' צני"ם

nagniotek, (חבורה בגל) נ' צנית"א
Hühnerauge.

cypel, róg, Zipfel. ו' צנפן"א

brzeg, rąbek, Rand ו' צפר"א

otoczyna, osierdzie. ו' צפר-נפש"א
Zwerchfell.

bździna, Furz. ו' צרט"א

pierdzić, furzen. פ"ע צרט"א

poszczały, Faster. ו' צימן"א

Ricinus, Ricinus. ו' צלוליב"א

figurka, Figürchen. נ' צלמונית"א

handlarz skór, Le- ו' צלע"א
derhändler.

opaska, Binde. ו' צלצול"א

wegetaryanin, wege- ו' צמחון"א
taryusz, Vegetarier.

wegetaryanizm, we- נ' צמחנות"א
getarjarstwo, Vegetarismus.

wegetarykański, we- ת' צמחוני"א
getarjarski, vegetarisch.

ק

pelikan, Pelikan. ו' קיק"א

kłapidło, Brenn- נ' קוריטה"א
palme.

lampa, Lampe נ' קורפסה"א

katar, Katarrh ו' קטריטון"א

samotrzask, Falltür ו' קטרקטון"א

drobnoważ, Bart- נ' קיפ-גית"א
fisch.

smolarz, Pechhändler ו' קיר"א

krzywonogi, krumbeinig ו' קישון"א

hurt, en gros. נ' קבלת"א

obludnik, Duckmäuser. ו' קודון"א

kolczasty, stachelig. ת' קוריץ"א

ażyo, Agio. ו' קורבון"א

dziesięć zielony, Grün- ו' קוריס"א
specht.

kaczan, Maisstengel. ו' קורס"א

łodyga, Stengel. ו' קונא"א

kosz trzciny, Rohr- ו' קנון"א
korb.

haczyk, Häkchen. נ' קוצה"א

czara, Schale נ"י קרוזיית
 łysy, kahlköpfig ח' קרהן*
 papa, Pappe ו' קרשן
 świeca woskowa, Wachs-kerze. ו' קרוין*
 skorupa, Haut, Kruste ו' קרם*
 *dywan, Teppich.
 gwoździak, Nelke ו' קרנפס*
 kawał ciasta, Teigstück ו' קריץ*
 dno, Boden eines Gefässes. ו' קרקעית*
 ściernie, Stoppel. ו' קשושת*

Przestrzeń do zabawy, ו' קמפון*
 Spielplatz; ⁰rynek, Ringplatz.
 oderwać, abreißen מ"י קנב*
 żyła, wąż; Ader, ו' קנוקנת*
 Ranke.
 okna zakratowane, ו' קנקל*
 Gitterfenster.
 trzon, rączka, Stiel ו' קנת*
 grudka, Erdscholle ו' קסה*
 mróz, Frost ו' קפאון*
 strąk, Schote ו' קצין*
 ociosać, behauen מ"י קרדם*

szpiegostwo, Spionage ו' רגול*
 sukno, Tuch. ו' רדר*
 tęsknota, Sehnsucht ו' רדופין*
 opanowanie, Beherr- ו' רדיה*
 schung.
 koń do orki, Acker- ו' רדין*
 gaul.
 marmolada, Marme- ו' רמילון*
 lade.
 ekspedycya, Expe- ו' רוגלית*
 dition.

warstwować, schichten מ"י רבני*
 rysa, pęknięcie; Riss, ו' רבר*
 Ritze.
 tapicerować, tapezieren מ"י רפר*
 tapicer, Tapcierer ו' רפר*
 Eingerührtes ו' רביקה*
 środa, Mittwoch ו' רביעית*
 torba na korzenie, ו' רבצל*
 Gewürzbeutel.
 chętnie (מי מאוהב לשכב) ו' רבצין*
 leżący, der gern liegt.

zgnębienie, Das Nieder-
drücken. וי רבין

rezeda, Resede ני רבפה

krata, Gitter ני רבפה

poniedziałek, Montag ני רבועית

fiółek alpejski, Alpen-
veilchen. ני רבפת

krokos, Saflor וי רשק

oszczędzanie, Schonung וי רתיון

czwartek, Donner-
stag. ני רחשית

miodówka, Mehltau ני רבונית

ulubiony, Liebling וי רחום

ruch, Bewegung וי רחוש

wentylować, auswinden,
lüften. רמה

biegacz, Läufer וי רמן

wonny, wohlriechend תי רחני

ש

wytwarzać pęcherze, Bla-
sen erzeugen. שרבק

porównanie, Vergleich ני שפיות

soczysty, saftig תי שפני

pożądliwość, Begehr-
lichkeit. ני שקיקות

wyprężyć, steif ma-
chen. פיי שרבט

hulać, zbytkować; שרחה
schwelgen. פיע

piszczałka, Pfeif-
chen. ני שרקיקות

wrona popielata, Ne-
belkrähe. וי שרקרק

promień słoneczny, וי שבריר
Sonnenstrahl.

gałęzie wziąć, Zwei-
ge nehmen. פיע ששב

gałąź, Zweig ני שבשבת

bylica, Beifuss (מין נסע) וי שוצר

naczynie do picia, Trink-
geschirr. וי שוקה

drzewo genealo-
giczne, Stammbaum. ני שושלתא

podróżny, Reisender וי שרר

bekas, Schnepfe וי שכב

wyżeł, Wachtelhund וי שרון

pęcherz, Pustel, Blase וי שרבוק

ת

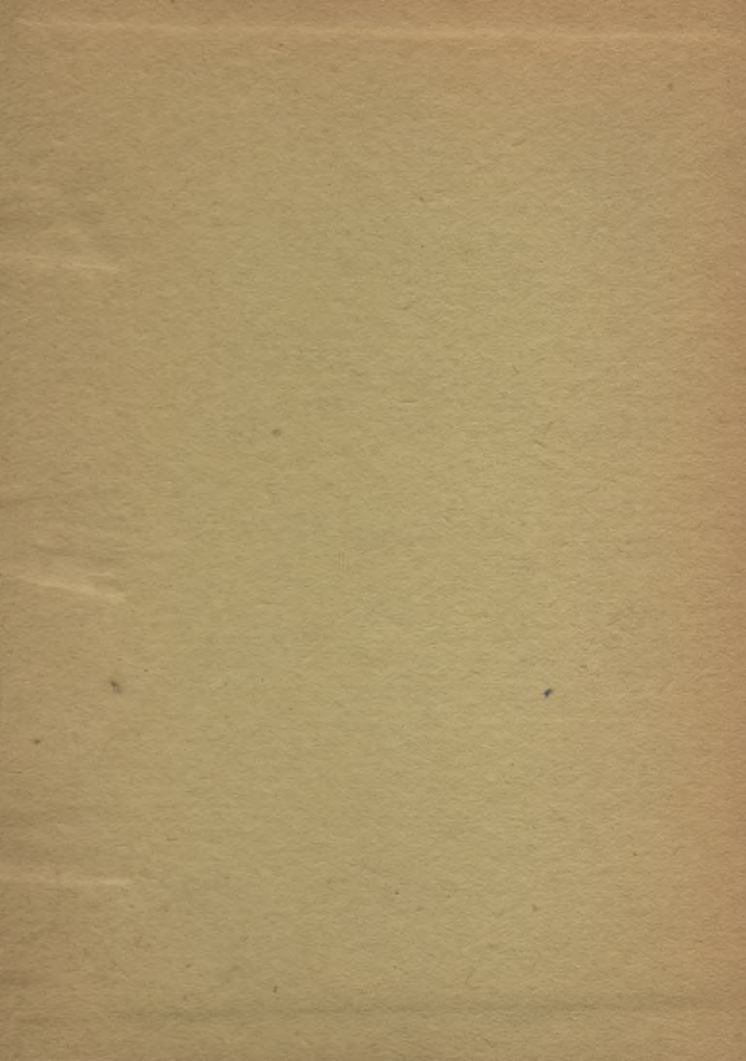
brodawka, Warze תלולית ז'
 marchew, Möhre תמקה ז'
 zdun, Ofensetzer תגורן תפר ז'
 gołąb koziołki prze- תסיל ז'
 wracający, Purzeltaube.
 nagość, wstyd ; Blösse, תרפות ז',
 Schande.
 słaby, schwach תשיש ז'
 słabość, Schwäche תשישות ז'
 תתרון ז' תי איש שחסר לו חוש הרית.

piekarnia, Backstube תאפה ז'
 tułów. Rumpf תפא ז'
 kłótniwy, Streitsüchtiger תגרון ז'
 żal, Reue תהות ז'
 purpurowy, pur- תולען ז' תי
 purn.
 ósemka, Achtelmass תומן ז'
 zazdrość, Missgunst תחרות ז'
 dręczyciel, Quäler תחשוין ז'
 korzeń jaskru, Hahnen- תיה ז'
 fusswurzel.

S-96

S. 67

POLITECHNIKA KRAKOWSKA
BIBLIOTEKA GŁÓWNA

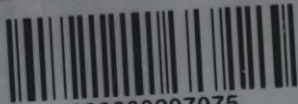
1

L. inw.

42620

Kdn 452/57

Biblioteka Politechniki Krakowskiej

100000297075